471.

N. Inv. 471.

Aa a. I 8,

I

nullo ni cuj est pro informatione et
declaratione supradictorum

Iste liber est magistri Nicolai Epizmini cantoris Auracenses

II

Pro Libraria [illegible] legatus

A a a. I. 8.

Viginti partes matheus seruat et octo
Bis tria bis quinque quatt capitula marcus
Bis duo bis dena lucas capitula coplet
Viginti partes iohannes et unam

Johannes eps servus servorum dei Dilecto filio .. Custodi eccle beate Marie Lanciciensis Gneznen dioc Salt
quibus ad id propria uirtutum merita laudabiliter suffragantur. Volentes itaque dilectum filium Stephanum Michaelis d
uirtutum meritis multipliciter comendatum horum intuitu fauore prosequi gratioso discretioni tue per aplica scripta man
bene cantare ac congrue loqui latinis uerbis et alias ydoneum ad curatum beneficium obtinendum esse repperens uel etia si
qd infra Anni a tempore examinationis huiusmodi computandum bene cantare addiscet cum cura uel sine cura et si
dummodo ipm alias post examinatione eandem ad obtinendum beneficium sine cura ydoneum esse repperens super quibus tue
uentus si cum cura Vigintiquinque si uero sine cura fuerit Decem et Octo marcharum argenti secundum taxatione deci
nem Venerabilis fratris nri .. Archiepi Gneznen et dilectorum filiorum .. Prepositi .. Decani .. Scolastici .. Custodis .. Can
sum pertinens dummodo Canonicatus et prebenda eccle Cathedralis non existat siquod uacat ad presens uel cum uaca
mensis spatium postquam sibi uel eidem procuratori uacatio illius innotuerit duxerit acceptandum conferendum eidem Ste
auctoritate nra reserues districtius inhibendo eisdem Archiepo Preposito Decano Scolastico Custodi Cantori Ca
nisi postquam eis constiterit qd Stephanus uel procurator predicti illud noluerint acceptare disponere quoquo modo
cum uacauerit eidem Stephano post acceptatione predicta cum omnibus iuribus et pertinentiis supradictis auctorita
uel procuratore suum eius nomine in corporalem possessione beneficii iuriumque et pertinentiarum predictorum et defenden
bus uniuersis integre responderi Contradictores auctoritate nra appellatione postposita compescendo. Non obstan
in illis partibus speciales uel generales dicte sedis uel legatorum eius litteras impetrarint etia si per eas ad inhibitione
tate nra huiusmodi beneficia expectantibus eundem Stephanum in ipius beneficii assecutione uolumus anteferri sed nu
posito Decano Scolastico Custodi Cantori Capitulo Canonicis et personis prefatis uel quibusuis aliis comuniter
et ad id compelli aut qd interdici suspendi uel excomunicari non possint quodque de huiusmodi uel aliis beneficiis ecclias ti

Angelus
Anima
Abyssus
Abies
Abortivus
Accipiter
Acetum
Acies
Acervus
Accubitus
Acus
Adolescentulus
Adeps
Adamas
Afer
Ager
Agricola
Agnus
Agna
Agitare
Alec
Altus
Alienus
Altitudo
Albugo
Aloe
Altilia
Amicus
Amita
Amphora
Amigdalus
Ampulus
Annus

Anxilla
Anagaspa
Anitra
Antemurale
Animalia
Angulus
Apes
Aper
Apiculo
Aranea
Arcturus
Arista
Arcus
Argentum
Aries
Armilla
Arena
Arma
Aratra
Aula
Armatus
Artifex
Aruina
Arcus
Area
Arbor
Aromata
Arcole
Arancia
Armentum
Arva
Aratrum
Astra
Assensus
Assensor
Asinus
Aspis
Atrium
Aurora
Auster
Aurum
Aurus
Auris
Auriga
Avis

dies
Dies
Zinus
Bel
Biamz
Bicato
Lactacos
tactos
Cacdt
Ho ad
Diuf
Sygnutu
Dhetdoz
Duitain
Dipatig
Ducta r
meatu
erat an
tiquus
Ytezad
hiat
e q dezup
Dulaco
Duocaty
Afectos naloes
st q tuor
Actag hof
podes diu
Afugt ho
Aloglassa
lla vox
angeli dr
amen
Anatoma
anti xc
Anexetas
Aparuit x
pit dcgmanni
Apostoli
Apotoca
Arbitrum
Archiuzcute
Ardue
Arcuna
Aptit st dcs ad xc
Area
Apostola
Alegoria
Analogia

C Angelus quandoque dicitur filius
dei ysay. ix. dicitur Ma-
gni consilii angelus
et c. vel patris sed
secundum lxx interpretationem
A in exameron. Iob. x. An-
gelus descendebat in
piscinam et movebatur
aqua et sanabatur unus quia ve-
niente Christo ad passionem videlicet
pariendam eiusdem passio / per
fidem passionis eius sanatur unitas
fidelium / vel descendente in fontem bap-
tismi spiritu sancto sanctificante unus fide-
lis pro plus abluitur. Angelus spiritus
bonus ut in psalmo c. iii. Qui facit an-
gelos suos spiritus quia qui per naturam
sunt spiritus cum mittuntur angeli
sunt. Angelus malignus spiritus
ut in psalmo. xxxiiii. Et angelus domini
A persequens eos. Et in Iob. iiii. c.
Et in angelis suis reperit pravitatem.
Angelus Iohannes baptista ut ex
persona patris ad filium propheta ait Ma-
lachie. iii. Ecce ego mitto ange-
lum meum qui preparabit viam tuam
ante faciem tuam. Et ita ibi ponitur
ante faciem domini parare vias eius
C Luce. i. Angelus episcopus ut in
B Apoc. ii. c. Angelo ecclesie scribe ephe-
C so illi inductio verba mea. Ange-
lus quilibet sacerdos ut Malachie. ii.
Et ita angelus domini exercituum est
i. domini nunciat. Angeli fortio-
res ut in Iob. xli. Cum sublevatus fuerit timebunt angeli et territi
purgabuntur. quia cum dyabolus
sanum iudicii turbine rapitur tunc
pro timore perculsi ecclesie superne parte
contremiscerent. et a peccato rubigine

ipso tunc ipse purgabuntur. Angelus
E anima hominis ut de Petro dictum est a puella
nomine Rode. Actus. xii. Angelus
enim est id est non ipse qui tenetur in carcere
sed anima eius egressa de corpore. A-
ngelus creatura inaccessibilis ut
E in actibus apostolorum xii. de Herode Agrip-
pa dicitur / quod videbat supra se ange-
lum dei id est bubonem. Angelus fo-
mes peccati ut in apostolo ii. Cor. xii.
A Datus est mihi angelus sathane qui me
colaphizat. id est fomes peccati qui me humi-
liat. Angeli et omnes sancti domini ignis
per incensionem cordis per caritatem / ut
G Luce. xii. Ignem veni mittere in terram
C per assumptionem viciorum / ut Ysay. vi. c.
volavit unus ad me de Seraphim et
sumpto forcipe de altari tetigit labia
B mea per illuminationem ut Mt. v. Vos
estis lux mundi. Angeli custodes
nostri sunt / quod unicuique homini depu-
tati sunt duo angeli unus ut malus
ad exercitium alter bonus ad custodi-
D am ut Mt. xviii. dicitur. Si oculus tuus
scandalizaverit te. Ieronimus: magna di-
gnitas animarum ut anima quaeque habeat
ab ortu nativitatis sue in custodiam sui
angelum sibi deputatum. Item Mt. xviii.
dicitur / angeli eorum semper vident faci-
em patris mei. Angelos dicit eorum quibus
ad custodiam deputati sunt ita legitur
in sententiis / ministri nostri sunt de sa-
lute nostra pro pleni Solatio apostolo te-
A stante Hebr. i. Nonne omnes sunt administra-
torii spiritus missi propter eos qui here-
ditatem capiunt. Angeli pugnant
D pro nobis sicut in Apoc. c. xii. scribitur
factum est prelium magnum in celo dum
preliaretur Michael archangelus cum
dracone. Et celum ecclesia est in qua
Michael cum dyabolo pugnat quia cum

fomes [illegible]

ut non tantum quantum valeat noceat exhibet
Angeli vincunt pro nobis sicut ii Iob
xii c. legitur Nunc facta est salus et
victoria quia proiectus est accusator
fratrum nostrorum Angeli gaudent pro
nobis Luce xv c. Et ita nunc dico vobis gau
dium erit coram angelis dei super uno peccatore
Angeli flent pro nobis Ysa
ie xxxiii c. Angeli pacis amare flebunt
Nunc angeli pacis amare plorant
cum vident nos vitia continuantes ante
cum Angeli nobis assistunt in morte sicut
certe Angeli nobis assistunt sicut enim legitur in vitis
libro christiani sicut enim legitur in vitis
patrum et ex vita et legenda beati
Martini colligitur et beati Germani
Martini colligitur Cum laborat ho
mo ut infra dicetur Cum laborat ho
mo in extremis assunt ei non tantum boni
angeli sed etiam mali Vidit enim beatus
Martinus demonem astare sibi et dixit
et ait Quid hic astas cruenta cru
enta bestia Et etiam in Thobia vi c.
suppositus ex antecedente legitur Et
dyabolus astitit in cruce Christo morienti
ut videret si aliqua macula peccati esset
in eo Quid ergo de nobis possumus ex
pectare Angeli ergo nobis succurrunt in morte
homines qui insidiantur satane cum sibi ut
Gen iii c. legitur Tu insidiaberis
calcaneo eius ut que in vita non pote
rant superare saltem in morte superent
tantum proponentes quicquid carius in mundo
ut uxorem et liberos et honorem Nunc
inter bonos angelos et malos quasi
litis contestatio celebratur Mali angeli ex parte
fronte allegant corruptiam carnis concupi
scentiam oculorum et superbiam vite iactantiam
luxuriam invidiam et ceteram vicia
que commisit ut volunt ille de quo agitur
peccata ipse sibi magis iniecit quam vero duo
coluit sponte supposuit necem sibi viole

E
C
D

Tam faciente Alibi legitur quod etiam ista
allegabunt angelis Ecce volente luxu
riare ad te ad luxuriam tu prevenisti me
cum solebam volui te decipere per super
biam et tu me superabas superbia Vo
lui te inflammare ad gulam et tu me
iam prevenisti cautelam Volui te fallere
per avariciam et tu eras ipsa avaricia
super Luc c. xix Ubi legitur Videns dominus
civitatem flevit super illam dicens Si co
gnovisses et tu et cetera Venient dies in te
et circumdabunt te vallo inimici tui et
circumdabunt te et coangustabunt te undique
coangustabunt te undique Venient dies
et dicit glosa quando animas excuntes de
corporibus demones inimici circumdabunt
vallo trahentes ad tormentum nec dap
nationis et undique circumdabunt et co
angustabunt quia non solum operibus sed etiam
cogitationibus et locutionibus iniquitates ani
corporis oculos replicabunt Boni angeli pro
parte sua allegant primo loco fi
dem spem et caritatem ceteras que
virtutes et corporis opera et maxime opera
caritatis Nam fides sine bonis operibus
mortua est Tandem producuntur
testes sed mali angeli primo ordinant
conscientiam suam in quo scripserunt
peccata illius de quo agitur Et tamen
et qua et quot peccata scribantur aut deus
per Ieremiam prophetam xvii c. Peccatum
inde scriptum stilo ferreo Item Ysaie
xlvi scribitur Ecce scriptum est coram me
non tacebo Deinde producunt personas
illas in quas ille de quo agitur inim
ias commiserat producuntur et illi
quibus videntibus vel audientibus ne
quoque non scientibus peccavit ille
de quo agitur Boni hic autem inducunt
tunc pauperes Christi quibus iste anima
causa suas elemosinas erogavit et cetera

G
F
B

Producuntur etiam sancti quorum festa deuo-
tissime celebrauit. Cum autem hec
omnia non sufficiant. Tandem producun-
tur in medium gutte sanguinis que de
latere xpi manauerunt. Quibus recte per-
actis tunc facto quod negocio mali mox
abeunt victo conflictu. Boni vero angeli
gaudio ineffabili congratulantes beatam
animam in sinum abrahe deferunt.
Si tamen sit in ea aliquid purgandum
ad ignem purgatorij eam transpor-
tant. Vnde sicut in vitis patrum legitur
varia loca sunt penarum varie quia
differentie secundum merita esse creduntur
cum comparis superior ubi minima peccata
purgantur dicitur ob lecionibus vnde
orat ecclesia deo de ore leonis
libera eas. In inferiori vero propter bus ubi
purgantur actiones dicitur profundi
lacus. Vnde sicut orat ecclesia et de pro-
fundo laci etc. Angelus malus
scilicet lucifer in superiori loco. i. empi-
reo celo creatus est propter insultado lap-
sum eius. Ysaias ait xiiij capitulo. Quomodo
cecidisti lucifer qui mane oriebaris.
Et eius superbiam non tacuit. Et
idem propheta dicit Ascendam in celum
et ponam sedem meam ad aquilonem
et ero similis altissimo. Si in superiori
celo creatus est ad quid celum sic assen-
sum supra proposuit. Et ego intelli-
gendum est ascendam ad celum. i. ad
coniunctionem illius qui me creauit et
ero similis illi in excepcione a iugo
superiori. Sic enim creator maiestati
superiori tenetur obnoxius ita ego
illi conditori nolo teneri ob-
ligatus. Et sic ascendam ad celum et
ponam sedem meam etc. Et eius la-
psus specialiter legitur in Apokalipsi xij. Sic
lucifer traxit partem stellarum contra quod

i. magnam partem angelorum qui in
suam enormitatem ascensio sibi pre-
buerunt. Decem vero angelorum qui
propter nimi excessu corruerunt quidam
sunt in inferos relegati sunt usque
ad hec autem. Nam illa est relegatorum
prolixior Sathanas. Et tam in filios
regni quam in filios diffidencie se-
mendo imperietur fallacias. Alij vero
in hoc caliginoso aere maiorem sibi
potestati sunt et hic ad confusionem eorum
qui pro mundiali flore militant
i. hystorijs et mollicie curiose in-
uigilant. De quo probata ait Paulo
vi. Protinus impij ambulant
etc. Et ad quorum eius incertesabi-
lem coronam ipsam luctam non propter
apostolus dicitur ad Ephesios vi. Non
prelio est nobis colluctacio adversus
carnem et sanguinem sed adversus
principes et potestates etc. Ange-
lorum ordo dicitur multitudo spirituum
celestium sicut in sinus legitur. Quorum
numerus sicut angelorum finitus est sed deo
sed infinitus hominum est. Et ut ait
Ieronimus super Danielem capitulo vij. Ibi
milia milium ministrabat ei qui est
numerus infinitus. Et decem milia
assistebat ei qui est numerus finitus
vel numerus finitus et infinitus dicitur
ad hoc significandum quod numerus angelorum
finitus est deo et nobis infinitus ut
arena maris et capilli capitis nostri
qui omnes numerati sunt deo. An-
gelorum ordines x sunt et nouem
sunt tamen ex quo boni confirmati
sunt. Sed ideo dicit scriptura de
singulis ordinibus aliquos cecidis-
se non quia fuissent in ordinibus
et postea ceciderunt. Sed quia
si restitisset eorum aliqui in sin-
gulis fuissent ordinibus. Et de
hominibus legitur decimus ordo reparandus

Non ex eo quod decimus ordo inde fiat
sed quia de hominibus restaurabitur quod
de angelis lapsum est unde possit stare
decimus ordo. Et inde est quod decimus
exiit a nobis decimus et nos erimus decimus.
Sed Gregorius dicit ibidem in sermone quod non
nisi numerum eorum qui ceciderant sed
eorum qui permanserunt homines ad beati
tudinem admittuntur. Et Augustinus ibidem
dicit: Cum uterque numerus eorum qui cecide
runt restaurandus est de hominibus
utrumque potest stare. Augustinus super
inadvertator dicebat. Dicit duo
erunt ordines in celo laudantium
deum. In primo autem tot angeli
et tot virgines quot angeli cecide
runt. In secundo tot autem de aliis
fidelibus quot in primo angeli et
virgines. Et hos ordines duos significant
duo chori in ecclesia. Duos significant
ordines angelorum scilicet dextera et si
nistra. Dextera significat ordinem an
gelorum et virginum. Sinistra ordi
nem aliorum fidelium. Dextera significat
iudaicum populum, sinistra gentilem.
Nomina novem ordinum angelorum.
Sed primus et infimus ordo sunt angeli
qui minora nuntiant. Secundus ar
changeli qui maiora nuntiant. Ter
tius virtutes per quos signa et
miracula fiunt. Quartus potestates que
virtutes adversas sua potestate refre
nant ne homines tantum temptare
valeant quantum desiderant. Quintus prin
cipatus qui ad exercenda divina
ministeria aliis principantur. Sextus
dominationes qui principatus et pota
tes transcendunt. Septimus throni
qui sedes dei dicuntur eo quod in eis
sedeat deus ut ait Gregorius et
per eos iudicia decernat. Octavus

cherubin qui prae aliis in scientia e
minent. Cherubin enim interpretatur
ardens vel succendens. Licet nomina istis
[illegible] non proprie sunt sed proprie nos dicimus. Sunt
Michael vero Gabriel Raphael non
sunt nomina ordinum sed spirituum.
Et dicuntur non quidam unum proprie
ac singulariter et dignitate. Sed nunc
illis nunc istis, et nomina secundum quod
qualitatem eorum ad que nuntianda vel
gerenda mittuntur. Sicut et demo
num quedam sunt nomina que quidam
putant unius esse propria. Alii vero
pluribus esse communia. Angelus
malus malus dicitur venator propter insi
dias venatorum quibus utitur. Est
enim laqueus. Unde in psalmo cxxxix
dicitur: Paraverunt ut abscon
derent laqueum. Item psalmo cxli dicitur:
Laqueum paraverunt pedibus meis
[illegible] est fontem. Unde in eodem psalmo
dicitur: Paraverunt sagittas suas.
Angelus malus intelligitur per
motum [illegible] primum est album
secundum rubeum. Tertio et ultimo est
apparabile. Angelus malus dicitur
leo propter principatum. Unde Luce xi
et Iohannis xiiii dicitur: Venit princeps
huius mundi et in me non habet
quicquam. Propter fortitudinem unde Luce
xi dicitur: Cum fortis armatus cu
stodit atrium suum in pace sunt
ea que possidet. Propter saevitiam [illegible]
[illegible] I Petri v dicitur: Adversa
rius vester diabolus tamquam leo
rugiens circuit querens quem de
voret. Angelus malus dicitur leo
qui conditur et apte sunt ut in pri
mitiva ecclesia in persecutione manu[illegible]
Draco qui volat [illegible] vel [illegible]
et aliquis draco qui iam cessante
tempore [illegible] et per datam [illegible] ecclesia
dilatata [illegible] [illegible] vel

occulte nocent . Demonibus extirpate
ab augustino et aliis doctoribus ceci
tauit in cauda scorpionis sicut qui du
rabunt usque ad tempus antixpi in
quo erit talis persecucio qualis non
fuit ab inicio mundi . Capitis dicitur
quia seruitute ligat . Cui sicut pu
gnauit michael in apocalipsi . Et sam
son et moyses in egipto . quia
mediator vnus in civitate . Job vi[illegible]
dicitur . pacta mediacij . Accusat
vnde in apocalipsi xii° dicitur . proiectus
est accusator fratrum nostrorum . Et job
i° dicitur satan accusat dominum . Numquid
frustra colit job deum . Accusa pre
mit inocentes vnde i Petri v° ad
uersarius vester dyabolus . Angelus
malus malus dicitur sathan . i . aduersa
rius vnde apocalipsi . Vade retro
sathan . Demon . i . sciens hyrrom
te . quia precipit sciencia primus
parentibus . Genesis iii° . Eritis sicut
dii scientes bonum et malum . Dicitur
dyabolus . i . de ordine fluens . Dicitur
leuiatan . i . additamentum primorum
parentum . s . quibus promisit addita
mentum . i . sciam ut dictum est . Dicitur
vehemoth . i . reptens pectore et ventre
quia nos facit reptare ventre et pecto
re . Dicitur vehemot . i . animalis . Et
zabulus . i . fluxa noctis . In Job .
Et omnes ille insperatos . Angelus
malus dicitur anthonomatice peccator
quia peccauit quia peccatorem hominem fecit
quia quottidie peccat . Peccauit in
deum in proximum et in seipsum . In
deum . vnde Ysaie xiiii° . Ascendam
ad aquilonem etc . In proximum vnde
sapiencie ii° . Inuidia dyaboli intrauit in orbem
terrarum . In seipsum vnde Ysaie xiiii° .
Quomodo cecidisti lucifer etc . Ange
li creati sunt in empireo celo et ste

tim in creatione sunt angelica et corporalia na in
mundo tempus . i . dum inicians non ante
tempus . Angelus autem ea sunt collata
differentie subtilitas intelligentie perspi
cacitas liberi arbitrii abilitas
paresque non fuerunt in collatis . Licet in ipsis
perficere non stare potuerunt usque dum da
retur eis gratia cooperans qua proficere
possent . Et quia quidam eorum non ex
peccauerunt peccauerunt . vnde et conui
lauit . nec postea potuit proficere . Licet
peccassent tamen melioribus quam aliis non ponderat
stabili videatur immo etc . Quedam naturalia in
eis manent ut memoria quo ad cogitacionem
sensuum dico non quo ad exponentem in
naturalibus uti sunt sed sic abutitur . Itaque
a deo obedire videantur aliquando ad malos
puniendos secundum operis eccarum . Non tamen
mancipaverit quia gratia non ut deo funct
sed ut malam compleant voluntatem . Licet in
hoc preceptum uel promisso uel nutu dei
compleaturum compleantur . Et licet in hiis que
voluerit agit agat quod valet . Necessario tamen
uel maxime uel que potentia conuertitur . Quia
incomparabilis est voluntas eorum . Timent
autem quod vox qualis modi gubernatur di
uine in angelis . Quia perficiunt ex timore
naturali collatae potentie ut non faciant
nisi quantum naturaliter posse crederet . Vel mira
tur ex illa potestate possibilitate . i . quantum ad
ipsum naturale posse summa et occulta diuine
sunt potentie potiori impedito . Quamquam
aut obstaculo potioris adhibebit dif
ficultatem quam multa dimo per alias
potestates exteriorem consumatores nec ad ef
fectum peruenire posse impediuntur . Vel
iudicio exteriorem operante disponitis
Cum ipsa vis diuina quedam ab inicio suo
possideret et omni creature prodest . Nichil est
voluntatis que cum voluntate sua
sit et ad perficiendam voluntatem suam iungit
Anima dicitur ab ano ab . i . vnum sine ab
anima quia vita vnum et sanguis dicitur quia
sanguinem vite e vita . Anima dicitur quia a
nemens quod dicitur grece ventus . Quamquam sit in
motu et corpora moueat . Vel quod a
enim quod grece ebno dicitur . Quia absolute
vita hominibus que dicitur a cinatis . i . sine
sanguine . Vel dicitur a nemathe . i . superior
sanguis . Anima quamvis una pro diuersis
efficaciis suas diuersa sortitur voca . Dum
enim mouet vehitur dicitur anima . Dum perspicacie
agit spiritualitas . Dum sentit sensus . Dum con
sentit voluntas . Dum recordatur memoria . Dum
receptat species . Dum sapit animus . Dum intelligit
mens . Dum discernit racio . Sicut enim

Sunt autem anime creature / Satagentes sensus
imago ratio intellectus et intelligencia
Sensu quippe corpora / imaginatione
corporum similitudines / ratione spiritum cre-
atum qui non potest esse sine corpore
intellectu spiritum creatum qui potest esse in
corpore vel sine corpore / Intelligencia
spiritum increatum percipimus / Hec est in-
tellectualitas que ut ait plato solius
dei est et admodum paucorum hominum
Anima quoque dicitur totus homo ut in B
Gen. c. vii°. Octo anime salve facte sunt G
in archa noe Et i pe. iii°. Et act. B
vii° Iacob descendit in Egiptum in
animabus lxxvi totidem hominibus Anima
est spiritus hominis qui post diem iudi-
cii glorificabitur cum corpore aut cum cor-
pore mortificabitur in eternum De ista
anima dicitur Job°. c. ii°. Benedicit anima
mea domino Et allegatur illud ps. lxii°.
Adhesit anima mea post te Anima dicitur
sensualitas ut in epistola pauli ad he-
breos iiii° dicitur Sermo dei pertingens
usque ad divisionem anime et spiritus Anima
situs dei quo sensualitas ratione divi-
datur comprehendit Anima dicitur animali-
tas ut in ps°. c. v°. Misit saturi-
tatem in animas eorum i. in animalitate que
corporeis cibis sustentatur Anima
dicitur voluntas divina ut Ysa. i°. dicitur D
Kalendas vestras odivit anima mea i.
festivitates vestras exteriores reprobavit
voluntas mea. Anima dicitur ihesus Christus ut
in propheta Non abiciet vos ultra anima
mea i. non reprobabit vos Christus filius meus
Anima dicitur illa vis dei qua ipse omnia
penetrat ut in Job. xxiii° Anima eius F
quodcumque voluit fecit Anima illa vis
interna in voluntate sua omnipotenciam
habet Anima ponitur pro potestate ut in
ps° lxviii° Operui in ieiunio ani-
mam meam i. non exercui potestatem, iudicando
Anima dicitur mentis intentio ut in Job E
vii° c. Elegit suspendium anima mea

i. a terrenis se elongans elegit anima in-
tentio mea Anima dicitur desiderium G
iustorum ut in Job. xxiii° Quia cate-
lorum civibus implebis anima desiderium
eorum ad effectum domini pervenit Anima D
dicitur vita presens ut Ioh. xii°. Qui odit
animam suam scilicet in hoc mundo propter me
i. vitam presentem vel sensualitatem in
vitam eternam custodit eam Aliter accipi-
tur aliter supra. Idem est quod sequitur Qui
amat animam suam perdat eam Etenim
bonum est unicuique animam suam perdere
ne perdatur Malo enim animam perdere
ut custodiam eam quam custodire ut
perdam Et alibi Anima plus est quam
esca i. maioris precii est vita quam esca
et hec scribitur Math. vi°. Anima dicitur vitam E
memorie ut Job. xii°. In cuius manu E
est anima omnis viventis / Anima in eius
potestate est vita brutorum animalium Anima
dicitur sinagoga ut dicitur Abacuk ii°. D
Peccavit anima tua dicitur i. sinagoga
quam sic animam diligebas Anima dicitur
voluntas carnalis ut in cantico Exo. xv°. B
Dividam spolia et implebitur anima mea
i. invadam animas hominum et voluntas
mea implebitur Anima dicitur rationalis
De qua dicitur in Gen. factus est homo B
in animam viventem Gen. ii°. Causa
Dorthe dicitur habere duas partes
potencionales scilicet superiorem et inferiorem
que superior duas habet partes sapientiam et
scientiam qua contemplatur deum que
non potest velle nisi bonum nisi corrumpatur
per evam i. carnem Et sciam que
rationabiliter de mundanis dispensat Et
inferiorem sensualitatem scilicet que similiter
duas partes habet superiorem de lici-
tis et necessariis ut comedere et bibere In-
feriorem de illicitis ut fornicari et
huiusmodi Et anima iusti in presenti ponitur
ad vitam in futuro in vita scilicet de vita
iustificationis in vita glorificationis / Anima
mali in futuro in morte in presenti de
morte / a morte peccati ad mortem sup-
plicii Anima perturbabatur quoque a ipsis
patris ps. xxvii°. Angebatur a gemitu x̄

B Quandoque ex compassione peccatorum proximi
ut ii. Cor. xi. Quis infirmatur et
ego non infirmor. Quandoque ex propria infir-
A mitate ut Mt. xxvi. Tristis est ani-
ma mea usque ad mortem. Quandoque ex compassione
infirmitatis et adversitatis proximi sicut
C dominus flevit super ierusalem Luce xix.
Aliales sunt quidam sancta et non vita
ut illi qui parati sunt et bene vivunt
ut apostoli in primis. Alii vita et non sancta
ut mali bene erant. qui bene docent
et male vivunt et in dant linguam
suam deo et animam dyabolo. Alii utroque
modo ut illi qui parati sunt et male
vivunt

Abyssus est profunditas aque
impenetrabilis. a quibus
fontes et fluvia procedunt
unde abyssus dicitur ebraice
ab albodon greca apoken
latine vel exterminans dicitur. unde
infernum significat. nichilominus prinders
unde designat profunditatem scripture in
intellectu. Abyssus est novum et vetus
testamentum unde in ps. xlii. Abys-
sus abyssum invocat. quia testamen-
tum vetus in predicatione sanctorum novum
C annunciat. Abyssus collectio apostolorum
ut abakuk iii. Dedit abyssus vo-
cem suam anima ex profunditate cordis
sui emiserunt predicationem suam. Abyssi E
D obscuritas cogitationum impii ut Iob xxviii.
dicitur. Abyssus non est in me. quia
obscuritas impii vite clamat sibi sapien-
ciam non inesse. Abyssus profunditas cordis E
hominis. unde Ieremie vii. secundum aliam litteram dicitur
profundum est cor hominis et inscrutabile E
et quis cognoscit illud. Abyssus eciam
B dei iudicium ut Iob xli. Estimabit a-
byssum quasi senescentem. quia dyabolus
in superbis membris suis eciam dei iudi-
cium quasi debile et instabile esse non per- E
timescit. vel profunditas omnium iudi-
ciorum dei unde ps. xxxv. Iudicia dei
abyssus multa. Abyssus infernus
ut Iob xxxviii. Numquid ingressus es
C profundum maris et in novissimis abyssi F
deambulasti. Christo soli contigit qui
ibi solus inter mortuos liber fuit. De-
ambulare soluti est non vincti per abys-
sos profunda scripture misteria intelli-
guntur ut in ps. xxxii. Ponens in the-
sauris abyssos. id est in secretis sacre scriptu-
re profunda misteria. vel secundum aliam
exposicionem malos homines intelligitur. Per a-
byssos quoque desperati designantur ut
ps. Cxxxiiii. Omnia quecumque voluit
fecit in mari et in omnibus abyssis. Ele-
git contemplativos qui sunt celum
et scandat activos qui sunt in terra. sic
instabiles confirmat qui sunt mare. sic
et in ipsis qui sunt desperatissimi facit
non negligi viam suam qui sunt abyssi.
Per abyssos confusiones malorum opera-
cionis intelliguntur ut Ex. xv. Abyssi
operuit eos. id est confusio omnium malorum
operum suorum oppresserunt eos. ut ps. lx.
dicitur. De abyssis terre iterum reduxisti
me. id est de profunditate viciorum. Abyssus
F dyaboli astucia ut Iob xxxviii. Su-
perficies abyssi constringitur quia dyaboli
astucie species quasi bona et solida ostenditur
ne in profundo latens malicia caveatur.

Abies altitudo
contemplacionis ut Ysa. xli.
dicitur. Ponam in deserto
E abietem. quia in gentilitate
domini contemplacionum po-
suit. Abies potentes seculi significat
ut in Ysa. lx. et c. xiv. Abies et abys-
E sus id est potentes et infirmiores. Per
abietes sancti angeli ut Ezech. xxxi.
E Abietes non adequaverunt summita-
tem eius quia in comparacione aliorum
angelorum ille primus angelus altior fu-
it. Sequitur c. v.

Abortivi sancti sunt ante legem
E ut Iob iii. c. dicitur tamquam
abortivum absconditum. quia sancti
ante legem mundo fuerunt et ex ma-
gna parte absconditi sunt. Abor-
F tivum imperfectio hominis ut Mt. xii.
tamquam abortivum quod extrahitur ex vulva

merito sue quia nimiam acetus a iure que
cia inuestiti presumunt

Accipiter quilibet electus dicitur ut
Iob xxxix. Numquid per sapientiam
tuam plumescit accipiter. Et ma
plumis dicitur dilatare hoc status dignitatis ac-
quirit. Accipiter ab accipiendo dicitur.
Est autem auis contra pullos impia cum
viderit eos posse venari volatu seu
fortitudine non pascit eos sed potius
verberat et a nido precipitat atque a
tenero compellit ad predam ne forte adul-
ti pigrescant. Per accipitres rapa-
ces intelliguntur ut Dan. iiij°. secundum
aliam literam. Et ungues eius sicut
accipitrum. quia qui per superbiam
in mente desipiunt eciam usque ad corrupti-
ones rapacitatis ruunt.

Acetum est dolus ut in ewang. Mar. xv. Impleuit spongiam
aceto. quia repleuit diabolus
Iudam in corde fraude et dolo. Acetum
piger quilibet ut in parabolis Pro. x. Sicut
acetum dentibus amarum est. sic pi-
ger scilicet qui dentes appellant fre-
quenter notet. Acetum vinum commo-
tius ut Pro. xxv. Acetum in nitro et
qui cantant carmen cordi pessimo.
quia qui peruersa mente corripit in-
mutat sicut vitrum. sic vitrum fer-
nescit et ebullit cum mittitur in aceto.
Est autem vitrum lapis ex aquis ge-
lidis solidatus. qui in vitria prouin-
cia oritur. Acetum quod acutum vel
quasi aquatum. vinum enim aqua mixtum
cito in hunc saporem mutatur. Acetum
infidelitatis ut Ps. lxviii°. dicitur.
Et in siti mea potauerunt me aceto.
Ego fidem sitiui eorum et ipsi me
infidelitate potauerunt.

Acies est unitas electorum
ut Cant. vi°. Terribilis ut
castrorum acies ordinata. Quia
electi per concordiam dyabolo terribiles
sunt. Ipsi autem iste due sunt. Exercitus.
Classis. Nodus. cuneus. Ale. Cornua.
agmen. Acies ab acumine gladiorum. Ex-
ercitus pro exercicio belli. Classis a
clamore vociferationis. Nodus pro difficul-
tate quia vix possit resolui. Cuneus
eo quod in vnum vel sit cuneus qui coniungit.
Ale xx equites quod dicuntur. quia
tegunt pedites alarum vice. Cornua
extremitas exercitus. eo quod intorta sit.
Agmen vero dicitur ab augendo.

Aceruus etiam inuenta sunt
virtutibus ut Cant. vij. dicitur.
Venter tuus sicut aceruus tri-
tici. quia tenera cum in ecclesia sanctorum
virtutum incrementa percipiunt. Aceruus
testimonij multitudo sanctorum martirum
ut Gen. xxxi°. dicitur vocauit locum illum
galaat. i. aceruus testimonij. quia in
ecclesia multitudo martirum honoratur.
Aceruus lapidum increpatio ultimi
iudicij ut ij. Re. xviij°. Congregauerunt
super absolon aceruum lapidum mag-
num nimis. quia reprobis dicetur in iu-
dicio. Ite maledicti in ignem eternum.
Aceruus mercurij infidelitas ut
Pro. xxvi°. Sicut qui mittit lapidem in
aceruum mercurij. sic qui tribuit insi-
pienti honorem. Quia qui fatuum
aliquem ad honorem ecclesiasticum pro-
mouet quodammodo culpa infidelitate
committit etc.

Accubitus celestis patria ut Cant.
i°. Cum esset rex in accubitu
suo nardus mea dedit odorem
suum. Quia cum Christus ascendit odor celestis
patet sanctitatis fidelitatis. Ecclesia ma-
nauit. Sequitur E. xj.

Acus punctio doloris ut Mt. xix. Mar.
x. Luce xviij°. Camelum per
foramen acus transire etc. Hic
compunctio doloris in mente por-
tare. Ipse etenim per foramen acus

tulit cum per angustiam passionis victoriosissime de dyabolo triumphauit. Plu
ma sicut lingua idem est quod acus. vnde
in Exo. xxvi. dicitur. Cortina tabernacu
li dicitur facta opere plumario i. opere
acupicto

Adolescentule anime sunt sancte
ut in Cant. i. dicitur. Adole
scentule dilexerunt te quia
deuote anime christum diligunt

Adeps est deuotas [?] ut in
psalmo. cxlvii. Ex adipe frumen
ti satiat te. i. quia celestem illud
cibum scilicet ex deuotione sua percipit. Ad
eps simplex intellectus scripture ut psalmo.
lxxx. Cibauit eos ex adipe frumen
ti. i. simplici intellectu refecit eos.
Adeps spirituale desiderium ut Deut.
xxxii. dicitur. Cum adipe agnorum
et arietum i. omni spirituali desiderio
subditorum et platorum. Adeps ha
bundancia ut in psalmo. lxxii. prodijt
quasi ex adipe iniquitas eorum. i. nimia
per habundanciam peccabat. Adeps
carnalis leticia ut psalmo. xvi. adipem
suum concluserunt. i. carnalem leticiam
suam consummauerunt. Adeps bonitas
interioris voluntatis ut psalmo. lxii. Sicut
adipe et pinguedine repleatur ani
ma. i. interius bona voluntate. Et
exterius bona actione. vel eterna bea
titudo secundum aliquem intellectum. Adeps
caritas vnde leuitici iii. dicitur. Omnis adeps
sacrificij est dei. Adeps superbia vnde
Job. xv. dicitur. Operuit faciem eius crassitudo et
pinguedo a latere eius pendet. Pin
guedo habundanciam facit quod quando
appetitur propter solam voluntatem vnde
Salom. prov. xxx. dicit. Diuitias et
paupertates ne dederis michi. Vnde
propter erogacionem vnde apostolus ad Ephe.
iiii. Magis autem laboret manibus

suis operando quod bonum est vnde habeat
unde tribuat necessitatem pacienti. Et
ad Dani. accernit iniquitatem vnde psalmo. xxx
viii. Thezaurizat et ignorat cui
congregat ea. secundum de ad explecio
nem voluntatis vnde Luce. xii. Destruam
horrea mea

Adamas insolubilis duricia
aperte ut tulisse [?] vii. Zach. vii.
scribitur. peccatum inde scriptum
est stilo ferreo in vngue adaman
tino. Sicut enim adamas aliquis ictus
collisione non scinditur. ita peccatum
nulla contricione qualis prius relaxatur.
Adamas similiter intentis constancia
ut Ezech. iii. vt adamantem et vt
silicem dedi te. Nota quod adamas
hircina sanguine scinditur. quia
nulla animi fortitudo que insultante
carnis luxuria non soluatur

Aer mens angelis sectaris ut in
Job. xxxvi. dicitur. Subito
aer cogitur in nubes. anima
repentino sancti spiritus munere mens
sectaris ad sanctitatem perducitur. Aer
est maioritas plurimum habens
admixtionem varietatis quia cetera ele
menta. Aer ab eo quod feratur dictus
est vel ab eo quod ferat terram qui pertinet
ad terrenam pertinet ad celestem materia
pertinet. Nam superius est vbi ventorum
vel procellarum motus esse non potest ad
celestem. Turbulencior qui ex exala
cionibus humidis crassescit pertinet
ad terrenam qualitas aut ex se species
facit. Nam commotus facit ventos ve
hemencius concitatus ignes et tonitrua
contractus nubila. conspissatus plu
uiam. congelantibus nubibus niuem
turbulencius congelantibus nubibus
densioribus grandinem. distentus
serenitatem. Sequitur capitulum

Ager est mundus ut in evang. mat.
xiii°. Sic est regnum celorum homi
ni qui seminavit bonum semen in r
agro suo i. christus qui sevit predicationem in
mundo. Ager corporis hominis ut in pa ff
rabolis prov. xxiiii°. dicitur. prepara opus
tuum et diligenter exerce agrum tuum
i. sentes iniquitatis evelle / et corpus
tuum ad surgendum retribuendum extolle /
Ager bonum opus ut in ewang. mat. f
xiii°. dicitur. Ager emitur per thezaurum
quia bonum opus exercetur propter celeste
desiderium. Ager septima sacra ut i. Job.
xxiiii. dicitur. Agrum non suum demetunt B
quia septimam sacram que pro nobis est
dedicati prosunt. Ager officium predica
cionis ut in Can. vii°. c. dicitur. veni di ff
lecte in agrum / et et christe
ab acthano patre et etiam a secreto
contemplationis ad officium egreditur pre
dicationis. Ager ipse mentis ut
in Gen. xxiiii°. c. dicitur. Egressus est ad G
meditandum in agro inclinata
iam die / etiam in fine mundi / egressus
est christus de celo / ad docendum in ipso inde
orum. Ager populus gentilis ut in ps.
Cxxxiii. dicitur. Potabunt omnes bestie
agri terra ex fonte septime fluenti
bus bibet simplex populus gentilis.
Ager quilibet status ut in Gen. xlix.
dicitur. Sicut odor agri meum est i. viri
vinitatis viri religiosi status apud me
ad veneracionem pervenit. Ager cura
exterior ut in evang. luce xv°. dicitur f
Erat autem filius eius senior in agro
quia populus iudaicus literali sensu con
tentus exteriora curabat. Ager vita
cuiuslibet negligentis ut in parabolis G
prov. xxiiii°. per agrum pigri hominis
transivi i. vitam cuiuslibet desidiosi inspexi
Et ecce totum repleverant urtice et spi
ne / quia in corde omnis pruriencia

desideria et punctiones viciorum pullu
lant. Ager plenus scilicet ecclesia ut in Gen.
xxvii°. c. dicitur / Ecce odor filii mei sicut D
odor agri pleni / etiam sanctificata est
ecclesia de sanctitate christi / De cuius plenitu
dine nos omnes accepimus. Ager pa
tria celestis ut in parabolis prov. xxxi°. L
dicitur. Consideravit agrum et emit
eum / quia studiose quesivit ecclesia que
sunt gaudia perhennis vite / et pro
eis laborare non cessat. Ager latine
dicitur eo quod in eo aliquid agatur / vel
a greco agros / unde et grece villa po
ragros dicitur / Dictus ager aut se
minatur / quia sationalis est / aut con
situs dicitur / quia arboribus inseritur
aut pascualis quia aptatur pascuis
aut floridus i. ortus apibus con
gruus. Item ager arvinus dicitur
quem paulatim fluvius nigrum reddit
Novalis qui vacat anno intermisso / squa
lidus qui sine cultura est / uliginno
sus qui numquam sine humore est steri
lis et palustris. Agris ista ista con
gruunt. cultura cinis / aracio / inter
missio / incensio stipularum / stercoratio
oratio / runcatio. Cultura dicitur a colen
do. Cinis est incendium per quod ager
inutilem humorem exsudat. Aratio
quia de ere prius terre culturam exerce
bant antequam ferri usum haberent. Est
autem alia sationalis / alia autumpnalis
Intermissio est quia alternis annis vaca
uus ager vires recipit. Stercoratio
est letaminis aspersio. Et est vinum sterco
ratio letamen ex fimo. Et stercoratio
ratio quia sternitur fimus quod fit in
letamen quod leta reddit germina. Ora
cio dicitur obtentatio eo quod operiat se
mina / quod occare aperire est. Runcatio
catio est a terra herbas evellere. Pul
cius dicitur eo quod precisus se capiat
veratrum qui vere actum i. vario

tpe aratum dano qui seminat e iacto
Exiere eo qui sericus tenus faciendo c
Degcs dr a serie q(ua)d(ri)latim ul a secto
ne Sequit(ur)

Agricola est deus p(ate)r ut in
ewang(eli)o Ioh. xv° dr Pater
meus agricola est gl(or)ia ipse
in filios suos surculos electos
singulis p(ro)uidet extollit Agricola e(st)
quilibet rebus terrenis diligens ut in
Genesis iiii° dr Fuit abel pastor o
uium et cain agricola / Terrena e
lectus quilibet simplices mit se cogita
tiones mittit / et rebus infra sua
desideris terrena diligit Per agri
colas principes synagoge intelligunt(ur)
ut in ewang(eli)o Mt xxi° / Mr xii° locauit
eam agricolis / quia antiquitus illum
populum principibus synagoge commisit /
Per agricolas doctores ecclesie intelli
guntur ut in ewang(eli)o Mt xxi° dicit(ur)
uineam suam locabit aliis agricolis i(d est)
ecclesiam suam nouis doctoribus com
mittet

Agnus est xps ut in Exo xii°
c° dicitur Agnus sine ma
cula ymolatur i(d est) xps sine cul
pa moritur Agnus lu
bricus quislibet ut in parabolis Prov.
vii° dr Sequit(ur) eam q(ua)si agnus
lasciuiens / quia libidinosus libidino
sam imitatur et sequitur / Per agnos
ap(osto)li intelliguntur unde d(omin)us ad
eos in ewang(eli)o luc x° ait Ecce ego
mitto uos sicut agnos int(er) lupos i(d est)
mites inter crudeles Per agnos
uiri sancti intelligunt(ur) ut in ysa. xl°
c° dr In brachio suo congregabit
agnos i(d est) in robore suo adunabit
uiros sanctos Per agnos simplices
et innocentes ut in ewang(eli)o Ioh xxi°
dicit(ur) / Pasce agnos meos i(d est) quos ego
pastores redemi sanguine meo in

nocentes iam effectos matri p(re)dicatio
tia Sequitur

Agna vita actiua ut in leuitico
v° c° dicit(ur) / Offerat agnam
de gregibus i(d est) vitam exerceat
actiuam que cum sit pluribus Ag
nus dicitur ab agnoscendo quod est propri
um quia ex sola pietate nos
redemit uel ab agnoscendo Tradunt
enim qui de naturis rerum agunt Et
certaque sunt p(er) eorum multitudo
agnus matrem suam longe positam
solo balatu agnoscere Attendit hoc
in xpo Nonne nimia multitudo cir
cundabat xpm crucifixum / Alii inc
linabant mouentes capita sua et di
cebant / Vah qui destruis templum
dei / Alii flebant super mortem
condempnati Alii percutiebant pectus
sua mirantes super hiis que vide
bant In tanta et multitudine ma
trem suam agnouit / quia eam uirginem
uirgini commendauit Ioh. xix Ag
nus dicit(ur) xps triplici de causa / Prima
agnouit patrem obediens usque ad
mortem sicut ait ap(osto)lus ad philip.
ii° Cristus factus est obediens patri
usque ad mortem / Secunda agnouit
humanum genus redimendo / Tertia co
gnouit matrem suam in cruce et eam
uirgini sc(ilicet) Iohanni commendat Ioh xix°
Agnus dicit(ur) ter in missa cum
dicit(ur) Agnus dei qui agnouisti pa
trem obediendo usque ad mortem / Qui
tollis peccata mundi / per passionem eum
ca tollit a nobis et delevit / et debe
mus miserere nobis Agnus dei qui
agnouisti genus humanum redimendo
qui tollis peccata mundi miserere nobis
Agnus dei qui agnouisti matrem
pendens in cruce / et eam virginem
uirgini commendasti / Qui tollis peccata mundi

Dona nobis pacem / Ideo dicitur ter
in missa ut omnibus corpus Christi formetur in
telligitur / Illud quod est in celo glo
rificatum / Et mysticum quod adhuc in
terra ambulat / Et quod in sepulcris qui
escit usque ad diem iudicii / Bis dicitur
miserere nobis / Tercio variatur quod
sumptum est de veteri lege / Iohelis 2°. D
Ubi omnes clamare ad dominum dicebant
Parce domine parce populo tuo / Tercio va
riabant dicentes Et ne des here
ditatem tuam in opprobrium / Unde hic
ubi dicebat bis parce nobis dicimus
bis miserere Et quod tercio dicebat et
ne hereditatem tuam in opprobrium / Nos
tercio variamus dicentes / Dona nobis
pacem / Solet autem queri unde ecclesia
sticos viros utique debeat dici in pre
dicta auctoritate plorabant etc. plora
bunt inter vestibulum et altare sacer
dotes dicentes parce domine etc. / Dicitur
quod in Iohele 2° c. habetur / plora D
bunt / Et in Esdra / plorabat Nota
quod in quibusdam casibus dicitur agnus
dei ter continue scilicet quando sacerdos
utitur corpore domini / In aliis
dicitur semel ante perceptionem eukari
stie et post perceptionem bis / Priore
hec est racio quod Christus presens est in al
tari petimus ab eo misericordiam et veni
am et pacem / quia peccatores enim redemp
ti sumus / Aliorum hec est racio ut ip
se misereatur nostri et det nobis pa
cem petimus Et licet enim ipse non
presens corporaliter in altari ut creditur
non solum de eo presente sed etiam de ab
sente considerare / Et hec variacio
specialiter fit in missa pro defunctis
in parisiensi ecclesia / Agnus dei etc.
Dona eis indulgentiam / Agnus

dei etc. Dona eis requiem sempiter
nam ut in psalmo c° xxxiii° / Domus
domus Iacob qui timet dominum / Sic
dicitur quisque da michi aliquid / da
in a(liquid) quod vestimentum / da in expensam etc.
Altare est ipsa
dignitas ut in psalmo c° xvii° /
Constituite diem solempnem
in condensis usque ad cornu al
taris id est virtutis frequentate crebro et
pertingetis usque ad eminenciam dignitatis
Altare ipsa humanitas Christi ut in
Exodi c° xx° / Altare de terra facietis mi B
chi id est ubi humanitatem de virgine suscepta
credatis / Altare caro Christi ut Tre
norum ii° dicitur / Repulit dominus alta C
re suum quia carnem Christi crucifigi
permisit / Et apostolus / Altare de quo non
habent potestatem edere qui foris sunt
ad Hebreos xiii° dicitur / Altare eukari C
stiam vocat illud scilicet quod offertur super
altare / Altare lignum crucis ut
in Genesis c° xxii° dicitur / Isaac ponitur D
in altari / quia Christus locatur in cruce
Altare fides ut in psalmo l° / Impo
nent super altare tuum vitulos
id est innocenciam vite fide coniungent
Et alibi passer invenit sibi domum
et turtur nidum ubi reponet pullos
suos psalmo lxxxiii° / Circa super hoc
altare debent offerri bona opera / alias
non sunt gratie meritoria / Altare
vita sanctorum ut in Genesis viii° c. dicitur F
Edificavit Noe altare domino quod Christus
vitam sanctorum operatur primum / Altare celi
secretum vel etiam beatitudo ut in psalmo
xlii° / Introibo ad altare dei id est perve
niam usque ad secretum celi / Et alibi
Tunc imponent super altare tuum vitu
los id est novellos ipsos psalmo l° / Altare
devotio cordis ut in ewangelio mt. E
v° Si offers munus tuum ad altare etc.

i. si effundis orationem tuam per cordis
devotionem. Altare mentis archa-
num ut in ps°. xxv°. Lavabo inter
innocentes manus meas et circunda- F
bo altare tuum domine i. opera mea per
puritatem emendabo et mentis ar-
chanum virtutibus adornabo. Per
altare intelligitur mens hominis. Un-
C in lege Exo. xxvii°. preceptum fuit D
fieri altare quadrangulum et concavum.
Et ideo quadrangulum quia mens
humana quatuor principalibus virtutibus E
muniri debet sc. prudencia forti-
tudine temperancia iusticia. Concavum
quia debet esse vacua ad recipiendum
verbum dei atque ignem devocionis divine
lectionis. Humor enim infusus repel-
B lit. Unde in levitico i°. c°. precipitur
est vesiculam gutturis et plumas
proici que turtur aut columba fuerit
in holocaustum oblata. Vesicula gut-
turis inflationem superbie. Sunt plume
inanes inquisitiones sublimium. In
ergo holocausto proici nec debet stadio
immensitas et inquisitionibus sublimium A
que humana non capit sensus. Non
debes maniter operam ut ita p's al-
tare grande. Cornu altaris D
est eminencia mentis sc. contemplatio
superiorum. Unde constituite diem sol- F
lempnem in condensis i. mentis claritate
et exhilaratione in deum usque ad fre-
quentacionibus virtutum crescendo usque ad
cornu altaris i. usque ad eminenciam
mentis que est altare i. ad contempla- D
cionem ad quam nos ducat deus noster.

Ale sunt misericordia dei
et veritas ut in ps°. xvi°.
dicitur. Sub umbra alarum
tuarum protege me i. sub
gubernacione misericordie et veritatis tue
defende me. Per alas precepta dei
ut in ps°. xxxv°. dicitur. In protectione
alarum tuarum i. in defensione precep-
torum tuorum sperabunt. Per alas cogi-
taciones viri sancti ut in Job xxxix°.
dicitur. Expandit alas suas ad au-
strum i. vir sanctus quilibet electus cogita-
ciones suas aperit per confessionem. Per
alas cogitaciones ypocrite ut in Job
xxxix°. dicitur. Cum tempus fuit alas in
altum erigit quia cum occasio pre-
buerit cogitationes suas in publicum
ypocrita demonstrat. Per alas cupi-
ditates rapacium ut in Zach. v°. dicitur.
Et habebant alas quasi milui terre
cupidi res alienas invadere student.
Per alas virtutes sanctorum ut in
Ezech. Audivi vocem alarum quasi vocem
aquarum multarum quia virtutes spirituales
que prius in paucis erat postmodum
in multis apparuerunt. Per alas
duo testamenta ut in ps°. xxxv°. dicitur.
In tegimine alarum tuarum protege me i. sub
mandatis testamentorum tuorum protegimur.
Per alas arrogantia ut in Ezech.
xvii. dicitur. Aquila grandis magnarum
alarum etc.

Alitus est humanitas Christi ut in
Job xix dicitur. Alitum meum
exhorruit uxor mea i. humani-
tatem meam contempsit synagoga. Ali-
tus loquacio oris ut in Dan. x°. dicitur.
Et alitus meus intercluditur i. non solum
fortitudine in corpore caret sed ab
ipsa loquela in ore obmutescit. A-
litus suggestio diaboli ut in Job xli°.
dicitur. Alitus eius prunas ardere
facit i. cogitaciones reproborum diabolica
suggestio incendit.

Alieni demones ut in ps°.
liii°. dicitur. Alieni insurrexe-
runt adversum me i. demo-
nes pugnaverunt contra me

Alieni dicu(n)tur qui sacrame(n)tis eccl(es)ie
non participat ut iudei et gentiles
vn(de) in ps(alm)o xvij° dr(= dicitur) // filii alieni me(n)
titi sunt qui no(n) habent caritate(m) vn(de)
caritas est fons p(ro)prius / et singularis
bonor(um) cui no(n) co(mmun)icat alienus et ip(s)e F
bi s(er)m(on)e a(ugustinus) vij° et xxv° / Amen dico vo G
bis nescio vos · Aliud q(uo)q(ue) notat
rem q(uo)q(ue) (con)t(r)ariam vn(de) contra male intel
ligentes b(ea)t(us) no(tat) aliud · dicit nos
anathematis e(ss)e vos t(er)tia in sim
bolo vbi nos habemus d(omi)n(u)m ex patre
filio q(ue) p(ro)cedit · ipsi h(abe)nt filio Non eni(m)
concedunt sp(iritu)m s(an)c(tu)m a filio s(e)d a pa
tre tm p(ro)cede(re) Nam in principalib(us)
concilijs scripserunt in fine simboli si
aliud docuit vel aliud p(re)dicauit ana
tema sit Illud idem dicebat ap(osto)l(u)s
G(ala)t(as) i aliud vobis p(re)dicauit q(ua)m ego
anatema sit / aliud · i · (con)t(r)arium

Altitudo sublimitas p(ri)ncipi(ori)u(m)
ut in Ezech(iele) i° c(apitulo) dicit(ur) sta
tura q(uo)q(ue) erat rotis et altitu D
do / quia in sc(ri)ptura sacra a
dicitur altitudo glo(rie) et rectitudo vite
Altitudo principes huius mundi ut in
Abacuc iii° c(apitulo) dicit(ur) / Altitudo manus C
suas leuauit / quia sublimes huius
seculi principes op(er)a sua erigent · Al
titudo p(ro)speritas ut in paulo Ro(manos) viij° G
dicit(ur) Neq(ue) altitudo neq(ue) p(ro)fundum
i · neq(ue) p(ro)sp(er)a neq(ue) adu(er)sa · Altitudo
bona per sapie(n)tia(m) acquisita vn(de) ap(osto)l(u)s
i Cor(inthios) xiiij° / Nolite pueri effici sen D
sibus sed malitia paruuli estote ut innoc(entes)
p(er)fecti s(e)n(s)ib(us) paruulus eni(m) debet esse
h(omo) p(er) supbi(a)m / sed altus p(er) sapie(n)tia(m)
vn(de) ps(alm)o · Exxxi dicit(ur) · D(omi)ne no(n) est ex
altatu(m) cor meu(m)

Albugo cecitas cordis ut in
Thobia xij° c(apitulo) dicit(ur) Cepit E
albugo ex oculis eius egredi / quia i(n)
fine mundi a p(o)p(u)lo iudaico cepit ex
tinguere / longa ab eis q(ue) quia nu(n)c
p(re)mitur infidelitatis cecitas recedet /
Albugo arrogantia mentis ut in F
leuitico xxi° c(apitulo) dicit(ur) Si albuginem
habens habeb(it) in oculo · i · si arrogantia(m)
in a(ni)mo (et)c(etera)

Aloe p(re)uis (con)tinentie ut in Can G
t(icis) iiij° c(apitulo) dicit(ur) / Et aloe cu(m) o(mn)ib(us)
p(ri)mis vngentis · i · (con)tinentia
cu(m) o(mn)ib(us) p(ri)mis v(ir)tutib(us) · Aloe volup
tas carnis ut in p(ro)ueb(iis) p(ro)u(erbiorum) vij° dr(= dicitur) F
Asp(er)si cubile meum aloe · i · impleui
mentem meam dulcedine et carnali
voluptate (et)c(etera)

Altilia p(re)s(bi)t(er)i noui testame(n)ti ut in
Math(eo) xxii° c(apitulo) Tauri mei A
et altilia mea occisa s(unt) · i · vete
ris et noui testamenti p(re)sb(yter)i
refectione(m) sp(irit)ualem parat

Amicus est (christus) ut in Cant(icis) v° B
dicit(ur) / ipse est amicus meus
filie ih(erusa)l(e)m / quia inter ceteras
suam amauit ut moreretur pro ea D
Amicus est quilibet p(ro)ximus ut in
parabolis p(ro)u(erbiorum) vi° · Fili mi si spopo(n)deris A
pro amico tuo · i · p(ro)ximo tuo · Amicus
animus noster ut in Cant(icis) v° C A
Amicus meus venit de via ad me
· i · animus meus redijt ad se · Amicus
dicitur aliquis ille qui solo no(m)i(n)e est amicus G A
vn(de) Salom(on) Eccl(esiastici) xxvij° dr(= dicitur) / Amicus
solo no(m)i(n)e est amicus et in t(em)p(o)re necessitatis
deficiet ei / Et d(omin)us in Mat(heo) xxvi° dicit B
ad iudam Amice ad quid venisti D
Itez in ewang(elio) Mat(hei) xxii° Amice quo(modo) A
huc intrasti no(n) habens vestem nuptiale(m)
Amicus mome(n)taneus qui ad t(em)pus
qui ad t(em)p(u)s credunt et in t(em)p(o)re temptationis B
recedunt · Eccl(esiastici) vi° / Et Luce viij° A
Amicus mense vel rei p(ro)prius / ut di E
citur filius Sirach · Eccl(esiastici) vi° · Ami E
ci p(re)dicatores s(an)c(t)i ut in Iob xl° c(apitulo)

C Separatur cum amici quia peccatores sunt
dyabolo in electis quos ad sedem quietis
G describitur. Amici sunt veri amici domini ut paulo
Neque mors neque vita separabit nos a
caritate xpi. Rom. viii. Sic vero iunc
latur ait paulo. Secundum tamen per hic vere
dicitur quia mors vel vita non separat
hominem a deo sed ipse homo. Homo
enim separat se a deo et subtrahit se a
gratia quia claudit sensus hominis sicut
sic qui claudit oculos subtrahit se a luce
non celum. Nulli enim deus subtrahit
graciam. Amici secretorum revelacione
D unde dominus Joh. xv ait Vos autem di
xi amicos quia omnia que audivi a
patre meo nota feci vobis. Amici
D operibus exhibicione unde Joh. xv. c. dicit
Vos amici mei estis. Amici qui non
relinquunt hominem in necessitate sicut in acti
G bus apostolorum legitur Act. xiii. P
Et amicos sancti angeli ut in Cant. viii.
D dicitur. Que habitas in ortis amici
auscultant quia sancti angeli huiusmodi
animam frequenter audire desiderant

G Amica est ecclesia ut in Cant.
c. i. Ecce tu pulchra es
amica mea, quia sancta ecclesia
spirituali pulchritudine nitet.
Per amicos sancti angeli intelliguntur
L ut in evangelio Luce xv dicitur Convocat
amicos et vicinas, quia in eo angeli
dominum diligunt in quo ab eius volun
tate nunquam recedunt

F Amfora est avaricia ut in Za
charia v. c. dicitur. Hec est am
fora egrediens, quia vix
ullus est qui ab avaricia sit immu
G nis. Amfora modo in contempla
cione ut in i. Re. i. c. Et
adduxit eum secum in vitulis tribus
et modio farine et amfora vini.
Amfora vini unde vitam una loco offer
tur que cum modificacione vanitatis cu
riositatis et voluptatis, et plenitu
dinem in actione, et discrecionem tenemus
in contemplacione.

C Amigdalus primitiva ecclesia ut
in Ecclesiaste c. xii. dicitur. Et
florebit amigdalus et im
pinguabitur locusta. quia
primitiva ecclesia flores emisit et
mox locusta i. gentilitas gracie
adipe impinguata in odorem illo
rum florum accessit. Per amigda
lum et parum locustam huiusmodi me
brorum fit collata ut in primitiva
ecclesia. Item in flore amigdali ca
ni capilli in impinguacione locuste tu
mor pedum in dissipacione capparis
spiritualis fuga ostenditur. Et ne que
runt semen v. ipostme civitatis que an
dixit. Tunc necesse est ut xpistianum
qui in civitate sue domus ardeat
qua illam futuram accipimus de qua
scribitur Credo videre bona domini in terra
viventium. Per virgas amigdalinas
exempla sanctorum patrum, unde in Gen. xxx.
F c. dicitur. Tulit Jacob virgas viri
des et amigdalinas et explana
tas atque ex parte corticis detraxit decor
ticavit et posuit in canalibus ubi
effundebatur aqua ante oves ut
in aspectu earum conciperent. Amigdalina
sunt doctores sanctorum patrum exem
pla in scripturis ponunt quorum in mentibus homi
num subiectorum varietatem produxit bo
norum actionum que virge dicuntur
amigdaline recte partim decorticate quia
virtutes sanctorum patrum in nobis apparent
et ex parte latent. Vel per virgas pos
sunt eciam scripture intelligi in quibus
dum intellectum littere fugimus quasi corti
cem subtrahimus. Sed dum simplicem
intellectum littere sequimur quasi corticem
reservamus.

Anulus sigillum fidei ut i ewan
luce xv dicitur / Date anulum
in manum eius .i. fidem inope
re / Per anulos libri ewan
gelistarum intelligitur ut in exo.
xxvi° c. dr / Per quatuor angulos B
arche erant quatuor anguli. Ecclesia quoque
ptes ecclesie libri quatuor ewangelistarum
decorat / Per anulos forma eterne
beatitudinis ut in exo. ffundes iiij vec
tibus anulos aureos / Exo. xxvi° / F
Eterna pro bonis que nunc exercent
operibus claram perpetuitatem et pre
mia claritate superne felicitatis possi
debunt etc.

Annus est hoc quod ut ysa. lxi°. A
ut predicarem annum placabi
lem domino .i. adductum tempus que
nobis omnium exhibet placitum A
Annus multitudo electorum vel beatorum ut in B
Job iii°. Non computetur in mensibus
anni .i. inter electos qui saluantur appo
sita sunt ad saluacionem assumantur
Per annos eternitas dei ut in ps.
Ci°. In generacione et generacionem anni
tui eterna semper durat eternitas dei
Per annos vita nostra ut in ps. lxxx°.
Anni nostri sicut aranea meditantur .i.
vita nostra manibus et corruptibi
libus studet Annus naturalis incipit
a quacumque hora vel puncto usque ad can
dem horam vel punctum Annus
vsualis a kalendis Januarij le
gittime a prima lunacione Annus
emergens ab aliquo memoriali
facto ut Romani ab urbe condita
computabant annos suos Iudei vero ab
exitu de egipto Cristiani ab incar
nacione domini / Et hic anno dicitur
quod paulus primo post passionem con
uersus est / primo scilicet emergenti sed
secundo vsuali Annus sterilitatis ab
inicio mundi usque ad xpm vt luce xiii°. B

Ecce tres anni sunt ex quo quero fructum
in sterilis Annus demigratum .i. ple
nitudinis a cristo usque in finem se
culi / Unde apostolus ad Galatas iiii. At M
B Ubi venit plenitudo temporis etc. Annus
retribucionis in ysaya / Unde ad venie
rit annus retribucionis Annus
quatuor habet tempora .i. quatuor ewangelistas Et
xii menses .i. xii apostolos ut supra / Spi
F am. vidi annus acceptus domino ex quo
Ancilla est ecclesia
ut in ps. Salinis fac filium
ancille tue Ecce ancilla
dicitur per subieccionem / Unde omnia sub
iecisti sub pedibus eius Ancilla A
dicitur beata virgo per humilitatem
ancilla scilicet per obedienciam Unde luce i°. D
dicitur Ecce ancilla domini / per instru
mentum / Unde luce ii° scribitur Et B
ipsius animam pertransiuit gladius dolorum F
Ancilla dicitur synagoga per seruilem
timorem ut ad Galatas iiii°. Eij G
ce ancillam et filium eius Ancilla
caro corporalis ut in predicta auctoritate
Eice ancillam .i. carnem despice et
carnalem sensum ipsius Ancilla G
dicuntur ecclesie Unde in Job xl. Nunquid illudes
tibi eum ancillis tuis Quia deus
per predicatores suos vocat diabolum
Et in parabolis primo ix°. Misit an A
cillas ut vocarent ad arcem .i. ad
ministerium / quia dominus misit a
postolos ut vocaret ad ecclesiam Et ancille
ancille dicti sunt per carnis fra
gilitatem / et per officium discendi
Per ancillas humiles quicumque ut in F
parabolis primo xxxi°. Et cibaria ancil
lis suis / quia scilicet cum spirituale
refectionem humilibus tribuit Item
per ancillas effeminate mentis
intellectus ut in Job xix. Ancille mee D

sit alienum habuit me / quia effe-
late mittebat videre per fratrem me no-
cognouerit

B Anaglipha varietates sunt bonorum
operum ut in Ex. vi°. Et a-
naglipha valde preminentia / quia
in sancto homine qui est templum dei va-
rietates bonorum actuum aliis in exem-
apparent

S Angustia cordis est stricta ut in
Job xxxvi°. Erit vobis in
angustiis quia viri sancti
non in rebus exterioribus sed in strictiis
cordium pro se requiescunt / Angustum
A cor peccatorum ut in Job xxxvi°. In-
gredietur bestia latibulum suum et in
antro suo morabitur

A Antemurale est prophetie ut Ysa.
xxvi°. Salvator dominus pone-
tur in ea murus et antemu-
rale / quia xpus qui in scriptura per in-
carnationis sue misterium ecclesie mu-
rus fuit eidem ecclesie / ante ipsam
suam incarnacionem in prophetis et
in prophetiis antemurale extitit

Animalia sunt quatuor ewangeliste
ut in Ezech. i°. Similitudo homi-
B nis in animalibus / quia xpo facta
sunt ewangeliste conformari / Anima-
lia sunt sancti in ecclesia ut in ps.
lxvii°. Animalia tua habitabunt
in ea quia iusti in ecclesia ex fide
vivunt Animalia sunt cupidi ut
in Ezech. viii°. dicitur Animalium
A abhominatio depicta erat in pariete / quia
cupiditates cupidorum apud se primatum in mente
iniqui depingunt Animalia sunt
duo latrones qui cum xpo crucifixi sunt
A ut in Abacuk iii°. In medio duorum
animalium cognosceris / quia in medio
duorum latronum xpus suspensus agnitus
est Animalium etiam sunt genera
iumenta / reptilia / bestie / Iumenta

ad opus et usum que iumenta
Reptilia et bestie in exercitum / Re-
ptilium ea sunt quia trahentium ut ver-
mes qui ore se trahunt Serpentia
ut colubri / Repentia pedibus ut
lacerte / et hoc ratione generis serpentis
Bestie quasi vastie / a vastando Animalia
nociva tribus de causis facta sunt
post lapsum primi hominis Nociva
sunt propter hominis punicionem correctionem
instructionem Animalia dicuntur homines tribus
modis

Angulus designat locum humilem
B ut in parab. xxi°. Melius
est sedere in angulo domatis
i. in loco humili in pace quiete
quam in sublimi cum discordia An-
gulus designat quietem ut in ps.
cxvii°. Hic factus est in caput an-
guli quia xpus utrumque populum sibi
iunxit Per angulos quatuor mundi
E ut in Exo. xxvi°. Quatuor tabule
in angulis erigantur post tergum
tabernaculi quia contra dyabolum in mundi
fine temporis adveniente sunt hinc
sancti Enoch et Elias erigentur
Item per angulos simulate mentes
F pravorum sophonias i°. car-
dies domini super angulos excelsos
quia vindicta puniet corda pravorum
qui sibi elacionem excelse et per dup-
licitatem anguli sunt

Apis mundus peccator ut in ysa.
A vii°. c. dx. Sibilabit dominus
api quia mundum per impri-
sacionem suam ad se vocat peccatorem
A Apis humilis ut in ecc. c. xi°.
Modica in volatilibus apis quia
humiles sancti sunt inter superbos mediocres
Per apes doctores ut in ps. cxvii°.
Circumdederunt me sicut apes / quia
in aperto me laudabant et in oculto

nuchi dicebat/ Caverna apes in ore
meo habent / et in posterioribus aculeum
portant

Aper in silva princeps est. Apoc.
ut in psalmo lxxix. Exterminavit
eam aper de silva / quia plebem
in iudaicam captivavit Titus
imperator romanorum.

Aquilo austeritas persecutionis
ut in Cant. iiii°. Surge aqui- B
lo et veni auster. Causa dicitur
dicat non inimicum ecclesia ut mitigetur
austeritas persecutionis. Aquilo po-
pulus gentilis ut Ysa. xliii°. D
Dicam aquiloni da / quia in principio
conversi sunt credentes. Aquilo est electus
aliquis ad fidem conversus ut in Job.
xxxvii°. Ab aquilone aurum veniet C
Aurum et a paulo et ab augustino qui
primus frigidi infidelitate erant
splendor sapientie venit. Aquilo sene-
ctus ut in evangelio Luce xiii°. Ve- F
nient ab aquilone et recumbent / quia
multi in senectute ad requiem tendunt.
Aquilo hostis antiqui suggestio
ut Jere. i°. Expandetur omne malum a E
facie aquilonis quia mentem peccantis
diabolica suggestio urit. Aquilo reprobus
quilibet ut Ysa. xiiii°. Sedebo in late- B
ribus aquilonis id est regnabo in reprobis.
Aquilo diabolus ut Job. xxvi°. Qui C
extendit aquilonem super vacuum quia
illorum mentibus qui gratia vacui sunt diabolum
deus dominari permittit. Aquilo ma-
ligni spiritus ut Jere. Trenorum i°. F
Velociores fuerunt persecutores nostri aqui-
lis celi. Aquilo frigiditas peccatorum
ut ibi Veniunt turbines venientes ab A
aquilone Ezech. i°.

Aqua est spiritus sanctus ut in evangelio F
Joh. vii°. Flumina de ventre
eius fluent aque vive / Causa

de incisione cardantes dona per gratiam
spiritus sancti ut in psalmo i°. Et erit tam-
quam lignum quod plantatum est secus de-
cursus aquarum id est hoc fiet secundum opera-
tionem spiritus sancti. Aqua Christus sive sapientia
dei ut in psalmo lxxx°. Probavi te
ad aquam contradictionis id est in Christo qui a
multis contradicitur. Et in predicta auctoritate
Erit tamquam lignum etc. id est hoc fiet
virtute sapientie dei. Aqua mortalis
Sup. genus vel fons terrena corporis pb. i°
Erit tamquam lignum id est merito felix in
poderum / quia in similitudine carnis peccati
apparuit / Et Joh. in apocalipsi xvii°.
dicit Aque multe populi multi. Aque G
sunt caduce homo sunt populi quia genus
comparatur per reflexum ad originem / Sic
enim aqua fluunt de mari / et refluunt
in mare / sic homo de terra in terram ver-
titur / Ecclesiastici memento quia cinis es / Ipse
fluctuationum peccatis ut Ecc. i°
Generatio preterit et generatio advenit A
Et David de mortuo suo filio dixit
ego pergam eum ipse non revertetur
ad me per mortem / homo enim mille in-
citus a pueritia in adolescentiam et
senectutem. Sic aque de uno loco in
aliud fluunt ut Job xiiii°. Homo F
natus de muliere brevi vivens
tempore per elementa vilitatem / ut in Reg.
xlv°. Ecce genus quasi gutta similis est D
et qui in mollibus reputate sunt per
cordis profunditatem ut in Jere. xvii°. C
Profundum est cor hominis et instabile
et quis cognoscit illud. Aqua sapientia
subtilis ut in Para. Prov. xviii°. Aqua A
profunda sapientia ex ore viri / quia subtilis
subtilis sapientia ex ore iusti. Aqua cogi-
tatus ut in Parabol. Prov. xviii°. Dicit D

Cui dimittit aquam caput est iur
giorum / Anima quibusque aqualitatis lion
ificiat gordiam dissipat Aqua
cupiditatis seculi ut in Canticis viii°. /
Cum in ignem et in aquam misit
ut eum perdat / quia dyabolus eos
quos possidet nunc ardore ardo-
re luxurie gemat nunc sorde
cupiditatis fedat ut perdat Aqua
baptismi ut in psalmo. lxv°. / Spiritus
aqua tribulationis eos / quia baptismo
electorum peccata condonantur. Aqua
arcana loquela prophetarum seu prophetia-
rum ut in psalmo xvii°. dicit Te-
nebrosa aqua in nubibus aeris
id est obscuram sunt loquelam
prophetae. Aqua scilicet predicatio Christi
ut in Ezechiele xxxvi°. / Effun-
dam super vos aquam mundam id est pur-
gabo vos per predicacionem sanctorum be-
nedictis prophetis id est simoniam quam
loquar vobis Aqua compunctio ut
in Re. vii°. / Hauserunt aquam
et fuderunt in conspectu domini / quia
de intimis cordis sui contulerunt
compunctionem et coram domino fleverunt
Aqua seculi prosperitas ut in psalmo
lxv°. / Transivimus per ignem et
aquam id est per prospera et adversa Aqua
adversitas ut in psalmo Non dimergat
me tempestas aque id est non me devin-
cat congeries adversitatis Aqua
humana scientia ut in Ecclesiastico xv°. / Non
credidit quod non quesivit aqua / quia
ut non primus hec cogitando non colli-
mitari potuit / cogitando et non
respirando Aqua et cupiditas
cupiti ut in Canticis Johannis iiii. Omni

bibet ex hac aqua sitiet iterum vitiorum
simuliter ut voluptatibus. Unde Ecclesiastici
xlvi°. Effusus est sicut aqua non
crescas. Tribulationis Unde psalmo
lxv°. / Transivimus per ignem et
aquam Caritatis sive gratie Unde Johannis
vii°. / Qui credit in me flumina de
ventre eius fluent aque vive. Do-
ctrine Unde prophetia v°. / Deriventur fon-
tes tui foras Aqua mundi afflu-
entia ut in Apocalypsi xvi°. / Angelus
effudit fialam suam in flumen illud
magnum Eufraten / et siccavit aquam
eius / quia predicator vocem con-
mundi arguit et eius affluencia
a multis contempta fuit Aqua hy-
storialis intellectus ut in Canticis Johannis
ii°. Aquam ad nuptias in vinum
versa est id est anima in amatore Christi et
cetere sensus litteralis in spiritualem mu-
tatus est Aqua voluptatis car-
nis ut in Canticis Johannis iiii°. Omnis
qui biberit ex hac aqua sitiet
iterum id est anima quo frequentius voluptas
carnis experitur eo magis desiderat
Aqua eterna refectio ut in Apocalypsi
xxii°. Ostendit michi angelus mihi
flumen aque vive id est revelavit
michi et copiam refectionis eterne / Per
aquas sancti angeli ut in psalmo cxlviii°.
Aque que super celos sunt id est an-
geli qui in superioribus vivunt lau-
dent nomen domini. Item per aquas
anime beate ut in psalmo Qui tegis in
aquis superiora eius / quia nos ani-
mos quidam in quibusdam sacrum
scripturam intelligimus / Sed beate anime
que iam deum in celestibus vident
omnia de quibus tractat plene sciunt
Per aquas sancti qui in mundo sunt in

ratia ut in ps° lxiiij°. flumen
dei repletum est aquis. Secunda i. causa
et merito et uno populo dono fructus
augetur. Per aquas lamenta hu
militatis ut in Job ix c. dicit. Si
lotus fuero quasi aquis nivis
i. si perfusus fuero lamentis humilitatis
Per aquas devotos sectorum ut in
Job xxviij°. Aquas appendit in men
sura, quia miro modo devotionis
electorum suorum deus moderatur ut aliquid
non tantum explere valeant in effectu quod
apprehendere possunt in effectum. Per aquas
peccata que deus electis condonat ut
in Gen. c. 1°. Spiritus domini ferebatur
super aquas. Secunda maior est cuius
pietas quam istorum iniquitas. Per
aquas sancte doctores ut in parab.
p° ix°. Aque furtive dulciores
sunt. i. occulte doctrine sancte sibi vi
dentur dulciores. Per aquas per
quetos ut in ps° Cxxxv. fundavit
terram super aquas. i. terram super per
sequtos. Per aquas mortales peccati
ut in ps° lxxvij°. viderunt te aque
deus et timuerunt que intime sunt
te peccati cedendo et timentes pe
nitendo. Per aquas instabiles
cogitationes ut in ps° Cxliij°. libera
me de aquis multis et de instabili
bus cogitationibus. Per aquas
blandimenta temptationum ut in Job xiiij°.
Lapides excavant aque quia for
tes cum non iniquitate vincunt temptationum
blandimenta emolliunt. Per
aquas voluptates corporis ut in
ps° Cxv. Convertit aquas eorum in
sanguinem. Secunda malas impiorum
voluptates deus quoque ad eternitatem
amaritudinis convertit. Per aquas
pene infernales ut in Exo. xv. c.

submersi sunt quasi plumbum in aquis
vehementibus. i. inciderunt ponderosi pec
catores in penis infernalibus.
Per aquas bonorum merites ut Ysay.
xxxij°. Beati qui seminatis super omnes
aquas. Aqua fluxa sunt lacrime
ut Gen. xlix. Effusus es sicut
aqua non crescas. Secunda cum in la
crimas funditur virtutum perfectionibus non
augetur. Aqua mollia sunt corda
iudicorum ut in Job. xxxviij°. In
similitudinem lapidis aque indurantur
i. induratur corda in duritia sicut et pa
gentilium. Aque lubrica plancorum
desideria ut in ps° lxxviij°. Statuit
aquas quasi in utre. i. restrinxit lubrica
desideria in carnali mente. Aqua fri
gidatis actionis ut in Job xxiiij°. Ad
calorem nimium transeunt ab aquis nivi
um. i. a frigore tepide actionis ad in
tendium eterne combustionis

Aquila est Christus ut Deutro. xxxij°.
Aquila provocat ad volandum
pullos suos. Secunda Christus dis
cipulos suos ut de virtute in virtutem
proficiant monere non cessat. Aquila
Johannes ewangelista ut in Ezech. c. 1°. Facies
aquile desuper ipsorum quatuor. Secunda
Secunda postquam de divinitate Christi
loquutus est et more aquile oculos
in sole fixit non solum super ceteros
sunt ewangelistas sed et seipsum excessit.
Aquila angelus ut in parab. p°
xxx°. Viam aquile in celo quia sup
tilitas omnium a viris sanctis difficile
deprehenditur. Aquila autem sancti
ut in Job xxxix°. Elevabitur aquila
et ponet in arduis nidum sibi quia
per contemplationem exaltatur anima et in celis
figit desiderium suum. Aquila sub
limis homo sancte vite ut in Ezech. xvij°.

Aquila grandis longo membrorum ductu plena plumis et varietate venit ad Libanum et tulit medullam cedri. Ezechielis xvii°. Nabuchodonosor potestatem multis partibus repletam varietate mundane glorie obsedit urbem et captivum inde populum abduxit. Per aquilas anime electorum ut in Matheo xxiiii°. Ubicumque fuerit corpus congregabuntur et aquile. quia ubi est dominus corpore ibi anime sanctorum. Per aquilas demones ut in Marci x°. Velociores fuerunt inimici nostri aquilis celi. id est persecutores nostri acrius spiritibus inmundioribus. Aquila dignitas humane conditionis ut in Job ix°. Dies mei pertransierunt sicut aquila volans ad escam. anima dignitas humane nature ad ima capescenda deflectitur inde inimica subsiste pabulum. Aquila subtilis sanctorum scientia et intelligentia ut in Job xxxix°. Numquid ad preceptum tuum elevabitur aquila et ponet in arduis nidum suum. ad preceptum dei aquila elevatur id est sanctorum intelligentia a terrena meditatione suspenditur.

Aquilo. Arcturus est sancta ecclesia ut in Job ix°. Qui facit arcturum etc. anima domus et ecclesiam fundavit et in ea viros sanctos posuit. Arcturus vetus testamentum ut in Job xxxviii°. Numquid arcturum dissipare etc. anima veteris testamenti litteram dominus in spiritualem sensum mutavit. Arcturus perfidus iudeus ut in Job xxxvii°. Ab arcturo procedit frigus. anima ab iudeis perfidis frigus infidelitatis procedit.

Arista regni dominus ut in Job xxiiii°. Sic sublimitates aristarum conterentur. anima regnantes rigiditas superborum ultime extreme fortitudine frangitur que nunc super elatam gratia insolito fastu superbie elevabitur.

Arcus est sancta predicatio ut in psalmo lxxvii°. Intendentes et mittentes arcum conversi sunt in die belli. anima multi in sancta verbum predicatione dum alios emittunt sed in temptatione succubuit. Arcus fortitudo humana ut in psalmo xliii°. Non enim in arcu meo sperabo. id est de robore meo non confidam. Arcus dolus ut in psalmo x°. Peccatores intenderunt arcum suum. anima insidias adversus dominum dolos suos excogitaverunt. Arcus scilicet cravante ut in psalmo xvii°. Posuisti ut arcum ereum brachia mea. id est fortes operationes meas fecisti ereatas insuperabiles. Arcus sacra scriptura ut in psalmo vii°. Arcum suum tetendit etc. quia scripturas sacras nobis dominus exhibuit. Arcus cominatio iudicii ut in psalmo lix°. Ut fugiant a facie arcus. id est ut evadent iudicium extremum. Arcus occulta malitia ut in psalmo lxiii°. Intenderunt arcum rem amaram. id est occultas malitias excogitaverunt. Arcus intentio mala ut in psalmo lxxvii°. Patres eorum qui sunt in arcum pravum. id est predecessores eorum habuerunt intentionem malam. Arcus sunt minae ut in psalmo lvii°. Intendit arcum suum donec infirmentur. id est minatur donec humilientur. Arcus virtus pacis ut in Genesis xlix°. Sedit in forti arcus eius. anima potentia viri sancti robusta est. Item per arcus insidie fraudium ut in psalmo lxxv°. Confregit potentias arcuum. id est destruxit robora insidiarum. Arcus spiritus sanctus ut in Ezechielis i°. Velud arcus cum fuerit in nube in die pluvie. Hic arcus qui ex duplici colore

subiecit. Contra per aquam baptismatis
abluit et igne divini amoris accendit.
Argentum eloquium spirituale ut Ysa. F
i°. Argentum tuum versum est in sco-
riam, id est spiritualis legis eloquium
sordet secundum carnalem observationem. A-
rgentum nitor divine eloquentie ut C
Cant. i°. Murenulas aureas faciemus
tibi vermiculatas argento, id est institu-
tiones divine sapientie per me habebis
eloquentie nitore decoratas pro personarum
diversitate variatas. Argentum mar-
tiris quasi vox in ps. lxv°. Quoniam
nos examinasti sicut examinatur ar-
gentum. Contra sordes que nos inhe-
rent in tribulatione abstulisti. Arge-
ntum significat predicatorem ut in Apoc. C
xix°. Mercatores argenti tamen nemo e-
met amplius. Contra verba impro-
ioculatoria nemo amplius secuta
sit. Argentum vita predicatoris
ut in Job xxviii°. Nec appendetur ar- D
gentum in commutatione eius.
Contra ut ipsi predicatores quantumcumque
sancti sunt Christo nullatenus possunt compa-
rari etc.

Aries est Christus ut in Gen. C
xxii°. Isaac mactari non potuit
sed aries mactatur. Contra ut
crucifigitur sed pro ea caro cuius moritur.
Aries ordo sacerdotalis ut in Exo- F
do xxx°. Et aries non est nisi
rex qui consecratur ei. Contra secundum quod
Christus in ecclesia sacerdotes et ipsi reges
et principes terrenis subduntur. Aries
motus iracundie ut in Levitico v°. C
Obtulit arietem in holocaustum. Contra
vir sanctus omnem motum ire ma-
ctare debet. Per arietes sancti apostoli
ut in ps° lxiiii°. Induti sunt arietes
ovium. Contra apostoli qui fidelibus presunt
secundum spiritum vestiti sunt. Per arietes

prelati qui sunt in ecclesia ut in ps°. xx-
viii°. Afferte domino filii dei afferte domino F
filios arietum, id est vos ipsos quos prelati
vestri in Christo genuerunt. Per
arietes rationales ut in Gen. xxx°. F
Posuit virgas ante oculos arietum, id est
bona exempla ad intuitum rationabilium. C
Per arietes heretici ut in Jac. [illegible] B
i°. Principes tamen velud arietes, id est pre-
lati tamen in magna impietate heretici sunt.
Aries sequitur prelatorum dignita-
tis ut in Job xlii°. Sumite vobis C
vii arietes et ite ad servum meum Job
et offerte holocaustum pro vobis. Arie-
tes offerre est superbiam diutinam
superbie humilitate mactare.

Armilla divina ira ut in Job E
xl°. Armilla perforabis ma-
xillam eius. Contra complicatos
nos ira divina vindicta a potestate
dyaboli nos eruit. Armilla in-
sinuatio ut in Gen. xxxviii°. Cognosce F
cuius est anulus et armilla. Contra
a Christo hec ecclesia et fidem et iusti-
ficationem. Per armillas opera prepos-
torum et opera sacrificatorum. Per armil-
las sacrificatos que pertinent ad secunda(m) actos
legem ut in Gen. Et armillas cen-
do pondo siclorum decem
opera decalogi secundum quod suscepit ecclesia.
Armilla fortitudo divine dicitur
quia maxillam leviathan perforans et
predam quam momorderat de faucibus
eius eripuit.

Arena est calamitas vite huius
ut in Job vi°. Contra arena A
maris hec gravior appareret.
Contra miseria quam patimur instar
arene et gravis que est ponderosa et
multa. Arena homines ut Jere. v°. E
Posui arenam terminum mari. Contra eos
ad timorem superborum domina-
tiones posuit. Arena instabilitas

huius seculi ut ait viii°. Trini cedifi
cabit dominus suam super arenam i. inc
tem suam super huius seculi instabilita
tem fundavit. Arma imitus celeste
E ut Gen. xxii°. Multiplicabo semen
tuum sicut arenam que est in littore ma
ris. Arma celestis sunt omnipotens dei
tale spirituale gerit augmentum ut se tri
tate illorum bonorum sanctorum qui in
scriptura celestis patrie soliditate
sunt inquantum possunt imitantur.
Arma sunt virtutes spirituales
ut in paulo ii° ad Cor. x°. Ar
A ma militie nostre non carna
lia sed potentia deo i. virtutes quan
tum modo nostre non infirme sed potentes
sunt a deo. Arma bona opera ut in
paulo ii° ad Cor. vi°. Per arma iusti
C tie a dextris et a sinistris. i. per
bona opera in prosperis et in adversis.
Arma corpora cum corpore ut in Ezechiel
Ezech. xxxii°. Descenderunt in
R lacum cum armis suis. i. venerunt
in infernum cum corporibus suis. A
rma apte inpugnatos ut in psalmo
xlv°. Et comburet arma. i. inane
stas destruet inpugnatos. Arma
C necessarie dicuntur ut luce xi°. Universa
arma eius aufert. i. omnibus eius
necessitas annichilabit. Arma pre
R sentis vite necessitas ut in Iob xx°.
Fugiet arma ferrea et irruet in
arcum ereum. Arma hic de quibus
nos punit, primo sagittas. i. sacram
scripturam, sermonem secundum diversitatem, unde
dicitur psalmo cxxvi°. Sagitte in ma
nu potentis. Hec enim a deo missi
cte dicuntur sagitte unde in psalmo xxxvii°.
Quoniam sagitte tue infixe sunt michi.
Quare ergo dicuntur sagitte ut contra illud
E ait viii°. Dicitur arbor que non facit fructum

bonum excidetur et in ignem mittetur.
Habet quoque deus, adhuc alias sagittas quibus
hostes vulnerat ut amicos faciat. Prima
est stimulus amisse pecunie. Secunda
est tempus corporalis molestie. Tercia
malorum infernalium memorie. Sa
gitte hec rectorum pura doctrina est unde
psalmo xliv. Ut sagitte in obscuro re
ctos corde. Et verba pura sagitte
dicuntur unde psalmo lxiii°. Sagitte
parvulorum facte sunt plage eorum. Se
cundo lanceas hic deus scilicet amissiones
terrenorum et huiusmodi ut patet in ultramari
nis partibus in grandinibus pluviis fame
et huiusmodi. Tercio loco habet gladium scilicet
eternam dampnationem. Aliquos vero hic gladio
punit temporaliter, quosdam in eterna literaliter.
E De hoc gladio dicitur Deut. xxxii°. In
ebriabo sagittas meas et gladius
meus devorabit carnes. Primo
percutit sagittis ad mandata facienda
et nisi cessemus ipsum irritare scilicet
peccare percutit lanceis et ultimum
ense. Hostes autem dei nos sumus qui
peccando deum offendimus nec cessabit ipse
nec sui nisi nos cessemus. Pugnat
enim contra nos quia nos contra ipsum
ipsum pugnamus peccando. Offert nunc
pacem unde dicitur. Convertimini
ad me et ego convertar ad vos. Si
pacem volumus intercessores pacis
habemus ut beatam virginem et omnes
sanctos. Sed et nos ipsi dicimur arma
per que quibus pugnat deus ut in psalmo
xxxiiii°. Apprehende arma et scutum
i. nosmetipsos scuto dicitur pretio
bone voluntatis etc. Arma christiano
rum maxime prelatorum quibus defen
dere se debent et pugnare virtutes sunt
et bona opera scilicet scutum fidei, galea
spei, lorica caritatis, gladium spiritus

quod est verbum dei / lancea orationibus que
sursum ad deum eriguntur et ad ho-
stem diriguntur. Decimo per sectorem loquere
de ambulatorum arcubus et sagittis per
predicatorem / faretra per continuam et cetera
castrametia et per vigilias et ieiunia
intelliguntur. In hac autem spirituali mili-
cia corpus est equus / equus spiritus / sessor
Armis sensibus autem hiis armis armata
non erat Christi miles non est / quia sine hiis
Christi miles esse non potest. Et quisquis Christi
miles non est / non est civis / hostis est D
sicut ipse testatur Matth. xii° et Luce xi° C
Qui non est mecum contra me est. Stu-
deat ergo istis quisque armari. Stu-
deant omnes cum paulo pharetra ut a
Christo mereantur post victoriam coronari
Et propterea prelati ut signato armato
formas fortitudinis dicitur lancea
[illegible] Arma quibus nos pre-
cipit armari apostolus virtutes sunt. Unde B
apostolus ad Ephesios vi° Induite vos
armaturam dei ut possitis stare firmi
adversus insidias diaboli. Armatura dei
id est virtutibus ut possitis stare firmi adver-
sus insidias diaboli qui ex occulto mo-
litur mala. Et necesse est ut fortes ste-
tis quoniam non est vobis luctatio id est bellum
adversus carnem et sanguinem tantum id est contra
homines et vitia que sunt ex carne
et sanguine. Sed adversus principes
id est demones qui principantur aliis et
potestates id est contra eos qui super alios pot-
estatem aliis presunt. Deinde exponit dicens
sed adversus rectores mundi dicit / quia
regunt dilectores mundi non mundum
et tenebrarum harum / et quia rectores sunt
eorum quos peccati in tenebris sua
operatione retinent et involvunt. Adhuc
spiritualia nequitie scilicet contra spiritualia nequitie
id est contra spirituales et nequam in celestibus id est
scilicet qui pro celesti hereditate tollenda
pugnant. Arma sacerdotum dicuntur vesti-
menta sacra

Archa est corpus Christi ut in Exo.
xxv c. Archa de lignis sethim
compingitur id est corpus Christi ex me- B
bris incorruptibilibus est creatum. Ar-
cha etiam ut in ps. cxxxi. Surge
in requiem tuam tu et archa sanctificationis
tue id est surge a mortuis et surgat et
caro quam dignatus es suscipere. Archa
quibus doctor ecclesie ut in libro Para-
lipomenon xiii° / Percussit dominus C
Ozam eo quod tetigisset archam domini.
Archa qui reprehensores manum arro-
gantes prelatos extendunt tanguntur spiritua-
li morte feriuntur. Archa mens D
sancta ut in Gen. vi° / Fac tibi archam
de lignis levigatis id est fac mentem
tuam a peccati pondere alienam. Archa
est [illegible] vel libatorum. Sic archa
Noe de qua dictum est / Fac tibi archam
de lignis levigatis vel politis vel
bituminatis in qua plenitudine in
qua salvatur omne semen vere. Et ar- hec
cha facta est a Noe in [illegible]
id est a deo patre de lignis levigatis pa-
trum munimentis / De lignis politis
per bonitatem splendorem / De lignis
bituminatis per quam plenitudinem
De lignis certis compaginata est ubi
[illegible] / Posita est in diluvio
id est in nativitate columba in ea recepta
est in baptismate / fenestra aperta
est in latere archa in passione / hosti-
um est [illegible] clausit dominus a foris
in resurrectione. Cenacula et distega fa- 1 [illegible]
cta sunt in ea in ascensione. Columba
emissa est in spiritus sancti emissione scilicet in
die pentecostes. Munda et immunda
animalia in ea recepta sunt per predicationem
apostolorum. Tum quatuor [illegible] et [illegible]
qui in angularem lapidem requiescit / [illegible]
super [illegible] armenie id est mundi [illegible]

consummatore. Erit in archam ut dicitur de
ubi incarnati forma ita misterium
spiritus sancti in columba designatur. Corvus
qui de archa missus est et non est reversus
sunt falsos christianos qui dum a quo ca-
ritatem ad exteriora mittuntur foris
remanent. Columba impossibiles rema-
nere ut in hore. Columba per eos reversa
bonos significat. Columba dum mittitur per mo-
rum mittitur redeunt et afferunt
ramum olive. Columba peregrinit opus
mie. Archa sanctificationis ut in Exo.
xxv. Ad moysen dictum est / facias
michi archam de lignis sethim.
In hac archa recondita erat ur-
na aurea plena manna / tabule
testamenti / virga aaron / liber
deuteronomii reconditus in latere arche. In
urna aurea christi humanitatem. In
manna ipsius divinitatem. In tabulis
utriusque legis [illegible]. In virga aaron
sacerdotalem et regiam potestatem. In libro
deuteronomii legem i. ewangelium intelligimus
in christo consummatorum. Sed et archa christi
est / hec archa ut habetur Josue
vi°. Circa iericho per vii dies
portatur dum christus usque in finem se-
culi tot septem diebus circulantur
in mundo predicatur / huius arche
vectores sunt apostoli omnes sancti predica-
tores de quibus dictum est in omnem
terram exivit sonus eorum. ps. xviii°.
Archa gazophilacii de quo di-
ctum est iiii Re. xii°. Accepit Jo-
iada sacerdos gazophilacium in tem-
plo et posuit in eo archam fecitque
in eo foramen desuper et intra ser-
vabatur pecunia ut sarta tecta tem-
pli reparentur inde. In hac ergo
archa que sic erat in templo significatur
spiritualis thezaurus quem ha-
bemus in christo in quo sunt omnes the-
zauri sapientie quantum ad humanitatem / et

sapientie quantum ad divinitatem / Dominus in christo
secundum apostolum ad Coll. ii°. Quod omnes
thezauri sapientie et scientie reconditi. Archa
sanctificationis est ecclesia ut ps. cxxxi°. Sur-
ge domine in requiem tuam tu et archa
sanctificationis tue.

Aula est cor humanum ut in Exo.
xxviii°. ponas quattuor annulos
super aulam altaris i. quattuor
ewangelistarum libros per intellectum commu-
nes cordi hominis.

Armatus est dyabolus ut Job v°. Ip-
sum capiet armatus quia im-
pium quemlibet in morte ad penam
dyabolus capiet. Armatus superbus est
qui per se conatur excusare ut in li. i Reg.
xvii°. David vestitus armatus incedere
quia humilis quamquam superbe ingrat se ex-
cusare. Per armatos tirani ut in
Job xxxix°. In occursum pergit ar-
matis / quia sanctus predicator tirannorum
superbie resistere non timet.

Artifex deus ut Can. vii°. Que
fabricata sunt manu artificis
i. divina per dei gratiam spiritualia
nobis dona conferuntur.

Arvina pinguedo renum ut in
Job xv°. De lateribus eius ar-
vina dependet. Arvina in cor-
poribus impiorum pinguedo renum
habundat.

Artus sunt infirma corporis mem-
bra ut in Job xvi°. In nichi-
lum redacta sunt omnes artus
mei. i. infirma membra mea dila-
tantur.

Area est ecclesia ut in ewang.
Mat. iii°. Purgabit aream suam
i. mundabit ecclesiam suam. Area
mundus iste ut in libro Judic. vi°. Vel-
lus in area quia ad salutem
humanam virginem mariam dominus
posuit. Area conditalis [illegible] latitudo
ut in li. ii Re. xxiiii°. Constituit David
altare domino in area [illegible] [illegible]
etiam [illegible] [illegible] in latitudine

gentilis [illegible]

Arbor est Christus Canticorum ii°. Sicut malus inter ligna silvarum sic dilectus meus inter filios. Glosa: Christus inter Christum et sanctos ceteros filios distat, quia homines puri sunt. Arbor crux ut Canticorum viii°. Sub arbore malo suscitavi te, id est per fidem passionis mee a morte revocavi te. Arbor humilis dei sancta ut in ewangelio Luce xix°. Ascendit Zacheus in arborem sicomorum ut videret Jhesum. Glosa: nisi stulta stultam apprehendamus sapientiam contemplari non merebimur. Arbor fides robusta ut in ewangelio Luce xiii°. Crevit granum sinapis et factum est in arborem magnam, quia crevit fides que prius abiecta videbatur per mundum et robur accepit magnum. Arbor mala voluntas ut in ewangelio Matthei vii°. Arbor mala bonos fructus non facit. Glosa: bona enim non est voluntas in mente, quod mali apparent fructus in opere. Arbor voluntas bona ut in ewangelio Luce vi°. Non est arbor mala que fructus bonos facit. Glosa: ex voluntate bona non procedit actio mala. Arbor perfecta quilibet in fide ut in Apocalypsi ix°. Preceptum est illis, id est a deo inimicis, et [illegible] ne lederent fenum, id est rudem aliquem in fide, neque omne viride, id est omne in fide provectum, neque omnem arborem, id est neque ullum in fide perfectum. Arbor humana natura significat ut in ewangelio Luce xiii°. Arborem fici quidam plantatam habuit. Glosa: deus pater per humanam naturam carnem. Arbor reprobus quilibet ut in ewangelio Matthei vii°. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Glosa: impius qui bene vivere non curat a consortio iustorum exciditur et in ardorem gehenne mittetur. Arbor tota sive reproborum massa ut in ewangelio Matthei iii°. Securis ad radicem arboris posita est. Glosa: iustus iudex Christus qui tenet ex manubrio humanitatis et incidit ex ferro divinitatis omnes reprobos consumet. Per arbores homines ut in ewangelio Luce xxi°. Videte ficulneam et omnes arbores cum producunt iam ex se fructum, scitis quia prope est estas. Glosa: cum ex ruina presenti mundi prope regnum dei. Per arbores heretici ut in epistola Jude i°. Arbores autumpnales. Glosa: salus hereticorum desperatur. Per arbores sacri doctores ut in Job xxx°. Mandebant radices herbarum et arborum cortices. Glosa: arborum cortices mandebant qui mentes suas ex sola superficie librorum nutriunt.

Aromata sunt sancti viri ut Canticorum iiii°. Perfla auster ortum meum et fluent aromata illius, id est persuade o sancte spiritus ecclesiam meam et apparebunt sancti eius. Aromata sunt bona opera sanctorum ut Canticorum iiii°. Et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Glosa: suavitas virtutum que sunt in virgine Maria omnia opera bona sanctorum omnium excedit. Aromata sunt munde cogitationes ut in Canticorum v°. Messui mirram meam cum aromatibus meis. Glosa: qui modo carnem mortificat et mentem mundat eternam in futuro vitam metet eternam. Aromata sunt dulcedines oratorum orationum ut in ewangelio Luce xxiiii°. Venerunt diluculo mulieres que paraverant aromata. Glosa: excussis tenebris mentium veniunt devote anime ferentes premeditatas orationes.

Areole sunt doctrine virtutum ut Canticorum v°. Gene eius sicut areole aromatum, id est maturi eius doctrinis et virtutibus insistunt. Areola est quilibet humilis ut Canticorum vi°. Dilectus meus descendit in ortum suum ad areolas aromatum, id est Christus venit ad ecclesiam suam ut cum humilibus faciat mansionem suam.

Aranea affectata cura ut in Psalmo xxxviii°. Tabescere fecisti sicut araneam animam eius, id est nisi [...]

arance per misisti affligi animam eius
Arancha vanitas vite mee ut in psalmo
lxxxviii. Anni mei sicut aranee meditabuntur. i. anni mei in vanitate pleni sunt
Vincta sint victores.
Nectie ut dicitur abakuc iiio Non
erit armentum in presepibus
i. non erit solacium hominibus Armentum collegium patriarcharum ut deut.
xxxiiio. Primogenitus de armento i. xpus
ex patriarchis natus
Arma sunt subiecti ut abakuc
iiio. Et arma non afferant
terminum. i. subiecti claustrum obedientie non habebunt
Aratrum est virtus iusticie ut
in ewangelio luce ix. Nemo
mittens manum suam ad aratrum
et aspiciens retro aptus est regno dei
i. mittens a virtute iusticie ad peccata que
reliquerat rediens dignus est salvari
Arator est exinde bonum ut iii. reg.
xix. In aratio boum coxit carnes
i. ad minutatem sectorum opera carnalia
mortificabit
Astra sunt sancti angeli ut Job
xxxviii. Cum me laudarent
simul astra matutina i. angeli
quos primo creavit Astra viri sancti
ut ysaye xiiii. Super astra celi ex
altabo solium meum. i. regibus in quibus in speculo in speculo contemplativos
esse per claritatem pure fulgentes
Ascensus elevatio corporis
xpi ad celum ut in psalmo c.
iii. Qui ponis nubem
ascensum i. quia nubes suscepit
eum ab oculis eorum Ascensus afflictio martirum ut in cant. c. iiio. Ascensum purpureum tectum vel martirum pro deo afflictum Ascensus spiritualis vite perfectio ut in ezech.
xl. Et septem gradibus ascensus
eius erat via per gratiam septiformis
spiritus bone quisitatis perfectam acquirimus
Ascensor est demon
ut Job xxxix. Deridet equum
et ascensorem eius i. contempnit
viros sanctos et dominum qui ei preest
Ascensor huius mundi amator gen.
xlix. ut cadat ascensor eius retrorsum i. ut ille qui mundum carnaliter diligit
amat in posterioribus ruat Ascensor dyabolus ut in cant. exo. xv.
Equum et ascensorem deiecit in mare
i. superbos quosque Et eum qui eos perquirit
dyabolum demersit in infernum
Descendit xpus in carnem ut ysaye xix.
Ascendit dominus super nubem levem
i. carnem immunem a peccato scilicet corpus
sancte virginis Et ingredietur egiptum ad
literam id est mundum et movebuntur simulacra egipti Primo ondit incarnationis sue Secundo nativitatis Tercio
Et nota quod sicut in exitu filiorum israel de egipto non fuit domus
in qua procurante deo non iaceret
primogenitum mortuum ut exo. xii.
Quando tempore ubi non corruisset
ydolum Ascendit xpus vir ait iiio
ascendit deus ihesus de aqua in baptismo
Ascendit in predicatione vir ait vo a
scendit ihesus in montem Ascendit
super asinam Johel xii. Et zach.
ix. Noli timere filia syon ecce rex
tuus venit tibi mansuetus sedens
super asinam et pullum filium subiugalis
Ascendit in passione scilicet crucem
ut Joh. xii. Cum exaltatus fuero a
terra omnia traham ad me ipsum Item
sicut exaltavit moyses serpentem in deserto
Ascendit in resurrectione secundum illud
psalmi lxvii. Qui ascendit super occasum
dominus nomen illi Et tercium ait vita
data est mihi omnis potestas in celo et in
terra Ascendit in ascensione

vii ad ephe iiii°. Ascendit xpc in altum B
captiuam duxit captiuitatem. Item
ps. viii° Eleuata est magnificencia
tua super celos. Ascendit in corde hominis
vnde ps. lxiii° Ascendat homo ad cor
altum et exaltabitur deus. Item ex-
altabor in gentibus et exaltabor in
terra ps. xlv°. Ascendit in mundo
vnde ps. xviii° In omnem terram exiuit
sonus eorum. Ascendit in inferno vnde
ps. cxvii° dicitur portas eneas et
vectes ferreos confregit. Ascendet
in die iudicii ysay ii° Exaltabitur C
dominus solus in die illa. Ascendit
bonus in miraculorum operacione vnde Joh.
xiiii° Qui in me credit opera que ego C
facio et ipse faciet per contemplacionem
vnde Gen. xxviii° Vidit Jacob scalam D
etc. de virtute in virtutem vnde ps. lxxxiii°
Ascensiones in corde suo posuit. Item
per celestium inquisicionem vnde ps. ca
lxiii° Ascendat homo ad cor altum. Item
in fitus (?) primus collacione vnde ps. lxxiiii°
Exaltabuntur cornua iusti. Ascendit
malus ut dyabolus per superbiam vnde C
ysay xiiii° Ascendam in celum super ...
altissimo. Item est ascensio elevacionis
vnde ps. xxxvi° Vidi impium super
exaltatum et ps. xx. cxxx° Domine non
est exaltatum cor meum. Item cogitacionis
ut ps. lxiii° Ascendat homo ad cor altum.
Item dilectionis vnde ps. lxxxiii° Ascen-
siones in corde disposuit. Item digni-
tatis vnde luce xiiii° Amice ascende B
superius.

Asinus est populus gentilis ut in
ysaia i° dicitur. Et azinus pre- A
sepe domini sui i. gentilis populus
qui prius immundus fuit spiritualem alimoniam
quesiuit. Azina caro nostra ut in libro
iudicum i° dicitur. Axa sedens super azinam D
accepit a patre irriguum superius et infe-

a

rius inferius. Azina anima fidelis carnem
regens percepit a deo corpus interius exterius
que et amore. Azinus iudeorum stulticia B
ut in Gen. xxii° dicitur. Expectate hic cum
azino postquam orauerimus veniemus ad vos.
Azina veritatis contingit ex parte in isr-
ahel donec plenitudo gencium intrat. Et sic omnis
israhel saluus fiet. Azinus quidam qui in-
firmus describitur ut in Job xxiiii° dicitur A
Azinum pupillorum abegerunt i. quia qui
infirmus per caritatem sumebat deum
abduxerunt. Azinus pigricia stultorum
vt luce xiiii°. Non arabis in boue et B
azino i. strenuo et sapienti in predicacione
fatuum et pigrum non sociabis. Azina
synagoga ut in ewangelio math. xxi°. Inue- A
nietis azinam alligatam i. iudeorum ple-
bem iudaicam peccatorum funibus constrictam.
Per azimos luxuriosi ut in mychea Ezech. C
xxiii° Quorum carnes ut carnes azinorum
i. tam libidinosa est caro eorum ut caro
azinorum. Per azinos petulantibus sen- B
sus ut iudic. v°. Qui ascenditis super
nitentes azinos loquimini. Azina lec-
laudacione digne dominum proferunt qui petula-
tibus sensibus suis viriliter posse noscunt
noscuntur. Per azinas omnes electi aie (?)
ut i Re ix°. Perierant azine patris A
Saulis etc. missus est Saul ad que-
rendas eas. Azina pierat aie homini
et missus est dominus ihesus in hunc mundum
peccatores saluos facere. Per azinas
simplices ut Job i°. Arant autem quingente A
azine. Azina redemptori nostro res simpli-
cium deuocio sunt que continuacionem quia
partitam perfecte seruat. Azinus vita A
immunda ut Exo. xiii° dicitur. Primogenitum C
azini mutabis oue i. immunde vite pri-
mordia in innocencie simplicitatem conuertis. D
Azine laboriosi et simplices vincentes
ut Job i°. Boues arabant et azine
pascebantur iuxta eos. Azina iuxta
boues tunc azine pascuntur cum
simpliciores cum iustis prudentibus eorum

intelligentia sustentantur

Aspis diabolus ut in ps. xc. Super aspidem et basiliscum ambulabis. i. illum decipies qui et occulte decipit et aperte sevit. Aspis reprobus quisque ut in ps. lvii. aspidis surde et obturantis aures suas. Crima reprobi sensum cordis ad vocem predicatoris non inclinat. Aspis occulta scientia diaboli ut ysa. xi. dicit. Super foramen aspidis extendet manum suam. Crima per gratiam suam eos non vincit dominus visitat qui in se occulta scientiam habuerunt. Per aspidem spiritus malignus ut in Job xx. Panis illius vertetur in fel aspidum. quia delectatio impiorum in amaritudinem spirituum malorum commutabitur. Per aspides diaboli suggestiones ut Job xx. Caput aspidum suggeret. Crima vitia diabolicarum suggestionum imprimis sugit. et Per aspidem dolosi ut in ps. xiii. Venenum aspidum sub labiis eorum i. fraus et malitia dolorum sub verbis latebat in corde

Atrium sancta ecclesia ut in ps. xxviii. Adorate dominum in atrio sancto eius. i. sancte ecclesie cum ceteris sancta eius. Atrium mundus Luce xi. Fortis armatus custodit atrium suum. i. diabolus possedit hunc mundum. Atrium amplitudo fidelium ut in Ezech. xl. Et mensus est atrium in longitudine centum cubitorum. Crima fideles in longanimitate spei bonorum operum perfectionem habet. Atrium curiositas secularis ut in evangelio Luce xxii. Petrus in atrio sacerdotum cum ministris stabat ad ignem. Crima domus negociatorum in curiositate secularium demonibus ad carnis desideria manet. Atrium plebs infidelis ut in Apoc. xi. Atrium quod foris est templum eice foras. i. eos qui ad fidem intrare noluerunt a communione fidelium sequestrandos demonstrant. Per atria prophete et apostoli ut ps. xcix. Introite in atria eius. i. prophetis et apostolis eius conformes estote. Per atria precepta caritatis ut in ps. cxxxiii. In atriis domus dei nostri. i. in mandatis caritatis per quod omnia communia sunt. Ubi dicitur domus. Per atria celi secreta ut in ps. lxxxiii. Concupiscit et deficit anima mea in atria domini. i. desiderat spiritus meus pertingere ad celi secreta. Atria domini frequentantur per laudem sive ps. xvii. dicit: laudans invocabo dominum. Item per orationem ut in ps. v. dicit: Introibo in domum tuam domine adorabo ad templum sanctum tuum. Item per penitentiam et receptionem ut ps. cxvii. Constituite diem solempnem in condensis usque ad cornu altaris. Item per instructionem ut eccli. li. Sapiencie appropinquate ad me indocti et congregate vos in domum discipline

Aurora est sancta ecclesia ut in Cant. vi. Que quasi aurora consurgens. Crima de tenebris infidelitatis ad celestia per desiderium sancta ecclesia consurgit. Aurora qui noviter bona opera inchoat ut in ps. lxxiii. Tu fabricatus es auroram et solem. Crima dominus et initium in bono confert operis et perfectionem. Aurora vita iustorum ut in Job xxiiii. Si subito apparuerit aurora quia impius vitam iustorum contempnit. Aurora mentis sancta ut in Job xxxviii. Et ostendisti aurore locum suum quia pre mente celestem patriam que lenis eius est per revelationem domini demonstrat

Auster est spiritus sanctus ut Cant. iiii. Veni auster. i. veni consolator spiritus

Auster spiritus indicatus ut in Ysa. xl- B
iii°. Et austro dicam noli prohibere i.
spiritualem iudeos nec gentes ad credendum
impediant. Auster predicator quibus
ut in ps. lxxvii°. Transtulit austrum
de celo i. de vita sublimi dominus pre-
dicatorem elegit. Auster actus mar- D
tirum ut in Apok. xxi°. Ab austro por-
te tres, quia a martiribus fides trinita-
tis predicatur. Auster devocio sancta
ut in ps. c.xxv°. Convertere domine
captivitatem nostram, sicut torrens in
austro. Anima per sanctam devocionem
mens ab eterno frigore liberatur. Au-
ster sanctitas religiose conversacionis ut A
in Ezech. xl°. Erat quasi edificium civita-
tis vergentis ad austrum. Anima
sancta certo fervori sancte conversa-
cionis insistit. Auster fervens celi
ut Job xix°. Et interiora austri.
Anima domini interna illa patrie celestis
secreta electis suis preparavit.

Aurum ipsa divinitas ut Can. v°. E
Caput eius aurum optimum, quia
divinitas Christi in effectibus suis clari-
tas est. Aurum splendor celestis pa- F
trie ut in Apok. xxi°. Ipsa civitas
aurum mundo, quia illa superna civitas
eterna mundicia splendebit. Aurum
sapiencia primi angeli ut in Ezech. xxviii°. C
Aurum opus doctoris tui, quia magna
sapiencia primus angelus decoratus fuit.
Aurum actus beatorum spirituum ut Job xxviii°. E
Non dabitur aurum obrisum pro ea,
quia Christo nullus sanctorum equari potest. Au-
rum virtus caritatis ut in Apok. i°. E
Et precinctus ad mamillas zona au-
rea i. ligatus interioribus suis vinculo
caritatis. Aurum spiritualis sapiencia
ut in parabolis pro. xxi°. Thezaurus C
desiderabilis i. sapiencia spiritualis requiescit
in ore sapientis. Aurum sapiencia gen-
tilitatis ut in ps. lxxi°. Et dabitur
ei de auro arabie i. fiunt ei sapientes gen-

tilitatis. Aurum sublimitas spiritualis ut D
in Job xxxi°. Si putavi aurum robur
meum, quia iustus in sublimitate
sua spirituali non confidit. Aurum claritas
sanctorum in celestibus ut Job xxviii°. E
Non adequabitur ei aurum, quia nec
sancti qui iam in celo sunt Christo possunt
adequari. Aurum anime fideles
de gentilitate venientes ut Job xxx- G
vii°. Ab aquilone aurum veniet i. a
populo gentili anime devote procedent.
Aurum actus sanctorum martirum ut Job xx- A
viii°. Auro locus est in quo conflatur, quia
non prodest martirium nisi in ecclesia
suscipiatur. Aurum virtus pacientie ut D
in Job xxiii°. Probabit me quasi aurum
quod per ignem transit i. ex tribulatione
quia pertuli superatus sed per pacien-
ciam clarior effectus. Aurum
regia potestas ut Mt. ii°. Magi aurum E
Christo offerunt, quia gentilis populus eum
potentem regem credidit. Aurum vita
sacerdotalis ut Jere. Tre. iiii°. Quomodo A
obscuratum est aurum, quia splendida sa-
cerdotum vita viciis deturpatur. Aurum
bona conversacio fidelis populi ut in Job xx- B
viii°. Excole illius aurum, quia non solum
sacerdotes per sanctitatis prerogativam
in ecclesia nitent, sed et fideles in ea
populi per bona conversacionis fulgent. Au-
rum claritas contemptorum mundi ut Job F
xli°. Sternet sibi aurum quasi lutum.
Anima sic sibi nominatim eos qui mun-
dum contempserunt subiciat, sicut eos qui
diligunt. Aurum acumen subtilis F
ingenii ut in Apok. iii°. Suadeo tibi
emere a me aurum i. da bonum operis
precium si vis pertingere ad acumen, quia
per studium acumen ad clarum pertingit intel- D
lectum. Aurum sapiencia reproborum ut in
Apok. xii. Merces auri tui nemo emet
amplius. Anima dapnate in ultione in-
dicio reprobis nemo ultra sapienciam eorum
requiret. Aurum fulgor pompe secularis

ut in psalmo cxviii°. Dilexi mandata
tua super aurum et topazion. vel magis quam clarorum scala
rum. Aurium etiam meritis electorum
ut in psalmo lxviii°. posteriora dorsi eius
in pallore auri. Anima subsequentis mor
tis omne pro deo honorifice lucebit in
splendore permanentis vite.
Auris dei potentia ut in psalmo ix°.
Preparationem cordis eorum audivit
auris tua. vel occulta corum
putavit potentia tua. Auris cle
mentia ut in psalmo xxxiii°. Et aures
eius. vel preces eius in preces eorum.
Auris doctor omnis ut in parabolis
xv°. Auris que audivit increpa
tiones vite in medio sapientum commora
bitur. Anima qui libenter increpationibus
sapientum animum prebet ipsa usque ad ca
thedram doctorum ascendit. Auris inob
ediens ut in exodo xxi°. perforabit
que aurem eius subula. vel incitet ex
illustrabit verbo dei. Auris intellectus
cordis ut in Job xiii°. Nonne auris ver
ba diiudicat / quia verba que sonant exte
rius discernunt cordis intellectus inte
rius. Auris quibus subiectis ut in pa
rabolis xxv°. Auris audientem et ocu
lum videntem dominus fecit utrumque. Anima
utriusque auris est adiutor subiectis obe
dientis et prelati imperantis. Auris
pro oculo accipitur ut in actuum ix°.
Sed in aure audistis predicate super
tecta quod in oculis suscepistis effundi
te in publico. Auris contemplatio interna
ut in Job iiii°. Ceterum furtive susce
pit auris mea venas susurri eius
vel occulte suscepit contemplatio mea sig
nificatione divine locutionis. Auris
obedientia ut in evangelio luce viii°. Qui ha
bet aures audiendi audiat. vel qui obe
dire vult verba mea auscultet. Per
aures prava intelligentia ut in psalmo xx
ix°. Aures autem perfecisti michi. vel perfecte
me intelligere fecisti quid velles. Per
aures medicina dei ut Ysaie v°. In au
ribus meis hec dicit dominus. vel in medicis
meis sunt hec.
Auriga est quilibet predicator ut in libro
iiii Regum ii°. Currus iste et au
riga eius quia predicator populum
dei et portare debet et ducere.
Avis est christus ut in Job xxviii°. Se
mitam ignoravit avis quia
christum ad celum ascendisse non
credidit. Avis anima hominis ut in Job
v°. Avis nascitur ad volandum / quia
anima pura in contemplatione se extendit. A
vis instabilis quisque ut in parabolis
xxvii°. Avis transmigrans de loco suo
quia instabilis quisque non moratur in loco
suo. Avis levitas verborum ut in parabolis
xxvi°. Avis ad alta transvolat / quia
verba levia ad eum qui protulit veniunt.
Avis superbus ille hostis antiquus ut
in Job xl°. Numquid illudes ei quasi avi quia
dominus superbum dyabolum per piam sapientiam
decepit. Per aves viri spirituales ut
Genesis xv°. Aves autem non divisit quia viri
spirituales ad invicem per scandala non di
viduntur. Per aves maligni spiritus ut in
Cantico Exodi xxxii°. Devorabunt eos
aves morsu amaro / quia reprobos maligni
spiritus consumunt. Avis in altum tendens
est vir iustus / pisces et aves sunt de eadem
materia / pisces vel mali remanent in
aquis huius mundi. Aves vel boni tendunt
in altum. Avis in alto manens est an
gelus ut in ecclesiastes x°. In secreto cu
bilis tui regi ne detrahas / quia et ma
aves celi mirabuntur ei. Avis rapa
citatis est diabolus ut in actuum xiii°. et in
luce viii°. Aves celi comederunt illud
vel conceptiones et malarum cogitationum
tumultus ut Genesis xv°. Abraham a
carnibus sacrificiorum aves abigebat.
Avis prelatus ut in Mt. xiii°. Luce xiii°.
... Aves in arbore sinapis consistunt
vel prelati in fide catholica

Axes currus sunt doctores ut in iii. Re. vii. Et quatuor rote
per bases singulas et axes e-
rei / quia predicatores suos confirmant
per dicta per Thazo cavante et doctores

Azima puritas
Azimentis ut i Cor. v. / Ex-
pletis dictis de azima comede-
tis e toto tempore vite ipso sinceritatis men-
tis studebitur

Abel dicitur principium ecclesie propter inno-
centiam et quia innocens exhi-
bet xpc testimonium dicens Mt. xxiii.
A sanguine Abel iusti etc. cuius digni-
tas non reperitur / quia non legitur pre-
cessisse peccatum propter martirium / primum enim
martirium sustinuit unde dicitur agnus
occisus ab origine mundi / et in sanguine
ne martirii dicitur ecclesia fundata propter vir-
ginitatem virgo enim fuit perseverans agnus
sine macula / unde Abel interpretatur luctus
quia non stetit semen super terram

Abiciuntur quidam a mundo sed non
abiciunt de quibus dicitur Mt. xxvi.
Marc. xiiii. Joh. xii. Pauperes
semper vobiscum habetis me autem non
semper habebitis. Quidam abiciunt
et abiciuntur unde apostolus ad Gal. vi.
Michi mundus crucifixus est et ego mun-
do. Quidam abiciunt sed non abiciuntur
unde ps. lxxxiii. Elegi abiectus esse in do-
mo domini. Quidam non abiciunt nec
abiciuntur ut Luc. i. Deposuit poten-
tes de sede et dominus discipulis ad-
huc de mundo quia mundus diligit
vos etc.

Abiectio est que tamen est in opini-
one unde apostolus i Cor. iiii.
facti sumus omnium peripsima pe-
ripsima et Ysay liii. dicit de xpo vidi-
mus eum despectum et novissi-
mum et humiliatum / quedam in penitentie
humilitate ut in ii. li. Re. legitur de David

quod abiecit se de solio regni et non erubuit
despiciens peccatum suum exemplo suo quod
in peccati ... unde Jer. iii. ad sy-
nagogam dictum est vilis facta es et
abiecta nimis iterando vias tuas.
Item homo cum in honore esset non intelle-
xit etc.

Ablactatio triplex est / prima a lacte
matris que fit in tertio anno / secunda a
lacte infantie que fit in septimo
anno / tertia a lacte pueritie que fit in
duodecimo anno ab ignorantie huius nominis
ablactatio tribus modis intelligitur / quod
legitur i Re. i. quod mater Samuelis du-
xit eum ablactatum ad ministrandum
in templo

Accedit homo ad deum sive ap-
propinquat per baptismum et fidem
unde ps. xxxiii. Accedite ad eum
fide adherendo / et duobus pedibus ge-
mine caritatis currendo / et illuminami-
ni et facies vestre sic inde / et facies vestre
et mentes vestre non confundentur et non
fraudabuntur mercede in futuro per pe-
nitentiam unde ps. lxiii. Accedet
homo ad cor altum et exaltabitur
deus. Item in li. Sap. ecclesiastici li. Ac-
cedite ad me indocti et congregamini per
bonam vitam unde Mt. xxv. Venite
benedicti patris mei. Item ps.
lxiii. Omnes sunt ab ira ... eius
et apparuit cor illius Item per bonam
viam unde ps. lxxii. Donec intrem
in sanctuarium dei

Accedunt deo quidam simulatorie unde
Joh. xviii. Ceperunt accedere in
eum / et ipse non credebat se
illis / quia per commodum quale exilorum
unde respondit Jhesus Mt. viii. vulpes
foveas habent et volucres celi nidos etc.
Quidam per deum sed iordanis in pe-
nitentia quod dicebat Mt. xvi. et Mt. viii.
propitius esto tibi domine ne talia sustine-
as / cui dominus dicit Luc. ix. Ecce

ascendimus ierosolimam et iudas pro deum
et ordinate ut stephanus et laurentius
cuius in quo festiuitate cantat ille
apostolus psalmo lxxij. Adhesit anima mea
post te quod non autem quod petebant filij
zebedei mathei xx. Nec enim te quod
affectabat dyabolus dicens ysaie xiiij.
Ponam sedem meam ad aquilonem
et ero similis altissimo etc.

Adiutorium domini quinque modis sanctis
vnde psalmo xc. scuto circumdabit te
veritas eius. quinque scapulis vero
scapulis suis obumbrabit tibi et
sub pennis eius sperabis et multis alijs
modis etc.

Aduersarius est dyabolus unde in
epistola prima petri v. Aduersarius
vester dyabolus circuit querens
quem deuoret. prima dyabolus se noce
intendit. Aduersarius populus iniqui
eius ut in psalmo lxxiij. Irritauit
aduersarius nomen tuum in finem. Phil
inimicus qui ceperunt fidem tuam. Aduersarius
sancta scriptura vnde mathei
v. Esto consentiens aduersario tuo
cum sermo sacre scripture que aduersatur
carnalibus desiderijs

Aduentus christi mirabilis erat antiquis
patribus modo vnde luce primo. Maria dixit
Quomodo fiet istud quoniam virum non
cognosco. patribus vnde psalmo lxxviij.
Quousque ibi. modicum ibi. expecta reexpecta
Et quia nesciebat an esset futurus
primus quod vnde dominus mathei xxj. Vbi
est iudas dicendo vobis videamus de christo
cuius filius est dicunt ei dauid Et quia
ignorabat an esset ibi futura utilitas
putabant quod datus esset terrenum regnum
vnde processit petitio filiorum zebedei mathei
xx. Et illud actuum primo. Si in tempore hoc
restitues regnum israel Item luce xxiiij.
Nos sperabamus quod ipse esset redempturus
israel etc.

Aduentus christi est quadruplex vnde in
carnem vnde Iohannis xv. ad eius
venientem Si non venissem et
loquutus eis non fuissem peccatum non ha
berent nunc autem excusationem non haberent.
Alius per gratiam infusionem ut Iohannis xiiij.
Ad eum veniemus et mansionem apud eum
faciemus Tertius ad iudicandum vnde zach.
xiiij. Ecce dominus veniet et omnes sancti
eius cum eo Quartus ad remunerandum
ut luce xij. Et transiens ministrabit illis
omnibus istos tenere adde. Primum vero
se incarnato dilige. Secundum quod
desiderare et tertium time. Aduentum in
carnem predicauit primum. aduentum ad
iudicium futurum. primum est amoris. secundus
timoris. prima est gratie. status secundus iudi
cij. In eo veniet homines iudicare. In
primo venit redimere. In aduentu gratie
reparat animam. In aduentu remunerationis
corpus. De primo dicebant prophete antiqui
vt symeon. putas ne videbo putas ne
dimitabo. vt. dirumperes celos et descenderes
vnde ysaias propheta lxiiij. Et dauid
cxliij. psalmo. Emitte manum tuam
de alto. Item psalmo xxxix. Expectans
expectaui dominum et intendit mihi. Iste dor
mitauit anima mea pre tedio expectationis psalmo
cxviij. Item psalmo cxliiij. Inclina
celos tuos et descende. Et ipsi
antiquo. O adonay. O clauis dauid
veni ad liberandum nos veni ad sal
uandum. patribus hoc dicit dominus luce x.
ad apostolos multi reges et prophete volu
erunt videre que vos videtis et non
viderunt. Prima aduentus est preteritus. Secundus
quottidianus. Tertius et quartus futuri.
Prima fuit humilis. Secundus terribilis. Primus
fuit in vtero in quo voluit incarnari pro
pter redimere. iudicari puniri flagellari
crucifigi mori. Secundus est in anima in quo
reparat animam. Tertius in iudicio in quo
iudicabit impios. Quartus in regno vbi
corpus reparat et coronat iustos. In primo
ondit humilitatem nostram et mansuetudi
nem et paciam. Post hec venturus est
iudicare punire prudenter vbi demon
strabit altitudinem suam iusticiam

et senectutis. In primo innuitur postquam venit senectus. In primo veniet quando peccatores dicens Math. xi. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego vos reficiam. In 2o audient a se peccatores dicens Math. xxv. Discedite a me maledicti in ignem eternum.

Adulatio que procedit ex nobili nocet veniale est. Et nunc autem obest mortale est et maxime clericis sicut legitur in decretis di. xxv. als post medium et super psalmum Deus in adiutorium meum intende ibi qui dicunt michi euge euge. Sanctus dicit quod plus nocet lingua adulatoris quam manus persecutoris. Et alibi super psalmum lxix. dicit quod hic est unum nimium est gravabile etc.

Advocatos habemus tres: penitentiam coram sacerdote, iustitiam coram angelo, misericordiam dei coram ipso ut infra in iudice.

Affectus malos sunt quatuor: timor prima est in fronte ut caput hec initium sapientie timor domini ut in psalmo Cx. Spes secunda in occipite quia de futuris tantum est sperandum et de hiis que non videntur. Gaudium tertia a dextris ut omne gaudium sit a domino qui ponet nos ad dexteram. Dolor quarta a sinistris pro excessibus enim dolendum est nostris vel et alienis. Enim excessus sunt causa quorum ponitur ad sinistram. Et de hiis quatuor dixit poeta: hinc cupiunt gaudent quod timent quod dolent quod.

Affectus hominis pedes dicuntur. Sicut enim pedes portant hominem de loco ad locum, ita affectus de una civitate ad aliam. Prima hec est illud distruit unde in psalmo Cxviii. Ab omni via mala prohibui pedes meos ut custodiam verba tua. Secunda conculcat unde apostolus ad Phil. iiio. Et omnia arbitratus sum tanquam stercora ut Christum lucrifaciam. Et quia corpus bonorum operum sustentat, unde dulce affectus huius operi suo nomen imponit. Quia unde vis et non potes deus pro facto tibi reputat.

Affligitur homo quinque de causis ut infra. Affligitur bonus et malus, dives et pauper ut infra in pena.

Agiograffa i. scriptorum sapientie non quidem est omnibus pene sapientie libris. Agiograffi dicuntur illi libri de quorum auctoritate vel auctoritate et veritate non dubitatur.

Apocriffa sonat quasi occulta et ignota. Et dicuntur libri apocriffi duobus modis vel quia de eorum veritate dubitatur vel quia auctor eorum ignoratur ut libri Machabeorum, libri Sapientie et Ecclesiastici que tamen dicuntur composita a Jhesu filio Sirach, libri Thobie et Judith. Hii dicuntur apocriffi quia auctores eorum ignorantur. Sed quia de eorum veritate non dubitatur ab ecclesia recipiuntur. Si autem nec auctor nec veritas eorum scitur non recipiuntur ut liber de infantia salvatoris et de assumptione beate virginis de qua tamen non dubitatur sed quedam inseruntur quorum veritas nescitur etc.

Alleluia vox angelica dicitur quia ab angelis est prolata unde in Apocalipsi xix. Post hec audivi quasi vocem magnam tubarum multarum dicentium alleluia. Et tamen solent cantare alleluia in profestis diebus quia innocentiam habet de nostra etate baptismo adulti in festis diebus ad significandum quod in octava etate resurgentes in unum perfectum deum laudabimus. Et nota quod tamen fere est pro alleluia et laus tibi domine rex eterne glorie. Et quia alleluia est vox amoris gaudii expressiva supprimitur in quadragesima. Et cuius tamen in tempore restituitur quia magis a laude dei cessandum est sibi ipse

sz xl. et lxxj. et / Cv pro amen
sepe ponitur fiat fiat / Et non Cum a
vigilia pasche usqz ad septimam fe-
riam sequitur tamen vnum alla dicitur ad
missam / In sabbatho sequenti et de-
inceps iterum reiteratur geminatur / vnum alla
sit gaudium de sola xpi resurrectione
Duplex dicitur mea sit et xpi resurrec-
tione / vel ad animam tantum sit resur-
rexit surrexit quantum ad animam et sur-
get quantum ad corpus
Amen quoqz ponitur desideratiue
vt qn respondetur in choro cantante
eternaqz responsione vt Jac.
d xxvi. Cum respondit amame
Rursus confirmatiue vt in ewangelio Joh.
in multis locis amen amen dico vobis
Amen in carnotensi ecclesia respon-
detur sed submissa voce et a paucis
e Tertia legitur in paulo j. Cor. xiiij
Cum quis est responso ydiote / ydiota
aut dicitur qui inter alios nescit nisi
suum ydioma / Vel ydiota dimissus
ab aure / ydus enim diuiso opposita
auris interpretatur qui non intelligit que
audit / vel ydiota diuisus a iota
i. a littera iota enim est nomen mi-
nime littere / dicitur aut ydiota quia
nec minimam scit litteram
Anathema omne hoc est excom-
municacio sed non quelibet / Dicitur enim
a supra separacio est excommunicacio
vt in publicata sit pena sine cum a ...
mediatur / qd alij credunt ut corpus dni
Anathema est condempnacio sine a deo
separacio que non nisi pro magna cau-
sa vel fieri debet / sic fecit apostolus dicens
g j. Cor. xvj. Si quis non amat dominum
ihesum xpm sit anatema maranatha
i. a deo separatus vel condempnatus donec
veniet dominus vel in aduentu domini Mara
nata interpretatur dominus venit ex quo
in caldaicis Canonica dicit auctoritas

Cum anathema etiam est mortis condempna-
cio et non nisi pro mortali debet inpo-
ni crimine et illi qui aliter non potuit
corrigi Secundo vero excommunicacio sit
per contra vrbanum papam / dicentibus patet seu ex
b epistola qui excommunicatur ut apostolus ait j. Cor.
v^o. Hec excommunicatur ut spiritus eius saluus
sit in die domini / disciplina enim est
excommunicacio et non eradicacio nisi forte
ex contemptu et superbia contumacia perue-
niat excommunicato est vlterior reuocacio
ad ecclesiam ut legitur in decretis / dampnosa
vt si episcopus excommunicauerit regem vel princi-
pem vel collectum hominum sz si multitudo
est in culpa / sine magno consilio et ma-
gna discrecione seu districcione adhibi-
ta fieri non debet / Presumpta ut si ali-
quis ligat gladio petri principaliter et
temerarie qd non debet subito fieri vel in-
discrete / Suspiciosa qn excommunicatur ali-
quis antequam peccatum sit manifestum qd non
est faciendum / Xpo domino prohibente in ewan-
p gelio Mt. xiij^o Zizaniam eradicare
ne forte triticum eradicetur
Antixpus est qui negat opere quod
dicit ore vnde super apostolum
ad Titum Confitentur antixpus fa-
ctis negat antixpus est
Anxietatem xpc habuit in ... vij
psalmo. Cxlij^o. Anxiatus est in
me spiritus meus in me turba-
tum est cor meum / In corpore vn-
e de Luce xxij / factus est sudor eius sicut gutte
sanguinis decurrentis
Apparuit dominus xpc in ipsa die appa-
ricionis tripliciter pro tempore
temporum reuolucione / Prima die
xiij a natiuitate apparuit regibus gencium
stella duce secundum supra ubi aut primus
e capitulo ij^o Nam ipsi tribus offerendo do-
minum muneribus confessi sunt / Tricesimo
anno eadem die apparuit Johanni baptiste
et tribus discipulis qui venerant ad eum
per testimonium patris et ... e ab co

baptizari ubi celi aperti sunt sicut cum
et vox patris intonuit Hic est filius
meus dilectus ubi in specie columbe spiritus sanctus
apparuit. Secunda baptizatis in spiritu ianua
celi aperitur. Ibi ergo misterium trinitatis
est insinuatum: pater in voce, filius in
homine, spiritus sanctus in columba. Unde dicit doctor:
illa epiphania i. manifestatio vel appari
cionis. Secunda manifestatus est dei filius
in stella gentibus, revelatus in aquis
baptismi patris voce et celi apercione,
declaratus in nupciis aque in vinum con
versione. Sequitur anno eodem die invitatus ad
nupcias quibus interfuit archetriclinus
apparuit ut dominus coram matre sua et
discipulis et omnibus per conversionem
aque in vinum. Prima dicitur hec epipha
nia, a betphi quod est sicut et phanos quod est
apparicio. Tercia theophania. Quarta dicitur
bethphania. Apparuit Christus post resurrec
tionem x vicibus. In prima die resurrectionis
quinquies: primo Marie Magdalene
quando existimavit eum esse ortula
num ut scribitur Marci xvi. Johannis xx.
Mathei xxviii. Secundo eidem et alie Marie
redeuntibus a monumento que pro
cidentes tenuerunt pedes eius Luce xxiiii.
Sicut dixerat altera Maria dicitque quod
mentio est. Tercio Symoni i. Petro
sed quo loco ignoratur. Quarto duobus
discipulis euntibus in Emaus qui eum
cognoverunt in fractione panis. Quinto
duobus eisdem et discipulis x ab
sente Thoma dum essent in cenaculo
et dixerunt quomodo cognoverunt eum
in fractione panis. Sexto post dies
octo ianuis clausis intravit idem
cenaculum presente Thoma apparuit
dicens: Infer digitum tuum huc. Se
ptimo vii discipulis in piscatione
ad mare Tyberiadis laborantibus
ut Johannis xxi. Octavo in Ga
lilea pluribus ut Mathei xxviii. Viii
et hec appariciones fuit generaliter. No
na et decima in die ascensionis

ut patet Marci xvi. Primo quando
precepit eis ab Jerosolimis ne disce
derent. Secundo quando [illegible] nubibus
videntibus elevatus est in celum Luce
xxiiii. Sequitur
Apparet deus manum largiendo
unde ps. cxliiii. Aperis tu
manum tuam et imples omne
animal benedictione. Item vindicando unde
ps. lxxiii. Extendit manum suam in
vindictam. Item mittendo filium
unde ps. ciii. Aperiente te ma
num tuam omnia implebuntur uber
tate. Item brachium domini cui re
velatum est Ysaie liii.
Apostoli capilli dicuntur unde
Cant. vi. Capilli tui sicut
grex caprarum qui ascendit
de monte Galaad. Qui in figura
Christi dictum est iiii Re. ii. Ascende
calve. Calva enim Christus ascendit
omnibus capillis suis i. apostolis spo
liata est qui Christum tamquam capilli
caput ornant. Unde Ysaias ad domi
genus sermonem ad Christum xlix. Quia
omnibus istis tamquam ornamento
indueris. Capilli etiam dicuntur per
tenuitatem et abiectionem. Viles enim
erant et abiecti mundialibus et infi
delibus. Unde Hebre. xi dicitur. Alii
ludibria et verbera experti sunt.
Capilli etiam dicuntur per radica
tionem in capite unde Ephe. ii. Fun
dati super fundamentum apostolorum
et prophetarum. Apostoli dicuntur celi per
vite splendorem unde Mathei v. Vos
estis lux mundi. Et alibi Tamquam
luminaria in firmamento celi fixa. Item
per secretum ubi dei [illegible]. In
Luce viii. Vobis datum est nosse mi
sterium regni dei. Per uniformem
consummacionem unde Petrus Acte
iiii. Non possumus non loqui que
audivimus et vidimus. Et Paulus
ii Thymo. ii. Verbum dei non est alliga
tum. Item per decorem quo stellife
ram diaphanitatem unde ps. lxxviii.

Spericij domus dominus spolia Item
per constitucionem miraculorum vnde
illud apli Non solum in exortacione
sed eciam in virtute Apostoli confir
mati sunt verbo vnde act primo Nolite
timere eos qui occidunt corpus animam
autem occidere non possunt Item exemplo vnde
Joh xiij° Exemplum enim dedi vobis vt
et vos ita faciatis Item j. petri
ij° Christus passus est pro nobis
nobis relinquens exemplum Item inspi
racione interiori vnde luce xxiiij°
Sedete in ciuitate donec induamini
virtutibus ex alto Item Joh xiiij°
Spiritus docebit vos omnia Ex quibus
constat quod sunt confirmati mente et
corpore Item in miraculis vnde
act xiiij° Illi autem profecti predica
uerunt vndique domino cooperante et ser
monem confirmante sequentibus si
gnis Apostoli sunt honorati in
vocacione sua et electione in aposto
latum vnde Joh xv° Non vos me
elegistis sed ego vos elegi Item
in corporis passione vnde lucas act
v° Ibant apostoli gaudentes a conspe
ctu consilij quoniam digni habiti sunt
contumeliam pati Item in fideli
um conuersione vnde apostolus ro xj°
Quamdiu quidem sum apostolus gen
tium ministerium meum honorificabo
Item in confessione vnde act xix° Cu
sedeat filius hominis etc. Item in glo
rificacione vnde dicitur Ipsi ha
bebunt auream et aureolam in vi
sione domini secundum communem scripture
Item ipsorum predicacione vel exemplo conuersi
sunt ad fidem vel ad bona opera
Apostolos elegit deus non de
philozophis vel diuitibus superbis
sed de humilimis et pauperibus vnde
j. Cor j° Stulta et infirma ele
git deus vt forcia queque confunde
ret Petrus fuit piscator paulus
carpentator non vno die electi sunt
sed vno die meruerunt accipere mar
tirium Apostoli dicuntur heredes
et omnes sancti vt psalmo ij° postula
a me et dabo tibi gentes heredita
tem tuam Item ecclesiastici xxiiij° Ego
hereditas dei filij mei et fructus
veritatis Item per firmam passi
onem et firmam liberatorem vnde
Joh x° Nemo potest rapere oues me
as de manu mea Item per cul
turam vnde Jer j° Constitui te
super gentes et regna vt euelles
et dissipes et edifices et plantes
Item per pasturam vnde Joh xvj°
Meus cibus est vt faciam volun
tatem patris mei Apostoli dicun
tur montes per primam predicatorum solis
susceptionem Prima mons dicitur
qui moles eleuata nouo soli sic apostoli
sunt montes quia prius acceperunt
radios a christo vnde psalmo lxxv° Su
scipient montes pacem populo Item
per eminenciam Prima mons dicitur
a minando minimus sic apostoli sunt
montes vel quia minantur nos vel
quia muniuntur a christo vnde dicitur Cant
xv° Turribus vt castrorum acies ordi
nata Item per eminenciam vir
tutum quia mons est terra in altum
eleuata Sic apostoli sunt montes quia
alcius alijs a terrenis leuati sunt
vnde psalmo cxxiiij° Montes in cir
cuitu eius et dominus in circuitu
populi sui Item per fortitudinem
fidei et firmitatem vnde in
predicto psalmo Qui confidunt in domino
sicut mons syon etc. Item per sanctitatem
vnde ysa ij° Erit mons domus
domini preparatus in vertice moncium
Item per illuminacionem vnde act v° Vos
estis lux mundi Apostoli dicuntur celi
per eciam originem
sicut nos ventorum et quia non videntur
sed sentiuntur sic anima Item per
celeritatem vnde ysa lx° Qui

sunt hii qui ut nubes volant Tercia
sicut venti velotes sunt ita eciam spus
sta imitatores apostolorum veloces dicun-
tur ad predicandum opera (?) iuste facien-
da Item propter penetratorem uel illu-
minatorem vnde ysaie xi° Et super fora-
mina aspidum et super cauer-
nam regulam ponet ablactatus ma-
num suam Item propter originem
quam habet de aqua baptismi A
postoli rectores et predicatores eciam
et omnes sancti comparantur nubibus
propter quatuor videlicet propter ascensum quia
nubes ascendunt Sic et isti ten-
dunt in altum id est ad virtutem eciam
de qua loquuntur et pro illa faciunt
quicquid faciunt Propter pluuiam quia
pluunt doctrinas ponunt tonant minis
coruscant miraculis Secundo si non faci-
unt predicatores non sunt Item propter
celeritatem vnde ysaie lx° Qui
sunt isti qui ut nubes volant a mundi
turbinibus remoti Et quasi columbe sim-
plices ad fenestras suas fenestras
suas custodiunt sancti scilicet quinque sensus
corporis ne per eos tanquam per
fenestras intret mors in animam vnde
mathei x° Estote prudentes sicut serpen-
tes et simplices sicut columbe A
postoli dicuntur fundamenta vnde psalmo lxx
xvi° fundamenta eius in mon-
tibus sanctis Apostoli dicuntur ciuitas
vnde mathei v° Ciuitas supra montem
posita abscondi non potest id est apostoli seu
xpm Tercia non sufficit prelatis nisi
manifeste boni sint Item dicuntur le-
ctes vnde psalmo xlviii° ebur et
gutta et cassia a vestimentis tuis
a domibus eburneis ex quibus de-
lectauerunt te filie regum id est apostolorum
secundum vnam exposicionem qui predicatores
animas genuerunt in fide Ihesu xpisti Item
dicuntur templum id est corpus ... (?) Tem-
plum dei sanctum est quod estis vos vbi
dona spiritus sancti reponuntur Item dicuntur

lux luce enim debent imitatores
corpora bona operari vnde mathei v° Lu-
ceat lux vestra coram hominibus ut
non ad aliud sed ut videant vestra bona opera et glo-
rificent patrem vestrum qui in celis est
Apotheca dicitur sacra Apotheca
scriptura que eciam vnde canticorum
ii° Introduxit me rex in
cellam vinariam dicit Tercia eciam
que sacra scriptura continet propinat
dulcedinem vnde psalmo xxxv° Tor-
rente voluptatis tue potabis eos
Item canticorum ii° dicit Ordinauit in me
caritatem id est in ordine disposuit
in me caritatem suam ut primo lo-
co diligam deum Secundum proximum et
hec duo praecedit (?) Tercia primo loco
parentem et uxorem Secundum parentes de-
inde alios postea inimicos Tercia
Arbitrium dicitur liberum quia indif-
ferenter se habet ad bonum et ad
malum id est potest ad hoc uel ad
illud Et magis libere ad malum
quam ad bonum Sed est magis libere
in bono homo quam in malo Tercia
Archetectus in bono generalis
ut deus particularis quilibet
platus eciam singularis qui-
libet homo In malo generalis dya-
bolus particularis heretici prelati
singularis falsus xpianus Tercia
Audire quidam volunt et scire
et facere precepta euangelica
et hii sunt boni Alii audire
et scire et non facere et hii sunt
mali Alii audire sed non scire nec
facere et hii sunt peiores Alii
nec audire nec scire nec facere et hii
sunt pessimi Item addatur forsi-
tan hoc verbo Seruus sciens volun-
tatem domini et non faciens vapu-
labit plagis multis Et istis est
Salomonis proverbiorum xxviii° Qui auertit aurem
suam ne audiat legem oratio eius
erit execrabilis Et hoc quod alibi
dicitur Secundum querentibus deum
quidam sunt qui querunt sed opera non faciunt

a vñ ysay lviiio. Clama ne cesses
quasi tuba exalta vocem tuam et annun-
cia populo meo scelera eius et domui
Jacob peccata eorum. Hec ait dominus dic
in diem querunt et scire vias meas
volunt. De quibus dicitur pbo. lviio.
Conuertar illis secundum multitudinem per-
f sentiis. De quibus dicitur Joh. viiio. Qui
ex deo est verba dei audit etc. De sedibus
vel tythis vel ceteris ... intelli-
gi. Sequitur
Avaricia est custos dyaboli
Nam sicut pater familias pot
custodem in domo sua, sic
et dyabolus in homine avariciam. De
c avaricia dicit apostolus. i Thymo. vio.
Radix est omnium malorum ava-
ricia. Et superbia inicium. Idem
b alibi sicut Ephe. vo. Nec cicundus
nec avarus habebit partem in regno
dei. Cupidus avarus comparatur
ydropico Sequitur
Avertit se deus ab ore ut cor-
rigat vñ pbo. xxix. Averte-
sti faciem tuam a me et
factus sum conturbatus michi, ut pecca-
dimittit vñ pbo. lo. Averte fa-
ciem tuam a peccatis meis, ut eter-
g naliter puniat vñ ozee iiiio.
Non visitabo super filias tuas cum
fornicate fuerint
Aurea est in visione dei quam
habebunt omnes sancti seu
saluandi. Aureola est in
comitatu est in comitatu quam
habebunt omnes illi quorum predicacione
vel exemplo alii saluati sunt ut paulus
qui multos conuertit. Quod ita faciant
prelati et sacerdotes quia non suffi-
cit eis quod boni sunt nisi cum hoc
et illos et subditos bonos faciant
Non enim soli debent intrare. Sed
non quidam soli intrabunt. Habebunt
tamen aureolam et maius premium
habebunt quam alii qui cum multitu-
dine intrabunt. Sic exortatur rege

et summi pontificis sicut notatur Ma-
gis enim honoratur a rege vel a summo
pontifice quis qui solus intrat
quam qui cum multitudine potiorum
Allegoria est tropus quo aliud
significatur quam dicitur ut leva-
te oculos vestros et videte re-
giones quia albe sunt iam ad mes-
e sem Joh. iiiio. Hoc est intelligite
quia populi iam parati sunt ad cre-
dendum. Cuius septem sunt species
yronia antifrasis enigma ca-
rientismos, paroemia, sarcasmos
astismos. Yronia est tropus
quo per contrarium innuitur vñ iii. Re-
g gum xviiio. Clamate voce maiori sic
deus est Baal Aut in diversorio est
aut certe dormit. Hec figura
est contrarietate pronuncianda. Est alio-
quin consentire videbitur quod negare
contendit. Antifrasis est unius verbi
yronia ut amice ad quid veni-
e sti Math. xxvio. Hoc autem distat inter
yroniam et antifrasim. Quia yro-
nia pronunciacione sola indicat quod
intelligi vult. Antifrasis vero non
indicat pronunciacione contrarium sed suis
verbis quorum origo contraria est. Enig-
g ma est questio vel sima obscura
per occultam rerum similitudinem
ut penne columbe deargentate et
posteriora dorsi eius in pallore
auri. Nam posteriora dorsi sicut
eloquia spiritualis scripture que
plena sunt divino lumine, ut certe
vitam eterne sancte perituri virtu-
perennis fulgentem et eternam
claritatem in deo futuram. Ca-
rientismos est cum dura dicta grate
f proferuntur vñ Gen. xxix. Nonne
pro Rachel servivi tibi quare illam
imposuisti michi. Paroemia
est prouerbium rebus temporalibus accom-
g modatum vñ ii. Petri iio. Canis
reversus est ad vomitum et sus ad
g lota in volutabro luti. Ecc. i. et xxvio.

Et naam et Samuelem prophetas. Sic
tropus a deo late patet ut libri
Salomonis qui apud hebreos parabo-
le vocantur. Et apud grecos nomen
paremiarum hoc est proverbiorum
accepit. Sarcasmos plena odio
uel hostilis irrisio. ut ibi. alios sal-
vos fecit se ipsum salvum non potest facere.
Si rex iste est descendat de cruce
Mt. xxvii°. Antismos est tropus
multiplex modis et virtutibus omni-
tatibus rusticana simplicitate et secunda
in omnibus et urbanitate sit expoli-
tum ut ad Galatas v°. Abscin-
dantur qui nos conturbant. Item
nota quod allegoria fit aliquando
tantum factis. aliquando tantum verbis. aliquando
verbis et factis simul. factis tantum ut Ab-
raham duos filios habuit etc. quod ap-
postolus ad Galathas v°. Sunt duo
testamenta etc. Verbis tantum ut Ezechi-
elis virga de radice yesse Ysa. xi°.
Virga quippe est virgo maria. factis simul
et verbis ut venditio domini que factis figu-
ratur et verbis legitur Gen. xxxvii°.
vendiderunt Joseph in Egyptum ysma-
helitis xxx argenteis. Item allegoria
sive facti sive verbi mittit nos
quandoque in storiam. quandoque ad tropolo-
giam i. ad moralem. quandoque ad anago-
gen i. sensum ad superiora ducentem.
Ystoria cum ad ystoriam per allegoriam
nos mittit ut primorum septem dierum
opera quottidie comparantur etatibus se-
culi. Per verbum vero figuratur istoria alle-
gorice dum hoc quod dicit patriarcha
Jacob Gen. xlix°. Catulus leonis Iu-
das de regno et victoriis david scriptu-
ra intelligitur. Et per hoc eciam victoria
Christi commendatur. Item allegoria facti
tropologiam in moralem perfectorum
figurat ut tunica talaris polimita
quam Jacob filio suo fecit. variare
virtutum gratiam qua ihesus pro nos induit

insinuatur. Allegoria vero ubi causa
verbi posterum insinuat ut Luce
xii°. Sint lumbi vestri precincti et lu-
cerne ardentes in manibus vestris. Alle-
goria facti ad anagogicum intelle-
ctum nos mittit ut quod septimus ab
adam enoch translatus est de mundo Gen. v°.
Sabbatum future beatitudinis que post
bona opera scilicet que septem etatibus vol-
vuntur electis in fine servatur insinuat.
Allegoria verbi ad anagogicum nos mit-
tit intellectum ut Mt. xxiiii°. ubicumque
fuerit corpus illuc congregabuntur et
aquile. quia ubi mediator dei et
hominum est corpore ibi existunt subleva-
te ad celum anime. Polexegesis in uno
verbo et storiam et tropologiam
et allegoriam et anagogiam figura-
liter insinuatur ut templum et iuxta
storiam domus domini illa quam edificavit
Salomon. Secundum tropologiam illos in-
sinuat de quibus dicitur i. Cor. iii°.
Templum dei sanctum est quod estis vos.
Secundum allegoriam corpus dominicum
de quo dicitur Joh. ii°. Solvite tem-
plum hoc. Secundum anagogen superna
gaudia visionis ad quam suspira-
bat qui dicebat ps. lxxxiii°.
Beati qui habitant in domo tua
domine in secula seculorum etc.

Analogia similium comparatio sive
proportio dicitur. cuius hec vis
est. ut ad aliquid simile reser-
vatum quod nostri dubium est certe
incerta probentur. Et hec fit viii modis
Qualitate comparatione genere numero figura.
casu. extremitatibus similium. sillabarum.
et similitudine temporum.

Babilon
Baculus
Balteus
Barba
Brachium
Bravium
Bases
Baptistas
Batus
Bellum
Behemoth
Bestia
Bissus
Bitumen
Binarius
Bonus
Bos
Bucina
Brevis
Butirum
Buxus
Baptismus
Beatitudo
Beati
Benedictio
Benedicat creator creature
Benedicat creatura creatori
Benedicet homo deum
Bonorum sunt quatuor genera

Babilon est civitas temporalis ut Jer. li° et lii°. Recedite seu fugite de medio Babilonis et conterminate moras hominum temporales. Babilon mens prava ut Jer. li°. Curavimus Babilonem et non est sanata i. sanare studuimus mentem pravam que spiritualiter constabat / et non vult recipere sanitatem. Babilon ecclesia de gentibus ut in epistola Petri. Salutat vos ecclesia que est in Babilone electa i Petri v°. hec est filiis sancte qui de gentilitate ad fidem conversus est et in psalmo lxxxvi°. Memor ero Raab et Babilonis scientium me. Babilon peccatum ut Miche iiii°. venies in Babilonem et ibi curaberis / quia multi per hoc quod peccatum cognoverunt ad sui cognitionem redeunt et a peste superbie curantur. Babilon sunt impii / qui in fine dampnabuntur ut in Apoc. xiiii°. Cecidit Babilon / quia corpora et anima dampnabuntur impii. Babilon caro nostra ut in psalmo Cxxxvi°. Filia Babilonis misera / beatus scilicet mittetur carnis perpetuum compescere. Anima Babilon conspecto intepuitur. Babilon hic mundus ut Dan. xiiii°. Abacuk per capillum in Babilonem portatur / quia et per predicatores in mundo deferetur. Item psalmo Cxxxvi°. Super flumina Babilonis etc. Babilon infernus ut Jer. xxviii°. Generaliter dicitur Reducam vos de Babilonem etiam vivam i. de inferno ad patriam celestem. Et nota quod quidam sunt in medio Babilonis ut illi qui gaudent in lucris temporalibus et flent pro dampnis temporalibus. Alii circa confinitatem ut illi qui partim deo serviunt partim mundo. Tercii in extremitate / ut illi qui labuntur et statim resurgunt et penitent.

Baculus est ira dei ut Ysa. x°. Baculus tuus consolatus est me i. ira tua consolata est me. Baculus est pater regiminis ut in Gen. xxxviii°. Judas Thamar baculum dedit. Anima potestatem regiminis a Christo Christiana suscepit. Baculus sustentationis ut in lib. Thobie v°. Baculus senectutis nostre i. sustentatio in infirmitate nostre tulisti misisti a nobis. Baculus ...

vt iiij. Re. iiij°. Eliseus misit puerum
Gezi ad mortuum cum baculo / quia ad
mortuum in peccatis genus humanum et
Moysen cum lege premisit. B aculus
dyabolus vt Ysaie. xiiij°. Contriuit
dominus baculum impiorum / quia Christus destru-
xit dyabolum qui est dux impiorum.
B aculus iusticia vt in Gen. xxxij°.
In baculo meo transiui iordanem istum /
quia iusticia nostra transire debemus istud
mundum. B aculus est crux vt in
i° Regum. xvij°. Dauid venit contra
Goliam cum baculo / quia Christus de dya-
bolo triumphauit in ligno. B aculi
cura pastoralis vt Exo. xij°. Tenentes
baculos in manibus quasi curas pastora-
les gerentes in operibus

B alteum continencia vt in Exo.
xxviij°. Et balteum opere
plumario .i. diuersis generibus con-
tinentium. B alteum virtus ca-
stitatis vt in Job. xij°. Balteum re-
gum dissoluit quia in eos fide qui
de castitate gloriantur eiusdem casti-
tatis cingulum deus frangi permittat.
B alteus carnis mortificacio vt primo
Regum. xviij°. Dedit Jonathas Dauid
vestimenta sua usque ad balteum / quia
et deus noster qui est verus Dauid non
solum exteriora nostra sed ipsam carnis
nostre mortificacionem offerre debemus.
B alteus veritas fidei vt in ij° Re-
gum. xviij° c°. Quare non confodisti eum
in terra / et ego dedissem tibi x argen-
teos et vnum balteum / quia qui in se
huius mundi cupiditatem extinguit
et pastorem dyabolum et veritate vere
fidei roborari meretur. B alteum
ipse animus vt in iiij Re. c. ij°. Posuit
cruorem belli in balteo quod erat cir-
ca lumbos suos .i. posuit crudelitatem
discordie in animo qui lasciuis carnis
motibus precingi debet

B arba diuinitas Christi vt in libro
j. Re. xxj° c°. Defluebat saliua in
barbam / quia verba infirma et pusil-
lia tegebant diuinitatem in Christo.
B arba actus apostolorum vt in Psalmo
cxxxij°. Descendit vnguentum de
capite in barbam aaron quia vel
spiritus sancti in apostolos Christi. B arba iuda-
icus populus vt in Ezech. v°. Du-
ces gladium tuum per caput tuum et
barbam / quia terribili iudicio no-
uus a se successorem et plus iuda-
icum deus abscidit. B arba fiducia
vt in Par. xlij° c°. Et venerunt rasi viri
barbam / quia fiduciam sibi de virtu-
tibus sancti viri adimunt

B rachium patris Christus deus quantum
ad humanitatem / quia deus
per illum operatur omnia
vt Joh. j°. Omnia per ipsum facta
sunt. vel ideo / quia manifestauit
potenciam sicut brachium manifestum
est / vt Ysaie. liij°. Domine quis cre-
didit auditui nostro / Dicitur eciam bra-
chium quia sicut in brachio portatur
oneva ita et Christus portauit oues in
brachio suo / vel quia brachio pu-
gnamus vt Ysaie. xxxiij°. Esto
brachium nostrum in mane forti
Brachium dicitur Christus / vt Ysaie. liij°.
Et brachium domini cui reuelatum est
.i. filius dei cui initiatus est. B ra-
chium vigor saluatoris nostri vt Ysaie.
xl° c°. In brachio suo congregabit
agnos .i. in vigore suo adunabit
simplices. B rachium debilis forti-
tudo hominis vt in Psalmo. xliij°.
Et brachium eorum non saluabit
eos .i. eorum fortitudo non curabit
eos. B rachium opus caritatis vt
in Can. c. viij°. Pone me vt si-
gnaculum super brachium tuum / quia
sponsa in actu caritatis sponsum
imitatur. B rachium superbia anti[illegible]

ut Job. xxxviij°. Et brachium ex
celsum conteretur .i. superbia antixpi
confractum. Brachium opa et robu
sta ut in psalmo xvij°. Posuisti ut
arcum ereum brachia mea. B
rachium labilis glorie ut Job xviij°.
Consumat brachia eius primoge
nita mors .i. superbia. que prima
mors est alie omni gentis gloriam de
vorat. iniqui gloriam supplantat.
B rachium dei est fortitudo eius
ps. lxxvij°. Redemisti in brachio
tuo populum tuum

B rancia potencia dyaboli
ut in Tobia vj°. c. Apprehende
brancium eius. Anima
domina potenciam Sathane annichi
lavit etc.

B ases ecclesia divina ut in Can
vj°. Crura sponse sicut colu
pne marmoree. que fun
date sunt super bases aureas. que
viri sancti per quos graditur etc.
et sedes sunt per contemplacionem et
fortes per vigorem quos oculte
disponit ecclesia divina. B ases a
postoli ut in Job xxxviij°. Super
quo bases eius solidate sunt. Anima
apostolorum sancte ecclesie in xpo confirmatur.
B ases predicatores evangelij ut
in Exo. Fecit columnas quatuor
et bases earum vestivit auro. Anima
quatuor sunt evangelia et eorum
expositores claritate sapiencie fulgent.
B ases patres veteris testamenti ut
in Exo. xxvj° c. Tabule tabula
culi basibus argenteis imponuntur.
Anima patres sub gracia mirifice disposi
tum predicando inituntur.

B asiliscus dyabolus ut in psalmo
xc. Super aspidem et ba
siliscum ambulabis .i. dya
bolum superabis et conculcabis
leonem et draconem.

B atus iudicium ut in Ezech.
xlv°. Batus equus erit
vobis .i. iuste iudicate. Ba
tus due homines scilicet corpus
et anima ut iij Re. vij°. Duo milia
batos capiebat mare. quia in baptis
mo puritate in corpore et anima cum
dominus Cristi et batus una men
sura sunt. Sed ephi est in siccis
ut pote in tritico et sale. Batus vero
in liquidis ut in vino et oleo

B ellum est preceptum ut in psalmo
lxxvij°. Conversi sunt in die
belli. Anima instabiles in
perpetuitate conversionis. B ellum adu
sitatis seculi ut in Job v°. Eruet
te in bello .i. proteget te in adversita
te. B ellum pugna victorum ut
Job xxix. Procul odoratur bellum.
Anima vir prudens victorum pugnam
providet. B ellum temptacio dya
boli ut in psalmo c xxxix°. Obum
brasti super caput meum in die
belli .i. protexisti mentem meam
in calore temptacionis dyabolice
B ellum resistens adversario ut
in psalmo xvij°. Precinxisti me vir
tute ad bellum .i. roborasti me
potencia contra adversarium. B ellum
suggestio adversarij ut Hebre. xj°.
Fortes facti sunt in bello. qui viri
sancti suggestioni sathane fortiter
restiterunt. B ellum ille malignus
spiritus ut in Job xl. Memento belli
nec ultra addas loqui .i. qualis sit
malignus spiritus recordare et a
nimam tuam compesce. B ellum
ultio dampnatorum seu ultima dampna
cio ut in Job xx°. Et pluet super
eum bellum suum. quia deus super
impium eternam fundet dampnacionem. No
ta quod bellum est nobis cum corpus
proprium. quia sunt corpus unde

Apostolus ad Galatas v°. Caro concupi-
scit adversus spiritum. Item Ro. xiii°.
Carnis curam ne feceritis in desi-
deriis. Item Sapie. ix°. Corpus
quod corrumpitur aggravat animam et de-
primit terrena inhabitatio sensum multa
cogitantem. Bellum est nobis contra
mundum quia fremit mundus ut in
ewangelio Joh. xv°. Nolite mirari
si odit vos mundus. Scitote quod me
priorem odio habuit. Sic cum mundus
odit Christum, ipse odit eos qui sunt
Christi dummodo vivant sancti. Unde
sancti per fidem vicerunt regna. Heb.
xi°. Bellum est nobis contra dyabo-
lum. Arma impediatur dyabolus ut
i Pe. v°. Arma ipse est leo qui nos
circuit querens quem devoret. Cui
resistite fortes in fide. Item apostolus
Ephe. vi°. Non est nobis colluctatio
adversus carnem et sanguinem sed
adversus principes et potestates. Bellum
contra carnem. Arma suadet pugnam
contra mundum. Arma vana contra dya-
bolum quia iniqua. Ista tria contra
nos movent prelia. Hec cum ea sola sed
que nostre salutis cursum impediunt.
Hec vero nobis sunt necessaria, quia
ubi non est victoria ibi non est coro-
na, ubi non est pugna ibi non est pa-
tientia, ubi non est perturbatio tempta-
tio tribulatio insidie. Arma quod facit
fornax aurum etc. Bellum patimur
ab amicis carnalibus unde Mt. xviii°.
Si oculus tuus scandalizat te. Ab
inimicis visibilibus unde Mt. ii°. De-
functi sunt qui querebant animam pue-
ri. Item ab inimicis invisibilibus
unde i Petri v°. Adversarius noster dya-
bolus etc. Item est bellum contra

quod est inter hominem et dyabolum
vel temptatio a dyabolo ad hominem.
Item est civile inter hominem et uxorem
et parentes et proximos. Item plus
quam civile vel intestinum inter carnem
et animam. Bellum dyaboli contra
Christum quadruplex est: primum fuit in
deserto ieiunii, secundum in baculo mundi,
tertium in passione, quartum in deserto
anime. In primo bello pugnavit pacifi-
cando se deo sed cecidit. In secundo ag-
gressus est per temptationem sed succu-
buit. In tertio invasit per passionem
sed periit. In quarto pugnavit contra
Christum in membris eius sed frequenter
succubuit. Ad primum invitavit cum
superbia, ad secundum malitia, ad tertium
ignorantia, ad quartum invidia.

Behemoth dyabolus ut in
Job xl°. Ecce behemoth
quem feci tecum. Arma
super illum, qui modo dyabolus
est creatus domino.

Bestia quibus a peccato conversus ut
in Ysa. xliii°. Glorifica-
bit me bestia agri, id est peccator
de peccatis suis conversus me honorifi-
cabit. Bestia mens irra-
tionabilis ut Exo. xix°. Bestia que
tetigerit montem lapidabitur. Bestia que
est mens irrationabilis quia ad alta contempla-
tionis se erigit summa non sustinens
superni ponderis ictibus necabitur et
spiritualiter habetur ad Hebre. xii°.
Bestia iudaicus populus ut in Gen.
xxxvii°. Bestia devoravit Joseph,
id est persecutor populus iudeorum occidit Christum.
Bestia peccatum criminale ut Exo.
xxxiv. Bestia non tangebit per totum.
Arma mens scilicet peccatum mortale vi-
tare omni studio contendit. Bestia
sectatores herbidorum ut Apoc. xiii°.
Vidi bestiam de mari ascendentem que de

peccatis suis instabilitate vel corporis
incentiua surgunt. Bestia antixpus
ut in apoc. xix. missa est bestia
in stagnum ignis ardentis, quia demer
gitur antixpus in profundum inferni.
Bestia sequaces antixpi ut in
apoc. xiii. vidi aliam bestiam ascen
dentem de terra, quia antixpi sequaces
de terrenis post eum emergunt.
Bestia dyabolus ut in apoc. xvii. Be
stia quam vidisti fuit et non est, quia
ante xpi adventum dyabolus in mundo regnauit
sed xpo adveniente superatus est. Be
stia mala caritati ut in ps. ciii.
In ipsa nocte pertransibunt omnes bestie
silvarum. quia existente caritate pia
ad opus diuine passionis male perue
nerunt. Bestia gentiles ut in ps.
ciii. potabunt omnes bestie agri
quia sacra scriptura gentiles debrie
bantur. Bestie simplices quique
ut gen. ii. formauit deus omnes be
stias terre, quia simplices domum in
ecclesia posuit. Bestie mortali ut
in paulo i. cor. xv. ad bestias besti
as pugnam. id est contra mortales bestias
tam. Bestia maligni spiritus ut in
Job xl. omnes bestie agri ludunt
ibi quia in mente vel verba maligni
spiritus consultat. Bestie instabiles
motus cordis ut in Job v. Bestie
terre pacifice erunt tibi. id est instabiles motus
cordis tui in te non inquietabunt. Be
stia peccata ut in ps. lxxiii. Ne
tradas bestiis animas confitentes tibi, sed
in me per confessionem peccata prava de
ducit a futuris cruciatibus.

Byssus iustitia ut in apoc. xix.
Byssinum est enim sanctorum institutiones
et iustificationes. Byssus carnis afflic
tio ut in exo. xxv. et xxvi. viii.
Cortinam byssinam et byssum retortam
vel caritatem geminam et carnis affli
ctionem. Byssus virginitas ut in prover.
xxxi. Byssus et purpura indu
mentum eius. quia in quibusdam con
sancta virginitate in quibusdam martirio
conspicitur. Vn Hildebertus Cenomanensis
episcopus hoc modo dicit. Nunc est ecclesie bysso
nunc purpura vestis. Quia per bella ro
sas per pacem lilia profert. Byssus
decor virtutum ut exo. xxvi. Tentoria
de bysso retorta, quia sancti decore vir
tutum ornantur. Byssus cultus operis
ut in euang. luce xvi. induebatur
purpura et bysso, quia iudaicus populus
exteriorem cultum vite habuit.

Bitumen robur caritatis ut in
Gen. vi. Bitumine linies ar
cham intrinsecus et extrinsecus. quia
dominus secum Johannem virtute mu
niunt caritatis, tam intus in corde quam
foris in corpore. Bitumen virginitas
ut exo. ii. sumpsit fiscellam scirpeam
et liniuit eam bitumine et pice. quia
aulam dei sapientia elegit virginitate
munitam et humilitate. Bitumen du
ritia discordie ut in Gen. xi. ha
buerunt lateres pro saxis et bitumen
pro cemento, quia iniqui robur
desperationis bone actionis luctum amant
libidinis, et abiicientes ligamen cari
tatis duritiam discordie amplectun
tur. Sequitur

Binarius duo precepta caritatis
ut Ezech. xl. mensus est
frontem porte duobus cubitis.
porta duobus cubitis mensurata quando
prius vita in geminam dilectione perficitur.
Binarius intellectus et operatio ut matt.
xxv. alii dedit quinque talenta, alii
duo. Binarius duo genera compunctionis
ut leuit. xii. duos turtures aut
duos pullos columbarum, unum scilicet timo
re pene alterum ex desiderio patrie.
Binarius duo testamenta ut apoc. xi.

Duos cherubim facies cōuersis p̄pte
ciati / quia vetus testamentum aucto-
xpi incarnacionem promisit. Et nouum
q[uod] ex altera [parte] constitutum impletum ondit

Botrus est
Cristus vt Num. xiij°. Duo
viri in vecte botrum portabant.
Anima duo populi conspiciuntur xpm
in cruce. Botrus spiritualis leticia
vt in Cant. j°. Botrus cipri dilectus
meus michi. i. florida leticia resur-
rectionis me letificat / Anima apertus
flores imp̄tatur. Botrus opus
iustitie vt Job xv°. Ledetur a vinea
in primo flore botrus eius. Anima in
mente superba opus bonum per superbiam
corrumpitur. Botrus opus nequitie
vt in Cantico Deut. xxxij°. Et botrus
amarissimus. Anima ex amaritudine
surgit quod iniquus operatur. Botri
predicatores sancti vt Can. vij°. Vbe-
ra tua assimilata sunt botris. Anima vbera
sponse ecclesie per predicatores suos mi-
nistrantur. Botri viri impii vt in
Apoc. xiiij°. Vindemia botros vinee
terre / quia malos deus exterminat
qui infecti sunt terrena volūtate &c.

Bos predicator vt
in lege non arabis in boue et
azino Deut. xxij°. Hec non
socies in predicatore fatuum sapienti pre-
dicatori. Bos operarius vt in lege
Deut. xxv°. Non obturabis os bo-
uis triturantis. i. non auferas ab opera-
rio mercedem suam. Bos opus
bonum vt in lege Deut. xv°. Non
operaberis in primogenito bouis i. pub-
lice primordia boni operis. Bos indu-
cus populus vt Job vj°. Numquid mu-
giet bos cum ante presepe plenum ste-
terit. Anima a defendendo statu suo in-
dautus populus liberatus sunt in illis in quibus
xpi incarnacionem cognouit. Bos populus
gentilis vt Ysai j°. Cognouit bos pos-
sessorem suum. Anima plebs gentilis
credidit redemptorem suum. Bos fidelis
creatura vt in Ezech. j°. Facies bouis
a sinistris. Anima a sinistris creatura
suum thuas incepit. Bos quilibet fatuus
vt in parabolis Prou. vij°. Sequitur
eam quasi bos ductus ad victimam / quia
mundi huius cupiditatem sequitur stul-
tus ad interitum. Bos patriarche
vt in Leuitico iiij°. Vitulus de bobus
sine macula. i. xpm de patriarchis na-
tum sine culpa. Boues perfecti
quique vt Job j°. Boues arabant
i. perfecti perfecta opera faciebant. Bo-
ues prelati vt in Psalmo xliiij°. Iuuen-
ta in moribus et boues i. subditi in
virtutibus et prelati. Boues magistri
doctores vt iij Reg. vij°. Inter
coronas et plectas boues et leones
et cherubim sculpta sunt / corone
victoria / plecte concordia / cherubim
sciencia / boues mansuetudo doctrine / leo-
nes seueritas discipline. Bos dia-
bolus vt Job xl°. Et Daniel v°.
Fenum quasi bos comedet i. carnalem
vitam praue suggestionis dente cor-
rodet. Boues hastuti vt Ps. C.
xliij°. Boues eorum crassi / quia has-
tuti per molliciem que feminea
nuncupari diuiciis affluunt. Boues
cupiditatis quos possum vt Luc.
xiiij°. Iuga boum
emi quinque. Anima prelatos quinque sen-
suum cupiditate impressit. Boues
elacionis cordis vt Ps. lxv°. Offeram
tibi boues cum hircis i. mortifica-
bo elaciones cordis cum mortificacione
petulantie carnis. Bos antiquus
hostis vt Job xl. Fenum et bos
comedet / quia carnales diabolus
comedit

Bucina est operatio vt in Job
xxxix. Vbi audierit bu-
cinam dicit vach / quia sancti
predicator de peccatore letatur &c.

a Buccina predicatores ut Josue
vi°. Sacerdotes cum buccinis muros circuie-
runt / quia cum predicacione muros peccato-
res mundi circuiunt
a Bruchus est edendi ingluvies
ut in Johele i°. Residuum
locuste comedit bruchus / quia
mentem repletam tunc cito inflat
gula cum deficit superbia
b Butirum est humanitas xpi ut Ysa.
vii°. Butirum et mel comedet
quia xpc in veritate corporis sue (?)
et divinam habuit naturam que prelata
est melli / et humanam que pertinet ad
butirum. Butirum doctrina patriarcha-
rum ut in Cant. Deut. xxxii°. Bu-
tirum de armento et lac de ovibus
i. pinguem doctrinam de patriar-
chis et simplicem de minoribus sanctis
b Butirum vita contemplativa ut in Job
xx°. Non videat rivos fluminis tor-
rentes mellis et butiri. [illegible] in
quo quamvis caritatis opera non exercet (?)
[illegible] nec illa que ad vitam perti-
nent contemplativam nec illa que ad
activam. Butirum virtus caritatis
c ut Judicum v°. Et in fiala principum
obtulit butirum / quia nil validius
nobis ad possessionem mundi principe
habere valemus / quam ut stabilem in
mente nostra caritatem habeamus. Bu-
tirum fecunditas bone actionis ut
f Gen. xviii°. Tulit quoque butirum et
posuit coram eis / quia et boni operis
fecunditate etiam in nobis trinitatem
pascere debemus. Butirum pinguedo
spiritualis dulcedinis ut in Proverb. xxx°.
g Qui fortiter premit ubera ad eli-
ciendum lac et premit butirum. Ita qui
stringit corpus suum et animam coercent
ad dulcedinem caritatis / ad pingue-
dinem quoque spiritualis dulcedinis pertingit

Butirum unctio pietatis ut in Job
xxix°. Lavabam pedes meos butiro
quia deus cuius figuram Job tenet
electorum suorum affectus pro pace pin-
guedinis lavit
Buxus est viduitas fidei ut Ysa.
xli°. Ponam in deserto abietem
et buxum / i. in ecclesia gentium
contemplativos / et eos qui veritatem
fidei habent
Baptismus est figure ut omnes
patres nostri baptizati sunt in
nube et mari. i. Cor. x°.
Baptismus est mentis ut Joh. i°.
Super quem videris spiritum descendentem et
manentem super eum / hic est qui ba-
ptizat. Baptismus est aque ut
Mat. xxviii°. Ite docete omnes gentes
baptizantes eos in nomine patris et filii et spiritus sancti.
Baptismus est martirii ut Luc. xii°.
Baptisma habeo baptizari et coar-
tor donec perficiatur. Item nota quod in
baptismo dimittuntur originalia peccata
et actualia. Unde baptizatis adultis
non debet iniungi satisfactio / quia innocentes
sunt / quod vestis candida signat. Item
nota quod in baptizato sunt tria / aqua scilicet
purum elementum / verbum scilicet invocatio
trinitatis et remissio peccatorum. Et hec
est quod super capitulum legitur. Ministe-
rium baptismi dedit Christus discipulis suis
potestatem vero sibi habere retinuit quam
si vellet potuit servis suis dare.
Hanc potestatem exponunt quidam de
aqua / quia in aqua tantum baptizet. Alii
vero de invocatione ut non dicantur a
Petro et Symone. Alii de petitione
et Symone. Alii de remissione peccatorum. e
Item nota quod in Adam fuit inobediencia, actus
et superbia. Contra hec in baptismo
abrenunciatio Sathane contra inobedienciam
et omnibus operibus eius contra actus
et omnibus pompis eius contra superbiam.
Locus (?) [illegible] dicit non plures ad suscipiendum

de baptismo accedat quam vult sine mora consummatione quod diu optimum fiat.

Beatitudo eterna

Dicitur quoque magna ut Luce xxiiii°. Ut edatis et bibatis super mensam meam. Longa lata ut Luce xi°. Iam ego et pueri mei sunt in cubili non possum surgere. Longa domus unde psalmo xxv°. Domine dilexi decorem domus tue. Alta non quia beatitudo tua lud vult psalmo cxlviii°. Altum dixerunt plenum tamen leta sunt. Et spiritualium vult psalmo lxxxiiii°. Beatus populus qui scit iubilacionem. Est et eterna vult psalmo lxxxiii°. Beati qui habitant in domo tua domine. Est et incorruptibilis vult et angeli dicuntur civitati beate vel incorruptibiles.

Beatitudo eterna multum est et plena et copiosa est. Eterna nam oculus vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit etc. i Cor. ii°. Ad hanc nos invitat salvator multiplicibus in evangelio Mt. v°. Ad primam nos invitat dicens Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum. Hanc nos confert humilitas. Pauper est spiritu qui non movetur iniuriis. Ad secundam. Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram. Ad hanc nos producit virtus divina et compassio proximi. Mansuetus sive mitis est qui non movetur contumeliis verborum in facie obiectis. Et maioris perfectionis est contumeliarum iniuriarum pacientia. Unde maius premium promittitur mitibus quam pauperibus. Eterna pauperibus regnum habere mitibus possidere. Maius est regnum possidere quam semper habere. Multa enim habemus que non possidemus. Vere leves et mites sunt ut patientes qui neminem ledunt et improbis cedunt. Sunt quidam qui ita volunt esse mites ut ne timeant de aliena vita neminem de bono ammoneant vel neminem de malo corrigant. Sed talis lenitas non est multum laudanda. Quia tales debent esse mites ut neminem ledant mala illata pacienter sustineant. Et bonis ad meliora exhortacionem exhibeant. Et malis de malo correctionem. De salvatore dicitur psalmo lxxxv. Quoniam tu domine suavis es et mitis. Et illud Hebre. x°. Horrendum est incidere in manus dei viventis. Quod et si videtur non est contrarium quia suavis est amicis suis et mitis ad convertendum et hec pertinet ad iusticiam. Eterna domus in die iudicii manifestabit. Eterna cum modo sopulentus videatur tunc iniquus et terribilis apparebit. Ad tertiam ait v°. Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Ad hanc nos inducit timor siquidem quod permanet misterium sceleris. Et maior merces promittitur lugentibus quam pauperibus et mitibus. Eterna pauperibus promittitur regnum habere quod est magnum. Mitibus regnum possidere quod est maius. Lugentibus consolatio quod est maximum. Consolatio vel gaudium in regno possesso. Eterna maius est in regno possesso gaudere quam semper vel possidere. Ad quartam ait v°. Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam quoniam ipsi saturabuntur. Ad hanc nos inducit vehemens desiderium patrie celestis. Iusticia hominum in hac vita est elemosina ieiunium oratio. Sicut legitur super epistolam ad Ephe. Ad quintam ait v°. Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam consequentur. Ad hanc inducit nos pietas qua movemur erga proximum. Et super ait Iudicium fiet ei sine misericordia qui non facit misericordiam. Ad sextam ait v°. Beati mundo corde quoniam ipsi deum videbunt. Ad hanc inducit nos custodia. Mundamur per baptismum penitentiam et elemosinam. Ysaie i°. De primo dicitur lavamini et mundi estote. De secundo psalmo l. Cor mundum crea in me deus. De tertio Luce xi°. Date elemosinam

et omnia nuda sunt vobis. Item Luce xi
iio. Abscondite elemosinam in sinum
pauperis et ipsa orabit pro vobis ad do
minum, quia sicut aqua extinguit igne
ita elemosina peccatum. Ad septimam Mat.
v. Beati pacifici quoniam filii dei vocabuntur.
Valet plurimum valet pacientia. Unde beata
vidua est quia non pacientia firmat. Ve hiis
qui perdunt pacientiam et pacientie coronam. Ubi
enim est iustus qui patitur. Item In Cano
nica Jacobi v. Estote pacientes estote in
usque ad adventum xpi. Pacifici sunt qui cum eos
mala inferuntur mala minime reddunt
et qui non solum pacem in se custodiunt
sed alios discordantes ad unitatem pacis
reducunt. Isti tales dicuntur vere filii dei imi
tatores. Ad octavam nos sic invitat Mat.
v. Beati qui persecucionem paciuntur propter
iusticiam quoniam ipsorum est regnum celorum.
Accedit ad copiandum que nobis maxime
est necessaria quia quod facit fornax auro
aut lima ferro hoc confert tribulacio iusto.
Sit vere necessaria est fortitudo exemplo quo
habent introducat olives ...nt et cor
roborat ne deficiat in agone. Ecce octo
audis beatitudines. Una sola est tamen ad
quam per predictas velud ... cunctis
pervenitur. Vis esse beatus, spes et timor
faciunt beatos. Et habes ibi psalmo Cxiii.
Domus aaron speravit in domino

Beati sunt quidam penitentes dimi
ssis scilicet afflictis vnde psalmus Cxlii.
Beatum dixerunt populum cui hec sunt.
Beati quidam viatores virtutibus proficien
tes vnde in psalmo lxxxiii. Beati qui habitant
in domo tua domine. Beati comprehensores
deo scilicet iugiter adherentes vnde Mat. xvio.
Beatus es Symon bariona. Beati vero
et absolute vnde Beati tamen omnia optata
succedunt. Cum hac beatitudine non dicuntur
angeli creati tamen perfecti creati sunt quia
nullus est perfectio ut ipsa pervenit in per
fectione. Sequitur

Benedictio accipitur quandoque in
bono vnde in psalmo Ciiio et ciiiio.
Benedic anima mea domino i. lauda.
Item in psalmo Cxiiio. Nos qui vivimus
benedicimus domino. Item quandoque accipitur in ma
lo vnde Job io. offerebat pro filiis suis
cunctis diebus et dicebat Ne forte pec
caverint filii mei et benedixerint deo
in corde suo. Item vxor Job dicebat
ei Job iio. Benedic deo et morere
i. maledic et morere. Benedictio sumitur
in temporalibus exterioribus. Et hec est
communis tam bonis quam malis. De hac
dicitur Job xlii. Benedixit deus Job et
multiplicatis omnibus. Et laban ad Ja
cob Gen. xxx. Servies mihi adhuc
septem annis quia benedixit mihi deus propter
te. Item Gen. xxvii. De rore celi et
in pinguedine terre erit benedictio tua.
Item Gen. xxxix. Benedixit dominus do
mui egipcii propter Joseph. Bene
dictio dextre in interioribus est i. pure
per graciam vnde in psalmo Cxiiio. Benedi
cti vos a domino qui fecit celum et terram.
In futuris ad gloriam i. ad predestinacionem
glorie vnde Mat. xxvo. Venite benedicti
patris mei. Item in psalmo lxvio. Be
nedicat nos deus deus noster. Bene
dictio est predestinacionis eterne vnde apostolus
ad Ro. viiio. Prescivit et predestinavit
nos fieri conformes ymaginis filii
sui. Prima benedictio est corporalis. Se
cunda spiritualis. Vel sic potest distingui.
Est benedictio temporalis sive temporalis et
est benedictio spiritualis sive spiritualis
et est benedictio eternorum sive eterna. Unde
quociens dicitur hec benediccio in
nomine patris et filii et spiritus sancti amen di
cimus optando invocando. Excepto in
baptismo tunc dicitur affirmando etc.
Benedicit

Benedicit creator creaturae verbo modis
graciam infundendo vnde in psalmo lx
vio. Benedicat nos deus deus
noster. Benedicit nato et merito
multiplicando vnde dominus in Gen. xvio.

c. xxij°. Ad abraham dixit Benedicam benedicentibus
tibi et maledicam maledicentibus tibi B Enedicit anima bndi
cionem ei conferendo / vnde aplus ad ephe.
1°. Qui benedixit nos in omni benedictio
ne in celestibus in xpo
B Enedicit creatura creatori quatuor
modis / fideliter confitendo vnde
angelus ad Thobiam dixit
Thobie. xij°. / Benedicite deum celi et
coram omnibus viventibus benedicite confitemini
ei B Enedicit adversa pacienter susti
nendo vnde Job. ij°. et. 1°. / Si bona su
scepimus de manu dei mala autem quare
non sustineamus B Enedicit bene
vivendo vnde Augustinus Non cessat lau
dare deum qui non cessat bene vivere
B Enedicit mariam et laudes pre
stando vnde Danielis iij°. Benedicite omnia
opera domini domino
B Enedicit homo deum in corde vnde
in psalmo. c iij°. et c ij°. Bene
dic anima mea domino B Enedi
cit ore vnde in psalmo xxxiij°. Benedicam
dominum in omni tempore B Enedicit opere vnde
Crisostomus semper bene aut se laudat Et ideo qui
male agit deum blasphemat Et ideo quare
nit aut aplus / Gravius peccatum est deum
blasphemare quam peierare
B Onorum sunt quatuor genera est enim
bonum quod in se et facienti bonum
est / Sed malum est cui sit vnde
quia elemosina proditur obstinato Quoniam
bonum quod in se bonum est et illi cui fit
sed facienti malum ut quando elemosina non
ex caritate proditur simplicibus / vnde
quocumque modo fiat bonum licet pro vana
gloria et lucro semper in bono est
impetrari / Si vero quibus in malo inpe
trari voluerit mortaliter peccat / Est
tercium bonum quod in se bonum est et fa
cienti et cui fit ut proditur elemosina
que ex caritate et fideliter proditur
Est quarta bonum quod quando fit nec est bo
num in se nec facienti nec ei cui fit
sed inde dicitur bonum / cadit enim quis
iustus ut peccator resurgat Nunquam enim
permitteret deus mala fieri nisi inde sic
deberet bonum de genere bonorum vnde quicquid
non est ex fide peccatum est / licet sit bonum
i de genere bonorum Item nota / quod bonorum
aliud est utile / aliud remunerabile / aliud
meritorium / aliud summum Item bonorum alia
sunt temporalia alia cum tempore i bona fortu
itoria et falsa de quibus dictum est / fili
recepisti bona in vita tua / Alia pro tempore
scilicet bona spiritualia / ut virtutes vel etiam le
galia / sed cessaverunt / Alia sunt bona eterna
supra tempus scilicet summum bonum Roma. quod in bono
ta retinet bonum scilicet amor dei liber ti
mor Jehanne / Respice iam regum celestis
Summum quod deus est corrumpi non potest
sed est aliud bonum quod participatione bonum
bonum est / quod non habet omnia bona nec
omnia bona sunt ab ipso Sic enim coequ
retur summo bono vt creatura creatori
Est autem creatura duplex corporalis et
spiritualis / et bonum est duplex / vnum quantum
ad corporalem creaturam / alterum quantum
ad spiritualem Item creature corporalis
duplex bonum est vnum in ipsa aliud extra
ipsam In ipsa rectitudo quoque sensuum
extra ipsam ordinatio rerum naturalium Spiri
tualis creature duplex est bonum scilicet
cognicio veritatis et dilectio Eius scilicet
istorum bonorum corrupcio malum est / sed
non est peccatum vel culpa Tria enim bona
distinguimus vnum in corpore aliud
in anima / Tercium extra corpus et animam Corru
pcio boni quod est in anima est culpa et est
pena i dilectio virtutis Corrupcio
boni quod est in corpore i sensuum recti
tudo pena est et non culpa / sed tamen ex
culpa procedit Corrupcio boni quod est
extra corpus et animam scilicet rerum naturalium ordi
nacio vel veritatis cognicio nec culpa
est nec pena sed ad penam / et sicut
dictum est bonum quod est in anima
duplex est cognicio veritatis et amor
Corrupcio cognicionis ignorancia et quanto
magis augmentantur corrupciones iste
in anima tanto magis corrumpitur anima
i eius bona Ex quo patet quod malum
non est in bono bonum quod ipse i est de iusta

in proximo unde act. 10. Joseph dict. vir iustus et bonus / iustus proximo, bonus sibi. Sequitur de C

Calamitatum
Calix
Candele
Candor
Canis
Canticum
Capilli
Captiuitas
Caput
Carbones
Carcer
Caritas
Caro
Casus
Celū pme celi
Cenaculum
Circuncisio
Cirographum
Ciuitas
Clamor
Cinis
Cibus
Clerici
Cogitacio
Comestio
Columpne
Conceptio
Conubium
Commutacio
Concupiscentia
Confessio
Confractio
Confusio
Congregacio
Coniugium
Cōsilacio
Cōrusus
Consilium
Consolacio
Consorcium
Consummacio
Contaminacio

Contemplacio
Continencia
Conuiuium
Cor
Corium
Corona
Corpus
Correpcio
Corrupcio
Creacio
Credulitas
Crux
Cupiditas
Cura
Cadauer
Caligo
Calor
Calamus
Calumpniator
Calamos
Caluis
Callis
Clam
Clauis
Campus
Cancellus
Camus
Caminus
Candelabrum
Canistrum
Canales
Capitella
Castellum
Caparis
Caprea
Carmen
Capra
Carmelus
Cartilago
Carectum
Carbunculus
Caradrion
Cardines
Cauterula
Cauter
Castus
Castra

Camelus
Cathedra
Caterua
Cataracte
Camina
Cauda
Cancana
Cedrus
Chaus
Cella
Cellaria
Celatura
Clerus
Cementarius
Cena
Cera
Ceruus
Cerua
Ceruix
Cerastes
Cetus
Cibaria
Cicatrix
Cignus
Cilicium
Clibanus
Clipeus
Cimbalum
Ciphus
Cinomia
Cinamomum
Cinerum
Cingulum
Cinphes
Cyprus
Cypressus
Circulus
Cisterna
Cistarna
Cristallus
Ciati
Cithara
Ciuis
Cottus
Chorus
Cophinus
Collum

Columba
Color
Colubo
Collis
Coma
Compago
Concentus
Concubina
Cognicio
Consul
Consiliarius
Contencio
Conualles
Coruus
Corzma
Cortina
Cortex
Crocus
Costa
Contumax
Cubitus
Cubile
Culmus
Culex
Cultrum
Crema
Custos
Cutis
Cras
Conuerti
Cogendus
Compes

Calciamentum est hu-
manitas christi
ut in psalmo. lix°.
In ydumeam exten-
dam calciamentum
meum id est gentili-
tati inculcabo incar-
nacionem meam. Iste
Ioh. i°. Non sum
dignus solvere
corrigiam calciamentorum eius id est vincula
humanitatis et incarnacionis. Calcia-
menta mortuorum opera unde Exo. iii°.
Solve calciamentum de pedibus tuis id est
purga opus mortis de affectibus tuis.
Calciamentum preparacio ewangelii ut
infra. Calciamenta contra pravitatem
mortuorum unde ad Ephe. vi°. stantes
habeatis calciamenta in pedibus vestris
habentes ad predicatorem ewangelii. Cal-
ciamentum predicacio ut deut. xxxiii°.
ferrum et es calciamentum eius quia
tribulacio et fortitudo sequitur predica-
cionem eius. Calciamentum operacio
ut iii Re. ii°. posuit Ioab cruorem
prelii in calciamento suo quia quibus
pravitatis crudelitatis discordie opera-
tur in opere suo. Calciamenta bona
extra ut in ewangelio Luce xv°. Et calcia-
menta in pedibus eius id est extra ad pro-
fectum bonorum operum. Calciamenta
extra mala ut in ewangelio Luce x°.
et mt x°. Nolite portare calciamenta
vel nolite vos extra prauorum immiscere.
Calciamenta mortificacionis membrorum
inde in Cantic. vii°. Quam pulchri
sunt gressus tui in calciamentis id est quam
decora sunt opera in mortificacione volup-
tatum que sequitur.

Calix est passio domini ut mt.
xx°. Calicem quem ego bibiturus sum
bibetis id est passionem meam imi-
tabimini. Item psalmo. cxv°. Calicem
salutaris accipiam id est passionem que dicitur
calix a similitudine quia placata est passio. Item

dicitur cum mensura quia sub mensura bibitur
unde i Cor. x°. Fidelis deus qui non
permittet vos temptari supra id quod potestis.
Item salutaris quia inferunt salutem fu-
turam. Vocatur salutaris id est christi ipsa qui prior
passus est et dat imitari suis passio-
nes. Et ideo pro cristo id est certa est inspe-
cta domini amore sanctorum eius. Vocatur pre-
ciosus est cum quo vinum mensuratur
Calicem ergo talem accipit et quia ad men-
suram quia non nisi per eum iacuit
in sepulcro. Calix est dicitur confessionis
quem bibunt sancti unde Daniel iii°. Tres
pueri in camino aliqui in calicem bapti-
smi pro eo acceperunt sed pro martirio.
Calix sacra scriptura sic psalmo xxii°.
Calix meus inebrians quam preclarus est id est magi-
stra scriptura que auditores inebriat
clara est. Calix iudicium dei ut in psalmo
lxxiiii°. Calix in manu eius id est iudi-
cium in potestate vini meri id est sine omni
spe misericordie plenus mixto id est bonis
bona et malis mala rependens.
Calix tribulacio sanctorum ut in psalmo xv°.
Dominus pars hereditatis mee et calicis
mei quia deus illorum pars est qui pro
eo tribulantur. Calix passio martirum
ut psalmo cxv°. Calicem salutaris acci-
piam id est passionem martirii ad imitacionem
christi tollerabo. Calix mundana volup-
tas ut in Apoc. xiii°. Calix aureus
babilon quia pariter in mundus ille sed
ad confusionem ducit.

Candele paulatim extinguntur
ad officium quod tenebras vocamus
ut infra in tenebre.

Candor est fortune que est hominis
et que est malis et bonis communis
unde psalmo. lxxvii°. Confringet
dominus cedros libani id est libanus interpretatur
candidacio et signat candorem.
Candor est innocencie unde Treno. iiii°.
Candidiores sunt nazarei eius ni-
ve. Candor est glorie unde mt. xvii°.
marci ix°. vestimenta eius facta sunt
alba sicut nix. Candor sue candi-
dacionis est qualis sit [illegible] et gravitate

qui est laudabilibus viri ps. l. / et super
nivem dealbabor. Et candidatio lu-
pe virtutabilis. Item Act. xxvii.
Malediciat te deus paries dealbata
Candor est innocentia ut Cant. v.
Dilectus meus candidus et a peccato purus
Candor est decor patrie celestis patre
celestis ut Cant. vi. Candor lucis eter-
ne in Christo perpetua caritas est

Canis est peccator impudens ut Prov.
xxvi. et ii Pet. ii. Canis reversus
ad vomitum suum, id est impudens
peccator redit ad peccatum suum. Idem
habetur ii Petri ii. Canis penitens
quilibet ut Eccl. ix. Melior est canis
vivus leone mortuo, quia melior est
de peccatis aliquis humiliter penitens,
quam de meritis superbe presumens. Canis
quilibet infirmus i Reg. xvii. Numquid ca-
nis ego sum, et quia tu venis ad me
cum baculo, numquid pro tam infimo
me habes ut tam futile superare te
posse me credas. Canis quilibet vilis-
simus ut i Reg. xxiiii. David ad Saul
dixit, quem persequeris rex Israel, quem
persequeris, canem mortuum, id est me vilis-
simum qui nec vivere dignus sum. Ca-
nes apostoli sive predicatores ut in ps. lxvii.
Lingua canum tuorum ex
inimicis ab ipso, quia predicatio apostolorum
infusa est gentibus. Canes iudei
ob indisciplinatam latratum ut in ps. xxi.
Circumdederunt me canes multi, id est iu-
daei me iudei. Canes reprehensores
ut in evang. Mt. vii. Nolite mittere
sanctum canibus, id est sacre scripture mysteri-
um illis qui mordaciter reprehendunt.
Canes detractores ad Philipp.
iii. Videte canes, id est intuemini detra-
ctores. Canes loquacitati insistentes
ut in apostolo Apoc. xxii. Foris
canes foris malefici, id est qui in crimine
loquacitatis et male actionis perseverant

a regno dei excluduntur. Canes
predicatores boni ut in evangelio Luc.
xvi. Canes lingebant ulcera
Lazari, id est predicatores sanabant
gentiles per eos. Canes predicatores
pigri ut Isa. lvi. Canes muti
non valentes latrare, quia mali
predicatores vitia corrigere nolunt.
Canes dicuntur gentiles per vin-
dictam, ut Mt. xv. Non est bonum
sumere panem filiorum et mittere ca-
nibus, id est doctrinam iudeorum accipere et
dare gentibus. Item non quoque canis
prelatus, qui catus nascitur, qui
dum vix agnoscat, per dentes habet
corrosivus, qui sanguinem lingit, qui
ad vomitum redit. Item hec tria quoque
prelatos comparantur mali prelati
canibus, de quibus dicitur ve vobis
canes muti somnipnolenti non valen-
tes latrare id est predicare. Item quatuor
in cane commendabiles prelatos esse
videntur, latratus scilicet utilis, lingua
medicinalis, sagacitas mirabilis
qua solo tactu aeris longe positas
sentit venatus, fidelitas commendabilis
quia dominum suum per prospera et prosperia
sequitur, et obsequitur usque ad mortem
Et hec omnia fuisse in patre Augustino
qui libros eius diligenter inspexit
indubitanter cognoscit, quia qui certa here-
ticos et falsos fratres disputat, qui
mediante verba vite eternae sunt quod
est salubre antidotum contra molestias
seculi et animi languores, quia in-
star quatuor prelatus scilicet ut canis
latrat, quia lingua medetur, adherente
quod dominus longe posita sagacitate ra-
odorat, fidelitate dominum servat. Bonum
prelati comparantur canibus catuli rapida
famam etc.

Canticum triplex est. Est enim ca-
nticum vetustatis, novitatis, iu-
bilationis. Canticum vetustatis

in miseria seculi. Illud canticum cantat
qui caritatem non habet. Canticum nouita-
tis quod in gaudio sponsi hic assidue can-
tatur. Et cantat illud qui caritatem habet
et sic dormiat. Canticum est iubilacio
est in visione vera. De primo scriptum est
psalmo. cxxxvi⁰. Super flumina babi-
lonis illic sedimus et flevimus. De secundo
psalmo. cxxxix⁰. Cantate domino canticum
novum laus eius in ecclesia sanctorum. De tercio
psalmo lxxx⁰. Exultate deo adiutori
nostro iubilate deo Jacob. Item psalmo
xxxv⁰. Iubilate deo in voce exultacionis.
Secundum quod in prima, sedum in morte ca-
ticum in pertransitu. Item primum cantat post
transitum maris rubri quod in exo-
do. Secundum post longos desi-
derium. Tercium post universum laborem
in terra sancta promissionis. Canticum
ewangelii sunt tria. Et ideo secundum ewangelia
tria stando cantantur. Primum quod ma-
gnificat luce i⁰. Secundum luce primo ca-
tum est a beata maria, quando elizabeth
salutavit eam. Secunda in canticum sic in
septima hora hic quod ad vesperas deo
quia legitur ibi Quia respexit humili-
tatem ancille sue. Et ecce et ideo
maria quod factum est in sexta etate
Secunda tercia deus respexit genus huma-
num. Et agitur de incarnacione ibi
Suscepit israel puerum suum. Et ideo in
septimo officio cantatur. Secundum luce i⁰.
Benedictus dominus deus israel, quod licet sit
editum a zacharia nato eius filio, primo
cantatur quia in eo agitur de visitacione
carnis Christi. Et erexit nobis cornu
salutis et loquitur ad puerum aurora
solis. Et ideo cantatur in laudibus
in quibus specialiter agitur de resurrectione
ibi dominus resurrexit. Et quia mane
surrexit Christus, ideo mane cantatur
Tercium luce ii⁰. Nunc dimittis
et in septimo officio cantatur quia septima
etas est quiescencium ubi erit pax
et quia de hac pace agitur in hoc cantico

ideo cantatur in septimo officio. Canticum an-
tiquum psalmi vel canticum legitur in tribus
psalmorum. Et ideo nota quod .4. genera sunt pre-
dicti. Primo nota quod cantatur quando in
gaudio est vnde psalmo xxxii⁰. Exultate
iusti in domino rectos decet collauda-
cio. Cantatur quando ad relevandum
laborem vnde psalmo cxxxvii⁰. Et
cantent in viis domini. Item psalmo
cxviii⁰. Cantabiles mihi erant. Cantatur
quando ut alios incitet vnde gaudet dominus
ut cortina cortinam trahat. Canticum
dicitur novum quantum ad doctrinam vnde actuum
xvii⁰. Argumentum paulo dixerunt quod
iste seminator novorum demoniorum pre-
dicator. Canticum dicitur novum quantum
ad novitatem matris vnde Ierem. xxxi⁰.
Novum faciet dominus super terram. Canticum
dicitur novum quantum ad nova opera
vnde psalmo cxvii⁰. Cantate domino
canticum novum quia mirabilia fecit.
Canticum dicitur novum quantum ad
inferiorum despoliacionem et captivorum redempcio-
nem Zach. ix. Tu autem in sanguine
testamenti tui eduxisti vinctos
de lacu in quo non est aqua. Canticum an-
tiquum dicitur novum quantum ad iudicium
vnde Ysai. lxv⁰. Ecce ego creo celos
novos et terram novam. Canticum de
incarnacione dicitur novum propter Christum
novum incarnatum vnde Ierem. xxxi⁰.
Novum faciet dominus super terram mulier
circumdabit virum. Gaudio vtero sui. Di-
citur novum propter novum mandatum de
dileccione inimicorum vnde Matth. v⁰. Au-
distis quia dictum est antiquis, diliges
amicum tuum et odio habeas inimicum.
Ego autem dico vobis, diligite ini-
micos vestros benefacite hiis qui oderunt
vos. Item Iohannis xiii⁰. Man-
datum novum do vobis ut diligatis
invicem. Dicitur etiam novum propter
hominem renovatum vnde Eph. iiii⁰.
Renovamini spiritu mentis vestre etc. Eph.

xxxvi°. Innova signa et immuta mi
rabilia. Capitulum novum dicitur
novum testamentum Jer. xxxi. Et promissa vigesimo
v°. Dic pauperes spiritu quia ipsorum est re
gnum celorum. In veteri testamento ve
tera, in novo nova promittuntur. Dici
tur novum Jer. vi. et affectum Ephesios iiii°.
Induite novum hominem qui secundum de
um creatus est propter signa unde
Eccli. xxxvi°. Innova signa immuta
mirabilia. Dicitur et novum propter precepta
unde ut supra Matth. v°. Audistis quia dictum
est antiquis etc.

Capilli dicuntur superflue vel mi
nute cogitationes. Unde in vetera
testamento Ezech. v°. iubentur
radi sacerdotes ibi: Fili hominis rade ca
put tuum et barbam. Quod adhuc obser
vant instar ecclesie grecorum. Dicat aliquis
debeant ecclesie vel habere superfluum quod
nec esset. Cum enim quis incipit ce
lerius incipit remove capillos ad si
gnificandum quod sic relinquit temporalia. Sed
in contrarium versum est. Ecclesia quanto ma
gis ascendit tanto magis affectat tem
poralia congregare. Capilli dicuntur
bone cogitationes unde Luce xxi°. Capillus
de capite vestro non peribit. Capilli
dicuntur bona opera vel virtutes unde
Matth. x°. Capilli vestri capitis omnes numera
ti sunt. Item non ascendat novacula
super caput nazareorum Num. vi°. C
apilli dicuntur apostoli omnes quoque fideles unde Cant.
iiii°. Capilli tui sicut greges capra[rum]
que ascenderunt de monte Galaad. Unde
in figura Christi iiii Regum ii°. Ascende
calve, quia cum Christus ascendit
omnibus capillis suis, id est omnibus apostolis
spoliatus est. Capilli dicuntur angeli
sive viri nec[essarii] electi secundum omnes sancti unde
Dan. vii°. Vestimentum eius ut nix candi
dum est et capilli eius ut lana munda.
Capillus superfluitas cogitationum unde
Prov. lxviii°. Verticem capilli per

ambulantis in delictis conscinget, id est acu
men superfluitatis. Hec ibi. Desinet.
Capilli angeli Apoc. i°. Capilli
eius erant candidi. Ecclesia angelis domini
in peronimitate sunt passim.
Capilli paramenta legis ut in Job i°.
Ipse Job legitur a capite capillos rasis
se, quia Christus legis paramenta ab illo
summo sacerdote scilicet abscidisse, id est absci
disse. Capilli pro viciis capiuntur
sicut dictum est Prov. v°. Criminibus
peccatorum suorum unusquisque constringitur. Inde
est quod illi qui penitentiam gerunt capil
los et barbam nutriunt ut demonstrent
habundantiam criminum quibus capit[e]
peccatoris gravantur et alias vivunt.
Relictum quippe est recordatio peccatorum
[illegible]. Postquam vero penitentiam egerint
capillos et barbam deponunt ad si
gnificandum quod iam vita reliquerint.
Capilli mediana unde Luce vii°. Maria
Magdalena unxit et extersit capillis suis.
Sic et nos facere tenemur, id est de super
fluitatibus nostris pedes Christi ungere,
id est pauperes pascere corporaliter et spiritualiter.
Capilli cogitationum superflua ut in
lege Num. vi°. Iubentur nazarei capil
los in ignem sacrificii ponere, quia perfecti
cogitationes superfluas divini amoris de
bent incendere flamma. Capilli fideles
populi qui Christo capiti inherent ut Cant. iiii°
et vi°. Capilli tui sicut greges tonsa
rum que ascenderunt de lavacro. Ecclesia
fideles populi per baptismum loti summa
per [illegible] [illegible]. Capilli habundans
substantia ut in ewangelio Luce vii°. Maria
capillis pedes domini tersit, quia fideles
quisque ex sua habundantia pauperibus
necessaria tribuit. Capilli ordo predicatorum
ut Dan. xiiii°. Abacuk capillo de iu
dea in Babilonem transvectus esse per[hi]
betur. Per Abacuk qui amplectens
sive luctator interpretatur predicatores in
ut expresse intelligi debent ut pro se
sibi amplectentur luctam contra demonia lu
ctant. Erat autem Abacuk in iudea, id est
Christus spiritualiter ad iudeos fuit missus. Et spiritualiter

ille p[ul]mentum coxerat et xx c[apitulo] ag
sapie[ntie] sp[irit]u s[an]cto cooperante tribuit te[m]pa
huit / ille panes in alueo crearat / Ita
xpus ap[osto]lis et di[scipu]lis u[er]bi uastibus pa
bulum doctrine sp[irit]ualis exponendo et fra
frangendo ministrat / Ille in super mi
?iens tulit messoribus / et xpus ad syna
gogam ueniens iudeis p[re]dicat / Dixit q[ue]
angelus ei / fer prandium q[uo]d h[abe]s in
babilonem danieli qui e[st] in lacu
leonis / q[uo]d ap[osto]li dare gentibus salte[m]
dep[re]cabant[ur] a d[omi]no / Per babilone[m]
co[n]fusa gentilitas / per danielem p[o]p[u]l[u]s
gentium p[er] lacum leonum tenebrosa co
?pacio demonum / latuit itaq[ue] in ba
bilone ?q[ue] demonum in gentilita
te et in gentilitate dicitur / Daniel in
lacu p[o]p[u]l[u]s gentium habitans in regione
umbre mortis est / Babilonem ante[m]
abacuk no[n] uidit et lacum nesciuit / et
deus no[n] ?plus missus est nisi
ad oues q[ue] perierant de do
mo isr[ae]l / Abacuk ergo cap[illo] illo de in
deo in babilonem t[ra]nslatus danieli p[ran]
dium quod messoribus parauerat tulit
et redemptor n[oste]r p[er] p[re]dicatores suos
u[er]bum salutis iudeo p[o]p[u]lo destinatum
gentibus miserunt / Surrexit daniel
et comedit / p[o]p[u]l[u]s gentium ad errore
surgens ad fidem erigitur / et d[omi]ne do
ctrine pabulo reficit[ur] / refecto daniele
abacuk in locum suu[m] t[ra]nslatus fuerat re
stituit[ur] / et xpus plenitudine gentium
co[m]pleta ad iudeos redibit / et tu[n]c o[mn]is
isr[ae]l saluus fiat

Captiuitas est demonum i[n] car
cere aeris / p[er] luce x° / vide
bam sathan sicut fulgur de ce
lo cadentem / Captiuitas est hom[inis]
per mortale pecc[atu]m / p[er] ap[osto]l[u]m ro[manos] vii°
?uideo aliam legem in membris
meis repugnante[m] legi mentis mee etc.
Captiuitas est et[iam] ho[min]is per venia
le pecc[atu]m / vii ibi[dem] ro[manos] vii° / Infelix
ego ho[mo] quis me liberabit de corpore
mortis huius / Captiuitas est iter[um]
per penam gehennalem / vii mat[thei] v° / Esto co[n]sen
tiens aduersario tuo in via cito ne forte
tradat te iudici et iudex tortori / et ille
mittet te in carcerem / Nota q[uod] ?p[er]a sunt ca
ptiuitas xpi s[cilicet] pene in similitudine car
nis pecc[at]i / vii p[salm]o lxviii° / Ego sum pauper
et dolens / Que sunt bonorum s[cilicet] pene et pec
cati venialis / vii ap[osto]l[u]s ro[manos] vii° / Infe
lix ego etc. / Item i° ioh[annis] i° / Si dixerimus
q[uia] pecc[atu]m no[n] habemus nos ipsos seducim[us]
Que malorum pene culpe s[cilicet] venialis
et mortalis / vii iob viii° / Cum
pecc[at]i
parit pecc[atu]m finitus est pecc[ati] / Que autem
in futuro culpe / quia p[salm]o lxxiii° / Su
p[er]bia eorum qui te oderunt etc. / Et ysa[ie]
lxvi° / quia u[er]mis eorum no[n] morietur et
ignis eorum no[n] extinguetur

Caput est diuinitas xpi ut Cant[icorum] v° /
Caput eius aurum optimum / quia
in xpi diuinitate fulgor incomparabi[lis]
est / Caput ad li[citu]m mentis om[n]i bonitas
actiones obscurum debet / De hoc capite
dicitur qui incipit et b[e]n[e] fin[iu]nt ca
pite dampnant[ur] / Caput iustitie xpus
sine quo usus viuendi non valet haberi
Et de hoc capite dicit[ur] / qui te[n]et cap[ut]
et b[e]n[e] finalit[er] viuunt ut s[upra] / Caput mora
liter humilitas que caput est virtutum
que totum fouet morum actium corpus / Et
de hoc capite s[cilicet] de humilitate dicitur
qui incipit et b[e]n[e] finalit[er] ut s[upra] / Caput
humilitas xpi ut in p[salm]o lxxxvi° / Ex
altat[ur] caput caput meum sup[er] inimicos
meos / Caput fides ut Cant[icorum] v° / Ca
put meum plenum est rore i[d est] fides mea
in prauis refulgens / Caput sacerdotium
iudeorum ut in iob xix° / Abstulit co
ronam de capite meo / quia dignitate[m]
abstulit deus a sacerdotio iudeorum / C
aput q[ui]libet rector ut i° re[gum] xv° / Cap[ut]
in tribubus isr[ae]l factus es i[d est] rector i[n] ple
bis isr[ae]l constitutus es / Caput p[ri]ncipa
tus synagoge / ysa[ie] i° / Om[n]e caput
languidum i[d est] o[mn]is principatus syna
goge sp[irit]ualiter egrotauit / Caput p[r]inci
pium ut in p[salm]o xxxix° / In capite
libri scriptum est . i[d est] in principio psalterii

scripturā que dē me. Caput quando hostis superbus ut Job xl° / Aut conquassasti caput pisscium mirabilis capite ipsius / quia dē ab ipsa prelatoris suos et superbos ad se trahit. Caput initium temptacionis ut Job xx° / Caput assiduum suggerit / quia iniquus quando initium temptationis consentiendo suscepit. Caput excellencia ut dē iiii° Exponi aduena erit in caput / quia excellit te aduena. Caput dyabolus ut in psalmo Cxxxx° / Caput circuitus eorum etc. / quia dyabolus qui caput est iniquorum / unde quam recte incedunt. Caput est antixpistus ut Abacuk iii° / percussisti caput de domo impii i. superasti antixpistum qui est habitaculum dyaboli. Caput congeries hostis ut Reg iii° Circa quia circuit caput tuum i. mala que congeruntur tibi gravia sunt. Caput mentis ut Can vii° / Caput tuum ut carmelus i. mens tua cogitationibus spiritualibus contemplationis / quia carmelus scientia contemplationis interpretatur. Caput intentio ut Jude i° in libro Judicum scriptum est cuius in capite i. inimici sui prevalent ei in ipsa intentione. Capita i. elationes superborum ut in psalmo Cix° / Conquassabit capita in terra multorum i. destruet in terra elationes platorum plurimorum superborum. Caput vicia criminalia ut Apoc xii° / habebat draco capita vii quia dyabolus septem principalia vicia suggerit. Caput affectus hominis ut psalmo xxii° / Impinguasti in oleo caput meum quia affectus meos post cogitationibus grandes caritatis unctione irrigasti.

Carbones sunt virtutes que erant in Xpisto ut Levitici xvi° / plenum thuribulum carbonibus vivis ponit super tulit in sancta / quia sic corpus suum virtutibus plenum te levavit ad celos. Carbones sancti qui in fine cum deo iudicabunt. Carbones quoque dicuntur vicia unde cadent super eos carbones. Carbones ardores penitentie ut in parabolis prov xxv° / Carbones ignis congeres super caput eius i. bonis tuis operibus inimicum tuum ad penitentiam provocabis. Carbones dicuntur quoque caritates vii dicuntur xv° Si esurierit inimicus tuus etc. Carbones incendia caritatis ut in psalmo xvii°

Nubes transierunt grando et carbones ignis q. i. quia habundante maiestate et predicatores et communicatores in mentis sublibus transierunt et flamme caritatis resurrexerunt. Carbones sunt viri ut in Ezechiel i° / Carbonum ignis ardentium i. sanctorum virorum deum in occulto amantium. Carbones bona opera ut in psalmo Cxix° / Cum carbonibus desolatoriis i. sanctis bonis vicia devastantibus. Carbones dicuntur sancti alios illuminantes unde psalmo Cxix° / Sagitte potentis acute cum carbonibus desolatoriis. Carbones peccatores ut in psalmo xvii° Carbones succensi sunt ab eo / quia multi abaccedore boni deserentur et patris inigra a deo succensi et illuminati sunt. Carbones iniqui in malis suis perseverantes ut in Tren iiii° / Denigrata est super carbones facies eorum i. ipsos iniquos in praviantibus suis sufferunt etc.

Carcer caro mea sine corpus unde psalmo Cxlii° / Educ de carcere animam meam i. libera me de corpore mortis huius. Carcer mundus pulcher materialis aer qui est malignis spiritibus carcer. Carcer infernus unde Zach ix° / Eduxisti nos de lacu in quo non erat aqua / Item Zach vi° ~~iudeis~~ iudeis in lac cum in carcerem i. in infernum. Carcer est pondus corruptum ut Job ix° / Circumdedisti me carcere i. vallasti me undique pondere corruptionis mee. Carcer cogitatio incredentium ut in Apoc xx° / Solvetur sathanas de carcere suo i. de malis in quibus nunc tenetur / tunc exibit. Carcer tribulatio ut in Apoc ii° / Missurus vos est in carcerem i. in tribulacionem

Caritas dicitur quoque tota trinitas et illa est nomen essentiale / quandoque est nomen personale ut cum dicitur spiritus sanctus est caritas / quia significat quod est nomen spiritui sancto / videlicet amor et bonitas patris et filii est. Caritas quoque est motus animi in mente qui diversi sunt seu diversi alia

anima est motus quo diligitur deus, alius quo diligitur proximus. Motus animi ... ex animi qualitate et ... dicto pertinentes ... et dicitur diligere. Unde Augustinus ... : Motum animi voco caritatem. Caritas quoque dicitur qualitas mentis vel dilectio proximi, ut ibi i Cor. xiii: Manent autem hec tria: fides, spes, caritas; quoque maior ... Iohannis xv: Maiorem caritatem nemo habet etc. Caritas dicitur lex data. Unde apostolus ad Galatas vi: Alter alterius onera portate etc. et adimplebitis legem dei, id est caritatem. Caritas comparatur camino propter caliditatem. Unde Gregorius ait: Nunquam otiosa est caritas; operatur enim si est; si operari renuit, non est. Item caritas [illegible] consumit, non autem destruit. Comparatur [illegible] propter venenum absorbendum; absorbet enim venenum peccatorum. Unde i Petri iiii: Caritas operit multitudinem peccatorum. Item propter unanimitatem. Unde i Cor. xiii: Sive prophetie evacuabuntur sive lingue cessabunt sive scientia destruetur, caritas nunquam excidit. Caritas dicitur integra propter perpetuitatem. Unde mors in sanctis non interrumpit ordinem caritatis. Item illud i Cor. xiii: Caritas nunquam excidit. Item propter firmitatem. Unde Cant. viii: Fortis est ut mors dilectio. Item propter comprehensionem. Unde apostolus Ro. xiii: Nemini quicquam debeatis nisi ut invicem diligatis; qui enim diligit proximum legem implevit. In hoc enim inveniens ... Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Caritas dicitur [illegible] oleo, quia ad modum olei illuminat cecos, pascit famelicos, sanat egrotos, penetrat duros, supernatat quia ad superiora nos elevat. Caritas est illa virtus que non emulatur. Unde [illegible] iudice [illegible] zelo si ducentis si alterius bonis invides si [illegible] remordes, non habes caritatem. Caritas non agit perperam quia [illegible] debito sine [illegible] immo animam exornat et [illegible]. Caritas non inflat; si per superbiam extollere non habes caritatem, sed [illegible] si vis [illegible] caritatis, submitte te [illegible] caritate. Caritas non est ambitiosa

ad [illegible] similitudinem non querens honores, non appetens divitias seculares, que non sanant cupiditatis ardorem sed afferunt; sitim non extinguunt sed potius addunt. Caritas non querit que sua sunt sed que Iesu Christi. Caritatis filius est que sua sunt non querit sed que sunt Iesu Christi querit, ut sua sint que sunt dei, non ut sibi [illegible] sed proximo, non ut sibi serviat sed deo, ut habeat deum, ut deo serviat et vivat. Caritas dicitur augeri quoque secundum habitum; hec non potest minui sed augeri. Unde apostolus Ro. viii: Neque mors neque vita separabit me a caritate Christi, immo [illegible]. Dicitur quoque caritas augeri secundum affectum, quoque secundum fervorem, quoque secundum multitudinem operum; et hec potest augeri et minui etc. Caritas dicitur fortis propter immutationem; vivo autem iam non ego, vivit enim in me Christus. Dicitur caritas fortis quia separat ab actibus carnalibus ut mors animam a corpore. Unde Cant. viii: Fortis est ut mors dilectio, id est caritas. Caritas ideo morti comparatur quia sicut morti nihil potest nocere. Unde Ambrosius: Habe caritatem et fac quod vis. Hec autem est mater et conservatrix omnium virtutum, quia existente caritate crescunt et alie virtutes, et deficiente caritate deficiunt et alie. Inde est quod omnes alie virtutes etiam si habite non sufficiant, hec vero sola pre aliis sufficit. Verba sunt Petri in glosa. Caritas est excellentior aliis virtutibus in essentia, quia ut dicitur i Iohannis iiii in prima canonica: Deus caritas est etc. Item propter permanentiam. Unde i Cor. xiii: Caritas nunquam excidit. Propter efficaciam. Unde [illegible]: Habe caritatem et fac quicquid vis. Item propter [illegible] singularitatem, quia caritas est fons proprius cui non communicat alienus. Caritas dicitur lata propter comprehensionem, quia continet omnia mandata. Unde apostolus Ro. xiii: Non mechaberis, non furtum facias etc. Item propter extensionem ad inimicos. Unde Matthei v: Diligite inimicos vestros, benefacite his qui oderunt vos. Item propter premii magnitudinem. Unde Luce vi: [illegible]

bonam et confertam et coagitatam et sup
effluentem dabo in sinum vestrum Alteri spi
ritualiter inmaturi vnde Ysa. xxxi°. Cuius ignis
g in syon et caminus in ierusalem Caritas
b dicitur finis precepti vnde j. Thimo. i°. finis
precepti est caritas de corde puro et
consciencia bona et fide non ficta Caritatis
latitudo in hoc considerat quod diligi inimi
cos usque ad inimicos extendi debet caritas
quod spe premii est vnum facere Deberi eius lon
gitudo attenditur ut perseveraverit usque
in finem Altitudo per sublimitas ut
omnia fiat propter deum quia quecumque fa
cimus bona intencione et spe premii facere
debemus Profunditas in hoc attenditur
ut homo nichil boni sibi ascribat sed totum
gracie dei cuius causas investigare
est nimis profundum et radicis sensum
hominum Quanti scilicet cum hoc agebat et il
lud diligat quod debemus timere et
f mirari cum apostolo Ro. xi°. O alti
tudo diviciarum sapiencie vic enim Cari
tatis vel nichil complexio est effectus scilicet
predicare vnde act. xxviii°. Ite doce
g te omnes gentes in nomine patris et filii et spiritus sancti
c Item marci xvi°. predicate evan
f gelium omni creature Patientibus condolere
cum paulo ij. Cor. xi°. Quis infirmatur
infirmatur et ego non infirmor In mi
sericordia corripere vnde psalmo. C. xl°.
Corripiet me iustus in misericordia Item psalmo
xxij°. Virga tua et baculus tuus
ipsa me consolata sunt Caritas est
amor eternus quia ea sese diligunt
a angeli vnde Exo. xxv. Dic ad mo
ysen dicitur facies michi thabernaculum
ad instar thabernaculi quod monstratum
tibi in monte id est ordinabis ecclesiam
militantem in modum triumphantis ut
diligetis vos in militanti sicut in
triumphanti diligitis se quia de sur
sum datur vnde omne datum optimum etc.
quia sursum ascendit et durat in
c eternum vnde j. Cor. xiii°. Sive prophe
cie evacuabuntur sive lingue cessa
bunt etc. Caritas est plenitudo sciencie
qui enim scienciam habenti sine modi
cum sive magnam sufficiat si habet
caritatem vnde habe caritatem et fac
quod vis sicut dicit in glosa et hoc est
expressum per dicitur Quecumque sciencia quantum
cumque magna sit impleta et imperfecta
a est sine caritate vnde j. Cor. xiii°.
Si habuero prophetiam et noverim
misteria et omnem fidem et omnem
scientiam ita ut montes transferam cari
tatem autem non habuero nichil sum
Sed sequitur de caritate perfecta
Caritas debet ordinari vnde Canti.
b ii°. Introduxit me rex in cellam
vinariam et ordinavit in me cari
tatem Cellam vinariam dicit
quia ecclesia propinat vinum id est amorem
dei de quo inebriantur fideles adeo
ut obliviscantur parentum et porcionis
vite Ordinavit in me caritatem id est
ordinem in me disposuit caritatis
ut primo loco diligam deum deinde
proximum et hoc diversis gradibus quia primo
loco parentes et ultimo inimicos vnde
f act. v°. Diligite inimicos vestros Ca
ritas habet duas pennas scilicet duas
alas vnde psalmo. C. xxxviii. Si sumpse
ro pennas meas diluculo id est duas
alas dilectionis scilicet dei et proximi Ca
ritas non nisi inter duos sit vn
de hoc significatum binos et binos apostolos
vocati sunt a deo vnde supra ut legitur
legitur vocavit duos fratres petrum
e et andream deinde alios duos fratres
iacobum zebedei et iohannem et statim
relicto patre secuti sunt eum Ideo
quod omnis qui caritatem non habet inimicus
est dei et amicus dyaboli scilicet dyabolus
semper caritatem extinguere querit vnde
augustinus Nil precipuus deo virtute cari
tatis nil desiderabilius dyabolo extinc
cione caritatis Ille vero caritatem
habet qui amicum diligit in deo virtute
dilectionis et inimicum propter deum Amissa
caritate nichil habet omne bonum amittit
quod habet sed quanto dabitur et habundabit
bit Unde quicumque caritatem non habet

et alia dona perdit. Ideo hic caritatem
qui non diligit deum plus quam se quo
caritatem habet qui peccatum magis diligit
quam deum et qui peccatum non relinquit propter
deum. Caritas vero perfecta est et amicum
tamen diligere in deo et inimicum propter
deum. Qui decedit in caritate per-
fecta immunis est ab igne purgatorii.
Qui vero in caritate imperfecta non. Ideo
salvator Joh. xv°: Maiorem carita-
tem nemo habet etc. Item i Joh. iiii°:
Deus caritas est et qui manet etc.
Idem i Joh. iiii°: In hoc apparuit
caritas dei in nobis quoniam ille animam
suam pro nobis posuit. Et nos debemus
pro fratribus animas ponere. Augustinus: Sine
caritate omnia quecumque faciamus nihil
nobis prosunt. Unde si habuero prophe-
tiam etc. ut supra. Item si linguis hominum
loquar etc. Item sine amore ca-
ritatis quisque recte credat ad beatitudi-
nem pervenire non potest. In caritate sola
et recte impleri compassionem Christi pro ...
dies mortem pertulit. In dilectione
dei prius est odire malum et diligere
bonum. Porro nemo diligit vere
deum nisi prius malum odio ha-
beat. Unde qui diligitis dominum odite ma-
lum ait propheta ps° xcvi°. Cer-
tissime autem constat a deo diligi
qui deum diligit. Et quia probatio
dilectionis exhibitio est operis. Con-
stat de inimico quod nec deum diligit
qui dei mandata non custodit. Item
Joh. xiiii°: Si quis diligit me di-
cit domini sermonem meum audit
et mandata mea custodit. Item Joh.
xv°: Vos amici mei estis. Item
Joh. xiiii°: Qui non diligit me ser-
monem meum non servat. Et sic so-
lum iiii° c° i canonica: Qui dicit quia
diligit deum et mandata eius non
custodit mendax est. Vere enim diligimus
si mandata eius custodimus et a
mentibus nostris voluptatibus cogitationes.
Item salvator Joh. xv°: Maiorem carita-
tem nemo habet etc. De opere caritatis debet
intelligi. Maior tamen videtur caritas pro
inimicis ponere quia ubi maior pugna
ibi maior corona et maioris corone causa.
Item i Joh. iii°: Diligamus non ver-
bo neque lingua sed opere et veritate. Pro-
cul dubio deum diligit qui odit ea
que deus odio habet scilicet iniquitatem et
vanitatem et huiusmodi. Sicut scriptum est ps° v°:
Odisti omnes qui operantur iniqui-
tatem. Et illud ps° xxx°: Odisti ob-
servantes vanitates. Sic hac auctoritate
... apostolus dicebat: Quis nos se-
parabit a caritate Christi? Tribulatio an
angustia an persecutio. Ro. viii°. Ideo
quia est dilectio minor ad quam tenen-
tur perfecti quam imperfecti. De qua dicitur
omnibus Matth. v°: Diligite inimicos
vestros etc. Quod vero dicitur Luce xiiii°: Qui
non odit patrem et matrem et uxorem
et filios etc. id est qui non preponit amorem
dei amori temporalium non est huic con-
trarium. Est dilectio superior ad quam
tenentur perfecti. Nam imperfectis licet reti-
nere signa odii salutationes et huiusmodi
et cetera communia beneficia. Perfectis non
licet retinere signa odii neque beneficia.
Item diligendus est deus quia ipse pri-
us dilexit nos ut a nobis diligeretur.
Quatuor dona dedit nobis. Primum
donum quod dedit deus homini ut di-
ligatur ab homine mundus est. Illa namque
omnia fecit deus quecumque visibiliter
subsistunt ut celum et terram et omnia
que in eis sunt noctem et diem et huiusmodi.
Secundum donum dei est quod dedit homini
scilicet quod fecit hominem ad imaginem suam.
Magnum et admirabile est hoc donum
dei. Tertium donum dei est gratia quod
nobis contulit in redemptione qui misit
nobis filium suum qui scilicet pro servo filio
non pepercit Ro. viii°. Sic dicitur
Joh. iii°: Sic deus dilexit mundum
ut filium suum daret ut omnis qui cre-
dit in eum non pereat sed habeat
vitam eternam. Item Joh. x°: Animam
meam pono pro ovibus meis. Quar-
tum donum nobis servat deus et promittit

sed similiter gloriae i. illam gloriam servitutis
eternam quae erit gaudium ineffabile
et insperabile de quo dicitur i Corinthiorum ii° quod a
oculus non vidit nec auris audivit etc.
Et pro hiis omnibus debemus diligere
deum. Et ex quanto debemus eum dili-
gere ex toto corde i. sapienter. Et ex tota
anima i. dulciter et ex tota mente i. me-
moriter. Tribus enim viribus anime sunt
est enim viribus racionalibus et concupiscibilibus
irascibilibus. Et quibuscumque aliis modis
diligi potest. Vel nihil aliud petas deum quam
ut tecum deum nihil petas. Et non super e
illud locum psalmi Cxviii in toto corde
meo exquisivi te. Qui ex toto corde d
non exquirit nec diligere quod et repellit
Et ideo dicit ne repellas me in finem
vel ex toto corde i. toto intellectu et ex
tota anima i. tota voluntate. Et ex tota a
mente i. tota memoria ut omnes cogita-
tiones et omnem vitam et omnem intel-
lectum in illum conferamus. Et sic ex b
simili ...ma qui multum diligit mul-
tum sunt. Et qui perfecte diligit perfecte
sunt. Econtra qui non diligit non sunt
Augustinus. Ex toto corde dicit i. ex toto
intellectu sine errore. Ex tota anima i.
ex tota voluntate sine contrarietate. Ex to-
ta mente i. ex tota memoria sine ob-
livione. Secundum Augustinum. Ex toto corde i.
sapienter ex tota anima i. dulciter ex tota
mente i. fortiter. Primum refertur ad filium
secundum ad spiritum sanctum. Tertium ad patrem. Alii
autem dicunt ex toto corde etc. i. super omnia
super omnem creaturam. Sed ille non c
diligit deum ex toto corde qui proximum
odit. i Johannis iii° dicitur qui fratrem suum
diligit in lumine vadit et scandalum
non est in eo. Qui autem fratrem suum odit
in tenebris est et in tenebris ambu-
lat et nescit quo vadat. Quia tenebre ob-
cecaverunt oculos eius et omnem proximum
fratrem tuum indicasse. Vos ergo invicem
diligatis quia ipse prior dilexit nos. Item
i Johannis iiii° Si quis dixerit quia di-
ligo deum et fratrem suum odit mendax

est. et veritas in eo non est. Item ad
Galatas v° omnis lex in uno sermo-
ne completur. Diliges proximum tuum
sicut teipsum i. ad quod teipsum obli-
gatus es i. adhuc ut habeat deum et
quantum potes operam da ut illa fa-
ciat per que salvetur. Romanos sic nota
similitudinem non quantitatem secundum quosdam
Vel similitudo ergo legis est ambulare
in dilectione dei et proximi sicut et ipse
dilexit nos et tradidit semetipsum
pro nobis Romanos viii°. Diligentibus
deum omnia ... cooperantur in bonum
quod oculus non vidit etc. i Corinthiorum ii°
Non diligitur deus nisi diligatur proximus
Unde Beda super illud locum pasce
oves meas. Nec deus vere sine proximo
nec sine deo vere potest proximus amari
Paulus dicit Romanos ix° Optabam
anathema esse a Christo pro fratribus
meis. Item i Jacobi viii° volo
omnes esse sicut et meipsum. Quemcumque
ergo deum vel proximum diligit intimus
diligit ut animam suam ponat pro eo
si opus fuerit. Dilectio dei et proximi
est caritas. Dilectio dei est ... ha-
bendo ipsum. Multi enim diligunt de-
um sed non propter ipsum sed quia pascit
eos et dat eis temporalia bona
ut canis diligit dominum quia pascit
eum. Talis dilectio non est caritas
Dilectio proximi sicut propter ipsum quia
quemcumque vellet ut faciat vobis homines
et vos eis faciatis. Est Matthei vii°
Et enim lex et prophete est. Non ex di-
ligunt deum quidam fortiter non sapi-
enter qui scilicet diligunt deum non propter
se sed propter bona que dat eis. Alii
sapienter sed non fortiter i. nimis ad
tollerandum crucem et sequi Christum.
Alii fortiter et sapienter. Et cum dul-
citer i. quia propter deum tantum. Et multi in-
dum sequuntur Christum. Et non dili-
gebat dominus apostoli ante adeptam glo-
riam. Alii nec sapienter nec fortiter
quia quod dicunt ore negant opere

cum quos apostolus i Cor. xvi. Si
quis non amat Christum etc. Et Ecclesiastici
xiii. Caritas facit hec non amo-
vebitur in eternum. Non dicitur qui loquitur
hec vel qui legit vel qui cogitat
vel predicat sed qui facit. Item in
quo corrigit adolescentior viam suam
in custodiendo sermones tuos non
in loquendo sed in custodiendo. In
ewangelio Matthei v. Diligite inimicos ve-
stros. Diligere inimicos est dare bona
pro malis ut super illud locum Proverbiorum
xviii. Tenebra oculos meos et
confidenter. Et i Cor. xii. super illud
locum Si quid patitur unum membrum
compatiuntur omnia membra. dicit glosa Sicut
non unum pro alio quam pro se sollicita
sunt hic manifeste dicitur quod non minus
pro aliquo quam pro nobis metipsis sollici-
ti esse debemus. Marci. Si non dimi-
seritis ex corde quod in vobis deli-
quitur etc. hic quod per primam di-
missa erant a vobis exigitur. Et
quod peccatum exigatur id est quod redeat dimis-
sum super ait quod cum originale redeat
per peccatum mortale. Item Augustinus
vnglisz item in ...
est acceptum a deo qualiter ipse dede-
rit proximo suo. Qui non dimittit ele-
mosinam dat. vii. idem Augustinus. Qui
dat veniam peccati elemosinam dat.
Item Ysidorus dicit peccata dimitti
non posse ei qui in se peccanti non
dimittit. Item de odio dicitur quod unum
est aliquod peccatum quod magis expugnat do-
minum propter ypocrisim quam odium. Item
in ewangelio Matthei vi. Si non dimise-
ritis peccata hominibus corde nec pater vester
vobis dimittet vobis peccata vestra. Item
Domini Matthei v. Omnis qui irascitur fratri
suo reus erit iudicio. Et illud Ecclesiastici
Si offers munus tuum etc. Anastasius
si non dimittis iniuriam que tibi facta
est non orem pro te sed super te male-
dictionem super te inducis. Sic eius dic-
dimitte in ... et ego dimisi est non

quod quidam dicunt dictum esse in veteri te-
stamento in toto expressum quod dicit Dominus
Matthei v. Audistis dictum est antiquis di-
liges amicum tuum et odio habebis ini-
micum tuum. quod est contrarium huic diligi-
te inimicos vestros. Dicendum est quod non est
veteri testamento nec a Moyse man-
datum est sed a doctoribus legis post-
modum est. qui suspicati sunt deum sic velle
videtur contra illud Psalmi cxxxviii. Inimicos odio
habeo id est iniquitates. Salomon dicit Nolite
esse amici hominum iracundi. Item Proverbiorum
xxv. hic dixit. Item ...
Qui non odit proximum id est qui non preponit
maiorem deo amorem amori temporalium
et notatur illud Matthei v. Diligite
inimicos vestros de interiori dilectione
intelligendum est. Item de inimicis di-
ligendis Exodi xxiii. Si videris
asinum odientis te iacere sub onere non
pertransibis sed sublevabis cum eo omnis
eius. Item Exodi xxiii. secundum aliam
litteram Si obviaveris bovi inimici tui
et iumento eius erranti reduces illud inimico

Caro Christi vel
illa est quod in altari sumimus
de qua dicitur Johannis vi. Caro mea
vere est cibus. vel illa que affixa est
cum ligno de qua dicitur Psalmi xviii. Ca-
ro mea immutata est. Psalmi ... id est in gloriam
immortalitatis per gratiam spiritualem
... quod carnem Christi omnis christianus debet
recipere in illa die magna et carnem
accepit. ex hic ... tenemur non so-
lum ex institutione ecclesie in nova lege
sed etiam ex precepto domini in veteri te-
stamento dicitur non apparebis vacuus
in conspectu domini dei tui ter in anno
In pascha in penthecoste in cenofe-
gia pro qua nativitatem Christi nos ce-
lebramus. Vacuus apparet in
conspectu domini qui sine dono suo dona
in illa die ad domum suam revertitur
vacuus accedit vacuus et recedit.
Item caro peccati ut in Job xvi.
Quare ... carnem meam id est te
... similitudine ... ad iustam
Caro dicitur natura id est quia natura carnis po-

quia sciat carnis integra veritatem
vnde videbit omnis caro salutare dei
Item ysaie xl° / Cor meum et caro
mea exultaverunt in deum vivum Item
Gen ii° / Caro de carne mea / quia
vocatur femina de viro quia sumpta Item caro
carnis corruptio vel mortalitatis
quia sciat carnis corruptam vnde in
paulo i Cor xv° / Caro et sang-
wis regnum dei non possidebunt i cor-
ruptio incorruptelam Item Rom
vii° / Scio quod non habitat in me bonum
i in carne mea i in fomite peccati
Caro carnalis infirmitatis i sen-
sus carnalis i fomes peccati vnde Mat
xvi° / Beatus es symon Bariona quia
caro et sanguis etc
Casus hominis sive lapsus tri-
plex est quia cadit quandoque intus
et non foris quandoque foris et non
intus quandoque sed foris et intus / Primus
casus sive lapsus est gravis / secundus gravior
tercius gravissimus primo modo intelligitur
quod legitur Mat filii israel reversi sunt corde
in egyptum Num xiiii° / Secundus
patet in apostolo petro Mat xxvi° / Qui
xpm cum toto corde adherebat carnali
timore negabat / Tertius est in iudea
et in illis qui pravam habent cogitationem
et pravam actionem / Cadit intus homo
per delectationem foris per consensum / Est
igitur casus sive lapsus interior scilicet
prava cogitatio / et exterior mala ac-
tio Et ut ait auctor quanto gradus
altior tanto casus gravior scilicet quanto ad
dampnum non quantum ad offensionem
quia magis dampnificatur habens
maiorem caritatem et amittendo illam
quam alter amittendo minorem / Sed tamen
equaliter peccat quia in dicit auctor
est intelligenda per deviationem quid est
ubi sequitur ut sit sensus quanto gradus
altior etc i sequitur gravius quod qui
gradus etc / Sicut et ista ve plato
ad quem subditus Casus sive lapsus
alius est per peccatum mortale vnde pro ix°
et cadet cum duarum fuit pauperum
quod de antichristo dicitur ...

Alius est casus infirmitatis vnde pro xxiiii°
Septies in die cadit iustus et surgit
iustus Alius humilitatis quia cadit
homo per humilitatem ut apocalypsis vi° / Vigin-
ti quatuor seniores ceciderunt in
conspectu dei et agni / Est et alius
casus sive dampnacionis vnde pro xxi°
Cadet omnes qui descendunt ...
Item pro xc° / Cadet a latere tuo
mille etc Item cadit homo quatuor modis
... peccatum mortale
peccatum vnde ysaie xiiii / Quomodo cecidisti
lucifer qui mane oriebaris / primus
est bonorum / secundus infimorum / tertius in
principio ... quartus dampnatorum
Celum est deus
ut in pso lxxii° / Posuerunt in
celum os suum i blasphemant
deum / Celum est ut in pso c[..]°
Celum celi domino i xpus est filius vnus
ad honorem dei / Celi apostoli ut
in pso xviii° Celi enarrant gloriam
dei i summi predicatores annunciant
gloriam xpi Item iob xxvi° Spiritus
eius ornavit celos quia spiritus sancti
eius docuit apostolos omnem veritatem
Celum celi i maximi doctores
qui a solo deo docentur vnde salomon
qui fuit discipulus vnius noctis et vnius
hore / Et paulus qui per eundem et
david pso lxxxiiii / qui dicebat
Audiam quid loquatur in me dominus
deus non dixit in sed nunc i in
corde et hoc modo sunt per inspirationem
edocti sunt Celum beatitudo celeste
ut ysaie xiiii° / Quomodo cecidisti lucifer
de celo i de beatitudine celesti Celum
intellectus apostolorum ut iob xi° Excel-
sior celo est quia deus intellectum an-
gelorum excedit Celum superiorum spi-
rituum sanctus ut in pso cxviii°
In eternum domine verbum tuum permanet in
celo / quia cadente dyabolo superiorum
spiritum cetus sine defectu dominum ubi
obedienciam custodit Celi dur-
colantes in scientia i sacre scripture
scientia vnde pso cxliii° / Domine
descende inclina celos tuos et de-
scende Item pso ciii° / Extendens

celos super pennas ventorum quia sacra scriptura mortalibus aperitur. Item Ysa. xxxiiii^o Complicabuntur celi sicut liber. Item ps. Cxlvi^o Qui operit celum nubibus i. sacram scripturam figuris et misteriis. Vel ideo lex dicitur celum quia in celo sunt luminaria fixa i. sancti in lege dei i. in sacra scriptura meditantes ne terrena munera querant. Celi dicuntur veritatis eloquia scilicet apostoli sive predicatores. Unde in ps. xviii^o Celi enarrant gloriam dei i. sancti predicatores annunciant gloriam christi. Celi angeli sive eorum ministeria. Unde ps. x^o Dominus in celo sedes eius. Item ps. cxviii^o In eternum domine verbum tuum permanet in celo i. in angelis sive ecclesia scilicet in bonis quia non in terra scilicet in malis. Item ps. lxvii^o Celi distillaverunt a facie dei quia mandata dei ad nos angeli detulerunt. Celi spirituales multipliciter accipiuntur quinque. Unde primo sive celsitudo dei unde ps. xviii^o A summo celo egressio eius. Secundo dei filius unde ps. Cxiii^o Celum celi domino i. christus est domino i. ad honorem domini. Tertio angeli apostoli et doctores ut dicit ... diligenter considerantes septem celos theologia possumus invenire. Primum celum dicitur aereum unde ps. ... volucres celi. Secundum ethereum ait ... viii^o. Tertium sydereum unde Dan. iii^o Stelle celi. Quartum aqueum sive cristallinum. Quintum igneum sive empireum quod statim ut factum est sanctis angelis est repletum. Et dicitur empireum i. igneum a splendore. Pir enim grece ignis dicitur latine. De hoc celo dicitur Factum est silencium in celo Apoc. viii^o. Item ps. Cxiii^o Celum celi domino i. celum empireum dedit domino i. christo secundum quod homo. Terram autem dedit filiis hominum ut in ea se exercerent [right margin: puri] [left margin: ficarent] quia non mortui laudabunt te domine. Unde cum illud quod hic celum quidam vocant supercelum ubi est vel sedes super Gen. Augustinus scilicet In principio deus creavit celum et etiam secundum ... septimum

theorica. Sextum celum dicitur equitatis scilicet serenitatis. Tertium claritatis. Quartum candoris. Quintum splendoris. Sextum trinum ierarchiarum. Septimum trinum personarum. Celum medium est christus qui est mediator dei et hominum. Unde ps. lii^o De celo respexit deus. Celum supremum celsitas patris unde ps. xviii^o A summo celo egressio eius. Item Ysa. xiiii^o De lucifero Ascendam in celum et ero similis altissimo. Ibi celum vocat dei celsitudinem ut legitur in sententiis. Cum scilicet celsitudinem dei parasitaria volebat et est hec ascensio in celum i. ad celsitudinem dei. Celum sancta ecclesia ut Gen. i^o Fiant luminaria in firmamento celi i. sint viri spirituales in fortitudine ecclesie. Celum aer iste ut ait ... vi^o Respicite volatilia celi i. volucres que volant in aere. Celum mundus iste ut in Apoc. xii^o Signum magnum apparuit in celo i. ingens miraculum in mundo. Celum fidelis anima ut Apoc. viii^o Factum est silencium in celo et media hora quia contemplatione ... sit quies in anima. Celum sanctitas vite ut Job xxxviii^o Celum de celo quis genuit quia post sublimem sanctitatem aliquis non nunquam in iniquitate induratur. Celi sapientiores ut in Cantico Deutro. xxxii^o Audite celi que loquar i. vos qui sapientes estis magna que dicturus sum auscultate. Celi spirituales quique ut ps. Cxxxv^o Qui fecit celos in intellectu quia sanctos suos non modo credere sed et intelligere divina facit. Celi sublimes contemplatores ut ps. Cvi Ascendunt usque ad celos i. usque ad summa contemplationum genera pertingunt.

Tenaculum sive tabernaculum est caro christi unde ps. xviii^o In sole posuit tabernaculum suum. Tenaculum sive tabernaculum est caro cuiuslibet hominis unde ii Cor. v^o apostolus ait Nos qui sumus in tabernaculo isto ingemiscimus gravati eo quod nolumus expoliari sed supervestiri. Tenaculum sive tabernaculum est ecclesia militans unde Exo. xxv Deus ad moysen ait Fac in tabernaculum ad instar illius

quod tibi in monte ostensum est Item ps°
lxxxvi° / Diligit dominus portas syon
super omnia tabernacula Jacob Quam-
libet sive tabernaculum est cena eucharistie a
vnde ps° lxxxiii° / Quam dilecta tab-
ernacula tua domine etc. Cenaculum quod f
facit nobis dei filius cristus est / primum in a
carne / secundum in cena / tertium in vita eterna
Primum fuit in virginis thalamo / secundum est
in mundo / tertium in celo / De primo le-
gimus angelum dixisse ad mariam luce i°
Spiritus sanctus superveniet in te etc. / De secundo f
Gen vi° dicitur / Ad noe loquens de arca de fa-
bricatione archae in figura ecclesie / De tertio
dicitur ps° xiiii° / Domine quis habitabit in
tabernaculo tuo etc. / In cenaculo admodum
Sunamitis posuit xpus mensam in celebratione
cene Mensam in cena posuit quando sub for- c
ma panis et vini corpus et sanguinem f
suum distribuit discipulis / De qua mensa dicit
apostolus i Cor x° / Non potestis communicare mense
domini xpi et demoniorum / sellam posuit in
passione / in passione in sellam sedit
quando in ligno usque ad mortem mortem autem
crucis se humiliavit Sic ps° cxxxviii°
dicitur / Tu cognovisti sessionem meam / lectum po-
suit in officio sepulture / Nam sabbato qui-
evit in sepulcro et in lecto / sicut ipse dicit ps°
ps° xv° ait Caro mea requiescet in spe /
Candelabrum posuit in resurrectione seu in
resurrectionis manifestatione / In cenaculo e
secundo posuit xpus mensam i sellam scriptam
De qua dicitur in ps° xlviii° / Fiat mensa a
eorum coram ipsis in laqueum / Sella est
in passionis sue imitatione Cristus enim
passus est pro nobis nobis relinquens exem-
plum / Ad hanc sellam invitat nos psalmografus e
cxxvi° / Surgite postquam sederitis i post
sessionem humilitatis i passionis / quia exalta-
tio sequitur humilitatem sive humiliationem / Le- b
ctum posuit in requie contemplationis
vnde ait xxiiii° / Duo erunt in lecto vnus
assumetur et alter relinquetur i bonus
assumitur ad gloriam / malus relinquitur ad
damnationem Candelabrum in luce bonorum operum
vnde ait v° / Sic luceat opera vestra coram
hominibus ut glorificetur etc. / In tertio cenaculo

posuit xpus mensam seu resurrectionem eternam
sicut ipse dixit luce xxii° / vt edatis et
bibatis super mensam meam etc. / Secundo posuit
mensam in meditatione paternam vii ait
xiiii° / vos qui secuti estis me etc. / Tertium
lectum seu requiem beatorum vnde luce xvi° in
parabola evangelica dicitur Et portari in
inventum sunt mobili Candelabrum po-
suit seu ipsum deum lucem clarum sicut dicitur
ps° xxvi° / Dominus illuminatio mea etc.
Domini erit ibi lucerna corporis ait xiii°
Ibi tunc fulgebunt iusti sicut sol in regno
patris eorum / Cum ergo tot bona diriguntur
ad nos a fonte divine bonitatis / quid retri-
buam domino pro omnibus hiis que retribuit
in ps° cxv° vnde saltim parum
pro multiplici bono faciamus ei in nobis
tabernaculum sicut dicitur Can i° / Ubi cubet in
meridie hoc est ipsum templum de quo
dicit apostolus i Cor iii° / Templum dei sanctum
est quod estis vos / Hoc autem tabernaculum
est quod humana infirmitate parvum / parvum
enim debet esse in nostra reputatione / Quia
cum omnia bene fecerimus dicamus servi inutiles
sumus quod debuimus facere fecimus / In hoc
autem tabernaculo ponamus ei mensam seu
de quo datione nostra cuius resurrectionem in bono
rememoratis Cibus enim et resurrectio
dei est ut faciamus eius voluntatem sicut ipse
dixit meus cibus est ut faciam volun-
tatem patris mei qui in celis est Joh iiii°
Ponamus ei sellam i simus in sua imitatio-
nibus dei est aliud misericordia Ponamus ei lectum
ut simus humiles quia ipse dicit Ysai lxvi°
Super quem requiescet spiritus meus nisi super
humilem Ponamus ei candelabrum in luce
seu bonorum operum sicut in evangelio x° ait luce
xii / Sint lumbi vestri precincti etc. ut tam
tum longitudine ei paraverimus tabernaculum
per primum ipsi cenaculum ostendamus ad secundum
de secundo ad tertium / Et hoc est cenaculum
de quo Sunamitis dixit iiii Reg iiii° / viro
suo Animadverto quod vir dei sit iste qui transit
per nos frequenter / faciamus ei cenaculum
parvum et ponamus in eo mensam et sellam
et lectum et candelabrum / Sunamitis loquitur
viro suo de cristo ut faciat ei cena-
culum / Elizeus qui interpretatur salus dei
xpus est / Sunamitis que interpretatur coccinea
dicitur exprimit quia xpus de captivitate dyaboli

sanguine suo redemit. Elizeus ergo
venit ad Sunamitem sciens quod ex multis
modis venit ad eam. Per virum autem
legitur intellectus, ergo Sunamitis
consilio viri, id est quia fidelis intellectus
Elizeo id est Christo facit cenaculum per spiritualem
conversationem, parietem per humilitatem, et ponit
lectum per contemplationem, et mensam per scri-
pturarum lectionem, et scabellum per interioris
eruditionem, ponit in eo et candelabrum
veri luminis instinctum. Hec mulier Sunamitis
id est ecclesia, ut habetur iiii Regum iiii, iacuit
ad pedes Elizei pro resuscitatione filii quem
scilicet ecclesia habuit, oravit in patribus deum
pro redemptione generis humani. Dominus autem
per Moysen legem dedit, quia per puerum
virgam misit Elizeus, iiii Regum iiii, sed
puer per virgam terrorem legis mortuum
suscitare non potuit, quia lex ad perfectum
neminem duxit, Hebreos vii. Ipse veniens ad
cadaver sternitur ut iiii Regum iiii, quia
cum in forma dei esset se exinanivit formam
servi accipiens, quia ille quem virga su-
scitare non potuit per amorem spiritus pu-
er ad vitam redijt.

Circumcisio in quo primum instituta
fuerit hic videndum est, et quare,
et quid conferat, et quare muta-
ta sit tempore gratie succedente baptismo.
Abrahe primum commendata est, Genesis xvii,
ut sub lege mandati esset et sic probaretur
an completurus an non. Sic Adam man-
datum accepit ne de ligno manducaret
ad collationem obedientie, Genesis ii. Et
sic precepta fuit circumcisio Abrahe, Genesis
xvii, ita et semini eius id est hebreis et
eo nascentibus. Et fiebat octava die,
Genesis xvii, et Iosue v, et lapideo
cultro in carne preputii sic scriptum. Cir-
cumcisio namque de causis data fuit, primo
ut per obedientiam mandati deo placeret
Abraham cui per prevaricationem Adam
displicuerat. Secundo in signum magne
fidei Abrahe tradidit eum sic habitum
signum in quo benedicentur omnes gentes per
fidem, per quam specialis circumcisio adim-
pletur sic iustificatus est et ipse. Tertio ut
hoc signo discerneretur ab omni natione ille
populus. Quarto ut circumcisio facta in virili

membro per quod generatur creatura mortalis et
in quo libido solet dominari castitatem mentis
et corporis significandam et predicandam
credendam esse insinuaret. Quinto precepta fuit
quia non posset melius per Christum significari
tolli originale peccatum. Cum ipse nascens nullum con-
traxit quemadmodum in originali peccato
in carne preputii ideo circumcisa est fieri, quia
medio instituta est scilicet contra originale peccatum
quod a parentibus contrahimus vel contrahimus con-
cepti in concupiscentia quia in illa parte magna
dominatur libido. Et quia in illo membro ...
... inobedientie ... Cicatrix
quod in illo membro signum obedientie acceptum. Fie-
bat enim octavo die lapideo cultro quia post
septimam huius vite in octava etate que
erit resurgentium omnibus ab electis Christi pa-
ratam per Christum abstrahetur corruptio carnis
et spiritus qui liberabuntur a servitute corruptionis
a peccatis in patria. Et circumcisio ab omni corrup-
tione in futuro. Conferebat autem circumcisio pro
tempore custodita remissionem peccatorum sicut et nunc
baptismus. Dicit enim Gregorius quod apud nos
valet aqua baptismi, hoc egit apud ve-
teres vel pro parvulis sola fides vel pro maio-
ribus virtus sacrificii, vel pro his qui de
Abrahe stirpe prodierant misterium circumci-
sionis. Et Beda illud in Omeliis in aliis
verbis dicit, ex his auctoritatibus patet
per circumcisionem fieri peccatorum remissionem sicut
et per baptismum. Cur ergo mutata est per
baptismum circumcisio ... quia sacramen-
tum baptismi perfectius est, quia magis gratie
cumulator enim circumcisio non poterat quia
magis gratie plenum. In circumcisione namque
peccata remittebantur sed non gratia ad bonum
operandum per eam prestabatur, nec virtutes
dabantur vel augebantur. In gratia vero
et peccata remittuntur et gratia cooperandi con-
fertur et virtutes augentur. Ideo iuste
apostolus ait, Romanos iiii, quod Abraham acce-
pit circumcisionem in signum. Circumcisio fiebat in
octava die in veteri lege, ad ostendendum
quod in octava die removebuntur omnes a
electis vetustatis culpe et pene. Et non
quod non tantum se vel filium circumcidit sed et totam
familiam suam sic habetur Genesis xvii.
Et intuitive non solum hominibus sed inmun-
do non solum adulte sed parvulis et sugentibus

vbi al' venenum indixerunt ut deum inianuam
gessari possent. Sic et tu claude totam
familiam domus tue. i. singula membra cor- a
dis tui. Claude hostia domus tue ne
intret mors per fenestras. Inducque quale
venenum omnibus membris, claude te itaque
a viciis hoc est si ascendat prava cogitatio
in cor tuum. vii. Eccl. vi. habetur. Contere
eam sub pedibus tuis et allide parvulos tuos b
ad petram. et averte oculos tuos ne videant
vanitatem. Obtura aures tuas ne audiant
vocem incantantis vehementer. ps. lvii. prohi-
be linguam tuam a malo et labia tua b
ne loquantur dolum ps. xxxiii. In chamo
et freno maxillas eorum constringe, ne re-
quiescat in te crapula vel libido, prohibe lin-
guam tuam et. quia mors et vita in ma-
nibus lingue. pro. xviii. Sint lumbi
vestri precincti in fortitudine. luce xii. In-
ice pedes in compedes sapientie. Eccli. vi. c
Si videbas furem ne curras cum eo et cum
adulteris porcionem ne ponas. ps. xlix.
In manibus quoque munda est cunctis. Si quis
gloriatur de munditia membrorum dicens non
effudi sanguinem non tractavi rem alie- c
nam. [illegible] deo. ysaie xxxiii. Excussi
manus meas ab omni munere et huiusmodi
patet quod non sufficit sed hoc tantum ne ex-
hilaretur cor suum et munda fiat membra.

Cirografum est
Cedula decreti a deo data. Eva in quacumque
die comederitis ex eo morte mo-
riemini. Gen. ii. Decretum est dei de ligno
scientie boni et mali ne comederet. Ci- b
rographum est pactum [illegible] crucis [illegible] qui
xpistus nos redemit. Cirographum est me-
moria [illegible] omnis [illegible] de
quo [illegible] cirographo decreti dei i. apostolus
ad col. ii. [illegible] Cirographum quod con-
tra nos erat i. sententia decreti

Civitas est bonorum vii. ps. lxxxi. d
Ierusalem que edificatur ut civitas.
Civitas est beatorum vii. ad hebre-
os xi. Expectabat abraham futu-
ram illam cuius civitatis conditor est deus
et artifex. Civitas est malorum vii
Osee xi. Ego deus et non homo et c
civitatem non ingredior. Civitas est [illegible]
celestis ut in ps. cxxi. Ierusalem que
edificatur ut civitas, quod vide illa celestis

ex multis in una pace vinctibus constituitur.
Civitas sancta ecclesia ut in Cant. iii. a
Circuibo civitatem per vicos et plateas
i. [illegible] ecclesiam per religio-
sos et seculares. Civitas virgo ma-
ria ut ps. lxxxvi. gloriosa dicta
sunt de te civitas dei, quod de sancta
maria admiranda dicuntur. Civitas
humana [illegible] ut Iob xxxix. b
Contempnit multitudinem civitatis i.
abhominabitur multiplicitatem [illegible]
[illegible] Civitas anima sancta ut Math.
v. Non potest civitas abscondi supra b
montem posita, quia non potest occultari
[illegible] eminencia sanctitatis sita. Ci-
vitas [illegible] ut ps. xlv. Flu-
minis impetus letificat civitatem dei
i. fecunditas sancti spiritus exhilarat ecclesiam
gentilem. Civitas plebs iudaica
ut Ysaie i. Quomodo facta est meretrix
civitas fidelis plena iudicii. Iam
plebs iudaica que quondam sancta fuit
per infidelitatem sortem a deo recessit.
Civitas mundus iste ut in Prover.
xxi. Civitatem fortium ascendit
sapiens. i. mundum istum vincet christus.
Civitas cor viri sancti ut in ps. a
lxxii. In civitate tua ymagines
ipsorum ad nichilum rediges. i. in corde
viri sancti in quo habitas [illegible]
sunt ymagines demonum destruis.
Civitas corpus hominis ut Iob xxiv.
Civitatem illorum succendit igni. i. corpus b
eorum affliget pena. Civitas in-
fernus ut ps. lix. Quis deducet
me in civitatem munitam, quod deus
pater filium suum ad infernum descendere
fecit. Civitas quinque sensus corporis
ut in ewang. luce xix. Tu esto
super quinque civitates i. habe dominium
super quinque corporis sensus. Civitates
impii ut in ps. ix. Civitates eorum
destruxisti i. impios convertisti. Civi-
tates fideles ecclesie ut Iob xxiv.
De civitatibus fecerunt viros gemere
quia de [illegible] bonorum concordia [illegible]
[illegible] et de civitatibus viros gemere

factum. Civitates pravorum co-
ngregationes ut Job xv°. Habitavit in
civitatibus desolatis et in domibus
desertis que in tumulos sunt redacte.
Iudee civitates desolate sunt con-
gregationes prave; domus deserte con-
gregationes inique que deserte a domino
in tumulos rediguntur, quoniam dum
iniqui concupiscentiis sibi actibus coniunguntur
corruunt et a statu vite ceciderunt.
Civitates sunt rex officiales et
pueri plebis. Ecclesiastes x°. Ve homini malo
qui per civitatem intelligitur; rex
est diabolus, officiales mali et pedes
plebis tumultuose cogitaciones. Civi-
tas malorum incepit a Cain qui civita-
tem post peccatum edificavit, unde Gen. iiii°.
Numquid custos fratris mei sum ego? Ecce
anima fratri invidit, unde quare concidit
vultus tuus? Si iuste egeris recte
recipies, sin autem in foribus statim
peccatum aderit, quia in obstinacione
permansit et quia vagus factus est super
terram. Civitates refugii sunt tres:
penitencia, contricio, carnis afflictio, vite cele-
stis affectio ut infra in remedio.

Clamor est sanguinis
iuste occisorum ut in Job
xvi°. Neque inveniat in te locum
latendi clamor meus, quia Christi
sanguinem sancta ecclesia non abscondit.
Clamor desideriorum cinguli iusti ut
in psalmo C°. Clamor meus ad te
veniat, quia desiderium iusti exaudi-
vit deus. Clamor cupiditatis pra-
vorum ut Gen. xviii°. Clamor Sodo-
morum venit coram me, quia importune
tumultuat in auribus meis cupiditas
reproborum. Clamor violenta temptacio
dyaboli ut in Job xxxix°. Clamorem
exactoris non audit, quia vir sanctus
violentis temptacionibus dyaboli non
consentit. Clamat Christus docens, unde
Luce viii°. Hec dicens clamabat: qui
habet aures audiendi audiat. Clama-
vit lugens, unde Joh. xi°. Lazare veni
foras. Clamavit moriens, unde Ebre. v°.
In diebus carnis sue preces supplicationes

que fudit ad deum qui posset illum a morte
liberare. Primus clamor fuit ad dominum
tuum, secundus ad proximum, tercius ad remedium.
Clama confitere, precepit tibi dominus deus.
Ysaie lviii°. Clama ne cesses etc. ut
in predicacione. Nota quod clamat peccator tribus
modis, scilicet corde dum consentit et delectatur
scienter in peccato, unde psalmo lxxii°. Cogita-
verunt et locuti sunt nequitiam. Cla-
mat ore, unde Ysaie iii°. Peccatum suum sicut
Sodoma predicaverunt. Clamat opere,
unde psalmo xxxi°. Quoniam tacui inveterave-
runt omnia ossa mea. Clamor est
oracio ad deum, unde psalmo Cxix°. Ad dominum
cum tribularer clamavi. Clamor est evi-
dencia facti ut Gen. iiii°. Vox sangu-
inis fratris tui clamat ad me. Item
evidencia perpetrati facinoris pondus
est clamoris. Clamor est sancta predicacio
ut Ysaie lviii° et xl° capitulo. Clama
ne cesses; exalta in fortitudine vocem
tuam. Clamor bone operacionis ut Luce
xix°. Si hii tacuerint lapides clamabunt,
quia scilicet in passione domini confessi sunt, ne
lapides id est lapidei homines scilicet lapidea cor-
da. Clamores sunt male operaciones,
unde Gen. xviii°. Clamor Sodomorum
venit coram me. Clamor est caritas
ut Matth. v°. Cum facis elemosinam noli
tuba canere ante te. Clamor quoque
interior cordis confirmat ut legitur Exo.
xiiii° de Moyse et Susanna utrique
audiebantur, unde Dan. xiii°. Clama ne
cesses utrique cordis integritate ut psalmo
Cxviii°. Clamavi in toto corde meo.

Cinis est humilitas.
ut Job xlii°. Ideo in cinerem
reverteretur, id est in humilitate se deprimit.
Cinis est humilitas condicionis humane humili-
tatis infirmitas, unde ut Gen. iii°. Me-
mento homo quia cinis es et in cine-
rem reverteris, quasi diceret homo hec quod
scriptum est Eccli. x°. Quid superbis terra et
cinis? Quid est caro nisi cinis? Induatur
purpura vel bysso vel quocumque serico,
non tamen caro aliud est nisi cinis. Ideo
dicitur Gen. ubi supra: Memento homo

qz tunc eis ee Et prius respondet a
quarti / quid sum / quid feci enim quod
erat, sicut video flamma / vas stercorum / esca
vermium Quintus prima ut Job xvi°
Operam circumdedit carnem meam i. per pe-
nitenciam delevi carnalia peccata mea c
Item cinis est prima / quia cinis et
cilicium sunt arma penitencium
Quintus fit de sarmento qz apparet
sic et viti et xpianos sarmenta sunt a
quia quamdiu sunt in vite omnia lig-
na superant bonitate / de vite abscisa sunt
omnium vilissima et incendio apta Quintus c
e defectus ut Job xiii° Memoria vestra
comparabitur cineri i. memoria vestra deficiet e
Quintus corrupcio mortalitatis ut Job
xlii° Et ago penitenciam in favilla et ci-
nere i. in recordacione mee corrupcionis
et mortalitatis mee / ago penitenciam Quin- f
tus peccatorum ut psalmo Cl° Cinerem tamquam
panem manducabam / quia dixit ibi b
peccatorem sed penitentem sic iustus incor-
porat Quintus cineres consuetudo passionis
dominice ut Eccl xxxviii° Colebat ad
suscipiendos cineres i. corda ad retinen- b
dam memoriam dominice passionis Quin-
tus effectus operum ut Levitici vi° Tol-
let cineres quos vorax ignis consumpsit
quia amor ardens consumavit

Quibus xl ut Job vii° Operam certa
qui permanet in vita i. comite so-
ciali active xpiani qui vivunt mul-
tum Quibus est mundi delectacio ut Job
vi° Operam non cibum qui portat vio-
lente anime mundi cogitaciones que deficit
Quibus est divine voluntatis admixtio d
de quo dicit xpus Johannis iiii° Meus
cibus est ut faciam voluntatem patris
qui in celis est Quibus est auc in
xpo scilicet contemplacio delectis a quo incipit
ieiunavit xpc ut in psalmo xv° Pro- b c
videbam dominum in conspectu meo semper et
Quibus est sacra scriptura ut ab eo
ieiunavit vii Mt iiii° Non in b
solo pane vivit homo Quibus est
humana compassio / a quo ieiunavit xpc a
in passione / quia nullus ibi preter unum
latronem sibi compatitur de quo dicitur
psalmo lxviii° Et operui in ieiunio ani-
mam meam Quibus est corporalis a quo

ieiunavit xpc vii Mt iiii° Cum ieiu-
nasset xl diebus et xl noctibus Qui-
bus est incipiencium in prima psalmo
xli° Fuerunt michi lacrime mee pa-
nes die ac nocte Quibus est profi-
ciencium eucharistia ut i Cor xi°
Probet autem seipsum homo et sic de pa-
ne illo edat et de calice bibat Ter-
tius est perficiencium parata scriptura
vii psalmo xxii° Sed ista ad mensam
dimittatur facto quam illa oz te parare Qui-
bus est pervenientium in eterna refectione
ut Luce xxii° ut edatis et bibatis super
mensam meam Quibus est possessio
ypocritarum ut Job xx° Non remane-
bit de cibo eius / quia possessio ypocri-
tarum deficit / sic Quibus vite quo
ut i Cor v° Cum huius nec cibum
sumere i. nullam communionem habere Quibus
doctrine ut in parabolis xxiii° Ne
desideres de cibis eius in quo est
panis mendacii i. de doctrinis eius
in quo est falsitas Quibus interne
consolacionis ut Job vi° Que prius no-
lebat tangere anima mea nunc pre angu-
stia cibi mei sunt i. que plus cogi-
tare non dignabar modo in spiritu
consolaciones sunt

Electores alii sunt subditi alii
prelati Boni subditi sunt qui
deserviunt deo in misteriis eccle-
sie pro eterna remuneracione contenti
decimis et primiciis et oblacionibus
ut altari servientes de altari vivant
i Cor ix° Mali subditi sunt qui que-
stum putant pietatem qui domum
dei faciunt domum negociacionis / vel et
de patrimonio crucifixi i. suas explent
voluntates / hec habentur i Thim vi°
et Joh ii° Boni prelati sunt qui sub-
ditos suos bene instruunt verbis et exemplo
i Petri v° Facti forma gregis ex ani-
mo Mali qui plus appetunt preesse quam
prodesse ut Mt xxiii° Amantes
primos recubitus in cenis salutaci-
ones in foro Electores scolarium
alii sunt doctores alii auditores
Item doctores alii sunt boni alii mali
Similiter auditores alii sunt boni alii mali

Boni doctores sunt qui verbum dicunt
amore veritatis et ob virtutes re-
torquent ad aspectum Levitici i° c.
quod docent ore opere complent ma-
li sunt doctores qui verbum dei adul-
terantes ii Cor ii° causa terreni
emolumenti vel inanis glorie do-
cent / amantes primas cathedras et
vocari ab omnibus rabi Mat xxiii°
Tales enim magis dictores quam docto-
res sunt / dicunt enim et non faciunt
Boni auditores sunt qui verbum dei
audiunt ut intelligant et quod intel-
ligunt opere compleant / et alios edifi-
cant instruunt iuxta illud Prov. x° doce-
bo iniquos vias tuas Mali audi-
tores sunt qui verbum dei discunt ca-
piditatis iactantie / qui potius volunt
videri scioli quam boni esse / et plus dili-
gunt audire quam facere / non attendentes
Rom. ii° non auditores legis iustificabuntur
sed factores apud deum ut ait apostolus
Ro ii° &c.

Cogitatio alia est bona qua sola
multi salvantur / alia mala
qua multi dampnantur / Sola
enim cogitatione vel delectatione
cogitatores que per voluntate ponitur homo
vel salvatur vel dampnatur / un apostolus Ro ii°
loquitur de die iudicii / Sicut qui osten-
dunt opus legis scriptum in cordibus suis
testimonium reddente illis conscientia eorum / et
inter se invicem cogitationum accusa-
tium aut etiam defendentium in die illa cum
iudicabit deus occulta hominum secundum
evangelium meum per Christum Iesum dominum nostrum
Et est sensus / qui ostendunt opus etc.
i. qui ostendunt indicium operum operis legis
scriptum in cordibus suis i. memoriam boni
cogitationum eorum / gentes ponitur pro ablativo
more greco / quia ablativis carent / sicut dicit
glossa / Sciendum quod in illa die cogitationes
accusabunt aias vel defendent / non illas
cogitationes que tunc erunt / sed iste
que sunt in nobis

Comedere est vexare ut in psalmo lxviii°
misit in eos cinifes et comederunt
eos i. vexavit eos Comedere est
discere ut in parabolis / Comede fili mel
i. disce sapientiam Comedere est implere
ut in psalmo ci° / oblitus sum comedere pa-
nem meum i. neglexi divinum mandatum
Comedere est detrahere ad Gal v° / si
invicem mordetis et comeditis i. si invicem
detrahitis Comedit pue manducat
quosdam etiam vii Act x° / dictum est
Petro / macta et manduca / Quosdam de-
vii Ang ii° dictum fuit a deo / cresce et
manducabis me / quia cibus sum gran-
dium Quosdam dyabolus vii psalmo Exsurge
forte vivos deglutisset nos Nota quatuor
sunt que in cibo vel comestione sunt obser-
vanda sunt / Tempus scilicet non prius
matura hora / modus ut sumatur cibus
cum moderatione non nimis avide / qua-
litas ut non sint cibi nimium exquisiti
vel nimium pretiosi / quantitas ut non sint
in magna quantitate / vii Prov. / Qui
ter plenus vino dormitat cito in liber-
dinem / Item non est comedere ante esuri-
em quod illicitum / usque exuriem licitum / post esu-
riem meritorium / post satietatem superflu-
um sequitur

Columpna est divinitas Christi ut Exo.
xiii° / Columpna ignis per noctem
ipsum per noctem / quia Christus in terrore
terrore divinitatis sue tenebrosum ipsum
indocte rexit Columpna humanitas Christi
ut Exo xxxiii° Columpna nubis pre-
fuit ipso per diem / quia Christus ipso gentili-
um humanitate sua nubis apparuit / quia
per fidem lucidus fuit Columpne quatuor
Christus ipse quatuor ipse doctorem vii psalmo xl°
iiii° / speciosus forma pre filiis hominum
ipse altitudinem Ioh iii° / erat de terra
est / de terra loquitur / qui de celo venit
super omnes est ipse ducatum vii psalmo
i° / omnia quecumque faciet prosperabuntur / et
apud salomonem / recta via et actibus
eius ductio Columpna humilis predica-
tio Christi ut in psalmo xcviii° / In colum-
na nubis loquebatur ad eos i. in predicatio-
ne humilitatis erudivit eos Colump-
na sancti angeli ut Iob xxvi° Colum-
ne celi contremescunt ad nutum eius
quia maiestatem eius laudant angeli
adorant dominationes tremunt potestates Co-
lumpne apostoli ut ad Gal ii° / Iacobus et
Cephas qui videbantur esse columpne ecclesie
quia illi et ceteri apostoli ecclesiam sustentant

Columpne predicatores. Exodi xxvi°
faties columpnas et cetera. In tocius barbe
i. conatus predicatores sanctos qui utrumque
testamentum intelligentes prophetarum dicta
imitantur. Columpne actiones Christi
ut Canticorum v°. Crura illius columpne mar-
moree, quia actiones Christi et vere sunt
et fortes. Columpne sacre scripture
ut Canticorum iii°. Columpnas eius fecit ar- a
genteas, quia scripturas in sancta ecclesia
fecit in vero pacificus et in intellectu
claras. Columpne rectitudo fidei ut
iii Regum vii°. Statuit duas columpnas g
in introitu templi, quia celestis patrie
introitum introire nequimus nisi recte
credamus et sancte vivamus. Columpne
interne virtutes mentis ut Proverbiorum ix°.
Ergo confirmavi columpnas eius, id est ego co- b
roboravi internas virtutes eius. Columpne
principes iudeorum ut Job xxvi°. Commovet-
tur de loco suo et columpne eius contre- d.
miscunt, quia iudea abiecta est et princi-
pes eius desolati sunt. Columpna vir
sanctus ut Apocalypsis iii°. Qui vicerit
faciam illum columpnam in templo c
dei mei, quia quisque in dei opere recta
intentione firmatur, quia columpna in-
tima fabrice spiritualis erigitur. Colump- e
ne dicuntur quoque lucerne, septem candel-
labra Apocalypsis i°. Septem stelle Apocalypsis
xvi°. Septem occuli Apocalypsis v°. Colump-
ne sunt septem que dicuntur in ecclesia.
Prima est beata Maria, secunda angeli,
tercia patriarche et prophete, quarta apostoli f
quinta martires, sexta confessores, sep-
tima virgines.

Conceptio est seminum ut cum vir
accedit ad mulierem et dicitur
conceptio quasi simul captio. Con-
ceptio est naturarum cum infunditur
anima corpori in xlvi° die. Et quia tra-
hit peccatum originale a carne corrup-
ta sequitur

Continens est carnalis qui vir b.
abstinere non potest quod est mor-
tale peccatum nisi per bona quin-
que excipiatur set est veniale. Conti-
nentis est impetuosus actus qui fit in
loco sacro vel cum menstruata pacitur
mulier et tunc est mortale. Conubi-
tus est coniugalis bonum cum sit tamen
causa procreandi sobolis et tunc
est actus meritorius, et tunc est
bonus, set alius semper malus, unde
omnis concubitus preter legittimum comparatur
fornicationi. Unde apostolus Hebreorum xiii°. For-
nicatores et adulteros iudicabit deus.

Commutatio.
Prime commutatio est de malo in
bonum que est mutatio dextere
excelsi ut Ysaie xl°. Beati qui mutat
fortitudinem et assumunt pennas et
acquirunt. Commutatio est de bono in
melius ut dicitur: tendentes de fide
in fidem. Item Proverbiorum xxxiii°. Ibunt
de virtute in virtutem. Contra Johannis i°. Gra-
tiam pro gratia, id est vita eterna dabitur pro virtuti-
bus scilicet gratuitis scilicet fide spe et caritate.
Commutatio est de meliori in optim-
um in beatitudinem ut Job xiiii°. Cunctis
diebus quibus nunc milito.

Concupiscentia est quoque bona ut in libro
Sapientie vi°. Concupiscentia sapientie
deducet ad regnum perpetuum.
Concupiscentia quoque est mala ut Johannis
ii° prima canonica. Concupiscentia carnis et
concupiscentia oculorum. Concupiscentia est desiderium,
set non omnis, quia et concupiscentia
est rerum que habentur et rerum que non
habentur, possidendarum absentium in
hac vita.

Confessio est laudis ut Matthei xi°.
Confitebor tibi pater celi et terre.
Confessio est peccati ut in Proverbiorum xxxii°.
Confitebor adversum me iniusticiam
meam domino. Et nota quod Christus confessor
peccati et laudis tribus iuda pre aliis
meruit regem, et sic patet quod utra-
que tam in novo quam in veteri testamento
commendatur confessio. Nota confessio peccati etiam
in veteri testamento reperitur ut Numeri
v°. Vir sive mulier cum fecerint ex
omnibus peccatis que solent hominibus accide-
re et per negligentiam transgressi fuerint man-
datum domini atque deliquerint confitebuntur.

3. fcrna

pctm suum Confessio est cordis scz co
tricionis ad dolorem vn psalmo x Co
fitebor tibi dne in toto corde meo et
Deutronomii lxo effundite coram illo corda
vra. s. prauas cogitaciones confitendo pcta
sperando bona / desperando veniam / plo
rando Magdalenam / per lacrimas cum cor
dis effunditur deus adiutor nr in eternum
Quod ergo timor et contricio debet duo
habet / dolorem de pcto / quia pctatur
propositum de futuro et delectos non pec
cabit / Contricio dz fieri de rebus de ma
lo ope / de malo sermone de malavolu
tate Sicut oris confessio et satisfactio
pro eisdem rebus Contricio supplet
vicem baptismi ut ait auctas / ut
si quis conuertatur et velit baptizari et
non possit contricione placatur deus / vnde
psalmo lo Cor contritum et humiliatum deus
non despicies / Et sicut in ore et clamo
sua / Contricio enim compunctio qd ferire est
est utilis et valde / vnde Augustinus qui
non habet compunctionem non habet munda oracionem
Item thezaurus est bona compunctio in
enarrabile gaudium est in aia hominis
Beatus magis qui habet compunctionem secundum deum
Compunctio sanitas est aie Compunctio
peccatorum remissio est / Compunctio spm sanctum
reducat ad se / compunctio virginitatem
dei filium habitare facit in se Alibi dicitur
Vbi lacrime habundant ibi cogitaciones
sordide non opprimat Confessio oris
est ad confusionem seu erubescenciam / vnde Jacobi
vo Confitemini alterutrum pcta vra
Confiteri enim debemus nec erubescere quare
erubescamus confiteri quod fuit non eru
bui Item quare erubescis confiteri quod
deus cognoscat Notum est deo in pectus
se qui me pt enim latere Secundo nega
stio / quia omnia cuilibet patebunt in iudicio
Confessio operis est ad satisfactionem ut
psalmo m / Sanctitate sufficienti instare
Et in hiis rebus consistit pnia / Vnde
Damascenus / Antiquus sicut sedit et libri
apti sunt. i. in nuncio singlorum conscie
patebunt Confessio oris est nota vnde

Deutronomii xliiiio / Sinai / Dic tu iniquitates tu
as ut iustificeris Item Jeronimo / Quare
aut sit confessio ad salutem vnde Ambrosius
in libro de paradyso / Non pt quisquam iusti
ficari a pcto nisi fuerit confessus pctm
ante Item in sermone xlo / Ecce nunc
tempus acceptabile Aliquid est in quo confes
sio aiam a morte liberat Confessio
aperit paradysum confessio spem salutis
tribuit Item Augustinus Confessio malorum
hominum est vitium bonorum Item Ambrosius
Amplius de desperata aia letatur deus
et iam quasi / quis de ea que nunquam perti
tit pdita / Exemplo cum rebus pdita confert
tanto magis inventa letificat / Item
qui confitetur pctm suum et accusat eum
cum deo facit pactum Ysidorus est Co
fessio iustificat confessio pcti veniam dat
Item omnis spes in confessione consistit Co
fessio precedit remissionem vnde dauid psalmo
xxxio Dixi confitebor aduersum me. i. de
liberaui apud me et remisisti non
tm pctm sed etiam impietatem peccati
. i. quod non proposui penitere habet et dicit quod
proposui tacere aliquid / et clamare meruit
De hac confessione dicitur in hoc psalmo xcv
Confessio et pulcritudo in conspectu eius Item
De confessione oris dicitur quod quidam iniquus
pctor venit vbi erat demoniacus famo
sus et statim demoniacus cepit per ordi
nem narrare omnia pcta illius / fornic
aciones adulteria modos loca tempora pec
catores vos proximi erubescencia con
fusus recessit / et incepit confiteri deu
sus est post confessionem et dixit illi demo
niacus / ignoro te et ea que prius scie
bam de te / et si sapiem nec iam nescio
dicere Item dicitur ad nauis quedam
periclitaretur et omnes timerent naufra
gium / quidam currit per nauem confitendo
pcta sua coram omnibus et statim sedata
tempestate omnes obliti sunt eius que
dixerat Item de confessione oris legitur
in Vitis patrum Exemplo pluribus quibus confitetur
tanto facilius ei ignoscitur / Sz nos quidam
se excusat se Ecce magnum sicut do
minus hominem talem ex peccatis possit

et no potuit qui vino no posset / qd
inclig esset homo no posset qui psse
Sed ubi no pt esse peccatum ibi no pt
esse meritum Sed sup epistolam pauli
ubi queritur / quare deus hoiem talem
fecerat / solvitur sic a sctis Si deus b
dicit homo no intelligit Item in
Gen ubi queritur / quare permisit deus a
hoiem temptari vel peccare cu sciret b
eum lapsurum / quod sic scti solvunt
Item dicunt scti Si querat quare vo-
luit) insipida est questio querens cau- a
sam dive voluntatis Confessio impeditur
per timorem vn Mt xxvi°. In petro e
apparuit cum dixit / no novi hoiem
Confessionem laudibus tacent aliqui pre-
tia / per pigritiam Ysa lvi°. Ca-
nes muti no valentes latrare / per
ignorantiam vn ps lxxxi°. Nescie- e
runt neqz intellexerunt / per cau-
telam constantiam vn ps cvi°. Om-
nis iniquitas opilavit os suum / Confitetur a
temere infidelis / quia quo invocabunt
in quem no crediderunt Confitetur
temere fidelis manens in criminali pcto d
vn ps xlix°. peccatori autem dixit
deus etc / Confitebuntur per intelle-
ctualia dilectionem vn Ysa xxxi°. D-
ixit deus cuius ignis e in syon
et caminus in iherusalem Confitebuntur c
per intellectualia / quia tunc videbimus
deum facie ad faciem .j. Cor. xiii°. e
Confitebuntur per memoriam / qz mel ha-
bemus in memoria tunc preter deum vn
.j. Cor. xv°. Erit deus oia in oibus
Confitetur temere qui pro tempora- g
libus deo servit vn ps xlviii°. Con-
fitebitur tibi cum bn feceris ei Nota
q est confessio aculeata vn Gen xiv°.
[illegible] quod dedisti mi dedit mi et came-
di Est confessio cauteriata vel dapno- b
sa vel desperans vel desperata ut confessio
Cayn dicentis / maior e iniquitas mea
etc Est et diminuta / qu qs peccato-
re pctis confitetur / et ptem dimittit

vn Jacob. Dicitur qd pdest q si tota civitas
custodiat et unum foramen relinquatur quod
intrat hostis relinquatur / Item no
q est confessio ficta aut simulata i-
nsidiosa / superba pija vel devota / fi-
cta vn Mt xv°. populus hic me labiis
honorat / Insidiosa ut illa scribarum
et phariseorum Mt xxii. Magister scimus
quia verax es Superba ut pharisei
dicentis Luc xviii°. Deus gratias ago
tibi etc / Hijs superdictis pena confessio
pija vel devota ut publicani dicentis
Luc xviii°. deus propicius esto michi
peccatori

Confringit deus in bono vn
Deut xxxii°. ego occidam
et ego vivere faciam Confrin-
git deus pena temporali vn ps
xvii°. Confringam illos nec poterunt
stare Confringit deus pena eter-
na vn Jer xvii°. duplici contritione
contere eos

Confusio e eterne quam habuit
xpus vn Mt xxvi°. Tristis
est anima mea usqz ad mortem
Confusio est gratie qua no habuit
[illegible] vn Jer xvii°. Confundantur
qui me persequuntur et no confundar ego
Confusio est erubescentie / qu
cum erubescit ho ex hijs que
sibi false imponuntur Confusio e
pene de qua psalmus Ecci vii°. Est
confusio adducens gloriam / et hec e bo-
na Confusio e mala ut Eccli iiii°.
Est confusio adducens peccatum Confu-
sio e dapnationis eterne vn ps xxx-
iii°. Confundantur omnes iniqua agen-
tes / Item Job x°. ubi nullus ordo
sed sempiternus horror inhabitat. etc

Congregatio e
malorum / alia e bonorum alia
beatorum / prima ad mortem
secunda ad vitam / tertia in vita prima
confudit deus per dictas Gen xi°. ve-
nite et confundamus ibi linguas eorum
Item ps lxvii°. Congregatio thau-
rorum in vaccis populorum Secundam illu-
stravit spiritus sanctus in die pentecostes

qu̅ apparuit illis dispertite lingue
tanquam ignis actuum ij. de hac di-
citur act. xviij. vbi duo vel tres con-
gregati fuerit in nomine meo etc. Ista-
tiam facit filius cum sederit in sede
maiestatis sue. de hac dicitur ps. cx.
Confitebor tibi domine in toto corde
meo in consilio iustorum etc. Congre-
gacio sacerdotum et ebus de cautis insti-
tuta fuit ut infra in sacerdotes. C
ongregatur boni in caritate vnde
act. iiij. multitudinis credencium erat
cor vnum et anima vna. Congregacio
in sacrificiorum preparacione. vij. act.
xx. sinat dominus eundem denarium
habebunt.

Coniugium dei est ut ait Ieron.
in ozee. hoc est domini inter co-
niugium dei et hominum quod
deus coniungitur de non virginibus facit
virgines. Sed cum homines iunguntur virgini-
bus virgines faciunt non virgines. Co-
niugium hominis est legitima legitima
rum personarum ex consensu iunctio
coniugii bona tria sunt ut ait augus.
super epistolam pauli. i. cor. vij. Bo-
num est homini mulierem non tangere
fides. scilicet ut ille cum alia et illa cum
alio non coeat. proles ut religio-
se educetur. Sacramentum ne coniugium
separetur. Est autem separacio gemina scilicet cor-
poralis et spiritualis. Corporaliter
non debet separari nisi ex communi consensu
quod interdum fit causa religionis.
Spiritualiter autem separare nequeunt
se dum viuunt plene. sunt persone
legitime. Constat autem bonum esse
esse coniugium. quod quidam negant nup-
cias dei tria detestantes quas xc. Iohis.
ij. christus suis nupciis interfuit et
eas miraculo quodam et hic eciam
per hoc apparet quod primum coniugium inter
primos parentes instituit. Apostolus
eciam. i. cor. vij. ait virgo non pec-
cat si nubat. Vero quia est coniugium

verum ratum et affirmatum. Iterum est co-
niugium initiatum ratum et affirmatum
consummatum est.

Consecracio
bona a sacerdote bono active
et passive. Consecracio est ma-
la a malo sacerdote. mala dico acti-
ue. peccat enim mortaliter agendo quod
quis in mortali est. sed bona est pas-
siue. Non enim a bono melior vel a
malo deterior fit. tamen sanctificatio dei.

Consensus alius est occultus a-
lius est manifestus. Occultus
si per verba de presenti factum
fuerit coniugium. Si vero non fuerit te-
stes ecclesia nullum cogit. Manifestus
est cum contra auctorem consistit. Con-
sentit prelatus subdito per negligen-
tiam. hic est primo corrigenda. secundo
excitandus. tercio deponendus. Consentit
per licenciam. hic est dampnandus ut
auctor eius. Consentit per coope-
racionem et hic est dampnandus plus quam
auctor. Hic theologus est distinctio
de talibus. Consentit quis cum desunt
obviare cum potest et debet ut ps. lxxx.
Excepite pauperem et egenum. et gl.
glo. Cum desunt obviare si potest con-
sentit. si et debet scilicet cum potest et
debet. Consentit quis per tacitur inta
tem corripiendum vnde ysaias lvj.
Canes muti non valentes latrare
et osee vj. ve in quia tacui. C
onsentit quis per cooperacionem vn-
de ps. x. laudatur peccator in desideriis
anime sue. Consentit quis ergo desi-
nendo. tacendo. operando. adulando.
Consentit qui arguere potest non
arguit ut super apostolum legitur. i. cor.
v. ibi expurgate vetus ferme-
tum. i. consensum vel peccatorum. Et
qui tacet affirmat. Consensus est
de futuro addito sacramento ut si quis
promittit vel iurat accipi accipi se
vsque ad tempus placitum ducturum et illa
similiter. Si vero post iuratum proposito

alter ul' utrq;

alt[er] vel utrq[ue] ad aliud t[ra]nsi[r]e · uerum
datur vel p[ri]ncipiu[m] p[ri]ma e[st] coniugi-
o[rum] / Et d[eu]s quiq[ue] fuerit / Plaq[ue]
si alter illor[um] decedit / Reliquus
ad [con]sanguineitatem et affines illius
accede[re] no[n] debet nec posset

Consiliu[m] est q[uo]d dat[ur] iustis ut
Mt. xix° Si vis p[er]fect[us] e[ss]e va-
de et vende o[mn]ia que habes et c[etera]
Consiliu[m] est q[uo]d dat[ur] a iustis vn[de]
Gen. xxvii° ait Rebecca Jacob / acq[ui]-
esce voci mee Et Salom[on] p[ro]v[er]b[iorum] viii°
Honora d[eu]m et valebis Consi-
liu[m] est q[uo]d inter iustos fit vn[de] p[salmo]
p[ri]mo / Non resurgunt impii neq[ue]
peccatores in consilio iustor[um] / Et ubi co[n]-
siliu[m] p[ri]me [illegible] manere a mori
no[n] debet respirare

Consolatio est mundi vana gl[or]ia
vn[de] Luce vi° dicit / Ve vobis diui-
tibus qui habetis consolatione[m] v[est]ram
s[e]c[u]li Consolatio est p[e]cc[at]i [illegible] vn[de]
p[salmo] C xviii° Hec me consolata est in
humilitate mea / hec in futuro no[n] erit
Consolatio est vere [con]tritionis vn[de] Mt.
v° Beati qui lugent q[uonia]m ipsi [con]solabu[n]-
tur Sequit[ur]

Consortiu[m] malor[um] vetat ad Thes-
sa[lonicenses] ii° dicens Rogamus vos ut
subtrahatis vos ab o[mn]i fr[atr]e
ambulante inordinate / Discedat ab
iniquitate o[mn]is qui nomen dei invo-
cat / Petrus Rav[ennas] ait Iustum atq[ue] valde in-
stum est separari ab eo qui no[n] vult [con]sum-
mari Greg[orius] ait valde laudabile est
bonum esse cu[m] bonis / Sed mult[um] est bonum
esse cu[m] malis Sic cu[m] [con]morib[us] culpe
est inter bonos no[n] esse bonum / Ita vald[e]
p[re]conii est bonu[m] esse inter malos ex[ti]-
tisse Ysidorus / Cum fueris co[n]sors
[illegible] bonor[um] et [illegible] et [illegible] coro-
[illegible] p[salmo] C° ait Superbo oculo
et insatiabili corde cu[m] hoc non edebam
Oculi mei ad fideles terre ut sedeat
mecum i[n] via immaculata / hic m[ihi] mi-
nistrabat / in altari / in i[n]c[e]pta i[n] domo

iniquitas ad misericordiam mea no[n] habi-
tabit in medio domus mee qui facit
s[uper]biam Et Eccl. ix° dicit Viri iusti sint
tibi conviue Et Pl[ato] [illegible] inquit Co[n]-
siderandu[m] est cum quib[us] comedas Sene-
ca ait / Decet inquit Plato habe[re] tales
conbibitarios qui timeant / Abraham Gen.
vii° familiam suam erudivit / Et Luce
x° dicit / Vade et tu fac similiter / p[ro] con-
gregatione et societate malor[um] dicit p[salmo]
xlix° Si videbas furem et c[etera] / In hoc
quilibet fidelis d[eu]m imitari debet ne
malos secum habeat nisi causa et p[ro]-
[illegible] / quos si incorrigibiles videt
saltem in priuata [illegible] p[ro]p[ter] [illegible]
[illegible] dimittat / et a se s[e]p[ar]et vt ap[os]t[olus]
Mt. v° dicit Si oculus tuus scandaliza-
uerit te et c[etera] / Et p[salmo] xlii° Iudica me
deus et discerne causam meam

Consummatio e[st] inchoantis s[e]c[undu]m caritas
vn[de] p[salmo] C xviii° O[mn]is consummationis
vidi finem Consummatio est
consummans s[e]c[undu]m [illegible] vn[de] Sap[ientie] iiii°
Consummatus in breui expleuit te[m]p[or]a mul-
ta Consummatio e[st] consummans s[ed] vita
eterna vn[de] Luce x° [illegible] bonam
et [illegible] et magnitudinem

Contaminat[ur] boni a consortio ma-
lor[um] vn[de] Eccl[esiastici] xiii° Qui tangit
picem inquinabitur ab ea Conta-
minatur boni quia ipsi mali sug-
gerunt ipsis bonis mala vn[de] p[salmo] x-
xxv° [illegible] peccatoris no[n] moueat
me Contaminat[ur] boni quia vi-
dent malos florere sic abutentes vn[de] p[salmo]
lxxii° Mei autem pene moti sunt pe-
des et c[etera]

Contemplatiuor[um] quidam in principio
laudabant / no[n] cum cessat laudare
qui no[n] cessat bene viuere vel bene
agere Et dicit de petro Mt. xxvi° Et
si oportuerit me mori tecum et c[etera] / Et
in medio laxant[ur] sic discipuli qui
p[re] timore dormitabant / quib[us] d[omin]us
dicebat Mt. xxvi° Orate ne intretis i[n]
temptationem [illegible] in fine penitus defi-
ciunt sic ap[os]t[o]li relicto d[omi]no fugerunt
Mt. xxvi° De quib[us] in p[salmo] lxviii°
Defecerunt oculi mei dum spero i[n] deum meum

Contemplatiuorum duo sunt species scilicet
scolarium et claustralium. Scolares enim
dicuntur contemplatiui quia semper sunt in studiis
et libris in quibus vita contemplatiua con-
sistit scilicet in oratione in meditatione in lectione
secundum illud cum oratur: Domine doce me. Sed
cum vacant lectioni et meditationi et
legunt in fame et siti et frigore et
meditate vitam tenuem agentes ut
sibi et aliis possint proficere. Conte- d
platiui sunt claustrales qui sunt co- b
mmunibus viris quorum sibi elegunt vitam a
Continentie tres sunt species
virginalis quam habent virgines. Coniuga- b
lis quam habent boni coniugati. Vi-
dualis quam habent bone vidue a
Conuiuium est malorum vnde Exodi xxxii.
Sedit populus manducare et bibere
et surrexerunt ludere. Conuiuium b
est bonorum vnde Hebreorum xiii. Habemus
altare de quo edere non habent potestatem qui
tabernaculo deseruiunt. Conuiuium est beatorum
vnde Luce xxii. ut edatis et bibatis super
mensam meam
Cor est anima tristis ut in psalmo x. Cor
meum conturbatum est, id est tristis est anima
mea usque ad mortem. Cor sapientia
Christi ut in psalmo xxi. Factum est cor meum
tanquam cera liquescens, id est sapientia mea me
a crucifixo manifestare. Cor ratio ut f
Canticorum v. Ego dormio et cor meum vigi-
lat, id est ab exterioribus corpore et interioribus
per contemplationem intendo in me. Cor
voluntas ut in psalmo liiii. Et appropinqua-
uit cor illius quia facta voluntatis da- g
in scripturis apparuit. Cor sublimis con-
templatio ut in psalmo lxiii. Accedat
homo ad cor altum, id est sublimem apprehendat c
contemplationem. Cor prelati ut Ysaie xl.
Loquimini ad cor Ierusalem, id est ad summos prelatos
ecclesie. Cor sacerdotis synagoge ut Iob
xii. Qui immutat cor principum terre quia
deus sacerdotes iudaicos propter amorem ma-
lo mutari permittit. Cor superbia hostis
Iob xli. Cor eius induratum est quasi lapis quia
dyabolus in sua superbia induratur. Cor
calliditas dyaboli ut Thobie vi. Ex
auctoritate habent piscis et cor cum biquone(?)

quia deus et nequiciam dyaboli apperuit
et calliditatem suis laqueis inuoluit. Cor-
da cogitationes ut in psalmo vii. Scrutans
corda et renes deus quia ipse videt et
quid quisque cogitat et quid quisque de-
lectat. Cor quadruplex attenditur. Est enim
cor induratum, obtenebratum, seruatum(?),
fustigatum(?). Primum est lapideum, secundum ter-
reum, tertium deficiens, quartum gloriosum.
De primo dicitur Exodi viii. Induratum est cor d
pharaonis. De secundo Matthei xv. Et Ysaie b
xxix. Populus hic labiis me honorat cor a
autem longe est a me. De tertio
Psalmo xx. Corde caduntur ad inimicos regis. De b
quarto Matthei v. Beati mundo corde. Cor habet a
humile qui se nichil reputat esse et cum
bene fecerit dicat Serui inutiles sumus quod
debuimus facere fecimus Luce xvii. Cor b
altum habet qui mente rapta super se rapitur
diuitias psalmo lxiii. Michee(?) aut accedere
deo homo est. De hoc corde dictum est psalmo
lxiii. Accedat homo ad cor altum. Et inde
est quod pauimentum ecclesie ab angulo in angulum
cum alphabeto scribitur et crux de corde
humili usque ad altum nos humiliamur, id est
vilia de nobis sentiamus siue mente excedamus
inceptos nobis limites finis tenere de-
bemus ne forte dicatur de nobis illud Luce
xiiii. Hic homo cepit edificare et non potuit f
complere. Cor hominis dicitur conspicabile
deo quia solus deus cor hominis videt et conspi-
cit vnde psalmo vii. Ipse solus dicitur probans
siue scrutans corda et renes hominis. Ieremie
xvii. Profundum est cor hominis et inscrutabile g
et quis cognoscet illud nisi solus deus. Cor
euacuat omnia mala sicut abyssus omnia
flumina vnde dominus Matthei xv. Marci(?) De corde c
exeunt cogitationes male homicidia etc.
De corde exeunt quia peccatum non est a dispositione
membrorum sed ex propria voluntate nascitur
Dyabolus enim inuentor est et non operator
quia non inducit nisi per gestum et habitum
nouit sequi
Currus est regia potestas Christi ut in Cantico
i. Regum ii. Sublimia habet currum qui posuit(?) g
quia data est homini Christo potestas in celis
et in terra Matthei xxviii. Illuc perducat

cornu david. Cornu potestas sive
fortitudo ut ps. xliiii°. In te inimicos
nostros ventilabimus cornu i. fortitudine
tua sperabimus hostes nostros. Cornu emi-
nentia ps. cxviii°. usque ad cornu altaris
i. usque ad eminentiam deitatis. Cornu
superbia ut ps. lxxiiii°. Nolite extollere
in altum cornu vestrum i. nolite elevare vos
in superbiam. Cornua brachia crucis
ut in cantico abacuk°. Cornua in
manibus eius, quia brachia crucis infixe
sunt manus eius. Cornua sancti [illegible]
extendentis ut in apoc. v°. Vidi agnum
agnum habentem cornua septem i. totam
potestatem xpm omnis scilicet possi-
dentem. Cornu legis impugnatores ut apoc.
xiii°. Vidi bestiam ascendentem de mari
habentem cornua decem i. infinitos suos
antixpm per malos se exaltaturum possi-
dentem impugnatores legis. Cornua
duo testamenta ut apoc. xiii°. Habebat
bestia duo cornua quia antixpus duo te-
stamenta usurpabit sibi. Cornua con-
tinua [illegible] ut in ps. lxxviii°. Cor-
nua [illegible] et [illegible] i. robora
[illegible] et [illegible] habentes. Cornua
peccatores impiorum ut ps. lxxiiii°.
Cornua peccatorum confringam i. potestates
propter delictum. Cornua potestates iusto-
rum ut ps. lxxiiii°. Exaltabuntur cor-
nua iusti, quia bonorum potestates deus
erigit. Sequitur.

Corona est titulus simplex quo ornan-
tur reges in maioribus solemp-
nitatibus. Corona et dyadema
quasi duplex corona cum ipse corone
aureo circulo gemmis suppositis stant
corone. Itaque naturalia sunt corone anime
ut ingenium, memoria, ratio et intel-
lectus et memorabilitas. Gemme vero sup-
posite ut faciant dyadema sunt bona
gratuita. Corona est prime de qua
dicitur cant. iii°. Egredimini filie syon
quod de primo adventu incarnati vel fidelis
exponitur. De primo secundo adventu expo-
sitor loquitur et primitiva ecclesia de iudeis
ad novellam ecclesiam de gentibus ad fidem
conversis ut videat xpm in dyademate suo
i. in corona humanitatis sua qua vicit
dyabolum, quia nisi in carne deus vinc-
retur dyabolus cum non agnosceret, vel
in dyademate suo i. in illa spinea corona
qua coronavit eum mater sua i. infidelis
synagoga in die desponsationis illius
i. adunationis sibi reconciliatur ad invicem, sive ad
filium resurrectionis qui propria sunt letitia
quia tunc salutis est genus humanum. Et
in die letitie cordis eius i. in tempore resur-
rectionis eius que sunt letitia cordis eius.
Corona est gratie ut ps. lxiiii°. De
nedictus corone anni benignitatis tue i.
titulo qui est ab adventu xpi usque in
finem seculi. Corona est glorie de qua
dicitur cant. iii°. Egredimini filie syon
etc. quod exponitur de illo adventu ad iudi-
cium venturum. Aut et hic datur hortatur
primitiva ecclesia novellam et hortatur ecclesiam
eternam ut videat tante rei percunctatum
mercedem miraculum venerari misterium, adho-
ret xpm. Suscipit ad primam cognoscat in
dyademate suo salvatorem suum. Dicit
enim o filie syon i. filie speculatores que
nunc videtis quasi per speculum in enigmate
illum tandem videbitis non in enigmate
sed facie ad faciem. i. Cor. xiii°. Egre-
dimini dicit, sed unde vel ad quid ad ino-
luto mundo tumultu vanitatum, a latebris
viciorum, a vinculis carnalium desideriorum,
a superbia, a cupiditate rei aliene. Et videte
regem salomonem i. xpm venientem ad
iudicium. Videte inquam ut pene vos ter-
reant ut prima vos invitet. Xpistus bene
dicitur rex quia regit et subiecit omnia.
Dominus enim regnavit ut dicitur ps. xcii°. Sa-
lomon interpretatur pacificus quod bene con-
venit xpo qui nobis pacem pectoris
et pacem celi dedit. Sed in dyademate
suo i. omnium sanctorum preciosissimo collegio.
Quid enim aliud nobis non dyademate
hic intelligendum nisi una gloria una co-
rona capitis licet enim plures sint una tamen
reputatur propter inseparabilem unitatem
sponsi et sponse i. xpi et ecclesie. Coro-
natus est xpc a matre sua que in utero

nitus in conceptione nativitatis et gratia in consumit. Coronatus est Christus a noverca sua i. synagoga in passione, unde Egredimini filie Syon. Coronatus est et a patre in resurrectione, unde egredimini filie Syon. Coronatus est a filiis scilicet ecclesia in die iudicii veniet cum eis senatoribus sub terre quia veniet deus et omnes sancti eius cum eo p° xxxi°. In medio autem omnibus diiudicabit. De prima corona dicitur Can. iii°. Videte regem salomonem etc. De secunda Mat. xxvii° et Mar. xv°. Joh. xix°. plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti eius. De tercia filie Jerusalem venite et videte martirem cum corona qua coronavit eum dominus. De quarta gloria et honore coronasti eum domine i. gloriosis et honorabilibus aptasti ad coronam. Sed dicitur corona habet coronavit eum pater non filia. Sed pater coronavit eum gratiam apponendo filia gratie cooperando unde i. Cor. xv°. Non autem ego solus sed gratia dei mecum. Corona promittitur vigilantibus et laborantibus non pigris non somnolentis. Non coronabitur nisi qui legitime certaverit. ii. Thim. ii°. Corona anime per ordinatur in fronte est timor quia initium sapientie timor domini Pro. ix°. In capite spes quia de futuris et de hiis que non videntur. A dextris gaudium unde oe gaudium sit in deo qui ponet nos ad dexteram. A sinistris sit dolor. Dolendum enim est pro excessibus qui sunt quasi positi odoris ad sinistram. Coronatur anima affectionibus naturalibus iusticia timore tremore quia qui timet deum faciet bonum et deus reddit quod suum est Eccl. xv°. Corona prudentia spei. Nam sperandum est prudenter ne quis iusticiam dei minus attendens ut Cain dicat Maior est iniquitas mea Gen. iiii°. vel minus attendens dei misericordiam presumens Ysaie xlix°. Si oblivisceretur pater filii sui mi, deus tamen non obliviscetur mei. Coronatur temperantia a gaudio temperatum exultandum est cum timore Ps. ii°.

quod plene innititur ad Philip. iiii°. Coronatur fortitudine contra dolorem ne absorbeat nos presumendo doloris nec urgeat super nos puteus os suum Ps. lxviii°. Et coronatur anima per arma iusticie a dextris et a sinistris ii. Cor. vi°. Sed hec corona sine pugna non potest haberi. Est ergo necessaria pugna et post tribulatio. Nam secundum Aug. quod facit fornax auro lima ferro flagellum grano hoc facit tribulatio iusto. Corpus non debet respicere nisi ut utilis sit a minori. Corona est victoria unde Exo. xxv° facies super archam coronam auream quia deus fidelibus contra in temptatione dat victoriam. Corona quieta a laborum ut Ps. xx°. Posuisti in capite eius coronam de lapide precioso i. dedisti ei cum tris [?] conditionibus concordem quietatem laborum. Corona multitudo sanctorum ut Pro. xiiii°. Benedices [?] corone anni benignitatis tue i. dabis augmentum gratie in multitudini sanctorum. Corona premium regni Tract. 1°. Accipiet coronam etc. i. percipient eternitatem glorie.

Corpus proprium Christi ut Mat. xxiiii°. Ubi fuit corpus illuc congregabuntur et aquile quia ubi non Christus est secundum humanitatem ibi erunt anime electorum. Corpus Christi et illud est ut dicitur Mat. xxvii° quod pendit in patibulo crucifixum. Et illud ut dicitur Mat. xxvi°. quod quotidie in misterio est immolatum. Et illud ut dicitur ad Colo. i°. et ad Ephe. i°. quod est unitum deo subiectum una fide illuminatum uno etiam baptismate mundatum. Quod corpus est sancta ecclesia. Corpus est peccatum ut Ezech. i°. Duabus alis velabant corpora sua i. timore et prima deleverunt peccatum suum. Corpus corruptio ut Ro. vii°. Quis me liberabit de corpore mortis huius i. de corruptione mortalitatis huius. Corpus multitudo reproborum ut Job xli°. Corpus illius quasi scuta, quia reprobi in quibus habitat dyabolus in suis se peccatis defendunt. Corpus quelibet actio mala ut Mat. vi°.

lucta corporis xpi ē corporis unius / quia
pro bone intencionis / iam merita illustrius
actionum ⸿ Corpus xpi sacramentum acci-
pit bonus et vere vt Ioh. vj°. Qui
manducat me vivet propter me. Item
ps°. Cxviij°. Constituite diem solempnem
in frequentacionibus accipiet sacramentum bonis
vere vt Luc. xxij°. vt edat et bibat
super mensam meam ⸿ Corporis xpi sa-
cramentum accipit malus sed non vere vt
j. Cor. xj°. Qui manducat et bibit in-
digne iudicium sibi manducat et bibit
⸿ Corpus xpi dr tabernaculum propter quatuor
ad Col. iiij°. propter belli fortitudinem / quia
debellavit acies peccatorum / propter peregrinacionem
vt Mat. viij°. filius hominis non habet ubi ca-
put suum reclinet / propter obumbracionem
vt ps°. Cxxxix°. obumbrasti super
caput meum in die belli / propter mansionem
vt ps°. xviij°. Exultavit ut gigas
ad currendam viam ⸿ Corpus xpi in sepul-
crum positum fuit in quo nondum quisquam
positus fuit ut narratur Ioh. xix°. Sic
passione domini ita et nos corpus xpi
ponere debemus ubi non sit aliud .i. diabolus
vel peccatum / legitur enim ij. Reg. vj°. Quod
David cum xxx milibus virorum reduceret
archam / de domo aminadab / duo
filii aminadab archam minabant
scilicet ahio et oza / ahio precedebat et oza
sequebatur / dum bobus vero recalcitran-
tibus inclinata esset archa / oza manum
extendit ad sustentandum archam / sed stati-
m manus eius aruit et ipse expiravit
Glosa dicit Quidam dicunt quod ipse
erat indignus non enim adhuc erat depu-
tatus ut archam tangeret Alii dicunt
quod latus suum ad uxorem suam in precedenti
nocte inclinaverat Alii dicunt quod propter
eam hunc meritis portare debebat et illud
tangere non debebat Item caveat ergo
qui corpus domini indigne sumere presumpserit
j. Cor. xj°. ⸿ Corpus suum xpus frequenter
ante passionem suam dedit discipulis suis
et quottidie dat in ecclesia Hylarius dicit

corpus non erat iudas cum discipulis .i. cum
apostolis qui dedit eis corpus suum et sangui-
nem suum De Sebaldisti (?) dicit quod in iustificatur (?)
f vt magister petrus precentor parisiensis dicit
Corpus xpi non est negandum hiis qui in
patibulo suspenduntur si confessi fuerint
et licet pro eis sacrificare ⸿ Corpus
g xpi dari debet et potest infirmis singulis
dominicis diebus / sic commemoratio (?) semel
mano (?) ⸿ Corpus xpi sumendum est fide-
f liter vt aug. vt quid paras ventrem
et dentem crede et manducasti ⸿ Corpus
xpi sumendum est digne vt j. Cor. xj°.
a Qui manducat et bibit etc. Item ibidem
b probet autem seipsum homo et sic de pane illo
edat et de calice bibat Beda dicit super
lucam in passione agnus peccatum est corpus
xpi tradere peccatoribus membris quam iudeis cru-
cifigentibus Alibi dicit auctor Vel minus
peccat qui tradit xpm peccatoribus quam iudas
qui tradidit eum iudeis crucifigentibus
Vel minus peccatum est contempnere xpm reg-
g nantem in celis quam crucifigere eum ambu-
lantem in terris ⸿ Corpus xpi sumendum
est ad imitationem ut pro eo patiamur si oportet
sit / sicut et ipse pro nobis passus est Nota
a Quidam abstinent se a corpore xpi intra
de causis Quidam abstinent cum humilitate
ob recordationem enormium peccatorum reputan-
tes se illo indignos dicentes intra se domine
non sum dignus ut intres sub tectum me-
um Illud commendabile est si fiet / Quidam
causa voluptatis ob delectationem peccatorum
in quibus iacent vel que proponunt se perpetra-
turos De talibus dicit Ioh. vj°. Nisi man-
ducaveritis carnem filii hominis et biberitis
eius sanguinem non habebitis vitam in vobis
Alii abstinent causa devotionis quibus lo-
quitur sponsus Cant. v°. Comedite amici
et bibite etc. Et Ioh. vj°. Qui mandu-
cat meam carnem et bibit meum sangui-
nem in me manet et ego in eo Et in
c ps°. xxxiij°. apte invitat nos dominus
ad sacramentum dicens / Gustate et videte
quoniam suavis est dominus / quod est dicere gustate

carne xpi et sanguine et videte et
intelligite quoniam suavis est dominus i. dul
cis abus qui est vita sanctorum. Beatus vir
qui sperat in eo quod gustat / sperat
per hanc vitam etiam in futuro / vel in celi xpo
Augustinus est ille qui in se vel alijs corporibus
confidit. Augustinus super illud locum manducave
runt et adoraverunt omnes pingues terre.
Non prohibeat dispensator manducare
sed exactorem moneat timere / Hylarius
li. Si non sunt tanta peccata ut excommunicetur
quis non se debet a medicina dominici cor
poris separare. Item idem et si non frequen
tius tamen ter in anno communicet nisi forte gra
vioribus criminibus impediatur videlicet in pas
cha in pentecoste / et in nativitate domini
ex concilio agatensi. Seculares qui in
nativitate domini pascha et pentecoste non
communicant catholici non credantur nec inter ca
tholicos habeantur. Si queratur / quare
sub specie panis et vini potius traditum est
nobis corpus xpi / Dico quod maior est conve
nientia / quia sicut panis ex multis granis
et vinum ex multis acinis sic corpus
xpi in multis fidelibus constat. Et sicut in
pane et vino plena est refectio corporis
sic in hoc sacramento plena et prin
cipalis est refectio anime.
Correptio sive consilium vel a priori
debet recipi. Corrigimur quidam
verbis / quia verba sapientum prout dicitur
sapientum quasi stimuli et quasi clavi
in altitudine defixi. Corrigimur
quidam verberibus ecclesiastici vel verberibus unde proverbiorum
xx^o / Applicatione sunt iniquitates corpo
Corruptio est in
ingressu vite. unde i. Cor. xv^o / ne
scitis quod seminatur non vivificatur
nisi prius moriatur. Corruptio est in
egressu unde proverbiorum C^o / Omnes sicut vesti
mentum veterescent. Corruptio est in
exitu unde proverbiorum Ciij^o in pulverem sunt
redierunt. Corrumpit quicumque duo
bus modis corrumpitur i. rumpitur quam
minus rumpitur. Augustinus dicit / Caro non f
corrumpit nisi prius mens corrumpatur. e

Nota quod hoc verbo corrumpitur hec pro
positio non notat quandam proprietatem et
est sensus. Caro non corrumpitur i. caro
tamen alijs non corrumpitur nisi anima mate
posita / quoniam scilicet mulier in vita habitu' rumpi
sed non corrumpitur et talis vir posset pro
moveri ad sacros ordines si hoc ista
mittendum esset cetera aliter non. Alij dicunt
quod ista auctoritas intelligenda est tantum
de primis parentibus in quibus fuit mens
corrupta prius quam caro. Item aliter
determinant caro non corrumpitur nisi mens
corrumpatur vel agentis vel patientis
Et sic distinguendum est inter rumpere
et corrumpere.
Creatio est nature unde Gen. i^o
masculum et feminam creavit
deus. Creatio est gratie Jaco. f
i^o Voluntarie et verbo veritatis genuit nos ut
essemus initium aliquod creature. Crea
tio est glorie unde ysaie lxv^o / Ecce e
ego creo celos novos et terram novam
Credere est exercere /
Comparando quod quisque credit Unde
non credunt traditores et pe
iores sunt quam demones ut dicit super
apostolum / Item non est dicunt sancti super il
lum locum proverbiorum / Cxv Credidi quod
propter quod locutus sum. Non vere credit
qui non loquitur et facit quod credit. Sed
Crux est baptismi
qua ascenderunt omnes xpiani ette
nentur portare et de ea nunquam
descendere licet eis dicatur ab reprobis e
descende de cruce. Crux est ordinis
qua ascenderunt omnes qui sacros ordines
susceperunt. Crux est voti qua ascen
dunt omnes qui votum dissacrant distincte
faciunt. Crux est virtutis ut virginitatis
castitatis continentie humilitatis patie
obedientie elemosine caritatis veritatis
perseverantie et humilitatis. Crucis signa
fit in pectore ad excludendas cogitationes b
ad fidem roborandam unde ro^o x^o Cor
de creditur ad iustitiam. Crucis signa

sit in vitate vbi est disfactus et sedes va
cationis Jerem. i Pe. iiii° dr / peccati esto c
te valde ronem omni petenti de ea
que in vobis est fide spe et caritate
Crux sit inter scapulas ut lenius
xpi onus feramus vnde act. xv° / Tolle b
te iugum meum super vos / Et hee tres
impressiones fiunt a sacerdote in baptis
mo / Tercia fit in confirmatione ab epo
in fronte ad robur ut erubescentiam
ne erubescamus xpm confiteri / vnde
luce xii° / Qui me confessus fuerit coram b
hominibus / confitebor et ego eum coram patre
meo / et qui me erubescet confiteri coram
hominibus etc. / Nota / crux extenditur
per quatuor partes mundi vnde Jo. xii° e
Si exaltatus fuero a terra omnia traham
ad me ipsum crucis signum fit per cru
cifixionem membrorum vnde pso. Cxviii°
Confige timore carnem tuam / Crux
signatur fit per extrem passionis crucis /
vnde i petri ii° / Cristus est pro nobis f
nobis relinquens exemplum Et dominus petro
ait Joh. xxi° / Sequere me / Crux tol f
litur per abstinenciam macerando corpus
vnde i Cor. ix° dr / Castigo corpus meum
Crux tollitur per compassionem proximi vnde g
ii Cor. xi° / Quis infirmatur et ego non g
infirmor / Crux tollitur per largitatem elemo
sine / auarus enim mallet ieiunare quam
elemosinam dare / Crux eciam tollitur
per effusionem sanguinis / Crux est obe
diencie et penitencie cui astricti sunt viri religiosi
platum sunt omnes claustrales et magis abstinent
quam xpc qua in humanitate / In hac cruce
continentur que xpc fecit in sua passione
videamus ergo quid dominus fecit in die
passionis ut nos et angeli crucem ascen
deret / oblatus est enim quia voluit ysay.
liii° / et totum corpus in cruce extendi c
permisit sic pso. xxv° dicitur / foderunt
manus meas et pedes meos / Positus
in cruce dominus primo Johannis xix° e
Pro inimicis orauit luce xxiii° / matrem g
discipulo commendauit Johannis xix f

spm emisit act. xxvii° / In huiusmodi
salutem proximi voluntatem parentis dei c f
bis pso. lxi° / Sitiuit in te anima mea etc.
Et cum apostolo ii° Cor. xi° / Quis infir g
matur et ego non infirmor / Et per inimi b
orare tenemur ex precepto domini dicentis act. f
v° / Orate pro persequentibus vos / Matrem
domini et sanctam ecclesiam extremis et orationibus
nostris custodire debemus sicut dominus per
prophetam de nobis dicit ysay. lxii° / Super b r
muros tuos ierusalem constitui custodiam
Spm emittere debemus antequam descendamus
moriendo nobis est in ea cruce quia xpc
mortuus est in sua / Noluit enim de cruce de
scendere iudeis clamantibus act. xxvii°
Si rex iste es tu descende de cruce Sed e e
quare non descendit / ut videret plenitudo
gencium et tunc videret ex vna parte vniuer
sam frontem luce ii° / Tuam animam pertransiuit e
gladius passionis / et ex alia parte ut ha f
betur Joh. xix° / discipulum stantem quem
diligebat / et ex alia parte ut dicitur luce xxiii° e
mulieres plangentes que eum secute fuerant f
a galilea vidit et audiuit parum ut
habetur act. xvii° / et marci viii° / fugge f
rentem et dicentem ei / Due spiritus g
ero tibi / Audiuit et aduersarios exprobra
tes et dicentes ei act. xxvii° / Si filius g e
dei es etc. / Quare non descendit ut ostenderet
se esse filium dei / et satisfaceret vniuersis / quum
dedit nobis ut et nos ita faciamus asu si
passi fuerit mundus / Si demones / si caro
propria / et dicitur descende de cruce innenis es
circa semini ascendere poteris / dic eis
nil cerciius morte nil incercius hora mor
tis / vigilabo et stabo in cruce domini inclinato
capite emittam spiritum / ne dicatur de
me illud luce xiiii° / hic homo cepit edifi
care et non potuit complere / non sum canis g
ut redeam ad vomitum ii pe. ii° / posterio c
rum oblitus cum apostolo ad philip. iii° / In an g
teriora me extendam dicas / Quare mors
non descendit de cruce dominus dicitur ei de c
scende de cruce et credemus tibi act. xxvii° / Amor e c
bonus est in mente pacientis per me et ergo moriar f

mente obiciens propter ipsum et propter me licet
omnia temporalia mihi subtrahantur. Nouit enim
medicus cui me commisit quando danda quando
subtrahenda sunt bona temporalia. In hac
cruce debet esse christianus non corpore sed
spiritu non carne sed mente. Si vero in pas-
sionibus te non crucifigis saltem crucifige
te in passionibus caritatis. Habet enim ca-
ritas suam crucem. Sua crucis ymaginem
in sublimitate crucis te erige per dilectionem timendo deum adorando deum.
In latitudine manum extende, id est bona
opera exerce subueniendo pauperi consulendo
egenti vestiendo nudum confortando egrotum
consolando incarceratum. Vel ita sunt due ma-
nus scilicet duo genera operum necessitatis et volun-
tatis. Per dexteram opera necessitatis intel-
lige ut dormire comedere et bibere et similia
que clauo temperancie et sobrietatis crucifigenda
sunt affigenda. Per sinistram opera
voluntatis que clauo prudencie omnino
sunt cohibenda. Non enim propriam volun-
tatem sequi debet christianus in profundo
crucis. Crucifige pedes id est carnem tuam
per carnis mortificationem in ieiuniis et vi-
giliis ne intres in temptationem. II Cor. iiii°
dicitur. Semper mortificationem passionum christi in corpore
sit esurienus et sitientes et ieiunantes
sine dubio. In longitudine caritatis perse-
uera in bonis usque ad finem laborando
usque ad mercedem pugnando usque
ad victoriam. Crux est maceratio car-
nis in qua debemus crucifigi cum vitiis
et concupiscentiis ad Gal. v°. id est maceratio
pugnantes cum vitiis operum et concupiscen-
tiis desideriorum. In hac quidem cruce
semper in hac vita debet pendere christianus ut
sit fixus clauis id est preceptis iusticie ut christus
in cruce clauis fixus fuit. Crucifigitur
aliquis contemplatiuus extra huius mundi qui
quasi stercora temporalia reuint et abicit
et accepto contemplationis itinere voluntas
minori se subicit crucifigendo omnia que
circa carnis sue voluntatem sustinet. In
cruce duo sunt ligna vnum ex transuerso
positum quod est latum et significat tolleranciam
in aduersis. Aliud in directum et est longum
et significat finalem perseueranciam. Hec autem
duo valde significantur. Crucem elegit
deus propter misterium. Noluit enim gladiari
vel lapidari vel aliud genus mortis vel
passionis pati. Sed crucem propter misterium.
In cruce sunt quatuor ligna, longum
transuersum, superius, tabula siue ta-
bula supposita. Vel ad Ephe. iii°. Ut possitis
comprehendere cum omnibus sanctis que sit la-
titudo, id est lignum transuersum, id est latitudo cari-
tatis. In latitudine enim habuit christus ma-
nus extensas, alteram ad aquilonem alteram
ad meridiem. Et in extensione manuum on-
dit hylaritatem et caritatem. Et hec latitu-
do significat latitudinem caritatis que non tantum ad
amicos sed usque ad inimicos debet extendi.
Luc. vi°. Diligite inimicos vestros et cetera.
Quam latitudinem caritatis debemus comprehen-
dere diligendo etiam inimicos. Sed quia
hec non sufficit, sequitur longitudo, id est lignum
oblongum, vel longitudo caritatis id est perse-
uerancia caritatis. In ligno oblongo quod
erat longitudo erat corpus domini habens
faciem ad orientem, pedes ad occidentem
ut significaret quod de quatuor climatibus ad se
traheret secundum Iohannis xii°. Cum exalta-
tus fuero a terra et cetera, id est de omnibus electos
traham ad me ipsum. Et hec significat longi-
tudinem caritatis id est perseueranciam caritatis
quam debemus habere. Qui enim perseuerat
usque in finem hic saluus erit Mat. xxiiii°.
Et quia hec totum posset esse ex inani
gloria ut scilicet haberemus latitudinem cari-
tatis et longitudinem id est perseueranciam, necesse
est ut totum faciamus intentione eterni premii.
Et ideo sequitur sublimitas. Sublimi-
tas erat tabula in qua titulus scriptus
erat. Et significat spem quia quicquid facimus bo-
na intentione et spe premii facere debemus.
Vnde incoronando probas in antiphona que
notat bonam intentionem concludimus. Et
ideo sequitur profundum. Profundum est occulta
iudicia dei admirari quare ihesus
scilicet iste habet hunc et diligat hunc quod timere
debemus et admirari cum apostolo Ro. xi°.
O altitudo diuiciarum sapiencie et sciencie dei.

Nota q xc in cruce pedes iunxit et ma
disiunxit / quia adam pedes dilatavit et
manus iunxit contra q xc in passione do d
huit pz tre 4 10 / ubi dr q vos ab ze
In civitas predicatore gaudet omes
sancti vn aplus ad Gal vio / absit m f
gloriari nisi in cruce dni nri ihu xpi
Nota q an crucem tres ores facimus
nos ortodoxos zc / cum duabus linguis
grecia et latina / quia tria scleta Et hec
facimus quantum ad tres actus quibus ma
xime illudebat xpo dicitur aut xxvi hi
dixit possum destruere templum hoc f
et Ioh xix / quia filium dei se fecit a
Et luce xxiii / Regem iudeorum / et no a
licet censum dare cezari Nota q qr
Iohes interfuit xpi passioni ideo i eius
die legitur evangm secundum enim scz secdm
Iohem Nota q xc in cruce multiplica
orem / ideo in pascene etiam multipli
cat orones in faciem xpi spuit qui
fratri suo de contumeliosis verbis obicit
faciem dei alapis cedit qui non tamen
verbo sed etiam pximum ope ledit faciem xpi
velat qui tam contra fratrem suum odio vel linco
re cor suum opitat fel et acetum dno
in spongia porrigit qui mentitur ac
corde fraudulenta vba pponit lancea
latus xpi pforat qui malum contra pxi
mum cogitat manus xpi clavis infi
git qui manus suas ad illicita in via
extendit vel ad illicita operatur / pedes
dni cruci affigit qui pmptus et ve
lox ad malum currit / porro si voltis
vulnera que fecistis in xpo sanare xpm
a vobis et in vobis iterum crucifixum consti
tare bonis opibus cominitate plicta
Si huiusmodi fribus vris probra irroga
stis benedicere et nolite maledicere
eis ita dni faciem lavabitis in quantum
pmisistis Si in ope aliquis lesistis manum
auxilii eis porrigatis Si ad illicita
nimis et inmundicie opa manus vras
huiusmodi extendistis ablata restituite
et ad opa pietatis eas porrigite et

ita de manibus dni clavos salvabitis
Si mali contra pximum huiusmodi cogitasti
de utilitate pximi decetero cogitate et
ita plagam dni sanabitis qua fecistis
in latere Si pedes vestros ad effundendum
dum sanguinem huiusmodi habuistis amo
ad pacem faciendam curate / quia bn pe
des pacem portantes / et ita pedes xpi
quos vulneraste sanitati restituetis sa
natos eos lavare poteritis / si iniuriam
vobis a fribus illatam pr deum sustinetis
Si enim ad pedes abluendos aliquis inclinat
et humiliat sordes lavat et ipse lavatur
vn aut xvi / Si dimiseritis hominibus peta b
eorum et pr vr dimittet vos peta vra
Si aut vos non dimiseritis nec pr vr zc
Si enim ex humilitate offensa fribus dimit
titis imitatores xpi estis qui non dimi
sit tm immo pro crucifixoribus orat dicens
Luce xxiii / pr dimitte illis qr nesciunt d
quid faciunt Qui crucem vult tollere ea de f
bet facere vn aut xvi / Qui vult venire
post me zc Tria dicit scz abneget se p
humilitatem tollat crucem p humilitatem / sequatur
p aspitatem et ad ea nos invitat scz ad
humilitatem ad vilitatem et ad aspitatem racionem
p hec ea poterimus recuperare illa tria
que amisit adam in padiso scz libtatem
dignitatem felicitatem vel dignitatem angelorum
scz potestatem / p humilitatem libtatem / p vi
litatem dignitatem visionis / p felici
tatem vel beatitudinem angelorum potestatem
per aspitatem semet ipsm dicit discre
tive ut non tm sua sz eciam et corporis
et sensualitatem et rom abneget / Tol
lat suam crucem dicit Tollitur enim crux quattuor
modis ut scz suam dicit ut in ppo corpore c
tollatur luce xiiii / Cotidie non dicit
ad tps ut mali / sed semp et ppetua
et in adversis tollatur / sequatur me dicit
ut hic non p humano favore vel lucro
tpali sed pro xpo faciamus Nota q in
cruce caritatis sublimitas cum dilectione dei

latitudo dilecti Christi profunditas dilectio
sui longitudo perseverancia boni operis non
per in cruce fuerunt quatuor ligna
oliva. cedrus. palma cipressus Secundum
cupiditas est

Cupiditas
Originale non omnium viciorum .vij. in
Ethico vi°. radix omnium malorum
sine viciorum est cupiditas Cupiditas qui
bus restingitur ad avariciam vel pecuniam et
cetera ista temporalia Nota quod quidem duo sunt
que nos dehortantur a cupiditate scilicet necessitatis
paupertas Job primo dicit Nudus exivi de
utero matris mee et nudus revertar illuc
Item nil intulimus in hunc mundum nec
aliquid inde auferemus .j. Thi vi°. vita
brevis Luce xij°. Stulte hac nocte
recedet a te anima tua que autem possides
cuius erunt. Item vitus primi legitur me perdet
cupiditas mi crescet cupiditas

Currus
Currunt qui mandata dei adimplent
imitando pauperes et Simonem cum
maria sedent contemplatiui Luce
x°. Currunt si non corporaliter tamen spiritualiter mandata
dei adimpleant. Iacet infirmi qui non poterit
surgere a peccato noluit et dicitur illud
Apocalypsis viij°. Reg. Quia non sunt digni etc. Cur-
rus est bonorum Reg. iiij. Reg. ij°. Helias
raptus est in curru igneo Currus est
malorum impiorum Exodo xvo. hic in
curribus et hii in equis Currus est
demonum Exodo xvo. Currus pharaonis
onis et exercitum eius destruxit in
mare. Currus pharaonis multiplica-
tos sunt in hac regione nostra quos incipere
possumus sepe et videre. Primus currus
luxurie habet quatuor rotas ventris
ingluviem immundicie libidinis vestium
molliciem sopore et ocij resolucionem
Secundus est avaricie scilicet ex quatuor con-
stans rotis Sunt autem tenacitas et
rapacitas sollicitudo retinendi et timor
amittendi Tercius est malicie quatuor
huius rotas scilicet superbiam impaciam audaciam

imprudenciam Velocies sunt ista ad ma-
lum Quartus est superbie cuius rote sunt im-
dia ira detractio Despectio vel presumpcio
Hec quatuor tendunt ad mortem In
omnibus istis curribus et rotis est odium
dei et contemptus et oblivio mortis Cur-
rus malicie volvitur hiis quatuor ro-
tis Sentencia impaciencia audacia impru-
dencia ut supra Hee rote trahuntur hiis
duobus equis terrena felicitate munda-
na pompa Horum equorum auriga sunt
pudor et timor Currus luxurie
volvitur hiis rotis vestium mollicie ciborum
exquisito sapore ocij libidine sopore
resolucione Hee trahuntur hiis equis ter-
rena habundancia prosperitate seculari Horum
auriga corpore ignorancie insipida pro-
sperita Currus avaricie volvitur
hiis rotis pusillanimitate ignavitate
contemptu dei oblivione mortis Hee
rote hiis equis trahuntur rapacitate te-
nacitate Horum omnium est solus auriga
ardor habendi Omnium quia septimum
est hii in curribus et hii in equis etc.
Exodo xvo. Dimissis curribus pharaonis
veniamus ad quadrigas aminadab in qui-
bus est salus ut ait propheta Abacuk iij°
Qui ascendes super equos tuos et quadri-
ge salvabunt Sicut habet pharao currus suos
ita equos suos ~~suos~~ suos quia quadrigas
habet nunc aminadab Una quadriga fuerunt
iusticia temperancia prudencia fortitudo Nunc
habet est currus et quadriga helie Istas qua-
drigam trahunt non solum quatuor animalia te
sed quatuor status religiosorum incipientium
proficientium tercium provencium Item vide
quadrigas nunc aminadab euntibus ad vitam
eternam Una quadriga est devocio medi-
tacio oracio locucio Alia quadriga est contri-
cio oris confessio operis satisfactio Et ad
quadriga est odium mundi contemptus sui co-
passio proximi amor dei Quod considerans in-
carnationis passionis resurrectionis ascensionis
una quadrigam amplissimam nobis fuerunt
Est et alia forte angustior. Succincta quinque
asperitas vite humilitas obediencie austeritas

disciplinę. Si vos sacerdotes volueritis
admonitionem talium diligenter renovare, cor-
poris deficiet languor quia verba. Currus
est cetus sanctorum ut ps(almo) lxvii^o Currus dei
x milibus quia sancti in lege perfecti sunt. Cur-
rus magna peccata ut in Exo(do) xv^o Cur- a
rus pharaonis et exercitus eius proiecit
in mare quia tam magna quam parva
peccata deus abluit in baptismo. Currus
spiritualis mansuetudo iiii Re(gum) ii^o Currus igneus c
i(d est) populus per mansuetudinem positus. Currus
vanitatis mundi instabiles ut ps(almo) xix^o hy in
curribus et hy in equis i(d est) delectantur in rebus
caducis et volubilibus

Cadaver est Christus ut Deut(eronomii) xxi^o Si inve- a
nitur inter vos cadaver hominis
occisi i(d est) si sit inter vos corpus
Christi crucifixi. Cadaver quilibet in peccata
lapsus ut Job xxxix^o Ubicumque fuerit f
cadaver statim aquila adest quia ad re-
levandum quemlibet in peccatum lapsum semper stat
predicator etc. Cadaver dyabolus ut Ysa(ie) e
xiiii^o proiectus est quasi cadaver putridum quia
dyabolus se ingerit ut Gen(esis) xv^o Descen- d
derunt volucres super cadaver quia ordinibus
viris societatibus se fantasmatibus ingerit.
Cadavera crimina peccatorum ut Ysa(ie) xxxiiii^o De a
cadaveribus eorum ascendet quia de criminibus
eorum procedit infamia. Cadavera pene
dampnatorum ut Ysa(ie) lxvi^o videbunt g
cadavera virorum qui prevaricati sunt in me
quia electi in futuro penas intuebuntur
reproborum etc.

Caligo est occulta gloria divine maiesta-
tis ut Exo(di) xx^o Moyses ascendit f
in caliginem in qua erat deus quia
soli perfecti ad contemplandam gloriam divine ma-
iestatis pertingere possunt. Caligo prophetie ut
ps(almo) xcvi^o Nubes in circuitu eius et caligo
quia quod apostolus aperte dicebat hic propheta
obscure predicabat. Caligo est dyabolus
ut ps(almo) xvii^o Caligo sub pedibus eius
quia dyabolum Christus conculcavit. Caligo con- a
fusio mentis ut Job iii^o Occupet diem
caligo i(d est) prava delectatio mentis confusio ma-
det. Caligo peccatum ut Job xxii^o Nec fa- g
ciem meam operuit caligo i(d est) mentis mee
aspectum non cecabit culpa. Caligo dies
novissima ut Soph(onie) i^o Dies illa dies ca-
liginis quia dies illa ultra reprobos obscu-
rabit. Caligo examen extremi iudicii
ut Gen(esis) xv^o Facta est caligo tenebrosa cf
etc. transiens inter divisiones illas quia ultimum
iudicium malos a bonis separabit

Calor est fervor spiritus sancti ut ps(almo) xviii^o
Non est qui se abscondat a calore eius
quia unicuique dat manifestationem
spiritus sancti. Calor dulcedo caritatis ut Job
xxviii^o Lapis solutus calore in es vertitur a
quia qui durus fuerit per caritatis dulce-
dinem emollitur et in predicatorem mutatur.
Calor desiderium iusticie ut Gen(esis) xxx^o f
factum est ut in ipso calore coitus oves in-
tuerentur virgas et parerent quia simplices
quique in ipso desiderio iusticie per aliorum
exempla proficiunt et bonum quod desiderant
ad effectum perducunt. Calor pena reproborum c
ut Job xxiiii^o Ad calorem nimium trans-
eunt ab aquis nivium quia a frigore
dampnati transeunt ad ardorem

Calamus est Christus ut ps(almo) xliiii^o Lingua
mea calamus scribe quia quod Christus
discipulos docuit spiritus sanctus eorum
cordibus inspiravit. Calamus quilibet pre-
dicator ut Ysa(ie) xxxv^o orietur in ea vi- d
ror calami i(d est) in ecclesia decor erit predicato-
rum. Calamus gentilitas ut Ysa(ie) xlii^o a
Calamum quassatum non conteret i(d est) infirmum
gentilem populum non dampnabit. Calamus
quilibet ypocrita ut Job xl^o Dormit in d
secreto calami behemot quia in mente
simulata dyabolus quiescit. Calamus
dispositio dei ut Ezech(ielis) xl^o Calamus a
mensura in manu eius quia in potestate sua
est disponere omnia deus. Calami pre-
dicatores ut in Exo(do) xxv^o In candelabro ca- fg
lami etc. quia in ecclesia sunt predicatores
et auditores. Sequitur capitulum

Caligo peccatorum est dyabolus ut in
psalmo lxxi. Humiliabit calumnia-
torem id est dyabolum Christus et superabit.
Calcaneum est extremitas actus vite. Un-
de Gen iii. Tu insidiaberis calca-
neo eius, quia finem vite actionis
dyabolus corrumpere studet. Calcaneum
prostratum ut psalmo lv. Ipse calcaneum
meum observabit, quia enim inicium mei profectum
meum inde non cessit. Calcaneum
caro mea ut in psalmo xlviii. Iniquitas
calcanei mei circumdedit me id est petulancie
mee mox.
Calculus est sermo divinus ut Ysaie vi.
Unum de seraphin calculus, quia
illud amor dei accendit quod ser-
monem divinum opere complet. Calculus
claritas superne pacis ut Apocalipsis ii.
Vincenti dabo calculum candidum, quia
hic qui peccatum resistendo vincit clarita-
tem in futuro habebit. Calculus pena
lingue mencientis ut Proverbiorum xx. Reple-
bitur os eius calculo, quia hic qui per
mendacium in lingua peccat, in futuro
per penam ardoris cruciabitur in lingua.
Sequitur. Sequitur capitulum
Calles est vita arta religiosi ut
Ysaie xxvi. Rectus callis iusti ad
ambulandum, quia qui iuxta
vitam religiosorum vivit in statu recti-
tudine iniquitate se non offendit. Cal-
les doctrine eorum ut Iudicum v. Am-
bulaverunt per calles devios id est doctrinas
sequebantur erroneas.
Claui sunt precepta caritatis ut in
Ecc vi. Affixit luminas clavis
aureis id est opera preceptis caritatis
confirmavit. Clavi racio et intellectus
ut Ysaie liiii. Clavos tuos consolida
id est racionem tuam et intellectum ne inficiatur
corrobora. Clavi correpciones sanctorum
ut Ecclesiastes xii. Verba sapientium quasi stimu-
lum et quasi clavi in altitudine defixi
quia per correpciones sermones corda vicia
purgant. Sequitur capitulum
Clavis est Christus ut Luce xi. Tulistis
clavem sciencie ipsi non introistis et eos
qui introibant prohibuistis id est me
auferre studetis, nec ipsi me creditis nec
alios permittitis credere. Clavis apparatus
sacre scripture ut Ysaie xxii. Dabo
clavem domus David id est reseratorem sacre
scripture ponam in ecclesia Christi. Clavis
malicia cordis impii ut Apocalipsis xx. Vi-
di angelum descendentem de celo habentem cla-
vem abyssi etc. Claues potestas docto-
rum ut Matthei xvi. Tibi dabo claves
regni celorum, quia doctoribus potestatem ligan-
di atque solvendi dominus in ecclesia tribuit.
Campus est mundus
iste ut Can ii. Ego flos campi
id est decor mundi campus gentili-
tas ut Ezech iii. Surge et egre-
dere in campum, quia Christus ad predicandum patris
ingressus est mundum. Campus vita lata
huius mundi ut psalmo viii. Insuper et pe-
cora campi id est voluptuosos mundi. Cam-
pus plebs ut Dan xiiii. Erat Aba-
cuk in campo quia Christus venit ad populum
iudaicum. Campi gentilitas incredula ut
Iohel ii. Germinavit campi herbam
germen odoris ipse, quia fructum legis
que populo iudaico data fuit populus gent-
ilis protulit. Campi mentes fidelium ut
psalmo lxiiii. Campi tui replebuntur
ubertate, quia mentes iustorum divina pi-
etate replebuntur.
Camelus est Christus ut Matthei xxiii. Cola-
tes culicem camelum glutientes
id est latronem postulatis et Christum
crucifigatis. Camelus fortitudo virorum
ut Gen xxiiii. Viso Ysaac Rebecca
descendit de camelo quia cognito Christo
fortitudinem virorum deserit ecclesia.
Cameli potentes seculi ut Ysaie lx. In-
undacio camelorum operiet te, quia poten-
tes seculi ad ecclesiam venient. Cameli
dispensatores rerum ecclesiasticarum ut Iob
i. Erat possessio Iob tria milia camelorum

quia vir sciens tenebras dispersatos
facis intellectum secte civitati sociat
Caminus est afflictio
caritatis ut psalmo xxx° In
camino et freno maxillas
eorum constringe, i. in affectione caritatis
elata corda ipsa corripe. Caminus dis-
ciplinarum prov. xxvii°. Caminus azino a
i. disciplina suo 2c.
Caminus est tribulacio iustorum ut
apoc. i° pedes eius similes auri- c
calco sicut in camino ardenti quia
iustos tribulacio excoquit. Caminus
caritatis ut ysa. xxxi° Caminus eius
in ierusalem quia in superna patria ardor re- g
gnat caritatis. Caminus pena infer-
nalis ut mt. xiii° mittent eum in f
caminum ardentem, i. in ardorem flamme
infernalis.
Candelabrum est xpc ut exo. xxv° f
fiat candelabrum ductile quia
xpm qui lux mundi est passio-
nis tunsionibus affixerunt. Cande-
labrum contemplacio ut iiii reg. iiii° b
ponamus elizeo candelabrum quia xpc qui
per elizeum est prefiguratus ut maneat
apud nos lumen nobis oportet habere con-
templacionem. Candelabrum est dignitas
predicatoris ut apoc. ii° Nisi penitenciam b
egeris movebo candelabrum tuum de
loco suo i. auferam a te dignitatem tuam.
Candelabrum status corporis ut in
mt. v° sed super candelabrum quia ubi dominus b
ipsi corpori meo ponere debemus.
Candelabra ecclesia ut apoc. i° septem g.
candelabra sunt septem ecclesie.
Canistrum est sacra scriptura ut exo.
xxix° Canistrum cum azimis pa- a.
nibus i. sacra scriptura cum puris
operibus.
Canales sunt sacre scripture ut
gen. xxx° posuit virgas in ca- f
nalibus quia sanctorum exempla sunt in scriptu-
ris. Canales mentes iustorum ut
cant. vii° purpura regis vincta ca- c
nalibus quia passio xpi impressa est
sanctorum mentibus.

Capitella duo testamenta ut iii
reg. vii° duo capitella super c
capita columpnarum quia duo
testamenta in mentibus doctorum sunt.
Castellum est virgo maria ut luc. x°
Intravit ihesus in quoddam castel- g
lum quia xpc in singularis virginis ute-
rum venit. Castellum mundus iste ut
mt. xxi° ite in castel- a
lum quod contra vos est i. mundum qui
contrarius vobis est. Castellum mentis nostra
ut in eodem° dominus intravit in castel-
lum cuiusdam et agimus est ab eis quia
qui nobis ad ingreditur cuius nobis cognitio as-
saturi.
Capparis est plebs indocta ut eccle-
siastes xii° dissipabitur capparis c
quia per mediocritatem abiectus est
plebs indocta.
Cypra est xpus ut cant. i° Botrus c
est dilectus meus cypri quia xpc
fortitudinem suscepit humanam. Capra
est caritas ut cant. ii° Revertere similis d
esto dilecte mi capree, i. vidi ad imi-
tandum in ea forma qua de caritate suscepi-
sti. Capre virtutes anime ut cant.
ii° adiuro vos per capreas i. virtutes vos b
adiutrices.
Carmen laus dei ut in psalmo xxxix°
Immisit in os meum canticum
novum carmen deo nostro, ut in
ore meo laudem deum meum. Car-
men gloria celestis ut ezech. ii° Erat g
scriptum in libro lamentaciones et carmen
quia luctus nobis in presenti et gloriam in
futuro denunciat. Carmina interius con-
solacionis ut iob xxxv° dedit carmina c
in nocte quia deus suis consolaciones confert
in tribulacione. Carmen cantat qui
peccatorum lapsum non senserunt. Lamentum
qui a peccatis per lamentum penitencie resur-
gunt. ve cum peccat et non penitet
et hoc est quod aliud dicitur quod alii moriuntur
in egipto alii non. Carmen cantare
debemus tribus modis, puritate i. vita,
fide sine qua impossibile est placere deo
hebr. xi°, recto opere quia facti sumus operibus b

g mortua ē Isa v° Domina meretrice
quia dr̄ apt vi° Sicut tinea simplr
facit totū corpg lucidum erit / Ita
et purg caritas sz pure caritas vito
opē et pura intencōe ・ē
Capra est ecclesia ut Gen xv° Sume
c tibi vaccam trimem et capram trimem
i. ecclesiam et synagogam que intus ac-
dit in trinitatem Capra contemplatio ut Re-
b gum v° Offerat agnum de gregibus
uel capram i. vitam activam que ptinet
ad meliores et contemplativam que ad paucos
Carnalis qui inspta
Ista concupiscentis carnalis et im perst-
a racio iudeorum ut .i. Re xxv° Erat
nabal et possessio eius in carmelo / quia
stultus iudaicus ppls in exterior pur-
ficatione confidebat / quia nabal stultus
inspta Carmelus cogitato sancta
ra ut Cant vii° Caput tuum sic carme-
lus .i. mens tua vitam habet et no-
titiam creatoris
Cartilago membra dyaboli ut i Job
b xl° Cartilago eius quasi lamine fer-
ree / quia membra dyaboli contra q̄
membra sunt xpi tonsure non cessant
Cartilago statio ut ibid Cartilago
ossis contra obduritur fortitudinem / sed osse
non habet virtutem
Carectum est iudaicus pplus ut Exo
a ii° Exposuit eum in carecto flu-
minis quia primum xpc iudaico pplo
apparuit Carectum vita ypocritarum ut
d Job viii° Aut potest carectum crescere sine
aqua / quia ypocrite non nisi ex superno
aure veritatem bone accionis accipiunt
Carbunculus lux magna sapientie
a ut Ezech xxviii° Carbunculus dicitur
operuisse primum angelum / quia lux magne
sapientie operuit eum
Caradrion vitium loquacitatis ut Levitici xi°
c prohibetur pplo dei caradrion / quia qui
dam placere cupiunt vitio loquacitatis
insistere nolunt
Cardines sunt angeli sancti ut Ec-
g clesiastici vii° Cardines domus sunt
in interiori domo sancta sanctorum quia sancti
angelorum letantur in intimis aliorum ar-

dines sunt predicatores ut in Canticis anime
b i. Re ii° Domini enim sunt cardines terre
quia ad deum pertinent predicatores ecclesie
Cardines fines mundi ut Job xxvi°
g Cardines quasi fines maris apparent i. fines
mundi regni
Caritas ecclesia angeli sancti ut in Exo
Caritatem in modum retis crates
i. merites viri sancti virtutum multipli-
citate robustam
Crater ordo predicatorum ut in Canticis
a vii° Crater tornatilis
... nunquid indiges poculis quia
predicatores sancti et a eterne sunt alie-
ni et spiritali poculo pleni
Caseus soliditas mentis ut Job x°
c Sicut caseum me coagulasti i. in
compaginem pinguedinis et cogi-
tacione me solidasti
Castra sunt angeli ut Gen xxxii°
a Castra dei sunt hec i. angeli dei
sunt hii in turba habitat deus
Castra viri sancti ut Ezech i° ut sonus
f multitudinis aque castra corporum i. ut fama
meliorum sanctorum Castra sancta tota ecclesia
f ut Cant vi° ut castrorum acies ordinata
i. ut cetus quietus ecclesie Castra vir-
tutes spiritales ut Cant vii° quid videbis
a in sunamitide nisi choros castrorum / quia
in iudaico pplo cum conversus fuit ad
fidem ornamenta erunt spiritalia virtutum
Castra persecutores ut Psalmo xxvi°
Si consistant adversum me castra i. diu
consistant
Catulus est xpc ut Gen xlix° Catu-
b lus leonis iuda i. xpc de tribu iuda
Catulus pplus iudaicus ut Psalmo xvi°
Sicut catulus leonis habitans in abditis
quia xpm persequitur iudaicus pplus
primum et insidias in occultis Catulus
dyaboli ut Judicum xiiii° Sampsone
b catulus leonis interficitur / quia a xpo dya-
bolus superatur Catuli apostoli ut Job
xxxviii° Etiam catulorum leonum im-
g plebis i. desideria apostolorum ecclesie quasi illas
per consumabis Catuli homines reprobi
ut in Psalmo ciii° Catuli leonum insidiantur

ut rapiat qz homines prauari qui demo
nes serviunt bonos persequi no cessant
Catuli detractores ut in Job iiijo c
dentes catulorum leonum contriti sunt i. pa
detractorum conquassata sunt Catuli de
mones ut psalmo lxvijo / Auaz mea er
pias de medio catulorum leonum i. re
demisti me de potestate demonum Ca
tuli leones ut ait xvo Catelli edunt
de micis que gentiles patrum scripture
medullam inquirunt
Cathedra quedam est mundi in qua
sedet auarus psalmo primo / Et in cathedra pe
stilencie non sedit / Quedam moysi ait xxiijo a
in qua pharisei et auditores / Quedam
seniorum in qua laudatur deus psalmo Cvj
prima est perditionis / secunda instructionis / tercia
glorie / prima est mollicies dapnabilis
crimis / secunda auctoritas prelationis regiminis
tercia sublimitas celestis beatitudinis In
prima sedet mali / in secunda boni / in tercia
beati / In prima peccatores / in secunda docto
res / in tercia regnatores / primam cathedram
hii quatuor pedes sustentant / negligentia
sui / obliuio dei / decor visibilium / dulcor
delectabilium / Super cathedram eius pecca
delectatio / puluinar peccati presumptio / negli
gentia sui et obliuio dei inter cetera
oculos eruunt / decor visibilium et dul
cor delectabilium mortiferos eis pedicas
laqueos inuoluunt / peccati delectatio eam
illaqueat / peccati presumptio illam perpetuat /
Secunda quatuor sunt cathedre pedes scilicet quatuor
cardinales virtutes prudencia / fortitudo
fortitudo / iusticia / temperancia / Super
natorium eius dilectio dei / puluinar
testimonium consciencie tranquillitas In cathe
dra tercia / quatuor pedes sunt electorum
scilicet scientia essentia potentia / dilectio Re
clinatorium eius pura diuine visionis
puluinar quibus diuine speculatores / tunc
namque veraciter electi erunt / poterunt scient
ambulabunt amabunt videbunt rectaque gaude
bunt sine mutabilitate / poterunt sine
debilitate / scient sine errore / amabunt
sine offensione videbunt in plenitudine
requiescent in summa pace Igitur prima

cathedra est iniquitatis / secunda equitatis / tercia
felicitatis / qui sedet in prima sedunt in
peccatore omnibus peccati / qui in secunda pre
sident ecclesie in auctoritate iudicii / qui
in tercia exultant cum domino in ciuitate
felicitatis gaudii / Ex hiis cathedris / prima
est vitanda / secunda amanda / tercia deside
randa / prima mala / secunda bona tercia
beata Et cetera
Catene sunt obligationes viciorum ut lam
entacionum xxvjo Catenas tuorum viarum b
constringe i. dissipaui obligationes
peccati que iniquitas viris deprimebat Cate
na afflictiones ut Job xxxvjo Si fuerint b
in catenis et vinciantur funibus pauper
tatis i. quandoque fuerit in afflictionibus et
ligentur pressure angustiis Catene
diuine legis gentium ut xlvo / neque a
catenis iam quisquam eum poterat liga
re / quia gens humana nec ipse diuine legis
gentium a peccatis poterat cohibere Cate
ne virtutes spirituales ut Exo xxxvijo a
Et quas in modum retis catenas i. ad for
mam multiplicatas virtutum spiritualium
Catene pressuras tribulaciones ut Actuum xijo
de catenis quisque egreditur ad requiem c
eternam a pressuris tribulationibus scilicet ad eter
nam peruenit requiem
Cataracte sunt apostoli ut psalmo xljo
in voce cataractarum tuarum / quia
predicatores preparant de ymbre doctrina
rum apostolorum Cataracte profundi scrip
ture sacre ut Genesis vijo Cataracte c
celi aperte i. profunde sacre scripture sunt
conserte sunt et cetera
Cauma zelus fidei ut Job xxxo
ossa mea aruit caumate
i. virtutes mee emarcuerunt pro zelo
nostro et sequitur
Cauda est perseuerancia ut leuitici iijo c
precipitur offerri cauda in sacrificio quando
habeatur perseuerancia in opere bona
Cauda obprobrium ut Deutero xxviijo b
Erit ergo in caudam i. obprobrium et igno
miniam Cauda finis seculi ut Exo
iiijo Extende manum tuam et apprehende
de cauda eius quia in fine seculi domino
gratiam dabit iudeus Cauda antiquorum

vt Job xl° Stringit caudam suam quasi
cedrum quia illud dampnatum hominem dya
bolus in maiorem altitudinem elevabit
Cauda est blandimenta ut Apoc. ix°
potestates eorum in cauda eius quia potestates
hereticorum sunt in blandimentis eorum
Caverna est vulnus in latere domini vt Cant.
ii° surge amica mea in caverna
quia per sanctam mentem suam, recepturus
que de latere Christi effluxerunt sacra-
menta ab infidelitate resurgit Ca-
verna, cor duplex iniquum vt Ier. xlix° Et
in caverna regali qui ablactatus fuerit
manum suam mittet quia dominus non nunquam
pravam mentem que habitatio demonum
est per graciam suam visitat Caverne
predicatores heretici vt Job xxx° habi-
tabit in cavernis, i. morabitur iniquus
in predicacionibus heretice doctrine
Cedrus est divinitas vt iii Reg. iiii°
A cedro que est in libano usque ad
ysopum que egreditur de pariete, i. a
divinitate que regnat in celo usque ad hu-
manitatem que processit de virgine Cedrus
Christus ut Eccli. xxiiii° Quasi cedrus quia
dicimus quod Christus a corrupcione peccati cedrus
lignum sancte crucis vt Ysa. xli° Da-
bo in deserto cedrum, i. futuram in terra esse
mirabile lignum crucis Cedrus celsi-
tudo sanctorum vt Ps. xci° Sicut cedrus li-
bani multiplicabitur, quia vir sanctus per incre-
mentum virtutis crescit in celsitudinem iusticie
erigitur Cedrus fides Christi vt Eccli.
xiiii° Sicut cedrus exaltata sum in libano
quia fides Christi in magna veneratione
habetur in mundo Cedri angeli ut Eze.
xxxi° Cedri non fuerunt altiores illo, quia
primo illo angelo ceteri non fuerunt altiores
Cedri gentiles vt Ps. xxviii° Vox
domini confringentis cedros, i. predicacio humi-
litatis ad fidem elatos gentiles humiliat
Cedri Iudei ut Ps. xxviii° Confringet
dominus cedros libani, i. humiliabit Iudeos
gloriantes in candore sancti, quia libanus
candidatio interpretatur Cedri superbi quelibet
ut Ps. xxxvi° Vidi impium super ex-
altatum et elevatum super cedros libani
i. in tanta sublimitate positum hominem constitutum
et exaltatum super se admirabar perdendum
superborum Cedri potentes seculares ut
Ps. ciii° Cedri libani quas plan-
tavit, i. illos quos exaltat nonnunquam deus superbia
humana qui quamvis seculares sunt in fide
tamen fortiter radicati sunt Cedrus spes
celestium vt Num. xix° Cum in sacrificio
vacca mactatur cum ligno cedrino
offertur, precipitur vaccam cum ad ysopo et
coccino et ligno quia cedrino offerimus
dum in mactatione carnis sacrificium fi-
dei spei et caritatis adolemus Ce-
dri regum iudaici altitudo vt Ezech.
xvii° Aquila grandis alarum magnarum
longo membrorum ductu plena plumis
et varietate venit ad libanum et tulit
medullam cedri, i. abstulit nobilitatem
iudaici regni
Cherubin est angelus sanctus ut Ezech.
xli° Duas facies habebat che-
rub, quia utrumque carnitatis preceptum
implet angelus sanctus Cherubin
duo testamenta ut Exo. xxv° Duo
cherubin vultus vertunt in propiciato-
rium, quia duo testamenta concorditer
predicant Christum dominum nostrum
Cella est sancta ecclesia ut Cant. i° In-
troduxit me rex in cellam vinariam
i. in ecclesiam que habet spiritalem leti-
ciam et sequitur
Cellaria gaudia eterna ut Cant.
i° Introduxit me rex in cella-
ria sua, i. per contemplacionem fecit
intelligere me in gaudia eterna
Celature sunt opera bona vt iii
Reg. vi° In parietibus celature emi-
nentes, i. in viris sanctis opera bona
aliis in exemplum posita
Celi sunt duo testamenta ut Ps.
lxvii° Si dormiatis inter medi-
os cleros, i. si quiescatis inter duo testa-
menta Celi ordinum dignitates
vt i Pe. v° Celi illorum non perdant
illis, i. dignitates non perdunt eis si
ipsi mali fuerint

Cementarii sunt doctores ecclesie
ut in iii Re. v° lapides do-
laverunt cementarii Salomo-
nis quia fideles predicando instruxe-
runt predicatores et receptores
Cena est delectatio contemplationis ut
Ioh. xxi° Recubuit in cena f
super pectus eius quia quilibet
perfectus requiescit in contemplatione a sa-
pientia Christi. Cena est refectio vite eterne
ut Luce xiiii° Homo quidam fecit cenam c
magnam quia Christus refectionem electis su-
is parat vitam eternam
Cera est quilibet peccator ut ps. lx-
vii° Sicut fluit cera a facie
ignis quia deficit peccator
ante eum qui ignis consumens est
Cera veteris legis ut ps. xxi° Tam-
quam cera liquescens id est veteris legis que
[illegible] lumen defecit
Cervus est anima fidelis ut ps.
xli° Cervus desiderat ad
fontes aquarum quia anima fidelis
concupiscit habundantiam spiritualium bonorum
Cervi antiqui patres ut Cant. ii° d
Similis est dilectus meus capree hynnuloque cer-
vorum quia natus est post eos ex carne an-
tiquorum patrum. Cervi contemplatores
ut ps. ciii° Montes excelsi cervis
quia summi contemplationis modi pertinent
ad magnos contemplatores. Cervi
mundi contemplatores ut ps. xvii° Per-
fecit pedes meos tamquam cervorum in-
duxit quia mea adiungat virum per-
fectorum. Cervi sunt fidelitates ut Cant. ii° c
Adiuro vos per capreas cervorum id est
suadeo vos amare fidelitatem mentorum
[illegible] sequentem
Cerva negligens predicator
ut Jer. xiiii° Cerva in agro b
peperit et dimisit quia negli-
gens predicando concepit non nu-
trit quos predicando peperit. Cetus

doctores ut in Job xxxviii° vel xxxix° g a
partum cervarum observasti id est do-
ctores spiritualis generationis considerasti
Cervix est superbia
ut Deut. xxxi° Ego scio con- f
tentionem tuam et cervicem tuam durissimam id est superbi-
am tuam rigidissimam. Cervix
bona libertas ut Job xvi° Te- d
nuit cervicem meam id est adimit
libertatem. Cervices elatas superiorum
ut in ps. cxxviii° Dominus iustus
concidet cervices peccatorum id est deiciet ela-
tiones superborum
Cerastes antichristus ut in Gen. g
xlix° Cerastes in semita quia
omnibus spiritualibus antichristus et virtuo-
sis se exhibebit et elatum
Cetus est mors ut in Jona ii° De-
voravit cetus Ionam quia mors a
consumpsit Christum. Cetus dyabolus
ut Job vii° Numquid mare sum ego g
aut cetus id est vel in inferis vel capite
dyabolo subiectus sum. Cetus su-
perba celsitudo ipsius mundialis ut Ysa. xx-
vii° Occidet dominus cetum qui est in ma- a
ri id est deiciet infidelem et superbam
celsitudinem que est in mundo sequitur
Cibaria sunt spirituales refectiones ut
Prov. xxxi° Dedit cibaria an- r
cillis suis id est spirituales quelibet
refectiones et consolationes fidelibus
suis. Cibaria ea quoad corpora-
lem vitam pertinent ut in ps. lxx-
vii° Cibaria misit eis in habunda-
ntia id est refectionem dedit eis corporalem us-
que ad saturationem
Cicatrices sunt peccata ut in ps. xxx-
vii° Corrupte sunt cicatrices
mee id est ad delectationem redierunt
peccata antiqua mee
Cignus est superbia ut Levit. xi° b
in lege prohibetur ne quis mandu-
cet cignum id est ne se exhibeat ela-
tum

Cilicium est caro xpi ut in
ps̄o xxxiiii° induebar cilicio
i. latum in carne sc. Cilicium c
Judei ut in ps̄o lxviiii° posuisti
vestimentum meum cilicium i. iudei q
in similitudinem orat ex asperitate sa
sui Cilicium asperitas pnie ut Ju
b dith viii° sumit induit cilicium sup
lumbos suos / qz aīa fidelis asperitate
pnie carnis delectaciones extinguere dz
b Cilicium grosse meditaciones ut Ex° xxvi°
ad operiendum tabernaculum de cor sagaa a
cilicina fieri iubentur qz illi qui grosse
intelligunt alios qui mitius contemplantur
in ipsius ab inferioribus impedimentis a
protegere dent /
Clibanus est examen iudicii ut
f Gen. xv° / apparuit clibanus fum
ans / quia vltimum iudicium reprobos
obscurabit et exuret Clibanus tor-
mentum eternus etc. ut in ps̄o
xx° / pones eos ut clibanum ignis
quia dampnatos domini in eterno
cruciatu incendit Clibanus cor cuiuslibet
b iniqui ut Oz. vii° / quasi clibanus suc
census a quoquente / qz a dyabolo r
suggerente cor prauum inflammat Cli
b banus amor boni ut Leuitic° ii° / et f
eiusdem vii° / panes quoque coctos in cliba
no offeretis i. deo ordines bonos atque
in suo amore roboratos
Clipeus est vexillum crucis ut
d Josue viii° / leua clipeum qui
in manu tua est i. erige in
mundo crucem que in potestate tua est
Clipeus verbum excusatorium ut Job
c xxxix° / vibrat hasta et clipeus / qz g
predicatorem bonum verbis detractores et
excusatores mali inuadunt Clipeus
a superbia ut i. Re. xvii° / Clipeus hec
reus tegebat humeros eius i. regi b
da elacio est in humeris qui sunt in dya
boli corpore sunt Clipei ... ciuitas
a Cant. iiii° / mille clipei e
pendent ex ea quia prestita virtutum
omnimoda in sacra scriptura nobis
ostenduntur Clipei omni sancti
ut i. Mach. vi° / Refulsit sol in cli
peos aureos quia xpus illustrat viros
religiosos Clipeus diuina protectio
ut Jerem. xxi / Surgite principes
arripite clipeos i. vos qui spiritualem
gratiam prestitis in pace vestra pos
sidebitis animas vestras
Cimbalum est vicium loquacitatis ut
i. Cor. xiii / Factus sum cimbalum tin
niens i. si sine caritate fuero pre
dicacio mea nichil nisi loquacitas est
Cimbalum predicacio antixpi ut Ysai.
xviii° / Ve terre cimbalo alarum / qz
maledicta debet antixpi qui predica
bit superbiam et elacionem Cimbalum
obsequium caritatis ut in ps̄o vltimo
laudate eum in cimbalis bene sonanti
bus etc. / quia ille maxime deum laudat
qui per caritatem se ei sumit inuicem s.
Ciphus est doctrina
ut Gen. xliiii° / inuenit ciphum
in sacco Beniamin / qz celestis
doctrina erat in pauli corde Ciphus
leo ut i. Re. xxvii° / Tulit ciphum aque
i. qz spiritualis legis cognicionem docto
res legis non habent Ciphi auditores
ut Exo. xxv° / Ciphi in modum nucis i
sculpite candelabri / quia auditores
sunt in ecclesia xpi
Cinomia est vexacio prauorum ut
in ps̄o ciiii° / dixit et venit
cinomia / quia deus iusto iudicio ne
quiciam prauorum esse permittit
Cinamomum est humilitas ut Eccli.
xxiiii° / Cinamomum cum vniuersis
g lignis libani i. humilitas cum omnibus
bonis operibus
Cinubium sunt caterue populorum
b ut Cant. v° / Et cinubium pleni
sunt guttis noctium i. populi mei
tenebrosis peccati stupris repleti sunt
Cingulum est rigor iusticie ut
e Ysa. xi / Cingulum lumborum eius
ficio / qz dedit rigorem iusticie deditum
...

C simplices sunt integritudo cordis
ut ps° c[x]iiii° dixit et veniet
… omnia et simplicitas, quia dominus
in … cum operibus iniquitatem per
mittit integritudinem cordis

C yprus est infectio celestis gratie ut
Cant. iiii°/ Cyprus cum nardo i.
delectatio interne infectionis cum fama
bone operationis C yprus ecclesia ca
tholica ut Cant. i° botrus cypri di
lectus meus mihi i. xpc quem diligo
est dextra fecunditas ecclesie

C ipressus est xpc ut Eccli. xxiiii° et quasi
cypressus in monte Syon/ quia
xpc qui est incorruptibilis sapientia pa
tris ascendit in celum

C irculus est sacra scriptura ut pro
v. xi° Circulus aureus in nari
bus eius i. scripturam sacram frequentat
fatuitas hereticorum C irculus proprie
scriptura ut Iob xl°/ Nunquid pones
circulum in naribus eius i. intelligendo
perversus per pravitatem tuam astutias eius
Circuli libri sunt ut Exo. xxvi°
quattuor circulos aureos pro basibus i.
quatuor libros scilicet evangelii recte intel
ligibus Sequitur

C isterna est sacra scriptura ut Exo.
xxi°/ Si quis aperuerit cisternam
i. si quis exposuerit sacram scripturam
C isterna cor hominis ut in Parabol. pro
v°/ Bibe aquam de cisterna tua i.
accipe consolationem in corde tuo C i
sterna mens prava ut Ier. vi° Sicut fri
gidam facit cisterna aquam suam quia
impiam facit mens prava cogita
tionem suam C isterna infernus ut Gen.
xxxvii°/ miserunt Ioseph in cisternam
quia non habuit aquam/ quia inde eius
omnibus … xpc descendit ad infernum qui
nullam habuit suavitatem gratie

C ristallus est duritia cordis ut
in ps° cxlvii°/ Mittit cristallum
suum sicut buccellas. quia sicut fideles sibi
devos incorpora-/ sicut et duros non …
emollit C ristallus est natura angelica
ut Ezech. i°/ quasi aspectus cristalli hor
ribilis i. ad instar nature angelice que
iam pervenit ad stabilitatem correptionis

C iati sunt doctrine humiles ut Exo.
xxx° fiale et ciati turibula i. sume
et humiles doctrine in scriptura

C ithara est recta operatio ut ps° x
xxii° Confitemini domino in cytha
ra i. in recta operatione C ithara vita
activa ut ps° lxxx/ psalterium
iocundum cum cithara i. dulcedo contem
plationis cum actione C ithara mor
tificatio carnis ut ps° xcvii° psal
lite deo in cithara etc. i. in abstinen
tia carnis pro sanctitate cordis in oris
C ithara leticia ut Iob xxx°
versa est cithara mea in luctum i. in
dolorem leticia mea C ithara sua
vitas consolationis ut i Re. xvi°/
psallebat David cithara et refocilla
batur spiritus eius/ quia per suavitatem
dulces loquuntur … mores …
tis Sequitur

C ives sunt fideles ut Ephe. ii°
Cives sanctorum i. socii eorum
qui sancti sunt C ives mali iudei
tes ut in Luca xix° Cives
autem eius oderant eum quia infideles
iudei persecuti sunt xpm C ives de
monis ut Luce xv° abiit et adhe
sit uni civium i. conversus se … …
quia unus demonum

C occum est ardor caritatis
ut Exo. xxv° Coccum bis tin
ctum i. delectationem dei et proximi/
Coccus passio xpi ut Gen. xxx
viii° in manu eius qui post natus
est sacre obstetrix ligavit coccinum
quia ad populum gentilem qui post assumptus
et notitia dominice passionis pervenit

C horus est concordia ut ps° ult.
laudate eum in tympano et choro
i. glorificate eum in abstinentia carnis
et concordia caritatis … cogitatio

a electorum ut Cant. vi^o Quid videbis
in Sunamite nisi choros castrorum
quia in ecclesia de gentibus collecte sunt
societates que spiritibus malignis
terribiles sunt
Cophinus est opus simile ut in
ps. lxxx^o Manus eius in
cophino servierunt i. de opere simili
cophino servierunt. Cophinus corrup
tio ut Luce xiii^o usque dum fodiam
b circa illam et mittam stercora
i. dum mittam sterilem similem factam
corruptorem peccati sui cognoscere. Cophi
nus corda iustorum ut Act. vi^o et
c b b Ioh. vi^o et Luce ix^o impleverunt xii
cophinos de fragmentis quia corda
hominum qui per xii apostolos illuminati sunt
sacre scripture expositione replentur
Collum ordo predicatorum
ut Cant. vii^o Collum tuum sicut
b turris eburnea i. predicatores qui
ebur in vite aliis transfundunt nisi deco
ri et casti sunt. Collum sermo sancte
predicationis ut in Prov. primo ut ad
b datur torques collo tuo i. ut sermo
predicatoris indeficienti virtute conne
xione coniungatur. Collum mentis ut Ysa.
a lii^o Solve vincula colli tui i. abice
terrena desideria que ad ima deprimunt
d mentem. Collum fidei ut Cant. iiii
Vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum
et in uno crine colli tui i. adprecia
tem me commonisti in unitate fidei
per quam caput est suo corpori quod
est ecclesia unitur. Collum audacia
c ut xv^o Iob Cucurrit adversus eum erecto
collo i. superba audacia ei re
sistit. Collum finis ut Abacuk iii^o
c Denudasti fundamentum usque ad collum
i. absconditam dyaboli astutiam fecisti usque
d ad finem. Collum elatio ut Iob xli^o
In collo eius morabitur fortitudo quia
per superbiam suam dyabolus se fortem
videt. Sequitur Columba ⁊ Colubra

d Columba spiritus sanctus ut in Ewangelio Ioh. i^o
Vidi spiritum sanctum quasi columbam descen
dentem in ipso quia in simplici
tate et mansuetudine venit spiritus
sanctus super Christum. Columba Christus ut Gen.
g xxv^o despecta facta est etiam a fratre ut
columbe quia in iudicio Christi reprobi peri
bunt quos simplices et mansuetos non
tollerant. Columba ecclesia ut ps. lxvii^o
penne columbe deargentate quia rectores
ecclesie omnibus sunt eloquiis decorati.
Columba quilibet simplex ut ps. c
liiii^o quis dabit michi pennas sicut
columbe i. virtutum emolimentum ad amo
lestiis ut non amittam simplicitatem.
Columba quilibet fatuus ut Osee vii^o
a Columba seducta non habens cor quia decep
ta prava mentis non vult ad cor redire.
Columba contemptor mundi quilibet ut
b Gen. viii^o non invenit columba ubi re
quiesceret pedes eius quia qui perfecte
mundum contempsit affectum suum in eo per
amorem non figit. Columba est vita
c activa ut Gen. xv^o Abraham in
sacrificio turturem obtulit et columbam
quia perfecti quilibet solitudines deo
offert contemplativos et publicam activis
cultum. Columba dona sancti spiritus ut
b Mt. xxi^o et Ioh. ii^o eos qui ven
c debant columbas eiecit de templo
quia emptores et venditores dono
rum sancti spiritus ab ecclesia eiciendi sunt
c Columba gemitus penitentie ut Luce ii^o
Maria duos columbarum pullos obtu
lit in sua purificatione quia per dulcem
penitentie gemitum fidelis quisque anima purgatur
dum se dolet tam quod bonum obmisit
quam quod malum admisit. Columba to
tus Christus i. caput et corpus ut Levitici
b v^o in tipo nostri sacrificii columbe guttur
non penitus abscidi precipitur ut post
mortem caput corpori adhereat quod co
dem quod caput nostrum pro nobis mortem
pertulit verius nos sibi in ipsa sua mor
te coniunxit. Nota septem virtutes
columbe. caret felle. nullum ledit. alienos

pullos nutrit gemitum pro cantu
emittit. mox stacionta moratur granum
eligit quod comedat in foraminibus pe-
tre nidificat que omnia in sacrificatione
quemunt fideli anime. Significat spiritum sanctum.
Coluba dicitur quia colore lubos vel quasi
collum ad singulos cursatos colores
mutat. Sed

Color est decor religionis ut Tre-
norum iiij°. Mutatus est color optimus
quia in religiosis decor religio-
nis in multis obscuratur. Color gesta-
tio prava. Color gustatio pra-
va ut Leuitici xiij°. Cuius color
albus in carne fuerit. i. gustatio prava
in publico apparuit. Colores de-
quere peccatores ut Job xxviij°. Non
conparatur sapientia tinctis in coloribus
in die quia sapientia comparari non potest fu-
catis secularium eloquiis.

Coluber incarnata sapientia ut in
Exo. iiij°. Versa est in colubrum
virga illa ut fugeret moyses
quia Christum in carne incarnatum phariseus
vidit sed ab eo per incredulitatem fugit.
Coluber dyabolus ut Job xxvj°. Edu-
cens est coluber tortuosus quia per Christum
grandis seductor dyabolus ab homine est
eiectus. Coluber antixpus ut in Gen. xlix°.
Fiat dan coluber in via quia antixpus
hijs qui per latam viam ambulant blan-
dus in seducendo se exhibebit.

Colles sunt sancti ante legem ut Gen.
xlix°. Desiderium collium eternorum quia
multi reges et principes voluerunt
videre Christum. Colles sancti martires ut in
ps. lxiiij°. Exultatione colles accin-
gentur quia omne gaudium existima-
bunt sancti martires cum in temptationes va-
rias inciderunt. Colles omnes fideles
ut in ps. lxxi°. Et colles iusticiam. i.
homines fideles operibus sanctitatis exercebunt.
Colles altitudines sancti ut apostolus Aba-
cuk iij°. Incuruati sunt colles. i. humilia-
ti sunt sublimes potestates. Colles super-
borum mentes ut Ysaie xl°. Omnis mons
et collis humiliabitur quia in aduentu

redemptoris nostri et humilis contulitas ple-
nitudinem gratie accepit et iudea pe-
riorem perdidit. Hinc inde tumebat. Sed

Colone sunt tutores.
Cultores ut Ysaie v°. Colone eius sunt
electe palmarum virge quia viri sancti
spiritualem victoriam portauerunt. Colone
cogitaciones mentis ut Cant. vij°. Come
eius sicut purpura regis iuncte quia co-
gitaciones anime deuote passionem Christi ad
eum reportant.

Compages sunt cogitaciones ut Hebre.
iiij°. Compagum quoque et medullarum
quia diuina cogitaciones et intencio-
nes discernit.

Contentus sermo doctorum ut Job.
xxxviij°. Contentum celi quis dor-
mire faciet quia in futura vita sermo
diuinus cessabit nec docebit quisquam proximum suum.

Concubine sunt anime iniquorum
ut Cant. vj°. Et octuaginta sunt concu-
bine quia iniqui resurrectionem quidem
credunt futuram sed tamen bene viuendo
non diligunt. Concubina est lex vetus
ut Gen. xxxv°. Dormiuit ruben cum
concubina patris sui quia phariseus iudaicam
legem per peruersam prauum intellectum ab-
usus est. Sed

Cognicio est approbacio seu apparacio
Exo. xxxiij°. Noui te ex nomine.
Cognicio sancta ut i. Joh. iij°. Nouit omnia.
Cognicio est coitus ut Genesis iiij°.
Adam cognouit vxorem suam etc.

Consules sunt viri sancti ut Job iij°.
Cum consulibus terre dormirem
i. cum illis qui aliis vite consilium
prebent requiescerem.

Consiliarij sunt doctores praui ut
Job xij°. Adducit consiliarios in stul-
tum finem. i. prauos doctores in fatui-
tate finire permittit.

Consiliarius est Christus ut Ysaie ix°. Vo-
cabitur nomen eius consiliarius
quia hominum ad vitam consilium dedit.
Consiliarij sunt angeli ut in li°. Reg.
Consiliarij regis dauid. i. angeli ad
salutem hominum consulentes et deo fa-
mulantes

Contentio in bono ut Luce xiii. Con-
tendite intrare per angustam
portam. Contentio in malo. i. Cor.
iii. Cum sint inter vos zelus et con-
tentio etc.

Convalles humilia dicta sanctorum
ut Iob xxxix. Sit de convalli-
bus ista respicientes cum singula
respiciet ad ea tamen clamore. In conval-
libus autem respicis singulis tu clamore
terrere et subortis in finibus tamen oratio-
nibus est pro se parva litigare.
Convalles loca penarum ut Iob
vi. Fratres mei preterierunt me sicut torrens
qui raptim transit in convallibus. Rap-
tim ad convalles transit qui in longa
voluptatum desideria pertransit sed ad
sed ad inferni claustra repente descendit.

Corvus predicator ut
Iob xxxviii. Corvus prepa-
rat corvo escam suam. i. quis de
predicatori ut pasci possit in obsequia
subditorum. Corvus demonis quibus
et predo ut Gen. viii. Emisit
corvum qui non est reversus. Per itin-
erem ab archa peccator et [illegible]. Corvus
quibus similis ut Cant. v. Come eius
nigre quasi corvus quia ipsi fideles qui
Christo capiti inherent in oculis suis
humiles sunt. Corvi predicatores Prov.
xxx. effodiant eum corvi de torrenti-
bus. i. auferant baptismum predicato-
res fluenta doctrine respicientes. Corvi
gentiles ut Ps. cxlvi. et pullis
corvorum invocantibus eum. i. filiis
gentilium confitentibus eum.

Cortina est vir sanctus ut Exo. xxvi.
longitudo cortine habebit
viginti octo cubitos. quia quilibet sanctus
in dilectione dei et proximi decalogum
implens ad futuram resurrectionem primum
suspirat. Sequitur

Cortex est signaculum crucis ut Gen.
xxx. Hic cortex malipunici
ita genere tue quia ad imitationem domine
crucis sancti se affligi permittunt. Corti-
ces dilectores ut Iob xxx. Mandebant
arborum cortices. i. amabant exteriorem vi-
sibilium dilectionem. Cortices sensus hy-
storiales ut Gen. xxx. detractis corti-
cibus candor apparuit. i. submotis
hystorialibus sensibus decor spiritualis in-
telligentie innotuit. Cortex regimen
humilitatis ut Ioel i. posuit vineam
meam in desertum et ficum meam decor-
ticavit. Anima meus hominis quodammodo
ficus decorticata dicitur quia candida est
in eo quod terimur et sanctitati proxima
in eo quod regimen nudatur.

Crocus est caritas ut Cant. iiii. cum
cinnamomum sponsenardus et crocus
quia sancta etiam facit ad opus bonum
operibus ea que et ad virtutem pertinent
caritatis. Sequitur

Costa est robur spirituale ut Gen. ii.
Cumque obdormisset tulit unam
de costis eius et replevit carnem
pro eo quia tunc moraliter sit quando
quando oblivioni per ipsum aliquo delectan-
dus et spirituale robur ab eo tollit et
carnalem ei molliciem permittit. Quando
Coste sensus anime ut Iob xxxviii.
In cedra inradiat costas coctas illius. quia
in pios sensus anime sue spiritualis
constans corrumpit

Concupiscentia est lex ut Ps. Cum
dixit et venit concupiscentia quia do-
minus precepit et lex vetus iudeis
data est. Concupiscentes voluptates car-
nales ut iiii. Reg. i. revertere aque tam
turpissime mare concupiscentes detulit in
castra quia deum abolens voluptates car-
nales que sunt in mundo optat viris
religiosis etc.

Cubitus est bona actio ut iii. Re.
viii. Ab latere arcus cubitus unius
quia sermo predicatorum et unita-
tem pacis caritatis et sic unitatem
bone actionis. Cubitus in amplitudinibus
active vite Ezech. xl. sumitur per
cubitorum et palmarum quia sancte sapere
utramque vitam teneat aut activam
et contemplativam

Cubile mentis bona ut Ps. Intra
in cubile tuum. i. in tuis latebras
mentis tue dilige. Cubile mens

preciosa ps. cxxxv°. Iniquitatem medi
tatus est in cubili suo, i. malum tra
ctavit in corde suo. Cubile quietis dya
boli ysaie xxxiiij°. Erit cubile dra
conum quia cordibus quibus habitatorum
sunt facti demonum. Cubile quietis et
letitie ut in canticis luce xi°. Iam
pueri mei mecum sunt in cubili quia
sanctorum anime a corporibus exute iam sunt
cum domino in celesti quiete. Cubilia
prima sanctorum ps. cxlix°. Letabuntur
sancti in cubilibus suis quia sancti de premiis
suis sibi secundum maiorem merita sua dote
in celo letantur. Cubile quietis ma
lorum Canticorum iii°. Coronabit lectulum decu
bili locum i. victoriam reportabit de
contrariis superborum. Cubilia corda
gentilium ut ysaie xxxv°. In cu
bilibus in quibus prius dracones habi
tabant orietur viror, i. doctorum sancte et
obedientia superborum subditorum.

Cubiculum est status mundi ut Gen.
xli°. Septem spice pullulabant
in culmo uno, i. septem
sterilitatis et fertilitatis anni veniunt
et in statu huius seculi. Cubiculum est
status Oseae viii°. Culmus stans non est
in eo germen, quia ypocrita stare vir
videtur sed non est in eo vera stabilitas.

Culex est Barrabas latro
ut Matth. xxiii°. Liquantes culicem
quia iudei sibi postulabant dimitti Bar
rabam latronem.

Culterum est acumen intellectus prov.
xxiii°. Statue cultrum in gutture
tuo, i. habe acutum intellectum vel sensum
in eloquio tuo. Culterum precepta domini
mortis hec vite hiis aquis et humi
lapientate temperate / horum unus solum
est amica ardor habendi unde est
[illegible] hiis membris tali in equis
[illegible] commissis. ut Iosue v°. Fac
tibi cultros lapideos in circumcisione filiorum

ysrael quia deus christus ihesus verbis ysta dedit
hominibus precepta quibus vitiorum in eis
superfluitates abscidit.

Crus est torrens iuxta ps. cxlvi°.
Nec in tibiis viri. i. unde [illegible] per se corrup
tibilibus. Crura bona que dedi ha
bemus ysa° xxviii hic longiora crura
vestra quia illos imitatur deus qui ad
conversionem future vite sua desideria
extendunt. Crura robora stabilita
tis proverb. xxvi°. Sobrius sicut frangentur
corpora crura quia mentes malignorum spiri
tuum solum in cordibus sed etiam in actibus
auferre robur stabilitatis. Crura
doctorum sancte fracta sunt ut Ioh. xix°. Non
fregerunt crura eius quia predica
tores sanctos quibus in ecclesia deo sua
mitunt persecutores vel maligni spiritus
enervare non possunt. Crura itinera
domini incarnationis ut Cant. v°. Crura
illius sicut columpne marmoree quia que
cumque in humanitate gessit esse vera et
fortia fuerunt.

Custos est christus ysaie xxi°. Cu
stos quid de nocte, i. quid pro
nostra o christe facturus [in] maiestate. Cu
stodes doctores Cant. v°. Tulerunt
pallium meum custodes murorum, i. primam
meam vetustatem abstulerunt a me doctores
ecclesiarum. Custodes maligni spiritus
ut Matth. xxviii°. Pre timore autem eius conter
riti sunt custodes quia domino veniente ad
iudicium non solum reprobi homines sed et
maligni spiritus vehementer pavebunt.

Cultellus est quibus terrenis rebus
vacatur ut Iob viii°. Cultellus inca
navit quia illi qui terrenis re
bus inmoderate intendunt ab humore
divine dilectionis arescunt. Cultellus quibus
inferius ut Iob xxx°. Cultellus mea
denigrata est super me quia inferiores
qui sunt in ecclesia veluti persequuntur

obsturantur. C vitt mollities vt Ezech.
xxiii°. adhesit cutis cum ossibus
quia spirituale robur cum mollities
carnalis incepit. C vitt peccatum ut Job.
xvi°. Saccum consui super cutem meam
.i. per rigorem penitencie delevi peccatum meum
C rabs accipitur quandoque pro
futuro vt Gen. xxx. Jacob ad La-
ban cras .i. in futuro respondit
at me iusticia mea sine respondebit mihi
Item Math. vi°. Si fenum quod hodie
floret / et cras .i. in futuro in cliba-
num mittitur .i. in actum sine ignem
eternum. De cordis dicit Gregorius melius
est sedere et orare quam currere dure
C onuerti debemus a malo ad ingre-
diendum ut Zach. i°. Conuertimini ad
me etc. Item conuerti debemus a gau-
dio perhemptorio ad luctum salubrem
a superbia et inflatione venti ad spiritum
mansuetudinis et humilem
C ogendus est deus confessionibus vi-
gilys ieiuniis disciplinis or-
ationibus iubilacionibus gemiti-
bus suspirys. Nam dominus mediis
cum duobus discipulis lecitabeus
cum eis vellet recipi et tamen finxit
longius ire Luce xxiiii°.
C ogendi sunt hospites scilicet pau-
peres. Hinc est quod in Josue cooperit
Raab exploratores et Job xxxi°.
foris non mansit peregrinus / in carnem°
Luce xix°. Zacheus accepit dominum in
domum suam gaudens / pauperum certe aut
hospitalis virtutem sine intimatione
pe. iiii° / et Hebre. xiii°. Hospitalita-
tem nolite oblivisci / per hanc quidam
placuerunt angelis hospicio susceptis / le-
gitur enim quod dissimulantes angelos loth
in hospicium suum intrare coegit Gen.
xix°. O coactio sancta o violencia co-

mendabilis que non solum angelos ymmo
etiam xpum fecit hospitem. Si recipitur
pauper in hospicio / magis meritorium
est ei benigne ministrare quam ipsum in
cibo et potu exhibere vnde Luce vii°. Do-
mum autem ad phariseum / intraui in
domum tuam aquam pedibus meis non
dedisti. Unde est quod tantum deberet esse hospi-
tibus affectus quod non vocandi sed etiam coge-
bendi sunt. Nam et de discipulis le-
gitur / qui coegerunt dominum Luce xxiiii°.
et Gen. xix°. Duo angeli adorante et
supplicante loth ipsum qui dissimula-
bant hospicium dicentes nequaquam sed
in platea manebimus coacti sunt intrare
C ompedes e alius nomine
C ap vnde ps. cxlv°. Dominus soluit com-
peditos etc. Alius compedes nature
penalitas seu defectus anime / quibus de-
generant cum quibus sui natura cumulant.
lant. Alius est gule seu preceptorum
Eccli. vi°. Filii in vincla pedes tuum
in compedem vnde etiam claustrales viri
debent compedi subiici compedum que sunt arte
qui arctat nos ad illa implenda sine
quibus non potest esse salus .i. precepta de-
calogi / sunt alie catene quibus
compediuntur contemplativi scilicet contem-
placionis perfectione et consilii. Sunt
et compedes alie de quibus dicitur Ysa.
lii°. Solue vincla colli tui / et ibi
Ysa. lviii°. Solue colligationes impie-
tatum / et Eccle. iiii°. aggrauauit
compedem meam / sunt et alie compe-
des pene de quibus dicitur ps. lxxviii.
vltio sanguinis sanctorum tuorum qui effu-
sus est etc. Require registrum de
O.

Deus
Depriuatio
Dealbatio
Decima
Decimatio
Defectus
Duobus modis defe-
cit corpus
Duobus modis
descendit christus
Duo sunt deserti
Desertum
Detractio
Defunctio desiderium
Doctrina
Duobus modis
dicit deus aliquid
Duobus modis di-
citur aliquid
Dies dignitatis
Dignitas
Diffitas
De modo distandi
discordes
Dissipator
Diuitie
Duobus modis docet
deus
Doctrina christi
De quo docuit christus
Dolus
Dominus vobiscum
Demus
Dormitio
Distinctio numeri
Duorum sacrificio
Duo diuortia
Damula
Damnificatus
Diagma
Diuitie
Delicie
Denarius
Dentes
Dextralia
Dyadema
Diluculum
Dilectus
Diluuium
Diues
Domus
Dromedarius
Dorsum
Dux
Deglutio

Deus accipitur pro persona
patris actum iiii°. Deus
patrum nostrorum glorifi-
cauit filium suum ihesum. Deus
pro persona filii Ro. x°.
Qui est super omnia
benedictus deus in secula.
Deus pro persona spiritus sancti ut actum
v°. Non es mentitus hominibus sed deo.
Deus pro tota trinitate ut Ro. vi°.
Dominus deus tuus deus vnus est.
Deus dicitur creatura ut Exodi iii°.
Ego sum deus abraham deus ysa-
ac et deus iacob. Deus dicitur
nuncupatiue Exodi vii°. Ecce constitui
te deum pharaonis. Deus quandoque
loquitur per se ipsum psalmo lxxxiiii°.
Audiam quid loquatur in me dominus
deus meus quandoque per angelos Gen.
iii°. Vocauit deus adam et dixit
ei. Videtur etiam deus per subiectam
creaturam ut Gen. xxxii°. Vidi dominum
facie ad faciem, vel puro intellectu
ut in canonica i°. apostoli v°. Beati mundo
corde quoniam ipsi deum videbunt. Gene-
raliter deus per semetipsum et aliter
per angelos Gen. iii°. et in xxviii°.
moralium li°. Specialiter vero videatur
an per subiectam creaturam an puro
intellectu inuenitur in epistola
sancti augustini ad italicam et
in epistola eiusdem ad paulinam de
videndo deo. Item nota in libro xxii° de
ciuitate dei et in li° moralium
xviii°. Dei iudei psalmo lxxxi°. Deus
stetit in synagoga deorum. i. christus corpora-
liter inter iudeos conuersatus est. Dei
prelati ut Exodi xxii°. Diis non detra-
hes. i. prelatis. Deus ponitur quandoque
per se et tunc significat diuinam essentiam

quandoque improprie ad supponendum
pro persona et sic potest poni in
verbis et nominibus distinctis ut
deus genuit hic supponit pro
patre Deus genitus pro filio
Deus procedit pro spiritu sancto e
Deus est nomen ubi natura sive
essentia unde Levit. vi. Audi
b Israhel deus tuus deus unus est
Sumitur cum multiplicatione pluries ut
in ps. xcv. Omnes dii gentium
demonia. Deus est potestate
ut prelati rectores ecclesiarum. Exo. g
xxii. Non detrahas principi po-
n puli tui nec maledices. Deus
est adoptione ps. lxxxi. Ego
dixi dii estis. Deus est venera-
tione ut ad Philip. iii. Quorum deus
venter est. Deus queritur per bonam
operationem et per fidem ut Ysaie lv.
b Querite dominum dum inveniri potest
dum prope locus est in futuro videtur
et non invenietur, in novitate cum dum
prope est in veritate dum hic habetur
Deus queritur per contemplationem
ut Cant. iii. Quesivi quem diligit
a anima mea. Deus queritur per terrenam
malam oblationem Osee v. In
a pecoribus et armentis vadent et
querere dominum et non invenient cum quia
oblatus est ab eis
Deprecatio malorum est triplex tra-
cta primo triplex apta indignorum
Da que est ut in ps. lxxvii.
tamquam potens crapulatus a vino
g Secundo est captans acceptatorem unde Mt. xxv.
Esurivi et non dedistis mihi manduca-
re Tertio est aptam maledictionem ut
ibidem Ite maledicti in ignem
eternum qui paratus est etc.

Dealbatio alia est bona alia mala
Item dealbatio bona est tunc
dicitur ex gratiarum infusione in cordibus ari-
dit sicut mundi in eternis glorificatione supra
sex dierum visionibus intuitive. Dealbatio
malorum alia est ypocritarum de qua dictum
e est Mt. xxiii. Ve vobis ypocrite qui estis
sepulcra dealbata. Alia est divitum
ut in ps. xxviii. Confringet deus
cedros libani i. potentes seculi libanus
candidatio interpretatur
Decima est dictum ut quadragesima. xl.
que instituta erat pro decima die-
rum. Decima est fructuum quam in
veteri lege preceptum erat quod de omnibus
rebus suis decimas darent ut Exo.
g xxii. Deus ad moysen dixit, deci-
mas et primicias non tardaveris mihi
offerre, et in deut. legitur quod hebrei
singulis annis duas faciebant deci-
mationes quas sequitur i. elemosina Et ex
recepto totam magis habetur hic de cetu
Omnes decime terre sive de frugibus sive
de pomis arborum domini sunt sunt et
illi sanctificantur. Omnes et boves et capre
que sub pastoris virga transeunt, quicquid
decimum venerit sanctificabitur domino et non
eligetur nec bonum nec malum nec altero
commutabitur, si quid mutaverit et quod mu-
tat et quod mutatum est sanctificabitur domino
et non redimetur. Sed volumus quod ad-
moneantur semel secundo et tercio qui non emendaverint ana-
thematis vinculis astringentur usque ad
emendationem congruam et satisfactionem quo-
que se constrictat qui decimas retinet vel
primicias vel ab aliis exigit immo ut
verum dicam rapit ut quidam milites
alienas et si non cessat quod de habitis
nisi reddat integre dampnosus se defendit
i. defendere se credit. Cum augustinus dicit non
dimittitur peccatum nisi ablatum restituatur
Monachi vero qui perfecti dicuntur quo
ut non perpetuat, defendere se presumat
Nec cum imperfecti decimas reddere te-
neantur et primicias, ergo multo magis
perfecti ut monachi quibus non licet et sua
ligete sub iudice, quia dictum est etc.
Dei quibus abstulerit tibi tunicam da ei

et palmam, et si quis te percusserit ad
maxillam etc. Si vero nullus debet scan-
dalizare, et quia relinquere in
quibus existit etiam dampnationis
discrimen: magni theologi dubi-
tant et inter se disputant utrum
peterent monachi retinendo decimas
sic tandem solventes pastore illud
est eligere de duobus in quo nullum
dubium est etiam dampnationis quam id in quo
dubium est in persolvendo melius
ergo magis dare uno [illegible] tenetur
quam retinere uno quam rapere. De
hominibus etiam dare decimam suam
voluit dominus Deus in tribubus Levi
ministratoribus sui altaris voluit ap-
probare per hoc quod decime et primicie
non solum de possessionibus bonis [illegible]
debent dari sed etiam de rapinis iuste
raptis, unde Genesis xiiii°. Abraham
devictis quatuor regibus qui nepotem
suum scilicet Loth et quatuor reges cum
ipso ceperant, non solum dedisse decimas
de preda dicitur, sed et dimisisse, que de me-
lioribus elegit decimas sacerdoti scilicet
Melchisedech, et tunc primum decime
leguntur date, sic et primicie Abel.
Item non quod primicie et decime ideo sol-
vuntur quia ipse est alpha et o
principium et finis, et quod primicie
de primis debent dari, sic decime de
ultimis, quia primicie principium et deci-
me consummationem bonorum operum signi-
ficant. Item ultra decimum numerum non
potest numerari nisi per replicationem etc.
et ideo damus decimam ut de nobis
decimus ordo restauretur, novem enim decimi
fuerunt ordines qui numquam nisi no-
vem. Quod de singulis illis novem
tot ceciderunt unde possit fieri decimus
ordo. Primicie vero de omnibus dari
debent. Unde est quod de rebus eas pol-
limus [illegible] quatuor tempora ad eas
scilicet persolvendas ieiunamus ut ita pro
decem et novem diebus unum persol-
vamus.
Declinatio est oculorum causa cupidi-
tatis ut Proverbiorum xvi°. Oculos suos statuerunt de-
clinare in terram, et Proverbiorum xvii°. Oculi stultorum
in finibus terre, et Ecclesiastes ii°. Et omnia que desi-
deraverunt oculi mei. Declinatio est oculorum
causa humilitatis ut in publicano qui dixit
Luce xviii°. Deus propicius esto mihi peccatori. Declinatio
est oculorum causa puritatis unde Johannis viii°.
Iesus se debet inclinatus in terram causa
nostre redemptionis attendendo alias attem-
tando. Declinatio est oculorum causa ostendende
nostre conditionis unde quando oramus prostrati.
Declinatio est oculorum propter recogitandam fra-
gilitatem nostre carnis unde in Psalmo xliii°
adhesit in terra venter noster. Declinatio est
oculorum propter vitandam materiam peccandi que dum
terrenis ut cum despiciamus.
Defectus est optabilis et laudabilis unde
Psalmo cxviii°. Defecit in salutari tuo
anima mea, id est in salutari. Bonus est ergo defectus
iste. Talis enim defectus indicat nimium deside-
rium boni nondum adepti, sed ad avidissime
cupiti, unde Symeon et Anna qui sancti Christum
desideraverunt, unde sunt ille vii septem antiphone
solemnitates ante natale, O adonay, O radix
David, quibus salvatoris adventus petitur. Et
non quod sint [illegible] tam quia ille innotescitur qui est
Deus et homo, et sunt septem quia in eo se-
ptiformis gratie est plenitudo et nunc omnes
iusti eum secundo venturum expectant. Defectus
culpabilis est a bono in malum et ille ma-
lus est, sic a malo in bonum bonus est. Defectus
simpliciter et sine additione solet accipi in malo,
sic profectus in bono nisi addatur aliquid ut cum
dicitur mali proficient in peius. Defectus est in ma-
lo ut Psalmo ci°. Defecerunt sicut fumus dies mei,
quia vita mea quanto magis se extollit tanto
citius evanescit. Defectus in bono ut Psalmo
lxxi°. Defecit spiritus meus, id est defecit timor.
Descendit Christus quia per mater- | incar-
nacionem unde Psalmo lxxi°. Descendit sicut
pluvia in vellus. Descendit per
mentem inquisitionis unde Genesis xviii°. Descen-
dam et videbo utrum opere compleverint.
Item Canticorum vi°. Descendi in ortum meum
ut viderem etc. Descendit per passionem unde
Luce vi°. Descendens Ihesus de monte ste-
tit in loco campestri. Descendit per mortem

vnde descendit ad inferna
Descendit homo per peccatum primum Exo. xv.
Descendit filia syon descendit in Babilonem
Descendit per compassionem secundum illud apostoli ij
Corinthios v. Siue mente excedimus deo siue so
brij sumus vobis. Descendit per humilitatem
vnde Regum ij. Des boni dux Illud conuallium
Nota quod descendit deus, homo, et dyabolus
sed Christus per humilitatem homo per peccatum dyabolus
per superbiam Secundum
Descensus triplex est, primus est in languore
scilicet in compassione, secundus in hu
militate et isti duo primi descensus sunt
culpe, secundus mie, tertius beniuolentie. De
primo scriptum est Psalmo C i. Non adhesit mihi cor
prauum a me. De secundo, videns vidi afflictionem
populi mei etc. Et veni liberare eum. Exo iij.
De tertio inclinauit celos et descendit et ca
ligo sub pedibus eius Psalmo xvij.
Desertum est celum ut luce xv. dimisit
nonaginta nouem oues in deserto, quia
angelicam naturam reliquit in celo quod ideo
dicitur desertum quia ab angelis derelictum qui per superbi
am corruerunt. vnde Ysaie xiiij. Ysayas
insultando lapsum luciferi sic ait quomodo ce
cidisti de celo lucifer qui mane oriebaris.
Lucifer in superiori celo creatus fuit ut dictum
est in angelis. Et ideo celum dicitur desertum
quia primus homo illud deseruit. Similiter
deserto, id est in celo nonaginta nouem relictis dominus
noster Ihesus Christus quesiuit ouem que perierat
ut curaretur, id est huius tribulationis et passionis
mee humanum genus ab antiquo hoste liberaui.
Desertum est peccatoris conscientia, scilicet a viris quod
alio nomine sabbatum peccatoris nominatur. Siue isto
deserto non est salus videlicet quod sicut plantare
huius hic desertum scilicet qui syon in sanguini
bus edificat Michee iij. Erunt de terra al
taris superbiunt et de patrimonio crucifixi
lasciuiunt. In istos inuehitur Ysaias. alias
Abacuc. ve illis qui syon in suis sangui
nibus edificant, id est suis parentibus et cognatis
Sepultum ecclesiam deformat. Desertum contra
Desertum est solitudo localis
Iheremie Iohannis i. Ego vox clamantis in
deserto, id est in locali solitudine Iohannes vero in
vtroque deserto clamabat scilicet Iheremie et
peccatoris. Illius deserti meminit apostolus
Exo v. loquendo ad Pha
raonem sic. Viam trium die
rum in solitudinem ut sacrificemus
deo nostro, quia in egypto, id est in tene
bris sacrificium vicinorum id est sacrifican
dum Exo viij. Altissimus enim non
approbat sacrificia nisi enumerare
tur de prima causa. Desertum est
mortalis iniquitas, id est vnde quotiens in mor
tali peccato constitutus nam per iniquitatem
desertum a deo, et ita ipsa sit dese
rens et desertum, id est a deo dese
rta et delicta vnde Ysaie xxv. leta
bitur deserta et inuia, id est gentilitas
que prius a cultu dei tempore
deserta et derelicta seruiebat per
ydola, postea insita est oliue, id est
dei ecclesie. Desertum est lex
mozaica vnde Exo xv. aquas
amaras in deserto amaras moyses
dulcorauit ligno imposito. De
sertum gentilitas vnde Psalmo C vi.
posuit desertum in stagnum aque
et Ysaie liiij. plures sunt filie
deserte magis quam eius que habet virum.
De hoc deserto dicitur Ysaie xvi. Emitte
agnum domine dominatorem terre de pe
tra deserti, quia petram colebat et
in deserto deserti erat. De petra
deserti dicitur id est de duritia gentilium
ydola colentium. De hoc etiam deserto
dicit idem, exultet desertum, id est genti
litas. Desertum est contemplatio quia
a multis deseritur et a paucis inha
bitatur. Desertum vterus virginalis
Ozee ij. adducam eam vel ad ducam eam
vrente de deserto, quia dominus pro
duxit nobis Christum potentem de virgine
vtero. Desertum iudea Act. iij. Erat
Iohannes predicans in deserto, id est desolate
iudee Christum annuncians. Desertum mundus
iste ut Cant. viij. Que est ista que
ascendit de deserto etc., id est de isto mundo
Maria scilicet que eleuatur de mundo. De
sertum dicitur mundus quia scripta ide est
Regeneratione vnde Hebr. xiij. ecce ha

ea. hic manente civitatem sed futuram
inquirimus. Item pro labore unde Job v°. ho-
mo nascitur ad laborem sicut avis ad vo-
landum. Item pro congestione unde ps. lxviii°.
Ego sum pauper et dolens. Item pro tem-
ptatione demonum suggestione unde ps.
ciii°. Illic reptilia quorum non est numerus.
ideo etiam dicitur mundus desertum quia sicut deser-
tum est incultum ita iste mundus incultus est.
Desertum altitudo contemplationis ut in apoc.
abstulit me in desertum i. ad altitudinem
altitudinem maiorem per contempla-
tionem me rapuit. Desertum mentis pra-
va ut Thobie viii°. ligavit raphael
demonium in deserto superioris egypti
quia in prava et tenebrosa mente
diabolus clausus tenetur. Desertum mentis
secreta ut Exo. iii°. Cumque minasset gre-
gem ad interiora deserti apparuit ei
dominus, quia sic dominus nobis spiritualiter appa-
ret qui cogitationes nostras ad veram unitatem
tatem in devota mente que sicut soli-
tudinem nescit reducimus. Desertum
parva habitatio ut ps. liiii°. longe
a desertis motibus, quia in miseris ma-
lignis spiritibus patet locus fugiendi
a maiestate divina.

Detractores et susurratores sunt
deo odibiles Ro. i°. Ex dictis
Basphahabant cruci qui de-
trahebant ei qui precessit septem die-
bus peccatum ut num. xii°. Maria
soror moysi que detraxerat ei etc.
Detrahebant iudei xpo attribuendo ei quod
non habebat unde Mt xii°. In belzebub
principe demoniorum eicit demonia et
idem habetur Luce xi°. Detraxit negan-
do unde Sap. ii°. promittit scien-
tiam dei habere, filium dei se nominat.
Detrahebant iudei xpo opera eius attri-
buendo unde Jo. vi°. Cum vidissent quod
miracula hominum, dixerunt Moyses dedit nobis

panem xl annis. Detrahebant in mun-
do diminuendo unde Mt xxiii. Ve
vobis scribe et pharisei ypocrite qui edifi-
catis sepulchra prophetarum et ornatis monu-
menta iustorum. Et item Ve vobis scribe
et pharisei qui decimatis mentam et
anetum et ciminum et reliquistis que gra-
viora sunt legis Mt eodem.

Diffinitio est in rebus explicandis
vel cognoscendis explicat quid ipsa
res sit, qualis sit et quemadmodum mem-
bris suis constare debeat. Est enim oratio
brevis rei unius alicuius inicium a communi-
one divisum propria significatione concludens. Eius
divisiones in partes quidem habet
quindecim. prima species diffinitionis est
usiadis i. substantialis que proprie et
vere dicitur diffinitio ut ysagoge homo est
animal rationale et mortale sensus disci-
pline capax. Hec enim diffinitio
per species et differentias descendens venit ad
proprium et designat plenissime quid sit
homo. Secunda species est que greci ennoma-
tice latine vero notio nuncupatur quam
notionem communi non proprio nomine possumus appel-
lare. Hec isto modo semper efficitur. homo est quod
rationali conceptione et exercitio prestat anima-
libus cunctis. Non enim dixit quid est homo
sed quid agat quasi quodam signo in no-
ticiam devocatur. In ista enim et in re-
liquis notitia rei profertur non substan-
cialis vero que substantialis est diffinitionem
obtinet principatum. Tercia que greci
poetes latine qualificativa quia ex qua-
litate nomen accepit pro eo quod quid et
quale sit illud quod sit evidenter ostendit
ut illud homo est qui ingenio valet artibus
actibus pollet et cognitionem rerum habet
aut quid agere debeat eligit aut animi
adversione quod inutile sit contempnit. Hiis
enim qualitatibus expressus et diffinitus est homo.
Quarta est que greci ypographicen la-
tine descriptio nominant que adhibita

crimine dictorum factorum quam verum de
clarat. Quarta est cum quid avarus
quid crudelis, quid luxuriosus sit
exprimit luxuriosi, avari, crudelis
natura describitur ut si luxuriosum volens
diffinire dicas: luxuriosus est victus
non necessarii sed sumptuosi appetens
in deliciis affluens affectus in libidi
ne promptus. Haec et talia per diffinitio
nem diffinit luxuriosum aliquis et
cognoscit quid est. Quinta est quam greci
kata antilexin latine adverbium dicunt.
Hec vocem illam de qua dicitur quid est
quid sit, alio uno ac singulari sermo
ne designat ut conticere est tacere, ut
cum certum dicas finirem. Sexta quam
greci kata diaforam nos per differentiam
dicimus. Rhetores vero differentiam de eodem
et de altero nominant, ut cum quaeritur
quid intersit inter regem et tirannum
adiecta differentia quid uterque sit diffinitur
id est rex est modestus et temperatus, tyr
rannus vero impius et immitis. Sep
tima quam greci kata metaforam
latini per translationem dicunt ut illud Tullii
est quo factum eludis. Haec variae tra
ctari potest, modo ut moneat, modo ut
designet, modo ut vituperet, ut laudet.
Ut moneat: nobilitas est vita maiorum
apud posteros pertinet, ut designet: apex
est corporis, ut laudet: adolescentia est
flos aetatis, ut vituperet: divitiae sunt
brevis vitae. Octava tamen quam greci
kata afairesin tou enantiou latini per priva
tionem contrarii ~~eius~~ eius quod diffinitur di
cunt ut bonum est quod malum non est. E
contra hic aut contra, ut dicendum cum con
tra notum est. Nona quae greci kata
ypotyposin latine per quandam imagi
nationem dicitur ut Eneas est Veneris et
Anchise filius. Decima et semper in diffinitionibus
usitata quam greci athonomos appel
lant. Decima quam heliopoleveri
homogenes greci, latini per indigentiam

plenam ex eodem genere dicitur ut si quaeratur
quid sit, ac respondeatur. Undecima
quam greci kata analogiam latini
iuxta rationem dicunt, id est per indigentiam
plenam ex eodem genere ut si quaeratur quid
sit totum, post respondeatur cui nihil
deest vel quod nihil deest. Duodecima quam
greci kata epainon latini per laudem
dictio ut Tullius pro Cluentio: lex est
mens et animus et consilium et senten
tia civitatis. Tertia decima quam greci kata pros ti,
latini ad aliquid vocant ut
pater est cui est filius, et dominus est cui est ser
vus. Decima quarta kata ton horon dicitur
ut Cicero in rethoricis: Genus est quod
plures amplectitur partes. Quinta decima quam
greci kata etymologiam, latini sum
pta ratione vocant ut dies est sol supra
terras, nox est sol sub terris.

Desiderium est rei habitae quod dum
est erit in futuro, unde memoria
desiderant angeli prospicere. Desiderium
est non habitae quod est in preterito. Desiderium
sanctorum fuit hoc est a malis liberari,
unde in psalmo cxviii: Quis me liberabit de corpore
mortis huius? Cristo sum, unde ad Philippenses i:
Cupio dissolvi et esse cum Cristo. Est et
in glutino caritatis copulari, unde Ephesios iiii:
Solliciti servare unitatem spiritus in vinculo
pacis.

Dextera est filius dei, ut in psalmo cx
vii: Dextera domini fecit virtutem,
id est filius operatus est mirabilia.
Dextera dei patris dicitur filius per quem
operatum quia Johannis i dicitur per ipsum facta
sunt omnia, unde Genesis i: In principio creavit
deus celum et terram, id est in filio, per protec
tionem unde psalmo cxvii: Dextera domini
fecit virtutem, dextera domini exaltavit me.
Dextera id est Cristus qui est dextera patris, fecit
virtutem magnam, id est nos exaltavit
humilem, deificavit hominem mortalem. Et
sublimavit eum de passibilitate victoria
tremens dare celum. Dextera domini
dicitur equalitas, unde psalmo cix: Sede

adextris meis .i. corrigia eius in
Dextera dei dr gracia dei ut Job x°
iiij°/ operi tuo manum tuam porrige
dexteram .i. illi quem tu dedisti dabis
graciam Dextera iusti ut deut° xxxiij°/ a
In dextera eius ignea lex .i. in iusticia
eius caritatis ardens Dextera salus
aie ut ps° cviij°/ dyabolus stet a
dextris eius .i. preposuit pecuniam aie
sue Dextera bona accio ut ps° xxv°
Dextera eorum repleta muneribus .i. iusti
ciam suam vendunt Dextera contempla b
cio ut can° viij°/ dextera illius amplexabitur
me .i. contemplacio illius letificabit me
Dextera potencia ut ps° cxliij° dex
tera eorum dextera iniquitatis .i. potencia
eorum iniqua est Dextera prosperitas
ut p deut° xviij°/ vae declines ad dexte c
ram et videbam .i. quesivi inter amicos
qui me iuvaret et non inveni Dextera
est elacio de virtutibus ut Job xxiij°/ si b
me vertam ad dexteram non videbo illud
.i. si de virtutibus superbio illum contemplari
nequeo Dextera vita eterna ut prv
iij°/ longitudo dierum in dextera eius quia
vita celestis non est per aliquem finem
terminabitur Dextera favor ut ps° xv°
a dextris est mi domine .i. favet in domino
ne confundar Dextera bonorum electio
ut Jo xxj°/ mittite in dexteram navi b
gii/ hec piscacio post dominum resurrec
cionem signanter in solam dexteram
mittitur/ quia ad videndam gloriam immor
talitatis electorum sola cetera pdcta Dextra
quibus quis pro magno reputatur ut judi
cum vij°/ Gedeon in dextera tubas a
in sinistra lagenas tenuit/ quia quilibet
martir pro magno habet predicatoris forti
tudinem et pro minimo reputat corpo
ris levitatem Dextera intelligitur
protectio divina ut in ps° xv°/ providebam
dominum in conspectu meo semper quoniam a
dextris est mihi ita ut per dexteram accipiatur
eternalitas quam habet Xristus cum patre Dextera
est fructus eterna vita ap° xxv°/ Statuetur
quidam a dextris et quidam a sinistris
Dextera intelligitur eternitas sinistram
per levam habet temporalia vel misterium
incarnacionis Xristi ut can° ij° leva eius
sub capite meo .i. sub mente mea quia
mentis mea habet contemptum/ dicit sponsa
sa/ et tamen hiis sustentatur/ vel leva .i.
misterium incarnacionis/ et dona que de
nupcie erunt sub capite meo .i. mente
mea/ et dextera eius .i. eternitas ampl
exabitur me/ vel per dexteram Xristi intelligitur
tempus inmortalitatis et impassibili b
tatis Xristi sinistra per levam tempus passionis
et mortis Xristi/ unde in bulla summi pon
tificis imago beati pauli ponitur in sinistra
sua parte quia beatus petrus adhesit
deo dum passibilis et mortalis fuit c
imago beati pauli in dextera parte ponitur
quia tantum adhesit deo cum impassibi
lis et inmortalis fuit scilicet post resurrec
cionem Sequitur b

Dixit deus aliquid gignendo
ut in ps° lxi°/ Semel locutus
est deus/ dicit disponendo
ut in ps° cxiv°/ dixit dominus domino
meo dixit .i. eternaliter disposuit deo
.i. filio qui est deus meus/ Et secundum
quod homo miro modo loquitur propheta cum
ait/ dixit ut homo .i. scriptura non b
enim tamen ore protulit sed dixit re .i.
effectu vel potius re .i. generacione/ vel dixit
.i. eternaliter disposuit ut dictum est Dicit
et deus opere implendo ut in ps° c
iiij°/ dixit et venit cinomia Item
in lu° xx/ dixit dominus ut in nube a
appareret et in nube apparuit Dicit
comminando ap° vij°/ Omnis arbor que
non facit fructum bonum etc/

Dicit homo aliquid verbo mode
ore corde opere unde ap° j cor
xij°/ Nemo potest dicere dominum
ihesum nisi in spiritu sancto ore corde et opere

c De voce dr act viii° / Vos cum omnes
qui dicit in die die etc.
Dies est xpus et tota trinitas est
vnus dies / vii. xpus est dies de
die vii in ps° xcv° / annunciate de
die in diem .i. lumen de lumine. Dies
est xpus vt patet Jo. xi° / Nonne xii
b hore sunt diei / Et ipse meridies vii
c Can. i° / vbi pascas ubi cubes in me
ridie. Dies opera bona vt in ps°
xxxvi° / Nouit dominus dies .i. quia
approbat dominus opera sanctorum. Dies clari
tas diuine gratie vt Job v / per
b diem incurrent tenebras et quasi in nocte
sic palpabunt in meridie / per diem
tenebras incurrunt qui ~~in magna veri~~
~~tate~~ in ipsa veritate patiuntur errore per fidem
carentes. Dies longitudo eternitatis
vt Job xxxvi° / Numerus annorum eius inesti
a mabilis dies illius / quia et si deum per
fidem nouimus tamen quanta sit eius eternitas
ignoramus. Dies singularitatis accipitur
ille eternus dies qui non habet noctem ille
dies est verus sol scilicet xpus qui numquam
occidet / De die ista dicitur ps° cxviii°
ordinatione tua perseuerat dies etc. / di
es cum in nocte clauditur. Dies sunt
b virtutes sancti per singulos dies bundin
te Item moyses leuit. vi° / ignis
c semper ardebit in altari quem sacerdos
nutriet per singulos dies subiciens
ligna. Dies tempus incarnationis
vt in ps° cxviii° / hec est dies quam
fecit dominus / Et ideo hanc diem dominus
fecisse dicitur et si deus omnes dies fecit
tamen hanc singulariter non quia eam plus
quam alios / sed in ea plus quam in aliis
fecit In qua quidem letari gaudere (?) ps°
cxviii° dr exultemus et letemur in ea
quia diabolus perdidit nos et homo deum
inuenit. Dies dr octaua etas. i.
eterna beatitudo vii. vera ille dauid hec

dies quam fecit dominus sicque (?) caritatem
in pascha ipse ad representandum illud
gaudium quod erit in octaua etate
scilicet pro qua octaua omnes alie etates
facte sunt / Item in ps° lxxxiii° dies
sup dies / dies glorie super dies gratie
Dies humana intelligentia vt apostolus
i. Cor. iiii° / michi autem pro minimo est
a ut a vobis iudicer / aut ab humano die
.i. intellectu uel homine manente in die
suo qui simul dr / qua bene uel male
ea potest vti / Dies cum dominus erit in
futuro. Dies operis vt in ps° cx
xxxviii° / dies formabuntur et nemo
c in eis. Dies omnes sancti vt in ps°
xviii° / dies diei eructat verbum
.i. clari claris .i. sancti sanctis quia de
pleno proferunt verbum .i. sapientiam ex
pectore. Dies utriusque testamenti vt in
ps° xcv° / annunciate de die in
diem salutare eius. Dies delectatio
peccati vt in Job iii° / pereat dies in qua
a natus sum. Dies hominis duo (?) pri
ma vita / prima breues sunt vt in ps°
ci° / dies mei sicut vmbra declinaue
runt quia mali sunt vt Jacob ad
pharaonem dies vite mee parui et
mali / quia non sunt tam boni sicut
dies domini Gen. xlvii° / quia melior
b est dies vna in atriis tuis super mi
lia ps° lxxxiii°. Dies malorum
tolluntur vt in ps° ci° / defecerunt
sicut fumus dies mei. Dies bonorum
clauduntur tamquam apertendi in eternitate
nitate vt in ps° lxxxiii° / quia melior
est dies vna etc. / clauduntur quia anima
separatur a corpore / aperiuntur quia anima
redibit ad corpus. Dies est culpa
vt Job iii° / maledicta dies in qua
c accepit me ea. Dies est pena vt in
ps° ci° / dies mei sicut vmbra decli
nauerunt / de quibus et Jacob Gen.
b xlvii° / dies vite mee parui et mali
Dies est tempus gratie scilicet incarnationis

vii ad Ro xiii° Nox precessit dies
autem appropinquavit. Dies est glorie
ut in psalmo lxxxiii° Domum tuam decet
domine sanctitudo in longitudine dierum. Dies
est pater et filius ut in psalmo ibidem Nunc
eructat de die in diem id est predicatio pa-
tris de filio. Dies angelus gabriel
et virgo maria ut in psalmo xviii° di-
es dici eructat verbum id est angelus
nunciavit marie. Dies dyaboli
ut Job iii° pereat dies in qua na-
tus sum id est dampnatus sit dyabolus
per quem seductus sum. Dies prosperi-
tas malorum ut Jere xvii° diem
hominis non desideravi id est prosperitatem secu-
li non concupivi. Dies status malorum
ut in ewangelio luce xix° Et quidem
in hac die que ad pacem tibi id est
in hoc statu tuo quem tenes in pace.
Dies delectatio peccati ut in Job
iii° dies illa vertatur in tenebras
id est ut convertatur ad eternam obscuri-
tatem peccati delectatio. Dies
tempus ut in ecclesiastico xi° In die bo-
norum ne immemor sis malorum id est in
tempore quietis noli esse immemor per-
turbacionis. Dies calor temptacionis
ut in ewangelio marci xx° pondus diei
et estus id est omnis tribulacionis et tempta-
cionis. Dies dei ut in psalmo cix°
Tecum principium in die virtutis tue id est
una tecum essencia id est eternitate ma-
iestatis tue. Dies illuminatio mentis
ut Job i° convivabantur in die suo scilicet
quilibet eorum in illuminatione mentis sue
refectione debet proximi sunt. Dies
claritas interne quietis ut Gen
ii° Sanctificavit dominus diem septimum
quia per claritatem interne quietis
hoc deus constituit. Dies patria

f celestis ut ysa lx° et iiii° Dominus
aperuit dies id est domus claritatis cele-
stis patrie eruperat. Dies incarna-
cio christi ut in psalmo xxxi° In die ma-
gnavit deus misericordiam suam quia in
luce incarnationis sue misertus est nobis.
Dies homines redempti ut in Job
iii° Non computetur in die anni
id est inter redemptos homines apostata
angelus non perveniat ad veniam.

Digitus dei signat distinctionem
a personarum ut in Genesis xl° Cum ap-
pendisset tribus digitis molem
terre hic digitus signat qualiter trium
personarum in trinitate. Digitus tercia
d persona in trinitate scilicet spiritus sanctus ut dominus
in ewangelio luce xi° Si in digito dei
id est si in spiritu dei eicio demonia. Et in
exodo viii° Magi pharaonis tercio
f signo defecerunt et dixerunt digitus
dei est hic id est per spiritum sanctum hic moyses
hic fecit. Digitus distinctio graciarum
a qua unus est spiritus et dona eius distincta
sunt divisa. Cant v° Manus mee
distillaverunt mirra et digiti mei
pleni mirra probatissima. Digitus
c districtio ut in ewangelio Joh viii° Di-
gito scribebat in terra pena eiusmodi distri-
ctione tremendum cor nostrum scrutari debet.
Digitus moderamen ut in Job
b xxi° Superponite digitum ori vestro id est
moderamen loquitionis vestre. Digitus
dona spiritualia ut in psalmo viii° Celos
tuos opera digitorum tuorum id est sanctos apo-
stolos donis spiritualibus plenos. Di-
gitus dupplicatas personarum et ysa xl°
Qui tribus appendit tribus digitis molem
a terre quia per quos videtur fore per
tres digitos trinitas personarum. Di-
giti libri et ewangelia ut Cant xxv°
b Coronam in terra scilicet quatuor digito-
rum quia quatuor scilicet habent in
comparacione nostra in libris quatuor ewan-
geliorum dicitur. Digitus operacio ...

ut ecc(lesiast)i v° / Digiti mei plem mir
ra p(er)latissia .i. operi(bus) c(er)te gloriat(ur)
in tribulacionibus. D(igitus) ligatti dona s(an)cti
sp(iritu)s ut marci vii° / christus ihesus di
gitum in auriculas surdi / digitos in
auriculas surdi mittere est per dona
s(an)cti sp(iritu)s mentem surdam ad obedi(enti)am
aperire. Sec(un)d(u)m Capitulum

Dignitas triplex est sufficien
cie vel prelatus / meriti / officii
De hac triplici dignitate exp
onitur exposicio sup(er) illum locum
Jo(hannis) i° / cuius non sum dignus corrigiam
calciamenti solvere .i. misteria digitat(is)
aperire / vel non sum dignus ut sim
sponsus eius. Nota q(uod) consuetudo erat
in lege / quia si aliquis nollet suscitare
semen fratri premortuo ducebat alius
uxorem illius qui eam repudiaverat
et discalciabat eum et spuebat in faciem
eius et erat maximum obprobrium in iste
[illegible] non sum dignus etc. .i. non est mei of
ficii solvere corrigiam calciamenti eius
i. predicare / quia non sum missus ad
predicandum sed ad baptizandum / nec est
putandum q(uod) sit meritus hec dicens
non se esse dignum de dignitate sufficie
cia merito officio. Capitulum

Diste ut lucratus symonia est iiij
[regum] iiij° / principes muneribus
iudicabant et sacerdotes eius mercede
docebant / et prophete eius in pecu
nia divinabant. D(i)ste ut status su
perbia est ut ysaie lviii° / me et enim de
die in diem querunt et scire vias me
as volunt. D(i)ste ut status vana
gloria est vii act(uum) xxiii° / dilatat phi
lacteria sua. D(i)ste ut edificatus
prudencia est ut p(salm)o cx° / intellectus
bonus omnibus facientibus eum. D(i)ste
ut edificatus caritate est ps(almo) v° / fontes
tui deriventur foras. Sequitur ca(pitulu)m
D(i)stordes ut ait greg(orius) in pastorali

certissime scio ut quia quemlibet virtuti
bus polleant spiritales nullatenus fieri
possunt / hinc est q(uod) ait paulus / i. Cor(inthios)
iii° / Cum sit inter vos zelus et contencio
[non]ne carnales estis / Ydan ii / Ephesii v°
Nobis verbis contendere / hinc etiam dicit
hebr(eos) xii° / pacem sequemini cum hominibus
omnibus et [sed] sanctimoniam sine qua
nemo videbit deum / detrimentum est
p(ro)fecto bonorum opum ut castitas mentis
et corporis (ysidorus) De malo alieno
obtinent non comissa / vicia tua exquire
alii aliorum vitia discutiunt et sua non
despiciunt. Sec(un)d(u)m capitulum

Dispensator vitulo seu bovi compar(atur)
cum enim vitulus sive bos granum a
paleam suo labori conferat q(uod) conceptam
e palea granum usibus domini sui relinquens
In huiusmodi bonus est dispensator qui
modica et viliora sibi apponens / meliora
communi submittat secundum illud Jero(nimi)
Optimus est dispensator qui vilia sibi
reservat / dispensatores tunc sunt utiles
si non conspiciantur ibi nisi medium / unde
p(salm)o xxiii° / universe vie domini misericordia et
veritas requirentibus etc. Sequitur capi(tu)lu(m)

Divicie sunt verba legis ut Job xx°
divicias quas devoraverit evo
met .i. verba legis emittet. Divicie
consilia ut Job xxxi° / si letatus sum
sup(er) diviciis multis .i. de consiliis quibus
habundabam nequaquam vana me leti
cia extulit. Divicie contemplatores dei
ut p(salm)o xxiii° / et pasceris in diviciis
eius .i. spiritualem refectionem in contempla
cione eius habebis. Divicie ad labo
re acquirunt(ur) cum timore possident(ur)
cum dolore amittunt(ur). Divicie sive
bona temporalia nulla sunt in se / quia
cadunt vii eccl(esiast)es i° / vanitas vani
tatum et omnia vanitas / mala sunt in
nobis / quia trahunt hominem ad aliud
.i. ad mortale peccatum vel ad aliud eternum
vii ac(tuum) xxii° / ligatis manibus et

Diuitias siue bona temporalia
dat deus quibusdam ad alliciendum
sicut iudeis Vnde deut vi° Audi israel
mandata mea et dabo tibi terram fluen-
tem lac et mel. Quibusdam ad dampn-
nationem Vnde psalmo lxxij° Verumtamen propter
dolos posuisti eis deiecisti eos dum al-
leuarentur. Sicut enim quibusdam super-
corum prosperitas aliquando datur ut ad melio-
rem vitam redeant/ Aliquibus ut mercedem
dampnentur pleniorem. Quibusdam ad solacium
Vnde cant ij° Leua eius sub capite meo
Que enim elegerint insultat quibus plus
ille qui precium rerum suarum quas ven-
diderat in pondus redactum in mare sub-
mersit dicens Ite pessime diuitie submer-
gam vos ne submergar a vobis Di-
uitie temporum debent quia in prin-
cipio sunt molles in fine pungunt et
retinent tenaciter et nemo potest in eis
illesus perstare Diuitie temporales de-
bent quia mentem hominis sollicitudine pun-
gunt Vnde apoc xiij° Spinis comparantur
Vnde quia superbiam generant ut psalmo lxxij°
prodijt quasi ex adipe iniquitas eorum/ Omnia
non diuitie possidentur/ Vnde psalmo xlviij°
Cum interierit non sumet omnia/ Iterum
omnia ad deum impediunt/ Vnde mat x°
facilius est camelum etc/ Vel difficile intra-
bit in regnum celorum diues Item luce vi°
Ve vobis diuitibus qui habetis consolationem
vestram etc Item 1 Thim vi° diuitibus
huius seculi precipe non sublime sapere neque
sperare in incerto diuitiarum/ sed in deo vi-
uo qui prestat nobis omnia habunde omnibus
ad fruendum Item 1 thim vi° Nam
qui volunt diuites fieri incidunt in temp-
tationem et in laqueum dyaboli Salomon prov
xi°/ Non proderunt diuitie in die ultionis
iusticia vero liberat a morte prov xi°
Qui confidit in diuitiis suis corruet/ apoc
v°/ Beati pauperes spiritu etc Eccli xiij° Sortes
[illegible] nam forcior instat [illegible] Eccli
xxx°/ Bona est substancia cui non est peccatum in
conscientia Bonus diues est qui iustus
est sine malicia / eccli xiij°/ Ne-
quissima paupertas in ore impij/ Ie-
ronimus Quanto maior honor tanto maius
periculum Quanto potentior insidiosior gloriosior
Non est laus possidere diuitias sed pro
Christo eas contempnere Ysidorus Diuicie ho-
nores quos sine culpa tenere non potest
valde rarum est ut qui diuitias possidet
ad regnum tendat Diuitie comparantur
arundini propter deceptionem Vnde 1 thim vi°
diuitibus huius seculi etc propter periculum Sicut
enim arundo facile frangitur et eius inhibentes
vulnerantur aut leduntur/ ita diuitie cito
franguntur et eis innitentes decipi-
untur/ leduntur et vulnerantur/ quia
qui diuitias congregat ignem in sinum
portat Qui cum colubro dormit qui diuitias
ambit Sicut mater subtrahit cibum filio quem
diligit. ita subtrahit nobis deus copiam
temporalium quia eis abutimur/ ut postquam
habuerimus melius utamur/ et hec ita
melius et diligentius conseruemus Di-
uitie et omnis felicitas temporalis compa-
rantur fonti propter fragilitatem/ Sicut enim
[illegible] huius mundi propter ruinam/ quia incidit
in foueam quam fecit propter obscurita-
tem/ Vnde dormierunt sompnum suum propter
excedi difficultatem ut facilius est
camelum etc Diuitie dum congregantur sub
stantie et in[illegible] [illegible] faciat [illegible] Nam
tantum crescit amor nummi quantum ipsa pe-
cunia crescit Item auarus semper [illegible]
indiget quia cito transeunt Vnde psalmo xl°
viij° Cum interierit non sumet omnia
quia superbis inueniunt penam eternam
Vnde luce vi° Ve vobis qui hic habetis
consolationem vestram Diuitias con-
tempnunt siue temporalia quidam vo-
luntate et re ut viri claustrales qui
consilium hoc receperunt apoc xix°/ Si
vis perfectus esse etc/ et dicunt cum pau-
lo ad Gal vi° Michi mundus cru-
cifixus est/ Item michi absit gloriari
nisi in cruce etc/ Item ad philip iij°

divicias tanquam stercora in stabulis. Isti
non habent nec amant divicias, isti
spirituales. Quidam voluntate et non re
sicut prelati de quibus dicitur ij Cor. vi°
nichil habentes et omnia possidentes. De
talibus dicitur Ps. lxi° divicie si afflu-
ant nolite cor apponere. Isti habent sed
non amant. Quidam nec habent nec con-
tempnunt, set desiderant ut quidam
mendicantes de quibus dicitur Luce primo
esurientes quos dimisit inanes etc. Item Ps.
xxxviii° thesaurizat et ignorat cui
[illegible] etc. Item Luce xii° destruam hor-
rea mea et faciam maiora. Isti ha-
bent et amant. Quidam carentes
re sed non voluntate ut pauperes qui non
sunt pauperes spiritu, et ideo non sunt pau-
peres Christi. Et ideo quia ipsas appe-
tunt habere non possunt. Ut de eis dicitur
Rota de terror plancti ferrum portat
et minuitur. De talibus dicitur [illegible] x° facie-
bus de camelo etc. i. divicias amantes
quod [illegible] de non habentibus dicatur si eas
diligunt. Isti tales non habent sed haberent
et desiderant. Divicias amatores non divi-
tes reprehendit apostolus i Thim. vi° di-
vitibus huius seculi etc. Hic dicit glosa
nota quod apostolus non culpavit divicias sed
morbum earum i. superbiam. Item Salomon
Eccl. x° Avaro nil scelestius nil iniqui-
us quam amare pecuniam. Eccl. viii°
Multos enim perdidit aurum et argentum.
Item dicitur ve illis qui miscuerunt
ut augeant res proprietas unde etiam
amittant. Quemadmodum si iaceret in
luto non vellet surgere quam remanere.
Quidam est mundus iste et [illegible] eius
et omnes divicie nisi lutum et stercus.
De amatoribus diviciarum dicitur Iob
1° Comperunt tanquam [illegible]
[illegible] Audi apostolum ad Phil. iii°
Omnia reputat eas tanquam stercora. Sed
forte dicat aliquis ut [illegible]
[illegible] sed contra tempus divicias

congregandi necessitas. Iob [illegible] et ar-
tibus habundantes [illegible] cur-
tanta et hoc in illud. Et sic domini voce
laudatur dicentis. Numquid considerasti ser-
vum meum Iob etc. Excedit nec a memo-
ria David rex et propheta qui supra omnes
alios illis temporibus habundavit, de quo
dominus inveni virum secundum cor meum. Item
Ignoras opes esse [illegible]
[illegible] Prov. xxiii° quas dominus precepit
quibusdam ait Luce xi° Date elemosi-
nam et omnia munda sunt vobis. Item
nolite super te colligere [illegible] habens ami-
cos filios nepotes qui post mortem
tuam erunt opprobria hominum et abiec-
tio plebis. Ps. [illegible] pro diviciis tempora-
libus [illegible] orare debemus deum scilicet
si viderit nos expedire. Divicias a-
mantes torquent habitas ut non ha-
beant. Sic habent torquent quia [illegible]
[illegible] sunt solliciti Mt. vi°. Ubi est the-
saurus tuus ibi et cor tuum. Et multipli-
cando ut ille cui dictum est Luce xii° Stul-
te hac nocte repetent a te animam tuam. Si
non habeant [illegible] torquent amore ha-
bendi. Unde i Thim. vi° Qui divites fieri
volunt incidunt in temptationem et in laque-
um diaboli et in desideria multa et
inutilia et nociva. Divicias pre habun-
dantia appetunt quidam [illegible]
solam. Unde Prov. xxx° Divicias et pauperta-
tem ne dederis mihi [illegible]
unde Ephe. iiii° [illegible] laborate manibus
ut [illegible] pauperibus. Quidam ad [illegible]
[illegible] iniquitatis. Unde Ps. xxxviii° the-
saurizat et ignorat cui congregat ea.
Item ad explendum voluptates unde Luce
xii° destruam orrea mea etc.

Dedit nobis deus quinque [illegible] in
[illegible] unde Ps. lxxxi° an-
[illegible] quid loquatur in me deus
[illegible] unde de hiis
qui deum [illegible] non sunt digni [illegible]
[illegible] unde Iob v° [illegible]

scripturas D ocet deus quemque verbo
vnde math. xxviij. ite docete omnes gentes
Quinque ex eo math. xi. discite a me quia mitis
sum et humilis corde. Quinque flagello
vnde psalmo xxxiij. multi flagella laborem
in precepto. ecclesiastici vi. secundum aliam litteram
per omne flagellum et dolorem erudi
eris ysrael. vnde idem secundum aliam litteram et
flagella dei disciplina dicuntur. disci
plina domini vnde disciplina patris super
eos ysaie liij. Capitulum de doctrina
D octrina christi dicitur clamor
propter manifestationem vnde Joh. vij.
clamabat dominus et cetera nunc palam loquitur
propter increpationem math. xxiij. ve vobis scribe
et pharisei ypocrite. propter comminationem math. vij.
Omnis arbor que non facit fructum bonum
et cetera. D octrina spiritualis quatuor habet ad simili
tudinem salis scilicet macerat carnem per peni
tentiam. noxios occidit id est malas cogi
tationes. condit cor per sapientiam. cura
putredinem viciorum. Hinc dulcis est ma
xime doctrina in labia sanctorum quia ore predi
cant opere implent
D oluit christus pro se in se vnde Thren.
j. attendite et videte si est
dolor sicut dolor meus. Item
math. xxvj. cepit contristari pauere et tedere.
Doluit pro apostolis vnde omnes aliqui ma
scandalum patiemini in me. Item luce xxij.
Ego oraui pro te petre ut non defi
ciat fides tua. D oluit pro iudeis vt
luce xix. Videns ciuitatem flevit super illam quia nescit
id quod factum est. Ex quo nos dolere debemus
et alterum flere pro peccatis nostris propriis
et alienis et pro incolatu huius vite
D olus est quando aliud est in ore
et aliud in corde. De quo psalmo
xxxj. dicit. Beatus vir cui non imputa
uit dominus peccatum nec est in spiritu eius dolus. Est persona
qui instinctum predicat quando verbo se caui
sed dolo tacet. Talis erat nathan
nael de quo dominus dixit Joh. j.
ecce vere ysrahelita in quo dolus non est
Et publicanus qui dicebat luce xviij.
Deus propicius esto michi peccatori. Capitulum
D ominus vobiscum primo dixit pharao
sicut exodi x. legitur. Sed incomite
moysi volenti exire cum viris
et mulieribus et paruulis sic inquit
Dominus vobiscum. Ex quo ergo dimittam
vos Secundo booz messoribus saluta
tionis sic dixit dominus vobiscum
Ruth ij. Tertio dixit azarias propheta Tertio
azarias propheta ij. paralip. xv. Aza
rias regi reuertenti a victoria. Quarto dicitur
communiter in euangelio et in benedictione
cerei paschalis ut per hanc gratiam per
sonam christi
D omus humanitas christi vt prouerbiorum ix.
Sapientia edificauit sibi domum
quia dei filius sibi corpus assu
psit. D omus patria celestis vt psalmo
xxvj. vt inhabitem in domo domini id est
in vitam in patria celesti. D omus ecclesia
vt in psalmo xcij. domum tuam decet
sanctitudo quia oportet vt sanctitas sit in ecclesia.
D omus mentis hominis vt psalmo xxv. dil
exi decorem domus tue id est mentis
meam in qua habitare debes decorem
dorum pulcram facere. D omus munda
ystic ut in euangelio luce xvij. et va
sa eius in domo non descendat
tollere id est ad sepultum cupiditates non
redeat quas reliquit. D omus fa
milia ut ij. Reg. iij. ut loquens
de domo id est de familia famuli tui
D omus delectatio fauoris vt Job
viij. innitetur super domum suam et
non stabit id est ad laudem humanam in
futurum respiciet sed ipsa deficiet.
D omus populus iudeorum ut in euangelio
luce xj. Reuertar in domum meam
vnde exiui. quia ad populum iudaicum
diabolus quando christum susceperunt re
uertitur a quo exiuit quando
legem susceperunt. D omus gentilitas
vt in psalmo cxiij. domus iacob de

ipso barbaros ipse nisi per fidem habitat. Domus protectionis salvatoris. Unde in psalmo cxiiº: [illegible] domus dux est cor, quia protectio Christi electos suos ducit. D Domus anima prava ut Ezech. iiº: Domus exasperans est, quia anima prava per nequitiam suam ad iracundiam provocat deum. D Domus ipsa mortis ut Job xxxº: Ubi constituta est domus omni viventi, quia non est homo qui vivit et non videbit mortem. D Domus diversis ordinibus ut in psalmo lxxviº: Deus in domibus eius cognoscetur, i. in diversis eius ordinibus cognoscetur. D Domus conscientie bone ut Job iiiº: Replent domos suas argento, id est perfecta claritate divini eloquii in sinibus conscientiarum habundant. D Domus cogitationis prave ut Job xvº: In domibus desertis que in tumulos sunt redacte, quia numquam cogitationes huiusmodi a deo delectantur et in eis corruptionem et fetorem peccati sentiunt. D Domus corpora humana ut Job iiiiº: Quanto magis qui habitant domos luteas, i. qui dum in hoc corpore corruptibili sumus peccato ad plenum carere non possumus. D Domus corporis ut Prov. ixº: Sapientia edificavit sibi domum. Unde Prov. xxxiº: Consideravit semitas domus sue. Semitas domus sue anima sancta considerat, que cunctas conscientie sue cogitationes subtiliter investigat. D Domus fabrica [illegible] ut Prov. xxiiiiº: Diligenter exerce agrum tuum ut postea edifices domum tuam. D Domus est spiritualis unde apostolus i Cor. iiiº: Templum dei sanctum est quod estis vos. D Domus [illegible] Ysa. lvi et Matth. xxiº: Domus mea domus orationis vocabitur. Domus est celestis de qua dominus Joh. xiiiiº: In domo patris mei mansiones multe sunt. Prima est consistorium in qua sancti se [illegible]. Secunda refectorium ubi bonis operibus vel maioribus sancti re-

reficiuntur. Tertia est dormitorium in quo [illegible] servata gloria sancti requiescunt. Prima dicitur templum dei, secunda domus dei, tertia domus [illegible]. D Domus dei dicitur sancta ecclesia ut in psalmo xxvº: In domo dei [illegible]. Domine dilexi decorem domus tue. D Domus dei dicitur pluribus etiam ut in psalmo xciiº: Domum tuam decet sanctitudo etc. Decus huius domus sunt sancti. Vel ita: Domine dilexi decorem domus tue, i. dilexi tibi facere decoram domum et locum habitationis glorie tue, i. locum in quo gloriose habites. D Domus dei dicitur triumphans etiam ut in psalmo vº: Introibo in domum tuam etc. D Domus dei dicitur ipse [illegible] ut in psalmo ciiº: [illegible] domus dux est cor. D Domus dei dicitur homo iustus, quia anima iusti sedes est dei. Unde Ysa. lxviº: Super quem requiescet spiritus meus etc. Item Augustinus de verbis domini: Ipsum corpus tuum templum est spiritus sancti. Vide ergo quid facias de templo dei. Si in ecclesia [illegible] facere aliquid inter parietes scelerosius. D Domus dei dicitur [illegible] ut in psalmo xlviiº: Distribuite domos eius ut enarretis in progenie altera. D Domus dicitur animus hominis. De hac domo legitur Prov. ixº: Sapientia edificavit sibi domum. Alibi etiam dictum est ut Ysa. xxxviiiº: Dispone domui tue etc., ut Ezechie regi dixit Ysaias. Per omnes domus sue disposuit animus que et ipse disponende sunt ne ultra modum [illegible]. D Domus animi est ipse homo, [illegible] tanquam [illegible] familias carnis et [illegible] custodia. De hac domo dicit Salomon: Tria sunt que non sinunt hominem [illegible], stillationes et mala uxor, i. peccatum ignorantie et peccatum suggestionis et peccatum [illegible] concupiscentie. [illegible] mundi [illegible] expone. Tria sunt [illegible] peccata que ex carnis concupiscentia nata mentem [illegible]. Stillationes sunt peccata que [illegible]. Mala uxor [illegible] carnis quia iuncta est deo vel mala [illegible]

que rom repugnat Sed que sua go
ut aliena vitia mgetat piria [illegible] fugiat
ad cubile quia si ibi bonam invenit [illegible]
ingerem quiescet si malam amplius turba
bitur Bona quidem sive bona uxor pa
pria dei est D omus hominis est carcer pro
pria unde Job iiii Qui habitat in domo
luctus D omus hominis est manum facta
et visibilibus unde villicus Luce xvi Cum
amotus fuero a villicatione recipiat me in
domos suas D omus demonis est mun
dus unde Joh xii Nunc princeps huius mundi
eicietur foras vel cor hominis perversi unde
Luce xi Revertar in domum meam et vel
filii diffidentie vasa in quibus de quibus
ipse ait Revertar

Dormitio est pene unde Jo xi Laza
rus amicus noster dormit Culpe
unde I ad Thess v Qui enim dor
miunt nocte dormiunt et qui ebrii
sunt nocte ebrii sunt Gratie unde
in psalmo iiii In pace in idipsum dormi
am et requiescam Corporis unde in
psalmo cxviii Dormitavit anima mea pre
tedio D ormit Christus in nobis unde in psalmo
xliii Exurge quare obdormis domine
D ormit a nobis unde ibidem Exurge
quare obdormis Et dicitur dormire quando
differt dare D ormiunt quidam per
contemplationem unde Cant v Dormio
et cor meum vigilat Quidam per
resurgendi spem unde I ad Thess iiii Ko
lumus vos ignorare de dormientibus
Quidam per eternam quietem unde Luce
xi Pueri mei mecum sunt in cubili
Item Cant i Lectulus noster floridus
Quidam per sompnum unde Mat xxvi Dor
mite iam et requiescite Quidam per
peccatum unde ad Ephes v Exurge qui dor
mis exurge a mortuis et illuminabit te
Christus quod est dicere Tu qui dormis
in peccatis D ormitio qui in mortali
peccato vel qui in proposito peccandi non mor
taliter existit D ormire est oblivio
et sollicitudinis D ormitio quietis vite
ut Cant v Ego dormio et cor meum

vigilat id est ego in contemplatione quiesco
D ormitio torpor ut ad Ephes v Sur
ge qui dormis id est qui ab utili opere torpe
scis D ormitio mortis ut in Evangelio
Johannis xi Lazarus amicus noster dormit
D ormitio pro coitu ut ii Reg xi
Dormivit cum illa id est coivit cum illa
David cum Bersabee D ormit aliquis in
passione unde psalmo iii Ego dormivi
et soporatus sum D ormit aliquis in terra
qui in tenebris est sepultus iste nec corde
nec oculis videt D ormit aliquis in la
pide qui in Christo quiescit oculis quidem
dormiens corde vigilat et angelos
videre meretur unde Gen xxviii Jacob
volens quiescere supposuit lapidem capi
ti D ormitatio est incredulitas vel
tarditas ut Jo xx De Thoma cui di
ctum est Mitte manum tuam D ormi
tatio est infidelitas ut in Iudeis et paganis
qui non habent fidem D ormitatio est
pigritia ut in Johanne Baptista qui videns
in brevi Christum passurum et in futuro desi
derium et ex nimio amore dicebat ut
habetur Mat xi Tu es qui venturus es
D ormitatio est altitudo ut Mat xxv Dor
mitaverunt omnes et dormierunt quia
per altitudinis pondus preventi ad sop
num mortis D ormitatio est expectatio
ut psalmo lxxv Dormitaverunt omnes qui
ascenderunt equos id est omnes superbi exceca
ti D ormitatio est in peccatum cadere ut psalmo
cxviii Dormitavit anima mea pre tedio
quia in peccatis sepe lapsus sum D ormi
tant quidam quando cadunt modo resur
gunt penitendo ut in Proverbiis [illegible]
D ormitant fessi expectatores que dicitur
accidia id est tedium D ormitat quidam du
bitando ut Num xx Moyses in deserto
ad aquas contradictionis de voluntate Dei
D ormitat quidam ut populus de potes
tate dandi aquas ideo non intraverunt
terram promissionis nisi Caleph et Josue
Num xiiii

Dystinctio inter dona et munera et
sacrificia Dona sunt que nobis
a superiori sunt collata Munera que

a nobis superiori sunt putata Sacrificia
que creatori sunt oblata in vere sacri
ficium tiisse credita Et ideo in canone
misse crucem faciendo dicit sacerdos
d Hec dona hec munera hec sancta sacrificia
primo rogat pro ecclesia / secundo pro fami
liaribus absentibus Tertio pro circumstan
tibus Distinctio dicitur quandoque subdistinctio
vel imperfecta distinctio vel est oratio ut cum
g dicitur Beatus vir / quod contingit quandoque propter
fragilitatem / quia in tali loco fiat aliqua
pausatio quod alias non deberet fieri Unde
e contigit quod quidam archidiaconus parisiensis
magne auctoritatis Dum legeret in pa
risiensi ecclesia illam lectionem scilicet In princi
pio creavit deus celum et terram
volebat diligenter facere ibi. dixit quod deus
dictabat cum ibi non esse periodum vel dis
tinctionem vel perfectam orationem Et idem est dis
tinguere per cola et comata et pe
c riodum quod per distinctionem et mediam
distinctionem et subdistinctionem Distinctio dicitur
quandoque media distinctio scilicet quod est perfe
cta distinctio nisi aliud continuatur sequitur
ut cum dicitur beatus vir qui non abiit etc.
Quandoque distinctio sub addita perfecta distinctio
vel oratio quod nihil ad eam pertinens sequitur

Duo erunt in agro
Mat xxiiij° / Ibi sunt predicatores
e ibi prelati et omnes doctores
et animam audientes / Duo in agro Agri
cole sunt predicatores qui in agro scilicet corpo
qui fuerunt domum amittant et corpo qui
verbum dei adulterant. ut Cor. ij° / Duo
g erunt in lecto Mat xxiiij° Amici spo
e contemplativi qui otium diligunt et
quietem qui etiam nomine signantur nec
secularibus nec ecclesiasticis negotiis sunt occupa
ti. lectus est diligens amplexus. Ibi
unus assumetur quia quando continentie
studet ut sine pollicitudine vitia co
gitat que dei sunt / Alter autem de hu
mana laude vel aliqua vitiorum cor
ruptione monasticam vitam elegit re
linquitur a deo / Duo autem in mola
molentes hunc secum ut ait ibidem scilicet carn
mola est secularis conversatio Que cum se

dicuntur sequentia orbem vel rotam rerum
mobilium que feminino genere designantur
ut in Mathe° ait ubi supra quia maiora
conversatio requiritur ut femine a viris
in mola dicuntur esse coniugati qui sunt
in volubilitate temporalium qui tribula
tionem curarum sustinet / De istis dicitur unus
assumitur / qui habuit tantum non ha
bentes et alter relinquitur qui in mendi
citate sperauit Assumitur bonus in prin
cipio gratiam relinquitur malus per culpam
assumetur bonus in summo ad gloriam / relin
quetur malus ad dampnationem Videat quis
et qualis fuerit ut debeat assumi non
relinqui / quia non sunt nisi tria genera
hominum in ecclesia. hec tria genera sunt triplex
status distinguuntur per viros quos
d vidit ezechiel salvandos Ezech xiiij°
Noe daniel et Job / In noe prelatos in
daniele continentes in Job coniugatos in
tellige Sequitur

Dubitatio est desiderij que fuit in
quibusdam apostolis ut in thoma Jo
f xx° qui dixit / nisi videro etc.
Dubitatio est humilitas unde dominus dixit
duobus discipulis euntibus in Emaus Luc
d xxiiij° O stulti et tardi ad credendum Du
bitatio est obstinatio unde Jo. vi° dixe
f runt discipuli durus est hic sermo
d Dammula est diabolus ut Ysa xiij° / Et
erit quasi dammula fugiens / quia prava
cum capite suo diabolo quando reprobus
fugatur ab ecclesia
Damascus romanum imperium ut
a Ysa viij° / et fortitudo da
masci / quia potestas romani imperij ces
sabit et xpi potestas que est eterna regnat
Damascus massa reproborum ut Ysaie
a xvij° Ecce damascus desinet esse
civitas quia reprobi non permittentur
hic semper morari Damascena dya
b qui rexistit contra damascum Esaye viij°
quia distinctio mea astutias demonum pre
videt diaboli etc.
b Dragma est humana natura Luc xv°
invenimus dragmam quam perdideram

id est reformatam humanam naturam quam per
culpam amiserat. Dragma nata
angelica ut Luce xv°. Que mulier habens b
dragmas decem, quia creatura decem capta
tionem ordines in angelis et deci
mum in hominibus habuit

Draco est dyabolus ut Apoc. xii°. Mi c
chael et angeli eius preliabantur cum dracone, quia Christus
et ministri eius cum dyabolo pugnat.
Draco mundus iste ut Ps. ciii°. Dra
co iste quem formasti ad illudendum ei, quia
irridere debemus fallaciam mundi. Draco
antichristus ut Apoc. xii°. Ecce draco ma B
gnus, quia antichristus superbus erit et crudelis. z
Dracones maligni spiritus ut Ysa. xx c
xiiii°. Erit cubile draconis, quia prava
mens malignos spiritus per culpam
habitare permittit. Dracones homines
maliciosi ut Job xxx°. Frater fui dra g
conum, id est cum maliciosis hominibus. Dra
cones iudei ut Jer. xiiii°. Traxerunt b
ventum quasi draco, quia collegerunt in
inventi iudei consilium adversus Christum.
Dracones gentiles ut Ysa. xliii°. c
Glorificabit me bestia agri, dracones
laudabunt me, id est homines mundi et ma
xime gentiles populi. Dracones demo
nes sine vita ut Ysa. xxxv°. In c
cubilibus in quibus prius habitabant
dracones oriuntur.

Delicie sunt eloquia divina ut Job f
xx°. Et in superiorem deliciis af
fluens, id est ad cognoscendum deum sacre scripture
sermonibus habundabit. Delicie gau
dia ut Ezech. xxviii°. In deliciis pa d
radisi dei fuisti, quia regnis ille an
gelicus in supernis invenitur esse.

Denarius est Christus ut Apoc. vi°. c
Bilibris tritici denario, quia qui
in activa vita fidem et operationem te
net ad Christum pervenit. Denarius eterna
retributio ut Mt. xx°. Conventione autem a
facta cum operariis ex denario diurno

eterna scilicet merces laborat eternam mercedem
recipit. Denarius duo testamenta f
b ut Luce x°. Altera die protulit duos de
narios et dedit stabulario, quia Christus
utrumque testamentum discipulos per resur
rectionem suam intelligere fecit.

Dentes sunt verba eterne ut Job xvi°. c
c Infremuit contra me dentibus suis,
quia contra delinquentes verbis eterne de
mandat. Dentes predicatores ut Cant. a
iiii°. Dentes tui sicut greges tonsarum, quia
predicatores ecclesie pravamina et in
tentes non solum superflua sed et iniu
B quamquam deponunt. Dentes intimi sensus
ut Job xiii°. Carnes meas lacero dentibus c
c meis, id est intimis sen
sibus meis reprehendo carnalia vitia
mea. Dentes verba legis ut Deut.
xxxiiii°. Dentes moysi non moti non sunt c
g quia verba legis prophetarum non periit donec omnia
b fiant. Dentes robora virtutum ut Tre
norum iii°. Fregit ad numerum dentes b
quia dominus non ultra pluri robora
quamquam debilitari permittit. Dentes vi
c cia clamantur ut Job iiii°. Dentes ca r
tulorum leonum contriti sunt, id est delectatio ela
tionis in filiis superborum destructa sunt.
c Dentes persequutores demonis ut Deu
teronomio xxxii°. Dentes bestiarum inmittam g
in eos, quia in reprobos dominus persecu
tiones demonum sevire permittit. Den b
f tes persequtores eterne ut Job xli°.
Per gyrum dentium eius formido, quia
infirmi timent persequutores per quos
dyabolus mordet. Dentes verba dura
d ut Ps. iii°. Dentes peccatorum contrivisti,
id est crudelia pravorum verba destruxisti.
Dentes detractores ut Ps. lvii°. Deus
r conteret dentes eorum, id est destruet deus
detractores eorum detractorum. Dentes
crudelitates ut Job xxix°. Et den e
a tibus eius auferam predam, id est a cru
delitatibus iniqui eripiam humilem.
Dentes homines sensus ut Cant. xxxx°. e

qui comedit uvam acerbam obstu-
pescunt dentes eius / quia qui peccatis
mundi delectatur pascitur sensus eius
a spiritualibus cibi comestione ligatur
Dentes quandoque in bono ut Cant. iiii°.
Dentes tui sicut greges tonsarum que
ascenderunt de lavacro, id est predicato-
res dicuntur et expositores de baptismo
a quibus auferuntur superflua et quandoque
necessaria ideo dicit tonsarum / Et ideo
predicatores dicuntur dentes quia peccata
rodunt et scripturam sacram atterunt
et exponunt et exponunt / Dentes quandoque in
malo ut Ps. lvii°. deus conteret den-
tes eorum / Item Ps. lvi°. dentes eorum
arma et sagitte / Dentes alii primi
primi sunt incisivi / primi qui incisivi
sunt apostoli et primitivi sancti / quia a mas-
sa perditorum separaverunt primitias gen-
tium / unde dictum est petro Act. x°.
Macta et manduca / Alii sunt medii
Medii sunt canini / medii qui canini
sunt expositores sancti qui contra impuden-
tiam hereticorum pro veritate audacter de-
certant latratu / ut Ps. lxvii°. lingua
canum tuorum ex inimicis ab ipso
Alii extremi / extremi dicuntur molares / extremi
quasi molares sunt prelati moderni qui
ut habetur Ap. xv°. de micis que cadunt
de mensa dominorum suorum edunt superflu-
iora comminuunt et quedam super quandam
intelligunt / Unde est quod in ipsis ungulam
dividat, id est licitum a spiritu? ruminet in
lege domini die ac nocte meditando
et ita verbum audit, id est verbum dei comminuit
exponendo alius immunda animalia reputa-
tur in lege / Dentes diaboli sunt alii
per detractionem a qua nos revocat apostolus
dicens ad Gal. v°. Si invicem mordetis
et comeditis videte ne ab invicem con-
sumamini / Alii per rapacitatem contra
dentes rapacitatis loquitur Ps. xiii°.
ubi dicitur qui devorant plebem meam ut escam
Alii per gulositatem quibus pena iehan-
ne domini comminatur Ap. xxiii°. / ibi

erit fletus et stridor dentium / Dolebunt
dentes ibi de algoribus scilicet solo qui
hic gavisi sunt de caritate
Dextralia sunt ornamenta bonorum
operum ut in lege Exo. xxxv°. de-
xtralia et anulos id est fidem et ornamen-
tum bonorum operum
Dyadema est humanitas christi ut
Cant. iii°. videte regem salomo-
nem in dyademate suo quo corona-
vit eum mater sua id est honoravit christum
in humanitate sua quam sine virili se-
mine suscepit / Dyadema iudicium
ut Iob xxix°. Et dyademate iudicio
meo, id est quasi quodam dyademate sic iudi-
cio meo decoratus sum
Diluculum est adventus matutine
caritatis ut Iob i°. Consur-
gens diluculo offerebat ho-
locausta quia adveniente divina ca-
ritate orabat deum / Diluculum stu-
dium ut Ps. lxxvii°. diluculo venie-
bant ad eum id est studiose accesserunt
ad eum / Diluculum tempus resurrec-
tionis ut Ps. lvi°. Exurgam dilu-
culo id est mane ante lucem / Diluculum
partus beata ut Iob xxxviii°. Nunquid
post ortum tuum precepisti diluculo
et ostendisti aurore locum suum
dominus enim redemptor noster umbras ante
temporalitatis suscepit lumen eter-
nitatis nobis infudit / quia diluculum
a tenebris in lumen vertitur hic per
diluculum eterna designatur / Dilucu-
lum regnum veritatis ut Iob vii°.
visitas eum diluculo et subito probas
illum quos enim dominus diluculo vi-
sitat subito probat / quia quos illu-
minando ad veritatem perducit subito
recedendo tentari temptatione permittit
Dilectus est pater et filius
ut Cant. v°. Qualis est dile-
ctus tuus ex dilecto id est filius
de patre / Dilectus proximus indutus
ut Ier. xi°. quid est quod dilectus meus
fecit scelera multa id est quid tam imple-
proximus quem super diligo peccat

Diluvium est baptismus ut ps.
xxviii. Dominus diluvium inha
bitare facit. i. baptismum in
ecclesia constituit. Diluvium iudicium
extremum ut ps. xxxi. In diluvio aquarum
multarum ad eum non approximabunt
i. in iudicio extremo in quo reprobi qui
similes sunt peccatores dampnabuntur iusti
non peribunt. Diluvium peccatum ut
Gen. vi. Inferebam aquas diluvii
omnem carnem / quia carnales consumti
sunt voluptatibus peccati dominus consumi
permittit etc.
Dives est deus ut Luce xvi. Homo
quidam erat dives qui habebat
villicum. i. deus qui sub se hominem habet.
Dives populus iudaicus ut Luce xvi.
Homo quidam erat dives qui induebatur pur
pura et bysso / quia populus iudaicus in
cultu vite exterioris gloriabatur. Divi
tes amatores mundi ut ps. xxxiii.
Divites eguerunt et esurierunt / quia
amatores mundi huius egestate et
esurie spirituali tabescunt
Dominus aliquando pater aliquando filius et
quando spiritus sanctus ut in uno loco vero
ps. vi. Exaudivit dominus
vocem fletus mei. Exaudivit dominus
deprecationem meam / dominus orationem meam
suscepit. Dominus quilibet prelatus ut iiii.
Re. ii. Dominus tollet dominum tuum a te. i.
prelatum tuum. Domini peccata ut
Mt. xxi. Et dixerunt domini eius quid
solvitis pullum. multos dominos
pullus / quia multorum peccatorum errorum
tatibus gentilitas populus serviebat
Dromedarius est gentilitas ut
Ysa. lx. Dromedarii madian
et epha / quia populus gentilis
qui prius serviebat ad [illegible] super
nam honorat deum

Dorsum sunt sequaces quique ut in
ps. lxxxiiii. Dorsum eorum semper
incurva. i. subiectos malos qui prava
nos prelatos sequuntur ad terrena labi per
mitte. Dorsum mens ut ps. lxxx. Di
vertit ab onere honeribus dorsum eius
i. allevianit a peccatis mentem eius.
Dorsa iniqui ut ps. xx. Ponitis
eos dorsum. i. peccatores post te. Dorsum
passio ut ps. cxxviii. Supra dorsum
meum fabricaverunt peccatores / quia passiones si
milia in mala irrogaverunt. Dorsum clarita
tis eterne ut ps. lxvii. posteriora dor
si eius in pallore auri. i. prima clarita
tis in decore claritatis eterne
Dux est christus ut Exo. xv. Dux
isti in misericordia tua populum tuum
quia electos suos dominus misericor
diter duxit ad se. Duces apostoli
ut Num. vii. Obtulerunt duces in
dedicatione altaris / quia ad edifica
tionem sanctam ecclesiam apostoli seipsos
impenderunt. Duces predicatores
ut Ysa. xiiii. Ingrediantur portas
duces. i. audiantur in ecclesia predicato
res. Duces pravi doctores ut Job
xxxiiii. Qui vocat duces impios
quia pravi doctores animi sepius non
cessabant ... ad impietatem ...
Duces heretici ut Job xxix. vocem
suam cohibebant duces quia patefacta
veritate christi heretici obmutescunt. Du
ces vitia principalia ut Job xxxix. Odoratur
exhortationem ducum quia per se
quibus que vitia originalia ...
ad malum instigant prudenter
Deglutire vinum qui facit peccatum
sine ex superbia ut Ro. i. quia
cum cognovissent deum non sicut deum
glorificaverunt. Deglutire qui ex
infirmitate peccat / sicut ille qui dicebat
miserere mei domine quoniam infirmus sum
Sequitur Registrum ps. iii.

Ecclesia
Edificatio
Effusio
Ebdomada
Egressus
Egyptus
Electio
Ebrietas
Elemosina
Eloquium domini
Emulatio sive zelus
Episcopus
Equus
Error
Etas
Evangelium
Euge
Eunuchus
Exauditio
Excitatio
Exinanitio
Expectatio
Extasis
Exultatio
Edus
Edom
Elate palmarum
Electrum
Emunctoria
Ensis
Engaddi
Equites
Erugo
Eruca
Erinacius
Exitus
Es
Ezechon
Esca
Estas
Ether
Ephi
Ethiopia
Ethiops
Exactor
Explorator
Exercitus
Exitus viarum
Ebur

Ecclesia in bono accipitur ut in psalmo xxi°. In medio ecclesie laudabo te, id est in communione fidelium predicabo te. Ecclesia in malo ut in psalmo xxv°. Odivi ecclesiam malignantium, id est congregationem iudeorum. Ecclesia militans in terra dicitur regnum celorum quia legitur Mathei xi°. Qui minor est in regno celorum, id est in ecclesia militanti scilicet Christus qui minor Johanne baptista reputabatur a quibusdam, maior est illo scilicet Johanne. Ecclesia triumphans in celo regnum celorum dicitur ubi ibidem Mathei xi°. Qui minor est in regno celorum, id est in ecclesia triumphanti maior est eo, id est existente in via. Ecclesia dicitur incepisse ab Abel qui legitur esse iustus et non iustificatus Mathei xxiii°. Non enim eum peccatum perpetrasse legimus, et quia innocentium sic sustinuit, et in sanguine martiris dicitur fundata esse ecclesia. Et quia virgo sunt prefiguravit agnum sine macula, unde Apocalipsis xiii°. Agni qui occisus ab origine mundi. Ecclesia distinguitur in auditorium, in cenaculum, in talamum. In auditorium, quia primus ibi debet discutere peccata sua et ventillare conscientiam antequam accedat ad mensam domini. In cenaculum, sicut ait apostolus i° Corinthios xi°. Probet autem se ipsum homo et sic de pane illo edat et de calice bibat. In talamum, quia sic probatus debet accedere ad mensam divinam et deinde sanata conscientia in talamo cordis sui quiescere. Ecclesia militans ideo dicitur tabernaculum quia sicut tabernaculum militantium est et peregrinantium, ita ecclesia in qua peregrinamur, unde in psalmo cxix°. Heu michi quia incolatus meus prolongatus est. Viatores enim sumus, unde ad Hebreos xiii°. Non habemus hic manentem civitatem sed futuram inquirimus. Item Job vii°. Militia est vita hominis super terram. Et dominus ad Moysen dixit Exodi xxv°. Fac tabernaculum ad instar quod vidisti in monte. Item in psalmo lxxxvi°. Diligit dominus portas Syon super omnia tabernacula Jacob. Item psalmo xiiii°. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo. Ecclesia dicitur unica sponsi, unde Canticorum vi°. Una est columba mea. Ecclesia dicitur unica propter unitatem fidei, unde Mathei xxi°. Qui preibant et qui sequebantur clamabant osanna filio David, id est dei obedientia

Per unitatem baptismi unde ad Ephesios iiii° Unus dominus et una fides et unum baptisma. Ecclesia triumphans dicitur thabernaculum unde in psalmo lxxxiii° Quam dilecta thabernacula tua domine etc. Item Luce xvi° Recipiant vos in eterna thabernacula. Ecclesia dicitur magna per amplitudinem bonorum unde Ysaie lx° Leva in circuitu oculos tuos et vide. Per locorum amplitudinem unde psalmo xviii° In omnem terram exivit sonus eorum etc. Per maiorem multitudinem unde Gen. xxii° Multiplicabo semen tuum sicut stellas etc. Per premiorum amplitudinem unde i Cor. ii° Quod oculus non vidit nec auris audivit etc. Ecclesia dicitur quandoque regina unde in psalmo xliiii° Astitit regina a dextris tuis. Et dicitur regina quia regit populum. Dicitur quandoque sponsa, quia sicut sponsa iungitur sponso ita ecclesia deo unde Ysaie lxi° Secundum aliam lectionem sicut sponse alligavit mihi mitram. Et sicut sponsam ornavit me ornamento. Dicitur quandoque ancilla quia servit cum caritate. Et quia non sibi sed deo filios parit. Sed est alia ancilla que servit cum timore scilicet synagoga unde Gen. xxi° Et ad Gal. iiii° Eice ancillam et filium eius, non enim heres erit filius ancille. Ecclesia dicitur sponsa in patriarchis, amica in prophetis, proxima in apostolis. Sponsa dicitur quia dotibus gratiarum subarrata et intimo est illi federata unde ii Cor. xi° Despondi vos uni viro. Ecclesia complectitur omnes fideles a primo usque ad ultimum. Et secundum diversas acceptiones diversas sortitur appellationes. Unde dicitur quandoque regina quandoque sponsa. Ecclesiam vocat dominus sororem unde in ewangelio Mt xii° Quicumque fecerit voluntatem patris mei qui in celis est hic meus frater et soror est. Quandoque primitivam ecclesiam vocat fratres unde Mt xxviii° Dicite fratribus meis etc. Ecclesia

columba in Maria et Ioseph, formosa in confessoribus, soror in virginibus etc. Ecclesia dicitur mons per manifestationem unde Mt v° Non potest abscondi civitas supra montem posita. Et Luce xi° Nemo accendit lucernam etc. propter illuminationem unde in psalmo Cxxxii° Sicut unguentum in capite. Per altitudinem unde in psalmo Cxx° Levavi oculos meos in montes. Ecclesia dicitur domus unde in psalmo Cxvii° Benediximus vobis de domo domini, id est de ecclesia catholica in qua est baptismus et omnis benedictio. Hec est terra sancta de qua dominus ad Moysen dixit Exodi iii° Solve calciamenta de pedibus tuis. Terra enim in qua stas sancta est. Ut in meo hec est terra bona ut in ewangelio Mt xiii° que profert fructum tricesimum sexagesimum centesimum. In qua stare debemus. Venientes ad ecclesiam non vacue terrenorum cupiditati, solventes calciamenta de pedibus, id est opera mortua de affectibus nostris. Ecclesia est domus dei, cuius fundamentum est Christus unde apostolus i Cor. iii° Fundamentum aliud nemo potest ponere. Prophete et apostoli dicuntur fundamentum unde in psalmo lxxxvi° Fundamenta eius in montibus sanctis. Item Ephe. ii° Superedificati super fundamentum apostolorum et prophetarum. Ecclesia dicitur scala unde Gen. xxviii° Iacob vidit scalam in somnis et angelos ascendentes et descendentes per eam, et cacumen illius scale celos tangere videbatur. In hac scala sunt omnes predestinati ad vitam. Scala ista est generalis ecclesia que ex parte militat in terra et ex parte triumphat in celo. In hac scala sunt varii ordines graduum quia in ecclesia quidam sunt incipientes, quidam proficientes, quidam pervenientes. Incipientes sunt in gradu humili, proficientes in altiori, pervenientes in supremo. Et de istis dicitur Mt xxiiii° Duo erunt in mola

Alii in agro alii in lecto. Schola est curiositatis
huius seculi. Ager audientibus animis. Le-
ctus diligentibus amplexus. In mola la-
sunt homines seculi. In agro doctores
dei. In lecto amici sponsi. Item sunt
in mola circuitum ... quia temporalia
querunt. qui in agro terram colunt. et
semen dei in animo spargunt. Item in
lecto sunt quiescunt pro teneritate intel-
ligentia quia nulla teneritate memo-
ria est sub hac scala. In imo sunt
infirmi. In medio activi. In culmine
contemplativi. Infirmi iacent in imo
activi stant in medio. Contemplativi
quiescunt in supremo. Activi infirmis
compatiuntur et ita illis descendunt. Illi
enim sunt angeli dei ascendentes et
descendentes per scalam. Ascendentes
in superiori contemplatione. Descendentes
in compassione misericordie. In hac
scala affligitur infirmus. affligitur activus
sed infirmus per languorem. et ita ne-
quit ascendere. Activus compassione
nunc sic ... descendere. Sed multi-
plex est descensus. Et hec scala stat
super terram que est triplex. Ecclesia dicitur
torcular sive area. vel ea ratione qua dicitur
torcular et area et cetera. quia sicut
in area grana a paleis. et in torcula-
ribus vinum eundem a vinaciis ita
in ecclesia boni a malis misteriose ope-
rantur non loco. Item admixtio
malorum necessaria est bonis in via. sicut
palee usque ad messem. In futuro autem
separabuntur loco cum frumenta condentur
in horreis et palee comburentur igne
inextinguibili. Premuntur unde ita xpiani
in tribulationibus probantur. Cor. ... gravati
c nati supra modum. Differunt unde
ab activis. ita in ecclesia boni a malis
e unde Ioh. xii. Nunc iudicium est mundi
... ... [illegible] ... ita
boni eliguntur et mali eiciuntur unde
e Mat. xxv. Venite benedicti in regnum pa-
tris mei. Ite maledicti in ignem eternum.
Ecclesia dicitur columba propter fecunditatem

vel simplicitatem unde Mat. x. Estote
c simplices sicut columbe. propter gemitum
unde Ps. xxxviii. Rugiebam a gemi-
tu cordis mei. Ecclesia laborat pro
persecutione omnium unde Ps. Cxxviii.
Supra dorsum meum fabricaverunt pecca-
tores. pro dolore cadentium unde Ier.
c f xxxi. et Mat. ii. Rachel plorans
filios suos. pro timore scandali unde
Ps. liii. Expectabam eum etc. Ec-
clesia vexatur a malis aperte unde Cant. i.
d Filii matris mee pugnaverunt contra me.
Ecclesia vexatur a carnalibus unde Mat. v.
e Si oculus tuus scandalizaverit te etc. Ec-
clesia vinee comparatur propter multitu-
dinem credentium. Act. iiii. Multitudinis
f credentium erat cor unum et anima una. propter
ordinem unde apostolus i Cor. xiiii. Sen-
g tentia. Omnia ordinate et modeste fi-
ant. Sicut enim vinea multas habet vites
et ordinatas et fructum facit. Huius
vinee radices sunt apostoli et prophete
et sancti patres. Iterum sicut radices non sibi
a terra succum trahunt sed truncis. nec trun-
cus sibi sed botris. ista et illi non sibi
sed nobis a xpo acquisierunt. Ecclesia vi-
nee comparatur propter umbram unde Trenorum
g iiii. Spiritus oris nostri xpistus captus est pro
peccatis nostris. cui diximus in umbra tua
vivemus. propter proventum unde apostolus
c ad Philip. iii. Hec omnia quasi stercora
arbitror ut xpistum lucrifaciam. Ecclesia
comparatur lune. quia in principio fuit
e parva unde Cant. viii. Soror nostra parva
est. Item Ps. Cxl. Singulariter sum
ego donec transeam. Et quia paulatim
crevit unde Io. xii. Nisi granum frumenti
d cadens in terram etc. Et quia adhuc la-
borem habet unde Cant. ii. Sicut lilium inter
a spinas etc. Item Cant. i. Nigra sum
c sed formosa. Et quia a vero sole lumen
b habet. Ioh. xv. Sine me nil potestis facere.
Item ibidem. Ego sum vitis vos palmi-
tes. Ecclesia tres habet hostes. Lectores

vii Mat. x° Nolite timere eos qui occidunt corpus et cetera | vnde i Johannis v° ... De vobis exierunt sed vnde non sunt | Item Cant. i° Filii matris mee pugnaverunt contra me | Et falsos fratres vnde psalmo xl° Qui edebat panes meos etc. | Item periculum in falsis fratribus ii Cor. xi° | Sic ergo homo tres habet hostes | Carnem propriam a qua se defendebat apostolus i Cor. ix° Castigo corpus meum et in servitutem redigo | Item Michee vii° Ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra oris tui | Mundum vnde i Jo. ii° Filioli nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt | Item ad Gal. vi° Michi autem absit gloriari etc. | Dyabolum vnde i Pet. v° Adversarius vester dyabolus tamquam leo rugiens circuit querens quem devoret | Hostes isti trucidandi et anathematizandi sunt. Ecclesia laborat sive gemit propter varietatem quantitatis | vnde Cant. i° Quanto plus quanto adveniet propter mediatatem lucis et maliciam obscuritatis pro peccatis propriis | vnde psalmo vi° Laboravi in gemitu meo | pro alienis vnde ii Cor. xi° Quis infirmatur et ego non infirmor | pro dilatione patrie vnde psalmo cxix° Heu michi quia incolatus meus prolongatus est | pro sustinencia persecutorum | vnde ii Cor. i° gravati sumus supra modum. Ecclesia quatuor habet impedimenta | que alibi dicuntur persecutores ut infra. In persecutione Ecclesia exaltatur sicut cedrus vnde Eccli. xxiiii° Sic cedrus exaltata sum | premio iusticie | vnde exaltabo eos in eternum | Est aliquis ... de certa quia predestinatione eorum | quia sustinebitur pro reparatione penitentie iusticie | vel ... Ecclesia semel in nocte psallit scilicet media nocte secundum illud psalmo cxviii° Media nocte surgebam etc. | Nec dicitur media nox noctis medietas sed noctis media est | quando est inter conticinium et diluculum. Ecclesia nocte psallit quia media nocte natus est Christus qui pastores custodientes noctis vigilias super gregem suum | Et dictum est ab angelo | Ecce evangelizo vobis gaudium magnum | Luce ii° | Et quia media nocte surrexit Christus quod prefigurabat Sampson | qui media nocte surgens tulit portas Gaze in supercilium montis | quia media nocte ad iudicium venturus sic scriptum est | Mat. xxv° Media nocte clamor factus est | quod prefiguratum est | cum exterminator angelus percussit primogenita Egipti ab homine usque ad pecus | quia media nocte patres regerat | Unde in media nocte venturus est ad iudicium dominus | non quod nocte veniat sed pro temporis incertitudine sicut ipse dominus ait Mat. xxiiii° De die autem illa et hora nemo scit neque angeli etc. | Item Marc. xiii° Alibi dicitur | O clara dies illa | vnde psalmo xlix° Dominus manifeste veniet. Ecclesia psallit sive orat septies in die | Diluculo celebrat etiam laudes scilicet horas matutinas | quia tunc mundus creatus est | et tunc angeli creati prorumpunt in laudem dei | Unde deus ad Job xxxviii° c° Ubi eras cum laudarent me astra matutina | Et quia tunc notificata resurrectione per apostolos reddita est discipulis leticia | qui tristes erant qui turbabantur vnde Luce i° In cantico matutinali dicitur Et erexit cornu salutis nobis | Et quia mane submersi sunt egiptii. Ecclesia psallit horam primam quia tunc dominus indutus est et traditus est vinctus a Pilato Mat. xx° | Eadem etiam hora post resurrectionem apparuit piscatoribus discipulis suis in littore Johannis xxi° pueri numquid pulmentum habetis. Ecclesia orat et psallit horam terciam quia tunc linguis iudeorum crucifixus est dominus secundum illud psalmo lvi° dentes eorum etc. | quia et flagellatus et linguis eorum etc. | Eadem etiam hora in die pentecostes in cenaculo montis Syon super centum viginti viros spiritus sanctus in linguis igneis descendit Act. i° ii° Ecclesia psallit horam sextam quia tunc

sup lignum crucis extensus e dominus
et clamans affixus et aceto potatus qt
et tenebre facte sunt sup vniusam terra
Ecclesia psallit hora nona qr tunc deus
orans pro crucifixoribus suis et cla
mans in manus tuas etc et inclinato
capite emisit spm et lancea pfora
tus duo sacramenta nunc salutis pma
nt mre / velum templi scissum qt / ter
mota qt petre scisse sunt monimenta
apta sunt Ecclesia psallit hora ve
spertina / qia tunc in cena domini corpus
suum et sanguinem suum sub forma panis
et vini discipulis suis tradidit et in
memoriam sui deinceps instituit
faciendum / eadem hora sepultus e eadem
hora in fractione panis agitus e a discipulis
pulis Ecclesia psallit in completorio / qr
tunc dominus in agonia prolixius ora
uit / et facta e sanguis eius sic gutte
sanguinis etc / eademque hora vallatus qt
custodibus / et eadem hora ianuis clau
sis in medio discipulorum et ait pax
vob / de hijs horis sup dictis regu
laribus est dicta qt / in ad thess v°
Sine intermissione orate non intermit
tendo horas regulares / sm modum qt
traditus psallendi ad psalmum / nota no
ab ecclesia sumptus est / legitur enim neemie
viij° c° / quibus diebus cenophegie in
iherusalem ascendens sup pulpitum ligneum
legem domini quam separauit audiente
vniuerso cetu filiorum isrl recitabat / le
gebat enim quater in nocte / et quater in die
/ Nos tn et si octies psallimus non tn
nisi semel in nocte et septies in die
est alia e ratio quare prolongate sunt
iste hore quia de istis et non de
alijs dominus ait xx° / facit mentionem vbi
dicit e / pr familias exiuit primo
mane conducere operarios in vineam suam
et alij veniunt hora prima / alij tertia
alij sexta / alij nona / et ideo septi
es laudamus / qr septem sunt etates homi
nis et mundi / quibus omnibus laudandus
est deus / et in infantia pro viij° c°

ore infantium etc / Et beatus Nicolaus qr
ta et sexta feria semel in die mamil
las sugebat / Dicte hore predicte simul
grate sunt / s in tribus sz hora tertia sex
ta et hora nona / et orabat mdiani
ut infra orabat Ecclesia dedicatur
semel in rebus diuinis consecrata in co
mmunibus vsibus ea deinceps non vtatur
Dedicare enim consimiliter est quod deo di
care / dr autem templi constitutio dedica
tio cordis Ecclesie dedicatio consistit
in quinque que sunt / aspersio / inscriptio
vnctio / illuminatio / benedictio / aspergitur
quidem etiam aqua / cui ad instruct
ta sal cinis et vinum / aspersio aut de
ipsius post fieri debet / inscribitur alphabe
to greco et latino lineis ab angulo
in angulum ductis in modum crucis
limitum consimiliter stcto in xij° locis
illuminantur duodecim cerei sup eadem
loca posita cepit / equali benedictio
dedicatio concluditur Et hec dedicatio
templi siue ecclesie dr sctificatiua siue
benedictio / moraliter aut aspergitur vir
spiritualis / primo aqua purificans / et hec aqua
aspersio petri / act xxvj° / cui fleuit
amare ut mordax vnde negauerat ab
luerat / de eadem dicit ppha / pbo vj°
lauabo p singulas noctes lectum meum
et pbo xlj° / fuerunt in lacrime mee
etc / Sed hec aqua ea permane habet sz
Sal autem et vinum Sal est timor dni
et fides de maiestate xpi / pbo ix / in levi
tico ij° / In omni sacrificio pones sal fe
deris domini dei tui / Timor enim domini
comes est p omnes gradus / et ne vnquam
enim sacrificia offert xpianus in omnibus
esse debet timor domini ante oculos eius
/ lex est enim sacrificium quod dz offerre
xpianus quilibet / cordibus sz oris et opera
cionis e memoria domini. Nam vita
eius una est lineis e depicta radicis
ad idem pertinet a principio incipiens
et p defectus naturales qui cumulauit predictis

ad perfectionem venitur sicut dictum est supra
a deo [Gen. iii°] terra es et in terram f
ibis. Tertium autem est memoria dominice
passionis. Licet enim aqua prius sanctum
faciat et deo placitum, quibus cum timo
rem dominus huius memoriam nonnisi
recolens dominum quod pro se turpissima
morte condempnatum non solum inflam
mabis quibus tam lapideum ut non totum
conteratur et tremat dicens illud [Psalmo
lxx°] Commovisti domine terram tuam et
conturbasti eam sana contritiones eius. Inscriptio que
gemina est in tabulis cordis et in pa
rimento operis indelebiliter scribi debet
i. a corde humili ad cor altum. Cor humile
est cum quis omnia bene fecerit dicat se
servum inutilem [Luce xvii°]. Cor altum b
cum quis mente rapitur sursum [vii dierum
Psalmo lxxii°] Mihi autem adherere deo bo
num est. A corde autem humili usque ad
altum i. sive humilia de nobis sentiamus
sive mente excedamus [ii Cor. v°]. Inscrip c
tos nos humiliter fine ad tenere debemus
ne forte dicatur de nobis [Luce xiiii°] Hic d
homo cepit edificare et non potuit consu
mare. Inscriptio in opere verbis patet
ut tonsura capitis vestium vilitas
incessus gestus et huiusmodi et huiusmodi inscrip
tiones nobis impresse sunt ut vere dicere
possimus: Posuit signum in faciem meam.
Hec autem fit ab angulo cordis i. a
capite usque ad pedes ut illa enor
mitas a planta pedis usque ad verticem
locum habere videatur vel ab inicio profes
sionis nostre usque ad finem vite. Vinc
tio est inunctio cerea qua sibi pro
sunt claustrales quo cor vinum et
aqua una in domo quam sibi et aliis
providere debet monachis quia singula
rem custodiam elegerunt nec bapti
zare nec aliis predicare. Ut pontifex
ab eis inungere liceat. Per duodena
rium virorum intelliguntur duodecim

virtutes quibus inungi debet christianus
scilicet quatuor cum suis cardinalibus. Quarta quod
duabus sit cera facta, ut in virtutibus illumi
nacio quia dicte virtutes lucere debent [Act.
vi°]. Sic luceat opera vestra coram hominibus b
et [Luce xii°] Sint lumbi vestri precincti et
lucerne ardentes in manibus vestris. Dec c
benedictio fiat que tunc fiet cum appa
ruerit gloria mea [I Cor. xv°]. Cum mor d
tale hoc induerit immortalitatem cum impletum
dictum apostoli [xiiii°]. Spiritus ubi requiescat secundo c
Et ipse dominus [Act. xxv°] Venite f
benedicti patris mei. In dedicatione ecclesie
sine consecratione quod omne kalendas op
ficium omnibus terra adoret te deus quia
augustus cesar ad gloriam Romani imperii
duxit ut de singulis civitatibus ali
quis Romam veniret secundum affectus
tempore hic quantum pugnus claudere potest
quod ita factum est et ex illa terra factus
est quidam monticulus super quem fundata
ecclesia postea est a Romanis ad fidem con
versis quod cum dedicarentur christiani de diver
sis regionibus quererent. Terra quo
de omni terra facta est ille monticulus
sic est que sunt ecclesia. Ideo in dedica
tione ipsius cantatur offertorium dicitur terra. Ec
clesia reconciliatur si de consecratione dubitetur
quia non de iterato quod dicitur consecratum est
si manibus altare movetur si parie
tes innovantur si tota contactum sed non
totum si sanguis in ea effunditur
dei per homicidium sed si martirium in
ea accidit ut in Cantuariensi ecclesia
beati Thome tunc et in Cristo non
polluitur sed potius consecratur et in
ecclesia beati Jacobi [illegible] pro altari
custodia cum Francis et quod sic inter
fiunt et iste casus quod contingit et
tunc oportet reconsecrare. Ecclesia reconci
liatur si abstracto consecratur si sine sanctum
eius consecratur si sicut polluatur per
adulterium vel fornicationem. Hodie
tamen habet consuetudo quam … …

cetera. Si cetera polluta fuit semine
vel quocumque sanguine non consecratur
sed reconciliatur etc. Capitulum

Edificat quidam templum super
arenam qui scilicet intelligit et non a
facit verbum prov. vii. Qui audit
b sermones et non facit eos similis erit
viro stulto qui edificat etc. Edificat
quidam sine cemento parietem scilicet infirmum
unde Ezechielis xiii. paries movebitur etc.
c Edificat quidam super petram scilicet Christum
qui stabiles sunt in virtute ut ii. Cor. v.
a Si destruatur tabernaculum hoc habebimus domum
in celo similiter. Edificat quidam aurum
alii argentum alii lapides preciosos alii
ligna fenum stipulam per aurum in- d
telligitur dilectio dei per argentum di-
lectio proximi per lapides preciosos bona
opera per ligna fenum stipulam intelligun-
tur venalia peccata vel venalia ut illo-
rum scilicet qui tremens adheret deo tamen proponi
nentes omnia. Et hec habentur i. Cor. iii.
d Hec venalia dicuntur quia in igne pur-
gatorii omnia purgabuntur. De quo igne
agitur super secundam epistolam Pauli ad
Corinthios tunc erit ignis ille qui quod
hic fecit peccati in hac vita. Per lignum
intelligitur parva peccata scilicet venalia. Per
fenum minora per stipulam minima etc.
Effusio triplex est effundi. Capitulum
Effundi aliquid ut dispergat ut in psalmo
lxxvii. Effundite coram illo corda vestra
f vel peccata vestra ut Trenorum ii. Consurge in
nocte lauda in principio vigiliarum et
effunde sicut aquam cor tuum ante conspe- d
ctum domini. Iam si hoc peccata sua tegit
deus detegit et econtra si hoc sic detegit
deus aperit. Effundit aliquid ut
fructum faciat sicut dicitur fundi et certe
semen in terra effundi. Effundi aliquid
ut appareat unde in psalmo xxxiiii. Ef-
funde frameam meam et conclude etc.
Effunde frameam et sic appare gla-
dium tuum Sequitur Capitulum

Ebdomada sive septimana etatum
vitarum que sunt ab initio mundi
Ebdomada est dicta a numero
ut mathee vi. Egressus eius ab
initio a diebus eternitatis usque ad
finem temporalis nativitatis
Ebdomada est tempus vel vite humane
que septem sunt tamen Capitulum
Egressus est mirabilis operatio unde
in psalmo lxvii. Deus cum egredere-
ris in conspectu populi tui. Egressus est
humane operationis ut in psalmo lxiiii.
Non egredieris deus in virtutibus nostris
Egressus bonus est Christus de carne ad spiritum
unde apostolus ad Hebreos xiii. Exeamus
ad eum extra de natura ad ea que super
naturam per longum divine meditationis. De
mundo ad preciosum per aurum et terrenis d
displicentiam. In primo egressu labor et
dolor in secundo sopor et decor in tertio
gloria et honor. In primo egredimur de
Egypto in secundo ambulamus in deserto
in tertio egredimur de deserto et intramus
terram promissionis. Primus egressus ducit ad
statum penitentie secundus ad statum iustitie tertius
in statum glorie. Item alius est egressus Christi scilicet
de venis ad curiam de permanentibus
ad eundem de honestis ad tempora primo
egressu quis egreditur a deo per ydola
triam secundo a proximo per avaritiam
tertio a seipso per luxuriam. Primus egressus
est lectorum secundus cupidorum tertius carnis
d deditorum. De primo dicitur Cantica i. Si
ignoras te o pulcherrima inter mulieres egre-
dere et pasce hedos tuos id est subditos
errore fetidos iuxta tabernacula pastorum
scilicet secundum dogmata hereticorum. Secundo egressu
d egressus fuit Iudas ut Matthei xxvi. Marci xiiii.
b et Luce xxii. Cum vidisset cupiditate
a abiit vendere dominum suum immo dominum totius
orbis. Tertio egressu egressa est Dina
filia Iacob videre mulieres regionis illius
et adamavit eam Sichem ut Genesis xxxiiii.

ys et est aliud que studio adoptatur terra a
seducta vadit vide carnales cogitationes
et eas amplectitur vel electo duce pube
tatisque dyabolo copulatur in terra regio
nis amorum vel in terra dissimilitudinis in terra
aliena Sequitur

Egyptus tenebre et est mundus ut
Gen. xxvi° Noli descendere in a
egiptum vel noli diligere mundum
Egiptus peccatum ut in psalmo cxiii° In exi
tu israel de egipto etc. quia quando electi de
peccatis suis exeunt per confessionem ad stabilita
tem perveniunt Egiptus infidelitas ut
in psalmo lxxx° Joseph cum exiret de terra
egipti linguam quam non noverat au
divit quia populus christianus exiens de tene
bris infidelitatis precepta novi testamenti
prius incognita audivit Egiptus genti d
litas ut in ewangelio Mt ii° puer ihesus
de iudea translatus est in egiptum quia reli
cto populo iudeorum ad gentes fides incar
nationis christi pervenit Egiptus infernus ut
Exo xii° per ymolationem agni israel li a
beratus est de egipto quia per passionem
christi electi educti sunt de inferno Exiens
penitens per sua merita propter vnde petrus
act ii° penitentiam agite etc. per bona opera f
tum vnde luce xi° date elemosinam f
et omnia munda sunt vobis per tem
poralium abrenunciationem vnde mt xix° a
Si vis perfectus esse vade et vende omnia
etc. per corporis et anime dissolutionem vnde
Sap iiii° placens deo factus dilectus et vi d
vens inter peccatores translatus est Egipti
primogenita sunt virtutes egiptus enim
inspirata afflictio Exo xii° affligen b
tes enim egiptum percussi sunt in primoge
nitis quia virtutes amiserunt Egipti
primogenita sunt vicia principalia vii
scilicet que mundum egiptum sequuntur Exo xii° c
Percussit enim dominus primogenita egipti

vel vicia mundi vnde Exo xii° percussit primo
genita etc. Sequitur

Electio est predestinationis de qua dicit
apostolus ad Ephe i° Elegit nos a
deus ante mundi constitutionem Electio est
iustificationis de qua dicit dominus Jo xv° Non b
vos me elegistis sed ego vos elegi
Electio glorificationis eterne de qua
dicitur in ewangelio Mt xiii° elegerunt bonos f
in vasa sua etc. Elegit deus quosdam
ab eterno vnde malachie i° Elegit bonos Jacob a
dilexi Esau autem odio habui Quosdam
in tempore vnde Jo vi° Nonne ego xii g
vos elegi Quosdam in futuro vnde
mt xxv° Elegit bonos a malis col e
locando edos a sinistris et agnos a dex
tris Sequitur

Ebrietas est gaudium superne patrie b
vnde Cant v° Inebriamini carissimi
quia caritate erunt plenissimi
electi quando carnis sue et anime felicitate per
fruentur Ebrietas mentis sanc
torum vt in psalmo xxxv° Inebriabuntur
ab vbertate domus tue vel de plenitudine
superne domus tue eorum hic quasi sta
tim pascuntur Ebrietas amoris mun
di vnde Johel i° Expergiscimini ebrii b
et flete vel vos qui diligitis mundum
intendite vobis ipsis et dolete Ebrie
tas anxietas presentis ut Trenorum b
iii° Inebriavit me absinthio vel tantum
me per amaritudinem presentem anxietas
replevit quod a meipso pene alienatus sit
Ebrietas errorum vnde pa ad Tesso c
et qui ebrii sunt nocte ebrii sunt vel
qui errant per obscuritatem ignorantie er
rant Ebrietas est corporalis ex vino
dampnate potus provenientes Ebrietas
est spiritualis scilicet qua aliquis oblitus tem
poralium vehementer intendit divinis in presenti
vel in futuro vnde de presenti vel de futuro
vel de ebrietate gratie vel glorie dicitur
psalmo xxxv° Inebriabuntur ab vbertate domus tue

scilicet presentis glorie vel future vitam. Sicut
cum invenerit eos ebrios erunt .i. pleni quo
spacii et torrente voluptatis tue .i.
spiritus sancti potabis eos / vel torrente
ubertatis tue / alia littera .i. dilectionis tue
que dicitur contra. Ebrietas est dyaboli
quod aliquis oblitus amoris vehementer
intendit in ebriis / De hac dicit Salomon
Proverbiorum xxiii°. vinum suaviter intrat a principio
sed in fine mordet ut coluber / Item
Basilius / Sicut piscis se properat ad accipi
endum hamum ita ebriosus ad accipien
dum inimicum Item apostolus Ephe. v°.
Nolite inebriari vino in quo est luxuria
non dicit vino simpliciter quia multiplex
est vinum Item in decretis Magnum in
malum ebrietas / unde omnia vicia pullu
lant Ideo christianis omnibus precipimus
caveant quia aut hic vitare noluerit et
corrigendum esse decernimus usque ad congruam
satisfactionem Item dominus monuit Luce
xxi°. attendite ne graventur corda vestra
in crapula et ebrietate unde Genesis xix°.
Conceperunt due filie Loth de patre
suo ebrio Sequitur

Elemosina est vera in primis se
totum offerre deo deinde sua / De
hac ipse dicit Luce xi°. Date ele
mosinam et omnia munda sunt vobis
Item Ecclesiastici iii°. Sicut aqua extinguit
ignem / ita elemosina extinguit pec
catum. Elemosina est corporalis que in
vii operibus consistit / Elemosina
scilicet corporalis largicio debet fieri de iuste
acquisito unde Ecclesiastici xxxiiii. Qui offert
sacrificium de substantia pauperum quasi qui victimat
filium in conspectu patris Item Gregorius [illegible]
nostro redemptori elemosina illa placet
que non ex illicitis et iniquitate congeritur
sed que rebus concessis et bene acquisitis imper
titur seu impenditur Et Augustinus in omelia
[illegible] / forte aliquis dicit et cogitat
Isti sunt multum divites et rapidi et
avari non habeo partem in illis absti
leo et pauperibus dedo / sed huius
cogitationis suggeruntur calliditate dya
boli. Nam si totum tribuat quod abs
tulerat addit peccatum potius quam minuit
Elemosina est spiritualis que peccatorem
corrigit peccantem et odientem diligit
ipse peccatum dimittit / et que deo
sunt diligenter ostendit docendo
Elemosina triplex est / prima que fit de
iusto labore manuum que est utilissima
De hac dicitur in psalmo Cxxvii. labo
res manuum tuarum quia manducabis etc.
Secunda que fit de iusto patrimonio heredi
tatis a parentibus dimisso que est magis peri[illegible]
Tercia est quando quis patrimonium christi
sibi commissum fideliter dispensat quod
facere tenentur omnes prelati et sacerdotes
Et quamvis dispensatores ecclesie constituuntur
[illegible] Nota super decimam
quod de hiis que acquiruntur de usura exac
tione rapina et calumpnia furto et
simonia non potest fieri elemosina / quia
non recipit in domum accipientis Item
scriptum est Proverbiorum iii°. honora dominum
de tua substantia .i. de iustis tuis labori
bus [illegible] ergo male rapit ut bene
tribuat constat quod sine dubio deum non ho
norat / De prima et secunda dicitur Ysaie lviii°.
frange esurienti panem tuum. Si non
potes multum dare / et non ut prestes multis
De hac dicitur secundum Ambrosium. Non
refert etc. refert an tua non des an
aliena rapiens / et illud Si non pavi
sti occidisti / frange esurienti panem
tuum Item de tercia dicit Augustinus [illegible]
quod indigentibus non succurristi et po
tuisti tot homicidiorum reus es / frange
si non potes totum dare vel ut mitte
[illegible] / dispensate pauperibus panem
esurienti frangimus christi fidelium qui
panis vivus est et scripturam sacram

que nobis spiritualis est tibi aliis
manifestamus panem tuum non alicui
et egenos a quibus non expectas premium
vagosque indutum induc in domum tuam
vel ecclesiasticam si non habes tuam per te ipsum
accipe tecum cum videris nudum operi
de vestimentis operi eum ysaie lviii exo
vii ad Galatas vi et carnem tuam peccatorem
tibi similem ne despicies considerans te ipsum
ne et tu tempteris Item in parabolis xvi
universa delicta caritas operit Item de
usque intelligitur Thobias omnia que
habebat captivis impartiebat Elemo
sina est que dari debet omni petenti Luce vi
omni petenti te tribue verum scilicet vel correp
tionem Elemosina est que non est dada
antequam degna dicitur desudet elemosina in
manu tua donec invenies iustum cui des
legitur enim in deuteronomio xiiii singulis annis
iudei faciebant duas decimationes bonorum
suorum primam separabant levitis et se
cundam decimam reservabant sibi unde
dictum est desudet elemosina in manu
tua Item necnon reliquas partes
decimabat et ex ea ter in anno cum
ascenderent templum oblationes et epulas sibi
et domui faciebat et levitam ancilla
rum qui erat cum eis ascenderent scri
tabant in eosdem usus Secundum autem sibi
reservabant post primogenitum et iter
post primicias tantundem sibi reponebant
quasi secundas primicias et hanc secun
dariam precepit moyses ferre ad locum
sanctum et comedi coram domino preterea
tercio anno duabus decimis sublatis
ut dictum est terciam faciebant deci
mationem et tantum in usus pauperum
et hanc reponebant apud se ut ha
berent unde darent peregrino advene
pupillo egentibus et levitis singuli
si indigerent in usus vero nil expendebant
proprios De hoc dictum est Luce vi omni pe
tenti te tribue Elemosinam quilibet
debet facere primo cessando a peccatis Ecci
xxx miserere anime tue placens
deo deinde proximo unde apostolus i Thi
v Si quis suorum et maxime dome
sticorum curam non habet fidem negat
tercio ad inimicum unde proverbiorum xxv Si

Ro xii Si esurierit inimicus tuus ciba
illum Elemosinam quisque facit dei
vel corporalis vel spiritualis unde Mt xxv
Domine quinque talenta tradidisti mihi etc Hec
est iusticia hominis in hac vita Conditiones
sunt attendende in elemosina quantitas
recipientis utrum magna vel parva pe
tat Causa quare petat scilicet sub quo
nomine petat Si enim quis Christo non est ex
audiendum Eccli xii Histrionibus dare
est demonibus immolare Item benefac
iusto et ne dederis impio scilicet pro im
pietate sua sed ex caritate si ex carita
te petat et secundum quod istud non debes ei
dare Utilitas potius enim debes parenti
subvenire parenti quam alteri proximo
quam alieno unde apostolus i Thi v Si
quis curam suorum etc In glosis non
continetur quod in spiritualibus tamen ne
despicias Qualitas persone petentis
utrum sit dives vel pauper Non enim
divitibus sed plus pauperibus danda est
elemosina unde dominus Luce xiiii Cum
facis convivium etc Non dixit divitibus
Item Luce xiiii Cum facis prandium
aut cenam noli amicos neque proximos neque
divites a quibus remunereris vocare
sed voca pauperes cecos claudos debiles
a quibus nullum recipies emolimentum
ut sit in thezaurizatione tua possis
collocari Item i Io iii Qui habuerit
substantiam huius mundi et viderit fra
trem suum non habentem et clauderit ma
num manum suam etc Item Laurentius facul
tates ecclesie quas recepit in celum thezau
ros manibus pauperum detulit Dispersit
dedit pauperibus etc dicat dispersit quia
non uno loco non uni persone dedit gra
tis non vendidit pauperibus non divi
tibus et ideo iusticia eius manet in se
culum seculi Paratus esse dandi potest
intelligi licet illa quatuor supradicta non
remanent si reservat forte in meliores
usus vite presentis forsitan necessitantibus
unde apostolus ii Cor viii Non ut
aliis sit refrigerium vobis autem
tribulatio Non est propter hoc
sed promissio Prelati ecclesie qui hec prebendas

ecclesie sine ecclesiastica iustitia solus in
digentibus et viris bone debita ali
os usus extenderit expenderit sibi
mett gehennam vide Greg. q. iz
ecclesie res administrans qui meliora
deliberat et non facit ea in eo spiri
dum. Item Greg. Qui res paupe
rum id est res ecclesiasticas de patrimo
nio christi habitas effusione sangui
nis salvatoris nostri acquisitas diviti
bus dat et non pauperibus demoni
bus ymolat. Item Prosper de vita con
templativa c. x. Pastor ecclesie quibus
sua sufficiunt non congregandi provoque
rem quam nihil aliud est habentibus dare
quam perdere. Jeronimus. Gloria episcopi est pau
peribus providere. ignominia omnis sacerdotis
studere divitiis. Item apostolus. Ex quo
neminem secundum carnem cognoscimus. ii Cor. v.
Vel id est neminem venerati sumus in ecclesia
dei pre textu carnalitatis. Item do
minus ad Moysen Deut. xxxiii.
Sinay ille in quo dixit sacerdos vel
levita qui dixit patri et matri nescio
vos. Peccat ergo prelatus ecclesie
mortaliter quilibet qui prebendam dat con
sanguineo suo indigno cum possit ad
eodem dari digno alieno. Cum enim cu
ram animarum digne accipit potius
iustitiam dat qui accipit. Item Prov.
xxviii. Maledicti qui declinant a
mandatis tuis. Istos declinantes Amos
propheta iiii. capitulo detestans ait: Audite verbum
domini vacce Samarie que domini
estis in monte Samarie. Ipsi enim divi
tibus obtemperant et acquiescunt orpha
nos et viduas non defendunt. De quibus
Isti de corum altaris superbiunt et de
patrimonio crucifixi lasciviunt in cibo
potu et comitatu modico honestatis ex
cedunt. Et divicias suas non ad lucrum
animarum convertunt sed ut emungat a
subditis per cathedraticum vel procuratio
nem quod possit. Cum Johannes Baptista
dicit enim Johannes Baptista quibusdam
militibus saltem scientibus. Luce iii.
Neminem concutiatis contenti estote
stipendiis vestris. Ultra procuratum a sub

ditis nil exigat. Si ergo seculares ad
hoc tenentur de iure quanto potius prelati
sive rectores ecclesie. Si ipsi canonice et lar
gientes non pauperes sed divites se
cum colligunt contra deum et apostolum
hospitalitatem detestantes usurariis
homicidiis adulteris indifferenter
in cibo et potu communicant immo quod longe
detestabilius ut secum prandeant cogi
tant cum soli pauperes ab eis contem
ptuntur vitandi. De talibus dicit propheta in per
sona christi Prov. xxi. Tauri pingues
obsederunt me. Ve miseris et infe
licibus qui res ecclesiasticas id est res paupe
rum pecia lugentium redemptionem cap
tivorum in usus carnalium amicorum et divi
tum ponunt et exponunt cum ecclesiam
ad celebrandum divina tales attendunt.
Heu miseri non attendunt quod dominus fere
cum sibi ab eo exigebatur tributum ipse
enim dixit Petro Matth. xvii. Vade ad
mare et accipe staterem de ore illius
piscis qui primus ascenderit tibi et da
pro me et te. Super illum locum sic in
Mattheo dicitur sed licet dominus haberet
pecuniam in loculis tamen ipse dixit ne
portas in proprium usum convertere quem
habebat in loculis in necessitates paupe
rum. Prelatos ergo ecclesie sive rectores hec
exemplo arguit et tamen testamentum transferri
in proprium usum et in usum parentum
suorum vel divitum temerarie convertunt
sed eis commissum est bonum ad eroga
dum indigentie convenienter et in redemp
tionem captivorum. Talibus enim non prodes
tum legem dei sed pauperibus. Si vero
confidunt in viliorum veste vel prolla
ta oratione vel psalmorum revolutione vel
missarum cumulatione arguit eos deus
ut infra Sacerdotes avari. Elemosi
na grata data non de data sed se
minata. Vnde ii Cor. ix. invitans
eos ad largitatem elemosinarum qui
parce seminat parce et metet. parce
tristis magnum vel parum dicit qui
hilaris parum dedit non parum immo ma
gnum dedit immo seminavit. Sic enim seminum
multiplicatur ita elemosina reddit multipli

plicata vn dominus dicit prouerbiorum xl°. beatus qui
intelligit intelligit super egenum et pau-
perem non dicit super diuitem / Item
non dicit qui dat / magis enim est intel-
ligere super egenum quam egeno dare intel-
ligere super egenum est dare non petenti
tantum / et beatus qui preuenit vocem pe-
tentis ideo non dixit qui parce dat
sed qui parce seminat Non ergo debemus
parce seminare .i. tristes elemosinam dare
sed hylares vnde ij. corinthiorum ix° / hylarem
datorem diligit deus preterea omnem
voluntatem conpensat meritum ergo quod
de pauperibus qui parce seminant vel me-
an ideo ut et ipsi parce metet Non
parce seminat ille qui parce largitur sed ali-
quis propriis sed dat plus si plus
haberet / parcus ergo seminator dicen-
dus est qui paruum cum dilectione sine
minus dat et hic parce metet .i. par-
uam retribucionem recipiet in vita eterna
Item paulus .j. corinthiorum iij°. vnusquisque
propriam mercedem accipiet secundum suum
laborem Item ad galathas vj°. Que
seminauerit homo hec et ipse metet Et
quod vel quantum dare debeat ex pre-
dictis patet vnde sic dicitur aliena ra-
pere conuincitur qui vltra necessaria sibi re-
tinere probatur Item ambrosius in decretis
Pasce fame morientem quisquis enim
hominem saluare pascendo poteris si non
pauisti occidisti Item ambrosius dicit re-
fert vtrum tua non des an aliena ra-
pias Elemosine tanta est facultas
vt facilius vnusquisque dare elemosinam
qui non gaude elemosine instans ex
cupacionem inueniet presertim cum deus attendat
non quantum sed ex quanto dedit
affectu vnde luce xxj°. et vidua paup-
cula que duo minuta misit in ga-
zophilacium plus omnibus misisse perhibetur
Elemosina quoque dat veniam vnde augustinus
qui dat veniam peccanti elemosinam
dat / quantum valet ad eternam vitam obti-
nendam elemosine largitas ex auctoritate
diuine scripture potest perpendi cum deus vnde
luce xj°. date elemosinam et omnia munda
sunt vobis / sic enim placatur deus Item
ecclesiastici iij°. Sic aqua extinguit ignem
ita elemosina extinguit peccata Elemo-
sinis peccata redimuntur vnde danielis iiij°
Da ergo pauperibus panem tuum ut habeas
celestem vnde augustinus a commodata terra ut
possideas celum vnde quis est mercator oportet
feneratur egregia prudens da que non
potes retinere ut consequaris que non potes
amittere / Da modicum ut consequaris cen-
tuplum / Da alienum possessor ut consequaris
eternam hereditatem vel eternam beatitudinem / Non
sinistre manus ad deum tendit qui cum quantum
toto posse suo ad pauperes non extendit
ut dicit auctus in omasticon Ad largiorem
elemosinarum nos inuitat ipse dominus luce
xvj°. dicens homo quidam erat diues et in-
duebatur purpura et bisso / sicut dicunt
sancti non reprehendit auarum quod aliena
rapuit sed quod sua non dedit / Quid ergo
erit illi / qui aliena rapuit si eternaliter
dampnatur qui sua non dedit Item non
est auarus ille non nominatur nomine proprio
quia non est scriptus in libro vite / lazarus
vero nominatur qui dignus est scribi Item hic
dicitur / quod infelices ad augmentum pene vi-
debunt bonos usque ad diem iudicij / Bon
autem ad augmentum glorie videbunt dampna-
tos ut sequitur
Eloquia domini abscondenda sunt propter
nos vnde luce ij°. Maria autem
conseruabat omnia verba hec conferens
in corde suo propter filios nostros infirmos ad
xxiiij°. et luce vj°. fidelis seruus et pru-
dens etc / propter indignos vnde matthei vij° No-
lite sanctum dare canibus
Emulacio est bona ut galathas iiij°. bona
sunt in suis emulacio / quia sancti
viri per bonum zelum emulantur in-
vlacio mala ut prouerbiorum xxxvj°. Noli emu-
lari in malignantibus .i. non te pigeat
quod malis plus non est Emulacio est bo-
num exemplum ij ad corinthiorum ix°. Uestra enim emu-
lacio prouocauit multos .i. bonum vestrum
exemplum excitauit plurimos Emulacio sine

zelus est amoris et ponitur pro amore
vt in Re. xix° Dixi zelatus sum domino
tuam Item i Cor xii° Emulamini
carismata | Zelus est plenitudinis i. ponitur
pro plenitudine vnde ij Cor xi° Emu-
lor enim vos dei emulacione Item pso
lxviii° Zelus domus tue comedit me
Zelus est indignacionis i. ponitur
pro indignacione vnde pso xxxvi° No-
li emulari in malignantibus Item ad
Gal vi° Ire rixe dissensiones emulacio-
nes non sint inter vos | Prima est bona
secunda est melior et tercia pessima zelotipia
invidia sed proprie est amor viri in vxo-
rem vide ij Cor xi° xii° Zelotes
dicitur vir qui non patitur aliquem loqui
cum vxore vel cetera vide cum vel habere
accessum ad eam vnde Exo xxxiiii°
et eiusdem xx° Et alibi deus dicitur zelo-
tes quia sic cuiuslibet timet ne corrum-
patur | Et quod deus dicatur zelotes ait ipse
dando legem Exo xx° Ego sum deus
fortis zelotes visitans peccata patrum in
filios usque in terciam et quartam generacionem
eorum qui oderunt me et faciens misericordiam hiis
qui diligunt et custodiunt precepta mea

Zelus quoque diligens
erga subditos et hinc non licet
archiepiscopo aliud presumere quod ad episcopum
pertinet disponere | Aliquis est negligens
et hinc post plures annos in concilio li-
cite per archiepiscopum cum suffragia dispone-

Equus est humanitas xpi
vt apok vi° Ecce equus albus i. ca-
ro cristi omni sanctitate fulgens | Equus
quibus predicator vt Iob xxxix° | Num-
quid prebebis equo fortitudinem quia ipse dat
fortitudinem boni operis predicatori con-
ferre valet | Equus quibus impius vt
Exo xv° Equum et ascensorem eius est
demon impius quemlibet et eum qui ei
dominatur dyabolus dimergit in infernum
Equus hic est prelatus pius vt in Gen xlix°
Mordens vngulas equi quia crudelita-
tem suam antixpus exercebit in fine seculi
Equus corpus hominis vt prov xxvi°

Equus paratur ad diem belli i. corpus dis-
tritum morti oblatum | Equus habitor se-
culare ut in pso xxxii° | Fallax equus ad
salutem et honor mundanus haut salutem
construere non valet | Equus ceterus persecu-
torum ut apok vi° | Ecce equus ruffus
quia persecutores fecere crudeles cum
Equus forma hereticorum ut apok vi°
Ecce equus niger quia heretica per errorem
turpitudinem ingerit | Equus antixpi
vt apok vi° Ecce equus pallidus quia
antixpi superbia quamvis videatur magna
fuit in fine deficiet | Equus libidinosi
quibus vt pso xxxi° Nolite fieri sicut
equus et mulus etc | i. nolite esse luxu-
riosi et insensati | Equus apostoli vt Aba-
cuk iii° Misisti in mare equos tuos
i. in mundum misisti apostolos tuos | Equus
superbi et divites vt Osee xiiii° Ve
qui descendunt in egiptum in equis sperantes
i. ve illis qui nimis amant mundum in su-
perbis et habundanciis confidentes | Equus
corpora electorum ut in apok xix° Seque-
bantur eum in equis albis i. passionem
suam imitabant sancti in castis corporibus
suis | Equus superbe cogitacionis ut deute
xvii° Rex non multiplicabit sibi equos
i. prelatus superbus non habebit cogitaciones
Equus albus significat statum innocencie
virginum pallidi statum confessorum per affic-
cionem carnis ruffi statum martirum apok
vii° Qui lauerunt stolas suas in sanguine
agni | Per equum intelligitur superbia
vt pso lxxv° Ab increpacione tua dor-
mitaverunt qui ascenderunt equos i. equos
superbie Per equum intelligitur potencia vt
Can i° Equitatui meo in curribus pharaonis
assimilavi te etc

Errant quidam per ignoranciam vnde
pso cxviii° Erravi sicut ovis in bivio
i. devio et ideo in via, et quidam per superbiam
vii Dan i° Cum cognovisset deum etc Quidam
prosperitate elati vel adversitate depressi
vnde Deut xvii° Non declines ad dexteram

Etatum mundi prima fuit ab adam
usque ad noe / hec suam habuit
in ob lesionem prima cayn occidit
fratrem suum / Secunda a Noe usque ad abra
ham / hec notata e(st) in obligacione / quia catha
clismus aquarum faciem terre operuit
Tercia ab abraham usque ad dauid / In
hac abraham cum fratre suo aram a
caldeis proiectus est in ignem per que
ipsi traducebant / Abraham quidem traductus
est a domino sed aram expirauit / Quarta
a dauid usque ad transmigracionem babilonis
In hac quidem pena uel difficultas passus
est dauid a saule ab inimicis a filio suo
pauros acoimus ignorare / Quinta est
transmigracione Babilonis usque ad xpm
In hac populus domini captiuatus est et vasa
sancta translata sunt / Sex conclusa
Sexta a xristo usque ad finem seculi / In
hac xpus flagellatus est vinctus consputis
bus afflictus morte impressa condemp
natus / Hee sex etates sunt viuencium
Septima est [illegible] quiescencium que
incepit a passione domini / Octaua est
resurgencium que incipiet a die iudicii
et durabit usque in sempiternum / Secundum
duas etates xpi minima annorum scilicet mille
narium quod quidam voluit / Sed potest
quedam mirabiliora que facta sunt in
principio cuiuslibet / Primam in principio prime
facta est constitucio mundi / Secunde mundi
per diluuium purgacio / Tercie insti
tucio restituta est propter originale peccatum
circumcisio / In principio quarte regni unccio
In principio quinte populi dei in babilonem
transmigracio Sexte filii dei incarnacio
Septime ianue celi apercio Octaue cor
porum resurrectio et bonorum et malorum
plena remuneracio / Etatum hominis prima
est infancia / secunda puericia / tercia ado
lescencia / quarta iuuentus / quinta etas
sexta senectus / septima decrepitus
Euangelium dicitur in xpo incipiens
Euangelium largo modo dicitur totum
nouum testamentum / Euangelium
dicitur talaamentum quia pariet

talia uencium valet contra spinosa aspera ve
nenosa contra frigora / Sic euangelium
contra aspera siue spinosa / quia omnia vide
tur facilia act xi° / Iugum meum suaue
est etc / Item act vi° / Nolite solliciti esse
etc / Contra venenum / vnde luce x° / Dedi
vobis potestatem calcare super serpentes et
scorpiones / Contra frigora infidelitatis
vt psalmo cxvii° / Ignitum eloquium ve
hementer / Et psalmo / Ignitum est eloquium tuum psalmo
x° / Euangelium dicitur iugum / quia sicut
sub iugo iungitur duo animalia scilicet duo bo
ues uel bos et asinus / Ita duo populi
sub euangelio scilicet iudaicus et gentilis / Euangelizabat quidam in cupiditate vnde
psalmo xiii° / Qui deuorat plebem meam
etc / Quidam in infirmitate vnde Iohannis x°
Mercenarius videt lupum venientem et fu
git / Quidam in virtute ut ii Cor xii°
Cum infirmor tunc [illegible] forcior sum
Euge ponitur quandoque in bono
vnde act xxv° / Euge serue bone etc
Quandoque applausorie vel deridendo ut ibi
euge fratre quod fecit / Quandoque irriso
rie uel adulatorie vnde psalmo lxix° / Aver
tantur statim et erubescant qui dicunt mihi
euge euge / Et assumitur secundum quosdam et
tunc heuge quasi male quasi male
Eunuchorum quidam per se de intus vtero
nati sunt dicit glossa act viii° / Eunuchi
isti non habent penem quia natiuitate co
hment / Quidam facti sunt ab hominibus
continet aut illi sed non voluntate / Alii
seipsos castrauerunt propter regnum celorum quia
voluntate castrati se dederunt uel deuo
uerunt / Primi dicuntur castrati i. casti nati
Secundi spadones uel spadati a spata in
strumento quo abscinduntur / Tercii eunu
chi ab eu quod est bonum et niche quod
est victoria
Exauditi est extra audire i. ad si
nem quod est quando fit quod petitur
ut cum demones qui peciuntur act v
v° / in porcos mittere exauditi sunt i.
ad exitum auditi quia factum est quod pete
bant / Exauditus est eximie auditi sicut

dictum est paulo oranti ut ab eo remo
veretur stimulus sathane qui datus erat
ei ad servandam humilitatem ipso dicente
.ij. Cor. xij°. Ne magnitudo revelacionum ex
tollat me etc. Exauditus est i. supra auditus
quia non est remotus stimulus, quia si remo
veretur forte dampnum esset ei tamen ut dicit
ei deus secunda Cor. xij°. virtus in infir
mitate perficitur. Et ideo zacharias ex
auditus est ut supra auditus cum luce j°.
Cum incensum offerret deo orans pro
liberatione populi sui iudaici, sicut dicitur quod summus
pontifex erat in isto. Detinebatur enim populus
ille sub captivitate romanorum Et ideo ora
bat et exauditus est i. supra auditus quia
dedit ei deus filium scilicet iohannem baptistam
quod non querebat, et de liberacione
populi sui exauditus est quod non querebat
de temporali. Quod querebat et magis
fuit ita exauditus quia si exaudiretur in eo
quod petebat vel quod melius est quadru
pliciter deus exaudit. Exaudit i. ex
merito audit ut iustum hominem vel ex
audit i. ad eternam audit et hoc modo medi
cus quisque exauditur ut aliquis adulterium
committens et aliquis committatur si perseveraverit et est dure
damnatus in vitam eternam. Et hic exaudit
i. ad finalem exitum audit. Quinque exau
dit i. exequitur quod audit et hoc modo
dyabolus exauditus est qui permissus est
temptare Job. Job j°. Ecce mitte por
cos, math. v°. Quinque exaudit i. extra audit
sicut zacharias qui ingressus in templum domini
orabat pro populo et exauditus est Et
supra auditum est quia elizabeth uxor sua
pareret ei filium et sic exauditus i. ex
tra supra auditus est

Excecatio sive cecitatio est dup
plex quia quandoque ex privatione
principum vel collectum hominum scilicet
multitudo est in culpa sive magis
tempore et distractione magna adhibita
si debeat fieri. Excecatio separata
est ut si aliquis laudat puellam excecan
do quod non debet fieri et indiscrete

Excecatio est suspiciosa quia docetur
aliquibus aliquid inimicus sit petrus eius
quod non est faciendum ex domino zizaniam
eradicare prohibente cum esset tenera ne
forte triticum eradicarent math. xiij°. g.

Exinanicio est destructio
ut psalmo. Exinanite usque
ad fundamentum in ea i. profunditatem dimitate
vel profunditate eius vel psalmo. lxxiiij°. Cal.
cius non est exinanita. Exinanicio est
est humilitas ut ad phil. ij°. Exinani
vit se formam servi accipiens i. extra inanit
se christus ad inania descendendo manentem
formam proprie virtutis vel exinanivit i.
vanitati se subdidit, sed non quod christus est
vanitas curiositatis scilicet que est in divitibus
sed etiam in curiositatibus hec non sunt in christo scilicet
mortalitatis et mutabilitatis

Expectat christum stulti scilicet iudei unde
Iohannis iiij°. mulier samaritana ait
scio quod messias venit i. veniet. Expectat
infirmum unde et querebat a deo Actus
j°. si in tempore hoc restitues regnum israel
Expectabant antiqui venturum scilicet in
carne unde psalmo. xxxix°. Expectans ex
pectavi dominum etc. Expectat sancti modo
in venturum ad iudicium unde ad phil.
iij°. Salvatorem expectamus dominum ihesum
christum. Expectavit christus patrem in passio
ne unde nondum venit hora mea
Iohannis ij°. In resurrectione, in generalem
vocacione. Expectat quedam premium
quos tamen premium non expectat quibus
dicetur math. xxv°. Nescio vos. Item psalmo.
xc°. Cadent a latere tuo mille, et
ne desiderantibus diem domini. Et indeque
sunt qui non expectant quos tamen expe
ctat premium ut saulus de quo dictum
est ananie actus ix°. vade quia vas
electionis mihi est. i. quidam expectant quos
expectat premium unde secunda thimoteum iiij°.
In reliquo reposita est mihi corona iusticie
quidam non expectant nec expectantur

Extasis sive excessus est vim corporis

alienatos a sensu qualem habuerunt
discipuli euntes in emaus Luce xxiiii
vel sodomite circa domum loth que dicitur
amenpa grece amentia latine. Exs-
tasis est sensualitatis ut qui videt aliquas
ymagines verum non esse sicut Actuum x°.
petrus quando vidit vas de celo descen-
dens plenum omnium generum animalium et audi-
uit vocem dicentem sibi macta et man-
duca. Moyses videbat Exodi iii°. Rubum ar-
dere unde ait vadam et videbo visionem hanc
magnam. Contemplationis ut in excessu pauli
ii° Corinthiorum xii°. qui raptus fuit ad tercium celum.
Extasis est arrogantie quando superbe
reputat homo comprehendere quod non potest
ut cum dauid cognouisset non sicut deus aliquis
gloriatur. Ps. i°.

Exultatio sine gaudium erit quando
non magis homo gaudebit de alieno
bono quam de suo et semper viuet
vita bona et interminabili. Exultatio
est varia unde Prouerbiorum xiiii°. Extrema gau-
dii luctus occupat. Exultatio sine gau-
dium interminatum est plenaria unde Iohannis
xvi°. gaudium vestrum nemo tollet a vobis
et alibi, ut gaudium vestrum sit plenum.
Exultationes sine gaudia eterna aut
septem que nullus homo in hoc mundo
habet quamuis esset rex totius mundi que a
sanctis omnibus absque timore amittendi pos-
sidentur: vita sine morte, iuuentus sine
senectute, lux sine tenebris, gaudium
sine tristicia, pax sine discordia, volun-
tas sine iniuria, regnum sine mutatione
scilicet quia corpora erunt agilia, subtilia,
incorruptibilia, impassibilia, gloriosa. Ex-
tant sine gloriantur sancti in deo unde
ii° Corinthiorum x°. Qui in gloriatur in domino glorietur.
De interiore conscientie unde ii° Corinthiorum i°. gloria
nostra hec est testimonium conscientie nostre. De pre-
miis unde Romanorum xii°. spe gaudentes. De spe
Prouerbiorum x°. Expectatio iustorum. De fratrum
conuersione unde i° Thessalonicensium ii°. vos estis
gloria nostra. Item Luce xv°. Gaudium erit
domino in celo etc. De peccatorum euersione
unde Psalmo lvii°. letabitur iustus cum viderit

vindictam de deo timore unde Psalmo
cxxi°. letatus sum in hiis que dicta
sunt mihi. Item Psalmo xxxii°. Exultate
iusti in domino. Extant sine gaudent
mali mala de malorum perpetratione unde
Prouerbiorum ii°. Quid gloriaris in malicia.
Item Prouerbiorum ii°. gloriantur cum male
fecerint. De temporalium bonorum affluen-
cia unde Iob xxi°. Ducunt in bonis
dies suos et in puncto ad inferna de-
scendunt. Item Luce xii°. Anima mea
multa habes reposita in annos pluri-
mos. Item Prouerbiorum viii°. In prosperitate illius
dominationis et gloria de superba dominatione unde
Matthei xxiii°. Amant primos recubitus
in cenis et vocari ab hominibus rabi.

Edus est christus ut in Exodo
xii°. Tollite et edum et immo-
labitis christum qui venit in similitudinem
carnis peccati. Edus conuersus
unde Genesis xxviii°. Mittam tibi edum
de capris, quia christus etiam de gen-
tibus per predicatores suos corripit.
Edus peccator ut Genesis xxxvii°. In-
tinxerunt Ioseph in sanguine edi, scilicet tunicam
sui, tinxerunt quia christum iudei acsi esset
peccator de peccato redarguebant. Edi reprobi
ut Matthei xxv°. pastor segregabit oues
ab edis quia christus electos a reprobis separa-
bit. Edi peccata carnis ut Genesis xxvii°.
pellicibus edorum circumdedit me quia tamen
dominus apparuit christus acsi peccata in suis operi-
bus habuisset. Edi cogitationes im-
munde ut Canticorum i°. pasce edos tuos iuxta
tabernacula pastorum, vel istos immundos
sensus tuos adiuste reprobos. Edi
gentiles prime ut in Genesis xxvii°. ut
faciam ex eis escam patri meo quibus
libenter vescitur, quia de gentibus
penitentiam dominus vescitur.

Edom sanguineus et terrenus iste
ut Ysaie lxiii°. Quis est iste qui
venit de Edom, id est qui ascendit
de mundo. Edom carnales quasi ut Genesis

xxv°. Et vocatum est nomen eius Edom, quia qui carnem spiritui preponit iure carnalis vocari debet. Et cetera.

Edom petra ut ps. cxxxvi°: memor esto domine filiorum Edom quia qui claritatis superne patrie apparebit actus qui aperto contrariantur domus Edom comprobabit. Edom populus iudaicus ut Num. xx°: Noluit Edom transitum prebere Israel per terminum suum quia populum gentilem ad legis noticiam lex iudaica dispiciebat admittere. Edom gentilitas ut Gen. xxxvi°: reges regnaverunt in Edom priusquam esset rex in Israel quia in gentibus fuerunt homines sancti antequam populus iudaicus esset assumptus. Edom dyabolus ut Ier. xlix°: Audite consilium domini quod iniit de Edom, id est suscepit sedem Christi, que iniit pro ad destruendum dyabolum. Edom infernus ut Ezech. xxv°: faciam in Edom vindictam meam, id est faciam in inferno acta Christi ei expolians eum et inde electos meos educens.

Elate palmarum sunt triumphi spirituales ut Cant. v°: Come eius sicut elate palmarum quia electi qui arto capiti Christi inherent vicia temptancia viriliter vincunt.

Electrum est Christus ut Ezech. 1°: Et in medio eius quasi species electri quia in novissimo die apparebit iudex vivorum et mortuorum, id est Christus qui deus et homo est, sicut ex argento et auro electrum conficitur.

Emictoria sunt duo testamenta ut Exo. xxviii°: faciant de auro purissimo emictoria quia utriusque testamenti claritate sapiencia splendet.

Ensis est vigor continencie ut Cant. iii°: uniuscuiusque ensis super femur suum quia electi per rigorem mortificant membra sua que sunt super terram. Ensis acumen predicacionis ut I Reg. xxv°: accinctus est David ense suo quia ad bellandum impietatem dyaboli armatus est Christus predicacione sua.

Engaddi fons edi et est baptismus ut Cant. i°: Dilectus meus mihi in Engaddi quia Christus quem diligo specialiter in eis apparet qui baptismo loti sunt. Engaddi penitencia ut I Reg. xxiiii°: Ecce David habitat in locis tutis Engaddi quia Christus in illis habitat quos penitencia reddit securos.

Equus est quilibet predicator ut Job xxxix°: Ascendit equitem et ascensorem eius quia dyabolus in simulatoribus suis quosque vivere facit et qui dominatur ei deum contempnit.

Erugo est superbia ut Mat. vi°: ubi tinea et erugo demolitur, id est nolite in operibus vestris hominibus placere et illud per superbiam amittere.

Eruca est luxuria ut Joel 1°: residuum eruce comedit locusta quia pravus quilibet qui luxuriam deserit statim de castitate superbit.

Erinacii sunt penitentes ut ps. ciii°: petra refugium herinaciis quia Christus misericorditer suscipit penitentes.

Ericius vicium est ypocrisis ut Ysai. xxxiiii°: ibi foveam habuit ericius quia in pravo homine vicium in excusacionibus latet. Sequitur.

Es fortitudo angelorum ut Job xxxvii°: celi solidissimi quasi ere fusi sunt quia in fortitudine magna confirmati sunt. Es bona actio ut Exo. xxv°: aurum argentum et es, id est sapiencia predicacionem et bonam operacionem. Es cor insensibile ut Job vi°: nec caro mea enea est, id est cor enim insensibile non est. Es dampnacio ut Job xx°: irruet in eum arcus ereus, id est in eternam dampnacionem. Es robur incorruptum ut Ezech. xl°: ecce vir cuius species erat quasi species eris qui Christus divina fortitudine incorrupta roboratus est. Es predicacio ut Ezech. 1°: quasi aspectus eris candentis, id est predicacionis ardentis. Es vera fortitudo ut Job xxviii°: lapis calore solutus in es vertitur, id est cor durum igne divini amoris affectu ad veram fortitudinem convertitur. Es constancia longanimitatis ut Job xli°: reputabit quasi paleas ferrum et quasi lignum putridum es.

quia timeri in acie faciet eius fortitu-
do deficiet dum per violentiam diaboli
et sensus predicatorum in quibusdam absci-
ditur et patientie longanimitas dissipa-
tur. Ensis ingens sunt flagella minantia ut Ezech.
xxi°. dicit quod est ensis quia qui in persequutione
posita sunt prorupit in vocem minantis
quod est dicitur in medio fornacis

Esebon angustium merroris et est
sancta ecclesia ut Cant. vii°. Oculi tui sicut piscine in Esebon
predicatores baptizant in aqua est
cor compunctum ut psalmus et Ie. xlviii°. Esebon
confessus est de Esebon i. amor dum de
corde compuncto prodit

Esca est corpus Christi ut ps. c. x°.
Escam dedit timentibus se. i. car-
nem suam dedit hiis qui timent eum.
Esca refectio patrie celestis ut Iob xxxix°
Inde contemplatur escam quia contem-
platur quanta sanctitas est in celo. Esca
simplex doctrina ut ps. cxlvi°. tri-
buit iumentis escam ipsorum i. parat ydoneis
doctrinam eis congruentem. Esca
desiderium ut ps. ciii°. ut des illis
escam i. ut impleas desiderium eorum. E-
sca quibus sancta ut in propheta / esca eius e-
lecta / quia cum viuum sermonem sibi dya-
bolus in corpore capit. Esce sacrificia legis
ut in paulo non escis que non profuerunt
confidentibus in illis.

Estas est regnum dei ut luce xxi°.
Scitote quoniam prope est estas i. regnum
dei. Estas vita presens ut pro. vi°. pa-
rat in estate escam sibi i. spirituales re-
fectiones in presenti vita. Estas dies iu-
dicii ut pro. xx°. mendicabit in estate et
non dabitur i. in die iudicii suffragium
vite postulabit et non percipiet. Estas
pastus quibus ut ps. lxxiii°. Estatem
et ver tu plasmasti i. tu formasti et in-
cipientes. Sequitur

Ethar sunt angeli ut pro. viii°.
Quando ethera firmabat sursum i. quando
in superna ciuitate angelos confirma-
bat. Ethar prelati noui testamenti ut Iob
xxxv°. Contemplare ethera quod altior te
sit i. vide in patribus noui testamenti
quod deus sublimior te sit

Eternum est quod principio et fine ca-
ret ut Eccli. xviii°. Qui viuit in eter-
num creauit omnia simul quia qui ille qui
fine caret et initio sit et visibilium
naturam et inuisibilium naturam in angelis
fecit. Eternum quod habet principium et fine
caret ut in ps. lxxxviii°. Misericordi-
as domini in eternum cantabo / quia electi
misericordias cantare incipient sed numquam desi-
nent. Eternum pro presenti seculo ut Exo.
xv°. Dominus regnabit in eternum et ultra
i. in hoc seculo et in futuro. Eternum quoque
ponitur in sacra scriptura pro numquam ut
Iohannis xiii°. Non lauabis mi pedes in eternum.

Ethiopia mundus iste
ut Iob xxviii°. Non adequabitur ei
thopazius de ethiopia quia nullus
in hoc mundo quantumcumque splendidus sit
Christo qui est super omnes comparari potest.
Ethiopia gentilitas ut ps. lxvii°.
Ethiopia preueniet manus eius quia
populum iudaicum gentilitas preueniet. E-
thiopia caterue peccatorum ut Abacuk iii°.
pro iniquitate vidi tentoria ethiopie
i. contemplatus sum latitudinem peccatorum
pro iniquitate esse dampnatam

Ethiopes sunt peccatores ut in ps.
lxxi°. Coram illo procident ethiopes
i. penitendo coram eo se prosternent peccatores

Exactor est dyabolus ut Iob xxxix°.
Non exaudiunt vocem exactoris
i. non consentiunt suggestioni dyaboli
temptatoris. Exactor concupiscentia ven-
tris ut Iob viii°. clamorem exactoris
non exaudit. i. ventris concupiscentie
non moderate non obedit. Exactor
consuetudo mala ut Ysa. xiiii°. quo-
modo cessabit exactor. i. quomodo accessit ut
violata peccati consuetudo cessaret

Exploratores estis ut videatis infirma
terre venistis ut Gen. xlii°. quia
numquam sancti esse finiunt aliorum vicia

explorent si forte aliqua infirma i(n) o(mn)is
deprehendant que arguerent Exploratores
duo testamenta ut Iosue ii.
mi(s)it Iosue ad Iericho duos explorato-
res quia xpc duo testamenta ad ciuitatem
destinauit Exploratores predicatores
ut iiii. Regum xiiii. Vere sunt exploratores
terre quia predicatores post predicatione(m)
sua(m) redeunt ad scriptos

Exercitus est multitudo angelorum
ut iii. Regum xxii. Omnem exercitum
celi assistentem ei quia angelorum mul-
titudo deo assistit Exercitus demo-
num ut Exo. xv. Exercitum eius proiecit
in mare quia multitudinem demonum
dampnauit in inferno Exercitus vita
ut Iob. xxx. Et ululatum exercitus
i(d est) serui(t)udo vitarum Exercitus sancti marti-
res ut Apoc. xix. Exercitus qui sunt
in celo sequebantur eum i(d est) martires qui
carnem in mundo mortificabant xpm

Exitus sunt defectus ut in Canticum
Ezech. xxxii. Ite ad exitus viarum
i(d est) illos vocate qui in bono opere fecerunt
non sunt Exitus corruptos ut Psalmo.
Cxviii. Exitus aquarum deduxerunt
oculi mei i(d est) corruptos fletuum Exitus
relictio peccati ut Psalmo Cviii. In exitu
Israel de Egypto i(d est) quando electus deserit peccatum
suum et recedit ab illo Vel dicatur inferius
exordium principium et initium et circuitus
primum sequens principium exordium

Ebur est vita sanctorum patrum
ut iii. Regum x. Tribunal de ebure
antiquo i(d est) sanctores qui
precesserunt Ebur incorruptio carnis
xpi ut Cant. v. Venter eius eburneus
i(d est) corpus eius ab omni corruptione
peccati alienum Ebur castitas ut Cant.
vii. Collum tuum sicut turris eburnea quia
sanctos esse predicatores et sublimitas
contemplatione et incorruptio commen-
dat castitatis Ebur fortitudo sanctorum
ut iii. Regum x. Fecit Salomon thronum de
ebore quia in passionibus xpc de fortitu-
dine sanctorum suorum consistit et exitum

Fabrices
Falsitas
Famis
Fauces
Fenia
Festiuitas
Fenestre
Fidelis
Fides
Fiducia
Filius
Filius
Finis
Finis
Flagella
Fletus
Fermentum
Forma
Forpitam
Fres
Fructus
Fruga
Fulgor
Fumus
Fundamentum
Funiculus
Fractura
Fustimbus
Falces
Factura
Flamma
Forma
Fragmentum
Fragmen
Francica
Fauces
Frutex
Femella
Fel
Femur
Fenalia
Femina
Fenum
Fenestra
Fera
Ferrum
Ferculum
Festuca
Ficum
Fex
Fiala
Ficus
Filia
Fimbria
Firmamentum
Fistula
Fiscella
Folium
Foramen
Forcipes
Fortis
Fortitudo
Frons
Fornax
Fossa
Fouea
Fulgur
Fulmina
Flumina
Fluctus
Flacenta
Funda
Fumus
Fur
Furor
Fungus
Frumentum
Faber
Sed deus fecit
refecit et refor-
mabit nos

Facies est deus pater ut ait Mt.
.xviii. Angeli eorum vident faci/em patris i. deum presentem inge/ter intuentur. Facies xpi
ut pso. .xii°. Quousque aver/tes faciem tuam a me, i. quo/usque diu differes mittere xpm
quem missurus es. Fa/cies gratia dei ut pso .xxvi°. Ne avertas
faciem tuam a me. i. ne deneges in futu/ram gratiam tuam. Facies notitia dei ut pso.
.Ciiii°. Querite faciem eius semper. i.
desiderate omni tempore pertingere ad ag/nitionem dei. Facies benivolentia dei ut
pso. ubi supra Ne proicias me a facie
tua etc. i. ne priues me etiam a benivo/lentia tua. Facies scientia dei ut pso.
.ix°. Avertit faciem suam ne videat in
finem. i. non habet scientiam qua possit scire
mala nostra. Facies presentia dei ut Aba/kuk .iii°. Ante faciem eius ibit mors.
i. ubi deus presens est ibi dyabolus non valet
non potest. Facies animadversio dei ut
Job .xiii°. Tunc a facie tua non abscon/dar. i. si talis fuero animadversionem tuam
non timebo. Facies fides ut Ezech. i°.
Quattuor facies uni quia una fides est
in quattuor evangelistis. Facies ecclesia
ut Apoc. i°. Et facies eius sicut sol lu/cet, quia sancta ecclesia a xpo illuminatur.
Facies cor hominis ut Job .xi°. Leva/bis ad deum faciem tuam. i. erigens ad
deum cor tuum. Facies intencio ut Job.
.xv°. Operuit faciem crassitudo. i. nimia
habundancia corrumpit intencionem eius. Fa/cies conscientia ut Mt. vi°. Faciem tuam
lavabis. i. conscientiam tuam purgabis. Fa/cies predicator omnis ut Job xvi°. Facies
mea intumuit a fletu. i. predicatores mei
repleti sunt luctu. Facies bona actio
ut Cant. ii°. Ostende michi faciem tuam.
i. bonam operacionem tuam. Facies vetus
lex ut ii Cor. iii°. Posuit velamen
super faciem suam, quia vetus lex vela/mine legis tecta est. Facies presentia
antixpi ut Job .xli°. Faciem eius precedet
egestas quia appropinquante presencia anti/xpi inopia felicitatis erit in mundo. Fa/cies dei est similitudo imago et similitudo
dei unde pso. lxxix°. Ostende nobis domine
faciem tuam et salvi erimus. Item pso.
Lxvi°. Deprecatus sum faciem tuam in
toto corde meo. i. xpm videre et per/ primum adventum vel ait de secundo
adventu. Deprecatus sum faciem tuam.
i. maiestatem divinitatis. Facies dei est
pura divinitas sive ipsa maiestas unde
Exo. xxxiii°. Moyses ad deum ait Ostende
michi faciem tuam. Et deus: non
videbit me homo. Item apostolus i. Cor.
xiii°. Videmus nunc per speculum et in en/igmate etc. Facies dei est manifesta/tio unde Gen. xxxii°. Vidi dominum facie
ad faciem. Facies dei est cognitio ma/iestatis eius ut in pso. l°. Averte faciem
tuam a peccatis meis. Facies dei splendor est
gratie unde pso. lxxix°. Ostende nobis
faciem tuam et salvi erimus. Glorie quando
videbimus deum facie ad faciem. Vindicte
ut pso. l°. Averte faciem tuam a peccatis
meis etc.

Falsitas est cogitationis unde pso.
xl°. Cogitabant contra me ser/monem nequam unde pso. lxiii°.
Sagitte parvulorum facte sunt plage eorum.
Simulatoris unde de prima dicitur Intrinsecus
sunt lupi rapaces Mt. vii°. De secun/da ibidem Attendite a falsis prophetis. De ter/cia ibidem qui veniunt ad vos in vestimen/tis ovium.

Facinus nephas flagicium diffamat
ut infra in vitiore.

Fames dicitur inmoderatus appeti/tus comedendi sed valde famat qua non
habeat homo nisi peccasset et comedisset.
Fames est que tantum est pena ut
ii. Cor. xi°. In fame et siti in fri/gore et nuditate. Fames est que est
culpa et pena unde Trenorum iiii°. Par/vuli pecierunt panem et Ysa. lxv°.
Ecce servi mei comedent et vos esurietis.
Fames est iustitie, que est meritoria
unde Mt. v°. Beati qui esuriunt et sitiunt

iusticiam. Fames est inopia morte ut Job xviii°. attenuetur vobis fame robur eius quia impius quamvis propter inopiam sterilitate spiritualem fortitudinem non habet. Fames temptacio ut Job v°. In fame eruet te de morte, id est in temptacione eruet te proteget te ne consencias. Fames taciturnitatis mala ut Amos viii°. Non famem panis neque sitim aque sed audiendi verbum domini.

Femina est carnalis affectus ut Glosa super Genesim, quia diabolus carnales affectus desiderat inponere. Femina pro sexu accipitur ut Genesis i°. masculum et feminam creavit eos, quia duplex sexus masculinus scilicet et femininus generaliter humanum deus instituit. Per feminam mors in mundum. Per feminam Joseph incarceratus fuit. Urabeth orrisus. Sampson vinculatus. Symbozeth interfectus. Salomon factus apostata. David homicida et proditor. Zacharias clanno confusus. Johannes baptista decollatus. Adulterio qui beato Job filios et filias et possessiones suas abstulit, ut ipsius sola reliquit uxorem non ad consolationem viri, sed ad pre consummationem malicie, ut per feminam quam persequere non potuerat vinceret et quem verberibus nesciebat verbis vinceret. Unde est quod viro suo inter alia dicebat: Benedic deo et morere, id est male dic et vive.

Fertilitas sive fecunditas triplex est, ut infra in fecunditate. Fermentum est caritas, ut in ewangelio Luce xiii°. Fermentum abscondit mulier in farina sata tria, quia fermentum sufflatur, scilicet caritatem. Mulier sapiencia divina. Farina corda vel cogitaciones. Tria sata tria genera hominum, homines naturalis legis, homines scripte legis, homines gracie, vel tres virtutes anime: racionabilem, iram et concupiscenciam. Mulier ergo in tribus satis farine fermentum abscondit, quia dei sapiencia Christus dominum caritatis cunctis fidelium cordibus dedit. Fermentum elacio ut i Cor. v°. Modicum fermentum totam massam corrumpit, id est modica elacio multa bona destruit. Fermentum simulacio ut Luce xii°. Attendite a fermento phariseorum quod est ypocrisis. Fermentum malicia ut i Cor. v°. Expurgate vetus fermentum, id est vetustate malicie vos emundate. Fermentum appetitus laudis ut Levitici ii°. Panis absque fermento, id est bona opera sine appetitu laudis humane. Fermentum ponitur quoque in malo, ut i Cor. v°. Expurgate vetus fermentum, id est consorcium veteris peccatorum qui alios corrumpit. Vetus fermentum vocat hic manentem elacionem vel vite vetustatem que per novitatem vite est purganda. Item Marci viii°. Cavete a fermento phariseorum et Matthei xvi°. et a fermento Herodis. Fermentum phariseorum est simulacio religionis, tenacitas avaricie, intemperancia cupiditatis. Fermentum Herodis est homicidium, adulterium, temeritas mundi. Fermentum cuius admixtione tota massa corrumpitur avaricia est et incontinencia clericorum que subditos pravitatis imitacione corrumpit. Sic septimum est sacerdos qui unctus est si delinquerit delinquere faciat populum Levitici iiii°. Eciam cum sicut laicus simplex nisi quod premium spiritualem videtur facientis.

Fidelis dicitur in commissis unde apostolus ad Thimotheum i°. Deo cum credidi et certus sum. Fidelis in promissis unde apostolus ad Romanos xv°. Dico enim Christum Jhesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem ad confirmandas promissiones patrum. Fidelis dicitur homo, id est verax in verbis unde dicitur: Da pacem domine in diebus nostris. Vel aliter dicitur homo fidelis unde prima via credendi est Abraham fidelis.

Fides est credere quod non vides. Ideo est meritum fidei ubi latet quod creditur ut super illum locum legitur, Psalmo cix°. Sede a dextris meis. Fides quoque ponitur pro consciencia unde apostolus ad Romanos xiiii°. Omne quod non est ex fide peccatum est, id est ex consciencia, id est quod fit contra conscienciam, id est licet

sit bonum de genere bonorum. Fides est
virtus qualitas informata caritate
unde apostolus ad Hebr. xi°. fides est
substantia sperandarum rerum. De hac dicitur i. Cor.
xiii°. Si habuero fidem sic ut montes
transferam etc. Haec est substantia aliarum
virtutum prima petit campum dubia sub
sorte dubia pugnat fidem sine ista
deo placere non possumus ad Hebr. xi°.
Fides est mentis qualitas informis
de qua dicitur i. Cor. xiii°. Si habuero pro
phetiam et novero misteria omnia et
omnem fidem i. non informatam carita
te. Fides dicitur illud quod credimus i. colla
tio articulorum fidei unde Augustinus episcopus
haec est fides catholica etc. Item quicumque
vult salvus esse etc. Fides dicitur motus
fidei unde fides i. motus fidei est fun
damentum aliarum virtutum. Fides dicitur
credulitas quedam que nascitur de apparen
tibus que meritoria non est unde Iohannis
xiiii°. Nunc dixi vobis prius quam fiat
ut cum factum fuerit credatis. Fides dicitur
res fidei unde tendentes de fide in fidem
unde dicitur fides cum formata et fides corpore
h̃ cospira. Fides vinculum matrimonii servata
et reservata unde tria sunt bona coniugii fi
des proles et sacramentum. Fides alia
est credere qua credimus deum esse et hanc
est qua demones credunt et contremiscunt
Iacobi ii°. Alia est consensus qua cre
dimus deo et verbis eius hanc habent soli
fideles scilicet credendo et ita est alia qua
credimus et alia qua credimus. Alia est
confidentie scilicet credere in deum quam habent
soli iusti. Credere enim in deum est fide et
caritate tendere in eum. Unde non absurde
invenerit aliquis virum peccatorem qui
est in ecclesia corpore et non mente nomine
et non re. Immo non merito cum enim talis
dicat credo in deum non tamen huius
modi cogitationibus scilicet ordine dominica in
simbolo loquitur fidelis non in propria persona
sed in persona generalis ecclesie sicut sacerdos
cum dicit oremus. Fides quandoque magna
est ut Matth. xv°. O mulier magna est
fides tua i. quantum ad cognitionem et perseve
rantiam non quantum solum ad cognitionem

Aliquando modica vel parva de qua dominus
Petro dixit Matth. xiiii°. Modice fidei quare
dubitasti. Modicam habebat quantum
ad constantiam non quantum ad devotionem. Et
ideo non est contrarium quod scriptura primo fides quandoque
est magna et parva et magnitudo parvi
relata sunt aliter vero non diceretur sicut mons
est magnus sic milium est parvum.
Fidei articuli sunt xii. Primus credo in deum
et pertinet ad patrem. Secundus et in Ihesum
Christum et pertinet ad filium dei. Tertius qui
conceptus est de spiritu sancto et ille pertinet ad
filium hominis. Quartus passus sub Pontio
Pilato. Quintus tertia die resurrexit. Sex
tus ascendit ad celos. Septimus inde
venturus est iudicare etc. Octavus credo
in spiritum sanctum. Nonus sanctam ecclesiam. Decimus
remissionem peccatorum. Undecimus carnis
resurrectionem. Duodecimus vitam eternam. Et
non quod Lugdunensis episcopus quesivit a
magistris Parisiensibus quare in simbolo
apostolorum Nicenis quod in missa cantatur
non apponitur ille articulus fidei descen
dit ad inferna. Ad quod responderunt quod ideo
sic. Quia cantatur in die dominica qua
deleta est mors per resurrectionem Christi et
evacuatus est descensus ad inferos.
Aliqui dicunt quod hic totum passus sub Pontio
Pilato crucifixus mortuus et sepultus
descendit ad inferos est unus articulus
et sub maiori parte minor intelligitur.
Aliqui dicunt quod ante passionem Christi omnes descen
debant ad inferos certum autem et si sequere
tur consequens est quod descendit ad in
feros. Alii dicunt idem. Ideo non est ap
positum quia sola anima Christi descendit et
sic mirum propter synodo Niceno dicitur descen
disse. Et subintelligitur in hoc articulo pa
ssus et vim consecratio vel transsubstantiatio
que est unus articulus fidei. De baptismo
autem merito non sit hic quia non est articulus
sed particula. Fides est iustitia unde
Gen. xv°. et ad Rom. iiii°. Credidit Ab
raham deo et reputatum est ei ad iu
stitiam i. ad remissionem peccatorum et ad
bone vite consumationem. Fides est

benedictio .i. eterna beatitudo unde dominus
in Gen. xii. et xxii. In te benedicentur
omnes gentes .i. in semine tuo .i. in Christo bene
dicentur eterna benedictione. Item Jacobi
ii. Sicut corpus sine spiritu mortuum est ita
fides sine operibus bonis mortua est. Ite
de fide ipsa veritas dicit Johannis xiiii. Qui
credit in me opera que ego facio et
ipse faciet et maiora horum faciet. &
exponit hunc auctoritatem sic in margine glosa
tum. Item super illum locum apostoli ad
Gal. v. Nam in Christo Jhesu neque cir
cumcisio aliquid valet neque preputium sed fi
des que per caritatem operatur. Dicit
glosa. Fides sine operibus mortua est
.i. non salvat et fides sine dilectione
demonis est. Jacobi ii. Nam demon
credit et contremiscit. Sunt autem non
credentes tardiores sunt et peiores
quam demones quamvis sic intelligitur non tamen
simpliciter. quia ita sane intelligendum
est dico quod tamen quantum ad confessione fidei ple
na est terra. Sed contra conquerimur Jere.
vii. Periit fides de terra. putas
enim filius hominis si veniet quod non
inveniet super terram Luce xviii. Neque
reputavit hic fictam et fidem contemp
tam et negligentiam. Que meliores
indicat credulitatem demonum quam quo
rundam infidelium. Demones enim credunt
et contremiscunt &c. homines credunt et
non contremiscunt. Demones quoniam
credunt veneantur. homines qui credunt
non timent neque venerantur. Et ideo
quamvis de contemptu iudicantur.
Non fallam igitur quamvis nomine fidei quia
quecumque fides debeat ad iustitiam repu
tari. eterna ut ait Jacobi ii. Fi
des sine operibus mortua est. Item super
epistolam ad Hebre. xi. Filii iste qui fide
mac fulserunt. Fide obtulit Abraha
filium suum Isaac et fide obedivit deo
dicenti. Exi de terra et cognatione tua
et de domo patris tui. Fide muri Jeri
cho corruerunt septem dierum circuitu.
Josue vi. Sancti per fidem vicerunt re
gna operati sunt iustitiam sed opera iustitie
equum nisi inde adepti sunt repromissiones
.i. ea que repromiserant ut victorie
et alie multe repromissiones que facte sunt
patribus ut David Abrahe et aliis ob
turaverunt ora leonum ut Daniel qui non
tantum homines vicerunt sed etiam bestias. Ex
tinxerunt impetum ignis ut tres pu
eri missi in fornacem Nabuchodono
sor. Effugerunt aciem gladii ut Jo
sue David et multi alii. Convalu
erunt de infirmitate ut Ezechias et
Job. Fortes facti sunt in bello ut Josue
Judas Machabeus et alii multi. Castra
verterunt in fugam exterorum .i. inimicorum.
Acceperunt mulieres de resurrectione mor
tuos suos acceperunt per Heliam et
Elizeum de resurrectione scilicet venientes.
Item de fide in Johanne capitulo primo. Quotquot
receperunt eum dedit eis potestatem filios
dei fieri hiis qui credunt in nomine
eius. Qui autem non credit in eum iam iudicatus
Jo. xi. Ego sum resurrectio et vita qui
credit in me &c. Jo. xx. Quia vidi
sti me Thoma credidisti. Jo. ii. Fides tua
te salvum fecit. et dominus archisinagogo
Luce viii. et Mar. v. Crede tantum et
sanata erit filia tua. Item ad Hebre.
xi. Impossibile est sine fide placere deo.
Item Mar. xvi. Qui crediderit et bap
tizatus fuerit salvus erit. Item Num. xx.
Dixit dominus ad Moysen et ad Aaron
quia non credidistis mihi non introducetis
populum hunc in terram promissionis. Item
Jo. iii. Qui non credit iam iudicatus
est.

Fiducia vana et falsa consistit in quatuor in divi
tiis. i. Thimo. vi. Noli te sperare
in incerto divitiarum. Item Ps. xlviii.
Qui confidunt in virtute sua et in multi
tudine divitiarum suarum gloriantur. In
bonis corporis sicut qui putant solius
corporis sufficere capacitatem. Quibus dicitur
Jere. vii. Nolite confidere in verbis men
dacii dicentes templum domini templum
domini templum domini est. In verbis ipsis
unde in Ps. xxxii. Fallax equus ad

salutem. Iustitia unde Ier. xvi. Non
glorietur fortis in fortitudine sua
nec dives in diviciis suis sed hec sapi
encium sapientia sua / quia hec et huius
modi non sunt vera / et tamen amittere
ea ut salutem et alia temporalia in
animas unde Ier. xvii. Maledictus
homo qui spem ponit in homine ut
ps. c. xlv. Nolite confidere in prin
cipibus etc. Sequitur

Filius est triplex unde ps. lxxxv.
filius ancille tue. Filius secundum ge
nerationem ancille esse dicitur illius secundum ge
quod est incorporatione ut in evangelio Luce
vii. Defunctus efferebatur mortuus filius
unicus matris sue quia omnis qui ad
vitam penitendo redit filius est esse
Filius iudeorum populus in evangelio Luce
xv. Erat filius senior in agro quod
vocatio ad fidem populus gentilis predicans in
doctrina in exterioribus operatur Filius pro
digus in evangelio Luce xv. filius meus
mortuus fuerat et revixit i. populus gen
tium redit per incredulitatem redigit
ad vitam per fidem Filii angeli
ut Iob i. Cum adessent filii dei ad venissent
filii dei quia boni angeli filii summi
patris sunt Filii apostoli ut Act. xxvi.
Non possunt filii sponsi lugere i. apostoli
dolere Filii iudei ut Act. xv. Non
est bonum sumere panem filiorum i. salutem iudeis
debitam destinatam Filii viri sancti
ut in epistola Iohannis i. ca. iii. Nunc
filii dei sumus quia per fidem et
opera bona ex deo nascimur Filii illi
qui de bona vita ad iniquitatem
redeunt ut ps. xvii. filii alieni inve
terati sunt et claudicaverunt a semitis
suis quia a bonis actibus recesserunt
et ad peccata redierunt Filii peccatores alio
rum ut Iob xv. longe fiant impii
a salute quia qui impii quilibet
ad iniquitatem sequuntur ad veram salutem
non pertingunt Filii heretici ut
in ps. c. xliii. Filiorum os locutum
est vanitatem i. hereticorum qui predicant
errorem Filii auditores cuiuslibet

heretici ut Iob xxvii. Si multiplicati fu
erint filii eius in gladio erunt quod
omnes heretica quidem doctrina susceperunt
falsam quotquot fuerunt ad dampnacionem
pervenient Filii homines a deo crea
ti ut Iob xix. Orabam filios uteri
mei i. homines quos orando genui
ipse homo factus habuit exaudivit
Filii opera bona ut i Thimo. ii. Salvabi
mur per filiorum generacionem i. nostra facta
per bonorum operum multitudinem Filii
carnis generatione ut Act. i. Abraham ge
nuit Ysaac Item Luce xv. Pater
peccavi non sum dignus vocari fi
lius tuus quod nos dicimus dicere
deo Filii sunt condicione unde Ian
i. filios enutrivi et exaltavi gratie
apposicione unde Io. i. Dedit eis
potestatem filios dei fieri adopcione
unde ps. lxxxi. Ego dixi dii estis
et filii excelsi omnes Dignacione unde
ad Gal. iiii. filioli mei quos iterum
parturio Isti sunt filii amici Ethna
hereditate unde Act. v. Beati pacifici quoniam
filii dei vocabuntur Et hoc modo non
sunt iudei filii Imitacione ut Act. v.
ut sitis filii patris vestri qui in celis est
Filii sunt diffidencie unde Ephe. ii.
Spiritus qui nunc operatur in filios diffi
dencie quod active vel passive potest
intelligi i. qui diffidunt vel de
quibus diffiditur Filii sunt ire unde
ad Ephe. ii. Vos eramus natura filii
ire i. vindicte pene gehenne i. de
bitores dampnacionis eterne Filii meriti
natura dicuntur quia pietate pro nobis ho
mine vivum moliuntur pro nobis Fi
liorum alii sunt filii hominum alii sceleris alii demonis
alii dei / Primi sunt per naturam / secundi
per imitacionem / tercii per instruccionem / quarti
per adopcionem / Primi generantur per car
nis concupiscenciam / secundi ex prava sug
gestione / tercii ex aqua et spiritu sancto

qui ex meritis et gratia. De primis
dicitur ps. iiii. filii hominum usquequo
gravi corde. De secundis dicitur Aug.
dicens Jo. viii. vos ex patre dia-
bolo estis. De tertiis dicitur ps. lxxxiii.
ecce filii dei, certe primitiae ad
opus sancta ubi ait v. dicit parasti
Filius est vel homo de muliere
sine mare ut Christus secundum corpus. De ma-
re sine muliere ut Eva. nec de ma-
re nec de muliere ut Adam. De ma-
re et de muliere ut nos. Filius est per-
ditionis ut Antichristus. Iniquitatis ut
Judas. Serpentinus ut Judaei genim-
mina viperarum. Diaboli ut dictum
est vos ex patre diabolo estis. Fi-
lius est vel homo terrae ut ait in o
ut Adam. costae ut Eva. Jo. viii.
hominis scilicet virginis. scilicet dei et hominis
ut nos omnes.
Fons est Christus ut Zach. xiii. fons
patens de domo David id est
de domo David incarnatus. F-
ons triplex est. est enim fons erudi-
tionis, caritatis, beatitudinis. Fons eru-
ditionis rigat. Fons caritatis sanat.
Fons beatitudinis inebriat ut in ps. xx-
xv. Inebriabuntur ab ubertate domus
tuae. Fons ergo quia est doctrina
quia caritas quia beatitudo. De hoc
vero dicitur in ps. xxxv. apud te
est fons vitae quia cum deo est aeterna
felicitas quae nunquam per mortem deficit.
Fons eruditionis est signatus per illu-
minationem vel manifestationem. unde prov.
v. fontes tui foras id est doctrinam
tuam aliis derive et aquas tuas in
plateis divide id est in illis qui habent
latitudinem caritatis. Fons caritatis
signatus est per dilectionem. unde sit tibi
proprius fons enim non contrect alienus a
fonte enim caritatis alienus est hereticus
vel infidelis existens in mortali peccato.
Fons sancta ecclesia ut Cant. iiii.
ecclesia conclusus fons signatus quia sancta
ecclesia germina in se virtutum continens
indignis secreta mysteria non revelat.
Fons anima humana ut Cant.
iiii. fons hortorum puteus aquarum. quia
in sancta anima habitatio est utilium et
vitalium cogitationum. Fons poena
mortalitatis humanae ut Jo. iiii.
Jhesus fatigatus ex itinere sedebat sic super
fontem quia non in infirmitate assumpta
ornatus id est poena mortalitatis nostrae se
humiliari permisit. Fons peccatum avari-
tiae ut Gen. ii. fons ascendebat de
terra irrigans universam superficiem terrae quia
de mente avari procedit cupiditas
quae radix est omnium malorum et poena-
rum quae meruit esse. Fontes
praedicatores ut Ysa. xii. haurietis
aquas in gaudio de fontibus id est per-
cipietis verba salutis de praedicatoribus
veritatis. Fontes doctrinae spirituales
ut ps. ciii. Emittis fontes in conval-
libus id est doctrinas spirituales cordibus humili-
bus. Fontes sacrae scripturae ut ps.
xvii. In ecclesiis benedicite deum de fon-
tibus Israel id est qui praedicitis in ecclesia
de scriptura sanctorum. Fontes dona
internae gratiae ut prov. v. Deriventur fon-
tes tui id est dona spiritualia quae prae-
cepisti foris ad consolationem proximorum.
unde Fontes peccatorum ut Ezech. xxxi.
De stillabit domus fontes eius quia
domus in ecclesiis sunt peccata quibus cum
hostes tenebrat dicit.
Fimus est Christus ut ps. cxii. erigens
a terra inopem et de stercore erigens pauperem. (?) Et quia
pauperem non vivit in fimo. capitulo
xviii. pater pauperum prae non po-
terit quivis apud electos peccatum. Fi-
mus accipitur pro consummato conculcatur
simila tela per damnum id est consumpta vel
consummata. Fimus pro conscriptis ac-
cipitur cum dicitur fimus est tibi vel fimus
est candela vel expensa et humor. Sicut
dicitur id est conscriptio memorum et dedica-
tionis cordis vel unde Christus est umbra
Christo sunt fimus. Fimus est consuetudo
diuturna scilicet malitia in peccatum ad culpam

in futuro ad penas sempiternales. Finis est legis per adimpletionem. Finis somni. Finis est exitus vite. unde i Re. ii° b. dominus iudicabit fines terre. Finis quo dicitur et finis quo ad omnes dirigitur refert sicut qui sine fine. Finis est distinctio ut abacuk ii° b. et hebre x° g. Cum venturus est veniet et non tardabit. Tunc non erit timor in finibus nostris per quod quedam distinctio inter corpus et animam intelligitur. Finis impletio ut Ro. x° a. Finis legis christus quia legem non veni solvere sed adimplere. Finis mors carnis luce xviii° a. In finem dilexit eos i. adeo dilexit ut pro ipsis moreretur. Finis vita eterna ut psalmo xxxviii. Notum fac michi finem meum i. notifica michi gaudium eternum. Finis eternus intuitus ut psalmo xlv°. Laborabit in eternum et vivet in finem i. semper primum et et in eterno intuitu subsistet. Finis eternitas ut psalmo ix°. Non in finem erit oblivio pauperis i. interim humilem non oblivisceretur deus. Finis populi gentilis ut in psalmo. Deus dominabitur Iacob et finium terre. i. non solum in populo iudaico sed etiam in gentili dominium suum exercebit. Finis mentis cogitationes ut psalmo xciiii°. In manu eius sunt omnes fines terre i. in potestate eius est disponere internas cogitationes anime. Finis extremitas hominis ut i Re. ii° c. Dominus iudicabit fines terre quia secundum quod homo in novissimo inventus fuerit iudicabitur etc.

Flagella sustinet homo de quibus de causis ut infra de pena.

Flere debemus pro peccatis nostris propriis sicut David faciebat dicens psalmo vi°. Laboravi in gemitu meo etc. Et hic pro peccatis ne relinquantur in futuro punienda. Unde timens ille dicebat psalmo xxxvii°. Domine ne in furore tuo arguas me. De presentibus ut sunt in homine et gratia negliguntur unde apostolus i Corinth. xi° a. Vere michi constitutus sum. Item psalmo xviii°. Delicta quis intelligit. De futuris ne attendant unde psalmo xxviii° c. Beatus qui semper est pavidus et quia semper flendum est propter peccatis propriis presentibus et futuris. Quidam dicunt sacerdotes. Dimittat tibi deus peccata preterita presentia et futura peccata i. veniam de preteritis presentia i. cautelam de presentibus futuris i. cautelam de futuris. Flere debemus pro alienis dicentes cum psalmista psalmo cxviii°. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei. Item psalmo cxviii°. Tabescere me fecit zelus domus tue. Sic nos flevit dominus Iohannis xi° d. super lazarum et super civitatem videns illam luce xix° f. Quia si cognovisses et tu i. si cognovisses peccata tua et tu fleres sicut et ego. Et apostolus ii Corinth. xi° f. Quis infirmatur et ego non infirmor. Flere debemus pro dilatione beatitudinis sicut ille qui dixit psalmo cxix°. Heu michi quia incolatus meus etc. Quarto flendum est pro dignitatione celestis patrie sicut ille qui dixit psalmo cxxxvi°. Super flumina babilonis etc. Flumina babilonis sunt omnia que hic amantur super que sedemus ea contempnendo et flemus non de alia re flemus nisi pro syon ut multi faciunt qui flent pro dampnis temporalibus et persequtionibus que nobis sunt utilia et gaudent licet. Et quam beati sunt qui nunc flent in hiis que ipsi videbunt luce vi° c. Et quam beati qui in hiis lugent quoniam ipsi consolabuntur mat. v° a. Quia qui seminant in lacrimis in exultatione

incedet ps° cxxv° Cum abstra
get deus omnem lacrimam ab
oculis sanctorum apocalipsis xx° A / lacrime
iste sunt preuenientibus natiuitate / Secunda
est aut auctas ubi lacrime habu
dant ibi sordide cogitaciones non appro
ximant sed lacrimarum / alie sunt
pie quas fundimus pro nobis ut
ps° vi° laboraui in gemitu meo
Secundam magis pie quas fundimus
pro aliorum que si non aliis nobis
tamen prosunt unde ps° cxxv° Eun
tes ibant et flebant mittentes
semina sua / quod quidem magnum est
fratres mei / antiquitus sudarium ferebat
ad tergendum affluenciam lacrimarum
Cum ibus dictum est / beati qui nunc
fletis luce vi° c / dicit enim beda
in martirilogio suo Et per orare
nimis semper sudarium et in manu
et in sinum propter affluenciam lac
marum quas emittebant oculi sui
portabat / et tales lacrimas delec
bedunt oculi nostri Ie ix° a / Secundum multi
nolunt placare deum effundentes
copiam lacrimarum unum in dilu
uio aquarum inundare ad deum non
approximabunt ps° xxxi° Quando
enim valent lacrime nisi ex corde
contrito et humiliato prodeant ut
inquit augustinus v° a / Quarum lugent secundum
animo quod ipsi consolabuntur Est
autem luctus in lacrimarum effusione
in dolore animi Quia secundum in dolore
animi diuiditur in irriguum superius
et in irriguum inferius / irriguum
inferius diuiditur ut habetur Iosue
xv° a / in planctum pro peccatis propriis
de quo dauid ps° vi° laboraui
in gemitu meo etc. / Et in planctum
pro alienis de quo secunda Corinthiorum xi°
g / Quis infirmatur et ego non infir
mor Et in planctum propter diuersi
tatem patrie exilii unde memor est

planctus dicentium ps° cxxxvi° / Su
per flumina babilonis etc. / Irriguum
superius attenditur in planctum pro de
siderio patrie celestis unde Ro vii°
g / Infelix ego homo quis me
liberabit de corpore mortis huius / quia ma
ior meritus promittitur lugentibus quam
mitibus vel pauperibus ut supra in beati
tudo / potius flendum est quam ridendum
cum dicatur luce vi° c / Beati
qui nunc fletis xpm quem semper
nunquam legimus fleuisse nunquam risisse
Secundum luctus solet esse carorum sicut aliquis
luget qui amittit caros suos patrem
matrem vel filios aut aliquem suorum
Sed heu multi qui multa lugent dampna
corporalia seu temporalia qui lugere
contempnunt dampna spiritualia / quia
aliquis infirmatur aut moritur lugent
amici / qui autem peccat dampnabiliter
quando fornicatur quando dicit sic pro
fatue non lugent O sanitas in
sana O vivo tota O vita mortua
De istis que non sunt lugenda lu
gent / et de istis que sunt grauiter
lugenda secundum dampna spiritualia non
lugent sed certe gaudent / De istis
impia prelauit ysaias dicens capitulo
v° c Ve qui dicitis bonum malum
et contra ponentes tenebras lucem
et econtra amarum dulce et econtra
Non lugeat in amissione carorum
sed in amissione bonorum operum et vir
tutum / lugeat corruptus corruptus
pro amissione virginalis integritatis
lugeat superbus de amissione humili
tatis / lugeat iracundus in amis
sione interne tranquillitatis / luge
at auarus in amissione largitatis
lugeat ebrius in amissione sob
rietatis / lugeat inuidus in amissione
caritatis Beati nunquam lugent
propter penam vel per penitenciam
quia ipsi consolabuntur per indulgenciam
aug v° a / Deinde et per iustitiam

pestilencio per gehennam. Quoniam plurimi sunt qui de peccatis parentum suorum aut liberorum negligunt ut diligenter inquirant si corpore sani sunt, si habeant victum et vestimentum domos agros greges equos armenta aurum argentum, pacem temporalem, si gratiam potentum aut divitum. Et de hiis que ad corpus pertinent curiosi valde solliciti sunt et suos. De hiis vero que ad salutem pertinent animarum nullam sollicitudinem gerunt an scilicet sint a viciis puri, a peccatis liberi, bonis operibus pleni, si pacem dei habeant cum omnibus, si bonum operantur maxime ad domesticos fidei. Timendum est ne tales careant salute eterna et eis que spiritus sunt, quia ea que spiritus sunt minime querunt. Satis durus est ille qui potest habere lacrimas pro morte aliorum vel in aliquo dampno temporali et pro morte anime sue habere non potest. Flevit Christus in suscitatione Lazari et cum intravit in Jerusalem civitatem et in cruce secundum apostolum Hebreorum v°. b. Johannis xi°. Luce xix°. f. Sequitur

Fornicatio homicidium et huiusmodi iniquitatum sunt actiones a deo aliter aut a dyabolo vel ab homine. Fornicatio est spiritualis sive generalis que fit per quodlibet peccatum mortale quando scilicet anima que sponsa Christi dicitur separatur a suo legitimo sponso scilicet Christo et iungitur dyabolo. Et de hac dicitur psalmo lxxii°. quia ecce qui elongant se a te peribunt, perdidisti omnes qui fornicantur abs te. Fornicatio est corporalis sive carnalis quod idem est. Fornicatio corporalis est omnis immunda pollucio. Fornicatio carnalis est omnis commixtio preter legitimum modum qui quocumque modo fiat mortale est peccatum ut Hebreorum xiii°. b. fornicatores et adulteros iudicabit deus et carnaliter dampnabit. Item ad Ephesios v°. b. Hoc enim scitote intelligentes quod omnis fornicator aut immundus aut avarus quod est ydolorum servitus non habet hereditatem in regno dei et in regno celorum quod est patris et filii. Communicatio est incontinencia pertinens ad libidinem quocumque modo fiat. Avaricia est ydolorum servitus quia ydolatria ydola colit et deum deserit et contempnit, quia suus precepta nec timet nec custodit, quia pauperibus quod eorum est non reddit immo rapit. Item debet fugi fornicatio quia i Corinthiorum vi° d. g. Enim adhortatur metra virum corpus efficitur. Item ibidem f. An nescitis quia corpora vestra templum sunt spiritus sancti qui in vobis est. Item Salomon Ecclesiastici xxvi°. b. Seria fornicatrix quasi stercus in via conculcabitur. Deutronomii xxii° d. Si dormierit vir cum uxore alterius uterque adulter necatur. Et apostolus i Thessalonicensium iiii° a. Hec est enim voluntas dei sanctificatio vestra ut abstineatis vos a fornicatione. Thobie iiii° d. Attende tibi ab omni fornicatione et a superbia a qua sumpsit initium omnis perdicio. Item Gregorius Si qui sunt presbiteri aut dyaconi aut subdiaconi qui in crimine fornicationis iacent interdicimus ex parte dei omnipotentis et ex parte sancti Petri introitum ecclesie usque dum peniteant et se emendent. Si qui vero in peccato suo perseveraverint nullus vestrum presumat audire officium eorum. Quia benedictio eorum vertitur in maledictionem et in omne peccatum, testante domino per Malachiam: Maledicam benedictionibus vestris. Item de hac corporali fornicatione ait apostolus i Corinthiorum vi. Omne peccatum quodcumque fecerit homo extra corpus est. Qui autem fornicatur in corpus suum peccat. Contra corpus

subaudi / excepta luxuria quia sola
luxuria volunt corporis ceterique sto
lidia non anxiae et timori / vel
aliter Omne peccatum quod fecerit homo
extra corpus est excepta luxuria
i. extra uxorem Omnis forni
catio et luxuria fugienda / quia
omnis fornicatio et luxuria pec
uniam tollit / corpus corrumpit
famam deserit / corpori dat inf
irmitatem scilicet paralisim / oculis cecita
tem / inimica est fame / inimica est
virtuti / inimica est / inimica proximo
facit deo / placet dyabolo / autem infi
cit / domum offendit / vita celum arripit
cum fumus ascendit in celum / et cum ipse
descendit in infernum / Et est fumus
carnis / id est qui limus cordis / odium
angeli / discordia proximi / abusus
dyabolo / fit / Crimen per singula corpus
et animam in infernum deducat / Adul
Adulterii quatuor sunt genera / De qo
Clemens papa sicut ait crimen omnibus
peccatis adulterio est gravius sed in ma
gis in penis tenet locum / quod primum
quidem illi habent qui obtinent a deo
. . . sobrii vixerint / In summa
vero distinguitur aliud est fornicatio
aliud stuprum / aliud adulterium
aliud incestus / aliud raptus / Fornicatio
licet sit gravius omnis illicitus coitus
qui fit extra uxorem tamen proprie intel
ligi in usu viduarum vel meretricum
vel concubinarum Stuprum proprie est
virginum illicita defloratio Adulte
rium est alieni thori violatio / vnde
adulterium dicitur quasi alterius thori vio
latio vel accessio / Incestus est consan
guinearum vel affinium abusus / vnde in
cestuosi dicuntur qui consanguineis
vel affinibus suis abutuntur / Est autem
incestus commune nomen / Raptus admittitur
cum puella a domo patris vel violenter
abducitur ut corrupta in uxorem habeatur

sive puelle sive parentibus vis il
lata consistit / Adulterium corpo
ralis simpliciter minor est / maior est
per adulterium et commune nomen et huius
Fornicatio spiritualis maior per quam
peccatur mortaliter / maior per ydola
triam Sequitur
Forma dei dicitur quia contra dei
vnde ad Philip. ii°/ Qui cum
in forma dei esset non
rapinam arbitratus est esse se equalem
deo Quia filius vnde hebre. i° /
cum sit splendor et gloria et figura
substantie eius / filius similitudo cum deo vnde
Gen. i° et ii° / formavit hominem ad
ymaginem et similitudinem suam
Forsitan quia ponitur sine
more vel in sortem ut pso. C.
xxxvi° / Dixi forsitan con
culcabunt me / quia dubitatione
ut pso. Cxxxiii° / Forsitan ergo abysso
ut aiunt forsitan ergo transisset anima nostra
aquam intollerabilem
Frater est xpistus ut Cant. pri
mo / Quis michi det fratrem
meum .i. quis michi dedit et
xpistum Frater quilibet xpistianus ut in
paulo Si quis frater nominatur .i. si quis
pro xpistiano habetur Frater quilibet
bonus homo ut ait xii° / q. i Et ait Mat. ix°
Si quis fecerit voluntatem patris mei
ipse frater meus est .i. pro bono homine
reputabitur Fratres apostoli ut Joh.
xx°. c. / Vade ad fratres meos .i. apo
stolos meos Fratres cognati ipsi
secundum carnem ut ait xii° / q. i et ait
ii° q. / Ecce mater tua et fratres tui foris
stant Fratres quatuor modis dicuntur
natura scilicet qui ex eodem patre vel ex eadem
matre procreantur ut Esau et Jacob /
Gen. xxv° / Fratres / Gente sicut illi qui
dicuntur / Gente ut omnes iudei cog
nomine / vt qui sunt ex eadem cognatione

origenes ut Gen. xiiii° c. Abraham
et loth vel qui sunt de castri-
bus. Unde si cunctis sedem posteri
ut omnes qui sedem ad dexteram fuerant
et contra pluit ut Ps. Cxxxii°
[?] quam bonum et quam iocundum etc.
Fructus est ventris ut Ps.
Cxxxi° De fructu ventris
tui ponam super sedem tuam.
Item terra dedit fructum suum. Fructus
est virtus ut ad Gal. v° g. Fructus
autem spiritus est pax et iusticia. Fructus
est operis ut Mt. vii° d. A fructibus
eorum cognoscetis eos. Item Ps. iiii°
a fructu frumenti vini et olei etc.
Fructus est retributorum ut Mt. xiii°
Aliud cecidit in terram bonam et
attulit fructum aliud tricesimum aliud
sexagesimum aliud centesimum. Fructus
tricesimus est coniugatorum ad trinitatem fidei
quod ideo [struck] dicitur habere coniugati
si servent sperantes quod dicitur corporalitate
fortes illi qui sunt xxx annorum ut
sic robusti sint contra mundum contra
dyabolum contra carnem propriam. Est ille
viriliter pugnat tamen viria est illi
qui xxx sunt annorum corporaliter
sunt apti ad talia. Et tales citius
apta est ad coniugium etc. Fructus
est sexagesimus viduarum ad perfectionem
bonorum operum que debent habere bone
vidue. Et omnes continentes eo quod faciunt
quod facere debent sexagenarii et quod
faciunt. In illis libido refrigescit et
incipiunt mundana despicere et amare
celestia caste viventes. Fructus est
centesimus virginum ad contemplativam et
aliorum bonorum que habebunt prelati
boni doctores et omnes predicato-
res virgines et martires eo quod fa-
ciunt quod centenarii facere solent
Sciam non desiderant mundana. Contemp-
nunt. ad celestia suspirant. Ab omnibus
exigit deus ut faciat fructum in tem...

Et ad doctoribus et prelatis et sacerdoti-
bus plurimum propter predicationem et pas-
sionem sicut debetur aureola predica-
tionis super auream propriam et primati
[?] Fructus est filius virginis ut
Ps. lxxxiiii° Terra dedit fructum
suum i. maria peperit filium suum.
Fructus corporis Christi ut Cant. ii° b
Et fructus eius dulcis gutturi meo
i. in corpore Christi vitam eternam intelligo.
Fructus meritorum ut Mt. vii° c. Ar-
bor bona facit fructus bonos quia
bona actio bonam mercedem me-
retur. Fructus est finis bonum ut Ps.
Lxiii° De fructu operum tuorum satia-
bitur terra i. de exitibus sanctorum resurgens
[?] Fructus iusticia ut Prov.
xxxi° g. Date ei de fructu manuum
suarum i. remunerate eam pro iusticia
operum suorum. Fructus eterna beatitudo
ut Cant. viii° g. Vir affert pro fructu
eius mille argenteos quia qui dat
aliquid vel plus pro celi beatitudine omnia
mundana contempnit. Fructus sunt
predicatores ut Deut. xxxii° b. Ut co-
mederet fructus agrorum i. ut reficeretur
predicationibus sanctorum. Fructus virtutes
spirituales ut Cant. vii° c. Ascendam in
palmam et apprehendam fructus eius i. tol-
lam crucem Christi et accipiam quem
ea sunt spirituales virtutes. Fructus
prima eterna ut Cant. viii° g. Dua-
ti tibi qui custodiunt fructum eius qui ne-
cessariis omnibus careant in presenti.

Fuga est timor cordis ut Ps.
Cxli° Periit fuga a me i.
non tamen passionem exhorruit ut
mortem subire recusem. Fuga
defectus ut Ps. lxxxviii° Odientes
eum in fugam convertant i. qui Christum
non diligunt ad dampnabilem defectum
tendunt. Fuga est consilii vel cau-
tele unde ait x° g. Si vos persequuntur

fuerit. Fuga est compassionis
vel nimie ut Iohannis xiiii° a. fugit
xpistus a discipulis Iohannis in galile
am ne discipuli Iohannis fierent de
teriores eo quod videbant eum mira
cula facientem plura. non ergo
contraria. Si vos persequi fuerint
in civitate etc. Matthei x° g. Et illud in
epistola Non desertores gregis. Si
ergo prelatus fuerit mercenarius et in
gregem [illegible] fugere et debet. anima
ut dictum est salvator ait Si vos
persequi fuerint hostes etc. Si vero
gregis destructio paratur debet se
opponere prelatus murum pro domo
Israel Ezechielis xiii° a. Fuga est
confusionis unde fugit a Iudea
ad mare i. ad gentes Ionas.
Fuga est superbie cum quis dedi
gnatur esse inter alios et fugit
indignatus se esse meliorem et trans
fert se ad heremum vel ad aliquem
locum religiosum. Fugit dominus
a malis ut Iohannis xiiii° g. Sur
gite eamus hinc. Fugit a bonis
cum eos exponit ut ait xv [illegible]
e. ut quid dereliquisti me. Fugit
etiam cum sui notitiam abscondit ut ps.
lxiii° accedat homo ad cor altum. Fu
giunt etiam persecutores corporaliter
locum mutando unde ait ut g.
Si vos persequi fuerint. et hec fatiunt
timore pene. Fugiunt peccatores ut
consuetudo unde Ier. l° b. fugite
de medio Babilonis. Sic et nos fu
gere debemus peccata [illegible] vel figu
ram domus [illegible] et [illegible] figu
ram [illegible] cum de tuba [illegible]
Fugiunt carnaliter ad requiem in
gaudio unde ps. Cxxiii° anima
nostra sicut passer erepta est. Fugiunt
sancti a consortio malorum ut ps.
liiii° ecce elongavi fugiens et mansi
in solitudine. Fugiunt peccata penam

eternam unde Luce iii° b. Genimina
viperarum quis docuit vos fugere
a ventura ira.
Fervor est perturbatio men
tis Matthei septimo a. Vi
debis eicere festucam de ocu
lo fratris tui i. poteris reprehen
dere in animo commotio
nem cordis. Sequitur
Ferrum est ignorancia ut Iob
xxx° f. et ferrum [illegible] quod
[illegible] in maxillis illius [illegible] i.
gnorancia que [illegible] in cordibus hominum.
Ferrum [illegible] ut Iob xxx c. et
ferrum posuit in os meum i. per
[illegible] clausit os meum. Ferrum
afflictio carnis ut ps. civ c. In
[illegible] et ferro i. in rigore et
afflictione corda corpora humilia.
Ficus est litera legis ut ps. [illegible]
[illegible] vero [illegible] non est anima
[illegible] quia carnalis adhuc littera
[illegible] ut iudeos est i. [illegible] Fi expec
tata [illegible] requiem in
[illegible] suis i. [illegible] in [illegible] suis
[illegible] Sequitur
Fiala est anima humana ut
Iudicum v° f. In fiala principum
obtulit butirum quia in anima
ad despectum mundi principem ha
bere debemus caritatem. Fiala
doctores ut Exodi xxv° g et xxxvii°
d. [illegible] fiala cimbalos et ciathos
quia dominus ad sertam ecclesiam aposto
los et doctores misit.
Ficus est suavitas ut Iudicum ix°
b. Corrumpam dulcedinem et fructus
meos quia in mente hominis
nonnumquam dulcis et contemplationis
suavitatem corrumpi permittit
[illegible] ut Luce xiii° b.
arborem fici quidam habebat
plantatam quia humani generis natum
deus a se [illegible] Ficus
[illegible] ut in Canticorum secundo
e. ficus protulit grossos suos

i. secta contra protulit martires suos
Filius iudaici populus meritum fidei
non habet Filius umbra legis ut
Iohannes I° g/ Sicut qui sub sua vi
gi te i. posita sub umbra legis ele
gi te Filius mens humana ut
Ioh. c. I° c/ Decortitavit ficum
meam a. mentem meam per laudem
humanam expoliavit Filius caritatis
ut ait vii° c/ dant de tabulis fi
cus, i. de hectis dulcedinem cari
tatis Sequitur
Filia est ecclesia ut psalmo lxxxvi°
In portis filie syon, i. in fide
in spe et caritate ecclesie que
deum speculatur Filia anima ut
ait xv° d/ filia mea a demonio
vexatur. i. anima mea a peccato fatigatur
Filia carno ut psalmo cxxxvi° filia
babilonis misera. i. caro peccatorum
confusione plena Filie iudei ut
Can. iii° f/ Egredimini filie syon et
videte regem salomonem i. conte
ab infidelitate o iudei et redite in
pacificum regem xpm Filie infir
quilibet ut Ezech. xvi° a/ filie tibi sunt
sorna corporis tui. i. in infirmis sb
iectis tuis obsequia consumatorum tuorum
Filie prelatos ut Isaias iii° c/ am
bulaverunt filie syon extento collo
quia prelatos inflati sunt per superbi
am Sequitur
Fimbria est incarnatio xpi ut
ait xiiii° g/ tanguit fimbriam
vestimenti eius tangunt salvi fiant
quia omnes qui eius incarnationem credunt
ad verum salutem pertingunt Fim
brie cupiditas homini ut psalmo xliiii°
In fimbriis aureis gloria omnes/ quia
in sumptibus cumparatoribus secta cetera
gloriatur Fimbrie mentis nostre ut
Num. xv° g/ faciant sibi fimbrias per
angulos palliorum ponentes in eis ia...

mitras iacinctinas/ quia aliquid pro con
templatione dominum videantur desperde
ria celestia in mentibus suis habent
Firmamentum est pectus ut psalmo
xxiii/ firmamentum est dominus
timentibus eum/ quia pertegit ti
mentes se Firmamentum angelica
natura ut Ezech. I° f/ Cum fieret
vox super firmamentum stabat et submit
tebant alas suas/ quia cum illam
divinam loquntur que angelorum excedit
intellectum sancti in mente silet et au
diunt principes in omnibus humiliantes
de suis virtutibus non presumunt Fir
mamentum eminencia ecclesie ut Gen. i° b
fiant luminaria in firmamento celi, i. ap
pareat sancti i eminencia ecclesie Fir
mamentum spiritualis vita nostra ut Gen. I°
b/ fiat firmamentum in medio aquarum
et dividat aquas ab aquis/ quia ratio
in nobis esse debet/ que bonas cogi
tationes a malis secernat Firmame
tum auxilium temporale ut psalmo x
iiii° ... firmamentum panis con
terret. i. omnem in eis fortitudinem
per quam innixi debebant debilitavi per
misit Firmamentum redemptor noster
ihesus xpc ut Ezech. i° f/ Similitudo
super caput animalium firmamenti quasi
cristalli horribilis visa quippe natura
que in primo homine terra fuit in xpo
facta est firma
Fistula suggestio ut Dan. iii° b
Cum audieritis sonitum fistu
le adorate statuam quia re
probi ad eius suggestionem consentiunt
Fistule verba pravorum homini ut Job
xl° a/ Ossa eius velud fistule eris
quia verba seductoria pravorum quo
dam suis sonant eo dolentibus decipiunt
Fistella est virgo maria ut Gen.
ii° a/ Summpsit fistellam curpe
am et posuit intus infantulum
quia deus pater elegit virginem mariam

que in se concepit xpm
Folium est verbum ut in pbs i°
et folium eius non defluet / qr
verbum xpi manet ineternum / Fo
lium ipse homo ut Job xiii° e / Con
folium quod a vento rapitur . i . cont
hominem qui motu temptacionis rapitur
Folium instabilitas ut ysaie lxiiii°
d / Cecidimus quasi folia vniuersi . i . vt
infirmi et instabiles prostrati sumus
Flos est xpistus ut
Flos Can ii° a / Ego flos campi
i . ego sum gloria eterne Flos
decor mundi ut Sap ii° d / Non pre
tereat nos flos . i . non abiciamus a
nobis decorem scti Flos tene
ritudo prime etatis ut Job xiiii° f /
Qui quasi flos egreditur et c° / qr prima
etas hominis ad instar floris erumpit
Flos laus ypocrite ut Job viii°
d / Cum adhuc sit in flore arescit
quia simulator eius qui in ypa lau
de est deficit Flos inicium boni
operis ut Job xv° g / Ledetur quasi vinea
in primo flore botrus eius / qr ypocrita
in primordio boni operis sui per
laudes humanas corrumpitur Flores
teneri quique incipientes ut Can
ii° b / Fulcite me floribus / qr inde con
solacionem fidelibus eccia accipit quod alii ad
dm convertuntur
Fulgor est renovacio mentis ut Job
xi° f / Cum fulgor meridianus
consurget ad vesperum / qr vir
tutibus quando temptatur in mente reno
vatur Fulgebunt scti sicut sol ut
xiii° c / per corporis splendorem et
tamquam scintille Sapie iii° c / propter
corporis subtilitatem . Et in arundine
to discurrent propter corporis agilitatem / re
gnabunt ineternum propter corporis impassibili
tatem Sequitur
Fumus est scta eccia ut Can iii°
d / Sicut virgula fumi ex aroma
de pulueribus scta eccia generaliter

et actio ad superna conscendit Fumus
est compunctio ut in pbs ciii° / Ascendit
fumus in conspectu eius . quia in mente
nascitur compunctio ex recordacione cri
minis sue Item pbs ciii° / Qui tan
git montes et fumigant et domus
impleta est fumo . i . eccia corrupta
est Fumus doctrina mala ut Apok
ix° a / De fumo putei exierunt lo
custe in terram / quia de obscura do
ctrina pravorum nati sunt heretici in eccia
fumus est Fumus superbia ut pbs
xxxvi° / Deficientes quemadmodum
fumus deficiet superbi ad effectum dap
nabilem tendunt / Item Sap v°
c / lux impii sit procella / dies
autem eius sit fumus qui spargitur
Fumus temptacio dyaboli ut Job
xli° d / De naribus eius procedit
fumus . i . caliginosa temptacio que
mentem obscurat procedit de tempta
cionibus dyaboli Fumus brevitas
huius vite ut in pbs lxvii° / Sicut
deficit fumus deficiant / quia vita
prius in nichilum evanescit ad mo
mentum Fumus caligo dampnacionis
ut Apok vii° d / Et fumus tormen
torum eorum in secula seculorum ascendet
quia obscuritas dampnatorum reprobo
rum numquam deficiet Fumus est
oracionis unde Apok viii° b / Ascen
dit fumus aromatum in conspectu dni
de manu angeli
Fundamentum est xpc ut i Cor
iii° b / fundamentum aliud nemo
ponere Fundamentum fides ut
pbs cxxxvi° / Exinanite usque ad
fundamentum in ea . i . destruite in eccia
quicquid est iusticie donec et fidem
eneruat Fundamentum occulta dya
boli ut in cantico Abacuk iii° c /
Denudasti fundamenta usque ad collum
nabis . i . detexisti occulta dyaboli usque
ad finem Fundamenta apli ut pbs

lxxxvi° fundamenta eius in montibus
sanctis / glosa apostoli et prophetae in inst*ructi*
Fundamenta predicatores ut Job
xxxviii° a / vbi eras quando ponebam fun
damenta terre .i. quando confirmaui doctores
ecclesie Fundamenta claustri superbo
ut in Cantico deuteronomii xxxii° c / incendit fun
damenta montium .i. claustra superborum destruet
Fundamenta delectationis terrene ut Job xx
ii° d / flumine subuertit fundamenta eorum quia
instabilitatibus huius vite tollit delectationes regno
rum Fundamenta summi principes orbis
vt psalmo lxxxvi° fundamenta montium quasi
bat et commota sunt quia principes primi
tiui deuoti ad fidem venerunt Fundame
tum prime est et ab isto incepit ut Ieronimus ait
iiii° et Johannes ait iii° a / predicacio vnde
primam agite Fundamentum est fides fidem
cui dicit fundamentum altare virtutum Fun
damentum est baptismatum plurium quia Christus
est in aqua / sanguine / prima apostolorum com
mendant fidem resurrectionis adventum domini
ad iudicium Ex sex predictis constat funda
mentum christiane religionis pro quibus non
est sollicitus Fundamentum posuit Christus
ut i Corinthios iii° d / fundamentum positum
a Christo quod solus est fundamentum Funda
mentum posuit apostolus ut ipse ait i Cor
iii° c / vt sapiens architector secundum gratiam
que data est in fundamentum posui alius autem
superedificat non sit Ieronimia / quia Christus fun
damentum posuit in ipso sacramenta
salutis in quibus est fidem operando apostolus
vero fundamentum ponebat in cordibus auditorum
fidem inserendo etc.
Funiculus subtilitatis predicator ut Ecclesiastes
a / Et funiculus lineus in manu eius
quia dans subtilem suam predicationem opere
adimplevit Funiculus fides ut Ecclesiastes iiii°
c / funiculus triplex difficile rumpitur quia
fides sancte trinitatis non facile frangitur Fu
niculus cogitatio mea ut in psalmo Cxxxviii°
semitam meam et funiculum meum etc. .i. mensuram
suam sancte considerat et subtilis cogitacione
mee scrutatus es Funiculi precepta
diuina ut Ysaie l° iiii° a / longos fac funi
culos tuos .i. precepta diuina prefer ante

fide sine adimple Funiculi prave delectationes
vt Ysaie v° d / Ve qui trahitis iniquitates
in funiculis vanitatis .i. ve vobis qui per scientia
tam diligitis iniquitatem in delectationibus pravis
Funiculus quadruplex sacre scripture .i. intellectus
hystoriale / allegoricus / anagogicus / morum
et tropologicus funiculus in parte scripturae / hystoria
tropologia allegoria anagoria sensus / vel tres
virtutes catholice / fides / spes / caritas
Funiculus hereditas ut in psalmo xv° / funes
ceciderunt mihi in preclaris
iniquitas ut in psalmo Cxviii° funiculus quod
est duplex sit vue Funiculus est decep
tor ut in psalmo Cxxxix° Et funes exte
derunt in laqueum Funiculus ecclesia ysaia
ut ait xxii° b / ligatur manibus et pedibus etc.
Pharetra occultum dei iudicium
vt Job xxx° b / pharetram suam aperuit
.i. occultum suum iudicium declara
vit Pharetra machinatio peccatorum ut
psalmo x° parauerunt sagittas suas in
pharetra .i. retinuerunt consilia sua in sua
machinatione Pharetra confirmatio sanctorum
vt Job xxxix° c / Super ipsum sonabit
pharetra .i. ad superandum diabolum sanctorum con
siliis succedat Pharetra scriptura sacra ut
Genesis xxvii° a / Tolle arma tua pharetram
et arcum .i. sanctificationem sacre scripture et predi
Fasciculus est passio Christi cationis
vt Canticum i° f / fasciculus mirre dilectus
meus mihi .i. Christus proposuit mihi consum
passionem suae mortis Fasciculi peccata vt
Ysaie lviii° c / Solue fasciculos deprimen
tes .i. abice a te peccata que te premunt Fa
sciculi concertula dampnatorum ut Matthei xiii° d
colligate fasciculos ad comburendum quia hic pa
res sunt in culpa ibi pares erunt in pena
Falx est diuini iudicium ut Apocalypsis xiiii° c
Et in manu eius falx acuta quia
Christus in potestate sua habet iudicium distribu
endo mortis ut ait iiii° e / Statim mittit
falcem quod ad quasi tempus messis quia electos
suos qui ad perfectam sanctitatem peruenerunt morte
per ipsum subtrahit
Flamma est cogitatio ut Exodi iii° a / appa
ruit ei dominus in flamma ignis .i. cogitatione
legis Flamma est predicator ut Apocalypsis i° c

celi eius sunt flamma ignis qz sancti predicatores
alios inflamant et accendunt. Flamma
voluptas ut Job xv° f. Ramos eius
arefaciet flamma. i. opera eius consumet
voluptas. Flamma gloria temporalis
ut Job xviii° Nec splendebit flamma
ignis eius. i. non durabit gloria potestatis
eius. Flamma vehementia inflammatio predicationis
ut in psalmo xxviii° vox domini intercidentis
flammam ignis. i. predicatio xpi consumit
favorem illicite cupiditatis. Flamma in-
stigatio dyaboli ut Job xli° d. flamma
de ore eius egreditur qz a dyabolo admi-
nistratione instigatio procedit. Flamme bona opera
ut Cant. viii° d. lampades ignis atque flam-
marum qz sancti viri et in deo ardent aliis
bona opera prebent
Farina munda cogitatio ut Gen.
xviii° c. Non est meo germen et non
faciet farinam. i. non continet desi-
derium bonum et non est in eo cor mundum.
Farina anima ut Gen. xviii° b. Tria
sata farine commisce. i. anime tue me-
moriam rationem et voluntatem ad unam
concordiam redige. Farina cogitatio
iiii ut Ysa. xlvii° a. Tolle molam mole
farinam. i. circuitum temporum curarum
sume et iniquitatem vite cogitationum excute
Fragmen est passio xpi
ut Cant. iiii° Sicut fragmen mali
punici ita gene tue qz xpi passionem
sancti martires imitantur. Fragmenta
scriptura legis que minores capere non pos-
sunt doctores aperiunt et suavitate dividunt
Fiamea est xpus ut psalmo xxxiiii°
effunde frameam tuam. i. notifica
xpum. Framea anima ut psalmo
xvi° frameam tuam ab inimicis. i. ani-
mam ab ipsis eripe. Framea mors ut
psalmo xxi° Erue a framea deus. i. a mor-
te. Framee temptationes ut psalmo ix° ini-
mici defecerunt framee in finem. i. tempta-
tiones dyaboli evanuerunt per xpum
Favus est divinitas xpi ut Luce ii° c
partem piscis assi et favum mellis
qz que in passione sua eius prebet
divinitate sua nos reficit. Favus
humanitas xpi ut Cant. v° a. Comedi fa-
vum cum melle meo. i. credidi in xpo esse
humanitatem unitam divinitati. Favus
litteralis intelligentia ut prover. xxiiii° b. Comede fa-
vum dulcissimum gutturi tuo. i. litteram sacre scripture
spiritualiter sumpta cordi meo est. Favus predicatio
ut Cant. iiii° c. favus distillans labia
tua sponsa. i. predicatio iustorum procedit de
predicatoribus suis. O curia. Favus volup-
tas mundi ut prover. xxiiii° b. Gratia saturata
calcabit favum qz ille que celestia refecto per
contemplationem spernit mundiales pravas vo-
luptates contempnit etc.
Fauces sunt stipe ut Job xii° b. Et
fauces comedentis saporem qz sac-
cerdotes intimam scripturam sentiunt et
curant et discernunt. Fauces meditationes cor-
dis ut psalmo cxviii° Quam dulcia faucibus
meis eloquia tua. i. suavia sunt septime tue
meditationibus meis. Fauces verba ut
Job vi° g. Nec in faucibus meis stultitia
resonabit. i. superflua in verbis meis non audietur
Favilla est recordatio mortalitatis
ut Job xlii° a. Ago penitentiam in
favilla. i. recordatione mortalitatis
mee. Favilla mens pugna ut Job
xxi° d. Sic favilla quam turbo dispergit qz
in morte prava temptatio deperit
Fel persuasio demonum ut Job xx° c.
In felle aspidum intrinsecus. i. suspira-
tionibus demonum in morte. Fel infide-
litas ut psalmo lxxxviii° Dederunt in escam
meam fel. i. in dura amaritudine infidelitatis
turbavit me. Fel malitia dyaboli ut Tho-
bie vi° b. Exenteratur hunc piscem et fel
eius repone etc. qz dei dyaboli detegit et
eius malitiam sanctis libris involuit
Femur est humanitas xpi ut psalmo xliiii°
Accingere gladio tuo super femur tuum
potentissime. i. verbo predicationis tuam
humanitatem. Femur progenies ut Gen.
l° Omnes qui exierunt de femore Jacob. i.
progenies Jacob. Femur carnis
delectatio ut Exo. xxxii° b. Ponat vir
gladium super femur suum. i. per rigorem mortificet
corpus suum
Femalia sunt signum castitatis ut Exo.
xxviii° g. Facies et femalia linea
linea qz ad mitorem castitatis nos
lex invitat

Fenum e lex transitoria ut Ysa. xl° b
Omnis caro fenum i. ois glo transitoria
Fenum sbstancia temporalia ut ps°
Cm° pducens fenum i montibus qz iferior
sba temporalia sbstancia altioribus pmis
instrat. Fenum simplx qz i fide ut
Apoc. ix° b. Ne lederent fenum terre
i. ne pdicant videlz i fide. Fenum opa
bona ut Gen. i° b. Germinet pducat t
ra fenum virde. c. i. pstat cia devota
bona actoz. Fenum carnal qmqz ut
Job xl° c. Fenum behemoth comedit i.
dyab lg i carnalibus delectat. Fenum quiqz
po i desptoe hoim sive laudec carnis
ut Ysa. xl° b. Vere fenum e pplus. Qmqz
i depstoe mortuoz. Math. vi° f. Fenum
qd hodie e et cras i clibanum mittitur.
Fenestra e os hoi ut Josue ii° g. Ap
pendit rinab funiculum coccineum i fe
nestra qz scta ecclia passioz xpi in
ore pdicare non cessat. Fenestra fi
des ut iii Re. xiii° c. Aperi fenestram
orientalem i. fidem habe i te xpianoz
Fenestre miracla xpi ut Cant. ii° b.
Prospiciens p fenestras qz miracla que
foris gessit ad nos latens cia diuinitas
ostendit. Fenestre doctores ecclie ut
iii Re. vi° a. Fecit salomon fenestras
in templo qz xc in ecclia doctores instituit.
Fenestre interne cogitatioes ut Dan.
vi° c. Fenestris apertis orat dnm sum
quia tunc bn dm orat cui mentes et
cogitatoes intus ad assistz apertas. Fe
nestre interne virtute contemplacios ut
Ezech. xl° c. Fecit fenestras obliquas
in talamis quia virtutes domus i
pectibus electoz suorz contemplatos pot.
Fenestre sensus corpoles ut Ysa.
lx° b. Quasi columbe ad fenestras
suas qz sctorum viri hnt sensus suos
exteriores simplices et aptos in moz
ob conant ec.

Ferra e sentencia iudicorz ut Gen.
xxxvii° g. Ferri pgressa deuora
vit filium meum Joseph i. sentencia
iudicorz occidit ipm. Fere gentiles
ut ps° xlix° e. Mea est oes siluarz fere
i. gentes in me credent p orbe terre.
Ferru e doim intelligt ut iiii
Re. vi° b. Natauit qz ferrum
et ait tolle qz ad cor humilatd
dom intellectus redit qd p elatoem
amissum fuit. Ferru pdicatores ut
Job xl i° f. Reputauit qz paleas ferru
qz dyabls in mobile sub pdicatoribs
laculum qz aqd gntbile qriabit.
Ferru tribulatio ut ps° Cm° f. Ferru
ptrasiuit aiaz eius i. dura tribulato
depssit vitam eius. Ferru dura gsuetudo
do peti ut ps° Cvi° vinctos in
mendacitate et ferro qz indigentia
spuali et dura gsuetudine peti
sunt. Ferru vir scts ut Job xx
viii° b. Ferru de terra tollit quia qz
mollis z carnal certiam spuales
et robustos efficit. Ferru sermo
durus ut Deutro. xix° b. Ferru qz
lapsum de manubrio amici p pcussit
qz durus sermo indiscrete platorum audito
rem offendit. Ferrum spualis for
titudo ut Ezech. iiii° a. Et tu sume
sartaginem ferri quia plati omnis
spuales i zelo suo fortitudinem ere
dz. Ferru inutilitas vite pnte ut Job
xx° f. Fugiet arma ferrea et irruet in
et in arcum ereum qz inutiq qmlz dum
vite pnte appetitus p deo tollerare re
fugit in eterna dampnatoe ruit. Fer
rum inflexibilis iusticia ut ps° ii° Re
ges eos in virga ferrea. Ferrum
necesia sinorz ut Job xl° c. Cartilago
eius velud lamine ferree qz imqm p
duram neqciam bonos pmunt. Fer
ru quilz in malicia obstinatz ut Ezech.
xxii° d. Omnes isti es z stannum z
ferru in medio fornacis. Ferru in fornace
et omi incendii maliciam non amittit tribulatoe.
Ferculum qt virgo maria z scta ecclia
et fidelis aia z celeste patria
ut in hic uno ex Cant. iii° c.
Ferculum fecit rex salomon de lignis liba
ni quia xpus z corpa virgis et membris
incorruptibilibus ... elegit et scta ecclia

ex viris sanctis construxit et aurea uarijs
nimirum cogitationibus exornauit et
supernam patriam ex bonis omnibus comparatam
[F]oramina uulnera Significat
xpi ut Can. ii° f/ Columba
mea in foraminibus petre i. sim
plicitas mea pullos in fonte uul
neribus xpi [F]oramen est angustia
ut Mt. xix° f/ Mr. x° c/ Luce xviii° c
facilius est camelum transire per foramen
acus i. xpm transire per angustias passionis
[F]oramen intima compunctio ut Can.
v° d/ dilectus meus misit manum
suam per foramen i. inspirauit in ora
tionem suam per intimam compunctionem [F]o
ramen mens praua ut ysa. xi
c/ Super foramen aspidis manum
suam mittet quia deus illam nonnumquam mali
gnam suam [illegible] in qua plus de sua
pulsus habitauit dyabolus [F]oramina di
uina spiritualia ut Ezech. xxviii° d/ fora
mina tua in die qua condita es preparata
sunt tibi quia apostata angelus in prima
sua claritate plura dona spiritualia per
cepit Sequitur

[F]orceps est equalitas filii cum patre ut
ysa. vi° d/ Calculus quem for
cipe tulerat de altari quia per
equalitatem qua unus cum patre unus est filius
vim virtutis a patre detulit quo discipulos
quos misit purgauit [F]orcipes duo
testamenta ut Exo. xxvii° a/ furcas
et vasa altaris lebetes et forcipes quia
deus ad sanctam ecclesiam ordinandam docto
res et duo testamenta instituit Secundo

[F]ortis est xpc ut
ysa. ix° b/ vocabitur nomen eius
fortis quia dyabolum vicit [F]ortis
dyabolus ut Mt. xii° d/ Cum fortis armatus
custodit atrium suum i. cum
dyabolus possidet mundum [F]ortes
iudei ut ps. lviii° Irruerunt in
me fortes i. insurrexerunt contra me iudei
[F]ortes demones ut ps. liii° et
lxxxv° fortes quesierunt animam meam
i. demones conceperunt rapere animam meam

[F]ortitudo est in bono ut ps. xxvii°
dominus fortitudo plebis sue quia
deus electos suos ad superandum
dyabolum spiritualiter fortes facit [F]orti
tudo in re malo ut Job xli° d/ In col
lo eius morabitur fortitudo quia in membris
dyaboli dampnabile robur est

[F]rons est inuerecundia in bonis ut Exo.
xxviii° g/ Erit autem lamina semper
in fronte eius quia in mente semper est per
memoria dei que est [illegible] prosperis
[F]rons impudentia cordis ut Ezech.
iii° b/ Domus Israel attrita fronte est et
[illegible] per cordis impudentiam dura sunt quia

[F]ornax est antixpc ut Apoc. ix° a/
Sicut fumus fornacis magne i. doctrina
elata antixpi [F]ornax tribulatio
ut Sap. iii° b/ Tamquam aurum in fornace
probauit eos quia nos sanctos deus in tribu
latione examinauit [F]ornax ardor con
cupiscentie carnalis ut Dan. iii° d/ Eduxit
deus electos suos de fornace sancta [illegible]
[illegible] et de duris incendiis carnalis ignea
[illegible] deduxit

[F]ossa est humilitas ut Ezech. xliii°
fossa in altari stat
ut interna i. sit bona mens qua
compunctionem operit ut humilitas uirtute no
reliquat [F]ossa memoria [illegible] ut
iii. Re. xviii f/ Et fossa aque ductus
repleta est quia sanctis quibus [illegible]
memoria sua [illegible] [F]ossa
[illegible] ut ysa. ii° d/ Abscondere in
fossa humo quia per humilitatem [illegible]
[illegible] a terribili [illegible]
[illegible] ut Jere. [illegible] [F]ossa [illegible]
humo [illegible] fossa
[illegible]
[illegible]

[F]ouea malitia deceptoris ut ps. vii°
incidit in foueam quam fecit quia dum aliud
[illegible] in [illegible] moleri
ut ysa. xxiiii° f/ [F]ouea vitium excecationis
qui super [illegible] foueam [illegible] quia
[illegible] ad tenebras
ut Job xli° b/ [F]ouea [illegible] terra
[illegible] ad [illegible]
[F]ouea sua mors ut ps. lxi°
[illegible] foueam et [illegible]

[illegible] quia putauerunt me occidere [F]ouea inferni ut ii. Re. xviii° d/
[illegible] eum in foueam grandem quia mundi huius amatores [illegible] descenderunt
infernalem

Fulgur est cominatio peccatori
ut Ezech. i° Et de igne
fulgur egrediens / quia de spa
cio in ore predicatoris cominacio pro
dit peccatori. Fulgur terror tormento
rum ut Act. ix° a / Erat autem
aspectus eius sicut fulgur. i. deus
ad iudicium veniens pro destructione rep
robos perdet. Fulgura predicatores
ut Job xxxviii° f / Nunquid mittes
fulgura et ibunt quia dominus
predicatores vitaque in mundo vniuerso
misit et illic profecti predicaverunt
vndique. Fulgura miracula ut ps.
lxxvii° fulgura in pluviam
fecit quia postquam deus discipu
lis vim predicandi transmisit eciam mi
racula faciendi eis transmisit prout plate
plena sunt
Fulmine vltimum iudicium ut Job
xl° e / mittet contra eos ful
mina / quia gravem dominus in
iudicio contra dyabolum i membris perfect
sententiam dicens Mt xxv° / Ite male
dicti in ignem eternum
Flumen est christus ut ps.
xlv° fluminis impetus letifi
cat civitatem dei. i. christus letificabit
populum ad vite vincendum con
gregavit. Flumen est gehenna
ut Ezech. i° a / In medio cap
tivorum iuxta flumen chobar quia
… ad inferos homines venient qui
in divina … gens sunt …
… et poma granati erat chobar
eius gravitatis importabile. Flumen
instabilitas huius seculi ut ps. lxv°
In flumine pertransibunt pede. i. prosperi
tates mundi sicut ad stabilitatem fe
stinant. Flumen mundus ut Apok.
xvi° d / Angelus effudit fialam in
flumen magnum eufraten. i. predicator
predicationem suam in mundum effudit. Flu
men scriptura ut ps. lxiv° / Flu
men dei repletum est aquis. i. scri
ptura repleta est spiritualibus donis
Flumen sacra scriptura ut Job

xl° d / Videat rivos fluminis. i. non in
telligat sensus sacre scripture. Flu
mina Jona propter christum ut Jo. vii° / a
flumina de ventre eius fluent / quia de men
te credentis spiritualia carismata pro
cedunt. Flumina christiani ut ps. xc
vii° / Flumina plaudent manu simul. i.
christiani predicaverunt et gaudeant de
… operibus … Flumina
predicatores ut Eccles. i° b / Ad lo
cum vnde exeunt flumina revertuntur
quia sancti predicatores omnem quam ha
bent sanctitatem deo ascribunt ut in
eadem sanctitate persistere possint. Flumina
iudei ut ps. xcii° / elevaverunt flu
mina vocem suam i. iudei exaltaverunt
contradictiones suas. Flumina superbi
doctores legis ut ps. cvi° / posuit
flumina in desertum i. elatos legis docto
res deserunt … Flumina tri
sticia huius mundi ut ps. cxxxvi°
Super flumina babilonis illic sedimus
i. humilis tristicia huius mundi considera
cio … super nos depressimus. Flumina gen
tiles ut ps. lxxxviii° Et in flu
minibus dexteram eius i. in gentibus
potenciam eius. Flumina temptaciones
ut Cant. viii° / Aque multe non
potuerunt illam / quia nec … in sancta
mente caritatem temptaciones extingu
ere non possunt. Flumina divina opprobria
ut Ysa. xviii° / Ve terre alarum cym
balo que est trans flumina ethiopie
i. … maledictus superbus quia in
peccato … … Flu
mina tribulaciones ut Mt vii° / ve
nerunt flumina et impetum in domum
illam i. afflixerunt et … et per
cusserunt mentem christianam. Flumina
est habundancia eterne refectionis ut
Apok. xxii° a / Ostendit in flumen
aque vive i. revelavit in copiam
refectionis eterne. Flumen vita secularis
ut Job xl° c / Absorbebit fluvium

et no mirabit(ur) / qz p(er) mag(is) no h(abe)t
diabol(us) q(uo)d sibi scandalizet magis q(uam)
Fluui(us) vl(tim)um examen vt
Dan vii°/ flumi(us) igneus rapid(us)
q(uo)d egrediebatur a facie ei(us) / qz dy
strictum illud examen rep(ro)bos ad
et(er)nu(m) rapiet ad ardore(m) Fluuij pa
radisi vt Job xxviij° c / q(ue) p(ro)funda
fluuij scrutatus est .i. obscurita
tes verbi p(ro)phete rimat(us) est. Fluuij
sap(ient)ia s(e)c(u)lari(s) ut Abacuk iii° b /
fluuios scindit tibi qz ut ait ap(osto)l(u)s
i Cor(inthios) i° c / Stultam fecit de(us) sa
pientiam huius mundi
Fluctus sunt p(er)sequutos ut Job
ix° b / Qui gradit(ur) sup(er) fluctus
maris / quia de(us) in electos su
os mundi sup(er)at p(er)sequtos. Fluct(us)
malicie prauoru(m) ut Job xxxviii° b /
et hic confringes tu(m)e(n)tes fluctus tuos
quia malicias prauoru(m) de(us) co(m)pe
scit ne tam(en) noce(re) valeat q(uan)tu(m) vo
lunt Sequitur
Fluenta sunt copia vtrius(que) ut Can(ticorum)
v° f / Et resident iuxta fluenta
plenissima qz sc(il)i(cet) in humilitate v(ir)
tutum spiritualium copias possident
Funda est sacra scriptura ut Job
xli° f / In stipula (con)u(er)se sunt lapi
des funde quia diabol(us) in illecebris
suis sup(er)bis s(a)c(r)os despiciat viros (con)t(ra)
Funda sacra scriptura ut i Re(gum) xvii°
c / funda(m) manu tulit et p(er)cussit
ad philisteum qz xp(istu)s scripturas sacras ope
adimpleuit et dampnauit eos diabolu(m)
Funda instabilitas p(ro) rep(ro)boru(m) ut
i Re(gum) xxv° e / an(im)a inimicoru(m) dauid
rotabit(ur) quasi in impetu et circulo
funde quia vita eoru(m) qui xp(istu)m no(n) dili
gunt de malo semp(er) ad peius p(er) insta
bilitatem vadit
Fons e fides ut Job xl° f / et fu
ne ligabis linguam ei(us) qz de(us)
per vocem fidei destruit blasphe
mias diaboli Funes p(re)cepta sacre
scripture ut Iere(mie) xxxviii° b / funes
et panniculos veteres leuabat p(ro)p(he)te

tiam de lacu / qz p(re)cepta diuina et exa
s(a)cra electos a(d) exigit de p(ro)fundo p(er)ditio
nis. Funes boni ewang(e)lij ut in ps(alm)o
xv° / funes ceciderunt m(ihi) in p(re)claris
i(d est) boni in apparuit euang(e)l(i)j in domo
lemosis Funes asp(er)itas huius s(e)c(u)li
ut Job xxxvi° b / Et vinciat(ur) fun(i)
bus paupertatis .i. alligem(ur) asp(er)ita
tibus inopie
Fur est hereticus ut Jo(hannis) x° b / fur
no(n) venit nisi ut furet(ur) et ma
ctet et perdet / qz hereticus ad
hoc insistit ut seducat. Fur d(icitu)r occul
tus inimicus ut Job xxiiii° d / p(er) no
ctem no(n) erit q(ua)si fur .i. ex impiuiso i(n)
occulto donabit(ur) noce(re). Fures maligni
sp(iritu)s ut Ag(ge)i vi° c / vbi fures no(n) effodiunt
nec furant(ur) / qz gaudia celestia sp(iritu)s
maligni n(on) vi n(on) fraude ambo bus
auferre p(ossun)t
Furor e ira qua occultus in ani(m)a
extra sup(er) p(er)ena temporal(em) sup(er)ius s(er)
dampnato gehennalis
Frigus e aduersitas ut p(ro)u(erbiorum) xx° a / p(ro)p(ter)
frigus piger arare noluit qz rep(ro)bi
qui p(ro)p(ter) aduersitates diurnas labo
rare pro eterna mercede contempnunt
Frigus asp(er)itas vltimi iudicij ut
ps(alm)o cxlvii° / ante faciem frigoris
ei(us) quis sustinebit / qz apparente vl
timo iudicio e(ti)a(m) electi pauebunt
Frumentum est xp(istu)s ut Johis xii°
d / granum frumenti cadens in
terram .i. xp(istu)s veniens in terra(m)
Frumentum quilibet iustus ut Job xxxviii° g /
frumentum dissoluit nubes .i. quilibet iust(us)
p(re)dicatores Frumentum opus spiritua
le ut Job xxxi° g / pro frumento oria(n)t(ur)
m(ihi) tribuli .i. si fructuose no(n) p(ro)fui et
et opus spirituale p(er)didi et peccatu(m) incurri
Frumentum sacra scriptura ut ps(alm)o cxlvii°
adipe frumenti satiat eos d(omi)n(u)s i(d est) sacre
scripture spirituali intellige(n)cia reficit eos
Frumenta virtutes ut Judicum xv° b /
Sed et ipse ex(cus)sit frumenta a paleis

insta quibus virtutes diligit a virgis
Frumentum sermo doctrine ut Gen.
xxvii d[icitur] Det tibi deus habundantiam
frumenti, i[d est] constat tibi dominus copiam
eloquii et doctrine spiritualis. Fru-
mentum delectatio carnis ut ps[alm]o iiii°
a fructu frumenti vini et olei, i[d est] de-
lectatione carnali multiplicati sunt
Faber xpc ut ait mt° xiii° c° Nonne
hic est fabri filius qui ipse omnia
fabricavit. Faber est dyabolus
ut ysaie liiii° c° Ecce ego creavi
fabrum sufflantem, i[d est] permitto dyabolum
temptantes infestare eos. Faber quilibet
obstinatus ut ysaie xl° c° Faber con-
flavit sculptilia, quia obstinatus quibus
ad finem est cordis confirmavit. Fa-
ber adulator ut ysaie xliiii° c° Faber
ferrarius lima operatus est, i[d est] adulator
blandiendo limatur est
Fecit nos deus quantum ad corpus
et animam ut ps° xcix° Ipse
fecit nos et non ipsi nos. Refecit
quantum ad animam ut ait mt° xi° c° Veni-
te ad me qui laboratis et onerati
estis. Reformabit quantum ad corpus
in futuro ut ait apostolus ad philipp.
iii° c° Reformabit corpus humilita-
tis nostre

Gallina	Grando
Gallus	Gazophilacium
Gaudium	Gelu
Gladius	Gene
Gloria	Gemma
Gradus	Generatio
Graim	Gentes
Gramatica	Glebe
Gratia	Grex
Gravitas	Gressus
Granum	Gibbus
Gula	Gigas
Galaad	Gomor
Galbanus	Gurges
Galea	Gurgustium
Glacies	Guttur
Glarea	Gutta
Gramen	

Galline comparatur
xpc multis de causis
quia sicut gallina
animalibus nutrit
pullos quam alia
avis, Quod congre-
gavit ex sua kari-
tate et plurima
caritate Ipse et
xpc unde ait
mt° xxiii° c° Quotiens
volui congregare filios tuos quemad-
modum gallina. Et quia sicut alis
protegit a milvo pullos, ita xpc a
dyabolo se humiliando. Et quia ga-
llina cum sit domestica ab homine pal-
patur tamen ita xpc licet nobiscum
sit usque ad consummationem seculi non tan-
gitur plena cognitione ps° lxiii°
Accedet homo ad cor altum. Et
quia sicut inter alias aves commu-
niter est commodatior et saniorem ita
eucaristia anime cibus ceteris pre-
stancior. Gallina est sapientia dei
ut in evangelio mt. xxiii° c° Quemadmo-
dum gallina congregat pullos suos
sub alis, quia domini sapientia colliget
fideles donis spiritualibus elatos ad salvatorem
perducat
Gallus predicatorem significat. Galli
cantus predicationem unde mt xxvi c°
Antequam gallus bis vocem dede-
rit ter me negabis. Primus galli
cantus primam significat resurrectionem xpi
secundus secundam [illegible] sed que erit in
futuro. Item luce xxii° c° Adhuc
eo loquente gallus cantavit. Ali-
ter dicit glosa: Gallus est predica-
tor vel doctor qui somp[n]olentos
increpans ait: Evigilate iusti
et nolite peccare. Gallus est ordo
doctorum ut iob xxxviii c° Quis
dedit gallo intelligentiam, quia dei est
intelligentiam conferre doctori.
Gallus cetus apostolorum ut ps° lxxx c°
[illegible] lumbos suos qui apostoli casti-
tate erant accincti quibus dictum est
luce xii c° Sint lumbi vestri precincti

Gaudium est x c peccatorum vanum
sterilitatem in semiplenum tri
phantum plenum De primo pro
xiiii c Extrema gaudii luctus occu
pabit De scdo ii Cor vi d / Quasi
tristes semper aut gaudentes De tercio
Johis xvi Gaudium vrm nemo tol
let a vobis / Et ibidem vt gaudium vrm
sit plenum / Item pso cxxv Veni
entes aut venient cum exultacione
Primum gaudium est falsum friuolum z
vanum / quia de temporalibus Scdm
verum sed semiplenum quia adhuc
dolore mixtum Tercium plenum verum
z pfectum quia tunc deus absterget om
lacrimam ab oculis sctorum Hoc e gaudi
um qd oculus non vidit nec auris au
diuit i Cor ii e De hoc gaudio aut
quidam versificator Nemo potest fari
nec cernere nec meditari Gaudia in
sctorum sed nec tormenta reorum Hec
igitur merentur quidam ut infra
in regnum

Gladius dicitur verbum dei in
spiritu quo diuiduntur boni a ma
lis filii a parentibus vnde mat
x f Non veni mittere pacem i tran
quillitatem in temporalibus bonis
sed gladium i predicacionem qua separantur
boni a malis Item Hebre iiii e
Viuus est sermo dni et efficax
Gladius dicitur iudiciaria ptas i sen
tencia quo diuiduntur etc loco boni a mi
malis vnde pso cxlix Gladii anci
pites etc i exutes parte secantes
quia ipsi iudicabunt impios damp
nari et electos saluari In manibus
eorum i sctorum qui cum dno iudicabunt
Unde est quod apok i f angelus ht
in ore gladium bis acutum propter dup
licem ptatem Gladius dr vindi
cta dei qua punit temporaliter ve
eternaliter vnde ysaie xxxiiii b Inebri
atus est in celo gladius meus / Item
gladius meus deuorabit carnes Est
igitur gladius predicacionis iudiciarie
ptatis et vindicte temporalis pene

vel dampnacionis eterne Et est materialis
et spiritualis de quibus dr Ecce gladii
duo hic / et dictum est sufficit Luce
xxii d Lz / vero quare dr illos episcopi
vel archiepi qui sunt comites vel
vice comites quorum auctoritate laicis
inferuntur vtrorum mortalium peccati su
ens dicuntur / non occides / Et qui acce
perit gladium i vsurpauit gladium
materialem Similiter depr(e)hensam in
adulterio sunt lapidabat Gladius
dr xpc propter splendorem vnde pso xl
ix Deus nr manifeste veniet propter
terrorem vnde ibidem in circuitu eius
tempestas valida Et apok xix f Et
de ore eius procedit gladius bis acu
tus propter apposicionis similitudinem quia
altera parte tenetur altera est immutabi
lis Ita xpc tenetur per humanitatem
qua per maiorem quam est humanitate
tractabilis vero per diuinitatem non
Gladius est ira dei vt pso vii Nisi
conuersi fueritis vibrabit i mittet
de gladium suam vos tuam gladium
Gladius predicatoris scta vt Ephe vi e
gladium spiritus assumet i spirituales pre
dicacionis exercete Gladius acutus inge
nium vt Hebre iiii e penetrabilior
omni gladio ancipiti i. scrutatorum ingenio acuto Gladius tribulacio tem
poralis vt Luce ii e / Tuam ipsius animam
pertransibit gladius i tribulacio cuius
animam cruciabit Gladius repugnancia
vt pso xxxvi gladium euaginauerunt
peccatores i repugnanciam exercuerunt re
probi Gladius separacio vt mat x f
Non veni pacem mittere sed gladium i
separacionem Gladius separacio yrarico
vt pso lxv Frangit et gladium com
bureret regni i domus ab ecclesia sua
et victum auferret corporalis eciam
mensque et infestacionem hostis
Gladius malicia dyaboli vt Job
xl d Cum fecerit eum applicabit gla
dium eius quia deus qui eum condidit
eius maliciam compescuit Gladius vin
dicator ut ysaie i e gladius deuo
rabit vos i cominacio nephanda vos
Gladius sermo detractoris vt pso lvi

lingua eorum gladius acutus .i. sermo eorum
mordax detractione plenus. Gladius perversa
suasio prava ut psalmo cxliii° de gladio
maligno eripe me .i. de mortifera per-
suasione eripe me. Gladius mortis
ut Gen xxii° b ipse portabat in ma-
nu sua ignem et gladium quia passio
et mors Christi erat in potestate patris. Gla-
dius vindicte ut Deut xxxii° f Gla-
dius meus devorabit carnes .i. vindicta
mea destruet carnales. Gladius peccatorum
ut Ezech xxxiii° b Si viderit gladium
et non sonuerit buccina, quia dampp-
natione dignus est predicator si a doctrina
cessaverit qui peccatum regnare videt. Gla-
dius antichristi ut Job xli° c Cum ap-
prehenderit eum gladius, quia cum in so-
dyabolum antichristus susceperit gemitus erit in-
finitus in mundo. Gladius ultimi iudi-
cii ut Deut xxxii° e Si acuero ut
fulgur gladium meum .i. miraculo mani-
festavero iudicium meum. Gladius eterne
dampnationis ut Job xxvii° d Si multi-
plicati fuerint filii eius in gladio erunt
quia Christus impios imitatores habeat omnes
dampnabuntur. Gladius verba dei ut psalmo
cxlix° gladii ancipites in manibus eorum
.i. verba dei in operibus eorum. Gladius
persecutionis inimici ut psalmo cxliii° Qui
redemisti David servum tuum de gladio ma-
ligno eripe me. Gladius virtutis dei ut
Cant iii° c Omnes tenentes gladios et
ad bella doctissimi. Significat autem te-
nentes non habentes quia verbum dei non
est mirabile scire sed facere.

Gloria est favoris humani ut
Iohannis viii° f Ego gloriam
meam non quero est qui que-
rat. Hanc vitavit dominus recto illuminato
[illegible] act viii° e Remi dixerit
Ubi dicit veritatem tuam predica non sub-
tum et paulus ii Thess ii d Blas-
phemus fui et persecutor sum et tamen
Item cum cognovisset Iesus quod venturi
essent ut facerent eum regem fugit
gloriam mundanis Io vi° b Sed ad
crucem sponte venit Iohannis xviii a

ut membra eius distrahentur favores
mundi fuge et terrores imminentes time.
Gloria est resurrectionis ut psalmo lvi° Ex-
surge gloria mea magister ut ad Col-
ossenses iii° a Cum Christus apparuerit vita vestra
tunc et vos in multitudine sanctorum. Unde
gloriosus deus in sanctis suis. Constitutus
filius dei in potentie ut ad Phil ii° b Omnis lin-
gua confiteatur quia dominus ille in gloria
est dei patris. Gloriam habuit Christus in
conceptione quia nunc [illegible] ingressus est sine
macula, in nativitate quia pastoribus ap-
paruit claritas et gloriam in excelsis ce-
cinerunt Luce ii° b In doctrine predicatione
quia Mathei vii° f docebat eos sicut potestatem
habens non sicut scribe et pharisei. In con-
versatione humana ut psalmo xviii° Exul-
tavit ut gigas ad currendam viam. In
miraculorum operatione quia Iohannis xv° f
opera fecit que nemo alius fecit. In
passione quia petre scisse sunt Mat xxvii°
f. In descensu ad inferos ut psalmo cvi°
Contrivit portas ereas et vectes ferreos
confregit. In resurrectione ut psalmo xxvii°
refloruit caro mea. In ascensione ut psalmo
lxvii° ascendit super celos

Gradus sunt officiorum ut Ephes iiii°
Et alios dedit apostolos alios prophetas
Gradus diversitatum ut Luce xiiii° Amice ascen-
de superius meritorum .i. Cor xv° e Alia
est claritas solis alia claritas lune
Gradus est perfectio hominis ut Esdre
viii° c Populus stabat in gradu suo quia quilibet
eorum unanimiter perfectus perstitit in perfectione
sua super perfectione. Gradus virtutes spiritua-
les ut Job xxxi° g per singulos gradus
meos pronunciabo eum .i. pro singulis
virtutibus quas habeo laudabo eum.
Gradus dona spiritus sancti ut Ezech xl° d
in septem gradibus ascensus porte quia
per dona septiformis spiritus ad celestis
patrie aditum pervenitur.

Granum est humanitas Christi ut Io xii° d
Nisi granum frumenti cadens in terram
.i. humanitas Christi apparens in mundo
Et hoc exponitur de vero grano .i.
Christo. Granum frumenti comparatur Christus

quia ipse est firmamentum quo vivere debet anima fidelis. Et cum multa sint genera seminum, nullum tamen ipse Christus comparat nisi grano tritici. Unde mos cepit esse ecclesie de hoc solo grano conficere corpus Christi. Et hec auctoritas ipse est de ipso qui per mortem suam assumpsit sibi quosdam quam potest ... de predicatore et de quolibet prelato et christiano. Granum vero synapis vel fides catholica, unde Matthei xiii° ... Marci iiii° Luce xiii° d. Sicut est ... colore granum synapis, quia prima est etiam virtus in se fortis fides habet. Granum insinuatur humanum corporis, ut i Corinthiorum xv° e. Non corpus quod futurum est seminas sed nudum granum, quia non tale est immo corpus nostrum qualis est sed corruptibilis et infirma. Granum est christianus, unde Iohannis xii° d. Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, id est christianus in terra, id est in ista terrena mortuus fuerit, id est nisi moriatur terrenis illa relinquendo ut crucifigatur mundo. Sic Paulus ipsum solum manet, quia nisi cadamus per humilitatem et per nullam et ventrem nostrum conglutinemus in terram secundum David et mortificemus carnem nostram super terram solum crimus et dicetur nobis illud Ecclesiastici xi° d. Rape ... quia si ceciderit non habet relevantem. Granum synapis comparatur Christus, quia despicabile est et fuscum et appreciabile. Ita Christus despicabilis fuit, unde Ysaie liii° a. Vidimus eum non habentem speciem, quia modicum est quod seminatur, ita Christus. Unde Ezechielis ii° e. Parvus lapis abscisus sine manu, quia dilatabatur in magnam arborem, unde Proverbiorum xviii°. In omnem terram exivit sonus eorum, quia quanto plus contritur tanto plus reddit odorem, ita Christus, unde Canticorum i° a. In odorem unguentorum tuorum currimus. Christus enim contritus diversis penis et flagellis passus mortuus et sepultus odorem dedit resurgendo ascendendo spiritum sanctum mittendo.

Gramatica potest ad vitam proficere dum fuerit ad meliores usus assumpta, et ipsa habet suam comitatam dyalaticam rethoricam. Officium gramatice est recte scribere et recte loqui. Illi recte scribunt qui mandata dei in corde scribunt. Illi recte loquuntur qui mandata dei scripta in corde ore loquuntur et opere. Opera enim deo maxime loquuntur. Officium dyalatice est discernere verum a falso. Ille vero discernit verum a falso qui eterna permanentia diligit, temporalia et caduca respuit, illa vera, illa falsa. Officium rethorice est recte loqui apposite ad persuasionem. Quod officium adimplent illi qui corde et ore persuasionem ... instanter implorat hoc est ... salvatorem nostrum ... quo ... studendum et ... ponendum. De dyalectica notitia dyalectica facit ... sillogismos in quibus omnibus una est conclusio scilicet eterna dampnatio. Ex sillogismis ... et de bono et de malo ad malum ... conatur. Si bene agimus ... et si male. Si bene agimus prima ... de bono inferiori assumpto gloriatio. De hac conclusio est eterna dampnatio. Si male agimus prima ... male vivendo, assumpto perseverantia in malo. Conclusio est eterna dampnatio. Ecce quibus eius conclusione concluditur, etc.

Gratia dei dicitur filius dei, unde Titum ii° c. Apparuit nobis gratia. Gratia dei dicitur deus gratis dans. Et gratia, id est inspiratio divina, scilicet operatio dei qua movetur animus ad diligendum deum et proximum. Gratia dicitur donum dei, unde i Corinthiorum xv° b. Gratia dei sum id quod sum. Gratia dicitur quelibet gratis data, quia gratum facit. Gratia dicitur causa ut homo gratiam habeat, id est causa habendi. Licentia ut reddamus gratiam, id est licentiam amore ut homo reddat gratiam, vel id est amorem. Gratia est operans, unde i Corinthiorum xv° b. Gratia dei sum id quod sum. Gratia operans dicitur qua de malo fit bonus. Cooperans gratia dei in me vacua non fuit. Gratia cooperans dicitur qua de bono fit melior et augmentum virtutis efficit. Consummans unde Iohannis i° b. Gratiam pro gratia vel est gratia ...

peccatores et superbos vnde psalmo lxxiiº
tenuisti manum dexteram meam et gratiam
inspiratoriam et in voluntate tua deduxisti
me per gratiam perseuerantem et cum
gloria suscepisti me per gratiam saluatoriam
Gratia dicitur indulgentia vt psalmo
lxxiiº ionathas facit hic gratiam
abbati i indulgentiam Gratia spiritus
sancti comparatur vino propter dulcedinem vnde
psalmo lxviiiº parasti in dulcedine tua
pauperi deus propter mentis alienationem
vnde ad Galat iiº g viuo ego iam
non ego viuit enim in me christus vnde canticorum
vº b bibite amici et inebriamini carissimi
i separate vos a temporalibus
contemplamini spiritualia propter exaltationem
vnde actuum vº g ibant apostoli gaudentes
a conspectu concilii Item psalmo xxxiº
letatus sum in hiis que dicta sunt michi
propter calefactionem vnde psalmo psalmus xxxviiiº
concaluit cor meum intra me vnde luce
xxiiiiº e nonne cor nostrum ardens erat
in nobis Item Jere xxº d factus est in corde
flamma ignis conclusus in ossibus meis et deficiebam
ferre non sustinens
Grauitas est mala scilicet peccatorum vnde
psalmo iiiiº filii hominum vsquequo graui
corde Item Zach vº d et ecce talentum
iniquitatis sedet super talentum plumbi
vnde dicitur Exodi xvº b submersi
sunt quasi plumbum in aqua Grauitas
est bona vnde psalmo xxxiiiiº in populo graui
laudabo te Grauitas dicitur quandoque difficultas
in lingua vnde hebrei dicebant
esse graues atque penalitates vnde sap
ixº f corpus quod corrumpitur aggrauat animam
Grauius dicitur quandoque quantum ad offensam
vnde peccatum ade grauius fuit aliis
Item beda super lucam scilicet super
passionem domini grauius est peccatum demum
blasphemie iudeis quam qui occiderunt
eum ambulantem in terris quia
nouerunt eum esse deum occidendo vero illum
non nouerunt nisi sibi Item super
epistolas pauli grauius est peccatum dei

blasphemie quam peccatum Grauius
dicitur quandoque quantum ad contemptum
vnde grauius peccauit cain quam adam
Item dicitur super lucam scilicet super passionem
domini maius peccatum est corpus christi tradi
peccatoribus iudeis quam incredulis crucifigentibus
Gula dicitur lutum quia foedat vt
porcus que contaminat corpus
que conflat pectora auget superbiam
quia gignit crapulam que
edificat luxuriam pinguedinem implet stomachum
qui animum vertit quam
mentem
Galaad aceruus testimonii interpretatur
et significat christum vt canticorum iiiiº a
viº b ascenderunt de monte galaad
i quia viri sancti sublimitatem christi
petiuit Galaad congregatio martirum
vt psalmo lixº jacob et galaad i
multitudo martirum sunt Galaad
ad sectam cecam vt Amos iº b f secuerunt
pregnantes galaad quia heretici
eos qui in occulto fidem conceperunt
mentiri putare
Galbanus est vita orationis vt Exodi
xxxº f galbanum bonum odoris
i orationem bone suauitatis offeratis deo
Galea est spes bona vt ephesiorum vie
galeam salutis assumite i salutiferam
vobis spem acquirite
Galaad est frigida
synagoga vt Job xxxviiº c de cuius
vtero egressa est glacies quia iudei per
legem concepti sunt qui modo per infidelitatem
frigidi effecti sunt
Glarea est mens instabilis vt Job
xxx b in cauernis terre vel super
glaream quia heretici apud illos auditores
demorantur qui dolosas et instabiles
mentes habent Glarea
diaboli vt Job xxiº g dulces fuerunt
glareis cochiton quia in illorum mentibus
dyaboli dulce est quia modo per
suasionem instabilitatem ad eternum luctum
tendunt cum cochiton luctus dicitur
Gramina sunt auditores vt deuteronomii
xxxiiº a quasi stille super gramina

quia subtiles sententias predicatorum guttas
auditores fideles extant suspirantes
devote sequuntur

Grando est verbum correctionis ut prov.
xvii° Rubeus tuus erit grando quia
in illa beata vita auditores nunc pre-
dicato docebit in correctio increpabit
Grando synagoga per infidelitatem
aspera ut Job xxxviii° d/ aut thesau-
ros grandinis aspexisti quia in pa-
cat deus perfida synagoga fideles re-
prehensos habet Grando tribulatio ut
ps. lxxvii° tradidit grandini vi-
neas eorum quia per tribulationem
ampliandum dominus permittit electi impiorum
Grando violenta predatio ut ps. lx-
xvii° Et occidit in grandine vinea-
ta eorum i. violenta predatione dissipa-
re permisit virtutes eorum Grando gravis
afflictio ut Exo. ix° f/ grando vastavit
egiptum i. gravis afflictio mundum
cruciavit

Gazophilacium est patria celestis
ut Mar. xii° g/ aspiciebat quo tur-
ba iactabat es in gazophilacium quia
illos dominus probo venit intuitu qui
pro adquirenda patria celesti temporalia
terrena contempserunt Gazophilacium
est vir interius virtute sanctus ut Ezech. xliv° c/
reponent linea vestimenta in gazophi-
lacio quia viri sancti subtiles devotio-
nes infra se in mente custodiunt Ga-
zophilacium prelati ecclesie ut Ezech. xl°
c/ Gazophilacia in circuitu pavimen-
ti quia prelati sancti inferiorem populum
studiosa et vigili circumspectione custodi-
unt

Gelu plebs iudaica
ut in Job Et gelu de celo quis
genuit quia plebem iudaicam quamvis per
fidus sit de alta antiquorum patrum stirpe
dominus procedere fecit Gelu asperitas
tribulationis ut Job xxxvii° c/ flante deo
concrescit gelu quia ubi dominus sua
inspiratione infundit statim tribulatio
iniquorum crescit

Gene sunt sancti martires ut Cant.
v° f/ gene eius sicut areole aro-
matum quia martires qui in
xpi corpore quod sancta ecclesia est vi-
bent quasi durius in passione contemni
tur eo maiorem coram deo pulchritudi-
nem emittunt Gene sunt prelati ut
Cant. iv° c/ sicut fragmen mali punici sic
gene tue absque eo quod intrinsecus latet
quia prima est pulchritudo prelatorum
decor in castitate corporis et in compunc-
tione cordis consistit Gene boni operatores
ut Cant. iv° b/ sicut fragmen
mali punici ita gene tue quia sancte
ecclesie operarii in veritate vere fidei bo-
norum dispositione inspirant in publico ad
profectum proximorum

Gemina sunt apostoli ut ps. cxiii° ge-
mina mea infirmata sunt a ieiunio
quia apostoli ante adventum spiritus sancti ad
inopiam quae spiritualis infirmi erant
Gemina opera ut Isaie xxxv° b/
gemina debilia roborate i. opera infirma
iustitie fortia facite

Generatio est in bono ut ps. xxiii°/
est generatio querentium eum Ge-
neratio in malo ut Mat. xii° f/ gene-
ratio mala et adultera Illa est populus
gentilis qui per fidem quesivit deum
hec vero iudaicus qui a deo per infidelita-
tem apostatavit Illa est generatio que
benedicetur ps. cxi° hec vero generatio
prava et exasperans que non directa
est ps. lxxvii°/

Gens est genus humanum ut Isaie
ix° a/ Multiplicasti gentem et
non magnificasti letitiam quia licet
quidem ante adventum genus humanum
sed descendit ad infernum Gens plebs
iudaica in fide vite consilium non
habet Gens gentilitas ps. xlvi°/
omnes gentes plaudite manibus i. o
gentiles populi deum honorate in operibus

Gentes gentiliter viventes ut i Cor.
xii° a/ Scitis quia cum essetis gens
i. gentiliter viventes Gentes vitia
ut ps. lxxvii° eiecit a facie eorum
gentes i. a cordibus sanctorum suorum spiritus capi-
talia vitia expulit

Glebe sunt sancti viri ut Job xxviii°
b/ Et glebe illius aurum quia sancti
sancti qui in terra dei sunt vere sapientie
splendore nitent Glebe dure corda
infidelium ut Job xxxviii° c/ quando con-
fingentur glebe vallium quia soliditas
est horum corda qui in incredulitatem
abiit in imo sunt ab infidelitate

ducia frangere
G rex est quietus electorum ut Luce
xii° d / Nolite timere pusillus grex
i. consolacione plene nemus quoniam re[gnum]
pro amore patris vobis etc. G rex ecclesie pa-
storum ut Can iiii° a / Dentes tui sicut
greges tonsarum quia prelati ecclesie exem-
pla patrum imitantur. G rex ordo peni-
tencium ut Can iiii a / Capilli tui
sicut greges caprarum / quia inferiores
ecclesie ipsi eos qui penitendo peccata
sua destruunt sibi in exitu promittunt. G
rex imperii ipsi ut Job xxiiii° a / Di-
ripuerunt greges et paverunt eos / quia
hoc est imperatores populos rapiunt et pra-
va nephanda doctrina eos strangulant. Et
G reges conducta vero bonorum ut Can
i° d / Abi post vestigia gregum / i. sequere
opera vero bonorum quietum. G reges ordi-
nes sanctorum ut Pro lxxviii° / Et sustu-
lit eum de gregibus ovium / quia de cor-
dibus simplicium dominus predicatores as-
sumit. Sequitur
G ressus sunt bona opera ut Job xiiii°
e / Tu quidem gressus meos di-
numerasti. i. ut remuneres opera mea apud
te innata fecisti. G ressus actus cuius-
libet impii ut Job xviii° c / Artabuntur
gressus virtutis eius / quia opera impii
que nunc fortia videntur deficient.
Gressus innotescit merentium ut Job xxxi a
Et cunctos meos gressus dinumerat
quia omnes minimos motus deus cognoscit.
G ressus merita sanctorum ut Pro c xviii°
Gressus meos dirige in sermone tuo
i. merita bona informa in me iuxta il-
lud quod sacra scriptura docet. G ressus
profectus spirituales ut Can vii° a / Quam pul-
chri sunt gressus tui in calciamentis / quia
valde preciosi sunt spirituales sancte ecclesie
profectus in operibus. Sequitur
G ibbus est quilibet cupidus ut Levit xxi f
Si gibbus fuerit non offeret panes
domino / quia cupiditati subiacet deo spirituale
sacrificium offerre non valet
G igas est Christus ut Pro xviii° Exultavit
ut gigas ad currendam viam
quia Christus hilari quadam fortitudine
et forti hilaritate presentis vite cur-
sum peregit. G igas quilibet sanctus ut Pro

xxxii° / Non salvabitur in multitudine
virtutis sue / quia sanctus aliquis non in
fortitudine sua sine dei auxilio salvari potest.
G igas diabolus ut Job xvi° c / Ir-
ruit in me quasi gigas i. diabolus superbe
se erexit adversum me. G igas criminale pec-
catum ut Eccli xlvi° a / Nunquam
non occidet gigantem / quia criminale peccatum
in se elatus quilibet perimere studet. G igan-
tes prelati ut Job xxvi° a / Ecce gigan-
tes gemunt sub aquis quia prelati
non sine dolore portant onus peccati &
subiectis. G igantes superbi homines
ut Gen vi a / Gigantes erant super
terram quia homines superbi regnant
in presenti vita. G igantes principes
terrenum ut Ysa xiiii° c / Suscitabit tibi
gigantes i. eriget in mundo principes
sublimes. G igantes demones ut Ysa
xvi° f / Coram gigantibus demones traheres
i. in ruinam / quia inferni qui deputabi-
tur demonibus depictus
G omor vinus districtor ut Exo xvi° d
Gomor per singula capita / quia sin-
guli electorum virtutem caritatis debent
G urges diversis impetus / districtor
persequucionis ut in cantico Abacuk
iii° c / Gurges aquarum transivit i. impe-
tus persecutorum persequencium cessabit
G urgustium est sancta ecclesia ut Job
xl g / Gurgustium in capite illius
quia ipsos fines diaboli imitatores
sancte ecclesie orare piscatoribus gremium est
domini misericordie vocando venient
G uttur est doctrina Christi ut Can v° e
Guttur eius suave / quia doctrina
Christi suavissima est. G uttur quilibet predi-
cator ut Can vii° e / Guttur tuum
sicut vinum optimum quia predicator ecclesie
in quo vox domini resonat eructatem
superne dulcedinis annunciat
G utte sunt sine heretici ut Can
v° b / Et cincinni mei pleni sunt
guttis noctis / quia populi maiores in
dicti sunt per sententias heretici
vite angustie ut Luce xxii° c / Sicut
gutte sanguinis decurrentis in terram
quia labores corporis Christi quod est ecclesia
plena sunt angustia crudeli. Sequitur
rectissimum

Hamus
Hastile
Hasta
Habitaculum
Harundo
Harena
Herba
Heretici
Hereticus
Hedus
Herodius
Heremus
Hermon
Hydropicus

Hyemps
Hieme
Humilis
Humilitas
Hirundo
Hircus
Homo
Horribilis
Humus
Humilitas
Humor
Humerale
Humerus
Habitant

Hamus est humanitas Christi ut Job xl° c. aut extrahere poteris leviathan hamo quia dum in Christo divinitatem escam invenit corporis momordit divinitatis eum aculeo qui in humanitate latuit transfixit. Hamus est scriptura ut Math. xvii° g. vade ad mare et mitte hamum i. exponendum universum et predicatione circa eum. Hamus impius ut Abacuc i° c. capiunt pisces hamo i. homines auferentes eos in interitu impius.

Hastile sancta ecclesia ut in cantico Abacuc iii° d. Hastile candelabri et calamos i. ecclesiam Christi et sanctos predicatores.

Hasta est Christus ut in cantico Abacuc iii° d. In splendore fulguris haste tue i. in manifesta virtute filii tui incarnati fulgentis.

Hasta sancta predicatio ut Job xli° d. Subsistere non poterit hasta quia antichristum nulla predicatio poterit convertere ad fidem.

Hasta potestas regis ut i Reg. xxvi° c. Tolle hastam que est ad caput eius quia Christus a principibus iudeorum potestatem regis eius sustulit. Hasta perniciosa ut Job xxxix° f. super ipsum sonabit faretra vibrabit hastam quia universum scelerum reproborum malicia continget et persequentionem tempus vocabit. Hasta doctrina hereticorum ut i Reg. xvii° a. ferrum haste eius centum siclos habebat ferri quia duricia doctrine heretice plena persecutionem mentis eruditionis ostentat. Hasta superbia ut i Reg. xxvi° b. Cum esset in nemore quod est in vanitate hasta maniliter quia ceteri quibus in excessa delectative et delectabilia despiciunt me superbiam in ope exercet.

Habitaculum est Christus ut in cantico Abacuc iii° d. Sol et luna steterunt in habitaculo suo quia Christus in ecclesia et ecclesia in Christo. Habitaculum mens humana ut Act. xii° b. lumen refulsit in habitaculo carceris quia divina gracia in mente peccatoris splendet. Habitaculum actio ut Reg. viii° b. Edificavi domum in habitaculum tuum i. sed et actio tua. Habitaculum patria celestis ut in Ps. cvi°. viam civitatis non invenerunt i. fidem ecclesie portantibus imagines scriptuum non habitant.

Harundo est sacra scriptura ut Apoc. xxi° c. habebat angelus harundinem auream i. Christus sacram scripturam divina sapientia vigilantem. Harundo instabilis quisque ut Math. xi° b. arundinem vento agitatam i. instabilem temptationibus consummatum. Harundo plebs gentilis ut Ysai. xlii° a. arundinem quassatam non conteret i. gentilem plebem quamvis peccatorum non dampnabit. Harundo lugubris quilibet ut Ps. lxvii° e. Increpa feras harundinis i. gentilem plebem i. dicit hereticos et malos.

Harena infideles ut Ps. cxxxviii° e. super harenam multiplicati sunt quia electi in nullo infideles superabunt. Harena amor mundi ut Math. vii° g. edificavit domum super arenam i. mentem suam ponentis

in amarem mundi Harena infini
tas ut ps° lxxvii° Sicut arena
maris volatilia pennata i. infini
tas tentationis Harene electi
ut Gen xxii° d/ faciam semen tuu
sicut arenam que est in littore maris
quia vobis abrahe filios domina
in consummatione seculi letificabit H
arene reprobi ut Apok xii° g/ Et
stetit draco super arenam maris i. dia
bolus in fluidis reproborum mentibus
dominatur Sequitur

Herba est xpc ut Job vi° b/ Nu
quid rugiet onager cum ha
buerit herbam i. nunquid plangent po
pulus gentilis cum xpm incarnatum
perceperit Herba fides Mt iii° c/ Ve
tis enim terra fructificet primum quasi
herbam quia devota anima credere pro
ficit ponite et primum suscipit fidem
Herba spiritualis quelibet ut Mt xiii° d/
Cum crevisset herba et fructum fecis
set i. cum ad meliora spiritualia pro
fecisset et bonum opus perfecisset H
erba sanctitas ut in Cant° deut° xxxii a
Quasi ymber super herbam i. virere
facit germen sanctitatis Herba scia
bona ut Jer xiiii° b/ Defecerunt
oculi eorum quia non erat herba i.
prelati synagoge cecauerunt quia spi
ritualem scientiam non habuerunt Her
ba bona actio ut Gen i° b/ Ger
minet terra herbam virentem i. exer
ceat homo actionem congruentem Herba
subsidium temporale ut ps° ciii°
Et herbam servituti hominum i. tem
porale subsidium utilitati predicatorum
vel prelatorum Herba gloria mundana
ut ps° lxxxix° Mane sicut herba
transeat quia appropinquante futura vite
claritate mundi gloria deficiet Her
be dicta planiora ut Job xxxi° a
Gaudebat herbas et corticibus ar

borum quia hereticus prave intel
ligendo et dicta planiora et sanctorum
prelatorum etc. Herbe sunt sacre scri
pture exposicionis ut iiii Reg iiii° f/ Et
egressus in agrum ut colligeret her
bas agrestes quia legere debemus in
sacra scriptura et per intellectum
formari sanctis verbis Herbe vo
luptates carnales ut Job xl° c/
Huic montes herbas ferunt quia super
bi ad libitum diaboli voluptates
carnales ministrant Herbe gaudia
eterna ut Ezech xxxiiii° c/ Ibi re
quiescent in herbis virentibus quia
electi habebunt quietem in gaudiis
immarcessibilibus Herbe sunt va
loquencium ut Exo x° d/ Venta vrens
levabit locustas a quibus devora
te sunt herbe Item herbas con
sumpte comedunt qui adulatores va
loquencium favoribus corrumpunt

Herodes vocat sacra scriptura qui
bus natales prope ydolatre ut ibi
Gaude maria virgo etc. Per nativitatem
xpi et pereunt predicatorum fuerunt
quod hodie perunt delecta c. i. vio
lata ut est aqua populus hodie
que non valet vinum demum

Hereticus ut ait Augus/ qui alicuius
temporalis commodi et maxime
glorie principatus quia sui gratia falsas
vel novas opiniones gignit
vel sequitur Item Urbanus papa
ait Cum aliorum errorem defen
dit multo dampnabilior est illo
qui errat quia non solum errat sed
aliis offendicula erroris et confirmat
unde quia magister erroris est non tantum
hereticus sed heresiarcha dicendus est

Hedus est xpc ut
Exo xii° a/ Tollet et edum
et immolabitis eum i. accipiet o in
dei xpm et crucifiget eum Hedus
prima ut Gen xxxviii° b/ Edum
tibi mittam de capris quia xpc cum

pro festinus erroribus primam infu
dit H dus apertus tamquam ut pre
dicatum vi° d/ Exivit gedeon adu
lterium quia qui sunt xpi carnem
suam crucifixerunt cum viciis et con
cupiscentiis ad Gal v° g/ Hedi
voluptuosi sensus corporis ut Can
1° d/ Pasce edos tuos i. permittas
te intrare voluptuosos sensus
tuos H edi vel hi ut est xxv°
Statuet oves quidem a dextris
edos autem a sinistris / qz electi sal
vabuntur et reprobi dampna
buntur sequitur
Herodius est xpc ut ps ciii°
Herodii domus dux est eorum qz
etiam que est habitatio xpi electos
ad vitam perducit Herodius presbi
teri ut Job xxxix° c/ penna herodii
nis similis est penne herodii / qz licet
aliqui ypocrite actum in publico osten
dit qualem operatur ille qui in orbibus
presbiter est
Hereus est iudea ut ps lx
vii° Inter campum petram in
heremo i. durus propter i
udea ericius gentilitas ut Ysa
yelis n° f Similis germinantes
campi haerum quia multa gen
tilis populus ad sanctas leges credunt
Hermon anatema c populus gen
tilis per thabor qui interpretatur
mons luminis lumen iudaico ut ps
lxxxviii° Thabor et hermon in
nomine tuo i. iuda per leges venientes
et illuminati / et gentes dyabolum
anatematizantes
et a viciis alienati duo nos sibi
gaudebunt Hermor interpretatur cuius
exaltatus et est xpc ut ps cxxxii°
Sicut ros hermon qui descendit in mon
tem syon i. gratia xpi super eos ex
altati qui veniunt ad eternam
Hidropicus est avarus quilibet ut Luce
xiiii° a/ Et ecce homo ydropicus
erat ante illum qz quanto est amplius
habuerit eo amplius desiderat / sic
hidropicus quo magis bibit eo magis sitit
Hiemps est habundantia iniquitatis
ut est xxiiii° c/ ne fiat fuga
vestra in hyeme i. quando in habun
dantia iniquitatis fuerit Hiemps
infidelitatis ut Can ii° d/ Iam
enim hyemps transiit i. frigus infide
litatis recessit Hyemps ultimum
iudicium ut prov vi° b/ parat in estate
quod comedat in hyeme i. in curriculo
presentis vite pro quo remunerabitur
eternaliter in futura
Hiena a dyabolus Jer xii° d/ Spe
lunca hyene hereditas mea m
i. iudei quos in heredes elegi me ab
iecto in se dyabolum susceperunt
Hinnuli sunt viri spirituales ut
Can iiii° c/ Duo ubera tua sic
hinnuli quia in utroque populo videlicet in
daico et gentili sunt viri spirituales
Hircus est peccatum
ut Job xxxix° d/ Numquid
hircis cervis cum hyemantibus i. in mente
peccatoris scitur peccatum
Hirundo est assiduitas orationis
ut Ysai xxxviii° c/ Sicut
pullus hyrundinis sic clamabo i.
iugiter ad instar hyrundinis festinanter
clamans orabo Hirundines superbi
ut Thobie ii° c/ Ex nido hyrundi
nis dormienti illi calida ster
cora incidebant oculis eius i. ex fo
mento superborum fermentatus libidinis
interiores sensus occecabat occupat
Hircus est xpc ut Levitici xxx
vi° b/ hircus emissarius
peccata populi portabat quia xpc
a patre in mundum missus quia xpc
peccata portabat Hircus penis
levi ut Levitici v° monst
te Tollite hircum pro peccato Volu
mus in vos sumere moysi et hinc
quem ad plenum morte attinet per humanitatem
Hirci terminus terminus vindicta ut
ps lxv° offeram tibi boves cum

Curabo ad honorem tuum mortabo in
me superbiam mete tuam per meditatio
carnis H ura opera primet ut i Reg.
dauit xxx b At mutos pinguia medulla
ditari. i. opera faciet per me quod precipit
corpus de [illegible]
Homo est deus pro ut ait xxx
H Xpc est ingenium et hominum reg
qui sunt inuitans filios suos i. deus pater
qui carnem assumpsit xpo Homo videt
tor in ut Job viiio g Nec appa
rat me visus hominis non ita inueni
bit me via redemptore Ho ca apostolorum
ut pro Luc. Exibit homo ad opus
suum quia quibus apostolorum ad predica
ndum i. mundum exiuit Homo quibus
predicator ut act. xio a Spiritus quem
nullus hominum fecit quia apud gentiles
nullus aderit docuerat predicator
Ho vir iustus ut ps. lxxiio Obti
nuit annis hos i. omnis sancta campa
nis Ho euangelista math. Ezech.
io b pro eo quod de homine scribere incepit
per hominem expressus est Homo
mentis ut Jo. vo b hominem non ha
beo ut cum mota fuerit aqua mit
tat me in piscinam. i. ratio interna
mihi deest que per meditationem diuine
passionis me sanet Homo quibus
iniquus ut ps. xo ut non apponat
vltra magnificare se homo super terram
i. ut non presumat amplius iniquus
superbire in terris Homo autem
ut ii Thess. iio b et reuelatus fuit
homo peccati. i. antixpus qui peccato se
ex toto subiecit Homo diaboli
vt act. xiiio d inimicus homo fecit
hoc. quia officium diaboli est per
bonis mala immittere Homo per
naturam dicitur ut Gen. i. f faciam
hominem ad imaginem et similitudinem
meam quia in anima ad imagi
nem dei factus est homo Homo
per culpam ut i Cor. iiio a Nonne
homines estis i. nonne culpa
biles estis Homo per infirmitatem

ut Jer. xviio b Maledictus qui confidit
in homine i. qui sperat in infirmo
Homo per fatuitatem ut pro. xx d
Suauis est homini panis mendacii
quia dulcis est fatuo doctrina falsi
tatis Homo per rationem ut i Cor. xv
d Secundum hominem ad bestias pug
naui i. sapienter aduersus incredulos dis
putaui Homo per virtutem ut ps.
lxiiio ascendit homo ad cor altum i. vir
tuosus quibus ad profunda contem
plationis Homo indutus gratia ut luce
xvio d homo quidam erat diues E
Homines viri spirituales ut Ezech. xxxiiii
g vos autem greges pascue mee ho
mines estis. quos scilicet voluptas carnis
immemores non afficit
Horribiles sunt homines ut Job xxf
H vadent et venient super eum horri
biles quia maligni spiritus omnibus quid
uel viro ab iniquo recedat ad eum tu
gemine redeunt
Humus est sancta ecclesia ut Ezech.
H iio d Et requiescere eos faciat
sub humo quia deus electis suis
in sancta ecclesia quietem spiritualem tribuit
Humus sancta scriptura ut Gen. io c
produxit de humo omne lignum pulchre
quia deus in sacra scriptura nobis vitam
sanctorum patrum manifestat Humus aut
z electa mens ut Ysa. xxxiie Super
humum populi mei spine et vepres quia
mentem viri sancti viciorum non inmisi
punctos conturbant
Humilitas est afflictio ut ps. Cx
H viiio hec me consolata est in humi
litate mea i. spes erexit me in af
flictione mea Humiliare est deicere vt
ps. Cxlio humiliauit in terra vi
tam meam. i. deiecit in aspectum terre
norum conuersationem meam Humiliare
est fedare ut deut. xxio c humiliasti i.
fedasti eam
Humor concupiscentia carnis ut Job xlo c

Dormit behemoth in locis humentibus. i. dyabolus quiescit in hijs qui concupiscencias carnales amant

Humeruli pretorii sunt pharetre ut .iii. Re. vii. e. per quatuor partes que humeruli quia per quatuor partes mundi prelia pharetre honorantur

Humerus est vita spiritualis ut Iob. xxxi. a. humerus a iunctura sua cadat. i. si hoc malum feci vita spiritualis a compage caritatis ruat Humerus est opus iusticie ut Iob. xxxi. g. ut in humero meo portem illud. i. in opere iusticie deum portabo Humerus opus prauum ut Ysa. xlvi. a. Dispersit humerum. i. unde prauum actorum tuarum Humerus labor ut Gen. xlix. d. Supposuit humeros suos ad portandum. i. laboriosam vitam apprehendit Humerus caro Christi ut Ysa. ix. b. Cuius imperium super humerum eius quia crucem quam aliis predicauit primo in carne propria tolerauit Humeri passio ut Luc. xv. a. tunc imposuit humeris suis quia peccatum humani generis suis passionibus Christus expiauit Humeri fortitudo ut Deut. xxxiii. h. In humeris suis portauit eos. i. portauit eos in fortitudine sua Humeri conuersatos ut in euang. Mat. xxiii. a. Honera importabilia imponunt humeris hominum. i. mandata nimis grauia in conuersatos subiectorum

Habitant in unum quidam in fide de quibus apostolus i. Cor. i. b. Obsecro vos fratres per nomen domini nostri Ihesu Christi ut idipsum sentiatis et non sint in vobis scismata / quod ideo dicit quia quanto gratior est in conspectu dei et hominum amor fraternus tanto odiosius est si inter eos dissensiones et scismata intrant / Quidam in caritate ut Act. iiii. g. multitudinis credencium erat cor unum et anima una / Item Ps. cxxxii. Ecce quam bonum et utile et quam iocundum et delectabile etc / Sunt autem bona que non delectant habitare fratres in unum hec omnibus christianis conuenit qui in unum dicunt habitare mente et fide sed proprie conuenit monachis et fratribus in unum cohabitantibus non tantum corde sed etiam corpore ut in illis fratribus de media qui omnibus suis positis ad pedes apostolorum in unum habitabant / De quibus dicitur Act. iiii. g. Erat autem cor unum et anima una / et erant illis omnia communia

Ieiunium
Ierusalem
Ignis
Ignorantia
Indumentum
Ilaritas
Imprecatiuum
Illusio
Impetus
Increpatio
Incarnatio
Infernus
Infirmus
Ingratus
Imitatio
Inane
Iniuria
Iniquitas
Ingressus
Initium
Inimicus
Immortalitas
Inuidia
Innocentia
Inuenitur deus
Imperfectio
Initiare
Interrogare
Iohannes baptista
Ypocrisis
Irascitur aliquis
Irascitur deus
Ira dei
Ira hominis
Iubilus
Iudea
Iudex
Iudicabit deus
Iudicia dei
Iudices
Iusticia
Iustificatio
Iustus
Iuramentum
Iacinctus
Iaspis
Ianua
Ibices
Idumea
Imago
Impetigo
Imber
Incus
Inedia
Inanis
Infans
Insule
Intestina
Insitores
Iordanis
Iuncus
Iuniperus
Iugum
Iumenta
Iuuenes
Iuuentus
Impius
Idolatrie
Sequitur

Ieiunium est institutionis ut in xl et aliis ieiuniis a sanctis patribus institutis. In veteri enim lege sancti patres reddebant deo decimas et primitias de omnibus rebus suis, et nos per [illegible] debemus; certe de nobis met ipsis. Institutum igitur fuit vel dicitur pro decima decimum. Sunt enim in anno trecenti et sexaginta quinque dies, quorum decime triginta sex dies sunt et quadrans, i. sex hore. Et pro isto volunt quidam ut in vigilia pasche missa illius diei nocte celebretur. Unde in collecta dicitur: Deus qui hanc sacratissimam noctem etc. Dicitur ergo quadragesima quatuor decima. Triginta enim et sex diebus qui sunt decima adduntur quatuor, primus [illegible] et videtur primitias fore. Secundum quosdam primum dierum scilicet quartam feriam que est in capite ieiunii ieiunamus pro quibus predictis qui sunt supra tricentos quadraginta, et sic ieiunamus per triginta sex dies pro decima. Et quia dies predicti que dicuntur caput ieiunii pertinent ad decimam sed et triginta sex predicti, ideo post nonam cantatur missa et post missam dicuntur vespere ante cenam sicut in xl. Tres vero dies sequentes ieiunant pro ieiuniis quatuor temporum que sunt in principio ebdomade. Sunt autem ieiunia quatuor temporum ad solvendas primitias dierum ut pro triginta diebus unum persolvamus. Et sunt in quatuor temporibus anni [illegible]

autem hic habent ieiunia institutionis petrus et paulus, unum quia habent institutionis quia eadem die passi sunt. Item Symon et Iudas unum Matheus tamen andreas [illegible]. Alii non habent; festum enim philippi et iacobi est inter pascha et penthecosten quod tempus est letitie et gaudii. Iacobus et [illegible] occursus in diebus [illegible] et ideo non celebrandum est festum nec ieiunandum. Item hii sunt una die [illegible] obiit. Et ideo si haberet tertia die ante haberet. Barnabas non est de numero apostolorum, mathias vero fuit de primitivis. Festum Iohannis evangeliste in tertia die post natale domini et ideo non habet ieiunium. Ieiunium est institutionis ut in beato Nicolao qui quarta et sexta feria non sugebat ubera. Ieiunium est dispensationis quoddam vigilias sicut magna [illegible] ut natalis domini. Et dicitur huius dispensatio quasi in diversis pensatio quia ieiunium ponitur hic contra commessationes et ebrietates que ibi in vigiliis fiebant. Ieiunium devotionis quo quis sponte ieiunat ut in vigilia beati Iacobi vel sancti Martini vel beati Nicolai sive [illegible]. Ieiunant aliqui propter nature impotentiam ut pueri, alii propter avaritiam ut avari, alii propter apparentiam ut ypocrite. Hec ieiunia reprobat Christus. Alii ad sanitatem corporis ut infirmi vel medici. Ieiunantibus [illegible] laqueos opponit diabolus. Laqueum gule [illegible] minus [illegible] septimum [illegible]. Tractio [illegible] fiat obsequium vestrum [illegible]

scriptum est Ro. xiii. c. Curam
carnis ne feceritis in desideriis
Et nota quod dicit curam carnis ne
feceritis in necessariis unde d. v.
de quatuor diligendis quod tu ex
precepto diligere teneris. Sed
quod diligis carnem tuam cur ei
necessaria subtrahis. Item sunt qui
suggerunt lautiora cibaria potius
quam ieiunia comedere. Hec et huius
modi suggerunt. Sed tu dic Eccli.
xxx. c. Nuda osculo filium
hominis talis. suadebis in sompnia
et ocia cum deus non permittit
coronam nisi vigilantibus et labo
rantibus. Suadebis in habundancia
potum et lautiorem cibum. Sed i
Cor. vi. c. Esca ventri et ven
ter escis deus autem hunc et has
destruet. Aliud aliud habeo in adiutorio
quem tu nescis. Delectabor in domino
et dabit in petitiones cordis mei
Ps. xxxvi. Apponit etiam loqui
avaritie dicens sibi iam da tibi
curam tuam dominus. lautiora
cibaria et habundanciorem potum
postposuisti. Item ter legendum et item
te nulla colligis habes tu alios
filios et nepotes qui post mortem
tuam erunt obprobrium hominum et ab
iectio plebis si pauper eos relin
queris. Respondeo. Eph. v. c. Ne
mo carnem suam odio habet
Et apostolus ait i Thimo. v. c. Qui
curam suorum neglexerit maxime
et nuptius etc. usque infideli deterior. Dicit
Aug. Ps. xxxiiii. a. pauper semper habere
credidistis. Illi vero quos modo vides
non sunt veri fideles. Respon
deo in sepulturam et lucrare aliqua
tibi scelus et dicas tu ut etc.

tuos post mortem tuam videant. Sed
tu dic sancte Augustine ad Ambrosium
Non ad hoc potest avaritia
debeo ut pauperes ditarem. Me
mor quod Gen. ix. Aug. de ci. a. privatus
in primo non Pharaonis inanes
tas plurimas devorabat quia
in vita religiosorum non potius illis
qui reputantur religiosi. Amor
carnalis quem habent ad parentes
amorem spiritualem omnino consumit
Laqueum manibus gloriose apponit. Quibus
Ecce non est sicut ceteri homines. Quibus
lesus voraxo edax et huiusmodi. Ecce
liberatus es omnino a laqueo gule
et avaritie. Parentes carnales odio
habes propter Christum. Et quis nunc
dicit sunt propter Christum tamquam sua
tota reputasti. Hec et huiusmodi suggerit
Legitur dyabolus. Ad hec dic sicut
ait Luce xviii. b. Deus gratias ago quod non
sum sicut ceteri homines. Peccator
enim sum. Et Luce xviii. b. Publicanus
a longe stans nolebat nec oculos
oculos levare ad celum. Sed o bone
domine spiritus ergo in pectore non
enim solum loquendo cogitando
operando peccavi. Sed etsi dili
genter bene cogitaverim loqui et ope
rare preterita delicta quis in
telliget Ps. xviii. Ait enim apo
stolus i Cor. iiii. b. Nichil
mihi conscius sum sed non in hoc
iustificatus sum. Et timendum quia ele
git deus dicit Gen. ii. d. De
ligno scientie boni et mali ne co
medas. Ubi precepit in paradiso
et quibus etiam ieiunavit et quando
Matth. iiii. Ex. xxxiiii. f. Moyses ad
legem Reg. xix. Helias
sub lege. Christus in tempore gratie
Matth. iiii. a. Ieiunium dicitur

a ieiunio quod est intestinum quoddam
vacuum in homine mortuo dicitur / Et nos
ieiunantes debemus esse vacui a viciis
tam corpore quam anima / unde augustinus super
Johannem magnum et generale
est ieiunium ab iniquitatibus et vo
luptatibus carnalibus abstinere / hoc
est plenum et perfectum ieiunium Et pau
lus Ad corinthios vi f / exhibeamus nos sicut dei ministros in ieiuniis
et per ieiunia etc / Ieiunare
bonum est / sed melius est elemosinam
dare / tale est ieiunium sine elemosi
na, qualis sine oleo lucerna / Ie
iunii commendatio est multiplex / Eva
cum Genesis iii° per totum quamdiu se abs
tinuit virgo fuit / et in paradiso per
mansit / quam primum propter ieiunii violatum
carnis corruptor fuit et sub viro
constituta est / ita in paradiso re
mansit / Adam similiter / quia violavit
ieiunium a deliciis paradisi in summam
miseriam corruit / Moyses etiam
supra Exodi xxxiiii° g / Et eius
deni xxxiiii° f / ieiunus ad deum
locutus est / Et helias per ieiunium
in curru igneo in celum rapitur / iiii Regum
ii° c / Jerosolima a senacherib
senacherib tempore Ezechie regis
iiii Regum xix° g / Et Isaie xxxvii
g / per ieiunium liberatur / centum octoginta
quinque milibus occisis in castris una
nocte et ne fetarent inventus est so
lus Senacherib Senacherib autem
Deum eius in Niniven aufugit
ubi ubi pro pater dicitur a propriis
filiis occiditur / Jonas describit in
ninive in sacco et cinere sine ieiu
nio agentibus per terram jona Jone
iii° c f / Josue filius Nave ieiunii

plus quam per diem agendo ad
Gabaon solis cursum sistit et lune
temperavit et hostes superavit
Josue x° b c / Ieiunium aliud
speciale scilicet abstinentia a cibis / Aliud
generale abstinentia a viciis in sin
gulis membris ut Jone iii° c /
Ninivite non solum hominibus sed
etiam iumentis non solum adultis
sed etiam parvulis et sugentibus
ubera ieiunium indixerunt ut dei
misericordiam consequi possent / Abraham
Genesis xvii e f / Non solum filium
suum circumcidit sed etiam totam familiam
suam vade et tu fac similiter Luce x° f /
Ad utrumque ieiunium tenentur omnes
christiani / et maxime omnes prelati qui
vivunt de patrimonio crucifixi / Quia
necesse sit tam corporalibus quam
spiritualibus debet ligari antequam perficere
mus / Ieiunium pro regno ce
lorum approbat deus ibi Mathei vi° b /
Ieiunium ieiunatis / pro lucro ut tua
vestiamini reprobat ibi et ieiunatis
pro favore humano prohibet ibi
Mathei vi° b / Et ieiunatis pro sua
da corporis incolumitate nec
prohibet nec approbat / quia indiffe
rens / Ieiunium aliud est naturale
ut in medicis et in medicine / aliud
est virtutis ut in religiosis / aliud
rationabile / quod cibum et potum
moderate sumimus ne nimia debili
tetur virtus unde apostolus Ad Romanos xii° a /
Rationabile fiat obsequium vestrum
Ad Romanos xiii° g / Non in comessationibus
et ebrietatibus / Aliud irrationabile
ut si quis velit per duos dies vel
per tres vel per ebdomadam ieiu
nare / tale ieiunium non approbat deus

unde prohibetur ut quidam faciunt
a tercia dominica usque ad pascha. Quadra-
gesime exceptores ut in hiis qui non
comedant nisi radices et herbas
ut Iohannes baptista et maria
egipciaca. Ieiunia quatuor
temporum sunt in quatuor men-
sibus. primum in prima septimana
quadragesime. secundum in secunda
septimana iunij debet fieri. Sed
propter ieiunium representandum
fit in septimana penthecostes. Et
ideo cantatur in illis diebus alleluia et gloria
in excelsis et te deum laudamus. Ter-
cium in septembri in tercia die mer-
curij quoniam dicit incipiat mensis
predictus. Quartum in tercia septima-
na decembris. Et non quod ista ieiu-
nia sunt sancita facta a veteri te-
stamento. Zach. viij°. Legitur
ieiunium quarti et ieiunium quinti et
ieiunium septimi et ieiunium decimi.
Et ieiunia celebrabant iudei hac
racione quia nabuzardan quarto
mense cepit urbem. In quinto destruxit
ex precepto nabuchodonosor
iiij Re. xxv°. In quinto mense
interfectus fuit godolias in sedicione
quem prefecerat nabuzardan fi-
liis israel. iiij Re. xxv°. In decimo
mense quia tunc venerunt rumo-
res in babiloniam de morte go-
dolie. et tunc ieiunaverunt. Cum autem
redirent de captivitate volentes re-
linquere ieiunia Zacharias consu-
luit dominum qui dixit sicut in adver-
sitate sic et in prosperitate ieiunetis.
In ieiunio quinque sunt. abstinencia
cibi. abstinencia peccati. elemosina.
oracio. confessio. Ieiunium semper
debet habere comites elemosinam
et oracionem. et maxime elemosinam

ut quod subtrahitur gule accrescat ele-
mosine. quia melior est elemosina
sine ieiunio quam ieiunium sine ele-
mosina. Unde bonum est ieiunare
sed melius elemosinam dare. Item
elemosina sufficit sine ieiunio. et
ieiunium non sufficit sine elemosina.
Ieiunium cum elemosina duplex bonum
est. Item Ambrosius. Sola abstinen-
cia ciborum non sufficit nisi bona
opera adiungantur. Ieiunium enim
vero cum oracione tante est efficacie ut
quoddam genus demonij non nisi illis duo-
bus operantibus eici possit dicente domino
Marc. ix°. Hoc genus demoniorum in nullo
potest eici nisi oracione et ieiunio.
Hoc est iusticia hominis ieiunium oracio
et elemosina ut legitur super epistolam
ad ephe. Iac. 9. Ieiunium ie-
iunia moderata debent esse. ne
nimis debilitent stomachum. quia
modicum et temperatum cibus corporis
et anime utilis est. Item tantum
tibi impone ieiunium quantum ferre
potes. Item est multo melius cotidie
parce comedere quam raro saciari.
Pluvia enim illa optima est que
sensim descendit in terram. Subi-
tus et preceps nimius imber terram
subvertit. Grego. Non deo sed
sibi ieiunat qui ea que ad tempus
ventri subtrahit non inopi-
bus tribuit sed ventri postmodo
offerenda custodit. Isidorus.
Qui se a cibis abstinet et prave
agit demones imitantur. Idem. Qui
non bene a cibis abstinet qui a
malis actibus et a mundi ambicio-
ne non se refrenat. Ieiunat enim
tamen libido crescit. Ieiunio luxuria
superatur. Lazarus dum dixit

sitatem ieiuniis et vigiliis af-
fligimus et mentem nostram ideo ame-
damus aut que inferiora sunt non cura-
mus Ieronimus. Tunc placita apud
deum est abstinentia corporis cum
animus ieiunat a vitiis. Sed quid pro-
dest tenuari corpus abstinentia si animus
intumescat superbia.

Ierusalem interpretatur visio pacis
et est hystorialis id est ad literam
civitas illa sanguinaria
que occidit prophetas de qua dicitur
Luce xiii° c. Non capit perire pro-
phetam extra Ierusalem. Et fuit quasi in-
flammatorum sive puteus civitatum quia
non in monte sed in valle sita
est de qua dicitur Isaie lxii° c. Su-
per muros tuos Ierusalem constitui custo-
des id est super civitates tuas o civitas posui
prelatos. Ierusalem significat
triumphalem vel patriam celestem contra
in comparationem vero apostolus ad Gal. iiii°
c. Ierusalem que est sursum libera est
que est mater nostra. Et Psalmo cxxi°
Ierusalem que edificatur ut civitas. Et
quia est omnibus in unum quemadmodum ci-
vibus illa superna patria constituitur.
Ierusalem dicitur moraliter anima cuiuslibet
sancti ut Isaie lx° c. Surge Ierusalem
a tenebris tuis ignorantie et erige
te et exue vanum, surge claritatis
o anima vel ita o tu anima que con-
tristaris culpam surge per virtutes
que recedisti per inerudilitatem
et infidelitatem surge per fidem
tu qui iaces in peccatis qui in torpore
vitiorum dormis surge et vigila
et illuminare o Ierusalem quia scilicet venit
quod lumen tuum dei filius et gloria

domini miraculorum vel filius dei super te
orta est o civitas dico surge per con-
fessionem per virtutes que recedisti per
vitia et tercio surrexit illuminabe-
ris secundum illud apostoli Ephe. v° c.
Surge qui dormis et exsurge
a mortuis id est a peccatis et illuminabit
te Christus. Hic est enim lux qui illuminat
omnem hominem venientem in hunc
mundum Iohannis primo c. O tu qui dor-
mis in peccatis surge per confessionem
et exsurge per satisfactionem et illu-
minabit te ipse hic per fidem et spem
in futuro per speciem Christus qui est sol
iustitie. Surge ergo et illuminare
quia venit lux tua id est filius dei
in mundo apparuit. Ierusalem dicitur
anagogice civitas triumphans congre-
gata de angelis et spiritibus beato-
rum. Est enim quia illam modica
et exilis que licet non sit civitas
sed tamen ut civitas. Ideo de illa
intelligo quod scriptum est Psalmo cxxi°
Ierusalem que edificatur ut civitas. De
ista ad Gal. iiii° c. Ierusalem que sursum
est tercio non tamen vere est ut civitas
sed potius est domus et vere domus
quia domus dei et porta celi Gen.
xxviii°. Domus ista scilicet ad hoc deo
dedicata et sanctificata est ut in ipsa
placabiles orationes offerantur deo.

Ignis est spiritus sanctus ut Luce xii°
c. Ignem veni mittere in terram
id est spiritum sanctum ponere in corda ter-
renorum. Ignis quedam consumit consumit
ut fenum examinat ut argentum pro-
bat ut aurum. Sic tribulatio consumit
eos qui mala fecerunt. Unde Psalmo
lxxviii° Sicut fenum ... Alios
examinat sicut Paulinum est

ij Cor. xij° / Et ne magnitudo re-
uelationum extollat me / Filios
probat et probatos audit. Prov.
Sap. iij° c° / tanquam aurum probat
eum / Ignis est caritas uel ce-
lestis gratia quod Christus est. Hic est ignis
spiritualis de quo dicitur: ignem mi-
sit dominus in ossibus meis et eru-
diuit me. Trenorum primo c° / Item
saluator Luce xij° c° / Ignem id est
caritatem veni mittere in terram
id est in cordibus fidelium / Hic est ille
ignis de quo Moyses ait / Ignis
semper ardebit in altari Leuitici
vj° c° / Quem sacerdos nutrit sub-
ministrans ligna per singulos dies
assidue et incessanter / Ligna sunt
tria: eterni scilicet preparator, ubi scilicet
predicator, officium scilicet administra-
toris / Id est cum ligna tria / ad
hunc nutriendum ignem sunt intra sacer-
dotibus / Et quidem quia sacerdos in eo
iure sit [illegible] / in predicatione solli-
citus sit in administratione deuotus / Dies
autem in sacro eloquio sunt virtutes
psalmo c xliij° / Per singulos dies be-
nedicam tibi / Et per graciam uel virtutes preda-
psalmo vij° / Lauabo per singulas noctes etc.
De hoc igne dicitur Ysaia xxxi° capitulo
Cuius ignis in Syon et caminus in
Ierusalem / Ignis est meditatio pietatis
ut psalmo xxxviij° / Ignis autem spiritum
ardet / Ignis est purgatorium ut psalmo
lxv° / Transiuimus per ignem et aquam et
eduxisti nos in refrigerium / Ignis
est liuore ut psalmo lxxiij° / Inflamma-
tum est cor meum / et renes mei
commoti sunt / Ignis est concientie vn-
de Ysaie lxvi° c° / Vermis eorum non mo-
rietur et ignis eorum non extinguetur
Vermis materialis uel concientie sit tinea
comedit vestimentum et vermis corro-
dit lignum / Ita ignis [illegible] ligna
[illegible] et tinea aurum
[illegible] / Et ignis corporis materialis
uel pecata angelus consciencie ut psalmo lviij°
Super cecidit ignis et non vide-
runt solem / id est ignis cupiditatis
et luxurie et non viderunt solem
iusticie / Item psalmo lxxix° / Incen-
sa igni / id est in amore malicie in-
flammate / et suffossa in timore
malicie humiliate ab increpatione
vultus tui / id est vultu potestatis tue / in
iudicio peribunt / Ignis alicuius
dicitur inuidia et cupiditas auaricie
peti / Ignis est ire ut dicitur
xxx° c° / Ignis succensus est in fu-
rore meo / Ignis est purgato-
rius de quo dicitur super epistolas Pauli
et in sermone / Ubi loquitur de igne
purgatorio sic legitur / Grauior
erit iste ignis quam quicquid homo
potest pati in hac vita / Sic Augustinus
Hic ignis et si eternus non sit mi-
ro modo grauius est excedit omnem
penam quam unquam aliquis passus
est in hac vita unquam in carne
inuenta est tanta pena licet mira-
bilia martires passi sunt tormenta
Sic Augustinus / Minimissima pena pur-
gatorii maior est quam quelibet
pena temporalis que apud nos est
Per istas penas tamen minus
perfecti ut infra in pena / Ignis
materialis vere sine ardet quoniam
se sunt talisfacere que ipse sunt
illuminat que longe sunt sine omni con-
tinua tempore sine [illegible] quod uel
caritatis vere ardet et consumit
vitia quecumque homines sunt per veram
penitenciam et [illegible] et [illegible] Hebre.
xij / Et deus noster ignis consumens est

deus ignis consumens est. Calefacit
q[uod] p[ro]v[er]bio xviii nemo a calore eius
abscondet se. Illuminat oculos cordis
velud lucerna ardens in medio Iohannis primo. A-
ccensa est longe erat a via iusti-
cie per bona operatorum. Fumum emittat
penitentibus ut p[ro]v[er]bio Exodi xix.
Tange montes et fumigabunt. Superbos et fu-
migabunt. i. exhibent et fatebuntur
peccata quia fumus provocat lacrimas
per quod intelligunt peccata. Ignis
est stativus calidus[?] et lenis mobilis subtil-
itatis ut humidas carnis volupta-
tes desiccet per abstinentiam. Calidus
ut frigidos ob timore conflamet ad
caritatem. Mobilis ut pigros pusillanim-
itate sustollet ad virtutum opera.
Levis ut cunctis mundi sollicitudi-
ne sublevet ad superna desideria. Sub-
tilis ut grossos sensum ebetate
penetret amorosa sapientia divina
ut divinitatis sollicitudinem per-
netret contemplative devota. Ignis
est boni desiderium ut Treni primo. De
excelso misit ignem in ossibus me-
is. i. bonum desiderium in fortibus
cogitationibus meis. Ignis ardor
sanctitatis ut Ysaie xxxi. Dixit do-
minus cuius ignis in Syon. i. cuius sancti-
tas in ecclesia est. Ignis lumen
scientie ut in Exodo xxiiii. Erat autem
species glorie domini quasi ignis ardens
quia ad similitudinem glorie divine
perducat scientia succendens. Ignis per-
secutio ut Apocalipsis viii. Ignis mix-
tus sanguine. i. persecutio multorum
cum apostolus passus usque ad sanguinis
effusionem. Ignis invidia ut Iohannis ix[?]
ignis cecidit de celo quia penit-
tente deo ab ipsis summis principi-
bus multorum invidia processit. Ignis
doctrina ut Apocalipsis xi. Ignis exiet

de ore eorum. i. doctrina procedet
loquentes eorum. Ignis excellentia
temporalis ut Iob xviii. Nec
splendor dedit flammam ignis quia
non durabit fama excellentie sue.
Ignis avaritia ut Iob xv. Ignis
devorat tabernacula eorum. i. ignis ava-
ritie cruciat mentes impiorum. Ignis
zelus ut Apocalipsis xiii. Ut faceret
ignem de celo descendere. i. ut zelum
faceret procedere de cordibus subiectorum.
Ignis tribulatio ut Apocalipsis
primo. Pedes eius similes auricalco
sicut in camino ignis ardentis quia predi-
catores Christi purgantur per consequentiam
gravissime tribulationis. Ignis vindicta
ut in Cantico Deuteronomii xxxii. Ignis
succensus est in furore meo. i. vindi-
cta parata est me irato. Ignis fu-
ror spiritus ut p[ro]v[er]bio Ezechiel. Et misit
tuos ignem urentem. i. eos qui tibi sub-
miserunt facit spiritus ferventes. Ignis ad-
versitas ut p[ro]v[er]bio lxv. Transivimus per
ignem et aquam. i. per ardorem
adversitatis et levamen prosperitatis.
Ignis rapina ut p[ro]v[er]bio Osee
xxviii[?]. Tradidit possessiones eorum igni.
i. patiam in qua debebant possidere
suas filias per rapinam destrui per-
misit. Ignis qui in iudicio erit
ut p[ro]v[er]bio xlix[?]. Ignis in conspectu eius
exardescet quia in ultimo iudicio ignis
tiam exurent. Ignis dolus antichristi
ut Iudicum ix. Egrediatur ignis de
ramnis et devoret cedros Libani quia
dolus maximus procedit de antichristo
et occidet viros sanctos ecclesie. Ignis
luxuria ut Iob xxxi. Ignis est usque
ad perditionem devorans quia luxuria animas
ad perditionem trahit. Ignis cupido ut
p[ro]v[er]bio vi. Numquid abscondere potest ignem
in sinu suo ut vestimenta ipsius non
comburantur. Quia nemo potest illicita di-

in corde suo o stulte ac precipites qui
eius virtutes destruant I gnis pe
na eterna ut in Job. devorabit eum
ignis qui non succenditur quia
ignibus quem mittit ignis gehenne
qui non consumuntur ...
I gnorantia peccatum est cum ne
sciuntur quod scire tenemur ut de
articulis fidei quos si nesciamus
ignorantia est et ut in prelatis cu
rantibus scientiam habere I gnorantia est
excusabilis ut scire quare deus est
trinus et unus Et hec dicitur invin
cibilis quia vinci non potest et est pena
sine culpa I gnorantia est inexcusa
bilis quando aliquis renuit scire quod
pertinet ad salutem et hec dicitur
vincibilis quia vinci potest per studium
vel exercitium Et est mortale peccatum
De hac dicitur psalmo xxxv noluit
intelligere ut bene ageret Ita gregorius
in moralibus qui ea que dei sunt sa
pere a deo sapiuntur et qui
ea que dei sunt nesciunt a domino
nesciuntur paulo attestante I Cor.
xiiii c. ignorans ignorabitur Ecce
co intelligendum est qui noluit intel
ligere ut bene ageret Item gregorius
Quam stultus est in culpa sapiens erit
in pena Item Jeronimus nulla ig
norantia a peccato excusat
I nduitur superius est xpc ut I Cor.
xv c. mortale hoc induit immor
talitatem Inferius gehenna ut in psalmo
Induantur confusione qui detrahunt
in Interius virtutum ut psalmo c
Sacerdotes eius induam salutari Ex
terius bonorum operum ut Salomon Ecc
lesiastes ix c. Omni tempore sint vesti
menta tua candida et oleum non deficiat
at in capite tuo
I laritas est in corde ut II Cor. I c.
gloria mea hec est testimonium
conscientie mee In opere ut II Cor. ix c.
Hilarem datorem diligit deus In
sancta conversatione ut Thess. ii c.
vos quis gloria mea gaudium meum
et corona mea
I mperativum ponitur quandoque im
perative vel imperatorie ut
Exodi xx c. honora patrem tuum
Congratulatorie ut psalmo Cxlvii lau
date dominum de celis Predicatorie
vel predicative ut Jo. ii c. Solvite
templum hoc Consulatorie vel con
sultive ut Math. xix c. vade et vende
omnia etc. Deprecatorie ut psalmo confundantur
omnes etc. permissive ut psalmo iiii
Irascimini et nolite peccare Tempta
tive ut Gen. xxii c. vade immola fi
lium tuum Ysaac in monte Ironice vel
irrisorie Jo. xiii c. Quod facis fac
cito Et sic versus Imperat hortatur
predicat consulit orat permittit temp
tat irridet imperativus
I llusio nocturna fit ex superfluitate
humorum Ex debilitate nature
et tunc non imputatur Sit
etiam ex crapula et ebrietate et pre
cedenti cogitatione tunc imputatur
I mpetus est bonus ut psalmo xlv
fluminis impetus letificat civita
tem dei i. inundatio spiritus sancti
letificat sanctam ecclesiam Sanctificavit
tabernaculum suum altissimus i. sanctificavit
ecclesiam vel corpus quod suscepit de vir
gine I mpetus est malus unde ayala
(?) ... impetus
I ncrepat deus quandoque co
minando ut psalmo Non sic impii
non sic etc. Quandoque arguendo ut
Math. viii c. vade retro sathanas Quandoque
imperando ut psalmo ... Increpa
feras arundinis Quandoque operando
pro sua voluntate in non rationabi
libus ut psalmo ... increpavit mare rubrum
I ncurvatio est culpe ut ...
... dicitur a diabolo
incurvare ut ... pene
ut I Reg. iiii c. uxor phinees ...
... et peperit filium ... ut
psalmo ... filia et vide
I nferius est diabolus ut Job xli c.
... profundior est inferno ...
... omnipotentia ... diabolum
superat ... ut apostolus

Infernus et mors missi sunt in stag
num ignis i. dyaboli et iniqui demo
nes sunt in penam ieheme. Infernus
avaricia ut prover. xxx° c. Infernus
insaciabilis, quia inmoderatus amor
habendi numquam saciatur. Infernus
tenebrosus mentis ut ps. vi°. In inferno
autem quis confitebitur tibi, quia qui
est in mente est deo non confitebitur.
Infernus desperacio ut ps. cxiii°
neque omnes qui descendunt in infernum
quia qui desperant deum non laudant.
Infernus peccatum quod est male ut ps. liiii°
descenderunt in infernum viventes i.
peccatum quod est male committunt scientes.
Infernus aer iste ut ii pe. ii° b.
rudentibus inferni detractos tradidit dya
bolus in caliginoso huius aeris loco ma
licie sue vinculis ligatur. Infernum no
mine intelligitur quandoque inferior pars
corporis ut ps. cxiiii°. Circumdede
runt me dolores mortis et pericula
inferni invenerunt me i. peccata et peri
cula inferni sanguinis scilicet libidinis ve
sio ps. lxxxv°. Misericordia tua
magna est super me et eripuisti
animam meam ex inferno inferiori quando
regio mortuorum ut osee xiii°. Ero
mors tua o inferne quandoque regio
malorum ut ps. iii°. Cum eis qui
traxisti me de ventre per me ab
uberibus matris mee. De quo dicit Salomon
Instant aperietur magis tua quando
fit, quia non est sapiencia non est ratio
non est redempcio apud inferos quo
tu properas ecclesiastes ix°. Qui
de hoc Job x° vbi nullus ordo sed
sempiternus horror inhabitat. Prima
elementa tunc non habebunt quali
tatem vel prosperitatem eandem omnino
quomodo habent ignis enim tunc non
consumet neque lucebit sed cruciabit. Ita
est quod dicitur transibunt ab aquis
nivium ad calorem nimium. Ibi enim non
erit ullus ordo licet tradat. Est non
tantum loca fuisse ab inicio. Infernus
dampnacio eterna refugerium sive lim
bus inferni vel sinus abrahe ignis

purgatorium via patria. In resurrectione
vero sublatus est locus refrigerii et
non sunt nisi quatuor. Nomen vero
loci attribuitur eterne beatitudini. Et in
die iudicii removentur ignis purga
torius, post iudicium removebitur via
et non erunt in dominio nisi duo eter
na dampnacio et eterna beatitudo in
qua erit medium. Cum enim non erit in e
terna beatitudine, erit in eterna dampnacione.
Chaos magnum enim cadens est firmatum inter
hec duo etc.

Infirmus est non in fide firmus ro
manorum xiiii° a. Infirmum in fide as
sumite. Infirmus spirituale gloriatus
vii ii cor. xii° d. In infirmitatibus mea
gloriabor. Infirmus ut eger in potu
unde ps. vi°. Miserere mei domine
quoniam infirmus sum. Nota contra sic corpore
infirmis omnes tibi corporales insipidi
sunt, ita infirmo mente cibi spiritua
les sunt sine sapore ut abstinencia
predicacio oracio et huiusmodi. Sic econtra sa
nis huiusmodi cibi saporem habent.

Ingratus dicitur qui sibi attribuit
quod ab alio habet ut ps. xi°
labia nostra a nobis sunt. Quem
meritis suis ascribit quod habet ut luce
xviii° b. Gratias tibi ago domine quod non
sum sic ceteri homines. Cum aliis at
tribuit quod deus est unde osee secundo
a. Dixisti dii tui isti. Cum reddit
mala pro bonis unde ps. xxxiiii°
retribuebant michi mala pro bonis.

Imitacio est nimie luxurie mer
cimonie benivolencie et bene
ficencie etc.
Itaque dicitur quandoque inutile quandoque
impossibile quandoque etc.

Invidia in deum dicitur blasphe
mia et contumelia in proximum
iniuria sive invidia naturale
dictio. Alia est cordibus i. in corde que
dicitur rancor vel fraternum odium
cui debet opponi dilectio unde ait matth. v°
f. Diligite inimicos vestros. De hac
dicitur prover. Sicut vermis cor
rumpit lignum ita invidia corrumpit hominem.

Alia est oris que dicitur blasphemia
vel detractio cum quid opponitur ore
unde ait v° c. Orate pro persequen-
tibus et calumpniantibus vos. Iniuria corporis consistit in tribus. In
afflictione ipsius persone vnde luce vi°
c. Si quis te percusserit in maxilla
prebe ei et alteram. Alia operis
que speciali vocabulo dicitur iniuria
tamen opponitur benefactori et exhibitio vnde
ait v° c. Benefacite hiis qui oderunt
vos. In angaria vnde ibidem Si quis
te angariaverit mille passus etc. In
ablatione rerum vnde ait v° c. Si quis
abstulerit tibi tunicam da ei et pal-
lium. Prima dicitur inferens. Et tercia Secunda
Tercia auferens est tercia et alia
que dicitur tuffarens ut quando quis de li-
bere suum facit

Iniquitas dicitur omnis contra
equitatem et ei inimica vnde
ps° cxviii° Iniquos odio ha-
bui et legem tuam dilexi. Quandoque pro inequalita-
te vel non equitate ut Eccli x° c.
Nichil iniquius quam amare pecuniam. Et luce xvi° Facite vo-
bis amicos de mamona iniquitatis.
Et omnis cupiditas continet inequalitatem
et ideo omne peccatum mortale dicitur in-
iquitas quia est contra equitatem vel quia
lex quia non est ab equitate

Ingressus est ad deum per fidem
ut Io. x° Ego sum hostium
dicit dominus per me si quis introierit
salvabitur et pascua inveniet. Per bo-
na opera ut ps° c xvii° Aperite mihi
portas iusticie. In confessione per
predicatorem quorum vnde sacerdos ait
Introibo ad altare dei etc. ps° xlii. In-
per eternam
remunerationem vnde ait Matthei xxv° Intra in gaudium domini tui. Item
ps° c xlv. In tristicia in appeti-
tu in consolatione etc.

Initium primum est in scriptura sacre
in semine sed omne semen sacre
principium sedem quodam ut
in messe quod apparet nascendo vnde
magister petrus manducator in pari-
siensi cetera abrupit inicium de eius
let sibi ex principium. Illud est princi-
pium uniuscuiusque primus lector dixit
in titulo initium. Et non sequen-
tia Exordium est ut messe cum
plures virgulas ordinat. Dicitur
exordium argumentum et post divi-
sionem ubi materia totius operis
sequentis continuatur

Inimicos habuit xpc scribas
et phariseos vnde ps° xvii° Cir-
cumdederunt me canes multi. Con-
sortia amicos. De quibus dicitur Io.
xv° Ihesus autem non credebat se eis
nec erat opus ei ut quis testimonium
perhiberet de homine ipse enim sciebat quid
esset in homine. Fictos vnde ait xvii° c.
Magister scimus quia verax es et viam dei
in veritate doces. Falsos discipulos qui
discesserunt Io. vi° c. Inimicus est hic
mo et abierunt retro. Inimici sunt
vicii quia qui inimicos non habet viam
...? tacet etc.

Inmortalitas dicitur potens
non mori vnde adam ante
peccatum in paradyso et inmor-
talitas fuit habilitate potens non
mori erit in summo habet erit inmutabili
In deo est inmutabilitate. Est enim
deus inmortalis et inmutabilis
vnde Jacobi i° c. apud quem non est
transmutacio

Inmundicia est interior vel in
primis moribus vnde apostolus
Ro. vi° c. Sicut exhibuistis membra vestra ser-
vire in membris meis repugnantem
legi mentis mee vel inconsen-
su vnde ait xxiii° c. Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite quia simi-
les estis sepulcris dealbatis. Im-
mundicia est exterior in operibus

vel in prima unde ps° c°
deuorant tamquam panem in man
ducabant etc.

Innocentiae vero spo (?) cum cogi
tationibus unde ps° xviii°
labia tuanc (?) loquantur
dolum. unde pro. xviii° c° mors
et vita in manibus linguae et ps.
xxxiii° prohibe linguam tuam a
malo operibus vt ps. ps° xxxvi°
diuite (?) a malo et fac bonum. Sed
hec tres non valent nisi addatur
quarta scilicet perseuerantia vnde mat.
x° qui perseuerauit usque in finem
hic saluus erit. Item ps° xxxiii°
Inquire pacem et persequere eam
Et de hijs dicitur ps° c° xxxiii° Non
priuabit bonis eos qui ambulant
in innocentia. Innocens est qui sibi
nec alijs nocet et talis dicitur iustus
vnde innocens esto et perfecte iusticiam
tiam et ps° c° Perambulabam
innocentiam cordis mei

Inuenimus deum per opera
vnde sapientiae xiii° c° Inuenitur domi
num inuenire poterit in vita
presenti non in sequenti Non est
ibi locus merendi (?) ... Alijs vero
merentur semper qui sunt modo in pa
tria non sua. Inuenimus eum dum
per cogitacionem

Imperfectio triplex est. In cogni
tione in hac vita vt j° cor.
xiii° Nunc videmus nunc per specu
lum et ... siue caritate vt
Ysaie xxvi° c° vinit deus cuius
ignis in syon et caminus in ierusalem. Ex
peditionibus siue libertate vnde
sapiencie ix° c° Corpus quod corrum
pitur etc. sequitur

Intrat ad deum quidam per
contemplacionem vt ps° c° xix°
Introite in conspectu eius in
exultacione. Adam. Quidam per
vt Jo. x° c° Ego sum hostium. Quidam
dam per cognicionem vt ps° xlii°

Introibo in locum tabernaculi. Qui
dam per imitacionem vt ps° xxxiii°
c° accedite ad eum et illumine
mini. Item ibidem gustate et vide
te. Item Jo. vii° c° Si quis sitit
ad me veniat et bibat

Interrogasse legitur deus ab ho
minibus quatuor modis
in sacra scriptura. Quandoque ut
ostenderet de temeritate vt Gen.
iii° c° Cum dixit adam vbi
es vel vides in quanta miseria po
situs es. Quandoque causa improbandi (?) de
ingratitudine ... Gen. iiii° c°
quando caym ... ubi est
et nescivit ubi sunt. Quandoque vt
habeat occasionem respondendi vt ezech.
xxxvii° c° Credis in ... ossa
ista ... quod imago ... Quandoque
ut inducat nos ad confessionem vt luce
xviii° c° Quid vis ut fa
ciam tibi etc. ... nobis
... confitendi ... nec est ...
... dubitassemus

Iohannes baptista
dicitur lucerna propter lucem
et claritatem vitae ... Jo. v° c°
... propter infirmitatem
... corporis in vase
fictilibus propter obscuritatem quia
lucerna solet lucere in obscuro vt
Ysaie ix° c° Populus qui ambulabat
in tenebris etc. Iohannes dr
tur lucerna quia solis preceptis
aduentum baptizando praedicando mo
riendo et Christi mortem praecessit vnde
... in figura huius ... xpm ...
... praecessit ...
... precedit
In ... vero ... duo per quod sig
nificatur ... eternum ... precedet
scilicet elias et enoch ... et ... vallis (?)

voluit iam deus prodire quia
ligatis linguis et labiis inepti ad
predicandum / Iohannes fuit lu-
cerna accensa in utero ubi sensit
adventum christi ut Luc. primo c. / unde hoc mihi
ut veniat mater domini mei ad
me / Exposita in deserto unde Io.
primo c. ego vox clamantis in deserto
Emuncta in baptismo ubi christum
baptizavit unde ego a te debeo bapti-
zari Extincta in maceris omnino
ubi expiravit unde Io. v° c. Ille erat
lucerna ardens et lucens vos autem voluistis ad horam
exultare in luce eius / Et vocabat
eum cum missam esse Iohannes
fuit lucerna ardens et non lucens
in utero tantum ardet et non lucet
sibi et non aliis proficit / Quia lucet
et non ardet / non sibi sed aliis proficit
Fuit lucerna ardens Iohannes v c. Et
lucens in deserto / Quia lucet sibi
et ardet quod debet deo et homini
ardere et lucere Iohannes baptista
commendatur in multis quia a christo Mt. xi°
c. et Luce vii° c. / dicente Inter
natos mulierum non surrexit ma-
ior Iohanne baptista Et ubicumque
occurrit nomen de Iohanne baptista
in evangelio commendatur a christo
Non ergo mendicat humane laudis
suffragia qui laudatur a deo / secundum
dictum illud psalmi xxxiii° In do-
mino laudabitur anima mea
quia non tantum ab angelis sed etiam
ab archangelis laudatur / quia na-
tivitas eius per gabrielem fuit
annunciata Luce primo c. Et nativitas
christi ut sancta scriptura prenunciata
Quia in utero exultavit matre
domini veniente / et eius mater scilicet
Elizabeth prophetavit dicens Luce
primo c. unde hoc mihi ut veniat mater
domini mei ad me / ecce ut facta
est vox salutationis tue in auribus

meis Et sic quia in utero sanctifica-
tus est ut possit dicere Ab infantia
crevit mecum miseratio et ab utero
matris mee egressa est / iustitia sanctitatis
sed antiquis sanctis qui magnificantur
et extolluntur apud deum et homines
in miraculis / Sed ad veram magni-
ficationem miraculum in temporibus
gratiam / in nativitate sanctitas in con-
ceptione / humilitas in sanctitate ve-
ritas in predicatione / zelus in cor-
reptione / constantia in passione
quia cum esset sanctificatus ab utero
corpus suum innocentissimum
castigavit atterendo / afflixit in ha-
bitu omnibus nobis formam sancte
conversationis exhibuit Quia ipse
est angelus dei de quo scriptum
est Ecce ego mitto angelum me-
um qui preparabit viam tuam
ante te / Quia sicut parat do-
mum lucernam christo sicut ut alios
illuminans preparaverit deo ple-
bem perfectam / lucebat enim
vite et merito lucebat verbo
lucebat exemplo Sed lucebat in tre
angelicam vitam ducens
Ipocrisis quedam est tollera-
bilis in facto et laudabilis
quia bona vel mala inten-
tione fieri patet / Et ideo in bo-
nis potius quam in pravis iudicare
debemus Ipocrisis que est in solo
verbo non est multum laudabilis
ut cum aliquis male vivit et
bene dicit
Irascatur quis salubriter
carnem propriam constringendo
ut dicere possit i. Cor. ix°
c. Castigo corpus meum
corrigendo ut Hebr. xii° c. Flagellat alicui
deus omnem filium quem

recipit peccanti sibi se comparan
do ut dicit illud .i. Cor. xv.
Omnibus infirmos et ego non infir
mor. Malis autem bonos ut ps. lxxx
viii. Tunc loquetur ad eos in
ira sua etc. in te etc.

Irascitur deus salubriter bo
nis eos puniendo ut ps.
lxxxix. Deus repulisti nos
et destruxisti nos. Irascitur
deus malis in futuro ut ps.
vi. Et xxxvii. Domine ne in
furore tuo arguas me

Ira dei est indignationis
ut ps. lxxvii. Misit in
eos iram indignationis sue
Item ps. lxxxviii. Castigatio
omnis iram tuam correptionis
vel consummationis ut Hebreorum xii.
flagellat deus omnem filium quem
recipit

Ira hominis est
iusta qua quis sua et
alienis peccatis irascitur de
hac dicitur ps. iiii. Irascimini
et nolite peccare. De hac
etiam dicitur quod non est perfectus
christianus qui non irascitur. Ira
hominis est iniusta qua quis alium
odio habet ut .i. Iohannis iii. Qui
odit fratrem suum homicida est
in corde. Et si non actu homicida
est tamen voluntate. Et peccans volun
tatem consequitur omne meritum et
non peccans actum ut maius
peccatum sit voluntate quam actus
quia quis voluntate magis attor
sed maior satisfactio iungitur pro
actu quam pro voluntate Sic
clericus non propter peccatum mortale quem
impedit bigamia. Et fornicator
propter. Item Matth. v. Omnis qui ira
scitur fratri suo reus erit iudicio

Item apud Ephesios iiii. Sol
non occidat super iram vestram
.i. peccatum ipsa ira non duret usque
ad occasum solis vel solis christi.
Item Proverbiorum xv. Mollis responsio
frangit iram sermo durus excitat
furorem

Iubilus est mentis exultatio
que nec taceri potest nec pre
sui magnitudine plena
per exprimi voce. In iubilatio
ne ostenditur intellectus ut ps.
xlvi. psallite sapienter. Voce
ut ps. xcvii. psallite domi
no in cythara et voce. Opus ut
ps. cx. Intellectus bonus facien
tibus eum. Iubilus exprimit incipi
entis divinis infinitatem iram
ut ps. xviii. Tamquam sponsus
etc. Et illud Ier. i. Et a domine
Ierem. i. a a a. domine puer ego sum
et nescio loqui. In medio orationis
imperfectionis imperfectionem laudis ut
in principio respiratio orationis vii Mage
ad Banda consuetudo altare
in quibus tibi respondit sub im
perfecta oratione perfectum domino de hac
imperfectione dictum est ps. cxxxviii.
Imperfectum meum viderunt oculi
tui. In fine orationis desiderii
magnitudinem sicut antiqui patres
desiderabant adventum eius Isaie
lxiiii. a. dicentes utinam dirumperes
celos et descenderes ut veniret
sicut et nos spiritum Sed sicut iustis
profecerat gaudium cordis quod sunt
in patria quia adhuc expectant
corpore glorificato. Inde est quod
in diebus omnibus non iubilamus quia
Christus in corpore et anima resurrexit

celebrantur filii ne in laudibus
que in memoriam diuine passionis
cantantur / quia dominus ea hora
resurrexit / similiter vos matutinis
laudibus iubilamus scilicet per laudate
dominum de celis / benedictus / quia non-
dum plenam habent glorificationem
habent illi qui sunt in patria quia
in media nocte Sed in completorio
nulla fit iubilatio / quia completa
perfusi erunt leticia / quia in corpore
et anima resurgentes nil amplius
desiderabunt sed plene et perfecte
laudabunt deum

Iudea dicitur terra iudeo-
rum scilicet terra promissorum et
tunc a iudeis dicitur vel
pompeius totam terram iudeorum
fecit tributariam Ecclesiastici ... terra regis
inde vel ii paralipomenon xx Iudea
et ierusalem nolite timere cras egrediemini contra
dux eorum ut eum distinguitur
inter iudeam et samariam vel mat.
iio c. Cum audisset ioseph quod
archelaus regnaret in iudea in
dei seruicium ad vitam eterne iusti-
ciam dei ut in eis apparent pena
et dispersio propter mortem cristi
Math. xxvii. c.
Sanguis eius super nos et
super filios nostros / propter confirmationem
et obstinacionem ut scilicet faciat nobis testi-
monium contra gentiles / quia contra-
rii nostri sunt / laudabile enim testi-
monium ab aduersariis est vel Genesis xxv.
c. / Maior seruiat minori / propter
complendam promissionem dei Si
fuerit numerus filiorum israel quasi are-
na maris Osee i. c. vel prov.
lxxxvi. Iustificatus est
Nota quod iudei rigorem sustinent
alias et per occasionem cristi tamen

veniunt in meliorationem et facti
sunt facti sunt / et deceptis sunt
primitiua ecclesia in vilem / quibus nichil
erat prius Sed ad omnia eis quia
et ibi fundamentum sue fundacionis
cum sitim vero de iudeis ibi filii
effrem intendentes et / sicut ioseph
filius Iacob duos habuit filios ma-
nassem et effraim quibus Iacob
cancellatis manibus benedixit / et manum
maiorem natum ioseph posuit
ad dexteram partem / patet quod iacob
figurauisset / quod primi erunt nouissimi
et nouissimi primi per aduentum sal-
uatoris / de quo Iohannis ait i. c. g.
Qui post me venit ante me fac-
tus est Et abel Genesis viii. f. Ma-
ior frater suo prelatus est / Et Isaac
ismaheli / et Iacob esau cognomine
suo prius ei nato Genesis xxv. c.
Et malachie i. c. et pharetis za-
ram / qui prius manum emisit Genesis
xxxviii. Et de filiis prius
maioribus i. Regum xvi. c. quod prob-
iudeorum pluris quam christianis ideo
dicit propheta ps. lxxvi. Cum
propheta iudeorum filii effrem intendentes
Item sicut spiritus prius est quam carnem
et quam in prius vel legis spirita / ita
iudei prius quam christiani fuerunt
et tunc christiani meliorem vitam habent
Nota quod Gilbertus contra
iudeos et conuersi sunt dicens tunc
lex melior est proprie obseruanda illa
scilicet que est prior mea / ut illa scilicet
que precipit hominem lapidari qui colli-
gat ligna in sabbato Numeri xv. f.
An illa que habet in manu que dimit-
tit non tantum septies sed usque septua-
gesies septies Math. xviii. c. Et
illud Iohannis viii. b. Vade et amplius noli
peccare

Iudex noster in primis est sacerdos
ad quem advocatum habemus
iustitiam humanae conditionis
de corpore occurrunt angeli boni
et mali / quia si fidelis est anima
recipitur a bonis si autem infide-
lis recipitur a malis / ergo et
quot boni et mali tunc occurrunt
habemus ex vita beati martini
et beati fursei. Iudex noster in
futuro deus in die iudicii psalmo
Coram quo adversarius noster et sola-
rius nostra Et hos libros quem iudicans
habemus / sed deus solus districtus
iudex dicitur / quia non est accep-
tor personarum Rom. ii. Et act.
x. c. Item sap. vi. c. Et po-
tentes potenter tormenta pa-
tientur Et luce xii c. servus
sciens voluntatem domini et non faci-
ens vapulabit plagis multis Et
quia omnium peccatorum punitor punit i.
omne peccatum punit unde nullum peccatum
impunitum nullum bonum irremuneratum
Et apostolus Rom. i. c. Revelabitur
ira dei de celo super omnem impieta-
tem et iniquitatem hominum i. vindicta
dei ad iudicium veniens de celo
super omnem impietatem quantum ad
deum et iniustitiam quantum ad proximum Iu-
dicit super omnes impios et iniustos
ad ostendendum quod nullum peccatum omnino
relinquitur impunitum Et apostolus
hebre. ii. c. omnis prevaricatio
et inobedientia accepit iustam retri-
butionem mercedis Ubi prevarica-
tio quantum est commissum peccatum vetitum fa-
cere et inobedientia que est precepta
relinquere accepit iustam retribu-
tionem scilicet quam meruit i. secundum quod
meruit mercedis ut per qualitate
peccatorum sit qualitas pene Attende
singula verba omnis prevaricatio
dicit ut ostendat ut pro singulis pec-
catis sit reddenda pena apostolus dicit

Non solum omnis prevaricatio puni-
etur tamen iniustorum levis est sed pre-
cipue pro prevaricatione accepit
mercedem iuxta quod dicit iusta
ne perire videatur iustitia propter
misericordiam / quod vero ait retributionem hec
ad equitatem pene refertur que
peccato equalis erit / quia secundum
hoc quod peccatum maius vel minus erit
maior vel minor pena erit pro
eo / Et quod vero ait mercedis hoc
ad equalitatem pene hic refertur
ut tamen libidinis igne periret
igne puniatur Iudex districtus
dicitur propter eternalem penam
quia eternaliter punit quod tempora-
liter commissum est secundum aug. xix.
Q. ibunt in supplicium eternum tamen luce
xvi° d. v. c. magnum chaos inter
nos et vos etc. Et super illud Cor.
Ps. lxxi Et usure et iniquitate
dicitur usure quia plus exigitur in
suppliciis quam commissum est in culpis
Bernardus dicit ubi peccat in suo eterno
pec deus punit in suo eterno Ad
maiorem ergo iustitiam iudicantis
pertinet ut numquam careat supplicio qui
in hac vita numquam voluit carere volun-
tarie peccato Iudex districtus deus
propter severitatem unde ignis in con-
spectu eius exardescet / Sed quare
hic dicitur districtus cum dicatur psalmo
Ex° misericors dominus quia nullam pe-
nam infert quam in hoc respondeat tamen
quia semper de pena peccato debita
aliquid relaxat Non enim quantum
hic est quod deus si districte iudicaret
neminem salvaret
Iudicabit deus in futuro iudicium
cando Augustinus xxv. c. Esurivi et si-
tivi etc. / Iudicando scilicet in certa
et hora ut ascendit in celum et de-
scendat ad iudicandum unde act. i.
xxvi c. venite benedicti patris mei

Item p̄s° lxxi° Iudicabit pauperes
in iusticia i. salvabit abundancia
pacis. vnde ag. xxx q. f. / Ite maledicti &c.
Item ysa. xxvi° / Tollatur impius
ne videat in futuro gloriam maiesta
tis. Item hebre. xiii° c° / fornicatores
et adulteros iudicabit deus
i. eternaliter dampnabit. Item p̄s°
xxxiiii° / Iudica deus nocentes me
i. dampna. Iudicabit deus in
presenti discernendo merita sine
loca quomodo permixti sunt boni
malis. vnde p̄s° xlii° / Iudica me deus
et discerne causam meam. Ex que
do vt Io. xii° / Nunc iudicium est
mundi et Io. xvi° / princeps huius
mundi iam iudicatus est. / Et Io. iii°
c° / qui non credit iam iudica
tus est. Corrigendo. / Et hebre. xii°
dicitur flagellat vt corrigamini. Et
I pe. iiii° c° / Tempus est vt iudici
um incipiat a domo dei / vt scilicet
pius corrigantur miserendo. / Vnde
p̄s° lxxi° / Iudicabit pauperem et hu
milem. Et ita multiplex est iudicium
in presenti et in futuro. Et vtrumque in
fine est et verum. vnde apostolus ii Thess.
i° c° / tribulationes. vestre in signum sunt iusti
iudicii. Iustum iudicium dei est quod
permittit bonos affligi malos autem
prosperari vt grauius ruant. secundum illud
p̄s. lxxii° / deiecisti eos dum alle
uarentur &c.

Iudicia dei sunt dulcia ad per
cipiendum vel meditandum. vnde
p̄s° xviii° / Quam dulcia fauci
bus meis eloquia tua domine.
Sed audiendum vt illis ag. xxv° q.
Qui iudicabunt et non iudicabuntur.
Ad faciendum vt ag. xi° c° / Iugum
enim meum suaue est. / prima scilicet dulcia
secunda dulciora / tercia dulcissima.
Iudicia dei sunt quibus nunc et in fu
turo iudicatur mundus. que scilicet p̄s° x
xxv° / abissus multa et inscru
tabilia. vt ibi p̄s° cxviii° / In labiis
meis pronunciaui &c. / Non dicit omnia
iudicia tua / sed omnia iudicia oris
tui i. que precepisti vel que per elo

quia tua in dedisti. Iudicia ergo
oris tui dicit i. que per prophetas
et apostolos locutus es / qui sunt os
dei. Ie. xv° c° / Non est contrarium quod
ait apostolus Ro. xi° / O altitudo
diuiciarum sapiencie et scientie dei. Iudi
cium est discrecio vt ysa. v° c° /
Iudicate inter me et vineam meam
i. discernite inter me et plebem
meam. Iudicium superacio vt p̄s°
liii° / In virtute tua iudica me. i.
in fortitudine tua supera me.
Iudicium est dampnacio vt i Cau
dem° xxxv° q. / Et arripuit iudi
cium manus mea i. execucionem dap
nacionem potestas mea. Iudicium est dis
crecionis vnde p̄s° xlii° / Iudica
me deus et discerne causam meam.
Item Io. ix° c° / Ego veni in mundum
in iudicium i. in discrecionem bonorum
et malorum. Item Io. iii° c° / et eius
dem xii° c° / Non venit filius
hominis vt iudicet mundum sed vt sal
uetur mundus per ipsum. / De vtroque
iudicio intelligendum est illud Io. xii° c°.
Non veni iudicare sed iudicari. In
futuro iudicabit. vnde non est contrarium
illud Io. v° c° / pater non iudicat que
quam sed omne iudicium dedit filio &c.
Iudicium est execucionis vt Io. iii° c°
Qui non credit iam iudicatus est.
Condicionis et dampnacionis
vt hebre. xiii° c° / fornicatores et
adulteros iudicabit deus i. dampnabit.
Condicionis vt p̄s° lxxxi° / In
dicate pupillo et humili. i. ad ho
norem pupilli. Vbi est contrarium quod
alibi dicitur scilicet ag. vii° / Nolite iudi
care &c. / scilicet de dubiis et incertis
de quibus incertum est quo animo fiat
vtrum scilicet bono vel malo. de quibus
nemo sine periculo iudicat. / De du
biis et incertis nemo debet iudicare
affirmando sed optando sic scilicet si deus
velit vt ita fiat sic vt credet. si
vero affirmando volumus iudicare

meliorem partem non deteriorem eliget
debemus. Et est sensus. Nolite iudi
care iudicio suspicionis et nolite iudi
care iudicio dampnationis. Notandum
tamen ut ait expositor. Et quedam sunt
manifeste bona quedam manifeste
mala. De quibus iudicare licet et si
nescimus quo animo fiant. Sunt autem
media que bona vel mala esse possunt
de quibus iudicare periculosum est
et a domino prohibitum. Et hec scilicet am
bigua semper in meliorem partem
vertere debemus. Item beatus Ysidorus. Si videris
sacerdotem ponentem manum super
mulierem. dic quod ad benedicendum facit
sed tamen dominus ait. a fructibus eorum
cognoscetis eos. Et mali eadem
faciunt que et boni virtute perse
verantie probantur et discernuntur
ab aliis. Iudicium est auctoritatis
totius trinitatis. Auctoritate enim iudica
bit trinitas. Iudicium est mani
festationis et solius filii. Unde pater
non iudicat quemquam sed omne iudi
cium dedit filio qui solus apparebit
in die iudicii in humana forma
ut iudei videant in quem transfixerunt.
Unde dicit ut intelligatur utrumque
iudicium patris et filii. Iudicium
est assessionis quod erit et qui omnia
pro Christo reliquerunt et iudicio iudi
cabunt ipsum. De quibus dicitur
Mt xix g. Sedebitis super tronos iu
dicantes duodecim tribus. Iudi
cium est approbationis quod erit
omnium hominum quia dictabit eis
conscientia quod iuste vel salvabuntur vel
dampnabuntur. Et approbabunt dei sen
tentiam. Secundum quod tibi erit o homo
in die iudicii cum tecum loquetur
conscientia te accusabunt elementa
contra te portabunt tempus perditum
allegabunt. clamabunt conquerentur et
creature loquentur et hec quando
instabit dies illa dies ire Iacobi
v d. Iudicium fiet et sine mora
deliberante vel salvante vel manife

sta qui non fecit misericordiam. Secundum quod
meruit qui aliena rapuit si et
taliter dampnatur qui de suo non
dedit ut dicitur ad Thess. Et naliter
in ista die quamquam moritur talis
in iudicio apparebit vel iudicabitur.
Iudicium dei dicitur dies occultus propter
temporis incertitudinem ut ait Mt.
media nocte clamor factus est. Item
Mt xxiiii e et Mc xiii d. De die
illa nemo scit neque angeli etc. Item
i ad Thess v a. Item obscuri sicut no
cte obscuri sunt propter bonorum et malo
rum et malorum incertitudinem quia
incertum nobis qui boni et mali erunt
in districtione. Unde Ro xiiii b. Et ii Cor
v d. Omnes astabimus ante tribunal
Christi. propter primorum vel penarum incer
titudinem quia ut ait Salomon Eccl
ix a. Nemo scit an amore vel odio
dignus sit. Et qui digni odio sunt
quantitatem penarum nescit. Et propter
hec tria dies iudicii quamquam dicitur
nox. Et quia de nocte fiet iudicium
significatum est in in Exo xii e. Quod
media nocte virga Aaron floruit
Iudicum xvi b. Sampson portas
Gaze tulit. Et Gen xi e. Primo
genita Egypti percussa sunt. Mt xxvi
g. Petrus dominum negavit. Luce ii a
Christus natus est. Et Mt xxv a b. Et
Mc xvi b. Resurrexit. Media autem
nocte ut ait Augustinus. Venturus dicitur
non pro hora temporis sed quia
tunc veniet quando non speratur. Iudi
cii dies dicitur manifestus propter iudi
cantis claritatem vel manifestationem
ut Ps xlix. Deus noster manifeste ve
niet. Item ibidem. In conspectu eius
ignis exardescet. Propter librorum et
conscientiarum apertionem quia tunc conscie
singulorum patebunt et tunc adimple
bitur illud Mt x e. Et Mc iiii b. Et
Luce viii b. Nihil occultum quod non reveletur

ppt captam ulcionem ut ps. lxxvii°
Tanquam potens crapulatus a vino
enim dicetur apoc. xxv° f / Ite maledi
cti etc. / ppt hec et cetera dies domini
sz iudicium futurum dicatur manife
sta / De die autem illa ait dominus
ubi s. / De die illa nullus scit et
apostolus i thess. v° a / Dies domini
sicut fur in nocte ita veniet Sophonie
i f / Dies illa dies ire Item amos
ix° f / In illa die stillabunt montes
Et apoc. vii° f / et luce x° c / Venite in
nomine tuo eiecimus demonia. Iudicii
dies dicitur magnus / quia / non sequetur
nox operi / quia in eo totus mundus exa
minatur claritate / quia tunc fulge
bit luna sicut sol / et sol septempliciter
ut ysaie xxx° f / Erit lux lune sicut
lux solis et lux solis erit septem
pliciter sicut lux vii dierum i. die
qua alligaverit dominus vulnus populi sui
i. mortem / et omnes miserias abpo
net / In die iudicii erunt quatuor
ordines / alii iudicabunt / et non iudi
cabuntur ut sunt boni / sicut apostoli
et alii perfectissimi / de quibus dicitur
mt. xix° vos qui reliquistis omnia et
secuti estis me Et daniel / dominus ad
iudicandum veniet cum sena ptate
sua Et prov. xxxi° e / nobilis in por
tis vir eius quando sederit cum sena
toribus terre / et hii qui nunc iuste et
inreprehensibiliter vivunt ut ps. xc
m° / Donec iustitia convertatur in
iudicium i. iusti iudicabunt pauperes de
quibus dicitur Job xxxvi° d / Non sal
vat impios et pauperibus iudicium
tribuit / Et iusti iudicabunt ut ps.
l° / Dominabuntur eorum iusti in matu
tino i. iudicabunt eos in futuro iudi
cio / alii nec iudicabunt nec iudica
buntur ut sunt mali qui iam iudi
cati sunt scilicet infideles quia cum damp
nati eorum totus est notus ps.
i° / Non resurgent impii in iudicio
Jo. iii° / Qui non credit iam iudicatus est

Et apostolus ait ro. ii° c / Qui sine le
ge peccat sine lege peribit / Alii
iudicabuntur et salvabuntur ut me
diocriter boni de quibus dicitur mt.
xxv° f / Esurivi et dedistis mihi man
ducare Et de istis dicitur mt. xxv° f
Ibunt iusti in vitam eternam / Alii iudi
cabuntur et non salvabuntur / ut me
diocriter mali quibus dicetur mt. xxv° g
Esurivi et non dedistis mihi mandu
care / De istis potest intelligi id Jacobi
ii° b / Iudicium fiet sine misericordia ei qui
non fecit misericordiam / Et tunc nulli dap
natorum dicent / De quibus sicut scriptum
est Sap. v° b / Nos insensati vitam
illorum estimabamus insaniam et finem
eorum sine honore ecce quomodo compu
tati sunt inter filios dei / quid nobis
profuit superbia aut divitiarum iactantia
contulit nobis / transierunt illa tamquam
umbra et nos in malignitate nostra
consumpti sumus Et tunc complebitur
illud Sophonie i° d / A prima porta
erunt clamores a secunda ululatus
vel aliter legitur / Duo ordines erunt
in iudicio electorum et reproborum et utrorumque
erunt duplices super planum de philip
ubi querit iudeo iustitiam in fide di
cunt sancti / Et in die iudicii soli
sancti occurrent in aere deo portati
ab angelis impii vero manebunt in
terra quousque complebitur propter
finem iudicii / Ieronimus in annalibus
libris hebreorum habetur invenit
signa dierum ante diem iudicii quindecim
utrum continui sint an interpolati ta
cuit non expressit / prima die eriget
se mare xv cubitis super montes stans
super altitudinem montium in loco suo
Secunda tantum descendet ut vix videri
possit / Tertia marine belue super ma
re apparentes dabunt rugitum usque ad
celum / Quarta ardebit mare et aque
Quinta herbe et arbores dabunt rorem
sanguineum / Sexta ruent edificia

sepulcra per terre aduentum colliduntur
Decima fiet equalis terre motus
Prona equabitur Vndecima exibunt homines
de cauernis suis amentes et non po-
terunt loqui mutuo Duodecima
surgent ossa mortuorum et stabunt
supra sepulcra Terciadecima cadent
stelle Quartadecima morientur viuentes
ut cum mortuis resurgant Quinta
decima ardebit celum et terra Quinta
decima fiet celum nouum et terra noua
et resurgent omnes

Iudices sunt prelati ecclesie ut iudi-
cum ii° Suscitauit dominus iudices qui
liberarent eos etc. Dedit eis iu-
dices ut iudicarent eos et co-
stituit super eos prelatos prelatos qui
regerent eos Iudices mali prelati
ut Jacobi ii° c° adducunt iudices in
superiorem quia prauos prelatos permi-
sit dominus accedere Iudices iudei
xpistum iudicantes ut Jacobi v° c° ubi
enim iudicium operauit quia corda
iudicorum x̄ii iudicium iniquum de
corda permisit

Iusticia est mensura debiti
ut Jacobi v° c° que dicit omnibus
proximo debitum dilectionis per dilecte
in uti diliges amicum tuum odio ha-
bebis inimicum tuum in bono neque
aut aliquis xpo et Rom. morte sunt
ista et est appellata ecclesia est
data in signum et sunt nunc qui stabat quam
causam Iusticia est eterna que
clamat Jacobi v° c° Benedicite
persequentibus vos Et Luc. vi° que
fecerunt vobis maximas iniurias et
Diligite inimicos vestros Dicit Johannes
iiii° c° Qui odit fratrem suum ho-
micida est Dicit lex iusticia aut
domini ad Luc. vi° c° Beati qui esuri-
unt et sitiunt iusticiam quoniam ipsi
saturabuntur Iusticia eterna

tua complacuit ut ad templum sa-
nctum iusticiam ut Eccl. xxxv° c°
consuetudine autem hic prelatus deo
et qui eum diligit in quantum
odit autem suum Jacobi v° Et cor-
pori ea reddit pabulum ne defi-
ciat omnis relinquat virga
ut composito gradu possidebit
sum et spiritum suum vehat unde
Prou. xxvi° c° Castigo corpus meum
ad dominum sicut iusticiam qui non super
omnia diligit ut ait Mt. x° Qui
diligit patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus
Jo. xxiii iusticiam non seruat
qui non facit iusticiam vero ille qui
vero sicut illud Jo. Rom. iii° c° Qui non
mentis odii tandem qui me et illud
Jo. xiii° venenum aspidum sub
labiis eorum Quod quia per aliud
fecit peccatum tuo quod unus est
ut vero unde dicit Ezech. iii° c°
ad pastores Israel de omnibus suis lo-
quens aut sanguinem eorum
de manibus vestris requiram Iusticia
est fides ut Jo. xxxiii° lingua
mea tota die meditabitur iusti-
ciam tuam et peccatores inci-
piabant fidem tuam Iusticia
bona actio ut Mt. vi° Attendite
ne iusticiam vestram faciatis coram
hominibus id est ne opus vestrum bonum
faciatis pro laude humana Iusti-
cia pro firmitate ut Jo. xxxv°
Iusticia tua sicut montes dei iusti-
cia in uiuentibus sublimatus Iu-
sticia flagella iustificata ut Jo.
xviii° Iusticiam eius non repulit a
me id est uerum flagellum ab eo

Iusticiam hominum hoc lex dominus sed
communi deo Dic legitur super
epistolam ad ephes. Iusticia non est

in abscondendo sicut in manducando
sed magne (?) sequi immunditie et
latenter tollerandi inopiam et
ut in paupertate non se corrumpendi
per habundantiam
Iustificatores sunt opera insti
tie. Unde psalmo cxviii. Iusti
ficationes tuas custodiam i.
opera iusticie. Nomine delinquas
usque quoque uel usque i. valde quod
idem est ne peccatum. Item ibidem
Concupivit anima mea iustifica
tiones tuas i. opera iusticie. Iu
stificationes mille sunt preceptio. Ysa.
Exo. xxiiii. ut famula sequitur hebreus
puer non plus quam sex annis ser
uiat. In septimo liber egredietur
per quod significatur quod fideles
in mundo qui septem etatibus distin
guitur seruiunt bona et in requie
liberi erunt. De hiis iustificationi
bus dicitur psalmo cxviii. Iustifica
tiones tuas meditabar. Iusti
ficatur impius quatuor concurrunt
scilicet tempore non causa. Gratie
infusio ut Ro. iiii. c. Gratis iusti
ficati. Motus liberi arbitrii et quid
et liberi arbitrii ut psalmo. Sacri
ficium deo spiritus contribulatus. Peccatorum
remissio ut Luce vii. c. Dimissa
sunt ei peccata multa. Primum scilicet in
infusione gratie facit deus sine
nobis. Sed tria que sequuntur
facit nobiscum. Unde Io. xiiii. c.
Dicitur maiora facere quam ipse quia
maius est iustificare impium quam
creare celum et terram. Sine no
bis creauit sed non iustificat sine
nobis. Et sic maiora faciet Ego
dicit. Qui credit in me que
ego facio et maiora horum faciet
Io. xiiii. c. Horum more grecorum
pro ablativo ponitur. Et hec exponitur
super singulariter de petro quia
maius fuit infirmum sanare umbra
petri quam tactu fimbrie Christi. Spe
ciosus que predicatione sua totum
mundum convertit Christus vero unum populum
monte sibi mortificauit. Et quamvis
hoc diceret scilicet maiora horum
faciet predicabat quod de omnibus
iustis et pius est oppositum est. Scilicet
de petro quia petrus singulariter omnibus apo
stolis. Omnes iusti quidem maiora
fecerunt non autem scilicet in isto tempore
Vel maiora quam maius iustificata
maius est iustificatum est sanare
umbra quam tactu. Iustificatur deus
id est manifestatur in opere Ro. iii. ut
Ro. d. Iustificata est sapientia a filiis
in sermonibus quod ut psalmo l. Ut iusti
ficeris in sermonibus tuis. Iusti
ficatur malus homo per iniustam
laudem vel plures ut Ysaie v. ad ma
los prelatos dicitur ve qui iusti
ficatis impium pro muneribus
stultorum opinionem Ro. xxiiii. Sunt
de iudeis statuentes iustitiam
suam iusticie dei non sunt subie
cti. Per pessimorum comparationem. Unde
Ezechiel xvi. c. Iustificata est soror
tua Sodoma ex te. Iustificatur
id est habetur bonus per gratiam ut Ro. iii. c.
Iustificati gratie.
Iustus comparatur cedro quia
cedrus est imputribilis et
altior aliis arboribus presertim
in libano qui interpretatur candidatio
Iustus erit imputribilis et
sola immortalitate candidus. Aliis
arboribus comparatur iustus quia sicut
arbores non mutantur in genere
Sic sunt qui comparantur iustis
impiis et superbis. Sicut cedro

Iusti dicuntur oues propter mansue
tudinem vnde Jer. xi. Sicut
agnus mansuetus qui portabatur
ad victimam. Propter patientiam fortitudinem
tudinem ut ps. xliii. et Ro.
viii. Propter etiam mortificamur tota
die. Propter vtilitatem quia quicquid
est de oue vtile est. Cant.
iiii. ps. cxliii. Oues eorum
fetose habundantes. Propter car
nium comoditatem. Nam sicut ouis
mortua carne nos suo vestit
ita martires suo exemplo. Iustus vt
palma florebit. Propter carnis et anime
luctam vnde ad Gal. v. Caro
concupiscit aduersus spiritum. Propter primo
rum meritorum magnitudinem vnde
Ro. viii. Non sunt condigne
passiones etc. Propter carnis maturitatem
tenacitatem vnde Mt. xi. A diebus
Johannis bapt. regnum celorum vim
patitur. Iustus comparatur pal
me propter radicis asperitatem et cor
tis ariditatem vnde Sap. v. Nos
nos insensati vitam eorum estima
bimus insaniam. Propter altitudi
nem ut ad Phil. iii. Conuersa
tio nostra in celis est. Propter concre
pulchritudinem vnde Sap. iii. Si
coram hominibus tormenta passi sunt
spes illorum etc. Propter fructus tardi
tatem quia palma non nisi cen
tenaria fructum facit. Ita iusti
vnde ps. cxxv. Venientes
autem venient cum exultatione. De
iustis dicitur. Fulgebunt iusti sicut
sol etc. Mt. xiii. Et Sap. iii.
Propter corporis splendorem et impas
sibilitatem Sap. ibidem. Et tanquam
scintille. Propter eorum sublimitatem
Sap. ibidem. In harundineto discurrent. Propter

eorum agilitatem. Item ps. ...
iii. Non vidi iustum dere
lictum. Item ibidem. Iusti autem here
ditabunt terram. Item ps. xxxiiii.
Salus iustorum a domino. Item ibidem.
Oculi domini super iustos. Item ibidem.
inter tribulationes iustorum et de omnibus
his liberauit eos dominus. Psaltarium
primum. Item ibidem. Custodit
dominus omnia ossa eorum. i. potentias et alias
virtutes. Item ps. xci. Iustus
ut palma florebit. Item Sap.
iii. Iustorum anime in manu dei
sunt. Item Apoc. xxi. Et abstergit
deus omnem lacrimam ab oculis
sanctorum. Item ps. xlviii. Domina-
buntur eorum iusti in matutino
i. in iudicio iudicabunt eos.
Item ps. cxi. In memoria eter-
na erit iustus. Item Abacuk ii. B.
Iustus ex fide viuit i. ex sola gratia
dei. Item iustus sum non timebo
nemo me contristet. Iustus autem
inquit confidit ut leo. Salomon
autem ps. xxviii. Noli nimis esse
iustus. Greg. Justitia
iustitia modum non habet in crudelitatem
litatem cadit. Item Ecc. iiii.
Fili pro anima tua certa
iustitia agonizare. Pro anima tua certa
certa pro iustitia usque ad mortem
et deus impugnabit pro te inimicos
tuos. Item qui custodit iusticiam
apprehendet illam. De iniustis dicitur ps.
xxxvi. Sicut oues in inferno positi
sunt mors depascet eos.
Iuramentum aliud licitum
aliud illicitum quod sit dolosum
quod nec est bonum nec malum
sed semper a malo est. i. ab infirmi
tate illius qui aliter non credit
sic est concessum. i. permissum. De

Sic dicit Ieronimus super Ieremiam le-
ctione 4a. Iuramentum habet tres co-
mites scilicet veritatem iudicium et iu-
sticiam / veritatem puritatem
conscientie et execucionem secundum quod vult super
iuratur. Iudicium id est discrecionem
id est fiat cum discrecione et iusticia
id est quod licitum sit et iustum. Et si
quibus tribus quilibet caret a periurio.
Et si ista defuerint nequaquam iu-
ramentum erit sed periurium. Item
Cornelius papa de hoc sancto ... videlicet
Nam qui in sanctis audet iurare sa-
crum faciat cum omni honestate
et timore dei. Et pueri ante
annos discrecionis non cogantur iura-
re. Sed hoc iuramentum prohibet dominus
dicens Matthei v°: Ego autem dico vobis
non iurare omnino. Super quo dicunt
sancti: Sic iuramento non prohibuit
iurare dominus periculum scilicet
periurii quod frequenter eveniet. Item
ibidem non periurabis reddes autem
domino deo tuo iuramenta tua. Non
dixit non iurabis sed periurabis. Ibidem
dicit glossa: non prohibet deus licitum
iuramentum cum verum iurare est. Et
paulus iurat licet a malo sit vel
fiat ad Gal. 1°: Que autem scribo
vobis ecce coram deo quia non mencior.
Iurant apostolus et glossa veritate com-
pulsus quia nisi fortis non crederemus
ei et utile erat ut crederemus ei.
Item apostolus iurat ii Cor. xi° quia
dicit testis est mihi deus. Et heli-
seus propheta iurat iiij Re. viii°.
Hec dicit dominus vivit dominus
exercituum in cuius conspectu sto. Quia
et dominus iurat ps. cix°: Iuravit
dominus et non penitebit eum. Item
Gen. xxii° per memetipsum iuro dicit
dominus. Iuramentum aliud dicitur
licitum aliud illicitum ut per incantaciones
quod iuratur ut omnino certum est quod non sit
iustum pro certo iuratur est mortale peccatum

quod fit de illicito. Et hec semper
est periurium id est peccatum iuratum nec
debet duci ad effectum quia mortale
est / sed dum inde penitet quod iurat
tale iuramentum utrumque prohibitum
est scilicet illicitum. Iuramentum est quod
superfluum quod fit ab hiis qui nesci-
unt nisi in iuramento hiis sermonem
aperire hoc fere mortale peccatum est
quando in consuetudine habetur. De
hoc iuramento scilicet illicito dicit Iacobus
v°: Nolite iurare omnino neque per
celum neque per terram. Sed Augustinus ...
... vere dico et qui super lapi-
dem iurat periurus est et non est
magis pro creatura vel pro quod aliud
iurare quam per deum. Sed pre...
xv / Si quis per capillum capitis dei
iuraverit vel per caput vel alio
blasphemia contra deum usus fuerit
si in ecclesiastico ordine est depo-
natur si laicus anathematizatur.
Et qui per creaturas iuraverit acri-
ter castigetur. Item Beda super
lucam scilicet in passione domini: Gravius
est deum blasphemare in celis
quam qui eum occidit in terris
qui nocet toti ecclesie / occidendo
vero christum nocet sibi soli. Item
super epistolam pauli / Gravius est peccatum
deum blasphemare quam peccare
... vos qui nescitis nisi iurare
... opera non attenditis a
quod per angelum dominus nobis com-
minatur ... angelus ad Abraham
Gen. xviii° / Hoc anno veniam
ad te vita comite et habebit sa-
ra filium / Et apostolus Hebr. vi° di-
cebat: Si deus promisit et iuravit
Si deus voluit periurare sine pe-
riurio est periculum iurare quod semper

penitentiam est ut peniteat sine penitu-
re est irrisio penitentie quod non
est penitentia sed adhuc vult remanere
in quibus se iniunxit. Illud autem quod
est mortale peccatum / tunc eum quod in
caritate debet penitere, et de hoc
quod peccatum iniunxit tenetur satisfacere.
[I]acinctus est celeste desiderium ut
Exo. xxviii a. Aurum et argentum
et es et iacinctum i. sapientiam elo-
quentiam predicatorem et celeste deside-
rium. Iacinctus prima celestia ut Cant.
v. Manus illius tornatiles auree plene iacin-
ctis quia opera que christus in homine
exercuit a claritate sapientie fulgescunt
et celestibus premiis digna sunt.
[I]aspis est fides ut Ysa. liiii c.
Ponam iaspidem propugna-
cula tua / quia ad fidem multipli-
candam miracula domini in terra.
[I]anua est christus fecit
ut in euangelio Mat. xxi b. Inve-
nietis pullum alligatum ex ianuam
i. populum gentilem peccatis irretitum sine
christo. Ianua gloria ut Apoc. iiii a.
Et aperuit in celo ianuam i. ostendit
in gloriam. Ianua mea ut Mat. xxv
b. Clausa est ianua i. sublata est
misericordia. Ianue sunt ut ps. Ianuas
celi aperuit i. sensus sacre scripture
aperuit et manifestavit.
[I]bices sunt predicatores ut Job.
xxxix a. Numquid nosti tempus
partus ibicum i. numquid tu deprehen-
disti quomodo predicatores alios per exempla
precedentium parere debent. Ibices viri
perfecti ut i. Re. xxiiii a. Et super ab-
ruptissimas petras que solis ibicibus
pervie sunt / quia per magis perfecti-
onibus suis [illegible] alie due
tribulationes quas soli perfecti communiter
tollerare possunt.
[I]dumea est gentilitas ut ps.
lix. In Idumeam extendam
calciamentum meum i. usque ad
gentilitatem perveniam faciam fidem
incarnationis mee.
[I]mago. Imago est ipsa divinitas ut
Gen. i f. Faciamus hominem ad
imaginem et similitudinem nostram
quia secundum aliquid homo deo in aliquo
assimilatur. Imago est prava ut
ps. lxxii. In civitate tua imagi-
nem eorum ad nichilum rediges / quia
exempla prava in anima et deceptiones he-
reticas in terra deprehendit.
[I]mpetigo est avaritia ut Levit.
xxi f. Si impetiginem in corpore
i. si avaritiam exercuit in operatione.
[I]mber est christus ut Osee vi. Ve-
niet nobis quasi imber tempora-
neus et serotinus terre / quia christus
venit qui per mundum gentilitatem et per
modum iudeam humore sue gratie
infundit. Imber predicatio divinita-
tis ut Job xxxvii c. Et imbri for-
titudinis sue i. predicatori divinitatis
sue. Imber exuberans doctrina ut
Job xxxviii c. Quis dedit vehe-
mentissimo imbri cursum / quia
solus deus facit ut doctrina exube-
rans ab homine suscipiatur. Imber hu-
milis doctrina ut Ysa. v b. Man-
dabo nubibus ne pluant super eum
imbrem i. predicatoribus meis ne [illegible]
humilem ei doctrinam infundat. Im-
ber habet et recessit Cant. ii c. i.
persecutio cessavit. Imbres verba
doctorum ut Job xxiiii c. Quos
imbres montium rigant quia humiles
verba doctorum sublimium infundit.
[I]ncus est cor diaboli ut Job.
xli c. Et stringetur quasi malle-
atoris incus / quia tunc dampna-
tionis temporibus dyabolo tradetur.
[I]ridia est mundus iste
ut Job xxxviii d. [illegible]
[illegible] tincti indicie coloribus quia

xpc diuitib9 et nobilib9 h9 mundi
comparandus non est

Inauris est oblacio ut Job xlij c
Qui autem auream vnam | qz
xpo fideles sui oblacionem spontaneam
cum caritate offerunt

Infans est xpistus ut ysaie ix c
Delectabitur infans ab vbere
quia xpc ab ipsa natiuitate sua de
lectatoz sentate possedit Infans
quilibet electus ut Gen xvii c Infans
octo dierum circumcidetur in vobis | quia
quilibet electus in resurrectione vltima
ab omni carnis corruptione liberabitur In
fans sermo dei ut in Exo | Si forni
catus fuit infamis . i. si sermo dei ad
bonum iam in aia pducit effectum

Insule sunt ecclesie ut ps xcvi Le
tentur insule multe . i. ecclesie

Intestina sunt archana verba dei
ut Exo xii b | Caput cum pedi
bus et intestinis comedetis . i. diui
nitatis xpi misterium et humanitatis
atque structore vero eius spiritualiter intel
ligetis Intestina interiora mentis
sunt ut Leuit i c | Lotis intestinis
aqua | quia tunc deo placet
sacrificium nostrum si mentis nostre inte
riora aqua compunctionis fuerint mun
data Sequitur

Institor est xpc ut prou xxxi c
Facta est quasi nauis institoris
quia xpc ecclesiam suam ad portum
quietis eterne perducit Instito
res sunt apostoli ut Job xl xpomis
Non concident eum filij instito
rum quia apli qui filij pphetarum
sunt synagogam ad fidem non
perduxerunt

Iordanis ordo baptizatorum
ut Job xl c habet fidu
ciam quod influat iordanis in
os eius | quia non solum infide
les sed etiam fideles sed etiam fide
les se dyabolus putat Iordanis
est humilitas ut ps xli | Memor

ero tui de terra iordanis . i. de
stabilitate humilitatis mee tui
recordabor Iordanis muta
bilitas huius vite ut iiii Reg ii
c | Helias et Elizeus transierunt
iordanem per siccum | qz xpc
et eius sequaces | per instabili
tatem huius seculi nudo vesti
gio transierunt

Iuncus vnus est quilibet auditor
ut ysaie xxxv d | Orietur
in ea viror calami et iunci
in ecclesia est spiritualium magistrorum sci
tas et discipulorum

Iuniperus est stabilitas cari
tatis ut iii Reg xix b | Cumque
sederet subter vnam iuniperum
petiuit anime sue ut moreretur
quia pfectus quilibet quando in per
seuerancia ardentis caritatis per
seuerat tunc cupit dissolui et
esse cum xpo | qz iuniperus dum
ignem finaliter ascendit Iuniperi
peccata ut Job xxx a | Radix
iuniperorum erat cibus eorum | qz
acupia peccatorum est delectatio prauorum

Iugum est domini
xpi ut mt xi g | Tollite iu
gum meum super vos . i. suscipite
dominium meum Iugum religionis
ut ps ii | proiciamus a nobis iugum
ipsorum . i. resistamus ne imponant
nobis xpianam religionem Iugum
captiuitas ut Eccl xl a | Graue
iugum super filios adam . i. magna
captiuitas detinet genus humanum
Iugum cultus iusticie ut Tre
norum iii c | Bonum est homini cum
portauerit iugum ab adolescencia
sua . i. cultum iusticie super se in
fancie a primeua etate sua Iugum
peccatum ut ysaie x c | Computre
scet iugum a facie olei | quia desi
stet peccatum in presencia spiritus sancti

Iugum ponderosa habitacio in
ferni ut ysa. ix° b / Iugum enim
oneris eius superasti i. ponde
rosam habitacionem inferni claus
tris demersisti / Iugum quadri
partitum est / primum est xpi / secundum
mundi / tercium peccati / quartum infer
ni / Primum exornat sanctitas iusti
cie / secundum exinanivit vanitas
superbie / tercium polluit iniquitas
criminum / affligit calamitas
pene. Sequitur
Iumenta que scilicet in armo ad
procreandum prolem quem
unt predicatores designat ut
psalmo lxxvii° / Tradidit grandi
ni iumenta eorum i. misit prole
ac dari predicaciam eorum / Iume
ta sensu pigriores in Job xii° b
Interroga iumenta et docebunt te
quia in hiis non invenies qui sensu
pigri sunt si queris doctrinam
invenire poteris / Iumenta virtutes
ut psalmo lxxvii° / Iumenta eorum in
morte conclusit i. spirituales eorum
virtutes peccatis implicatas peremit
Iumenta predicatores in psalmo ciii°
producit fenum iumentis i. inferio
ribus temporalia confert sub
sidia predicatoribus / Iumenta sim
plices ut psalmo lxv° / Iumenta eorum
non sunt minorata i. simplices
ecclesie minorata non permisit
Iumenta luxuriosi ut Ioel i° f
Computruerunt iumenta in ster
core suo i. carnales vitam finierunt
in stercore luxurie sue / Iumentum
est caro xpi ut Luce x° f / Impo
suit eum in iumentum suum
quod peccata humana que in corpore
suo portavit / Iumentorum similes
[illegible] ut psalmo lxxii° / Ut iumentum
factus sum apud te i. similis sum
in conspectu tuo / Iumente brute

Iumentum mentes ut psalmo cxlvi°
qui dat iumentis escam ipsorum / Iu
menta escas accipiunt dum men
tes brute scripture parabolis pa
scuntur et pabulo / Iumenta secu
larium implicamenta ut Iudith iii
n° a / Nos servi tui habemus
plurima iumenta ne faciat nos
transire Iordanem / Plurima iume
ta possidet qui multis secularibus
implicamentis involvitur
Iuvenes sunt fortes ut in epistola
Iohannis ii° d / Scribo vobis iuve
nes quia vicistis malignum i.
vobis spiravi fortibus quod diabolum
superastis / Iuvenes lascivi ut psalmo
lxxvii° / Iuvenes eorum comedit
ignis i. lascivos eorum consumpsit li
bido / Iuvenes leves ut Iob xx
ix° c / Videbant me iuvenes et
abscondebantur i. qui leves mori
bus erant coram me non audebant
Iuventus est apparere
prima etas hominis ut psalmo
lxxvii° / Docuisti me a iuventute
mea i. a prima etate mea
Iuventus inicium bone conversationis
ut Deut° xxxiii° g / Sicut dies iu
ventutis tue ita et senectus tua i.
qualem devotionis fervorem habuisti in
primordio conversationis tue / talem et
modo habeas in fine tuo / Iuven
tus restituta ad bonum ut psalmo ciii°
Renovabitur ut aquile iuventus
tua i. ad instar aquile a prava
vetustate tua in sancta novitate
commutaberis / Iuventus est culpe
ut psalmo xxiiii° delicta iuventutis mee
Ignorancie sed etatis ut psalmo xxxvi°
Iunior fui / Item psalmo cxlviii°
Iuvenes et virgines seniores cum
iunioribus etc. / gracie ut psalmo
xlii° Introibo ad altare dei / glo
rie ut psalmo ciii° Renovabitur
ut aquile iuventus tua / spiritus
ut psalmo lxx° / Spes mea a iuventute

castitat / vt ysa . lxij . c . habitauit iuuenis cum virgine . Erroris uel temptationis vij pro . xxiiij . delicta iuuentutis mee etc. / Item pro . cxviij . In quo corrigit adolescentior viam suam

Impius iudaicus populus xpistum persequens ut Job . xxvi . c . Sit impius inimicus meus / quia plebs iudaica que immittatur primo impietate plena est . Impij quibus ... bus ut Job . xxvij . hec est pars impij hominis / quia quibus ... bus partem cum dyabolo in eterna pena habent . Impius antixpistus ut pro . ix . Dum superbit impius incenditur pauper quia dum mundum antixpistus attollitur humiles abiecto opprimuntur . Impius antixpistus hostis ut in Job . Terra data est in manus impij quia caro xpisti tradita est in potestate dyaboli ad passionem

Indolatij sunt qui non sentiunt dolorem et qui a deo flagellantur et non emendantur / tales non saluat fidei domini sed ... / quia corporaliter sequitur de k .

Kalendas aliquando in bono ut ... xxxvi . b . In solempnitatibus et kalendis et sabbatis ... aliquid in malo ut ysa . i . d . Eate kalendas vras odiuit ... Sequitur de l .

Labia
Labor
Laqueus
Lacus
Latitudo
Laudatio
Lavacrum
Lectus
Lex
Leo
Leena
Liber
Libertas
Ligant
Lignum
Littera
Lingua
Lucerna
Lutum
Labrum
Labrusca
Lac
Lactuce
Lacerta
Lagunctula
Lagena
Lamina
Lamia
Lana
Lancea
Lapis
Lampas
Laquearia

Later
Labis
Latus
Latomi
Lationes
Loquela dei
Legislator
Legatus
Legatio
Lepus
Lesa
Leprosus
Lena
Leuiathan
Libanus
Lilium
Limen
Linum
Linea
Lippus
Litus
Locus
Lancea
Lacus
Longitudo
Lorum
Lux
Lucifer
Lumen
Lumbi
Lumbare
Lima
Lupi
Luter

Labia sunt verba xpisti vt cant . v . g . labia illius distillancia mirram / quia verba xpisti voluptatem carnalium contempnere et mortificationem diffundunt . Labia sunt iudicia dei ut Job . xi . b . Et aperiret labia sua tibi . i . reuelabit iudicia sua tibi . Labia sunt dilectionis ut pro . lxv . Reddam tibi vota mea etc. Simulationis ut ysa . xxix . b . populus hic labijs me honorat etc. Consonancie scilicet duo testamenta ut pro . cxl .

195

99

In cimbalis bene sonantibus laudis vel ps. Cxviii. Eructabunt labia mea etc. / Confessionis ut ps. l.° Domine labia mea aperies. Contricionis ut Abacuk iii.° d. Ad vocem contremuerunt labia mea. Labia clausa sunt quandoque per peccatum ut Ezech. xvi.° d. Non est speciosa laus in ore peccatoris / quandoque propter indignitatem auditoris ut act. viii.° b. Noluite sanctum dare canibus / quandoque propter infirmitatem auditorum ut Jo. xvi.° b. Multa habeo vobis dicere. Labia dicuntur duo testamenta propter doctrinam ut Ecc. xvi.° a. Ex utroque septa sunt etc. / propter consonantiam quia duo sunt enim consona preceptis promissis et misteriis spiritualiter intellectis / propter propagacionem sicut enim rota in medio rote Ezech. i.° d. Labia mea polluuntur loquendo ut detrahendo et vana inhonesta loquendo / ps. xxxiii.° d. Prohibe linguam tuam a malo etc. / Tacendo ut ps. xxxi.° Quoniam tacui inveteraverunt omnia ossa mea / ossa i. interior fortitudo mea / quia tacui non tacenda et clamavi non clamanda. Item ysa. vi.° c. Ve michi quia tacui. Item ysa. lvi.° f. Canes muti non valentes latrare. Labia predicatorum ut Can. iiii.° b. Sic vitta coccinea labia tua quia predicatores dicuntur fluidas cogitaciones restringunt. Labia oris loquacio ut Job xix.° e. Tantummodo labia circa dentes meos quia quando passus est Christus sola de illo apostoli verba habuerunt. Labia duo testamenta ut ps. xv.° Nomen eorum per labia mea i. per duo testamenta mea

Labor manuum adeo est necessarius ut propter ociosos dicit apostolus ii Thess. iii.° c. Qui non laborat non manducet. Item ps. Cxxvii.° labores manuum tuarum quia manducabis etc. / Item Jeronimus

semper aliquid facito operis ut te occupatum inveniat dyabolus. Contra desidiosos qui non laborant instituit apostolus dicentem / qui non laborat etc. Contra ipsum qui dicit Gen. iii.° f. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Labor est intelligencia scripturarum unde in sudore vultus tui etc. In expectatorie ut ii Cor. xi. In fame et siti etc. / Laborare quandoque vitant propter humilitatem ut Jer. i.° b. Puer sum ego et nescio loqui / propter pigriciam ut Mt. xxv.° c. / d. Qui abscondit pecuniam domini sui propter timorem ut Jo. x.° b. Mercenarius vero lupo fugit etc.

Laqueus est gracie ut Eccli. vi.° e. Effili inice pedem in compedes sapiencie. Culpe ps. Cxviii.° Funes peccatorum circumplexi sunt me. Pene temporalis vel ps. Cxxiii. Laqueus contritus est etc. / Pene eterne ut Mt. xxii.° c. Ligatis manibus et pedibus mittite eum in tenebras exteriores. Laqueus suggestio ut ps. xc. Ipse liberavit me de laqueo venancium i. de suggestione temptacionum demonum. Laquei decepciones ut ps. x.° Pluet super eos laqueos ignis etc. i. effundet super impios decepciones

Lacus est culpe ut ps. xxxix.° Eduxit me de lacu miserie. Pene ibidem Et de luto fecis i. gehenne ut Zach. ix.° e. Eduxisti nos de lacu in quo non erat aqua. Lacus infernus ut ysa. xiiii.° d. Cum hiis qui descenderunt in lacum i. cum hiis qui ierunt in infernum. Lacus calamitas mundi ut ps. xxxix.° Eduxit nos de lacu miserie i. de mundi calamitate. Lacus corrupcio carnis ut ps. xxvii.° Assimilabor descendentibus in lacum et talis ero qualis illi sunt qui in carnis corruptionem cadunt. Lacus vicia ut ps. xxix.°

Saluasti me a descendentibus in
lacum .i. a profunditate viciorum
Latitudo e caritas
ut Exo xxvij° / Latitudo
atrij centum cubitorum quia
caritas omnium perfectorum habet virtu-
tum Latitudo est cupiditatis in-
mic ut Ysa v° b / Ve vobis qui con-
iungitis domum ad domum et agrum
agro / Interminabilis pene vnde Ysa
v° d / Dilatauit infernus super me
os suum apertorum vnde ps° Cxviij°
Ambulabam in latitudine quia man-
data tua quesiui / Retribucionis
premiorum ut Ysa lx b / Tunc mi-
raberis et afflues et dilatabitur cor
tuum In malo vage leticie ut Job
xxxvj° d / Saluabit te de ore an-
gusto latissime

Laudacio est que non est ideo
nec ex deo ut hystrionum Alia
que est in deo sed non de deo ut
cum cantatur de aliquo sancto Alia
que est in deo et de deo ut cum can-
tatur de trinitate vel de aliqua tri-
um personarum Laudabitur deus
in futuro corde et lingua ps° Cxlix°
Exultaciones dei in gutture eorum
quia in corde et lingua non desi-
nent laudare dominum Laudatur in
presenti lingua et opere / lingua
laus virtutis predicando Opere bene
agendo vel viuendo Non enim desi-
nit deum laudare qui non desinit
bene agere vel bene viuere Laudat
deum racionalis creatura corde ut
ps° Cxlv° Lauda anima mea do-
minum Item ps° ix° / Confitebor
domino in toto corde meo Item ps°
lxx° Sed et lingua mea meditabitur
iusticiam tuam / Ore ut ps° xxxiij°
Benedicam dominum in omni tempo-
re / Opere ut j Cor x g / Et collo
mo° Siue comedimus siue bibimus
omnia in nomine domini faciatis Exo
vij° Mt v° b / Sic luceat lux vestra
coram hominibus ut etc Laudat
dominum irracionalis creatura materiam

laudis prestando Danielis iij Bene-
dicite omnia opera domini domino Sed unus-
quisque caueat ne aliquo predictorum mo-
dorum laudet deum in terra aliena
.i. in consciencia aliena per mortale pec-
catum a deo alienata / vnde ps° C
xxxvj° Quomodo cantabimus canticum domini
in terra aliena Laudatur deus
male momentanee vnde ps° xlviij°
Confitebitur tibi cum benefeceris
ei Scelerose quando scilicet fuga de deo p-
dicantur falsa ut Job xiij° b / Numquid
deus non indiget mendacio Insu-
perficiae ut Ysa xxix° b / populus hic
labiis me honorat etc / Indigne
in ps° xlix° peccatori dixit deus
quare tu enarras iusticias meas
Et eciam Ecc° xv d / Non est speciosa laus
in ore peccatoris Ad similitudinem agri-
cole qui dum stercorat agrum
suum totus in luto est et in stercori-
bus et non est pulcher labor eius et
si sit fructuosus Sed quando colliget
manipulos perfecte tunc labor est
speciosus et dulcis Ita laus peccatoris
Postquam autem conuersus fuerit in laude dei
delectabitur Laudatur deus bene quando
omnia opera sua bona que scit tribuit
iuxta illud Ysa xxvj° d Omnia opera
nostra operatus es in nobis / Continuo
vocis laudamus deum ut ps° xxxiij°
Semper laus eius in ore meo Continuo
bona operando ut qui bene semper
agit deum bene semper laudat Su-
per illum locum ps° lxx° / Et
lingua mea meditabitur iustifi-
cationes tuas / dicunt sancti Tota
die deum laudat qui omnia bene
agit Nec desinit laudare qui non
desinit bene agere Non desinit bene
agere qui non desinit iustus esse
Si laudem humanam queris diuinam
amittis Si laus dei queritur mun-
dana remuneratio amittitur Laus
non est perfecta in via propter magnitudi-
nem materie propter continuacionem

quia iniquitas continuabitur. Et quia
non possumus deo placere propter fomi
tem peccati quamvis nobis est vij. Ro.
vij° c. Non enim quod volo facio. Et
quia impeditur cura temporalium ut
ps. xxiiij°. De necessitatibus meis eri
pe me. Et quia non habemus hic plenam
cognitionem ut j. Cor. xiij° b. Videmus nunc
per speculum in enigmate. Et quia fini
etur laus ista vnde Johannis c. Ve
nient dies in quibus neque in monte hoc nec
Jerosolimis adorabitis patrem.
Laus vero perfecta erit in futuro quia
erit vocalis et non cessabit ut ps.
cxlix°. Exultationes dei in gutture
eorum, quia ut dicit glosa in cor
de et lingwa non desinent laudare
deum. Et exponitur de futuro. Lau
dent te labia proximi et non tua
pr. xxvij° a. Non enim qui seipsum co
mendat sz ipse inter se sed quem deus com
mendat ille probatus est ij. Cor. x° g.

Lavacrum est baptismi ut Ezech.
xxxvj° f. Effundam super vos
aquam mundam. Item penitencie
d. Lava me et mundi grote. Penite
ncie vnde ps. l°. Amplius lava me domine
ab iniquitate mea. Elemosine Luc.
xj° f. Date elemosinam et omnia mun
da sunt vobis. Perfectionis. Istud
dividitur in duo scilicet in fletum qui
est pro delictis et gemitum qui est
pro desiderio patrie celestis. Pro
peccatis proprioribus plorat propheta cum
dicit ps. cxviij°. Exitus aquarum
deduxerunt oculi mei. Jer. ix° a.
Quis dabit capiti meo aquam
et oculis meis lacrimarum ut defle
am interfectos filios populi mei. Et
ps. vj°. Laboravi in gemitu meo. Et
pro desiderio patrie celestis ut ps.
ps. cxxxvj°. Plorabat dicens heu
michi quia incolatus meus prolongatus
est. Primum recipiunt neophiti, secundum
penitentes, tercium misericordes,
quartum recipiunt perfecti

Lectus est scripture ut in tanto
amoris Cant. j° g. Lectus noster flo
ridus. Contemplationis vnde
mat. xxiiij°. Duo erunt in lecto vnus
assumetur et alter relinquetur. Lux
ut Cant. iij° c. Lectulum Salomonis
sexaginta fortes ambiunt. Conscie
ut ps. vj°. Lavabo per singulas
noctes etc., id est per singula peccata mea
flendo mundabo conscientiam meam. Eterne
dampnationis Job xvij° f. In tene
bris lectum meum. Eterne beatitudinis
vnde Luc. xj b. Pueri mei mecum
sunt in cubili. Carnalis voluptatis
vnde Amos vj° b. Ve vobis qui lasciui
tis in lectis eburneis. Item ps. cx
xxj°. Si ascendero in lectum strati mei
id est si summa prosperitas esset in delectatione
corporis mei. Lectus est superior
ut Luc. xj b. Pueri mei mecum sunt
in cubili. Inferior scilicet sensualitatis vnde
mat. ix b. Tolle grabatum tuum. Ex
terior scilicet temporalia vnde Joel ij°
d. Egrediatur sponsus de cubili
suo. Interior scilicet conscientia vnde mat. vj° a.
Intra in cubiculum tuum. Lectus est
cura ut ps. xl°. Dominus opem ferat
illi super lectum doloris eius etc. Deus
faciat eum curam sua superiorem.
Lectus vigilius sensus ut Apocal. ij
f. Mitte Jezabel in lectum, quia nimi
rum peccatorem dominus non immissum in
reprobum sensum cadere permittit. Le
ctus est ocium sanctum vt Cant. j° g.
Lectulus noster floridus, id est ocium nostrum
ocium in virtutibus floret. Lectus
spei interna ut Job vij° c. Consola
bor in lecto meo, id est recipiam consola
tionem interna spe mea. Lectus quietis
mentis vt Cant. iij° a. In lectulo meo
per noctem quesivi quem diligit anima
mea, quia devota anima in presentis
vite obscuritate in quiete sua deum
querit. Lectus etiam beatitudo vt
Cant. iij° c. Lectulum Salomonis lx fortes

ambiunt / et etiam habitudinem in qua
typus est qui doctrina se et opera-
tione perfecti sunt speculantur. Sed
Lex triplex est.
Lex mosayca scilicet vetus testamentum
ut ait v° b. Non veni legem
solvere .i. vetus testamentum sed
servare. Naturalis scilicet illa Quod tibi
non vis fieri alteri non facias
Et ait vii° c. Quod vultis ut
faciant vobis homines etc. Evangelica
ut ait v° f. Diligite inimicos
vestros benefacite hiis qui oderunt vos
et hiis similia. Est preterea alia
lex que data fuit in paradyso
Genesis ii° d. De omni ligno para-
disi etc. In lege est qui secundum
legem agit voluntarie legi obe-
diens. Sub lege est qui secundum legem
agit timore necessitate coactus. Et
liber iste sive legem solvit iudeus
non secundum spiritum sed secundum literam
intelligendo. Hereticus falsitate
admiscendo. Malus secundum intel-
ligentiam non operando. Hiis mo-
dis Christus non solvit legem sed adim-
plevit. Quod vero dicitur in evangelio
Christus solvit legem quando sanat le-
prosum non est contrarium quia sanan-
do leprosum cerimoniales leges
solvit. Lex carnis .i. fomes peccati
ideo dicitur lex quia cum homo no-
luit obedire suo maiori .i. Christo
iustum fuit ut lex ei data fuisset
quod suum scilicet caro non obediret ei.
Lex in duabus tabulis scripta ideo
fuit quia mandata ibi scripta ad
duo referuntur scilicet ad dilectionem
Dei et proximi Exodi xxxiiii°.
Lex dicitur quandoque totum vetus testa-
mentum quandoque decalogus scilicet decem
precepta legis. Quandoque largo modo
quinque libri moysi. Septem prophete
et agiographi. Quandoque caritas
ut ad Gallatas vi° b. Alter alterius
onera portate. Quandoque quinque libri
moysi ut Luce xxiiii° g. Aperuit
dominus sensum discipulis ut intel-
ligerent que de eo scripta in lege
prophetis et psalmis scripta sunt. Lex
est moralis que observata per-
fectum faciebat ut observancia deca-
logi primicie et decime. De hac
legitur: Lex tempore suo custo-
dita observatoribus suis non tantum
bona temporalia sed eciam promitte-
bat eterna. Lex est cerimonialis
que consistit in purificationibus
et cerimoniis legis. Et dicebantur
cerimonie quia huiusmodi hostiis pu-
tabant se mundari a carne .i. a
viciis. Et ita nemo merebatur.
Et de hac scribitur Hebre. vii° c.
Lex neminem duxit ad perfectum. Lex ve-
tus umbra dicitur. Nam sicut umbra
similis est corpori ita figura verita-
ti unde Ozee xii° c. Ego in manibus
prophetarum assimilatus sum. Propter obscuri-
tatem unde Psalmo xvii° tenebro-
sa aqua in nubibus aeris. Propter
iniquitatem ut Hebre. vii° c. Ne-
minem ad perfectum adduxit lex.
Lex libri psalmorum ut Io. x° f. Non-
ne scriptum est in lege vestra .a. in libro
psalmorum Ego dixi dii estis Psalmo lxxxi°.
Lex pentateucum ut Luce xxiiii° f.
Oportuit impleri omnia que scripta
sunt in lege .i. in pentateuco de me.
Lex decem verba legis ut Iacobi
ii° d. Quicumque totam legem im-
pleverit .i. decem verba que decalo-
gum vocantur servaverit. Lex cor-
reptio ut Proverbiorum xx[illegible]. Legem dabit
delinquentibus in via, quia vos filios
suos flagellabit in presenti vita etc.
Lex caritas ut Iob xi° b. [illegible]
multiplex est lex eius .i. quia nulla bo-
na veniunt de caritate. Lex scienciarum [illegible]

tarine et bonum desiderium ut Ro. vii.
f. legem in membris meis repugnan-
tem legi mentis mee .i. stimulum
tarnis repugnantem bono desiderio
cordis Sequitur
Leo quod aptus ut Apoc. v. b. Ecce
vicit leo de tribu iuda / quia
xpus superavit dyabolum orta-
que tribu iuda Leo martir dei ut
Salom. pro. xxx. f. Tria sunt que
bene gradiuntur / et quartum ince-
dit feliciter / leo fortissimus bestiarum
et nullius pavebit occursum / hic
quod martir qui pedem tinxit in sang-
wine ut tandem volet super pen-
nas ventorum Leo quod dyabolus
ut i. pe. v. b. adversarius vester dyabo-
lus tamquam leo rugiens / quia dyabolus
semper rapere studet fideles Leo
zabuli .i. princeps impius vel peccatus
de quo pro. xxii. d. piger leo foris
quod in medio platearum terret et ate-
rit eos qui latam currunt viam
que ducit ad mortem / primus leo
quod vita / secundus vivus / tercius mor-
tuus mortuus / leo vivus prope-
diatur martir qui non timet quid
faciat homo de quo Salom. pro. xxx. f.
Tria sunt etc. / leo mortuus est qui
egressus in statu peccati vel rebus in vita
ut Eccl. ix. b. melior est canis
vivus .i. ydiota et simplex qui et-
si voce sua aliquid non instat spiritualis
tamen vite bonis operibus / leone mortuo
.i. cuius per exemplo in statu et vita re-
probo Leo iustus deus index ut Amos
iii. d. leo rugiet .i. deus iudicabit
quis non timebit Leo quod quilibet peccator
fortis ut pro. xxviii. a. Iustus quasi
leo confidens absque terrore erit
quia secura conscientia sue innititur
nec potest terreri Leo quod populus iudai-
cus ut pro. xvi. Susceperunt me
sicut leo paratus ad predam / quia crude-
lis ille populus paratus erat ad occiden-
dum xpm Leo quod austeritas legis

ut Iudicum xiiii. c. Examen apium
in ore leonis quia multitudo dul-
cium et minarum simare de loqu-
cione legis Leo quod imperator roma-
nus ut ii. Thymo. iiii. c. Et libe-
ratus sum de ore leonis .i. de ti-
more neronis imperatoris Leo
quilibet crudelis ut i. Re. xvii. d. leo
vel ursus tollebat arietem quod crude-
lis et immundus nititur opprimere hu-
milem Leo quod antixpus ut ps. x. c.
Insidiatur leo in spelunca sua .i. cui-
us in fallacia Leo quod awathos, etc. ita
ut Ezech. i. b. facies leonis et facies
hominis a dextris ipsorum quatuor Leo
quilibet raptor ut Isa. xi. a. vitu-
lus et leo morabuntur simul / quod ma-
ctatur et qui mactat in caulis
simul cum pariter tonnenciur Leo-
nes seneri doctores ut iii. Re. vii. e. In
vasis templi inter coronas et plectas
boves et leones et cherubin exculp-
ta sunt / quia ita debent plenitudi-
ne scientie doctores esse instituti ut
et bonam mansuetudinem tene-
ant et leonum fortitudinem non
amittant Sequitur
Leena quod cura ut Iob xxviii. b.
Non pertransivit per eam lee-
na quia sancta ecclesia a ple-
be iudaica inhonoratur Leena
mens humana ut Iob x. c. propter super-
biam quasi leenam capias me .i.
mentem meam ne superbiat de ma-
bus Leena mundus iste ut Iob
iiii. c. rugitus leonis et vox leene
.i. suggestio hostis et concupiscentia mundi
Liber est quidem
ut Dan. vii. d. Iudicium
sedit et libri aperti sunt / pre-
destinationis divine ut Exo. xxx-
ii. d. ait moyses aut dimitte illis
hanc noxam aut dele me de libro
vivencium / creature que cognoscit quod ta-
lis .i. celum et terram et cuncta
quia mundi visibilia per que invi-
sibilia dei quasi per speculum videntur

vt Dan ix° d. Unius libri dei etc.
Beptuitent doctrine .i. que non
potuit legere videns vir dan xii.
Claude Simones et signa libri
quia pertinebit plurimi. Et intellexi
erit scientia. Liber est qz libro scripta
sunt tria va ut Ezech ii c. q.
lamentum carmen et ve quem an
gelus Ezechieli precepit devorare
et quilibet fmo vel lectio istorum trium
istorum triums lectione meretur apud
deum in talis requiritur. Liber lai
cor est Christus Nature ut celum
et terra et omnis creatura. Pictu
re ut que sunt in cruce vel in aliis
locis habitaculi eorum. Iste liber
maculosus est et ex parte deletus
licet laici legant in isto frequen
tius quam in aliis duobus qz eos
imitari cupiunt non in bonis sed
potius in malis si aliqua fuerint.
Liber est prima dei ut ps lxviii.
deleatur de libro viventium .i. ap
pareat eos nunquam fuisse prescriptos in
presentia dei cum salvandis. Liber
vite ut apoc xxi. Liber aliquando appellatur
est qui est vite. qz Christus qui est vita
nostra in iudicio iudex omnibus mani
festus apparebit. Liber veteris testa
mentum ut apoc v° c. librum scrip
tum intus et foris .i. veteris testamen
tum continens in se misticum et his
toriacum sensum. Liber evan in
vt apoc x° c. habebat angelus
in manu sua librum apertum. quia
evangelium scilicet Christus opere compleuit. Li
bri occulta hominis ut dan vii° c. in
dicium sedit et libri aperti sunt. quia
in ultimo iudicio manifesta erunt abs
condita cordium

Libertas arbitrii triplex est a vo
luntate. a qua libera est. qz
nulla necessitate potuit cogi ante
peccatum et post libera. sic etiam tunc
cogi non poterat. Ita nec modo
et hoc habetur ex na. hac no aiiu
ssime. Libertas a pena vel mise
ria quam amisit homo per peccatum
sed in futuro reddetur per gratiam
a peccato quam amisit homo pecca
do in paradyso. sed recuperatur per
gratiam de qua ii Cor iii° c. vbi
spiritus domini ibi libertas. Et Io.
viii° c. Si filius vos liberaverit vere
liberi eritis.

Ligant vel solvunt sacerdotes tribus
modis. primo quando ostendunt homines
ligatos vel solutos ut qui scilicet
peccatum relinquere noluit vel vim confi
tentur et aliud retinet. tunc eum li
gat eum sacerdos .i. ostendit eum esse
ligatum dicens ligatus es. Dominus
enim Jo xx° c. concessit ei potestatem
ligandi atque solvendi .i. ostendendi ho
mines ligatos vel absolutos cum dicit
dimissa sunt tibi peccata tua. Solvit
.i. solutum ostendit. Secundo per satisfac
tionem pene penitentibus iniungit. et
sic solvit. Secundo cum de ea aliquid
dimittit. Tercio per excommunicationem
et solvit per absolutionem. Illos vero
solvere debet quos intelligunt per
gratiam solutos. In cuius figura la
zarus a domino suscitatur a discipu
lis solvitur ut Jo xi° c. Dominus di
xit eis. solvite eum et sinite abire
illum enim suscitatum sciebant a
domino et ideo solverunt eum. Ligat
boni malos vinculis pene vt mt
xviii° c. quecumque ligaveritis etc. Vera
clave adhibita potestatis et discretionis
et meritis exigentibus. sed quia ligat
vel solvit sine vera clave adhibita cognitionis
appetat licet iniuste sit ligatus si ser
vabit perceptum obedienciam et
sic habuit ut excommunicatus Si autem
iniuste excommunicatus erit coram deo dampna
bitur ideo dicitur iniuste. qz quamquam
fallitur ecclesia. Ligant boni bonos
vinculis iusticie vt Eccli vi° c.
Inice pedes tuos in compedes

Ligavit boni pessos vinculis
ichenevit p̄ Bo. xlix. ad alligan
dos reges eoz in compedibus. Ite
m̄ xxij. b. ligatis manibus et c.
Super hunc locum d̄ gloza Ad
illi ligabunt pena qui a malo
nolunt ligari i. cohiberi manus
ligabuntur que non fuerunt ad
elemosinam extense / na frustra
manus ad dominum tendit ut ait au
toritas Urbani s. m̄ xij. Cum
proposse suo ad pauperes non exte
dit manus / pedes illi ligabunt
qui fuerunt ad bonum tardi / ubi sin
gula membra subiacebunt penis
qui hic sub vicijs serviebunt
Item ligabuntur pena qui hic
sunt pen culpa
Lignum est vite de quo Gen.
ijo. b. et prov. iij. d. Sapia est
lignum vite qui apprehendunt
eam Lignum est scie de quo Gen. ij.
c. De ligno scie boni et mali ne
comedetis / Redemptionis ut Sap.
xiiij. b. Benedictum lignum per quod
facta est iusticia / Perdicionis ut
Ozee iiij. d. pplus meus in ligno interrogat
in ligno suo et baculus eius annu
ciavit ei et erat genus divinacio
nis vel forsitan idola lignea
Lignum est cristus ut Apoc. ij.
b. De ligno vite qd est in paradi
so dei mei i. fruitur cristo qui vivifi
cat etiam Lignum crux ut Jer. xi.
mittamus lignum in panem eius i. cor
pori eius crucem adhibeamus Li
gnum incarnata sapia ut prov. iij. d.
lignum vite est his qui apprehen
dunt eam / quia qui dei sapiam
per fidem incarnatam confitetur vitali
ab ea pasta vestitur Lignum
quodz elatus ut Ezech. xvij. d. Ego
dominus humiliavi lignum humi
le / quia qui se exaltat humiliabit
Lignum quodz humiles ut in eodem
loco Exaltavi lignum humile

qz quia qui se exaltat humiliabitur
Lignum cor hominis ut iiij. Reg. i. a.
precidit lignum et iussit illud
natavit ferrum / qz qui xpo cor hu
miliat et amissam graciam restituit
Lignum delicie spirituales ut Gen.
ij. a. Ex omni ligno paradisi
comedetis i. spirituales scie eterne
felicitatis tibi acquire Ligna scti
angeli ut Ezech. xxxi. c. omne li
gnum paradisi non est assimilatum illi
quia inter angelos dei comparari
potuit illi Ligna sunt viri ut
Daniel iiij. g. Cum universis lignis
libani i. cum omnibus sanctis qui
sunt in eccia Ligna gentiles ut
ps. Cxv. Exultabuntur ligna eo
i. resistent gentiles mundi p fidem
Ligna penitentes ut ps. xcv.
Exultabunt omnia ligna silvarum
quia in adventu domini peniten
tes qui prius occulti erant accepta re
missione peccatorum exultaverunt Ligna vir
tutes spirituales ut Levit. xix. e.
Plantabitis in ea ligna pomifera
i. ponetis in mente vra virtutes
spirituales Ligna vicia ut Deut.
xix. b. In succisione lignorum si se
curis fugerit manum i. in corrup
tione morum si increpacio modum ex
cesserit Ligna cogitaciones munde
ut Exod. xxxv. d. pplus obtulit ligna
sethim qz fideles quasi imputri
biles deo cogitaciones offert Ligna
operaciones bone ut i. Cor. iij. d. Si
quis superedificat aurum argentum ligna
i. in fide cristi mundiciam cogitacio
num interiorum loqucionum sive imita
tem actionum Ligna iniqui ut
Judicum ix. b. Ierunt ligna ut un
gerent sibi regem / quia iniqui ad
libitum voluntatis sue platum volunt
habere Ligna opera bona ut Levit.
vi. c. ignis in altari meo semper ardebit

quem inter et sacerdotes supponetes
aliqua per dictis singulos / quia
quisque fidelis auctoritatibus et
extus in altari cordis ignem cari
tatis accendit
Littera est obscura propter orna
tum et decorem ne plana
vilesceret unde ps. xlv°
omnis gloria eius filie regis ab
intus etc. / Propter peccatum primi hominis
propter exercitium nostrum ut Gen. iii°
f. In sudore vultus tui etc. / Propter
Can. xxvi° c. pinge oculum et produ
cet lacrimam. Et propter hoc tanta
mysteria velantur in littera. Lit
teratura est secularis / De qua
apostolus i Cor. i° c. Non in sapientia
verbi ut non evacuetur crux Christi.
Et Isaie xxxiii° c. ubi est litteratus
ubi verba legis ponderans ubi do
ctor parvulorum. Litteratura est sine
caritate que obest i Cor. viii° sci
entia inflat caritas edificat. Item
i Cor. iiii° d. Non est in sermone
regnum dei sed in virtute. Lit
teratura est cum caritate ut Isaie
x° f. Consummatio abbreviata
inundabit iustitiam. Litteratura
est in operibus in rebus invisibilibus ut
Isaie lv° a. Quare appenditis
argentum non in panibus et labo
rem vestrum non in saturitate etc.
Linguam vendunt
viri religiosi admodum tacendo
duobus enim modis lingua
venditur tacendo et loquendo Sed
si pecuniam accipio ut dicam vel
non dicam contra aliquem testimonium
in utroque linguam vendo Similiter
ergo religiosi viri videant reges
vel aliquos publice enormia fa
cere et taceant pro ipsorum favo
re / quia admodum timent corporis obse
quia / linguam tacendo vendere
probantur / Aut cum beatus Iacobus dicta

iniquitatis quantum ex eo procedit / tantum
sub silentio nostro. Lingua filius
dei ut ps. xliiii°. Lingua mea
calamus scribe i. filius meus cum
sancto spiritu cooperator est. Lin
gua vox Christi ut ps. xxi°. Ling
ua mea adhesit faucibus meis
i. vox mea in passione obmutuit
coram iudicibus. Lingua doctrina he
reticorum ut Iob xl° c. fune liga
bis linguam eius i. peccatum vel
per sanctam doctrinam destrues
hereticam pravitatem vel doctrinam.
Lingua animus ut ps. li° Tota
die iniustitiam cogitavit lingua
tua i. semper animus tuus cogi
tavit iniqua. Lingue predica
tores dei ut ps. xxxiiii° et lxx°
Et lingua mea meditabitur
iustitiam tuam i. predicatores mei
audent absolvi in legem tuam.
Lingua doctrina secularis ut
Isaie xi° f. desolabit dominus ling
uam maris Egypti quia domini
tenebrosam mundi doctrinam destruet.
Lingua spiritus sanctus ut Act. ii° a.
Apparuerunt illis dispartite ling
ue. Lingua aperta loquitio ut
Iob vi° g. Non invenietis in lingua
mea iniquitatem / quia secreta contra ea
que per publicum loquar predicat
eius per fidem servat
Lucerna est Christus ut Mat. v° c.
non venit lucerna ut sub
modio ponatur i. non venit
Christus ut sub solis modiis abscondatur.
Lucerna est gratie ut ps.
cxxxi° paravi lucernam Christo meo
deitatis que vincta est teste nostre
nunc fragilitatis unde Mat. v° b. Ne
mo accendit lucernam. Item ps.
xvii° Quoniam tu illuminas lucernam
meam / Contra vos dicit apostolus non est
vobis vanum surgere ante lucem
i. ante Christum. Non est enim quia

aliquid

apostolus loquitur de luce materiali aliquid surgere debemus ad celebrandum officium divinum / Secundo loquitur de luce spirituali que est xpc ante quam .i. alio modo quam ille surrexit vanum est vobis surgere / ipse enim primo passus est et post surrexit. Sic et nos debemus primo compati. Ro. viii°. c. ut conregnemus / Sunt aliqui volunt surgere inveniendi laborare Mt. xx°. e. filii zebedei etc. Lucerna amicitia sponsi ut ps. cxxxi°. parasti lucernam xpo meo .i. parasti iohannem qui precedit xpm Lucerna iusticia sanctorum ut prover. xxxi°. d. Non extinguetur in nocte lucerna eius .i. iusticia eius non deficiet in prosperitate adversitate Lucerna opus bonum ut Exo. xxvii°. g. / ardebat semper lucerna in tabernaculo .i. appareat semper bona actio in homine Lucerna gratia divina ut Iob xxix°. a. splendebat lucerna eius super caput meum .i. fulgebat gratia divina super mentem meam Lucerna sacra scriptura ut ii pe. i°. g. cui quasi lucerne lucenti in caliginoso loco .i. sacre scripture lucenti in obscuritate presentis vite Lucerna sermo predicationis ut ps. cxviii°. lucerna pedibus meis verbum tuum et lumen .i. predicatio tua lucet in meis operibus Lucerna bona vita angelis ut in ewangelio Mt. v°. g. Non accendunt lucernam et ponunt eam sub modio / quia bona vita non est abscondenda sed in exemplum ponenda. Lucerna intima visitatio ut pro. xx. g. lucerna domini spiraculum hominis quia intima visitatio inspirat hominem Lucerna gloria reproborum ut Iob xviii°. d. lucerna impiorum extinguetur .i. gloria reproborum destruetur Lucerna dona spiritus sancti ut Exo. xxv. g. lucernas septem ponas in candelabro / quia omnes debemus septem esse dona spiritus sancti Lucerna claritas bonorum operum ut luce. xii°. e. Sint lumbi vestri precincti et lucerne ardentes etc.

Lutum est vilis creatura ut Io. ix°. a. fecit lutum ex sputo / quia xpc deus est homo Lutum est materia originalis ut Gen. ii°. b. Formavit deus hominem de limo terre Lutum est humane infirmitatis sive prima condicio ut Iob x°. c. memento quod sicut lutum feceris me / quia de terra homo factus est Lutum populus iudeorum ut Iob xxxviii°. c. restituetur sicut lutum signaculum / quia iudei qui erant signaculum dei ob incredulitatem ut lutum conculcantur Lutum res mundiales ut abacuk. ii°. b. aggravat contra se densum lutum .i. in mundis studet res terrenas multiplicare Lutum prava doctrina ut abacuk iii°. d. In luto aquarum multarum .i. in prava doctrina multorum predicatorum Lutum illecebra carnis ut ps. lxviii°. Eripe me de luto ut non infigar .i. a voluptate carnali custodi me ne vincar Lutum fetor viciorum ut Iob xli°. f. Sternet sibi aurum quasi lutum quia diabolus sanctos viros / per vicia conculcare studet

Labrum baptismum ut iii Re. vii°. d. Duodecim boves portabant labrum / quia duodecim apostoli predicabant baptismum Labrum compunctio ut Exo. xxxviii°. b. labrum eneum de speculis mulierum .i. compunctio de exibus animarum

Labrusce sunt vicia ut Isa. v°. a. Exspectavit ut faceret uvas et fecit labruscas .i. speravi ut faceret virtutes et fecit vicia

Lac ordo acceptionis ut Job x° c. Sicut lac mulsisti me i. ex carne conceptus sum. Lac simplex doctrina ut i. Cor. iii° a. Lac vobis potum dedi non escam i. simplicia vobis predicavi non fortia. Lac simplices auditores ut Cant. v° a. Bibi vinum meum cum lacte meo i. fortes predicatores et simplices auditores ad regnum perduxi. Lac innocentia ut Cant. v° c. que lacte sunt lote i. que innocentia sunt purgate etc. Lac bona actio ut Ysa. lv° a. Bibite vinum et lac i. exercete theoricum contemplationem et bonam actionem. Lac blandimentum peccati ut Exo. xxiii° d. Non coques edum in lacte matris sue i. non fovebis peccatorem in blandimento culpe sue. Lac doctrina legis ut Gen. xlix° d. Dentes eius lacte candidiores i. vaticinia doctrina legis splendidiora sunt. Lac temporalis administratio ut Treno. iiii° a. Candidiores Nazarei lacte quia contemplativi illis qui temporalia ministrant per ... puriores sunt. Lac predicatores ut Cant. v° a. Bibi vinum meum cum lacte meo i. fortes predicatores et simplices auditores ad regnum perduxi. Sequitur

Lactuce sunt afflictiones ut Exo. xii b. Cum lactucis agrestibus i. cum amaris afflictionibus. Lacerta est vita iniqui ut Levit. xi° d. Lacerta non comedatur quia vitam impii imitari non debemus. Laguncula corpus Christi ut Ysa. xxx° g. Confringet lagunculam quia corpus Christi in cruce confractum est. Laguncula conscientia ut Job xxxii° d. Sicut mustum lagunculas novas disrumpit i. renovatas conscientias ledit.

Lagena est fides baptismi ut Mar. xiiii° d. Occurret vobis homo aque lagenam portans i. plus christianam fidem ... Lagena corpora terrena ut Judic. vii° f. Gedeonis consocii confregerunt lagenas quia martires Christi tradiderunt ad mortem corpora sua.

Lamina est claritas divinitatis ut Exo. xxviii° f. Laminam ex auro purissimo i. claritatem de deo ex toto. Lamina verba in decore ut Job xli° f. Et plures lamine i. in corde sibi iudicanti. Lamina opera puritatis ut iii Reg. vi° e. Affixit laminas clavis aureis i. bona opera remuneravit promissis eternis.

Lamia est simulatio ut Ysa. xxxiiii° f. Ibi cubavit lamia i. ibi requiescit simulatio.

Lana simplicitas ut Deut. xxii°. Non indueris veste ex lana lino que contexta est i. ne simules devotionis simplicitatem et intus habeas duplicitatem. Lana virgo Maria ut Judic. vi° g. Ponam hoc vellus lane in area quia virginitas Marie honoratur in ecclesia. Lana bona actio ut Prov. xxxi° c. Quesivit lanam et linum i. exercuit actionem et contemplationem. Lana mansueti ut Ps. cxlvii. Qui dat nivem sicut lanam quia illos non numquam facit mansuetos qui prius erant intractabiles. Lana sustentamenta temporalia ut Ezech. xxxiiii° a. Lanis operiebamini gregem autem meum non pascebatis i. sustentamenta temporalia a subditis accepistis sed curam salutis non providetis.

Laquei sunt iacula temptationum ut Job xviii° e. Circumdedit me laqueis suis i. temptationibus. Laquei premeditate fraudes ut Ysa. ..° a. Conflabunt

lanceas sicut in frandes .i. prime
dentes frandes abicerent et velud
hi exprimere nituntur
Lapis est xpc ut Zacharie iii. b.
Super lapide vno oculi septem quia
in xpo solo est plenitudo spiritualium
donorum. Lapis legis Ro. ix. Ne
forte offendas ad lapidem pedem
tuum .i. ne tibi per legem carnaliter
intelligant. Lapis dyaboli ut
Exo. xv. b. Descenderunt in profun
dum quasi lapides .i. peruenerunt ad in
star dyaboli. Lapis quilibet iniquus
ut Apo. xviii. f. Sustulit an
gelus lapidem magnum quasi mola
rem et misit in mare quia xpc
quoslibet iniquum et volubilem mit
tet in infernum. Lapis duritia
cordis ut Luce xi. b. Numquid lapidem
dabit illi .i. numquid duritiam mentis
dabit illi. Lapides electi apostolorum
ut Ezech. xxviii. d. Omnis lapis
preciosus operimentum tuum quia ordini
bus omnibus angelorum ille primus an
gelus extitit ornatus. Lapis sta
bilitas virtutum ut Apo. xxi. f.
fundamenta ciuitatis omni lapide
precioso ornata quia ecclesie et apli
ecce omnium virtutum stabilitate
decorant. Lapides ecclesie ut iii.
Re v. g. lapides grandes in fun
damento templi quia super prelatus vita
et scientia mirifica sancta ecclesia fun
data est. Lapides predicatores
ut Ysa. liiii. c. Ecce sternam
per ordinem lapides tuos .i. ordi
nate locabo predicatores tuos
Lapides martires sanctorum ut
Job. xxviii. b. locus saphiri la
pides eius quia meritis sanctorum celi

sancta cognitum. Lapides religiosi ut
Treno. iiii. a. Dispersi sunt lapides
sanctuarii in capite omnium platearum
quia iam multi religiosi qui debuit
perfectorum secularibus saltem negociis
implicantur. Lapides apostoli ut
Exo. xxviii. c. lapides in racionali
erant xii pontificis quia xii apostoli
in fide xpi excellentes erant. La
pides gentiles ut Act. iiii. d. De
lapidibus istis suscitare filios abra
he .i. de gentibus viros fideles.
Lapides pene infernales ut
Treno. iii. a. Circumdedit hec
struxit lapidibus obturatis .i. penis
eternis subiecit. Lapides ecclesie
ut Exo. xvii. f. Sumentes lapides
posuerunt subter eum in quo sede
bit moyses .i. pedit cum moysem in
lapide tum loquentem in ecclesia. La
pides mentes fortium ut i Petri ii. a.
Et vos tamquam lapides viui super
edificamini domos spirituales. Lapis
obstinata rebellio ostendit ut Treno.
iii. f. lapsa est in lacum vita mea
posuerunt lapides super me.
Lampas quilibet sanctus ut Job xii. a.
Lampas contempta apud cogi
tacionem diuitum quia semper despectus
est in conspectu superborum. Lampas
flamma iudicii ut Eccl. xx. f. La
pas ignis tamquam inter dampnatos
illos quia terribile dei iudicium
distinguet electos et reprobos
Lampades opera bona ut Mt.
xxv. b. oleum in vasis suis cum
lampadibus .i. caritatem in cordibus
suis cum bonis operibus. Lampa
des dona spiritus sancti ut Apo. iiii. c.
Septem lampades ardentes ante
thronum quia septem dona spiritus
sancti illuminant ecclesiam. Lampades
corda sanctorum ut Eccl. viii. d.
lampades eius lampades ignis
atque flammarum quia que bone caritatis
...

vasa caritatis extrinsecus et intus
bonum odorem et foris bonam
actionem habent. Lampades similes
regibus ut Job xli d. de ore
eius procedunt lampades, quia de sug-
gestione eius exeunt doli et scan-
dala. Lampades claritates mi-
raculorum ut Judicum vii c. lagenas
et lampades in medio, i. corpora
sanctorum martirum et eorum miracula.
Laquearia sunt
simplices in ecclesia ut Cant.
i° c. laquearia nostra cypressina,
quia simplices qui sunt in ecclesia
bonum et securitatis odorem emittunt.
Later subiectus est
ut Ezechielis iiii a. fili hominis sume
tibi laterem, civitatem Jerusalem, quia
platus quietis de paradiso dez in sub-
tractione cordis subiecti sunt gaudia
celestis patrie. Later negotia ter-
rena ut Exodi i° d. operibus duris
luti et lateris, i. pondere operum terrenorum
exponere et occupare seculares.
Latebre nitere libidinose ut Gen.
iiii a. habitant latebris pro sapientia
superbis quia vero abiectus bonis
operibus libidinosis mentes possident.
Latus est corona nostrorum
ut Psalmus xc c. Cadent a latere
tuo mille i. cum de structa corona
sanctorum. Latus munimen
ut Psalmus iii f. domine circumda latera
tuo ne capiatur i. munimen circumda
tibi deus in temptatione ne pereat.
Latus meditatio contempla-
tionis ut Ezechielis xlvii e. similiter
aqua egredientes de latere dex-
tro i. compunctionis procedunt in me-
ditatione contemplationis. Latus
menti ut Actuum xii b. percusso la-
tere Petri excitavit eum angelus
quia percusso corde peccatoribus
primum a peccato suo eriguntur, ad iusti-
ciam exterius. Latera duo

tegumenta ut Psalmus cxxvii°. In la-
teribus domus tue i. in duobus
tegumentis tue ecclesie. Latera
pro potentibus familiaribus ut Job.
xvi c. de lateribus eius non recede-
det, i. de familiaribus eius gloria
recedit. Latera prelatus vel doctorum ut
Exodi xxvi° d. in lateribus tabule
que inaurantur fiant quia in
prelatis sinagoge sancti dei preponi-
tur/figurabantur sacerdotalis et regia.
Latera gentiles ut Psalmus xlvii°.
Mons Syon latera aquilonis ci-
vitatis regis magni, quia ex iudeis
et gentilibus una catholica ecclesia con-
stitit. Latera prelati insolentes ut
Ysaie xiiii° d. Sedebo in lateribus
aquilonis, i. quiescam in populis
illis qui in infidelitate frigidi sunt.
Latomi doctores ut
iii Regum v° f. octuaginta mi-
lia latomorum i. sancti do-
ctores qui cum doctrina de celo
est predicant resurrectionem.
Latrones sunt maligni spiritus
ut Luce x° c. incidit in latro-
nes i. in manus spiritus maligni.
Loquens est deus
multis modis ad Hebreos primo a.
multifarie multisque modis quia
quandoque per signa quandoque per scripturam
novissime per filium incarnationem.
Locutus est deus semel ut Psalmus lxi°.
Locutus est deus et cetera quia de eterna
generatione filii ad patrem exponitur.
Semel locutus est deus i. ab eterno
sine mutatione et varietate filium
genuit.
Legislator
Christus ut Psalmus lxxxiii b. Benedic-
tionem dabit legislator, i. qui le-
gem dedit dabit gratiam. Le-
gislator antichristus ut Psalmus ix c. Con-
stitue legislatorem super eos i.
antichristum qualem per diaboli permittit.

Legatus est xpc ut ysa. lvij. c.
et xviij. a. simar legatum ad
gentes misit quia xpus
a patre missus est ad homines Le-
gati predicatores ut prov. xxvij.
venient legati ex egipto / quia
predicatores prodeunt de gentilita-
te Legati autem sunt predicatores
ut ysa. xviij. a. mittat in mari
legatos suos i. in mundum predica-
tores suos

Legatio est reconciliacio peccatorum
ut ij. cor. v. g. pro xpo
legatione fungor i. vice xpi
de reconciliacione peccatorum nobis
intromittimus Legationes lacrime
penitencium ut luce xiiij. g. lega-
cionem mittens rogat ea que
pacis sunt i. lacrimas prius pre-
mittens veniam petit

Leprosus quilibet iniquus et tunc do-
ctus ut levit. xiij. a. lepro-
sus sz ille commaculat / quia
contaminat iniquum et tunc doctrina sua

Lepra est peccatum vel falsa do-
ctrina ut levitici xiij. b. pla-
ga lepre si fuerit in homine i. peccatum
vel heresis si sit in homine

Leprosi sunt heretici ut luce
xvij. c. occurrerunt ei decem
viri leprosi quia ad xpm multi
veniunt qui per decalogum perfecte
intelligentes heretica fraude fu-
erunt maculati

Leva sunt temporalia bona
ut Cant. viij. a. leva eius
sub capite meo i. temporalia
xpi dona contemplantur mens
Leva regula multitudo ut ysa.
liiij. a. ad dexteram et ad levam
dilataberis et semen tuum gentes
hereditabunt / quia ecclesia ad dex-
teram dilatatur dum iustificandos
suscipit ad levam dum in malo
obstinatos sibi admittit

Leviathan diabolus ut Job. iij. b.
parati sunt suscitare levia-
tam / quia viri sancti vincendo
dyabolum instigant

Lybanus est xpc ut Cant. v. b. spe-
cies eius ut eius ut libani
quia temporalis xpi doctrina de-
cora est Lybanus ecclesia ut Can.
iiij. g. fluunt impetu de lybano
quia salubribus doctrine fluunt et
procedunt de ecclesia Lybanus bap-
tismus ut Cant. iiij. d. veni de ly-
bano sponsa i. ecclesia mea baptis-
mo dealbata Lybanus mundus iste
ut iij. Reg. v. c. servi salomonis
ceciderunt ligna in lybano / quia
predicatores homines convertebant ad
fidem in mundo

Lylium candor divinitatis ut Can.
ij. a. Ego flos et lilium convalli-
um i. in humilitate mea invenies
Lylium sancta ecclesia ut
Can. ij. a. sicut lylium inter spi-
nas / quia dogmatibus hereticorum
sancta ecclesia pungitur Lylium bea-
titudo celestis ut Eccl. xxxix.
d. / post aplenum specula et lilia
quia vere predicantes et bene operan-
tes vincens illa beatitudo remunerabit
Lylium opera bona ut Can. ij. o.
g. / qui pascitur inter lylia / quia
suavi bonorum operum odore delectatur
Lylium sacra scriptura ut Can. iiij.
c. / qui pascuntur in lyliis donec
aspiret dies / quia ex sole sacre
modo scripture vescuntur donec future
vite claritas appareat Lylia can-
dores sanctitatis ut in canticis
ut lylia cum lilia candida / quia
predicatores xpi annunciant sanctita-
tem Lilia perfecti ut Can. vi. a.
et lilia colligat i. perfectos ecclesie
assumat Lilium similitudo carnis

ut Esay. vi°. b. p(er)circuitum tuus sicut
acies tibi vallata labiis / q(uia)
sancte ecclesie fideles bona opera
exercent et ipsa opera tamquam limbis
sua exornat.

Limen est cetus patrum veteris
testamenti ut Ezech. xl°. b.
incisus est limen porte / q(uia) xp(istu)s
merita antiquorum patrum aperit et
dinumerat. Limen fides ut i Reg.
v. c. manus Dagon abscisse erant
super limen / quia opera dyaboli
qui superstitionibus cum operatur ad eter-
nam penam perducit abscissa sunt
per fidem veram Dagon [illegible] pe-
stis tempore incipitur. Super limi-
naria cordis intentio ut Exo. xii.
b. in superliminaribus domorum in
[illegible]

Linum est populus gentilis ut Esay.
xlii°. a. linum fumigans non
extinguet .i. gentilem populum non
dampnabit. Linum subtilitas ut Le-
vitici xix. c. Vestem que ex duobus texta est
lana linoque contextam .i. non
intus malicie subtilitate tegas
et simplicitatem foris ostendas. Linum
spiritualis intellectus ut Pro. xxxi°. c. Que-
sivit lanam et linum / q(uia) sancta ecclesia
sive devota anima simplicem et spiritua-
lem in sacra scriptura intellectum re-
quirit. Sequitur

Linea est occultum dei iudicium
ut Job xxxviii°. a. quis extendit
super eam lineam / q(uia) dominus occultum
iudicium suum in anima humana exer-
cet. Linea norma apostolice institu-
tionis ut iii. Reg. vii°. c. Duodecim
cubitorum linea ambiebat columpnas / q(uia) nor-
ma apostolorum alios predicatores mu-
nit. Sequitur

Lippus est caligo mentis ut Le-
vitici xxi°. f. Si gibbus sive lippus
.i. occupatione secularium [illegible]
minente caliginosus

Littus finis seculi ut Act. xxi. f.
Positis genibus in littore orabant .i. in fine
seculi degentes. Littus fideles
ut Gen. xlix°. c. Zabulon in
littore maris habitabit / q(uia) fide-
lis populus in fide portum quiescit.
Littus stabilitas immortalitatis
ut Jo. xxi°. a. Discipulis labora-
tibus in mari ihesus stabat in litto-
re quia illis adhuc mortalis vite
fluctus tollerantibus ipse iam ad
immortalitatis soliditatem pervenerat.

Locus est xp(istu)s ut
Apoc. xii. c. mulier fugit
in solitudinem ubi habet locum / q(uia)
sancta ecclesia mente solitudinem
ingrediens xp(istu)m invenit. Locus inno-
cencia ut Psalmo. cii°. Non cogno-
scet amplius locum suum / q(uia) cum
ceciderint aliqui per se non redibunt
ad amissum innocentie statum. Lo-
cus prelacio ut Eccles. x. b. Si spiritus
potestatem habentis super te ascenderit
locum tuum ne dimiseris .i. si superbus
prelatus tibi in aliquo prevaluerit
humilitatem propter hoc ne relinquas. Lo-
cus sancta ecclesia ut Job xxviii°. a.
Auro locus est in quo conflatur / q(uia)
examinacio martirum non prodest
nisi in sancta ecclesia. Locus delectacio
vite presentis ut Job xxvii. Velud tur-
bo rapiet eum de loco suo / q(uia)
de presentis vite delectatione impius
per mortem rapitur. Locus cor
adulancium ut Job xx. c. Nec ultra
intuebitur locus eius / q(uia) impium
post mortem adulatores qui eum
laudare solebant non laudabunt.
Locus mens hominis ut Job xx-
viii°. c. Quis est locus intelligen-
cie. q(uia) in mente hominis intelligen-
cia quiescit. Locus superbia ut
Job xvi. Contra me stetit in loco suo

i. destructio superbos in qua superbia corde Loculus corda iustorum ut Ezech. iii°. c. Benedicta gloria domini de loco suo quia de cordibus iustorum in quibus deus quiescit procedit laus eius Loculus compunctio sancta ut Levit. x. d. in loco sancto vescetur libus carnibus / quia qui in sancta sunt compunctione divina digni sunt tractare sacramenta Loculus vite securitas ut ps. c. xxx. / Donec inveniam locum domino i. donec intus perficiatur anima mea ut deus in ea requiescere dignetur Loculus patria celestis ut ps. xli°. Transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei i. pertingam usque ad palacium supernum ubi est domus non manu facta eterna in celis Loculus solitudo mentis ut Iob xxxvi°. c. nec multitudo locorum inclinet te i. solitudo mentis non inclinet te

Locusta est resurrectio ut ps. c. viii°. Excussus sum sicut locusta i. de morte corpus incorrupta Locusta gentilitas ut Eccles. xii. c. Impinguabitur locusta i. perficietur gentilitas ad deum conversa Locusta inanis gloria ut ps. lxxvii°. Et labores eorum comedit locusta i. bona opera corporis consumpsit inanis gloria Locusta iudei ut Mt. iii. b. locustas et mel silvestre / quia iudeos et gentes per fidem dominus incorporabat Locuste heretici ut Apoc. ix°. a. De fumo putei exierunt locuste in terram / quia de obscuritate profundi erroris processerunt heretici in ecclesiam Locuste adulatores ut Exod. x. d. ventus vero levavit locustas / quia hostis callidus exportavit adulatores Locuste predicatores ut Iob xxxix. c. Numquid suscitabis eum quasi locustas / quia predicatores sancti modo saliunt ad contemplationem modo descendunt ad actionem

Loculus est conscientia mala ut Luce vii. a. Tetigit loculum quia dominus per primam conscientiam quia net peccatorem Loculus conscientia bona ut Gen. l. g. Conditus aromatibus positus est in loculo / quia quilibet virtutibus refertus in conscientia sua quiescit suaviter

Longitudo est longanimitas ut Ezech. xl. et xli°. d. Mensus est latitudinem longitudine centum cubitorum quia perfectio sancto(rum) in longanimitate consistit Longitudo eternitas ut prov. iii°. d. Longitudo dierum in dextera illius quia summe vite gaudium sine fine durabit Longitudo fidei ut Gen. vi. c. Trecentorum cubitorum erat longitudo eius / quia in misterio sancte trinitatis consistit fides catholica

Lorum est preceptum discipline ut Iob xxxix°. c. ad arandum loro tuo / quia deus superbos sibi principes discipline sue precepto ligat Lora vincula custodie ut iiii. Reg. v°. c. Ex arc lora dependentia quia fortis custodie vinculis prelati ligant subditos

Lux est deus pater ut Sap. vii°. Candor est lucis eterne / quia christus est glorificatio dei patris Lux christus ut Io. i. a. / Erat lux vera que illuminat omnem hominem quia illis illuminatur per eum Lux apostoli ut Mt. v°. b. / Vos estis lux mundi i. claritas eterne Lux fideles ut Ephes. v°. b. / Nunc autem lux in domino i. modo glorificati in christo Lux bona actio ut Mt. v°. / Luceat lux vestra coram hominibus i. clarescat bona actio vestra coram aliis Lux predicator

ewangelii ut Ysa. ix. a. populus qui sedebat in tenebris vidit lucem magnam. i. populus gentilis qui erat in errore predicatoris intellexit ewangelium. Lux gloria vite presentis ut Job iii f. quare data est misero lux. i. gloria vite presentis viro sancto qui inter seculo ministrum se deputat. Lux gaudium cordis ut Job xviii b. lux obtenebrescet in tabernaculo eius. i. gaudium conscientie in mente eius. Lux societas angelica ut Gen. i. a. vidit deus lucem quod esset bona. i. approbavit bonos angelos.

Lucifer est xpc ut Job xxxviii f. producis luciferum in tempore suo. i. xpm in plenitudine temporis. Lucifer vir sanctus ut Job xi g. oriens ut lucifer clarescet. i. ad instar viri sancti. Lucifer dyabolus ut Ysa. xiiii c. lucifer qui mane oriebaris. i. dyabolus qui in inicio clarus eras. Lucifer clarus intellectus ut ii. pe. i. g. lucifer oriatur in cordibus vestris. i. clarus intellectus fulgeat in mentibus vestris.

Lumen est xpc Luce ii a. lumen ad revelationem gentium quia xpc gentes illuminat. Lumen apostoli ut Ps. ciii. amictus lumine sicut vestimento. i. circumdabit apostolis adherentibus lateri tuo. Lumen cognitio veritatis ut Job xxiiii d. ipsi fuerunt rebelles lumini. i. veritatis noticiam suscipere noluerunt. Lumen predicatio ut Job xxxvii g. lumen illius super omnes terminos terre. i. ewangelium predicatur in universo mundo. Lumen miraculum. i. operibus suis signa et miracula erunt. Lumen gratia dei ut Job xxv b. super quem non fulget lumen illius. i. quis est in quo non est gratia illius. Lumen intentio ut Luce xi e. vide ergo ne lumen quod in te est

tenebre sint. i. tamen ne intentio obscuretur. Lumen deus pater ut Ps. xxxv. In lumine tuo videbimus lumen. i. per filium qui per filium accessimus patrem. Lumen doctrina ut Apoc. xxi f. et xxii b. civitas illa non egebit lumine solis. quia convenientes ille superne patrie non habebunt necesse ut ab aliquo doctore doceantur.

Lumbi propago mortalitatis ut Hebr. vii c. adhuc erat in lumbis patris sui. i. adhuc erat in generando. Lumbi libido ut Job xl c. fortitudo eius in lumbis eius. quia sexum virilem intimum dyabolus per libidinem vincit. Lumbi luxuria cordis ut i. pe. i. d. succincti lumbos mentis. i. luxuriam a corde expellite.

Lumbare est sacra scriptura ut Jer. xiii a. posside tibi lumbare lineum quia cristus mundum sibi ecclesiam elegit.

Luna est ecclesia ut Ps. lxxi. donec auferatur luna. i. quousque tollatur ecclesia. Luna fama cum laude ut Job xxxi e. et lunam incedentem clare. i. famam extollentem se subtiliter. Luna mobilitas mentis ut Eccl. xxvii c. stultus ut luna mutatur quia claritas stulte mentis per instabilitatem mutatur. Luna mundus ut Apoc. xii a. luna sub pedibus eius quia mundum istum sancta ecclesia contempnit. Luna scientia ut Ps. cxxxv. lunam et stellas in potestate noctis quia in presenti vita scientia indigemus et bonis operibus. Luna adversitas ut Ps. cxx. neque luna per noctem. i. adversitas non te franget per impacientiam.

Lupi dolus et fraus predatoris ut Math. vii d. intrinsecus lupi rapaces. i. intus fraudulenti et dolosi.

Luter est baptismus ut iii. Reg. vii d.

Lbrositudo luteris [?] cum vnctione
quam in statu baptismatis et confessione [?]
perdiderat in dimittitur vna

Macula	Materia
Magestas	Malipunica [?]
Magnus	Malogranata
Maledictio	Maius [?]
Maledictus	Matutinum
Mali	Manipuli
Malum	Mendicare [?]
Mandata	Margo
Mane	Mare
Manna	Marmor
Mansuetudo	Margaritha
Manus	Masculus
Maria virgo	Mater
Martires	Malleus
Martirium	Maxilla
Melchisedech	Medulla
Mechia [?]	Mel
Melius	Membra
Mendax	Mendicus [?]
Mendacium	Memoria
Mons	Mercedes
Mensa	Mercenarius
Mensura	Meretrix
Merces	Mie [?]
Messis	Milites
Messores	Miluus
Militia	Mina
Minutula [?]	Minutus [?]
Misericordia	Minima [?]
Miseratus	Mirra [?]
Missa	Moab
Missio xpi sp[irit]us s[anc]ti [?]	Modius
Misterium	Momilia [?]
Mola	Monus [?]
Molestia	Mortalior [?]
Mons	Mortario [?]
Mors	Mulus [?]
Motus	Munitiones
Mulieres	Murus [?]
Mundator	Murmure [?]
Mundus	Musca [?]
Mutatio	Mustela

Macula est peccatum ut Ephe. v. f. Non habentem maculam vel rugam id est pec[c]atum vel similitudinem. Macula est infidelitatis ut ipsa in fidelibus cum aquibus [?] apostotat [?]. Macula dicitur etiam sine qua nunquam etiam i. fugi fecit super ut ps. liiii. infinitos erat incredulitatem [?] .i. Johis. ii c. De vobis exierunt sed non erant in vobis

Magnificant quidam non deum sed seipsum quibus dicit non te laudet os tuum sed alienum. Pro. xxvii a. Magnificare cum laudare est et omnis laus in proprio ore sordescit. Magnificant quidam deum in sterilitate scientie sed scientia inflat caritas edificat .i. Cor. viii a. In elatione sed dominus superbis resistit humilibus autem dat gratiam .i. pe. v. et Jacob. iiii. c. In placationis ambitione sed ne queras fieri iudex ne forte non possis iniquitates auferre Eccl. vii a. In generis nobilitate sed confringet dominus cedros libani ps. xxviii. In garrulitate et detractione sed detractores et susurrones deo odibiles Ro. i g. In fraterno odio et liuore sed qui odit fratrem suum homicida est .i. Johis. iii d. In diuitiarum multiplicitate sed ne timueris cum diues factus fuerit homo ps. xlviii. In sequendo officio caritatis sed non omnis qui dicit mihi domine domine etc. Matth. vii c. Magnificate deum debemus corde vero [?] ... proponit nobis filius dicens Luc. i d. Magnificat anima mea dominum. Ore ad quod nos inuitat psalmista ps. xxxiii. Dicens magnificate dominum mecum. Opere ad quod nos inuitat dominus

Mt v° b / Sic lucebat opera vestra coram
hominibus. Magnificatur deus a
nobis cum a nobis creditur magnus
In nobis cum in nobis est in nobis
magnus monstratur vel nos in
eo secundum quod dicitur / Pulcher noster
tamen non in se sed in nobis
Maius dicitur quoque gravius
vel generalius crudo quia
maiori contemptu statim
unde maius peccatum habuit iudas
vel Cain quam Adam / maius i.
gravius. Maius dicitur auctoritate
vii augustini / Nulla maior pena
quam carere visione dei i. durior
vel generalior. Quantum ad dampnum
maior est non quantum ad sensum quia
pueri qui descendunt cum origina-
li peccato carent visione dei sed nul-
lam aliam penam sentiunt. Maius
dicitur dignitate meriti ut vetu-
la simplex predestinata maior est
episcopo reprobo i. maioris meriti. Ma-
ius dicitur dignitate officii ut
simplex sacerdos maior est comite
i. maioris officii. Maius dicitur
diuturnitate unde i Cor xiii° c.
Maior est hiis caritas i. diutur-
nior nam fides et spes evacua-
buntur caritas numquam excidet. Au-
ctoritate causa dicitur aliquis maior
alio ut deus pater dicitur maior
filio Johannis xiiii° c. Nam a patre
procedit et non econverso. Non tamen filius
minor est dignitate. Tempore
similiter dicitur aliquis maior alio
i. natura sed hoc dupliciter / quia vel na-
tivitate ad vitam nature ut Cham
maior Sem / et Japheth / vel ad
vitam gratie ut Jacobus maior
dicitur qui prius alio ad fidem accessit
Maledictio spiritualis
sunt in tribus quia in tribus [est]
peccavit mulier in duobus
homo in uno Gen iii° d / Serpens
cum qui invidit dictum est ei / supra
pectus tuum gradieris quia inclita-
tus es / ideo Gen iii° d / punitus
est in ore Nam ei dictum est / ter-
ram comedes omnibus diebus vite
tue / et posuit ei deus venenum
in ore / quia decepit / ideo audivit
inimicicias ponam inter te et mu-
lierem ipsa conteret caput tuum.
Maledicta est mulier in duobus
quia superbivit Gen iii° / ideo
humiliavit eam dominus dicens sub
viri potestate eris ut eam tribus verberi-
bus affligat et defloracione que
sibi certa erat amore vel timore /
quia fructum vetitum comedit / ideo
in fructu suo punita est / unde in
dolore paries filios / In hoc quod di-
xit in dolore fuit malediccio / in
hoc quod dixit paries fuit benediccio
Maledicta enim erat sterilis in lege
et non est oblitus in puniendo mi-
sereri deus. Maledictus est homo
in uno Gen iii° c / quia in uno pecca-
vit scilicet in gula / ideo audivit Male-
dicta terra in opere tuo. i. pro peccato
tuo pro quo factum est ut terra
que bonos et uberes prius faciebat
fructus postea deinde viros red-
dat etc. pena respondet culpe /
Maledicitur homo in corde qui bona
opera non bona intencione facit
et qui quod habet a deo non deo sed
sibi ascribit. Maledicciones huius-
modi Consideracione mystice / li-
tere mundicie / primus est lactucis
sedibus prohibitus / Secundus dicit do-
minus ade maledicta terra in opere
tuo / Gen iii° c. Et abraham ma-
ledicam maledicentibus tibi Gen
xii° a / De secundo dicit apostolus Ro xii° e
Nolite maledicere et i Cor vi° d
Maledicti regnum dei non possi-
debunt / primo modo maledixerunt apli
ut i Cor xvi° g / Si quis non timuit

dam anathema sit i. suspensus
a gracione fidelium
Maledictum est culpe i. secundum
Augustinum ut psalmo Cxviii° / ma
ledicti qui declinant a manda
tis tuis / Item Deut. xxi° c. / Ma
ledictus qui pendet in ligno pro
ut Gen. iii° c. / Maledictus est peccator
Maledicta terra
in opere tuo / vii Deut. xxvii c. / Ma
ledictus qui pendet in ligno i.
mortuus sicut fuit Christus ad Galath.
iii° c. dicitur / Maledictus quia pro nobis
mortuus est omnibus delictis i. propter nostra
delicta ut ad Gal. iii° c. / factus
est pro nobis maledictum / i. mor
Mali comparantur / tuus
feno tecti propter brevem viro
rem ut psalmo lxxxix° / Mane
sicut herba transeat / propter infirmam
radicem ut Job v° a / Vidi stultum
firmam radicem habentem et ma
ledixi pulchritudini eius statim
Affirmare dicat propter opinionem
eorum / propter originem quia fenum in
alto oritur / ita superbia / vii Jacob
Superbia nationes celestis sublimi
um mentes inhabitat / sub cine
latitat et alias / Et psalmo / xxxvi°
Vidi impium superexaltatum
comparantur aranee propter e dispo
sitionem operationis quia texendo aranea
se evisceret ita pessima hominis
voluptas prius sibi quam aliis nocet
propter instabilitatem quia inconstan
tes sunt in proposito / propter ste
rilitatem / quia infructuosi sunt
sine bonis operibus / vel propter inutili
tatem quia sicut tela aranee inuti
lis est sic in congregacione pravi
hominis inaniter laborat / propter
amaritudinem quia malis operibus
delectantur / propter inquietatem quia bo
nos non malos decipiunt dicit
Et non tantum mali sed etiam fideles
aranee comparantur / propter cohabi
tacionem Et sicut aranea tendit ad
alta ita fidelibus anima contemplando

terrena celestia contemplatur Et
quibus iustus vel iniustus aranee com
paratur propter facilem corporis dispo
sicionem / quia sicut aranea facile
dissolvitur / ita homo facile moritur
Mali comparantur ceteris propter
superbiam ut psalmo lxxii° prodiit quasi
ex adipe iniquitas eorum / quia steri
les ut psalmo lxxv° dormierunt
sompnum suum et nil invenerunt
terrenis adhereo ut psalmo lxxxvii°
Infixus sum in limo profundi Ita
conservos suos statuunt de
clinare in terram / Mali comparantur
fellatibus propter amaritudinem / Vii
Vinea mea electa ego plantavi
te et in usum versa es in amaritudinem
propter sterilitatem ut Ysa. xxiii° c. / Ava
scribe viros hos addictos et steriles
Mali comparantur serpentibus propter
astuciam ut Gen. iii° a / Serpens
erat astucior omnibus animantibus / propter ter
iii° c. Super pectus tuum gradieris
propter venenum immissionem ut psalmo cxl°
Venenum aspidum sub labiis eorum / propter
tortuosam involucionem Ysa. xxvii
ad omnem serpentem / et vectem
tortuosum et cetum qui in mari est
Mali sunt clamosi ut Gen. xviii°
e clamor sodomorum et cetera
Impingi ut psalmo lxxvi° / ad mit
laqueos disponunt et cetera / Absconderunt
et prospicientes ut
Judicum xiii c. / Sed facias sic citto
ad Cartam fugientes ut psalmo xx
iii° Trahunt et cetera iudicari
Malum quoque dicitur culpa ut psalmo
lxxxvii° / repleta est malis
anima mea dicit Christus in persona
membrorum Eius propter tam velut
vnam quod operantur ut Ro. xiii° / Di
lectio proximi malum non operatur i. peccatum
Malum pena ut psalmo lxxxxiii°

Repleta est malis anima mea et
xpc in persona sua. Item Mt xxvi
d/ et Mr xiiii d. Tristis est ani-
ma mea usque ad mortem. Malum
afflictio sive adversitas vel adver-
sum quod patitur ut Amos
iii° c. Si est malum in civitate
quod dominus non fecerit quia
adversitatem dominus in civitate ad
cives suos emendandos fieri permittit
Malum dampnum ut Ro xii°
f/ Nulli malum pro malo redde-
ntes i. dampnum pro dampno repe-
ndentes. Malum tormentum ut
Pro xx° c. Malum est dicit omnis
emptor/ quia qui regnum celorum
emere vult oportet eum tormen-
tum sustinere. Malum temptatio
ut Ysa xlv b. Ego dominus faci-
ens pacem et creans malum/ quia
dominus in anima facit pacem/ et tem-
ptationem non magnam esse permittit.

Mandata dei quandoque
dicuntur intelligentia legis
ut Ps° cxviii° Nec repellas
me a mandatis tuis i. ab intel-
ligentia legis. Mandata dei quidam
nec scire nec facere volunt qui com-
parantur aspidi surde et obturanti
aures suas Ps lvii. De quibus etiam
Ps xxxv° a. Noluit intelligere
ut bene ageret/ Mandata scire volunt
et facere ut Luc xi d. Beati qui audi-
unt verbum dei. Mandata scire volunt
et non facere ut Ysa lviii a. Me
etenim de die in diem querunt et
scire vias meas volunt. Item Ps°
xlix°. Peccatori autem dixit deus etc. M-
andata legis naturalis duo sunt/ unum
preceptivum ut Mt vii c. Omnia quecumque vultis
ut faciant vobis homines et vos fa-
cite illis. Aliud prohibitivum ut quod tibi
non vis fieri alii ne feceris Thobie iiii°.

Et/ Hec duo mandata de beneficiis
et iniuriis debet intelligi sub le-
ge naturali. Hec duo precepta sunt
et hec duo continentur. Decime/ ob-
lationes et primitie sunt mandatalia.
Item testimonia mandata et pre-
cepta distinguit Glosa ps/ In
principio ait Precepta sunt in
prohibitione ut Mt x a. In viam gen-
tium ne abieritis/ Et huiusmodi man-
data sunt affirmativa ut Io-
hannis xiii° f/ Mandatum novum do vobis.
Testimonia sunt libera vel facta que
testimonium perhibent xpo ut Mt xviii°.
In ore duorum vel trium stat omne
verbum. Alia sunt verba vel facta que
dant nobis certum ut eadem faciamus
ut Mt xi g. Discite a me quia
mitis sum et humilis corde. Testi-
monium est evidens res que convi-
ncit rem aliam ut Iacob ait Gen
xxxi° g. Lapis iste erit in testi-
monium/ Et dominus curato leproso ait Mt
viii° a. ait Offer munus tuum in te-
stimonium. Sic precepta domini di-
cuntur testimonia que convincunt
nos peccatores. Et sic est testimonium
accipitur in prohibendo mandatum
vel iubendo. Mandatum sive preceptum
tribus modis accipitur. Unumque habet
formam et intentionem/ et tunc pre-
ceptum dei ut Exo xx d. Honora
patrem tuum etc/ Unumque habet formam
et non intentionem/ et tunc non est precep-
tum sed forma precepti ut cum
dixit dominus ad Abraham Gen xx-
ii a. Tolle filium tuum etc/ Unumque
non habet formam sed intentionem
et tunc est preceptum ut non mecha-
beris. Mandatum sive preceptum
ut Gen i° sz crescite et multiplicamini

fuit datum ad tempus i. quousque
multiplicabimini / secundum illud Ma
ledicta sterilis vel maledicta i.
benedicta erit illa que salua vir
ginitate non erit sterilis Man
datum vetus et veteratum scilicet ce
rimoniale preceptum datum est in
signum Mandatum temporale quod
ad tempus traditur Mandatum
locale / quia infra iudee terminos
traditum Mandatum personale quod
vni populo traditum / hoc mandatum
vetus et veteratum datum est ho
mini veteri et inueterato / veteri
quia per penam inueterato per cul
pam Mandatum vetustissimum
et innouatum est preceptum morale ab
antiquo mente hominis inscriptum sed ino
natum est vetus per euidentiam in euan
gelio / innouatum per gratiam Manda
tum nouum et innouans caritatis est
mandatum est quod se exaltat usque
ad celos dilatat se usque ad inimi
extendit cos / et usque ad mortem se extendit
usque ad profundum descendit / hoc man
datum non solum est nouum sed innouans
Io. xiii. c. Formula ab homine nouo
datum est homini innouato / de hiis
legitur de Cantici xxvi. c. Vetustis
sima veterum quantum ad morale
preceptum et noua supplementis
quantum ad caritatis mandatum / vetera
abiiciens quantum ad cerimoniale Manda
tum hoc mandatum caritatis est
fons cui non communicat alienus lignum
vite de quo non comedit nisi do
mesticus / ortus conclusus fons si
gnatus / delicie paradysi / ignis
in syon / caminus in ierusalem / lucerna
in via lucifer in patria / de hoc
mandato dicit dominus Io. xiii. c.
Mandatum nouum do vobis ut
sicut dilexi vos ita diligatis me
non adulterabimini. Iohannis ecce

tue forma vite / tue regula dis
ciplina tue religionis vinculum
tue caritatis decem Hec ars bene
viuendi / doctrina qua odium tollit
cupiditas euacuatur / extinguitur
superbia religatur inuidia Manda
tum decalogi in prima tabula
Ego sum deus tuus qui eduxi
te de terra egypti Exo. xx. c. Non
habebis deos alienos i. me solum
deum habebis / quia Christus vnus
deus cum patre et spiritu sancto Et potest
non habebis pro non habeas
imperatiue / secundum ydioma he
breorum / Secundum Exo. xx. c. / Non assu
mes nomen dei tui in vanum i.
i. nomen Christi in vanum non debet
accipi ut purum creatum cum factum per
quem omnia facta sunt Sed quia
vnus est deus pater et filius et spiritus
sanctus / In domo domini requies
nobis permittitur ut ibi sequitur
Memento ut diem sabbati sanctifices
i. in eo non facies opus seruile Hec
tria pertinent ad deum In secunda
tabula Honora patrem tuum et ma
trem tuam duplici honore scilicet
reuerendo et necessaria exhibendo Non
occides manu vel mente consensu
nec violentiam inferas impotentibus ut
subtrahes cui potes / Iudex quoque
non occidit sed lex / Non mechaberis
i. non commiscearis alteri excepto
federe matrimonii Non furaberis
nec etiam rapias aliena Non fal
sum testimonium dices hic prohibet
omne mandatum legis quidam male
sonsant / deus tuam conscripsisse
quod prohibet sed nulli obest / Non
concupisces vxorem proximi tui
Prohibet concupiscentiam rei hominis mobilis
Non concupisces rem proximi tui
hic prohibet concupiscentiam rei inmo
bilis Hec septem pertinent ad proximum

yet
Et decem mandata in duabus
tabulis scribuntur ideo quia hec
omnia ad duo referuntur scilicet ad
dilectionem dei et proximi / prima
tabula dicta est / que excellenti-
or est quia continet manda
ta que pertinent ad dilectionem dei
Secunda inferior

Mane est temporis scilicet seculi vel
mundi de quo ait Matthei xx
paterfamilias exiit primo
mane conducere operarios in
vineam suam Et de mane hoc
scilicet pueritia intelligitur secundum aliam
expositionem de quo dicitur psalmo lxxxix
Mane sicut herba transeat Mane
est pectoris scilicet ortus gratie vel
initium gratie de quo Ysaie l
viii° d / iusticia tua sicut mane
orietur Et david psalmo lxiii°
In matutinis meditabor in te
Mane est eternitatis vel glorie
scilicet initium eternitatis vel glorie
quod erit secunda resurrectio dicitur
ut psalmo v° / Mane astabo tibi etc.
Mane est diei ut Marci xvi° a /
Valde mane una sabbatorum
Mane est culpe scilicet primi motus
qui reprimendi sunt ne stat per pro-
cessus ad consensum et de con-
sensu ad actum De primo motu
dicitur Genesis iii° c / Mulier ipsa
insidiabitur calcaneo tuo et ipsa con-
teret caput eius idest primum motum
Et psalmo cxxxvi / beatus qui te-
nebit et allidet parvulos suos ad
petram Mane est tempus incar-
nationis ut Ysaie xxi° c / Venit
mane idest appropinquat tempus incar-
nationis Mane initium fidei ut
Exodi xvi° c / Mane saturabimini
panibus / quia initio fidei qui in
primitiva ecclesia erant donis sancti
spiritus refitiebantur Mane presentis
vite prosperitas ut Ecclesiastes x° f

Cuius principes mane comedunt idest
cuius prelati in prosperitate vite presentis
exultant Mane decursus vite
cuiuslibet hominis ut Job iiii° g / De
mane usque ad vesperam succiduntur
idest a principio vite sue usque
ad finem destruentur impii non cessant
Mane illuminatio sancti spiritus ut Can
vii° g / Mane surgamus ad vine
as idest illuminati a sancto spiritu erigamus
nos ad exercitia sanctiora Mane contem-
platio eterna ut Genesis i° / factum
est vespere et mane dies primus etc. /
quia modo anima per contempla-
tionem obscuratur modo vero per
intuitum claritatem illuminatur
Mane claritas future vite de
quo psalmo v° / Mane astabo tibi et
videbo etc. / quia sancta ecclesia in fu-
turo vultum dei assistet cum eum
contemplabitur Mane primus ut
Genesis xlix° f / Mane comedet pre
dam / quia primus sanctorum apostolorum scilicet
paulus afflixit Mane resurrectio
christi ut psalmo liiii° / vespere et mane
idest in passione et resurrectione Mane
por etas mundi ut Matthei xx° a / primo
mane conducere operarios suos in
vineam suam / quia a prima etate
mundi dominus suam ecclesiam colere
non cessat Mane pueritia ut
Ecclesiastes xi° d / Mane semina semen
tuum idest ab ipsa pueritia incipe bene
vivere Mane adventus iudicis ut Job
vii° g / Si mane me quesieris non etc.

Manna corpus christi ut psalmo lxxvii°
Dedit illis manna manducare
quia in vite presentis deserto corpus
christi viaticum habemus Manna gr-
acia angelorum propter originem quia
descendit de celo magis non comme-
dunt sed deo angeli gloriam dum
fore significatur quia ministerio

angelorum ministrabatur manna
Manna significat scripturam ut Exo
xvi° f/ Erat manna quasi semen co-
riandri, quia sacra scriptura sub-
tilem sub se continet intellectum
Manna beatitudo celestis ut Apoc
ii d/ Vincenti dabo manna abscon-
ditum, quia qui perseveraverit
usque in finem possidebit quod oculus
non vidit nec auris audivit nec in
cor hominis ascendit i Cor ii° d
Mansuetudo est in
disciplina ut Eccl xviii° a Fili
in omnibus operibus tuis in mansuetudine perfice
in miseri parvuli In maiestate ut
Abacuk iii° a Cum iratus fueris
misericordie recordaberis. Ecclesiastici
Eccl xxxii° a/ Quam te posuerint
noli extolli esto inter eos quasi
unus ex illis In adversitate ut Lu-
ce xxi° d/ In patientia vestra pos-
sidebitis animas vestras
Manus est xpc filius dei per quem
facta sunt omnia ut Genesis
xxvi° a Omnia hec manus
mea fecit et ps° Cxlmo Emit-
te manum tuam de alto i. emit-
te filium tuum de celo Manus xpc
ascendens ut Deut xxxii° e/ Leva-
bo ad celum manum meam quia
xpc ad celos levatus est Manus
dei patris sunt filius et spiritus sanctus
qui cooperantur, licet est gravis quod
dicitur Jo° i° De verbo dei Omnia
per ipsum facta sunt quod idem est
verbum dei et manus Manus dei di-
vinus operatur unde Job x° c/ et
ps° Cxviii° Manus tue fecerunt
me, Vel quia plura virtute dicat manus
tue acceperint pro virtute et
sapientia que ut xpc est Manus
caritas mentis ut Exo xxxiii° g
ponam te in foramine petre per
Moysen indiciis vestris et manum
caritas mentis Manum mittit
deus per vindictam ut ps° lx-
xx/ Super tribulantes eos misisset
manum meam potentiam
ut Job i° c/ Mitte manum tuam
et tange cuncta que possidet
Per protectionem ut ps° Cxxxviii°
Posuisti super me manum tuam per
nativitatem ut ps° Cxliii° e
Mitte manum tuam de alto Per
benedictionem ut ibi In imponens ma-
num super filios suos et ego
benedicam eis Manus dei plus
ut Jer xviii° b/ Sicut lutum in
manu figuli ita vos in manu
mea domus israel Manus dei est fla-
gellum ut Sophonie i° b/ Extendam
manum meam super Iudam
et super habitatores Ierusalem et disper-
gam reliquias Baal de hoc loco etc/
Manus dei aliqua percussio ut
Job xix° f/ Manus domini tetigit me
Manus est vindicte ut Dan xiii° c
Melius est mihi incidere in manus
hominum quam derelinquere legem dei me-
relinquerit ut ps° Cxliii° Aperis
tu manum tuam/ protectio ut
ps° xvi° Sub umbra manuum
tuarum protege me Manus consola-
tio divina ut Ezech iii° d/ Ma-
nus domini erat mecum, i. conso-
latio divina affuit mihi Manus
potestas ut ps° Cxlii° de manu
filiorum alienorum i. de potestate apo-
stolorum Manus membra xpi
ut Exo iiii° b/ Manus Moysi de
sinu producta est leprosa in sinum re-
tracta in pristinum rediit quia
munda sunt membra cristi cum per
cadendo a gratia exeunt/ Cum vero
penitendo redeunt emundantur Manus
missio ut ps° xxxv° Manus pecca-
toris non moveat me i. impulsio

demonibus ad malum non trahatur
Manus discipline ut ps°
xxxi° Quia die ac nocte gra
vata est super me manus tua
i. continue deprimit me disci
plina tua Manus gratie ut
ps° xxxvi° Dominus supponit
manum suam i. gratiam suam adiu
torium confert Manus munifi
centie ut ps° Cxliiii° Aperis
tu manum tuam i. largiter im
pendis ministeriaz tuam M
anus vindicta ut ps° xxxvii°
Confirmasti super me manum
tuam i. aggravasti super me vin
dictam tuam Manus opus
bonum ut Job xxxix° c Manum
imponam super os meum i. per bonum
opus purgabo illicitaz loquu
tionem Manus opus pravum
ut Job xv° c Tetendit adversus
deum manum suam i. contra deum exer
cuit actionem pravam Manus vis su
perne virtutis ut Ezech viii° a Si
militudo manus apprehendit me
i. vis superne virtutis arripuit
me Manus actio Christi ut Ezech i°
b Manus hominis sub pennis eorum
i. imitatio actionis Christi sub vola
tu contemplationis eorum Manus
potestas dei ut Ezech i° a Facta est
super me manus domini i. revela
ta est in potestate domini Manus
potestas antichristi ut Dan viii° g
Dolus in manu eius dirigetur
i. deceptio in potestate antichristi exer
cebitur Manus temptatio dya
boli ut Job i° c Ecce in ma
nu tua est i. licentiam cum tempta
di habes Manus passio domini
ut Job xiii° d Manum tuam longe
fac a me i. persecutionem tuam aqui
tulum remove a me Manus

persecutio iudaica ut in ps° Ut quid
avertis manum tuam i. ut quid repel
lis a te iudaicam persecutionem Manus
persecutio iudeorum ut Job xvii° a
Pone me iuxta te et cuiusvis manus
pugnet contra me i. cum stabo ad
dexteram tuam tangere me non
poterit persecutio iudeorum Manus
familiaritas amicorum ut Mt v° e
et Mr ix° f Si manus tua scan
dalizaverit te i. si amicus tuus
nimis ad peccatum impellit te Ma
nus versutia hostis ut Exo xv° b
Quiescat eos manus mea i. per
consensum trahabit eos antiqui ho
stis versutia que manus mea dici
tur quia ut seducat permittitur Manus
plures actiones ut ps° Cxliii° Do
cet manus meas ad prelium i. re
git actiones meas ut iniquitati
resistant Manus martires ut
Can v° c Manus mee stillaverunt
mirra i. martires mei cruciati sunt
usque ad mortem Manus operato
res boni ut Can v° f Manus
illius tornatiles auree que opera
tores boni sine errore in caritate
te fulgent Manus districtio ut
Mt xii° a Luce vi° a Discipuli ma
nibus spicas fricabant qui scrip
ture sancte doctores studio dis
tinctionis spiritualem intellectum que
runt Manus dispositio dei ut
ps° xxx In manibus tuis sortes
mee i. in dispositionibus tuis
cuncta mea Manus anime spiritua
les ut ps° Cxviii° Anima mea in
manibus meis semper i. anime
mee curas spirituales assidue im
pendam Manus mie dei ut ps°
xxx° In manus tuas i. in curas
tuas commendo spiritum meum Manus
severitas legis ut Exo xvii° c

Marianus inter ceteros confessores qz lex
pietatis non permisit ... pa
tulit si districte precepit

Maria virgo in tribus fuit privi
legiata quia et virgo et ma-
ter et deum genuit Ozey vel d
Item sed tale privilegium nulla virgi-
nitas habuit. Secunda Luce primo e Re-
spexit humilitatem ancille sue / pro-
pheciam Luce primo d / Ecce ancilla do-
mini / propter infirmitatem unde
Luce ii° c / Tuam ipsius animam pertran-
sibit gladius doloris Maria virgo
non de regina nasci voluit sed
de regine filia et racio ne hu-
milibus parentibus nati contri-
starentur nec magnatorum filii
gloriarentur Maria virgo
comparatur aurore quia sicut hec
aurora mediatrix est diei et no-
ctis sic beata virgo maria media-
trix est inter homines et deum cotti-
die enim interpellat pro nobis ad
deum Et quod aurora dicatur aut probo
Can vi° e Que est ista que ascen-
dit quasi aurora etc / Secunda beata virgo
electa fuit de mulieribus preelecta
de virginibus sub electa de sanctis
ut significaret ecclesiam que est sine
macula et sine ruga christo despon-
sata Ephe v° f Maria virgo fuit
desponsata Joseph Math primo c / sed de
causis ut per Joseph similiter sponsum
eius origo de David esse mon-
straretur / ut eam Joseph defen-
deret ab infamia suspicionis
ne ut adultera dampnaretur / ut
ministerio viri sustentaretur / ut ne
virginibus esset excusacio si ut mere-
trix esset infamata / ut dyabolo
partus virginis celaretur Maria
virgo dicitur aurora in nativitate quia in
utero sanctificata fuit ut cronices
Jeronimus Jacobus / aliter nativitatis eius
celebritas non colleretur Eadem
est racio de nativitate Johannis ultima
enim fuit novo testamento / sed Jeremie

et Jacob remote Maria virgo
dicitur sponsa in annunciacione ut Luce primo
d / Spiritus sanctus superveniet in te / vir-
go in purificacione Regina sive uxor
in assumpcione ut psalmo xliiii° Astitit
regina a dextris tuis Maria
virgo comparatur lilio propter conquasi
proprietates lilii / Aliud namque prten-
dit candorem spirat sive spargit
odorem / volucribus medetur de mul-
ta terra nascitur / Que omnia huic
congruunt / primo propter candorem
quia est immaculata et candida na
in utero fuit sanctificata et hec nam
quem tenebre Ephe v° b / Eratis
aut lux in domino / Et enim essemus
obscurati immo aut lucidi / quia fulge-
bunt iusti sicut sol Sap iii° c et
Math xiii e / Luce xx° f / Et equales
eorum angelis Hec namque virtutum
candore et graciarum venustate est
insignius ut angelus Luce primo c di-
xit ad eam Ave maria benedicta
tu in mulieribus id est plus quam omnes
mulieres Hec namque virgo virginum et
ipsorum regina angelorum / super eum
nec patriarchas et prophetas tu sed di-
apostolos ita ut universa Christi veste
id est dyademate capitis eius non
inveniens margaritam que huic vale-
bit comparari Secundo comparatur li-
lio propter odorem de ungentis optimis
Ungenta sunt optima graciarum ple-
nitudo quibus ut vim dictum est singu-
lariter est preuncta cuius odor virgi-
tore suorum sequencium vestigia eius
reficit Tercio comparatur propter ve-
nenum medicinam / quia miro et inau-
dito modo medicina per eam parata sit
voluntatis / Hec est virga de radice Jesse
de qua quidam flos pullulabat / Iste
tener sed post mirabiliter ascendit
et crevit in magnam arborem que
dicitur lignum vite / Flos ille Christus est
Primo puer cum non sciebatur a pau-
cis / et fides suscipiebatur a paucis
tribus / Sed per magistratum se docendo

et mira faciendo mortuos quatri-
duanos iam fetentes suscitando
Vnde lignum vite merito dicitur In
Salomonis prouerbiorum iii° c. Sapiencia est li-
gnum vite amplectentibus eam
Generatio propter inclitam terram vn-
de fuit orta / quia eius parentes fuerunt Jo-
achim et mater anna / isti erant
iudei vita et genere preclari Terre
inclita terra de qua velut lilium
orta beata virgo maria est Maria
comparatur velleri / quia de carne
eius assumpta est caro christi sicut de velle-
re sumitur vestimentum Vnde indu-
tus est carne humana quia sine le-
sione et dolore peperit christum sicut
vellus ab oue sumitur absque le-
sione Item hec est porta clausa
per quam vir non intrauit quia continet
rorem sicut et propter plenitudinem diuinam
ut luce 1° c. Aue maria gratia plena sicut
spiritus sanctus superueniet in te luce 1° c. 3

Martires grece testes
latine / sicut et testimonia latine
martiria grece Martires
dicuntur actiui testimonii / quia in primi-
tiua ecclesia multi conuersi sunt ad
iudeis / propter multitudinem ut psalmo
lxxviii° / posuerunt mortalia seruorum
tuorum / propter multitudinem tormentorum
ut hebreorum xi° c. Sancti ludibria et
verbera experti sunt / propter intimum
testimonium cordis et oris Romanorum x° c. Corde
creditur ad iusticiam / propter continuam
maceracionem ut apostolus
dicit I Corinthiorum ix° c. Castigo corpus
meum / propter exteriorem persecutionem
vnde ii Corinthiorum 1° c. grauati sumus sup-
ra modum / propter sanguinis effusionem
ut Johannis xv° c. Maiorem caritatem
nemo habet etc. propter occultam inspira-
cionem ut Romanorum viii° c. Certus sum
quia neque mors neque vita etc. Mar-
tirem non facit pena sub audi-
tum sed causa Cum itaque testimonium
sit in confessoribus actiuis testimo-
nii est in martiribus qui scilicet non solum
corde ore sed et opere testati sunt Ma-
rtires sunt actiui testimonii ihesu
christi sanguinem effundendo Confes-
sores cum in christum confitendo nobis pro-
latoribus quocumque vel potentibus christum ne-
Martirium siue cam laudo
sanguinis effusione triplex
est / paratus in vbertate quam
habuit Job et Dauid / largitas in pau-
pertate / quam thobias et vidua
sareptena exercuit Castitas in iu-
uentute quam Joseph in egypto ser-
uauit Martirium tria sunt genera / In-
tentus materialis / in sanguinis effu-
sione in christi compassione Martirum sunt
duo genera veteris testamenti secundum ab ini-
cio temporis usque ad tempus gratie / Veteris
ergo testamenti martir dicitur / qui vel in
figura est mortuus ut abel vel pro
veritate quam dicebat ut ysayas qui
serra lignea sectus est / vel Jeremias
lapidatus Ezechiel excerebratus / vel
pro lege dei sicut vii machabei No-
ui martires sunt qui in nouo testa-
mento loco christi mortui sunt / sicut
innocentes / vel pro veritate sicut Johannes
baptista vel qui pro testimonio ve-
ritatis et fidei christiane et christi passione
passi sunt de quibus dicitur hebre-
orum xi° c. sancti per fidem vicerunt re-
gna et hec est martir cum testis
inceptus / Sic Stephanus protomar-
tir dicitur scilicet primicerius martirum / vel
qui firmus in fide illatam sibi mortem
patienter sustinet quamuis non pro fidei
testimonio ut beatus thomas / et beatus
lampertus / preter hos omnes modos
dictus est martir christus qui pro humani
generis salute passus est Et nota
quod de nullo martire veteris testa-
menti diem celebramus nec eciam Jo-
hannis baptiste / sed tantum ossium
eius vel crematorum tamen quia non propter
fidem christi passi sunt ut ita passionem
et resurrectionem et ascensionem morte
sua testarentur / preter hos modos
dicitur aliquis alio martir ut beatus Johannes

ciuam^ta qui aiu non desunt marti
rio et in seruicio olei dolium inusss
qz similiter modo qz Marg de mo
nachis Monachus debet habere pri
uatatem martirii Si quidem et xpi mar
tires sunt Ita legitur in hystoria
ewangelica Ocempi Mu

Melchisedech rex iusticie d
melchos quod est rex et sedech
quod est iusticia quasi rex iusticie
Mechia est corporalis sed quando vir
accedit ad mulierem ut quando quandoque
modo luxuria fiat generalis sed
concupiscencia quedam

Melius dicatur securius ut in
translatiuus in quantum ut pla
cente in prelatiuus dignius maior
premio ut quos actiuus etc
cessiue uel secunditate ut actiuus
pluribus enim prodest actiuus quam qui est

Mendax est homo | prelatiuus
et liber tocius modo qui amit
tit agenda quia apponit
non agenda quia ordinem
agendorum prepostat Mendax
est ipsius homo essencia quod Joh. viii
quod Rugimi in toto statu permanet
Veram non inuenies nec senex quod
verbis lomacione sine sermone quod
pro v° omnis homo mendax
quia eius opera sunt fictoria opere
dicitur xpo quod est verus loquacitate et con
cia et opere

Mendaciorum ea sunt opera quia
est pro salute uel commodo
alicuius non malicia sed benignita
te dictum ut obstitrices Exo. i. et
Raab dixit que dixerunt
pharaonem
et mentite pro filiis hebreorum seruare
Eodem quod fit toto quod non fecerit pro
sit cum ille cui dicitur causa toti
dia et hec duo quia mendacium non
sunt sine culpa sed non dampnoso
nisi habeat ex consuetudine

perfectis aut non credit mentiri
uel etiam pro temporali vita a
cuius seruanda et vnde qz iudicibus
et veritatem hic tunc ecclesie sequen
dicit deus cum vera barum in
Johis x° v° b
multa habeo vo
bis dicere Augustinus Causa men
dacium in omnibus si aut aliquis
querat quid faciam cum oportet me
mentiri aut aliud mori Respo
dendum quod Augustinus hic magis conuen
turum ut non habeat oportet aliud
viam saluandi quam volunt insi
per mendacium bonum Tercium men
dacium est quod ex malignitate
et duplicitate procedit
summope cauendum est quod omnibus
pro v° perdas omnes qui prodesse
loquuntur mendacium et Capite iiii°
Ad quod Ro. mendacium oritur
aliquando primum mendacium tam utilitatis
tis prima venale et Secundus ro
cogitate uel iocunditate veniale
le est si non habeat ex consuetu
dine Tercium malignitatis sed
dampnosum est mortale peccatum Primum
primum mendacium dicitur uel dolo et sic
iocosi Tercium malignitatis Menda
cium et mentiri non est idem
omnino quia mendacium est falsi
ficatio vocis cum intencione fal
lendi Mentiri est contra mentem
loqui et quamuis verum est falsum dicere
quia non tamen contrarium loquitur uel
non est supx ut ibi in dicitur dominus
mandatum hec duo legitur
Dixisti omnes qui operantur pro v°
Mentiri dicitur uel qui aliud
est aliud ... cogitat sed prov.
Eccl. ore suo benedicunt et corde
qui sunt duos sunt oppositus

vii act. x. g. Nesciat sinistra
tua quid faciat dextera Et
in ecclesiastico est mortale peccatum
vel quia liber dispensatus facies post
quorum vinum refertur ad alium
quales sunt quantati mundana
quae apponit dilectionem
dei postponendo vii. i. ethi. ix.
f. divitibus huius seculi pre-
cipe ne sublime sapiant / A. in
hoc mundo veniale veniale peccatum
vel nullum
Mensa triplex est prima mensa
in deserto quae mensa hominis
de qua dicitur est exo. xvi. d.
facias mensam tunc mensam
ut scilicet duos cubitos de longitudine
habeat fecit mensam de lignis
et erigere ij. sedebis ad mensam magnam
et non est saciati bibis et non potes meditari
Secunda est mensa in seculo quae dis-
pensatur mensa scilicet eucaristia
de qua dicitur i. Cor. x. significat e.
Non potestis quaerare mensae ergo ca-
et mensae demoniorum ad hanc
viatores vii eucaristiae sumunt
viaticum de quibus dicitur Cant.
pro. Eccl. x. Edent pauperes et saturabuntur
. i. contemptores mundi Tertia
est eternae civitatis in celo quae
dicitur mensa eternae refectionis
et vitae eternae de qua veritas
dicit Luc. xxii. d. Et ego dispono
vobis sicut disposuit mihi pater meus
regnum ut edatis etc. / Ad hanc
sedent contemplatores Mensa
est praedicatoris . i. sermonis ut
Eccl. xxxii. b. Vadit peregrina
dicitur et bibe et satiare et laudabis
Mensa est paupertis ut pro. elo. /
fuit in lacrimis panes die ac
nocte Ut pro. Eccl. Cinerem
tamquam panem manducabam

Mensa est operacionis bonae propter
quod liber mystice ascubitus est
ut faciam voluntatem patris tua-
Mensa est contemplatorum sed
sacrae scripturae ut pro. xxiii. para-
sti mensam in conspectu meo nunc sancta
in tabernaculo . i. in ecclesia est sacra
scriptura quatuor pedes sunt
quatuor modi intelligendi
Duodecim panes duodecim
apud patres autem paribus
suppositi significat eternam refe-
ctionem quae praedicatores apostolorum
acquirunt per singulos numeros bonorum
operum suffecit Mensa para-
vit deus patrem caro cum cum
an passio audacis et invisibilis
post verbum unicum tamquam in sar-
tagine quod cocta sunt et visibilis
Mensam paravit deus ordina-
do ut sub specie panis caro / et sub
specie vini sanguis sumatur / Parata
per sanctas confectionis Sola cum presbi-
teri corpus Christi confitendum Mensa
veteris testamenti ut act. xv. c.
Catelli edunt de micis quae
cadunt de mensa dominorum
quia Judaei per subtilitatem
veteris testamenti per intellectum
comedit Mensa ipsum altare
ubi accipimus corpus Christi et sanguinem
unum hoc est in ecclesia
xx. a. Ad mensam magnam in prover.
sedi diligenter attende quae appo-
sita sunt tibi i. sacramenta corpo-
ris et sanguinis domini quae in
altari sedentibus sedi in celo contingit
Mensa sacra scriptura ut pro.
xxiii. parasti in conspectu meo

mea mensam et habilem fecisti
intelligentie lucem scrutandi scriptu-
ram contra gloriam patris celestis
ut Luce xxii°. d. ut edatis et
bibatis super mensam meam in
regno meo. Ad corporis beatitudinem
in gloria celesti. Mensa cuius convi-
viis incumbunt in patria septima est
mensa refectionalis que mea in sum-
mitati sustentande est intenta.
De qua Johannis iiii°. c. In locu-
tione domini ad Samaritanam
potest intelligi. Est et mensa signi-
ficationis hec sunt legalis in taber-
naculo ut Exodi xxv°. d. Et
est mensa refectionis hec est sacrascrip-
tura de qua Psalmo xxii°. b. Po-
re mensam. Est mensa altaris
ubi accipimus corpus Christi et sangui-
nem de qua i Cor. x°. c. Et
est mensa consummationis ut Luce xxii°.
d. hec est eterna beatitudo post
quam nulla sequitur.

Mensuram dabunt in sinum ve-
strum bonam per splendo-
rem a bono bellum dictum.
Confertam per impassibili-
tatem nam confertum indissolu-
bile est. Coagitatam per agili-
tatem nam agile citum agitatur.
Supereffluentem per subtilitatem
nam subtile citum effunditur. Fa-
cilius diffunditur. Hanc mensuram
mensurant domini de capitulis
suis dicitur Actuum xxiv°. g. Et
Marci iv°. d. Cum relinquerit prelatus
aut mensam etc. Vis amplius
videre quod exuberat et supereffluit
hec mensura. Venientibus non est
numerus et unicuique remanet per-
manet mensura in ultra. Psalmo xcix°.

Merces dei sunt gaudium remu-
neratio pro rectorum virtutis gaudium
consolatoria et vita eterna in
futuro. Merces Christi super
in morte labor dolor. Dedit
gaudium regnum pro labore, vitam
pro morte, gaudium pro dolo-
re. Quia ut ista daret illa
suscepit. Sed Christum mercedem
aliquis volebat accipere. Dicitur
Matthei xxvi°. c. Magister scimus quod
verus es. Sed perversus merca-
tor habuit secum mercedem refutat
vicus denarios. Cuius est imago et
superscriptio hec. Dicunt Cesaris.
At illis reddite que sunt Cesaris. Christus mer-
cator fuit sine dolo. Dolosum
enim non vult monetam. Et quod
mercator fuit Christus. Ergo Christus
est mercator optimus, fenerator
egregius, prudens mercatur divi-
tia que non potest retinere ut con-
sequatur que non potest amittere.
Dat modicum ut consequatur centuplum,
dat aliquid possessionis ut consequatur
eternam hereditatem. Et quod mer-
cator fuit Christus. Mercator sive
negociator fuit Christus, quod utero
virginali, Christus introiuit, eterna
rerum dona exoptans ab ab-
mercedes suscepit.

Messis templum postulat prelatos
proxima messis est in subdi-
tis, quia parati sunt ad bene
agendum. Si inveniet prelatus in
eum. Credo in talibus bonis
intellectu memoria et ratione
et ceteris que parata sunt ad
fructificandum. Si prelatos in-
venerint ad accipiendum

Tercia peccatores ubi colli
genda est a prelatis fructus
contricionis / De prima messe legitur
Iob v° c° / Regiones iam albe
sunt ad messem / De secunda
legitur prov. xxv° / veniat
tibi aut veniam etc / De tercia
luce x° c° / Messis quidem multa
operarii pauci Ad messem in
multam operarii pauci sunt
quia etsi sunt qui bona audi
unt desunt qui dicant Ecce
totus mundus est sacerdotibus
plenus / sed tamen in messe dei ra
rus valde invenitur operator
quia officium quidem sacerdota
le suscipimus sed opus officii
non implemus / De prima contra
platos dicitur in hunc modum
Ysa. lvi c° / Canes muti non va
lentes latrare / prelati quidem
sunt silentium canes lingwam
habet medicinalem curat
ferrum Sic prelati tenentur in
subditis peccatorum vulnera curare
tum pseudo fratres vere messis
... / De secunda contra eos
dicitur luce xi° c° / Ve vobis qui
qui aliis imponitis onera im
portabilia / De tercia contra eos
dicitur luce xi° / Ve vobis
qui habetis clavem scientie / prela
tis enim dixit claves sunt tolla
te et cum deberent esse spirituales
medici aliqui ut ceci ad similitudinem
medici malos attendunt statum
mentis spiritualiter egroti / nec con
siderant tempus locum etatem per
sonam complexionem et huiusmodi

ut si egrotus laboret ydropisi
avaricie mittit eum ad opera
misericordie Si laboret luxurie lepra
mittit eum ad opera misericordie / nunc
dicam probando castitatem Si egro
tet morbo gulositatis / sanat
eum potu sobrietatis / Messis
auditor verbi dei ut luce x° c° /
Messis quidem multa / quia multi
sunt qui audire volunt sed desunt
qui dicant Messis operarius
aptus ut Iob xxiv c° / quorum
alterat messem eius / quia operarius
impius actio aliquid destituit M
essis vanus testamentum ut Iob
v° b / Multi messem in famelici
tas comedunt / quia vetus testamen
tum quod infatuatum nobis est per
tenuit / devota plebs generi
spirituali intellexit M essis igitur
ut apocalipsis xiv c° / Mitte falcem
tuam et mete quia avuit messis
terra quia dormivit actio suo tempore
ut ait xviii / Sinite utrumque crescere
usque ad messem / quia usque ad finem
seculi permixtim boni et mali si
sunt in mundo
M essores sunt angeli ut ait
xiii c° / Messores angeli sunt
M ilicia est ... contra mundum
quis suadet vana / contra dya
bolum qui iniqua et hec lecto
contra carnem que suavia
et hec longissima M ilitia non
est delectans sed magis periculosa multi
tudo est de peccatum M ilicia est
aspera vita ut Iob vii c° / Mi
licia est vita hominis super
terram / quia quidem dum vivit

temptationibus vexatur
Mirabilia sunt
Miracula quedam non merentur eorum
quibus fiunt ut Mt vii° qui
bus dicentibus nonne in nomine
tuo eiecimus demonia etc. dicet
dominus Amen dico vobis nescio
vos. Miracula quedam sunt ad ma
nifestationem glorie dei ut Jo ix°
a. In ceco nato. Mirabilia me
at angeli. De verbis domini sunt que
fecit nos deus ad imaginem et
similitudinem suam. Mirabiliora
quia creavit nos. Et mirabi
lissima quia dabit nos vitam eternam
et eris equales angelis Luce
xx° f. Et hec ea domini dicit mira
Misericordia
dei, alia est parva que fit
inter erga nos in collatione di
versorum temporalium Mt v° f
qui solem suum oriri facit super
bonos et malos. Et hec non dicitur
parva eo quod parva sit sed in re
spectu quia venia magna est
Eciam a vero minus magnam
esse reputatur quia nimis eam
diligunt in eam spem ponentes.
Alia est mediocris que fit erga
impenitentes quia non statim
punit quando peccat, sed expectat
ad penam ut Ro ix° e. Susti
nuit in multa paciencia vasa ire
apta in interitum. Alia est maior
que fit fit erga penitentes
quos recipit quando veniunt ad con
fessionem et eis peccata dimittit ut
Ezech xviii° e. In quacumque die
ingemuerit peccator omnium iniquita
tum eius non recordabor. Item
Ps xxxi° Confitebor adversum
me iniustitiam meam etc. Et sub
dit Et tu remisisti impietatem peccati mei quia confessionem
quia dixi confitebor et tu remi
sisti non tantum peccata, sed eciam iniusticiam
sed que per confessionem non penitet. Et ma
ior est quia magna est in remis
sione ut dictum est que fit erga
penitentes. Maior que fit er
ga perfectos perseverantes quibus
gratiam perseverancie dat deus de
qua dicitur Ps xliiii°. Et misericordia tua
subsequetur. Maxima in colla
tione eterne que fiet in die
iudicii quando premium redditur uni
cuique iuxta opera sua Ps lxi°. Di
citur maxima quia supra meritum
remunerat Ro viii° d°. Non sunt
condigne passiones huius temporis ad fu
turam gloriam. De nullo sic vin
dica ut legitur super Ps cxliii°.
Audiatur dominus deus ut de misericordia
que in duobus consistit scilicet in da
do et in dimittendo. Remittit
dimittit et si petatur dimit
titur ei Luce vi° c. Et dat
dabitur ei. De hac dicitur Jacobi ii°
d. Superexaltatur misericordia in iudicio
i. superponitur iudicio, est in quo
sunt opus misericordie. Et si habuit forte
peccatum in iudicio in quo punimur
misericordia quasi aqua extinguit ignem
peccati. Misericordia quedam singulariter
dicitur ipse deus ut iusticia et
virtus et huiusmodi. Et per effectum efficaciter
cuius nam hec omnia multos
habent effectus. Misericordia dei est
interior in confessione que de qua
dicitur Luce i° g. ad dandam scienciam

i. gratiam i. infusionem gratie in re-
missionem vel deletionem culpe. M-
isericordia dei est exterior in
collatione bonorum temporalium.
Misericordia dei est promissa sapientia vii Eccl.
xviii°. b. / In semine tuo bene-
dicentur omnes gentes / data vel
impleta in nativitate vii pueri Ex.
viii°. aqua domini plena
terra. Consummata in die pen-
tecosten vii luce xxiii°. g. / vos
autem sedete in civitate etc. Mi-
sericordie opera sunt duo. In da-
re, ut in evangelio luce vi°. c. Da-
te et dabitur vobis. / In dimitte-
re ibidem dimittite et dimittetur
vobis / non sufficit dare sed di-
mittere vii ibidem luce xi°. c. Si
dimiseritis patri vestro etc. Item
marci sup. ayt. c. vi°. b. / Si non
dimiseritis ex corde vnumquemque
[illegible] nobis delinquent / Aliquis
per penitentiam nobis dimissum est
exigitur. Et ad hoc significandum
dominus quod dare sine dimittere
non sufficit cum offerret magdalena
pedes osculando / Sicut quod
offerimus ad implendum illud luce
vii°. c. Date et dabitur vobis.
In hoc quod manus osculando observa-
vimus illud ibidem luce / Dimitti-
te et dimittetur vobis / De operibus
misericordie loquitur mathei xxv°. c. f.
Esurivi et pavistis me / siti-
vi et potastis me / hospes fui
et collegistis me etc. / Ex opera
misericordie iustitie / caritatis precator
qui commendatur et praecedere iusti-
tiam pane vi respicit vel potu

mine refrigerat, caritatis opera
agit / et qui cecitate in domum
pauperis revocat / et qui infirmum
in fide assumit / et qui in tribu-
latione seu carcere oppresso mi-
serie compatiendo subvenit vel
consolando verba dilectionis ad-
implet / Opera misericordie notantur
hiis versiculis / Esuries nudus
sitiens infirmus et hospes /
Carcer defuncti pauperis ore ro-
gat. Misericordia oleo comparatur
quia illuminat vii ayt. xv. b. / Sic
lucea opera vestra etc. quia pascit
vii Ezech. iv° / Et est in ii°. c. / Dilecti
meus pascitur in liliis i. candidis
operibus. Item Isaie xxxvi°. f. De-
siderat lassus. Hic modus est deside-
rium / quia sanat vii Ysaie xxxviii°. d. /
Caritas operit multitudinem
i. sanat. Item luce xi°. / Petere
elemosinam et ecce omnia munda
sunt vobis / Quia oleum supernatat
aliis liquoribus Ecclesiastes ii. hic omnia opera
misericordie aliis precellunt operibus / in
in novissimo die hec sola me-
morantur Esurivi et pavistis
me / sitivi et potastis me etc.
mathei xxv°. c. f. / Et quia oliva
pacem significat sic et opera mi-
sericordia ut nos deo. Item apostolus
i. Cor. xii°. g. / Adhuc excellen-
tiorem viam vobis demonstro
i. caritatem. Item i. Cor. xiii°. a.
Si linguis hominum loquar et
angelorum etc. / Et Danielis c. /
Ad nabuchodonosor / Redime
peccata tua elemosinis forte
ignoscat tibi deus. Iacobi
v°. d. Iudicium sine misericordia fiet ei

qui non fecerit maram i. opa mie
Quid ergo iacet qui aliena
rapuit si eternaliter dampnatur
qui de suo non dedit i. opa mie
non fecit. Quid enim fiet eis
misericordia liberante uel saluante uel
manifesta

Misertus est deus temporalia
ministrando vnde ait v f / qui
solem suum oriri facit super bonos
et malos / peccata delendo vnde
ysaie xliiii^o g / Ego sum qui deleo
iniquitates et peccata tua / penam
differendo vnde psalmo lxxviii^o. Aver-
tit iram suam et distulit / penam
diminuendo vnde Job xxxvi / g /
Non audit omnem iram suam ut
vlciscatur scelus valde / penam
prorsus tollendo vnde apoc xxi^o
b / absterget deus omnem maculam
lacrimam etc / Etiam conferendo
vnde psalmo iii^o / domini est salus super
tua pli c / Transitus ministrabit
illis Sapiencia

Missa regularis cantatur tertia
tribus horis Tercia quia
tunc crucifixus est lingwis
iudeorum clamancium crucifige
crucifige Marci xv^o b / Sexta quia
tunc in cruce imolatus quia tunc
crucifixus est super manibus gen-
tilium luce xxiii^o c / Nona quia
tunc expirauit i. emisit spiritum
Marci xxvii^o f / Post eam cantanda sed
non mane licitum sed in prima et
tercia prius cantatur In sabbato
ieiuniorum quatuor temporum vel de-
sero post celebratur et debet super
sacros ordines quia ad dominicam
pertinet In sabbato pasce et
penthecostes sero cantatur quod
ex benediccione cerei proprie dicitur
ubi dicitur Hec nox est et extra
oracionem deus qui hanc sacratissimam
noctem In quadragesima
hora viii In vigilia natalis do-
mini prima missa de nocte cele-
bratur uel de mane et post cantatur
quia tunc surrexit deus alta

Misso celesti sit lex est /
prima ad inspirandum
i^o f / visitauit nos oriens ex vnde luce
alto secunda ad illuminandum ex
i^o a / illuminat omnem hominem vnde Jo
venientem in hunc mundum Tercia
ad veniendum et maiorem Jo ii^o c
causam faciendi Tercia apud
deum vnde ad Ro ii^o b / ad viduam
xxii^o c / Et apoc
quia tunc reddet vnicuique
secundum opera sua / prima fuit
mie / secunda gracie / tercia iusticie / In
prima homo liberatur / in secunda confirmatur
in tercia coronatur

Misterium dei tacendum propter audien-
cium indignitatem vnde ait vnde ysa-
ie xxiv secretum meum mihi / propter magnam
audiencium insufficienciam potius / Jo
xvi^o c / multa habeo vobis dicere
sed modo non potestis portare

Mola est inferior i. timor su-
perior i. spes vnde deut xxiiii^o
non auferes loco pignoris
inferiorem et superiorem molam quia
sine spe et timore pro peccata fac-
non potest / per has vnde iusti mol-
litur i. spem et timorem / quia est ti-
mor male humilians et spes ma-
le presumens. Mola accio secularis
vnde ysaie xlvii^o a / Tolle molam i.
apprehende secularem accionem. Mola cir-
cuitus laboris vnde iudicum xvi^o b

mola azimaria in collo eius i. terrena labo
rum in mente eius. Mola insidie ut
in ps. lxxx. molas leonum confringet
dominus i. insidias crudelium destruet do
minus Sequitur

Molestias sustinet quidam impatienter
ut filii israel dicentes Num. xi. b.
Recordamur ad ollas carnium in egiptum
in mente nobis venerunt cucumeres et pe
pones. Quidam patienter ut apostolus
ii. Cor. xii. d. libenter gloriabor in
infirmitatibus meis. Sic Gen. xlii. d. Me
rito hec patimur quia peccavimus in fratrem
Mons est proprie christus
ut in cantico Abacuk iii. a. Et
factus de monte pharan quia christus ex
parte impossibili passus est. Mons christus ut Ysay.
ii. a. preparatus mons domus domini in ver
tice montium quia christus missus ad iudeos
omnes personas mistas in sublimitate sanctitatis
excedit. Mons signat eminenciam bonorum
operum ut Mat. v. a. videns turbas ihesus
ascendit in montem ut manifestius doceret
ut relictis tribulationibus huius mundi ascendamus
in montem domini i. in eminenciam virtutum. Item
christus nobis in omnibus operibus suis propositus est
in exemplum ut sequamur vestigia eius Io. xiii. c.
et i Pe. ii. f. Christus iurat hoc quod predixerat ad
phylad. xl. c. Super montem excelsum ascen
de tu qui evangelizas syon. Facturus
enim predicator prius ascendat in montem
operis sic Lucas cepit dicere Act. i. a. quod
christus cepit agere et docere. In quo nos prius doceremur
ascendere in eminenciam bonorum operum antequam
assumamus docendi officium. Unde tamen nomen
et honorem magisterii accepit prius
faciat docenda quam doceat agenda ma
lis in malo remanentibus boni inhiant mon
tem ascendant audientes apostolum ad Co
lossen. iii. a. Si consurrexistis cum christo que
sursum sunt querite. Mons syon dicitur
mons sanctificationis quia ibi sunt templum domini
altare sacerdotium et sanctuarium et quia ibi
sunt sancti ut Mat. xxvii. f. Multa corpo
ra sanctorum que dormierant surrexerunt
et ibi incepit predicatio ut Ysay. ii. a.

de syon exivit lex et verbum domini
Montes apostoli ut ps. Cxx. le
vavi oculos meos in montes
i. cordis mei intuitu erexi
ad doctrinam apostolorum ideo apostoli
montibus comparantur quia sicut
montes prius suscipiunt radios
solis et inde diriguntur ad con
valles ita ipsi primi apostoli prius
susceperunt doctrinam fidei pos
teris tradiderunt. Mons con
venit hereticorum ut ps. x. trans
migra in montem sicut passer
i. ut sequaris hereticum hominem
qui si esset passer i. magis instabilis
Mons dyaboli ut Mat. xxi. e.
dicatis huic monti tollere et mitte in
mare quia apostoli antiquum hostem
de obsessis corporibus eiecerunt
et in infernum retruserunt. Mon
tes heretici vel superbi ut ps. Ciii.
inter medium montium i. hereticorum
pertransibunt aque i. sacre scripture
que per eos transeunt ut secundum
eos sed transeunt ab eis. Montes
fluctus tribulationum ut ps. Cvi.
ascendunt montes i. fluctus tribu
lationum ascendunt ut montes ad
celum et descendunt ut campi
tribulati sunt superbos cum
permittit deus cadere qui vult
et qui vult humiliare. Montes
ecclesie ut ps. xxiii. quis ascen
dat in montem domini i. quis pertin
get ad conformitatem ecclesie. Mons
plebs iudaica ut Ysay. xxiii. c.
Eradebo in monte testamenti
i. plebem iudeorum per incredulita
tem superbiam. Mons contem
plationis ut Exo. xxiiii. c. Ascen
de ad me in montem i. in eam
quo per contemplationem contingere
Mons sublimitas religionis
ut Gen. xix. f. ascendit lot
de segor et mansit in monte

qr electa de pª ma quingentorum qui parte
ad religionis altitudinem conscendit.
Mons patria celestis ut ps. lxxv°.
adduxit eos ad montem sanctum suum i.
ad illam urbem celestem. Mons subli
mis inspiratio Exaudivit me de mon
te sancto suo ps. iij. i. de eminenti
inspiratione sua. Mons sublimitas
huius mundi ut ysa. xiii°. c. Super
montem caliginosum levate signum
i. sublimitate mundi humilitate ad
crucis xpi. Mons virgo maria ut
Dan. ii°. c. Abscisus est lapis de
monte sine manibus. quia xpc est natus
de maria sine virili semine. Montes
angeli ut ps. lxxxix°. Priusquam
montes fierent i. angeli angeli
crearentur. Montes prophete ut ps.
lxxxvi°. Fundamenta eius in montibus
sanctis. quia super eos ecclesia fundatur in prophe
tis. Montes sublimia precepta ut
ps. ciii°. Montes excelsi. quia
sublimia precepta pertinent ad per
fectos. Montes duo testamenta ut
ps. ciii°. Inter medium montium
pertransibunt aque. i. in consensu duo
rum testamentorum discurrunt fluenta
doctrine. Montes predicatores
ut ps. lxxi°. Suscipiant montes
pacem populo tuo i. predicatores
pacem animarum subiectis. Mon
tes interne contemplationis ut Job.
xxxix°. c. Circumspicit montes pascue
sue. i. altitudines interiorum conspi
ciat contemplationum. in quibus se
note anime pascuntur. Montes super
bi ut Job. xl°. c. Montes herbas
ferunt quia superbi quique de alieno
labore pascuntur. Montes superba
corda iudeorum ut ii Reg. i°. c. Montes
gelboe nec ros nec pluvia veniat
super vos. quia infideles iudeorum superbe
mentes qui xpm occiderant predicatorum
viriditatem non susceperunt. Montes gen
tiles ut in li. i. Machab. vi°. c. Re
fulsit sol in clipeos aureos et re

splenduerunt montes ab eis. quia sicut in
hoc venit super apostolos, ita ab eis
illuminati sunt gentiles per fidem. Mon
tes maligni spiritus ut Abacuc iii°.
c. Et contriti sunt montes seculi.
quia per xpm contriti sunt demones
qui sunt principes mundi. Mons
vite eminentia ut ysa. xl°. c. Super
montem excelsum ascende tu qui evan
gelizas syon. Montes scolares pre
lati ut ps. xcvi°. Montes sicut
cera fluxerunt a facie domini etc.

Mors comparatur nocti.
Mors ut enim successor est nox diei
ita mors vite succedit. Mors
dicitur penalitas ut Ro. vii°. c. In
felix ego homo quis me liberabit
de corpore mortis huius. Mors est
dissolutio temporalis corporis et
anime. de hac dicitur i. Cor. xv°. c.
Ubi est mors stimulus tuus. i. peccatum
peccatum enim dicitur stimulus mortis non
quia peccatum moritur sed quia peccatum facit
mortem. Mors dicitur presentis ex
terne delectatio de qua dicitur ubi
supra. O mors ubi est stimulus tuus
i. peccatum. hec mors facit peccatum.
Mors dicitur diabolus. de qua dicitur i. Cor.
xv°. c. ubi est stimulus tuus. i.
peccatum stimulus diaboli dicitur peccatum et
secundum hoc est expositio. et sunt verba
sanctorum post resurrectionem. Mors est
nature que communis est nobis et brutis
animalibus. hec est dissolutio corporis
et anime. de hac dicitur Ro. viii°. Si mor
tui sunt prophete et apostoli. Item abra
ham mortuus est. Item Eccles. ii°. c.
Eccs moritur doctus sicut indoctus. M
ors est culpe ut Ezech. xviii°. c.
Anima que peccaverit ipsa morietur.
Item Gen. ii°. c. In quacumque die co
mederitis morte moriemini. Item Luc.
ix°. Dimitte mortuos sepelire
mortuos suos. Mors est gehenne
i. eterna dampnatio de qua ecclesia

tamen liberavit me dominus de morte
eterna. Unde Luce xvi c. Mortuus
est diues et sepultus est in inferno. Unde
ps. xlviii°. Sicut oues in inferno
positi sunt mors depascet eos.
Et sicut herbe arida in qua semper aliquid
remanet ad depascendum quia radix ge-
mper pullulat, ita mali semper pu-
nientur et numquam morientur ex toto.
Mors est triplex ut ad Coll. iii°
c. Mortui estis et vita vestra abscon-
dita est cum Christo in deo. Unde ps.
cxv°. Preciosa est in conspectu domini mors
sanctorum eius. De hac dicitur ad Coll.
iii° c. Mortificate membra vestra
que sunt super terram. Prima dicitur exterior,
secunda interior, tercia inferior, quarta
superior. Unde prima dicitur naturalis sive tempora-
lis sive necessitatis moriendi. Secunda
iniquitatis. Tercia iehennalis. Quarta
sanctificacionis sive mortificacionis carnis.
Mors est in domo, in porta, in se-
pulcro. Prima est in voluntate, secunda
in opere, tercia in consuetudine. De
prima dicitur ps. i°. Beatus vir qui non abiit
in consilio impiorum. De secunda et in
via peccatorum non stetit. De tercia et in
kathedra pestilencie non sedit. Prima
levis sive parva, secunda gravior,
tercia gravissima. Isti sunt tres mortui
quos deus legitur suscitasse. Filiam
archisinagogi in domo Marci v°.
Filium vidue iam extra portam
civitatis delatum Luce vii° c. La-
zarum iam quatriduanum in monumento.
Istos adhuc spiritualiter suscitat in nobis.
Mortuus in domo peccatum est voluntatis.
Mortuus extra portam peccatum loque-
le. Mortuus in sepulcro peccatum
est operis et prave consuetudinis. Isti
tres mortui significant tria genera
peccatorum de malo in bonum redu-
cendum. Mortui vero sunt in domo
qui sine demonstracione operis ne-
quiciam adhuc in corde conceptam
retinent. Et isti significantur per puellam
mortuam in domo. Mortui extra
portam sunt qui culpam per

consensum conceptam in effectum propa-
lacione per operacionem demonstrant.
Isti significantur per filium vidue in
agro suscitatum. Mortui in sepulcro
sunt qui non solum voluntate latenti
vel ex accione peccaverunt sed etiam in
longam consuetudinem nequiciam protra-
xerunt. Isti recte sunt dicti quatri-
duani et fetidi. Quia omnibus
eos cognoscentibus sunt onerosi et
detestati. Isti per lazarum desi-
gnantur. Resuscitacio illorum mortuorum
significat iustificacionem peccatorum. Cla-
tanto levius suscitatur quis quanto
minus mortificatus est. Propterea (?)
legitur dominus in solo verbo puellam e-
iecta turba legitur suscitasse. Tu. ques
se vocis puellam tuam (?) animam tuam
dimitte suscitari. Eice turbam de do-
mo aliter non exibit. Quod puella
resuscitando lazarum de monumento
quatriduanum fremuisse lacrimasse
se clamasse voce magna perhi-
betur. Non quod domino tam facilius non
fuit resuscitacio lazari sicut puelle
sed quia dominus fecit aliorum utilitatis
causa. De hac sic quidam versifica-
tor ait. Mors mala mors intus
malus actus mors foris usus. Tria
puella puer lazarus ista notat.
Sed multi sunt qui corporaliter mortu-
os plorant sed spiritualiter mortuos
fere dissimulant. Mortui qui susci-
tantur in lecto sunt qui commiserunt
levia vel parva. Quia Mortui in
porta qui commiserunt graviora.
In monumento qui gravissima vel per
consuetudinem ex levia. Vel primi
sunt qui peccant cogitacione, secundi
locucione, tercii operacione. Mors peccatorum
mala, mors peior, sed
pessima pena. Mors est exitium
vite secularis. Unde Job iii° c.
Qui expectant mortem et non
venit, quia sancti subditi se morti

fecit ab hoc mundo voluit et non potuit
Mors superbia ut Job xviijo.
c. Consumat brachia eius pri-
mogenita mors Secunda bona opera
impii superbia que fuit primum
peccatum destruit Mors diaboli
ut Apoc. i c. Habeo claves mor-
tis et inferni i. potestatem super dia-
bolum et membra eius Mors pro-
prium cordium ut ps. liiijo Et for-
mido mortis cecidit super me i. ti-
mor ne supprimi cordium ad pralet
Mors peccatum ut ps. xijo Illumi-
na ne umquam obdormiam in morte i. ne-
quaquam recidam in peccato Mors
pena eterna ut Romanorum i c.
Qui talia agunt digni sunt morte
i. pena eterna Moriuntur boni mundo
ut ad Gal. vio c. per quem
mihi mundus crucifixus est et ego mundo
voluptatibus suis crucifigentes car-
nem suam sibi et c. i Cor. xv. Co-
tidie morior propter gloriam vestram fratres
Moriuntur mali morte pene ut
Gen. ijo c. Quacumque die come-
deritis morte moriemini Morte cul-
pe Luc. ix c. Dimitte mortuos
sepelire mortuos suos dampna-
tione eterne ut ps. xlixo Mors
depascet eos Moriuntur quidam
in medio mensis ps. l iiijo Viri
sanguinum et dolosi Quidam
exterius quibus dictum est Ephes. v
c. Redimentes tempus quoniam dies
mali sunt Quidam ante qui perfe-
cerunt dies suos primi moriuntur
in egipto qui in tenebris vi-
torum usque in fine conversatur
illi scilicet qui nec bene inceperunt nec
bene finiunt Secundi in deserto qui
de confusione peccati exeuntes circa
tamen primas emendat scilicet penite-
tes qui male inceperunt et bene
finiunt Tertii in terra promissionis

Qui peccatorum lapsum non senserunt
vel primas omnes gratificati sunt
qui scilicet omnes bene inceperunt
et bene finiunt Sic Abraham
de quo dicitur Gen. xxvo b. Mortu-
us est Abraham plenus dierum
quem tremens inhiat Secundo
secundum amorem temporalium Tertii per se duo
quem cantant vae qui scilicet peccat
et non penitet Secundi lamentum
qui scilicet prime lamentum a peccatis
surgunt Tertii tamen qui peccatorum
lapsum non senserunt Tria quam
homini designantur per hec tria
vocabula que erant scripta in
libro qui ostensus est Ezechieli
ut eum devoraret ubi non erant
nisi tria folia et hec tria nota
quia non sunt nisi tria quam homini
que moriuntur dz carmen primi scilicet
mius bene per temporalibus qui dicuntur
non incipere ut dimidiare sed in
malis continue pseverant ut
ps. liijo Viri sanguinum et
dolosi Secundi finiunt bene amore
ecterni dei et primi amore temporalium
de quibus Ephesios v. c. Re-
dimentes tempus isti dimidiant
dies suos Tertii finiunt bene amore
dei isti perficiunt dies suos qui
sunt mali Secundi imperfecti Tertii
perfecti Moriuntur alii mundo qui
carnem suam crucifixerunt cum vitiis
et concupiscentiis ad Gal. vo
c. Alii in mundo qui nec in morte
relinquunt mundum licet relinqu-
untur a mundo ut proverbiorum xiiijo dicitur
c. Extrema gaudii luctus occu-
pabit Alii deo in quibus moltur
deus i. in quibus desinit esse deus
per inhabitantem gratiam sicut sunt ea
Sap. io d. a In malivolam

mortem non intrabit ut ait sapiens. Alii
in dolo qui mortem habent in desi
derio et vitam in patientia et in cari
tate sua alii persequuntur. Mortui
dicuntur dormire propter certitudinem
resurrectionis eternam autem ut ait apostolus
omnes quidem resurgemus sed non
omnes immutabimur. i Cor. xv.
g. Propter facilitatem sive celeritatem
rem resurgendi quia qui dormit
de facili surgit ita mortui ut ha
betur i Cor. xv. g. In ictu oculi.
Propter integritatem quia sicut to
tus homo a sompno surgit ita
mortuus totus resurget. Et ideo dicit
salvator Mt. ix. g. Non est mortua
puella sed dormit. Contra quod dicit
Christum mortuum non dormientem ut
in fide solidemur. Et propter hoc dicitur ea de morte

Motus hominis est
triplex. Agentie in voluntate
sensualitatis, in delectatione
carnis, in opere. Contra primum propter
post primos motus in nobis est et
nobis est non ex Adam. Motus
est ad iram ut Psalmus xxvii. Mo
veatur mare et plenitudo eius.
Predicit non optat ad penam ut
moveatur mare ubi est secundum aliam
expositionem ad timorem ut supra. Mo
veatur mare terrore iudicii secundum
aliam expositionem ad casum cum fit
per mortale peccatum unde Psalmus cvi.
Turbati sunt et moti sunt sicut
ebrii. Ebrii enim aut pene moti
sunt pedes. Item Psalmus lxxii. Si
dicebam motus est pes meus ad
interitum cum fit cum aliquis eternaliter
dampnatur ut Psalmus xvii. Funda
menta montium conturbata et commota sunt.

Mulieres tacent in ecclesia dicit
apostolus i Cor. xiiii. g. Tur
pe est enim mulierem in ecclesia lo
qui. Ieronimus. Et de mulieribus con
tinentiam instruunt creatori que ta
les esse volunt quales nate sunt.

Et Ambrosius de virginitate dicit tamen di
ligunt tales non diligunt illas
sed alteras non alteras sed adulte
rinas. Patet ergo quod mulieres non debent se
ornare ut placeant viris. Cyprianus
Mulieres indute sericis et purpura
non possunt induere Christum. Auro monili
bus et margaritis ornate ornamenta
cordis et corporis pectoris amiserunt. De
i Thimotheo ii. et i Petri iii. Vero in ornata
veste tulita auro vel argento. Forte
dicit quod uxori sufficit facere tamen ne
displiceat et tamen nec intendit placere
et displicere. Mulier est dei sapientia
ut Luce xv. b. Mulier habens drag
mas decem id est dei sapientia regens
divinam et humanam creaturam. Mulier
Christus ut Mt. xiii. d. Et Luce xiii. e. Fa
rinam abscondit mulier fermentum in
farina ea sata quia humanum genus in
tribus ordinibus Christus distinxit scilicet co
niugatorum prelatorum et continentium. Mulier
ecclesia ut Proverbiorum xxxi. b. Mulierem fortem quis
inveniet quia soli deo est etiam inven
ire statuere. Mulier virgo Maria ut
Ieremie xxxi. d. Mulier circumdabit virum id est Maria
concipiet Christum. Mulier genus humanum ut
Luce xiii. c. Et similiter. Et ecce mulier
que habebat spiritum infirmitatis quia genus humanum
diabolus possedit per peccatum. Mulier anima
fidelis ut Proverbiorum xiiii. a. Mulier sapiens edi
ficat domum suam quia anima devota repa
rat mentem suam. Mulier vanitas huius se
culi ut Apocalypsis xvii. b. Et mulier erat
circumdata purpura et coccino quia
mundi huius amatores magis pro superbia
decipiunt. Mulier crudelitas ut Apocalypsis
xvii. c. Vidi mulierem ebriam de sanguine
martirum Ihesu Christi quia crudeles in mortibus
christianorum persecutores delectantur. Mulier
doctrina heretica ut Proverbiorum xi. e. Mulier pulchra
et fatua quia sermo hereticorum propter ornatum
verborum pulchra sed habet errorem de proprietatibus
fatuus. Mulier impietas ut Zacharie
v. c. Ecce mulier sedens in medio amphore

qr in mente eius sz impii impietas dicit.
Multiplicatis scte dic ut Cant. i° d. opulen
ter multiplicatis i. inter aias devotas spual
pulcitudis ornati tenes. Mulierbs sb
dit ut Gen. xxxv° e. vir cu mulierib
pbuit armillas / qz plati cu sbiecte
devotas deo offerunt oroes actos. Mu
lieres voluptuosi quoqz ut Ysai. iii° d.
Et mulieres dominabunt eorum. i. voluptuosi
plati pcunt eis. Mulier seroq ut ad Ga
latas iiii° g. factum ex muliere. Mulier
infirmitas ut Job xiiii° f. hō natus de muli
ere brevi vivens tpe etc.

Mundatur aia p baptm vel p pniam
per elemosinaz. De pmo Ysai. i°
f. lavamini et mundi estote. De sc°
David ps. l. Cor mundu crea i me
deus. De 3° Luce xi°. date elemosi
nam et ecce oia munda sunt vobis

Munda dr conpiracio tetum pt su
munditiaz ar... mundial Jo. i° a.
Mundus per ipm factus est. i. regio
sublunaris ut Jo. xii° c. princeps huius
mundi eicietur foras. Amator mundi ut
Jo. i° a. mundus eum no cognovit. Habi
tatores mundi Jo. xv°. Totus mundus
pg cum vadit. Item Jo. iii° g. Ergo
vem in medium in bapt mundu i. con
versator et consultator hoim. Mundus
i. morem mundi appellat qz i sc tota
... oibus creatura dicitur est. Ap. xvi f. x.
vita mundi pro Jo. xviii° g. Regnum
meum no est de hoc mundo. Item Jo. xv°.
Si de mundo fuissetis mundus quod suum fu
isset dilexisset. Mundus comparatur egipto
pter opm plitudic / qz sicut hebrei op
pressi sunt in egipto ita fideles oppmun
tur in mundo qd factu est ut illi odis
sent egiptios z isti mundum ut mater
volens filium suum ablactare mammas
respgit amaritudine vt Jere. xx° b.
Ecce ego sepiam viam tuam spinis
pt duplitez intptatoz / qz sic egiptus
intptatur tenebre ita mundus tenebrosus
vt Ysai. ix° a. populus qui ambulabat
in tenebris vidit lucem magnam / Et

sic egiptus intptatur affliccio ita z nos
affligimur in mundo vn Eccles. ii° e. n
il cuncta sub sole et ecce oia vani
tas et afflictio spc

Mutacio dextre excelsi e impnti nd
vetustas culpe mutatur in novita
tem gratie / In futuro erit omn
vetustas pene mutabitur in novitate
glorie qn deus absterget lacrimas ab
oculis sctorum Apoc. xxi° b. Mutatur de bo
no in malum vn Trenorum iiii° b. quo
obscuratum est aurum. De malo in
bonum ut Ysai. xli° g. Bti vir qui mu
tat fortitudinem. De bono in optm
ut Job xiiii° c. Cunctis diebus quibus nunc
milito expecto etc.

Materia est corp cordis disciplina
ut pro. xxiii° g. ... lapidum
i. disciplina stabilium cogitatio
num destructa est. Materia latus
xpi ut Cant. ii° c. in caverna mace
rie. i. in vulnere lateris xpi. Materia
virginum mediatum ut ps. lxxxix° / ut
quid destruxisti materiam eius qz virginum
mediatrix in pplo illo gubernari de
buit duos autem prnsit. Materia
fides et operatio Rom. xxii° c. / inter
duas materias quibus vince con
gebant / quia per fidem et operatoz
aie fideles moniunt

Malum punicum est sanguis xpi
ut Cant. vi° c. Sicut cortex ma
li punici quia per effusioz san
guinis xpi scta ecclia paratur sibi
assumit. Malapunica operationes
bone ut Exo. xxviii° c. Mala
punica facies ex iacincto. i. opera
bona ppt celestem mercedem. Mala
punica illi qui fidem unam tenent
ut Cant. iiii° f. paradisus malorum
punicorum. i. scta ecclia in una fide
continens hoies diverse pfessiones. Mala
punica maturis ut Cant. vi° g. si
floruerunt mala punica. i. si apparuerunt
maturis. Malapunica aie electorum
ut Cant. ii° b. fulcite me floribus
stipate me malis quia scta ecclia

langwida aio veginq̄ue desiderat
bono opere proximi que n̄ dum
pt videre deum wltu dī
Malagnata sunt agmina electo
rum ut iii. Re. vii. c. Malo
granatorum aute ductos all
ordines erat qui electi dilatione
dei et proximi p̄manent Malog
nata virtutes ut Can. iiii. b.
Emissio malognatorum i. sanctitatem
que procedit de virtutibus sanctorum
Mamme sunt predicatores ut Can.
iiii. d. Quam pulcre sunt ma
me tue sponsa i. quam pulcri
sancti sunt predicatores tui qui
lac fundunt predicatores in ecclesia
Mamme sensus naturales ut Ezech.
xxiii. a. Fracte sunt mame puber
tatis tue quia ymmersis in gaudio hu
mano naturales sensus obstructi sunt
Matutinum est prosperitas
ut ps. lxiiii. c. Exitus matu
tini et vespere delectabis i. con
temporis prosperitatis et adversitatis
fideles tuos delectabiles facis Ma
tutinum excitatio ut ps. lxii.
In matutinis meditabor in te i. in
excitatione mea studebo sine tibi
Matutinum iusticia ut ps. xxix.
Et ad matutinum leticia quia illis
qui ad xpm iusticiam tendunt datur
leticia Matutinum dilatio ut ps.
lxxii. Et castigatio mea in ma
tutino i. sine dilatione castiga
tus sum Matutinum dies iudicii
ut ps. C. In matutino interficie
bam omnes peccatores terre i. malos
in die iudicii quando lux eterna ori
ri incipiet dampnandos intelligebam
Manipuli sunt
bona opera ut Gen. xxxvii.
b. Putabam quod manipulos ar
tum ligantes quia viri sancti scie
runt se non posse per se bona opera
sua quantumlibet bona fuerint xpo
comparari Manipuli premia sanctorum
ut ps. Cxxv. Portantes ma
nipulos suos quia per bonorum opera

p̄ speciali que inde habent eterna in
fine premia accipiunt
Mandragore sunt bone fame
ut Can. vii. g. Mandragore
dederunt odorem in portis
nostris i. bone fame contulerunt
et requietam in necessitatibus suis
nuis Mandragora favor popularis
ut Gen. xxx. a. Da mihi partem de ma
dragora filii tui i. de laude popularis
Margo est fides
ut Ezech. xl. c. Et margi
nem ante thalamum i. fidem vel an
contemplationem
Mare est baptismus ut Apoc.
iiii. d. Mare vitreum simi
le cristallo i. baptismus pu
ritatem fidei habens et fidelitate
Mare est mundus ut Job. ix. c.
qui graditur super fluctus maris
i. qui superat scandala mundi Ma
re gentilitas ut ps. lx. v. Trans
ferentur montes in cor maris
i. apostoli convertent se ad gentes Ma
re homines pravi ut ps. lxxx
viii. Aquilonem et mare
tu creasti i. dyabolum et eius
membra in flagello tuo formasti
Mare secularis occupatio ut ps.
Cvi. Qui descendunt in mare
in navibus quia prelati in curiis regentes
de secularibus negociis se intromittunt
Mare infirmitas ut Job xxxviii. c. Numquid
ingressus es profunda maris quia vos
ad infernum descendit Mare voluptas
secularium ut Job xxviii. Et mare loquitur
non est mecum quia in illis qui seculi vo
luptate delinquunt sapientia non moratur
Mare mens prava ut Job xli. g.
Faciet fervescere quasi mare ebullit
ut mare quia dyabolus mentes pravas
illicita desideria incendit Mare pene
infernales ut Apoc. xx. Dedit mortuos
mare i. reddidit eos pena infini
ta Mare divinum eloquium ut Ezech. i. d.
Species rotarum et opus earum quasi visio maris
Mare cor hominis ut Job xxxviii. b.
Quis conclusit hostiis mare quando erumpe
bat quasi de vulva procedens

Marmor firmitas bona ut
Cant. v. g. Crura illius
sicut marmoree colum-
ne quia qui xpm in membris
suis sustinent firmi et stabiles sunt
Margarita est celeste
desiderium ut Mt. xiii. f. In-
venta una preciosa mar-
garita i. conceptu in mente de-
siderio celesti Margarite spiri-
tualia sacramenta ut Mt. vii. b.
Neque mittatis margaritas vestras
ante porcos d. i. misteria nostre
comitatis inmundis Margarite
homines iusti ut Apoc. xxi. d. Duo-
decim margarite duodecim por-
te quia homines sancti per fidem
et doctrinam apostolorum aditum habent
ad regnum celeste Margarite
delicie terrene ut Apoc. xvii. c.
Mulier erat ornata margaritis
quia fallacia seculi huius terrenis
desideriis deliciis nitet

Masculus est spiritus homo ut Gen.
i. g. Masculum et feminam
creavit eos quia ut ait
Iohannes Cris. Vir aliud est homo ver-
nisi aut corpore quia quomodo Ma-
sculus quilibet homo ut Gen.
xvii. d. Masculus cuius caro circum-
cisa non fuerit quia quilibet homo
qui illicita a se acta non resecat
peribit Masculus sensus ratio-
nalis ut i Reg. vi. Omnis ma-
sculus fuit mortificatus quia dya-
bolus sensum in homine rationalem
extinguere studet

Mater est civitas celestis ut
Galat. iiii. f. Que sursum
est ierusalem libera est que est ma-
ter nostra quia peccati nullius servi-
ti civibus illa celestis subiacet Ma-
ter sancta ecclesia ut Prov. ... d.
Cum dolore ut parturiens mulier i. e.
vix parturit per angustias fide ecclesie
Mater sancta Maria ut Cant. iii. g.
videte Salomonem in dyademate
quo coronavit eum mater sua i.
diligite xpm in humanitate
qua induit eum virgo Maria
Mater gratia dei ut Cant. vi.
d. Columba mea una est matris
quia simplicitatis sancte et unius
me facit gratia dei sancte et unite
viciata ut Iob xvii. g. Mater natura
dini dixi mater mea es quia putre-
propter peccatum natura humana impu-
tredinem indiget Mater plebs
iudaica que xpm crucifixit ut
Cant. viii. c. Corrupta est mater tua
quia quondam plebs iudaica xpm cru-
cifixit in spirituale corruptorem in-
cidit Mater synagoga ut Cant.
iii. a. Tenui illum nec dimit-
tam donec introducam in domum ma-
tris mee quia modo in ecclesia xpi
fideles tenentur tamen quia in fine mun-
di synagoga suscipiet Mater
predicator ut Mt. xii. g. Ipse fra-
ter meus et soror mea et mater mea
quia predicator convertendo alias in
fide parit Mater concupiscentia ut Ps.
lxx. De ventre matris mee tu es pro-
tector meus i. ut quidam a concupiscentia
protexisti me Mater sanctissima
cara ut Ps. xxvi. Pater meus et mater
mea dereliquerunt me dominus autem
assumpsit me i. Adam et Eva me
exposuit et xps me redemit Ma-
ter terra ut in Eccl. xl. usque in diem
sepulture in matrem omnium i. in terram
que omnes in se recipit

Malleus ut Ier. l. d. Confractus
est malleus universe terre i.
victus est dyabolus qui contrivit pecca-
tores Malleus peccato celestis ut
Iob xli. f. Quasi stipulam esti-
mabit malleum quia tempus dyaboli
quod est malleus peccatorum celestem
peccatorem non semper timebit

Maxilla est caro ut Iob xvi. d.
Percusserunt maxillas meas
i. depopulaverunt carnes meas

Maxilla predicatio ut iudicum
xv. f. In maxillis azini per
cussit eos / quia per simplicitatem do
ctrinam apostoli superbos prostravit
Maxilla malicia dyaboli ut
Job xl f. armilla perforata
maxilla quia dominus sua
via nos a malicia dyaboli
liberavit. Maxille predicato
res ut Treno i a. lacrime in ma
xillis eius / quia illi qui magis
plangunt vitam carnalium frangere
predicando noverunt
Medulla est corpus christi ut deutero
xxxii. b. et hircos cum medul
la tritici i. opera prime cum
corpore christi. Medulle divine
carnis Job xxi c. et me
dullis ossa illius irrigantur. per vi
res impii tenebris demonstrantur presi
stentantur. Medulle intentio
nes ut hebre iiii d. Compa
ginum quibus medullarum i. cogitatio
num et intentionum. Medulla
nobilitas regni ut Ezech. xvii
a. de aquila legitur / que venit
ad libanum et tulit medullam
cedri / quia rex babilonis nobilita
tem iudaici regni occupavit
Mel est ipsa dulcedo
ut Job xx b. Torren
tes mellis et butiri i. habun
dancia suavitatis et dulcedinis
Mel sapiencia spiritualis ut Prover. xxv
d. Mel invenisti comede quod suf
ficit tibi i. non plus sapere quam opor
tet sapere. Mel contemplatio
ut Cant. iiii f. Mel et lac sub
lingwa tua / quia predicatores
et actum docent et contemplacionem
Mel anime superne ut Cant. v a. co
medi favum cum melle meo i. animas
stabis carnis immortalitate quam
dictos in gingua. Mel dulcedo
carnis ut Levit. ii c. Nec quic
quam fermenti aut mellis adole
bitur in sacrificio domini / quia nec a su
perbia mentis nec voluptas carnis

lacte. Mel doctrina christi ut deutero
xxxii b. Suxerunt mel de petra
i. dulcem sustinuerunt a christo doctrinam
Membra sunt teneri quique
in ecclesia ut Job xvii a. ha
bitus incepit vanos i. vanitates
in omnibus actionum meorum
Membra mea quasi in nichilum re
dacta sunt i. teneri et infirmi
mea pene consumpti sunt Membra
reprobi ut Job xl f. membra
carnium eius cum se quia reprobi
in malo sibi consentiunt
Menses tempora actionum ut Job
vii a. habui menses vacuos
vanos i. vanitates in temporibus
actionum mearum Menses ordi
nes angelorum ut Job iii b. nec
numeretur in mensibus anni i. inter
angelos electos prius dyabolus
non pertingat ad salvatorem Mense
sibi est bona requies mentis
ut psalmo lxvii g. Erunt mensa
et mense / quia qui modo in mente
a malo quiescunt / in futuro gaudio
quiescent
Meretricia sunt ornamenta vir
tutum ut Ezech. xvi b. perpetui
omnia mercina eius i. destruxit
omnia ornamenta virtutum eius
Meridies est christus ut Job v d.
Sicut in nocte sic palpabunt in
meridie / quia acri(?) est peccator
et cecati carent luce in claritate christi
Meridies ascensio christi ut Prover.
vii c. et meridie nativo(?) i. ascen
sionem eius predicabo Meridies
tribulacio ut Cant. i c. ubi cubas
in meridie i. in quibus requiescere
in persequtione Meridies fides
ut Gen. xviii a. Abraham suscepit
pit in meridie i. in fervore fidei
Meridies sacra scriptura ut Ysa.
lix d. impegimus in meridie
quia littera in sacra scriptura per
pravum intellectum offendimus. Me

redicos ardor caritatis ut Gen. xix. b.
ad auroram per meridiem / quia iam
a caritate dei hoc per peccatum tor-
puerit. Sequitur

Mercenarius est quilibet iniustus
ut Job. xiiii. a. Sicut mer-
cenarii dies eius / quia iniustus pro mer-
cede eterna laborare non curat. Mer-
cenarius ypocrita ut Jo. x. b.
Mercenarius autem non sunt oves
proprie / quia simulatus prelatus curam
de subditis non habet.

Meretrix est anima polluta
ut Ysa. i. c. facta est me-
retrix civitas fidelis / quia
anima in qua deus habitare so-
lebat per peccatum polluitur.

Mice sunt subtilitates sacre
scripture ut Luce xvi. c. cu-
piens saturari de micis / quia
quilibet prelatus sacre scripture specta-
tes et profunditates intelligere
concupiscit. Sequitur

Milites sunt angeli ut Job.
xxv. a. Numquid est apud te in-
numerus eius militum / quia contra
ad nos angeli invisibiles sunt. Mi-
lites virtutes spirituales ut Math. viii.
b. Habens sub me milites / quia anima
sancta virtutibus roboratur.

Milvus est dyabolus ut Zach. v.
f. Et habebant alas quasi
alas milvi / quia reprobi ad instar
dyaboli in superbia se extollunt.
Milvi rapaces ut Levit. xi. b.
Milvum et vulturem non comedetis
id est rapaces et immundos non debetis
imitari. Sequitur

Mirra est mortificatio ut Cant.
v. c. Manus mee stillave-
runt mirram / quia operarii sancte
circa mortificationem carnis in-
tendunt. Mirra tollerancia passio-
nis ut Cant. iiii. c. Vadam ad
montem mirre id est visitabo per gratiam
vitam sublimes in passionibus.
Mirra mors Christi ut Cant. i. f.
Fasciculus mirre dilectus meus
mihi quia mors Christi apostolis amari-
tudinem passionis intulit. Mirra me-
ritum martirum ut Cant. v. a. Messui
mirram meam id est martires
meos ad me perduxi.

Mirtus est temperantia cogi-
tationis ut Ysa. lv. g.
Pro urtica crescet mirtus / quia
ubi prudens erit cogitatio
ibi erit temperata. Mirtus com-
passio ut Neem. viii. c. Afferte
et lignum olive id est compassionem
et misericordiam.

Mirica vita impii ut Jer.
xvii. b. Erit quasi mirice
in deserto quia vita cuiuslibet
impii a deo derelicta est.

Mitra est stabilitas mentis
ut Judith xvi. c. Colli-
gavit cincinnos suos mitra
quia fidelis anima cogitationes
suas stabilitatis rigore roborat.
Mitra continentia ut Exo. xxix.
c. Facies filiis Aaron mitras / quia
lex suadet ministris Christi ut sint
continentes. Sequitur

Moab est gentilitas ut Ps. lix.
Moab olla spei mee
id est gentilis populus spe salutis
sue confortatur. Moab quilibet ini-
micus ut Ps. lxxxii. Adversum
te disposuerunt tabernacula Idu-
meorum. Ismahelite Moab et Aga-
reni quia contra Christum et qui sunt Christi
se erigunt illi qui mundum dili-
gunt / qui sibi in voluntate carnis
consentiunt qui ex parte dyaboli sunt
qui a bono sunt alieni quia Idumea
interpretatur terrena / Ismahelite sibi
obedientes / Moab a patre Agare-
ni advene. Moab dyabolus ut Ysa.
xvi. c. Audivimus superbiam Moab su-
perbus est valde quia dyabolus contra deum
singulariter superbit. Moab /

petram ut Ysa. xv° a vastatis
est ar moab conticuit, quia destructa
per mortem Christi civitas contra
adversarios dyaboli peccati a quibus
clamor cessavit, quia ar moab
adversariorum inspirata

Modius est commodum temporale
ut Luc. v° b Nemo accendit
lucernam et ponit eam sub
modio, quia predicatio commodo
temporali postponenda non est.
Modius perfectio ut i. Reg. i° e Et mox
quam adduxerunt eum in modio
farine, quia bona nostra actio in
perfectione eterne munditie deo
offerenda est

Monilia sunt ornamenta vir
tutum ut Cant. i° c, collum
tuum sicut monilia i. predica
cio tua animas exornat. Monilia
blandimenta viciorum ut in Ysa.
Auferet dominus monilia, quia vicio
rum blandimenta destruet

Morus est dyabolus ut Luce
xvii° b Diceretis huic arbori
moro eradicare, quia apostoli dyabolum
in omnibus radicitus suo verbo extirpaverunt

Mortariolum est mens hominis
ut Num. xi° b Terebat in
mamma in mortariolo, quia sacra
scriptura subtiliter est in mente per
intellectum comminuenda. Morta
riola martiria ut Exo. xxvii°
d Et iii Reg. vii° g i. mortariola
et turibula i. martiria et corda
sanctorum in amore dei ardencia

Mulus est quilibet
piger ut Ps. xxxi° Nolite fieri
sicut equus et mulus i. nolite
superbi esse et pigri

Munitiones sunt virtutes ut Ezec.
iiii° a Et edificabis munitio
nes, quia predicator in corde subditi
spirituales debet plantare virtutes

Murus est Christus ut Ysa. xxvi° a
Salvator ponetur in ea mu
rum, quia Christus est civitatis defensio.
Murus etiam ut Cant. viii° Ego
murus, quia sancta ecclesia munivit
eos qui sunt in ea. Murus ad
versitas huius mundi ut Ps. xvii°
In deo meo transibo murum
i. adiuvante deo vincam mundi
huius adversitatem. Murus disci
plina ut Job xxx° d Rupto muro
irruerunt super me i. destructo vigo
re discipline verberaverunt me.
Murus etiam ut Cant. v° d Tulerunt
pallium meum custodes murorum i. ma
la mea exuit vetustate prelati ecclesie
parum. Murus virtutes ut
Iere. xii° c Principes quoque eius destruxerit
muros eius, quia spirituales
eius virtutes gule vicium vastat etc.

Muri sunt principes mundi ut Jo
sue vi° c In tubarum sonitu cor
ruerunt muri iericho, quia in do
ctrina predicatorum humiliati sunt
principes mundi

Murenule sunt ornamenta virtu
tum ut Cant. i° c Murenulas
aureas faciemus tibi i. omnia or
namenta virtutum caritate plena
construemus tibi

Musca est inquietudo cordis ut Exo.
viii° f Venit musca gravissima
in domo pharaonis, quia in mente pec
catoris est gravis inquietudo. Musca peccator
ut Ysa. vii° f Sibilabit dominus
musce, quia in mundo inspirat peccatori ut
veniat ad eum

Mustum spiritualis fervor ut Cant.
viii° f ... mustum malorum gra
natorum i. fervor spiritualis devocionis

Mustum vehemencia fervens devocionis ut
Job xxxii° f Venter meus quasi mustum
absque spiraculo, quia in mente fervida ve
hemencia a sancto spiritu accensa durat

Mustela est vita perversa ut Levi
tici xi° d Mustela non come
detur i. vita et exemplum perversorum imitari
non debet

Nativitas
Necessitas
Nimius
Nativitas
Domini
Nomen domini
Novacula
Novitas
Nox
Nubes
Numerus
Nuptie
Naves
Nardus

Nasus
Navis
Navicula
Nebula
Nervus
Nemus
Nicticorax
Nidus
Nigredo
Nitrum
Nix
Noctua
Nurus
Nutus

Nativitas est corporalis ut act. i. f. / Sed in ea natum est de spiritu sancto e. / quia scilicet anima infunditur corpori xl.o die quia ita non fuit in Christo qui simul animam et omnes sensus habuit. Nativitas est ex utero unde psalmus. ysa. ix. b. / puer natus est nobis / De hac nativitate poterit intelligi illud act. xxvi. c. / Bonum erat illi si natus non fuisset homo ille scilicet ex utero / quia si in utero mortuus fuisset originale tamen peccatum haberet et nullam penam sentiret nisi carencie visionis dei tantum / vel si natus non fuisset ad baptismum / quia plus peccavit tradendo Christum quam si non fuisset amplius vel si natus non fuisset ad peccandum. Nativitas est spiritualis in fonte anime unde Io. iii. b. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto / in corpore unde apostolus ad Philip. iii.o / g. Salvatorem expectamus dominum Iesum Christum. Nativitas domini corporis est prima nascitur ad vitam nature quando nascitur mundo. Secunda ad vitam vitii, et tunc nascitur dyabolo. Tercia ad vitam gratie et tunc nascitur deo. Quarta ad vitam glorie quarum prima nascitur peccatoribus. Prima nativitate nascitur inter homines / secunda inter demones / tercia inter celestes cives / De prima ad literam dicitur Io. xvi.o c. / mulier cum parit tristiciam habet. Et ista nativitas est penalis ut dicitur Iob. v. b. / homo ad laborandum nascitur et avis ad volandum. Unde Augustinus homo cum natus statim plorat propter penam sue calamitatis / De secunda dicitur Ier. xx.o a. maledicta dies in qua natus sum. Et act. xxvi. c. / de filio perdicionis ait salvator Bonum erat ei si natus non fuisset homo ille / De tercia sicut nos nasci debemus unde Io. iii.o b. ex quibus renatus fuerit ex aqua et spiritu. Eccl. iii.o a. / Est tempus nascendi et tempus moriendi. Tempus nascendi deo per penitenciam et spiritualem / tempus moriendi mundo per caritatem perfectam / De hac item dicitur i. Io. iii.o b. Omnis qui est ex deo natus non facit peccatum. Nativitas ista non deficit hominem unde Io. i.o a. Dedit eis potestatem filios dei fieri. i. Io. iii.o a. Carissimi filii sumus et nondum apparuit quid erimus. De quarta expositur illud Io. xvi.o c. Natus est homo in mundum .i. in vitam eternam .i. ad terram superiorem quod dicitur mundus a suis munditia. Nativitas divina duplex est / Est enim nativitas dei ex deo hec est nativitas singularis / Ergo in genuit Ps. ii.o pater ad filium Hodie .i. eternaliter genui te. Et sicut ista cantata fuit occulta ita et hec generacio occulta est unde in natali domini de profunda nocte et obscura missa celebratur in illis ... / Bonum dicit adhuc obscura est natura ista quo ad comprehendendum tam mentem deficit ad explicandum vox perficit inenarrabilis enim est ut Isaye liii.o c. /

quem cuius quibus enarrabit Nimbo
aut de filio dei / licet scire quod natus
sit Non tamen scire quomodo natus sit Est
et quo ex eo singulare Eres cin
dit / ps. cxl° / Singulariter sum ego donec transeam Solita
no in solitudine / Est duplex est
animus duas solitudines Et xpc sin
gulariter et solitarie de virgine
solus natus est quod est contra humanam
naturam et contra ordinem nature quia de ven
tre mulieris et virginis nascitur xpc
Necessitas est triplex
Nam ut Ephe. iiii°. b. omnibus nascitur
filiis mee / Item ps. l° / Ecce enim in iniqui
tatibus conceptus sum / Necessitas con
tracta est ut cum peccatis nascitur ex
quo / Necessitas est illata unde
ps. xxiiii° / De necessitatibus meis
erue me / Illata est ut cum quis
rapitur et ligatur ut fiat sanctus
Necessitas est suscepta quam habuit
xpc vnde ysaie liii°. d. / Oblatus est quia
ipse voluit / Et suscepta est cum ali
quis fit monachus ex voluntate sed
postea fit ex necessitate
Nimis significat quandoque plus quam oportet
quandoque vero pro valde ut
in ps. cxviii° / Tu mandasti manda
ta tua custodiri nimis / id est valde
vel nimis id est plus quam non carnis
patitur / Item in ps. cxxxviii° /
Nimis id est valde honorificati sunt
amici tui deus
Nomen domini dicitur quandoque fama et
vnde in ps. viii° / Domine dominus
noster quam admirabile etc / Item ysaie xxx°.
f. / Ecce nomen domini venit de lon
ginquo / Quandoque virtus nominis cuius
vnde Act. vii. f. / In nomine tuo eiecimus
demonia id est in virtute tua / Quandoque po
tentia vnde ad Philip. ii°. c. / Dedit ei
nomen quod est super omne nomen etc
Nouatula vadit
Non superflua / Unde est / Cum festinus
dicebat nos iudicium / significat
tantum quod superflua vide debemus No

natula inedit quod refertur ad
castigationem corporis vnde i. cor. ix°.
g. / Castigo corpus meum etc / N
ouatula est quando per predicatores vt ysaiam
xl°. f. / Cadet dentibus in nouatula
conducta illius qui tussiebant sunt ca
put / quia incitez corpus qui in ecclesia
baptizati sunt ab omnibus sordibus vi
tiorum per predicatores suos emun
dat / Nouatula quando impius ut
in ps. l° / Sic nouatula acuta
fecisti dolum id est occulte et expedite
quibuscumque valens perfectus malum
Nouatula pena ut i. Re. i. c. /
Nouatula non ascendet super caput
eius / quia in mente xpi nulla
scelera cogitatio fuit que per penam
vindicari debuit
Nouitas est glorie ut ysaie lxv°.
c. / Ecce ego creo celos nouos
et terram nouam / gratie ut ad
Ephe. iiii°. f. / Renouamini autem mente
spiritu mentis vestre / Hac renouatur homo
interior vnde ad Ephe. v°. b. / Fuistis
enim aliquando tenebre nunc autem lux
in domino / Et creatoris propter eum
Eccli. xxxvi°. b. / Innoua signa etc
Nouitas duobus modis accipi
tur tempore vel effectu vnde mandatum
vobis nouum do id est ab effectu / quia nouum
efficit / Illud enim mandatum primis
patribus datum fuit / mandatum
de dilatione / quod tibi non vis fieri
etc / quod quem ad eum anno agit. vii°. b. /
sed velle ut faciant vobis homines etc
Nouitas est commutabilis in gratie
pectore vnde ad Ephe. iiii°. f. / Indu
ite nouum hominem / Detestabilis ut
in verbis detractorum vnde i. ad Thimo. vi°.
Prophanas vocum nouitates
deuita etc
Nox ignorantie ut ysaie ix°. a.
Populus qui ambulabat in tenebris
vidit lucem etc / Culpe vnde i. ad
Thessalonicenses v°. b. / Qui dormiunt
nocte dormiunt / aduersitatis vnde in
ps. cxx° / Per diem sol non vret
te etc / Quandoque miserie vnde in ps.

C.xviii. a. Memor fui nocte etc.
Item in ps. C.iii. Posuisti tene-
bras et facta est nox. Nox dicitur
tota vita presens propter dormientes i. pecca-
tores. ad Thessalonicenses v. Qui
dormiunt nocte dormiunt. Item pro sile-
tio a laude dei. vnde in ps. Cxx-
vi. Quo cantabimus canticum domini
etc. Item pro timore. vnde sapientie xxviii. d.
Dicitur homo qui semper est pauidus. Item pro ter-
ignorantie tenebris. vnde ysaie
lix. d. Palpauimus tamquam ceci parie-
tem. Nocte media surgens virga floret
Sampson portas gazo aufert. Tunc
est angelus praeuniens. Domini na-
tiuitas. resurrexit. iudicaturus est.
Petrus negauit. Media autem nocte
ut aut angelus venturus est. Dominus
non pro hora temporis sed quia tunc
veniet cum non sperabitur. Nox dicitur
prius vita. Item pro obscuritate. vnde
i. Cor. xiii. g. Videmus nunc per
speculum in enigmate. Item pro frigidi-
tatem vnde Matth. xxiiii. b. Refri-
gescet caritas multorum. Item prouerbiorum
xx. a. Item frigus piger arare no-
luit. mendicabit ergo in estate et
non dabitur ei. vnde in ii. pe. i. g. Ha-
bemus firmiorem propheticum ser-
monem cui bene facitis attendentes
tamquam lucerne ardenti in caliginoso
loco. Nox est tribulatio ut in ps.
Cxx. Neque luna per noctem
i. aduersitas vtique te non frangeret
per tribulationem. Nox vita presens
ut ysaie xxvi. b. Anima mea desi-
derauit te in nocte i. in presentis
vite obscuritate. Nox questio
laborum. vnde Gen. i. d. Fecit deus
luminare maius ut preesset diei
et luminare minus ut preesset nocti
i. personam sacerdotalem que regeret cle-
ricos. et regiam que secularia guberna-
ret laborem. Nox ipse diabolus ut
in ps. xviii. Et nox nocti indicat
scientiam quia diabolus primum hominem
obscure deceptum ad tactum

ligni scientie boni et mali perduxit.
Nox aduersitas secularis ut in Iob xxxv. e.
Qui dedit carmina in nocte. quia deus
electos suos consolatur in tribulatione. Nox
ignorantia ut in Iob xxiiii. d. Nocte
opprimet eum tempestas i. ignorantie
eum dampnatio perpetua. Nox
ductor hominum ut Iob iii. b.
Sit nox illa sola i. electis ad dex-
teram tempore suo i. massa ergo corporis
dampnetur. Nox infirmitas intel-
lectum ut in Iob iii. a. Et nox in qua
est conceptus est homo. i. qua in
mente infirmatur. statim ad peccatum
trahitur. Nox peccatum ut ysaie xxi. e.
Custos quid de nocte i. o deus quid
indicas de peccato meo. Nox
securitas hominis secli vnde Cant. iii. o.
a. In lectulo meo quesiui per noctes
quem diligit anima mea i. in peni-
tentie obscuritate quesiui deum in conscientia
mea. Noctes afflictos ut in ps.
C.xxx. In noctibus extollite ma-
nus vestras in sancta i. in afflictioni-
bus leuate ad actus vestros ad deum.

Nubes est spiritus sanctus
ut i. Cor. x. a. In moyse
baptizati sunt in nube et i.
mari i. a Christo et a spiritu sancto. Nu-
bes ascensio Christi ut in ps. C.iii.
a. Qui ponis nubem ascensum tuum
i. qui corporaliter ad celos ascendis.
Nubes humana natura in Christo vnde ysaie
xix. a. Dominus ingredietur egyp-
tum sedens super nubem leuem quia
filius dei intrauit in hunc mundum
humana carne nostra ab omni pondere
peccati immunem. Nubes tres sunt
profunditas in diuinis consiliis de
hac nube consiliorum dicitur ysaie xlv.
c. Rorate celi desuper et nubes
pluant iustum i. prophete siue obscu-
ritas in prophetiis ut in ps. xvii.
Tenebrosa aqua in nubibus aeris
quia occultata est scientia in prophetis

Occulta fecunditas virginalis de-
clarat nube scilicet virginitatis abscon-
dite dicitur Ysaie xix° a. Ascendet
deus super nubem levem et ingredietur.
In istis veniebat quasi filius hominis
Danielis vii. Et quasi filius hominis quia tempora-
liter filius hominis, eternaliter erat filius
dei. Nubibus comparantur apostoli et
omnes predicatores et doctores erant
et omnes sancti. Primo et quatuor scilicet primo ori-
ginem quam habent de aqua / quia
isti singulariter habent originem
ex aqua baptismi. Secundo ascensio-
nem quia nubes ascendunt / taliter iste
ascendunt in altum i. ad vitam celestem
et de illa loquuntur et pro illa fa-
ciunt quicquid faciunt. Tercio pluvi-
am / quia pluunt doctrinis, tonant
miraculis, coruscant minis quod sic ut
faciunt predicatores viris negantibus
vel sanctis. Quarto claritate unde Ysaie
lx° b. Qui sunt isti qui ut nubes
volant per aera / fenestras su-
as custodiunt sancti scilicet quinque sensus
corporis ne per eos tanquam per fe-
nestras intret mors in animas. Mathei
x° c. Estote prudentes sicut serpen-
tes et simplices sicut columbe. Nu-
bes [illegible] sacrincta ut ceri-
moniales figure ut in ps. C.
xlvi°. Qui operit celum nubibus.
Nubes consolatio divina unde Ysaie
iiij° e. Nubem per diem / quia
deus consolationem prebet et prosperitate.
Nubes refugium unde Apocalipsis xi°
c. Et ascenderunt in celum in nu-
be / quia tunc plene consolationes he-
lias ad regnum pervenient ut sunt
in refrigerio sine fine. Nubes
protectio dei unde Exodi xxiiij° g. Cum
ascendisset moyses operuit
nubes montem / quia cum aliquis
ad contemplationis celsitudinem pertingit
necesse est ut ei protectio divina appa-
reat obtinet. Nubes quibus sancti
unde Exodi xvi° c. Respexerunt in so-
litudinem / et ecce gloria domini appa-
ruit in nube i. in unitate sanctorum
et visus est deus habitare in
hoc sancto. Nubes occultas mali
unde Ezechielis i° a. Ventus turbinis venie-
bat ab aquilone nubes quod magis
quia a diabolo procedit temptatio
vehemens et occultus in mente
hominis. Nubes predicatores unde Ysaie
xlv° c. Nubes pluant iustum i. pre-
dicatores mittant xpm. Nubes
apostoli unde in ps. Cxxxiv° a. Educens
nubes ab extremis terre / quia non
oratores sed piscatores deus in
apostolos assumpsit. Nubes sancti
novi testamenti unde Ysaie lx° b.
Qui sunt isti qui ut nubes volant
quia novi testamenti sancti viris plu-
unt miraculis coruscant et per contem-
plationem in sublimibus volant. Nu-
bes iniqui ut in epistola Iude ca-
pitulo i° b. Nubes sine aqua que
a ventis circumferuntur / quia nunquam pin-
gue humore caritatis temptatio-
nibus agitantur. Nubes soliditas
mentis unde Job xxxvii°. g.
Subito aer in nubes cogitur
i. fluxa mens virtute solidatur.
Nubes mobiles unde Ecclesiastes
xi c. Qui considerat nubes nunquam
metet / quia qui est in considera-
tione mobilium torpescit a per-
severantia operis / non erit mes-
sor eterne retributionis. Nubes igno-
rantia unde Trenorum iij° e. Opposu-
isti nubem ne transeat oratio / hec
est [illegible] unde Chal. iiij° a.
Quare posita sunt inter peccatores et
illum

Numerorum alius diminu-
tus ut quaternarius, alius
perfectus, alius superhabun-
dans. Diminutus est ille numerus
qui est talis cuius omnes partes mul-
tiplicate sibi iuncte minorem
summam efficiunt quam ipse numerus.
Partes autem multiplicate quater-
narii sunt omnes ille et sole ex qui-
bus potest per illud constitui, vi-
delicet unitas pars eius et mul-
tiplicati binarii, et cuiuslibet
sequentis iiii. Nam binarius
quaternarius, et quibus numeris sequitur
ex parte unitatibus potest constitui.
Bis vel binarius est per multipli-
cationem quaternarii et cuiuslibet sequentis
paris iiii. Nam quibus sequitur numerus
ex parte binariis potest constitui.
Est ergo binarius diminutus
quia omnes partes multiplicative
sunt unitas et binarius, que
sibi iuncte faciunt tantum terna-
rium, et ita minorem partem constitu-
unt quam ipse ternarius. Perfectus
est ille numerus, et solus cuius omnes
partes multiplicative iuncte sibi
efficiunt eandem summam quam ipse
numerus, videlicet senarius est numerus
perfectus cuius omnes partes multiplica-
tive, scilicet unitas, binarius, terna-
rius, ut ex predictis patet, et partes
sibi iuncte efficiunt sex. Nota
quod senarius dicitur perfectus ratione par-
tium ut dictum est. Septenarius
ratione operum vel universitatis temporum.
Centenarius ratione superationis
manualis, quia potest de leva in
dextram. Millenarius ratione
simplicitatis, quia ultimus limes
simplicium numerorum est. Et iterum
Nota. In nullo limite est numerus
perfectus nisi unus solus, ut senarius

infra decem, et huiusmodi. Superhabun-
dans sive excrescens est ille numerus
et solus cuius omnes partes multiplicative
efficiunt maiorem summam quam ipse
numerus, ut patet in duodenario. Duode-
narius enim numerus excrescens sive habun-
dans est, quia omnes partes multiplica-
tive, scilicet unitas, binarius, ternarius,
quaternarius, senarius, que sibi con-
iuncte faciunt sedecim, et sic faciunt
maiorem summam quam duodenarius.

Nubtias approbavit
dans quinque misit et mira-
culo eas quidam et ipse hic appa-
ret quod ipse nunc quoniam ... primo
patres instituit. unde i Corinthios vii.
Virgo non peccat si nubit. Nub-
tialium spiritualium alie sunt sancte, alie
sanctiores, alie sanctissime. Sancte sunt
alie per quas peccatores ad deum redeuntes con-
iunguntur. unde Ieremie iii.a. Vulgo di-
citur: si dimiserit vir uxorem suam magis
redibit ad eum, tu tamen revertere ad
me, dicit dominus. De istis dicitur ii Corinthios
xi.a. Despondi vos uni viro vir-
ginem castam exhibere Christo. Hee nup-
tie celebrantur in conversione cuiuslibet ad
fidelem animam. Sanctiores sunt Christi
et ecclesie. unde Ysaie lxi.g. Sicut
sponso alligavit michi mitram,
et sicut sponsam decoravit me orna-
mento. Vel quod iste nuptie sunt legi-
time, quia sunt sponsi et sponse, et glo-
riose quia sunt leges et plene
et utiles quia sunt salvatoris et
salvandorum. Sanctissime sunt in unio-
ne Christi ad humanam naturam, scilicet de quibus
Io. i.a. Verbum caro factum est. Iste Psalmo
xviii. Tamquam sponsus de thalamo. Et
Canticorum i.o. Osculetur me osculo
oris sui. Hee nuptie sunt cele-
brate in utero virginis. Nubtiarum
carnalium alie sunt inceste vel inc-
tiose, alie licite que sunt causa prolis

educando ad cultum dei / De pri-
mis dicitur i Cor. vi° f / Cum ad-
heret meretrici vnum corpus efficitur
De secundis dicitur i Cor. vii° b / Me-
lius est nubere quam vri. De ter-
ciis dicitur Hebr. xiii° a / Honora-
bile connubium in omnibus et thorus
immaculatus / De quartis dicitur Jo. ii°
a / Nuptie facte sunt in Chana Ga-
lilee. Vnde Ambrosius dicit / quod vir cum
propria muliere videtur / et non cum
secunda. Hec dicit Ambrosius qui dicit in sacra
pagina legimus viduatorem cum mulie-
re propria / sed non legitur ut vidu-
tatur cum secunda. Nuptie prime
male sunt que sola luxurie causa
contrahuntur / de quibus Augustinus dicit / non
tam nubere sed velle dampnabi-
le est. Nuptie sunt bone que
spe prolis fiunt / Sancte que fi-
unt in Christo in vnitate coniugum
sponsarum. Nuptie sunt gaudia
eterne patrie ut Luce xii° e / Ex-
pectatur a nuptiis / quia Christus ascen-
dit in celum et inde venturus
est iudicare viuos etc. Nuptie
vocacio ecclesie ut Matth. xxii° a / Fe-
cit nuptias filio suo / quia deus
pater secundum ecclesiam vocando ad fide
cum Christo coniunxit

Nares sunt potencie dei ut Ysa.
ii° g. Quiescite ab homine cuius
spiritus in naribus eius, i. cessate irritare
Christum qui in deitate sua possit vniuersa
[illegible] prestolacio superbie ut Job
xxxix° c / Gloria narium eius terror est scilicet
[illegible] in adulteris que sibi sciunt [illegible]
gloriantur ac fatuitates, ut Prov. xi°
f. Circulus aureus in naribus eius
propter decorem et pro ornatu mulier
et pro errore fatua est. Nares instiga-
cio dyaboli ut Job xl° d / De naribus
eius procedit fumus / quia antiqui hostis
instigacio obscuritatem generat in
mente humana

Nardus est fides ut Cant. i° f /
Nardus mea dedit odorem suum
quia fides sancte ecclesie in publico
se nobis manifestat. Nardus caritas
ut Cant. iiii° f / Cipri cum nardo
i. bona opera cum caritate. Nardus
nitida sinceritas manus ut Mar. xiiii°
a / Maria caput Christi nardo perfudit
i. dignitatem eius interius sinceritate
cum fidelis placat

Nasus discrecio ut Cant. vii° c
Nasus tuus sicut turris Libani quia
deuote anime discrecio in sublimita-
te sanctitatis consistit / quia Libanus candida-
Nauis est ecclesia tio dicitur
ut Luce v° a / Intrauit in nauim
vnam que erat Symonis i. in ecclesiam
que erat Petro commissa. Nauis
anima ut Prov. xxxi° d / Facta est
nauis institoris / quia anima humana
que ad ipsum anhelat dominus regit
corpus humanum ut Matth. iiii° f / Relictis
retibus et naui secuti sunt eum
quia perfecte Christum non possumus sequi
nisi terrenas occupaciones et ipsas
corporis nostri voluptates relinquimus.
Naues ecclesie per orbem ut ps.
ciii° / Illic naues pertransibunt quia
toto orbe terrarum ecclesie diffuse
sunt. Naues antiqui patres ut
Job ix° f / Quasi naues poma
portantes quia sacramenta salutis
nostre patres nostri in oraculis prefigurata
habuerunt. Naues rectores ut apocalipsis
viii° c / Tercia pars nauium interiit
quia illi rectores qui neque actiuam
neque contemplatiuam vitam tenent. Na-
ues mundi amatores ut ps. xlvii°
In spiritu vehementi conteres naues
Tharsis / quia per spiritum sanctum humilia-
bis eos qui terrena gaudia ex-
plorant quia Tharsis exploracio
gaudii interpretatur. Naues duo
populi ut Luce v° a / Vidit duas

nautes stantes super stagnum
quia deitas ipso noverit domus
qui sunt eius
Navicula crux xpi ut Mt.
ix°. a. Ascendens ihesus in
naviculam transfretavit et
venit in civitatem suam, quia
ascendens xpc crucem transivit
de mundo et venit in patriam
celestem. Navicula est ecclesia
ut Mt. viii. c. ita ut navicula
operiretur fluctibus i. ut ecclesia
operiatur tribulationibus
Nebula est ignorantia ut
Job xxxvi°. d. Et expandit
super illud nebulam, quia
dum cor nostrum sine ignorantia
aliqua in hac vita esse non potest
Nebula cor angustie fidelis ut
Job xxxviii°. f. Numquid elevabis
in nebula vocem tuam, i. cordi
infideli predicatores infundes. Ne-
bula instabilitas mentis humane
ut iii Reg. viii°. b. non poterant
sacerdotes stare et ministrare propter
nebulam, quia mentis sue humane
ac diu nequit in statu rec-
titudinis deo servire propter insta-
bilitatem fluctuacionis cogitacio-
num secum
Nervus est doctrina sacra ut
Job xiii°. f. Posuisti in ner-
vo pedem meum, i. mentis mee
affectum forti essentia tua alli-
gasti. Nervus robur carnis
ut Gen. xxxii°. f. Tetigit
Jacob angelus nervum femo-
ris eius, quia in viro sancto
interna visitacio mortificat
robur carnalis voluptatis. Ne-
rvus afflictio ut ii Paralip.
xvi°. f. iussit enim mitti in ner-
vum i. poni in dura afflictione

Nervi virtutes anime ut Job x°. d. Ossi-
bus et nervis compegisti me, i. for-
titudinibus roborasti me. Nervi
machinamenta diaboli ut Job xl°. c.
Nervi testiculorum eius perplexi sunt
quia machinamenta eius subtilissi-
ma sunt
Nemus est vita sanctorum ut Judic.
vi°. f. Gedeon destruxit
aram Baal et succidit nemus, i.
xpc errorem diaboli et priorem
vitam dampnavit. Nemus sancta
ecclesia ut Gen. xxi°. g. Abraham
plantavit nemus in bersabee, i. xpc sta-
tuit ecclesiam in gratia septiformis
spiritus sui, quia bersabee puteus unus
interpretatur. Nemus rector eloquentie
secularis ut illud Deut. xvi°. g.
Non nemus in domo domini plantabis
exhibetur, xpc edificato sancte ecclesie
in rectore secularis
eloquentie. Et i Cor. i°. d. Paulus: Misit
deus evangelizare non in sapientia
verbi etc.
Nycticorax est xpc ut Ps. Cl°.
Factus sum sicut nycticorax in
domicilio, i. mortuus positus sum
in sepulchro
Nidus est fides ut Ps. lxxx-
iii°. Et turtur nidum ubi repo-
nat pullos suos, quia sancta
ecclesia securitatem invenit in fide in
qua fideles suos nutrit. Nidus
sancta conversatio ut Deut. xxxii. b.
Et avem pullis inde in nido
incubate, i. virum bonum in sancta con-
versatione bonis operibus insistere
Nidus animi viri sancti ut Job
xxxix°. f. In arduis ponit nidum
suum, i. in celestibus figit animum
suum. Nidus simplicitas ut Job
xxix°. c. In nidulo meo moriar

vel in simplicitate mea consummabo dies meos

Nigredo est humilitas ut Can. vº c. Come eius sicut elate palmarum nigre quasi coruus / quia sunt angelici et sublimes in beatitudine et ne corruerent humiles fuerunt. Nigredo tribulatio exterior ut Can. iº c. Nigra sum sed formosa / quia anima fidelis licet exteriori tribulatione obscura sit nitet tamen interius deo decora. Nigredo quorundam mala ut Tren. iiiiº c. Denigrata est super carbones facies eorum i. quorundam aliorum et plus est obscurata quam ista priorum. Nigredo labor ut Job xxx c. Cutis mea denigrata est super me / quia qui prioribus actionibus in terra fuerunt in labore affliguntur.

Nitrum est pura mens ut Pro. xxvº f. Acetum in nitro et qui cantat carmen cordi pessimo quia pura mens quando corrumpitur de corruptione deterior efficitur. Sicut fervescit interius et exterius quando in eo acetum mittitur. Nitrum est exterior carnis mundicia ut Jer. ii c. Si laueris te nitro i. quamuis et tergis te in carne mundauerit in corde tuo a peccati macula munda non es sed

Nix est vir sanctus ut Tren. iiiiº b. Candidiores nazarei eius niue quia conuictus eius aliis sanctis sunt mundiores. Nix quandoque peccator ut Ps. cxlvii. / Qui dat niuem sicut lanam etc. / quia ab illo nec iniquum quasi veste induatur qui prius in peccato frigidus erat vel corda [illegible] ut Job xxxviii c.

Requiem [illegible] thesauros niuis quia dura corda gentilium per fidem intrauit. Nix eterna damnatio ut Job xxiiiº c. Ad nimium transeat calorem ab aquis niuium / quia affligi damnatione eterna seruantur. Nix celeste desiderium ut Job ix. Si lotus fuero aquis niuis i. si mundus fuero effectus compunctionibus desiderii celestis

Noctua est mens fallax ut Leuit. xiº b. Noctuam et aquilam non comedetis / quia homines qui habent mentes fallaces et rapaces imitari non debemus

Nurus ecclesia ut Ruth iiiiº f. De nuru tua natus est qui te diligit / quia sicut natus est qui de terra perdidit desiderium synagoge vero compassione compatitur

Nuces sunt sancti viri ut Can. viº f. Descendi in ortum nucum quia christus ecclesiam suam indesinenter visitat in qua sancti viri commorantur

Obedientia	Obstetrices
Oblatio	Oliua
Obmutescere	Olla
Ocium	Omnipotentatus
Oculi	Onager
Odium	Onycha
Odor	Optimates
Offerenda	Orbis
Oleum	Ordeum
Omnis	Organum
Opera dei	Oriens
Opportunitas	Oradeus
Oratio	Oriones
Ordines	Ortus
Os	Ostium
Osculum	Ouum
Ossa	Ouis
Obrisum	Ouile

Obia requirit dilectoz vn
Jo xv° Sic dilexit
me pr ego diligo vos
humilitatez vn Mat.
xi° et / discite a me q̃
mitis sum et humil
corde. Paciaz vn psalmo lxij° d.
Tanqm omnis ad occisioz ductus
est / paciaz dico que non pcat
perit enim tpaliter ut infra pa
tia Celeritatez quia dapnosa
est cunctabs et morosa obia vn
Pro xiiij° a / Qui considerat ipi sibi
dampnacioz acquirit Talis fuit
obia xpi / quia fuit dilectoz et
humilitate paciens et celerita
tem / et talis debet esse obia
om perfectorz / In hmoi obia
consistit tota vita contemplativa
Obediencie exemplum nobis reliquit
dominus Cum enim xpo sup pina
culum stanti diceret demon
Mat. iiij° b. mitte te deorsum / quia
conveniat sursum fieri non susti
nuit deorsum mitti / Per hoc
nos instruens ut bonis monita
bus pareamus / mala aut suade
tibus nequaquam obediamus / pre
cauens tam descendere de cruce no
luit, iudeis clamantibus / Descende
de cruce et / nos sibi relinquens exemplum
Obia complectit tria / persona
cui obediendum est vn psalmo lxv°.
Imposuisti homines super capita nra
Distinctioz vn ad Gal. j° b. Si
angelus aliud vos ewangeliza
verit anathema sit / Voluntate
vn psalmo liij° voluntarie sacrifica
bo tibi dne / Obediencie septe
sunt gradus / primus libenter obedire
mo platorz imperia in omnibus
sed que non sunt contra legem dei
vel contra prohibitiones vel precepta est
in omnibus modis platis obe
diendum Contraria aut sunt / cum q
bus et sine quibus pt haberi vita
eterna ut sexta feria ieiunare
in pane et aqua / Tercia aliam intend

et diu orare inclausum pter consue
tudinem fratrum quem ipi sacre ...
in quibus prelatus precipiat / obtemperandum
est sicut prohibitionibus et preceptis /
Secundus gradus est semper obedire hic est
sine murmure et querela vn pro x° c.
Item qui ambulat simpliciter ambulat
confidenter / murmurat populus iste suspi
rans ad pepones et alea / et cu
cumeres / et ad ollas carnium quas
reliquerunt in Egipto / Et ideo j°
Cor x° b. prostrati sunt in deserto
Murmuravit Moyses et Aaron contra
dominum ad aquas contradictionis / quare
non intraverunt in terram promissionis Num.
xx° d. Audi quid dicat dominus psalmo
xvij°. populus quem non cognovi servivit mihi
Tercius est gradus hilariter obedire
ij Cor ix° d. hilarem enim dato
rem diligit deus / Tamen cum locus
obediencie relinquitur nisi velox cernitur
egrotus Egra enim facies egrum desi
gnat animum / et tristicia exterior ha
bitus signat animum consternatum / Quartus
est celeriter obedire / Lucas ... cum
ne mora adsc... psalmo
xliiij°. velociter currit sermo eius
et velocem depredatoriam auditorem psalmo
psalmo Cxviij° / viam inquit man
datorum tuorum cucurri / Fidelis obe
diens nescit moras nec mandatum
procrastinat / parat enim oculos vi
sui / aures auditui linguam voci ma
nus operi pedes itineri / totum se
colligit interius ut imperantis effectum
colligat voluntatem / Quintus est viri
liter obedire vn psalmo xxx°. viriliter
agite et confortetur cor vestrum / Item pro
xxxj° d. misit manum suam ad for
tia / constantis est et fortiter agentis
si tribulatio immineat / si persecutio re
sultat / si hostis tuus acer impediat
Tu tamen dicas paratus sum et non sum
turbatus psalmo Cxviij / Sextus est hu
militer obedire quia in humilitate nostra
memor fuit nostri psalmo C xxxv°.

Septimus prestat obedientia / quia
qui perseveraverit usque in finem hic
salvus erit Mt x° d / Et sic non
pugna coronat. Omnis hec autem
audiendo audiat / et que dicuntur fide
liter in auricula cordis sui fideliter repo
nat Vultorem et imperatorem sed parvorum
est prestantie vide quomodo te invitat
ipse ad obedientiam humilitate / qui cum
esset filius dei fabro et fabre subdi
tus erat / erat inquit Ewangelista subdi
tus illis Luce ii° g / Obediunt
quidam non deo sed sibi / de quibus
dicitur ps lxxx° / Et dimisit eos secundum
desideria cordis eorum ibunt in adin
ventionibus suis / Quidam dyabolo
de quibus dicitur Iohannis viii f / Vos ex
patre dyabolo estis. Quidam deo / De
quibus dicitur Act xxv f / venite
benedicti patris mei / De obedientia
dicit Samuel propheta i Reg xv e
Melior est obedientia quam victima. Et
quia Achab rex non obedivit prophete
et pepercit Benedab regi Syrie / re
gnum est eius dilatatum. Est enim
inobediens dixisset prophete suo per
cutte me et noluit ei prophetis
obedire prophetis michee devoratus
est a leone iii Reg xx° f g / Nam
cum obedimus maiori deo obedimus
et qui non obedit maiori suo deo
non obedit sed resistit / De talibus
dicitur Rom xiii a / Qui resistit potestati
vel potestatem habenti ordinationi dei
resistit qui autem resistit ipse sibi
dampnationem acquirit. De talibus
dicitur Exo xvi° b / Non contra nos
murmur vestrum sed contra dominum
Obedire debet deo celi et terra
et mare et omnia que in eis sunt
Oblatio Christi triplex est
Primo oblatus est in templo iusto
Symeoni a parentibus Luce
ii° d / Secundo in atrio presidi Luce xxiii
et Io xviii c / Tertio ut Hebr
v° d / In patibulo deo patri

vii Iohannis viii d / Semper tamen ob
latus est / quia ipse voluit / et re
voluit quia non ex necessitate sed
ex mera gratia pro nostra necessitate of
ferri voluit / Non enim necesse ha
bebat in templo offerretur ut sancti
ficaretur qui erat mundus / Nec erat
examinandus in pretorio qui non
erat reus / nec affigendus cruci
patibulo qui non erat impius / sed
quia voluit / quia sic decuit / ut
nos ita faceremus. Christi enim actio nostra
est lectio / Non enim sufficit si nostra
offeramus nisi nos ipsos in holo
causto offeramus. Oblatio in ve
teri testamento / rationalis que of
ferebatur et redimebatur ut in Exo
xiii a / Et Num iii° d / ut primo
geniti non de filiis Levi sed aliorum
que offerebantur et quoque pretiis
redimebantur / ita modo clerici secu
lares et prelati offeruntur et redi
muntur / qui primo servitorum invitantur
per diversa secula distrahuntur / In
quorum persona conqueritur sponsa dicens / Fi
lii patris mei quos inquinabo eos
contra me tu me quo reduxisti il
lusione / Rationalis iterum que
offerebatur et non redimebatur / ut primo
geniti de filiis Levi / qui offerebantur
et inserviebant deo in ministerio pro aliis offe
rebantur / Ita modo monachi offeruntur
et non redimuntur qui domino offitio
suo tenentur iugiter / qui semper
sunt nocte ac die in domini obsequio
in aliquo ... / Irrationalis Num
xviii° d / Et vaccam Abraham
obtulit ... que per verum di
stinctionem ... non sunt di
visa / hec sed primogenita peccatore
ad immolandum autem sacerdoti / Num
xviii° e / Animalia ... offerebantur quorum
oblatione potest designari vita sim
pliciorum contemplativorum que non recipit
... / Arida offerebatur
ita quod sed sit sine medulla caritatis

vij Ecc[lesiasti]ci xlij° b / Si caluleo cor
pus incensum ita ut ardeat &c / Alii
da offerunt / ut aurum cor
rectionis uel cum oleo pietatis
In angaria ministerio / samarita
nus infudit oleum & vinum
vulnerato luce x° f /

Obumbratur aliquis per igno
rantiam que intelligitur ysaie
lix° f / caucis iniqui non
valentes latitare / per paciam
vij ysaie lxiij° d / Tanquam sunt
ad oculorum dicitur est / per confessionem
vij psalmo xxx° / Muta fiant
labia dolosa / Item Job xxij° c
Animae quid intrasti sicut et pro
prudentiam / quia nihil videt ubi ha
bua seditis non prodesse vij
psalmo xxxvij° / Obumbratum et
humiliatus sum et plus a bo
nis & dolor meus renovatus
est / ibi Eccl[esiast]es iij° b / Tempus
loquendi tempus tacendi et tempus
dormiendi ut ibi Jo. xvj° c
Multa habeo vobis dicere &c

Ocium est conquidie
vij Eccl xij° b / Eundi hi
statis tota die ociosi / vo
luptuosorum vij luce xij° c / Aia
mea habes multa bona / Con
templationis vij Eccl xxx° d
Fili in tempore consumere sa
piam et applicare eam / librorum
quibus est possit ut requiescat a la
boribus suis

Oculi dei dicuntur respectus gratie
dei vij psalmo xxxiij° / Oculi
domini super iustos / Papa
eius per quem nobis sunt sub
ministrant et qui oculos habent
dicuntur xpus ait apostolus ad hebre
iiij° f / Omnia nuda sunt oculis
quibus nil latet / Oculi sunt
concupiscentie vij Gen iij° b / Oculos
adam operiunt qui sunt clausi
di vij psalmo cxviij° b / Averte ocu
los meos ne videant vanitatem

Oculi sunt nunc quibus deus re
spicit petrum luce xxij° f / hij [illegible] appe
hendi sunt vij psalmo x° / Oculi eius
in pauperem respiciunt / Oculi intelligen
tie vij psalmo cxviij° / revela ocu
los meos &c qui semper post gaudi
sunt in alta vij psalmo cxx° / Eleva
ui oculos meos in montes &c contemp[la]
tionis vij Job xlvj e / Si oculus tuus
simplex fuerit i. si intentio pura
fuit / Oculos inclinat in terram
quidam ex humilitate ut publicanus
qui a longe stans non audebat oculos
levare in celum luce xviij° b / quidam
ex cupiditate vij psalmo xvij° / oculos
suos statuerunt declinare in terram / O
culos suos levat in celos quidam ex
elatione vij psalmo lxxij° / posuerunt
in celum os suum / Et Eccl xxiij° b /
extollentiam oculorum meorum ne dede
ris mihi / quidam ex devotione vij ps
cxx° / levavi oculos meos in montes
vij psalmo cxxij° / Ad te levavi oculos
meos / Oculus est dexter qui
primo videt in spiritualibus sinister
qui in temporalibus / Oculi interio
res sunt duo / racio et intellectus
Oculi spirituales sunt tres / bona [illegible]
medici / Oculus est amicus vel carnalis
amicus ut Math v° d / Si oculus
tuus scandalizaverit te i. si car
nalis amicus ad malum te trahit
abscinde te a familiaritate eius ne
tuum separare ad malum / Oculus
est intentio ut s[upra] / Si oculus tuus &c
i. si mens tua scandalizaverit te caue
scilicet mente ab illa et prius absce[nde] / O
culus est prelatus aliquis ut s. / Si oculus
tuus &c i. prelatus vel amicus velit
te trahere in peccatum erue eum et pro
ice a te / Oculus est pater vel mater
vel aliquis propinquus retrahentes nos
a religione dei vel ingressu claustri quos
a nobis debemus separare ne adversos
lucrentur nobis nos ipsos primam
Oculus vita contemplativa ut sup[ra]

Si oculus tuus i. vita contemplativa scan
dalizaverit i. generet te in minus vigilando
vel orando potius eruere ad aliud of
ficium in ipsa domo vel ordine et a
activa vero numquam velitis sed de acti
va ad contemplativam potius. Oculus
claritas intellectus ut ps. xxx. Con
turbatus est in ira oculus meus i. ira
impediebat intellectum meum. Oculus
mens contemplantis ut s. Turbatus est
me oculus meus i. mens mea val
de timet districtum iudicium tam
quando de eo cogitat. Oculus in
terior deprecans ut Job xvi° g.
Ad deum stillat oculus meus i. ad
deum stillat fervet deprecatione mea.
Oculus opus ut Luce vi°. Trabem
in oculo tuo non consideras i. crimen in
opere tuo non respicias. Oculus in
terior ut Tren. iii. Oculus meus
depredatus est animam meam i. peccatum per
spectatorem affectus proximi
quibus predicatur ut pro. xx. b. Oculus
videntem et aures audientem deus
fecit utrumque / quia est munus dei non
ut et doctor sit bonus et auditor. Oculus
hereticus ut pro. xxx° d. Oculum
qui subsannat et despicit partum ma
tris sue / quia hereticus qui xpistum et pre
dicatores ecclesie contempnit a communione fide
lium eici debet prelati qui sectis
doctrine insistunt. Oculi predicato
res boni ut Gen. xlix° c. Pulchrio
res oculi eius vino / quia predicatores
evangelii doctoribus veteris testamenti
excellentiores sunt. Oculi predica
tores mali ut ps. lxviii. Ob
scurentur oculi eorum ne videant
quia primi doctores dum agere quod
intelligunt abhorrent quod preci
piunt ut caritati quod agere debent contrat.
Oculi apostoli ut ps. lxviii°. Defece
runt oculi mei dum spero in
deum meum i. dum ego in passione
mea de patre meo confiderem disci
puli mei pro nimia infirmitate defecerunt

Oculi sensus spirituales ut Can. iiii°
a. Oculi tui columbarum quia in simplici sen
sus devote anime simplicitati insi
stunt. Oculi doctores ecclesie
ut Tren. v. b. Defecerunt oculi
eorum ideo caligaverunt / quia verbum predi
catorum non habuerunt. Oculi comp
lices diaboli ut Job xli° c. Oculi
eius velut palpebre diluculi / quia
complices diaboli ad tenebras au
ditores suos trahunt / et in claritate
tamen se esse infundere simulat. Oculi
predicatores antixpisti ut Job xvi° d.
Hostis meus terribilibus oculis me in
tuitus est / quia diabolus per satellites etiam
per antixpisti predicatores minabitur.
Oculi gratie illuminate ut Gen.
iii° b. Aperti sunt oculi amborum quia
post peccatum ad eternam quam devenerant acu
humana illuminate gratie erat. Oculi
cogitationes ut Job xxii° g. Qui
inclinaverit oculos suos ipse
salvabitur / quia qui humiliaverit mentis
sue cogitationes veram salutem consequitur.
Oculi superbi motus cordis ut Job
xv° f. Quasi habens oculos attonitos magna
de te presumens in mente superbis. Oculi
exteriores affectus ut Job xxxi°
a. Pepigi fedus cum oculis meis ne
cogitarem quidem de virgine i. a veri
tate quesivi exteriorem affectum me
um ne de ea in mente cogitare
compellerer. Oculi populi ut Can. iiii°
d. Vulnerasti cor meum in uno oculo
tuo i. ad dilectionem tuam me traxi
sti certa in unitate populorum tuorum.
Oculus pupilla cognitio ut Zach. ii°
f. Qui tetigerit vos tangit pu
pillam oculi mei. Oculus dexter
vita contemplativa. Oculus sinister
vita activa. Oculi spiritus sancti opera
tiones ut Zach. iii° f. Super
lapidem unum oculi septem sunt quia
super redemptorem nostrum septiformis
spiritus requievit

Odium est ex superbia ut in illis qui contempserunt verbum dei prov. lviii. furor illis secundum similitudinem serpentis. Ex caritate unde prov. Ex viii. Sunt quos odio habui. Ex ignorantia ut in crucifixoribus christi qui zelum legis habuerunt sed non secundum scientiam quia j Cor ii. Si enim cognovissent nunquam regem glorie non crucifixissent vii actis iii c. Unde sic eis per ignorantiam fecistis. Odium est sanctum ut prov. Ex viii. Sunt quos odio habui etc. Item prov. c xxxviii. perfecto odio oderam illos. Sunt in eis peccatum in se in sanctum sunt quam ut prov. xxiiii. Odio inique oderunt me. De odio dicitur quod vicium est aliud quod magis propugnat deus quam fraternum super odium. unde mat vi. Si dimiseritis peccata hominibus etc. Item qui odit non est imperator sed fidei catholice. Item ago qui dat parati vestiaz elemosinam.

Odor duplex est sanctorum. Unde vii Can ii. vinee florentes dederunt odorem et odor sanctorum placet deo vii Gen viii. odoratusque est dominus suavitatem noe et placatus est mundo. vii Jo xii. alabastrum et agit x mo a. Repleta est domus ex odore unguenti. Odor est virtutum ut prov. xl. iiii. Mirra et gutta et cassia etc. Odor orationum vii apoc v. b. habentes fialas plenas odore aromatum que sunt orationes sanctorum. Odor est malorum vii ij Cor ii. g. aliis sumus odor vite in vitam et aliis odor mortis in mortem. Odor quo redolere debes triplex est. Primus opinio bone fame. Secundus testimonium pure conscientie. Tertius bene placitum maiestatis divine. Primus magis est ut placeamus proximis. Secundus ut placeamus nobis. Tertius ut placeamus oculis divine maiestatis. De primo dicitur ij Cor ii. g. Aliis sumus odor vite etc. Item Can xxiiii. d. Quasi oleum effusum nomen tuum. De secundo gloriatur sponsa ut in Canticis. Sicut cinamomum et balsamum etc. De tercio dicitur ij Cor ii. g. Odor boni sumus deo. Sic odor placet christo. Sicut vii Can i. a. Trahe me post te etc. Odor est suavitas sanctitatis ut Can iiii. d. Odor unguentorum tuorum super omnia aromata i. fragrantia virtutum tuarum excedit omnia dulcia vite presentis. Odor fama bona ut Can iiii. c. Odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris i. fama bonorum operum tuorum, dicunt enim audit quid habes in corde. Odor sanctitatis loquutionibus ut Can vii. e. Odor oris tui sicut malorum et specialiter cum loqueris.

Offertorium est sal dispensatorum vii mar ix. g. habete sal in vobis i. discretionem. Similia pre ceteris tenentur simpliciter vii mat viii. d. Sit oblatio tua pura simplex. Primo corporis vii luce. Vinum et oleum infundit vulnerato. Oleum unde vii mat xxv. a. In parabola de decem virginibus dicitur. Accipite oleum vii prov. Ex pro. Diligit oratio mea etc. Nisi sicut aut vos sapiens et in viam indirectis sicut servus misericordie magorum aures sunt sicut sapiens luce resplendere. Et per pacem tribulatoribus pulsantes non desistat que tribulatio est nobis tribulatio. Unde fornax auri vii Ecclesiastici ii. b. Et fornax Eccl xxvii. b. Aurum probat fornax et iustos tribulatio. Et apostolus ij ad Thimo iii. e. Omnes qui volunt pie vivere in christo persecutionem patiuntur. Et ipsa veritas dicit Math xxiiii. c. Et luce xxi. c. Si quis vult venire post me non potest esse meus discipulus.

abiciat sanctitatem et tollat iterum
suam etc. / In quinta offerunt ex pra-
va intentione sicut illi quia a fratribus contendi-
tur sicut iudei conspuerunt Christum qui in ligno
suspenderunt Actuum v° c. / Offerimus thus
cum incenso divini amoris fragrantes
per studium sincere et devote ora-
tionis ei placere contendimus. Unde in psalmo C
xl°: Dirigatur oratio mea sicut incensum etc.
Mirram cum Christi amore carnem nostram
cum viciis et concupiscentiis mortificando.
Est mirra de qua Canticorum v° c. / Ubi dicit
sponsa: Digiti mei stillaverunt mir-
ram primam probatissimam. Mirra prima
est castigatio carnis pro celesti
gloria. Est autem mirra non prima vel
vera sed castigatio carnis pro mundana
gloria. Cum enim carnem affligit laudem
humanam querendo in angaria
crucem portat. Cogitur cum Cyre-
neo manus gloria portare crucem
mere fidem tenens. Sed cum non vir-
tutem primam mirram offerimus
cum apostolo qui ait I Cor. ix° c.: Castigo
castigo corpus meum et in servitutem redigo.
Super illud Matthei ii° c.: Aperti thesau-
ris obtulerunt / aurum regi / thus
deo / mirram mortali. / Dicunt sancti
aurum est perfecta sapientia, thus oratio mun-
da / mirra operatio bona. / Primo
fides offerenda / mane sacerdotibus
offeramus in hoc quod offeramus dimissis
dimittimus ut dimittatur nobis. Sed in hoc
qui et oblationem dampnum dimus. / Da-
te et dabitur vobis. Quod suadet illud Luce
vi° c. / Dimittite et dimittetur
vobis / date et dabitur vobis
/ Tercio offert quam se esse debet / primo oculi-
ma / secundo veritas. Unde Proverbiorum iii° c. / Misericordia
et veritas non te deserant. Misericordia et veritas
/ Offerendo eucharistiam offerunt Christum
cum columba dum tamen passionem eius
habeant pro oculis cordis / quia columba

conservat fidem domine. Unde de ipsa sponsa dicitur
illud Canticorum ii° c. / Columba mea in fora-
minibus petre in caverna maceriae.
Unde I Cor. x° b / Petra autem erat Christus.
Offerunt Christum cum columba et tur-
ture, qui castitate et simplicitate
deo offerunt cum eo et pro eo non pro
mundo. Luce ii° d / Et isti soli grati
sunt Christo. Offerunt Christum cum pro
et corporis fideliter custodiunt. Unde
cum amicis est castitate. Offeremus
deo quibus extincta mirra que ei non
placet si sine caritate sunt. Unde Proverbiorum
D / Sacrificium vero abhominabile est
in utroque nosmetipsos sine caritate
Unde I Cor. xiii° b / Si tradidero
corpus meum etc. / utroque nosmet-
ipsos cum caritate Unde Psalmo legitur: In
me sunt deus vota etc. / Item psalmo
lxx° / Holocausta medullata offeram
tibi etc. / Vosmetipsos per quem offe-
ratis Unde dicitur ad Rom. xii° a / Obsecro
vos itaque fratres ut exhibeatis corpora
vestra hostiam viventem sanctam deo placen-
tem. Offerunt aurum qui divinitatem
in Christo gloriose recognoscunt. Sicut enim
Canticorum v° legitur: Caput eius aurum
optimum. Caput enim aurum Christi deus
Sed et aurum sapientia est. Unde I Cor.
x° a / Et aurum offert qui dei vir-
tutem et dei sapientiam confitetur Christum.
Unde I Cor. i° b / Et qui eum ex toto
corde diligit etc. Offert thus qui
per confessionem et per penitentiam de suis
excessibus satisfacit. / De presump-
tuoso solutionem postulat [illegible]
et haec oblatio est festiva. Offert
mirram / qui de peccatis suis penitentiam
agendo amarissime dolet / per mir-
ram que amarissima est, et medici-
nalis atque mortificativa vermium [?] designa-
tur, cui quibus in amaritudine
anime recogitat annos suos et de
peccatis suis amarissime dolet. Unde Psalmo
xxxiii° c / Accusans se semper per
confessionem Unde Job x° a / Dimittas
ad usum [?] se eloquium suum [illegible] dolo

offert mirram / Myrrha que [?] mor-
tificat et tamen a putredine con-
servat / Unde vermis est libido / vermis
tradicia cor hominis latenter qui sic
vera rodendo corrumpit. Est munda-
na desideria ut vermes sicut Proverbiorum
xxi° f / Desideria occidunt pigrum
non est ociosus sine desideriis a myr-
ra sive amaritudo minor est, reli-
giosis ieiuniorum frequentacio, la-
bor quotidianus, [illegible]
compunctio brevis, censura plerumque,
auctoritas disciplinae / Amara sunt
quidem quibuscumque que sustinent sed opera-
tione illius amaritudinis quod quis
de preteritis peccatis et excessibus recor-
datione et dolore dulcescunt

Oleum est spiritus sanctus
ut Ysaie x° f / Computrescet
iugum a facie olei i. deficiet
peccatum in presentia spiritus sancti. Oleum intra
gratia ut Job xxix b / petra fun-
dit in rivos olei i. Christus tulit in
dona gratie sue. Oleum natura est ut
inter omnes liquores superiorem
locum teneat sic et gratia spiritus
sancti excellentior est omnibus donis.
Oleum est multitas [?] ut psalmo iiij° a
fructu frumenti vini et olei etc. / s[?]
Oleum est adulatio ut psalmo C xl° g
Oleum autem peccatoris non impinguet
caput meum i. favor adulationis
non letificabit cor meum. Oleum est
bone conscientie que intra est nobis ipsis
unde Matthei xxv° a / Quinque prudentes
virgines acceperunt oleum. Oleum est
bone fame vel opinionis que intra
est proximo unde Cantici i° a / Oleum effu-
sum nomen tuum. Oleum est caritas
ut psalmo xliv° / Propterea unxit te deus
oleo letitie. Oleum admodum spiritus sancti
illuminat, pascit, sanat, penetrat, su-
pernatat, medicinale est / quia dolo-
res mitigat et tumores naturam
habet [illegible] / aquis omnibus supersedet

Oleum devotionis mentis unde Exodi xxvij g
ut offerant tibi oleum de arboribus
purissimum / quia mens corpora pacium pre-
cedencium mundatam debemus offerre deo
mentis devotae. Oleum caritatis unde
Ecclesiastes ix° d / Oleum de capite tuo
non deficiat i. caritatis in mente tua
dimicet [?] sed. Oleum testimonium cordis
unde Matthei xxv° a / prudentes virgines
acceperunt oleum in vasis suis cum
lampadibus quia sancti viri testimonium con-
scientie habent in cordibus suis. Oleum
consolacio unde Luce x° f / Infundens
oleum et vinum i. consolacionem et correc-
tionem. Oleum fama divine laudis
ut Cantici i° a / Oleum effusum nomen
tuum / quia ubique in terra excellencia
divina laudatur. Oleum activa quibus acti-
vis unde Apocalypsis vi° c / Oleum et vinum
ne ~~ledas~~ leseris i. contemplativos et
activos non diffamabis

Onus est sollicitudo paupertatis
unde ad Galatas vi° b / Alter alterius
onera portate / reddende ra-
tionis unde ad Galatas vi° c / unusquisque
onus suum portabit / iniquitatis
unde psalmo xxxvij / sicut onus grave
gravate sunt super me / terrenum / unde
[illegible] / Nolite portare onera / Onus spirituali-
bus actibus est onus quod neque
nos neque patres nostri portare potue-
runt / Doctrine unde Matthei xi° f /
Iugum enim meum suave est et onus
meum leve

Opera dei dicuntur mirabilia
propter novitatem unde Ecclesiastici
xxxvi° b / Innova signa et
immuta mirabilia / propter potestatem
unde Johannis iij° a / Nemo potest hec signa
facere que tu facis / Et Luce v°
c / vidimus mirabilia hodie / quia a
deo facta sunt unde psalmo Cxvij° d
a domino factum est istud etc. Opera [?]
cordis unde Deuteronomii v° e / Non concupi-
sces uxorem proximi tui / Pedum

vii Prov. iiiio / velotes pedes eorum
ad effundendum sanguinem / Velore
vii Act. vo d / cum viderunt videre
ad carpistracionem cadere / Manum vide
Prov. xxx / In operibus manuum suarum
comprehensus est peccator. Meriti sunt virtutes
ut elemosina et oraciones et alia bona
ad que tam boni quam pravi attendit
et tamen illi qui sunt in mortali peccato
quibus Augustinus in Elucidario / Eucheridion
ad hoc prosunt quod sit plena remissio
aut certe tollerabilior fiat dampna
cio / Opera sunt digitalia ut predica
re docere legere ad que attendere non
debent qui sunt in notorio vel scan
dalo / legere tamen in scripto / Opera
sunt remedii ut eukaristie sumpcio
et confessio ad que attendere non
debet nisi qui sunt sine mortali pec
cato / Si vero ad illud attendat quis est
in mortali peccato non debet dum eos
sustinet etiam / Sit enim ibi transsubstancia
cio quia non sui persona sed certe orat
sed totum est ad eius dampnacionem / Si vero
etiam non attendat non est ibi transsubsta
ciacio licet iuste exequatur sit Iu
hec eum quod presumit reus efficit / De
talibus dicitur Malach. iio a / in persona
Christi Maledicam benedictionibus vestris
et benedicam maledictionibus vestris
illis qui non posuistis super cor / Ope
ra sunt nature ut comedere bibere
dormire et huiusmodi / gracie ut orare
vigilare elemosinas dare et alia
opera iusticie facere / culpe ut fornicari
occidere peccatum facere / De hiis operibus
ait Eccles. ixo d / secundum aliam literam
instanter operetur manus tua quicquid
potest quia non est sapiencia non consilium non
est redempcio apud inferos quo tu pro
peras. Item ad Gal. vio d / operemur
bonum ad omnes maxime autem ad domes
ticos fidei / Opera sunt dei / Opus crea
cionis de quo dicitur Gen. io a / In princi
pio creavit deus celum
et terram / Opus disposicionis vii Gen. i b /

Congregentur aque et appareat
arida / Opus propagacionis quo ipse
cottidie de rebus factis alia creat
de quo dicitur Io. v c / Pater meus usque
modo operatur et ego operor / Opus
decoracionis de quo dicitur Gen. io
d / Fecit deus duo luminaria ma
gna / Opus recreacionis quo operatur
dominus vel ipse sed in propria persona et
in membris et in ecclesia sed in bap
tismo / Et in aliis sacramentis / Opus
remuneracionis quod erit in futuro
Oportunum in talibus est
congruitatis vii ii ad Thimo. iiiio
a / Insta oportune et impor
tune d / Necessitatis vii i Corin.
xio g / Oportet hereses esse / Uti
litatis vii Luce xxiiiio g / Opor
tebat Christum pati etc.
Oracio est unicum remedium
in tribulacione / Oracio dicitur
unguentum quia sicut unguentum
lenit vulnera et lesiones corpo
ris ita et oracio vulnera peccatorum vii
Eccli. xxiio d / Pungens oculum et pro
ducit lacrimas / Pungens cor et pro
ducit sensum / Oracio dicitur ipsum ora
tum ipso actu vel ipsa devocio ipsa
vocalis oracio ut Pater noster etc. et hec
dicitur penetrabilis / Oracio est generalis
vel ipsa bona opera non enim cessat
orare qui non cessat bene agere vel
bona vita / Non enim cessat orare qui
non cessat bene vivere / Sic est tem
pus speciale et est generale sic forma
cio / Oracio dicitur a quibusdam placacio vocis
vel vocabulorum que a bono bona
est et a malo mala est utriusque
motus animi / qui a bono bonus et
a malo malus / utriusque congeries vo
cabulorum que indifferens est quia
nec bona nec mala / utriusque certe depen
dent quod semper bonum est
Cum ergo queritur an oracio mali sa
cerdotis sit bona an mala an
sit distinguendum est sic / Non
quod sit opus omne opus iusticie ut
elemosina sic quicquid a bonis

sit dicat vel excogitat a deo
tamquam oratio procedat in odorem sua
uitatis accipitur in Beda super Joh.
quod oratio iuncta sicilaris super oro pro
rum quia quicquid boni operantur
cum dicunt qui simplici intencione
deo seruiunt totam perfecte vite oracionem
implent. Non aliter posset impleri preceptum
apostoli i ad Thess. v: sine intermissione
orate. Oracio sexto sit pro iure diuina
que a deo instituta quia tunc ad deum dirigitur
que pro ea nobis quedam promittuntur in vita
eterna. Pro vero non potest dici personaliter
sed essencialiter quia ad to
tam trinitatem dirigitur.
Oracio pro infirmitate quod tollatur
deus et quandoque non exauditur. Apostolus ii ad Cor. xii:
ut tolleret a me calix iste. Quandoque
exaudit ut Actus Act. xii b. In pe
tro qui orauit ut a carcere liberaretur
unde exauditus est. Dicit enim super illo
L. quandoque dominus exaudit non attendens
oraciones nostras nescientibus dando
nobis quod est magis salubre. Unde
cum querimus sanitatem dat nobis infir
mitatem et humanum. Et Ysidorus dicit
quod nullos non exaudit deus ad
voluntatem ut exaudiat ad sa
lutem. Oracio est ex caritate quia
super exaudit et approbat. Unde Joh.
xvi b et xiiii e: Quecumque pete
ritis in nomine meo dabitur vobis
nunc sed vel postea in futuro. Si
quis pro se ipso orat pie et perseue
ranter et de hiis que sunt ad
salutem vel pro aliquo qui dignus
sit. Iterum si pro indigno oraverit
oratio eius vertitur in sinum eius
unde quod Samuel pro Saule orauit.
In nomine meo dicit quod est Ihesus id est
saluator quia ad salutem debet esse
quod petimus. Pro eo enim exauditus
est Paulus de remocione stimuli sa
thane quia non fuisset ei ad salutem
sed tantum ad seruandam humilitatem. Pro
pterea dicit quia pro se sepe exauditur non sepe pro alio

Oracio sit corde. Unde Exodo xiiii d
clamauit Moyses ad dominum et de Su
sanna dicitur Dan. xiii g. Vsque est
enim ad plenitudinem cordis orare quam sol
vis sine intuitu mentis. Oracio
sit voce. Unde psalmo l: Domine labia
mea aperies etc. Oracio sit opere. Unde
i ad Thess. v c: sine intermissione
orate. Item ad Philip. i: semper in omni
oratione pro in oracionibus et in operibus meis.
Oracio in baptismo celos aperuit
in Christo in baptismo orante aperti sunt
celi. Luce iii e. Oracio petri in
cenaculo ostendit. Act. x b: quatuor
principiis in celo cum linteum apposuit.
Oracio David veniam impetrauit.
psalmo l. Oracio clausit celum tribus
annis et vi mensibus et aperuit celum ut
patet iii Reg. xviii a et Jacob v. O
racio regis Ezechie morti addidit
quindecim annos vite sue meruit ad
dare ut patet iiii Reg. xx a et Ysaie
xxxviii b a. Oracio quandoque fletibus
orationibus sed et circa cinerem ut patet in
psalmo vi b quia quamuis in terra sim
spe tamen sum in celo beatitudinis. Sic
dicitur Cant. i: Trahe me post te. Quandoque
prostrati in corpore meditando prostrato sed
in prestis diebus salutem super strato
rum ubi quatuor notantur que signifi
cantur infirmitas corporis sui quia
de puluere sumus quia cinis et puluis
sum et in pulverem et in cinerem
reuertar. Et ideo ad similitudinem Christi
affigo me cruci. Infirmitas animi
quia pro nobis non erigimur. Erubescen
cia quia non audeo oculos ad celum le
uare. Prudencia quia video ubi iacens
quia in terris affligimur et vi
deo conculcator et ideo toto corpore prostratus
in terra oramus. Vere forte graciam
nobis illud Cant. viii: Quoniam super
bis cinis et puluis etc. In totum

corpus in terram prosternit. Cadit se frangit
et sic dicitur ad eos Gen. iii° c. Pulvis es
et in pulverem reverteris. Sed sic corpus
quod magis non potest humiliari quam sic. Qui
enim orat stans magis adhuc potest humiliari.
Et qui flectit genibus adhuc magis.
Sed qui vertit se prostratione amplius
non potest facere, ut patet ii Esdre viii° c.
Orantes quasi contriti vel stantes quasi
in domum domini letantes ibi nunc et hic
ad spem nostram ponimus in deo, quod dicta
ad episcopum reprehensionem vel genuflexio in
dominicis diebus a pascha usque ad pente-
costen interdicitur. In orationibus vero
prostratis potest fieri. Erecti vero sursum
manus ad deum tendamus ad similitudinem
Moysi orantis in monte, ut patet Exodi
xvii° c. Et quia intentio ad superiora
quod alia que spiritualis est de sursum
venit et illuc tendere debet. Et adhuc
decendo quod celestia petere debemus. Et in
hac forma crucis extendimus exprimi-
mus. Statio signat quod eterna semper
stat et numquam cadit. Cor vero cum
manibus levat aut pedorum quod oratio-
num opere sublevat. Econtrario qui orat et
non operatur cor non manibus levat. Primo
quod exprimimus orationem manuum. Secundo de-
pedem. Et tertio spem. De oratione domini-
ca dicit Augustinus. Delet licet oratio minima
omnia peccata quottidiana. Delet ut
risus nimios et huiusmodi. Orando
flectimus genua propter obiecta. Unde sacer-
dos dicit in missa flectamus genua
propter humilitatem que nobis intra est. Unde
Aug. xviii° c. Nisi quis se humiliaverit.
Item Luce xiiii° c. Omnis qui se exaltat hu-
miliabitur. Propter excitandam devotionem.
Tradit enim quod in utero matris nostre
habemus genua super faciem. Unde ad
genus genua dantur. Et ideo genua
in oratione ponimus sicut in genua.
Item orando petimus [tendimus] tendimus

manibus pro manuum operatione bona, sicut
unde dicitur in iii° c. Et Luce iii° c. Facite
dignos fructus penitentie, pro lepromi ma-
nus contrito suffocatur. Unde Ps. l° c. Cor
contritum et humiliatum deus non despicias.
Per se in confessione despicitur. Unde Jacobi
v° c. Confitemini alterutrum peccata vestra.
Orabat iudei tribus orationibus in die
flectentes genua, sicut loquitur de Da-
niele Dan. vi° c., quod tribus vicibus ora-
bat in die. Et de Petro et de Johanne
Act. iii° c. Dicitur Petrus autem et Johannes
ascendebant in templum ad orationem hore
nonam. Orabant iudei hora tertia
quia tunc data est eis decalogus
in synagogam Exodi xx° c. In
eadem hora orabat ecclesia quia tunc
datus est apostolis spiritus sanctus Act. ii°.
Hora sexta quia tunc erectus est ser-
pens eneus in deserto Numeri xxi° c.
Eadem hora orat ecclesia quia tunc
Christus suspensus est in ligno, ut ha-
betur Mat. xxvii° c. Et Luce xxiii° c.
Et Jo. xix° c. Hora nona quia tunc
petra dedit aquas in Cades Numeri
xx° c. In eadem hora orat ecclesia
quia tunc Christo lanceato fluxerunt
duo sacramenta Jo. xix° c. Sanguis
videlicet redemptionis et aqua ablutionis. Et
hec distinctio legitur in historiis
in septima visione Danielis. Orat
ecclesia pro valde bonis et sunt gra-
tiarum actiones. Pro mediocribus quia
sit eis plena remissio vel tolle-
rabilior ipsa damnatio. Pro valde
malis si bona fiant sit vivorum
consolationes. Pro hiis non orat
ecclesia pro infantibus baptizatis.
Orat ecclesia ad augmentum corone
quia sicut non baptizatorum est pena
mitissima, sic baptizatorum corona
pusilla. Parvulis autem defunctis prosunt
orationes ecclesie, seu quibus deinceps
non debet prosunt ut ait Augustinus
in Enchiridion ut sit eis plena

remissio vel tollerabilior ipsa damp-
natio. Orat perfecte pro uno solo
unde psalmo xxvi°. Unam peti a domino
hanc requiram etc. Quot sunt ergo eorum
pro quibus orat sunt comites in
oratione ut si foret pro uno et solo
et hinc. Orationem nobis commendans
dominus ait Mathei xxvi. Orate ut non
intretis in temptationem. Augustinus dicit
Orationibus mundamur lectionibus
instruimur. Utrumque bonum est si liceat
si autem non liceat melius est orare
quam legere. Unde Rabanus. Qui vult
cum deo esse frequenter debet orare
et legere. Nam cum oramus ipsi cum
deo loquimur cum vero legimus deus
nobiscum loquitur. Oratio vincit
insuperabilitates hostis. Magna virtus
est pure orationis ut dicitur nota psalmo
lxxxvii°. Intret in conspectu tuo
oratio mea que quasi quedam persona
ad deum intrat et mandatum peragit
virtus vero orationis celsitudo vere
caritatis ut ait Augustinus. Exodi
xvii°. Quanta sit virtus orationis ha-
bemus ex eo quod Moyse elevante ma-
nus ut et Aaron sustinentibus vin-
cebat Israel contra Amalech ipso autem di-
mittente manus vincebat Amalech.
Unde Luce xxiii° c. In huius rei signum
vincebat sacerdos levat manus suas
in missa et Hebreorum v°. In figuram Christi
orantis in cruce nec remisit manus
Moyses usque ad occasum solis ita
et nos cum oramus debemus ad celum
manus levare per opera bona secundum illud
I Thimothei ii°. Levantes puras manus
in oratione. Et David psalmo cxl°. Ele-
vatio manuum mearum sacrificium vesper-
tinum. Cor ad manibus levat ut ait
Ysidorus qui orationem cum opere sublevat
Qui autem orat et non operatur cor levat
et manus non levat. Unde Aaron

i. caritas et bona operatio debent eum susti-
nere ut sequitur in epistola. Ignis scilicet ignis
ille qui est caritas de quo dicitur Luce
xii° c. Ignem veni mittere in terram.
Aaron interpretatur montanus per quem intel-
ligitur eminencia virtutum sive rectitudo
bone intencionis. Per hec duo scilicet per cari-
tatem et bonam operationem sive intencionem
poterunt intelligi manus mee i. opera bo-
na intencione facta. Oratio debet du-
as alas habere ieiunium et elemosinas
et sic penetrabit celum. Sicut est hominum
iusticia et elemosina sed de tempori-
bus semper in oratione est orandum si
sic viderit deus nobis expedire. Oratio
magis instandum est nocte unde psalmo cx-
viii°. Media nocte surgebam i. tempore
tribulacionis non desperabam sed fortius sur-
gebam ad confitendum tibi. Media nocte
dicit quia non est satis dies ad plorandum
sed media nocte surgendum est ad ora-
ndum ne sompnolenti capiantur. Dicit
enim faciunt carnis illecebra sunt tempta-
tor illud. Et dicitur in oratione Luce xxii° c.
Prohortavit ut te ad orandum ponio in-
vitaret quod dicitur cum temptator re-
cia iacit ubi possit incidere magis ad provida
temptare. Sunt speciales nocturne
omne neophitas sive que accedunt quando
quando nulla culpe arbiter nullus conscius nullus
testis est. Est causa quia tunc varias
decipit eos dormientes peccati infundit.
Providendum est ergo ut eo tempore quo
Christus resurrexit et primogenita Egypti
percussa sunt surgamus ne nostras fa-
tuas virgines reputemus etc. ad con-
fitendum tibi i. ad laudandum te de iu-
diciis iusticie tue. Ego dicam mentis
in illud bonum quod est super iudicia iusti-
ficationis tue. Orationes sive adiuracio-
nes hec sunt pro quibus ad deum
et sunt in admiracione ut in dicitur ad
vivos per deum vivum et per quod proposui

per mortē et resurrectionē per eū qui ven
turus est iudicare viuos et mortuos
Oracōes sunt quas collectas voca
mus hee sunt pro purgandis in via
et nō qr non pmittitur titulus ysa. inst
in orone tua Unde est qr ysa prandi
um nō dicū oremus ibi gratias agi
tibi rē | postulacōes sunt peticōes sunt
pro purgendis purgatorio graciarū
accōes sunt pro illis qui sunt in patria
hic intellexit aplus dicens j ad thimo
n° a | Obsecro vos primo fieri obsecra
cōes primo obsecraciōes postulacōes gra
ciarū accōes ut tranquillā vitā Sz
qd alibi dr ro xij° b | In tribulacōne
gaudentes qr nō pt orando pro pace
corporis sed pro pace pectoris | Inter
orōnes et adoracōes | hoc est differencia
quia orōes semper petit adoracōes
non petiuit Oracōes in futuro non
orabimus quia nil petemus | Adoracōes
semper durabunt quia sine cessabunt
Verumptamen in futuro deum adorabimus sicut
abraham Gen xviij° a | Et quidā
alij homines vel angelos ut homines
adorasse leguntur inproprie dicitur
tamen quia deus tamen adoratur Oracio
est que prime offertur deo depcaco
est oppedia que deo et hominibus et nō
tamen deo offertur Oracio est interior
qua intus prostramur et humiliam
toto corde et tota mente ad cende
deum in deum | latria est cultus soli
deo debitus Sic dulia hominibus lata
est exterior qua exteriq humiliam
deo ut genu inflexione de qua dicit
aptus ad philip ij° c | In omne genu
flectitur celestium terrestrium et infernorum
tamen utrumque genuflexio soli deo debetur
Vnde imperatorem flexit deo corā hōie vel ap
genu flectentes et plebs si sibi fieri
permittat superior dulia que soli hu
manitati xpi debetur sicut qui homo

superior qui angelis et hominibus de
betur ut Jacob Ezau Gen xxx
iij° a | leguntur quidā adorasse
homines De illa que latria dicitur
que soli deo debetur scriptum est deut
vj° d | Et ait m° d | Dominum deum
tuum adorabis et illi soli servies
De illa adoracōe que soli huma
nitati xpi debetur dr ps° xcviij°
Adorate scabellum pedum eius quia
sanctum est De inferiori que an
gelis et hominibus debetur dicitur j pari
ix xxix° g | Vnde dauid adorat Jona
tam et Gen xxiij b | Abraham
homines terre illius adorauit .i. hono
rauit Orauit dominus libro iudicum
ait xxvj d | ut nos instrueret sicut ut
orā ad patrem et filium et spiritum sanctum di
rigimus | et orauit pro libris disci
pendis pro venia peccatorum preteritorum
pro cautela presencium et pro cautela
futurorum sicut ut nobis preteritorum peccatis
veniam et a presentibus malis tutela
et a futuris periculis cautela haberemus
Orauit dominus pro duobus re
mediis quorum utrumque temptacionum
est Sic eius tria est temptacio in
prosperitatis sicut cupido carnis cupido
oculorum et ambicio seculi ut patet
j° Jo ij° d | Ita temptacio timoris
est sicut timor mortis timor vili
tatis Animet eum ho vilis reputatur
Et timor doloris .i. passionis cum
que omnia docet nos orone mu
nire debere Orauit xpc sono
labiorum vnde Jo xvij° b | Clarifica
me pr ubi primus pro se orauit
Sed° ibidem pro discipulis Tercio pro
illis qui per eorum sermonem credituri
in eum credituri ut patet ibidem c | Et
ait xxvj° d | pr si fieri pt transeat a me
Orauit xpc interiore ut habetur
v° c | In diebus passionis carnis

sue preces et supplicationes offerens
deo qui posset eum saluum facere
a morte. Orauit ore sacrificium
inem suum sui modo vt habetur hebre. v. f.
Sanguis aspersionis melius loquitur
quam abel. Orauit representatione
sue humanitatis vnde i Jo. ii a. Ad
uocatum habemus apud patrem dominum
nostrum ihesum christum qui interpellat pro
nobis. Orauit christus in cruce dicens
psalmo xxi. Deus deus meus ut
quid dereliquisti usque in illud verbum
psalmo xxx. In manus tuas domine
commendo spiritum meum. Vbi sunt nouem
psalmi. Et quedam pars decimi scilicet
ab ipso deus deus meus usque ad verbum
predictum in manus tuas. Omnes istos
psalmos secundum gregorium dixit dominus
orando. Sunt qui exercitia in pa
scione nouem quia oracionem dicere
consueuerunt orando scilicet pro omnibus
gentibus propter multiplicem christi oracionem
in cruce factam. In hoc quod christus orauit
corde et ore et opere plures nos
facere docuit. Christi autem oracio
quam inter misterio. Et in singulis
oracionibus flectimus genua nisi
in oracione que fit pro iudeis ut
patet att. xxvi. Sedete donec va
dam illuc et orem.

Ordines siue gradus spirituales
officiorum sunt septem propter septiformem
gratiam spiritus sancti. Hostiarii
quibus claues ab episcopo dantur cum
ordinantur et dicitur eis. Sic agite
tanquam racionem reddituri pro rebus
que clauibus istis recluduntur. Hoc offi
cio vsus est christus Jo. ii. Qui fla
gello de funiculis facto venden
tes et ementes eiecit de templo et
hostiarium se ait Johannis x b.
ego sum hostium. Lectores quibus
ab episcopo codex diuinarum lectionum
traditur et dicitur eis accipe et esto
verbi dei relator vt dei et fideliter
impleas officium pertractandum hiis qui
verbi dei ministrauerunt. Hoc officio vsus
est christus cum in medio doctorum luce iiii
aperuit librum ysaie. Dixit ut caperet
ad intelligendum scilicet ibi ysaie lxi Spiritus
domini super me etc. Per quod lecto
ribus datur intelligi quod gratia spirituali
debet clarere qui aliis verbum dei annunci
ant et a prophetis habent inicium quibus
dicitur ysaie lviii Clama ne cesses.
Exorciste grece coniuratores latine
uel increpatores. Hii cum ordinantur acci
piunt ab episcopo librum exorcismorum et
dicitur eis accipite et habete pota
statem imponendi manus super energu
minos. Hoc officio vsus est christus
qui saliua sua tetigit linguam et
aures surdi et muti dicens mar.
vii. Effeta quod est adaperire. Per hoc
nos docemur spiritualiter aures prior
diorum hominum adaperire ad intel
ligendum et ora ad confitendum. Acco
liti grece ceroferarii latine dicun
tur. Hii cum ordinantur docentur ab episcopo
qualiter in officio suo agere debeant ab
archidiacono candelabrum accipiunt
cum cereo et vrceolum vacuum. Hoc
officio vsus est christus cum dixit Johannis
viii b. Ego sum lux mundi etc.
Subdiaconi dicuntur hypodiacones
grece quibus dicitur ysaie lii mundamini
qui fertis vasa domini. Hii cum
ordinantur ab episcopo accipiunt patenam
et calicem vacuum ab archidiacono vr
ceolum cum aqua manile et ma
nutergium. Hoc officio vsus est christus
qui linteo se precinxit et mittens
aquam in peluim pedes discipulorum lauit
Jo. xiii. Lauate vnum textum
cothin tenet propter similitudinem officiorum

vii in scriptis legitur. Dyaconus grece
latine minister dicitur ad quos pertinet
assistere sacerdotibus et ministrare in sacra-
mentis christi in baptismo in crismate
patena calice necessario veritate crucem
portare coram populo predicare. Hii cum ordi-
nantur episcopus imponit eis orarium
scilicet stolam ut per hoc intelligatur se
iugum dei suave suscepisse et tran-
seuntium christo. Hii autem aliquando ordina-
tur probamur ut aut apostolus ut sic
ministrare possint nullum crimen ha-
bentes. Hic sacerdotes vestibus quod christus cum
post cenam sacramenta carnis et sanguinis
discipulis dispensavit et cum apostolos
dormientes ad orationem excitavit dicens
Mathei xxvi. c. Vigilate et orate ne in-
tretis in temptationem. Presbiteri
seniores latine dicitur. Apud veteres
autem presbiteri et episcopi idem erat. Sa-
cerdos ex greco et latino componitur
quod est sacrum dans vel sacerdos sicut
rex a regendo ita sacerdos a sacrificando.
Hii cum ordinantur iunguntur eis manus ut
intelligatur se gratiam accepisse consecrandi et
caritatis opera ad omnes extendere debere et
stolam accipit qua tenet utrumque latus
quia debet esse munitus armis iusticie pro-
spera et adversa accipit et calicem cum
vino et patenam cum hostiis ut per
hoc se sciat potestatem accepisse placa-
biles deo hostias offerendi. Hoc officio
usus est christus cum semetipsum in ara crucis
obtulit sacerdos idem et hostia Luce
xxii. b. Et cum post cenam panem et vi-
num in corpus et sanguinem suum commuta-
vit. Primi inveniuntur a veteri testa-
mento qui electi sunt ad custodiam
templi ut non ingrediatur immundus in illud
Secundum a prophetis quibus dicitur Ysaie lviii. a.
Clama ne cesses. Tercii a salomone
qui modos conjurandi invenit quo demo-
nes adiurati ab obsessis corporibus
expellantur. Quarti ab hiis qui in ve-
teri testamento lucernas et candelabrum

componebat et accendebat igne celesti
ad illuminandas tenebras aquilo-
nares. Quinti apud ebreos nam
aceyn appellabant. Sexti a moy-
se cum precepit domino ut conse-
craret coram deo et servirent coram
domino ipse ipsi qui construerent archam
dei et thabernaculum et omnia prepa-
rarent et in transportando ipsi deser-
virent et in situ componerent tabernaculum. Septi-
mi a filiis aaron quem moyses ex
precepto dei summum pontificem elegit
filios vero eius implevit in mino-
res sacerdotes. Christus quoque preter disci-
pulos elegit hos apostolos summos po-
ntifices. Quorum vices in ecclesia gerunt
presbiteri. Unus autem inter apostolos
princeps extitit petrus. Cuius vica-
rius et successor est summus pontifex.
Ecce habent de septem gradibus clericorum.
Sunt autem quedam alia nomina non homi-
num sed dignitatum vel officiorum ut episcopus vel
archiepiscopus metropolitanus patriarcha
et huiusmodi.

Os dicitur filius dei ut ysayas
dicit. Os eius ad iracundiam
provocavimus et Job. Et spiritum
de ore eius procedentem. i. ministros
a filio summi patris excitatos. Os su-
mitur dei vel iussio ut Ysaie i. b.
os domini locutum est. Os dei scien-
cia scriptura. hic est os dei quod in operibus
nostris habere debemus et ipsum consulere
quod a filiis israel in deserto pretermis-
sum est quia os dei i. sacram scripturam non
consuluerunt. Os simul ponitur in
celo quando comminando ut psalmo lxxii.
Si non fuerint sacerdoti ministrantes
Posuerunt in celum os suum psalmo lxxiii. Os illi qui mi-
nistrabat de aliena miseria ut
de frigore vel calore vel ope in
firmitate vel paupertate et huiusmodi

Contra quidam potentiam divinam negando
unde ps. lxxvii. Numquid poterit pa
rare mensam in deserto. Contra iudeos
non credentes deum trinitatem
unde ps. lxxiii. Cum plorant autem
non audiet. Contra iudeos impunitatem
sibi promittendo de quibus dicit Iere.
vi. d. Et curabunt contritionem filie
populi mei cum ignominia dicentes pax
pax et non erit pax. Contra iudeos
blasphemantes dicunt in deum et an
gelos eius. Contra iudeos de maiesta
te eius inquirendo ut aug. dice
bat filium minorem patre non atten
dens illud Io. xiiii c. Ego et pater
unum sumus. O. Os nimium debet esse
aptum ad confitendum unde ps. xxxi.
Dixi confitebor adversum me iniustitias
meas domino. Et ps. lxi. Effun
dite coram illo corda vestra. Item
dic iniquitates tuas et iustificeris
contra Ysaie. xliii. b. Vel in quo tantum
Ad laudem dei unde ps. l. Domine
labia mea aperies. Ad doctrinam
bonorum unde ii. Corinthios vi. c. Os
meum patet ad vos o Corinthii. Item
ps. l. Docebo iniquos vias tuas.
Ad orationem unde ps. lxxxv. Et
oratio mea preveniet te. O. Os nimium
debet esse clausum ad excusationem
unde ps. Non declines cor meum
quia grave est peccare gravius perseve
rare in peccato et gravissimum est peccatum
excusare. Ad laudem propriam unde pro.
xxvii. a. secundum aliam litteram non te
laudet os tuum etc. Sicut arguitur
phariseus qui dicit Luce xviii. b. Non
sum sicut ceteri homines. Ad doctrinam
malorum unde act. vii. b. Nolite secun
dare cambus. i. obstinatos vel hereticos
O. Os qualis predicator unde apoc. iii. f.
Incipiam te evomere ex ore meo. i.
per predicatores meos a consortio sanctorum
per excommunicationem eiciam te. O. Os sectum
bone mentis unde ps. l. Et os

meum annuntiabit laudem tuam. i. mirabilia
non mentis laudabo te. O. Os prava co
gitatio unde Iob. xx. c. Cum dulce fuit
in ore eius malum. i. cum suave fuit
ei in cogitatione peccatum. Os peccati gran
de unde Iob. xxxvi. b. Salvabit te
de ore angusto. i. liberabit te a peccato
grandi in quo constitutus tenebaris. O. Os
prava locutio unde Iob. xxxix. Ma
num meam ponam super os meum. i. per
bonam operationem emendabo quicquid deliqui
per pravam locutionem. O. Os calliditas
dyaboli unde Iob. xli. b. In medium oris
eius quis intrabit. i. calliditate dya
bolo quis nisi ego pleno dixi. O.
Os quadriforme est. Est enim os tor
nis unde suscepit osculum luxuriosum.
Os demonis unde venenosum. O. Os hos
tis domesticum. Os dilecti unde sanctum.
De primo pro. vii. d. Et mulier stulta
apprehendit iuvenem et osculatur eum.
Secundum dedit Ioab. ii. re. xx. c. Ama
sa qui apprehendens eius mentum oscula
tus est eum dicens salve frater et occi
dit eum. Et Iudas Christo mat. xxvi. e.
Et mar. xiiii. e. Et osculatus est eum.
Tertium dedit Iacob filio suo dicens
Gen. xxvii. Da mihi osculum fili mi. De
quarto apostolus i. Cor. xvi. d. Salutate
invicem in osculo sancto. Primum est malum
secundum peius. Tertium bonum quartum melius
Tertia vero primum est impudicum secundum
impudicum. Tertium cognatum quartum
religiosum. Quartum peccator eligit cum
sancta dicens Cant. i. a. Osculetur me
osculo oris sui.

Osculum est donum sponse sancte unde
Cant. i. a. Osculetur me osculo
oris sui. i. exornet me dono
sponsi sui. Tripliciter osculum attulit nobis
Christus dei ad honorem hominis ad domi
num ad fratrem. De primo dicitur Cant.
i. a. Osculetur me osculo oris sui. De
secundo dicit dominus pharisee Luce vii. f.

Intrani in domum tuam osclm mi
non dedisti hec aut cc de scdo
dt aplus i. cor. xvi. c. Osculand
mutuo osclo scto pacis Oscula
gtinue tuum maria magdalena
pedes dei qt ei tum dilectio e
seruire quia ff si esto timore z
non amore seruus no dicet̄ de
te dimissa sunt ei pctā multa
qm dilexit multum Secunda oscu
lum dilectus qr in eo magis est
iocunditas Et p̄ grund vix aqd
pctm qt qd deus magis pseqmt̄
qm fraternu odium Anastasius
Si no dimittis iniuriaz que tibi
facta qt non fueris pro te oroz
sz maledictores sup te inducis Et
eni dicis sic in dimitte sicut
ego dimitto Oscula sunt tria
ad xpm p̄mum ad pedes sume
dum qt Eid eni gtritam pedes
dei osculam̄ Duo aut pedes dei
sunt mia et veritas Et vterqz
osculandus e et sic per vtutem
pctum dimittat̄ et per miam
venia spet̄ Scdm qt ad manū
qd tunc fit qm dignos fructus
pnie facientes ad vomitum no re
uerti m̄ vectum ad bona opa
gsurgimus tunc manū dei oscu
lam̄ cum ei nra bona offerim̄
no nram sed eius glam querimus
Tercium qt qd ad os sumit̄ quādo
iam gsupto luctu pnie iam acceptē
ritud domus meus celestibus de
dans inspirata ad secreta inte
riorib: tribuit gaudia impatiens
amoris depcdcat mt dui primū
qt per pniam Sic eni maria ma
gdalena vnxit pedes domini z
osculata qt Sic et nos osculari
debemus Scdm per opacoz mundi
ciam Tercium per gtemplacoz Osclm
carnis qt luxuria hec osclm qt
immundum qd sple inno detenz qt

osculo inde secam judas tradidit dnm
et caro tradidit aiam Judas tradidit
dnm in manū iudeoz Et caro tradidit
aiam in manū demonioz hec qt
de qua scptum qt Michee vii. b.
Ab ea que dormit in sinu tuo O
osclm qt manū hec et qt in bono
rum opm iactancia vn Job xxxi.
c. Si osculatus sum ma mea mea
i. si iactaui me in bonis opibus
Eminope tanch qt de tali osclo
Nam si bona facias ut ab hominib
bonus videar Recepisti mercedē
tuā a manū ppam osculat̄ qm opa
sua gmedat uel gmēdata affectat
In ore quippe mtē loquacio sm
manum operacio Sed hec affecta
cio qt iniquitas maxima et ne
gacio dei summi et qt quedam gen
supbie quod no attribuit ei a
quo hz sed meritis suis ascribit
Osclm qt mundi qd qt auaricia
quod qt tamquam dnū quia de eo scp
tum qt pv. xxvii. b. Meliora sut
vbera amici corrigentis qm frau
dulenta inimici oscla fraudantis
laudantis Osclm qt mundialis
gla Osclm qt demonis qd qt
praua suggestio de hac dr̄ ps
xxx. venenum aspidum sub labiis
eorum Osclm qt fraudulente
vir qt xxvii. c. Aruntacp osclatus
fuero et qt xiii. c. Cane ab
hiis osclis et sma osclm fidei z
deuocionis et fraterne dilectionis qr
in hiis qt mia et plibacio eterne
iocunditatis Osclm qt ciuitate
ut. Luce vii. f. Osclm m no de
disti quia deo per caritatē pplus
iudaicus sumere noluit Oscula
decepcoris ut pv. xxvii. b. Meliō
za sunt vulnera diligentis qm frau
dulenta oscla odientis qr melio
res sunt correctiones amici qm de

ceptos inimici Osculum est venerationis
quando osculantur manus sacerdotis homines
optantes participes fieri orationum
eius Sequitur
Os diminutionis Christi ut Jo xix c
Os non comminuetis ex eo quia
diminutatem non potuerunt ostendere
in eo Os robur passionis Christi ut
Job xix° c / pelli mee consumptis car
nibus adhesit os meum i. passiones
mee irrigare discipulis meis fu
gientibus qui priores ad esse de
buerant infirmos asistebant Ossa
dicuntur in ecclesia maiores et perfecti propter
fortitudinem ut Jacobus Stephanus et
Cephas qui videbantur columpne
esse Talibus dictum est Ro xv°
c / Estote fortes in bello / propter
candorem / unde Jam vos mundi estis
propter sermonem quem locutus sum vobis
propter occultacionem quia vix apparent
boni inter malos unde psalmo Cxx
viii° Non est occultatum os meum
a te quod fecisti in occulto Ossa di
cuntur spiritualia bona unde psalmo lii°
Quoniam dissipavit ossa corporum Os ro
bur mentis ut ps Cxxxviii° / Non
est occultatum os meum a te i. si
quid roboris in me est tibi non est
occultum sed ignotum Ossa virtutes
aie ut Job xxxiii° c / Omnia
ossa eius marcescere faciat i. virtutes
eius deficere permittit Ossa fortia
facta ut Job iiii° c / Omnia ossa
mea perterrita sunt i. de nullis robu
stis operibus meis fiduciam habui
Ossa fortitudo carnis ut Job iii° c
Et morte ossa mea i. carnis mee
fortitudo defecit Ossa prave con
suetudines ut Job xxi° c / Et me
dulla illius ossa irrigantur i. prave
impii consuetudines delectis carna
libus renovantur Ossa suggestio
nes dyaboli ut Job xl° c / Ossa

eius velut fistule eris quia dyaboli
suggestiones dum blande sonant
decipiunt Ossa prava iudicia ut
Treno i° c / Misit ignem in ossibus
ossibus i. corde mollitiei in duritiam
commutata est Os virtutes ut ps
xxxiiii° / Custodit dominus omnia ossa
eorum scilicet nunc autem ossa martirum
confracta sunt in penis Ossa
utique materialia confracta sunt
sed spiritualia illesa et magis unum
os i. patiencia quo non attrito alia non
remanent attrita Ossa viri fortes
ut Job xxx° c / Ossa mea aruerunt
pre caumate i. vigor fortium defecit
in persecutione
Obrisum est claritas divina et an
gelice dignitatis ut Job xxviii°
c / Non dabitur aurum
obrisum pro ea / quia Christo qui
filius dei est nec ipsa claritas an
gelorum comparari potest Obrisum feli
citas hominis ut Job xxxi° c / Si
obrizo dixi fiducia mea i. nulla
umquam felicitate mea quantacumque
fuerit confidere volui Obrisum divi
ne crone ut Ysa xiii° c / Precio
sior erit homo auro obrisi i. in
tantum Babilonia destruetur ut pluri
res viri reperiri possint divinae
corone quam homines
Obstetrices sunt predicatores
ut Exo i° c / Et quia timu
erunt deum obstetrices edi
ficavit illis domos i. quia ipsi
predicatores deum timent perfecte mor
tificato populi et minus et finibus augetur
Oliva est misericordia
ut Ysa xlii c / Cum verum et lignum
olive i. compassionis et virtutis misericordie
lumen spiritus sancti ut Judicum ix° c
Dixerunt olive impera nobis quia
qui facte spiritum sanctum querunt habere
fructuose non sunt quia regnum

super ea oliua succisa revivit. O-
liua perpetua iustorum ut ps. lij.
Ego autem sicut oliua fructifi-
cans i. ad instar perpetuo virens.
Oliua quandoque hypocrita ut Job xv
c. Et quasi oliua proiciens fructus suos
quia hypocrita exterioris actus viriditatem
servat quam videtur habere non
numquam amittit. Oliua pluries
iudeorum ut Abacuc iij c. mentie-
tur opus oliue quia reguli
quod habebant iudei operatores [illegible]
sabit etc.
Olla est tribulatio ut in ps. lix.
Moab olla spei mee i. tri-
bulatio quandoque a dyabolo su-
scitata auget in me spem. Olla
mens reproba ut Jer. i c. Ollam
succensam ego video i. mentem
reprobam desideriis carnalibus in-
flammatam ego inspicio. Olla ma-
licia dyaboli ut Job xli c. Fa-
ciet fervescere quasi ollam profundum mare
inquid cum maliciam suam praviam suc-
cendit. Olla carnalia peccata. Olla
carnalia opera ut Exo. xvi. a
Cum sedebamus super ollas carnium.
Onocentaurus quandoque superbus
et luxuriosus ut Ysa. xxxi-
iij c. Occurrent demones
onocentauro i. in illis demones
delectantur qui elati sunt et lubri-
cati quia ab homine asino dicitur per
quem luxuria exprimitur
et per taurum superbia.
Onager est Christus ut Job xxxix
a. Quis dimisit onagrum
liberum quia Christus per Christum
homines a mortalitatis captivitate
liberavit. Onager gentilitas
ut Job vi b. Numquid rugiet
onager cum habuerit herbam quia
gentilis populus a dolore suo et mor-
tis timore liberatur qui per fidem Christi recognoscit.
Onager est populus iudeorum ut ps.
ciij. Exspectabunt onagri in siti
sua quia nunc iudei salutem suam
in magno desiderio prestolantur
reliquie ex eis salve fiant. Quia
quandoque heretici ut Job xxiiij b. Ona-
gri in deserto egrediuntur ad opus
suum quia heretici ad seductionem populi si-
delem eciam irrumpunt.
Onicha est oratio ut Exo. xxx
f. Onicham et galbanum boni
odoris i. orationem et operationem
bone fame.
Optimates sunt doctores ut
Job xij c. Et optimates sup-
plantavit quia superbos doctores do-
minus a se repellit.
Orbis est mundus iste ut Job xx
c. Sub quo curvantur qui portant
orbem quia in contemplatione ma-
tutina curvantur angeli celestes po-
testates. Orbis est ecclesia ut
i. Re. ij b. Et posuit super eos orbem
quia dominus predicatoribus ecclesiam regen-
dam commisit. Orbis terre electi ut
ut luce ij a. ut describeretur electos [illegible]
electos suos in libro vite predicatores quia dominus
ab eterno vocat scriptos.
Ordeum est opus ut Job xxxi c.
Pro ordeo oriatur in spina i. loco
fortis actionis sit in me punitio
peccati. Ordeum vetus testamentum ut Jo. vi a.
Puer hic habet quinque panes ordeaceos
quia populus iudaicus cum sensu puerili ve-
terem legem quinque libris moysi compre-
hensam habebat.
Organum est leticia mentis ut Job
xxx c. Et organum meum in
vocem flentium i. quando gaudere solebam
modo dolore plenus sum. Organa predicatores
ut ps. cxxxvi. In salicibus in
medio eius suspendimus organa nostra
i. corda elatis et infructuosis qui in
confessione peccatorum perseverant unde
volumus predicatores nostros.

Oriens est christus ut luce i° g° visitavit nos oriens ex alto i. venit ad nos christus de celo. Oriens predicacio ut ait hug° c° Magi ab oriente venerunt quia plures ab ipsa predicacione venerunt ad christum. Oriens perseverancia[?] ut Apoc. xxi° ab oriente porte tres quia in das[?] fides incarnata trinitatis. Oriens sanctitas vite ut Job xxiii° si ad orientem iero non apparet. i. ego si vivens in sanctitate vite fuero tamen plene sanctus quoniam non sum. Oriens diabolus ut Bar. xxiii° b. De aram adduxit me dominus de monte orientis. Sicut lux superiorum que extitit sicut fuit angelus lucis gracia est illa luci que ducebat egressum luxum[?] mundi ita et iste oriens gracie est illa de quo dictum est luce i° g° visitavit nos oriens ex alto. Et illius ergo non illius oriens sum[?] huius vocatus est balaam illumiatus ab illo lucifer de quo dicitur ysa. xiiii° c. Quomodo cecidisti lucifer qui mane oriebaris de capitulis cetibus.

Occidens. Ut ait hug° c° Magi ab occidente venerunt i. plures ab ipsa etate decrepita ad sanctitatem pervenerunt. Occidens ysidi[?] caritas ut Apoc. xxi° g° ab occidente porte tres i. qui in defectu fidei sunt non vivunt quia ad fidem trinitatis pervenerunt. Occidens defectus virtutum ut Job xxiii° c. Si ad occidentem iero non intelligam eum quia dum negracionis[?] pure intelligit quia lapsus peccati a virtute cadunt.

Oriones sancti martires ut Job ix° b. Qui facit arcturum et oriones quia de quibus sancti scilicet ecclesie sedat in ea sanctos martires produxit.

Ortus sanctus mater ecclesia ut Cant. iiii° Ortus conclusus est soror mea sponsa quia sancta mater ecclesia vallata fide undique. Ortus mens sancta ut Cant. v° a. Veniat dilectus meus in ortum suum i. visitet mentem meam in qua gracie suarum omnium plantavit. Ortus celestis patria ut Cant. v° a. Veni in ortum meum sponsa soror mea i. festina venire ad patriam celestem ubi ego sum. O anima fidelis. Ortus voluptas ut iii Re. xxi° a. Da mihi vineam tuam ut faciam ortum mihi

olerum quia diabolus spiritualem letitiam transferre vult in voluptates carnales et desideriorum.

Ostium est christus ut Jo. x° b. Ego ostium sum omnium quia per me christum fideles intrant regnum. Ostium foramen in latere christi ut iii Re. vi° b. Ostium lateris medii in pariete erat domus dextre quia apertum erat latus dextrum in quo sacramenta nostre salutis profluxerunt. Ostium ecclesia ut Ezech. xli° f. Ubi ostium est quomodo ecclesia tabulis cedrinis i. virtutibus exterius per quod ad celestem patriam patet introitus adornatum est viris. Ostium contemplacio ut Ezech. viii° b. In visione dei introduxit me in templum ostium i. in visione interna. Ostium os ut Job xxxi° f. Ostium meum viatori patuit. Ostium gracia dei ut luce xi° a. Iam hostium clausum est i. intra non patet. Ostium cor auditoris ut Apoc. iii° g. Ecce sto ad ostium et pulso i. cor ut aperiat creator. Ostium ingressus regni celestis ut Exo. xii° a. Et Levit. xiiii° offeres eum domino et applicabit ad ostium i. ministerium[?] prelati et ab eis inspicietur ut dignus sit regnum celeste intrare. Ostia peccatores sancti ut Job xxxviii° b. Posui vectes et ostia quia de quibus perveniunt ad tabernaculum[?] mundi christum et dilatores[?] ... Ostia dilectio dei et proximi ut iii Re. vi° f. Duo ostiola de lignis olivarum i. dilectio dei et proximi ... patrum sancta dependet ... ut Job iii° b. Non conclusit ostia ventris que portavit me i. non devitavit ... carnis voluptatis quod in peccato exposuit me. Ostia sensus maligni ut Job xxxviii° b. Ostia tenebrosa in distancia quia sensus malignos que de suggestionibus ... transire ... ante mortem ... dominus devicit debellat. Ostia dominus ... mundi ut iii Re. xix° b. Stetit in ostio spelunce in ostio spelunce stare est ... obstaculo[?]

ad castra vitalis venire Similiter papi-
lio, id est castra carnis ut Exo. xxxiii. c/
Ostia virtutes ut Job xxxviii. b
Posuisti vectem ad ostia Eccli. ciii clitz
quod temptati vicio termittitur qui mag-
num ostia retinet
Ovem generaliter species ut Act. viii. c/ et Luce
xv. b/ Aut si petierit ovum num-
quid porriget ei scorpionem
quia si a deo petis spem regnorum da-
bit desperationem Ova subiecti ut Job xxxix.
c/ Cum derelinquit in terra ova sua quia
pravus prelatus subiectos suos in operibus
tenerrimis a vera religione alienus
operari permittit Ova aspidis demonis
delusionem in quibus si quis consentit ante sine
morte moritur de quibus dicitur in Isa.
lix. Ova aspidum ruperunt
Ovis Christus ut Isa. liii. b/ Tamquam
ovis ad occisionem ductus est quia
Christus innocenter mortem sustinuit
quia Ovis generaliter innocentia ut Job xlii.
Dederunt ei unusquisque quamque ovem quia
omnes qui ad Christum pertinent, virtutes innocen-
tie cum unitate caritatis offerre stu-
deant Ovis homo redemptus ut Luce xv. b
Inveni ovem meam que perierat quia
hominem per peccatum perditum per passionem mortis
Christus invenit Oves angeli ut ibidem
Nonne dimittit xcix. oves in deserto
quia angelos Christus reliquit in celo cum ho-
minem perditum quesivit in mundo Oves
apostoli fideles unde Ezech. xxxiiii. b/
Ecce ego pascam oves meas quia
Christus pro nobis reficit fideles suos Oves
cogitationes immunde ut Job i. c/ Ignis
dei cecidit de celo et tactas oves con-
sumpsit pravas et effugi ego solus quia
non vagas cogitationes libidinis extermina-
Oves homines reprobi ut Ps. xlviii.
Sicut oves in inferno positi sunt et
mors depascet eos/ quia reprobi ad salu-
tatem suam pereunt Oves petulantes mo-
tus carnis mente ut Levit. iii. c/ Si
de ovibus fuerit oblatio quia motus inos
petulantie mortificare volentes mactare debemus
Oves boni subiecti ut Gen. xxxi. f/ Omnes
varios fetus id est boni subiecti varietates
perducebat bonarum virtutum Oves uxo-
res David quia sicut oves pro ovem uxor
venit ut ii. Re. xii. pecunias ille sunmare

de omnibus et bobus suis ut adhiberet quum
hospitio illi qui venerat ad se tulit ovem
viri pauperis et preparavit cibos homini
qui venerat ad se quia diabolus omnibus subiecti
operibus suis rapuit uxorem viri
ut expleret desiderium luxurie quia tempta-
tio. Oves simplices ut Ps. xliii. Sicut
subiectis sermonibus eius oves et boves
Ovile est synagoga ut Jo. x. c/ Alias
oves habeo que non sunt ex hoc ovili i.
gentiles qui non pertinent ad synagogam
Ovile sancta ecclesia ut Abacuk iii. e
Abscidetur de ovili pecus et non erit ar-
mentum in presepibus ecce quia ab ecclesia
perditur electus

P
Primus
Paradysus
Pascha
Paster
Passio
Pater
Pastor
Patria
Pater
Paternus
Paternus
Pannicium
Paulonium
Pauper
Paupertas
Pax
Peccatum
Peccator
Pellis
Pena
Penna
Penitens
Penitere
Permittit
Perfectio
Perfectus
Perjuro
Persecutio
Persecutoria
Pes
Petra
Plumia
Porta
Possimum
Potestas
Predestinatio
Precium
Predicatio
Predicatores/
Predatus
Primogenitus
Principes
Professores
Proditor
Peregrine
Prior
Prouincia
Propheta
Profundum
Pugnantibus
Pullus
Pulsandum
Patientes
Palma
Palmes
Palud
Pulpetrie
Palee
Paludes
Palmeas
Palmitas
Plage
Praga
Pravita
Prandium
Pratea
Pronus
Papirus
Patres
Pacto
Pastus
Papillis
Pectus
Pectusculum
Pecus
Pellicea
Plepte
Penasium
Pennula
Perones
Pera
Pedes
Perdix
Preda
Presepe
Predones
Pessilium
Pictura
Pili
Pulsus
Pliades
Pinnus
Piscina
Piscis
Piscator
Poma
Pontifex
Portica
Poti
Portus
Peccatores
Peccatorum
Pugnator
Pugnarella
Postes
Potentes
Pullus
Pillula
Plumbum
Puteus
Pupilla
Pupillas
Purpura
Pruina
Prune
Putens
Polenta

Panis est xpc secundum hu-
manitatem ut Jo. vi.
Ego sum panis vi-
uus et in xpo vital-
is anime est refectio P
anis est ipse secundum
diuinitatem vij. s. Ezech.
x°. a. Sic [illegible]
est sanguinis P anis
spiritualis siue salutis triplex est pa-
nis angelorum i. eucaristie de
qua dictum est ps. lxxvij. a. panem
angelorum manducauit homo vnde Exo-
xvi. c. et Sap. xvi. f. Et panis
ille significatus fuit vt manna quod
habuit omnem saporem et omne
gustum. manducaturi in ore comedentium
secundum affectum ita est panis quia
quali affectu accesseris talem saporem
habebis. P anis filiorum i. verbum
doctrine de quo dicitur Mt. xv. c. Non est
bonum sumere panem filiorum et mittere
canibus. P anis amicorum i. communitate
de quo dicitur luce xi° a. Amice commo-
da in tres panes. Ipse sunt triplicem
panem scriptum est tamen petro et per
dictum est pasce oues meas. Ait enim
dicitur ei dominus pasce eucharistia
pasce doctrina etc. Pasce vita etc.
aut dictum est petro et apostolis et om-
nibus successoribus quibus dictum sit sacer-
dotibus eius ut pascat corpore
xpi pascit eciam et pascat exemplo
P anis est penitencie ut ps. xli°. Fuit
in lacrimee mee panis etc. Dolo-
ris miseria huius vite vnde ps. cxxvi°.
Qui manducatis panem doloris Iniqui-
tatis vnde pro. xx°. d. Suauis est pa-
nis hominum mendacii et os eius imple-
bitur calculo. P anis dicitur collectio
fidelium Sic panis fit ex multis gra-
nis aqua mediante ita ex multis fideli-
bus ecclesia caritate mediante vt j. Cor.
x°. e. Omnes vnus panis sumus P a-
nis sacra scriptura vnde Gen. iij° f. In
sudore vultus tui vesceris pane tuo
P anis siue cibus est corporalis spiritualis
sacramentalis eternalis i. vita eterna vnde

luce xiiii°. c. Beatus qui manducabit
panem in regno dei P anis est doctrina
talis i. doctrina sacra ut Tren. iiij°. a.
paruuli petierunt panem i. simplices
et humiles desiderauerunt habere doctrinam
vnde leuit. xxiiij°. a. Super mensam propositio-
nis erant xij panes P anis sacra-
mentum quod in altari sumimus vnde pro.
xxxi°. f. Et panem ociosus non comedet
i. corpus xpi siue fructu bonorum operum
non percipit P anis gratia spiritualis ut
Jsa. xxxiij°. e. Panis ei datus est aque
eius fideles sunt i. gratia spiritualis ei qui
est contemplatiuus eius et non recedet non est P a-
nis bona actio vnde Jsa. iiij°. a. Pa-
nem nostrum comedemus quia per eius formis
per in bono opere quod nobis agentibus
inspirat delectatur P anis com-
muni caritatis vnde luce xi°. b. Quis ex vobis
patrem petit panem i. caritatem P a-
nis humilitas vnde iiij. Re. xxv°. b. Erat
panis ad caput eius subcinericius quia
in mente vnde [illegible] humilitas ex considera-
tione propriae infirmitatis P anis vir-
tutis vnde ps. Cj°. Eo quod tanquam panem
manducabam quia non solum peccatores filii dei
incorporat per instanciam sed et peccatores po-
nitentes P anis quietis in pace presens
vnde Ozee vij°. d. Factus est effraim
panis subcinericius qui non reuersatur
quia peccator in immundiciis suis iacet et
de eis non penitet P anis delectationis
carnalis vnde Job xv°. e. Cum se moue-
rit ad querendum panem i. cum se
intromiserit acquirere delectationem carnalem
P anis consolationis vnde Tren. j°. d.
Populus gemens et querens panem i. do-
lens et desiderans habere consolationem P
anis sustentaculum vite presentis vnde Gen. xxviii°.
T. Si dederit mihi panem ad edendum
i. si in omnibus auxilium ad me roboran-
dum P anis doctrina heretica vnde pro.
ix°. c. Panis absconditus suauior quia
doctrina heretica carior est quam sana
quam sana P anis intelligentia
sancte trinitatis vnde luce xi°. b. Amice
commoda in tres panes i. xpc quia sicut

in intelligencia sancte trinitatis. Panes
gratia spiritualis ut in ps. CXXXI° pauperes
eius saturabo panibus i. dona gratie
vite confortatis quibus. Panes cun
ditos spirituales ut in Gen. xlv° a. donat
apcudit argentum verum non in pani
bus i. in locutionibus verbis i. non in
tendit patris eruditionibus. Panes
apostoli ut Exo. xxv° f. Et levitici
xxiiii° a. panes propositionis xii in mensa
i. xii apostoli dicti in ecclesia. Panes
libri legales ut in Io. vi° a. est pu
er unus hic qui habet quinque panes or
deaceos i. populus iudaicus sensu prec
cessit qui quinque libros moysi habet clau
sos. Panes interne consolationes ut in
ps. xli° fuerunt michi lacrime mee panes
etc. i. in contritionibus meis internas
consolationes recepi. Panes opera bona
ut Exo. xii b. Et azimos panes
cum lactucis agrestibus i. opera bona
sine malicia cum amaris contritionibus

Paradysus dicitur triplex
ut in Gen. ii b. plantaverat
dominus deus paradysum i. plan
tas astruerat herbis sed et arbori
bus. Paradisus quietis in ecclesia
sed ipsa ecclesia empyreum celum / et dicitur
spiritualis quia regio spirituum i. vita
eterna. ecclesia celum vita eterna ut in de
[illegible] dicitur plantaverat etc. Pa
radisus est sancta ecclesia ut in Gen. ii ut sed
plantaverat deus etc. / quia deus instituit
ecclesiam. Paradisus serenitatis mentis
ut in Canticis iiii° f. Emissiones tue para
disus quia quicquid de mente tua procedit
delectabile est et suave. Paradisus
gloria temporalis ut in Gen. / Arne (?) [illegible]
nostri paradysi sunt / quia omnis gloria temporalis
ad tempus emittere videtur. Paradisus
gaudium celeste ut in Apoc. ii° b. de li
gno vite quod est in paradyso dei mei
quia qui mundum et carnem et dyabolum
vicerit christo sine fine perfruetur in cele
sti gaudio

Pascha dicitur res ipsa que immolatur
agnus ut in Exo. xii a. Sed quia
vix ibidem pascha fiet agnus
qui immolatur ut in Matt. xxvi° b. ubi vis
paremus tibi pascha comedere. i. Cor. v° d.
pascha nostrum immolatus est christus. Septem
dies paschales ut in Io. xviii° c. Non
intraverunt in pretorium ut non contamina
rentur sed ut manducarent pascha i. azimi
qui comederent pascha et Exo. xii a. et
xiii° b. Azima vocabat pascha quia
hiis diebus communis usus erat. Pascha
dicitur ipse christus ut in i. Cor. v° d. pascha
nostrum immolatus est christus. Pascha agnus
dei a viciis ad virtutes transitus

Passer est christus ut in ps. CI° factus sum
sicut passer solitarius in tecto i. a
morte resurrexi et ad celum vo
cavi. Passer modicus est et ita tu
per humilitatem debes esse / sicut ait apostolus
i. Cor. xiiii° Nolite pueri effici sen
sibus sed malicia parvuli estote. Pas
ser cautus est ita et tu sapiens semper
vigilans ne capiaris semper cum vigilat
dyabolus / qui hic dormit in futuro vi
gilabit malo suo qui hic vigilat dor
miet illic et quiescet. Passer pluvia
fugit et tu fuge amorem seculi. Passer
in domo habitat et tu habita in ecclesia
nidulo tuo et non in mundo. Passer ille
est qui pergit ad alta virtutum tendit
ubi tutus est a laqueis ut in ps. CI° factus
sum sicut passer solitarius in tecto / in tecto
esse dicitur propter altitudinem fidei ut non
descendat aliquid tollere de domo ut in Matt.
xxiiii° b. Qui in tecto est non descendat
aliquid tollere de domo, i. qui est in culmine
virtutum in culmine virtutum contemplator non
descendat in domum carnalitatis. Passer
quoque fit christus propter penas ipsas
possibilitatis et immortalitatis ut in ps. CI°
vigilavi et factus sum sicut passer solita
rius in tecto. Anima que virtute / que al
tum facit ut in ps. CXXIII° Anima mea sicut
passer erepta est de laqueo venanti
um quia levitate et constantiam ut in ps. [illegible]

tristicia in monte sit passer. Passer vero socius vnde ps. lxxxiii. passer invenit sibi domum, i. vir sanctus eligit sibi celestem habitacionem. Passer quidem a peccato aversus vnde ps. x. transmigra in montem etc., quia instabilem assimulant rectam et ad sua extollentiam tendunt. Passeres similes vnde ps. ci. Similis factus sum pellicano solitudinis, i. mater passerculis similes fecit. Passer carnis cum suis, cumque dominum ista, corpus et anima vnde leuitici xiiii°. Vnde in emundacione lepre duo passeres assumuntur, et vnus immolatur, alter libere volare permittitur, quia ut peccator plene purgetur, necesse est ut corpus eius per mortificationem mactetur et anima per contemplationem in superna eleuetur.

Passio est affectio deliberata animi sicut ex loco praefacto; et passio est quedam animi forma vel deliberacio ex apprehensione vnde dicitur de quibus racionibus vel amator ut qui videat mulierem ad concupiscendum eam et turbat in affectum cordis et facile disponat non deest voluntas sed occasio quod passio dicitur. Propassio dicitur subitus motus sine deliberacione boni vel mali operis et dicitur propassio animi affectus vel ire vel amoris. Item in prioribus afficitur cum quibus intus amore timore vel tristicia ita ut intus affectus non removeatur ab animi rectitudine vel dei contemplacione et tunc est propassio, cum vero movetur et tristatur et tunc est passio.

Pati dicitur a passione ut cum dicitur recipimus pati in modo et in futuro vel in patria vnde Cris. super epistolam ad hebreos. Certe magis quam pati tanto gloriosius coronabuntur.

Pastor est dominus quia educit vnde ysaie lxiii. a. Eduxit eum de terra Egipti, quia reducit vnde Ezech. xxxix. f. Reducam captiuitatem vestram. Cuius custodit Jo. x°. capitulo f. Ego cognosco oves meas et meas ut possit curare.

Patria est sicut diuicie, fuge et conuertere, patria non est inventio qua sicut quidem patitur sed contra. Est autem quedam sententia deo non placuit. Secunda est quod quis pro Christo potius patitur timore pene quam amore iusticie. Talis passio vitat penam sed non meretur palmam sicut ille latro furibundus. Tercia est plena meritoria de qua dicitur luce xxi°. d. In paciencia vestra possidebitis animas vestras. Item apostolus in patria vincit mundum. Gregorius. Patria vera est aliena mala equanimiter perpeti, contra eum quoque qui mala irrogat nullo dolore mordeas. Patria perit que non fit propter deum quia martirem non facit pena sed causa. Subaudi tamen que non fit ex voluntate. Vnde vera plaustrum fenum portat et immaturat, que non perseverat vnde mt. x°. d. Qui perseveraverit usque in finem hic saluus erit. Item Gregorius sine pugna non coronat. Alia namque sunt que a deo, alia que ab antiquo adversario, aliaque a proximo sustinemus. A deo flagella, ab antiquo adversario temptamenta, a proximo persecutiones dampna et contumelias tolleramus. Ad temptaciones persecuciones et tribulaciones sustinendas pacienter et corporaliter nos inuitat deus dicens Jo. xvi. c. Amen amen dico vobis plorabitis et flebitis vos. Item mt. v. a. Beati pacifici quoniam filii dei vocabuntur. Item luce xxi. d. In paciencia vestra possidebitis animas vestras. Item mt. v. a. Beati qui nunc flebitis, lugent quoniam ipsi consolabuntur. Item luce vi. c. Beati qui nunc fletis quia ridebitis. vnde ps. cxxv. Qui seminant in lacrimis in gaudio metent. Item mt. v°. a. Beati qui persecucionem paciuntur propter iusticiam quoniam ipsorum est regnum celorum. Multi persecuciones patiuntur sed alii propter culpam ut mali, alii propter iusticiam ut boni. Latro suspenditur propter culpam iustus non potest suspendi nisi propter iusticiam. Item apostolus ii. ad thi. iii. c. Omnes qui pie volunt viuere in Christo

persequutorum patiuntur. Item ij ad Thimotheum ii b. Non coronabitur nisi qui legittime certaverit. Et ubi maior est lucta ibi maior est corona et victoria. Item Jacobi 1° a. Omne gaudium existimate fratres mei cum in temptationes varias incideritis. Et quod dicitur Mathei vi° b. ne nos inducas in temptationem non est contrarium quia bonum est temptari ad probandum sed induci in temptationem id est succumbere temptationi ne fiat orandum est. Luce xi° a. Tribulatio patientiam operatur patientia probationem, probatio vero spem. Item Ro v° a. Et ad Hebreos xii° b. pacem sequimini cum omnibus sine qua nemo videbit deum. Item Jacobi 1° b. Beatus vir qui suffert temptationem. Item Augustinus. Tanto fuerint patientiores ad iniuria potentiores constituentur in regno. Tanto patiens est deus in delictis meis tanto severior erit in delictis meis districtius. Ve illis qui perdiderunt patientiam quia perdunt palmam corone. Unde Sap iii° b. vexati in minimis in paucis vexati, quia in multis bene disponentur. Excogitat qui vite future premia diligenter expectant mala omnia presentis vite equanimiter portat. Pena huius vite brevis est quem affligit et qui affligitur mortalis est. Si ergo quis intulerit tibi mala ne reddas vasta sed dole potius pro eo quia deus vastatur illi. Patientia non tantum bona custodit sed adversa repellit. Gregorius. Sine ferro sine armis martires esse possumus si patientiam in animo veraciter custodiamus. Item tollerare et odisse non est virtus mansuetudinis sed velamentum furoris. Cum patientiam relinquimus et bona que gesta sunt destruimus. Basilius. Patiens homo consortium angelorum meretur, impatiens autem participes demoniorum efficitur. Item legitur: vix est iustus qui non patitur. Item est virtus precipua qua sancto patientia firmat. Ille vero pro Christo mala patitur qui non ei inferunt mala

minime in impossibile est ut non veniant scandala. Item vide est ut veniant scandala non quod sit eis quod scandalizantur sed eis qui scandalizatum patienter sustinent et non sit eis causa quare scandalizentur.

Pater est deus

Peccator vij p. xxxv° d. Peccatum qui subsannat patrem in heretica qui subsannat deum creatorem; patres hominis tres sunt. Primus homines gignunt ad vitam carnis, secundus rapit ad penam mortis, Tercius regenerat ad gaudium eternitatis. Primus pater est deus, secundus dyabolus, [illegible]. Primus vide ibi Gen 1° f. Crescite et multiplicamini et replete terram. Secundus ibi Jo 1° f. vos ex patre dyabolo estis. Tercius ait Mt 6° b et Luce xi° a. Pater noster qui es in celis.

Pater qualis prelatus vij iiij Re ij° d. Pater mi pater mi currus Israel et auriga eius, id est prelate mi qui pugnas pro aliis et ducis. Pater prothoplastus vij Pro xxx°. Pater meus et mater mea dereliquerunt me, id est Adam et Eva peccato exposuerunt me. Pater qualis superior vij iiij Re [illegible] quos pater eius id est quibus superior [illegible] Pater nimius esse vij Je xx° f. Maledictus vir qui annunciavit patri meo dicens natus est tibi puer masculus, id est qui per adulationem pro opere meo fecit me laudari [illegible]. Pater dyaboli vij Jo viii° f. Vos ex patre dyabolo estis quia eos dyabolus et si non creavit aut genuit tamen servavit et tenuit.

Pertinget dicit Augustinus cum unde in baptismo pro filio credo obligat se deo, quod quicumque in se est faciet eius [illegible] cum ad annos discretionis venerit. Estote ergo debitores [illegible] hac promissione ergo tenentur solvere. Patrinus non solum promissionem impleat si doceat filium simbolum sed etiam tenetur eum instruere in propria lingua ut intelligat, quia [illegible] articulos fidei quia nullus potest salvari nisi credat eum et [illegible]. Patrinus tenetur instruere filium [illegible] qui [illegible] est deo [illegible]

potest curare in fide, quia si per defectum do-
ctoris evenerit imputabit patrino.
Quod autem periculose possit curare, habetur
exemplo quod Gregorius in dyalogo recitat de
quadam puello tenere et molliter nutrito,
qui quamcito offendebatur cepit blasphe-
mare. Postea cum infirmaretur appare-
bant ei nigri homines a quibus cum
clamore petiit liberari. Cum autem assiste-
tes eum non possent liberare, cepit iterum
blasphemare et ipsa hora fecerunt
omnes demones expirare et animam eius [illegible]
[illegible] in inferno. Patrini plures ad-
hibentur ad cautelam ut si unus defecerit
alius suppleat et mutuo filiolum [illegible]
[illegible] et dominus quod unus possit impetrare
re, item alium fidelem instituat. Ipse enim
tenetur curare ut instituat, sed si per se exire
[illegible] licet itaque labatur in heresim non tenetur
itaque exire ut instruere qui solent promissa

Pavimentum contra ira(?)

Sicut corpus humanum, unde Psalmus cxviii:
Adhesit pavimento anima mea,
id est corpori vel carni consensit anima mea.
Pavimentum sunt terrena, ut ibidem: Ad-
hesit pavimento anima mea, id est terrenis, ut
hic [illegible] que sunt calcanda pedibus
velut pavimentum. Terra est pavimentum
in mundo, sicut in universo tamquam in una
domo celum est camera, terra vero pavi-
mentum que terit(?) ferendo. Corpus
etiam humanum comparatur pavimento eo quod
[illegible] regatur. Pavimentum cor
humile, unde iii Regum vi d: Texit interi-
us pavimentum tabulis abiegnis, quia donis
cor humile spiritualibus dominus exornat.
Pavimentum quoque auditor, unde Ezechiel
xl c: Gazophilacia in circuitu pavi-
menti, quia cum bonum excitat auditorum
fratrum pacis predicaturum [illegible].

Pavilionis(?) quoque est dictio grata et
[illegible] est [illegible] ferre, unde Psalmo
lxxxiii(?) [illegible] quia de quo administrat
[illegible] pavilionem habuisset in [illegible]
anima mea [illegible] pavilionem consumavit

nec in terra. Augustinus(?) est ordo unde Psalmo [illegible]
Administri cum pavilione ab angelis etc., quia
passibilis mortalis, sed pavilionis quia
in angelis singulis superat angelos
quibus imperat.

Paupertas sive egestas est Christi et paupertas
temporalis sive egestates verum tempora-
lium sunt, unde Act. viii d: Inopes
fenerabis sunt etc., quia paupertate sunt
pene non culpe, unde Trenorum iii a:
Ego vir videns paupertatem meam, quia
paupertatem predicavit, unde Luce xiiii g:
Qui non renunciaverit omnibus que possi-
det etc. Item Act. xviii c: Vade vende
omnia que habes. Est paupertas electa,
unde i Cor. i g: Infirma mundi elegit
deus ut confundat fortia. Culpe, unde
Psalmo xxx: Infirmata est in paupertate
virtus mea. Paupertas est spiritus, unde
Matth. v a: Beati pauperes spiritu. Mundi, unde
Matth. xxvi a, Marc. xiiii a, Ioh. xii b:
Pauperes semper habetis vobiscum. Prima li-
ut divites eguerunt et esurierunt,
Psalmo xxxiii. Paupertas est [illegible] re-
putacione ut David qui multa possi-
debat et dicebat Psalmo lxxxv: Ego
sum pauper et dolens. Paupertas est
voluntate, ut Matth.: Beati pauperes spiritu; neces-
sitate, unde Matth.: Pauperes semper habetis
vobiscum. Unde dicit [illegible] sic ta-
liter ut [illegible] sequatur te [illegible]
Et dicit Ihesus Act. viii d: Inopes
fenerabis sunt et est [illegible] vulpes fo-
veas habent in te, id est voluptas latet
in te, et volucres celi habent in te ni-
dos, id est elacio. Filius autem hominis non
habet ubi caput reclinet in te, id est humili-
tas non est in te. Item [illegible] in unum dives
et pauper. Dives in presumptione da
et pauper in miseriis [illegible]. Pauper
est Christus, quia de paupere matre natus est,
pannis vilibus involutus, in loco vilis-
simo reclinatus. O terra homo miseria
cum creatura designatur esse perfectus suo
creatori et pro redemptori. Item de

amore paupertatis. Hugo de sancto vic-
tore li° de operibus trium dierum. Christus cum pau-
per sit et hos paupertatis veteranos
amici eius eum imitari nolunt cum eo non
regnabunt unquam. scilicet quanto quis pau-
perior est tanto copiosius et affluen-
cius habet unde possit placere deo. Pau-
peres dicuntur pedes christi. unde luce vii° g
Maria unxit pedes domini. Maria sancta
ecclesia pedes qui sunt inferiores per
quos signantur pauperes christi. istos pedes
sive pauperes non tantum aqua exteriori te-
nemur lavare sed ad plenitudinem mise-
ricordie lacrimis debemus rigare et capillis ter-
gere et unguento ungere. Et sic paupe-
res huius seculi quos tenemur compassionis
et misericordie lacrimis rigare et superfluitate
temporalium tergere in necessitate. ungere
consilii et consolationis. Sicut Nota-
tur in sermone compassionem divine passionis et
insuper pie dubio restitutionis. etiam
Ro viii° d. Si compatimur et conregna-
bimus. si non compatimur non conregnabimus.
unde act v° a. et luce vi° e. Beati pauperes
spiritu .i. voluntate. audiet pauperes et le-
tentur. quia sunt patres hereditatis eorum
qui ipsorum est regnum celorum non solum
ad habendum sed ad communicandum aliis ut
alios recipiant quibus etiam fecit sicut
scriptum est luce xvi° b. facite vobis
amicos de mamona iniquitatis. Etiam sin-
tus hoc pauperum pauperes qui hoc re-
cepit sunt a divitibus in regno pro
divitiis recipient quia cum sint pauca
sunt perfectos super multa constituentur.
Sed inquit pauperes spiritu non omnes sed
illi tantum qui voluntate non coacti divitias
non viciam paupertatem sed spontaneam
Nam solum illud deo acceptum est quod
ex voluntate procedit unde ps° liii°. volun-
tarie sacrificabo tibi. dicit porro Socra-
tes Diogenes et alii multi philosophi sunt
contemptores divitiarum et paupertatis ama-
tores unde Ro i° c. sed evanuerunt in co-
gitationibus suis. Et Ro i° f. Dati
sunt in reprobum sensum et ideo gati

sunt a deo quia non sunt pauperes spiritu
Pauper est spiritu qui destructis a seipso et to-
tum se abnegavimus nichil habet in cogitatio-
ne aut in memoria nichil in cogitatione
vel delectatione sive desiderio nisi ipsum
Christe ut dicitur ps° lxxvi. Memor fui
dei et delectatus sum. et illud ps° cxlii.
Concupiscendo ex me spiritum meum et tu co-
gnovisti semitas meas. Qui ergo ab-
renunciat mundo et seipsum abdicat
sub potenti manu dei et sub obedientia
sui ordinis se humiliat hic pauper spiritu
et humilis est. De talibus dicitur ps° xxx
iii°. Iuxta est dominus hiis qui tribulato
sunt corde. unde ro viii° c. Isti spiritu dei
aguntur. Et ro xii° f. non alta sapi-
entes sed humilibus consentientes. probat
pauperes spiritu quia omnibus sit unde
ii Cor vi° d. Nichil habentes et
omnia possidentes. Nam christum inde pos-
unde ps° lxxii°. deus cordis mei et
pars mea deus meus in eternum. Nonne omnia
possidet si habet eum qui omnia possi-
det. an deus adest nec abest. et cum
christus sufficit nichil deficit. unde ps° xxii
ii°. Dominus regit me et nichil inquit
qui nichil deest. divites onerati sunt
preciosis huius mundi. Ricardus teste veri-
tate act xviii° f. facilius est camelum
per foramen acus etc. Quam gloriosus
quam preciosus est apud deum titulus
paupertatis unde ii Cor viii° c. quia
Nam cum dei esset omnium dives factus
est pauper ut pauperes in divitiis sue
glorie collocaret. Et quis audeat
ei dicere miserere mei domine quia dives
sum. Valde poterat concitat ad misericordiam
provocare qui in nativitate imperare. Pro deo
David sciens quod deus esset amator paupe-
rum licet dominaretur in solio regali
tamen pauperem spiritu se esse dice-
bat ps° lxxxv°. Inclina domine aurem
tuam et exaudi me quia inops et pau-
per sum ego. Et alibi ps° lxxxvii°.
Pauper sum ego et in laboribus

a iuventute mea. Ps. lxxxvii°
Ego autem mendicus sum pauper et
dolens ego sum. Sed quare hic dicebat
sciebat quod parcet pauperi et inopi-
bus et alibi: pauperes salvos faciet
Ps. lxxi°. Contrarium autem de potentibus
scriptum est Sap. vi° b: potentes pote-
nter tormenta patientur. Et illud Job
xxi° c: Ducunt in bonis dies suos
et in puncto ad inferna descendunt.
Gaudeat ergo pauper quia ipsorum est regnum
celorum, Matth. v° a. Et hi qui
persecutionem patiuntur propter iustitiam, id est mar-
tires qui habent fructum ct uic iet bnco-
nib ad manum. Sic pauperes et mar-
tires ad patriam mediantur. Quare
non esset par premium martirum et pauperum
cum paupertas sit martirium et esse
pauperem sit esse martirem. Sed hinc quod
illi sit promissio de presenti Matth. v° a:
Beati pauperes spiritu etc. In quo notandum
quod alii mites et pacifici et misericordes
et ceteri qui intrant in talem locum sectorum
aliquid de pulvere humane ... superius
exerunt, sepe deferunt secum ligna fe-
num et stipulam, i Cor. iii° d. Isti autem
duo qui purgati sunt altera in purgatorio
ine, altera in camino paupertatis et
suspensio propter tribulationem nec deferunt
secum quod oporteat purgare per ignem
purgatorium. Ideo statim ad locum beatum
dei evolant. Alii vero adipiscuntur
beatitudinem sic quod per ignem, i Cor. iii°
c. De martiribus autem dicitur Apoc.
vii° f: quod laverunt stolas suas in
sanguine agni. De pauperibus qui
se mendicaverunt qui in cordis contritio-
ne et ardore devotionis omnem in se
peccati rubiginem excoxerunt. Sicut
magnus vivas misit ad fornacem. Sic
quod dici in vobis est regnum celorum
apprehendisti ... ad magis est
merces laborum vestrorum nec mirum si Christi
amicus amator sobrietatis paupertatis

spiritum quietat animi Epicurus. Propterea pro
paupertate quietet eum dicens: Felix
paupertas leta nec tamen paupertas si leta.
Pauperibus benefaciendum est propter conformita-
tem nature, unde Ysa. lviii° d: frange
esurienti panem tuum. Propter vinculum
caritatis, i Jo. iii° c: Qui habuerit
substantiam huius mundi etc. Propter dictum Matth.
xxv° d: Quod uni ex minimis meis
fecistis etc. Et Luc. x° c: Qui vos
audit me audit.
Paupertas temporalis alia necessitatis,
alia voluntatis, alia spiritualis. Prima
est pena de qua dicitur Matth. xxvi° a,
Marc. xiiii° a, Jo. xii° b: pauperes semper
habetis vobiscum etc. Secunda est illorum
qui mundi mundum Christum sequuntur in quorum
persona Christo ait Petrus Matth. xix° f: Ecce
nos reliquimus omnia. Tertia est spiritus,
Matth. v° a et Luc. vi° c: Beati paupe-
res spiritu etc. [P]aupertas alia est in po-
enitentia gratie, Matth. xxv° c et Luc.
xix° d: Omni enim habenti dabitur
et habundabit. Ei autem qui non habet
et quod videtur habere auferetur ab eo. Alia
penalitatis et miserie, Ps. lxxxvii°:
Pauper et dolens ego sum et Ps.
lxxxvii°: In laboribus a iuventu-
te mea. Paupertas necessitatis in
operibus quod sub divina et ... in neces-
sitate mendicantes patiuntur, ideo murmu-
rant et invident et quamvis sit necessaria
non tamen sine merito quia non iudicabit bis
in idipsum. Paupertas est simulatoria
que in religiosis regnat, hii simulant
quod non sint huius mundi et ea que
mundi sunt videntur abdicare sed in
corde sunt possessores avaritie per quibus
divitiis putant vel capite draco-
nis splendidius vel in virtute venerem
habundantius et non sine fraude et
et dolo et iniquitate sine peccato. Pau-
pertas voluntaria in religiosis vigent
quibus dicitur dominus Matth. x° b: Nolite
possidere aurum neque argentum
et hec tria cum rebus et sine rebus

pt habari saue qz sci pris cam saue cu rebus habuit vii .ii. Cor. vi° d. tanqm oia possidentes aut qi nil habentes. illud dauiticu attendentes ps° lxi°. diuicie si af fluant nolite cor apponere

Pax est tpis de qua dr Ec. iii° e. p̄ tempus pacis. Q̄ apparuit due in diebus nris quia nō est alius q̄ pu(g)net. Et de hac ita pace dr ibidem pax pax et nō erat pax. Et ideo fulgr. dicit. dr ita impfecta vnde ad Gall. v° c. Ita ca(ro) concupiscit ad usus suos hanc pacem sp̄ aliquatenus ne querere debeas ut cum nobis largiatur si uidet expedire. Pax est pectoris de qua intelligitur dr Ex. xx° b. memento ut custodias diem sabbati quod est de pace pt intelligi. hanc pacem unusquisque tenere debet. Pax pecto ris est tranquillitas consciencie respectu ut nō turbetur homo rebus secularibus. sine hac pace illata opa nō deo placere possunt ut paulus ad Hebre. xii° d. Sequimini sanctimoniam et pacem sine qua nemo videbit deum. Sancti monia est perfectio bonorum operum vel castitas mentis et corporis. hanc pacem reliquit nobis deus. sup hanc dabit aliam que superat omnem sensum ad Philipp. iiii° b. et i. Cor. ii° d. quod oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hominis ascendit. i. pace eternitatis. hec est pax sup pacem sabba tum sup sabbatum. hec pax dicitur consummata et pax immortalitatis Apoc. xxi° b. absterget deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum. vnde est qz in missa pro defunctis nō dicitur pax qz defuncti nō indigent pax pectoris sed pax eternitatis subditi enim nō sunt humano iudicio. Itē de hac pace dr Eccl. xliiii° d. Corpa sanctorum in pace sepulta sunt scilicet in certissima spe et hec pacis requiem eternam quod alibi dicitur ps° lxxviii° q. po-

suit mortiticinia etc. Itē de hac pace dr ps° cxxi° rogate que ad pacem sunt ierusalem. hanc pacem querere debes habere pacem pec toris et inimicos bellum Con tra carnem mundum et dyabolum que ita reuocat nos ab illa pace etiam habeas ergo pacem cum deo cum angelis nobiscum et proximo. cum deo ut reconcilie mur ei per penitentiam. cum angelis bonis. acquiescentes eorum consiliis. nobiscum ut caro sp̄ui (sub)seruiat. cum proximo ut ait apostolus Ro. xii° f. quod ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes. et si hanc habueris ipsam pacem habebis in futuro in illa vtique de qua dictum est ps° cxlvii° qui posuit fines tuos pacem. hec est pax de qua deus promittit dicens Io. xiiii° f. pacem relinquo vobis. i. pacis reliquias do in presenti scilicet pa cem pectoris que est in via bis(?) nō pt. et ideo addit pacem meam do vo bis. et post pus psalmista sed in propio dabo pacem immortalitatis. qui dicit pacem que magis do vobis. i. dabo in futuro illam pacem habebunt quibus perfruuntur de pace pectoris dixit xps ad aplos Io. xiiii° f. pacem relinquo vobis de pace eternitatis. Sermo pacem meam do vobis. De utraque dicitur ps° iiii°. In pace in idipsum dormiam etc. In pace namque pectoris dormiam in pre senti in idipsum. i. in pace incommuta bili requiescam in futuro. Pax est xps ut ad Ephe. ii° c. ipse est pax nra qui fecit utraque vnum. qz xpus coniunxit naturam angelicam in vna bea titudine et per quosdam iudeis et quosdam ex gentibus in vna fide sociat. Pax amor spiritalis ut in Mr. ix° g. habete sal in vobis et pacem ha bete inter vos. i. sic habetote in vobis sciam ut eius simplicitatibus amicicie habe nō negligatur. Pax deb(e)mus ut ps° lxxxiiii° fructus est in pace totus eius. qz i mete

parata et perfecta habitat deus. P
ax tranquillitatis contemplatoris unde psalmo
iiii. In pace in idipsum dormiam et
requiescam, id est in tranquillitate contemplati-
onis et unitate spiritus. Habes [illegible] ceteri.
P ax redemptoris humani generis unde ysaie
lii. c. pedes annunciantis et predicantis
pacem, id est affectum regis pro hic amicitiam
redemptorum. P ax predicatoris unde psalmo lxxi.
Suscipiant montes pacem populo, id est susci-
piant apostoli predicatorum quod inde pro-
ferant. P ax prima unde ysaie lvii. c.
Annunciavit pacem hiis qui prope et hiis
qui longe erant, quia Christus et iudeis fide-
libus et gentibus infidelibus predicavit.
P ax quietis future vite unde Josue xxi.
c. data est pax in omnibus per circuitum nationibus
et nullus [illegible] absque hostibus [illegible]
supplendo [illegible] in futuro habebitur
pax. P ax carnalis concupiscentie unde Mt. x. c.
Non veni pacem mittere in terram sed gladium,
id est nolo fovere in carne mollitiem sed
a carne separationem. P ax alia inordina-
ta, alia simulata, alia coacta, alia
[illegible]. Prima est superborum qui contempto
superiore obediunt inferiori, id est contempto deo
obediunt diabolo, contempto celo obediunt
mundo, contempto spiritu obediunt carni. Se-
cunda simulatorum unde psalmo xxxv. Qui iniqui-
tates meditantur in corde suo, et psalmo
xi. labia dolosa habentes corde
et ore loquuntur, et psalmo lxi. Ore suo
benedicebant et in corde suo maledice-
bant. Tertia invitorum unde Jeremie vi.
Tertia tempore persecutionis requiescunt in fe-
ribus suis contra rebellionem et scisma-
ticorum qui amori [illegible] requiescunt et vin-
culis [illegible] dicitur.
Peccatum dicitur quandoque hostia unde
peccatum fecit deus, id est hostiam pro peccato,
unde in veteri lege sacrificia pro
peccatis oblata dicebantur peccata. Unde ii
Cor. v. c. Eum qui non noverat pec-
catum pro nobis peccatum fecit deus,
id est hostiam pro peccato, vel fecit peccatum, id est
sed in pena putatum peccatorem. P eccatum

est prevaricatio divine legis et celestium
inobedientia mandatorum. P eccati opus tamen est
quadruplex. Primum qui peccat quod est malum. Secundum
qui preterit quod est preceptum. Tertium qui petitur
sum exaudit quod est pessimum. P eccata
fetent deo unde Genesis xviii. c. Clamor so-
domorum ascendit ad me. Proximo patris
psalmo v. Sepulcrum patens est guttur eo-
rum. Nobis ipsis unde Ro. vi. c. Quem fructum
habuistis in hiis in quibus nunc eru-
bescitis. P eccat quis in deum et deo ipsius
unde psalmo primo c. Beatus vir qui non habiit
in consilio impiorum, in se et peccator unde
ibidem in via peccatorum non stetit, in proxi-
mum pestilentes unde ibidem et in cathedra pe-
stilentie non sedit. De tribus hiis mo-
dis dicitur Mt. xviii. c. Si peccaverit in
te frater tuus corripe eum inter te et ipsum
solum. Quod sic de prelato exponitur.
Si peccaverit in te, id est te solo sciente ut
deus vel homo. De subditis sic. Si pecca-
verit in te, id est contra te. P eccat maritus
abutens uxore quoad tempus, loco, intentione,
[illegible] modo. P eccat quis unde Gen.
iii. c. persuasus Adam, compulsus
unde Jo. xiii. c. Judas proditus, vide
Mt. xxvi. c. ut Petrus. P eccata de-
bemus habere in corde contritione et dolore,
in ore confessione et verecundia, in opere
satisfactione. P eccata quedam tegit
ut posset ut ait Ysa. Quedam
aperit ut qui manifeste et qui la-
te et aperte peccat. Quedam confundit
qui confundit non retinet immo fugit.
P eccata committuntur tribus modis scilicet
ignorantia, infirmitate et superbia. Primum
grave, secundum gravius, tertium gravissimum.
P eccata patrum redundant in filios
propter originem unde psalmo l. Et in iniquitati-
bus conceptus sum. Propter imitationem unde
Jo. viii. c. Vos ex patre diabolo estis.
Propter vindictam temporalem unde Exodi
xx. c. in fine. Ego sum qui reddo pec-
cata patrum in filios etc. P eccata
sine delicta difficile est intelligere.

quia habeo que nescio vnde i. Cor.
iiii° c. Nil michi conscius sum sed non in hoc
iustificatus sum. Et ps. xviii. Delic-
ta quis intelligit. quia que sunt
peccata non putamus esse peccata. vnde Ro.
vii° c. Concupiscentiam nesciebam nisi lex
diceret. Et peccatum non concupisces. quia quedam
maiora sunt que putamus minora ut
fornicatio qd est peccatum mortale quia
quilibet bonum quod nullus sit attendere
volumus vnde ps. xxxv°. Noluit in-
telligere ut bene ageret. Peccata dimi-
tuntur per martirium per baptismum
per elemosinam pauperum per corpus
domini nostri ihesu christi et sanguinis. per
indulgentiam inimicorum. Peccata
committuntur interius delectatione consensu
et mentis elatione. Exterius locutione
opere consuetudine desperatione siue pre-
sumptione. Peccata vitanda sunt quia
in se mala sunt vnde oderunt peccare
boni virtutis amore Oderunt peccare
mali formidine pene. quia in eis deus
offenditur vnde Iacobi iii° c. In multis
offendimus omnes. et quia ab homine expel-
litur cum sua familia scilicet ange-
lis. et tunc accedit dyabolus cum suis.
quia in peccata pena grauatur. Horum tamen
comparatio est ad peccatum relinquendum
Si quis ergo querentibus consilium dicentibus
quid faciam ut relinquere possim pec-
catum. Doleo quia pecco. consideret hec
scilicet videre paratum iudicium et duo ma-
xime que faciunt ad hec ut relinquatur
peccatum timor et cupiditas que sunt due
porte vnde eccli. xii° c. Time deum
et mandata eius obserua. hoc est omnis
homo. Si timebis obseruabis. Peccata
dimittuntur per cordis contritionem vnde Eze.
xviii° c. In quacumque hora peccator
ingemuerit etc. Item per oris confessionem vnde
Ro. x° c. Corde creditur ad iustitiam
ore autem confessio fit ad salutem per
condignam satisfactionem vnde actuum iii° c.

facite fructus dignos penitentie. Item luce iii°
c. penitentiam agite appropinquabit enim regnum
celorum. Primum et secundum dimittebantur
in lege veteri per oblationes quia fiebant.
Tertium vero non dimittebantur
nisi esset occultum quia omne occultum
dimittebatur tunc ut dicatur quod nisi est
ex ignorantia vel ex infirmitate quinimmo
vnde Eccl. xxxv° c. Zelum vult peccata relin-
quere. Fugiat qd decepit ut loth sicut
ut exiret de sodoma. et de omnibus
appendiciis eius. quia non sufficit de
peccato tantum corde relinquere nisi exeat
de eorum regione. et de omni peccati confabu-
latione non tantum exteriori sed interiori. multi
cum peccatum relinquunt ut claustrales con-
fabulationes cordis et oris non relin-
quentes. Et hoc est qd dicit leuitici xi°
c. Preceptum domini precepit filiis israel
ut immundum ne comederent vel tan-
gerent qd est de vanitate conscientie et de
eius regione. Peccata superbie per
veram cordis contritionem et operis humilitatem
rediminuntur. Peccata inuidie per caritatem
et liberalitatem habundantiam. Peccata
ire per spiritum mansuetudinis et lenitatis
Peccata accidie per fortitudinem et spiritualem
gaudium. Peccata auaricie et cupi-
ditatis per ablatorum restitutionem et
largas elemosinarum fructus. Pe-
cata luxurie per castitatis custodi-
am et sic alia aliis ut contraria contrariis
curentur. peccatum gule per
abstinentiam. Peccatum est veniale
quod non est ab auctoritate mortale
quod est contra caritatem. Peccatum in pri-
stinum redit per presumptionem ut orige-
nes qui demones saluandos esse di-
cebat post multa annorum curricula
dicente filio ysa. xxiiii° c. dicitur Con-
gregabuntur in congregationem vnius fa-
scis in lacum et post multos annos vi-
sitabuntur qd de dyabolo et de dap-
natis debet intelligi. tunc sunt in die
iudicii eternaliter in inferno relega-
buntur. Et eo modo peccant

inpenitentes vel alios peccata committentes

Peccatum in spiritum sanctum quod dicitur desperatio ut Caym dicens Gen. iiii. Maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. Secundo peccat qui de dei misericordia desperat. Item veritatis inpugnatio agnite unde super Matheum. Qui opera dei intelligit tamen negare non possit ex invidia contradicit. Tercio peccat qui fratri per reconciliationem deficit. Qui peccat in patrem remittitur qui in filium similiter remittitur ei qui autem peccavit contra spiritum sanctum non remittetur ei neque in presenti seculo neque in futuro. Qui peccat ex infirmitate peccat in patrem quia patri attribuitur potentia sive fortitudo. Qui peccat ex ignorantia peccat in filium quia filius patris est sapientia. Qui peccat ex malignitate vel industria peccat in spiritum sanctum quia spiritui sancto attribuitur benignitas et dilectio. De quo peccato quod sit in spiritum sanctum dicitur i. Joh. v. Est peccatum usque ad mortem non pro eo dico roget quis. Peccatum usque ad mortem est quia peccatum quod hic non corrigitur eius frustra venia postulatur. Et peccatum dicitur irremissibile non quod aliquando non remittatur sed quia plenissime nec hic vel in futuro punietur. Ita ut si quis in hoc peccato decesserit eternaliter punietur et dampnabitur. Si non penituerit quod culpam vel de pena ipsi peccato debita remittatur quam vel hic vel in igne purgatorio puniatur quoniam hoc peccatum nullam habet excusationem. Secundo hoc peccatum irremissibile dicitur non quia nunquam remittatur sed quia vix aut raro aut difficulter remittitur et cum remittitur nihil de pena prioribus peccatis debita relaxatur. Predicandum est pro quibus peccatis homines cum dyabolo deputantur que apostolus enumerat dicens ad Gal. v. c. fornicatio scilicet opus luxurie immundicia et si non opere compleatur vel quod eciam

Inpudicitia id est inpudore vivere luxuria quelibet superstitio ydolorum servitus veneficia inimicitie persecutiones contentiones in verbis utique ibidem. Emulationes quando duo ad unum tendunt. Ire scilicet subita tempestas animi. Rixe scilicet quando invicem se percuciunt. Dissensiones quando fiunt in ecclesia. Secte que contra doctrinam hereses invidie de alienis bonis. Comessatio ebrietates assidue. Comessationes superflue et hiis similia que predico vobis. Nunc autem est indicium dum licet penitere. Sicut predixi eciam antea quoniam ut patet ibidem. Quoniam qui talia agunt regnum dei non consequentur. Non tamen aut qui habet omnia fecerunt vel similiter omnia habuerunt sed qui talia agunt quia et singula regnum tollunt. Peccatum est admittere malum sive delectando et obmittere bonum. Peccatum pena peccati unde Isaie liii. c. Ipse peccata multorum tulit quia Christus pro nobis peccatoribus penam sustinuit mortis. Peccatum fomes peccati id est concupiscentia peccati unde Ro. vii. c. Peccatum non cognovi nisi per legem. Nam concupiscentiam nesciebam nisi lex diceret. Peccatum dyabolus unde ii. ad Thess. ii. c. Revelatus fuit homo peccati filius perditionis id est manifestatus fuit antichristus homo dyaboli ad eternam dampnationem [illegible]

Peccator est celi qui blasphemat deum in deum vel in angelos eius vel in bona dei unde Ps. lxxiii. Posuerunt in celum os suum id est superbiam loqui contra deum. Qui in celo peccavit id est dyabolus unde Luce x. c. Videbam sathanam tanquam fulgur de celo cadentem. Qui ab hospicio mentis graciam spiritus sancti repellit quam scilicet graciam a deo sibi collatam irritavit unde Luce xv. c. Pater peccavi in celum et coram te. Qui peccat in hiis que sunt spiritus et anime ut superbia et similia. Peccator terre qui peccat in hiis que sunt terre id est corporis scilicet in luxuria et castrimargia et similia et omnes illi qui terrenis

voluptatibus dediti sunt Non est con
trarium ps. c xix. prevaricantes re
putavi omnes peccatores terre / et quicumque
lege peccat per legem peribit vide
Ro. ii° c. Sine lege peccaverunt scilicet pecca
nt gentiles / sine lege i. sine ordine
iudicario peribunt sed lege monstra
mosayca Sed quare qui legem non
habuerunt peribunt quia licet in tabulis
non scriptum tamen in cordibus scriptam legem
habuerunt naturalem Item peccator corripiendus
mt. xviii° b. Si peccaverit in te frater
tuus et illud j. ad Thi. v° c. Pecca
tes coram omnibus argue ut et cete
ri timorem habeant non est contrarium
quia ubi peccatum oritur ibi moriatur
i. si manifestum fuit corrigatur pub
lice si occultum occulte Peccator
dicitur a peccandi consuetudine sed peccans
dicitur qui peccat et cito emendatur
Peccator dicitur qui non debet desperare
de peccato suo sicut iustus in iustitia sua
non debet superbire Peccator debet sibi
proponere tria peccatum unde ps. l° peccatum
meum contra me est semper mortem
unde Eccl. vii° g. Fili memorare no
vissima tua et in eternum non pecca
bis / Iudicium unde ps. c xix° Illustra
faciem tuam super servum tuum Pec
cator dicitur quasi origine unde Ro.
iii° c. Omnes enim peccaverunt et egent
gratia dei Cuiusque a singularitate unde
petrus Luce v° g. Exi a me domine
reus quique a peccandi consuetudine
unde ps. xlix° peccatori autem dixit deus
Pellis mortalitatis
Pro infirmitate unde Job ii° c. Pel
lem pro pelle et cetera vide
Je. xiii° f. Si potest ethiops mutare pel
lem suam et cetera unde Abacuk iii°
b. Pro iniquitate vidi tentoria ethio
pum Pellis est motus carnis unde
Job x° c. Pelle et carne vestisti me
Pellis veritas corporis unde
Job xix° f. Rursum circumdabor pelle
mea i. iunctio apparebo in veritate
corporis mei Pellis modica et ma-

quia adversitas unde Job ii° c. pellem pro
pelle i. licet pauca et quam minima susti
net quia maiora pati pertimescat
Pellis ipsa sufficiens actionis in re
unde Levit. vii° b. Sacerdos qui holo
caustum obtulit pellem habebit quia
solus exterior labor in bono opere ho
minis deputatur Pellis infirma mundi
unde Job xl° g. Numquid implebis sage
nas pelle eius / quia infirma mundi
huius que hosti antiquo adherebant
dominus elegit et ex eis ecclesiam suam
constituit Pelles parte femine ut
Job xix° c. pelli mee consumptis carni
bus i. devote mulieribus me conculca
tibus fugientibus discipulis qui pro
res esse videbantur adhesit robur
passionis mee Pellis licitus intel
lectus ut Levit. i° c. Detracta que pel
le hostia artus in frusta concidit quia
predicatores sublato velamine litere interiora
subtilius scrutari debent Pellis mor
talitas hominis ut ps. c iii° Ex
tendens celum sicut pellem quia per eam
mortalium predicatore sacram nobis dud
scripturam reserat Pelles corpora mar
tirum ut Exo. xxvi° c. De pelli
bus arietum rubricatis
i. de corporibus sanctorum martirum
Pelles antiqui patres ut iii Re.
Ambulabam in medio pellium quia
antiquis patribus dominus inhitabat
Pelles virtutes corporales ut Jere. iiii°
Subito vastate sunt pelles mee i.
repente interrupte sunt exteriores vir
tutes mee Pelles cives celestes ut
Can. i° b. Sicut pelles Salomonis
quia spiritualem decorem quem cives celestes
possident anima devota celi in parti
ex parte habere studet Pelles quibus
ut Abacuk iii° b. Turbabuntur
pelles terre Madian i. corpora in iudi
cio dampnati punientur quia Ma
dian de iudicio interpretatur

Pena infligitur a deo quandoque interdum
ad correctionem Numeri xii c. Marie
sorori Moysi que percussa est
lepra quia obmurmurabat Moysen
fratrem suum et hec pena dicitur corrigens
ad augmentum virtutis .i. ad maiorem
coronam habendam ut Job i a.
et eciam xxvi a. Nam vasa figu
li probat fornax et iniciat eterne
pene ut ii Machabeorum ix b. in
Anthiocho Epiphane quod hic videa
tur quid in inferno sequatur. Similiter
illud Jere xvii c. Duplici contricione
contere eos et hec dicitur vindicans
ad conservandam humilitatem ut ii Cor
xii b. Datus est mihi stimulus car
nis angelus sathane qui me co
laphizet ipso dicente ne plenitudo
revelacionum extollat me et hec
dicitur conservans et non est dicta in proposito.
Unde me primo dicitur quod stimulus ille
fuit superbia alibi quod fuit dolor la
teris alibi quod fuit concupiscencia carnis
Ad manifestandam gloriam dei ut
in ceco nato de quo dicitur Rabbi quis
peccavit hic aut parentes eius et cetera Quo
iudicati licet hec distinctio aliis
verbis legatur et cum infligitur pena
aliquo istorum modorum infligetur in
futuro ad dampnacionem. Pena spiritua
lis est eterna nulla cum corporalis est
eterna. Pena dicitur maior quandoque ad sen
sum quam Adam in futuro non senciet
De hac dicitur sicut scripsi super Lucam xii f.
Servus qui cognovit voluntatem domini sui et
non fecit voluntatem eius plagis vapu
labit multis. Acerbissima pena est cor
porum qui ultimum preter originale peccatum
addiderunt dampnacio mitissima scilicet quo
ad sensum. Augustinus dicit maior pena
quo ad dampnum quam senciet Adam
carebit enim visione dei quod erit ei
dampnum nil ei senciens. De hac dicitur
nulla pena maior quam carencia visionis
dei. Maior et minor vel equalior quantum
scilicet ad dampnum non quantum ad sensum
Quot pene purgatorie sunt? Nam
constat Augustinus dicens Acerbissima pena
purgatorii est maior quam aliqua pena temporalis
que apud nos est. Item super epistolam
et in sermonibus ubi legitur de igne pur
gatorii dicit sicut scripsi Gravior erit ille
ignis quam quicquid homo pati potest in hac
vita. Item Augustinus in sermonibus Ignis ille
et si eternus non sit miro tamen modo gravis
est. Excellit enim omnem penam quam
unquam ullus homo passus est in vita
Nunquam in carne tanta inventa est pe
na licet mirabilia martires passi
sunt tormenta. Per istas penas tran
seunt multi post hanc vitam perveniunt
ad eternam beatitudinem certi tamen de sua
tandem requie. Sed quod dicitur Timebit
angelus solvitur quia timor ille notat
miracionem et admiracionem superioris pote
ncie non quod pena mortis possit esse ubi
est eterna beatitudo. Pena respondet
culpe in modo quia si multe sunt culpe
multe erunt et pene. Nullum enim ma
lum impunitum est nullum bonum irremunera
tum. Rom i b. Revelatur enim ira
dei de celo super omnem impietatem
non est super impium vel super iniustum.
Et notandum quod nullum remaneat impu
nitum in modo quando in illa parte cor
poris qua plus peccavit plus pu
nietur ut Luce xvi f. Dives ille
qui epulabatur quotidie splendide
tota die plus puniebatur in lingua
in quantitate quia si atrox culpa
atrox et pena erit ut Sap vi b.
Potentes potenter tormenta pacientur
In quantitate quia quanto quis ardore lu
xurie peccat igne et fetore et sul
fure punietur. Et quod pena respondeat
quantitati culpe habetur Apoc xviii a.
Qua mensura mensi fueritis remecietur
vobis. Et hec est pro peccati Gen xix c.

In maledictione mulier sapiens et hos
Penam sustinet mala in gloria quia
licet est plura ut eo quod se iudice nemo
nocens absolvitur. Bonum in cautela vii
i. Cor. x. c. Ecce qui stat videat
ne cadat. Divicie in colligendo et col
lecta servando vii pro. xxxviii.
Qui thezaurizat et ignorat cui ea
congregat. Pauper in laborando
et erumpnas sustinendo Tamen nil habe
infelicius paupertate divicias in se quique
ridiculos homines facit ipse

Penitencia est secunda tabula post
naufragium. Penitencia est baptismus
ubi exponitur vetus homo et deponitur
induitur novus. Sed penitencia dicitur secunda
thabula quia si quis vestem innocen
tem in baptismo perceptam per peccatum
corruperit penitencie remedio reppara
ri poterit. Penitencia et baptismus due
porte intrandi ad gloriam Sed quia frequenter
quod in penitencia commissum remedium est refugi
um ad secundam. Sicut legitur super civitatum
et alibi prov. lxxxix. Ad magnatos
vel hic tunc pluribus Nisi penitenciam egerit
morte morieris Sed dicet aliquis cum
ad senectutem venero ad penitencie remedia
confugiam quare dicit sic hic possunt quam
singulatus cum unum diem vite securi
tate non habeat. Augustinus in sermonibus
Inanis est gloria penitencia quam sequens
culpa commaculat. Item si vis tunc
penitenciam agere cum non potes peccare
peccata dimiserunt te non tu illa Gregorius
Satis alienus est a fide qui ad agendam
penitenciam tempora senectutis expectat. Iste
qui commissa plangit nec illa deserit
graviora se pene subicit. Ysidorus ve
rus est et non penitens qui adhuc
agit quod penitet. Item penitencia non vo
cienda est secundum facto Gregorius in morali
bus Et si fugiamus causam et locum fugiamus
et suspicionem. Item Ysidorus plus est

plus est gaudium coram deo et angelis
de illo qui a peccato liberatur quam de
illo qui nunquam peccatum habuisse probatur
Penitencia vera consistit in tribus scilicet in
confessione contricione et satisfactione De con
tricione dicitur Iohel ii c. Scindite corda
vestra et non vestimenta vestra. De confessione
Iacobi v c. Confitemini alterutrum peccata
vestra De tercio ait Mt. iii c. Facite dignos
fructus penitencie Penitencia quedam confert
vitam temporalem ut in Ezechia
in Re. xx a. Et Ysaie xxxviii a.
Quedam spiritualem ut in apostolo qui dicit
ad Gallatas ii g. Vivo ego iam non
ego etc. Quedam eternam ut Ezech.
xviii c. Nolo mortem peccatoris Pen
tencia interior alia exterior. Interior
est contricio que in quatuor consistit primo
in detestacione peccati amaritudine anime
Spe venie et proposito satisfaciendi Ne
cessaria est quidem peccati detestacio Se
cum mortale quod displicet sit ve
niale Amaritudo anime pro peccatis
etiam necessaria est quod sciebat propheta
qui ait Ysaie xxxviii c. Recogita
bo tibi omnes annos meos in ama
ritudine anime mee Et pro. xxxiii.
Iuxta est dominus hiis qui tribulato sunt
corde Et ps. l. Spiritus contribulatus cor
contritum et humiliatum etc. placeret deo
Spes venie necessaria quare quia iudas
et Cain non habuerunt licet peccatum de
testati licet corde contriti fuerint Unus alter
ad laqueum Mt. xxvii Alter ad illud
detestabile prorupit verbum Gen. iiii
Maior est iniquitas mea quam ut
veniam merear. Dicitur Eccl. iiii. Et dei
patiens et misericors est prestabilis super
malicia. Propositum vere satisfaci
endi necessarium est ut Augustinus Non enim
remittitur peccatum nisi res ablata
restituatur. Exterior penitencia in duobus
consistit confessione et satisfactione
Confessio non est flere intrinsecus vel resultaris

quia ut illius illius rei mentem accipit
quam iniungit facit ergo voluntarie debet
confiteri unde ps. liii. voluntarie sa-
crificabo tibi etc. / festina / quia peccatum
quod statim non diluitur mox suo pon-
dere ad aliud trahit / et ita peccatum
peccato accumulat qui non differunt tempus
penitendi et confitendi similis namque
David confitenti simile dictum est
per prophetam ii. Re. xii. c. Transla-
tum est peccatum a te. Et Saul simpliciter
confitens audivit i. Re. xvi. Trans-
tulit deus regnum a te / fidelis ut
confiteatur quilibet sub spe venie et
indulgencie non diffidens ut Cayn
et Iudas Gen. iiii. c. et Mat. xxvii. c.
debet potius confidere in deo dicat cum
propheta ps. xvii. In deo meo transgrediar
murum / verecunda quia sicut dicit Aug.
maior pars penitentie est verecundia. Et
Crisostomus / certum est enim quod peccatum plus
displicet deo quam ipsum peccatum vii. d.
iii. q. Crux fructum habuisse in
quibus nunc erubescit / integralis quia
sicut quilibet rectis tenetur ita anima quali-
liter confiteatur / unde et quia multa sunt
occulta / unde et quia pro omnibus non
potest satisfacere / saltem in generali satis-
faciat confessione specialis unde
ps. vi. Lavabo per singulas no-
ctes lectum meum i. conscientiam meam la-
vabo inquam confitendo satisfaciendo
Lmqz om volnat propria medela debet
Individualis ut scilicet turpitudinem peccati
angelis exprimat et omnibus suis cir-
cumstanciis per propriam confessorem vadat
ut scilicet dolauit ceteris si quam gerat
Nuda cum et aperta sunt omnia ante
oculos dei et in hac proprie apostolus
ut exuatur veterem hominem cum actibus suis
et induatur novum qui secundum deum crea-
tus est cum peccata habet nuda sit in
confessione in futuro tecta erunt quoniam
libri aperti erunt Dan. vii. c. Integra

quia ut dicit auctoritas magistri sentenciarum est
impietas dimidiam a deo sperare
veniam qui summa est iusticia et aliis
cum velit duobus dominis servire / quod
est contra dictum evangelii Luc. xvi. c. Ne-
mo potest duobus dominis servire etc. / quia
nulla convenientia est Christi ad Belial
ii. Cor. vi. c. Distincta / ut illam tacat
peccator circumstanciam peccatorum / quia cum
plurimum circumstancie peccatorum ponderant
quam peccata per se considerata que ex ma-
iori parte ex isto versu comprehenduntur Quis
quid ubi quibus auxiliis cur quomodo
quando. Accusatoria / quia sicut homo
accusat deus excusat. Unde si homo
cognoscit deus ignoscit ut Augustinus
Iudas vero excusavit per etatem alii
per sathanam alii per infirmitatem et huiusmodi
inveniunt contra illud ps. cxl. Non
declines cor meum in verba malicie ad ex-
cusandas excusationes etc. unde Gen. iii.
primi parentes etc. / Amara ut pungi-
tiva sicut fuit dulcis peccatori delectatio
ita debet esse amara cordis confessio
ut contraria contrariis curentur [illegible]
Sic exhibuisse victima vero etc. Sol-
licita ne aliquid peccatorum oblivioni
tradatur discutiens per angulos consciencie
ne aliquid remaneat in discussum per
pigritiam ignaviam unde Ecc. xxii. c.
Piger cum lapidibus stercoribus
boum meticulosa ne recidivet / spe-
cie dolore de preterito et timore de
futuro / Morosa / non momentanea
ut scilicet possit recordari peccatorum preterito-
rum Non enim quod per multa temporis
spacia commissa sunt una hora possunt
explicari quod vero quia ut ait
Aug. sed cum similitate mentis
meditando efficere quod metus ex-
timatores ut scilicet exbaret virtus et
iteraciones peccatorum et computet in
corde magis et amittet amores

septimanas horas dies et momenta
et porro plus quam minus / hylaris
vel devota / qui enim indevote hono
rat iudicium sibi postulat vnde ij Cor
ix°. hylarem enim datorem dili
git deus / ipsa / non enim aliena con
fiteri debet sed sua / pluralis
quia sit aut auctas quanto pluries
sub spe venie confitebere frequentia
vel iterata vnde ps° Cxviij°. Sep
ties in die laudem dixi tibi. Quan
ta licet confessio sepius est facienda
i. toto vite presentis tempore quod in spe
penitencie perficitur quia nec semel suf
ficiat peccare ita nec semel suffi
ciat confiteri. Satisfactio vero in tribus
consistit / in carnis afflictione oracione
et elemosinarum largitione. Ad car
nis afflictionem consistit in quatuor vi
giliis ieiuniis verberibus et pere
grinacionibus. Oracio vero in duobus
ut ores pro te / vt aliud pro te
facias orare tamen omnia que dicta
sunt de confessione supra ibi dia
punt de ordine de largitione elemo
sinarum in septem operibus misericordie que con
sistunt in caritatis operibus. Math. xxv°.
c. Septimum i. sepelire mortuos
in thobia invenitur vnde Thobie j°
et ij°. Hec ergo triplici gradu ascendit
homo ad cognitionem sui creatoris
et reparatur in eo imago sue creationis
et recuperat similitudinem quam ami
serat in recessu longinque regionis
in regionis peccata sicut dicit Augustinus quatu
or sunt que confessionem impediunt
Timor spes vincendi desperacio et pu
dor confessionis cum pudet et erubescat
confiteri peccata enormia sacerdoti /
Timor afflictionis quia timet nimis
cruciari ieiuniis vigiliis et satisfactio
nibus gravari / Spes diu vincendi
desperacio satisfaciendi. Contra pudo
rem debet homo sic cogitare per
racionem. Verecunde erubescam confiteri
facere non erubui quod fuit malum / sed
bonum quod culpa / istud indicium gra
tie erubescam quod deus cognoscat no
tum est deo me peccasse quem nil
latere potest peccata sicut hic erubescere co
ram sacerdote in futuro confundar
coram iudice. Secundo nanque scio quia
omnibus patebunt in futuro omnia
vnde Apoc. v. im. id. Et Luce viij° c. Non
enim modo absconditum est quod
tunc non reveletur vnde ps. Corinth.
Tunc enim revelabuntur abscondita te
nebrarum et manifestabuntur consilia
cordium vnde Dan. vij° c. Iudicium
sedebit et libri aperti sunt. Dicitur
et libri aperti erunt coram eo i. conscientie
singulorum vnde Ecclesiastici c. Maior
quidem est hic coram vno verecundia
ab ducens gloriam quam coram omnibus
verecundia que ducit ad mortem
eternam. Contra timorem sic ex comparacione
temporalis pene et eterne licet pena
levis est illa confusio licet brevis
illa infinita / hec fructuosa illa
perhemptoria. Contra spem vincendi se
peccatum primum opponitur primo consuetudo
peccandi a qua quamvis difficile evelli
tur vsque desistatur quia vas quod semel
est imbuta recens et facile de
ascripta retenti sed difficile inde evelli
Item peccatum vix potuit oblivisci in
deserto misere lancinatus et pepones
Egypti et voluptatem et multe tur
pitudinum peccatum sicut Basilius
Sicut homo non potest desistere in mathia longitu
dinis sic nec peccator consuetudinem longam
vnde ergo qui portavit magis ab ado
lescencia sua et levavit se supra
se / Secundo ruina de peccato in peccatum
vnde Gregorius peccatum enim quod statim
non diluitur per penitenciam mole sua
in aliud trahit peccatum vnde Ozee
iiij° a. et sanguis sanguinem
tetigit et illis qui tradunt vestes

longam vnde psalmo xvmo. Et petrus
cum venerit in presumpcione contempnit
Et psalmo xlio abyssus abyssum invo
cat et manens in mortali vnde Ro.
iio c. thezaurisat sibi iram in die
ire et iusti iudicij dei. Timeas ergo
manere in peccato propter consequencias eius
talibus enim imprecans propheta ait
psalmo xxxiiiio Fiant vie eorum tene
bre et lubricum Et psalmo lxviiio
obscurentur oculi eorum ne videant. Et
Ro. io c. Tradidit eos deus in reprobum
sensum et in passiones ignominie. Ho
li ergo mutuare talenta a dyabolo
exactore quia ad nimio fenere red
des ipso teste psalmo Cviiio Scruta
bitur fenerator omnem substanciam eius
et diripiant alieni labores eius.
Tercium periculum est mors subitanea
et improvisa et incerta licet enim nil
est cercius morte nil tamen incercius hora
mortis. Cura ne occuperis debes ergo
penitencia prevenire vnde Math. xxiiiio c. Vigi
late quia nescitis diem neque horam
qua hora deus venturus sit. Item
Math. xxiiiio c. Beatus ille servus quem
cum venerit dominus eius invenerit
vigilantem. Item Math. xxiiiio c. Si sci
ret pater familias etc. Et vos estote
parati vnde Luce xiio Stulte hac
nocte animam tuam repetent a te. Item
Sapiencie iiiio c. Iustus si morte occupatus
fuerit in refrigerio erit. Iniustus si oc
cupatus fuerit morte in eterno suppli
cio erit. Et psalmo xxxiiiio Mors pecca
torum pessima. Et psalmo Cxxxixo
Virum iniustum mala capient in interitu.
Et psalmo xxxviiio Non mortui lau
dabunt te. Item psalmo Cviiio Vindi
cabunt ipse ostendet tibi. Quartum
periculum est quod si deus egrotanti dat
spacium deliberandi et penitendi tamen
absorptus a morte propter demenciam vel
toto morbo suo et intendens non penitet.

Ad hec quia adhibet quis plures vocat medicos
corporales quam spirituales. plus gaudet
de adventu medici corporis quam confessoris. Vnde
quamquam sollicite occupat que sunt medico
carnis a morte de morbis aut nulla
querela ecclesiastica sequitur tarde medela
paratur. Age ergo dum sanus es penitenciam
dum penitere potes ut ex amore et non
ex timore penitere videaris. Si egrotans
quando scis si vera penitencia vero aliud
potest quam sentiens illud tota mente
rapitur intentio ubi vis est doloris. De
liberacionis est proprium et tranquilli animi
qui non vult aliis occupari et impediri.
Et cum vnde omnes horas debuerimus
deo quo vna hora perpolluemus totum
non erit manens elacio iudicii contra
nos nec enim propter inopiam debitorum
excusati exclusi cum toto tempore
fuerit perpolluta. Quintum periculum est ca
rentie vere penitencie licet sit satis quod non pre
caveris ignem purgatorium quem pre
cavisse nobis esset vtilimum quam gra
vius est [illegible] martirum tormenta.
Beda quam durus potuit aut bonus et quam
crudelis est mater in manibus dei vivi.
Hebre. xo c. Ergo et absque et gratias
tibi omnibus inimicis meis psalmo vio. Sex
tum est difficultas vere penitendi vnde
Gregorius plures inveni innocenciam baptis
malem servasse quam veram penitenciam egisse.
Facilius est habitam sanctitatem conservare
quam amissam restituere. Hec est [illegible]
amaritudinem potencias et ignem et flavum
perficit. Septimum est amicicia desiderii
et concupiscencia que eam inducit
confessorum in curia. Constat dicere potentiam
excommunicare mortibus et sententiis
huiusmodi tamen peccatore vnde Ro. vio c. Quem
fructum habuistis in hiis in quibus nunc
erubescitis. Sic per amarum poculum confes
sionis pervenitur ad gaudium salutis. Pre
cibus et ieiuniis est [illegible] antidotum
confessionis Cor. [illegible] allegatur

opponitur vigor animi complendi iniun-
ctum a deo / primum virtute sacramenti
provenit scilicet ex passione christi et
proximi tamen ex vita dei / secundo de-
sperandi immo potius ostendens quod ex
virtute confessoris roboratur omnium
et ex affectione cordis non angustiatur
[illegible] defectus quod cum confessor et
dabit in auxilium satisfaciendi tanto
dei / elemosinas suscepit pro me orando
missas celebrando et ita singula ta-
li modo comparando Item dominus mise-
ricors immo ipse nunc qui dabit michi
graciam ad implendam iniunctam Item
numquam deficit cum sit bono desperanti ei

Penitencia siue penitens comparatur
parturientibus / quia sicut partus est
[illegible] ita penitens est quibus penitentibus
brevis est id est temporalis pena brevis est
[illegible] utilis quia sicut homo
nascitur carnaliter ita hic penitens re-
nascitur ad vitam De hac dicitur Ysa.
xxvi. f. Dolor a timore tuo concepimus
et peperimus spiritum salutis et dominus Joh.
xvi. c. Mulier cum parit tristiciam habet
quia venit hora eius De hac ex-
cusacione dissimulacione habetur ps. xlvii.
dolores ut parturientis

Penitens vere hec ea debet habere
ut corde peniteat unde ps.
l. Cor contritum et cetera et ibidem
Tibi soli peccavi et satisfaciat opere
unde ps. l. Docebo iniquos et cetera.
Peniteant quidem vere id est cum dilectione
unde Luce vii. f. / Maria magdalena que
vere flevit et penitens pedes domini
lacrimis rigavit Et audivit illud
Luce vii. g. dimissa sunt ei peccata
multa / latro in cruce [illegible] aliud
et dicitur Luce xxiii. c. / Nos digna
factis accipimus / publicanus in [illegible]
Luce xviii. c. / qui oculos in celum

non audebat levare sed percuciebat pectus
suum unde Luce xxii. g. Petrus in nega-
cione / paulus act. ix. b. in aversione
Penitencie non vere ut Cayn qui post
factum suum gemuit dicens Gen. iiii.
Maior est iniquitas mea et cetera Esau
Gen. xxvii. f. qui multum flevit Judas
[illegible] penituit dicens Mat. xxvii. a.
Peccavi tradens sanguinem iustum Sed
nullus [illegible] / nullus corde pene-
[illegible] fecit / multi volunt plurimam
[illegible] lacrimarum [illegible] lacrimarum
ut in ps. xxxi. [illegible] ad [illegible] inun-
dacionem aquarum multarum non approximabunt
[illegible] valent lacrime nisi quod corde con-
trito et humiliato procedunt

Penitere [illegible] dicitur ubi quod
peccavit dolet et [illegible] ponitur
antecedens pro subsequenti unde Gen.
vi. b. Ante diluvium dicit deus
penitet me fecisse hominem id est more pe-
nitentis agam dolendo quod fecerim
vel quod non faciat quod facere videbatur
quia sicut penitens homo opus mutat [illegible]
consilio non mutato unde legitur peni-
tuisse Jonas Ione iii. c. quod non subver-
tit ninivem quod facturum videbatur
cum dixisset adhuc xl dies et cetera
Ita deus oblivisci qui tardat [illegible]
mor est qui cito dat vel qui [illegible]
consumat quod inchoaverat ut de [illegible]
[illegible] quando inchoat quamvis
sed non consumat unde ps. c. xviii. b.
Si gentes ista ceperit penitenciam [illegible]
eo quod posuit facta / agam et ego
penitenciam de eo quod cogitavi ut facerem
quod filii iste peccaverunt Judicum ii.
c. Et iratus tradidit eos [illegible]
manibus [illegible] qui autem penitere
vult [illegible] propheta qui
liberavit eos Sic qui peccatum [illegible]
nos [illegible] / qui vero [illegible]

dei gratiam mittit ad nos doctores
qui nos ondunt viam salutis et
sacerdotes hostibus gratiam restituant
laborantes
Persequitur deus quemque ut eo
dampnet unde prouerbiorum c. xxxv°.
Qui in peruersit legem amaricorum quemque ut sanet unde deuteronomii xxxii°. percutiam et ego sanabo. quemque ut corrigat unde prouerbiorum xix°. c. flagellato pestilente stultus astucior erit et nisi hic puniet in eternum dampnet
Perfectio est prelatorum eius ponere animam pro omnibus suis. Contra prelatorum eius regimen augustinus ppo c. In quibus perfectio est vade et cetera relinque omnia
Clericorum sine continentia eius perfectio est continentia augustinus ppo c. non timere eum penam sine aspicere afficiet. i. Cor. iii°. b. Cum in me perfectio est sit qui est qui iugiter qui habet mortem in desiderio vitam in patientia. Set distinctio in historia ecclesiastica legitur. Primi habent vitam in desiderio mortem in patientia quia vita corporis nostra est sensibilis. Secundi et ultimi habent mortem in desiderio et vitam in patientia. Prima dicit. Io. xv°. d. maiorem caritatem nemo habet et cetera. Secunda augustinus pp°. d. In quibus perfectius est. Tertia augustinus pp°. c. Item perfectio est capere capiat. Quarta augustinus v°. g. Secunda perfectio sit et pr pr perfectio est
Perfectio duplex est non vlastres virtutes Perfectio sine perfectio dei quemque secundum speciem ut pater quemque nasci omnibus mobile sit quemcumque eius est perfectio quia omnia habet membra temporis quemcumque secundum ad natum et ad glorificationem nec quod habebant predestinati post diem iudicii ab-
solute et uniuersaliter quod perfectior habet unus deus ipse plus est perfectio et immutabilis. Perfectio est operacio ut hoc sunt perfectio in quattuor sunt ordinis ut continentia ad quod tenentur omnes in sacris ordinibus constituti. Perfectio sine sine ad quod tenentur omnes tenebitur qui habet respondere unde augustinus xxx°. c. Vade et vende omnia et cetera. Operis ad quod tenentur omnes prelati ut ponat animam suam pro omnibus suis si necesse fuit. Io. x°. b. Caritatis quod habent illi qui nullum peccatum conscii sunt unde i. Cor. iiii°. nihil michi conscius sum
Perfectio est qui in hoc seculo corde et corpore perfectus est angelis. Perfectus est ille qui plenus est caritate
Perfectio timere debet ipsi sufficientiam unde Io. viii°. d. Non sunt condigne passiones huius temporis ad futuram gloriam que reuelabitur unde prouerbiorum xviii°. Delicta quis intelligit et apostolus i. Cor. iiii°. b. Nihil in conscius sum sed non in hoc iustificatus sum unde i. Cor. x°. c. Qui stat videat ne cadat. Item Cant. vi°. b. Terribilis ut castrorum acies ordinata
Perfectio sine tribulatio purgat suppletur unde prouerbiorum lxv°. Igne nos examinasti sicut examinatur argentum sed non peccauimus unde ii. Cor. xii°. c. Ne magnitudo reuelationum extollat me. Valet ad maiorem coronam unde Iacobi i°. b. Beatus vir qui suffert temptationem. Perfectio sine tribulatio corpori quibus ut non moueret sed paucissimi pauca sunt ista me sentiat ut tres pueri de fornace ignis in stabilem mansere a flamma combustis Dan. iii°. d. Et de lacu leonum Dan. vi°. Resurrexit vnde i. Cor. x°. d. Fidelis deus qui non permittit

nos temptari ut testatur vir ps. c. cxxiii.
Quia mea sicut passer erepta est de laqueo ve-
nancium. Et sic mo liberatus est laurencius
et omnes martires. Et hec liberatio debet
Dn esse occulta. manifesta vero quando quis
manifeste liberatur ut tres pueri de
calore ignis. et daniel de lacu leonum.
Persecutionum quatuor sunt genera. prima fuit
a persecutoribus qui primos fideles persequentes
paciebant de qua salvator ait Io. xvi.
a. Venit hora ut omnis qui interficit vos
arbitretur obsequium se prestare deo. Secunda
ab hereticis qui ut videntur persecutores
quorum corrumpunt scripturam male expo-
nendo et falsa admiscendo de quibus
dicitur et de omnibus persecutoribus ps. cxviii. c. Qui
nos cuerunt sed non erit ut nos. Tercia
a falsis fratribus qui bene dicunt et
male vivunt. qui linguam offerunt deo
sed vitam dyabolo. de quibus apostolus ii. Cor.
xi. f. periculum in falsis fratribus etc. Quarta
in tempore erit antichristi et erunt persecutiones
comparata quales non fuit ab inicio mundi
ymmo si fieri potest ut permoveantur electi
mat. xxiiii. b. et xxiiii. d.

Perseveracio est relativum sicut paternitas
et filiacio et huiusmodi ideo debet sibi
addici adiuncto ut perseveracio caritate
et huiusmodi. Tunc adiuncto per eos latine
dictum est perseverancio caritate. Nec
aliud est quam ipsa caritas finalis. Perse-
verancia vocat quandoque pro consummacione non cum
sicut dicitur domus ista perfecta est. liber
ille perfectus est. nec iste perseveravit nisi per-
veniret ibi consummacionem. Aliquando vocat
continuacionem et tunc opponitur usque ut ibi
mat. x. d. et mat. xxiiii. b. Qui perseve-
raverit usque in finem etc.

Perseverancia caritatis dicitur de qua dicit
Ysidorus [illegible] incohantibus premittitur premium
sed perseverantibus datur. Ieronimus: Non
querunt in christianis inicia sed fines. quia

paulus male incepit sed bene finivit
Iudas melior est incipere sed perseverare prope-
rare. et finis non pugna coronat.
Eccles. vii. Melior est finis oracionis quam
principium. quia magis gaudendum
est de consummato opere quam de incepto
unde et tunc digniores sunt et magis
placent deo quam primicie. Ideo et tunc
signant consummacionem primicie vero principium.

Pes divinitas christi quia sicut pes
portat hominem ita divinitas hu-
manitatem unde ad hebre. i. b. Pes
humanitas christi quia sicut homo pes
inferior omnibus est pes ita humanitas
divinitati Io. xiiii. e. maior. Pes subiectio
subiectio unde ps. cix. Donec ponam
inimicos tuos scabellum pedum tuorum.
Pes inspiracio dei et in ps. presumpcio
fidelium unde ps. lxv. Laqueum parave-
runt pedibus meis et incurvaverunt animam meam.
Pes pauperes unde luc. vii. f. Maria
unxit pedes domini. Iusticie capiunt
ut ad literam. Pes predicator unde
ps. lxvii. Ut intinguatur pes tuus
in sanguine quia predicator non
nunquam attribuit attribuit afflicti tribula-
cione. Pes predicacio unde ps. c. lxv.
In fame perierunt pedes. i. in mundo
ibunt cum predicacione. Pes quilibet
amicus unde mt. v. d. ii. Si pes tuus
scandalizat te etc. i. si natura amicus tuus ma-
lum suggerat. vide acq. qstas. Pe-
des opera celestium preceptorum quibus
imitari debet verbis ipsis iudeorum sed et
gentilibus. Pes cum christi unde
mat. xxvi. b. Consulat cum pes pauperis
quia superbiam mundi prostravit exem-
plum humilitatis christi. Pes et malum unde
Iob. xxx. Dissolverunt et pes gravitatem
ea quia malorum prelatorum non curat quod
per malum exemplum corrumpit subditos
Pedes sacramenta incarnacionis christi

vii. Luce. vii. f. lacrimis cepit rigare
pedes eius et capillis capitis sui
tergebat quia quasi gratitudo re
cepta cepit mater nasci xpi magi
nem. Pedes apostoli vide Io. xiii. b.
Lavabam pedes meos butiro quia
xpus quem pura mente portavit apostolos
suos sanguine suo mundat. Pedes predica
tores vide Deut. xxxiii. a. Qui appro
pinquant pedibus eius accipient de do
ctrina eius. Et illud Ysa. lii. c. Quam
speciosi pedes evangelizantium pacem
quia per sanctitatem vite doctores sunt
conciliatores qui amicitiam populo faciunt.
Pedes predicatores vide Mt. x. b
et Mr. vi. b. Excutite pulverem de
pedibus vestris, i. terrena pro predicatio
nibus vestris nolite accipere ab hiis qui
vos contempnunt. Pedes infirmi qui
sunt in ecclesia vide Job xxx. b. Pe
des meos subverterunt, i. infirmos qui
sunt in ecclesia heretici seducunt de stirpe.
Pedes cogitationes vide Tren. i. primo
Sordes eius in pedibus eius, i. immun
dicie eius in cogitationibus eius e
des intentiones vide Ro. iii. d. Pedes ad
malum currunt, i. intentiones ad malum
proclives sunt. Pedes affectiones vide
Levit. i. c. Intestinis et pedibus
lotis aqua quia ut sacrificium deo ac
cedimus oportet ut cogitationes et affe
ctiones nostras compunctionis aqua mundemus.
Pedes operationes vide Cant. v. i. c. Ex
pandit vestem pedibus meis quia multis
operibus opera sine [illegible] corrumpere
studet. Pedes actus rectorum ut Ezech.
i. b. Pedes eorum pedes recti, quia
rectorum actus ad iniquitates non sunt
retorti. Pedes viri sancti vide Ps.
cxxxi. Adorabimus in loco ubi steterunt
pedes eius, i. in contemplatione sancte
humanitatis in qua perfecti fuerunt. Si

pariter perfecti nosmetipsi ambu
lamus. Pedes sancti viri qui in pa
tria sunt vide Ps. cxxi. Statuisti
in loco ubi steterunt pedes eius
intus quia in latitudine glorie sunt
hii qui exutis in celesti patria consistunt.
Pedes mistici impiorum vide Ps. xxxiii.
Veloces pedes eorum ad effundendum sangui
nem quia prompti sunt mistici
corporis ad occidendam caritatem.
Petra est xpus ut Ps. lxxvii. Per
cussit petram et fluxerunt aque
quia iudei cum petra crucifixerunt xpm
et profluxerunt ab eo dona gratie.
Petre comparatur xpus propter infinita
tem vide Ysa. l. c. Posuisti faciem
meam ut petram durissimam. Item Mt.
xvi. d. Super hanc petram edificabo
ecclesiam meam, propter duritiam quia durus
apparebit reprobis in die iudicii. vide
Mt. xxi. g. Qui ceciderit super lapidem
istum confringetur. Super quem autem ceci
derit conteret eum, propter eminentiam et
excelsam altitudinem. Item ibidem lapidem
quem reprobaverunt edificantes, propter aspe
ritatem quia vita aspera reprobis horrebat.
Per lapidem intelligitur xpus quia ipse est
lapis angularis ad Eph. ii. g. Item
petit utique unum. Et Mt. xxi. g. Qui
super lapidem istum ceciderit confringe
tur super quem vero portavit conteret eum.
Sed de hoc sciendum quia aliud est confringere
et aliud conterere. Aliquis confringitur vel na
de respondeo [illegible] quod fieri. Qui vero con
teritur conculcatur et nullum modo habetur [illegible]
quia nulli usui aptum est. Contra xpiani
in quem sunt immortales i. lapidem confrin
gentur sed per penitentiam possunt resurgere.
Super quem lapis ceciderit, i. xpus, i. qui
sine penitentia decesserit in die iudicii con
teretur omnino quia dampnabitur. Ca
dit ergo in lapidem xpm in presenti

et confugere qui mortaliter peccat / cadit
lapis super illum in die iudicii
et conteret eum dicitur Mat. xxv° g.
contra malos iste etc. Petra fides vel
Exo. xxxiii° g. Est locus apud me
et stabis supra petram. i. apud me
maiorem meritis si in soliditate fidei per-
sistis. Petra Christus dicitur ut Mat. xvi. d.
Super hanc petram edificabo ecclesiam
meam. Petra soliditas bone actionis
unde ps. xxxix°. Statuit supra
petram pedes meos. i. mutavit ad
solidam affectionem actionum affectus meos.
Petra vir stabilis unde ps. xxx. b.
Via colubri supra petram quia sug-
gestio dyaboli viro spirituali spirituale
non prodest. Petra spiritualis fortitudo unde
ps. xxvi°. In petra exaltavit me. i.
in vera fortitudine erexit me. Pe-
tre sancti angeli unde Job xxxix° f. In
petris aquila manet quia in contem-
platione sanctorum angelorum anima devota
requiescit. Petre viri sancti unde ps.
ciii°. De medio petrarum dabunt
voces. i. de vita sanctorum patrum cunt
tent predicatores. Petre bona opera
unde Job xxxix° a. Nunquid nosti tempus
partus ibicum quod in petris. i. in ope-
ribus sanctis quibus sancti et boni exibus bo-
norum prestare dum. Petre magne
contemplationes ut Ysa. ii. d. Ibit ad
cavernas petrarum que solis ibicibus
pervie sunt. i. super maximas contemplationes
que solis perfectis patent.

Pluvia est terris bonis et malis
sed hec temporalis unde Mat. v. f.
Pluit super iustos et iniustos de-
sursum. Unde Ysa. v. b. Mandabo
nubibus ne pluant. Item Rorate celi
desuper etc. Pluvia est tum bonorum
sed interna gratia dei unde ps. lxvii°.
pluviam voluntariam segregabis deus
et gratuitatem quam tuam infundes electis
tuis. Pluvia tum malorum est in fi-
nis unde ps. x°. Pluet super peccatores
etc. laqueos ignis. Hec pluvia est ignis
eternalis. Pluvia est sancta predicatio
unde Job xxxviii° c. Quis est pluvie
pater deus scilicet qui per ministerium suum
doctoribus predicationem infundit. Pluvia
temptatio unde Mat. vii° e. Venit
pluvia et flaverunt venti et irruerunt
persecutiones.

Porta est Christus unde Job v° a. Longe
fient filii eius a salute et conterentur
in porta quia populi synagoge a
vera salute elongati venient contra
Christo per infidelitatem corrupti sunt.
Christus porta est ad quam omnes
adducuntur. i. ad Christum unde Jo. x° b.
Ego sum ostium. Item ps. cxxvi°.
Beatus vir qui implet desiderium suum
ex ipsis etc. Item ps. cxvii°. Hec
porta domini iusti intrabunt per eam.
Porta virgo maria unde Ezech. xliiii° a.
Porta hec clausa erit et non aperietur
quia maria et ante partum incorrupta
et post partum mansit illesa. Porta
peccatum vel mala opera unde ps. ix°.
Qui exaltas me de portis mortis.
i. qui liberas me a malis operibus
per que fit introitus ad predicatores.
Porta est contritio unde ps. xxxi°. Dixi
confitebor etc. Item ps. l°. Sacrificium
deo spiritus contribulatus. Confessio unde
ps. xcix°. Populus eius et oves pas-
cue eius introite portas eius in con-
fessione bone operationis unde ps. x°.
Satisfactio sacrificium iustitie etc. Porte
due sunt de i. Sophonie i° d. A porta
porta erit clamor. i. a vi...tis mali
audito vo. asspo. i. surgite mortui

exibunt de sepulcris et videbunt se dap
natos et clamabunt conscientia sua eos re
mordente Clamabunt enim sicut scriptum est in
libro sapientie capitulo 5° et 6° b c. Nos
insensati vitam eorum insaniam esti
mabamus et finem illorum sine hono
re Quid nobis profuit superbia
aut divitiarum iactantia contulit nobis
transierunt omnia illa tamquam umbra / De
secunda idem ait Sophonias 1° d et a
secunda ululatus i. ab auditu tristis
predicti mali audito verbo asperrimo sen
tentie mortem etc et asperiori Matthei xxv f.
Esurivi et sitivi Quod audito
asperrimo ite maledicti etc / et tunc
pre nimio dolore clamare non po
terunt unde ululabunt intrantes inf
ernum De 3a quid ibi inveniet Matthei xiii f.
Ibi erit fletus et stridor dentium in
et Job x°. Et nullus ordo sed sempi
ternus horror inhabitat et tunc ad
implebitur dictum prophete psalmo xlviii°
Sicut oves in inferno positi sunt et
mors depascet eos i. dyabolus ut
bos herbam quia licet herba pascatur
sed non tamen ex toto pascitur Porte
inferni sunt heretici i. doctrina eorum
unde psalmo ix° Qui exaltas me
de portis mortis secundum unam expo
sitionem Porte carnales gratia que da
ta est Christo veniente vel abrenuncia
tio sceleris et cursus ad deum vel bona
per que deus intrat unde psalmo xxiiii°
Attollite portas principes etc. Porte
mortis prave cupiditates peccata blan
dicie et vicia et omnia vitia quibus
locus fit dyabolo in cordibus hominum
quibus itur ad mortem Item psalmo
xxiiii° attollite portas i. auferte
ab animis vestris portas vestras i.
mortis que a principe dyabolo posi
te sunt per quas ipse ad corda
intrat / sed tamen illas portas claudit

porte carnales in cordibus hominum / scilicet
gratia et intrabit rex glorie i. Christus ad
corda Porte tres sunt mortis in
quibus est mors / ut demones et he
retici de quibus dicitur Matthei xvi° d. Et por
te inferi non prevalebunt adversus eam
que sunt mors et vita De quibus
dicitur psalmo ix° Qui exaltas me de
portis mortis per quas intrat mors
ut quinque sensus corporis de quibus dicitur
Jeremie ix° f. Intrat mors per fenestras
nostras Porte sunt vite optima studia
per que venitur ad mysteria patris
unde psalmo ix° ut annunciem omnes lau
dationes tuas in portis filie Syon Sa
cramenta et initia fidei unde Luce xi° b.
que pulsantibus aperiuntur ad occulta
unde j Corinthiorum ii° Que oculus non vidit
nec auris audivit prophete apostoli et ceteri
doctores qui per bonam doctrinam ad vitam
ducunt Sicut heretici per malam doctrinam
ducunt ad interitum Doctrina sacre scripture
unde psalmo Cxvii° Aperite mihi portas
etc i. doctrinam sacre scripture que docet
iustitiam Porte intrandi ad inf
ernum due sunt / cupiditas temporalium
et timor amittendi ea Porte intra
ndi ad gloriam sunt due / cupiditas
celestium et timor gehennalis vel bap
tismus et penitentia Porte nove sunt
in utraque Jerusalem / prima porta vetus
sunt angeli qui dicuntur porta vetus
propter vetustatem eorum / ad literam Erat
in Jerusalem porta vetus que fuit intra
ab eo tempore quo civitas dicta est Salem
i. pax literam in scriptura angelica abie
cto angelo apostata pax insinuata
est Secunda porta fontis scilicet patriarche
quia per eos primo via ostensa est
ad fontem Christi primo unde Abraham pro
videndi via ductus est ad literam
Hec porta ducebat ad fontem Gyon

Tercia porta nebulosa sancti prophete
quia sub quadam nube et veritatis
viam docuerat ad literam hec porta
pro sui altitudine nebulosa dicebatur
et prophete pre altitudine intelligentie
iure hoc nomine censentur. Quarta por-
ta clausa est beata maria de qua dicitur
Ezech. xliiii° c. porta hec clausa erit
non aperietur vir non transibit per eam
et erit clausa principi princeps sedebit
in ea ut comedat panem coram domino.
Dicitur porta clausa quia fuit virgo ante
partum in partu et post partum unde
non transiit per eam id est maria non
concepit opere viri sed opere spiritus sancti
clausa fuit principi id est ad honorem prin-
cipis id est ad honorem filii dei. Princeps
in ea sedebit propter humilitatem notat et
dei filius in ea se humiliavit ut come-
deret panem coram domino id est volunta-
tem patris impleret sicut ipse ait Io.
iiii° c. Meus cibus est ut faciam volun-
tatem patris mei etc. Quinta porta
equorum apostoli ad literam porta ista
fuit ante templum usque ad quam
in equis ascendebatur. Per hoc apostoli
sunt porte equorum quia qui intrave-
runt per hanc intrant ut ad templum
quod est Christus usque ad hanc portam
sederunt in equis superbie sed intraverunt
per hanc portam de equis superbie
descenderunt et humiles intraverunt.
Sexta porta sterquilinii sunt mar-
tires porta sterquilinii ad literam
dicebatur porta per quam sordes ci-
vitatis effluebant. Martires ergo
dicti sunt porta sterquilinii quia
corpora eorum tanquam sterquilinia
reputata sunt et sanguis eorum tan-
quam vilis effusus est. Septima porta
scutariorum sancti prelati ecclesie ut august.
ambros. et alii. Ad literam hec est
porta per quam de domo regia ad tem-
plum intrabatur in qua erant armati
domum regis custodientes. Dicti ergo pre-
lati sunt porta scutariorum quia per custodiam
eorum de domo regia id est de ecclesia mi-
litanti transitur ad templum celeste et
ibi sunt qui domum regiam clipeis auc-
toritatum sacre scripture muniunt. Oc-
tava porta piscium sunt boni subditi
in claustris qui ad modum piscium vitam ducunt
pennis super aquas huius mundi elevati
ne lateant in scenis viciorum. Nona
porta vallis sunt virgines que dicuntur
porta vallis id est per vallem humilitatis intrant
unde beata virgo maria solam humilitatem
commendans dicit Luce i° c. Quia
respexit humilitatem ancille sue. Hec
sunt porte in quibus sedebit vir nobilis
unde prov. xxxi° c. Cum sederit cum
senatoribus terre. Idem sunt porte qui
et senatores quia sancta et bona vita
etiam vixerunt et regunt. In hiis portis
sedebit deus quia in sanctis suis requie-
scit deus. Cum hiis senatoribus sedebit
deus quia cum hiis iratos iudicabit
Capitulo iii° c. et act. xx vii°. Ante
has portas ducentur inferi velint
nolint iudicandi cum in manibus
senatorum unde ps. c. xlix°. Erunt
gladii ancipites tam in anima quam
in corpore inferos ferientes ibi eos
omnino accusabunt subditi prelatos
et prelati subditos quia eis in bonis
non obedierunt et quod potuerint tunc
dicere qui in porta veteri erant scilicet spi-
ritualibus ordinibus certe dicere potuerunt.
Nota de novem choris angelorum
et eorum officiis et accusatione secundum
quod nobis vocantur cherubin, quidam
seraphin et nos ab hac sagittas
ut essetis seraphin id est caritate fer-
ventes et noluistis opera dei inde
ut essetis cherubin id est scientia plenitudo
dicta scientia id est magna creatura sine qua
multi salvabuntur sed scientia quam fuerit
est et noluisti laborare ut esses

tionem ut vosmetipsos iudicaretis et
ita in me non iudicaremini et noluistis.
Vos consuluimus vobis prelatis et ceteris
omnibus suggessimus ut vos motibus
bestialibus dominaremini, quod suadere
pertinet ad dominationes et noluistis. Vos
voluimus ut reverentiam exhiberetis maio-
ribus vestris quod pertinet ad principa-
tus officium et vos eciam creatori vestro
revereri noluistis. Coercuimus a vobis
adversas potestates quod patet ad potestates et
vos eas vobis attraxistis. Vos fecimus
vobis mirabilia quod est virtutum ut
regem vestrum laudaretis et vos non
curastis. Vos revelavimus vobis ma-
iora et minora quod est archangelorum
et angelorum et vos revelatori cogitationes
vobis ascripsistis. Ite ergo maledicti
etc. Et quid illi de porta fontis dicere
poterunt. Vos primi vos ad fontem
primum viam ostendimus et viri vestri pre
omnibus de eadem linea provenientibus
dictum est Gen. xxvi° c. In semine
tuo benedicentur omnes gentes sed no-
luistis benedictionem et elongata est a vobis
Ps. C viii°. Elegistis maledictionem
et veniet vobis. Ite ergo maledicti
etc. Mt. xxv° c. Et quid illi de porta
nebulosa dicere poterunt. Vos vobis
veritatem aperuimus et si vos aliqua
obscura dupliciter multa tamen vobis
locuti sumus aperte que vos ad
salutem sufficere poterant sed audire
noluistis. Et quid porta clausa.
Ego singulari assensu media similiter
vobis nos beneficium meum contempsistis
Sed eo modo impletum est quod dicit ore
prophetico videlicet Luce 1° c. Deposuit
potentes de sede et exaltavit humi-
les. Ve vobis qui fuistis potentes
estis depositi et qui erant humiles
sunt exaltati et qui erant esurientes

inanes impleverunt bonis et qui fuistis
divites inanes dimittimini. Ite ergo
maledicti. Porta equorum dicere
poterit in omnem terram exivit sonus
noster et Christum nobis revelavimus et
contempsistis. Ite ergo maledicti. Por-
ta sterquilinii quid dicet hec. Vos
infuscati vitam vestram etc. Sed certe
quo computati sumus inter filios dei et
inter sanctos sors nostra est. Et quid
valuit vobis superbia vestra quid divi-
tiarum iactantia. Certe transierunt
omnia velud umbra et vobis non
restat nisi dampnatio eterna. Ite
ergo maledicti. Et quid porta stu-
[illegible]. Vos armati fuimus pro
defensione dei domus nos panimus
vos quantum in nobis fuit doctrina
vita [illegible] sed pastum non
habuit in nobis effectum quo nulli sa-
turati sunt nisi volentes vos ergo
pati oportet eternam famem. Ite ergo ma-
ledicti. Et quid porta piscium. Vos
in aquis mundi vobiscum constituti
quibusdam pennis virtutum super aquas
nos [illegible] vobis prebentes om-
nibus ut ita faceretis et vos elegistis iacere
in sterco unde de sterco viciorum oportet
vos transire ad fetorem viciorum.
Ite ergo maledicti. Et quid porta
vallis id est [illegible]. Nota porta vallis
respiciebat vallem Iosaphat que interpreta-
tur iudicium unde datur intelligi quod [illegible]
iudicabuntur. Poterit ergo dicere viris
et maxime clericis. Vos viri et
maxime clerici nullam potestis ha-
bere excusationem presertim vel de fra-
gilitate carnis vel de ignorantia
mentis quia vos nos que sumus
debilioris sexus et simpliciores vicimus
carnem mundum et diabolum supera-
vimus. Unde constat vobis ideo ho-

supprasse quia noluistis. Itē quo ma
ledicti etc. ezech. xxv°. g. Et ad quid
ipse iudeos supinus dicere poterit chu
sim et sitim etc. Item alia dicere
poterit. Corpus et animam et alia
bona que habuistis accomodaui
vobis et in reddere noluistis, sed
potius inimico dyabolo dedistis. Et
stetit ad hostium vestrum vt paup
rimo mendicus et non recepistis eum
sed quasi infans asperitatibus affecistis
Audiuimus quid dicturus sit malis
quando sederit nobilis vir ille cum sena
toribus terre pro. xxxi°. c. Degeud
ergo et disponamus dum tempus
habemus. Porta fidei vnde pro. c.
xxxvi°. Cum loquetur inimicis suis
in porta. i. quando disputabit cum
hereticis pro fide defensore. Porta
operis iustitie vnde Iob. xxix°. c.
Quando procedebam ad portam ciuitatis
i. quando exiui expeditus ad opus iusti
cie coram aliis. Porta celestis
ab hac vita ubi
intus stans ostendit ad portam quando electus
celestis habuit
ad portam quando electus quisque in fide
Exire vincat ad exitum suum ab hac
vita reddamus summo cum laude quod
ut cum christo esse possit. Porte pre
dicatores vnde Ysa. liiii°. Et
portas tuas in lapides sculptos
quia domus ecclesie per predicatores
bonis actibus ornatur. Porta ti
mor bonus et amor bonus vnde pro.
xciv°. Introite portas eius in con
fessione. Porta malus timor male
humilians et malus amor male incitans
vnde pro. xiii°. Qui exaltas me
de portis mortis. Porte virtutes mo
rales vnde pro. cxvii°. Aperite mihi
portas iustitie i. virtutes bonorum

morum in notans faciente. Porte quasi
scripti corpore inter. Vii. neemie. xiii. b.
Et imat ut non intrent onera per
portas suas in die sabbati, quia quod
quot in ciuitate celestis quiete sunt
admittere vanitates nec per visum
nec per auditum timorositate nec
per olocaustum voluptate nec per
gustum et acietate nec per tactum
impuritate debemus. Porte consue
tudines praue vnde pro. c. xvi°. quia
continuit portas ereas etc. i. diuas
prauitate consuetudines destruxit. Por
te doctrine hereticorum vnde mat. xvi°. d.
Et porte inferi non preualebunt aduer
sus eam quia vere fidei confessionem
doctrine heretice non possunt resistere
Porte doctores magni vnde
Iob. xli°. b. portas vultus eius quas
apparuit quia deceptionem impiorum
doctorum sic ecclesie reuelauit. Porta
vltimum iudicium vnde pro. xxxi°. f. Nobi
lis in porta vir eius, quia in vltimo
iudicio sublimis apparebit christus
et gloriosus qui hic fuit humilis
et iudicatus

Possum hic verbum ponitur quia
pro conuenit, vnde Ieron. ad
deus omnia possit non potest facere
de corrupta ut sit virgo. i. non conuenit
ei. Sit plato non potest dare prebendam
infamem persone. i. non conuenit vel non debet
ponere corruptam in iure virginum
vel sic non potest facere de corrupta ut
sit virgo. i. non facit. Quandoque ponitur
pro possibilitate

Potestas dicitur iniciatiua a deo ipso
deus vnde pro. xciiii°. In
manu eius fines terre. Confir
mata i. aliquis angelus de pre
nouem ordinum angelorum vnde i pe.

p(ro)fatione cavit(ur) adorat demones tec
hunt p(otes)tates Mathias vi inspta q(ue) est
facultas b(e)n(e) faciendi vel male vn(de)
Jo. xix° q. Om(n)is p(otes)tas a deo e(st) gra
tuito collata vn(de) ad pylatu(m) cristus
Jo. xix° b. Non haberes in me p(otes)ta
tem Concessa qua dyabol(us) vel aliq(ui)s
malus h(abe)t p(otes)tate(m) noce(ndi) bonis in
exterioribus vnde d(icitu)r in p(otes)tatem
Permissa qua dyabolus torquet
malos in(ter)ius et exterius vn(de) ex
ercet dyabol(us) p(otes)tate(m) sup(er) malos
tanq(uam) sup(er) gregem suum Potestas
est habilitas bn(e)faciendi s(ecundu)m gra
vn(de) Jo. i° b. Dedit eis p(otes)tate(m) fi
lios dei fieri Abilitas malefaci
endi que po(tiu)s dicit(ur) impotencia
q(uam) potencia vn(de) humana nat(ur)a
ex p(ec)c(at)o subiacet infortunio q(u)ia
q(uod) vult et facit Potestas est
auctoritatis / h(abe)nt sibi retinuit
dominus Potestas excellencie h(abe)t
sibi retinuit ut sac(rament)a d(iv)ina no(n)
esset ut suo(rum) a suoribus tradita
ut baptismus eukaristia et huius
modi Potestas ministerij q(uam) mi
nistris tradidit ut ministerio no(n) p(otes)ta
te solverent et ligarent Mt. xvi° c.
et Jo. xx. f. P(otes)tas dyaboli est p(er)
captitudo nocendi quam h(abe)t a deo s(ecundu)m
o(mn)i(u)m suo merito / execucionem mali
gnandi q(uo)d h(abe)t a seipso s(ecundu)m p(ro)p(ri)a malicia
sua / facultas subvertendi quod no(n)
h(abe)t nisi ab hominibus

Predestinacio d(icitu)r q(ua)tuor mod(is)
ab eterno vn(de) Jo. viii° quos eli
git deus p(re)destinavit non
bonorum meritis sed gr(ati)a tamen in temp(or)e
gr(ati)e opposito no(n) eligentibus
meritis ho(min)is / p(ro)ut iusticie / eterne

gl(ori)e retribucio In hijs q(ua)tuor p(re)dic
tis articulis sunt causa vltimi P
redestinacio h(abe)t duos effectus v(idelicet) in
p(rese)nti ad iusticiam s(ecundu)m app(ro)p(ri)os gr(ati)e
aliud in futuro ad corona(m) i(d est) vita(m)
eternam / et primu(m) h(abe)nt multi qui no(n)
h(abe)nt s(ecun)d(u)m / quia nu(n)c iusticiam habe(n)t
ad t(em)p(u)s i(d est) caritate(m) et no(n) salvabunt(ur)
Et multi s(ecun)d(u)m habebunt qui m(od)o
no(n) h(abe)nt primu(m) / q(uia) nu(n)c caritate(m) non
h(abe)nt s(ed) habebunt Ex(em)p(l)u(m) vero d(icitu)r q(uod) p(re)sci
tus melior est q(uam) p(re)destinatus p(ro) m(od)o
est m(od)o q(uia) p(re)destinatus nil pot(est) m(od)o

Precium est quo emimus vitam
eternam s(ed) bona op(er)a s(ed) no(n)
est sufficiens vn(de) Mt. xvi° f.
Quid co(m)mutacio(n)is dabit ho(mo) p(ro) a(n)i(m)a
sua / et Job. ii° c. pellem pro pelle
Cristus aut(em) sufficiens est p(re)ciu(m)
quo emimus vitam eternam Pre
ciu(m) q(uo)d emimus vn(de) Jo. xviii° b.
H(ic) est aut(em) vita eterna ut cognoscant
Predicacio preter
P suspenditur quinq(ue) de c(aus)is indig(ni)
tatem auditor(um) vel p(ro)p(ter) tor(por)em
i(m)mundiciam vel p(ro)p(ter) tor(por)em obstinacioni(s)
vn(de) Mt. vii° b. Nolite s(an)c(tu)m dare
canibus / Cass(iodorus) aut(em) B(ene) cum obstina
tionis est p(re)dicare obstinate q(ui)nq(ue)
p(ro)p(ter) tor(por)em insufficiencia(m) vn(de) Jo. xvi° c.
Multa habeo vobis dicere / Quinq(ue) p(ro)p(ter)
m(od)um ne indignu(m) auditores p(ro)p(ter)
s(er)uos sal(utis) vn(de) Ps. xxxvii° Ego aut(em)
tanq(uam) surdus no(n) audiebam dixit x(ristu)s
vel p(re)sentes a q(ui)bus / Quinq(ue) ne vilescat
q(uia) p(re)dicacio s(i) assidua sit vilescit
Et p(ro)p(ter) o(mn)ia p(re)dicta dicitur Cr(isostomus) Plato
vt det illis cibum in t(em)p(or)e oportuno
Mt. xxiiii° g. In t(em)p(or)e d(icitu)r no(n) semp(er)
Tunc maxime p(re)dicacio dulcis esse
dicit(ur) s(ed) doctrina cu(m) p(re)dicatores

quod loquitur ore implet opere
In predicatore quatuor sunt attendenda,
qualitas personarum et vocis. Non enim
omnia omnibus dicenda sunt nec
margarite porcis dande. Qualitas
vocis quia omne quod est nimium
vertitur in vitium. Locus. Non enim in omni
loco sed congruo. Tempus unde Ecc.
iii. b. Omnia tempus tacendi et tempus
loquendi sit. tempus discendi et tempus
docendi. Tempus in scolis disputandi
et tempus in ecclesiis predicandi.
Contra illi scolastici qui disputando
in scolis volunt mori. Nonne de sin-
gulis operibus cum sunt per se opera-
tum incipiunt ad predicatores non
dominus invitat dicens ad sponsam
Cant. ii. d. Surge propera amica mea
columba mea et veni. Surge. id est
desiste de tua contemplatione ut aliquid
mihi lucreris. Surge dico a con-
templatione ad tempus. fuge ab amore
tenerorum propera quia iam tempus huius
est. et iam messes albent. Surge id est
interrumpe contemplationem, labora magis
tempore aliorum. amica mea per amorem
languido. columba. id est simplex et non
livida. formosa mea per morum pul-
critudinem. et veni tuum venire est
alios instruere. veni inquam ad im-
pediendam proximis salutem. et curam sa-
lutis. et per studium sedule predica-
tionis cum magna gravitate. ad
nubilas meas invitat, respice Can.
d. ciceribus te venire si tam vaca-
re contemplationi. sed melius venias
per laborem huius mundi. propter dilecte
tua non debes dimittere predicationem
quia Christus qui in magna quiete erat
cum patre. quod suis predicatore incepit
unde Cant. iiii. c. Vox turturis au-
dita est in terra nostra. Et sic illud
Leonard plr Cant. v. a. Sed licet inter
spirituales dicunt sancti quod maior est
fructus predicatoris quam quietis. et
auctoritas est. Non est perfectus predicator
qui propter contemplationis studium operanda
negligit vel operationis instantia con-
templanda prohibuit. quod idem est Deut. in re-
lege de quolibet sacerdote vel christiano
vel prelato. Non enim perfectus est christianus
qui utrisque non utitur. Magis ergo per-
fectus est eorum vel prelatus aliquibus
utrumque non ait unde est quod summus
pontifex vacat vite active in
sabbatho de quo dicitur sabbatum va-
cat. quia dominus propria elemosinam
dat in illa die papa nec dat quia
eodem die gloriosum convivium para-
tum est salvatori in domo Marthe.
et cum interfuit Lazarus quem resuscitavit
et multi alii iudei qui venerant vi-
dere Lazarum qui multa narravit
eis de penis inferni et purgatorii unde
Iosue ii. g. Raab ut salva reten-
ticulum coccineum in fenestra posuit
per fenestram omnes predicatores per
rubeum filum predicationis passionis Christi intel-
ligit et non alii predicatores salva-
buntur. Contra dubius est Isa. lviii. a. Clama
ne cesses et clama aperte abiecto
timore ne cesses a predicatione exalta
vocem tuam ut ab omnibus possis
audiri. Et aptius dicitur Isa. xl. b.
Super montem excelsum ascende tu qui evan-
gelizas Syon et amica propter meo
stellam q. d. ad hoc pertinet respice stellam
terminus maiora et excellentius ut sub-
latam hominum et timori. et do-
mini Jacob petro minora. Clama per
confessionem. clama per satisfactionem. Clama
corde ore opere. Vox clamantis gu-
cum petum excusando Gen. iii. a.
Serpens decepit me. Sed clama

cum dauid ps. l°. Tibi soli peccaui
Clama quia xpc docens lugens et
moriens / Docens vnde luce vi° a
dicit dicens clamauit / Qui habet aures
audiendi audiat / Lugens Johannis
xj°. f. Lazare veni foras / Moriens
vnde hebre. v°. d. / Qui in diebus
carnis sue preces supplicaciones que ad
deum qui posset eum saluare fecit
Clama ergo cum ysaia dicitur lxij. a.
propter syon i. reges et principes non
tacebo immo annunciabo aduersa non
propter ierusalem non quiescam i. propter sacerdo-
tes vnde ysa. lxij°. a. / Donec egrediatur
ex vtero virginis sic splendor i. xpc
patris splendor vnde sap. vij°. c. Et
sol iusticie Et malach. iiij°. b. iustus
a quo omnis iusticia et saluator i.
ihesus eius i. caritas ut lampas ac-
censa in cordibus fidelium Joh. viij°. c.
Qui dicit Ego sum lux mundi
Dico non tacebo quia predicator non
debet tacere nec eciam parcere nec peccata
dicit ysaie vj°. c. Ve mihi quia tacui
et ideo non debet tacere quia predicator
inique amittet mercedem suam / siue
auditor audiet siue non Ethiops
pelle non mutat / sicut intrat et
niger exit et immundus tamen non
polluit predicatorem Qui bene dicit et
male viuit seipsum occidit Multi
hodie docent verbo sed totum destru-
unt / Melius docere vita quam lingua
melius opera quam verba Nota quod predica-
cio martirium virginitas habent aureolam
priuilegiata sunt

Predicatores dicuntur celi quia sicut in celo
sunt predicatores celestia vnde ps.
xviij°. Celi enarrant gloriam
dei per vitam et per laborem vnde ad philip.
iij°. Nostra conuersacio in celis est / Per
spiritum vnde hebre. vij°. e. Excelsior ce-
lis factus Predicatores

quoque dicuntur oculi columbarum vnde Cant.
j°. g. Sponsus ad sponsam Ecce tu
pulchra es amica mea i. in corpore / ecce
tu pulchra in anima / oculi tui columbarum
i. columbini i. simpliciter intelligentes in-
tuentes quia nichil aliud nisi deum que-
runt et caret felle et inuidia oculi
i. predicatores tui qui prouidet tibi
ut oculi columbarum i. quasi columbe Pre-
dicatores dicuntur columbe in quorum specie
spiritus sanctus apparet ideo quia et spiritualem
intelligenciam et omnia spiritualia dona
nomine columbe designantur Columba caret
felle / rostro non ledit / in cauernis
petre nidificat alienos pullos nutrit
iuxta fluenta manet / meliora grana
eligit / gemitum pro cantu reddit / gre-
gatim volat alis se defendit Predi-
cantes iuxta fluenta doctrine scripture
meliores eligunt sententias / homines alie-
nos exemplo nutriunt documento verbo et exemplo
Si quando bonas sententias in scripturis inue-
niunt non rapiunt / ira criminali ca-
rent / in fide plagarum xpi refugium
habent / quod est in cauernis petre nidificare
gemunt pro peccatis suis et alienis
Sicut enim alii delectantur in cantu ita
isti in celis ululare et gemitu / quia ge-
mitus animis et affectum quem sit pe-
nitencium / gregatim volant i. catholi-
cam tenentes fidem ascendunt ad alta
gressibus bonorum operum alas virtutum alis
se defendunt i. suis patrum visum pe-
riculum animi preiudicauerint Sicut dauid
qui spiritum prophecie quem amiserat recu-
perauit Predicatores nichil boni
a se sed dei gratia possunt habere vnde sicut
laborat extra lingua predicatoris nisi
operetur intus deus saluator Predi-
catores dicuntur aqua quia rigat vnde
j. Cor. iij°. b. Ego plantaui apollo
rigauit Item ysaie xlv°. b. Rorate
celi desuper / quia inundat vnde Jo. xv. a.

Item mundi estis per sermonem quem
locutus sum Simus vobis ergo clari
liberi arbitrii generare sicut videtur in
Hebr. vi° c. Terra superveniente sepe
suscipiens imbrem et germinat her
bam oportunam illis a quibus coli
tur accipit benedictionem a deo ergo calorem
sedant vini ad Ephe. v° a. Nolite
inebriari vino in quo est luxuria. Re
dicatores prelati dicuntur quibus labia co
co alijs apperiantur vnde Cant. iiii° b.
Sicut vitta coccinea labia eius. Sed
expositores pro re dicunt sectas labia
predicatores, quibus vitta sicut capillos
constringit sic predicatores constringunt flu
xus et sed cogitationes in cordibus
doctrina et vita cuiusque cottem ut scilicet
Sicut vitta coccinea quia coccum est rubei
coloris ita predicatores ardore caritatis
lucent, quibus dentes eo quod terunt
et exponunt sacram scripturam vnde Cant.
vi° c. Dentes tui sicut greges ton
sarum omnium que ascenderunt de lava
cro i. e. de baptismo et ideo dicun
tur dentes quia petram rodunt et scripturam
atterunt, quibus gene quod abundanter
scripturarum et auditoribus reddunt co
mestibilem, et sicut in genis notatur
pingendo pudore ita pudorem et castita
tem predicatores. Sed summi prelati gene
dicuntur in quibus est eminencia sicut den
tes quod docentes, dentes genere
inferiores sunt prelati vnde quod gene
dicantur habetur Cant. iiii° b. Sicut
fragmen mali punici gene tue
absque eo quod intrinsecus latet quod dicit
licet sic magna exterius appareant
maiora tamen in occulto retinent que soli
deo est oculi videt, quia pulcre gene
tue in opere exteriori absque eo quod
intrinsecus latet i. absque discretione
que soli deo nota est vel absque deo est
i. absque invisibili eterne caritatis re
tributione i. preter illud decorem quod videbitis
dominum facie ad faciem i. Cor. xiii° g.
Per genas in quibus pudor notari
solet predicatores designantur qui pudi
bundi sunt et casti quos pudet ma
le agere. Et non tantum gene sed eciam facies
dicuntur, quia ex deo bone vite cogitationes
bene operandi prestant alijs, et non quod
integro malo sed fragmento mali pu
nici comparantur prelati, pro rubicundidatem
et carnis maceracionem, quod rubore
habet in se i. martirium et opus suum
et candorem virtutum, inmaculata eciam
que sequuntur sed absque eo quod intrinsecus
latet ut supra. Predicatores eciam sunt
quia, pastor qui predicat virtute pa
stor predicat veritatem in eterna officio
suo et est diligendus, fur qui predicat
fraudulenter et quod abiciendus, fur
virtute despicit et dissipat et ideo
abiciendus, mercenarius qui predicat
questuose et est tollerandus, vnde per apostolum
ad Philip. i° d. Sive per occasionem sive
per veritatem predicatur Christus in hoc gau
deo et gaudeo sed semper a pastoribus
eciam sive mercenariis ut laicum
gaudeo et gaudeo et non de avaricie
tua et amicitia tollerandum dico
quia si hodie mercenarij expelle
rentur et eciam pauci manerent et
vos sicut conplanat ad Ephe. iiii° b. Ibi
neminem habeo ita tam vnanimem
qui sincera affectione pro vobis sollicitus
sit dicit sed quod paulus scribit tunc
nullum habebat filium nec pastorem cum
nisi Timotheum sed multi essent merce
narij tamen eo quod per voluntatem predicabunt

Predicatores sive prelati dicuntur oculi
quia perspicaciores sunt. Sicut enim oculi pro-
vident corpori ita prelati subditis. Ocu-
li dicuntur Cant. 1° c. ubi Oculi tui pulcra es
amica mea / quia pulcra es et decora
operatione predicationis intrinsece et
extrinsece. Oculi tui columbarum i. pre-
dicatores vel oculi tui i. sensus tui
et intellectus quos habes in sacra
scriptura vel sacra opera exteriora co-
lumbarum dicit quia in specie columbe spiritus
sanctus apparuit. Predicatores dicuntur
capilli quia sponte pauperes sunt et sicut
capilli adherent capiti ita isti Christo.
Capilli dicuntur Cant. vi° c. ubi Capilli
tui sicut greges caprarum qui ascenderunt
de monte Galaad i. de Christo. Gala-
ad enim interpretatur acervus testimonii i.
martirum vel Christi. Predicatores
dicuntur collum ut Cant. iiii° c. Sicut
turris David collum tuum que edi-
ficata est cum propugnaculis. Collum di-
citur quia per illos vim domini
ad membra transmittitur. Collo capita
puta sustentatur et regitur. Ita ecclesia
per illos membra collo ecclesie mediante
capite membra coniunguntur. Ita
ecclesia mediatoribus capiti Christo. Predi-
catores dicuntur turris propter constan-
ciam et fortitudinem quod habent ad
edificia fidei defendenda, quia quod
facit turris in civitate hoc ipsi in
ecclesia faciunt. Et quod turris dicitur di-
citur ut Cant. iiii° c. Sicut turris David
collum tuum, et quia perfectius collum
tuum i. robustiores sunt sicut turris
i. comparantur turri David i. Christo maxime
forti que edificata est ad tutelam
fidelium cum propugnaculis i. ad for-
tissimis dictis sacre scripture suis

Et turris speculatoria ut Ezechielis 3
orbis fortitudinis nostre Syon. Per hanc
turrim speculatores sunt vigiles. Pre-
dicatores dicuntur ferculum quia per eos
alii ad celestes epulas levantur vel
quia ferunt Christum per orbem terrarum
sicut currus et quadriga currus. Dici-
tur thronus quia in eis sedet deus
et iudicat de singulis et quia thronus
et quadriga et ferculum dicitur. Habetur
Cant. iii° c. Ferculum fecit sibi rex Sa-
lomon de lignis libani. Ferculum
dicitur portatoria sella dicta a feren-
do in qua sedet et iudex et est sensus
ferculum i. thronum vel quadrigam fecit
sibi rex Salomon de lignis libani i.
Christus de fortioribus celi speciosis odo-
riferis imputribilibus et candidis.
Predicatores dicuntur turtures ut
Cant. ii° c. Vox turturis audita est
in terra nostra. Sicut enim turtur non habet
nisi unum sponsum nec cantat nisi
gemendo ita et isti solum Christum habent
sponsum et gemunt peccata pro
peccatis suis et delictis aliorum. Pre-
dicatores dicuntur cedrus et ligna
cedrina i. fortes qui portant pon-
dus ecclesie. Sicut enim cedrus que ar-
bor est imputribilis non sunt fructus
et odor vermes et serpentes occidit.
Ita et isti quando eorum caritate sal-
tem spe et predicatione sua et bo-
na fama interficiunt vitia in cor-
dibus aliorum.

Prelati dicuntur vigil quia vigilans
in alto excubat. Ita et prelati
ecclesie ut Ysaie xl° c. Ascende
in altum tu qui evangelizas Syon
quia undique conspiciat ut Cant. 1° c.
amore oculi appellantur. ut et
galli per quod prelati intelliguntur quemadmodum

ventus se inflectit quia predicator ad
persequentem se opponit / quia vigil
alios a sompno excitat sic prelatus
vnde Ephe v° c / Surge qui dormis
etc. / quia vigil solacia vigilancium
habet Ita et prelatus vnde prouerbio c. xxiiii°
Cantabiles erant michi iustificaciones tue
ut musica instructa Prelatus
qualiter se habere debeat erga subdi
tos apostolus ostendit dicens ad Galat
vi° / fratres et si occupatus fuerit homo
in aliquo delicto etc. ad prelatos loquitur
hic apostolus spiritualiter docens qualiter tra
ctare debeant subditos quia fratres sunt et su
periores ideo hos alloquitur quia
firmiores esse debent ne inflacioni bone
vite enim qui pro peccato est corripiendus
est spiritualiter corrigendus et absciendus
q. d. non hic fatiatis quod dixi fratres si aliquis
preoccupatus fuerit i. improuide lapsus
ut negat virtute non est mirum quia
homo est qui infirmus / preoccupatus
dico non ex industria sed in aliquo delicto
id est in usitato quotidiano peccato si hoc
inquam fuerit vos qui spirituales estis
non ideo desperate sed instruite hominem
in spirituali lege i. tenabiliter et leni
ter / ideo leniter instruite quia fratres
estis / et si superior es ita fac ut di
xi cum predicas teipsum ne et tu temptere
quia singulis est ne et deo permit
tente in simile cadas Prelatus dicitur
aliquo arcus vnde prouerbio xxviii° Estate
duos filios arcitenentium i. subditos in
fide genitos a maioribus Agnus
dicitur vnde ysaie i° / cognouit bos
possessorem suum per et asinus presepe etc.
bos dicitur pro prelate asinus pro subdito
presepe sacra scriptura et ratio quia la
tent diuinitas Prelatus dicitur bos

per multa que in boue attenduntur
bos ruminat et ita prelatus per iuge
diuine legis meditacionem bos habet cornua
et prelatus pro cornibus debet habere singu
lariter testamentum ut possit hereticos
ventillare vnde in metra potest sic
duo cornua designantia veteris et noui
testamenti bos findit vngulam et pre
latus dilectionem dei et proximi habet per fide
nem in christo bos enim exarat et prelatus
verbo predicationis corda subditorum Tales
boues cognouit possessorem suum Secundum cognitio
alia in presenti alia in futuro Cogni
tio que habetur in presenti enigmatica
est que erit in futuro compresen
tia i. Corinth xiii° /
Princeps est christus vnde ysaie ix° /
Pater futuri seculi princeps pacis
christus illius futuri gaudium prestat
patrem hic in astra debuit Princeps
intelliguntur aliqui de angelis vnde
Dan x° c / Ecce michael vnus de prin
cipibus etc. / quia primus inter angelos
michael est / De demonibus vnde Io
xiiii° c / venit princeps mundi huius
etc. / quia demones qui regibus dominantur
sed diabolus non sunt inuenit in christo
De bonis hominibus vnde ps. xlvi°
Principes populorum congregati sunt cum
deo abraham De malis hominibus
vnde ysaie i° c / principes tui infi
deles tamen de bonis quam de malis
vnde Eccl x° c / Diis non detrahes
et principibus populi tui non maledices
Principes prelati qualiter vnde ysaie
xxxii° / Non vocabitur princeps is
qui insipiens est quia ipse sapientiam non
habet alius in regimine precipere non debet

Principes venti homines et unde le(gitur) ysaie
ad(e)m aliaz bruz principes voca(n)t desert(i)
muri urbis .i. vent(us) tunc vocat magna
mira desp(ic)iunt atque corrupit Ori-
geni in intellectu ut leuiter Ysaie
Bi peccauit principes .i. st(atu)s animi
intellectus hominis. Principes ap(osto)li unde
psalmo xliiii(o) Constitues eos principes
super omnem terram quia xpc ap(osto)los po-
suit prelatos in uniuersa ecclesia. Prin-
cipes rectores ecclesie ut in Cantico
anime .i. Regum n(ono) b(eata) Erigit pauperem
ut sedeat cum principe quia deus exal-
tat humilem ut posset cum rectoribus
ecclesie. Principes sunt superbi unde
Job xxxiiii(o) Qui non accipit perso-
nam principum .i. non honorat perso-
nas superborum. Principes hereticorum
unde Job xxix(o) b. Principes cessa-
bunt loqui qui eciam desp(ic)iunt
hereticorum errores. Principes mali
comparantur vespilionibus quia faciunt per furtum
iudicium unde psalmo lii(o) Iuste iudica-
te filii hominum quia tortuose incedere
unde psalmo xi(o) In circuitu impii am-
bulant quia dolose unde dictum est
hominis luce xviii(o) g. Ite dicite
vulpi illi quia sunt fraudulenti corde
ut Ysaie xxix(o) c. Ve qui profundo
estis corde ut a domino absconderetis
iudicium consilium Ecclesiastici xviii(o) c. Profundum
est cor hominis et inscrutabile et
quis cognoscet illud.

Primogenitus est xpc quia nullam
ipsum cum vnius a peccato. Unde
Jeremie xxxi(o) Nouum faciet deus
super terram femina circumdabit virum
quia an(te) ipsum nullus de virgine natus
unde luce ii(o) a. Impleti sunt dies
marie ut pareret et peperit filium
suum primogenitum [illegible] in gloria unde

Ad Romanos viii(o) f. Primogenitus deus in multis
fratribus. Primogenitus est fides unde
psalmo lxxvii(o). Percussit omnia primo-
genita quia in mente [illegible] boni est
fidem deus destruere permittit. Primo-
genitus initium boni operis unde deute-
ronomii xxi(o) f. Vos arabitis in primogenito bouis
.i. non ponetis in initio boni operis bonum.
Primogenitus superbia unde Job xviii(o)
Consumat brachia eius primogenita
mors quia quamuis bona opera que
impius facit initium omnis peccati su-
perbia corrumpit Ecclesiastici x(o) d.

Processiones tres sunt in ecclesia prin-
cipales. Una in purificacione beate
marie que incipit quando xpc
oblatus est in templo et symeon
et anna obviauerunt ei cum multi-
tudine hominum luce ii(o) d. In ramis
palmarum que incipit tunc cum duo
fideles super asinam urbem intrauit
pueri hebreorum obuiantibus ei et
dicentibus benedictus qui venit in
nomine domini. Et in illa obuiacione
legitur dominus fleuisse super urbem
et hic luce xix(o) e f. Ad hoc signifi-
candum quod non est sperandum in gloria
mundi. Tercia per tempus ecclesie septima
gaudiis lucta occupat. Inde est
quod passio legitur illa die. In ascen-
sione domini que dignior est aliis
que incipit quando ihesus quadraginta [?]
cepit discipulis ne ab ierosolimis
discederent actus i(o) a. Et videntibus
illis eleuatus est et audito ubique
gaudens sunt et tunc vere sicut omnes
in [illegible] Inde est quod pluries cum proces-
sione debet ire et redire usque ad
ecclesiam de qua exierunt et hec proces-
sio debet fieri solet quia feria
solet dici feria dominice diei. Et
dilatata ecclesia mutata est in die

dominica et quia tria vero sunt prin-
cipales processiones ut dictum est ideo
quedam earum non nisi ter in anno
scilicet in predictis diebus ad processionem
exeunt quia de hiis tribus omnes
alie originem habuerunt / et omnes
processiones fiunt in rememoratione
alicuius statum eius / quando vero sit pro-
cessio pro aliquali tribulatione repre-
sentat illam qua fecerunt mulieres
sancte sequentes christum ad patibulum
Processio vero nunc dicitur supplicatio
vero nunc / stationes vero proprie dicte(?)
vitando fiunt ut Rome / et dicuntur
a stando quia stando gratiarum
actiones persolvimus et non reclinamus et
cantica exultationis cantamus / Leta-
nie fiunt pro periculo evitando
et ideo tunc reclinamus ventrem
terre aglutinamus / cantica letitie
non cantamus / et dicitur letanie
supplicatio vel rogatio sive leta-
nia a mortis recordatione Proces-
siones quedam sunt [illegible] quas
paschali tempore sic quietamus(?) so-
lempnia / tum de resurrectione mentium(?)
in pontificatum(?) / tum de resurrectione que
erit in futuro / Et proprie de re-
surrectione que est causa gemine
huius resurrectionis Ideo est summa gau-
diorum / Unde est quod cantamus
Christus resurgens ex mortuis etc. Pro-
cessionum quedam sunt minores quas
omni die facere debemus sed potissi-
mum in die resurrectionis / Hec autem
utiliter(?) fiant sunt necessaria cythara et
psalterium non quidem materialia sed
cordium que significant / psalte-
rium vero sonat a superiori et ideo
significat bonorum operum exhibitionem
Qui in terra(?) cytharizat et non psallit
non prosperat quia neutrum sine altero

valet laudandum deum / quia psalmo
lxxx° dicitur psalterium iocundum cum
cythara Processores(?) processionales
de cordis contritione in ore confessionis / de
oris confessione in condignam satisfactio-
nem hiis enim tribus modis peccatum mortale
remittitur Processiones duas ce-
lebravit dominus de celebrandas nobis
reliquit / scilicet illam que in ramis pal-
marum recolitur et illud quod in die ascen-
sionis celebratur / Et utraque de monte oli-
veti in urbem Salvator cum ... in
magna processione et gloria venit in urbem
Ista vero de monte oliveti in celum
quibus processionibus significatur due per-
fecte processiones / In parisius(?) circa(?)
in festis solempnitatibus precipuis
cum clero exeunt usque ad locum ubi
deus fuerat sermo ad representandum quod apostoli
exierunt cum clero de urbe usque
ad montem oliveti ubi deus ascendit in celum

Proditor quod veritatem(?)
Prodit qui mendacium loquitur quod secreta
revelat / qui accusat qui innocens(?)
et non probat / qui accusat et probat
sed per concept(?) sed non zelo iustitie sed
in deceptione(?) designatur

Peregre profectus est c Actus xxv° b
Homo quidam peregre proficiscens
i. christus peregre profectus est / quia
qui in locum carnis peregrinum humanam
naturam elevavit Peregre profectus est
diabolus quia descendit locum natalitie(?)
sue per superbiam et de celo est in aeris
regionem caliginosum qui deputatus
est ei per carcere usque ad diem iudicii
Peregre proficiscitur homo malus quia
qui filius prodigus qui abiit in regio-
nem dissimilitudinis ut luce xv° Pe-
regre proficiscitur homo bonus quia querit
singularitatem bonam de quibus vide
pro(?) eius Elongavi fugiens etc.

Item ro ad xii malorum vnit sed
dicit nolite conformari huic seculo
negm Pergle p fitat q marine
sup terrez vincis angelicam duat
vitam vita cum pueris reguato dr
xii Hebr xiii b/ Non habemus hic
manetem ciuitatem sed futuram
inquirimus Item pmittet deus si con
duce sez si mandata mea seruauer
itis Jo xv c/

Puer dr xpc ppt ea que dr sez
ppt puritatem simplicitatem et
obediam/ ppt offitium vn att xx
non veni ministrari sz ministrare/ ppt
paupertatem vn luce ii vulpes foue
as hnt zc/ ppt puritatem vnde
pro xiiii/ cum in gdr sincerula
Item i pe ii q/ qui petm non fecit
ppt humilitatem vn ad philip ii b
humiliat semetipsum/ ppt mansuetudi
nem vn ysay xv d/ sic ouis que
portatur ad victimam/ De vtroque dicitur
att xi d/ discite a me q mitis
sum et humilis corde/ ppt obediam
vn ad philip ii b/ vltimam christus
factus e pro nobis obediens/ Puer
xt vn ysay xi c/ puer puus mi
nat eos/ quia electos suos ne ini
do pa affectum adhereat xpc hu
militat per terrorem sine intus tenet
Puer dicitur agnus ppt etatem
vn att xxi c/ pueri hebreorum zc
ppt humilitatem vn att xviii/ Nisi
conversi fueritis efficiamini zc
ppt omnimodam puritatem vnde luce
xi b/ pueri mei mecum sunt in cubili
ppt simplicitatem vn i pe ii/ quasi
modo geniti zc/ Item aplus i ad Cor
xiiii d/ Nolite effici pueri sensibus

Item pso cxii/ laudate pueri dnm
super hoc hic b dr augy/ nemo
nisi puer intrat regnum celorum ppt
soliditatem vn Jo xxi b/ pueri
numquid pulmentum habetis/ Item
ysay lxv f/ maledictus puer cen
tum annorum/ puer centum annorum mo
rietur et peccator centum annorum male
dictus erit ille sz qui puerilitate diu
vixit deficiens virtutibus/ Puer ppt
iudaismum vn Joh vi a/ est puer
vnus hic i ppts iudaicus sensu puerilis
Pueri quidem innocentes vn ps cxii
laudate pueri dnm quia illi digne
deum collaudant qui ad instar puero
rum innocentes et simplices sunt
Pueri patris celestis sunt anime
vn luce xi b/ pueri mei mecum
sunt in cubili quia anime celestes
in eterna quiete exultat cum domino
Pueri iudei vn iiii Re ii g/ la
cerauerunt cetus quadraginta duos pu
eros quia quadraginta annos post dnm
passionem tu facti imperatoribus de
vastauerunt iudeos
Pueritia est puritate vn att
xxi c/ pueri hebreorum zc
Stoliditate de qua dicitur
ysay lxv f/ maledictus puer centum
annorum Tarditate vn Gen xxii b
pueri abrahe expectauerunt ad radi
cem montis cum asino/ Sic iudei
qui non audentes accedere ad myste
rium et ecclesiam ii dei adhuc
expectant cum tarditate sua do
nec abraham veritatis cum pueris
et reliquie istis salue fiant puero
ienter v incarnato filio ad iudi
cium veniente vbi iudicabit
viuos et mortuos/ prima com
mendatur/ secunda et tertia
reprobantur

Propheta dicitur qui predicit
futura ut David et huiusmodi
prophetes vide Exodi vii° c. ad
moysen Aaron erit propheta tuus
i. interpres et prolocutor. Propheta
quidam ex virtute ut Balaam Numeri
xxii° c. Similiter non possum
aliud quam quod posuerit deus in ore
meo. Quidam et ignoratum ut
Caiphas Iohannis 11° c. Expedit
unum hominem mori etc. Ti-
mebat enim ne romani qui locum
propter religionem peperceret submitti
erat religio tollere locum et gentem
Profundum e diuine
voluntatis quam hic deprimit
et hic eligit vide Ro. xi° c.
Quam incomprehensibilia sunt iudicia
eius. Scripture vide psalmo xxxv°
Iudicia tua abyssus multa et
psalmo xl° Abyssus abyssum inuocat
Iudice vide prov. xviii° c. Peccator
cum venerit in profundum con-
tempnit. Misericordie sue penalita-
tis quia infinite sunt infinitate
durationis et caritate que usque ad nunc
tres extenditur. Creature vide Ieremie
xvii° c. secundum aliam litteram profundu
est cor hominis et inscrutabile
et quis cognoscit illud
Preliatoribus hec sunt necessaria vide
ad Ephesios vi° c. Induite vos
armatura fidei. Ut sicut docta
vide psalmo cxliii° qui docet manus
meas ad prelium ut sit robusta
vide Exodi forte sic in bello itidem li-
be vos. Aduersarius noster diabolus
circuit querens quem deuoret cui
resistite fortes in fide. Ut sicut au-
dax vide ii Tim. x° c. Nolite timere
eum qui occidit corpus ut perseve-
ret vide ii ... non pugna coronat
Item ii Tim. x° c. Qui perseverauerit
usque in finem etc.
Puluis notat quinque dispositiones vide
psalmo i° Tanquam puluis quem
proicit ventus a facie terre quam-
tum ad mutabilitatem vide Gen. primo c. Quia
sum puluis et cinis. Venalitatem pec-
cati vide ii Tim. x° c. Excutite puluerem
de pedibus vestris. Puluis est fe-
cunditatis et fertilitatis vide Gen. xiii° c.
promisit pulueri terre ... a vin
...
vite. Fecunditatis virtutis Puluis le-
uitatis mentis vide ii Tim. x° c. Excutite
puluerem de pedibus vestris i. abiate
leuitates de affectionibus vestris
Puluis instabilis quisque vide psalmo i°
Tanquam puluis quem proicit ventus
i. tumultus instabiles quisque qui pro-
ferunt temptatorum flatu i. Puluis co-
gitationis terrene vide Ysaie xlvii° c.
Sede virgo in puluere filia Babilo-
nis i. quiesce in terrena cogitatione
o secularis anima in terrenorum ...
conspectibus. Puluis depositionis pecca-
toris vide Iob xx° c. et in puluere
sicut dormient i. parit in secularis
depositionis requiescent. Pulueris ado-
mundana vide Iob vii° c. Induta
est caro mea putredine et sordibus
pulueris quia in fine qui sunt in
carne mea viuens immundis ma-
nentibus in mundanis actionibus impli-
cantur. Pulueris quidam peccator vide
Iob xxxviii° c. Quam fundabitur puluis
in terra quasi peccator nonnunquam a superiate
deo a mollicie sua ad stabilitatem
cauitur. Puluis infirma actio vide
Iob xxxix° c. Tu forte in puluere ca-
lefacies ea quia solus deus quosdam
subiectos in quiete infirma re-
gens ... a malo ... de electis ...
in amore inflammat. Puluis

spiritualis infirmitas vnde Ecclesiastici x° /
ponet in pulverem os suum i. humili
ter confitebitur spiritualem infir
mitatem suam Pulvis inutilis distrac
tio vnde Exodi xxxij° / Comminuit i. te
nuissimum pulverem vnde ipse vitulum
dederat i. vniversa que agit in subli
missam distraccionem distrahit Pul
vis fragilitas hominis vnde psalmo Cum
in pulverem suum revertentur i. talles
ab eis sunt stetim superbie et ad
se humiliandum suam humilitatem attendit
Pulvis putredo humani corporis
post mortem vnde Job x° c / sicut
lutum fecisti me et in pulverem re
duces me i. de terra fecisti corpus
meum et in pulverem post mortem re
diges illud

Pulsandum est studendo ad intel
ligenciam vnde Ecclesiastici xxxix° c /
pringe cor et producet sciam
orando perseveranciam vnde Luce xj° c
pulsate et aperietur vobis / ad vitam
eternam suspirando vnde aperite in
portas iusticie etc /

Pacificus est Christus vnde Ysaie ix° c
Princeps pacis / vinea fuit pacifici
quia per legem Christi recolitur sy
nagoga iam Pacifici quibus stetim
vnde psalmo cxix / cum hiis qui ode
runt pacem eram pacificus qui sunt
viri / sanctitatem mentem non solum
ad amicos sed erga inimicos habent
Possessori producitores vnde Can
ticorum viij° c / ast ille tui pacifici
sunt productores qui eterne patrem
mirant perfectorum possident virtutes
quia millenarius numerus perfectus est Pa
cifici amatores concordie vnde Mat
thei v° c / beati pacifici quia filii dei vo

Palma sancta crux vnde cabuntur
Canticorum vij° c / ascendam in palmam
et apprehendam fructus eius

i. contemplabor veritatem auris et
perfectio est satago fructus eius /
Palma sancta Ecclesia vnde Job xxix°
c / Sicut palma multiplicabo dies
quia sancta ecclesia vivit in eius clari
i. tate vite sanctos producit Palma
vita patrum precedencium vnde psalmo xcj°
iustus in palma florebit / quia vir
sanctus in incore iusticie patribus pat
ribus precedentibus conformare se stu
det Palma recta intencio vnde Canticorum
vij° c / statura tua assimilata est
palme i. exteriora bona que operatur
tua apparet quam recta sit intencio
interna tua Palme victorie spiritua
les vnde iij Regum vi° c / et fecit in
eis cherubin et palmas quia
domus predicatorum sancte plenitudinem
vel sancte et spirituales victorias super vicia
donat Palme premia eterna vnde
Apocalipsis vij° c / palme in manibus
eorum i. premia eterna bonorum ope
rum eorum

Palmes est quilibet qui spem fidei
tenet vnde Iohannis xv° c / Omnem
palmitem in me non ferentem
fructum tollet eum i. omnem qui solum
fidem tenet sed in me et nullum
opus bonum operabitur eum Pal
mites apostoli vnde Iohannis xv° c / Ego
sum vitis et vos palmites i.
Christi plenitudinem quam possideo i. ego
autem apostoli partem habete Palmi
tes viri fideles vnde psalmo lxxix°
Extendit palmites eius usque
ad mare quia sancta ecclesia fideles
suos usque ad fines terre dilatat

Palus est altitudo
humanitatis Christi vnde iiij Regum vj° c /
levavit palum [illegible] quod
ceciderat et quia recta fide sacra
menta humanitate eius [illegible]

reliquit in terra excellenter hono
ravit. Pallium sancta ecclesia vnde Gen
xlix° c. Et sanguine uve palli
um suum quia sanguine Christi passione lotus
sic induit ecclesiam suam. Pallium
littera veteris testamenti vnde Gen
xxxix° f. Relicto in manibus eius
fugit / quia Christus relicto velamine
litere in operibus synagoge per noticiam
fidei venit ad gentes. Pal
lium reverentia vnde Gen ix° f pa
lium imposuit humeris suis / quia
Christianam infirma humanitate assumpta
in Christo veraciter honorat. Pallium
iocunditatis cordis vnde Ysa lxi° b
pallium laudis pro spiritu meroris
i. dabo pro vobis exultationem qui
in tristicia prius fuistis. Pallium
penitencia vnde Gen xxiiij° g Cito tulit
pallium et operuit se. Prima ecclesia
de gentibus statim ut Christi pa
fidem agnovit prioris conversationis
sue pravitatem per penitentiam texit.
Pallium auxilium vnde Prov xxv° c
qui amittit pallium in die frigoris
i. qui non habet auxilium in tempore necessitatis.
Pallium consideratio proprie infirmitatis
vnde iij Reg xix° d. Operuit vultum
suum pallio / quia nec in contemplatione
observamus oculos ut nos ipsos per con
siderationem infirmitatis nostre humiliemus.
Pallium exteriora peccata vnde Matth v
dimitte ei et pallium i. exteriora
peccata [illegible] abire a te. Pallium prava
vetustas vnde Cant v° d Tulerunt
pallium meum custodes murorum i.
abstulerunt anime puritatem vetuste
conversationis doctores ecclesie. Pallium
superbia vnde Josue vii° f Vidi inter
spolia pallium coccineum / quia inter cetera
peccata mortalia superbie fulgere videtur

plus concupiscit. Pallium actiones
vnde iiii Reg g. Et faciant sibi fim
brias in angulis palliorum i.
ut studeant continue frequentare in
intentionibus bonorum actuum suorum.
Pallium claves vnde Ys iii. in spera
et domus mutatoria et pallia
i. destruet in regibus instabilitates
et claves suas.

Palpebre sunt iudicia dei vnde Psalmo
x° palpebre eius interrogant
filios hominum / quia infectos nos
et pollutos iudicia dei faciunt quibus in
quibusdam se nobis occultant in quibusdam
apparent. Palpebre ploratus vnde
Job xvi° f. Palpebre mee caliga
verunt. Palpebre per virtutes secu
li vnde Job xli° d. Oculi eius velud
palpebre diluculi / quia per virtutes se
culi de vera claritate gloriantur.
Palpebre cogitationes vnde Prov iiij° g
Palpebre tue precedant pedes tuos i.
intima cogitatio tua preveniat actus tuos.

Palee sunt viri sancti vnde Gen
xxiiij° c palearum et feni plu
rimum est apud nos i. viri a pecca
torum pondere leves et in bona opera
virides in sancta ecclesia habundant.
Palee sunt sacre scripture vnde Ju
dicum xix c / Quibus paleas et fenum
in asinorum pabulis i. possidentes
sancta doctrina et scientia ad refectionem
simplicium. Palee vite christiane
vnde Exod v b palee non dabuntur
vobis et reddetis consuetum numerum laterum
quia volunt maligni spiritus ut electi
te numquam desistant et diversis
afflictionibus cruciant. Palee in
stabiles quique vnde Job xxi° d Erunt
sicut palee ante faciem venti quia
instabiles quique veniente flam

temperatos dissoluuntur. Palee sunt
delectationes mundi ut Ier. xxiii c. Ideo qui hos
paleas comedet quia diabolus sibi in-
corporat infideles aliter in iudicio
dampnati ut Mt iii. Paleas
comburet igni inextinguibili / quia in
iudicio dampnati et reprobi sine
fine apud inferos comburentur.
Paludes sunt voluptates
Pigrorum ut Exo viii c. Palu-
des vllulabant in ranis unde
et educebat ranas quia reproborum
concupiscentia audaces et venenosas
habent loquacitates
Palmus est contemplacio ut ysaie
xxxviii c. Et palmus
mensurabitur quia contempla-
cio prelatorum et clericorum reproborum
Plaga est dura percussio ut Job
xxiii c. Et manus plage mee
aggrauata est super gemitum meum
id est maior est percussio quam dolor
que exterius ostenditur. Plaga tri-
bulacio temptoria ut ysaie xxx c.
Et percuciet dominus cum per eos plaga
et sanabit eam quia deus clericos
suos quamdiu in presenti vite tene-
bris sunt nec tribulatos altius
nec vero contemplatores erigit. Plaga
eterna dampnacio ut Ier. xxx c.
plaga mea pessima est / quia eterna
dampnacio que debetur diabolo
reprobos faciet. Plaga correccio
ut psalmo xxxviii Amoue a
me plagas tuas id est tolle a me
has correpciones sed non correctiones
tuas. Plaga peccatum ut luce x c.
Et plagas imponentes abierunt quia
demones primis parentibus in(ieccione?) ...

pectus verterunt. Plaga afflictio
ut Exo ix c. Immittam omnes plagas
meas super cor tuum quia omnes afflic-
tiones posuit deus super diabolum.
Plaga prauis aduersitas ut ii Re vii c.
Arguam eum in virga virorum et plaga
filiorum hominum id est emendabo eum et
presentes aduersitates per correctionem
quibus electos meos soleo emendare
Planta est districtio
Peccatoris ut Ezech. i c. Plaga
pedis eorum et planta pedis
vituli id est districtio eorum matura
sicut hec / planta infima actio ut
ysaie i c. A planta pedis usque ad
verticem non est in eo sanitas id est ab
infima actione usque ad summam nil
in eo probabile est. Planta finis
vite hominis ut Job xviii c. Te-
nebitur planta eius laqueo tenebit
quia reprobus quelibet in fine mortis diabo-
lus decipere studet. Plaga finis
mundi ut Luc. xxi. Sicut tenebit ina-
nis / quia in fine mundi super reprobos
pena eius aduenientes ultio iudicii
clericorum habebunt
Platani virgas vii Gen. xxx c.
Tollens Jacob virgam ex plata-
nis quia boni prelati ad audi-
tores subditos suos sumunt exem-
pla de vite sanctis. Platani viri sancti
ut Ezech. xxxi c. Platani non
fuerunt eque frondibus quia primo ille
angeli in purgatis dolorum ecclesie
angelum vero potuerunt coequari.
Platanus quilibet contemplator ecclesie
ut Eccli. xxiiii c. Sicut platanus exal-
tata sum quia ascendat homo ad cor altum

tunc exaltabitur deus
Plata est multitudo pplorum vn
Job xxix° b In platea parabat
cathedram mi qr in multitudi
ne sbiectorum platorum exornat Pla
tee auditores vn pro v° c In pla
teis aquas tuas diuide .i. inter
auditores pdicatores tuas diffunde
Platea hic seclare vn Cant iii°
a per vicos et plateas querunt quem
diligit aia mea .i. xpm in ggrega
tonibus religiosorum et secularium inq
querimus Platee corda electorum
vn Est xxxiii° c Et exaltata
sunt vndique aque in plateis quia
in mentibus electorum per caritatem di
latatis sapiam per pfundius conteplu
tonis eleuatur Platee aurum
celestium ciui vn Thobie iii° g
platee eius ulaj sternentur auro
mundo quia plena caritate et
clara puritate adhuc supra ag
mina beatorum ro animum decora
tur Platea glam impiorum vnde
Job xviii° f Non celebratur nom
in platea qr impij fama no semper
honorabitur in superbia et gla
vite pnte
Panni sunt sacimenta huani
tatis xpi vn luc ii° a Et
pannis eum inuoluit et recli
nauit eum in psepio qr iure gra
sub sacramentis huanitatis assumpte oc
cultauit se quam manifestauit eum
mundo Panni mandata legis vn
Job xxxviii° b Et pannis infan
tie obuoluerem qr domus synago
gam madatorum suis legis alliga
uit Panni peccata peccatorum vn Jsaie c
xxxviii° d Pone veteres pannos sub
cubito manus .i. cet roborada op
tua adhibe tibi cora antiquorum patrum
Papirus est status seclaris
vn Jsay xviii° a Et in vasis
papiri super aquas qr antiquos
pdicatores ad se diuitibus pplos
vis statu seclare exornabit
Paries est huanitas xpi vn Cant
ii° c Iste stat post parietem
nrm qr sub uelamine carnis
assumpte diuinitas latuit Paries
sacra scriptura vn Jsay lix° c pal
pauimus sicut ceci parietem qr heretici
cecitati in sacre scripture parvo
rem offendunt Paries corda sub
ditorum vn Ezech viii° b Fili
hominis fodi parietem quia plati
auribus inquisitionibus sanctarum debet
occulta subditorum Paries obsti
natio vn Ezech xiii° c confirmabant
parietem alij autem liniebant eum quia
impia obstinatio in se ggestitur et adu
latores blandis cum adulationibus
fouent Paries peccata pterita vn iiii
Re xx° a Conuertit se Ezechias ad
parietem et fleuit qr electi ad peccata
sua penitenda se ggerunt que inter
se et deum gstruxerunt
Pardus est quilibet vitiorum va
rietate plenus vn Jsay xi° b
Et pardus cum edo accu
babit .i. peccator vitiorum varietate
plenus per penitentiam qusus cum eo
qui se appellauit in dei simus macta
in cetera reqesceret Pardus hypocrite
vn Cant iiii° d De cubilibus leo
num de montibus leonum .i. de ordi
tus superborum et de extollentibus simula
torum

⁊ omnib9

Pastus est sublimitas sacre scripture
ut Gen. xxx b. dute date po
tum omnibus et sic eas ad pa
stum reducetis i. per vos predicate sim
plicia auditoribus et sic eos ad sub
limiora intelligenda perducetis
Pastus instructio ut Gen. xxxiiii b.
filius occupati in pastu pecorum
i. prelati insistentibus instructionibus
plurimis Pastus sit sapor superne
refectionis ut Job xxxix b. filii
earum ad pastum egredientur et
non revertentur ad eas i. subditi pre
latorum ad refectionem celestem quam ...
exeunt et non revertentur in hac vita
ad eos
Paxillus est compunctio ut Deut.
xxiii d. Gerens paxillum
in balteo i. ... ...
compunctionem in corde Paxilli prelati
ut Exo. xxxv c. et xxxviii e.
paxillos atrii ex ere facies i. pre
latos ... et fortes in opere et
sonoros in predicatione constitues
Pecten est cor mundum sive rectum
ut Exo. xxviii c. doctrinam
et veritatem que erat in pectore
aaron pectore i. cogitatione prelati
Pectus superbia ut Gen. iii c. super
pectus tuum gradieris i. per
elationem ... superabis
Pectusculum est cor rectum unde
Exo. xxix e. pectusculum ele
vationis quia ad prelatum pertinet pre
cipue ut cor rectum habeat
Pectus est ... ut Apoc. iii
e. absidet de omnibus pecus
i. perdet de ... ...
eius peccator ut Ezech. xxxiiii e.
Ecce ego video inter pecus et pecus
i. discerno inter peccatorem et iustum (et iustum)
Peccatora ipsi ut Gen. xlviii b.

Constituite illos magistros pecudum
meorum i. platos (prelatos) peccatorum meorum Pe
cora cupidi ut Ps. viii insuper
et pecora campi i. subditi (sectatores?) et
cetera cupidos mundi
Pellicanus est quilibet heremita ut
Ps. c. similis factus sum pelli
cano solitudinis i. ad instar illius avis
in solitudine commorans
Plecte concordia unde iii de vii
c. inter cumulas et plectas
leones et boves quia in vul
tibus cum caritate et concordia
zelus et mansuetudo
Penna e. actio exterior ut Job xx...
vii d. penna struthionis
similis est pennis herodii quia
exterior actio ypocrite plus videtur
actionibus viri sancti Penne monita
predicatorum ut Ps. xc. Sub pen
nis eius sperabis i. monitionibus
predicatorum eius fiduciam ha
bebis Penne precepta caritatis
ut Ps. lxvii Si dormiatis
inter medios cleros penne columbe
si pennas mais (caritatis?) ... i. si pre
cepta implere studueritis Penne
virtutes morales ut Ps. lxvii
penne columbe deargentate i.
habete in virtutibus veris ma
suetudinem simplicitatem et claritatem
tem prudentie Penne contempla
tores sanctorum ut Ezech. i. Et
facies eorum et penne eorum extente
desuper quia sancti viri intente virtu
tis intuitu et actioni et contem
plationi insistunt Pennile sancta
desideria ut Levit. xiiii Omne
quod habet pennulas comedetis quia in
corpus electorum illi transeunt qui per sancta
desideria ad superna se transtulerunt

qui perfecta desideria ad superna suspirant
suspirant

Pepones sunt nimie dulce-
dinis viij Num. xj b/ In men-
tem nobis venerunt cucume-
res et pepones i(d est) carnales vo-
luptates et terrene dulcedines etc.

Pera est onus seculi ut Luce
x° a/ Nolite portare saccum
neque peram i(d est) nolite sarcinam
in vobis abscondere neque onus seculi
subire. Pera intellectus ut I Re.
xvij° e/ Misit quinque lapides in
peram quos habebat secum quia
quinque libros Moysi commisit intel-
lectui apostolorum. Pera mentis devota
ut iiij Re. iiij° g/ Deferens viro
frumentum i(d est) dominum in pera quia Christum
offerre debemus refectorem sancte nomi-
tatis in devota mente nostra

Peregrinus est Christus ut Job x
x° b/ Et qui peregrina sunt in
oculis eorum quia Christum iudei omni-
no a se alienum deputaverunt. Peregri-
nus quilibet mundum contempnens
ut Ps. xxxviij° Et peregrinus sicut
omnes patres mei i(d est) ad instar antiquorum
in aliena patria me esse deputo
quamdiu in presenti exilio vivo. Pere-
grinus concupia ut ij Re. xij a/ Cum
autem peregrinus quidam venisset ad divi-
tem i(d est) cum carnis concupia temptas-
set David regem

Perdix est dyabolus ut Jer. xvij°
c/ Perdix congregavit que
non peperit quia dyabolus pe-
rdidit quos non creavit i(d est) tenuit
quos non genuit

Preda est salus electorum ut
Gen. xlix° b/ Ad predam fili
mi ascendisti quia per electorum salutem
Christum ascendisti. Preda laus
ypocritarum ut Job iiij° b/ Tygris
periit eo quod non habet predam. Predam
quia ypocrita desiderat ex quo perdit
laudem suam. Preda anime pravorum
ut Job xvij° b/ Predam pollicetur
sociis i(d est) promittit se animas pravorum
acquirere consortibus suis. Preda per-
quirit ut Gen. xlix° f/ Mane come-
dat predam quia primo Paulus persequen-
do insistebat

Presepe est sacra scriptura ut
Job xxxix b/ Aut morabitur ad
presepe suum tuum i(d est) tuis preceptis
obediet rinoceros et superbus princeps
scripture tue. Presepe incarnatio
domini ut Ysa. i° a/ Et asinus pre-
sepe domini sui quia populus gentilis co-
gnovit incarnationem domini sui et re-
demptorem suum. Presepe beatitudo
celestis ut Job vj° b/ Aut mugiet
bos cum ante presepe plenum ste-
terit/ quia predicator eterne non habe-
bit vite gemitum cum ad plenitudinem
superne felicitatis pervenerit. Presepe
domus ordines in ecclesia ut Aba-
cuk iij° c/ Non erit armentum in pre-
sepe quia viri erunt tempore illo pluribus
pactis i(d est) quibusdam sancte ecclesie ordi-
nibus

Predones sunt raptores ut
Job xij° b/ Et habundant
tabernacula predonum i(d est) possessiones
raptorum

Pessulum est voluntas hominis
ut Cant. v° a/ Pessulum ostij
mei aperui dilecto meo i(d est)
voluntatem cordis mei contuli
deo meo etc.

Picture sunt dispositores virtutum ut in Ez. vjo et picturas va
rias quasi preeminentes
i. voluntatem cordis mei obtuli
i. virtutum exterius dispositores
hominibus apparentes
Pili sunt vilitas penitentie ut Apo xxx vjo c/ fecit sa
ga vindictam de pilis caprarum
quia donum pastores penitentie
exteriorum penitentie facit de compassione adiustar vilium penitentium
Pili affectiones ut Mt jo a/ Johes
erat vestitus pilis cameli qz carnis
affectiones portabat P Pili cogitationes
infirme ut Job iiij f/ Inhorruerunt
pili carnis mee i. obstupuerunt
cogitationes cordis mei et infirmitatis
mee P Pili peccata ut Reg viijo b/ le
viter iudicabant omnes pilos carnis
sue qui ad obsequium divinum as
sumitur vetera peccata orat ut a se abi
ciant Sequitur
Pilosi sunt servi mundi ut Ysay
xiijo/ pilosi saltabunt ibi qz
in mente reproba servus mundi
eius pravitati congratulantur P Pilo
sus qui tz superfluitati studens ut
Gen xxvijo b/ Esau pilosus et ego
levis quia superflua reprobi diligunt
et electi superflua a se cohibere stu
dent P Pilosus vilis et vilis in
se ut iiij Re jo c/ Helias vir pi
losus et zona pellicea accinctus
renibus stabilis et vilis atz vilis
erat in oculis suis et caritate cor
porali roboratus
Pliades sunt electi ut Job xx
viijo f/ Numquid coniungere va
lebis micantes stellas pl
iades i. numquid tu potes omnes
electos etiam in beatitudine celesti
adunare

Pinnes est veritas fidei ut Ysa
a Ysay lxo d/ gloria te veniet abi
es et buxus et pinus quia
in eternia sunt et sublimes in contem
platione et fortes et virides in fide
Piscina est populus
iudeorum ut Joh vo a/ piscina
porticos quinq habens i. populus
iudaicus quinq libros Moysi te
nens P Piscina compunctio ut Ysay
vijo b/ ab extremo aque ductus piscine
superioris i. ad summum intime compunctionis
qua formant desiderium amoris
secunda doctrina compunctionis ut Cant
vijo b/ oculi tui sicut piscina Eze
bon quia sicut oculi predicatores ad
compunctionem meliorem excitant quia
Ezebon cingulum meroris interpretatur
Piscis assus ut
Luce xxiiijo/ Obtulerunt ei partem
piscis assi i. honorantur eum et
sacrificata passionis eius vite credendo
et sancte vivendo P Piscis fides ut
Mt vijo b/ et Luce xjo b/ Numquid pro
pisce serpentem dabit illi i. pro fide
infidelitatem dabit illi P Piscis mors
ut Jone jo d/ preparavit deus piscem
grandem ut deglutiret Ionam/ quia
permisit deus pro ut mors fidelis ou
ibus invaderet xpm P Piscis dyabolus
ut Tobie vjo a/ Ecce piscis ma
gnus exivit ut devoraret eum qz
dyabolus erat querens quem devoret j
pe vo c P Pisces homines ut Mt xiij f/
Et ex omni genere piscium congreganti/ qz
sine aliqua distinctione omnes ad fi
dem etiam suscepit P Pisces fideles
ut Job xlo g/ Aut gurgustium
piscium capite illius/ qz ipos mali
principes quorum summa erat in corpore dia
boli membra duos per fidem ecce fi
deles fecit P Pisces duo persone sa
cerdotalis et regalis ut Jo vjo b/ puer
qui ht quinq panes ordeaceos et
duos pisces qz iudaica pplus sensu

pueriles quique libris moysi ornatus
et regimine sacerdotali et regali erat
munitus. Pastores homines curiosi
vnde prouerbiorum viii°. voluntates celi et pastores
maris etc. id est elati per superbiam curiosi
et curiosi vite huius presentis vniuersi
Piscatores sunt predicatores vnde
Iere. xvi°. f. Ecce ego mittam ad
vos piscatores id est dispensabo vo-
bis predicatores
Poma sunt prophete vt Ioue. ix°. f.
Percussi naues poma portantes
id est sicut veteres patres dicta prophe-
tarum habentes. Poma opera bona
vnde Cant. iiii°. f. Cum pomorum fructibus
id est cum operum bonorum virtutibus. Poma
precepta vtriusque testamenti Cant. vii°. g.
omnia poma noua et vetera seruaui
tibi dilecte mi id est omnia precepta tam
noui quam veteris testamenti a te in-
stituta que tradidi omnia in pregnia
humilitate vnde Cant. vi°. f. vt vide-
rem poma conuallium id est vt eligerem sua-
uitatem cordis humilis. Poma vir-
tuti sancti vnde Cant. v°. a. vt comedat
fructum pomorum suorum id est delectaretur in
sanctitate electorum suorum
Pontifex est christus vnde hebre. ix°. c.
Christus assistens pontifex futu-
rorum bonorum quia ipse semetipsum
in ara crucis offerens bona eterna
redemptionis conuluit
Porticus antiqui patres vnde iii Re.
vi°. a. porticus erat ante templum
quia antiqui extiterunt etiam in
temporibus antiqui patres in iudea erant
Porticus synagoga vnde Io. x°. c.
Ambulabat ihesus in templo in porti-
cu Salomonis quia christus erat in mundo
in synagoga iudeorum. Porticus hiera-
solimis vnde Io. v°. a. piscina quinque
porticus habens id est synagoga quinque li-
bris moysi intendens
Porci sunt huius mundi occupatores
vnde Luc. xi°. b. Si eicis mitte nos
veniunt curiositates et porcos

et porci quia in se admittunt secula-
res voluptates et vanitates et
curiositates occupationum mundanarum
Porci contemptores veritatis id est
vnde Mat. vii°. b. Neque mittatis
margaritas vestras ante porcos id est
non participetis sacre scripture contemp-
toribus veritatis. Porci immundi
spiritus vnde Luc. xv°. g. misit eum
in villam suam vt pasceret porcos
id est accepit eum in superbiam et male
viuendo pasceret super immundos. Porci
homines mali vnde Mat. viii°. g. dimitte
nos ingredi porcos quia sepe demo-
nes habitationem eligunt in men-
tibus reproborum
Procurator christus est Mat. xx°. b.
Dixit dominus vinee procura-
tori suo quia christus quem pre-
posuit erit in fine mundi reddet
premium secundum opera sua
Propiciatorium est christus vnde Exo.
xxv°. c. facies et propiciatorium
de auro purissimo quia mundus nobis christus
natus est ab omni peccato
Propugnator est christus vnde ysay.
xix°. et propugnator sunt ad
saluandum eum quia christus saluator
dyabolum expugnauit
Propugnacula sunt miracula
vnde Cant. iiii°. b. Turris edifi-
cata est cum propugnaculis
sunt quia sanctorum miracula sacra
scriptura nobis ostendit. Propugna-
cula munimenta scripturarum
Cant. viii°. c. Edificemus super eam
propugnacula argentea id est ecclesia est
sacre scripture munimentis roborata
Postes sunt homines
corpus et anima vnde Exo. xii°. b.
De sanguine agni super vtrosque
postes vt corpus christi et sanguinem su-
mamus et mente capiamus. Postes
libri ewangeliorum vnde iii Re. vi°. g.

fecit quod in introitu templi postes est
ad fidem Christi per latrones civium ...
intelligitur habuimus

Potentes sunt viri sancti in bona
fortes. vnde Iob xxxvi a. Deus
potentes non abicit cum et ipse
sit potens. i. viros sanctos in bono
opere fortes non deserit. Potentes
superbi. vnde Luce i c. Deposuit po
tentes de sede. i. superbos sua pote
ntia deicit a superbia eorum.

Pullus est gentilitas. vnde Mat.
xxi a. Invenietis asinam et
pullum, quia utrumque populum
iudaicum et gentilem funibus peccatorum
ligatum apostoli invenerunt. Pulli
apostoli. vnde Iob xxxviii g. quis pullis
eius ad eum clamant quia apostoli
gentium magno affectu converterunt.
Pulli homines de gentibus. vnde
psalmo cxlvi. Et pullis corvorum
invocantibus eum. i. populis de gentibus
deprecantibus eum. Pulli auditores.
vnde Iob xxxix b. Pulli eius lam
bunt sanguinem, quia fideles audi
tores sacramenta passionis Christi fide
liter credendo hauriunt.

Pusillus est adulatio. vnde Eze.
xiii f. Ve qui consuunt pulvil
lum sub omni cubito manus. i.
qui ponunt adulatores in omni per
fectione operis.

Plumbum est synagoga. vnde
Iob xix a. Et plumbi lamina
vel celte sculpantur in silice
quia synagoga cito verba dei audit
et cito abicit, et gentes tarde re
ceperunt et diu tenuit. Plumbum
pondus peccati. vnde Zach. v c. Ecce
talentum plumbi portabatur. i. ma
gnitudo peccati aggravabatur. Plumbum
diaboli. vnde Exo. xv b. Submersi
sunt quasi plumbum in aquis
vehementibus, quia per diabolum cadunt

reprobi qui eius membra sunt
in penas infernales ...

Punctum est brevitas huius vite.
vnde Iob xx a. Gaudium ypocrite
ad instar puncti, quia brevis
vite gaudium diu stabile non est. Puncti
velocitas festinancia. vnde Iob xxi c.
et in puncto ad inferna descendunt
quia festinant sine mora ad infer
na reprobi cadunt.

Pupilla est Christus. vnde psalmo xvi. Cu
stodi me ut pupillam oculi
i. custodi me o deus per quem
me Christum filium tui filii. Pupilla
oculi. vnde Zach. ii f. Qui tangit vos
tangit pupillam oculi mei. i. sic illud
membrum tenere est ita teneo di
ligo vos electos meos.

Pupillus est quilibet iudeus. vnde
psalmo ix. Tibi derelictus est pauper, pu
pillo tu eris adiutor. i. humi
lem adiuvabis. Pupilli infirmi.
vnde Iob xxiv a. Asinum pupillorum
abegerunt quia heretici simplicem
doctorem in suum errorem decipere student.

Purpura passio Christi.
vnde Can. vii d. Come capitis
ut purpura regis. i. cogitationes
mentis tue assidue versantur in pas
sione redemptoris. Purpura sig
num castitatis. vnde Exo. xxv a. Ia
cinctum et purpuram. i. sonoram
predicationem et mundam affectionem et mun
dam castitatem. Purpura superbia.
vnde Luce xvi e. Induebatur purpura
et bysso, quia mundi huius amato
res et decorem amat elationis et
mollicies libidinis.

Pruina pulchritudo celestis. vnde
Exo. xvi c. In similitudine pru
ine super terram quia spiritualis vi
detur superne pulchritudinis in aliquo
similis est. Pruina temporalis ad
versitas. vnde Iob vi c. Qui timent
pruinam irruet super eos nix. quia

qui temporaliter pro deo affligi recusant etiam ultione sentiunt.

Pruina maturitas religionis. unde ps. cxviii. factus sum sicut uter in pruina i. mortificatus sed in maturitate regi de religionis.

Prune sunt corda prauorum unde iob xli. d. halitus eius prunas ardere facit quia suggestio prauorum mentes diaboli per cupiditates inflammat. Prune contemplantes seculares unde io. xviii. d. Stabat autem ad prunas quia frigus erat et calefaciebat se. Prima frigidi amatores quando adaptantur parantur ad contemplatores seculares recurrunt.

Puteus est secreta contemplatio unde can. iiii. g. fons ortorum puteus aquarum uiuentium quia sancta ecclesia fecunditate habet bonorum operum et secreta contemplationum uitalium. Puteus sacra scriptura gen. xxix. a. uidit puteum in agro et tres greges ouium accubantes iuxta eum i. intus est secretum scripturarum in ecclesia. Greges que fidelium intellectus ad eam. Dicitur puteus est interim claudendus ne cadat in eum bos uel asinus i. simplex et stolidus. Quandoque uero est aperiendus ut fontes putei deriuentur foras. Puteus secretum cordis unde ut gen. xxvi. c. ysaac fodit puteum que scilicet quando secretum sue conscientie sollicite rimatur. Puteus heretica [?] unde apoc. ix. a. obscuratus est sol et aer de fumo putei quia ecclesia est fides et sancta heretica per fidem heretica. Puteus mortalitas [?] unde io. iiii. b. neque in quo haurias habes et puteus altus est quia in natura mortalitatis assumpte petrum non fecit xpus et sublimitate diuinitatis honoratur [?] in eo mortalitas nostra. Puteus profunditas uitiorum unde ps. lxviii.

neque urgeat super me puteus os suum i. non dominetur in profunditas uitiorum. Puteus infernus unde ps. liiii. Deduces eos in puteum interitus i. demerges eos in profunditatem eterne dampnationis.

Polenta quasi pilenta scilicet pilo tunsa i. grana excussa et manu fricata.

Quies
Quiescit
Quadrige
Quadrans [?]
Querimus [?]

Quies est tolerantia [?] unde ps. liiii. quis dabit mihi pennas sicut columbe et requiescam. contemplatio unde ps. c. perambulabam in innocentia cordis mei in medio domus mee. Glorie unde gen. xviii. [?] Requiescet que cum abraham ysaac et iacob [illegible] requiescant [illegible] in [?] unde luce xii. c. anima habes multa bona reposita in annos plurimos. Quies est peccatoris unde ps. lxiiii. Quies dabit in penas sicut columbe [?] unde ebre. iiii. g. et festinemus ingredi illam requiem. item ps. xciiii. si introibunt in requiem meam.

Quiescat homo a malis quoque opere et sue uoluntate unde ps. xxxii. Congregans sicut in utrem aquas maris quoque uoluntate et si sine opere ut dictum est Cayn peccasti quiesce gen. iiii. b. sub te erit appetitus eius alio modo unde ii reg. ii. c. quiescite agere peruerse. Quiescunt quidam in bonis temporalibus unde can. viii. b. leua eius sub capite meo. Item i ad thim. vi. c. habentes uictum et amictum hiis contenti simus

quidam in eis dormiunt vnde luce.
xii. c. Quia habes multa bona etc. Q
uiescunt quidam a bonis huius mundi
in bonis eternis vnde ad hebr. vi. f.
michi mundus crucifixus est et ego mundo
Vnde requiem quam querit dominus inue-
nit apud nos / nec nos optatam
requiem inuenimus in illo ait ipse quod
dominus per prophetam vnde ysa. xxviii. c.
hec est requies mea reficite lassum
et hoc est meum refrigerium vnde ps.
xl. beatus vir qui intelligit super egenum etc.
vide supra paupertatem

Queritur vnde ps. xiiii. domine
quis habitabit in tabernaculo
tuo aut etc. Item ps. xxiii. Quis
ascendet in montem domini propter diffi-
cultatem vnde ysa. liii. d. Generacionem
eius quis enarrabit quod de spirituali
siue eternali generacione intelligitur

Quadrige sunt apostoli vnde abacuk
iii. b. Et quadrige tue saluacio
quia apostoli qui christum per mundum
vehebant populum per fidem saluabant
Quadrige sancti doctores vnde Cant.
vi. d. propter quadrigas aminadab
i. propter predicatores populi gentilis qui
deum sponte colit quia aminadab
populus spontaneus interpretatur

Quadratus est conscripcio sacre scrip-
ture intelligencia hystoriaca
allegorica tropologica et ana-
gogica Quadrans minuta peccata
vnde mt. v. d. donec reddas nouis-
simum quadrantem i. pro minimis
et vltimis peccatis puniaris

Quercus est diuicia desperatorum
vnde ii. Re. xviii. b. Ad hesit ca-
put eius quercui i. mens eius
sperauerunt in diuicia desperatoribus
Quercus sterilitas mentis vnde
ysa. i. g. Cum fueritis velut quercus
defluentibus folijs i. cum fueritis ste-
riles in mente defluentibus etiam
bonis exterioribus Quercus luxu-
riosi vnde ysa. ii. c. Super omnes
quercus basan / quia auctores turpi-
tudinis dominus condempnabit quia basan
ut dicitur turpitudo interpretatur

Racimus	Regula
Re	Regulus
Redempcio	Reclinatorium
Reformacio	Renes repti
Refrigerium	Reptilia
Regimen	Rethe
Regnum	Resticula
Regio	Rinoceros
Relaxacio	Risus
Reliquie	Rores
Remedia	Rori
Recepcio	Ros
Res	Rosa
Respectu da	Rota
Reprobacio	Rubor
Resurreccio	Rubus
Rex	Rubigo
Radix	Rugitus
Rama	Roga
Rane	Rupe
Rapina	
Racionale	
Regina	

Ramipalmarum gau-
dium significat quibus
in gaudium diuine passio-
nis fideles ex intimis
obuiabant domino
mt. xxi. g. Et Io. xii.
et ideo debemus ei venire
obuiam quia per gratiam venit ad nos se-
dens super azinam i. humilimam naturam
assumens Azina enim significat humanam
naturam / quam assumendo impleuit etc. Et
quare debemus ei obuiare / certe vt ve-
stimenta ei prosternamus in via i. morti-
ficemus bene operando corpora nostra et ce-
damus ramos de arboribus / bonos
proferendo actus et spargamus in via

flores germinando cogitaciones virtutis
dicentes osanna etc. / Rami usque
ad crucem portantur quia dicit Gal. vi. Michi
michi autem absit gloriari nisi in cru-
ce etc. / Et ideo usque ad crucem portantur
orando ut per hoc ondatur non esse
sperandum in gloria mundi / quia extrema
gaudii luctus occupat Prov. xiiii.
pro eadem significatione illa die gau-
dium processionis subsequitur evangelium do-
minice passionis / in illa exultacione
flevit Iesus super urbem Luce xix. f.
possitas illud idem in ramis palmarum
patres nostri addiderunt processioni pas-
sionem / processio illa die facta fuit
christo passio vero addita est sexta die
constat esse secuta / Oportunie itaque
ista processioni iuncta est passio ut
discamus in illa unquam fore leticia
esse confidendum / propter peccata nostra stulti
ut accidat prosperitas nostra sed in die
bonorum non simus inmemores malorum
et econverso Eccli. xi. c. / Et non quero evan-
gelium in quo fit mencio de pullo
et azina quod scilicet cantatur in ramis
palmarum / cantatur et in prima dominica
adventus domini quia per adventum christi
in carnem uterque populus liberatus est a iugo
peccati Gentiles scilicet qui per pullum
et iudaici scilicet qui per azinam possita
et ideo in ramis palmarum cantatur
quia per passionem christi uterque palmabiliter
vicenter cum palmaret nisi christus pas-
sus fuisset Rami quoque sunt affectus boni
ut Gen. viii. d. portans ramum olive
cum foliis / quia sancta anima ad contem-
placionem affectum defert bonum cum cogi-
tacionibus mundis Rami voluptas
carnalis unde Ezech. viii. g. applicant
ramos ad nares suas quia ipsi in
voluptate carnis delectantur R-
ami doctrine patrum unde Matth. xiii. d.
ut veniant volucres celi et habitent

in ramis eius quia vocati ad fidem sequi
mundi ... venerunt ad fidem christi-
anam in sacris eius doctrinis Rami
bona opera unde Iob xiiii. b. Rami eius
pullulant quia bona opera eius ap-
parent Rami sancte fidei unde Matth.
xxi. b. a. Cedebant ramos de arboribus
et sternebant vestes suas a sanctis
patribus Rami prave hominis unde
Iob xv. f. Ramos eius arefaciat flamma
quia homines pravos destruit dampnato
eterna. Sequitur
Et notatur quoque sequitur unde Prov.
Ecc xviii. Retribue servo tuo et
sequitur retribue Item Prov.
Ecc xv. Retribuam domino pro
omnibus que retribuit mihi Et iustos vivos
sperancia que incomparatorum unde Prov.
Ecc xv. Retribuam domino pro omnibus
que retribuit mihi et iniquos equitatem
unde Prov. xviii. Retribuet in domino
secundum iustificaciones
Redempcio est causalis ut passio
unde Prov. Ecc x. Redemptor noster
dominus populo suo Effectualis
quia cottidie nos redimit gratiam
infundendo unde Zach. viii. f. Ego re-
dimam eos et ipsi loquti sunt contra
me Figuralis unde Ps. Ec v. Sal-
vabit eos de manu odiencium et
redimet eos de manu inimici i.
diaboli Illa enim
redempcio significavit baptismum
sanguine christi rubricatum in quo vi-
ciis submerguntur unde mare rubrum
quod colore sanguinis figurabatur
Redempti sumus in caritate quia
precium missum est unde Ps. cx.
Redempcionem misit dominus populo
suo In passione quia precium solutum
est unde Ps. xxx. Redemisti me
domine deus veritatis / et quotidie re-
dimimur per effectum unde Ps. Ecc xvi. g.

Corpus quibus pro magno in futuro
iudicium in regni consummatorem vnde ad
philippenses iii° g. Saluatorem expectamus
dominum ihesum cristum
Reformatur homo in baptismo
vnde ad Galatas iii° g. Quicumque
baptizati estis christum induistis per
formam spiritus primi vnde ad Ephesios iiii° e.
Renouamini spiritu mentis vestre. In futuro
vnde ad philippenses iii° g. Saluatorem
expectamus dominum ihesum christum
Refrigerium est in temporalibus vnde
ii ad Corinthios viii°. non ut aliis re-
frigerium nobis autem tribulatio
ad alternatorem primo vnde luce xvi° f.
pater abraham miserere mei etc. Et in
beatitudine vnde sapiencie iiii° c. iustus
si morte preoccupatus fuerit in refri-
gerio erit
Regimen quatuor requirit / exem-
plaritate operationis / vnde sedule predica-
tionis / suffragium sancte orationis
pabulum pietatis consolationis. Sed quidam de-
mones acceptum talem istis regere
presumunt non attendentes quod dictum est
de ihesu Jo. vi° b / quia cum cognouis-
set quod venturi essent ut raperent
eum et facerent regem fugit ad mon-
tem ipse solus / ad crucem vero pati-
bulum sponte venit. Oblata gloria
carnalis fugit penas prope mortem
aperuit ut membra eius disserent
fauores mundi fugere terrores minime
timere / pro veritate aduersa diligere prospera
formidando declinare. O miseria
oblivio non recordantur. Hi tales
quod legitur numeri xvi° c. Chore cum
Dathan et abiron mouit seditionem
contra moysen et aaron / vnde dathan
et abiron cum omni familia sua
viui absorpti sunt a terra Chore
vero et cum eo cc l ta acceperunt
ut adolerent incensum in conspectu

domini diuino incendio igne perempti sunt
qui officium aaron et filiorum eius
sibi usurpauerant. O ceca ceteras ista
tales non attendunt quod ieremias vidit
domino qui eum eligeret ad mittendum
a a a / domine deus puer sum et nescio
loqui Jere. i° b. vnde quod tanta superbia
ut indignus se offerat ad regendum
non huiusmodi recolens quod ieremias
ad hoc dignus et deus ipsum dignissimum
reputauit
Regnum dei dicitur quinque fides que est
causa eundi ad deum vnde ad Ro. xiiii°.
regnum dei, regnum dei intra vos
est ecclesia fidelis vnde luce xvii°. Re-
gnum dei intra vos est id est fideles pauci
in quibus deus per fidem regnat
Ecclesia christi ut habetur secundum aliam exposi-
tionem regnum dei inter vos id est christus
qui cum eis est corporaliter ecclesia presens
eterna vnde i Cor. xv° c. Cum tradi-
derit regnum deo et patri Matt. vi° b.
Et luce xi° a. adueniat regnum
tuum id est regnum ad regnum id est militans
ecclesia ad triumphantem Ecclesia vita
eterna vnde Matt. iiii° c. penitentiam agite
appropinquabit vobis regnum celorum
Item Matt. vi° g. primum querite regnum
dei id est vitam eternam / ecclesia sacra scriptura
vnde Matt. xxi° g. Auferetur a vobis
regnum ecclesie dicens iudeis vnde
luce xvii° c. regnum dei non venit
cum obseruatione id est dicens iudeis quando
manifeste apparebit christum esse regem
non veniat / secundum obseruationem
temporis / quia de die illa nemo scit
Regnum celorum dicitur quia dominus vnde
Prouerbiorum xxv° Gloria dilecti decorem
domus tue ecclesia mensa vnde luce
xxii° d. vt edatis et bibatis super men-
sam meam Ecclesia leta vnde luce xi° b.

Ego et pueri mei mecum sunt in
cubili / In regno celorum habetur vita
sine morte iuventus sine senectute
lux sine tenebris / gaudium sine tristicia
pax sine discordia regnum sine mu
tacione hec totum invenitur in loco de vita
quam nullus timebit hoc preclarum Regnum
celorum consistit in tribus in summa stola
que dicitur in morte in splendore et in
corrupcione futura in corpore in cibo
refectione divine presencie / Primum confertur
modo / secundum dabitur in iudicio / tercium
post multa in regno / Regnum celorum
quatuor modis acquiritur / Alii viole
ter rapiunt qui relinquunt carnem
et et sequuntur Christum De quibus dicitur
Mt v° a / Beati pauperes spiritu et a tempore
Iohannis baptiste regnum celorum vim
patitur et violenter rapiunt illud
i vim sibi inferentes ut patet Mt xi°
Alii mercantur ut [illegible] in omi
lia ubi loquitur de Petro qui reliquit
summa regnum eius dei vz quantum ha
bes quia pro calice aque frigi
de si amplius non habes vel pro
sola voluntate habes potius si nequam
non habes qui mercatur / Alii sunt
divites rebus pauperes divitibus
spiritibus a quibus emuntur terrenalia
dum faciunt eis spiritualia ut patet
i Cor ix° c / Et tales quibus dicitur
Luce xvi° c / Facite vobis amicos de ma
mona iniquitatis / Tales dicuntur merca
tores qui in presenti erogant pauperibus
temporalia / que possident ut in futuro
iudicio ab eis bona recipiant eterna
que non nisi per eos habere meren
tur quia cum qui in futuro [illegible]
nandi sunt iudicio iudicabunt
amicos tales apud iudicem habere inter
cessores amicos / habent eum primum
bonum beatitudinis qui intrant / secundum
hii pro quibus intrandum / Alii fura
tur i furantur dum / quia licet res multa
bona furantur quibus merentur
regnum celorum tamen dum furantur que
humanas laudes virtutes pro
domino contenti sunt testimonio / secundum
figuram tenuit illa mulier evangelica
que fluxum sanguinis paciebatur cogi
tavit intra se dicens unde Mt ix° e.
Si tetigero fimbriam vestimenti
eius ero salva / quo dicto accessit
et tetigit et sana facta est / Cum
furantur sunt hii qui per quandam spe
ciali occultatione servant probitatem volunt
attendere ad deum in omnibus bonis
que agunt vanam gloriam et aspectum
hominum declinantes / Alii compelluntur
intrare ut pauperes necessariis quos
habet regnum iudicium dampnabiliter
peruiat De quibus Luce xiiii° c.
Compelle intrare ut impleatur
domus mea / Compelluntur enim
multi variis necessariis et oppressio
nibus afflicti qui divina miseri
cordia providencia nobis occulta dum
penam sustinent temporalem vitam
consequuntur eternam / plurimi enim
quos videmus ut illi ad deum convertuntur
quos in eternis actibus nulla pressura
converterent / Et ecce quomodo regnum celorum
acquiritur rapiendo / relinquendo volupta
tibus affectione / ubi [illegible] emendo
et elemosinarum largitionibus [illegible]
daris furando et oratione et con
templatione intrare compellendo
miseriis et afflictionibus in paupertate
tate in infirmitate Martha [illegible]
puit in ministerio satagens Luce
x° I / Zacheus cum pauperibus
bona sua distribuens Luce xix°
Maria furata est ad pedes domini

resides luce x° g. paulus qui vas
est in via perdiu[m] amittebat actu ix°
b. Et quibus dominus regnum celorum ra
pere non potest esse sustinuit se compel
lantur hic enim regnum celorum non pro
mittitur dormientibus non superbis non
dependentibus non tamen audientibus
Sed solis pauperibus vide ar. v. a.
Beati pauperes spiritu / Solis mansuete
vide ar. v. a. Beati mites quoniam ipsi
solis perfectis in malicia vi
dominum in evangelio sicut ait Iohannes
ad se perferendum ar. viii°. a. Reus
efficiamur sicut parvuli etc. Item ipsum
lxvii°. a. Sinat sicut que res constet
spiritu meus Regnum est patria
celeste vide luce xiiii°. d. Beatus
qui manducat panem in regno ce
lorum i. felix qui perveniet ad illud
illam suavitatem dulcedinem que est
in patria animarum beatorum Regnum
puis extra vide ar. xiii°. f. Et colli
get de regno eius omnia scandala
quia omnes hereticos doctores et
errores set doctores in terra de
serviunt Regnum sacra scriptura vide
ar. xxi°. g. Auferetur a vobis regnum
dei et dabitur genti facienti fructus
eius / quia auferetur a iudeis spiri
tualis scripture sacre intellectus et da
bitur populo gentili / que et eam intel
ligit et secundum eam vivit Reg[nu]m
mens sacra vide luce xvii°. e. Regnum
Dei intra vos est / que in mente devo
ta deus regnat Regna diversi
ordines fidelium in terra vide ps.
lxvii°. Regna terre cantate deo. i.
diversi ordines sancte ecclesie lauda
te deum omnipotentem

Regio est similitudinis in qua fuit
Adam ante peccatum quia tunc nil
restat nisi quod deo placuit Dis
similitudinis in qua abiit cum ima
ginem dei in se deformavit
Religio est vana et falsa vide ad
Iacobi i°. b. Si quis existimat
se aliquid esse / Munda et vera
vide Iacobi i°. g. Religio munda et
immaculata apud deum et patrem etc. /
Item p[ro]v. xxv°. f. Et ad Ro. xii°. g.
Si esurierit inimicus tuus ciba illum
hec enim faciens congeries etc. / i. ardentes
carbones pone in cor eius vel sic
inflammabis eum ad caritatem Item
i. Io. iii°. c. Qui viderit fratrem suum
necessitatem habere et clauserit viscera
sua continentia religio in principio et
in fine exigit
Relaxatio est mutatio loci vel persone
vel ad sustinendam etiam ut Ierusa
lem solvendum / sicut est commutacio recompen
satione ut si quis non potest peregrinare
pauperes restaurat / vel similiter tamen convertit
eam dare quam peregrinare / peregrinus
enim vel domicilio mallet multum dare
quam peregrinare / sicut autem econtra Re
laxatio est quam penitenti accipienti pe
nitentiam conceditur licentia vel ab illo
a quo iniungitur penitentia vel caritas de
votio et contritio augmentantur / et nisi
aliquis istorum modorum intervenerit
non fit relaxatio Relaxaverunt ali
quibus etiam post eum vel quantitate et tempore
concedendo et quibus dederunt fabrice huius
ecclesie animam etiam post eum ex aucto
ritate dei et beate marie et omnium
sanctorum et mea et relaxamus quod dicit
cuius est de tertia et decimam decre
dias et tempore offensas in patrem et
matrem fuerunt manum iniectione illata
quod licitum fuerit ibi cum constat dicto

Considerato ambrosius eam in orationibus
que in nobis committuntur facilius
possumus dimittere ea vero que in
deum cum magna differentia nec
tam sine pena possumus

Reliquie dicuntur electi vide psalmo xxxvi
Et in reliquiis tuis preparasti vultum
illorum. Caverna bona vide
psalmo xxxvi^o reliquie impiorum inter
ibunt. Caverna bona vide ibidem. Custo-
di innocentiam et vide equitatem
quoniam sunt reliquie homini paci-
fico. Item psalmo lxxv^o reliquie
cogitationis diem festum agent
tibi. Subtilis misteriorum intelli-
gentia vide Jo vi^o b. Colligite
que superaverunt fragmenta ne pereant
Item act xvi e. Catelli edunt de
micis que cadunt de mensa domi-
norum suorum

Refectoria sive refectio est tra-
sumendo pro petris[?] mentis et alie
ius contemplatio secundum quod pro ipso pati-
tur eciam desiderio ad celestem con-
templationem compelli vel suspendi.
Primus locus est pinnaculum, secundus mar-
tirium, tertius contemplatio, primum
exhibet apostolus qui se carnale re-
putans et venundatum sub peccato vide
ii ad thimo ii^o. Omnia inquit sustineo
propter electos ut ipsi salutem consequantur.
Secundum exprimit ubi asserit paratum
alligari in Jerusalem vide acte
xxi^o b. Non enim facio animam pretiosiorem
meam quam me ipsum. Tertium manifeste
declaratur ubi ad tertium celum raptum
se asserit a desiderio superiorum ii
Cor xii^o. Cupio inquit dissolvi
et esse cum Christo ut patet ad philip-
i^o e. quia non habemus hic manentem
civitatem sed futuram inquirimus ad civitatem

refugii ut per eam redeamus ad illam
civitatem cuius maior est in gloria
et in eterna beatitudine et in intermi-
nabili iocunditate Ebre^o xiii^o e. 82

Repetitio est confirmatio
Pro maiori iocunditate et certitu-
dine evangelista Amen amen etc. et in
psalmo fiat fiat. Et Joseph de sompno
pharaonis qui dixit septem spi-
cas plenas totidem steriles septem
vaccas pingues et totidem macie
lentas vide Gen xli^o d. dixit repe-
titio confirmatio est. Repetitur semper una
causa confirmationis quantitatis in memo-
rie explanationis continuationis et co-
tinuationis

Res multipliciter dicitur per eam ut in
res paravimus per imitationem
vide Jo vi^o g. unus ex vobis
dyabolus est id est imitatur dyabolum
metaphorice vide Jo xiiii^o b. Ego
sum vita per significationem vide
i Cor x^o b. petra autem erat Christus id est significat
Christum per similitudinem vide act xi^o
prophetas est elias id est similis dicit prophetas
enim erat propter primum adventum elias
fieri. Per effectum vide luce xi^o b.
Erant ignis [illegible] demonium et
illud erat mutum id est faciens mutum
per transubstantiationem ut corpus Christi
dicitur esse panis quia in corpus Christi
transubstantiatur panis pro quibus
vide act xiii^o. Esse pro dignitate evangelista
omnia [illegible]. Per interpretationem ut
Christus dicitur david id est manu fortis
in impatiens vide psalmo xcv^o. Ubi
dixit genitum [illegible] [illegible]
vide psalmo xcii^o quo adversus
iustitia computatur in medicinam. Per respo-
sionem vide Gen xviii^o f. hoc est
tempus vite in eo quod tempus est etc.

veritate. Ut in Exo. xvi c. Tu es xpc
filius dei vivi etc. Professio ut eius
sponsus est eius quia est officialis sponse.
Respectus dei triplex.
Tribus modis: secundum cognitionem
qua me cognoverat; secundum graciam
qua me dona impendit; secundum iu-
dicium qua remunerabit nos opera sua
penam vel graciam dicitur distinctive. De
primo dicitur Ebre. iiii c: Omnia nuda
sunt oculis dei. De secundo dicitur ps.
xxxiii: Oculi domini super iustos. De
tercio ps. x: Oculi eius super filios
hominum. Respectus dei dicitur quandoque
vindicta, ut in Exo. xiiii c: Respe-
xit dominus super egiptios, tamen
filios israel persequerentur mittendo
grandinem et pluviam. Respi-
cit quandoque deus in oracione et non
orante, quandoque econverso, quandoque in utroque,
quandoque neutro.

Reprobatio est prescientia ma-
licie seu nequicie et prepara-
cio interminabilis vite.

Resurrectio duplex: prima a
peccatis, a viciis ad virtutes, ab
infidelitate ad fidem, ut iam peccatum
non dominetur nobis. Secunda erit in cor-
pore ad vitam, a miseria ad glo-
riam; corpus hoc mortale et vilem
et luteum configurabitur corpori claritatis
sue. De prima scriptum est ad Ephe.
v c: Exurge qui dormis, exurge
a mortuis et illuminabit te christus.
Et Apo. xx c: Beatus qui habet partem
in resurrectione prima. Item ps. i:
Non resurgent impii in iudicio. Et
ipse xpc est resurrectio, sicut ipse ait
Jo. xi c: Ego sum resurrectio et
vita. Prima resurrectio partim
in corpore partim in anima; secunda perfecta

est in utroque. Ut i Cor. xiii c: Cum
autem venerit quod perfectum est, evacua-
bitur quod ex parte est. Prima quidem deside-
rabilis; secunda desiderabilior, in qua
dabitur gemina stola. Ideo propheta
dicit ps. lxii: Sitivit in te anima mea.
De hac quidem dicitur i Cor. xv c: Et
omnes quidem resurgemus, sed non omnes
immutabimur. Quod alibi dicitur i Thess. iiii
c: Mortui qui in xpo sunt resurgent
primi, sed sursum est; ante quos nulla nulla
erit successio, nullus ordo, sed simul omnes
resurgent. Sic primogenitus dicitur
antequam nullus dicitur. Item debet scriptum
est ps. cxxvi: Vanum est vobis
ante lucem surgere. Resurrexit xpc
semel et semper ut nos dupliciter
resurgeremus. Ad Rom. vi c: Nos enim
qui mortui sumus in anima et corpore
dupliciter indigemus resurrectione.
Unde est ibi. Apoc. xx c: Beatus
qui habet partem in resurrectione prima.
Item cum xpc, ut Ro. iiii: Mortuus
est propter delicta nostra et resur-
rexit propter iustificationem nostram.

Rex dicitur quandoque pater, ut in ps. lxxi:
Et iusticiam filio regis. Quandoque
filius, ut in Co. lxi: Deus iudi-
cium tuum regi da. Quandoque spiritus sanctus,
ut ps. lxvii: Rex virtutum dilecti.
Quandoque viri iusti in scriptura, ut Luc.
xxii c: Reges gentium dominantur eorum.
Quandoque prelati, quidem ut ps. ii: Et
nunc reges intelligite. Et quandoque ho-
mines simpliciter boni regentes. Unde
Luc. x: Multi reges et prophete
voluerunt videre que vos videtis etc.
Item ps. cxxxvii: Confitebuntur
tibi domine omnes reges terre. Re-
ges sunt maximi ut sacerdotes.

et quilz plati corporum ut reges
ad leuam tenebrarum ut demones
Rex est deus pr. vn ast xxiij a
regi qui fecit nubcias filio suo
i. deo patri qui etiam xpo coniunxit
Rex xpc ut Job xxix° g/ Cumque se
deterem quasi rex circumstante exercitu
eram tn merentium consolator/ quia
xpus quamvis supra bonos omnes re
gnat in celo consolatur tn per presenciam
diuine penitentes in terra R ex
spus sctus vn pv xx° b/ Rex qui
sedet in solio iudicio dissipat omne
malum intuitu suo/ quia spus sctus
qui habitat in viro puncto destruit
in mente hois peccm inspiratione
sua R ex summa trinitas vn ysa
xxxiij° Regem decore suo videbunt
oculi eius/ quia sctam trinitatem in
eterna gla videbunt electi R ex pre
dicator vn pv xxx° g/ Regem
locusta non ht quia cum adiutorio
cristi pdicatorem gentilitas no ha
buit R ex vir sctus vn pbo xxo
In virtute tua letabitur rex/ quia scus
vir sctus se no ex sua virtute sed
diuina qui hic se nauem tirannis ex
qui rex fortis potenter premit de
iniquis quilz vn Job xv° e/ Rex
regem qui parat ad bellum i. stat
iniquus quilz se parat per supbi
am resistere deo R ex peccm vnde
Job xviij° f/ Et calcet super eum
quasi rex interitus quia prauus quilz
vlla condicione premit peccm quod eum
ducat ad mortem eternam R ex dyab
vn Job xli° Ipse rex super omnes fi
lios supbie qui sub dominio dya
bli sunt qui eum demum et pv iij
supbiunt R eges sunt angeli vn
Job iij° d/ Cum regibus et consulibus
terre quia si homo non peccasset
requiesceret cum angelis qui cum
deo regnant in celo et nobis consulunt
pbeant in terra R eges plati vnde
pbo iij°/ Et nunc reges intelligite i.
intellectum scilicet humilitate considerate prelati
quantum viros regere debeant subiectos
R eges viri sancti vn Job xxxvj°
b/ Et reges collocat in solio suo
inperpetuum/ quia qui illicita motus inse
mobilia resistendo bn inficiunt eos
ipos in presenti regnant et tn quo
in futuro regnabunt perpetuo R e
ges sensus in terra vn pv xxx° a
Noli te regibus dare vinum i. neque
inmittate (?) zonales sensus viros car
nis vere voluptate inficiuntur
eges illi qui de castitate supbiunt
vn Job xij° f/ Balteum regum soluit
quia in illis qui de castitate iam
supbiunt cingulum pudicicie deus
frangit et frangi permittit R e
ges supbi quilz vn Apoc xvj° e
Et procedunt ad reges totius terre
parare eos in plium/ quia spiritus
spus immdi per suggestiones ad elec
tos scilicet tiranno ut expectat eos ad
condepnationem diuinorum preceptorum contrarium
R eges sensus corporales vn Josue
x° d/ Ponite pedes vros super colla
regum istorum quia sensibus corporalibus
sancti viri per puritatem interiorem
affectum priorum dominantur
Radix est xpc vn ysa xj° d/ Ra
dix yesse qui stat in signum
ppli i. xpc qui de stirpe yesse
natus suo ppto etiam exhibuit salutem
Radix incarnacio xpi vn Job xxix°
c/ Radix mea aperta est secus aquas
quia misterium incarnationis cristi
reuelatum est R adix predicatio scta
vn Job xiiij° b/ Si senuerit in
terra radix eius i. si ualuit apud
reprobos predicatio eius R adix anima
eius vn pbo lij° Et radicem tuam

de terra vinc(u)tum v(e)l a(n)i(m)a tua de habi
tatione celestium Radix progenies
p(ar)ent(um) vid(e) ag(ar) iiii° c (Servus) ad
radicem arboris posita est. i. s(ic)ua
(im)p(er)ia sed(en)s in filiis ud(e)o(rum) p(ro)p(o)sita
est et impleta Radix intencio vid(e)
Osee xxxvii° f. Mittet radicem decor(is)
sum et faciet fructu(m) suum. i. bonam
intencionem excitabit in occulto et
bona(m) accione(m) ondet in publico
Radix hostis suggestio vid(e) ysay x°
iiii° g De radice colubri egredietur
regulus. i. de suggestione dyaboli
procedet corrupcio Radices fideles
vid(e) p(er)o xx (lxxix°) plantasti ra
dicem eius etc. (Eccl(es)ia) Domi(n)us fide
les esse vocavit et in ipsa usque ad
fines terre multiplicata e(st) Radices
bone cogitaciones vid(e) Job xviii° f de
orsum radices eius siccent(ur). i. in
intimis bone quas (h)abet cogitaciones
vid(e) Job humore (gr)acie p(ro)ucient(ur)
Ramnus est antixp(ist)us vid(e) iudic(um)
ix° b (c)(E)gredietur ignis de ram
no et devoret cedros libani. qz
quia ciuidit(at)es devorabit de antixpo
et mersitet (fidelium) vivos esse
Ramum delectacio p(e)cc(at)i vid(e) p(s)o lvii°
p(r)ius q(uam) intelligerent spine vestre
ramnum (tamen) sic viventes sic in
ira absorbebit eos. i. p(r)ius q(uam) p(eccat)ores
me pervenerit ad delectac(ione)m pec(ca)ti
Rane sunt heretici vid(e) p(s)o (lxxvii)
Et c(omedit) terra e(orum) ranas qz
cimiciola ce(teros) et gnorancium loqua
ces p(ro)ficiunt heresis et immodes(ti)
Rapina est presumpcio vid(e) ad phi
lip(enses) ii° b Non rapinam arbitratus
est se esse eq(ua)lem deo. i. no(n) erat p(re)sumpcio
q(uod) dixit se equalitate(m) habe(re) cum deo
qz natura equalis est patri

Racionale iudicii (vid(e)) iudicia vid(e)
Exo xxviii° e Racionale opert(et)
peccata sacerdotis. qz ipsa racio or-
nabit peccata sacerdotis
Regina est s(an)c(t)a eccl(es)ia vid(e) p(s)o
xliiii° (Astitit) regina a dext(r)
tris tuis qui(a) s(an)c(t)a eccl(es)ia in
veritate (g)ratiarum (ipsis) a xp(ist)o est
electa Regina est superbia huius
vite vid(e) apoc xviii° f c Sedet
regina / quia prout vocavit superbie
amatores huius vite Regine (anime)
devote vid(e) Cant vi° c Et regine
laudaverunt eam qz s(an)c(t)e a(nim)e et devote
vocaverunt s(anc)tam ma(tr)em suam eccl(es)iam
Regula est eloquencia ph(ilosoph)or(um) vid(e)
Josue vii° f palium coccineum
valde bonum regula(m) (que) auream
(Ecclesia) mundi huius amatores super
biam et vanam appellant eloquenciam
Regula e(st) e(or)upia
vid(e) ysay xiii° f g De radice
colubri egredietur regulus / quia
de suggestione dyaboli procedit illatio
corrupcione mortis Regulus antixp(ist)us vid(e)
ysay lix° b q(uo)d (c)onfotu(m) est erumpet i(n)
regulum. qz p(er) dyabolum tam diu i(n)
probitas fovebitur p(e)cc(at)u(m) donec i(n) fine
mundi manifestetur i(n) antixpo Re
gulus dyabolus vid(e) ysay xi° e s In
caverna reguli oblectatus fuerit
mittet manum suam / qz p(ri)ma (a)qui
(etas) que habitaculo dyaboli est dis
pargeret sua (victoriam) dignatur / s(ecundum)
Reclinatorium est quies et(er)na vid(e)
Cant iii° f Columpna eius fecit
argenteam reclinatorium aureum
quia esse p(re)dicatores fortes et
clari sunt / quia in s(an)c(t)a fide vi
vunt s(em)p(er) (eternitate) fulgescunt
Renes sunt opera libidinis vid(e)
p(s)o lxxii° / Renes mei commutati

sunt .i. opa libidinis in actoz castitatis in me inuitata sunt Renes membra genitalia vt Iob
et sine stringet renes eorum quia petm doiari pmittit deus i membris genitalibus supbire Renes
delectacio carnis vn ps. xxv°. vre renes meos et cor meum .i. exting wc in carne mea delectacionem et in corde puersa cogitacionem
Reptilia sunt spc inmundi vn ps. ciiij°. Illic reptilia quorum non est nus qz innumerabiles sunt hostes nri qui nos temptant Reptilia
cogitacones terrene vn Ezech. viij°. d. Et omis similitudo reptilium qz in prauam mentem ad apetitum terrenorum pertinentes sunt cogitacones
Rethe est cura inlicite delectacionis Luc v°. b. Rumpebatur autem rethe eorum / quia tunc mentes seculares intrant ut tam his quibus
sapiendant Rethe cura in regno vn [. . .] xxi. b. mitte in dexteram partem nauigij rethe / qz secundum curam qui in regno erit de presenti nil habebit Rethe petin vn Iob xviij°.
.c. inmisit in rethe pedes suos .i. posuit in peto affectus suos
Restaula sunt precepta dei vn iiij Re. vij°. d. Restaula regita cui bitorum ambigebat mare, qz precepta diuina saluate tinitates fidei, predicamenta xornat baptismum
Riuo[. . .] est putus [. . .] vn Iob xxxix°. b. Nunquid ualet riuo [. . .] sibi / quia deus solus est superbus et potens ad [. . .] seruitii
Risus est spirituale gaudium vn Gen. xxi°. b. Risum fecit mi dominus .i. spirituale gaudium mi contulit dominus

R[. . .] suo leticia vn prov. xiiij°. c. risus dolore miscebitur .i. mundi leticia in merorem terminabitur Risus sub gaudium celeste vn Iob viij°. g. Donec impleatur risu os tuum .i. donec impleatur celesti gaudio cor tuum
Rethia sunt predicatores vn ps. lxiiij°. / Riuos eius inebria multiplica genimina eius etc. / .i. predicatores eius gracia tua adimple ut inmateria et in mo sibi [. . .] augeatur
Riui sunt fideles vn Ysay. xxxiij°. f. Riui latissimi et patentes .i. fideles plurimi cor suum fidei aperientes
Riuuli sunt dona spc sancti vn Iob xx°. d. Non videat riuulos fluminis .i. non sit dignus accipere dona spc sancti Riuuli sunt sancte scripture
vn Cant. v°. c. Columbe super riuulos aquarum .i. simplices aie intendentes sacrosancte scripture
Ros gracia diuina vn ps. cxxxij°. Sicut ros hermon etc. / Et Iob. xxix°. f. Ros morabitur in messione mea .i. gracia dei perseuerabit in operacione mea Ros est superna contemplacio vn Gen. xxvij°. d. xxvij°. l.
Det tibi deus de rore celi .i. conferat te deus contemplacione celesti Ros plenitudo sanctitatis celestis vn Judicum vj°. g. Ros sit in vellere qz per gratiam
erit plenitudo sanctitatis in [. . .]
Ros infidelitas vn Cant. v°. b. Caput meum plenum est rore .i. predica vnde o aia fidelis / quia ma le senciunt quidam de diuinitate mea
Ros terrena habundancia vn Gen. xxvij°. f. / In pinguedine terre etc.
Ros sacra scriptura vn deutronomii xxxij°. a. / fluat ut ros eloquium meum / Ysay. xlv°. b. / Rorate celi desuper

Rosa est cetus martirum vnde Eccl.
xxiiii. c. Quasi plantacio rose
in Iericho quia persecucio in mundo
et in Iericho luna mutabilitatem et insta
bilitatem mundi designat. Rosa de
lectacio vite presentis vnde Sap. ii. c. Co
ronemus nos rosis antequam marcescant
i. fruamur nos amenis volupta
tibus huius seculi / et voluptuosis
eius amenitatibus antequam deficiant

Rota est nouum et vetus
testamentum vnde Ezech. i. d. / Rota
in medio rote i. nouum testamentum
in veteri figuratum. Rota mundus vnde
ps. lxxvi. vox tonitrui tui in ro
ta / quia vox diuine comminacionis
per predicatores sonat in mundo. Rota
conuersacio reproborum vnde ps. lxxxii.
pone illos ut rotam quia reprobi
in peccatoribus semper circuendi viuunt.
Rote predicatores vnde Daniel. vii. c.
Rote eius ignis accensus quia sancti
predicatores diuino amore sunt inflammati

Rubor est passio christi
vnde Cant. v. c. Dilectus meus can
didus est et rubicundus qui candet
in gloria deitatis rubet in angustia
passionis. Rubor desiderium cele
ste vnde Cant. iiii. c. rubicundiores
ebore antiquo i. maiorem habentes
desiderium quam quondam ex patribus antiquis

Rubus est virgo maria
vnde Exodi iii. c. videbam quod
rubus ardebat et non comburebatur / quia
christum virgo maria concepit et peperit et
nec corrupta in conceptu nec lesa fuit
in partu

Rubigo est ira vnde Ezech. xxiiii. b.
Respersum et dispersum consumatur
rubigo quia natura ignis
cessat in fine gula furore vexat
insania. Rubigo malicia vnde Ezech.
xxiiii. et non exibit de ea nimia
rubigo i. non separabitur malicia ma
licia eius

Rugitus planctus penitentie vnde
Iob. iii. g. quasi inundantes aque sic
rugitus meus i. sic sic dolor in angustia
cordis sic planctus in loquucione
oris. Rugitus suggestio diaboli vnde
Iob. iiii. c. rugitus leonis et vox
leene i. suggestio hostis et motus
concupiscentie. Rugitus sentencia diaboli
vnde i. pe. v. d. tanquam leo rugiens
quia diabolus audacter seuiens
circuit querens quem deuoret. Ru
gitus sollicitudines platee vnde
Iob xxxix. intuetur terre ad fetum
et parturit et rugitus emittit / quia
peccatores sancti se humiliant et subiecte
sponsales sollicitudines impendunt

Ruga est perfidia
vnde ad Ephe. v. f. non habentes
maculam aut rugam vnde quod
ecclesia catholica nec maculam malicie
nec rugam agnouit perfidie. Ru
ga est placio simulacio vnde Iob.
xvi. c. ruge mee testimonium perhibent
quia ille qui iure ficte delinquunt
peccantibus resistunt in aduersis

Rupes sunt sancti angeli vnde Iob.
xxxix. c. et marcescit in rupibus
quia deuota anima per desiderium gra
cia contemplatur angelorum ad quod per
spem nec dum attendere valet. Rupes
predicatores vnde Iob xviii. b. / transfe
rentur rupes de loco suo / quia predica
tores iudeos deserentes ad gentes
transmigrabant. Rupes potestates se
culi vnde Ieremie xvi. b. congregati
fuerunt in rupibus quia iudei im
itabant huius seculi potestatibus. Rupes
corda induratorum vnde Ezech. iii. a. / et contra
rupibus et quaslibet quia sicut aqua
sic humiles sic quia per interne loquucionis
inspiracionem visitat induratos

Sabbatum
Sacerdos
Sacramentum
Sacrificium
Sal
Salus
Sambucis modo
cantat deus
Sambucis decantis
sancti quando cantant
scilicet psalteriis
tubis corneis
vel ductilibus
Sectore ornamento
Sectuaria
Sanctificati sunt
in utero
Sapientia
Scandalum
Scientia sine scientie
Schola
Secunde septima
Sepulchrum vite
Servitus dei
dyabolus homo
Scrutinium
Sedes dei homo
vel dyaboli
Sedes quievit
Christo vel homini
Semen
Senectus
Separatio
Septenarius
Septuagesima
Serpens
De serpente scilicet
De aeneo serpente
Similitudo
Singularium
Silentium
Silet deus
Sitis
Sol
Solempnitas
Solitudo
Spes
Sperant
Spiritus sanctus
Statera
Status
Stomachus
Stola
Sed dignamus
secundum labores
et malis
Substantia
Subiectio
Sudarium
Superbia
Saccus
Sacculus
Scala
Scapula
Scarabeus
Scabius
Scabellum
Saga
Sagittarius
Sagitta
Sagena
Saphirus
Salsuga
Salinca
Sanctes
Saltavit
Sanguis
Sanies
Squame
Sartago
Sterquilinium
Sternutatio
Sibilus
Sicomorus
Siclus
Silva
Silique
Silex
Simulacro
Simphonia
Sindonem
Sinistra
Sepulchrum
Scintille
Spice
Spina
Sentes
Sepes
Spelunca
Sparge
Speculum
Speculator
Specus
Species
Syrus
Serra
Stellio
Stella
Stabilis
Sodomita
Stipulum
Stabulum
Stagnum
Stamen
Stannum
Stratus
Saxum
Securis
Semita
Senex
Senatores
Scirpus
Sirene
Stipula
Stilus
Stilla
Stillicidia
Somnus
Solium
Solitudo
Sompnius
Sonus
Spolia
Sporte
Scorpio
Soror
Subula
Sculptura
Sudes
Sulfur
Sulci
Suavitas
Sunamitis
Superhumerale
Superbus
Sus
Strucio
Symonia

Sabbatum est tempus scilicet dies septimus quo post opera sex dierum requievit dominus ut Genesis ii. Docens suos in presenti laborare ut in futuro quiescant. Unde sabbatum in veteri lege observabatur. Sabbatum est mentis vel pectoris requies quod idem est scilicet tranquillitas bone conscientie spe futuri boni ut non turbetur honoribus seculi. In sabbato isto primum est ut bona tua deo tribuas mala tibi. Sabbatum est eternitatis eterne requies pro qua in presenti bona operari debemus agentes sabbatum mentis. De primo dictum est Io. ix. c. Non est hic homo a deo qui sabbatum non custodit. De secundo Exodi xx. b. Memento ut diem sabbati sanctifices. De tercio Ysaie lxvi. g. Erit mensis ex mense et sabbatum ex sabbato. De isto loquitur propheta psalmo xci. Bonum est confiteri domino. Ordines laborare istos sex diebus id est sex etatibus ut requiescant ibi. Ergo hic laboremus libenter ~~eternis~~ libenter pro eternis. Sabbatum ponitur pro septimana ut Luce xviii. c. Ieiuno bis in sabbato. Sabbatum festum quodlibet ut Levitici xxiii. g. Sabbatum requietionis est affligere animas vestras et est dictum pro festo propiciacionis. Pro opere unde Trenorum i. c. Viderunt eam hostes et deriserunt sabbata eius. Sabbatum non habet vesperum septimane subiciente sic legitur in titulo Dominus regnavit decorem indutus est. Et hoc pro perfectione quia requies que post laborem dabitur fine carebit. Unde est quod in die qua celebratur officium pro mortuis post festum omnium sanctorum. Ceterum in vespera non fiat officium pro mortuis quia requies quem eadem operatur vesperum non habet alia vero habent quia opera que sunt in illis finem habent. Sabbatum est requies mentis et quies eternitatis ut Ysaie lviii. g. Et erit sabbatum ex sabbato quia qui nunc quiescit in mente ab iniquitate quiescet perpetuo in eterna felicitate. Sabbata torporis et negligentie Trenorum i. c. Et deriserunt sabbata eius quia maligni spiritus quos negligentes et desidiose vident torpescere abutuntur eos immunda quandoque concipere faciunt per affectum in cogitatione. Sabbata opera sanctitatis ut Exodi xxxi. d. Sabbata mea custodite id est opera sanctitatis in quibus ego quiesco exercete.

Sacerdos est Christus

Sicut psalmo cix. Tu es sacerdos in eternum quia Christus semetipsum obtulit in ara crucis pro nobis. Sacerdos dicitur Christus propter unctionem ut psalmo xliiii. Unxit te deus tuus oleo leticie. Propter oblationem ut Ysaie liii. c. Oblatus est quia ipse voluit. Propter intercessionem unde Hebreorum vii. f. Semper vivens ad interpellandum pro nobis. Sacerdos debet esse in conversatione sanctus. Scriptum est Levitici xxi. g. Ipse tamen erit aliorum immundicias mundare. Munda est ut dicit Ambrosius ut munda sit manus que sordes diluere curat. Omnium res in contrarium versa est hodie quia sicut populus sic sacerdos ut Osee iiii. Et quod peius est sicut sacerdos in veteri lege facto peccato immundus est usque ad vesperum licet alios mundaret

Ita modo sacdos alios mundat et
se inmundat sic furfurum furnu
spue scopa que furnum mundat et
se inmundat vel inmundaz reddit Si
vero no sit inmunis a fornicacone
non est sibi mo iam amplius certe
metitum sed si vult esse sibi prius
habeat vitam quam doctiuam Sacdos
in predicacone debet esse sollicitus tace
am et non arguere idem est qd con
sentire vt ait aplus ad Tyturum
ca .i. p .d. quare aute remot hui
sensus aplus assignat terrissimam
huius rei phisicam pp̃ea vos no
arguistis qr sepius eadem facitis Cu
piscdotum et pdicatorum labia sunt
curam° conservata vacant tota die
sermonibus ociosis et otios hunt
admincta. et fidelibus xpi esuri
entibus subtrahunt panem vite
Sacerdos dz esse in admistra
cone deuotus ministracio quidz
piscdotum licz explicat in multis
ut in confessionibus baptismatibus
vnccionibus Spar tn in duobus
consistit in psalmodia et misse
celebracione ministrarum In hiis aute
semper exigitur ut humilis et piuida
deuocio comitetur psimus sine de
uocione qui es sicut es sonans aut cimba
lum tinniens vn i Cor xiiii d
Malo inquit aplus quinqz vba
loqui in sensu meo quam decem mi
lia vocum in lingwa meta Sacer
dos uel eciam xpianus no est pfectus
qui ppter opa contemplacoz uel ppter co
templacoz opa postponit / sumpsit e
go vite actiue et contemplatiue
se vnis esse pfectus In die eras mar
ta cum nocte maria / vn pps xli°
Mia in die mandauit dominus miam
suam et nocte canticum eius et xps
forma vite nre in vrbibus miracula
faciebat in die / et orans pnoctabat
in nocte / ut pz luce vi° b. Saar
dos dr piscdos vn Malachie ii° b / la
bia piscdotis custodiunt sciam et le
gem requirunt ex ore eius / quia
angelus dni exercituum est Sacdotes
magnificauit xps in scie psonalitate
vn ait xiii° b / vobis datum est scie
no sse misterium regni dei scilicet in extra
sca dignitate in ptate qua dictum
est ei ait xvi° c / Quodcunqz ligaueris
Sacdotes non pnt se excusare
per ignoranciam / quia datum est
eis nosse misterium regni dei
nec pa carnis infirmitate quia
sicut aplus ait et formidat se esse
bententem et dicentem i Cor ix° g.
Castigo corpus meum et in ser
vitutem per diabolum suggestionem qua con
diabli multiplicem temptacoz uel sug
gestionem multiplicem in scriptura ha
bent defensionem Si cum temptat eos
de supbia respondeant et dicant luce
x° c. videbam sathanam sic ful
gur de celo cadentem Si temptat
eosdem de auaricia respondeant
et dicant pps xxxvi°. vidi impium
sup exaltatum Si de luxuria re
spondeant et dicant Ebre xiii° b.
fornicatores et adulteros iudicabit
deus. i. dampnabit Illi qui aliis
volunt uel ut polleant in honestate
vite, illi qui volunt aliis pesse
in doctrina dicit eos auctoritas vita
Si vero cuipiam vicio quis laboret
necesse subiectus est aliis omnibus
obmutescet / et sic no solum penam
eternam in futuro sed eciam hic pnte
vindictam sustinebit Non cum so
lum vilipenditur a plato suo et
a ppto sed eciam opprimetur Sacdotes

congregant per mutuas caritatis visi
tationis visitationem super corpus mysti
cum per corpus converterunt et hoc
multiplici de causa constituunt
ordo doctoris patres ut omnes sacerdo
tes dyocesani semel et semel vel bis
in anno ad matricem ecclesiam accede
rent ut ita membra ad caput
convenirent et filii matrem visita
rent Sacerdotis officium prefiguratum
de gregorio qui de minoribus mi
nores instituit de armento qui ma
iores ad maiora perduxit de
ambus cum talibus ad altaria
veniunt et hoc tempore sacrificium fie
bat in lege ut patet leuitici primo a.
Sacerdotes mali quedam prestant
ventri suo, sed contra ventri et ve
ter contra deberet / deus autem hunc
et has destruet ut patet .i. corinthios .vi. c.
Quidam quando timori sed illi
recipiunt mercedem suam ut patet
mathei .vi. g. quidam propter et fami
liarem sed non secundum quod non ualue
lerunt ut patet mathei .x°. c. quidam
carnali timori sed sunt ad simi
litudinem cuius culpa / et simile vota
aureis que scrinium portat et mur
murat ut patet mathei .xxvi. b. / Quidam
ergo aliqua bona propter aliud quod
propter deum faciunt non prestant
quo deo meo / de omnibus istis
potest dicere christus luce .xxii°. c. / verum
tamen ecce manus tradentis me mecum
est in mensa / Item psalmo .lxviii°. de
derunt in escam meam fel etc. Item
mathei .xv. b. et ysaie .xxix. d. populus
hic labiis me honorat etc. Item
psalmo .lxxvii°. Et dilexerunt eum
in ore suo et vere mentiti sunt
cum dicunt ut psalmo .cxviii°. in
toto corde meo exquisivi te / In

via testimoniorum tuorum delectatus
sum sicut in omnibus diviciis / In mandatis tuis
meditabor / In iusti
ficationibus tuis meditabor non
obliviscar sermones tuos / ab omni via mala etc.
A iudiciis tuis non declinavi / Quam
dulcia faucibus meis etc. Sacerdo
tes auctores et corruptores suffo
cat gula hic est nabuzardan qui
princeps destruxit urbem ut patet .iiii. regum
.xxv. b. / preterea auaricia hic est
anthiochus Epyphanes qui
sancta et pietate destruxit urbem et
templum prophanavit ut patet .ii.
machabeorum .v. d. inquinat luxuria
hoc est leo scilicet quadrupes psalmo .l
xxix°. exterminavit eum aper
de silua et vestigiis a quibus
domus dei tecta maculata est et ciui
tas incendio consumata infestat
superbia hoc est Elius adrianus
qui quidem usque ad fundamentum ex
inaniuit / adeo quod nomen et locum
mutavit Sacerdos sua vita ima
ginum leuitici .iiii. a. / Si sacerdos qui
unctus est peccaverit / i. si prelatus ra
tionabilis qui per intellectum illu
minatus et per affectum est purga
tus deliquerit Sacerdos plati
pravum .vii. iob .xii°. f. / Ducit sa
cerdotes ingloriosos quia malos pla
tos eterna gloria non remunerat quia
in vtilitate subditorum non gloria
tur Sacramenta principalia sunt
septem / baptismus qui infideles
sanctificat confirmacio que sanctificatos
roborat / penitencia que lapsos rele
vat / perceptio corporis eucaristie que
christum incorporat / extrema unctio que
ad vitam dei preparat / hoc sanctitatis
tatis / matrimonium vel coniugium

qd corporalem fornicationem vitat or-
do qui virtutes no dat sed augmen-
tat / sicut hec voluptatem

Sacrificium fit in ieiunio in absti-
nencia a carnibus deponderijs / in
castigacione carnis in eius mortifi-
catione vn j. Cor. ix. g. Castigo
corpus meum etc / Item ad Coll.
iijo. a. membra vestra etc / Sacrificium
triplex in carne corde et ope Carnem
macerat qui eam mortificare non ces-
sat Cor mactat qui se inundacione
cogitacionis non inquinat Opera mactat
qui in eis agendis humanum favorem
non respiciat Ro. primo Ro. xij. a.
Obsecro vos per misericordiam dei etc De
primo ps. l. Sacrificium deo spiritus con-
tribulatus etc De tercio ps. iiijo. Sacri-
ficate sacrificium iusticie etc

Sal hec quatuor in se / sinceritat
carnem putat curat putre-
dinem vermes occidit condimentum
parat Sic doctrina spiritualis sincere-
rat carnem per penitenciam curat putre-
dinem per abstinenciam occidit ver-
mes i. cogitaciones malas condit per
sapientiam Sal est spiritualis intellectus
vn Job. vjo. b. qd no est sale conditum
quia sacra scriptura no prodest nisi
spiritualiter intelligatur Sal sapientia vn
iiij Reg. ij. f. afferte in vas novum
et mittite in illud sal / quod cupivit
vetus vir Elizeus ut per sinceritatem
vitam(?) et per sapientiam condiam
al' disaccio vn Levit. ij. f. In
omni oblacione offeres sal qr i. oi
operacione nra est ut habeas discrecionem
al ipsi apostoli vn Mat. v. b. Vos
estis sal terre i. vos estis condimen-
tum et sapor ecclesie Sal amoni-
cio vn Gen. xix. f. versa est in sta-
tuam salis / quia respexit post dorsum

magna est cautele amonicio
Sallus est corporalis monicio
vita et pulsa Spiritualis quia
consanguinum a peccato etiam et i futuro

Sanat deus iuste
modis / per flagella vnde
Ebr. xij. b. Castigat deus omnem
filium quem recipit / per comi-
nacionem vn Mat. vij. c. Omnis ar-
bor que no facit fructum bonum etc
Per promissiones vn Mat. xj. g. Venite
ad me omnes qui laboratis etc / Jo.
Jo. vij. f. Si quis sitit veniat ad
me et bibat

Sancti comparantur stellis propter
locum positum vn ad Philip.
iij. g. Conversacio nostra in celis est
ppt lucem vn Mat. v. b. Vos estis
lux mundi Item ibidem Sic luce-
at lux vestra coram hominibus / ppt
ordinem vn j. Cor. xiiij. g. Omnia
honeste et ordinate fiant
et alibi vnusquisque in suo ordine
ut pz j. Cor. xv. c. / ppt diversi-
tatem claritatis vn ibidem Stella a
stella differt a claritate / ppter
firmitatem Unde quod dicitur de stell
super paganis sunt ut pz Judic.
v. c. Sic et sancti vite sue cursu
pristinum contra detractores Sancti
novi testamenti dicuntur pisces qui
de fluctibus aque tribulacionis susti-
nentes in mari Christo suo nos refi-
ciunt ne deficiamus in via de quo
dicitur Ebr. vj. f. Sancti per fidem vicerunt
regna Sancti comparantur tube cer-
te ppt duracionem vn ad Rom.
viij. g. / Neque mors neque vita
separabit nos a caritate Christi / ppt
lucraditatem vn Mat. v. b. Sic lu-
ceant opera vestra bona propter eminenciam

omnnetiaz vn j. pe. ij°. b. vos aut
genus electum regale sacerdotium, ppt
pugnam vn. contra qtote fortes
in bello, ppt soliditatez quam
videbantur habe vn Sap. v°. b.
Nos insensati et ppt originem
vn Rom. sic enim qd carne
nascitur non est caro, sic et sti
in carne positi non vivunt carnali
ter vn Rom. viij. In carne ppter
carnez pure non est vita tenenda
Sancti operant tubis ductili
bus ut pz Eccli. xl. i. ppt sate
ctionem ppter purgatoriuz vn ps. lxv.
Igne nos examinasti, ppt sono
ritatem quam habent in tribulatione
vn ps. Cxix°. ad dnm cum tribula
rer clamavi

Sanctorum occupatio in celis
consistit in ppetua exulta
tione qua exultabunt vn ps.
Cxlix°. Exultabunt sti in gloria
In ppetua laudatione vn Ysa. c.
vj°. Clamabant et dicebant Sanctus
Sanctus Sanctus. hic erit clamor eorum
sctorum et est sensus Sanctus qui nos
creasti p nativitatez Sanctus qui nos
salvasti p graciaz vel gloriaz Sanctus qui
nos reformasti per patris poten
tiam reformasti per filii sapienciam
formasti per spiritus sancti graciam
Item ps. lxxxiij°. Beati qui ha
bitant in domo tua dne In ppetua
refectione vn Luce xxij°. d. Ego
dispono vobis sicut pr meus disposuit
mihi regnum Item ps. xv°. Saciabor
cum apparuerit gloria tua Et ps.
xxxv°. Et torrente voluptatis tue
potabis nos etc

Sanctimonia perfectio bonorum operum
Sal caritas mentis et corporis
De hac ait aptus Hebr. xij°. d.
pacem sequimini cum omnibus et
sanctimoniam sine qua nemo videbit deum

Sanctificati sunt in utero beata
Virgo que superhabundavit
et effluxit repleta est spiritu sancto. Hi
eremias Iohannes baptista) sti
infirmitates meas non sunt passi
audivi ego nomen miseri
cordias meis qui passi, et qui
bus scivi qd a se expertus videt quam
est in alio ut maria magdalena
que vere penituit et flevit ita
q pedes dni lacrimis rigavit cui
dimissa sunt peccata multa Et pe
trus que tande prim fuit dominus
ut fortior resurgeret et exemplo
nos doceret

Sapiencia carnis est qua scit homo
culpam excusare se non solum
ad necessitatem sz ad superflui
tatem porcionis de cibis quasi de
celestibus cogitando, quia hunc
illi ut dr ad Philipp. iij°. g. quorum
deus venter est, qui fortes sunt
ad potando ut pz Ysay. v°. c. et
pv. xxiij. g. vinum suavi intrat
a principio sz in fine sicut mordet Item
Basilius, sic piscis se preparat ad
accipiendum mundum De hac dr
Ro. viij°. b. Sapiencia carnis ini
mica est deo Sapiencia est mundi
qua scit homo scape ferim et co
ngregare pecuniaz qua hunc filii
seculi huius magis quam regunt de
qua dr j. Cor. iij°. g. Sapiencia huius
mundi stulticia est apud deum Item
Ysay. xxix°. Sinai, Perdam sapiaz
sapientum etc Item j. Cor. j°. Stul
tam fecit deus sapientiam huius mundi
Eos quos sapientes dr Ysay. v. c.
ve qui coniungit domum ad domum
Numquid vos soli habitatis super
terram ut pz ibidem Item in Ysay.
xlvij°. Ego sum deus qui stultos sapientes

retrorsum et sapientiam eorum stul-
titiam faciens. Sapientia est de qua
fit homo despiciens terrena et ama-
re celestia de hac dicitur Sap.
i° b. In malivolam animam non intra-
bit sapientia. Item sapientia sapientie est
non esse contrarium quod dicit apostolus: Quicumque sa-
piens sibi videtur stultus fiat ut
sit sapiens ut patet i Cor. iii° f.
Unde sic abiit si stultus quomodo
sapiens. Ecce salomon qui sapiens
videtur sapientia mundi fiat stultus
credendo deum esse passum et mor-
tuum et virginem peperisse quod est
stultitia apud gentiles. Et ita
erit sapiens diuina sapientia. Prima
voluptuosa est in delitiis mundi
secunda tumultuosa in negociis dicitur
Tertia dicitur deuota et bona in
rebus diuinis. De prima Jac. iiii°
b. dicitur inimica est deo. De secunda
dicitur i Cor. iii° g. Stultitia est
apud deum. De tertia Sapientie vii° g.
Que vocat et formosior deo et
amica quia neminem diligit deus
nisi illum qui cohabitat cum sapientia.
Scandalum nascitur quandoque ex
scelerato et tunc peccat mor-
taliter qui sic illud scan-
dalizat sicut Matth. xviii° b. Ve
mundo a scandalis. Item ibidem
Si quis scandalizaverit unum ex
istis pusillis etc. Ille scandalizat
proximum qui ei facto vel dicto occa-
sionem prebet ruine. Dicit glossa super Matth.
Item Matth. v° et Matth. xviii° g. Si
oculus aut pes etc. Item Matth.
v° f. Si offers munus tuum etc. Quandoque
ex permisso unde i Cor. x° de ydo-
latriis et tunc semper peccatum est. Unde
apostolus i Cor. viii° g. Non man-
ducabo carnes in eternum. Quandoque ex
consilio ut si quis continet unice
re putatur esse de heresi illorum
qui nuptias detestantur et tunc
semper peccatum est. Debet enim potius
uxorem ducere. Quandoque ex proprio
sine quo non est salus ut si quis
scandalizatur de oratione alterius
vel elemosinarum largitione tunc
non est propter tale scandalizantem po-
tius [illegible] occasionem. Unde cum apostoli di-
xissent domine nescis quod pharisei
audito hoc verbo scandalizati sunt
respondit Sinite illos ceci sunt
ut patet Matth. xv°. Non enim ut
aut [illegible] a veritate est pro scanda-
lo relinquenda quia consistit in tribus
in bona vita doctrina et iusticia.
Unde quandoque persecutoribus aut scan-
dala pro vita doctrina iusticia
Item non effugiendas sunt in
religionibus fugiendo. Et non quod
propter scandalum bigamus vel homi-
cida licet ignoranter et non adulter
a sacris ordinibus arceantur. Cum
maius peccatum sit adulterium bi-
gamia. Cum non est peccatum immo
[illegible] enormitas quedam et ma-
ior satisfactio iniungitur. Sicut qui
intendebat interficere hominem et non
potuit et hoc propter scandalum
licet ille qui voluit et non fecit
et reputetur apud deum homici-
da sed qui voluit et non potuit
quia quantum intendit tamen factis et
propter figuram sacramentorum bigamus
sic a sacris ordinibus arcetur
unde Cant. v° d. Una est enim
columba mea.
Sciencia sive noticia est
interior inspiratio. Unde
Psalmo lxxxiiii°. Audiam

quid loquatur in me dominus deus meus Item et dicitur zonis per septimanas vnde Esdre xvi c. Arcuatusque scripta sunt etc. Item Joh. v° f. Scrutamini scripturas Exterior est per creaturas vnde Ro. i° d. Invisibilia dei per ea que facta sunt Sciencia sive cognitio dei est quando ad dignitatem divinitatis vnde Mat. xi f. nemo novit patrem nisi filius Item Joh. i° c. deum nemo vidit vnquam Item Jo. viii° c. neque me nostis neque patrem meum etc. Item Jo. i b. postquam Johannes dixit Ecce agnus dei et secundum et ego nesciebam eum Item Jo. vii° d. dixerunt iudei hunc scimus vnde sit Christus cum autem venerit nemo scit vnde sit quantum ad humanitatem vnde Jo. vii° d. Et me scitis et vnde sim scitis Item psalmo lxxv°. Notus in iudea deus Sciencia sive intelligencia est approbatio vnde Joh. ix° c. Scimus quia moysi locutus est deus hunc autem nescimus vnde sit i. non approbamus Item Mat. xxvi. petrus autem nescio quid dicis i. non approbo Item declinante a me malignum non agnoscebam i. non approbabam scilicet beatum psalmo C°. Et hac approbatione dicitur quanto quis plus cognoscit plus diligit et econverso quanto plus approbat quam notam habuit scilicet non terminabitur in futuro scilicet cognitio i. approbatio Sciencia est comminatoria vnde luce xii c. Me volens scire

et pharisei qui habetis clavem sciencie Jo. auditus per psalmo xxvii°. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua etc. Item psalmo xviii. Desiderabilia super aurum et lapidem preciosum multum. Operatoria vnde psalmo Cx°. Intellectus bonus omnibus facientibus eam, primam huius est mali sed ad terram est boni Sciencia cognitio terrenorum per quod est vivit in medio est vite huius nationis prave et perverse intelligencia est divinorum ad divinorum contemplationem oculum illuminans Item de primo est spiritualis unde dicitur Deut. xi°. vertimus et eciam de teritamis ut de trinitate de angelis de celestibus et humanis Prudencia est de moribus qua scit homo vivere inter alios quod ipse non maculatur moribus aliorum Item intelligencia que est quod donum spiritus sancti quod dicitur spiritus sapiencie intellectus quod est quod ratio secundum theologiam non secundum philosophum quod scilicet intellectus vel ratio cordis dicitur et quod donum ratione quod donum spiritus sapiencie appellat Isayas dicens c. xi°. Spiritus sapiencie et per hunc oculum qui ratio dicitur vel intellectus homo ad imaginem dei conditus est qui oculus in homine per peccatum obnubilatur Sciencia sive noticia alia enigmatica que habetur in presenti hanc cognitionem habent qui per visibilia invisibilia dei conspiciunt alia comprehensiva que erit in futuro Comprehensiva est qua sancti sciunt enigmatica scilicet scimus nos et dicitur comprehensiva quia tunc comprehendemus

omnia et scitum sit et intelligentia
nos perfecte utique Deut. i. q.
Cor. xiij. Scientia que vel non
ut de illis quibus licet uti si uis
perfecti esse etc. Et de illis quibus
non licet uti ut de arte amandi
et huiusmodi. Scientia est falsi nominis
ut de heresi que falsa est et falsa
docet. Scire non desiderant nec cupi-
unt alii sed bene uiuere. Christus scientie
et simplicitatis uir magister scientiatis
qui scientie cupidi eo quod in magna
scientia nichil sit indignius. Ideo di-
scunt ab aliquo humilitatem, ab ali-
quo patientiam, ab aliquo mansuetu-
dinem. Alii cupiunt scire semper
et nunquam bene uiuere. Illi sequuntur
tenebras qui inani philosophia gaudent
multa scire subtilia investigare scilicet
gna probacione angelos sunt more
dispositionem orbis, virtutes elementorum
motum et estimatorum temporum vicissitu-
dines, diuersas permutationes anni, cursus
naturas animalium, naturas bestiarum, vim ue-
torum, virtutes radicum, quod huius
filia bene uiuendo est bene investi-
gare quod generis studii sit iustis
repositum. Scire uolunt uel
adiscunt quidam ut laudentur,
alii ut lucrentur, alii multa scientes
alios excellant, alii ut seipsos edifi-
cent, alii ut proximos erudiant. Sed
audiant quid super hiis dicat quidam
Bernardus: ut sciant curiositas est, ut lucren-
tur symonia, ut sciantur scire tamen
caritas ut edificentur prudentia ut
edificent caritas. Scire potest quisque per
intelligere quisque per scire ut res est

Scire est vehementer obtineri et non
falli. Sequitur.
Scola est discipline ternarie.
In prima discunt infe-
riores i. discipuli. In secunda pares
i. socii cum aliis. In tercia discipuli
i. super alium i. preposite a inferiori. In
prima sunt qui sub prelatis serviunt
humiliter dicentes Non quod ego volo
sed quod tu. In secunda qui mores
seniorum compositos fratris paci-
ter conversantur. In tercia qui sub-
iectis uo et ex sapienter nouerunt
preesse. Et quamvis natura sit prior
scola, Natura tamen mixtam doctrinam
humilitatem lectoris prior est scola
discipline. Quamquam omnes homines
genuit equales, tamen quod alius alii
preponitur aut supponitur a deo donum est.
Unde Ps. o. lxv.o Imposuisti homines
super capita.
Sacra scriptura dicitur quoque celum
sicut celi eo quod diuina misteria
celat i. dei secreta. Unde
Ps. o. C xlvj.o Qui operit celum
nubibus i. sacram scripturam figu-
ris et misteriis. Item Ps. o. xvij.o
Tenebrosa aqua in nubibus
aeris i. doctrina in prophetis. Un-
de ~~Daniel~~ Danielis xij.o Signa librum
et claude sermonem. Sacra scriptura
dicitur os domini quod in omnibus ope-
ribus nostris consulere debemus. Ideo autem
filii Israel in deserto peccauerunt quia
os domini i. sacram scripturam non
consuluerunt. Sacra scriptura dicitur
paruus ubi est obscura quia
quadam difficultate clauditur.

d meditatoinis et excitatj medita
tur masticatur et incorporatur vñ
est plana dicitur potius / quia qua
dam facilitate ad intelligenciam in
teriora transmittitur Scriptura mystat
precepta perfectis hec paruis solidum
cibum adultis / vnde prosper
lacte vegetans paruos pane cibans
validos Sacra scriptura quatuor hec
partes ystoriam que res gestas
loquitur allegoriam in qua aliud
quod est aliquid intelligitur Tropo
logiam i. moralem locucionem
in qua de moribus ordinandis
tractatur anagogiam i. spiritualem in
tellectum per quem de summis et ce
lestibus tractatur ad superiora duci
mur / hijs quatuor est rotis quibus
diuina tota scriptura voluitur / hijs
quatuor pedibus incedit dominus / ystoria
allegoria / tropologia / anagogia
ystoria dicitur ab hystorin quod est ge
sticulacio vel a thorian quod est vide
vnde hysteri res gesta vel visa / al
legoria ab allon quod est alienum
et gore quod est sententia / vnde alle
goria ab vno subiecto ad aliud tra
cta intelligentia / vt si dicatur dauid
interfecit goliam i. christus superat
dyabolum Tropologia a tropos
quod est conuersio et logos quod est sermo
quasi scientia que dicitur ad mores no
stros conformandos pertinens / vt si di
catur iudice est in nobis dauid in
terficiat goliam i. humilitas super
biam Anagogia ab ana quod est
sursum et gogos quod est caput vel
ductio quod est cum caput mentis
nostre erigimus ad superna et de su
per celestibus ea que dicitur expo
nimus vnde sensus que sursum

est que est mir nra sensus intelli
gentis triumphantes etiam scripturam
sacram continuat quidam contra
seminando / pro quibus dicitur ... 6
Noli te scire dare tamen / quidam
male exponendo / de quibus dicitur Pro
x° 6 / Qui ... veneno suntibus sunt
et lucrum quidam male vendo
de quibus dicitur ab apostolo / qui predicas
non furando furaris Scriptura diuina
hijs quatuor modis exponitur / hysto
riace ut syon / quia ciuitas locus
est in ... / allegorice ut syon i.
militans ecclesia / tropologice ut sy
on i. ~~militans ecclesia triumphans~~ fidelis
anima / anagogice ut syon i. triumphans
ecclesia Sacra scriptura habet tres mo
dos loquendi Quandoque exponit sin
gulariter et sensus pluraliter et econ
uerso pro eo Exponimus / quando ostendit
in duo habet pluraliter non quando vel
in alio habet singulariter / Quandoque expo
de capite et sensus de corpore vel eco
uerso pro eo / In maxiitas dicitur de ca
pite redemisti me domine dicitur de
corpore et econuerso Ecclesiastici xxxi 6
Quandoque potuit transgredi hec de capite
et non est transgressus hec de corpore
Quandoque exponitur de viatore et si
nis de comprehensore / et econuerso vt con
uertimini ad me in toto corde vestro
hec de comprehensore / In ieiunio et
fletu et planctu de viatore / di
liges dominum deum tuum de viatore
ex toto corde tuo de comprehensore
Quandoque exponitur de precepto et sensus
de promisso vel econuerso Non concupisces
[illegible] tuo hec de precepto / sed alienum
hec de promisso pro eo [illegible] / transi
[illegible] hec de permisso et noli te
peccare hec de precepto

Scriptus in libro vite dicitur quis
propter predestinacionem vnde Moy-
ses Exo. xxxii° aut dimit-
te eis hanc noxam etc. Iuxta pre-
sentem iusticiam vnde luce x° d. Gau-
dete quia nomina vestra scripta sunt in
celo vel qui putat se scriptum esse vnde
psalmo lxviii° deleantur de libro viuen-
cium sequitur

Scrutatur deus non tamquam explo-
rans que nesciat sed prout quisque
gesserit in corpore tribuet
vnde psalmo vii° Scrutans corda et
renes deus. Dyabolus vt noceat
vnde i petri v° c. Circuit querens
quem deuoret. Homo bonus vt in-
telligat vnde Io. v° f. Scrutamini
scripturas. Homo malus vt decipi-
at vnde psalmo lxiii° Scrutati sunt
iniquitates defecerunt scrutantes
scrutinio

Scutum est eterne disposicionis
temporalis proteccionis diuine
inspiracionis interne instruccionis
protegentis persuasionis. De primo
dicitur psalmo v° Domine vt scuto bone
voluntatis etc. De secundo psalmo xc
Scuto circumdabit te veritas eius
De tercio ad Ephe. vi° c. Accipite
scutum fidei. De quarto Canticorum iiii°
Mille clipei pendent ex ea. De
quinto psalmo xxxiv° Apprehende arma
et scutum. Scutum est protectio
dei vnde psalmo v° Scuto bone volun-
tatis tue coronasti nos id est munimi-
ne bone voluntatis tue coronasti
nos. Scutum iudicium dei vnde
Tren. iii° c. Da eis domine scutum
cordis laborem tuum i. secundum tuum
iustum iudicium fac eos tristiciam habere
Scuta reprobi vnde Iob xli° c. Cor-
pus eius quasi scuta fusilia quia
reprobi qui corpus dyaboli sunt etc.

singulos sunt. Scuta [illegible]
vnde psalmo xlv° Et scuta comburet
igni quia per amorem dei [illegible]
[illegible] dissoluuntur peccata

Sedes est dei homines vnde psalmo c
xxxi° Vanum est vobis ante lucem
surgere id est ante Christum surgere id est ex-
altari surgite postquam sederitis
id est post humiliacionem. Dominus enim post
mortem exaltatus est. Et iudas vero
sedeat in pectoribus quidam in prima
Sedes dyaboli siue cathedra est
in inferno vbi est eius potestas. Sedet
autem ibi dyabolus tamquam in kathedra
mittens suggestiones per angelos.
Quatuor pedes huius cathedre sunt
quatuor genera temptacionum seu sug-
gestionum. Prima leuis est et occulta
Secunda leuis et aperta. Tercia grauis
et occulta. Quarta grauis et mani-
festa. Prima appellatur timor terror nocturnus
Secunda sagitta volans. Tercia ne-
gocium perambulans in tenebris. Quar-
ta incursus et demonium meridia-
num. Hiis insedet et premit ille in-
gens querens quem deuoret i petri
v° f. Sunt et alie sedes que
infernalis cathedre calor frigus
tenebre fetor. Sedes est regnum
Christi luce i° d. Et dabit illi dominus
sedem dauid etc. id est fidelis iudeis
in cuius aduentu [illegible] regnum Christi
est et sacerdotium. Sedes mens
sancta vnde anima iusti sedes est sapien-
cie. Anima sapientis patris Christus in mente
sancta quiescit. Sedes sancta
ecclesia vnde psalmo lxxxviii° Et se-
dem eius in terra collisisti id est
ecclesiam Christi in primo turbari permi-
sisti. Sedes apostoli vnde psalmo cxxi°
Illic sederunt sedes in iudicio

Ariua apli sedebunt sup tronum iudicantes duodecim tribus isrl. Sedes quietacionis sanctorum .iiij. spec. xi° g./ Seniores qui in aspectu dei sedent in sedibus suis .i. viri sti qui in contemplacione divinitatis quiescunt se in quietacionibus suis. Sedes petri sive cathedra est q(uo)d discipu-lita domus in navicula qua sibi xpo officio piscandi elegerat. Sedes qua ei dedit dominus ex officio predicandi. Merces quam in cruore per agonia divina preparavit maiestas. Sedes marcia quam veritacio celestis reposuerat in throno regni.

Sedes commit. xristo secundum epli-stem statim mediante secundum illud ps. C.xxxviij°./ De vegno misit sessionis maius. Sessio appellatur examinatio in passione quae senciebat ut dr. ps. C.ix°. Sede a dextris meis .i. in potioribus bonis meis equalis in vel sede .i. post laborem quiete et secundum quod homo magna vel sede manifestatur iudicantes ut act. bij° g. Cum sederit filius hominis. Sedeat quod homo ep. peccati secundum illud ps. C.xxvi°./ Surgite postquam sederitis penitencia secundum illud iob ij° c. Sedebat in sterquilinio hoc est in humilitate penitencie. Saniem vlcerum scz putredinem peccatorum cum testa .i. cum asperitate penitencie radebat. Convenient ergo peccaverit sede.

Semen est xristus ut Gen. xxij° f. Et benedicentur in semine tuo omnes gentes .i. xpo. Semina sunt quatuor: prophetarum predicacio, apostolorum predicacio, subditorum operacio, ecclesia renumeracio. Primum est seminasti. Due in medie seminantium et messis vltimum messis tunc. Semen est inspiracionis scz infusio gracie scz gra dei. Inmatur bona voluntas hominis. Seminati verbi dei luce viij° b. Semen est verbum dei. Operatum bona operacio vbi Iob iiij° c. In hoc verbum veri, quia alius est qui seminat, et alius qui metet. Dico alij laboraverunt et vos in labores eorum introistis. Semen vel semenctu est dum seminat et est malum. Sementum dicitur adhuc est in semencino et est frugum et arborum. Seminum cum est seminatum et est cuiuslibet vel exordium. Semen predicacionis scta ut act. xiij° d. Bonum semen seminasti in agro tuo .i. scriptum posuisti predicatorum in ecclesia tua. Semen boni et mali ut Gen. iij° d. Inter te et mulierem et semen tuum et semen illius quia magna inter dyabolum et scriptum est discordia quia membra xpi et membra dyabolum. Semen viri electi ut act. xiij° g. Bonum semen hij filii tui sunt regni. Semen opera boni ps. xxxvj°. Et semen eius in benedictione erit .i. opus illius digna erit retribucione. Semen imitator viri sancti ut ps. C.xj°. Potens in terra erit semen eius .i. sublimis in celo erit qui iustum imitatur. Semen loquens ut leviti xv° a. Vir qui patitur fluxum seminis et .i. qui superfluitate non devitat loquendo immundus erit. Semen petrus ut Ysay primo f. Et semen eius absorbebunt voluntatem .i. petrum et q. cuy ia prodest primum etiam quia quy ia cum quesit erit pa-rit petrum petrum vas tuo consummat sua generat mortem.

Senectus est dignitatis ps. Cvf. Et psallentes eum in ecclesia plebis

etatis ut i Thimo. iiii° g / senes
ut patres amicos ut matres iuvenes
obsecra ut fratres. Corruptionibus enim
quod inmundi dicitur senescere ut Ebreorum
viii° g / omne quod senescit est prope
interitum. Senectus est maturitas
perfecta ut Gen. xv f. Ibis ad
patres tuos sepultus in senectute
bona, id est imitabilis vita antiquorum
patrum quieti corporis in [illegible] in per
fectione matura. Senectus defectus
virium ut ps. lxx° Ne proicias
me in tempore senectutis id est ne deseras
cum virtus mea defecerit

Separatio est generalis in puri
voluntate, in secundo loco, quando
oves separabuntur ab edis. Sepe-
ratio est particularis cautele qua
quis timens maculari inter malos
fugit ad fugam melioris vite
quale que fit per castitatem
ut castitati quietant et spiritualiter
salvus sit in die iudicii. Separa-
tio fit voluntate ut i Cor. v° c
Non cum cogitationes mee sunt cogi-
tationes vestre. Et idem habetur ysaie lv
c. Et actus vii° d / a fructibus eorum
cognoscetis eos Mathei. ps. xlii°
Iudica me deus et discerne causam
meam. Separantur boni a malis
qui non consentiunt eis ut Ier. l° b
Egredimini de medio Babilonis qui
arctiorem vitam eligunt ut Mat.
xix° f. Vade et vende et in vitam
eternam accipies. quod erit quando separabuntur
ab edis oves Mat. xxv° f.

Septenarius numerus est numerus
qui significat requiem ut sabba-
tum in quo requievit dominus Gen.
ii° a. vii est quod septimus dies ob-
servabitur quia tunc tota requies
cius operantur atque orant qui stant

septem dona spiritus sancti quibus robo-
rata est sancta ecclesia que ysaias
xi° capitulo enumerat dicens Et requiescet
super eum spiritus domini, ut patet tres
prius septenarii scilicet trium et quatuor
ternarius vero significat fidem sancte trinitatis
quaternarius fidem sancte evangelii
quod est nunc unius [illegible] Septem
etiam dicuntur [illegible] pro [illegible]
Et ideo per septem ecclesias Apoc.
i° a universe ecclesie intelliguntur
vii spiritus viii° a / Apparuerunt septem
candelabra [illegible] universe ecclesie
ut dona spiritus sancti plures cum sint
et una est, una est ecclesia [illegible]
Apoc. vi° d / plures sunt ut Apoc. v°
[illegible] quia post peccatum
[illegible] quia septem
[illegible] quia septem
sunt modi quibus peccata remittuntur
[illegible] septem columpne
[illegible] in ecclesia que [illegible] quoque [illegible]
[illegible] Apoc. i° e / quoque septi-
[illegible] quoque septem oculi Apoc.
[illegible] septenarius [illegible]
quoque ad [illegible] vii Ezechiel vi
dit tres salvatores tamen scilicet Noe Da-
niel et Iob Ezech. xiiii° c. In
Noe prelatos, in Iob virgines, Danie-
le in Iob intelligentes coniugatos
Veritas vero Mat. xxiiii° f distinguit
in lecto in agro in mola. Hec idem
notat distinctio fructuum scilicet tri-
cesimus, sexagesimus, centesimus
Idem notat Zach. vi° a b c per equos
albos rufos et pallidos. In al-
bis sanctum virginum, in rufis mar-
tirum in pallidis confessorum, quia
[illegible] agmina pallidorum hec
notant lilia rose et viole [illegible]

martiru lilia virginum sed fiole
confessorum hic notant turtur
columba corvus, ut aquila Tur
tur vero contemplatiuos columba pla
tos et corvus qui non habet affectum
circa pullos nisi cum videat
eos nigrescere Sic et prelati non
debent affectuose diligere nisi eos
quos decoloraverit sol Aquila
martires significat ut Iob xxxix
b, pulli aquile lambunt sang
winem Et ait xxiiii d, ubicumque
fuit corpus illic congregabuntur
et aquile etc.

Septuagesima est annorum que
incipit ab inicio mundi usque
ad consumatorem seculi, dicitur
que incipit in septuagesima et
terminatur sabbato in albis eo quod
tunc geminatur alla Septima
narum que incipit in septuage
sima deponuntur albe sive accipi
untur cum cappis sericis albe
stant innocencias Alie quas accepimus
in baptismo et in resurrectione christi
Cappe sericee gloriam resurrectionis
quam habebimus post diem iudicii
Inde est quod tunc geminatur alla Sep
tuagesima que incipit a lxxma
et terminatur in octava usque Et sic
dicitur lxxma lxma xlma non
dicuntur sed septimanarum Si vero
dicatur xlma dicitur vel quinquage
sima dierum habet fines Possunt
hec omnia de diebus possunt intel
ligi Sed per dierum huius principia
per dierum certius

Serpens est xpc vel ait xxxi b
sicut talis serpentem cum quia
in plenitudine carnis peccati
venit xpus sed peccati venenum non
habuit Serpens medulitatem ut
Luce xi b Quid quid propter serpentem
pentem dabit illi quia si a
deo petimus siccum non dabit nobis
medulitatem Serpens dyabolus
Ysay lxv g Serpens pulvis pa
nis eius quia terrena quidem
diligunt ipsi qui dyabolus pascunt
Serpens dicitur dyabolus qui serpenti
nam hic nature Alia est natura ser
pentis ut hominem nudum fugiat
Sic facit dyabolus Securus est
nudus temporalibus qui mollibus ve
stibus vestita non stringit huius
mundi involuta nec serpentes iter
tum impediat Comparatur eciam ser
penti qui serpit et lingit Serpen
tes detractores ut ps° cxxxix
acuerunt linguas suas sicut serpen
tes quia venenata sunt verba que
proferunt detractores Serpentes
peccata ut Num xxi b immisit in
eos ignitos serpentes que superbis et
immurmurantibus dominus peccata dona
ri permittit

Servitus est culpe ut Io viii d
Servus facit peccatum servus est peccati
Pene ut Io xv a Iam non
dicam vos servos sed amicos meos
quia in veteri testamento serviebant
timore pene Servi de qua glo
riatur paulus se vocari famulum
xpi quia est servire regnare est
Est non solum quod serviunt quidam in le
ticia ut filii non coacti ut nunc
inducuntur ut ps° xcix Servite
domino in leticia quidam in tristicia
ut ps° lviii si vero non fuerint
saturati et murmurabunt quidam
in apparencia ut ypocrite ut
ait xv b populus hic labiis me

honorat cor autem eorum longe est
a me. Sicut negacia ut ut dicit alius
unde Ezechielis primo in ethymologia da
bis tibi apparebunt. In auricula secundum
interlinearium quia bonum dicunt
solum cui habet sunt. prouerbiorum Exodi
In angaria ut clausula libri
Cum Symone Cireneo actuum xviii
d/ Et actuum xvi c/ Eciam velut no
lunt inanes. De quibus dicitur Eccli
xxxiii° et b/ precordia fatui sicut
rotha currus
Sed notat quoque adiutator i. prior
aduersative ut prouerbiorum i°/ Legem in
lege dominus recte pro auctoritative
ut Iohannis vii° b/ mea doctrina non
est mea sed eius qui misit me
prius affirmator cum addicione
vnde Augustinus virum non facit propago
sed carnalis libido antecedentis ad
negacione ¶ supponit ut i. Cor.
vii° a/ mulier non habet potestatem sui
corporis sed vir subaudi habet
potestatem Non sed semper mulier
potestatem non habeat sui corporis
sed dico quod nec vir Neuter enim
habet potestatem Nam alter alteri de
bitus sunt negative non potest Nodus
vnquam nec est in propriis festi
uitatibus ut in pascha Deutero
nomii xxiii° f/ Non feneraberis
fratri tuo sed alieno subaudi q. d. Non dico quod non fene
raberis fratri tuo sed nec eciam alieno
Secundum vero dicitur expressio
Sicut notat equalitatem
ut Iohannis v° c/ Sicut pater habet vitam
in semetipso sic et dedit filio
habere vitam non in semetipso Quoque
minoritatem vnde actuum v° g/ Esto
te perfecti sicut pater vester Quoque
maioritatem ut prouerbiorum ii°/ Reno
uabitur sicut aquile iuventus tua.
Sicut quoque est propter, ut ii.
Cor. xii° a/ Paulus raptus est
usque ad tercium celum et fruebatur
deo sicut angeli ad tercium celum i. ad
tercium ordinem angelorum ut ad
supremum scilicet seraphin vel usque ad
terciam visionem i. intelligibilitatem
fruebatur deo sicut angeli non sim
pliciter sed perfectissime Eciam cum dicitur
ego sum cibus solidus sicut cibi qui
comeditis illud sicut non notat hic per
fectissimum Nam magis sentit cibum qui
qui comedit Sicut est quoque compa
ratum ut prouerbiorum ii°/ Renouabitur
sicut aquile etc. Quoque supplementum ut
Iohannis v° c/ Sicut pater habet vitam in semetipso
Similitudo est
detestandi quam diabolus affe
ctabat dicens Ysaie xiiii° g
Ero similis altissimo, laudanda
de qua dicitur Gen. i° f/ Faciamus
hominem ad similitudinem nostram adorande
randa patris et filii et spiritus sancti
vnde Hebr. i° a dicitur filius splendor
patris et similitudo substancie eius Signa
culum sequitur
Signaculum est primus angelus
ut Ezech. xxviii° c/ Tu signa
culum similitudinis quia in Christo
imago dei similitudinis sunt impressa
Signatum est aliquid a quo per illu
minacionem vnde prouerbiorum iiii°/ Signatum
est super nos etc./ per proprium si
gnum discrecionem vnde Iohannis iii° f/ Qui
accepit eius testimonium signauit
quia verax est/ per clausuram
et quasi sigillacionem vel Ysaie xxix°
d/ Et erit visio domini hic quasi va
signata libri et sigillati et clau
si Signacula pro quibus fle
bat Iohannes in Apocalypsi sunt hec

Primum incarnacio secundum passio
tercium ad inferos descensio quartum
resurrectio. quintum ascensio. sextum
spiritus sancti missio. septimum aduentus
ad iudicium. Signaculum confirma
cionem electorum ut Aggei ii° g/ Assu
mam te et ponam te quasi signaculum quia te
elegi quia in medium te confirmabo
confirmabo quia ad regnum te pre
destinaui. Signaculum virtutis cari
tatis ut Can viii° c/ Pone me
ut signaculum super cor tuum .i. per
caritatem confirma me super men
tem tuam. Signaculum gentilis
populus ad fidem vocatus ut Iob
ix° b/ Stellas claudit quasi sub
signaculo quia quosdam sanctos pre
dicatores detinet in populo gentili
quousque ad conuertendas reliquias
Israel tempore oportuno reuelat. Si
gnaculum iudaicus populus quondam
electus quidam ut Iob xxxviii°
Restituetur ut lutum signaculum
quia populus ille propter incredulitatem
reprobatur et condempnatur.

Silentium triplex est in scripturis.
Primum ditatus [?] ut Ysaie lvi° f/ Ca
nes muti non valentes la
trare .i. predicare. Cauterizata
consciencia ut ps xlix°/ Peccatori autem
dixit deus quare tu enarras
iusticias meas etc. Ignorancia ut
Ier i° b/ A a a domine deus meus
puer ego sum et nescio loqui.
Triplex est in alio condicio ut
Mt vii° b/ Nolite sanctum dare ca
nibus. Indignitatis ut ibidem neque
margaritas ante porcos. Incapa
citatis ut Ioh xvi° b/ Multa ha
beo vobis dicere etc.

Silet homo a deo dum laudem
eius nec in corde nec in ore
habet. Est peccator cuius maliciam
nec verbo nec opere dampnat. Est
penitens qui cum peccata sua confitetur
non arguit nec satisfactione re
dimit nec bonis operibus recompen
sat. Tu ergo clama ne cesses
Ysaie lviii° a/ Tona fulgura
si forte exurgat qui dormit
Ephe v° d/ [?] Silet homo
ad deum propter ignoranciam languoris
ut ps xxxi°/ Quoniam tacui inuete
rauerunt omnia ossa mea. propter
desperacionem venie ut Sap
xviii° d/ Dum inquietum silentium
continerent omnia. propter ad [illegible]
simplicitatem. prout ait quidam quod
querebat silet [illegible] et curam
cum silentio loquitur. Silet deus
ab homine dissimulando ut ps
xlix°/ Hec fecisti et tacui. Superbe
largiendo ad petitorem et affectum
non respondendo ut i Re xxviii f
Saul quum requisiuisset responsum
a deo et non accepisset dixit ca
ritatibus ista est causa tanti peccati

Sitis est desiderium
Bonum ut ps lxviii°/ In siti
mea potauerunt me aceto .i.
desperantem me salute corporis
personis amaritudine potauerunt.
Sitis cupiditatis ut Iob xviii°
d/ Et ardescat contra eum sitis
quia impiorum cupiditas magis ac
magis se inflammat. Sitiunt
quidam salutem ut Mt v° a/ Beati
qui esuriunt et sitiunt iusticiam. Qui
dam bona temporalia Ioh iiii°
b/ Qui biberit ex hac aqua sitiet iterum

Erit luna in inferno ut diues luce
xvi° f Erit luna in gloria ut lu. p^a
petri i° d / Erit luna desiderat an-
geli prospicere

Sol est xpus vnde abacuk
iij° c / Sol et luna steterunt
in habitaculo suo .i. rex et
regina xpc et beata virgo maria
stabunt in die iudicii non sicut
qui ante sed tunc demum in
manifesto Item aplus Sol non
occidat super iram vram .i. xpus
ut non occidat .i. ipse ira non du-
ret usque ad occasum solis Sol
est dominus vnde sap v° c / Sol
iusticie non est ortus sibi vobis .i.
nec per cognitionem veritatis nec per amo-
rem virtutis illuxit nobis Sol dicitur
xpus quia illuminat homines venientes
in hunc mundum ut patet Jo° i° a /
Erit cum calefaciat vnde luce xij° f
Ignem veni mittere in terram qui
dat incrementum deus i cor iij° b
Ego plantaui apollo autem riga-
uit deus autem incrementum de-
dit Sol quoque dicitur manifestatio
vnde pso xviii° In sole po-
suit tabernaculum suum denique
tum successio vnde pso lxxxviij
Et permanebit cum sole ante
lunam denique progenies ipsius
pso vnde Cant i° c / amor sponsa
dicit Nolite me considerare quod
fusca sim quia decolorauit me sol
Sol est resurrectio xpi vnde pso
ciij° / ortus est sol et congrega-
ti sunt .i. apparente resurrectione
xpi animalia qui dispersi fuerant ad-
vnati sunt Sol ecclesia vnde Cant
vi° f Electa ut sol quia dominus

decorauit claritate eterne et
eternum decorem elegit Sol
virgo maria vnde pso xviii° In
sole posuit tabernaculum suum
quia corpus eius in quo diuinitas
habitat in virgine conceptum fuit
Sol predicatio vnde apoc vi° f
Sol factus est niger sicut saccus
cilicinus quia sancta predicatio vel
apud quosdam et despectabilis
habetur Sol quando predicator vnde
Job ix° b / qui precepit soli et
non oritur quia iusto dei iudicio
omnis predicatio a iudeis recepit
Sol baptismus vnde apoc
xij° a / mulier amicta sole .i.
sancta mater ecclesia baptismi pur-
gata mundatione Sol ordo
sacerdotalis vnde pso cix° v°
Solam in potestate dicitur quia dominus
ipsum sacerdotalem elicere constituit
Sol quando sapiens vnde Eccl xx-
vij° c / homo sapiens permanet
ut sol .i. in claritate sapientie perse-
uerat Sol caritas vnde Cant i° c
decolorauit me sol .i. quod afflicta
sum caritas est in causa Sol
leticia vnde pso cxx° / per diem
sol non vret te .i. in tempore prosperita-
tis leticia non extollat te Sol
sublimes in ecclesia vnde apoc vi° c
Angelus effudit fialam suam in so-
lem .i. vos eterne sublimes af-
flictio percussit Sol contemplatio
vnde Job xxxi° e / si vidi solem
cum fulgeret .i. pro tante claritatis
contemplatione non sum extuli
Sol sanctus quantum vnde apoc
xix° c angelum stantem in sole

et clamabat omnibus ambo. i.
vidi doctorem in summa quiete
permanentem et predicavit omnibus vite
sanctitatem. Sol fervor iusticie vide
Eccl. xv f. Cum omnibus iustus pe-
facta est caligo. i. quando fervor iusticie
defecit in mente mox ipsa mens ob-
scuratur. Sol calor temptationis
vide Levit. xxi° b. Cum laverit aqua
carnem suam et occubuerit sol erit
mundatus vespere statim i. cum
mundaverit actus suos per contritionem
et defecerit ardor temptationis
tunc accedere poterit ad sacramenta divina.
Sol tribulatio vide Mat. xiii° b. Sole
autem orto estuaverunt i. tribulationis
ardore fervescente laboraverunt. Sol
doctrina sapientie vide Job x° f.
Sub ipso erunt radii solis quia ipsos
quando sapientes esse viderint animalis
homo nequaquam sibi subiciet. Sol pro
tempus vide Ps. lxxi°. Ante solem
permanet nomen eius quia ipse im-
mutabilis ante omnia tempora fuit. Sol cla-
ritas celestis patrie vide Ps. Eccl.
xxxii° g. Ortus est sol et progressus
transgressus est caminus et sagittas
desiderans vide. Cum per fidem vide-
bimus cum patria celesti facie ad
faciem sanctus et sanctus dei manifestatur
et despoliat fidem christianorum.

Sollemnitas est celestis solle-
mnitas temporalis vide Ps. lxxx
Cum illos qui confidunt in sollem-
nitate in civitatem tumultu car-
minum suorum et de revolutione presu-
orum suorum. Kalendas vestras
odivit anima mea et sollempni-
tates vestras que scilicet fiunt in specie
veris et non mundis melior scilicet
sublimitas peccatoris nolentis
vide Ps. lxxvi u. Reliquie cogitationis

diem festum agent tibi. Superior
scilicet civitatis vide recordaciones
dignitatis sollempnitatis tue. Item Ps.
cxvii°. Constituite diem sollemp-
nem per scilicet terram et postea i.
incipite sollempnitatem scilicet diem sollemp-
nitatis et hec in frequentationibus
usque ad cornu altaris i. usque ad
meliorem eius dignitatem. Sollemp-
nitas est triplex in qua gloriantur
sancti. Prima est prima, secunda iusti-
cie, tertia est glorie. Prima prefigura-
batur in sollempnitate paschali ubi
comedebatur agnus cum lactucis
agrestibus ubi superne igni torre-
bantur. Secunda in sollempnitate pente-
costen et ibi ponebantur dona de
novis frugibus panes novi. Ter-
cia que significabatur in scenofe-
gia ubi collectis frugibus totius
anni duo oblatos reddebantur
et coram eo gaudentes comedebant.
De prima dicitur Luc. xv b. Magnum
est gaudium super uno peccatore pe-
nitentiam agente vide Neemie viii° c. Gaudium
enim est dei fortitudo vestra. Item
Ps. iii°. Ovantes (?) acceptate sacrificium in
iusticie. De tercio Ps. lxxv. Re-
liquie cogitationis diem festum
agent tibi. Sollempnizandum
est in adversitate sollempnitas vide
Act. v° g. Ibant apostoli gaudentes
a conspectu concilii. Sollempnitas
vide ii Cor. i° c. Gloria nostra hec
est testimonium conscientie nostre. In bonis
operibus vide Ps. cxvii°. Con-
stituite diem sollempnem. In fu-
turo quando recordabimur bonorum
operum que hic fecimus vide Ps. primo
Ps. cxvii. Constituite diem sollempnem.

Sollicitudo est studii vel nature
qua licet habere et qua proverbiorum
vi° b. Vade piger ad for-
micam et considera vias eius
ipsa cum colligit in estate quod
comedit in yeme. Sollicitudo
est cupiditate unde Raymundi f.
plures fecisti negociatores vias
carnalitates et lautora abun-
dancia habeat et omnem sollicitu-
dinem luxurie prohibet dominus
dicens Math. vi° g. Nolite solli-
citi esse dicentes quid manduca-
bimus aut quid bibemus. Nec
est contrarius preceptum Christo quia dominus
non prohibet sollicitudinem nature

Spes in prospere
Stimulat unde psalmo lxi° di-
vicie si affluant nolite cor
apponere. Item ad ipsos sublevat
unde ii Corinthiorum xii° d. Cum infir-
mor tunc fortis sum et po-
tens. Item in patria finiat unde psalmo
xxxix°. Expectans expectavi
dominum

Sperare in deo male quidam
quia quicquid faciunt putant
non esse peccatum et sic multi
cecatos cum duo de quibus
propheta Amos v° f. Ve despe-
rantibus diem domini ut quid vo-
bis eam dies illa tenebre et non
lux. Et David psalmo xc°. Cadent
a latere tuo mille. Quidam sic peccata
facte sunt sed deus sperant non esse
puniturum. Contra quos Sophonie
i° d. dicit Scrutabor Ierusalem in lucer-
nis et visitabo viros defixos in
fecibus suis. Quidam putant solam
fidem prodesse ad salutem contra quos
Jacobi ii° d. Fides sine operibus
mortua est in quibus est sperandum

tanquam ex eis sit salus quia unde
dominum est salus

Spiritus est ipse deus Io. iiii° d. Spi-
ritus est deus. Spiritus quoque
est superbia ut psalmo lxxv° aufe-
rens spiritum corporis et destructionem. Item
psalmo lxxv° Terribili et ei qui
aufert spiritum. Et Job vi° a. A furore
indignacionis ebibit spiritum meum
quia omnem in nos divina afflatio et
servitio factum. Quinque vita ut Isaie
ii° g. Ysaias admonens Judeos ne
confiderent in principem ait Quiescite ab
homine cuius spiritus in naribus eius
excelsus reputatus est ipse. Anima spiritus
est in virtute eius i. anima vita sicut
aliorum hominum vita. Quinque ut na-
turalis anima vel angelica ut Gen. ii° b.
Inspiravit in faciem eius spiraculum
vite. Et in Ysaia omnem
animam et flatum ego feci. Quinque
pro voluntate ut Math. v° a. Beati
pauperes spiritu. Spiritus est anima hominis
Joh. xix° f. Et inclinato capite
emisit spiritum i. animam. Spiritus inco-
rporalis unde Ephe. iiii° f. Renovamini
spiritu mentis vestre i. spiritualem exterio-
re novitate in intellectu vestra. Spiritus
racio ut i Corinthiorum xiiii° b. Orabo et
spiritu i. racionabiliter. Spiritus ventus
dicitur ut psalmo cxlviii° spiritus pro-
cellarum qui faciunt verbum eius i. precepta
tempestatum qui obediunt voluntati
eius. Spiritus peccatoris appetitus
ut Eccl. iii° b. Et spiritus iumentorum
descendit deorsum quia terrena vita
nisi terrena et yma appetunt.
Spiritus diabolus ut i Reg. xvi° g.
Spiritus domini malus arripiebat Saul
vel quia diabolus et spiritus domini
est pro eo quod eius iudicio fuit et
malus in eo quod voluntate sua maliciosus

Spiritus inspiratio divina ut ps. C.
xvii. Flavit spiritus et fluent aque
quia visitat nos interna visitatione
sue inspirationis et tunc compunctionis
lacrime. Spiritus timor domini ut iii.
Re. xix. d. Spiritus domini grandis
subvertit montes et conterit petras
quia timor domini in nobis omnem alti
tudinem deicit et duriciam liquefa
cit. Spiritus robur hominis ut ps.
Ciii. Auferes spiritum eorum et defi
cient i. debilitati permittis robur
eorum et non sustinent. Spiritus quoque
spirituales ut ps. Ciii. Qui facis
angelos tuos spiritus i. predicatores
tuos spirituales. Spiritus sanctus dicitur
quoque tercia persona in trinitate
ut ps. C.iii. Emitte spiritum tuum
i. spiritum sanctum quo emisso creabuntur
in fide et in bonis operibus et re
novabis faciem in nobis hominibus
consistentibus. Item benignus est
spiritus ut Sap. i. b. Et non habi
tabit in corde subdito peccato spiritus
sapientie. Item spiritus doctrine ut
Ioh. xiiii. f. Spiritus sanctus doce
bit vos omnia. Item spiritus gene
ut ps. l. Spiritum rectum innova in
visceribus meis. Item spiritus
ire ut Isa. iiii. d. Spiritu iudicii
et spiritu ardoris. Item spiritus fu
roris committuntur ad malos ut Eco.
xvi. b. Spiritu furoris congregate sunt
aque. Item vehemens ut Act.
ii. a. Factus est repente de celo
sonus. Item ps. xlvii. Dolo
res ut parturientis in spiritu vehe
menti i. in spiritu sancto. Item
ps. xlv. Fluminis impetus letifi
cat i. inundatio spiritus sancti letificat
civitatem dei i. sanctam ecclesiam.

Sanctificavit tabernaculum suum
i. ecclesiam vel corpus quod assumpsit
ex virgine. Spiritus sanctus datur in ca
thecismo, sanctus in baptismo, princi
palis in confirmatione. Spiritus sanctus
dicitur pneuma grece et hoc est
neutri generis, Ruah hebraice et
hoc est feminini generis, spiritus latine
et hoc est masculini generis. Et a
tribus linguis vocatur tercia persona. Spiritus
sanctus ut Christus ad modum olei medi
cinalis est quia mitigat dolores
et timores et consolatur ut est quia
ii. Cor. i. a. dicitur: Consolatur nos
in omni tribulatione nostra. Natura
liter inpossibilem ita spiritus sanctus
non commiscetur alienis aquis omnibus
superfertur et spiritus domini ferebatur
super aquas Gen. i. a. quia excelle
ntior est omnibus. Letificat et spiritus
sanctus dicitur ps. xliiii. Oleum letitie
unxit quia nos docet de omnibus
i. Ioh. ii. g. Unctio quam accepistis
maneat in vobis et non habetis
necesse ut aliquis doceat vos sed
sicut unctio eius docet vos de omnibus.
Spiritus sanctus ad modum olei illuminat
cecos, pascit famelicos, penetrat
duros, sanat egrotos, supernatat
quia nos ad superiora elevat.
Spiritus sanctus sicut ebrietas aufert
officium membrorum in malum ut ps.
Cxviii. Confige timore tuo
carnes meas. Honor temporalium
ut ad Gal. ii. g. Vivo autem
iam non ego vivit in me Christus.
Item sum ut ps. Cxviii. Averte
oculos meos ne videant vanitatem.
Spiritus sanctus fortiter movebat et
reddit hominem eloquentem et
pri iuniorem. Tales fuerunt apostoli

post aduentum spiritus sancti / Ro cum
potestate q tunc vim virtutis suo
quod petrus q dicit / actuum iiii° c / Non
possumus que audiuimus et vidimus
non loqui / et superiore obliti con
tumeliis pro xpo se obiciebant
unde illud actuum v° c / ibant apostoli
gaudentes a conspectu concilij
Spiritus sanctus comparatur flumini vel
quia rigat montes / vii ps° Ri
gans montes de superioribus
suis / quia refert / Ion° iiii° vii f
si quis sitit veniat et bibat / quia
cum habundantia venit vii ps°
xlv° / fluminis impetus letificat ci
uitatem dei Spiritus sanctus ter da
tus est apostolis / primo ante passionem
quando dedit eis potestatem calcandi
supra serpentes et scorpiones
ut luce x° d / Secundo in die
resurrectionis quando dixit / Io xx° c
accipite spiritum sanctum quorum remiseritis
peccata remittuntur eis peccata alia
Tercio in die penthecostes quando
misit eos per diuersas diuitias / ps v
xvi° f / 1 scientie et potestate coram
omni creature / primo ad sanctifica
tionem Secundo ad remittendum
peccata / Tercio ad robur ut essent
fortes in fide et amore non possent
peccare saltem mortaliter
Statera est xpus vii Iob vi d
calamitas quam patior in
statera quia in xpo deprehendi
tur quam grauis est miseria quam
tulerat homo statera et vitas
vii / eccli xxviii° g / sed alias lega
tione facito ori tuo et stimulos
tuos in statera Statera est iusti
cie vii Iob xxxi° a / in appendatur
pendere peccatum / peccatum
vii ps° xx° c / Statera et mensura
maior qua emis et minor qua
vendis statera et statera vtraque
abhominabile est deo / prouerbiorum xi a
Statera dolosa abhominabilis est
deo sed pondus equum voluntas
est eius Statera deceptio in
leuitici xix° g statera iusta / i
deceptio vetita nobis erit Sta
tera iudicia / vii ps° lxi° / mendaces
filij hominum in stateris / i in
iudiciis non recti
Status xpiane religionis tres
sunt primus in pena Secundus
in iusticia Tercius in gloria
In quorum significatione celebrantur
in veteri testamento tres precipue
festiuitates ut patet / exo xxiii°
c d / pascha / penthecostes et
scenofegia In pascha immola
batur agnus et comedebantur
azima cum lactucis agrestibus et
sponte igniti torrebantur per quod
signabatur mortificatio carnis et
amaritudo penitentie In penthecostes
offerebantur noui panes de nouis
frugibus per quod intelligitur iusti
cie status In scenophegia
que erat festum tabernaculorum
offerebantur de cunctis frugibus
anni per quod significabatur status future
consumationis / primum perficiendum
est collatione omnium bonorum operum
qui scilicet venient cum exultatione
portantes manipulos suos Isti
status significati sunt per ea que
samaritanus circa vulneratum fecit
vii luce x° f / infudit enim ci
pus vinum deinde oleum postea
sana facta est In eo quod sanus factus

est intelligitur consummacio glorifi-
cacionis eterne. Sic in vino intelligi-
tur fervor, per vite in oleo lenitas iusti-
cie. Sic quoque idem per tres di-
es Christi scilicet omnes sepulture resur-
reccionis. Pro istis tribus statibus
tres composuit David psalmos pre-
orando. Prima dicitur in psalmo prime
psalmo l° Miserere mei deus. Secunda
in psalmo iusticie psalmo C Misericordiam et
iudicium. Tercia de laudibus dei
agit scilicet Laudate dominum in sanctis et
ibi dicitur Omnis spiritus laudet dominum
psalmo Cl°. Iuxta istos tres status dicitur
in evangelio Luce xiii° g Ecce eicio
demonia hodie et cras et
tercia die consummor. Ecce demonia
per primam sanitates perficio per iusti-
ciam. Tercia die consummor in gloria.
Status hominis tres sunt. Primus
ante peccatum factus immortalis i. potens
non mori et mortalis i. potens
mori. Secundus post peccatum quando factus
et per peccatum mortuus mortalis
immo mortuus. Unde Augustinus Post peccatum
factus est homo mortuus i. astrictus
necessitate moriendi. Tercius post iudi-
cium quando fiet homo immortalis i. non
potens mori.

Stercus ponitur quandoque pro volup-
tate. Unde i Regum ii° Suscitans
de pulvere egenum et de ster-
core erigens pauperem i. de ster-
core carnalis voluptatis. De ster-
core cum erigitur cum carnis vicia
non dominantur. Stercus Iohel i° f
Computruerunt iumenta in ster-
core suo. Stercus pro temporalibus.
Unde Paulus ad Philipp iii° c Omnia
arbitratus ut stercora etc. Quandoque
pro prima sive recordatione peccati.
Unde Luce xiii° b Et fodiam circa

~~Stola dicitur duplex~~
~~quia anima fruitur visione dei~~
~~et corpus immortalitate. Stola~~
~~est corpus Christi~~

illam et mittam stercora i. usque
dum per increpationes humilietur
et fiat cum recordatione fetiditatis
sue. Stercus peccatorum. Unde dicitur
Ecclesiastici xxii° a De stercore boum la-
pidabitur piger qui debet bene ope-
rari lapidabitur i. emendabitur dura-
bitur. Stercora peccata carnis. Unde
Trenorum iiii° b Qui nutriebantur in
croceis amplexati sunt stercora
i. qui in spiritualibus delectabantur
bonis peccata exercent carnalia.
Stercus res mundiales immundi-
tie dilectio. Unde Ecclesiastici xxii° a De
stercore boum lapidabitur piger
quia huius mundi amatores in
bono opere pigri ex amore rerum
mundialium flagellantur quia viri
sancti in bonis stercore qui bonos
in bonis operibus domini impeda-
tes reputant ut stercora ut Christum
lucrifaciant. Stercus dicitur quod stergi-
tur quod sordidum in vanitate redun-
dat. Stercora malicie cordis. Unde
Ieremie iiii° f Statim quod perpetra-
ta natura aliud stercora prorupe-
runt i. in occulto fetidi cordis
i. malicie innocencia. Stercus
humilitas. Unde psalmo C xii° De ster-
core erigens pauperem quia qui se
humiliat exaltabitur. Stercus fetor
luxurie. Unde Iohel i° f Compu-
truerunt iumenta in stercore suo quia
carnales in fetore luxurie termi-
nant vitam.

Stola dicitur duplex quia anima
fruitur visione dei et corpus
immortalitate. Stola est
caro Christi. Unde Ysaie lxiii° a Iste
formosus in stola sua quia nullam
habuit peccati maculam in humanita-
te sua. Stola sancta ecclesia. Unde
Genesis xlix° c Lavit in vino stolam

suam .i. in passionis sue sacramento
purgabit ceteram suam. Stola
virtus innocentie vnde luce xv. f. Ci-
to proferte stolam novam et in-
duite illum .i. virtute innocentie
quam prius habuit ornate illum. Sto-
la gaudium novum vnde eccles. xviii. b.
Coopertum stola candida que in
celestem in resurrectione vitam et
mentem novam leticiam imitat. Stola
gloria celestis vnde apoc. vi. c. Et
date sunt illis singule stole
albe / quia sancti de corporibus
exuti singulas in leticia alteram
stolas iam perceperunt. Stola opera
bona vnde gen. xlv. f. Singulis
quoque proferri iussit binas stolas
quia verus Joseph xpistus deus
illius electis suis precepit et scri-
bit corpore et anime. Stole cogi-
tationes vnde apoc. xxii. c. Beati
qui lavant stolas suas .i. qui con-
tinue mundant cogitationes suas
Stole ornatus exteriorum sensuum vnde
gen. xlv. f. Trecentos argenteos
cum quinque stolis optimis / quia deus
contulit paulo perfectionem fidei, sta-
bilitatem et spei confirmationem cum iu-
dicia quinque exteriorum sensuum
Suavis est dominus bonis et mal
Stalia largiendo vnde eccl. v. g.
Cui potens sum orietur sanat etc.
Suavior peccatoribus expectando ad
penitentiam primam vnde Rom. ii. b.
Sed in aliam bonitatem an ignoras quoniam
patientia dei ad primam te expectat
Suavissimus beatis prima conferendo
Substantia dicitur quinque temporale
emolimentum vnde prov. lxxviii.
Infixus sum in limo pro-
fundi et non est substantia
quinque homo ipse vnde prov. xxviii.

Esse incessabiles posuit dies
meos / quinque bona temporalia
vnde luce xv. c. Et ad pater familias
distribuit substantiam filiis suis. Cunque
beatitudo eterna vnde prov. xxxviii. Et
substantia mea apud te est
Subiectio alia est invitatis quia
omnia velint nolint subiciantur
deo vnde prov. viii. Alia subie-
cta sub prudibus cuius .o. et ho etc. Alia
cupiditate vnde prov. xlviii. Confi-
tebitur tibi cum benefeceris ei. Alia
simulatoris vnde luce viii. In vo-
tatis me dicere dicere et non facitis
que dico vobis eccl. xv. b. Populus
iste labiis me honorat etc.
Alia timoris vnde subiciantur cum deo
quidam timore grave. Alia volun-
tatis vnde i pe. v. c. humiliamini
sub potenti manu dei
Sudarium est manipulus quod in
leva gerit sacerdos ut olim
messores ob sudorem tergendum quem
modo messores .i. sacerdotes habere
deberent et facere qui missi sunt ad
metendum vnde luce x. a. Messis
quidem multa operarii vero pauci. S
udarium est pannus qui deferebatur ad
tergendas lacrimas preces cum anti-
qui sudarium deferebant ad tergen-
dum affluentiam lacrimarum etcetera
dictum est luce vi. d. Beati qui nunc
fletis. Dicit enim Beda in martilo-
gio suo ex libro amplexum tempo-
re sudarium ferebat aut in sinu aut
in manu propter affluentiam lacrimarum
Superbia est tumor
mentis vnde Job xli. f. Ipse est
rex super omnes filios superbie
quia hiis qui cum deum simplex xi. in
mente tumescunt dyaboli dominatur
Superbia auctoritatis vnde ysaie lx.
c. Ponam te superbiam seculorum

quia Domini exemplum suum ad ma
gne auctoris creatoris erogavit.
Superbia oritur ex talibus, ex
divitijs ut Sap. v°. c. Quid nobis
profuit superbia aut divitiarum iacta
ntia quid contulit nobis. Ex potentia
ut Luce. j°. c. Deposuit potentes
de sede et exaltavit humiles. Ex
pulcritudine ut in Lucifero Ysa.
xiiij°. a. Ascendam in celum. Ex scien
tia ut j. ad Cor. xiiij°. Scientia inflat cari
tas autem edificat. Ex bonis ope
ribus ut Luce. xviij°. c. in phari
seo qui dicebat Deus gratias ago
tibi etc. Ex malicia ut Ps. lj°.
Quid gloriaris in malicia. Superbia
comparatur vento quia petit alta ut
Ysa. xiiij°. Ascendam in celum, quia
inflat ut j. Cor. viij°. a. Scientia
inflat caritas autem edificat, quia
cito transit ut Ps. xxxvj. Vidi
impium superexaltatum et elevatum sicut cedros
libani etc. Superbia comparatur cedro
libani propter altitudinem ut Ysa. ij°.
Superbia celestis naturae sublimi
um mentes inclinat sub cinere
alios. Item Ps. lxxiij°. Super
bia eorum qui te oderunt ascen
dit semper, propter hoc superbi
comparantur libano qui interpretatur candidatio,
et ipsi appetunt in rebus tempo
ralibus candidari i. prosperari.
Superbia quatuor sunt generales
species. Prima quando quis sibi ascribit
sibi quod non habet. Secunda quando quis
quod non habet ei ascribit a quo habet
ut Ps. xj°. Labia nostra a nobis
sunt. Tercia quando quis quod habet ei a
scribit a quo habet sed quod obtineat
meritis suis ascribit. Quarta quando
quis despectis ceteris ullum parem
esse sibi putat et hec est pessima.

generis superbie. Superbia est exterior
ta vel in gestu in incessu in loque
la, in vestitu et in exteriora in cordis
elatione. Et plus displicet deo
interior quam exterior, sic deo ma
gis placet humilitas interior quam
exterior. Superbia est cordis quando
aliquis est magnus in oculis suis, contra
quod sapiens orat dicens Ecci. xx
iij°. a. Extollenciam oculorum meorum
ne dederis michi. Superbia est oris
sive loquendi, quando non solum de se sen
tit magna homo sed etiam loquitur
ut Ps. xj°. Disperdat dominus uni
versa labia dolosa et linguam
magniloquam. Item Ysa. xiiij°. c.
Ascendam in celum etc. Item phari
seus Luce xviij°. Deus gratias ago
tibi etc. Superbia est operis quando
homo quandam superbiam magnum
quid facit ut magnus appareat
ut Ps. c. Non habitabit in me
dio domus mee qui facit superbiam.
Superbia est habitus quando homo
preciosis vestibus utitur ut glosa
videtur ut j. Thy. ij°. c. Non in
veste preciosa. Unde dicuntur quidam
veste preciosa deum movere volunt et
contrarium agunt. Paupertatem enim princi
palius nam paradisi vestem perdit, si
forte habet deponit ut cetera in paciencia
posset. Quibus enim quibus ipsi meri
tis dicit: Domine da michi
quia divites sunt et preciosis vesti
bus induti sunt. De hijs quatuor
potest intelligi illud Jacobi. iiij°. c. et
prima Petri v°. c. Deus superbis resi
stit humilibus autem dat graciam.
Sciendum est primo quod Job xlj°.
c. Rex est super omnes filios superbie.

i. in puro asperitate cilicium mollitiem vestium. Saccus mortalitatis mee ps. xxix°. Conscidisti saccum meum et circumdedisti me letitia i. rupisti mortalitatem meam et vestisti me gloria immortalitatis. Saccus mentis habet Gen. xliiii°. Invenit ciphum in sacco Beniamin, quia sapientia Christi inventa est in corde Pauli qui fuit de tribu Beniamin.

Sacculus est animus negligens ut Aggei. i° c. congregat eos in sacculum pertusum, quia animus negligens bonum quod male acquirit statim amittit. Sacculus cor penitentis ut Iob xiiii° f. Signasti quasi in sacculo peccata mea i. inspirasti mihi ut in mente conspiciam peccata mea pre multitudo.

Scala est caritas ut Genesis xxviii° d. Scalam stantem super terram et cacumen eius tangebat celum, quia caritas et per compassionem nos sociat proximo et per desiderium copulat deo.

Scapula est exercitium boni operis ut Gen. xxiiii° b. Deposuit ydriam super ulnam de scapula, quia vocata ad deum ecclesia de gentibus quod prius aliud suscepit ad utilitatem bone actionis ad humile deflexit. Scapule defensiones divine ut ps. xc. Scapulis suis obumbrabit tibi i. protectionibus suis defendet te.

Scarabeus est Christus ut in propheta: Scarabeus de ligno clamavit, quia in vilitate carnis nunc apparens Christus in ligno etiam suspensus stat fuit. Sequitur

Scabies est luxuria ut Levit. xxi° f. Si iugem habens scabiem, quia qui cotidie luxuria polluitur ad altare dei accedere prohibetur. Scabies macula cordis Levit. xiii° b. Mundabit eum quia scabies est i. facile purgabitur quia pollutio in mente polluitur.

Scabellum est sanctitas incarnationis ps. xcviii°. Adorate scabellum pedum eius i. honorate sanctitatem humanitatis eius qua terram tunc mortalitatis tetigit. Scabellum quilibet in bona actione humiles deo ut Ysai. lxvi a. Celum mihi sedes est, terra autem scabellum pedum meorum i. in contemplatione ingressio et in actionibus per bona qua meado sic.

Saga sunt rectores ecclesie ut Exo. xxvi°. Facit et saga undecim de pilis caprinis quia rectores sancti quicquid in se per conspectus suos senciunt transgressionis totum penitendo corrigere student.

Sagittaria est quilibet predicator ut Iob xli c. Non fugabit eum vir sagittarius i. per se sine dei adiutorio a mente hominis dyabolum circumscribere non potest predicator.

Sagitta est sermo dei ut iiii Reg. xiii° f. Sagitta Ionathan nusquam rediit retrorsum quia verbum dei non revertitur vacuum ad eum sed faciet quecumque volui Ysai. lv f. Sagitta animadversio domini ut iiii Reg. xiii°. Sagitta salutis domini contra Syriam i. ad salutem

tuam et populi sui Sagitta
manifesta persequtio ut ps° xc.
A sagitta volante in die i.
ab adversitate in manifesto fu-
riente Sagitta verba predica-
torum ut ps° cxix°. Sagitte
potentis acute quia per inventos
doctoris sublimes sunt Sagit
te vindicte divine ut deut° xxx-
ii°. d. Sagittas meas vindictas
meas complebo in eis Sagitte
assertores. ut ps° lxiii°. Dentes
eorum arma et sagitte. i. verba
eorum me affligunt affligunt et
feriunt Sagitte prophetia divina
est abacuk iii° c. In luce sa-
gitte tue ibunt. i. claritate per-
ceptorum tuorum in hac vita
incedent Sagitte comminatores
dei ut ps° xxxvii°. Sagitte
tue infixe sunt m. i. quod in
comminatio eius iam sentio Sagit
te insidie ps° lxiii°. Sagitte
parvulorum facte sunt plage eorum
i. insidie iudei vinc- sed ipsum puta-
bant decipere. unde semetipsos de-
ceperunt Sagitte divine persus-
siones Job vi°. a. Sagitte do-
mini in me sunt i. sagitte dei me
affligunt
Sagena est ecclesia secundum veri.
S. xiii° f. Sagene misse in
mare i. ecclesie parte seculi passim
de civitati vel pugnanti vel pe-
riclitanti Sagene ecclesie multe
que vivos lucratas fecerunt in
Job xl°. g. Numquid implebis
sagenas pelle eius et gurgu-
stium piscium capite illius
quia doming hominis in quibus
cum dyabolus ad ecclesiam inspe-

ricorditer vorat
Saphirus est claritas ange-
lorum ut in Job xxviii°. b.
Non lapidi sardonio preciosis-
simo saphiro, quia filio dei ne-
quaquam homo in terra nec quilibet
angelus comparari potest in celo
Saphirus secundum contemplatores ut
Ecc. f. Saphiro contemplatores i.
ipsis contemplantibus et collectores
Saphiri i. miraculis christi ut in
Can. v°. g. Venter tuus eburneus
distinctus saphiris quia casta
christi humanitas ornata est mira-
culis Sequitur
Salsugo est desperatio homi-
num Job xxxix°. b. Et habi-
tacula eius in terra salsuginis
quia domus delectabilia quesivit
in mente eius ardet desperatio
Salsugo sterilitas ut ps° cvi°.
Terram fructiferam in salsuginem
quia mentem que boni operis fru-
ctum habere solebat deus ad ste-
rilitatem cadere numquam permittit
Salinita est cogitatio
Sterna ut iiii° li. reg. g.
pro salinita extendet abies
quia domus in mente iniqua co-
gitationis sternas atque per gratiam
suam in sublimem contemplationem
format
Salices sunt viri secundum vul-
gum ysa. xliiii°. a. Sic salices
germinabunt inter herbas i. fonte
bus ab hominibus amatores mundi
prestat fluentes Salices superbi
ut ps° cxxxvi°. In salicibus
in medio eius suspendimus or-
gana nostra i. superbis quas est in medio
despicere noluit unde predicatores
nostros

Salterium vetus lex vn̄ psal.
xxxij° in salterio .x. decacor-
do psallam tibi .i. in imple-
cione veteris legis que in decem
preceptis consistit placet illi Sal-
terium bona accio vn̄ psal. lxxx°
Psalmum iocundum cum cythara .i.
accionem spontaneam cum car-
nis accione abstinencia
Sanguinis passio vn̄ Job xvi°
Terra ne operias sanguinem
meum .i. o caro ne celes statis
conterii passionem meam Sanguinis
examinacio vn̄ Exo. xxiiij°
c. Et obtulit vitulos Ille vero
dimidium sanguinis respersit
in populum quia subiectis crudeliter
debent prelati examinacionem mar
tirium Sanguis carnalis intel-
lectus vn̄ prov. xxx c. Qui vehe-
menter emungit elicit sangui-
nem quia qui nimis discutit
sacram scripturam distinguit
in carnalem intellectum cadit
Sanguinis furor dei vn̄ deut°.
xxxij c. Inebriabo sagittas
meas sanguine .i. vindictas
meas complebo cum furore etc.
Sanguinis mors xpi vn̄ Gen.
iiij° c. Vox sanguinis fratris tui
clamat ad me de terra .i. con-
fessio xpi quem populus iudaicus fe-
cit clamat ad patrem de terra
Sanguinis peticio vn̄ ysa. xx-
vi° c. Revelabit terra sangui-
nem suum .i. corpus consistit cum
devota peticione sua Sanguinis
angustia vn̄ psal. lxvij° ut
intelligantur per tinctos in sanguine
.i. predicatores qui xpm velint
intelligere affligantur tribula-
cione Sanguis vlcio pecti
vn̄ psal. lvij° Manus suas la
vabit in sanguine peccatoris
quia iustus actus suos polli-
citus corrigit cum peccatorem pro
culpa puniri conspicit et respicit
Sanguis crudelitas vnde
ysa. i° c. Manus vestre sangui-
ne plene sunt .i. acciones sunt
crudelitate replete Sanguinis
pena infernalis vn̄ apoc. xiiij° c.
Et exivit sanguis de lacu
usque ad frenos equorum quia
in ignibus quietis infernalis
pena se extendit usque ad pre-
latos rectorem Sanguis opera
libidinis vn̄ psal. l° c. Libera
me de sanguinibus .i. de libi-
dinosis operibus Sanguinis
malicia vn̄ psal. liiij° viri
sanguinum et dolosi .i. homines
malicie et perfidie intenti
Sanies delectacio carnis vn̄
Job ij° c. Testa saniem rade-
bat quia recordacione morta-
litatis vite delectacionem in nobis
illicitam extinguere debemus
Squame sunt robora bonorum
operum vn̄ levit. xi° c. Omne
quod pennulas et squamas con-
tinet quia illos sollicitamini
ti debemus qui agilitatem in con-
templacione et fortitudinem exercent
in opere Squame prone con-
parancie vn̄ Job xli° c. Compa-
ctum squamis se prementibus

quia corda sua inclinat in verbum
verba mulieris ad excusandas ex-
cusationes in peccatis. prouerb. c. xl.
Sartago est zelus. Ezech. iiij
Ezech. iiij°. a. Tu sume
tibi sartaginem ferream quia prelatus
qui debet zelum dei discrete et
fortiter erga subiectos habere
Sartago tribulacio vnde leuitici
ij°. c. Que in sartagine oleo
conspersa frigetur quia mens
sancta non sine pinguedine
interne consolacionis in tribula-
cione affligitur
Scabies qui minimum est infirmitas
hominis vnde Job. ij°. c. Sedens
in sterquilinio et habitans in con-
gregacione humilitate sue infirmita-
tis Sterquilinium fetor vicio-
rum vnde Job. xx°. b. Quasi
sterquilinium in fine perdetur
quia in operibus quibus vel viciorum
fetore plenus ad exitum descendet
et eternitatem
Sternutacio diaboli vnde Job. xli. c.
Sternutacio eius splendor
ignis quia cum in corpore diabolus
plene commotus erit per
miracula decipiet et per crudelita-
tem seuiet
Sibillus est admiracio vnde
Job. xxvij°. g. Sibillabit
super eum intuens locum eius
Sibillus inspiracio diuina vnde
inspiracio diuina ysay. vij°. f. Si-
billabit dominus musce quia in
mundo inspirat peccatori ut veniet
ad eum Sibili admoniciones
vnde Judicum. v°. d. Ut audi-
at sibillos gregum id est ut mente
suscipiat admoniciones doctorum

Sicomorus est crux Christi vnde luce.
xix°. a. Ascendit in arborem
Sicomorum quia qui deum pure
contemplari desiderat ad imita-
cionem Christi in crucem transeat Sicomori in-
credulitas vnde ysay. ix°. d.
Sicomoros succiderunt sed cedros
immutabimus id est incredulitate peccata
iudeos despexerunt sed sublimita-
te viros habebimus
Siclus est pecunia septuaginta vnde
Ezech. xlv°. d. Et leuitici xx-
vij. c. Siclus viginti obulos
habet quia sancte scripture in perfectione duorum
testamentorum que in decem denarios consistit
Siclus corpus nostrum et anima vnde
leuitici v°. f. Offerat arietem quem
emi pretio duobus siclis quia corpus nostrum
et animam dare debemus ut Christum
acquirere possimus
Silua est mundus iste vnde psalmo
lxxix°. Exterminabit eam aper
de silua quia plebem iudeorum
exterpauit imperator romanus
qui principatum agebat in toto
mundo Silua mens humana vnde
Deut. xix°. b. Cum amico simul
ad siluam vadit quia qui se
intromittit de edificanda mente
subiecti sui Silua sacra scriptura
Reg. iiij. xi. vj°. Et tollat singuli
de silua materias singulas quia
nos singuli in nostro intellectu nostro
singulas de sacra scriptura sentencias
excipere debemus
Siliqua sunt doctrine secularis
speculatores ut luce. xv. g. De
siliquis quas porci manducabant id est
volunt adimplere doctrinas seculares
quas mundani diligebant

S[i]lex est xpus ut Re iii xx c.
Spectaculis viga bis plicat
qr ob ij bruis affectus et supplicijs af
flictus in passione xpi erat S[i]lex
durica ut Iob xix f. Sculpteri
tur in silice qua va xpiane fi
dei iam suscepta sunt in cordibus
duris gentilium S[i]lex est actio
bona Iob xx ii f. Dabit pro tra
silicem gma deus pro mollicie
incipacione electis suis robustam
confert actionem S[i]lex est angeli
ut Iob xxx ix f. Et in scrupte
silicibus cmorant qr vir sanctus
in contemplacione fortitudinis ange
lorum precuatis qui in accidentibus
confracte sunt
Siliginis est puritas corde
ut ii Machab i° f. obtu
limus sacrificium et similaginem
i extracta carnis mortificacionem
et meditacione puritatis
Simphonia est evangelij
predicacio ut Luc xv f.
Audiunt simphoniam et chorum
quia pri modo iudei in cena
predicare evangelium audit sed in
dare contempnunt
Sindo est subtilis predicacio
Prov ult f. Sindonem fecit
et vendidit quia sancta enim
subtilem predicatorem emittit mens
et dat aias aquirit S[i]ndo
mens pura ut Mat xxvii g.
Involuit illud in sindone in
mundam quia habitat in mente
pura S[i]ndo occupacio secli
ut Mar xiiii e. Iohes relicto
sindone nudus profugit ab eis

quia abiecta occupacione secli
a persecucionibus spiritualibus expe
diti fugere debemus
Sinus est secreta divinitatis ut
Ioh i° b. unigenitus qui e
in sinu patris i qui est semper
in una eadem essentia divinitatis
Sinus mentis intra ut Iob xxiii°
d. Et in sinu meo abscondi ver
ba oris eius i in mente mea oc
cultam simonem eius S[i]nus
quidam mens hec est ut ps xxx
iiii°. Et oracio mea in sinu meo
convertetur i incipiunt redundat hec
quod pro alijs oro Sinus secr
etus ut Iob xix° g. Reposita
est spes mea in sinu meo i spe
resurrectionis mee securitatem certis
simam habeo Sinus gracia
dei Exo iiii° b. Moyses misit
manum suam in sinum suum et retra
xit leprosam emisit eam et facta
est similis carni reliquie quia
xpus iudeos a gracia sua propter in
fidelitatem immundam remisit
qui eandem in fine mundi ad pri
stinum gradum per fidem S[i]nus
sancta requies ut Luc xvi f.
Et portaretur ab angelis in sinum
abrahe i in securitatem requiem patris
Sinistra vita pus
Prov iii d. In sinistra eius
divicie et gloria quia puti vita
domus electis suis et divicias me
ritorum et gloriam in futura confert
Sinistra delectacio laudis hu
mane Mat vi° g. Nesciat sinistra
tua quid faciat dextra tua i in
opere tuo humane laudis favorem
non queras S[i]nistra adversitas

p̃v. xviii. c. Non declinabis ad dex
teram, neque ad sinistram i. nec pro
spera te extollant nec adversa te
frangant. S. iniusta opus pra
vum ut Job. xxiii. d. Si ad sini
stram quid agam non videbo
illum, i. si opus pravum fecero
ad deum attingere non potero. S. ini
stre vel sub ut iii. Re. xxii. c. omnem
exercitum celi assistentem ei a dex
tris et a sinistris, quia non solum
famulantur deo angeli boni sed etiam
iniustos inducit ceteris famulantur
et mali. S. sinistra, ubi hedos
ut Matt. xxv. c. Hedos autem a si
nistris, quia peccatores quod sunt sini
stra per hoc cause quia dampnati cum
sepulcrum est peccator.

Sepulcrum contemplator ut Job v. g. In
grediens in habundantia sepulcrum
i. post perfectionem bone actionis per
gens ad secretum contemplationis. Se
pulcrum loquens prava ut ps. v.
sepulcrum patens est guttur eorum
i. vox illud quod immunda est cogitatio
corum fetida est et eorum locu
tio. S. sepulcra corda pravorum
ut ps. lxxvii. Eduxit eos
qui cohabitant qui habitant in se
pulcris quia dominus per gratiam
suam eos a prava conversatione
sua que fuit cum carnalibus
delectationibus abstraxit. Se
pulcra, ubi ut Isa. lxv. e.
Qui habitant in sepulcris eorum i.
hii cum de malo ponuntur eorum tre
dunt i. quibus per peccatum pravitatem habitat.

Scintille predicatorum
Scintille. que ex ore cadunt
i. verba predicatorum predicatore
accipit Ezech. i. b.

Spine sunt sicut sepes ut Job
xxiii. esurientibus tulerunt
spicas quia scientia bonis auditorum
ibus verbum dei unde desiderantibus
spicas suas auferre student.
Spine opera bona vii. i. Re. iii. b.
consumentem spinas latentem perfus
i. vim consumentem imaginem quia maligni
spiritus negligentia bona que habent
opera auferunt et cum carnibus dele
ctationum attendunt occidunt. S. spi
ne causam autem servitutis quam causam
vel Joseph ut Gen. xliii. d. sepem
spine sepe tamen obstaculum sunt.

Spina predicator ut Isa. xli.
c. Dabo in deserto cedrum et
spinam et ponam in terra con
templantem et predicatorem. Spina
punctio vitiorum ut Job xxxi. g.
Et pro ordeo spina i. sed hec malum
feci desiderat in me bona operatio
et crescat in me punctio vitiorum.
Spina superbia cordis ut ps.
xxxi. a. Dum configitur spina i. dum
in me humiliatur superbia. Spine
malitie cordis ut Isa. xxxiiii. f.
orientur in domibus eius spine
i. in cogitationibus eius acumen ma
litie. Spine suspitiones formi
dinis ut p̃v. xxii. d. arma impio
rum que spinarum sepes quia undique
tendunt impios suspiciones ne
pereat in statu modo audeat. Spi
ne peccatores ut Cant. ii. a. sicut
lilium quod stat contra in medio pra
vorum hic positus. Spine divi
tie ut Luc. viii. b. Et spine ex
orte spine suffocaverunt illud, quod
divitie verbum vite destruunt. Spine
scientia ut Matt. vii. c. Numquid colli
gunt de spinis uvas quia de

hereticas scientie contra quod non prevaluit
Sodalitas sunt cogitationes prave
Sicut Job xxx a. et quod sub
sentibus delicias computant
quia pro magna dulcedine huius
vite bi... delectationibus carnis
que animam deputabilem pungunt
Septis est custodia angelica
sicut Ysaie v° f. a. et Act.
xxi° f. et sepem circumdedit ei quia
custodiam angelicam deputat diis
populo suo. Septis precepta bona
sicut Ysaie lviii° f. et vocaberis edi-
ficator sepium. Statutes sanctitas im-
putatur et ... instabilitor itinerum
... bonorum ... habens
actiones pravitatis. Sepes populi
gentiles sicut Luce xiiii. e. Exi in
vias et sepes et compelle intrare
quia quando iudei credere nolebant
gentiles ecclesiis miraculis invitan-
tibus ad fidem non sunt
Spelunca est caverna vita in Christo
sicut i. Reg. xxiiii°. David fugi-
ens Saulem abscondit se in spelun-
cam quia Christus in latibulo caverne me-
ditationis ... et a iudeis mini-
stris eius abscondit. Spelunca
vite sanctitas sicut Gen. xxiii. g. Sa-
ra mortua in spelunca duplici
sepelitur quia fidelis anima ab ape-
titu visibilium morte ...
extincta in sanctitate active et con-
templative vite absconditur. Spelun-
ca mentis prava sicut Joh. xi. e.
Erat autem spelunca et lapis sup-
positus, id est corda per malitiam
tenebrosa per ignorantiam peccatoris
conscientia et insuperbilitas durities
... Spelunca corporis mundi
sicut iii. Reg. xix. Erat ... ...

in ostio spelunce, quia in rectitudi-
ne vite constitutus corporee habita-
tionis claustra per contemplationem
... Spelunca est habitatio
prava sicut Act. xxi°. b. et capitulo
... Luce xix° g. Vos autem fecistis
eam speluncam latronum id est ...
... in qua ... mane ... ha-
bitatorum immundarum cogitationum
Specule sunt volubilitates pre-
dicatorum sicut Eccl. xxxvi. f. et
statuas calamos et ascensus id est
speculas id est predicatores et audito-
res et volubilitatem predicatorum
Speculum est scriptura sicut i. Cor.
xiii°. f. g. videmus nunc per
speculum id est per fidem. Specula
exempla bonorum sicut Exo. xxxviii°. b.
fecit labrum de speculis mulierum
quia lex spiritualis nobis proponit ...
... in omnibus peccatorum ... Spe-
cula favoris sicut Ysaie iii°.
g. Auferet dominus a filiabus Syon
specula, quia in ... favores in
quibus delectantur ... prelatos
Speculator est predicator
sicut Ezech. iii°. d. fili hominis speculato-
rem dedi te domui Israel domini
id est predicatorem dedi te domui Israel
ut et tu sublimis per bonum vivendo
et aliis recta intimes predicando
Specus intima cordis
sicut Job xxxviii°. i. et in specu-
bus insidiantur id est prelati spirituales
... alios lucrari possunt in intimis
... cordium ... providet
Specus est diminutas Christi sicut Ysaie
lii°. e. specus alias lignum non
habentem neque decorem quia Christus
in passione non ... decorem
dignitatis sue. Specus sanctitas

in xpo ut Cant. v°. g. Species eius
ut libani / qz candor sinceritatis
inestimabilis est in xpo. Speties
proximus iur. vn. Job. v°. ff. / virtutes
penitentia nos paratas v' operationes
et sanctitates proximo tuo non peccabis
Servus est xpus vn.
Sophoni. ph'a. a. Ecce servus meus
suscipiam illum v' bn. in quo placuit i
xpo qui amore filiali servit ei.
Servus angelus vn. Apoc. xix.
Dan. et xxii°. c. Conservus tuus sum
et fratrum tuorum v' eius duo servi
ait et hec cum ceteris servus xpo pa-
ris. Servus iudaicus populus vn.
Job. xxix°. c. Servum meum vocavi
et non respondit m' v' populum iuda
icum ad fidem vocando invitavi
sed me predicantem non suscepit
Servus quilibet in temptationum po-
sitis vn. Job. vii°. a. Sicut servus
desiderat umbram v' ille qui tem-
ptatur expectat refrigerium conpola-
tionis. Servus corpus meum vn.
ad cor. viiii°. b. Et servio meo facit hic
v' corpus meum non pono respectu in
servus dyaboli vn. Job. iiii°. g.
Servus dyaboli vn. Job. iiii°. g.
Sapien. x°. d. aut exaltabitur serva
cum eum a quo trahitur. si autem re
cingat dyabolus cum per quem de cor-
dibus hominum eicitur
Stelle est prauis quilibet vn. Ec-
clesiastici. xii°. c. prohibetur ne
stelle tenebrescant v' ne prauorum
hominum imitentur
Stella est xpus vn. Apoc. ii°.
g. Dabo tibi stellam matu-
tinam qz qui dyabolum superat
xpm qui ab eterno patre et spiritu sancto est

in premio habebit. Stella virgo ma-
ria vn. Num. xxiiii. f. Orietur stella
ex Jacob qz de stirpe Jacob virgo ma-
ria nata est. Stella fidelis vn. ad gal.
ii°. art. / Stella magos duxit ad
xpm qz per fidem pervenimus ad spem
Stelle dona spiritus sancti vn. Job. xxx-
viii. f. Numquid coniungere valebis mi-
cantes stellas pliades qz in solo
xpo plenitudo septem spiritualium do-
norum quievit. Stelle sancti angeli
vn. Dan. xii. b. Et qui ad iustitiam
erudiunt multos quasi stelle in perpetu-
as eternitates / quia qui hic assu-
munt officium angelorum ut per alios
veram salutem inveniunt in futuro
una cum eis in corpore perenni decore
fulgebunt. Stelle apostoli vn. Apoc.
xii°. a. Et in capite eius corona
stellarum xii / quia in fide ecclesie lu-
cet doctrina duodecim apostolorum. Stelle
prelati vn. Apoc. i°. g. Stelle septem
angeli v' prelati septem ecclesiarum. Stel-
le virtutes sanctorum vn. Job. ix°. b.
Stellas claudit quasi sub signaculo
quia prius deus in electis suis vir-
tutes roborat in occulto ut post-
modum ad exemplum prodantur in pub-
licum. Stelle viri sancti vn. Gen.
xxvi°. a. / Multiplicabo semen tuum
sicut stellas celi / qz fideles qui sunt
spirituales filii abrahe per fidem et di-
lectionem celesti claritate fulgescunt
Stelle reprobi vn. Apoc. xii. f. Cau-
da eius trahebat terciam partem stellarum
qz multos qui in conspectu hominum fulgere
videntur antixpus sibi associat
Sterilis terilis est caro mea
vn. Job. xxiiii°. d. pavit sterilem
et que non parit / v' carnem suam
fovebat que boni operis fructum producere
non cupit

Sardonicus c(hris)t(u)s s(ecundu)m v(idelice)t Job xxviii c. Iect lapidi sardonico preposito q(uia) ulla qualitas scilicet fuit xpo comparari p(otes)t Sardonicus habet quantitas x(ri)s(ti) v(idelice)t Apocalipsis iiii a. sardinico p(ro)cedebat plus erat lapidi assidi et sardini q(uia) xpc q(uo)d deus et ex h(om)i(n)e ho(mo) e(st)

Stabulum e(st) caro p(e)c(catori)s v(idelice)t Luce x f. duxit eum in stabulum et curam illius e(gi)t .i. corpus et de ea sollicitus fuit

Stacteborzo vnde Exo. xxx g. Sume tibi stacten .i. execute asperitatem orationem

Stagnum falsa doctrina vnde Jeremie l. f. auferam omne stagnum tuum .i. falsam que in te e(st) doctrinam

Stamen e(st) cura hominis v(idelice)t Leuit. xiii f. que stamen habuit lepram in stamine .i. .i. p(e)cc(at)i maliciam in mente

Statua c(om)paratio sancta v(idelice)t Can. vii e. Statura tua assimilata e(st) palme .i. in c(om)paratione tua victoriam exercebis viciorum Statura fortitudo v(idelice)t Reui. xiii g. palma que aspeximus procere stature .i. maxime fortitudinis Statua superbia v(idelice)t Baruch iii f. fuerunt statura magna scientes bellum .i. cum superbia amatores superbiam discordiam Statura perfectio v(idelice)t Luce xix a. Non poterat videre p(re) turba quia statura pusillus erat .i. non poterat contemplari pre strepitu instabilium cogitationum et anima quidem in perfectione non erat.

Status status vite nostre in quo deducimus finem v(idelice)t p(salmo) vi.o. lacrimis stratum meum rigabo .i. per corporis vetitum vite mee statum inundabo Stratus meus v(idelice)t p(salmo) lxxx. vniuersum stratum eius versasti in infirmitate eius .i. mentem eius c(on)turbasti in contemplatione infirmitate sue Stratus mentis contemplatio v(idelice)t Job vii c. Et releuabor loquens mecum in strato meo .i. habebo releuamen de me cogitans mente contemplatiue

Saxum e(st) xpc v(idelice)t Deut. xxxii b. oleum de saxo durissimo .i. sp(iritu)m sanctum accepimus post resurrectionem a xpo Saxum robusta mens v(idelice)t Job xiiii f. et saxum transfertur de loco suo quia irruente temptatione mens hominis q(u)a(m)vis robusta a bono recedere p(ro)uoto Saxum sancti angeli v(idelice)t Ysa. xxxiii c. munimenta saxorum sublimitas eius quia viri sancti ad fortitudinem angelorum per temptationem ascendit Sanctum

Securis e(st) xpc v(idelice)t Matt. iii b. ad radices arboris posita e(st) securis q(ui)a xpc iudeos incredulos extirpauit Securis vir bonus v(idelice)t Ysa. x d. Nunquid gloriabitur securis contra eum qui secat in ea quia non superbit vir sanctus contra deum qui sanctitatem quam habet contulit ei Securis correctio v(idelice)t Deut. xix b. In succisione lignorum securis Securis donum gratie ut iiii Re. vi b. ut ferrum securis in aquam caderet quia donum gratie aliquis amittit per superbiam

Semitis grauis portatio vii pro.
lxxx° . In semitis et astia dac
tunc eam . i . in maiori perquirite
et minori conturbaui inquit ceterum.
Segor status coniugalis
ut Gen. xix° c. Et loth in
gressus est segor . id est in
ordine coniugali saluari potest ho
minis non cum magna ideo potest
sanctitas
Semita est humilitas ps°. cx
viii° . deduc me in semita
mandatorum tuorum . i . veram
fac me habere humilitatem que est
fundamentum ceterarum virtutum Se
mita interna cogitatio vii pro
xxxi° f. Consideravit semitam
domus sue . i . diligenter inspe
xit internam cogitationem mentis sue
Semita assensio xpi Job xxviii°
b. Semitam ignorauit auis
quia sinagoga ascensum non cogno
uit nostri redemptoris Semita po
testas vite Gen. xlix° d. Fiat
dan cerastes in semita quia vir
sanctus in perfectione vite caritatibus
aliorum se crudelem ostendit Semi
ta voluntas hominis Job xviii° d.
Et dolus decipula illius super semitam
quia dyabolus hominis potissime sibi
studet decipere voluntatem Semita
fallacia ut Job xli° g. Post eum
lucebit semita quia super faciem
quandam ut magis dampnat in te re
videbitur fallacia antixpi Semita
superbia Job xxviii° d. Numquid semitam
semitam superborum peccatorum custodire
cupis . i . quid numquid superbiam eorum
vellem imitari desideras Se
mita angustia mortis ut Job
xvi° g. Et semitam per quam non reuertar
ambulo . i . ad mortis angustiam a
qua non possum redire vado Se
mita arta precepta dei ut Job xx
iiii° d. Non cognouerunt semitas
suas . i . ad cor suum redire noluerunt
per arta precepta conditoris Se
mita religiose actiones ut ps°.
xxiiii°. Et semitas tuas edoce
me . i . religiosas actiones tuas per
inspirationem tuam fac me implere
Semite cogitationes mentis pro
cxxxviii°. Et cognoscite semitas
meas . i . acceptabiles fac tibi inter
nas cogitationes meas
Senex quidam perfectus vir Gen.
xxxv° g. Mortuus est abraham
senex et plenus amore quia ab hac
vita descendit perfectus in statute et
repletus claritate bonorum operum
Senex qui in vetustate maliciae
perseuerat ut Deut. xxxii° d. Lactante
cum homine sene quia sensu prolixi
cum inueterato dierum malorum
ultio vastabit Senes in etate ma
turitate pollentes ut Reg. iii° c.
Domus ad iudicium veneras cum senio
ribus populi sui quia in tempore in iu
dicio viri perfecti iudices apparebunt
Senes prelati ps°. cvi°. Et se
nes cum prudentia magis docuit
quia prelatos xpe qui est vos doctoris
prudentiam docet
Sessuatores sunt angeli ut pro.
xxxi° f. Cum sederit cum sena
toribus terre quia iudicium in [illegible]
magna maiestate
Scirpus vita ypocritarum ut
Job viii° d. Numquid vir potest
absque humore scirpus quia numquam
ypocrita opus bonum sine gratia
dei habere potest

Sirene sunt delicie ut Ysa. xiii(o) g. Et sirene in delubris voluptatis, quia delectatio in qualibet demorantis vanitas.

Scopula est infirmitas hominis ut Job xl. xiiii(o) f. Et scopulam fractam perquirere i. fragilem hominis infirmitatem in modo temptationibus agitatam. Scopula mentis instabilis ps. c. lxxxvi. sic scopulam ad flatus venti quia mente instabiles flatu temptationis huc illuc quos impellit. Scopule reprobi ut Ecc. xvi c. Decurrant eos scopula quia ira dei reprobos ardores et lucis condempnat.

Scintilla gratia semper ut ps. xxx f. Scintilla manibus mittitur quia semper gratia bonorum operibus hominis imitatur.

Stilus fortis doctrina ut Job xix f. Et exarentur in libro stilo ferreo, quia vera doctrina in cordibus electorum eius fortissima alligantur.

Stilla est infirmitas hominis ut Ysa. xl d. Ecce gentes quasi stilla situle, quia impellente infirmitate sua homo semper ad ima defluit. Stille predicatores ut Job xxxviii d. Quis genuit stillas roris quia dominus per gratiam suam producit pro omnibus fideles veritatis.

Stillicidia sunt fideles ps. lxiiii. In stillicidiis eius letabitur germinans, quia in augmento fidelium morum sancta ecclesia gaudet.

Socrus est synagoga ut Luc. xii g. Socrus in nurum suam et nurus in socrum suam, quia synagoga ab ecclesia et ecclesia a synagoga dissentit.

Solium est gloria regni celestis ut Job xxvi d. Qui tenet vultum solii sui i. qui aspectum nobis glorie sue abscondit. Solium sancti angeli ut xxiii(o) b. ut veniam usque ad solium eius i. per contemplationem pertingam usque ad angelos cum quibus ipse regnat. Solium angelica et humana natura ut Ysa. vi(o) a. Vidi dominum sedentem super solium excelsum et elevatum, quia dominus et angelos in prima sublimitate permanentes et homines ad amissum per Christi redemptorem accessum per intellectum per intellectum prospexit. Solium sancta sublimitas mentis ut Job xxxvi(o) b. Et reges in solio collocat, quia electos suos illicitis motibus suis viriliter resistentes ad magnam in mente dominii altitudinem sublimitatis perducit. Solium sedes glorie ut Ysa. xlvii a. Non est solium filie caldeorum quia reprobi sanctam celestem non habent. Solium altitudo mundana ut Jone iii(o) d. Surrexit rex de solio regni sui, quia ipsi summi tamen principes cognita veritate ad predicatorum causa per primam ad fidem se inclinavit.

Solitudo gentilitas ut Ysa. xli e. Dabo in solitudinem cedrum et spinam i. ponam in gentilitate contemplativos et predicatores. Solitudo quies mentis ut ps. liiii(o). Mansi in solitudine i. permansi in mentis quiete.

Sompnus est mors ut ps. c. xxvi(o). Cum dederit dilectis

sius sompnum .i. cum electos suos
ad mortem perducit Sompnum qui
exhibuit hominibus vnde Job iiij d. Et sop
no meo quiescerem .i. in corde
mea quiete pausarem Sompnus
torpor negligentie vnde p. d. vj. b.
Quando congregabis ex sompno tuo
scilicet a torpore negligentie tue co
natus Sompnus prophetia vnde
Job xx b. Sompnium euolans non
inuenietur / quia prophetia in futuro
in conspectu iudicis euanescit
Sonus est spiritus sanctus
S vnde Job xxxvij a. Et sonum
de ore illius procedentem / quia
a patre et filio spiritus sanctus procedit
Sonus fidelis vnde Ezechielis i f.
Cum ambularent ut sonus multi
tudinis quia cunctis in predica
tione apostolis multi verum fidem
plena libertate confessi sunt Sonus
gemitus penitentie vnde Job xxxvij b.
post eum rugiet sonitus .i. peni
tentia resonabit gemitus
Spolia sunt electi quia dinina
S vnde Gen. xlix f. Et vespere
diuidet spolia .i. ad extremum
verbi predicabit diuini Spolia
sunt viri sancti vnde pro. xvij.
Et domos diuidere spolia / quia
sancte ecclesie viri pluribus modes
sanctitate prouentur Spolia peccato
res luce xi d. Et spolia eius
distribuet quia xpc per gratiam suam
dona diuisit quos diabolus per
peccatum luxuriam aquisiuit
Sporta arida doctorum vnde M. x.
S viij b. De fragmentis septem
sportas quia sacre scripture
predicatores scripturarum sensu ple
ni impleuntur
Scorpio est desperatio vnde
S luce xi b. Numquid porriget

illi scorpionem etiam si petierit a deo
peccatum non dabit nobis desperationem
Scorpiones detractores vnde Ezech.
ij c. Et cum scorpionibus habi
tas .i. cum hiis qui retro dampnant
quia in posterioribus scorpio timetur
Scorpiones demones vnde luce
x d. Super serpentes et scorpiones .i.
super homines prauos et spiritus malignos
Soror est caritas
S sapientie vnde Cant. viij c. Soror
nostra paruula et vbera non habet quia
caritas sapientia modicam in inicio
virtutem habuit et necdum caritate
gratia roborata fuit Soror sapi
entia carnis vnde Job. vij g. mater
mea et soror mea vermibus / quia
et aputredine venimus et cum putre
dine morimur
Subula est subtilitas vnde
S exo. xxj b. Perforabit aurem
eius subula .i. transfiget subtili
tate verbi diuini
Sculptura est factorum vnde iij Re.
vj d. Et sculpturas sub celo la
bium tenuicebat illud quia baptizatos
in fide confessione ex sanctorum exor
nant decorum
Sudes sunt sophismata sanctorum vnde
S Job. xl c. In sudibus perforabit
nares eius / quia per acuta sanctorum
solum sophismata demonum versutias dyaboli
destruit Sudes iniqui vnde Josue
xxiij e. Sint vobis sudes in oculis
vestris quia per reprobi caritatem vel lucis
auferunt sanctos per eos imitan[...]
Sulphur est fetor peccatorum vnde Job.
S xviij e. Aspergatur in tabernacu
lo eius sulphur / quia in mente eius
libera prauorum fetor luxurie dominatur
Sulphur ardens fetor pene vnde

ps° x° pluet super peccatores laqueos
ignis sulphur et spiritus procellarum
i. dabiles penas ut eos pariter
ardor cruciat et fetor affligat

Sublati sunt viri sancti unde
Job xxi° g. et tunc ipsa subli-
mius desierint. i. tunc ecclesia viri
sancti plangunt

Sunamitis est synagoga ut in
Cant. vi° g. revertere revertere
sunamitis. i. redi ad fidem redi
ad bonam operationem o captiva sy-
nagoga que sunamitis sive cap-
tiva interpretatur

Superhumerale est fortitudo
operis ut in Exo° xxviii° fa-
cies et superhumerale de auro
quia vere sapientie fructus est fortitudo
boni operis

Superbus est dyabolus Job xx-
vi° f. et prudentia eius
percussit superbum quia sapientia
patris prostravit dyabolum

Sus est immundus peccator unde
secunda Petri secundo sus lota
in volutabro luti. i. peccator ino-
lutus immunditia peccati

Struthio est negligens quandoque pre-
dicator ut in Job xxxix° c
penna struthionis similis est penne
herodii et accipitris quia exterior non
nunquam negligentis predicatoris opera
operibus sanctorum similis esse videntur. Stru-
thiones simulatores ut in Job xxx° g.
frater fui draconum et socius stru-
thionum. i. cohabitator fui crudelium
et simulatorum

Symonia est quotienscumque fit
aliquid in ecclesia quod non gratis
vel inique gratis datur spirituale bene-
ficium ut si emeretur vel dampnatur
spiritualia sacramenta scilicet baptismus et
Eucharistia confirmatio ordo con-
iugium prima extrema unctio sicut
et septem illa dona spiritus sancti et
omnia ecclesiastica beneficia officia
scilicet officium episcopale decana-
le canonicale et quecumque huius-
modi sunt annexa ita ut sine eis
esse non potest scilicet ut introitus
in ecclesiam ius proprietatis decimas
et similia hec omnia sine mortali
peccato nec emi possunt nec vendi
aliquid tamen pro ingressu patri vel
matri dari vel filio non est symonia
quia non pertinet ad sacramentum sed
sacerdos si aliquid pro ingrediendo
exigat symoniam committit. Si
gratis datur non committitur. Decime
quia que spiritualibus sunt annexe
et si pro aliqua necessitate quandoque
possunt vendi prout secundum canones tamen
tales nec emi possunt nec vendi. Tam
detestabile est hoc vitium quod hoc
demonstratur quod tam de novo quam
de veteri testamento dampnatum
est. Elizeus namque ipsi minister
cum eo quod Naaman syro a lepra
curato suscepit pecuniam lepra
percussus est ut patet iiii Reg. v.
g. Ignis quia sacrificii qui per sep-
tuaginta annos babilonice capti-
vitatis sub aquis vixerat extin-
ctus est ut Mach. ii° iii° b. An-
thiocho vendente sacerdotium Ja-
soni. Dominus vero nunquam legitur pro
aliquo crimine sic indignasse sicut
pro isto tam ut ipsum de ecclesia
expelleret facto flagello de funiculis
contra suam mansuetudinem qui ad ho-
ram secundum humilitatem humanitatis
exiliens vendentes et ementes co-
lumbas in templo eiecit et subvertit

nummulariorum mensas evertit dicens do
mus mea domus orationis vocabitur
vos autem fecistis eam speluncam
latronum. Symon enim magus
qui gratiam collatam apostolis pecu
nia voluit comparare dampnatus
in Actibus dicente sibi Petro: Pe
cunia tua sit tecum in perditionem.
Sunt autem tres species symonie:
alii enim sunt venditores eccclesiasti
corum beneficiorum. Et dicuntur ionite a
Iezi ministro Helizei. Alii vero emp
tores et dicuntur symoniaci a
Symone mago. Alii sunt qui
per preces et violenciam secula
rium principum vel ecclesiasticorum in
ecclesiam intrudunt et dicuntur choite
cho et peyores symoniacis, quia
symoniacus in pace data pecu
nia ecclesiam intrat. Chorecita
vero per violenciam ecclesie frangit
hostium et sic latro peyor est
fure. Sic et chorecita, quia hic
occidit, ille fustigari precipit. Sic
et chorecita. Tam dampnabile
sit istud vicium, quod decretis legitur:
Sic cum scriptum sit, quoniam temptaverit
pro sacerdotium emere sacer
dos non sit, tamen conceditur ecclesie
quod pro sacerdotium obtinuit. Veram
quandam ab ecclesia tollat. Lex po
testatem quam habet digne suscipi
entibus prodest; quod ille conferet
ligat ad ipsam penitentiam confessor et
quantum ad emptorem spectat, quantum
ad vendentem. Sciendum quod
de symoniacorum quidam sunt in
ecclesia, quidam extra, et eorum qui extra
alii exercitatores, alii iniqui. In
ecclesia sunt alii per receptores et

de gradatus remoti. Illi ergo qui tra
diti vel instructos ordinati sunt
a symoniacis, illis dico quos
tolleat ecclesia qui nec degradati
sunt nec depositi nec precisi foras
ecclesie ordinant. Illi iniqui vel
ex infinite vel ex indigencia in or
dine et in gradu manere possunt
qui a depositis vel a degradatis
ordinati sunt vel foras ecclesie vel
ab illis qui iniqui sunt in ecclesia.
Si alias digni sunt et instaret hoc
fecerint ex dispensatione recordina
ri possunt. Circa vero eos qui ab
eis scienter ordinantur scilicet post
nulla admitti possunt dispensatione,
sicut decreta alibi quod symoni
aci duobus aut tribus in ecclesia po
nite debet et in ordinibus ma
nere. Ex hoc sit intelligendum quod in
prima minorum ordinum trine
ratione vel ostiariis ut pateat
inhibitis eis: verum sine dispensatione
degradari debent ordinatos qui ordi
natori suo in ipsa persona dat
ut ordinetur. Eum ut melius sciatur
qui admittendi vel non admittendi
sunt distinguendum est quod quidam
symoniaci symoniace a symonia
cis, quidam symoniace symoniaci
a non symoniacis, quidam vero a sy
moniacis licet symoniaci ordina
tur. Illi ergo qui non symoniace
a symoniacis licet symoniace or
dinati admitti possunt in ordine et
gradu. Sed in aliis duobus gradibus
non est admittenda dispensatio.
Dicit autem Gregorius episcopus committi
symonia obsequio, munere a lingua,
a manu et omnes isti excecabiles (quasi)
sunt sic emptores sicut venditores

uram aliquam consuetudinis obtentu
se licet inmineat quibus ut per eccle-
siastico statuto ut puta colle-
gii universitatis artis aliquo vel etiam
confraternitate et huiusmodi postea vel
aliud quicquam aut ne post sustine-
at omnibus cum quibus huius sy-
monie scelus incurrit et licet con-
ferre videatur statutum Episcoporum
officiorum et prelatorum conferendi dare
potest quod alius facere non posset et
licet dicto domini ab ecclesia tolleratur
invisibilem tamen graciam conferre non
potest. Et quod emit maledictum sum et
ille maledictionem vendit

T alenta | Testa
Tangere | Tigris
Tempus | Tigna
Temptatio | Timiana
Tribulatio | Tyara
Tenebre | Tympanum
Tabula | Tinea
Theologia | Tintinabulum
Thesaurus | Tinctura
Terra | Tribulus
Testamentum | Triticum
Testes | Tonitru
Testimonium | Torax
Timores | Torrens
Titulus | Thopasion
Tollitur | Torna
Tonsura | Torcular
Transfiguratio | Tronus
Transmigratio | Tuba
Tabernaculum | Tunica
Trabes | Turtur
Thalamus | Turris
Thamar | Tymus
Tectum | Turibula
Tela | Trulla
Templum | Thus
Tentorium |

T alenta sunt quinque scilicet
quinque sensus corporis
visus, auditus, gustus,
odoratus, tactus. Et
duo scilicet intellectus et
operatio unde Matthei xxv°
c. Quinque talenta ac-
cepit, id est bonam operationem in tem-
poralibus, lucratus est alia quinque quia
observanciam mandatorum pervenit ad
intelligentiam eorum. Unum talentum
scilicet intellectum angelus hominis quicquid
habet sibi vel aliis sibi pro profectu
unde Matthei xxv° c. Abscondit talentum
in terra quia negligens quilibet intel-
lectum quem ob aliorum salutem acce-
pit in terrenis negociis expandit.
Talentum pondus peccati unde Zach.
v° c. Ecce talentum plumbi porta-
batur id est pondus peccati exaltabatur.
Talentum pondus bonum unde Exodi
omne talentum cum vasis suis ha-
bebat talentum auri purissimi quia
Christus et cuius scientiam magnitudinem ve-
stre possidet. Talenta sensus cor-
porales unde Matthei xxv c. Domine
quinque talenta tradidisti mihi id est do-
na quinque sensuum quod exteriorum et
sciencia. Talentum intellectus et sciencia
operatio unde Matthei xxv° duo talenta
tradidisti mihi id est intellectum et operationem.
T angere notat
quinque plenitudinem tamen quinque
variatur expressiorum quinque utrumque
unde Ecclesiastes iii° c. Tempus tangendi quod
plantatum est.
T empus quod dicitur malum propter culpam
unde ad Ephesios v° c. Redimen-
tes tempus quoniam dies mali sunt propter
temporalem penam unde Eccli. xi° c.
Recordare memor esto bonorum in die

in malore / ps xci eciam penam unde
ps xl° beatus qui intelligit super egenum
T[unc] tempora quatuor que etiam vo-
cabulo conpetenti secundum quatuor prin-
cipales partes diei Nox pertinet
ad tempus devacationis Nox enim ob-
scura est et idolatrie tota cum
agane ad tempus revocationis in
egressionis Meridies ad tempus
revelationis Vespera ad tempus re-
demptionis

Temptatio est levis et gravis
quam convenit assimilare alii
pro puellam minimitatis nusceria
Gravius quod imitatur gula ianis
Gravior quod fovet avaricia Gra-
vissima quod comitatur fratrum dis-
cordia In hiis quatuor tempta-
cionibus conpetite sunt quatuor eta-
tes prima est puericia que est in-
cipientium cui levius temptatio
subcurrit [?] ne incipiat
Secunda adolescentia que est profi-
cientium quod instigatur ianis gula Ter-
cia est robusta etas et est eorum
qui profecerunt quam insequitur ava-
ricia Quarta est etas decrepita quam
despicit fratrum discordia Hec quatuor
temptaciones notate sunt in psalmo xc
ubi dicitur Non timebis a timore
nocturno prima est temptatio que
dicitur nocturnus timor Item ibidem
A sagitta volante in die per quam
notatur secunda temptatio A negocio
perambulante in tenebris notatur tercia
Ab incursu et demonio meridiano
notatur quarta Contra hec quatuor tem-
ptaciones dominus apponit quatuor re-
media Contra primam dat iustitiam
Contra secundam prudentiam Contra terciam
fortitudinem Contra quartam temperantiam
Ab inferiori igitur vel a carne pro-
pria que nobis blando susurrat

eloquio ut sequamur eius desideria
ac si dicat nobis Stultus es sentire quod
tam laboras in vigiliis ut quid
stulto labore consumeris cum tempo-
ris fugacitatem sequeris sapiam in fame
in siti in frigore in nuditate in
vigiliis et multis laboribus Eque
moriuntur docti et indocti epulare
dormi quiesce et sic partem acci-
pies de labore tuo Ornatior
etiam per caritatem teneris diligere
dominum deum tuum et proximum et me vel
animum tuum Ornato si negligis
caritatem contempnis A superiori
vel a toto qui est superior pro aie
tu sed ipsa ratio consentit et delecta-
tur et qui captiva tenetur ad obse-
quendum per diversa que eum debuerat
domare et hec est mirabilis vigra
Quarta subiecit admiracio Si vi-
deas castellum cum quantitate sum-
peoram hominem ab illo agi fre-
nis et vegeri calcaribus ab an-
teriori vel a suggestione demonum
qui in via qua ambulamus abscon-
dunt nobis laqueos ut patet psalmo
cxli° Liberavit me de laqueo
venancium Nota autem et quanti ho-
minum venandum sunt laquei nec
in cor hominis ascendit nec lingwa
potest explicare Beatus Anthonius
vidit eos in spiritu vel omnes laqueos
temptationum dyaboli et expavit
ut legitur Et in stupore et eiulatu
clamavit Quis evadet istos Et
facta est vox de celo dicens humili-
tas De hiis laqueis ait apostolus
i ad Thimotheum vi° c Qui volunt
divites fieri incidunt in laqueos
et temptaciones dyaboli Et vitas
in evang° ait xxi ... facilius est

tamen illud tussire etc. Ex posteriori
hic est memoria preteritorum peccatorum
nimia ad delectandum vnde prov. v°
c. Cum exultat quibus in rebus
pessimis quas gessit et sepe ex
recordatione attendit ut reddi re
cedat in idipsum nec est talis recor
dacio bene reputanda ad de
lectandum vnde num. xi° c. Cum inucte
venit populo orare carnium olerum
et peponum quibus habundauerat
in egypto et murmurauerunt Per
pecierunt ex ipsis peccatum a delectatione
i. a prosperitate cum attendat homo
fortuna et prosperitas homo non
imponat insolencia ps. Cxliii°
Quorum cor fertos prouinciaria
corporis plena Beatum dixerunt populum
etc. Tu autem populus gaudium dilectus
vero ita sed beatus populus cuius est dominus
deus eius Et summus est fe-
ta hoc est ad ipsius puerias
que ita miserum suggillat proximum
quod aut immanitatem reddit eum
aut blasphemum Et propter hoc
ait Ecc. psalmum lxxvii. ut putavit
desperationem claudat super eum
os suum maxime cum videat di
tissimum prosperari in via sua
mala Temptatori pacientiam
facere debemus vnde augustinus in sermone
Ibi Confitemini Vos autem filii
dei primissorum heredes vite que
nunc est et future si temptatio nos
stulti vos dure esse videntur
Nosque hic in carne xpum manere co
gitate De temptatione dicitur
Sed ratio prius sale insistat et
corrumpitur sit et aliud sui tempta
cione Temptatio est suggestione
delectationis et consensus prima ty
tatibus sunt xpc non sedida vel etiam
Temptatio est dyabola scilicet delecta
cio peccati vnde i. Cor. x° c. Vos
non apprehendat i. delectatio peccati vel
aliter saepe de re quam vos humana
se habeat vel obstinatione animi
scilicet cum intentione repetendi Tem-
ptacio est humana de re scilicet qua-
lis se habeat saepe cum bono animo
scilicet vel intentione corrigendi si aliquid
cum inferret vnde i. Cor. x° c.
Temptatio vos non apprehendat
nisi humana ibi cum dicat gloza
quod humana temptacio est aliter
saepe de re quam vos se habeat cum
bono animo vel humana temptacio
est ut in nocte homo quo diffi-
dat de deo aut ut illum humanum
recordando propter xpum ergo pati hu-
mana temptatio est per quam consi-
stitur apud deum vel secundum etiam
expositionem Temptatio vos non
apprehendat nisi humana i. non de
hiis sine quibus vita ista non agitur
Temptatio est melior scilicet succumbere
temptationi i. vinci a temptatione
per consensum vel per delectationem de
hac dicitur aug. x. vi° b. Et luce xi°
c. Et ne nos inducas etc. Non
petimus non temptari sed in tem-
ptacionem non induci i. non succumbere
temptationi Expedit ergo temptari
quod facit formam animo etc. Tem-
ptacio est exterior scilicet pati temp. tri-
bulationem persequtionem iniurias et
huiusmodi ita quod non succumbat ergo et
hec temptatio non est peccatum immo
utilia et meritoria de hac dicunt

sancti super epistolam ad Hebreos /
quanto plus quis patitur tanto
gloriosius remunerabitur. Hic est
sciendum quod hic verbum pati non a
passione hic sed a patientia dicitur
est. Aliter autem esset falsum. Tem-
ptatio est levis et occulta quando
aliquis leviter temptatur ut de ali-
quo officio vel prelatione et est oc-
culta quia nescit an expediat
sibi illud quod desiderabat. Tem-
ptatio est levis et manifesta quando
aliquis leviter temptatur et mani-
feste. De qua dicitur in psalmo: A sa-
gitta volante in die etc. Gravis
et occulta quando aliquis tem-
ptatur graviter et tamen non novit
si noxium sit sibi illud a quo
temptatur videlicet quando aliquis
de aliquo officio temptatur
graviter vel prelatione graviter est tempta-
tio quia temptatur graviter et est
occulta quia nescit diabolicam fraudu-
lentiam quod hic autem diabolus ex-
altatione temptat ut per exalta-
tionem magis ruinet corruat ad
dampnationem. De hac dicitur A ne-
gotio etc. Quia occulta gravis
et manifesta quando aliquis graviter
temptatur et manifeste de malo
est ut de fornicatione et huiusmodi. De
de hac dicitur ubi supra ab incursu
et demonio quia manifesta meri-
diano dicitur incursus quia manifesta.
Temptatio est vel humana id est
aliter sepe quando vos se habet cum
bono animo tamen vel diabolica id est minus
defende animam suam quia sit esse

pravam vel probatoria qua tem-
ptat nos deus ut Deuteronomii xiii° a
quia temptat nos dominus deus
vester ut sciat hic est sciri faciat
si diligatis eum. Vel seductoria
qua deus neminem temptat. De
prima dicitur prima Corinthios x° c: Temptatio vos
non apprehendat nisi humana. De
secunda prima Corinthios x° b: Neque temptetis
Christum sicut illi temptaverunt. De
tertia Genesis xxii° a: Temptavit
deus Abraham. De quarta in
oratione Matthei vi° b et Luce xi° a:
Ne nos inducas in temptationem
id est ne nos induci facias in dya-
bolicam temptationem.

Tribulatio erudit ut Ecclesiastici
xxxi° a: Cogitatus conscientie
auferet somnum et infirmitas
gravis sobriam reddit animam. Item
secundum interpretationem septuaginta me-
ritum per omnem dolorem et af-
flictionem erudire propter illum
Jeremie xxxi° c: Castigasti me et eru-
ditus sum quasi iuvenculus indomi-
tus. Postquam convertisti me egi penitentiam
postquam ostendisti mihi percussi femur meum.
Item psalmo xciii°: Qui fingis
dolorem in precepto id est qui et in-
imicus dolorem esse quam tribulationem
preceptum audire id est esse locum pre-
cepti. Tribulatio convertit ut psalmo
lxxxii°: Imple facies eorum igno-
minia. Item psalmo xv°: Multiplica-
te sunt infirmitates eorum. Item
Matthei xxii° b: Vade ad exitus viarum
Et Luce xiv° c: Compelle intrare

Deus per flagella compellit per
bustiores largitor blanditur per
scripturas exhortatur Item psalmo
lxxvii. Cum occideret eos tunc
Item luce xv. c. prodigus filius
post inopiam reversus est Item oze
ii. b. sepiam viam tuam spinis
Tribulatio confortat quia spem
agit Cum enim quis persecutionem
sustinet sperat quod diligit eum et
paratus in infinitum. xxi. Job f.
In die perditionis servatur malus Item
ad hebreos xii. b. prope est
sumus veritate cum eum disci-
plina perseverate tanquam filius
offert se vobis deus quis enim
filius quem non corripit pater Item
ad Rom. v. a. Tribulatio operatur
patientiam patientia spem Item Ozee
ii. f. Dabo vobis vallem achor
Achor interpretatur tribulatio Item psalmo
xxvi. Si consurgat adversum me
prelium Tribulatio examinat ut
psalmo lxv. Igne nos examina-
sti Item eccli. xxvii. b. vasa
figuli probat fornax Gregorius
Abel esse renuit quem Cayn non
exercuit Tribulatio consumat ut
ii. Cor. xii. d. virtus in infirmi-
tate perficitur Item mt. v. a.
Beati qui persecutionem patiuntur propter
iusticiam. Hec est octava et
redit ad caput. Ad caput re-
dit quia consumat quia octava
consumat et repetit ad singulas
vii. Tribulatio adiuvat unde
Gregorius virtutem operatur tribulatio
Item exo. xvii. d. Aque creverunt
filius iste pro mundo per aquas
tribulatio Item psalmo lxix. Da
nobis auxilium de tribulatione Tri-
bulatio letificat ut ad philip.
ii. d. Si immolor pro vobis tribu-
lationibus gaudeo et gaudebo
Item Roma. xii. d. In tribula-
tione gaudentes Item psalmo lx-
xxix. leti sumus pro diebus quibus
nos humiliasti Item legitur de Ste-
phano lapides torrentes dul-
ces fuerunt Item in legenda beati
Vincentii vincentis assumptus est a cam-
bo et ad patibulum raptus mo-
ras arrissium arguens perhibebat
alacriter Item apostolos leta
et gloriantur ibat ad carcerem
Tribulatio fecundat ut psalmo. Ex-
xiiii. Fulgura in pluviam fecit
in tribulationibus auxit in fructum
mansuetudinis Item Daniel iii. d. f.
tribus pueris fecit medium forna-
cis quasi ventum Item Exo. i. d.
Quanto magis affligebantur tanto
magis humiliabantur. iiii. Reg. ii. f.
Eliseus sal misit in aquam ut
fieret fecunda et potabilis. per
sal amaritudinis corrodit malum
tribulationis Item pro. xx. d. Malum
est malum est dicit omnis emptor Item
Oze v. g. Corripiam eos dum audierit
non indicio Tribulatio coronat
preter peruat ut Hebre. xii. c.
omnis disciplina non videtur gau-
dii sed meroris deus ad applicandum
probat probat enim ut appareat non sibi
sed homini. Diabolus ad subvertendum ut
decipiat quia et duos coadiutores
sibi constituit mundum et carnem
per carnem suggerit per mundum allicit

Et q diabolus decipiat aut petrus
i pet v° c. Circuit ipse est qui circu
ait querens quem devoret mundus
ut alliciat de mundo aut dicitur
i Joh ii° c. Nolite mirari si
odit vos mundus et Jo xv° c.
Caro ut alliciat de carne dicitur
ad Gal v° g. Caro concupiscit
adversus spiritum contra Ro vii°.
Corpus quod corrumpitur aggravat
animam et deprimit terrena inha
bitatio sensum multa cogita
tem Sap ix° f. Et ideo restat
petendum ne nos inducas in
temptationem i non induci permit
tas nec petimus non temptari
sed in temptationem non induci i
non succumbere in temptatione i
non vinci temptatione. Patet
ergo hinc non esse contrarium et ne
nos inducas in temptationem illud
Jacobi i° a. Omne gaudium exi
stimate cum in temptationes va
rias incideritis Temptatio
enim ebulatio sine persequtio est
necessaria quia valet ne peccemus
et valet ad maiorem coronam ut
Jacobi i° b. Beatus vir qui suffert
temptationem etc.

Tenebre dicuntur quandoque peccata
ut Joh xii° a. qui
ambulat in tenebris etc. Quandoque
obscuritas presumptionis ut Job
xvii°. Posuit tenebras latibu
lum suum Item Salomon audistis
fabulas et tenebrosos sermones
Quandoque ignorantia ut Job xxi
primo Fiat via illorum tenebre
et lubricum Quandoque dies iudicii
ut Joh xiii° c. Similiter stelle

non videbunt lumen et tenebra
buntur orto sole Et Sophonie
dies tenebre et turbinis Et
Amos v hau v° c. ad Ve desi
derantibus diem domini ut quid
vobis ea dies ille tenebre non
lux. Tenebre tres noctes cele
brantur i officium noie tenebrarum
incipiatur quia Christo in cruce
posito facte sunt tenebre per
tres horas a septima usque ad
nonam Et hoc officium fit quasi
exequium mortuorum. Unde et lamen
tationes dicuntur et caret principio et
fine quia tunc amiserant illum qui
est principium et finis ut Apoc.
xxi° b. dicitur Ego sum alpha et
O. Et in passionibus ipsum dic illa au
fertur a vobis caput et cauda etc.

Tenebre non pulsantur i officium
tenebrarum non pulsatur campanis
quod predicatores i discipulos significat
qui non solum non predicaverunt et ne
gaverunt unus Petrus sicut patet Act.
xxvi° g. Tenebre sunt exteriores
que corporales sunt oculis ut eos
excecant ut de nocte et in pas
sione domini et in inferno interiores
oculos mentis excecant visus sive
et intellectum Tenebre interiores
excecatur mentis vel infidelitate

Tabula lignea
Christum significat qui de ligno
clamabat dicens Pater
dimitte illis quia nesciunt quid
faciunt ut patet Luce xxiii° c. Et
ideo pulsatur et tunc denudatur
altare post primas tenebras sive
feria quinta et abluitur vino et aqua

et quibusdam vanissimis scelestis qui
flagellantur. Altare Christum significat
qui nudatus est et ligatus est
ad columpnam et flagellatus
et vere nudatus, quia discipuli
relicto eo fugerunt ut patet Marci xiiii°
c. Et prophete nudati sunt id est
impleti. Unde ipse dixit consummatum
est Johannis xix f. Ablutio vini
et aque duo significat que fluxerunt
de latere Christi quibus etiam ablu-
itur et sordes que altari dimisse
in passione inveniunt sibi domini
Super altare offerri debebat bo-
na. Septuaginta candele ex-
tinguuntur, quia predicatio sep-
tuagesima plane extincta est in
morte Christi que fuit hic usque
Gloria patri et filio et spiritui sancto qui vel
alibi offerebant quatuor decantari so-
lebat in hoc officio non tacetur
quia laus trinitatis ad quam hic
usus pertinet in morte Christi de-
extincta, vel xv candele ex-
tinguuntur que sunt xii apostolos
et tres marias qui omnes laudes
dei tacuerunt, vel novem quod
genus humanum sicut quod propter peccatum
separatum est a novem ordinum
angelorum consorcio, vel septem que
sunt septiformis gratie spiritus
que in cordibus discipulorum fuit
extincta. Vel omnes candele
sic extinguuntur, quia discipuli
non sic sed unus post aliud recesserunt.
Et hec extinctio non solum significat
fugam apostolorum sed etiam mortem
prophetarum. Ultima extinctio maioris
candele significat mortem Christi et

tenebre que sequuntur significant infi-
delitatem iudeorum, quia tunc principales
extincti sunt. Tenebre dicuntur alta
voce quia que ventura erant de
Christo aperte nunciaverunt prophete
ante adventum Christi. Quamvis contra illud
tenebre ille sunt. Tempore vero
gratie quasi tacuerunt prophete et apostoli
maxime tempore passionis Christi. Unde
divinum officium divina voce recitata
cantatur et in silencio quia ut di-
ctum est tunc omnes tacuerunt tunc
et fugerunt vel tacendo potest referri
ad apostolos qui ante mortem Christi
aperte predicaverunt quod hic fuit Chri-
stus quia modum suum miraculorum plana-
re viderunt. Sed postquam venerunt
ad veram scilicet manifestationem et mortem
Christi fugerunt etiam Petrus fugit et
negavit ad vocem unius ancille
ut patet Marci xxvi° g, qui dixerat
Luce xxii° d, paratus sum ad car-
cerem et in mortem ire. Et Marci
xxvi° c, Et si oportuerit me mori
tecum etc. Officium vero divinum in
passione lugubri cantu et habi-
tu celebratur quia tunc pro peccatis
nostris passus est et ad representandum
mortem et tristiciam apostolorum ut
non videamur gaudere cum inimicis
nostris iudeis qui gaudebant et de-
ridebant Ihesum flectentes genua et
dicentes Ave rabbi. Unde patet
quod pro omnibus hominibus illa die
oratur etiam ut fecit Ihesus et
genua flectit, pro iudeis non fle-
ctit genua. Cantica vero hec dicuntur
quod passione Christi non fuit glori-
ficata et nil accidit ave et
corpori tunc in passione cantibus

vero sanctorum multum accrescit in
morte quia tunc transeunt
de miseria huius seculi et vite
de passibilitate et mortalita-
te ad impassibilitatem et immor-
talitatem fructum sumentur
visione dei et inherent deo
quod sonat natale sive natalicium
patet quod pro predicta quod in mor-
te sanctorum gaudemus et cum magno
apparatu solempnizamus et non in
passione christi sed in morte eius
die missa non celebratur ubi cum
veritas est sed officium peragunt / tunc
cum immolatus est ipse christus / et si nos
patri passiones sumus / carnem et
sine dubio cum ipso resurgemus
Passio secundum Johannem die illa
legitur quia ipse interfuit pas-
sioni christi et ei virginem virgini
commendavit et quia tunc Johannes ultimo
scripsit evangelium unde tunc etiam legitur
Tabule sunt apostoli unde Exo. xxx
vi. d. fecit quoque Salomon tabulas
stantes tabernaculi quia apostolos erexit
fidei et operum rectitudine et pius
sublimes fecit. Tabule scientia
et potestas unde Exo. xxxi g. de-
dit dominus Moysi duas tabu-
las quia vivacius maxime pre-
lato hec duo sunt necessaria scilicet scientia
scilicet intelligendi et potestas operandi
Tabule cordis latitudo unde iii Re.
vi f. Compingamus illud tabulis
cedrinis quia scientiam mentem excelsa
mentem latitudine pro et sic
et spe sanctorum exornavit. Tabule
latitudo operis unde iii Re. vi. iiii
texit pavimentum tabulis abie-
tinis quia virum similem domus boni
operis latitudine caritatis ornat

Theologia est duplex / superior sunt
celestis quod divinam notitiam spectat
quia hec sua experimenta secundum actus fi-
dei / et sua impedimenta secundum heresis
spectatur alias spectat ad caritatem
sicut inferior ad fugam vero cuius fugam
malum nisi cognitum / inferior sunt
theologie quod morum informatur doctrina
et quedam spectatur ad fugam ut vitia
quedam ad electionem ut virtutes
Thezaurus gratie ex gratia datur
et manifestatur unde ysa. xlv. c.
Dabo thezauros tibi et manifestabo archana
nomen meum est quod absconditur similes
ut deut. xxxii. c. / abscondam faciem meam ab eis
Thezaurus dei quinque occulta causa
unde ps. cxxxiiii. / qui producit ven-
tos de thezauris suis causa sapien-
tie scita loquendo unde pro. xxi. d. The-
zaurus sapientie requiescit in ore
sapientis scilicet scita loquendo in ore pru-
dentis causa trina habitudo data unde
Eccl. xx. g. / secundum aliam litteram the-
zaurus absconditus et sapientia occulta
quare utilitas in ambobus unde Ro. ii. b.
Secundum duritiam tuam et impeni-
tens cor thezaurizas tibi iram in die
ire. Thezaurus celestis premium
unde Job iii. c. qui fodientes the-
zaurum scilicet qui querentes celeste premium
Thezaurus desiderium boni unde
Mat. xiii. f. thezauro abscondito
in agro scilicet desiderio boni latenti
in anima. Thezaurus meritorum bo-
num unde Mat. xii. c. De bono thezauro
profert bona quia procedit bonis id est ex
bona voluntate opera operans. The-
zauri scientie unde pro. v. c. xiii.
cum proferat veteres de thezauro
suo quia in statibus vite alios alii
profecerunt. Thezauri iniquitatis unde

vii Job xxxviii c. Nunquid ingressus
es thesauros nivis quasi dominus
inspiratoris sue gratie frigida nec
nigrum corda inquit impiorum. Thesaurus
thezaurus prudencia ut deutro.
xxxii e. Et signata in thesauris
meis, i. vita et confirmata ipsi
prudencia mea
Terra est xpc ut Job ix. Ter-
ra data est in manus impii
quia xpc tempore passionis tra-
ditus est in manus dyaboli. Terra
virgo maria ut psalmo lxxxiiii.
Terra nostra dabit fructum suum, i.
maria peperit filium suum. Terra
regnum celorum ut ysaie lxi d. In
terra sua duplicia possidebunt / quia
in regno celorum beatitudine scilicet anime
et corpore gaudebunt. Terra
materialis que [illegible] vestitur sic et terra
nostra quam gerimus scilicet corpus nostrum
primo aratur ita corpus nostrum per pre-
dicatorum et ammonitorum et ieiuniorum
quod dicitur est utrumque coercendum. Secundo
seminatur ita corpus nostrum per confessionem
paratum est recipere semen dei i.
opera nostre salutis. Unde illud ysaie
lviii d. Frange esurienti panem
tuum. Et deinde semen operum
ista opera sine cordis humilitate
operimur. Tercio irrigatur ita et
corpus nostrum opera bona facit. i. opera
nostre. Terra [illegible] est spina de-
monum sed quando calcatur. De
qua dictum est psalmo xxiii. Domini
est terra et plenitudo eius. Item
ysaie lxvi a. Celum mihi sedes est
terra autem scabellum pedum meorum.
Item Ecc. i. c. Generatio

preterit et generatio advenit terra
autem in eternum stat sed secundum substantiam
non secundum qualitatem corruptionis
quam contraxit ex vicio primi parentis.
Genesis i a. Ideo est quod dicitur quod
dicitur Celum et terra transibunt secundum
corruptionem non secundum substantiam. Septima
corpus mortale sed hoc vere hoc
est terra ut Genesis iii f. De terra
es et in terram ibis. Item. Terra
tua germinabit tibi spinas et tri-
bulos. Item Job ix g. Terra
in manus impii. Et quod hoc terra
dicitur ait propheta Jeremias xxii g.
Terra terra terra audi sermones
meos. propheta ter vocat hominem ter-
ram quia triplici modo homo est terra.
Primo terra est quia de terra creatus
est. Secundo terra est quia in terra conversatur.
Tercio terra est quia in terram convertitur.
Terra namque creatione conversatione mor-
te na vita sepultura est. Unde Justus
quod homo vir est inspectus ob superbie
elacionis actum qui de limo te-
ceptus est sic et cum immundissima
fiat pulvis. Cumque sic quereret
a quodam philosopho quid sum quid sum
quid ero / legitur philosophus sic respon-
disse / vile sperma / vas stercoris
esca vel cibus vermium. Sed si exhac
terra vis fructum recipere tene ele-
vitudinem agricole. Terra celum
de qua dicitur ysaie i c. Filius iste
Si fueritis que pro piis vobis bona
terre comedetis. Item mat. v. c.
Beati mites / qui ipsi possidebunt
terram. Item psalmo xxvi. Credo
videre bona domini in terra viventium
et dicitur celum terra sine beatitudo eterna
sine stabilitas eterna sine militas

cetera quod est a sole quia sicut
terra germinat homines et nutrit pe-
cus ita Christus homines nutrit / terra
terra mortuorum / terra mortalium
terra viventium. Terra dicitur quan-
doque humana prov. xxx / terra que
sit terra sine aqua tibi. Item
luc. viii b / semen cadit in
terram bonam cuiusque mentis
cetera ut prov. lxxxiiii. Veri-
tas de terra orta est et est que xxi.
c / Sciat fructum tempore suo propagat
certissimum. Item Gen. xii a / Ve-
ni in terram quam monstravero
tibi cuiusque cupiditas cetera vel
beatitudo celica vel aliud quod dicitur
est ut ait vi a / Sed multis terra
cuiusque personalitas de qua dicitur
Gen. iii c / Terram comedes om-
nibus diebus vite tue. i. mala
opera exteriora personalitatis produ-
ces quibus pascitur diabolus de
hac terra dictum est primo parenti Gen.
iii f / Terra germinabit tibi tri-
bulos et spinas. Terra multi-
plex est sicut sponsa Sunamitis
sponsus explicat frequenter ut
de terra dissolutionis ad terram
vivum revertatur dicens Cant. vi g.
Revertere revertere sunamitis
revertere ut intueantur te quod dicitur
revertere de terra dissolutionis vel
servitutis / revertere de terra pec-
cati et mortis in terram beatitudinis liber-
tatis gratie glorie. Terra cetera
ut Iob xxxviii a / Ubi eras quando po-
nebam fundamenta terre. i. quando con-
stituebam apostolos cetera / Terra
plebis iudaica ut Iob xv b. Cum

commovet terram de loco suo / quia
plebem iudaicam de terra sua do-
minus fugavit fugari permisit. Ter-
ra societas scribarum et sacerdotum
sinagoge Iob xxviii b. Terra
de qua oriebatur panis suo
igne subversa est. i. sacerdotes et
scribe quibus secte cetere professio
predicatio predicare debuit eversi
sunt. Terra gentilitas vel ecclesia
xxxviii c / ut plueret super terram
absque homine in deserto. i. ut predica-
ret populo gentili qui desertus a
nullo predicatore instruebatur. Ter-
ra quibus scitur ut Iob xi c / lon-
gior est terra mensura eius / quia
contemplacionis viri sancti magnitudo ex-
cedit. Terra quibus subiectus vi
Iob xxviii. Terra virgula fo-
dit quia platum sed ductum suum bo-
no est emollitur. Terra corpo-
rum Gen. xxviii f / Terra es
et in terram ibis / quia corpora hominum
de terra sumpta et in terras revertuntur.
Terra mens bona vel Gen. i o.
b / produxit terra herbam virentem.
i. in publico mens bonam
et devota actiones suscitantes. Ter-
ra mens prava vel Iob xxviii d.
Non venit in terram viventium
quia bona superna non moratur
in mente carnalitatis seu carna-
libus desideriis subiecta. Terra
sapientes eterna Iob xii d / lo-
quere terre respondebit tibi / quia
est eterna sapientes eadem contem-
platio nobis in manu contemplacionis
mysteriorum asserunt. Terra infir-
ma actio vel Iob xxvi f / Dabit
pro terra platum .i. pro actione

infima robusta. Terra quibus
auditor vt Trenorum iii°. c. Ter-
ra sepe veniente vidit umbram
i. auditor sepe se instruit audi-
ens predicatorem. Terra domesti-
ca familia vt Iob xxxi°. g.
Si adversum me clamat terra mea
i. domestica familia mea et cum
illa conqueritur. Terra minores
in ecclesia vt Deut. xxxii°. a. Au-
diat terra verba oris mei i. auscul-
tent minores planam predicatio-
nem. Terra antiquus vt Ysa.
xviii°. a. Ve terre alarum cym-
balo i. maledictus antiquus qui
superbie volatu scandit. Terra
infernus vt Iob x°. g. Ad
terram tenebrosam et opertam mortis
caligine i. ad infernum tenebris
plenum et obscuritate mortali-
tatis obsessum etc.

Testamentum quandoque dicitur volun-
tas et ordinacio testatoris
quod fit in morte vt ad Galat. iii°.
c. Testamentum hominis nemo spernit
aut superordinat et alibi Hebr.
ix°. c. Testamentum in morte
confirmatum est. Quandoque pactum pacis
scilicet placatum quod fit in placacione duo-
rum vel plurium vt inter Iacob
et Laban vt Gen. xxxi°. f.
Acervus iste erit testimonium inter
me et te vos. Quandoque alliga-
cio impiorum iuxta illud Ps.
lxxxii. Adversum me testamen-
ta disposuerunt thabernacula ydumeo-
rum et ysmahelite. Quandoque mors
eterna vt Eccli. xiiii°. c. Memor
esto quoniam mors non tardabit. Quandoque

promissio dei vt Ps. lxxxviii°.
Disposui testamentum electis me-
is. Et Ps. c. [illegible] a. Memor fuit
testamenti sui i. promissionis sue. Unde
hoc testamentum in morte Christi nobis
confirmatum est et nobis complacuit
[illegible] mortis et mundo moriamur
ut patet ad Ro. vi. b. et ut vita
nostra abscondatur cum Christo in deo ad
Collocenses iii°. a. Sicut hoc testa-
mento ordinata sunt beneficia
sacrificia ut totum se hostiam viven-
tem se deo offerret Ro. xii. a.
In primis offertis sacrificium [illegible]
vt Ps. l. Sacrificium [illegible] deo
spiritus contribulatus. Testamentum ve-
tus vitulorum sanguine sunt con-
firmatum. Cum enim Moyses legem
accepisset ascendit ad filios Israel
et apperuit eis legem; immo liber
per vitulis de eorum sanguine
aspersit libros et filios Israel in
confirmacione testamenti ut patet Hebr.
ix°. c. Testamentum novum Christi
sanguine confirmatum est quem
quinquies pro nobis effudit scilicet in
quinque locis et de quinque vulneribus.

Testes dicuntur apostoli
vt Act. i°. b. Eritis michi
testes in Ierusalem in omni
Iudea et Samaria. Martires
quia non solum loquendo sed eciam mori-
endo confessi sunt. Confessores
quos dominus audit dicens vt
Ezech. iii°. a. Fili hominis contesta-
re et dic venit finis, finis
venit. Timidi sunt isti testes
quia non dormiunt neque dormi-
tant dum confirmat in corde suo.
Noli ergo dicere iam peccatis nemo

188

me videt nemo nec audit. Vo-
li curare quod non illi videntur
vel aut illi cadi, que isti loquuntur
qui metu angelz veritatem dei
occultat verum dei super se provo-
cat quia magis timet hominem
quam deum. Ex concilio agathensi
Non erunt falsi testes / quia si falsi
testimonii capitale crimen non esset
nequaquam dominus in evangelio Math. xv.
c. inter principalia crimina ... ponens(?) ... ait
et. Dicit enim de corde exeunt ho-
micidia adulteria furta falsa
testimonia et cetera.

Testimonium est per aliquod signum
veritatis prodite significatio unde
in lege sepe dicitur Genesis.
xxxi. f. Et laban posuit acer-
vum lapidum in testimonium. Testi-
monium christo perhibetur in scriptu-
ris Deut. xviii. c. Prophetam su-
scitabit nobis deus in
prophetis vii. actus x. g. Huic omnes
prophete testimonium perhibent. Testimonium
a Johanne baptista sicut et qui
testimonium perhibuit de christo dicens
Joh. i. Hic est de quo dixi. Ab
angelis bonis Luce ii. b. Ut a
nativitate resurrectione Math. xxviii. b.
Ascensione Actus i. Et Marci xvi.
Ab angelis malis Marci v. iosue(?) Et
Luce iiii. f. Demones quia tu es filius
dei. Et ad ab eius imperio
exeunt. A trinitate patre Math.
iii. g. Hic est filius meus dilectus.
A filio in transfiguratione ostendente
gloriam suam ut patet Math. xvii. a.
Spiritu sancto Math. iii. f. descendente
super eum baptizatum. Testimo-
nium ab operibus suis Joh. v. f.
Opera que ego facio testimonium per-
hibent de me. Ab elementis obe-
dientibus ut patet Math. viii. c. Et
patientibus ut patet Math. xxvii. f.

Timores
quatuor distinguuntur in sa-
cro eloquio. Primus naturalis
qui inest omnibus [illegible] sive
mundanus quo aliquis timet amit-
tere bona temporalia et facit
bonum et deserit malum vel ti-
met periculum corporis. Iste ti-
mor pessimus est de quo dominus
in evangelio Math. x. f. Nolite ti-
mere eos qui occidunt corpus.
Servilis timor est cum timemus
dolores eternos et angustias ge-
henne et tunc abstinemus. Timor est
pena servilis. Ipse qui debet ti-
mere tamen abstinet a malo. Ti-
mor ille in contrario timor est malus
bonus est / sed non meritorius et
donum dei est. Initium similis
bonus est nec est a deo nec est suffi-
ciens. Iste vero timor inquantum
est / utilis est / quia sicut seta indu-
cit filum ita timor servilis intro-
ducit caritatem. Et sic filialis / Initialis
qui partim timore pene partim
amore iustitie abstinet a
malo / De isto timore dicit apostolus
i Jo. iiii. f. Perfecta caritas fo-
ras mittit timorem / quia timor
in caritate non est. Unde Math. Ecc. ...
Castus timor sapientie domini hic
est donum dei et est sufficiens
de quo dicit psalmista xviii. Sunt duo timore

filialis ut petrus sine crysto duobus
hic comparatus / Sicut enim deum venerari
et numquam habebit finem unde
prov. xviij°. Timor domini sanctus per-
manet etc. Et sicut timere / iste
habebit finem vera in futuro ullus
timebit separari / In presenti vero
nemo adeo perfectus qui timeat vel
luc. p°. j°. ut sine timore de ma-
nu inimicorum nostrorum liberati etc.
Inimicorum carnis scilicet mundi et
dyaboli que non est vera cari-
tas foras mittit timorem non
est similiter quia sicut similiter vel ini-
miciciali dicitur ut patet j. Jo. iiij. c. Filia-
lis pure crystus dicitur ideo quia
uxor viri sui que super omnia
diligit verentur offendere non solum
amore sed et casto timore vel
filius aliquis facere timet semper
quod displiceat in oculis amantis
sui patris sicut cum deum time-
mus non formidine pene sed vir-
tutis amore de hoc dicitur ps°. cx.
viij°. Confige timore tuo carnes meas

Titulus est
commendabilis memoria alicuius
facti preconialis qui fit
in portis civitatis continens
laudes civitatis aut merita ho-
minum et honoris triumphalis qui
fit in memoria triumphi habiti
ab aliquo de inimicis unde
apud romanos currus triumpha-
les erigebantur qui scilicet arcus dica-
bantur fornices Talis fuit tytulus
xpi et crux memorabilis qui
fit in tumulis mortuorum

Tollit aliquid pro exaltatione
unde iiij reg. ij° c. Helias
Helizeo si videris quando tollar
a te / pro annichilatione vel Joh.
j°. c. Agnus dei qui tollit peccata
mundi / pro translatione vel Joh.
xx. c. si tu sustulisti eum
Tonsuram habemus ex Job.
j° c. Qui audita morte
filiorum suorum et amissione omnium
rerum / tonso capite corruit in
terram et adoravit et dixit dominus
dedit dominus abstulit etc. / Eamdem
etiam gentiles caput petri rasisse-
runt in obprobrium xpi et contemp-
tum / Ipse vero non immemor spi-
nee corone xpi patienter susti-
nuit / In memoriam huius humili-
tatis priscilla et aquilla se to-
tonderunt ut in actibus apostolorum
legitur xviij°. c. Et paulus
totondit se ut habetur ibidem
Et corporis coronam habemus a xpo
Joh. xix°. / Cuius spineam coro-
nam ipsi cum humilitate gestamus

Transfiguratio
Corpus xpi primo quantum loquitur
vera membrorum ut apostoli xxxvi d.
presentis etc. / vel presentis corpus
petri vel pauli vel alicuius fidelis
corpus quando assumit personas corporum ut
presentis sicut presentis Nos instat in
duobus instruat In fide vi-
delicet deum et hominem In peccato
vero ut sit cum eo ... peccata
Transmigratio
de viciis ad virtutes Ba-
bilonica cum transmigratione ... tam

Transmigratio est de viciis ad
virtutes ut ps. lxxxiii. a.
Ascensiones in corde suo disposuit
de vi[rtuti]b[u]s ad opera / Hanc transmigra
tionem usus est dominus / ipse enim
conloquebatur opere quod loquebatur ore
ut actuum primo a. / Cepit ihesus facere
et docere / prius enim fecit quod postea
docuit / qui non taliter facit a
quo reputatur porta ut mat.
vii. a. et luce vi. f. / ymo porta
ante prius trabes de oculo tuo et cetera
Thabernaculum christi
Humanitas ut ps. xviii.
In sole posuit thabernaculum suum
id est in virgine posuit humanitatem
suam. Thabernaculum virgo maria
ps. xlv. / Sanctificavit thaber
naculum suum altissimus. id est purificavit
ut pa[r]ere[t] filium suum nunc sua [vo]t[a]
Thabernaculum patria celestis ut ps.
xiiii. / Domine quis habitabit in
thabernaculo tuo id est quis erit dignus
collocari in celesti regno. Tha
bernaculum sancta ecclesia apoc. xxi. a.
Ecce thabernaculum dei cum homi
nibus quia sancta ecclesia in medio ter
rarum commoratur. Thabernaculum
corporis ut ii. pet. i. c. / Iustum
autem arbitror quamdiu sum in thaber
naculo isto commovere vos id est quamdiu
vivo in corpore isto docere vos.
Thabernaculum mens mea ut Job xx.
ix. b. / Secreto deus erat in tha
bernaculo meo id est in occulto habitat
deus in corde meo. Thaberna
culum ipsa conversatio mea ut Job xx.
ii. f. / Elongabis iniquitatem a tha
bernaculo tuo id est a conversatione tua.
Thabernaculum carnis impii ut Job

xx. g. / Affligetur relictus in thaber
naculo suo id est punietur reprobatus in
carne sua. Thabernaculum felici
tas eterna ut Job viii. / Thaber
naculum impiorum non subsistet
id est felicitas eterna cui tanto af
fectu inhiabit impii deficiet. Tha
bernacula sancti angeli ut ps.
lxxxiii. / Quam dilecta thaberna
cula tua domine virtutum id est quanto
amore complecti sunt angeli tibi in
quibus habitas o domine. Thaberna
cula antiqui patres ut Re[gum] xx.
iiii. b. / Quam pulchra thabernacula
tua Jacob / quia multo spirituali
decore nitebat antiqui sancti.
Thabernacula gentiles ut Job
xxxix. / Thabernacula corporis in terra
pal[a]s fugiens quia christo dat per corda
gentilium dedit ut in eis habi
taret per fidem. Thabernacula ecclesia
et gentium impii ps. lxxvii. / Et
repulit thabernaculum / quia reprobos
ecclesia deleta imitari contempsit.
Trabes est odium ut mat. vii. a.
et luce vi. f. / Ecce trabes
de oculo tuo id est ante odium de cor
de tuo. Trabes apostoli ut iii. Re.
vi. b. / Trabes posuit in domo
per circuitum id est apostolos posuit in
ecclesia in omnem terram exivit sonus
eorum. ps. xviii.
Thalamus uterus beate virginis ut
ps. xviii. / Tamquam sponsus
procedens de thalamo suo id est in
quibus exiens de virginis utero. Tha
lamus mens devota ut dan. xiii.
c. / Remansit in thalamo tota die
morabitur quia sancta vir in contem
platione in mente sua versatur. Tha
lami viri sancti ut Ezech. xl. et b.

Et intus thalamos quinque cubitos
quia spiritus vivi et amore dei intus
ardet et ministerium quinque sensu
um exterius exhibet

Thesauri sunt iudei ut ps.
xxx°. Thesauri pinguium
obsederunt me id est iudei superbi
et divites afflixerunt me.
Thesauri patres veteris testamen
ti ut ap. xxxii°. a. Thesauri mei
et altitudo congregata sunt id est bona
tanto prohibiti contra patres antiquos
quibus concessum est ut inimicos
suos amet. Thesauri tumoris
superbie ut Job xlix°. b. Sumunt
te vobis septem thalamos id est
mansiones in vobis civitatem superbie.
Thesauri heretici ut ps. lxxvii.
Congregantes thesauros in vitae
tempore id est quedam heretica in con
fusionibus hominum.

Tectum est celum ps. ci°. Sicut
passer solitarius in tecto
quia solus sit in corpore suo quod est
[illegible] exclusis reprobis [illegible]
bit in celis. Tectum sublimitas
sacre scripture ut act. x°. c. Ascen
dit Petrus in tectum ubi erat [illegible] id est
exposuit sacram scripturam in
qua [illegible] Tectum
[illegible] ut mt. xxiiii°. b. Et
qui in tecto est non descendat id est qui
in [illegible] dominium habet sub
[illegible] se non prosternat

Tela est brevitas huius vite ut
Job vii°. c. Dies mei [illegible]
tela succisa quia vita mea quo plus pre
terit [illegible] sit futura. Tela
[illegible] ut Ysa. lix. b. Telas
aranee texuerunt quia reprobi [illegible]
modis omnibus elaborant ut lu
crum [illegible] vite apprehendant ad
instar scilicet aranee que [illegible] visera
sua expendit ut [illegible] tela [illegible]
[illegible] capiat

Templum est virgo Maria ut ps.
x°. Dominus in templo sancto suo
id est in virginis utero. Templum
corpus Christi ut Ioh. ii°. Solvite tem
plum hoc et in tribus diebus excitabo
illud id est occidite corpus hoc et in
tertia die resurgam. Templum
patria celestis ut ps. lxiiii°. Reple
bimur in bonis domus tue sanctum est tem
plum tuum in equitate id est implebimur
gaudiis celestibus ubi habitatio tua
omni sanctitate splendet. Templum
sancta ecclesia ut ps. xxviii°. Et in tem
plo eius omnes dicent gloriam quia in ecclesia
omnes electi cantant vera laudem. Tem
plum corpus nostrum ut i. Cor. vi°. g.
Nescitis quia corpora nostra templum sunt
spiritus sancti, quia in cordibus nostris habitat
spiritus sanctus. Templum mens devota
devota ut i. Cor. iii°. c. Si quis
templum dei violaverit id est si quis mentem
suam in qua deus debet habitare inqui
nat. Templum capacitas [illegible]
humani et angelici ut Ysa. vi°. a.
Et ea que sub ipso erant replebant
templum, quia mirabilia celestis [illegible]
[illegible] dei admirantur sensus angelici
et humani. Templum viri sancti ut
i. Cor. iii°. f. Templum dei sanctum
est quod estis vos.

Tentorium est sanctitas primitive
ecclesie ut Exo. xxvi. g. Fac
et tentorium in introitu tabernacu
li quia in initio sanctitatis decore orna
ta sunt omnia primitiva. Tentori
um quilibet sanctus ut Job xxxvi. g.
Si voluerit extendere quasi nubes ten
torium suum id est virum sanctum ad plenitudinem

ctorum patrum in perfectione consummatae.
Tabernaculum synagoga unde Iere. x° f. Non est ultra qui extendat tentorium meum / quia nullus modo predicator verax fidem predicat populo iudeorum. Tentorium iusti unde Ierem. xxiiii° f. Subito [illegible] alias [illegible] simplicia tentoria mea i. [illegible] que valde decore sunt congregationes iustorum [illegible] per fidem videntium. Tentoria hominum impiorum unde Abacuc iii° c. Vidi tentoria Ethiopum i. contemplatus sum homines impios peccati nigredine corruptos.

Testa corpus Christi unde ps. xxi° Aruit tanquam testa virtus mea i. corpus Christi per ignem passionis ad fortitudinem convertit. Testa vigor destructoris unde Iob ii° d. Testa saniem radebat quia vigor destructoris vivi puncti fluxum illicite delectationis abstergunt.

Tignus est ypocrita unde Iob iiii° d. Tignus peperit eos qui non habent predam / quia timent se perire quod diabolo ypocrita reputat quamquam [illegible] non valet. Tigris mortalitas nostra unde Thobie vi° a. Apparuit circa flumen tigris quia [illegible] flumen [illegible] eternitate.

Tigna sunt doctores unde Cant. i° g. Tigna domorum nostrarum ligna cedrina quia [illegible] predicatores et in bono opere [illegible] contemplatione sunt [illegible].

Timiama est devota oratio unde Exo. xxx° d. Timiama bona bona [illegible] boni odoris i. oratio magne devotionis.

Tiara doctor [illegible] unde Exo. xxviii° c. Et tiaram byssinam facies i. doctores [illegible] castitate [illegible].

Tympanum est afflictio carnis unde ps. cl. Laudate eum in tympano et choro i. abstinentia carnis et concordia mentis. Tympanum bona opera unde ps. lxxx. Sumite psalmum et date tympanum i. audite predicatores et exhibete bona opera.

Tinea est heretici unde Iob xxvii° f. Edificavit sicut tinea domum suam / quia malicia [illegible] corrodit constantiam heretici. Tinea temptacio unde Iob xiii° f. [illegible] vestimentum quod comeditur a tinea i. corpus quod atteritur temptatione. Tinea tormentum inferni unde Ysa. xiiii°. Subtus te sternetur tinea i. infernus te involvet [illegible].

Tintinabula sunt sermones predicatorum unde Exo. xxviii° c. Et tintinabula [illegible] ex auro purissimo i. predicatio de vera sapientia.

Tincture ornamenta vestium unde Iob xxviii° [illegible] nec tincture mundissime comparantur / quia vestibus Christi ornamenta [illegible] quantumcunque fuerint comparari non possunt. [illegible] unde Iob [illegible] [illegible] in die [illegible] [illegible] non [illegible].

Tribulus punctio doloris unde Iob xxxi g. Pro frumento oriatur tribulus i. [illegible] abscondat a me refectio exaltationis et pungat me [illegible] dolore. Tribuli heretici unde Mat. vii c. Numquid colligunt de tribulis ficus quia nullam veram [illegible] possumus [illegible] invenire. Tribuli prave cogitationes unde Gen. iii° f. Spinas

et tribulos germinabit terra .i. tempta
tiones et delectationes illicitas caro
tua producet tibi
Triticum est sermo predicatoris vn-
de luce xii° c. / vt det illis triti-
ci mensuram .i. ut instruat eos qui
oportunum fuerit predicatoris pleni-
tudinem Triticum opus bonum vnde
Can. vii° b. / venter tuus sicut acer-
uus tritici vallatus liliis .i. affe-
ctus plenitudinem producat Triticum
vini electorum vnde aggeus f. / Triticum
autem congregate in orreum meum .i. electos
meos admittite in regnum meum
Tonitruum est incarnatus dominus
vnde Iob xxxviii° c. Et viam
sonantis tonitruum quia
inspirat cordibus audientium ut
fidem prebeant xpo predicanti Tonitruum
.i. predicator vnde ps. ciii°
a voce tonitrui tui formidabunt
.i. audito sermone predicatoris tue pe-
nitendo timebunt Tonitruum
comminatio vnde ps. lxxvi vox
tonitrui tui in rota quia sonat
diuina comminatio in sacra scriptura
Tonitrua in operatores vnde apoca.
viii° b. / facta sunt fulgura
et voces et tonitrua quia apparuerunt
miracula et predicatores et comminatores
Torax virtutes patientie
vnde Iob xli° b. e. / subsistere
non poterit hasta neque torax
quia homines tollerantia sue gra-
tia malitie dyaboli resistere non possunt
Torrens est sapientia dei vnde ps.
xxxv° et torrente volupta-
tis tue potabis eos .i. sapientia
diuinitatis tue satiabis eos Tor-
rens inundatio spiritus sancti vnde Iob
xx d. / Torrente mellis et buti-
ri .i. inundatio spiritus sancti qui homini
infunditur et dulcedinem et mente et
pulcritudinem in opere Torrens passio
xpi vnde ps. cix° / de torrente in
via bibet .i. per passione in vita
presenti se affligi permittet Torrens
vltimum iudicium vnde Iob xxviii° a.
diuidit a populo peregrinante torrens
quia reprobos malitiam duros et
per ignorantiam obscuros separabit
vltimum examen ab electis Torrens
fluxus huius vite vnde Iob xl° c. Cir-
cundabunt eum salices torrentis
quia dyabolo fauent infructuosi ama-
tores huius vite fuerunt Tor-
rentes predicatores vnde Iob xxviii° f.
Et pro fluere torrentes aque qui
quos domini aqua qui in bono operare
fuerunt robustos eius predicatores
non numquam facit dissertos Torrentes
predicatores vnde Eccli. xxiiii° f. / ego
sapientia effudi flumina .i. effudi huiusmodi
doctores qui in flumis morantur
predicationibus
Thopazion viri sancti vnde Iob xxviii°
f. / non adequabitur ei thopazion
de ethiopia quia xpo illatum est ca-
put viri sancti de hoc mundo Tho-
pazion preciosa huius seculi vnde ps.
cxviii° / super aurum et thopazion
.i. super sublimitates et diuitias preciosa
huius mundi
Torna est rectitudo boni operis
vnde Can. v° c. / manus eius
tornatiles quia magnus opera
xpi ex omni recta sunt
Torcular est crux xpi vnde ysa.
lxiii° / Torcular calcaui so-
lus .i. discipulis meis fugientibus
plus passus sum crucem Torcular
pena eternalis vnde apoca. xiiii° e.
demon calcauit torcular in ceca-
.i. animas conculcauit in animas xpi passi
diuini abyssi torcular pena iehe-
nalis vnde in tabulo ps.] in fine tortu-
latibus

Throni sunt angeli vii Ezech. i. g.
Et super firmamentum similitudo throni: simi-
litudo habens desuper / quia super omnes
angelos gloria est ihesu redemptoris
Throni sancta ecclesia vii ps.
xliiij. Thronus tuus deus in seculum
seculi / quia sancta ecclesia in eternum durabit
Throni sancti predicatores Zach.
viij. c. Thronum flamma eius quia
sancti predicatores et amorem
[illegible] predicant et [illegible] virtutes
infundunt. Thronus tribunal fu-
turi iudicii ut ps. ix. Sedisti
super thronum tuum qui iudicas iusti-
tiam quia in futuro iudicio reddet
unicuique quod [illegible] est et in opera
opera sua
Tuba est predicator Johel. ii. a.
Canite tuba in Syon. i. cla-
mate voce predicatoris in terra
[illegible] vox [illegible] Job xxxix.
f. [illegible] tube [illegible]
gorem quia [illegible] predicatorum [illegible]
[illegible] concinatorum [illegible]
fit Tuba favor mundanus [illegible]
ut Mt. vi. a. Noli tuba canere an-
te te i. noli intuitu [illegible] facere
bona opera Tube duo precepta
caritatis ut Num. x. a. Fac tibi
duas tubas argenteas ductiles
i. cum [illegible] predicatore adimple
duo precepta caritatis Tube predi-
catores Judic. vii. f. Tenuit [illegible]
[illegible] manibus lampades et dextere
sonantes tubas [illegible] per modum [illegible]
sancti doctores quod agunt verbo predi-
cationis [illegible]
Tunica est caro xpi ut Cant. [illegible]
b. [illegible] tunica [illegible]
[illegible] xpc induet carnem hu-
manam Tunica ecclesia catholica Joh.
xix. d. Erat autem tunica inconsutilis

quia sancta ecclesia unitate per omnia [illegible]
sit et [illegible] per [illegible] omnia
[illegible] Tunica actio consummata
ut Gen. xxxvii. a. c. Fecit ei tu-
nicam talarem i. actionem in bonitate per-
severantem Tunica occupatio
seculi ut Cant. v. c. Exui me tu-
nica mea i. abieci a me qua-
dam [illegible] occupationem
secularem Tunica [illegible]
ut in epistola Jude c. v. f. Odientes
eam que carnalis maculata
tunicam i. [illegible] illud quod
carnalibus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
Tunica inferiora delicta [illegible] f.
Tollam tunicam dimitte et pa-
lium ei i. [illegible] te amo [illegible]
inferiora tua delicta [illegible]
[illegible] et [illegible]
Turtur [illegible] Cant. ii. c.
Vox turturis audita est in
terra nostra i. [illegible]
auditur in patria celesti Turtur
[illegible] Ysa. xv. d.
[illegible] et [illegible] i. [illegible]
[illegible] Turtur caro [illegible]
ps. lxxxiii. Et turtur nidum
ubi ponat pullos suos i. caro
ubi ponat [illegible] in qua [illegible]
[illegible] Turtures [illegible]
[illegible] Cant. v. c. Offe-
rant duos turtures unum pro pec-
cato aliud pro delicto i. oculus
[illegible] [illegible] pro
[illegible] malum et [illegible] bonum
Turris est robur predicatoris Cant.
vii. b. Collum tuum sicut turris ebur-
nea quia predicatores [illegible] fort-
itudinem robusti et [illegible]
[illegible] Turris [illegible]
est Luc. xiiij. f. Quis ex vobis
volens turrim edificare i. [illegible]

in se constituet. Turris superbia
huius mundi Genesis xi. c. Fa-
ciamus nobis turrim cuius culmen pertingat
ad celum. id est superbiam cuius fama
volat ad summum

Turris corporis hominis Job xxiiii b.
Et impulerunt me turbinis [?] sicut
turbinis illius. id est se ocissimi [?] sicut
corpus illius

Turibula sunt operarii boni
Exodi xxv c. Et fialas [?] et
turibula id est predicatores et martires
et iusticie amatores. Turibulum
caro Christi ut Numeri xvi g. Tolle
turibulum et hausto igne de al-
tari mitte incensum / Iterum arma vi-
rum [?] in Aaron domini [?] ibidem que
ad ardorem passionis in aram [?] crucis
porta propris [?] sustinuit spiritualem
odorem patri pro obtulit unde [?]
Turibula apostoli Apocalipsis [?] Et
accepit angelus turibulum in manu
sua / et implevit illud igne alta-
ris et misit in terram / quia Christus
post quinquagesimam apostolos elegit
quos spiritu prius impletos misit in
mundum sic

Trulla quod perfectio divina Amos
vii c. Et in manu
eius trulla cementarii id est in opere
eius perfectio Christi

Thus devote orationis Actuum x d.
Aurum thus et mirram id est sapi-
entiam intellectus suavitatem orationis mor-
tificationem carnis

Vas Vacca xl viii [?]
Velamen Veniunt exultes [?]
Venatio Vabium [?]
Vendere Varius
Venter Vespera
Ventilabro [?] Vestimentum
Vepres Via
Venus [?]

Vita
Victoria Christi
Vidare [?]
Vigilie
Vitula [?]
Vinea
Vinum
Virgula
Vir
Unguentis [?]
Virginitas
Voluptas [?]
Visio [?]
Visitatio
Vita
Umbra
Unctio
Unguentum
Vocavit nos deus
Voluntas dei
Votum vox
Usura
Vacca [?]
Vacca
Vagina
Vallis [?]
Vapor
Vectes [?]
Vellum [?]
Vellus
Vena
Venenum
Verbum [?]
Vertex
Vestis [?]
Vestigia
Vestibulum
Vesper
Vespere [?]
Vestalia [?]
Vestes [?]
Viatores
Viri
Vidua
Vigiles [?]
Villa
Vipera
Virgo [?]
Virgula
Viventia [?]
Visitatio [?]
Vites [?]
Vitta
Vitulus
Viola [?]
Vitrum [?]
Volucres
Vomer [?]
Et vultus [?]
Vultum [?]
Vulpes [?]
Vulneris [?]
[illegible]
Uber [?]
Ulcus [?]
Ulule [?]
Ulnas [?]
Ululatus [?]
[illegible]
Umbilicus [?]
Ungula
Unica [?]
Una [?]
Urtica
Ursus
Uterus [?]
[illegible]
Uter
Uva
Uxor
Vestimentum

Vas est electionis ut act. ix.
vas electionis michi est
iste. probationis quod
ad ignem persecutionis
non frangitur sed soli
datur vn Eccl. xxvii a
vt vasa figuli probat fornax
et fragilitatis vn ii Cor. iiii c
habemus thezaurum istum in vasis
fictilibus ps. xxx° facti sumus
tamquam vas perditum. Vas in
telligentia diuinitatis vn Exo.
xxxv c Omne vas aureum in
donaria domini separatum est quia
quicquid de diuinitate intelligimus
totum hoc quod dei accipere debemus
Vas electio dei vn act. ix° c
vas electionis in est iste i. in thesaur
um electorum me approbante assumptus
est iste. Vas corporis mundum vn i
ad thess. iiii° b. vt sciat vnus
quisque vas suum possidere in sancti
tate i. corpus suum conservare in casti
tate. Vas sacri angeli vt Exo.
[illegible] dum vasorum in cultu eius est
proposse meo ipsos quos angelos in ser
uiendo deo imitari debemus. Va
sa prophete Iob xxviii° c Non commu
tabuntur auri vasa excelsa quia
comparari christo non possunt fideles per
vitam et appetitus prophanam. Va
sa beati vt ps. vii° in eo para
uerit vasa mortis quia in futurum
septima effunduntur beati parati
ad penam peccatorum. Vasa sorda
vero vn mat. xxv° a. prudentes
vero acceperunt in vasis suis quia
vero electi habent gloriam in castis suis
[illegible] corpora mea ut. I Reg. c
Et sunt vasa puerorum sancta quia
sunt corpora masticatorum et hodie
munda. Vasa beatorum vn iiii Reg. iiii

Et mitte inde in omnia vasa hec quae
facta non [illegible] vocatis ad fidem homi
nibus litterarum quae administrat. Vasa
regis vn ii par. xxviii a. Et in vasis
papiri super aquas quia ex regibus
hominibus construet sibi auctor predica
tores quos alius ad mortem destru
cturus faceret esse prelatos. Vasa
aie fidelium vn Num. viii g Simi mar
moyses leuite ab anno xxv et ab
natto [illegible] a quinquagesimo custo
des vasorum sunt. Vas indiscoopertum
vn Num. xix f vas quod non
habebit operculum nec ligaturam de
super inmundum erit.

Velamen est obstinatio vn Exo.
xxxiiii° g. Et ii Cor. iiii c vt ve
lata facie moysi non poterant filii
israel intendere in eum. Excecatis
vn est contra orationem pro perfidis
iudeis. Iterum apostolus ii Cor. iii° f ge
neraliter. Et hoc velamen significabat
moyses in synagoga peccatoris vn
ps. lx° protegar in velamento ala
rum tuarum [illegible] vel per cautelas vn
ps. xxx° ubi quae retinuisse

Venatio alia est licita ut causa
necessitatis ad victum vel vestes alia
est illicita ut causa persone i. dico vn
in capitulo agathense de venatione
Episcopus presbiter diaconus canones
non licet quae ad venandum et accipitres
Alia illicita tempus in xl. Alia iniqua
iniquitatis in arena iniquam cum est
hominis cum dentibus bestiis in arena
pugnare quod non sine [illegible] patere est
si [illegible] appetitur. Et hoc nunc dico artis
pessima est.

Vendunt imitatores iude deum
quicumque falsum testimonium dicunt quia
tunc veritatem negat i. deum quod est veritas et
ita deum quod est veritas et caritas vendunt
quia ipse est iustitia et est spiritus et
angelus

Venter est humanitas christi vnde
Ysa. v°. g. Venter meus ad cor
meum, quia humanitas christi ab omni
fuit polluc(ione) pecc(at)i aliena. Venter
quandoque signat internos in ecclesia vnde
p(rover)b(i)o xx°. scrutatur tot interiora ventris tamquam
terra legis sanctitas in medio ventris ma-
tris p(rover)b(i)o xliiij°. Conglutinatus est
in terra venter noster. Quandoque significat me-
moriam vnde ysaie xvj°. f. venter
meus ad moab sicut cythara ad
sonabit. Quandoque sensum ac sine
animam vnde Jac. iiij°. c. Ventrem
meum doleo. Venter cordis vnde p(rover)b(i)o
xxi°. In medio ventris tui, id est in
medio cordis tue. Venter fons
baptismi vnde Ysay. viij°. b. venter
meus sicut cithara sonabit. quia fonis
baptismi dicitur vos scriptura. Venter
mens humana vnde p(rover)b(i)o xx°. g. Lucerna
investigat omnia secreta ventris quia
irradiacio intellectus lucis rimatur
omnia occulta mentis. Venter significat
quandoque memoriam vnde ysaie xvj°. f.
venter meus ad moab quasi cithara
eius sonabit. Quandoque intrinsecos in
ecclesia vnde p(rover)b(i)o xxj°. factum est cor
meum sicut cera etc. Venter amaricatus
meus vnde apoc. x°. f. Et faciet a-
maricare ventrem tuum sed in ore tuo
erit tamquam mel dulce. quia quo
dulcius nobis sapuit pastoris scriptura in
palato cordis eo austeriorem abie-
cta omni suavitate carnali quam
patrem exercemus. Venter cor compunc-
tum vnde Jeremie iiij°. c. Ventrem meum
meum doleo, id est pro eo quod bonum obmisi
et malum admisi in corde compunc-
tum me. Venter avaricia vnde
Job xx°. c. Nec est saciatus venter eius
id est non est impleta avaricia eius.
Venter memoria hominis vnde Job
xx°. d. Et de ventre eius extrahet
eam deus, quia iusto iudicio suo

vir sancta ab impiis deus aufert
memoria quam cum videt nolle
sine eam in vita.
Ventilabrum est discrecio iudicii.
vnde Mat. iij°. f. Cuius ventila-
brum in manu eius, id est discrecio
iudicii in potestate eius.
Venti sunt prelatos virorum
vnde ysaie xxxvj°. c. Sicut quum
flatu inimicorum et ventos, quia
eas elatos temptaciones et virorum
molestat prelatos. Venti tribulaciones
pressure vnde Ecc. xxv°. c. Inter
ventos cohaerentem ceterisque quia
et pressuris iudeos christianos est.
Vnde Mat. vij° c. Ventus
ventus vt tetezi. Prefert quoniam
nuncii corporales deus. Ven-
tus est superbia vnde Mat. vij°. simul
flauit ventus et duxit domus
Ventus temptacio vnde p(rover)b(i)o j°. Quem
proiecit ventus a facie terre. Sug-
gestiones ut qui cedit omni vento
doctrine ut patet ad Ephesios iiij°. c. d.
Ventus iniquitas mentis vnde Job
xiij°. c. Contra folium quod a vento rapi-
tur id est tantum iniquitate eius
contra tu. Ventus vita pueris vnde Job
xxxvij°. Ventus transiens fugabit eos
quia vite presentis instabilitas aufert
a pravis vite voluptatem diu hic
morantes. Ventus pressura vnde p(rover)b(i)o ex
xxx°. Sicut populus ante faciem venti
quia timidus quisque vehementi pa-
ssione fugit. Ventus tribulacio
magna vnde Ezech. j°. Ventus turbinis
veniebat ab aquilone, id est tribulacio
magna persecutoris processit a parte
infidelitatis. Ventus interior temptacio
p(salm)o j°. Tamquam pulvis quem proicit ventus
a facie terre, id est sicut levius animus quem
commovet temptacio flatus. Ventus
sicut malignus vnde Ecclesiastes xj°. c.
Qui observat ventum non seminat.

i. qui dyabolum sentiret minus me-
tuit bono operi ideo insistit. Cum
dona spiritus sancti. unde prouerbiorum xxx° Qui
producit ventos de thesauris suis
quia dona spiritualia de cordibus ele-
ctorum domini in bono publico producit
Ventum anime purgante unde Job xxviii°
Qui fecit ventis pondus. i. matu-
ritatem spiritus electorum contulit mentibus
Ventum malitie unde Daniel xiii° Dis-
siparunt ventos qui dracones quia
ad opus peruerti malitias suas produ-
xerunt iudei crudeles
Distinguitur inter veritatem et verum
verum quia et verax qui veritatem
bona gesta dicit verum et non verax
qui veritatem contrariam dicit verum et
non verax qui bona gesta dicit illud
quod credit quia verum quod falsum quia
et loquitur mendacium
Venite in principio matinorum dicitur
istorum in Epiphania quia
per hoc iste invitatorium quia iudeorum qui
invitati noluerunt venire et gentes
non invitati venerunt ad fidem Christi
unde prouerbiorum xviii° populus quem non cognoui
seruiuit mihi. Venite non cantatur
in Epiphania quia tunc magi non invitati
venerunt Secundo ut intentio Ecclesie dis-
tinguatur ab intentione Herodis qui
false invitauit. Tertio ut notetur
plenitudo quod fit a laude dei unde
Capitulo xviii° d secundum aliam causam
dominum modum plenitudo tenorem omnia
unde notetur invitatio stelle sufficere
ea ideo dicitur cantatur in fine sed non
cantatur sed proprio loco quia in fine propter
ea ceteras reliquie iste saluabuntur
ut patet Romanorum xi° f
Verbum quod comminatur unde Matthei
vii° Omnis arbor que non
facit fructum. Item Matthei xxv° c
Seruum hunc in supplicium eternum. Consu-

matoriis unde Matthei xxviii° g Vobiscum
sum usque ad consumationem seculi. promis-
sionis future unde Apocalypsis ii° b Qui
vicerit dabo ei edere de ligno
vite. Eterne dampnationis unde Matthei xxv
Ite maledicti in ignem eternum. Retri-
butionis unde Matthei xxv° f Venite benedicti
Verbum quod ociosum quod fit in priuatis
locutionibus vel ex vanitate quadam
loquendi de hoc dicitur Matthei xii° c De omni
verbo ocioso quod locuti fuerint homines red-
dent rationem in die iudicii. Omne
verbo ociosum quod qui ad utilitatem loque-
ntium vel audientium utilitatem prestatur
Verbum quod impudicum quod fit ludi-
cris adinventionibus ... de quo
dicitur ad Ephesios iiii° g Omnis sermo
non procedat de ore meo Ecce et huius
similia si vero et non contrarium ma-
lignitate fiant inducunt venialia
Verbum vanum quod fit imprudenter
confabulationibus et in proposito viarum
quorum obiurgas prius aliena negotia
curat ut de negotiis principum de
ociis clericorum de civitate mo-
nachorum de hoc dicitur prouerbiorum xi° vana
loquuti sunt unusquisque ad proximum. Verbum
quod falsum de quo dicitur prouerbiorum v° perdes
omnes qui loquuntur mendacium secundum quod
dicitur falsum testem ... Ver-
bum et dolosum de quo dicitur in prouerbiorum
viii iniqui confitentur sed de deo hec
hoc et filia ecclesie sed dicta iudicis
superbum unde prouerbiorum lxxii° posuerunt in
celum os suum Verbo dei abutuntur
iudei male intelligentes Josue vi° f
Expectat cor meum ... ut Isaye
i° f Caupones tui miscent aquam
vino Catholici male viuentes ut
Romanorum ii° f Quid predicas non furandum
furaris. Verbo dei orto bonis
suaue ut surgite mortui Gra-
uius ut Matthei xxv° f Esuriui et
non dedistis mihi manducare ...

ut veniret vindicta. Verbum dei est
malis asperum, quod timet tuba
Surgite mortui asperior ut ait
xxv. f. g. Esurivi et non dedistis
mihi manducare. Asperum ut ibi
que te maledicti in ignem eternum.
Vermis est christus ut psalmo xxi.
Ego sum vermis et non homo
id est a quibusdam ut non homo sed tam
vilis ut vermis reputatus sum. Ver-
mi comparatur christus quia terra nascendi
similitudinem quia sicut vermis sine coi-
tu nascitur ita christus sine virili semine
propter carnis fragilitatem ut ii Regum
xxiii. b. vermis ligni tenerrimus
id est David qui octingentos interfecit impe-
tu uno propter vilitatem ut Isaie
xli. c. reputamini cum quibus ego sum
propter planctum ut Isaie xlii. a. Vox est
audita in plateis vox eius propter mo-
riendi modum quia sicut vermis se trahit
ita christus de sua productione traxit
se usque ad patibulum crucis ut Esai.
ii. d. filius dei se nominat. Item Matthei
xxvii. e. dixit enim filius dei sum.
Vermis luxuria psalmo xxiii. Dul-
cedo vermis illius quia in inde mete
dulcedo luxuria est. Vermis con-
scientia damnatorum Isaie lxvi. g.
vermis eorum non morietur quia damna-
torum conscientia eos corrodet interius et cetera.
Vermes corruptos corpore Iob xvii.
a. Et soror mea vermibus quia in
corruptionibus corporum nostrum initium et
ad corruptionem tendit. Vermes
tormenta inferni Ecclesiastici vii. c. Ope-
rimentum tuum erunt vermes quia dixi
bonis et reprobos pene cruciabunt in
inferno.
Vespera est dies vel tempus ut-
ltime temporis. Mane nobiscum
quoniam advesperascit. Hominis ut psalmo
lxxxix. Ad vesperam demoretur
fletus. Item Genesis iii. c. Cum ambula-
ret dominus ad auram post meridiem.
Vespera est acquisitam secundum fiunt
noctis ut Matthei xxviii. a. Vespere
autem sabbati que lucescit in prima
sabbati, et ponitur hic ad tempus adu-
latur secundum quosdam non secundum Augustinum.
Vespera est temptatio Iob vii. b.
Et rursum expectabo vesperam
id est secunda expectabo temptationem.
Vespera terminus vite ut Isaie xxx-
viii. De mane usque ad vesperam
finies me id est qui me fecisti habe-
re initium per nativitatem in termino vite mee
me consumabis per mortem. Vespera
adversitas Iob iiii. Germanem usque
ad vesperam succidentur quia et in pro-
speritate reguli per interceptationem
et in adversitate per impatientiam ad
defectum tendunt. Vespera finis mun-
di ut psalmo lviii. Convertantur ad
vesperam quia reliquie Israel in fine
mundi salve fient. Romanis xi. f.
Vestimentum est humanitas christi
Apocalypsis xix. f. Habebat in vesti-
mento suo scriptum rex regum et dominus
dominantium quia christus omnia regit et
omni creature dominatur. Vestimentum
secta carnis Iob xxx. c. In multitu-
dine eorum consumitur vestimentum meum
id est in multitudine hereticorum perturbatur
caro mea. Vestimentum opus
bonum ut Isaie iii. b. Vestimentum
tibi est esto princeps noster id est boni
opus exerces esto prelatus noster. Ve-
stimentum corpus nostrum quo anima induitur
Isaie lix. b. Vestimentum mixtum sanguine
erit in combustionem quia corpus
pollutum in libidine in iehanali
erit cremabitur. Vestimentum est ordo
dei fidelium ut psalmo cxxxii. quod
descendit in oram vestimenti eius
id est gratia dei pervenit usque ad eum

eius qui minimus est in ordine fide
lium / Vestimentum viri sancti Can
tic. 4° Odor vestimentorum tuorum sicut
odor thuris quia sanctitas fidelium sancti
tati orationis adequatur / Vestimenta
opera iustitie Job 1° qui scidit
vestimenta sua i. per districtionem dis
cussit bona opera sua / Vestimenta
eloquia divina ut Job xxvii° Si
preparavit quemadmodum vestimenta sed iustus
induetur vestigatur illis quia pravus
non invenit hec eloquia divina per
intellectum sed eis iustus induitur
per effectum / Vestimenta membra
corporis mei Eccles. ix° Omni
tempore vestimenta tua sint candida
i. membra corporis tui a sorde libi
dinis munda / Vestimenta bona
opera Act. xxi° b / Imposuit super
eum vestimenta sua quia predicatores sancti
utique propter bona opera preibunt imi
tanda / Vestimenta dona gratie
Apoc. xvi° Et custodit vestimenta
sua ne nudus ambulet i. qui conservat
dona gratie sibi collata ne culpe nu
ditas appareat / Vestimenta sacerdotalia
quibus quasi armis utitur sacerdos pu
gnaturus cum antiquo hoste sicut
sandalia pro ocreis utitur ne quid
maculet vel pulveris actionis inhe
reat Hoc calciamentum sicut humani
tatem penes divinitatem Corri
gia unionem divinitatis et huma
nitatis designat unione de qua Iohannes
Non sum dignus solvere corrigiam
calciamenti eius / Amictus qui
caput pro galea tegit sicut galea
salutis Alba loricam Cingulum corpus
tegit sicut constitutum subcingulum
pro pharetra assumitur et habet

cingulum pro arcu et sicut constitutum
est quod sub cingulo quod ligatur
sed in stola cum cingulo Stola que
collum circumdat qua quasi hastam vibrat
contra inquietantem Orarium illud sive
stola que pendet a dextris et
a sinistris est iustitia qua debemus
habere in prosperitate et in adversitate
Manipula sive manipulum quo
pro clava utitur Manipulus quo abs
tergimus oculos quod portatur in leva
que leva significat presentem vitam doctrinas
significat vitam qua debemus absterge
re tenebras mentis / Et in leva est
quia dextera sedis est libera Ca
sula quia quasi clipeum tegit sicut
caritas quia omnibus maior est
caritas Manus autem pro gladio
libro armantur

Via est Christus ut Joh. xiiii° b /
Ego sum via veritas et vita
quia nobis via est in Christo quia
exivit bene vivendi debuit / paratus nobis
in promissione quia ad cognitionem que veri
est perducit / Vita in premio quia vitam
dabit in futuro. i. semper in Apocal. prologo
Eccl. xviii° Via in via. i. in Christo Via
dicitur quoque lex ut ibidem Beati immacula
ti in via. i. in lege domini que ducit
ad vitam / quoque acta vite ut prov.
Eccl. xviii° ut dirigantur vie mee
i. actus mei quia per se tortuosi quo
que peccata ut ps. Eccl. xviii° vias
meas annuntiavi i. peccata et exaudi
sti me dimittendo ea / Quoque prava
consuetudo ut prov. Eccl. xviii° In
quo corrigit adolescentior viam
suam i. pravam consuetudinem / Quoque
apostoli et prophete et omnes predicatores
ut ps. Eccl. xviii° Non enim qui
operantur iniquitatem in viis eius
ambulaverunt Sed enim via singularis

accipitur ita pluraliter apostoli et prophete
De quibus viis ait propheta Ier. vi° c. Sta-
te in viis et interrogate vias do-
mini eternales i. querite que sit
vita bona / Hec sunt vie que
ducunt ad vitam eternam scilicet
fides ut psalmo c. xviii° Non enim
qui operantur iniquitatem in viis
eius ambulaverunt i. in fide que
pluralis sit, quia eius vias fi-
des complectitur qua vivunt xpiani abacuc
ii° c. Iustus autem ex fide vivit et vitas in
psalmo xxiiii° Universe vie domini
misericordia et veritas. Universe vie domini
quibus ad nos venit et ut aut duplices
super psalmum intelliguntur duo adven-
tus, primus in manifestacione et multi-
plicem nobis misericordiam exhibuit.
Secundus in quo retribuendo iusticiam et
iusticiam exhibebit. Universe vie
domini i. quibus ad deum ascendimus, acce-
damus sunt iusticia qua a ma-
lo declinamus et misericordia qua bo-
num facimus. In istis enim duobus
omne bonum includitur. Via tri-
dicitur quod fides spes caritas, quia
via trium virtutum theologicarum consumat
contra deo perfectionem inducat, quia
cum istis tribus virtutibus quis totum
deo placet quicquid operatur. De
hiis dicit Moyses Exo. iii° c. / Ibi-
mus viam trium dierum contra
viam et semitam distinguere, per
viam intelligunt latiorem, per semi-
tam per semitam arctiora ut psalmo
xxiiii° Vias tuas domine demonstra
mihi, quia via lata est, semita
stricta, hec dicit mandata dei sunt
quibus nos est salus ut Mt. ix° c.
Si vis ad vitam vade vende omnia
ia est mandatorum ut psalmo
c. xviii° Viam mandatorum tuorum
cucurri. Item in mandatis suis vie
mee Deum ut Ier. vi° c. / Felicitate
super viam Cucurrimus ut Eccl. x-
xxiii° c. / Non sunt in manu hominis
vie eius, neque ultra in potestate
hominis. Nam deus ponit deus dis-
posuit cursus vite patris ut psalmo
supradicto Beati immaculati in via
scilicet unde et propositum / Consuetudine
consuetudinis ut Iacobi v° c. Qui
converti fecerit peccatorem ab errore
re vie sue / peccatorum immunda et
prava cogitacio operacio ut psalmo primo
et in via peccatorum non stetit. De
pessimo more ipse scilicet in quo sunt
omnes thesauri sapiencie et sciencie et
ideo dicit via testimoniorum ut psalmo
c. xviii° In via testimoniorum tuorum
delectatus sum / vel via testimoniorum
dicitur humilitatis et passionis xpi
quibus scilicet ostendit separamur. De duabus
enim scilicet viis frequentius fit sermo. Et
bona que est mandatorum et ma-
la que est mundi. Via est immacu-
lata ut psalmo c. xviii° / Beati imma-
culati in via qui ambulant in lege domini. Continuo
inducitur sive maxima arta in
ordine cristiano ad quod nos in-
vitat dominus dicens Mt. vii° c. Arta
est via que ducit ad vitam dicitur
in canone prophetarum. Non hec
via pro xpo accipitur que quibus-
dam videtur tam dura sed est stri-
cta / Via lucis scilicet et si videatur
spinis et lutosa tamen libera est
a periculo et latronibus plena via
recta est in adulta etate pro
ad quam suspirabat propheta dicens
dirige me in via recta psalmo xxvi°
Via recta est penitencie ut Iohannes
Baptista ait Mt. iii° a Eccli. iii c.

penitentiam agite appropinquabit vobis regnum
celorum / Per hanc viam venit maria
ad domum dei luce vij° et luce
xxiij° bonus latro in cruce confitens Via
vera est caritas / Et apostolus j cor
xiij° ait Adhuc excellenciorem viam vobis
demonstro Caritas via est excellen
cior / via regia via bipartita et
geminans dilectionem dei et proximi
Alie vie sunt alie virtutes / Hee
sunt vie sancte vie pulcre vie
bone in quibus debemus studere
et per quas debemus ire usque
ad gloriam domum dei in qua sine
fine cum beatis et omnibus sanctis dei
laudabimus Via tua paratur domino
qui mundatur homo ut ps xvij° deus
meus inpolluta via eius / quia lapi
des mali tollentur ut ysaie lxij° f
planum facite iter eligite lapides
de via Item Jeremie l. c. d Tollite
lapides et redigite in acervos et
interimite babilonem nec sit quic
quam reliquum / Item deponimus tortuo
sitatem et tumorem per humilitatem
ut ysaie xl° a / Et matt iij° a et
marc j° a / luce iij° a / Rectas facite
vias dei nostri / viam domino parat
qui cor suum coram deo humiliat et
peccata in quibus deum offendit per
penitentiam purgat Via est dicitur
ad literam tenens iter unde
moyses ad pharaonem deus hebre
orum i. deus transitorum qui de fac
ili cursu transeunt de viciis ad vir
tutes vocavit nos ut spiritualiter in
cedamus egipto ad terram levem
et bonorum operum Et etiam viam
trium dierum i. viam trium mensium
usque ad montem dei oreb ubi pri
mo transivit tercio mense tribulacionem
exivit et legem accepit Via

trium dierum allegorice xpistus est via
trium dierum ut Joh xiiij° b ipse autem
ego sum via vita veritas et Joh
x° b / Per me si quis introierit salva
bitur Via trium dierum est xpistus quia
tercia die resurrexit a mortuis vel
quia missio filii fuit opus totius
trinitatis Via trium dierum sacra scrip
tura que habet tres dietas scilicet hysto
riam allegoriam tropologiam moy
ses imperat ut cum eo i. lege sacra
bit i. laborat ut per hanc tres dye
tas scilicet per sensum hystoriarum / allego
ricum moralem eamus nos a iugo
mancipati pharaonis ne domuos
edificemus in luto et latere / pha
rao interpretatur dissipans quod bene dya
bolo congruit qui virtutes dissipat et
respondit non colligit sed dispergit matt
xij° c / Et luce xj° c / Via trium
dierum dicitur moraliter integritas mentis
et corporis et sermonis hac via incedit
qui omnem integritatem custodit / vel
cogitacio locucio operacio / De hac
scilicet cogitacione locucione operacione
dicitur matt viij° a / Misereor super turbam
quia ecce iam triduo sustinent me hac
via nos vult incedere moyses ut
nos ab omni vicio separatione sa
nantes hec tria offeramus deo scilicet
puram et devotam cogitacionem / castam
et pudicam locucionem circumspectam opera
cionem / Dyabolus vero laborat ne to
tum triduum perficiamus dicens cum pha
raone ne longe abeatis Non
longe vult a se fieri hominem dei vult
enim si non facto vel in sermone peccat
si non sermone vel cogitacione non
vult ut ex toto a se separemur
Sed illi qui totum triduum hic egerunt
et hic in plenitudine i. in plenitudine et
quiete dies tres non in terra et sepultus

speculari nostro illud Salomonis Eccli^es
lx q. / Via sapientie in silentio et qui-
ete describitur Eccli xxxviii^o c. Di-
sce sapientiam in tempore vacuitatis, et
qui minoratur actu percipiet eam /
Vacandum ergo est a strepitu secula-
ri, quia mens divisa non impetrat.
Mistice ait Ysaias [illegible] Electa terra de
domo tenuit manum puelle et
accepit, i. sanavit. Dum quasi si vis
puellam, i. animam tuam sanare et di-
vinitatis percipere esse terram de do-
mo, aliter vos non sanabit puellam
et sic poterit ergo idoneos [illegible]
et sic orationibus et opere offerre
mentem tenemini quia domus est / quia
gentibus / quia in // deus creando
domus gubernando / in nostram hu-
manitatem assumendo. Et sic in Eco-
talicis v^o c. / Eternam dyabolus actus in
festat eos qui ab eo recedere volue-
runt cum iniquitate de filiis Ysrael qui
non implebat mensuram laterum. Item
n. Esdre iiii^o / populus terre impedie-
bat iudeos qui edificabant templum.
Via bona que pertinet bonorum absque
animali peccato ut Jeremie vi^o / Job
xxiiii^o c. // Nec ambulet per viam
vinearum, i. non vivat secundum vitam
divinorum ceterorum. Via vita mea ut
prov. vi^o. Dirige in conspectu tuo viam
meam, i. placitam fac vitam tibi
meam. Via sancta regulorum ut ps.
iiii^o f. / Via impiorum tenebrosa quia
regulorum sancta per errorem obscura-
tus est. Via latitudo vite ut Gen.
xlix^o c. / Fiat Dan coluber in via
quia in hiis qui delectantur pruri-
tu et mollitie diligunt se dyabo-
lus [illegible] in antichristo certum cohibebit

Via que custodit ut Job xl^o
ipse est principium viarum Dei, quia
dei creaturarum opera sua fecit angelis
dedit. Via perpetua divina ut prov.
xxiii^o viam tuam Deo demonstra-
bit, i. perpetua tua in superna illi dicit.
Vie interiores cogitationes ut ps. Ecclesiastici
xxiii^o / vias meas annunciavi et
i. occultas meas cogitationes tibi
pre ceteris notificavi. Vie actiones
nostre ut Job xxxi^o c. Nonne ipse
considerat vias meas, i. actiones me-
as. Via quibus intelligentia in-
perio de hylario dicit [illegible] Fidolet gra-
tiam eloquentiam a gallico gente
attollitur Eucherio / qui talem per
viam dicunt firmasse non quia multe
[illegible] sed non in via, i. ingenium intel-
ligentia. Vero quatuor genera viarum
est cum tuta et dura via pa-
radisi [illegible] ad deum. Alia tuta
et non dura ut contemplatores deuoti
ad deum. Alia dura et non tuta ut
pugnatores temporalibus finibus, i. secu-
laribus concupiscentiis. Alia nec
tuta nec dura ut viventes in prospere
Viam prudentia alia sunt
capitalia que sunt origo ma-
lorum sunt septem quo ma-
ximi homines in peccatorum errore ita
primo spoliant hominem. Superbia
aufert hominem deum / certum quia oppo-
nendum est humilitas que reddit
hominem deum. Unde [illegible] cum terra ani-
mis [illegible] in principio [illegible]
dicit hominem Gen. i^o c. / Ad similitudinem
terra et animis. Et unde est caro ipsa
terra induat caro propria et absque
quibus servitia vero tamen caro aliud
est nisi caro in deo dicit. Et terra, inceti-
tudo quod animus eius et in sinu reddere
Via aufert hominem proximum [illegible]

operatur. Quia qui versatur semper prope
rebus eius seducitur igitur Augustinus v° c(onfessionum)
Contra quam est patientia et genu fle-
xio vnde cum fractis frangit iram
quam genu flexio quia cum quis pas-
sus est iniuriam genu prevocat ad
veniam et cum quis intulit iniuriam vel aliud
ad lacrimas inducit Ratio huius est quod
oculorum et genu est affectio quia ut
asserunt qui de naturalibus tractant quando
puer est in matris vtero oculos
suppositos genibus habet vnde et a
genis genua dicuntur flexis igitur
genibus naturaliter oculi prorumpunt ad lacri-
mas tanquam correlationibus suis
naturali correspondentibus affectione
Invidia aufert proximum Contra
invidiam parata est quedam me-
dicina scilicet dilectio proximi et gau-
dium de bonis alterius causa et ini-
micorum dicit enim dominus Mathei v° capitulo
diligite inimicos vestros Item
orate pro persequentibus vos Item
si quis angariaverit te mille pas-
sus etc. Item et alia parata est me-
dicina scilicet humiliatio oculorum ut non
videat bona unde doleat vel quod de-
terius est unde peccat Quemadmodum enim
[illegible] omnibus optabilibus ubique alterius
macrescit, que humiliatio in fine
inspicere unde dicitur humilia oculos
tuos ne videas [illegible]
[illegible] quod absit [illegible] humi-
liate capita vestra deo Accidia est
scilicet tristitia qua dampnum rerum
vel molestia corporum sicut affirmant
vel ut causa tedeat nos orare vel
legere vel quodcumque huiusmodi facere quando
scilicet accidit indifferentis amor iustitie
et spiritus fortitudinis a te repellit
Avaritia est custos diaboli vel

camerarie inferni Sicut enim princeps fa-
milias ponit custodem in domo
sua, sic et diabolus avaritiam in homine
Avaritia inquit apostolus ad Thimo-
theum vi° c(apitulo) Radix est omnium malorum
sicut superbia initium Avarus regnum
celorum non intrabit vnde ad Ephesios v° c(apitulo)
Nec fornicator vel avarus regnum
dei possidebunt habebit hereditatem in
regno Christi et dei Contra avaritiam
opponitur medicina scilicet largitio ele-
mosinarum In cuius rei signum do-
minica [illegible] in sabbato in ramis palmarum
[illegible] dat elemosinam de quo dicitur
sabbatum vocatur quia [illegible] ele-
mosinam dat Sicut enim Martha legi-
tur [illegible] in quo et
Maria caput unxit et Lazarus
resuscitatus interfuit [illegible] et cena
[illegible] caput Christi et membra
que adhuc sunt super terram [illegible]
[illegible] claustrales [illegible] diebus
[illegible] pedes pauperum
lavat Gula male decipit
hominem quia homo perdet totum [illegible]
[illegible] tam in corpore quam in anima
Hec coinquinat corpus et animam, ge-
nerat crapulam, edificat luxuriam
[illegible] implet stomachum quam animam
[illegible] Contra gu-
lam opponitur abstinentia [illegible]
[illegible] in diebus quibus non ieiunat
[illegible] et septimam missam cele-
brare temporibus vero ieiuniorum
post sextam vel usque post sextam
[illegible] abstinentia [illegible] xlma
usque post nonam vel usque [illegible] post
vesperas refectio differatur
Luxuria omnia tollit quia peni-
tentiam et famam corpus et animam
Contra quam paratur castitas et
restringitur gula. Per primum

deiectus est lucifer a consorcio an-
gelorum ut patet Ysa. xiiij° c. Et Luce
x° c. Per secundum traxit et occidit
Abel Cain Abel fratrem suum in
agro ut patet Gen. iiij° b. Per
tercium cepit lucifer lapsum primo-
rum parentum ut patet Sap. ij° g. ibi
Invidia dyaboli etc. Per quartum quidam
heremita in deserto videns viso latrone
relinquit heremum sed recedit et con-
fractus est. Quinto cum vicio imitate
Caim sue consideres avaricie spiritus
corrosas et attritas videbat
partem sibi relinquens meliorem ut
patet Gen. xiij° a. 3mar. Sexto vi-
cio laborauit Ezau qui pro
lenticulo edulio perdidit primogenita
ut patet Gen. xxv° g. Septimo vicio
infectus erat Salomon qui contra legem
multiplicauit sibi uxores ut patet
iij Re. xi° a. Debilitatus Sampson
amissis crinibus dolo mulieris
robur suum amisit ut patet Iudicum.
Dicitur in epistola canonica quod tres
sunt radices malorum omnium ut patet
i Joh. ij° d. Concupiscencia carnis
concupiscencia oculorum superbia vite.
Ista autem tria non ita sibi repugnant
quin unusquisque vel aliquis de super-
bia querat multitudinem ciborum quod
ad concupiscenciam carnis spectat. Similiter
mollicies vestium primo inventa propter
concupiscenciam carnis vel luxui perdebatur
molliores dicta tollun[tur] propter teneritatem.
Nunc autem utuntur vestibus non ad mol-
liciem sed ad superbiam.
Vincit Christus in Psalmo vel Oze.
xiij° f. O mors ero mors tua
quod nos facere debemus homines sed ab-
stinendo a petitis carnem vel Luc. xxi°
c. Nimia voluptas sed una fiat

quod nos dicere debemus ad dyabolum Jo-
hannis xij° c. Nunc princeps huius mundi
eicietur foras. Sicut vias crudelissime
prudencia et semina Judeos virtutes
credentes in morte vel non dabis
sanctum tuum videre corrupcionem. Hos
vincamus eos vincendo vicit dyabolus
primum hominem in paradiso ut patet Gen.
iij° b. Job dyabolum in sterquilinio
victoria caret qui inimicos vincit
ut patet Job ij° d. etc.
Videre debemus patrum iudicium
vel Apoc. v° f. Ite maledicti
in ignem eternum. Et venite benedicti.
Accusatorem dyabolum qui nos accu-
sat et in futuro vel Apoc. xij° c.
Accadit accusator fratrum nostrorum.
Et Job falso accusabat vel Job i° c.
Numquid gratis Job colit deum pravum
instantem aliquem sed respondetis in
mio et modo et quantitate et qualitate
ipsum iudicatorem discetite vel distincta
videlicet dicit quia omnia peccata punit e-
ternaliter vel apostolus Rom. i° d. Reve-
labitur ira dei de celo super omnem im-
pietatem et iniusticiam hominum non
dicit super omnem impium vel iniustum
quia nulla peccata impunita sit nulla
bona irremunerata. Ideo dicit apostolus
ad Ephes. v° c. Videte quomodo caute
ambuletis vincendo redarguendo
non quasi insipientes vel invidi sed
ut sapientes vel in omnibus predictis.
Vigilare nocte sed quatuor
quare quod quatuor hostes contra nos homines
Conticinium intempestum Galli-
cinium antelucanum sive diluculum.
Per primam intelligitur concepcio mundi
sub quo intelligitur tempus ignorancie
diuinacione carnis sub qua intel-
ligitur frequens ieiunium labor ma-
nuum assiduitas vigiliarum. Per terciam

et voluptatum. Per secundam mortificacio carnis sed quod etc.

appetitus virtutum sub qua sunt cor-
ctio elemosina affectio lacrima-
rum; sequitur lacrimarum orationi
Precum quietam desiderium, etc. [illegible]
[illegible] sunt oblivio temporalium
contemplacio spiritualium expectatio
superiorum.

Vincula sunt humilitatis infir-
mitatis assumpte in Christo. unde Job
xxxix c. Et vincula eius quis solvit
[illegible] gloria omnium dominus [illegible]
in Christo infirmitatem [illegible] in virtutem. Vincula
peccata, unde Petrus c. xv. disrupi-
sti vincula mea, et dissolvisti peccata
mea. Vincula solvunt que peccata [illegible]
[illegible] qui ad altaria se con-
[illegible] ut claustrales [illegible] qui
ad altaria se [illegible] ut [illegible]
[illegible] heremite qui more
peccatorum [illegible] vincebat Ezechielis [illegible]
[illegible] filia syon solue vincu-
la colli tui. Et [illegible] si potes vin-
cula solue, solue et si non potes
[illegible]. Vincula alia sunt naturalia sine
[illegible] quia omnia peccata [illegible]
[illegible] principalia ut superbia [illegible]
[illegible] laqueis [illegible] illaqueat ab [illegible]
[illegible] Petrus cui data est potestas solvendi
[illegible] ligandi. alia [illegible]
in baptismo ligat se [illegible]
ab eo [illegible] baptismum [illegible]
[illegible] anathematizata
[illegible] abrenuntias sathane et
omnibus pompis eius [illegible]
[illegible] ligat se [illegible]
[illegible] fides [illegible] solvere [illegible]
[illegible] quia fides et [illegible]
[illegible] alia voluntate ut [illegible]
religiosus [illegible] se ligat [illegible]
[illegible] non possit comedere nec bibere et similia
nisi in horis statutis et qui [illegible]
illud vinculum [illegible] obligatione [illegible] vin-
culi patienter sustinere [illegible]

[illegible] filium [illegible] et separari non
[illegible] absque tristicia et dolore [illegible]
[illegible] filium [illegible] ligari videt. ille pau-
latim [illegible] rogat se ligari et li-
[illegible] igne et [illegible] petit da-
[illegible] filium depositum non solum
[illegible] sunt [illegible] qui [illegible]
[illegible] se sponte et [illegible] obli-
gabit se [illegible] et afflictio-
[illegible] patienter sustinebit quia post
[illegible] sustinuisse gaudebit.
[illegible] Christo [illegible] filia ligat ergo filius
[illegible] gloriam quam sustinuit et preciosi
et [illegible] in vigiliis [illegible] in fame
et siti in frigore et nuditate. Ratio
ergo clamat et petit liberari filium
[illegible] sustinere filium et
[illegible] te [illegible]
[illegible] non dese-
[illegible] capite tra-
didit spiritum [illegible]

Vincula [illegible] xxvii [illegible] vi-
deamus si floruisset vinea
[illegible] floruisset [illegible] Vi-
nea [illegible] et vos
in vineam meam [illegible] vinea labo-
rate in [illegible] Vineam domini
[illegible] peccatorum peccata [illegible]
[illegible]
[illegible] quia vo-
luntatem [illegible] quia
[illegible] manibus vel [illegible]
[illegible] in peccatis [illegible]
[illegible] vel [illegible] cum
quadam cautela ab [illegible]
[illegible] alia tem-
[illegible] non potest ut [illegible]
quandiu [illegible] tenet et solet
[illegible] quibus [illegible] pena
[illegible] peccatorum [illegible]
[illegible] ad [illegible]
et [illegible] vinea
[illegible] pupillare [illegible] penitenti

ne i(n) p(re)dicatio(n)e i(n)cidat quo sustinetur alli-
gare .i. exire de pectore eius ministri
(et) domi(ni) indicare ut david q(ui) homi-
cida fuit et adulteriu(m) (com)misit et
de paulo paulo p(er)secutore eccl(es)ie
Et malamagna / Certo (con)stor-
torare .i. p(re)mere p(ri)mam i(n)ge(n)t(em) ut(ri)q(ue)
clave adhibita s(e)c(un)d(u)m qua(n)titate(m)
p(e)cc(at)i et p(e)n(i)te(n)tis (con)tric(ionem) et facul-
tate(m) / Et corporal(is) v(e)l vi(nu)m sufficie(n)-
ciam / Sic d(ebet) exp(er)iri i(n) vinea do-
mini. Si v(er)o (con)t(ra) (con)tribulat(ion)es i(n)cide-
rit Domi(nus) o(mn)i(n)o (con)te(m)nu(n)t a(n)i(m)a(m) viri(um)
p(ro)fectu(m) i(n) mensura(m) (et) etat(is) pleni-
tudi(ni)s x(rist)i / Vinea patris s(ecundu)m m(e) vi(nea)
Job .xx.iiij.b. Et vinea(m) eius que
vi(rtu)s oppresserit vindemiat q(ui)a l(itte)ra
scriptura(m) v(e)l catholici qui opprimu(n)t
sibi vendicant / Vinea a(n)i(m)a hu(m)a(n)a
v(n)de Johel .i°.b. posuit vineam mea(m)
in desertu(m) .i. bonis sp(irit)ualib(us) eva-
cuavit a(n)i(m)am mea(m) / Vinea eccl(es)ia
d(e) q(ua) t(r)actab(itu)r v(n)de p(s)alm(o) .lxxix°. Vinea(m)
de egipto tra(n)stulisti .i. eccl(es)iam gen-
ciu(m) de tenebris ygnorancie ad luce(m)
verit(at)is (con)duxisti / Vinea synago-
ga v(n)de Cant(icorum) .i°.c. Vinea(m) mea(m)
n(on) custodivi q(ui)a synagoga ob
me dilectate(m) d(omi)ni habitat / Vinea
vita negligentie v(n)de p(ro)v(erbiorum) .xxiiij.
Et vinea(m) viri stulti .i. insipie(n)tis
su(n)t vitam neglige(n)tis / Vinea
p(ro)pheta v(n)de Job .xv°.g. ledet(ur) q(ua)si
vinea i(n) p(ri)mo flore botrus eius
q(ui)a cito p(ro)pheta p(ro) laude hu(m)ane
favorem corrupit(ur) p(ro)prii (com)posicio(n)e
Vinea fidelis p(o)p(u)li v(n)de Cant(icorum) .i°.c.
posuit me custodem i(n) vineis .i.
elegerunt me p(re)latu(m) i(n) p(o)p(u)lo
Vinu(m) sanguis x(rist)i v(n)de Gen(esis)
.xlix°. Lavabit i(n) vino stola(m)
sua(m) .i. corp(us) suo sanguine p(ro)-

pri(o) lavabit eccl(es)iam sua(m) / Vinu(m) archanu(m)
datur v(n)de p(ro)v(erbiorum) .xxxi.b. Nolite dare vinu(m)
q(ui)a p(ro)pria p(ro) carnis appar(en)tis deviant
nob(is) revelabit s(e)c(un)d(u)m / Vinu(m) fer-
vor sp(irit)us s(an)c(t)i v(n)de p(s)alm(o) .ciij°. Et vinu(m)
letificat cor hominis .i. fervor sp(iritu)s
s(an)c(t)i va(r)iam mentem letam hom(ini)s insu(n)-
dit / Vinu(m) aliud e(st) corporale de
quo ap(osto)l(u)s ad Ephesios .v.d. Nolite
inebriari vino (et)c(etera) / Aliud medicina-
le a(u)ct(or)itas et asp(er)itas in lege
q(ui)a samaritan(us) infudit vulneribus
sanati ut p(ate)t Luce .x°.f. / Aliud spi-
rituale .i. gr(ati)a sp(iritu)s s(an)c(t)i et amor
dei / de h(oc) vino inebria(n)t(ur) p(er)fecti
in p(rese)nti s(ed) imp(er)fecte v(n)de p(s)alm(o) .lxiiij°.
Sp(irit)uali inebria(n)t(ur) bibentes adeo ut
obliviscant(ur) p(re)sentiu(m) ac p(re)teritis vite
de h(oc) vino inebria(n)t(ur) p(er)fecti i(n) p(rese)nti
s(ed) imp(er)fecte v(n)de p(s)alm(o) .lxxxv°. Inebria-
bu(n)t(ur) ab ubertate domus tue
de h(oc) vino legit(ur) amoris Can(ticorum)
.v°.b. Comedite amici et inebriami(ni)
carissimi vino / Vinu(m) (con)t(ra) asp(er)itas i(n)
quo (con)t(ra) p(ri)ma h(oc) infudit samaritan(us)
vulneratis de h(oc) di(citur) Luce .x°.f.
Et p(s)alm(o) .lix°. Potasti nos vino (com)-
punct(ionis) / Vinu(m) (con)t(ra) legis a(u)ct(or)itas
v(n)de Cant(icorum) .i°.a. Meliora su(n)t ubera tua
vino / Vinu(m) (con)t(ra) ire v(n)de p(s)alm(o) .lxxvij.
Tamq(uam) potens crapulatus a vino / le-
tari v(n)de p(s)alm(o) .ciij°. Vinu(m) letificat
cor hominis / Jere(mie) .xxvi°.c. Inebri-
abam a(n)i(m)o de q(ui)b(us) vult / Vinu(m)
s(apient)ia legis v(n)de Cant(icorum) .i°.a. Meliora
su(n)t ubera tua vino / q(ui)a s(a)p(ien)cia
eccl(es)ie excedit s(apienti)am legis / Vinu(m)
v(er)bu(m) evang(e)lii v(n)de Cant(icorum) .vii°.c. Gutt(ur)
tuu(m) sic(ut) vinu(m) optimu(m) / q(ui)a p(re)dicatores
eccl(es)ie s(e)c(un)d(u)m annu(n)ciat evang(e)liu(m) / Vinu(m)
(con)templativ(is) q(ui)esq(ue) v(n)de Cant(icorum) .v°.a. Bi-
bi vinu(m) meu(m) cu(m) lacte meo .i. corp(us)

zaui in pl contemplatiuos et actiuos
Vinum intelligentia spiritualis vt ys.
lv. c. Tu aut seruasti vinum bonum
i. spiritualibus spiritualem seruasti intellectum
Vinum compunctionis vt ps. lix. po
tasti nos vino compunctionis Vinum cor
rectionis vt luc. x. f. infundens oleum
et vinum i. consolationem et correctionem
Vinum contemplationis vt apoc. vi. c.
vinum et oleum ne leseris i. conte
platorem ne corrumpas Vinum dilectionis
vt cant. viii. b. dabo tibi potum vi
ni de vino condito i. dabo tibi letitiam
de amore vero Vinum delectationis peccati
vt iohel. i. b. vlulate omnes qui bibi
tis vinum in dulcedine i. penitentiam
agite qui consumpsistis delectationem in peccato
Vinum amor mundi ut prov. xxiii.
f. ne intuearis vinum cum flauescit
cum splenduerit in vitro color eius
i. ne delecteris in amore mundi qui
allicit cum blandimento fruge
accipit decorem eius Vinum vindi
cte apoc. xiiii. d. Et hic bibet
de vino vindicte dei i. sentiet vin
dictam quam ei inferet iudicium dei
Virga est vii manibus
ut exo. iiii. a. Tenuit virgam
que est versa in colubrum quia
caro in vno exemplo christo deum et ho
minem compre credimus dei Virga hu
manitas christi ut hebreorum ix. a. et
virga aaron que fronduerat quia
humanitas veri sacerdotis christi omnibus
virtutum decore fulgebat Virga
potestas christi ut ps. cix. a. virgam
virtutis tue emittet dominus i. potestate
fortitudinis tue producet ex syon inde
cum Virga vexillum crucis ut exo.
vii. c. Tulit quoque aaron virgam coram
pharaone quia ordo predicatorum vexillum
crucis coram regibus et principibus predi
cabat Virga mater christi vt ysay.
xi. a. Egredietur virga de radice
iesse i. procedat maria de progenie iesse

Virga doctrinis sine christi ut ier. i. d. vi
rgam vigilantem ego video Virge fla
gella ut ps. lxxxviii. virga tua et baculus
ps. ii. Reges eos in virga ferrea
Regni stabilitas ut ps. lxxiii.
redemisti virgam hereditatis tue ier.
ps. xliiii. virga directionis Virga
potestas accipiendi a subditis necessaria vt
cor. vi. b. dr discipulis et cetera
caritas subditis predicatoribus vel tolera
re. virgam i. potestatem necessaria accipiendi
a subditis sed et act. xx. a. et luc. x.
d. dr. cor. ix. nec virgam feram quod intel
ligitur virgam vite intelligitur sufficienti
am quod ut sane dominus sed spiritus per
spicacitatis et pacis sed sane sequitur
ipse persequitores i. ne insurrectores
ut vacare possit predicationi Virga
fides ut exo. iiii. d. virgam tolle
in manu tua in qua facturus es signa
i. fidem rectam imple in operatione qua
operari debes miracula Virga opera
tio ut ps. xxii. virga tua et ba
culus tuus i. correctio et consolatio
tua ipsa me consolata sunt Virga con
gregatio iustorum ut ps. lxxiii.
redemisti virgam hereditatis tue i. con
gregationem quam tibi acquisisti heredes vir
tutum Virga castigatio divina ut ier.
i. virgam vigilantem ego video i.
castigationem divinam electorum tangentes
ego aspicio Virga terror legis
ut iob ix. a. auferat a me virgam
suam i. terrorem legalem Virga per
secutio divina ut ier. iii. a. ffrugra
persecutor eius i. in persequtore desc
ritionis illius Virga sententia est iudi
cationis ut ysay. xi. b. Et percutiet terram
virga oris sui i. dapnabit peccatores
sententia iudicii sui Virga est vindicte
ut ysay. x. virga furoris mei assur
Correctio ut ps. ii. Reges eos
in virga ferrea discipline et correctionis
ut ps. xliiii. virga directionis virga
regni tui Virga iudiciaria potestas

ut agr. vi°. d. Vel tulerit i via h
vgaz. i. meditaciaz ptatez
Vir est xpc Jer. xxxi°. d. femia
circudabit virum. i. pgoma
ria cöpiet xpm. Vir dr a vi
sine qua nõ est et ita nt beatq
vir vtc vag l celorz itire potuit
mt. xi°. c. A diebq Joh bapte
regnu celorz vim pati a vtute
. i. a caritate que anthonomatice
dr vtq de qua dr habe caritate
et fac quicqd vis vñ sup ptoz
m glosis Sine qua q̃uelz stia
qlz vtq quãtuq̃z magr̃ sciplena
et pfecta est ut. i. Cor. xiii°. a
Si habuero phetiaz et nouero
mysteria oima et omez fidez ita
ut motes trãsferaz i caritatez aut
nõ habuero nil sum et ita quis
ostr vir a virore quia sicut in
pricipio viret et in fine dsiccatr
. i. bn incipit et malefinit ut Rii
viri nõ a virore dicti sunt vn a
virore dicta sunt viret q̃z sacras
dt finis nõ pugna coronat ut
ii. Thio. ii°. g. Non coronabitr
nisi legitie certauit Et mt. x°. d.
Qui psuerauerit &c Si go vis
est beatq eo vir a virore et a
vi et a vtute dictq q̃z si non
abq hys nc vir nc btq eris Vir
in sacr pagina quãq̃z notat etate
ut Ezech. ix°. c. Occidite oms
in virum pfectum q̃uq̃z pt etate et
sacdotii dignitatq ut ait Josepph
fratbq Gen. xlvi°. g. si dixerit pha
rao vobis quod est opus vrm vi
pastores sumus. hic non pastores
diuina gregis solicitudiez q̃uq̃z for
titudiez corpris ut. i. Re. ii°. b. Nõ
in fortitudie sua coronabitr vir

q̃uq̃z sexu ut ad Collo. iii°. f. Viri
diligite vxores vras q̃uq̃z neq̃
ciam ut pu. c. xxxix°. a viro
niq̃ &c Vir in sacr pagina non
tm scdm litaz accipit ut Joh. iiii°. f.
Domins dixit samaritane q̃uq̃z vi
ros habuisti et hunc quem habes nõ est tuq
vir Vbi quq̃z viros intelligitur
quiq̃z sensus qui nõ regitur vel ad
boim vel ad malum vsq̃z ad annos
discrecionis pter spiritum vini carnis insi
delitate quo ipsa ptinebatr Sz in
stite p primum virum intelr preceptum da
tu Ade de ligno phibito p scdm
preceptum de sexu multiplicando ut
Gen. viii°. f. Crescite et multiplicamini
Vbi etiam diuisio linguarz Gen.
xi°. b. Per quintum virum preceptum de
circuncisione Gen. vi°. d. Per quintum prece
ptum datum Abrahe de circumcisione Gen.
xvii°. c. Per sextum de quo dr hic
Joh. iiii°. Et nunc habes nõ est tuus
vir lex scilicet intelligitr Rom. vii°. Hebr.
vii°. c. lex nova ad pfectum duxit
dñ go vero dixit eaz magis rege
sz samaritanaz magis pcipbatr aurez
Vir intellectus ut Joh. iiii°. c. Voca
virum tuum et veni huc . i. collige
ad te sensum tuum ex sponsa vir est
vir anima tua ut Gen. iii°. b. Dedit
q̃z viro suo et comedit q̃z cum pria
delectacõe polluta aim q̃z ad co
sensum attbit Vir dyabolus ut
pu. c. xxxix°. A viro aut me
. i. a dyabolo qui amator est mu
liebris libere me Vir error aie
vir Joh. iiii°. c. Et hunc quem nunc
habes nõ est tuus . i. nõ sponsus . i. sono
mulieri copulavit sz cum adultero
ardore misceatur Viri robustos
sponsales ut Job. xxxvi°. Deq̃
(...) viri . i. pdicantur p
dicatores doctores in bono aspe

robusta. Uri bethlemitici prov. c. xxxviii.
viri sagaci in declinate a me. i.
o bethlem qui ꝑ deceptorem mar pug-
navero bibitis fugite a me. Vi re-
ꝑꝑ corporales ut Joh. iiii c. centum
cum annos habuisti x quos recusasti cor-
pore cui adhesisti.
Virgines quedam sunt fatue et
male / male sunt que non bona
constantiam sed laudem humanam querunt / et ideo
lampades eorum in adventu ind' extin-
guuntur / ut ait Mt. xxv c. Et ubi velle
quod non habent mercedem quia requirunt
laudem. De istis Mt. xxv b. clamant
dicentes Domine Domine aperi nobis. Dicitur
eis Amen amen dico vobis nescio vos
i. ꝑ vite meritum non cognosco / virgi-
nitate itaque electe ad claudas sapientes
sunt prudentes sunt omnes bone que
in bonis operibus que faciunt laudem hu-
manam non querunt sed bonam constantiam.
Virginali statui tempore assignatur pri-
legium Apoc. xiiii a. Fructus centesimus
Apoc. xiiii a. Cantant canticum novum
et sequuntur agnum utique pro dei pri-
vilegio permittitur quod habebunt in
futuris virgines et martires a pluri-
bus aptatur aureola que eis debetur. De
his virginibus fatuis et prudentibus
Mt. xxv a. Et dicitur virginum decem. Per
decem virgines sunt universi fideles
virginibus, decem virgines sunt universi ne
dantes bona opera exhibentes / lampa-
des bonorum opera oleum gratia sine con-
scientia bona / virgines quinque fatue sunt ob
mali qui pro certis non faciunt que fa-
ciunt. De sapientibus dicit ysidorus
que castitatem ꝑservant et virgines / angelis
dei efficiuntur equales.
Virginitas est que castitas de qua dicit
ii. Cor. xi a. Despondi vos uni
viro virginem castam exhibere Christo. De
hac dicitur / virginitas replet celum
virginitas casta est que per eum
observatur / et minor virtus est talis
virginitas quia martirium superat in uno
momento fit martirium sed virginitas cum
pugna et magna lucta. Virginitas
est que non est casta ut dicit in virginitate que
dicta solet carnis integritas / quia virgini-
tas servavit quibus inest cupiditatem fame
vel lucri temporalis. Econtra virginitate
caret. De hac dicitur virginitas si labatur
illaterata reparatur. Item potest virginitas
vi opprimi corrumpi mente ut dicit
Jeronimus. Non potest habere carnis vir-
ginitatem sed mente quibus nubserit ste-
dit in ebrietate. Econtrario non carnis
integritas servatur ubi anima superbie
corrumpitur. Item dicitur virginitas in corpore
non prodest si castitas aut humilitas
a corde discesserit. Melior est humilis
coniugata quam superba virginitas / duplex
est ergo virginitas carnis et mentis. Carnis
virginitas corrumpitur ratione actu carnali. Virgi-
nitas interior hominis fides incorrupta
habet aut exigitur ab omni fideli / sine
qua illa que est carnis nil prodest / virgo
autem una omnibus dicitur quia est unitatem inte-
gritatis fidei. i. solidae spei / sinceve
dilectionis casta non habens exercitium vo-
luptatis. Sed.
Virtutes sunt angeli lucis prov. i.
Nam virtutes celorum movebuntur. i.
angeli in iudicio gaudebunt. Item prov.
xxiii. Dominus virtutum ipse est rex glorie.
Et quidam ordo angelorum virtutes ap-
pellantur. Virtutes sunt cardinales sive
politice vel philosophice hee sunt quatuor
prudentia temperantia fortitudo iu-
stitia. Alie catholice sunt fides spes
caritas. De his habetur dicitur / virtus est
qualitas mentis qua recte vivitur / qua
nemo male utitur / quam sine homine deus
in homine operatur. Alie virtute ut
septem dona spiritus sancti. Et secundum hoc — expolitam
triplicem operum mente una operum sanctorum
que est Jacobi sed quia habet unam vir-
tutum catholicarum habet omnes virtutes
catholicas sed nec qui habet unam gratuitam

habent omnes virtutes. Sol. Sed qui unam
in usu habet, habet omnes in habitu et non in
usu. Sicut de viris qui habent unam sed
in usu habent omnia sed in habitudine vel
effectu, quod contingit quia habilis ad omnia.
Tercio dicitur quod omnes virtutes sunt equales quantum
sed ad habitum, non quantum sed ad usum. Sic
eciam auctoritas ait: [illegible] caritatis est
equalia ut dictum non quantum ad usum
sed habitum. Virtutes dicuntur quandoque dona
gratuita que deus operatur in nobis sine
nobis ut ps. lxxxiii. Ibunt de
virtute in virtutem. Aliquando eciam miracula
ut act. viii. Ecce in nomine
tuo virtutes demonia eiecimus. Quandoque pro
corpore ut act. viii. b. De Symone
mago quod sit virtus dei. Quandoque caritas,
quod vocatur virtus dei, quia virtutes omnes
perficit et quia per fidem caritas fit
remissio peccatorum. Virtutes princi-
pales sive cardinales sive collate-
rales sunt quatuor, quia per quas alias
virtutes [illegible] habentur. Et sunt hec quatuor:
Iusticia que unicuique reddit quod suum
est, id est deo proprio, huic apponitur iusticia
et veritas [illegible] cum iusticia [illegible] vitam
[illegible] non est iusticia sed iniusticia et non veritas.
Prudencia in precavendis peccatis et ma-
lignis, huic apponitur carnis mortifi-
cacio et obediencia. Carnis autem validitas
avocat nos ab illa virtute quam car-
nis mortificacio et votum obediencie. Tem-
perancia que est in prosperis, huic apponitur
humilitas et virginitas, quia in prosperitate cum
[illegible] quod humilem esse et benignum pro-
ximis [illegible]. Fortitudo in ad-
versis, huic apponitur spes vite et
[illegible] [illegible] hanc fortitudinem
Laurencius habuisset cum esset inter incendia
quod in [illegible] non [illegible] ita posset di-
cens assatum [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] Job inter corpore
[illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] dominum benedixisse, inter quas

omnia arbitrabatur tamquam stercora.
Visio quedam revelacio ut dan. viii. a.
Visio apparuit michi, id est revelacio
peccatorum innotuit michi. Visio vita ypo-
critarum ut job xxx. c. Corrumpat se
visio nocturna, id est deficiat obscura
ypocritarum vita. Visio quedam nocturna
dicitur lux. Visio nocturna sicut an-
gelorum in hac videbant patriarche et
prophete ut ps. lxxxviii. Locutus es in
visione sanctis tuis. Visio dei quedam
gratia de qua dicit apostolus ii. cor. iii. g.
Speculantes gloriam dei in eandem ima-
ginem transformamur a gloria in gloriam.
Visio lucis in gloria de hac dicitur i. cor.
xiii. g. Videmus nunc per speculum in
enigmate [illegible] visio etc. Et apoc. xxii. f.
Lumen in lumine et purificati oculi
videbunt lucem quam morbidi oculi
non possent sustinere. Visio est corporalis
qua quis videt rem obstantem ad
aliquid presentandum. Sic zach. iiii. a. vi-
dit [illegible] [illegible] [illegible] et can-
delabrum [illegible]. Jer. i. d. Jeremias
vidit ollam succensam a facie aquilo-
nis. Et exo. iii. a. Moyses vidit
rubum ardere et non comburebatur.
Et ezech. i. c. Ezechiel vidit rotam
in medio rote. Imaginaria qua quis
apprehendit non res sed imagines rerum
ut petrus vidit act. x. c. vas qua-
tuor initiis [illegible] de celo [illegible] di-
citur [illegible] [illegible] et [illegible] in-
tellectualis que [illegible] de qua
[illegible] vidi dominum sedentem super so-
lium excelsum etc. Spectat ad humi-
litatem humanitatis assumpte intellectua-
lis dicitur quia videt per intellectum [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vide-
bis per intellectum [illegible] quam hunc vide-
tes in intellectu [illegible].
Visitacio est quedam corporalis ut act.
[illegible] visitaste me cum [illegible]
[illegible] luc. i. g. visitavit nos

ariditas ex alto spiritualis prime ut
ps. c v. visita nos domine in salu
tari tuo affectione prece ut ps.
xvi. visitabo in virga iniquitates
eorum Dampnatorum eternaliter ysaie x.
xiiij. c. congregabuntur in fasciculo
et mittentur in carcerem et post multos
dies visitabuntur et videbuntur in
inferno i. relevabuntur. Quando corpo
rum nobiscum sunt in hoc seculo et hec
visitacio dicitur a quibusdam predicantibus pessimi
iacobitis huius quibus dicit visi
tabo ego vos secundum quod ad malum
vestrum visitabo Vita est pena vide
i. corinthios xv.
Vita est pena vide i. corinthios xv. c.
Et in hac vita sunt stantes
sub corpore hoc est a deo Culpe
ut ps. xxxviij. anima mea vivit
ier. heu me domine quia peccavimus in
vita mea hec est a libro
mine et mala est natura que est
quamvis omnibus hec est a deo et
est bona Glosa in principio vide ad
Gal. ij. c. vivo ego vita gratie
iam non ego vita culpe quod scilicet
proxima vivit non in me xpistus apparet
in me et est per vitam vero cui in me iusti
cia mea scilicet est hec est bona Vita
glorie in futuro ut ad Gal. iij. a.
Cum xpistus apparuerit vita vestra hec a
deo et est melior Vita gloria tem
poralis Job iij. f. vita hiis qui
amaritudine anime sunt i. qui gloria
careant temporalis vite spectus qui
apparentes lamentis vacant Vita ap
batio exterioris actionis ut prov. xiiij. g.
vita carnium sanitas cordis quia beni
volencia mentis operationum concedat
exterioris actionis Vita hominis in terris
consistit in quantum dilectione sui ipsius et
fructum In quantum restauracione in quantum
obviam arguit Act. iiij. g. i. certitudinis

fidelium esse Ibi de prima dicitur de
secta actuum ibi quod ponebat omnia ante
pedes apostolorum et obediebat eis et
ita sunt cum ut i. apostolorum in nostre
religionis in hiis nulla deficiebant
vacatione in cum hic homini obedientie
nos sunt autem caritate firmam monas
et suscipere cuperent medium ut patet
Act. v. c. ananias et zaphira
peccatores in quantum sibi ad pre
ces petri expiraverunt ut patet Act.
v. a. Symon magus a susceptam
veritatem obviam et factus vagus et pro
fugus super terram in fractus toto cor
pore interiit ut patet et legenda pe
tri et pauli Vita activa consistit
in ebus in predicatione ad quam invitat
nos sponsa in cantico amore dicens
ad sponsam et vocat ad predicationem
et ad activam vitam vide Cant. vij. d.
Surge propera anima mea In clemen
sima et largitione secundum in septem operibus
misericordie In martirio quod in hac pauca
sunt imitatores xpisti Bonum est
frequenter bene vivere melius est bene
mori non tamen quod bene moritur qui bene
vivit Vita contemplativa consistit in
tribus in oratione cum tamen oramus cum
deo loquimur ut super illud prov. in psalmo
ps. lxxxv. orem tamen dicit.
Oramus et mittit cum loquimur cum
deo loquimur quando legimus deus nobis loquitur
In lectione predicata quia cum generalis
est ad predicatorem pertinet et sic ad
lectorem ad contemplationem ad activam Et
ideo bonum est orare et legere quia
ut dicit augustinus orationibus mundamur
lectionibus instruimur utrumque bonum
est si licet non licet melius
orare quam legere in meditatione
hec tria sunt quod bona ut mala
et moralem peccatum de prima dicitur

Augg deutron° Nemo intrabit in
regnum celor᷑ sine vita actiua Item
Valor᷑ melior ē iunctis viri quā
inter binatas sibi soli melior ē
vel ilior qm̄ iunctas scʒ ad plura
extiteria sibi et aliis pfitiens viri
. activi plati sibi et aliis pficientes
quā inter binatas sibi soli . i . qui
ꝯteplatiꝰ sibi soli pficientes / vel sit
melior ē ꝛc̄ . i . melioꝝ ad aliqs pertinet
et inde surgit vilius quā aliquis
binatus et inde amo diligitur et glat̄
manit Item sup Cantica Cantorum
dicitur pcti melior fructus pdicator᷑ .
quā quietis / De sexta dicitur duo in
ewang° luce x° g̅ . maria optimā ptē
elegit que nō auferetur ab ea . i . poti-
orem longiorem que nō auferetur
ab ea . i . qz nō auferetur ab ea / quia
alia . i . actiua vita cessabit in
futuro Nō eni tunc necesse erit pre-
dicare . clemosinā dare Quartum
pati et huiꝰ Sʒ ꝯteplatiua con-
tinuabitur augmentabitur In hystoria
evangelista legitur propterea marie audicte
cum plata a dno mystica marte
nō qz maiorē gustet maiti sʒ qz nō
auferetur actiua ꝯsistit in labore
ꝯteplatiua in quiete Actiua in pub-
lico ꝯteplatiua in secreto actiua in
necte pxi ꝯteplatiua in visione
dei actiuā hīt prelatos / ꝯtepla-
tiuaꝫ clausorales / et eos prelatos
ꝯpllegendo orant deuotis dno do-
cē me vacare lectioni et huiꝰ mo-
ditantur pfecte Item de actiua dr
psalmo c xx° viij° / labores manuū
tuarꝫ quā manducabis ꝛc̄ / sed
nō qz morandi in casu actiua vel
ꝯteplatiua quia in psalmo xl° dr . di-
die mandauit miaꝫ suaꝫ et nocte
canticum eius Si qrat que vita
sit melior actiua scʒ an ꝯteplatiua
ꝯteplatiua qz melior qz securior
vel melior in genere et quantum ad pntē
statum / vita actiua qz melior ꝯ
stu vel fecunditate Et in die
iudicij nō fiat mentio de ꝯtem-
platiua sʒ de actiua tm̄ scʒ de opibꝰ
mie Si querat que sit digna
maiori pmio ueritatem / qz quāquā actiua
quāquā ꝯteplatiua vtee sumpr ꝯcede-
dum qz qꝫ semper actiua sit melior
vel ꝯteplatiua dʒ qz dr optimā ptē
elegit ꝛc̄ / Nō qd ptem dixit nō
vitaꝫ / mar vō ihū ptem de actiua
et ptē de ꝯteplatiua accepit
Umbra ē quartus xpi vij Trenorum
iiij° g̅ . secdm aliaꝫ literaꝫ Sub vm-
bra eius viuemus int gētes . i . in
pntī inter iniuratos eius / aliē intē
vitaꝫ accipiemus in pnti vita
umbra ptectio xpi vn psalmo c xxxix°
Obumbrasti sup caput meū in
die belli Et cantica ij° b . Sub vm-
bra illius quē desideraueraꝫ sedi . i .
ptectione xpi quē diligo sedeam
Umbra refrigerium ꝯsolatio vn
psalmo xvj° . Sub umbra alaꝝ
tuaꝝ ptege nos Et iob vij° a .
Sic ceruꝰ desiderat umbraꝫ . i . sic
spiritus ꝯoptat refrigerium in tempta-
tione Umbra durata legis vn
iob xiiij° g̅ . pduat i luaꝫ umbra
noctis . i . in mansuetudineꝫ gre mu-
tauit rigorē legis Umbra pc̄ci
vn iob xl° e . ptegunt umbre
umbraꝫ eius qz peccatores pecca-
torē in culpa defendit Umbra
oblivio vn iob iij° b . Obscurent
eum tenebre et umbra mortis
qz apostataꝫ angelum eterne dap-
nata tradidit obscuritas obli-
uionis Umbra mors corpora-
lis vn psalmo xlij° / operuit nos

vmbra mortis qz infirmum animum ali
quie et inopia plenus ubi cum obscu
ritas et tunc dampnatos. Vmbra
obscuritas vite presentis vnde ps. Ego. di
es mei sicut vmbra declinaverunt. Ite
ysay. ix. habitantibus in vmbra mortis

Unctio est quia
cathecumini inunguntur et in o
phiti in pectore et inter
scapulas in exorcismo baptismi.
Unctio est que fit crismate et dicitur prin
cipalis vnctio que per eam pacientes da
tur crisma oleum latine quo capita
regum et principum potestatum capita
vnguntur. Unctio est que dicitur oleum
infirmorum et hec sacramentum vnctionis
ab apostolis legitur esse introductum sicut
enim Jacobus .v. ca. .14. Infirmatur quis
in vobis, inducat presbiteros ecclesie
ut orent pro eo super eum vngentes
eum oleo in nomine domini. Et oratio fidei
salvabit infirmum et alleviabit
eum dominus et si in peccatis sit dimit
tentur ei. Et ter unctio facta fuit
in David, i. Reg. xvi. enim ter fuit unctus in
regem quia iam fuerat tradunctiom
et ceteras xpi unctiones. Unctio
extrema infirmis et fit et debet fieri
sicut in manus sit toris dominus potest
dari singulis .v. sensibus. Unctio
quibus sue vnguntur in capite sive in
vertice ut cum apostolo in anteriora nos
extendam et posteriora obliviscam
ut patet ad philippenses iii. In scapu
las ut velud proprias alterius susti
neamus molestias, vnde ad Gal. vi. b.
alter alterius onera portate. In pecto
re ut in eo semper fovemus bonam
voluntatem ut cum psalmista possimus dicere
ps. lxii. sicut adipe et pinguedine
Similiter in fronte ut omnibus confitere
et cordis fidei nunquam taceamus vnde

Ecc. ix. b. Cordi tuo deest ad iusticiam omnis
aut fit compositio ad salutem et contra
opus sit bona. Respice per manus
operacio intelligitur Cant. v. c. Digiti tui
distillant mirram electam. ps. Et vnus
diamanta in manibus meis semper. In
capite ut nitorem inde constat fi
habeamus sicut ait .v. c. nos vitas dig
Tu aut cum ieiunas vnge caput tuum
etc. Vngit caput xpi qui alta de
deo predicat ad quod tenetur prelati ille
vere caput xpi vngit qui opera tempta
tionis agit. Vngit pedes xpi qui
infirma vocantur, capillis tergit qui
pauperes sustinens pauperes qui in terra
indigent vestitu. Christi vero pedes vn
git qui in operibus inimicos prestat pau
peres vos dominus pedes sunt quibus ad
huc ambulat in terra. Caput enim xpi
vngit qui divinitatem credit in xpo pedes
vngit qui humanitate humanitatem
credit et confitetur Cant. iv. a.

Unguenta sunt dona spiritus sancti Cant.
i. a. fragrancia vnguentis optimis
quia vin scilicet dantur spiritualibus donis.
Unguenta quibus tenemur vngere scilicet oratio suavissimum
quod deo reddit odorem suavi in tra
sit. Primum est quo vngere caput xpi scilicet oratio
que fit pro se et proveniunt pro se et
de hiis que sunt ad salutem secundum est ca
stigatio carnis que consistit in vigiliis et
ieiuniis quibus tenemur vngere membra
xpi .i. nosmetipsos. Tercium est elemosina
que est pro se fervens fit dona
pauperis et fiat pro eternis non sit volun
taria. Unguentum est prima Luce vii. f.
attulit alabastrum vnguenti .i. devotam
intente animam. Unguenta sancta quibus
ut Joh. xii. a. domus repleta est
odore vnguenti .i. tota ecclesia fama
sancte conversacionis sue. Unguenta virtutes
Cant. i. a. currimus in odorem vngu
torum tuorum .i. sub vincimus in exemplis

uteri tuarum Vngenta delectatores
carnis ut Cant. i. c. vino precioso
et unguentis repleamus nos i. sanc
titate mundi et delectatione carnis
reficiamus nos
Vocat nos deus per flagella
ut act. ix. c. saulum quem
in via strauit et paulum erexit cui
debemus respondere per iniuriarum patientiam
per beneficium ut Baruch iii. c. Audi
israel mandata vite et deut. vi. c. Si
seruaueris ea dabo tibi etc. Cui
debemus respondere per gratiarum actionem
per exemplum cui debemus respondere per imi
tationem Vocatio dei est ut quis conformis
tam ad quorum ut Zach. i. c. Con
uertimini ad me et ego conuertar ad vos
ad laudem ut matth. xxv. c. Venite be
nedicti patris mei etc. Item Ro. viii. c.
quos vocauit hos iustificauit ad
fidem ut matth. x. c. et xxii. c. multi
sunt vocati pauci vero electi Item ysa.
lv. c. A. obscuritatis venite ad aquas
Cui videtur contrarium quos vocauit
iustificauit sed non quia est ista e
qua omnes vocantur ad fidem de
qua dictum est multi vocati etc. Et
interior qua deus interna delectatione
vocat homines de qua dicitur quos vocauit
hos iustificauit
Voluntas dei dicitur quibus voluntas
qua deus est sed ipso deus de qua
dicitur hester xiii. c. Nullus resistit vo
luntati dei Item in ps. viii. quia omnia
subiecisti sub pedibus eius Item ps.
cxxxiiii. quecumque voluit dominus fecit
in celo et in terra Quibus signum be
neplaciti in preceptis prohibitis et consiliis
ut dicitur i. thimo. ii. c. deus vult omnes sal
uos fieri et non est contrarium quod dicitur
matth. xxiii. c. Ierusalem ierusalem quotiens vo
lui congregare filios tuos Cum dicitur vo
lui non intelligitur de voluntate qua deus est

sed quod est signum beneplaciti voluntas pla
ut ait iaco. i. dicit deum collocat luci
Augustinus omne peccatum est voluntarium quod
si non sit voluntarium non est peccatum
Vota sollemnia sunt tria primum est quo
omnes qui ligantur christiani in baptismo
renunciantes diabolo sine hoc voto
non est salus et de eo dicitur Item quod
quod si quis non vouerat et tamen est
tamen ut persoluat ut credere spontanee di
ligere Et quod hiis iungitur ut non cre
dere non iurare et huiusmodi et quod
de hiis omnibus precipit propheta ps. lxxv.
vouete et reddite Secundum est cle
ricorum quo ligantur in ordine eccle
siastico cum abrenunciatione coniugii Ter
tium claustralium quo ligantur in mo
nasterio ad renunciationem totius mundi
et hoc votum est spontanee volun
tatis Nemo enim cogitur ad castitatem
hospitalitatem vitam communem et honorem
Applicat ergo voto tanquam duplici funi
culo claustrales ligat scilicet in professione
sua Sed professio abrenunciatio seculi et
omnibus propriis omnibus De sexto matth. xix. c.
qui potest capere capiat De tertio di
citur ps. lxxv. vouete et reddite domino
deo vestro Et dicitur vota
promittere voluntatis sed promisso necessitas
exigit aliquando ut apostolus i. ad thimo.
v. c. primam fidem irritam fecerunt Vo
ta quamquam fideliter in religione viget et
in dissolutione religiosorum audiat quod
dicitur eis dicit dominus matth. xxiii. c. ypocrite
plenis quia Votorum alia necessaria que
sunt annexa fidei ut que facimus in baptismo
ad fidem christi seruare promittimus et sa
thane abrenunciamus et precepta obser
uationem decem preceptorum immutabiliter
obseruare tenemur Alia spontanee
voluntatis quorum alia distincta que
facimus ex quibus distinctione consultum et
rationes caute que immutabilia sunt

obseruada. Alia indiscreta ut vota
prelatorum non est seruare . . . et inlic
itum . . . in potestate patris ut si
puella infra . . . annos vouit
castitatem et parentes rogant ad m . . .
bendum . de voto non tenetur . . . si
uxor . . . vouit . . . necessitate ie
iunia . . . vir
reuocare eam potest . uxor vero virum
reuocare non potest . nisi de voluntate
castitatis . quod alter sine altero vouere
non potest . . . alter alteri . . .
tenetur . Et . . . alterius sine altero
. . . licet vouere . De in
discreto voto . . . in sermonibus
Animalium . . . filia . . .
turpi voto . . . quod tan
te voluisti ne faceres impia . promissio que . . . adimpleta

Vox est filius dei vnde ps° xxviii°.
Vox domini super aquas quia filius
dei est in carne loquens ad homines
Vox . . . est comminatio vnde . . . iiii°.
. . . arbor que non facit fructum
bonum . . . Item luce . iii° b.
Genimina viperarum etc. Doctrine vnde
. . . xxv° . discedite a me etc. . . .
. . . vnde . . . xxv° . vos qui
. . . secuti me . . .
vnde . . . xxv° f . venite benedicti patris
mei etc. Vox contemplatio vnde Ezech.
i° f . Cum fieret vox super firma
mentum . . . in contemplatione veritate
. . . angelicam . Vox predi
catio doctoris vnde . . . viii° . . .
net vox tua in auribus meis . . .
audiatur predicatio tua ab obedien
tibus meis . Vox motus compunctionis vnde
Job . iiii° c . . . . leonis et
vox leene . . . suggestio dyaboli et
motus concupiscentie . Vox . . . vnde
Ezech . iii° c . . . magne
. . . dolore magno . . .

exortatio diuina vnde ps . . . xxx° c . . .
aliarum . . . audiet vocem
. . . post tergum monentis . . . per
. . . dedisti ut ad . . .
faciem . . . salubrem . . .
prophetis admonitionem . Vox suggestio
hostis vnde Job xxxi° b . . . aliam
. . . non exaudierunt vocem exactoris
. . . suggestionem tempta
toris . Vox . . . vnde ps mo.
xcii° . Eleuauerunt flumina vocem suam
. . . superbi persecutores . . .
tionem suam

Usura est peccatum quod . . . pro
hibetur in . . . luce vi° c . . . mu
tuum date nil desperantes . . .
Et . . . vi° d . Thezaurizate vobis
thezauros in celo . . . prohibet vsuram
que prohibet thezaurizare in terra . Item
Deut. xxiii° f . Non fenerabis fratri
tuo sed alieno . Item leuit . xxv° c.
Timet . . . pecuniam . . .
de . . . non exiges ab eo vsuram
Item in . . . ps°.
xiiii° . Qui pecuniam suam non dedit ad
vsuram . Item Ezech. xviii° c . . . vsuram
. . . non exiges et . . .
. . . legitur . . .
. . . vsuram . . .
Item ambrosius in . . . si quis vsu
ram acceperit rapinam facit . Usura
est doctrine que fieri debet vnde . . .
. . . xxv° c . . . nequam
. . . non dedisti pecuniam meam ad men
sam . . . et ego veniens cum vsura exe
gissem eam . De hac vsura . . . bona
est . . . xxv° . . . talenta
tradidisti mihi etc. Usura est culpe de qua
hic agitur . ps . . . Et vsura et
iniquitate etc. hic vsura peccata dicuntur
. . . de penis . . .
sit in peccatis . . . in corpore
et in anima . . . in corpore et in
anima . et qui peccat . . .

et qui peccat in delectatione punietur
in amaritudine. Item pro eo leui. Et ideo
destat de platis eius usura quia
plus exigit mali ceteris in ciuitate iniu
stitiam uel ceteras qualitates qua accepe
rint. Si quis enim eos ledit sine
uel spatio ipsi reddunt amplius iniqui
tatem ei uel in mundo. Et multi homines
in hac usura accipiunt. Usura
de corone, ait xvi q. Ecclesiasticus accu
pietas et vitam eternam possidebit. Est
et alia usura de qua dicitur prouerbiorum xix c.
Deo feneratur qui pauperi miseretur.
Et quid usura sit dicit Augustinus declarat
dicens crimen plus quam dederit expetit
usuram usuram accipit. Item Ambrosius
usuram. Est usura quod [illegible] et
in decretis. Est usura est. Item
quodcumque accedit sorti usura est. Item
in decretis quodcumque ultra exigitur quam
datum usura est. Item in decretis
ubi plus exigitur quam datur usura est.
Et quod usura pecunie sit vitanda mul
tiplex est argumentum. In primis legitur quod
contigit beato Francisco cum coram iaceret
in villa que dicitur pennia. Item ut in
vita eius legitur [illegible] et re
gine filium Christi [illegible] dei pre
dicans [illegible] sequitur de que compulit
a quo dei feneratorem [illegible] accipe
Usurpo vero mortuo angelorum et de
monum facta contentio pro eius anima alter
catio. Et hic pro solo anima. Ad
ultimum vero precepto demones [illegible] pro
sola tunica obtinere non possent adeo
crudeles se [illegible] quod maxillam
dicunt [illegible] quod miraculo se frangerunt
quia [illegible] angeli nolentes
romane [illegible] penas
purgatorij. Postea [illegible] vinces
fidem Christi predicans de purgatorio nulla
[illegible] a demonibus
liberato [illegible] sine dolore remanente

sed cum gratia gravitate. Et ita in sa
cie eius manus clausa posset claui
nolui. Scribitur in vita sancti Lannomarii
confessoris cuius corpus requiescat Ble
sis legitur quod vir quidam nobilis quo
tiens misit xl solidos ad sanctum
Lannomarium ab ipso petens ut
oraret pro eo, qua pecuniam pius
receptis latore per urgente susce
pit. Ingressus quoque oratorium ora
tionis et ut acceptabilis fieret
oblatio hominis super altare depo
suit et cognouit in spiritu unum
solidum ex rapina non acceptum quem
sibi retinuit. Reliquos gerulo
tradidit dicens. O homo ista pecu
nia iniqua non potest diuinam mitigare
iram neque vite spatium amplia
re neque remissionem peccatorum obtinere. Scrip
tum est enim prouerbiorum xv c. Victime impio
rum abhominabiles domino, vota
iustorum placabilia. Item quod usura
rius peior est quam latro. Usura
rius enim nunquam cessat. Latro cessat
quandoque. Item enim assidue furatur. Quia scilicet
in die uel in ebdomada. Et huius
modi capitur et suspenditur et penitet.
Item quod decretum est quod sacerdos non
debet recipere oblationem usurarii qui est
in notorio usurarius. Sua loca non
frequentat, festum non celebrat; cum enim
dormit pecunia vigilat non afferit
neque elemosinam dat. Anima ut ait
Salomon Ecclesiastici x c. Enim optat possi
dere [illegible] pauper quam [illegible] victual
filium in conspectu patris vii. Ysa. lxi.
Ego dominus diligens iudicium et
odio habens rapinam in holocausto.
Et quid mirum si pro usura quis
dampnatur cum tamen pro pecunia quam
non dedit quis dampnatur. Sicut diues
qui induebatur purpura et bysso
et epulabatur quotidie splendide ut
patet Luce xvi c. Anima iudicium facta

sine una qui no facit usuraz .i. opa
vite ut p3 Jacobi .v°. c. Narratur qd
usurarius cum sacerdoti sociauit
xiij mensibus in anno inuenit cu circa
xv. instituit peccata sua iusticie qui
continuaz traxit totaz familiam
suam ad infernum adducit. Timet
eum solus ue / Unu ve soli quia si
ceciderit no hz subleuantem se ut3
Ecclesiastes .iiij°. d / ve soli est usurarius
solus eum est qui deo caret sicut
anima sine deo inermis est. Et
ve solus est cui diabolus seruit Cum
eum familia usurarij ut frequens
ut proxime qua diu suo ministrat
diuo ministrante facultate qua est usu-
raria no familiaria uo vadis
qua no sum cui usuram sz diabolus
ministrat ei / peccata omnia peccata
alia cum auctore suo moriuntur ut
fornicatio homicidium et huiusmodi usu-
ra vero semper viuit / Dicunt filij
usurarij / iuste possedo quod pater meus
reliquit mihi et ita pater trahit secum
filium ad gehennam / peccata quod val-
de possibile minus est usurarius ab usu-
rario pecuniaz accipit ut maiorem
pecuniaz acquirere possit vel cum uno
bile sum vendit per pretium usure
multiplicaret ut sit plus quam prius uno
ebria diaboli facit U sura qui
laborare no uult .i. qui cum labore
viuere no curat. Contra ad apostolum dicen-
tem .ij. ad Thessalonicenses .iij°. f / Qui no
laborat no manducet. Et contra illud
Genesis .iij°. In sudore wltus tui vesceris
pane tuo sic reclamaret / sz contra
similiter diuinum est reclamare / peccata
cui pudet usurarium tali nomine vocari
ab eo minus exigentibus. Respondet
sic abscit ut talia faciam / vade in ad
patrem uel ad filium meum sz n. si forte
aliquid vobis aliquid dare potent

qd tibi ignoro Vere cum de talibus me
intromitto / Isti vero tales faciunt se pos-
simos esse usurarios donec quod toto
per se uel per alios reliquerit et
omnia que habuerit usque ad no-
uissimum quadrantem reddiderit possibile sibi
reddiderit et adhuc penituerit
Vath est gaudium luxus
Ut Job ubi audierit buccinam bucci-
nam dicit vath / et spiritualis dei
adleta adueniente tribulatione hila-
ris fit. Vath exprobratio malorum
unde Marcus .xxvij°. et Marcus .xv°. Vath
qui destruit templum dei .i. exprobran-
dum est ei qui talia de se iactat
Vacca est christus unde iiij. Reg. .xix°. a /
Vaccam ruffam integre etatis
que no portauit iugum .i. christum
infirmitatem nature assumpte sexu
femineo notatum omni peccatore inte-
grum nulli quod peccato subiacenti. Vacca
plebs iudaica unde Osee .iiij°. g / Sicut
vacca lasciuiens declinauit Israel. Vacca
spiritualitas unde Genesis .xv°. c. Sume
tibi vaccam trinam .i. redige spiritu-
alitatem tuam sub domino sancte trinitatis
Vacce sancti viri unde .i. Reg. .vi°. d.
gradiebantur vacce pergentes et mu-
gientes .i. qui in religione incedunt
sancti viri bene uincentes et eis qui
sibi affines sunt compassionis affectum
exhibentes. Vacce principes unde Amos .iiij°. a / Audite uerbum dei vacce
pingues .i. aufulcitate principes ar-
rogantes. Vacce etiam insipientes
unde psalmus .lxvij°. Congregatio thau-
rorum in vaccis populorum .i. congregatio
rectorum ad decipiendas animas
insipientium

Vagina cogitatio prima unde Job .xx°.
Eductus et egressus
de vagina ad opus malum de co-
gitatione sua. Vagina mea unde

Johis xviii. b. Mitte gladium tuum in vaginam. i. quiete discretionem tuam in mentem

Vallis est vita presens unde ps. lxxxiii. Ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum quia vir sanctus per merita cottidie nititur ascendere in presenti vita. Vallis mens humilis unde Luc. iii. b. Omnis vallis implebitur i. mens humilis plenitudinem habebit gratie. Valles mentes iniquorum unde Job xx(?) d. Sic torrens qui rapitur transit in convallibus quia delectacionis impetus ex abrupto se immergit mentibus iniquorum. Valles humiles unde ps. lxiiii. Valles habundabunt frumento i. humiles bono replebuntur divino.

Vapor est acritas(?) unde Johel ii. g. Sanguinem et ignem et vaporem fumi i. crudelitatem malicie et ardorem gravie(?) et ... (?)

Vapor status vite presentis unde Jacobi iiii. f. Vapor est ad modicum parens i. instabilitatem habens.

Vectis est crux Christi unde Num. xiii. c. quem portaverunt in vecte duo viri quia Christo crucifixo crediderunt duo populi. Vectis humanitas Christi unde Job xxxviii. b. Et posui vectem et hostia quia mediator Dei et hominum Christus incarnatus et apostoli cum ipso steterunt. Vectis angelus unde Ysa. xxvii. a. Super leviatan serpentem vectem i. super diabolum venenosum dicit(?). Vectes viri sancti unde Exo. xxvi. c. Facies et vectes de lignis sethim i. virtutibus fortibus viros sanctos ornabis. Vectes spiritus maligni unde ps. cvi. Et vectes malignos confringit i. spiritus malignos malicia(?) demones superabit.

Velum obscuritas legis unde Luc. xxiii. f. Et velum templi scissum est i. obscuritas sacre divine(?) scripture revelata est. Velum celum unde Levit. xvi. a. Summus pontifex intrabit in intra velum i. Christus penetrabit celum.

Vellus virgo Maria unde ps. lxxi. Descendet sicut pluvia in vellus i. per spiritum sanctum venit Christus in uterum virginis.

Vena est Dominus unde Jerem. xvii. c. Venam aquarum viventium Dominum i. originem virtutum indeficientium Deum (?). Vene divine pagine libros sanctos continent. Vene subtilitates intime locutionis unde Job iiii. e. Venas susurri eius i. subtilitates intime locutionis eius. Vene peccata unde Ozee xiii. g. Siccabit venas eius quia Christus natus de virgine peccata mundi abstulit.

Venenum est malicia unde ps. xiii. Venenum aspidum sub labiis eorum i. malicia eorum i. malicia demonum aspidum sub labiis eorum i. mentibus(?) eorum.

Ver est initium boni operis unde ps. lxxiii. Estatem et ver tu plantasti i. plasmasti ea quia per te actus incipientes deo placeant(?).

Vertex est racio ps. vii. In verticem ipsius iniquitas eius descendet i. racionem iniquitate eius excecabit. Vertex potestas unde Deut. xiii(?) d. De vertice antiquorum montium i. de sublimitate potestatis priorum patrum.

Vestis est caro Christi Apoc. xix. c. Et vestitus erat veste aspersa sanguine. Vestis caritas ps. xxi. Et super vestem meam miserunt sortem quia caritas eius tam indivisibilis(?) est ut nullus eam nisi per unitatem(?) gratiam sortem i. per dignam gratiam habere possit. Vestis sanctitas ut Ephe. v. f. Ecclesiam non habentem rugam neque maculam quia gratia quadam veste Dominus

cõia sua induta est quod nec privitatem in actione nec simulatorem exercet in intentione Vestes quidem immunditiae studens Luc. xxiij. a. Sprevit autem illum herodes indutum veste alba quia xpm in electis suis qui mori mundicie student dyabolus in ipsis hominibus spernit Vestes martirii xpi Joh. xix. a. vestem coccineam circumdederunt ei quia sanctis martiribus usque ad sanguinem resistentibus dominus induitur Vestes sive pure sapientie Gen. xxvij. c. vestibus esau quas apud se habebat domi rebecca induit jacob / quia filius scolaris pariter ture plebi induere sapientiam dare mr gratia quas apud se in pectore servavit pplm ornat spiritualiter

Vestigia sunt operationes dei vnde Job xxiij. c. vestigia eius secutus est pes meus . i. operationes eius in effectu complevi Vestigia visitationes dei corporis hereditas Vestigia puncta dei vnde ps. lxxvi. Et vestigia tua non cognoscentur / quia puncta dei per effectum quidem innotescit sentitur sed per intellectum non comprehenditur Vestigia opera mala vnde Cant. j. d. Et post vestigia gregum hedorum tare prava opera salvatore

Vestibulum vita eterna vnde Eze. xl. b. vestibulum autem porte erat interius / quia vita eterna merces est fidei cum in patria consequitur

Vesper est antixpus vnde Job xxxviij. f. Et vesperum super filios terre consurgere facis quod dominus permittit ut antixpus terrenis et reprobis dominetur

Vespere tempus incarnationis vnde Exo. xvi. b. vespere manducabitis carnes i. tempore incarnationis refectionem spiritualem habebitis Vespere perfectio operis vnde Gen. j. a. Et factum est vespere et mane i. perfectio et initium operis

Vespertilio amor mentis vnde Levit. xj. c. prohibetur ne quis comedat vespertilionem i. ne sequatur amorem

Vesica est tumor mentis vnde Exo. xxix. b. vesice turgentes i. tumores superbientes

Viatores sunt viri sancti vnde Job xxj. f. interrogate quemlibet de viatoribus i. consulite aliquem de viris sanctis qui vitam presentem peregrinam reputat

Vie sunt homines religionis vnde Cant. iij. a. per vicos et plateas quaeram quem diligit anima mea quia in conversatione religiosorum et secularium quaeram aliquid ad deum pertinens quod possim imitari Vie sanctorum celestes ut Thobie xiij. g. Et per omnes vicos eius alleluia cantabitur quia habitantes in illa domo domini celestis in secula seculorum laudabunt eum etc.

Vidua est sancta ecclesia vnde Job xxiiij. a. Et abstulerunt pro pignore bovem vidue i. heretici in pravos auditores subvertunt quibus intendebant tollere predicatorem ecclesie Vidua anima prava vnde Levit. xxj. c. viduam repudiatam non recipiet sacerdos uxorem / quia anima a deo recedens et pro malis operibus reprobata xpi coniunctione non est digna Vidua anima hominis vnde Job xxiiij. f. Et vidue bene non fecit i. anime sue nil utilitatis contulit Vidue plebes hereticis subiecte vnde Job xxij. b. viduas dimisisti vacuas i. sub hereticis reliquisti plebes bono opere vacuas in sententia

Vigiles sunt angeli ut danielis
iiii. vigilum decreto est. i. in ministerio
angelorum est. Vigiles sunt pastores
vnde cant. iii° d. Invenerunt me
vigiles qui custodiunt civita-
tem. i. amonuerunt me pastores
qui regunt ecclesiam
Villa est massa impiorum ut luce
xv° d. misit eum in villam ut
pasceret porcos. i. associavit eum que-
libet impiorum ut sensus immundos
nutriret. Villa dominium superbie
ut luce xiiii° d. villam emi et ideo
non possum venire / quia qui per fa-
stum superbie intumescunt nec ad
supernam patriam contendunt. Ville
gentiles populi ut cant. vii° f. Com-
moremur in villis quia xpc predica-
tores suos manet in gentilibus
Vipera est temptatio
dyaboli vnde Job xx c. et occidet
eum lingwa vipere quia in morte
anime per consensum perducit eum
suggestio dyaboli. Vipera actus
peccati vnde ysaye xxx° b. leo et lena
et ex eis vipera. i. dyabolus sug-
gerens concupiscentia lascivientes et actus
malus ex eis procedit
Virgo est illa cuius decus vir-
ginitatis vnde ysaye vii° d. ecce
virgo concipiet et pariet filium
i. maria xpm in partu illesa quia
in conceptu incorrupta. Virgo
sancta ecclesia vnde ii Cor. xi° a.
Despondi vos vni viro virginem ca-
stam exhibere xpo / quia [illegible]
predicator egregius offerre ecclesiam
sine macula et ruga salvatori
suo. Virgo anima sancta vnde levit.
xxi° c. virginem ducat vxorem quia
animam fidelem xpus sibi iungit
per amorem. Virgo mens prava

vnde ysaye xlvii° a. sede in pulvere
virgo filia babilon / quia mollis
in terrena cogitatione moratur a bo-
no opere sterilis [illegible] consilii
subiacta. Virgo plebs iudeorum
vnde amos v° a. virgo israel proiecta
est. i. plebs iudaica sterilis et in-
fructuosa ob incredulitatem impudica
Virgula est sancta ecclesia
vnde cant. iii° d. sicut virgula fumi
ex aromatibus sursum ascendit
tit ex virtutibus
Virencia sunt bona eterna
vnde Job xxxix° b. vi-
rencia queque perquirit. i. eterna
eterna bona sunt hic studet
Viscera sunt hominum mentes
vnde Job xxxviii° f. quis
posuit in visceribus. i. in mentibus
hominum sapientiam nisi ego. Viscera
affectus cordis vnde Job xvi° c. effu-
dit in terram viscera mea. i. dyabolus
permisit in terrenis affectiones
meas. Viscera superbia impiorum vnde
Job xx° c. viscera eius plena sunt
adipe. i. superbi mentem plenam sunt ter-
rena iocunditate
Vitis est xpc vnde Joh. xv° a.
ego sum vitis. i. ego sum
origo et robur omnium bonorum. Vitis
fides vnde Gen. xlix° c. et ad vitem
o fili mi asinam suam. i. sacramenta
fidei ligabit ecclesiam suam. Vitis
quelibet perversus vnde Jer. ii° c. sedis
alienam (?) [illegible] quasi eis in amara-
ritudinem vitis aliene. i. quo fit
ex bono et fructu malus fetus eis
et perversus
Vitta est predicatio sancta vnde Cant.
iiii° b. sicut vitta coccinea labia
tua quia per predicatores suos cogitacionem

fluxam in mentibus auditorum predicato-
res restringunt. Vitta sponse celo-
stium vide Exo. xxviii. f. ligabis quoque
eum vitta iacintina, id est doctrine per-
fectione celestium confirmabis in mente
tua. Vitta perfecta doctrina vide Num.
xv. c. ponentes in eis vittas iacin-
tinas, id est hiatus in cordibus suis per-
ceptos divinas.
Vitulus expone vide Ge. xviii.
Tulit vitulum de armento, id est
Christum de gente Iudeorum nati. Vitulus
superbia cordis Levit. iiii. b. Of-
ferat pro peccato suo vitulum, id est pro
vano suo commisso superbiam in corde
suo humiliet mortuam. Vitulus re-
demptor passus vide Luce xv. g.
vitulum saginatum occidite quia omnibus
salutis plenitudine ornatus dominus
pro peccatoribus mortuus est. Vitulus
dyabolus vide Exo. xxxii. b. Fece-
runt vitulum et adoraverunt, id est subie-
cerunt se dyabolo et adhe-
serunt. Vitulus caro mea vide
i Re. i. g. immolaverunt vitulum et
obtulerunt puerum Heli quia tunc deo
offertur digne puritas cordis si
prius mactetur lascivia carnis.
Vituli Iude vide Iere. xxxiiii. e. Qui
inciderunt inter vituli in partes
qui sunt iniqui superbi Iudei. Vitu-
li lascivientes motus carnis vide
Psal. l. e. Tunc imponent super alta-
re tuum vitulos, id est in mente tua
motus lascivos motus deus mor-
tificabit.
Vitula caro Christi vide iii Reg. xvi. a.
Ut adducant ad te vitulam ruf-
fam, id est carnem Christi ob passionem
carnis pene colore notatam. Vitula
uxor Sampson vide Iudicum xiiii. g. Nisi
arassetis in vitula mea, id est nisi comperissetis

ab uxore mea. Vitula mens prava
vide Osee x. c. Vitula Effraim docta
diligere trituram, id est mens prava tra-
here inquietudini assueta.
Vitrum est status animi celestium
vide Job xxviii. c. Non adequabitur
aurum vel vitrum quia Christo comparari non
potest vel status in hac vita fulgentis
vel amor celestis mutuas animarum
cogitationes perinde ostendens. Vitrum fal-
lax blandimentum huius seculi vide
Prov. xxiii. g. Cum splenduerit
color eius in vitro, id est cum carni-
tur in fallaci blandimento species
amoris mundialis.
Volucres sunt sancte anime vide Job
xxviii. g. Volucres quoque celi
latent quia ut sancte anime ad plenam
dei cognitionem in hac vita pertingere
possint. Volucres principes huius
seculi vide Luce. xiii. c. Ita et vo-
lucres celi requiescunt in ramis eius
ut in ipso summi principes pascet in
patientia eius. Volucres superbi
vide Psal. lxviii. Volucres celi et
pisces maris, id est superbos celi et
curiosos mersos in profundis. Vo-
lucres maligni spiritus vide Matt. xiii.
a et Mar. iiii. a et Luce viii. a.
volucres celi comederunt illud, id est
maligni spiritus rapiunt illud.
Vomer est animae sancte religionis
vide Iudicum iii. g. percussit
viros sexcentos de Philistiim vo-
mere quia vir sanctus pravitatem tene-
brarum per animam sue religionis
prostravit. Vomeres predicatores
vide Ys. ii. c. Conflabunt gladios suos
in vomeres suos, id est mutabunt lingu-
arum suarum operationes in salubres
predicatores.
Vultus est cognitio veritatis
vide Psal. lxvi. Illuminet vultum

sum sup nos et mistificat mi e in
fundet cogitacionum vitatis sup nos
Vultus est mens prima. ut iob.
xv. q. vultum induit eius opposuit
i. mentem corpus qui xpm indicantur
errorem obscurauit. vii. j. Cor. iiij. d.
Si enim cognouissent numquam dominum glo
rie crucifixissent
Vultum est redemptor ut vii. iob.
xviij. b. Rc intuitus est oculus
vultus qui synagoga probauit
non apparuit precepta saluatoris
Vultur quilibet raptor ut leuitici.
xj. b. In lege prohibetur comedere vul
turem i. imitari raptorem
Vlnus est peccatum. vii. iob. xvj. c.
Concidit me vulnere sup
vulnus i. peccatum sup peccatum in quo
qui in se fidem iniecit eradicare
me presumpsit Vlnus tribulatio vii.
pro. xx. g. liuor vulneris abstergit
mala i. dura tribulatio aufert
peccata Vlnus caluitas vii. Cant. v.
c. Fodum aliam eam vulnerata cari
tate ego sum i. cupide dilectionis vul
nerata sum Vlnus flagelli do
lor vii. iob. ix. multiplicauit vulnera
mea i. multiplicata sunt angu
stie quas pati feci ecclesia curati
Vulpes est herodes vii. luce. xiij.
g. Ite dicite vulpi illi i. frau
dulento herodi Vulpes dolosi
quique ut cant. viij. d. vulpes fouc
as habent quia fraudes sunt in men
tibus impiorum Vulpes heretici
vii. Cant. j. Capite nobis vulpes par
uulas i. cauete hereticos fraudulen
tos Vulpes persequutores vii. iudi.
cum. xv. b. Sampson descenderat iu
faciebant per pacta philistinorum quia per
nomquam per caudas persequtores bona
diligunt impiorum Vulpes maligni
spiritus vii. ps. lxij. c. Tradentur in ma
nus gladii etc. i. dampnabuntur in
iudicio et ibunt in ignem eternum qui
paratus est dyabolo et angelis eius
Vbera sunt testata
Vbera vii. Cant. iiij. b. duo vbera
tua sunt duo hymuli quia duo te
stamenta duo per intellectum fi
gurantur populi Vbera mistica verba
suscepturi vii. pro. xxx. g. qui em
forciter premit vbera ad eliciendum
lac exprimit butirum quia qui dis
cutit profunda verba ad comprehendendum dul
cedinem pinguem inde colligit
intellectum Vbera duo testamenta pre
cepta caritatis vii. Cant. iiij. e.
Pulcriora sunt vbera tua vino i. lon
ge sunt meliora gemine caritatis
precepta carnali dilectione Vbera
illicita blandimenta vii. iob. iij. d.
Cur lactatus vberibus i. cur meme
oria fouebunt blandimenta Vbera
illicita desideria pro. v. mac. stem
nebriant vbera eius omni tempore et
dictis et suaui cupitis amplexa
bus i. reficiant me illicitis desideri
is et delectacionibus
Vlcus est consuetudo mala vnde
Leuitici. xiij. a. lepra est in
vbere i. in culpa inueterata ap
paret malicia Vlcera precepta
vii. luce. xvj. d. g. et canes veni
ebant et lingebant vlcera eius quia
predicatores et doctores et curate peccata
populi gentiles
Vlule sunt magni vii. ysa. xiij. d.
Respondebunt vlule in edibus eius
quia doctores pro nominibus per iniuriarum quando dixit
loquuntur in cogitacionibus impii
Vlnus est quilibet peccator vii. ysa.
xxj. a. Venit in deserto abiecti

et ulmum: i. in generalitate et statua contemplativorum et fidelium sectatorum predicatorum sustentantium.

Umbilicus ordo predicatorum ut Cant. vii° b. Umbilicus tuus crater tornatilis quia predicatores cetere ad rectitudinem operis potius infundunt predicationes. Umbilicus luxuria ut Job xl° c. Virtus eius in umbilico ventris eius, quia dyaboli potestas in masculino et feminino maxime per luxuriam dominatur. Umbilicus affectus carnis ut Ezech. xvi° a. Non est precisus umbilicus tuus, i. non est ablatus a te carnalis affectus.

Ungula est perfectio ut Job xxxix° c. Terram ungula fodit quia predicator sectis duritiam in subiectis perfecte virtute emollit. Ungula ultima operatio ut Exo. x° g. Non remanebit ex eis ungula, quia nec ultima operatio si sit bona fuit in felicitate proposito retinenda debemus. Ungula finis mundi ut Gen. xlix° d. mordens ungulas equi, quia semitam suam exercebit dyabolus in fine mundi in antichristo etc.

Unica est anima ps. xxi° De manu canis unicam meam i. de potestate hostis animam meam.

Urna est humanitas Christi ut Ebre. ix° a. Urna aurea habens manna i. humanitas Christi omnium virtutum suavitate plena.

Urtica est asperitas vitiorum ut Ysa. lv° g. pro urtica crescet mirtus, i. pro asperitate vitiorum cum temperantia virtutis. Urtice affectiones prave ut Ysa. xxxiiii° f. In domibus eius orientur spine et urtice, i. in cogitationibus eius crudi affectus pungentes et delectationes mordaces.

Ursus est quilibet fidelis ut Ysa. xi° c. Vitulus et ursus pascentur, i. qui crudeles fuerunt pace scripture quibus reficiuntur. Ursus invidia ut i. Re. xvii d. leonem et ursum interfeci ego servus tuus, i. superbiam et luxuriam ego extinxi. Ursi impugnatores ecclesie et Roma laceraverunt iudeos.

Uterus est sapientia patris ut Ps. cix° Ex utero ante luciferum genui te, quia sapientia sua pater ab eterno genuit filium suum. Uterus synagoga ut Job xix° c. Orabam filios uteri mei, i. humiliter alloquebar homines synagoge. Uterus gratia dei ut Job xxxviii° d. De cuius utero egressa est glacies, quia de gratia dei sunt synagoga indurata.

Uter est sacra scriptura ut Ps. xxxii° Congregans sicut in utre aquas maris, quia Christus adunavit ecclesiam suam ex populo gentili. Uter littera legis ut Gen. xxi c. Tollens panem et utrem aque imposuit scapule eius, quia dominus precepta et litteram legis dedit populo synagoge. Uter gentis mala ut Ps. lxxvii° Statuit aquas quasi in utre, quia nec ad affectum perducunt dominum numquam in malicia includit in sua cogitatione. Uter corpus hoc mortale ut Ps. cxviii° Factus sum sicut uter in pruina, i. corpus meum subditum est corruptioni. Utres corda spiritualium ut Matt. ix° d. Vinum novum in utres novos mittunt quia gratiam dei corda bonorum percipiunt.

renouata accipimus Utres noui
tes sunt noue vii Mt. ix° d. Neque mit
tunt vinum nouum in utres veteres
quia dominus gratie sue dulcedinem peccati
consuetudine inueteratis non infundit
Uua est delectatio
Uva acerba vii Jer. xxxi c. Omnis
homo qui comederit uvam acerbam ob
stupescent dentes eius quia quando
mundi delectationem qui fructus est tem
poralis [illegible] fructus spiritualis in consumptionem
eius gustando obstupescunt Uva
opus proximi Deut. xxxii d. Uva eorum
uva fellis i. opus eorum opus ama
ritudinis Uva feruor est delectationis
vii Mt. vii c. Numquid colligunt
de spinis uvas quia de peccatis non
possumus percipere feruorem neque dilectionem
Uxor est ecclesia
Uxor vii Apoc. xxi° d. Ostendam tibi uxo
rem agni i. ecclesiam sponsam Christi
Uxor sapiens uirtutis vii Prov. [illegible]
Uxor tua sicut vitis habundans quia
sapientia secundo mulier que timorem
ditat Uxor est bonum vii Eccle
siastici xxvi° c. Uxorem ducere virginem i.
custodire alterius eam in bona puga
[illegible] complacebit Uxor actiua bo
na vii Exo. xxi° a. Diligo uxorem
et liberos non egrediar liber i. volo
bone iustitie actioni volo adherere et
libertatem contemplationis capere Uxor
voluntas bona vii Gen. vi° f. Ingre
dere in archam tu et uxor i. intra
in quiete mentis tue cum bona
voluntate deuota tua Uxor vo
luptatis carnis vii Luc. xiiii d. Uxorem
duxi et ideo non possum venire
i. carnali voluptate delectatus sum
ideo non possum ad regnum dei festinare
Uestimenta bonorum sunt in[illegible]
Uestimenta ieiunia orationes ele
mosine et alia pietatis opera

Et ista sunt vestimenta Christi vii Ps.
xliiii. Mirra et gutta et cassia
a vestimentis tuis ab istis enim
vestimentis flant gutta lacrimarum compunc
tionis Gutta enim est species aroma
tica que guttas stillat flant cas
sia i. pudor confessionis Cassia enim
herba folia purpurea et signat pudo
rem confessionis flant mirra i.
labor satisfactionis ubi est multiplex
amaritudo et contritio et dolor pro peccatis
Sequitur registrum de .X.
Cristus Christus
Christus fremuit et lacrimatus
est et clamauit in suscitatione
Lazari ut patet Joh. xi° c. Quia dif
ficile surgit quem moles male
consuetudinis premit sed tamen per magnam
vocem i. per magnam gratiam dei vivi
ficatur dum visitetur fremere enim per
contritionem cordis lacrimari per confessionem
oris clamare per satisfactionem operis
Quando enim peccator compungitur sepultus
iacet quando penitet resurgit Christus
ideo paruulus nasci ut patet Isa. ix°
b. ut nos magnificaret ideo in di
uersorio positus fuit ut patet Luc. ii°
a. ut faceret nos esse hospites
et peregrinos considerare super terram ideo
in presepio reclinatur ut patet ibidem ut
nouissimum locum eius esse eligere
deberemus ideo lacte pascitur et pan
nis inuoluitur ut patet ibidem ut alimen
tis et vestibus quibus egemus contenti
simus Pauper et pannosus esse
voluit vii Mt. viii° d. Filius hominis
non habet ubi caput suum reclinet ut
pauperes et pannosos reciperet in
receptione glorie sue et regni sui Christus
factus est in virginem et in vesti
tiarium et in pignus cum conducitur
ut patet Luc. ii°. Nomen eius dicatur et

fere in omnibus apparebat ipse
humilitatem nos sublimitatem, ipse
inopiam nos vanam gloriam. Scribitur
enim ei facere voluntatem patris sui. Et
nos in quantum de propria facere cupimus
nre. Ipse pomma erat patri obedi
ens. Nos vero maiori iure inobedi
entes. Unde quidam dicit qui vinculum
voti sui qui regulam claustri et
huiusmodi rumpit ne maiori suo in
aliquo contradicit. i. suo obediat. Unde
Rom. xiii° a. Qui autem resistunt
ipsi sibi dampnationem acquirunt. P
rimus est homo nascendo, bos sive vitulus
agnus moriendo, leo resurgendo,
aquila ascendendo. Mattheus prosequitur
autem per hominem quia eius intentio euan
gelii circa Christi humanitatem. Unde
et ab eius temporali generatione euan
gelista assumit initium generationis.
Lucas pingitur in vitulo quia circa
narrationem passionis suae intendit.
Vitulus enim hostia sacerdotalis
erat. Marcus leoni assimilatur, qui
circa resurrectionem suam versatur. Unde
in die resurrectionis eius evangelium
recitatur. In ea Iohannes aquila
designatur, quia de divina generatione
tractat, qui tuba intonat prophetiae
theologiae intonat. Ceteri quidem di
cuntur cum Christo in terra, ipse tamen
aquila omnibus avibus altius vo
lat. Haec quattuor per quattuor animalia
notantur. Ergo Iohannes avis, vitu
lus Lucas, leo Marcus, est homo
Mattheus. Quattuor ista dicuntur. Est
homo nascendo, vitulus mortem pati
endo, avis alis summa petendo.
Primus est dominus? vnde Prov. ?
Convenerunt in unum adversus dominum
et adversus Christum eius, quia Hero
des, Pylatus et Iudaei cum principibus

sunt quia spiravit eum, deum patrem et
filium et spiritum sanctum.
Christos viri sancti, unde Ps. Ciiii
Nolite tangere Christos meos, i. no
lite perturbare viros sanctos.

Ydros — Ydropicus

Ydriae — Ysopus

Ydros sunt doctores, unde Iob
xxi° b. Quomodo fiat arcturum
et orionas et yades contra
domum sanctam contra instabilitatem et in
ea martires statuit et sanctos do
ctores etc.

Ydriae sunt corda fidelium, unde
Iohannes ii° b. Implete ydrias
aqua, i. per vos infundere debent predica
tores cordibus fidelium timorem domini.

Ydria scriptura, unde Gen. xxiiii° c.
Deposuit ydriam super suam super sca
pulam suam, quia vocata tota ad
se ... de gentibus scripturam suam de
qua prius sublimiter gloriabantur ad
spiritualem humilitatis utilitatem inclinat.

Ydropicus est quilibet avarus, unde
Luc. xiiii° a. Et ecce homo
ydropicus, quia avarus quo modo
magis habet eo et magis habere cupit.
Sic ydropicus quo amplius bibit
eo plus sitit.

Ysopus est humanitas Christi, unde iii
Reg. iiii° b. A cedro quae est in
Libano usque ad ysopum quae egreditur
de pariete, i. a divinitate quae habet
a patre usque ad humanitatem quam processit
de virgine. Ysopus baptismus,
unde Num. xix° b. Ligamen con... unum
vinculum quia et ysopum, i. fidem et mar
tirium atque baptismum. Ysopus humi
litas, unde Ps. l. Asperges me domine
ysopo et mundabor, i. humilitas me
et sic mundabor.

Zelus. Zyzania. Zona

Zelus est spiritus favor vnde psalmo
lxviii° zelus domus tue co-
medit me .i. spiritualis favor quem habui
sit me. Zelus invidia vnde j cor.
iii° a. Cum sit inter vos zelus et con-
tencio .i. invidia et lis

Zyzania sunt herbe vnde Mt. xiii°
d. Colligite primum zizania et
alligate ea fasciculis ad comburendum
quia angeli sed aggravabit herbos
et in fine eos ponent pena quibus
sunt in fine culpa

Zona est vinculum caritatis vnde
Apoc. i° precinctus ad mamil-
las zona aurea .i. ornatus actibus
suis caritate spontanea. Zona
disciplina mentis vnde ex laterali pro ja
cingetur zona linea .i. roborabitur
spirituali disciplina. Zona morti-
ficacio carnis vnde iiii Re. i° c. Zona
pellicea accinctus renibus .i. carnis
mortificacione in membris roboratus

Explicit dictionarius Anno
Domini millesimo quadringentesimo quadragesimo quinto

Et finito libro sit laus et gloria Jhesu Christo

Per manus cuiusdam Jacobi de Lipowa
glowa tunc notarius venerabilis magistri Spigr.

[illegible]
[illegible]

Incipit ars predicandi componendi collacionandi atque sermocinandi secundum multiplicem modum dictandi

Dividitur iste tractatus in
duas partes principales
scilicet in prologum et tractatum.
Circa prologum est notandum
quod ars predicandi tres habet
consideraciones principales.
Prima consideracio est circa intro-
ductionem. Secunda est circa divisionem.
Et tercia est circa distinctionem. Introductio
sic describitur. Introductio est quedam processio
sive preambulum ordinatum debite in forma
et modo convenienti formali vel persuasive
sive congruenter inferens thema passive
ad divinum verbum pronunciandum. Et huius
diffinicionis particule patebunt suo
loco. Distinctio sic describitur. Distinctio
est sumptio membrorum equivoce vel uni-
voce sub uno vocabulo contentorum
quorum quodlibet fundamentum habet in sacra
scriptura vel autentica. Huius descri-
pcionis partes patebunt suo loco. Et hoc est
tantum de prologo. **Sequitur primum ca-
pitulum quod dicitur de introductione
sermonis.**

Circa introductionem ista sunt conside-
randa. Primo quid sit thema. 2o
de condicionibus thematis. Tercio
de speciebus eius et modis introdu-
cendi. Circa primum est sciendum quod thema
sic describitur. Thema sermonis seu colla-
cionis est oracio sumpta de sacra scriptura
fundamentalis ad erudicionem populi sive [margin: vel equivalens]
laudem dei et virtutum viciorumque
repressione applicabilis vel ad lau-
dem alicuius persone sive actus sive
facti. Et hoc intendit dicere Katholicon
qui diffinit thema dicens. Thema
est materia dictatorum id est initiale
fundamentum dictatoris. Et dictator sumitur
hic pro oratore. **Sequitur de condicio-
nibus thematis.**

De thematis descripcione premissa supra et de eius condi-
cionibus est videndum. Est ergo
prima condicio quod thema debet
esse completum. Et hoc patet per hoc quod
in sua descripcione dicitur quod est oracio
vel equivalens oracioni ut unum pronomen
persone vel facti vel sicut una vox
et similia. Et ideo quia thema habet
dividi et si non completum dividi
non potest. Secunda condicio est quod debet
esse de textu biblie. Et hoc patet per illud
quod ponitur in descripcione cum dicitur
de sacra scriptura. Quia biblia vel textus
biblie dicitur anthonomatice id est per
excellenciam sacre scripture. Tercia condicio
quod debet esse unum primum verbum initiativum totius
sermonis quod patet in illa particula que
dicit fundamentalis. Quarta condicio
est quod sit iuxta materiam tractandam et hoc patet
per illam particulam que dicit ad erudicionem
populi. Quinta condicio est quod sit fructuosum
et ex omnibus terminis completum et verbo indi-
cativo. Et hoc patet per reliquum descripcionis
in hoc quia debet ad multa applicari et
hoc de secundo premisso. **De notabilibus
quibus utendum est et tota ista
arte.**

Primum notabile est quod omnes auctoritates
sumpta de sacra scriptura in omne
probacionis in sensu verbo utendum.
Dicitur: Beati pacifici quoniam filii dei
vocabuntur. Et idem quasi dicit omnes pa-
cifici dicuntur verbo omnes pacifici dicuntur
filii dei. Secundum notabile quod auctoritas
sumpta concorditer ad thema est in tri-
plici differencia. Nam quedam dicuntur vocaliter
concordes tantum. Quedam vocaliter concordes tantum
quedam vocaliter et realiter concordes simul.
Vocaliter concordes tantum sunt que non consonant
in vocabula principalia que adducuntur secundum unam significacionem
ut vincere et triumphare et omnia
synonima sunt huiusmodi. Vocaliter
concordes sunt que in voce consonant sed
in significacione non ut fecit deus hominem
ad ymaginem et cetera. Et ista secundum
hominem pertransibit ymago. Hic est magna
consonancia vocabulorum et maior disso-
nancia in significacione. Et breviter hoc
accidit inter omnia vocabula constituencia
aliquam distinctionem. Realiter et vocaliter
concordes in simul sunt que habent consonanciam
consimilem in voce et in significacione
seu simul ut dedit eis potestatem super omnia
demonia. Et dedit potestatem ut vexatos
demonibus liberarent. Et talia reperi-
untur in sacra scriptura et cetera.

Rubrica de modo modorum et specierum introducendi.

Circa modos introducendi est notandum
quod decem sunt modi principales
introducendi seu introductionis scilicet
per simile per quam fit introductio

per exemplum / per originale / per auctoritatem
philosophi / per divisionem / per distinctionem / per
glosam et per figuram etc.

Capitulum de introductione per silogismum

Introductio autem per sylogismum
est sic sit iuxta principalem terminum thematis
scilicet habeantur tres auctoritates sacre scri-
pture in quibus simul praedicatum
principale dicatur de aliquo subiecto propter varias
causas / Et iuxta suas istas trium
auctoritatum formentur tres rithmi con-
cordes in forma subiecti simul / Et totum
thema concordiaturis et in rithmis ad prece-
dentia sumatur pro praedicato vel principa-
palior pars thematis apte praedicati et
totum illud praedicatum cum toto simul con-
dinatum est una propositio maior / Probatio
autem illius maioris debet sic fieri ratione
quia sunt tres partes apte subiecti quelibet
illarum sumpta cum themate vel
cum principaliori parte thematis debet
probari per auctoritatem sacre scripture
unde habuit radicem et ortum / Ex
quibus sequitur quod licet maior sit una
propositio de copulato subiecto tamen in sua pro-
batione probatur ad modum copulative
composite ex tribus propositionibus integris
Secundo sumendo maiori propositionem prima
est quod maior propositio debet probari sententie
auctoritate originali vel originalibus et
solum quodlibet membrum debet probari per unam
auctoritatem sacre scripture / Secunda
regula est quod si regula forte thema
non potest duci ad concordiam rithmice
cum baculis potius apte subiecti fiat sibi
quidam rithmus conveniens cum quo consonat
concordet et hec de maiori

Minor autem sic ordinatur / sumatur subiectum
illud de quo praedicatur vis et omne illud
quod ponebatur apte subiecto in maiori
ponatur apte praedicati in minori mediante
convenientia sub eisdem verbis vel equi-
valentibus [illegible] et [illegible]
quelibet pars debet probari per se auctoritatibus
convenientibus adiuncta / Regula minoris
propositionis In minori propositione sermo vel collatio
potest dilatari eo quod sub quolibet membro potest
aptari distinctio vel applicari originale
et similiter originalia et partes hystorie
sacre si fuerit sermo de eodem vel non dilatatio
potest dilatari quod sola introductio sufficit

pro sermone ut tempore sit moderna

Modus concludendi est quod resumatur
in simul maior et minor quasi fiat
argumentum et tunc inferatur thema
pro conclusione Exemplum omnium dictorum
datur sicut in practica: Sumatur istud the-
ma ad honorem virginis pro sua as-
sumpcione Imponite eius coronam Ecclesiastici
xij / Si bene inspiciatur istud thema reperitur
quod in eodem sonant omnes sermones
ad dicte in themate sonantes cum ap-
plicationem lectori commendo / Ut autem istud
thema introducatur per sylogismum iuxta regulam
superius datam reperiuntur tres auctoritates
in sacra scriptura in quibus est istud
vocabulum corona quod est principalior
pars thematis apte praedicati que auctori-
tates denotant varias causas propter quas
aliquid dicitur coronari / Una denotat
sapienciam pro causa / Alia denotat multi-
plicationem generationis pro causa / Alia denotat
diligentiam vigilantiam super subditos
pro causa / Et he auctoritates ponuntur expres-
se in suo loco / Iuxta quarum auctoritatum
sumam formam una maior propositio isto mo-
do ut totum thema faciliter concludatur Sic the-
ma maior propositio componatur

Que super ea imminet est compta sapientia
Que late copiose germine est fulta habundancia
Que sic gratiose agmine est vigil diligentia
[illegible] tantum — corona ornatur in culmine capitis decora vel affluentia

Sicut vides maiorem propositionem formatam apte
cum subiecto sunt tres regule correspondentes
in summa tribus auctoritatibus dicendis et apte
praedicanti ponatur thema concordat cum
rithmis ad tres baculos / ubi hic si-
no potest fiat sicut dictum est alias fiat
rithmus unus seorsum cum quo thema
concordat sicut superius dictum est

Iuste in capite eius adornare probabis
pulchra corona et ornatur autem sic

Dici primo quod persona que super ea
imminens est compta sapientia
Corona ornatur in culmine capitis
affluentia

Hoc probatur per sapientem proverbiorum iiij
dicentem posside sapientiam et in omni pos-
sessione tua acquire prudentiam / Arri-
pe illam et exaltabit te et glorificaberis
ab ea cum eam fueris amplexatus dabit

vel adquire

capiti tuo augmenta graciarum et corona inclita proteget te et hec de prima parte maioris etc.

Dixi 2o in eadem maiori quod tabula que sata copiose germine est fulta habundancia.

Corona ornatur in culmine capitis decencia. Hoc probat auctoritate scripture dicentis corona senum filii filiorum patris eorum publicorum; exemplo et hic de 2a parte maioris etc.

Dixi tercio in eadem maiori quod tabula que semper gratioso agmine e vigil diligencia.

Corona ornatur in culmine capitis decencia. Probat auctoritate eiusdem sapientis dicentis diligenter cognosce vultum pecoris tui tuosque greges considera non enim habebis iugiter potestatem set corona tribuetur tibi in generacione et generacionem. Proverbiorum 27. Et hic de tercia parte maioris et primo quia de tota maiore quam breuitatis causa non resumo. Hic si bene aduertas videbis quomodo iste tres auctoritates ad probacionem maioris inducte ad duo tibi seruiunt. Primo adminiseruit tibi singulariter quia formas tibi baculos et pomos. 2o probat tibi quantum partem maioris ut satis patet in exemplari. Item hic videbis quomodo sucincte et breuiter probatur maior per se absque prolixitate auctoritatum iuxta regulam superius datam. Et hic de exemplari maioris cum tota doctrina etc.

Sequitur nunc de exemplari minoris. Primo notandum est quod ideo dilatacio sermonis debet fieri in minori quia ibi communiter intencio predicantis per applicacionem materie ad sermonem de quo fit sermo. Secundo notandum quod sub maiori proposita potest ordinari duplex minor. Primo applicando baculos ipsi virgini predictos sic dicendo. Si volumus conspicere virginem et gloriosam vitam virginis matris reperiemus quod ipsa virgo.

In primo infusa innumere fuit tamquam sapientia lata et copiose germine fuit fulta habundancia super gratioso agmine fuit vigil diligencia etc.

Vel hoc fit ut cuilibet labor. Sed pulcrius fit et artificiosius si eadem minor in verbis equiualentibus et similia forma ponatur ut si dicatur sic. Si diligenter contemplemur serauimus vite virginis usque ad egressum de hoc seculo reperiemus quod

Sapiens prudens radiauit / Per illustrata sapientia
In virginibus habundauit / Vt fundata habundantia
Semper commissa vigilauit / Et affixata diligencia etc.

Et habes duplicem modum formandi minorem unum scilicet communem de modo predicandi et dilatandi minorem.

Dixi primo quod si contemplemur serauimus vite virginis etc. reperiemus quod sapiens prudens radiauit ut perillustrata sapientia ad cuius primam partis minoris probacionem est notandum quod tribus modis efficitur vel cognoscitur quomodo sapiens dicitur quod probatur et primo

primo — Audiendo firma attencione — 1
2o — Custodiendo intima retencione / vel firma vel affectione — 2
3o — Incipiendo superna deuocione — 3

Pro primo occurrit illud quod scribitur Proverbiorum 1o capitulo Audiens sapiens sapiencior erit. Pro secundo occurrit illud quod scribitur Proverbiorum 2o capitulo Si intrauerit cor tuum sapientia et consilium custodiet te. Et infra 18. Cor possidebit sapientiam et auris sapientum querit doctrinam. Pro tercio occurrit illud Ecclesiastici Proverbiorum 20 Qui iusti perierunt sapientiam. Et infra 20 9o Sapiens producit seipsum et homo prudens magis complacebit magistratui. Applicando igitur et exponendo sapientiam virginis gloriose per quelibet istorum predictorum distinctionum satis liquet et clare per quandam fantasiam et speculacionem quod virgo gloriosa. Primo fuit visa sapiens audiendo firma attencione quem speculacionem est ista. Nota quod triplicem stolam in qua virgo demonstratur attente audiuisse.

prima / 2a / 3a — Stola est — Virginalis maturitatis / Paternalis fidelitatis / Spiritualis radicitatis

In prima / In secunda / In tercia — Stola fuit — Prima lectio a tota fratrum puritatis et munditie / Secunda lectio ab utroque parente que fuit sublimis et iusticie / Tercia lectio a sponso que fuit claritatis et notitie

Circa primam stolam que dicitur virginalis maturitatis et primam lectionem que est mundicie et puritatis est speculandum quod in Albo casto matris Anne matris virginis

glose marie dum tota lucebat etiam
virginis karet sunt ista vera totaliter
per mundum misit ad ipsam tanquam desponsa
tam. Audi filia et vide et inclina
aurem tuam psalmo xliiii°. Cum cor sapien
tis intellectu a sapientia et auris bona audiet
cum omni concupiscentia sapientiam Ecclesiastici 3° Nam
in malivolam animam non introibit sapientia
nec habitabit in corpore subdito peccatis Sapientie
1°. Cum igitur nichil sit fatua domina
ut virtutis sapientia in te quasi in habitaculo
congruenti habitatorem habitatorem ideo dicitur
ut tota sit pulcra amica mea et ma
cula nulla non sit in te Canticorum iiii°. Ex
pone ad placitum de macula originali
quoniam lectio sit tibi et doctrina ut dili
gas mundiciam et puritatem Cum qui
diligit cordis per mundiciam propter graciam
labiorum suorum habebit amicum regem
Proverbiorum xxii°. Cum lectionem videt humilis
ego audiam quid in me loquatur dominus
deus psalmo lxxxiiii°. Et sic de lectione puritatis
et mundicie Cum nam scolam eciam virgo
per partum misit ad huius seculi lucem
apparuit inter gentes pulcra docta sapiens
cuius cor et cogitacio virtutum amulacione
splendori pulcritudine adornabat et sic
in habitu ut in propinquo disposicione Dicente
Ambrosio in sermone nativitatis virginis
depromebat virtutes cogitacione et
affectu cordis cum inaudibili armonia
quam ipsa castitate et humilitate eciam dei sa
piencia delectabatur choruscabat foris
in sacris sermonibus et actibus non multo post
hominibus dominum glorificare et exempla
salutis accipere Sed ille intellige origi
nale quia licet cum originali vel sine
originali culpa concepta Ideo quod ponitur
sanctificata in utero credendum est simul
cum gratia sanctificacionis infusas esse ha
bituales virtutes theologales multa alia
bone privilegia singularis ut tam venu
sta quod decora in aspectu hominum appareret
de eius sapientia mirabatur et dicebant
alter ad alterum Non est talis mulier
nata sicut tam in aspectu et pulcritudine
et sapientia et sensu verborum Judith xi°. Et
sic de prima parte consideracionis seu de pa
ciencia visitacionis maternitatis et de prima
lectione que est puritatis et mundicie
Tercia secundam scolam que erat partialis

fecunditatis in qua fuit 2a lectio. Se
sanctitatis et iusticie est speculacionis
proposita virgine insolita educacione
parentum Idem parentes uno corde
concordes promodum unus intro tandem
ducebant lectionem legere. Audi filia
tactus venientis et prouenientia custodet
tibi bona opera Ecclesiastici xxxi°. Audi filia
et bene erit tibi Proverbiorum xxiii°. Con
fusio patris et matris est de filio indi
sciplinato filia autem fatua in deminu
cione fiet filia autem prudens
hereditas viro non sine iamque confundit co
runcha generatorem patrem matremque co
fundit audax et ab ipsis non minus
habens et ab utrisque inhonorabitur Ecclesiastici
xxii°. Virgo filia virgo posside sapientiam
quia quia auro melior est et ad
quire prudenciam quia melior est argento
Proverbiorum xvi°. Sic dicimus quod sapiens
intelligibilis absconderit se apertis
et operibus iusticie successiuis suos ha
bebit Ecclesiastici 3°. Cum ita audita lectione
ego cum spiritu potius quam ore videbis ait
dominus erigit me mane erigit
michi aurem et audiam dominum
et penitens quasi magistrum Et dominus
deus aperuit in aurem et ego vero
disciplinam non contradico Ysaie 2°.
Et sic de lectione sanctitatis et iusticie
et de secunda scola penitentialis fecunditatis
per quam penitentialem scolam beata
virgo ducta in templum tanta fulge
bat sapientia altissimi et dei sciencia
ut multo amicta sole videtur dice
bat in sermone etc. Signum magnum
apparuit in celo per quod intelligitur maria sole
perhibetur amicta quia profundissime
et divine sapientie ultra quam credere
valeat penetrauit abissum et quicquid
sine personali visione unione crea
ture conditio pati luci illi inaccessi
bili videtur immersa et luna sub pe
dibus eius idem defectus corruptionis
vel corrupcio mentis et stulticia
compressa sed ille ut tam formosa et
tam nominata deceat condictis laudari
dicte sapientie adaptatur Collau
dabunt multi sapienciam eius et usque
in seculum non delebitur Ecclesiastici xxxix°
Et sic de 2a scola sine de secunda parte
et consideracione et lectione que erat

sanctitatis et iustitie per quam probatur
virginem audivisse firma attentione

Circa tertiam scolam que erat spiritua-
lis radicitatis et etiam lectionem
que erat claritatis et notitie est specu-
landum

Cum collata data virgine in templo soli
deo vivo dedicata assistit magister spiritus
sanctus ut suam virginem discipulam
plenissime imbueret et informaret
qua excitat et allicit in persona verba
Surge amica mea columba mea for-
mosa mea et veni Cant. 2o et audi verba
et consilia Eccli. xviijo Item si susce-
peris sermones meos et mandata mea
absconderis penes te ut audiat auris
tua sapientiam Et sapientiam doceamus et
inclinandus cor tuum prudentie si que-
sieris eam quasi pecuniam et sicut the-
sauros effoderis illam tunc intelliges
timorem domini et scientiam dei invenies
Gratia dei dico quia deus dei infusam quia deus
preter dat infusam sapientiam et ex ore
eius perpetualem emanat prudentiam
et scientiam prov. 2o Ad que verba virgo
humiliter et devote respondit domine deus noster
quia in toto corde meo exquisivi te et
in corde meo abscondi eloquia tua
ps. 118 cxviijo Ideo mitte sapientiam de sede
magnitudinis tue ut mecum intersit
Sapie 9o Et hec de lectione claritatis
et notitie circa spiritualem scolam
exivit virgo bene spirituali et scientia reple-
ta sponso celesti preparata ad nuptias
ornata sapientie ut talamus dei patris
sapientie virtutibus adornatus decentis-
sime aptaretur quod memorat auctor de
laudibus virginis inquit

Virgo os suum aperuit sapientie prov. ultimo
ubi dico scilicet sapientie tractando scilicet studium
quia sponsa sapientie dictante vel docente
non stultitie nec vanitati aut scurrilitati
suum affectum aperuit sed domine sapientie
et intellectum et spiritum ab intelligentia spiri-
tualiter attinet sufficienter Ad quod
plenissime edocta manet quia non
decebat ut vas celestis sapientie expers
esset a sapientia hec ille

Ideo sibi competit illud sapientis ecclesiastice
de nostra virgine domina Sapientia scilicet dei
patris per spiritum sanctum docuit et sa-
pientie edificatio edificavit sibi do-
mum singulis virtutibus et plenis-
sime scientie edificatam et ornatam
Hec clare et liquide patet qualiter beata
virgo in triplici scola fuit repleta sa-
pientie et prudentie audiendo firma
attentione Et hec de tertia scola scilicet spiritua-
lis radicitatis et de tertia lectione que
est claritatis et notitie

Sequitur iam videre qualiter beata virgo
fuit repleta sapientie et prudentie audi-
ta custodiendo in tria retinendo

Tradita virgo beata sponso cellam
ingreditur quasi magnum studium et effi-
citur secretarium commemorans illud Eccli.
20o homo sapiens usque ad tempus tace-
bit lascivus autem et imprudens non
servabit tempus Ideo omnia sibi reve-
lata in mente conservans et in corde vehe-
menti impressione scribens librum
grandem domino scriptorium sua etiam
construxit dicente Ambrosio super id
verbum Maria autem conservabat etc. Luce 2o
Maria non numquam ore quam corde pudi-
ca secreta que noverat nulli divulga-
bat sed tacito corde scrutabatur quod tunc
tempus quo dubitaret hec divulgari
vellet expectans et exspectare cessat
ab illo Servare angelus veniens li-
brum non vacuum sed omni sapientia lege
et virtutibus gravatum repperiens virginis
etiam inquit Ave gratia plena: plena
dico sapientia quia quanta et qualis
fuit sapientia in ea et scientia quis digne
loquatur quid deo non sapiebat in
qua sapientia dei latebat et in cuius
uteri corpus sibi aptabat christus
ut ait apostolus dei virtus et sapientia
et in eo sunt omnes thesauri sapientie
et scientie absconditi / Christus ergo in maria
igitur dei virtus et sapientia et omnes
thesauri sapientie sunt in maria ut
notat Anselmus in sermone assumptionis
Servare quod iob cognoscens utilitatem
virginis de sua sapientia nobis admira-
trabat dicens utinam deus loqueretur
tecum et aperiret labia sua ut ostenderet
tibi secreta sapientie eo quod multiplex est
lex eius Et virgo humiliter respondit Con-
gratulamini mihi quia operui et dedi
in sensus et disciplinam et veritatem
spiritus sapientie Sapientie vijo Hec
qualiter beata virgo fuit repleta sapientie

et prudentis custodiendo secretas revelationes
intima retinendo etc.

Sequitur nunc videre qualiter beata virgo fuit re
perta sapiens et prudens in proferendo et co
municando suam doctrinam sermone devocione
vel sermone affectione. Dico igitur primo quod
sicut est duplex sapientia scilicet increata sic dupli
cem sapientiam mundo communicavit vel com
municata est in veram salutem humani
generis redundantem

Prima sapientia est dei verbum ex patre geni
tum et sibi omnino coequale et consubstantiale ad
salutem nostre redemptionis destinatum
iuxta illud psalmi. Misit verbum suum et sa
navit eos et eripuit etc. quod verbum appellatur
sapientia iuxta illud omnia in sapientia fecisti
de qua sapientia ad presens tenetur supersedendum

Secunda sapientia nobis communicata fuit vita
et conversatio christi et virginis doctrina
cuius doctrina debiles in fide roborantur
et infideles confunduntur. Fundatores
ecclesie amplius et amplius illuminantur
dicente Ieronimo in tractatu de passione.
Christus et omnia facta per que eius vite
daret antiquitatem de ceterum quod de honorandis
parentibus dictavit servari voluit et matrem
adhuc volens esse ad consolationem apostolorum
fidei erant superstitem ut cunctis que ipsa ab
eo viderat et audierat in corde suo con
ferebat formatus apostolorum docetur et eorum
ecclesia doctrina firmaretur et eo tempore
describendi incarnationis eius adveniret
sufficienter omnia prout essent gesta possit
querentibus explicare hec ille. Et quasi
sapienter loquens de doctrina et sapientia virginis
ait Sapientia laudabit animam suam et in
domino honorabitur et in medio populi sui
gloriabitur et in ecclesiis altissimi aperiet os
suum et in conspectu virtutis illius gloriabi
tur etc. Et sic claret qualiter beata virgo
fuit reperta sapiens et prudens in proferendo
sermone devocione et sermone affectione

Recolligendo igitur supra dicta secundum virginis

cordialem affectionem erga
virginis intimalem retentionem divinam
maternalem intentionem sapientiam

Possumus dicta affirmare convenienter
laudare quod quantum convenientia quam ipsa sapiens prudens
dens radiavit et plus ceteris sapientia
que fuit prima pars minoris probanda
sive secundum beatissimus papam videbitur in ista probanda

bri

penitus membrorum minorum tantum. Primo quo ad ta
lem per quandam distinctionem de sapientia
et prudentia trimembrem unius cuius membri
est sufficienter probatum et per quandam
applicationem subdivisionem de stola tri
plici videlicet triplici virginis et triplici lectione etc.
Secundo videbitur qualiter prima pars vite beate
virginis que assignetur a sua conceptione usque ad
sui nativitatem isti parti minoris applicatur
Tertio videbitur quod nulla auctoritas est que
ex inductione faciat de tota. Primum non est
supra est completum probatum, ubi forsan
maioris predicatur de medio quod est forsan
de quo est primo. Et ideo probatur maioris
non ingreditur. Item ista quare non requiritur
concordantia principaliori per thematis
verba, tamen quod si reperiatur aliqua auctoritas ubi
reperietur tota et illa posset expresse appli
cari virgini probans ipsam virginem esse sapien
tem maxime decoraret sermonem si adduceretur
in istam probationem minoris quia et proba
ret propositum et faceret concordiam ad thema. Ubi
gratia de ista auctoritate loquere maior natu
primum verbum diligenti scientiam et sapientiam et
lectoris propter illos et ornamentum gratie
accipies coronam. Ecclesiastici xxxii. Istas auctoritates
potest applicari ultimo parti istius partis
minoris probare ubi dicitur quod beata virgo
fuit reperta sapiens per naturalem inceptionem
in percipiendo scientiam et sapientiam qua nove
rat in divinis sermonibus exponendo cum sit
sermo aliqui qui cognoscere virginem
propter sua plenitudine sue deberet alios
docere et primatum eius doctrine vel quasi
doctorem tenere inquit virgini. Tu maior
natu loquere quoniam quia primum verbum
debetur diligenti scientiam et hoc tibi com
mitto ut lectoris propter propter illos scilicet discipulos
quos informabis sapientia et doctrina
Et exponit sibi que lectura erit illa di
cens accipies ornamentum gratie scilicet coronam
eternam. Hec fuit sic plenitudo sermonis
non est super erogant forte et durum sine
grave propter auctoritatem paucitatem
Et hoc de modo probandi et dilatandi ali
quam partem minoris predestinatos

Ostenso quo dilatatur minor predestinatos
sequitur nunc videre qualiter dilatatur per divi
sionem aliqua pars minoris. Ad cuius
exemplum sumatur secunda pars tertie minoris
que fuit quod virgo gloriosa pre omnibus ha
bundavit ut studiata affluentia prudentiam

[illegible] pbacione occurrit michi illa auctori
tas Eccl. 24 Transite ad me omnes qui
concupiscitis me et generationibus meis adim
plemini fructus meos super mel dulcis
et hereditas mea super mel et favum Inquo
auctoritate si iuxta scripturam eius volumus
contemplari reperiemus in eadem tria

Primo Amorosam invitationem affectus declarationis
Secundo Copiosam satisfactionem desiderii impletionem
Tertio Saporosam refectionem amene delectationis

Primum ... cum dicit Transite ad me omnes qui concupiscitis me
Secundum patet cum subiungit generationibus meis adimplemini
Tertium cum dicit fructus meos super mel dulcis et hereditas mea super mel et favum etc.

Dixi primo quod in predicta auctoritate reperiemus amorosam invitationem affectus supreme matris declarationem cum dicitur in prelibata auctoritate Transite ad me omnes qui concupiscitis me etc. Pro cuius pleniori declaratione est notandum quod instituta virgine per conceptum et partum vera perfecta quod mater dei incepit omnes homines status desiderii miseriis et imperfectionibus ad magnam prosperitatem et multiplicia bona amorose et affectuosissime invitare dicendo Transite ad me etc.

Primo / Secundo / Tertio / Quarto / Quinto / Sexto — invitabat:
spoliatos gratia et virtutibus
devictos propter gaudia
debiles ad salutem venire non potentes
malos per causam malignitatis
mestos dolorem et tristitia
indigentes auxilio et gratia

Primo / Secundo / Tertio / Quarto / Quinto / Sexto — dicens:
Transite ad me / inveniatis gaudiose hereditatis
Transite ad me / possidebitis vigorem et fortitudinem
Transite ad me et vos faciam celum scandentes
Transite ad me in statum et perfectam bonitatem
Transite ad me celestis fluente letitia
Transite ad me consolite maiestatis potentia

Iste dicunt collegium filiorum ... et ... in hoc ... ramus

Rue omnia sacramento sermone pandit
Anselmus in orationibus ad virginem dicens
O Maria tu gemis humanum
per tuum virgineum partum
a civitatis gloria mendatum
in pristinum statum
reduxisti

Tu rege inferni devicto per mortem filii tui principe mortis evertisti per te ad eternam gloriam pervenimus per te est si quid boni simul in pristinum devenimus summa et singularis consolatio. En felix quam magna qui est in ipso beatitudinis regno susceptrix et perpetua exultatio nostra. Quare ut per auctoritatis concordantia virginis amorosam invitationem ostendat id quod scribitur Iosue xxiiii Transite ad terram in qua tabernaculum domini est etc. hic de prima parte auctoritatis

Hic applica primam partem vite virginis post partum filii dei ubi potes applicare et ad propositum qualiter spiritualem desiderio virgo videbat res conditas per filium suum ut eius nativitatem toti mundo propalaret. Sicut solem stellas reges pastores obstetrices sacerdotes et omnia alia ut quodam de Christi nativitate testimonium perhibent de Christi nativitate dimitto lectori prosequenti

Nativitate

Dixi secundo quod in predicta auctoritate reperiemus copiosam etc. Pro cuius declaratione nota quod consequenter multitudine utriusque sexus generis humani per amorosam virginis invitationem ut dictum est incepit mater virgo universaliter materno amore recolligere ut consistentes et iustos pareret ad salutem quam conceptus dicitur divini amoris et caritatis. Et patet dicitur ex modo vite et veritatis per ... patet ipsa virgo extitit multarum generum mater

Omnibus

Ipsa est mater
virginum propositi eterni contemplationem
apostolorum per claritatem ... celo attestationem
martyrum predolorosarum metus passionem
confitentium per rigidam crucis macerationem
... ... actionem

Et de quibuscumque appareat statibus quorum genus et radix fuit virgo et virgo si potest nominata stellas et eciam crinalibus sic amorose in istis temporibus et voto ipsam matrem amorosam nam hos quos generavit sine genuit in caritate et puritate

cepit ardere caritatis filium concipiendo
in secundo 9 sagitta electa e amor xpi
que mansit annis no tm° sup' sed etiam
ptransiuit eam ut veniret usqz ad nos
et de plenitudine eius omnes accepimus
et fiet omni mater caritatis et etiam mat
pulcre dilectionis h' ille ut pcedentia
auctoritatis et sue copiose gratiosius dicam
interrogatiue quomodo habet fieri f. ut tot
filij caritatis sunt et dilectionis / Aliquis
hic operatus d. / Dicit euidens beata virgo ista
que vocauit et dictauit generationes ab
exordio idz ab initio me redemptionis
idz incarnationis ysa x° Et ideo generationes
omnes generationes no sine causa dicunt
me beatam / Luce 1° nº 40 Et hec de 2a
parte auctoritatis

Sic potest applicare aliam particulam vite
virginis atque reuersionis de egipto vel re
pertionis filij in templo usqz ad mortem
exclusiue in quo tempore fuit cogitata
beata virgo testificatione xpi et in glosa
ventura annuncians ceteris que studenti
relinquo prospiciant

Nota tertio quod in eadem auctoritate reperiens
eius saporosam Et pro quo e notandum
quod dante xpi passione collegium apostolorum
fere in fide titubauit ut in eis no esset
spiritus dulcoris cognitionis fidei / sed tantum
et spes / Sz in ista me sanctissima nunquam
defuit spiritus suauis et mansuetus s. fir
missime credulitatis et certe spei et pietatis
Ex quo spiritu procedebat tam dulcia sermo cu
dicentiū g fortatiua et ad fidem allectiua
iuxta illud sapientis / Verbum dulce multigat
inimicos et multiplicat amicos quare
verba oris sui sunt dulcia in faucibus quo
rumqz mellifflua audientibus salutis reparatio
nis

Sic applicata aliud originale probans
beatam virginem verbis dulcibus in passione
xpi multos ad fidem alliciente et hec
tertia particula auctoritatis

Recolligentes igitur predicta q ista parte
s. beate virginis veritatem amorosam que
multos ad se congregauit satisfactione copio
sam quam magnam pgeniem adoptauit
ita quod quilibet apostolus et sanctus verbis vir
ginis confortatus potuit dicere ptm Quam
dulcia faucibus meis eloquia tua super
mel ori meo / recreationem saporosam

quia nati fide dubitauerant / possumus
9 venientes sustinere greta experientia q
ipsa virgo pre ceteris gracijs habundauit
ut tradita affluentia / que fuit 2a
pars minoris / Ecce vides quare sicut
2a pte amoris fuit sermo prolongatus
sumendo s. vna auctoritate probationis
s. illam partem minoris que auctori
tas fuit diuisa in tres partes et quelibet
pars fuit probata auctoritate et originali
et cuilibet applicata aliqua particula sic de
partibus vite beate virginis gloriose / Et si hec
consideras potes cognoscere / quod sit dila
tio sermonis predicationis facta tam ali
quam auctoritatem dictam per aliarum
partium probationem

Sequitur nunc videre quomodo dilatatur sermo
per auctoritatem cumulationis sub aliqua
pte minoris ad cuius exemplum sumatur tertia
pars minoris in ista forma

Nota tertio quod beata virgo semper commissos
vigilauit et affectuata diligentia
quod sic probatur Nos sumus oues
et pectora beate virginis commissa ut
in psalmo Nos autem populus eius et oues
pascue eius / Et sicut nos mo sumus
oues ita et post passionem filij sui grex
discipulorum et apostolorum fuit teneritime
commissus quo tempore rapaces index
et bestie siluestres gentiles infectores
et pardi affectabant xpianos velut oues
pro suo vigore peruertere xpianos a fide / super
quibus beata virgo vigilauit ad instar
conuentus angelorum custodientium et
associantium virginem bellantium contra spirituales
nequitias gregemqz defendentium
armata gladio verbi diuini cum ignorantie
noctis tenebrate / interim quod timor erat in
sibilibus et inuisibilibus inimicis
ut acies ordinata castrorum dicente
verbo cum sermone / cum non timerent perti
cipes tenebrarum quando viderunt pro mora
constituta cum armatura fortium con
tra progredi feminam fortem ad bella docens
sinum cum ensibus supra femur suum
ppter timores nocturnos et in canticis
acies valida spiritualiter virtute pro se
inimice ordine defendentes sz et diuina
bellum beatorum spirituum militia administra
tum tanti principis delegatam fuisse

'' redempcione

'' rapi

non ambigeremus h. ille / Sic g° grtu
vigilabat dns Ego dormio et cor
meum vigilat Cant v° Quasi diceret
virgo et si requiescit ut scia puella ppt
nimiam mansuetudinem dormire cor meum
vigilat supra in commissum officium / Id
dormire dicitur quos tu dedisti in non
perdidi ex eis quemquam / Quia solitudinem
et vigilanciam tenuit usque ad ultimum
vite sue in quo et apostoli sibi commis
sos voluit personaliter videre / Ex quibus pz
loculenter in virginis glose quo ad cursum
sue vite preter exceptionem / quod ipsa supra
commissos vigilavit ut affectata dili
gencia que sunt tria pro minoris Ecce
videtis quomodo quo dicta tria pte sit di
latacio sermonis solum per auctoritatem
cumulacionem congerendo originale au
ctoritatibus et conquirendo poteris
et tu prolongare et vocabulis et prosequi
adducere illam auctoritatem Jeremie j°
talo / Quid tu vides Jeremia Sed
virgam vigilantem ego video / Et
expone eam per modum figure declarando
quo virgo maria vigilavit et faciendo
ut quantum processum et dilataciones sermone
per auctoritates / probata igitur utraque in
maioris pte concludo thema totum in
ams in forma resumendo sic

Sanctissima virgo maria sermone Quia sermo dispensa nominis est compta sapiencia / Que lato copioso germine e fulta affluencia / 2° sic sermo agmine e vigil diligencia / corona ornatur in culmine capitis decencia

Sz ut sufficienter probatum extitit beata
virgo maria d toto suo vite decursu
Capite pre ceteris radiavit / plus ista sapientia
pro agminibus habundavit / fundata affluencia
super commissos vigilavit / affectata diligencia
Igitur lectissime sunt / Capite coronata
ut corone excellencia que fuerunt
ista in thematis ad honorem beate
virginis nobis putata Et sic de modo
ductione per syllogismum vel in forma sylo
gistica etc. **Sequitur 2ª species introductionis que fit per argumentum**

Sequitur declarare qualiter fit intro
ductio per quam et sit thema
sermone minore propositionis introductionis

sit per syllogismum et infert thema / et faciendo
sic formabis una quam excedat minorem
per ante et thema remanet pro conclusione et co
cordabiter producto quomodo in dicto thematis
iam assumpto e istud Virgo maria
lux et vita nostra

Sapientissime florent / radiata claritate / habundantissime germinant / fundata ubertate / igitur vigilantissime student / agitata caritate / decentissime congruunt / coronata sanctitate

Sed si inspiciatis videbitis minorem iam
ad formatum in eadem summa et subalter
nam / que minor concludit / et ultra de
themate quo ad principaliorem ptem cuius
que ponitur pro conclusione et e qua una habens
et enthimema / Modus autem probandi
est iste / primo probabis quam vale
que non potest probari nisi per maiorem
quasi per medium ut pz cuilibet logico
quod si ego vellem quam illam probare
expediret quod ego dicerem probatur quia
verum quamvis

Sapientissime florent / cum capite co / copiosissime germinant / ronari decent / vigilantissime studentes

Sed si eadem dicta sunt tota maiorem in
summa prius et formata aliter quam concludit
quod habet quod e probanda per unum medium
quod est in summa maior alicui dicto qualiter
debet fieri dicitur / ista propositio quia patet
prestanto quomodo isti reperiuntur coronari in
sacra scriptura sic

Florent per sapienciam pro 4 r°
Germinant per habundanciam pro xxvii
Studdent per vigilanciam pro xxviii

Et probatur quia / Sz probatur autem quod
ad qualibet summa ptem et tunc probatur autem
quemadmodum supra habetis in minore de introdu
ctione superius facta per sylogismum / Et tamen
iste auctoritates que faciebant ad probacionem
minoris faciunt ad probacionem istius auctoritatis
ad eadem fit simili hic et ibi / Et in fi
ne quomodo volueris concludere thema resumere
totum autem ad thematis sicut hic supra
affirmatur et in eisdem verbis vel similibus
et sic de 2ª specie introductionis
que fit per quamvis enthimematicam ceterum

Sequitur tercia species introductionis que fit per induccionem

Sequitur declarare qualiter fit introductio
principalis thematis. Et ne quidem introductio
fit sic. Cum enim triplicem expositionem
vel interpretationem principalis partis
thematis assignando illam triplicem expositionem
probando, de qua fit prima probando qualiter assignatio
per se vel coniunctim una auctoritate sive origi-
nali, et ex illa assignatione facta inferatur thema
per modum conclusionis mediante nota que. Propterea
probata quam per auctoritates ex quibus sumpsisti
interpretationes in expositione et est inductio
perfecta. Exemplum in dicto themate In capite
eius corona. Hic principalior est pars
corona, iuxta quam primum accedit ad propositum
accipio tres auctoritates. Prima est corona
aurea super caput eius expressa signo
sanctitatis gloria honoris et fortitudinis
Ecclesiastici xlv. Hic corona pro expositione
sumitur in triplici per copulationem desponsationis
facta mente casta et corde pudico. Tertia
auctoritas est Beatus vir qui suffert tempta-
tionem quoniam cum probatus fuerit accipiet
coronam vite Iacobi primo. Hic corona pro termino
ponitur primo etiam sive gloria premiationis.
Ecce quomodo habes triplicem expositionem istius
vocabuli corona quod est principalior
pars thematis. Nunc assignando coniunctim
istas expositiones erunt medium per quod
thema virgini conveniat per modum conclusionis
et probatio conclusionis fuit per reductionem illarum
auctoritatum ex quibus assumpte sunt
interpretationes vel expositiones predicte, ut si
dicas sic: virtuose virgo gloriosa extitit

Summis virtutibus speciosissima adornata
In castissimis amplexibus pudicissime desponsata } ergo etc.
Gaudiorum muneribus copiosissime premiata

Sacris virtutibus dicitur in capite coronata
ista quam tamen pro tanto quoniam corona significat

Virtutum ornamentum } Ecclesiastici xlv°
Copulationis firma } medio } Ysaie lxi°
Glorieque presta } Iacobi primo

Postquam probantis quam venit ad probationem
auctoritatis et probationem eius sufficienter vel si potes uno
originali. Et si non vis vel non potes probare
generaliter partem proba per se ut materia requirit
pauciores et per originalia amplia sive
ampliare aliena si vis secundum regulas superius
datas et exempla etc.

pro ornamento virtutum. Secunda
est desponsationis decora-
ta corona Ysaie
lxi. Hic corona
pro expositione
in triplici etc.

Sequitur de quarta specie introductionis
que fit per exemplum.

Sequitur nunc quarta species introduc-
tionis que fit per exemplum et fit per
illum modum per quem sequitur
in logica sicut sicut hic rector navis
ad navem et sic exemplum in themate predicto
In capite eius corona sit dicendo

Regalia celestia
multiplicantur

Tremens pro insignia
que regnantibus donatur

Et hic

Regina pro honore
dyademate aptatur

Igitur ibi pro decore
regina celi coronatur

In isto modo introducendi sunt duo pro-
banda in ante. Primum est similitudo
aliqualis inter regnum celorum et terrarum,
pro quo potes istam auctoritatem induere: Simile
est regnum celorum homini regi. Et per
Dyonisium de angelica ierarchia per
ordinem ministracionis duorum vel regni
temporalium distinctionem angelorum ordinum
declarant et in multis locis sacre
scripture. Secundo debes probare quod reges
sive regnantes et regine in hoc
seculo coronantur dyademate de quo
satis habes in sacra scriptura et in hy-
storiis multis. Et tunc deducere quod beata
virgo maria in sua assumptione fuit
assumpta ut esset regina celestis que
erat in capite coronanda quod fuit
thema etc.

De quinta specie introductionis
que fit per originale.

Sequitur quinta species introductionis
per originale que fit sic. Primo
inspicias bene quid vis affir-
mare de sancto de quo est sermo.
Secundo queras unum originale per
quod per medium posses concludere materia
intentionis illud quod vis de sancto exemplum
in themate prescripto: In capite eius
corona. Tota intencio sermonis istud the-
ma est unde qualiter virgo maria
est in celo coronanda vel in celo est in sua as-
sumptione ornata. Et modo si vis inducere
thema per originale oportet quod sumas
sibi unum originale ... de duobus beatam
virginem habere virtutes vel prerogativas
ex quibus ... secundum sacram scripturam

secundo est consideranda quare ad huius exem-
pli similitudinem illud originale Anselmi in quo-
libet dicitur: Maria in gaudium
humanum eternum gloria ... per tem-
poris partum in ipsam sancto redu-
xisti / tu regis mysterium de vultu primo.
filii tui principem ...
ad eternam gloriam pervenit / patet est si quod
boni sunt / tu per deum summa et sin-
gularis ... / tu felix gloria
mater ... / in isto originali si bene
inspexeris reperies ... quatuor pro-
gratias in beata virgine propter quas et
qualiter illarum debet coronari

Primum est quod coronat ... :
- ... revocatrix ...
- ... ad ...
- ... et ... regina
- ... coronatus ...
- ... mardocheus ... est virgo
- dyabolo bellatrix ...
- ... et ... regie

Secundum est quod coronat ... et ... coro-
- ... et ... david
- ... ps° 20
- ... tristes ...
- ... de ...
- ad eternam ... et ... est ...

Tertium est quod coronat coronandum et ... de
- ... est ...
- ... consolatrix deso-
- lati ad ...
- tu de ... tu ... deus

Quartum est quod coronat ... et ...
- ... coronari corona
- ... et ...
- ... ...

Et in capite virgo beata debent coronari
eo quod iste prerogative sibi valent appli-
cari / / Nota quod ad melius intelligendum
istam introductionem que fit per originale
sit quod originalia tenent locum minoris
et probationes deducte de sacra scriptura
tenent locum maioris et ... ...
quia minor aliquando est multum brevis et
breviter probata etc.

De sexta specie introductionis que fit per auctoritatem philosophi

Sequitur sexta species introductionis
que fit per auctoritatem philosophi et
fit hoc modo sumendo quandam auctoritatem
aristotelis vel alicuius philosophi approbati
pro maiori et eam aliquibus persuasio-
nibus probabis / qua probata addu-
cis sub ea unam minorem ... ...
illud de qua vis predicare et tunc applica-
mationem et concludes thema / Hic ... me-
mor quod si volueris dilatare materiam ...
in minori in eius probatione forma distin-
ctionem et habebis modum prolongandi
copiosum / Sicut in dicto themate ...
eius ... dicit philosophus in libris ethicorum
quod honor est premium virtutis et quod ... per-
suadere / Reverentia ... aliquem facta est
propter aliquam bonitatem / sed non propter boni-
tatem ... / quia sicut equalis bonitas
... sic equalis ... hono-
randi quod est ... propter aliquam bonitatem
... / sed talis non potest esse nisi virtus
que de se bona est et malefieri non potest / ergo
... quod est honorandus / Et honor videtur
esse propter virtutem et premium virtutis / Et hoc est
de auctoritate philosophi / Sed virgo beata in sua
... vita fuit ornata etc.

Virtute
- mundicie et limpidi ...
- ... et ... — castitatis
- sanctimonie et ...
- lentie et sublimi ...
- et ...

Ideo de iure et ... generalis premium honoris
sibi deberetur et sublimitatis probabilis
illam distinctionem ... auctori-
tatis et originalibus / Et tunc inferas
quod ... est deus ideo et quibus pro-
batis ... dicit / sed ... omnes honores
... honorem insignia ipsa ...
dotis singulares pro operationibus ... operatoribus
et ... ad ... ...
... ... et ideo de-
bent

Ut virgo excellentissima ...
et quod honorifice in capite coronaretur
quod fuit thema

De septima specie introductionis que fit per divisionem

Sequitur septima species introductionis
que fit per divisionem / ... istam intro-
ductionem est notandum quod ... ideo dicitur
ista introductio per divisionem quod de ...
... divisiones
... fuit ... sed dicitur
introductio per ... aliquid ...
... dicitur ... quod ...
divisionem

immediate incipit ad diuisionem | ideo datur
pro regula | quod quando fit ingressus sermonis
per diuisionem non est deuiare ita ad di-
uidere thema | nisi quod voluit sic ero-
gant agere | fit igitur ista introductio
per istum modum dando causam in themate
ut sic in capite eius etc | sua resumpto
themate dicitur sic | Sacra scriptura volens
nunc nobis virtutes et excellencias beate
virginis marie innotescere et primo dignitatem
sibi concessam protulit verbum verum in quo
de virgine prelibata sancta tria implicite denotantur

Primo primitas sublimior sublimius admirabilius
2o sanctitas expressior expressius honorabilius
tertio dignitas regalior regalius adorabilius

primum
secundum — patet inmediate — in capite / eius / corona
tertium

Perfecta ista diuisione potest procedere de qualibet
parte firmando ordinem vite beate virginis
sic primo ostendendo quomodo ipsa fuit primitas in
qua omnes sancti sunt caput et origo ex quibus sicut
aqua quasi a fonte omnes virtutes et per-
fectiones iusticie et sanctitatis exemplar
emanat | hic probando originalibus et vene-
rabilibus et dictis sanctorum et in fine declaran-
do vnam auctoritatem concordantem ad notabile
sub quo intellexi quotatum ut sic dicit
beata virgo de se caput meum plenum est
rore | Cant. 5o | Ex virgine emanat virtu-
tes que dicuntur ros eo quod desuper emis-
sis sicut ex rore aque ipse ema-
nat aque exponendo et primam expositionem
de primitate virginis | Consequenter probabis secundum
membrum quod est sanctitas etc et prosequendo
consequenter et ostendendo quod non solum beata
virgo fuit primitas et origo ex qua dicitur
confluxerunt virtutes sed etiam sibi copiosam
congregationem virtutum retinuit | Quare ad-
nata dicitur ~~[illegible]~~ virtuosa et possidens
virtutes | Et ideo dicitur expresse eius | ista etiam
probabis originalibus et dictis sanctorum
quorum in copia haberi possunt et concludere
expressim istimus eadem pro ista auctori-
tatem vel consimilem sapientis oculi
in capite eius | Ecclesiastes 2o | Et expone
oculi sunt virtutes quibus mediantibus
homo videt deum sapiens dicit verus

imitator virginis | Caput dicitur virgo
ut dictum est | Oculi referuntur ad fidelem
ita quod est sensus virtutes quibus
perficitur sapientis sunt in capite eius
quod est virgo | Consequenter probabis tertium membrum
quod est dignitatis regie probando aucto-
ritatibus et originalibus quomodo propter
virtutes in nobis diffusas per beatam
virginem | et in se retentas ad sui per-
fectionis ornamentum sunt regaliter di-
tata quia sicut omnes angelos coro-
nata | Et in fine claude processum
istum tercie partis per istam auctoritatem
vel similem concordantem | Ductam similiter
taliter cuius est memoria eius quoniam et
apud deum nota est et apud homines
cum presens est imitantur illam et desiderant
eam cum se abduxerit et in perpetuum
coronata triumphat | Sapientie iiii | Sciendum
quod sub quolibet membro potest fieri distinctio
nam primo potest distingui de capite

Caput amenum et preciosum
Caput pulcrum et candidum
Caput firmum et vigorosum

De licet eius

Matris diuinitatis
Matris castitatis
Matris sanctitatis

De corona

Preciosissime claritatis
Excellentissime dignitatis
Stabilissime firmitatis

Pro quibus habentur plures auctoritates
scripture reperiri et sic de isto modo
Circa quem modum nota quod modus
modernus sic permittit procedere predicatorem
in suo sermone duo vel tres vel quatuor
contemplatores sine copula sine articu-
li sine prepositione etc ut in isto sermone ad
thema sic hominem concordantem et concor-
dantem et ad partes eius et pro-
cedendum ad diuisionem et ad partes
eius | Et isti modi permittendi et
exponendi videtur hic pulcrior etc

Sequitur octaua species introductionis que fit per distinctionem

Sequitur octaua species introductionis
que fit per distinctionem que ordi-
natur isto modo | Caput [illegible]

principale. quod vis applicare illi de quo
vis predicare / Et forma huius sermonis quia
dantes in sua ad auribus ex quibus con
cepisti dictum et probabis quod hactenus
per sua auctoritatem ut sit tota distinctio
sive sufficienter probata / Isto facto formabis
vnam propositionem procedendo in moralibus siue sicut ad
illud de quo erit sermo / et prout erit sicut
membrorum distinctio / Et habebit illa minor
tot partes quot habebat distinctio / Et probabis
qualibet partem per se et concludes in fine thema
Et tunc est similis introductio introductioni
per sylogismum / Exemplum in themate meo In capite
eius corona / dicens sic Reperio in sacra scri
ptura triplicem speciem corone videlicet

Corona equitatis et rectitudinis que ab
omnibus est imitanda

Corona felicitatis et pulchritudinis que
ab omnibus est appetenda

Corona stabilitatis et firmitudinis que
ab electis est possidenda

Dixi primo quod est corona equitatis etc
patet per apostolum 2o ad thimotheum / de cetero
reposita est mihi corona iusticie etc Dixi 2o
quod est ibi corona felicitatis etc patet Ezech
16o Dedi circulos in auribus tuis et co
ronam decoris in capite tuo etc Dixi tercio
quod est ibi corona stabilitatis etc patet per apostolum
prima petri 5o capitulo Et cum apparuerit princeps
pastorum percipietis immarcessibilem glorie
coronam / Ex quibus auctoritatibus patet triplex
species corone / Tunc prosequendo sermonem
quasi minorem sic sed gloriosam assumptionem
dei matris virginis contemplari velitis
reperietis quod in eadem assumptione extitit
coronata

Primo corona equitatis rectitudinis
Secundo corona venuste pulchritudinis
Tercio corona stabilitatis firmitudinis

Dixi primo quod virgo maria in sua
assumptione fuit coronata corona equi
tatis rectitudinis patet quia ...
fuit et inscissimum ut ... sed ...
mouerentur eo quod ... pena ...
... spirituale ... privata fuit
corona iusticie et iuste ... de qua co
rona et ... privata fuerit / Corona et

honore coronasti eum etc psalmo 8o / Et anguli
dictis auctoritatibus finalem potius te dila
tare ... iuxta exempla superius dicta

Dixi 2o etc sic sicut in precedenti membro
dicendo quod corona venuste pulchritudinis fuit
dotata ... / ex qua dotatum fuit per resurrectionem
gloriosam eius corpus / De quo satis habes
in scriptura et auctoritates finalis sit hec
Veni de libano sponsa mea veni coronaberis
Canticorum 4o

Dixi tercio etc ut supra exponendo quod ista
corona stabilis firmitudinis est corona
regni quam obtinuit dum super gloria ad celos
est elevata et super angelos collocata / que
est in perpetuum regina coronata / Dic de suo
regno et de sua cura et de suo officio etc cum
auctoritatibus / Auctoritas autem finalis pro
ista finali esse potest et aurea corona designa
cionis / psalmus ... 2o Macha
beorum xiiiio / quibus auctoritatibus resumere
distinctionem et minorem et concludere thema
sine introductione sylogistica factum est et hec
de octava specie

De nona specie introductionis que fit per figuram

Sequitur nona species introductionis
que fit per figuram / Et fit hoc
modo primo debes inspicere verbum
principale thematis et requirere per ea
vnam hystoriam brevem vel breviter scriptam
in sacra scriptura in qua aliquis ...
tribuatur / Et exponere applicando illam
figuram illi de quo vis predicare de eadem
assimilando aliquam similitudinem ut illud
quod in scriptura tribuitur ... et illud
quod vis applicare / vel de quo vis predicare
patet exemplum in themate meo In capite eius
corona / dicens sic ut istud thema possit
concludi de virgine assumpta de sua assum
ptione assumpsi quandam figuram de
conditionibus sacre scripture exponen
dam / Legitur Exodi xxv ... quod
Beseleel fecit archam de lignis
sethim ... anno purissimo intus
et foris et fecit ei coronam auream per
girum / In ista auctoritate si bene inspicias
videbis

Structuram / clausuram / ... separatam
quam Beseleel fecit archam
Culturam facturam ... vel ma
... quia de lignis sethim
... figuram spiritualis adornationis

qua vestivit eam amore purissimo intus
et foris

Alteram naturam imperialis insignitionis
qua fecit ei coronam auream pro perpetuitate

Vides quod sumitur ista auctoritas et hy-
storia de corpore biblie vbi ponit nobilem
principale scilicet corona

Vides etiam que coronauit archam arche
propter tres conditiones vel tres proprietates
in eadem archa reptas que sunt quatuor
in ista figura

Forme nobilitas — Et ideo precedentis
Ligni valorositas — premio ponitur
Compositi preciositas — quartum quod est
immutationis sub-
limitatis tunc dei et fecit illi coronam etc.

Vide ergo si potes inuenire in beata virgine
glosa istas conditiones si sit tunc dicit filius
arche de qua sit mentio in sacra scriptura
et potest sibi appropriari vltima conditio quod
premium quod est hic coronam pro gratia
quod consonat thematis. Et etiam est quia
iste conditiones sunt nobilissime in beata
virgine reperiri si bene contemplatus fueris
et specialiter sit archa est anima virginis et
ligna sethim sunt partes vnarum corporis
constituentes compagine deuinatis siue
vestitus intus et foris decano purissimo
est suppositum personale ex corpore et anima
resultans. Applica igitur vide si anima
virginis est structura deo clausura etc.
Et videbis quod sit Nam anima illa fuit
cum alia ordinata archa repositionis scilicet
thezaurorum scilicet virtutum donorum sed tamen
felicitatum. Et ideo archam ipsam formauit
altissimus in qua si fecit speculari fa-
ctas manifestatas scientias late et multa
alia. Ita quod beata virgo virgo est archa federis
dei que precedit et precellit omnes creaturas
numero. Sed insuper corpus beate virginis
fuit constructum de lignis sethim que sunt
lignum leuissima imputribilia quia signe
est promptissima obedientia carnis vir-
ginis ad spiritum pro quod obedientiam reddebat
corpus suum supra omnem procellam tem-
pestatis huius seculi nata. Et insuper
omnino subiectus et conculcans. Et quia
est propinquitas ad maxima prefulgens in
dicta est virgini sed dicitur imputribile

et ad imputribilibus membris con-
paginatur. Et ista propagatio dicitur
poterit meredi in vita sunt virgini gesta
Sed ut credimus in morte cum illam
mirabilis lesionis sustinuit corpus
suum ita quod de suo corpore possit exponi
illud ecclesiastici xxiiii. Deus altissimi
composuit idest compaginauit ista ligna
idest sui corporis membra. Hic potest
multa dici de compositione generatione
formatione pulcritudine et proportione
corporis beate virginis et inuenies copiam
scripture et cantica et sunt multa fa-
ctura etc. Insuper compositum personale
virginis fuit deo vestitum intus et foris
auro purissimo ex quo quedam personis cerealibus
ut alie personis pretenderet erat predita
virtutibus tam ingratuitis quam donis
naturalibus. Et nota ipsa virgo fuit ad
intra et extra idest in naturalibus et
gratuitis pictura prestantissime diuine
maiestatis repititura. Et ideo est pi-
ctura figura spiritualis adornationis
Et ideo de ipsa dicitur quod altissimus vesti-
uit eam auro purissimo modo rex vero
Exequiarum satis in toue primi concludit
quod beate virgini fecit coronam altissimus
auream pro gaudium vnde hodie ipsam re-
ginam coronatus super omnes celos con-
stituit. Et ideo est altera natura imperialis
Et nota de ea potest exponi suscepisse
coronam intrans leges et alta ecclesiastici
xxiiii. Hic auctoritas concordat cum
themate in principio sermonis scripto
in capite eius corona. Et hec de ista
introductione que fit per figuram etc.

De vltima specie introductionis que fit per questionem

Sequitur vltima introductio
que fit per questionem et fit sic premo
primo videas que questio posset
fieri de illo de quo vis predicare inti-
mationem tactam in themate ad qual-
tionem tactam sit conueniens responsio
per thema quod assumpsisti et
tunc forma questionem in vicinis prelatis
Et si vis arguere propositionem oppo-
sitis facere Vno facto determina
questionem dando rationem ~~per thema~~
per thema exponendo ipsum pro quadam

distinctionem factam de principalibus vocabulis
thematis ut faciamus latam introductionem
Item in themate assumpto Incipite
eius corona / movetur questio cuiusmodi scilicet fuerit
Cum mater virgo ipsa extitit predita

Victoria admirabili et gloriosa
Progenie ineffabili et virtuosa
Prudentia inequabili et spaciosa
Virtutum que est sua meritis copiosa
Condigna sibi et honorosa

Videtur per thema

Et ut regina et excellens matrona
In suo capite ornatur corona

Forte queritur sit questio de primo largiendo
vel largiendo et quid est ratio convenienter
per thema quia thema signat sibi premium collatum

Modus autem probandi est iste ille tres
cause movemus omnes debent probari
sufficienter notando et assignando locum
auctoritatis breviter non plus ut cum dicatur
Cum mater virgo ipsa extitit victoria
admirabilis et gloriosa ut notat etc. de
non plus et sic de aliis causis ubi patet
Sed quia nolumus probare responsionem
esse bene datam per thema oportet facere
unam distinctionem de principali vocabulo
scilicet corona et quelibet pars distinctionis correspondeat
sue cause motionis omnes
faciendo sic Respondeo quod beata virgo in sua
assumptione fuit coronata tribus coronis
scilicet laurea durabilis eternitatis
prima Aurea inestimabilis auctoritatis
secunda
tercia Rosea insensibilis felicitatis

Prima victoriam admirabilem
secunda fuit sibi progeniem ineffabilem
tercia data propter prudentiam ineffabilem

Pro prima corona Ysaie 28° In die
illa scilicet celebrationis et assumptionis
beate virginis erit dominus exercituum
ipse virgini coronam glorie et sertum
exultationis

Pro secunda corona scribitur Apocalypsis xiiii°
ubi dicitur quod vidit Johannes in celo sedentem
similem filio hominis habentem
coronam auream in capite suo //

Similis filio hominis est ipsa virgo que
similiter habet regalem auctoritatem in celo
hodierna die sibi collatam propter progeniem
ipsius ineffabilem scilicet christum mater nobilis
quam gremium dei quod sedebat propter auctoritatem
preditam // Et sequitur habebat coronam de capite
suo scilicet inestimabilis eius auctoritatis Corona
sunt regimen filii est sempiternum in regimen
matris // Pro tercia corona scribitur ubi thema
in capite eius duodecim stellarum /
Duodecim stelle sunt duodecim fragrantes
et resplendentes super omnes alias beatorum
coronas etc.

prima Claritas dei cum ineffabilitate
secunda sive visionis eterna securitas
tercia in eadem secunda dilectabilitas [in margin: deo]
quarta in eodem deo leta delectabilitas
quinta cum deo equa et par concordia
sexta Rose sive cum infinita immortalitas
septima sive tenebrarum excellens claritas
octava sive tardatione nimia agilitas [in margin: agilitans]
nona sive impeditione minima subtilitas
decima sive fractione vilis impassibilitas
undecima ad indulgendum plena auctoritas
duodecima ad impendendum gratiosa felicitas

[in margin: et duodecim]
Iste sunt duodecim rose flores quos appetebat
beata virgo magno desiderio dicens
fulcite me floribus stipate me malis
quia amore langueo / Cum desiderio
hodie sancta trinitas sibi adimplent
ponens sibi coronam duodecim florum
et rosarum supra caput ad modum corone
stellarum / Cum igitur ista triplex corona
sit premium condecens

Sue victorie admirabilis et gloriose
Sue liberantie ineffabilis et virtuose
Sue prudentie inequabilis et spaciose
Recte igitur respondetur ad questionem
dum quereretur

Que est sua meritis copiosa
Condigna sibi et amorosa
Et ut regina excellens matrona
In suo capite ornatur corona

Hec sunt verba verbis presentis primo loco
presentata // Circa istam introductionem
nota quod aliqui proponunt duo quorum et prime
quorum tenendum prima pars thematis et secunda
sede ut si queratur sit debita virgine in sua
assumptione etc.

Quid felicius beatur et alta matre virginem
Et quo insigne ad ornatur querimus indaginem
Videtur dicto nostro ordine
Est in capite coronata splendore celorum agmine

Et primo per thematis corrudum primo questionem ad queritur quid felicius beatur idest in qua parte beata virgo felicius beatur videtur in capite eius Et cum queritur in secunda questione quo insigne adornatur videtur per secundam partem thematis scilicet coronam / Immo sit similibus persequendo sicut in prima Et est notandum quod in istis duobus modis dicere predictis dato quod formetur questio non arguitur ad partes / Nam tres questiones sunt admodum interrogationis Est etiam alius modus introductionis per questionem qui dicitur magistralis ut si iuxta thema nostrum quereremus utrum anima euolans ad celum beata non dignatur esse in capite coronata / Facta ista questione debet argui ad partes quibus factis debet formari una vera distinctio de corona et poni questiones correspondentes membris distinctionis et ultima quod debet esse in thematis sententia Et tunc ipsum concludet ex hiis propositis et allegatis / Et dicitur iste modus magistralis quia est modus determinandi qui est auctoris magistralis Et hic de primo capitulo istius tractatus quod erat de introductione

Sequitur secundum capitulum quod est de divisione

Sequitur secundum capitulum principale de divisione per supposita descriptione dictionis data in principio istius tractatus Et dicit sic fieri divisio / Accipias thema gelidum et quidem dividas tres partes vel duas sive quatuor et inferas ex qualibet illarum quod vides hic secundum formalem sive apparentem talibus rithmis concorditer deductis Exemplum in themate meo In capite eius corona In isto themate sunt tria vocabula prima scilicet caput eius / corona / Nam caput significat altiorem et eminentiorem partem hominis quod denotat et significat possidentem signatum specificatum et demonstratum Corona significat signum honoris regalis vel triumphi vel signum leticie vel ornatum insigne excellentie / Ista igitur que sic importantur per istos terminos sunt dicta constata et illata sed insistenda exceptis Sed quia isti non tantum

possunt simul ad invicem concordari ut exceptis fiant rithmi ideo expedit therie aliorum equivalentes qui reducta valeant ad concordiam rithmorum et fiat sic pro eminentia capitis et honore regali summamus insignitate vel sublimitate et pro possessione quam importat hic eius summamus proprietate que hiis concordat immo possessione et per honore que significat corona summatur insignitas et hec tria contata illorum trium terminorum in themate positorum que ad invicem sunt concordat Nam hiis concordant sublimitas et proprietas insignitas / huius adiunge aliquos terminos correspondentes ad positum facientes ut rithmos perfectos possis componere Et tunc dicet sic In quibus quidem verbis tria nobis describuntur Et melius sic Ex quibus quidem verbis tria nobis insinuuntur vel importata per tres terminos que quotata sunt simul prout sub eisdem verbis tunc coniungantur alia ad complementum versuum et fiant rithmi tunc dicatur sic In quibus quidem verbis tria nobis describuntur

Primo Alta sublimitas perfecte eminencie | capitis
Secundo Rata proprietas iuste possidentis | eius
Tertio Grata insignitas de preferentis | corona

Iste tres divisionis sic correspondent membro sic quasi quam ideo expedit quod quelibet probetur Et hic est quod predicatores adiungunt quando dicunt primum probatur / secundum probatur / tertium probatur et ceteris probatur igitur prima quia patet quod caput humanum minus distat a celo quam alia pars corporis Et ideo dicitur eminentius et sublimius / Secunda quia per hoc quod ponitur capitis dicto notatur possessionem et proprietatem rei possidentis sive persone possidentis / Ideo infertur proprietas possidentis / Tertia quia patet corona quecumque similiter deo in patria beatificetur coronatur dicuntur igitur iste probationes in rithmis sic

Primum probatur — Dignior distantia a supremo ethere que significatur in li capite
Secundum probatur — Aequior iustitia possessionis sedere que notatur in li eius
Tertium probatur — Uerior letitia compressionis inmine que notatur in li corona

Et ista est forma probandi divisionem modus autem procedendi post divisionem est explicatus in exemplari dato in capitulo

de introductione per divisionem potius
procede de una illarum partium ita inci-
dendo vel distinguendo per figuram
vel dilatando iuxta modos traditos vel
de introductione sylogistica. // Nota de modo quo
quotata dicuntur seu cognoscuntur quod ex uno
sequitur aliud. illud quod sequitur ex alio
dicitur quotatum illius a quo sequitur sicut
arguendo ab inferiori ad suum superius est
bona quia illud quod sequitur dicitur quotatum antecedentis.
Item nota quod partes posite in originali
dicuntur quotata illius cui partes resti-
tui possunt. Et hec de 2o casu principali

De tertio principali casu huius partis tractatus in quo tractatur de distinctione

Sequitur tertium casum quod est de distin-
ctione ad cuius notitiam est sciendum quod
presupposita diffinitione de qua supra est
data in de distinctione in prima parte tractatus
per dictionem facta si volueris de uno
membro procedere potius sub illo unam
formare distinctionem vel dilatare ser-
monem. Et quod dico de uno membro
potius de omnibus facere si volueris. Exemplum
in dictione predicta facta de isto themate
In capite eius corona. Debes igitur sic
dicere obmissis duabus et aliis partibus
dictionis predictam de prima brevem et
succinctam secundum processum. Dicebam primo
quod in [illegible] per assumptum intelligebatur
alta sublimitas potestatis eminentialis quod
probat bene et distancia a supremo [illegible]
que distancia assignatur a capite dicitur
vocabatur in themate in capite. Sed que est
nomen [illegible] beata virgo maria velut
telo prima et propinqua deo potest considerari
ut triplex caput vel triplicatum

Primo caput virtuosum imitanda sol-
licitudine. Nam ipsa est nobis quasi du-
ctrix capitanea vel ut caput p-
recedens quod debemus imitari. Ideo de ipsa
exponitur illud Cant. 7o: Caput tuum
sicut carmelus.

Secundo caput deliciosum admiranda
pulcritudine. Nam tanta speciositas
est in capite isto quod multo est admiranda
[illegible] pulcritudine [illegible]
[illegible] in sessione [illegible] virginis [illegible]
visu, auditu, odoratu, gustatu et nichil
aliud videbitur quam quandam armoniam
et decorem [illegible] moralitatem
et virtutem. Ideo de ipsa dicitur: Coma
capitis sicut purpura regis Cant. 7o.

Tertio caput preciosum prosequenda
[illegible]. Nam velut caput coronis [illegible]
militantis et triumphantis considerata
ut preciosa et gloriosa locum nunc altius
tenet supra omnes ordines angelorum
Et ideo dicitur virgo beata caput ut aurum
optimum. Cant. 5o. Et hoc caput virginis
dicitur optimum quia optime virginitatis
optime maternitatis splendore et superne
felicitatis quam nobis ipsa promittit. qui
sine fine cum illo vivit et regnat qui
in trinitate personarum trinus et unus tri-
umphat per omnia secula seculorum. Amen

Explicit ars predicandi edita a Reverendo magistro alphonso dalprato ordinis fratrum minorum provincie sancti Iacobi

Incipit prologus super nova artem sermocinandi et collationes faciendi Reverendi magistri Thome de tundeto ordinis fratrum heremitarum

Venerabilibus ac reverendis do-
minis suis precipuis dominis Iu-
liano [illegible] et [illegible] doctoribus dominis
Francisco [illegible] domino Ludovico de
Angelis legum scolaribus [illegible] et
martino [illegible] auctoritate
[illegible] et [illegible] lectoris
ordinis heremitarum sancti
Augustini. // Frater thomas de tundeto or-
dinis eiusdem sacre theologie magister
indignus semper ad dei laudem et ad
promptitudinem sermocinandi [illegible] ferventi de-
siderio anhelat gloria [illegible]
tamquam [illegible] in mortali seculo adipisci decrevis-
tis me fiducialiter postulari ut aliquas
de arte sermocinandi regulas sub certo or-
dine apponere non negligerem. Ego autem
[illegible] petitionibus cupiens
satisfacere iuxta parvitatem mei ingenii
deo auxiliante opusculum ad finem
usque perduxi cum cerebri tamquam clarissimo
[illegible] aliquando sermo-
[illegible] rithmos [illegible]
[illegible] sunt expediens ad applicandum [illegible]
arte nostre claritate [illegible] cursus

devoto compassionis quicumque / cum compilla / Etiam de
sermonibus et collationibus aliquis prime
factus fuerit operis prout deus concesserit appli
care conatus sum de sanguineis librum
cum septem capitulis non sine causa sub tali
ordine situata. In quibus si quid minus
bene vel etiam male dictum fuerit ordinatum
vel necessarium ignorantie procul dubio attribuatur.
Si vero in predictis capitulis aliquid dignum
laude est inventum deo a quo omne bonum
procedit reddantur gratie debite actiones
ad cuius dei laudem et honorem ad presens
verum iam aliud preambulum primus opusculum sic
incipit.

Primum capitulum de divisione huius tractatus

Ars sermocinandi ac collationes fa
ciendi dividitur in septem partes. Quarum
prima consistit circa thematis divisionem
secunda circa divisionis subdivisionem / tertia circa
partium probationem / Quarta circa pluralitatem
et multiplicationem / Quinta circa sermonis or
dinationem / Sexta circa thematis intro
ductionem / Septima circa rigmorum formationem

Sequitur prima pars huius tractatus que versatur circa thematis divisionem

Quantum ad primum notandum quod thema di
vidatur potest seu debet considerari hoc modo
Et primo ut eundem ita quod circa
thema formabuntur facile rigmorum quan
tumque ipsum thema in partes multiplicatur
dividatur ut cum hic exemplo Mathei vi ubi
est thesaurus tuus ibi et cor tuum. In
quibus verbis duo principalia ponuntur vi
dentur scilicet thesaurus et cor. Circa
primum quadruplex thesaurus deside
ranti diligenter occurrit. Primo thesaurus
superior et comprehensivus

Primo thesaurus superior et comprehensivus
2o thesaurus inferior et desiderandus
3o thesaurus interior et custodiendus
4to thesaurus exterior et abiciendus

Item circa thema predictum potest dividi propter
rememorationem quod dictio adiuncta quantum ad
illud nomen cor ut sic dicatur cor hominis
procul dubio situatur vel collocatur ubi dili
git ut cum rebus exterioribus

Circa ubi | diligit / vivit / appetit / desiderat | ut in rebus exterioribus / ut in rebus interioribus / rebus superioribus / rebus inferioribus

Secundo potest considerari thema prout dividitur
in partes quarum quelibet est perfecta latini
tas / perfecta vero latinitas est illa que
constat ex supposito et apposito compli
cate vel explicite / implicite dico pro
tanto quia ista latinitas petrus currit
videtur esse imperfecta propter carentiam
ex eo quod non habet appositum / tamen si in predicta
latinitate hoc verbum currit mutetur in hoc
verbum sum es fui et in perfecto quiescit vi
detur utique perfecta latinitas erit et
habebit partes sibi debite convenientes
ut petrus est currens / Thema quo de
quo est sermo potest esse istud / Cum ieiu
natis nolite fieri sicut hypocrite tristes
exterminant enim facies suas Mathei vi o
Huiusmodi thema potest dividi in duas
partes quarum quelibet erit prima latinitas
prima erit ista / Cum ieiunatis nolite
fieri sicut etc. et hec erit perfecta expli
cite / Secunda erit ista / Exterminant enim
facies suas et hec est perfecta implicite
In verbis huiusmodi thematis duo diligenter
considerari occurrunt scilicet

Primo pastorum abscondita que debent
reprimari
2o malignorum fraudulentia que debet
cruciari
Primum ibi Cum ieiunatis nolite fieri sicut
hypocrite tristes
Secundum ibi exterminant enim facies suas

Tertio potest considerari thema prout dividitur
in partes duas quarum aliqua est per
fecta latinitas aliqua vero non ut in
hoc exemplo patet Vidi alterum angelum
ascendentem ab ortu solis Apocalipsis vii
Huius thema continet duas partes quarum
prima est perfecta latinitas videlicet vidi
alterum angelum ad scilicet superius datum
videlicet implicite. Ita intelligitur ego vidi
alterum angelum / Secunda vero est imperfecta
latinitas propter carentiam partium que
sit non sunt partes que multis constituant
latinitatem perfectam ut hic Ascendentem
ab ortu solis. In verbis huius
thematis duo possunt considerari videlicet
aspectus delectabilis multipliciter gloriosus
processus admirabilis multipliciter luminosus

Primum est ibi vidi alium angelum
Secundum est ibi ascendentem ab ortu solis

Quarto potest dividi seu considerari thema prout dividitur in partes quarum nulla est perfecta latinitas quamlibet quelibet pars thematis sit sumpta posset esse pars vna ex pluribus orationibus perfecte tamen nulla per se complectitur omnes partes perfecte latinitatis ut in hoc exemplo patet vidi alium angelum hoc thema continet tres partes quarum prima dicta vidi 2a ista alium tercia ista angelum Sed eorum est nulla illarum per se sumpta est perfecta latinitas quamquam simul sint partes perfecte orationis seu perfecte latinitatis

In verbis huius thematis tria nobis breviter considerantur seu considerari possunt

Clara limpiditas rome cognitionis
Recta sinceritas bone conditionis
Alta sublimitas racione perfectionis

Primum patet ibi vidi 2m ibi alterum tercium ibi angelum

Quinto et ultimo potest considerari thema prout facta divisione penali exceptis sumitur una particula vel una dictio seu unum nomen et illa particula vel dictio seu nomen dividitur in literas ex quibus componitur quas debent formari vicini ad partem sermocinantis et 2m convenientes proprietates ut in hoc exemplo vidi alterum angelum facta divisione huius thematis eo modo quo supra assumitur vel accipiebatur ex hoc themate hoc nomen angelus quo accepto videndum est ex quibus literis constat seu componitur Constat enim ex septem literis ut experiencia docet ut ex a. n. g. e. l. u. s. 2m quas possunt vicini ad commendacionem huius angeli formari modo sequenti ita

per a	denotatur quod angelus	adheret stabiliter
per n		amat veraciter
per g		gaudet ubique feliciter
per e		elevat animam digne
per l		laudat cetum divinum
per u		veritatem conspiciat
per s		sanctitatem diligit

Ex omnibus istis patet qualiter hoc nomen angelus dividitur per literas et 2m qualitatem formantur vicini sibi aliqualiter correspondentes Item ad clariorem notitiam huius dicti sine huius sermonis modi quo thema dividendum dividitur potest ponere exemplum de hoc nomine petrus et de hoc nomine Johannes sub hac auctoritate Petrus et Johannes ascendebant in templum Actuum 3o

In quibus verbis tria sunt breviter consideranda videlicet

Cognitione limpida que intellectum radiat
Dilectione intima que defectum eradicat
Devocione optima que profectum multiplicat

Primum patet ibi petrus
Secundum patet ibi Johannes
Tercium patet ibi ascendebant in templum

Probato primo membro huius divisionis quod quidem sequitur de arte sermocinandi ad declarationem ampliationem et commendationem nominis petri notandum est quod hoc nomen petrus constat ex quinque literis videlicet p. e. t. r. u. s.

per p denotatur penalitas [illegible] delinquentibus
per e denotatur equalitas exhibenda pro [illegible]
per t denotatur tranquillitas exhibenda indigentibus
per r denotatur rigiditas ostendenda negligentibus
per u denotatur humilitas [illegible] in operibus
per s denotatur sinceritas [illegible] in sermonibus

Item probato 2o membro prefate divisionis ad ampliorem commendationem nominis Johannis notandum est quod Johannes componitur ex septem literis videlicet ex J. o. h. a. n. n. e. s.

per J denotatur quod Johannes sit iustus in operando
per o denotatur quod Johannes sit honestus [illegible]
per h denotatur quod Johannes sit amicus de [illegible]
per n denotatur quod Johannes sit [illegible]
per n denotatur quod Johannes sit [illegible]
per e denotatur quod Johannes sit electus ex [illegible] [illegible]
per s denotatur quod Johannes sit sincerus reverenter

Hic notande sunt due regule. Prima est
quod si non ponitur pro littera aut litteris
vel pluribus alicuius nominis nominati et hec
racione sive imposicionis et per quas non expe-
ditur circa aliquos viciorum [?]. Et ideo hic
tantum nota specificacionis est.

Secunda regula est ista quod consideracione alicuius
nominis per litteras seu litteras debemus dili-
genter aspicere quid per primam litteram potest
notari. Et tunc videndum est si prima littera
potest esse initium nominis alicuius virtutis
excellencie officii vel status laudis glorie
artis facultatis commendacionis seu cuiuscumque
generis bonitatis [?]

Videndum est eciam si prima littera potest esse initium
alicuius nominis vicii peccati defectus erroris
iniquitatis pene culpe vituperii verecundie
vilitatis imperfeccionis et talibus [?]
nomen vicii et imperfeccionis que sunt nomina
contraria. Et sicut dicitur de prima littera sic de qualibet
aliarum conformiter est dicendum

Omnibus visis sermonem sibi debet assume-
re [?] prout necessitas persuadet. Verbi gracia
prima littera istius nominis petrus est p.
Et certum est quod per p iniciantur hec nomina pastor [?]
penalitas pietas potencia puritas
Ex quibus omnibus istis vel ex uno quoque
istorum in arte sermocinandi posset petrus
aliqualiter commendari ut supra est declaratum
evidenter

Viso quibus modis thema debeat considerari
aliquid dividatur [?] videndum est nunc qualiter sunt
consideranda partes thematis dico actualiter
thema dividere volumus. De quo ad presens
sex possunt regule assignari

Prima regula est hec partes thematis possunt
considerari secundum ~~[?]~~ quod verba
sonant. Secunda regula partes thematis
possunt considerari secundum earum exposicionem

Tercia regula partes thematis possunt considerari
secundum earum causam

Quarta regula partes thematis possunt
considerari secundum earum effectum

Quinta regula partes thematis possunt
considerari secundum earum dignitatem

Sexta regula quod partes thematis possunt
considerari secundum earum dignitatem [?]

Dixi primo in prima regula quod partes
thematis possunt considerari secundum quod verba sonant
ut in hoc exemplo hora est iam nos de
sompno surgere ad Romanos xiii secundum quod
verba sonant in predicto themate duo
possunt notari videlicet

Propinquitas temporis in motu successionis
Velocitas hominis in actu commocionis

Primum ibi cum dicitur hora est iam
Secundum ibi nos de sompno surgere

Exemplum [?] est per partem primam non deno-
tatur secundum quod verba sonant nisi quedam
propinquitas in motu successionis temporis
et per partem secundam non denotatur nisi
quedam velocitas in actu commocionis
hominis

Dixi in secunda regula quod partes thematis
possunt considerari secundum earum exposicionem. Sed
quia thema communiter sumitur de sacra
scriptura ideo in ista regula notandum
est quod sacra scriptura quatuor modis
exponitur. Primo exponitur hystorice
hystoria enim est narracio rei geste
ab hystorion quod est videre vel cognoscere
quia apud veteres nemo scribebat hy-
storiam nisi qui interfuisset

Secundo modo exponitur sacra scriptura alle-
gorice. Allegoria dicitur quando per unum factum
indicatur aliud factum secundum quod est cre-
dendum. Isto respectu non differunt a pre-
dicto respectu quod consonant verba. Sed
ideo hic repetitur ut sit perfecta doctrina
quot modis exponatur in sacra scri-
ptura. Et dicitur ab allos [?] quod est alienus et
gore [?] quod est dicere quasi aliud dicere

Tercio modo exponitur sacra scriptura ana-
gogice et iste modus anagogicus dicitur
ab ana quod est sursum et goge quod
est ductio quasi sursum ductio et est
cum per unum factum datur intelligi illud quod
desiderandum est scilicet eterna felicitas beatorum

Quarto exponitur sacra scriptura tropologice
dicitur enim tropologia a tropos quod est conversio
et logos sermo quasi sermo conversivus sive sermo
conversus [?] ad instruccionem animarum et bonorum
operum vel morum et est cum per unum factum
datur intelligi aliud quod faciendum est

Hystoria docet factum. Tropologia faciendum
Allegoria intelligendum et credendum. Ana-
gogia appetendum. Unde hystorice Jerusalem
est nomen civitatis terrene. Allegorice Jerusalem
est typus fidelis anime que pacem habet consciencie [?]
Anagogice typum gerit contemplantis ecclesie [?]
in qua pax est ab omnibus [?] [illegible]
[illegible] Tropologice Jerusalem indicat quod animam
esse debere templum cultui nominis dei [?]
in Jerusalem templum ad dei cultum fuit edifi-
catum. Iuxta quadruplicem modum exponendi

sacram scripturam | sicut auctoritas affirmat
Ierusalem que edificatur ut civitas psalmo 121°
In quibus verbis hystorialiter sumptis duo
sub brevitate considero
lapidum angularium artis compactura
hominum amicorum pacis structura
Primum ibi Ierusalem que edificatur
Secundum ibi ut civitas

Item in eisdem verbis allegorice sumptis
duo sub brevitate considero videlicet
perpetuam tranquillitatem anime racionalis
benignam incorruptibilitatem ecclesie universalis
Primum ibi Ierusalem que edificatur
Secundum ibi ut civitas

Item in eisdem verbis tropologice
seu spiritualiter et moraliter sumptis duo
attendi possunt videlicet
Respirate scripturam in qua deus colitur
pya cum religione
Respirate figuram in qua alitus agitur
recta cum extenuacione
Primum ibi Ierusalem que edificatur
Secundum ibi ut civitas

Item in eisdem verbis anagogice sumptis
duo diligenter considerantibus occurrunt videlicet
Regionis altus et amenus paradisus templa
bus
Tabernaculis sanctis et divinis lucas superstes
bus
Primum ibi Ierusalem que edificatur
Secundum ibi ut civitas

Dixi in tercia regula quod partes thematis
possunt considerari per quatuor causam
Et quia causarum rerum naturalium sunt quatuor
scilicet causa materialis formalis efficiens
et finalis Ideo per quamlibet causam partes
thematis possunt considerari ut in hoc exemplo
homo cum in honore esset non intellexit
psalmo In quibus verbis considerata causa
materiali ipsius hominis tria sub brevitate
considero videlicet

Condicionis vilitatem | de limo creatur
Dotacionis dignitatem | dona de alto ponitur
Cognicionis tarditatem | de celo pellitur

Primum ibi homo
Secundum ibi cum in honore esset
Tercium ibi non intellexit

Item in eisdem verbis considerata causa formali
ipsius hominis tria sunt sub
brevitate consideranda
Mediam perfeccionem | existencie
Optimam donacionem | sive innocencie
Vanam cogitacionem | ignorancie

Primum ibi homo
Secundum ibi cum in honore esset
Tercium ibi non intellexit

Est enim homo secundum perfeccionem anime
racionalis in quadam medietate posita
supra se habens deum et angelum infra
se autem que creata sunt certa ista
sunt ut Augustinus libro de gratia novi
testamenti capitulo 20

Item in eisdem verbis considerata causa
efficiente ipsius hominis tria possunt
considerari sub brevitate videlicet
Effectus nove pietatis | producens de loco
Profectus magne dignitatis | et | prefectus sublimatur
Defectus enorme caritatis | delinquens castigatur

Primum ibi homo
Secundum ibi cum in honore esset
Tercium ibi non intellexit

Item in presentibus verbis considerata causa
finali ipsius hominis tria possunt notari scilicet
Perfecta claritas speculi celestialis
que est nostra premiacio
Electa nobilitas seculi primordialis
que est nostra sublimacio
Infecta obscuritas oculi racionalis que
est nature demacio
Primum ibi homo
Secundum ibi cum in honore esset
Tercium ibi non intellexit

Nam homo sit creatus ad istum finem ut sequatur perfectam eternitatem et visionem dei que est vita perpetua et hec de tertia regula

Dixi in quarta regula quod partes thematis possunt considerari secundum earum effectus. Sed quia effectus potest esse duplex scilicet bonus et malus ideo de eis dicam de utroque sub hac auctoritate que habetur Math. vi. Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes exterminant enim facies suas. In quibus verbis duo diligenter considerari debemus. scilicet perfectorum abstinentia

perfectorum abstinentia } multiplex { fructuosa
malignorum fraudulentia } multiplex { viciosa

primum ibi Cum ieiunatis etc.

Secundum ibi exterminant etc.

In prima enim dictione ieiunium consideratur secundum suum effectum et quia effectus ieiunii est multiplex pro tanto dicitur in plurali. Propter quod perfectorum notatur abstinentia multiplex fructuosa. Nam per corporale ieiunium deus vicia comprimit virtutes largitur et premia. Ecce multiplex effectus et est fructus.

Item quia multos viciosos ypocrite perdunt pro tanto dicitur quod in secunda parte verborum positorum notatur malignorum fraudulentia multiplex viciosa. Nam ypocrita deum offendit proximum decipit et seipsum finaliter ledit. Patet ergo quod partes predicte thematis considerantur secundum eorum effectum quod erat probandum

Dixi in quinta regula quod partes thematis possunt considerari secundum earum dignitatem. Et tunc notandum est quod per dignitatem intelligere virtutem excellentiam essentiam statum honorem dignitatem laudem gloriam auctoritatem facultatem commendationem et quodcumque aliud verbum bonitatis huius ut in hoc exemplo Exijt edictum a cesare augusto ut describeretur universus orbis Luce 2o capitulo. In quibus verbis secundum earum dignitatem acceptam tria notantur videlicet

primum ibi Exijt edictum. Secundum ibi a cesare augusto. Tertium ibi ut describeretur universus orbis. Et dicitur ibi per aliud ordinare et ad significandum omne sue

Transcendentem potentiam } imperandi
Excellentem maiestatem } perfectus { ordinandi
prudentem voluntatem } numerandi

potestatem admirandam } imperandi
maiestatem venerandam } perfectus { temperandi
bonitatem commendandam } numerandi

Clarum est igitur quod partes thematis in hac dictione considerantur secundum earum dignitatem ut dicebatur

Dixi autem in sexta regula et ultima quod partes thematis possunt considerari secundum earum indignitatem. Et tunc notandum est quod per indignitatem intelligere peccatum defectum enormitatem culpam penam vituperium verecundiam ignobilitatem vilitatem imperfectionem et defectus omnium viciorum seu imperfectionis habitibus ut in hoc exemplo proiectus est ille draco ille serpens magnus antiquus qui vocatur sathanas qui seducit universum orbem Apoca. 12.

In quibus verbis secundum earum dignitatem accepta tria diligenter considerari convenit videlicet

Terribilis precipitatio que dicitur ex superbia
Horribilis denotatio que formatur ex malicia
Odibilis exitatio que fundatur in astucia

primum ibi proiectus est.

Secundum ibi draco ille serpens antiquus qui vocatur sathanas

Tertium ibi qui seducit universum orbem.

Patet ergo quod sententia sit de regulis predictis. Quibus iam visis et cetera que huic capitulo finaliter est notandum quod divisio non debet esse ad minus bimembris. Bimembris vero est pulcrior. Trimembris est pulcerrima. Multiplicacio vero nimia in membris divisionis non est aliquo modo procedendum quamvis in sermonibus ad maiorem membrorum numerum ut in sermonibus prout sit frequentissime reperitur.

Item notandum quod partes thematis nunquam debent formaliter divisionem intrare seu in vicinis collocari formaliter sed concreto inveniuntur in abstracto. Verbi gratia non bene dividitur ista auctoritas Homo cum in honore esset non intellexit sic dividendo sed in istis verbis tria breviter considero. Nam primo considero hominem et eius humanitatem secundo considero honorem et eius sublimitatem tertio considero intellectum et eius absconditatem

Primum ibi cum dicitur homo
Secundum ibi ad dr ad honore esset
Tercium ibi ad dr Ro intellexit
Prima ptes thematis ingrediunt foraz
rumore tam ?cto qm d abstracto
Nam homo e concretum humanitatis ab
stractum ut pz in logyca ocham
Sed circa semper ptes thematis co
sidande sunt zm aliqua istarum re
gularum supius positarum et reperiri
debet vocabula ?decencia scdm qd
in multis exemplis iam extitit
declaratum Est enim aduertendum qd quo
concretum et abstractum sunt noia gsle
puam hicia zm vocem sz nō gsiliter
terminant sicut pz in istis nominibus
Iustus iusticia fortis fortitudo anim
alitas homo humanitas et consimilibus
que a simili hnd uel sillaba incipiunt
sz non terminant in consimilez Et semp
uel frequenter abstractum het plures sillabas
qm concretum ut pz in exemplis pdictis et
frequenter concretum e ad iconmd et abstractum
est scdm ut dicit venerabilis ocham
in sua logica tali vº pte prima

Sequitur secunda pars huius tractatus que versatur circa diuisionis subdiuisionem

Hic est aduertendum qd subdiuisio
pt d infinitum multiplicari
sed non est expediens quod longius
subdiuisionem processus est dotilis et in
anis et de omnibus modis rescitari
primum zci nota est aduertendum qd sub
diuisio pt quatuor modis formari
Primo zm illud qd in tota uno me
bro seu termino diuisionis alicuius the
matis gtinetur ut in hoc exemplo pe
trus et Iohannes ascendebant ubi
supra In quibus verbis ut dicebatur
sub breuitate considero saluatoris
Cognitionem limpidam qr intellectus radiat
Sublicationem [illegible] que desictum erudiat
Deuotionem optimam que pfectum multiplicat
Primum ibi cum dr petrus idz cognoscens
Secundum ibi ubi dr Iohannes in quo e gra
Tercium cum dr ascendebant in templum
Modo si volo subdiuidere primum membrum
huius diuisionis et idem possum dicere d alijs

membris et alijs ~~membris~~ terminis pre
dicionis qz pnt multiplr subdiuidi ri
qz est esset sermo nimis longus et ppt
pluritatem materie et io ut pluimum
sufficit subdiuisio et processus unius
membri tm huius diuisionis et io zm
illud qd in toto membro seu termino pº
gtinetur sic dicam Reperio qd cognitio
limpida

Radiat:
- intellectum gramaticorum
- intellectum dyalecticorum
- intellectum rethoricorum
- intellectum philozophorum
- intellectum astrologorum
- intellectum theologorum

Item quia petrus fuit theologus de
eodem membro [illegible] aliam formam sub
diuisionis [illegible] Reperio qd cognitio limpida
petri intellectum quadrupliciter radiauit

primo / secundo / tercio / quarto — docuit:
- Xpi diuinitatem
- Xpi humanitatem
- officia celestia
- ministeria ecclesiarum
- [illegible]

Secundo pt formari subdiuisio scdm illud
qd in pte unius membri seu termini di
uisionis alicuius thematis co
tinetur ut in exemplo supius posito
Capiam igitur ultimam ptem termini s
istam Intellectus radiat et scdm modum
pretactum modum Reperio qd intellectus
humanus siue hominis quadrupliciter radiatur

primo / secundo / tercio / quarto — radiatur:
- ex reuelatione domini
- ex illustratione angeli
- ex documento hominis
- ex experimento temporum

Et sic est tantum una particula illius me
bri ut manifeste apparet
Tercio mo pt formari subdiuisio scdm
illud quod gtinetur in tota linea omnium membri
alicuius thematis in partes diuisum
ut in hoc exemplo Petrus in porta domus
dni et pdica ibi Ieremie vº talem
Ecce via conpete possunt multis aplis do
ctori ac cuilibet pdicatori In quibus verbis
tria pordinem ?pd'ra videntur videlicet

Primo propter virtutis firmitatem robur
Secundo ob loci aequitatem communiorem studentis
Tercio propter actus necessitatem utiliorem

Primum ibi Ista
Secundum ibi de porta domus domini
Tercium ibi et predicabis ibi

Ista sit divisio huius thematis et ut melius de subdivisione tractare possimus unde quantum ad primum membrum accipienda est illa pars scilicet Ista et subdividenda propter hunc modum quemlibet apostolum doctorem ut predicator stare debet videlicet

In prelio temptacionis
In oratorio devotionis
In tempore disputationis
In verbo erudicionis

Item ad clariorem noticiam huius rei secunda pars litere thematis est subdividenda que est hec In porta domus domini dicam ergo sit porta domus domini

est porta
- dignissima — nobilitatis presidentis
- altissima — sine — aspiritatis ascendentis
- strictissima — malignitatis prohibentis

presidens est deus
ascendens est homo
prohibens est dyabolus

Item subdividi potest tercia pars litere thematis que sunt ibi predica ibi propter hunc modum apostolum quilibet ac etiam doctor in ecclesia dei

predicavit
- veraciter — quantum — verbum
- dotaliter — — sensum
- efficaciter — ad — modum
- exemplariter — — effectum

Quarto et ultimo modo potest formari subdivisio secundum illud quod continetur in parte litere unius membri alicuius thematis in partes divisum ita quod sub hoc quarto modo accipienda est litera et non virtus litere correspondens ut in hoc exemplo Lucae vicesimo (?) nolite fieri tristes sicut ypocrite In quibus ubi divisio eo modo quo supra circa primam partem litere formabo subdivisionem Beatus et fidelis

Epistola in hoc sacro et devoto tempore tribus modis ieiunare tenemur

primo ad abstinenciam — voracitate
secundo ad innocenciam — exclusa — duplicitate
tercio ad diligentiam — stupiditate

Patet ergo quod de subdivisionibus est dictum sufficienter tamen pro regula notare debetis quod in subdivisionibus imitari potest tam in termino quantum ad nomina et modus in modo ac eadem tempora et in tempore quantum ad verba Exemplum primi dicam cum in divisione illius thematis Petrus et Johannes ascendebat in templum quod considerabam cognicionem limpidam que intellectum radiat et etiam est quod cognitione est actus casus In subdivisione vero dixi Petrus quod cognicio limpida radiat intellectum gravatum et eo modo cognicio est nomen tamen Exemplum secundi ut in isto themate patet Evangelium ieiunatis hic ieiunatis est modi indicativi Et in subdivisione dixi quod quilibet fidelis Christianus tenetur ieiunare ubi videtur quod hic ieiunare est modi infinitivi Exemplum tercii in isto themate Ista de porta domus et et predica ibi hic predica est presentis temporis Et in subdivisione dixi predicavit quod est preteriti temporis perfecti patet ergo quod tenendum sit de toto presenti capitulo seu de secunda particula tractatus

Sequitur tercia pars huius tractatus que versatur circa particularem probationem

Probationis rei noticia est secundum quod partes sermonis sive ante introductionem thematis sive post possunt quinque modis probari primo per auctoritatem secundo per figuram tercio per rationem quarto per exemplum quinto et ultimo per hystoriam

Dico ergo primo quod partes thematis probari possunt per auctoritatem unam vel plures tamen quod videtur esse expediens Et nota ante clausulam probatio fiat cum thematis introductionem in secunda parte huius tractatus Sed introductione et divisio thematis antequam procedatur ulterius ad probationem primi membri seu prime partis inveniri debet una auctoritas similis prime particule thematis et eodem incipiens si fieri possit ut dicit glosa

Cepit lauare pedes discipulorum et
extergere lintheo quo erat precinctus
In quibus verbis iam laudabiliter introdu
citur Saluator noster dominus ihesus christus ho
dierno die

Puritate peruia tersus mundat scelus viciorum
Pietate inscrutabilis purgat vestes amorum
Sanctitate decorata ornat mentes viatorum

Primum patet ibi cum dicitur cepit lauare
Secundum patet ibi cum sequitur pedes discipulorum
Tercium patet ibi cum concluditur et extergere linteo etc.

Patet ergo cum in themate sibi proposito christus salua
tor noster dominus ihesus christus hodierna die puritate
perornatus mundat scelus viciorum cum dicitur cepit
lauare procuratur concordancia attendat illud
quod scribitur hodie Iohannis xiii⁰ Misit aquam in peluim et cepit la
uare pedes etc. Et ista auctoritas similiter
primam particulam thematis que dicit cepit
lauare inducta vero est auctoritate ad probacionem
prime partis seu primi membri superposito
possumus Dequa quidem locione pulcherrime
loquitur beatus Augustinus in sermone hodierno
et dicit Ante diem festum pasce sciens
ihesus quia venit eius hora ut transeat ex
hoc mundo ad patrem cum dilexisset suos
qui erant in mundo in finem dilexit eos dis
cessurus enim ad assalis eo temporibus qui re
manebant cum mundo ne turbarentur admo
nitionem ut eam prouidentur donec specialiter
ostendit eis signum amoris ne eum pietate imo
rum relinquerent Primo enim dotauit eos ad
concordiam ut certa que est fidelium summa
victoria per quam dyabolus debellatur quibus
dotatis surrexit a cena et deposuit vestimenta
sua Et cum accepisset linteum precinxit se deinde
misit aquam in peluim dicitur et cepit la
uare pedes discipulorum et extergere linteo
quo erat precinctus Quam humilitatem cum petrus
vidisset exclamauit contra illa apostolorum
multitudine dicens Domine tu mihi lauas pedes
absit domine non fiat illud quia tu magister
et ego discipulus michi ego malus et tu
bonus nunquam tu pro auctore creatore michi
tu diues et ego pauper michi tu
dominus et ego seruus nunquam tu sapiens et ego
grossissimus vnus Rex quidem tu dauid filius
et ego iohannis vicinum piscatoris filius

Cur ergo domine tu vis lauare michi pedes
tu deus et ego homo tu creator et ego
vilis creatura tu pedes super thronos an
gelorum et ego miser constitutus sum
in terra Tu ergo lauas mihi pedes tu palmo
celum et terram concludis et ego sine te
tantum remigare ignoro Ergo tu ergo mihi
lauas pedes absit domine non lauabis
michi pedes in eternum Et dominus talem
deus ante piscatore semper genibus
flexis serena et iocunda facie in quam
desiderant angeli prospicere ait petro
Quod ego facio tu nescis modo scies
autem postea Iam tunc petro et ceteris
apostolis notum fuit cum eis dixit Si ego
dominus et magister laui pedes vestros et vos
debetis alterutrum lauare pedes exemplum
enim dedi vobis ut quemadmodum ego feci ita
et vos faciatis hec Augustinus

Huius misticalis domini pedum locionis
qua emundat scelus procul dubio viciorum
figura precessit in veteri testamento Exodi xxx⁰
vbi dicitur locutus est dominus moysi dicens facias
et labrum eneum cum basi sua Quod labrum lauatorium
in quo missa aqua lauabunt sacer
dotes manus suas et pedes accepturi
vestes sanctitatis Et vnde per moysen cum
loquitur est deus possumus intelligere
christum qui commendato patris hodierna die
sacrum lauacrum celebrare disposuit in quo
missa aqua primum sacerdotes legis ewangelice
videlicet sancti apostoli manus operacione et pedes
affectionum lauaret Hoc enim quod deus fecit
verba non persuadere videtur Iam dignum est
ut qui aliis precipit prius ipse faciat quia
preceptum alterius pro immaniae disponat Et ne
non sit ad sanctificari Quamuis vult facere
illud quod precipit primo ipse debet efficere quia
precipe Sed christus vere humilitatis virtute
quam suis precipit discipulis volebat perte
obseruari Ergo prius eandem virtutem voluit
efficere quam precipere quod patet ut superius
dixeram in hac misticali locione Qua
facta mansuetus magister suis discipulis ait
Scitis quid fecerim vobis Si ego dominus
et magister laui pedes vestros et vos debetis
alter alterius lauare pedes Exemplum enim
dedi vobis ut quemadmodum ego feci vobis
ita et vos faciatis Ad hanc humilitatis

virtutem domus in suos invitabat discipulos
quadmodum agit aquila dum super pullos
suos volitat ut suo exemplo volare addi
scant. Sicut enim scribitur in Cantico Moysi
iuxta principium: Sicut aquila provocans
ad volandum pullos suos et super eos
volitans. Verum excellentis huius humi
litatis doctrina qua sordes viciorum ex
piciens docet mundare, non solum discipuli
sunt assequuti verumeciam nonnulli postmodum
fideles qui Christi vestigiis stabiliter adheserunt.
Nam beatus Martinus ut eius gesta testantur
suum armigerum sepe discalciabat eiusque pedes
ex humilitate tergebat calciamenta. De beato
eciam Gregorio legitur quod sub quottidiano usu
duodecim pauperibus alimenta ministrans, eis
ministrari cum suis actionibus utpote eorum
pedibus aquam proprie manibus ad magna
humilitate porrigere satagebat. Sic enim
augentur virtutes et amorum vicia radicitus
extirpantur.
Prima pars divisionis thematis affirmat
quod dicat quod salvator meus dominus Ihesus Christus
hodierna die pietate promotus mundat
sordes viciorum que sunt divisionis primum
membrum. Finaliter notanda est hic una regula.
Vel semper in prima parte thematis et rithmi
qui formatur extra debet esse quedam concavitas
ita quod non de alia re loquatur pars thematis
et de alia rithmus extra formatus sed de eadem
et tunc liberum erit sermocinantibus procedere
in probacionibus ut rem suam contentam de
rithmo ex thematis parte formato obiciant.
In prima parte thematis iuxta premissa
dominus cepit lavare tractat de lavacione pur
gacione et mundacione et in rithmo ex ipsa
dicta parte formato dum dicitur quod dominus noster
Ihesus Christus pietate promotus emundat sordes
viciorum tractatur similiter de lavacione purga
cione et mundacione. Et patet quod in probacionibus
liberum est sermocinanti procedere ut rem partem
thematis ut rem rithmum extra formatum.
Et ista de tercia parte sufficiant ad presens.

Sequitur quarta pars huius tractatus que versatur circa prolixitatem et multiplicacionem

Ubi notandum est quod multiplicacio
in sermonibus potest fieri septem modis.
Primo per auctoritatum cumulacionem.
Secundo per divisionis subdivisionem. Tercio modo
per figurarum et auctoritatum subdivisionem.
Quarto modo per congruorum vocabulorum
oppositorum et commendacionem. Quinto modo
per rithmorum inposicionem. Sexto per
auditorum excitacionem. Septimo et
ultimo per exemplorum applicacionem.
Dixi primo ergo quod multiplicacio et di
latacio in sermonibus fieri consueverunt
per auctoritatum cumulacionem ubi gracia probandi
verum debitum quod continue subiicit thematis
hic magnus vocabitur in regno celorum
Mathei v°. In quibus verbis presul
beatissimus Augustinus nobis eviden
ter ostenditur
Ampliori premio seculi demonstratur
Digniori officio solemniter honoratur
Celsiori consorcio perhenniter sociatur
Primum ubi cum dicitur hic
Secundum ad sedem magnus vocabitur
Tercium dum concluditur in regno celorum
Pro concordia primi accedat illud quod
scribitur Mathei v°. Carnalis est hic enim
David et non hic est secundum amator.
Pro concordia secundi de eo dicam illud quod
scribitur Genesis x° quod ibat proficiens
ac crescens successive donec magnus
vehementer effectus est sicut michi sibi
dicitur magnus es tu et magnum
nomen tuum Ieremie x°.
Pro concordia tercii accedat illud quod scri
bitur Mathei v°: Ipse intrabit regnum
celorum. Dicebam primo quod in themate
sic assumpto presul beatissimus Augustinus
nobis evidenter ostenditur ampliori premio
seculi demonstratur ad primum. Hic at pulcre
est digito demonstrari et dicere: hic est ut
dicit Persius in prima satira, satira
vii, potest dici quod hic presul beatissimus
Augustinus venit in testimonium ut testimonium
perhiberet de lumine ut omnes crederent
per illum Iohannis primo. Postea si que
vatur de isto quis est hic et lauda
bimus eum Ecclesiastici xxxi°. Respondetur ve
ridice dicendo
Hic est instructor fulgidus theologie
Hic est doctor maximus quo dicti informatur
Hic est defensor validus hereticorum
Hic est gladius quo pravi effugantur (malleus)
Hic est protector omnium canonicorum(?) regularium

ria presentantur
Pro quibus omnibus dictum de ipso
illud quod scribitur Iob xxviii° profun
da fluminum scrutatus est et abscon
dita produxit in lucem / patet quod quo
prima pars thematis probata est per auctoritatem
tam...latione et diuisionis subdiuisione. Nam
subdiuisio est prima pars que dicit hic est
Omnis est quod ad maiorem multiplicationem queli
bet subdiuisionis potest probari per se et diuisio
et ab alia scilicet plato... ... et hoc
notum est / Et quia auctoritas Iob dicta
premissa spiritualiter loquitur de doctrina au
gustini sancti sic dicendum
In quibus verbis propheta describit preclarum
doctorem beatissimum Augustinum clara luce
prouidit
Indagatorem serotinum diuine tocius legis
ewangelicam declarauit
Disputatorem luminosum diuine ... et
hereticam plebem confutauit
Fuit diuiso sigure / et codex posset
diuidi auctoritas quelibet que inducitur
et ad hoc ostendit triplex modus multi
plicationis / prima pars diuisionis est
ubi profunda fluminum scrutatus est
Secunda pars est ibi abscondita produ
xit in lucem / beatus augustinus declarando
legem ewangelicam et confutando plebem
hereticam / De cuius doctrina luculenta lo
quens cassiodorus in prologo super
psalterium sic inquit ut dicunt alii ...
est de ... augustinum aliquid ... ...
quasi herculis clauam demam tollere
Est enim haec omni egregius ingenio
et quod qui voluntate ... est cassio
dorus disputator ... quippe ta
cui fons purissimus nulla fece pol
luitur / sed integritate fidei perseuerans
nescit hereticis locum dare / ... se
possint aliqua colluctatione defendere
totus catholicus totus orthodoxus
inuenitur in ecclesia dei suauissimo ni
tore resplendens superni luminis clari
tate radiatur hec ille / Sed proth dolor diuine
...mendi de quibus quidam huius temporis
ecclesie prelatis qui nescientes legem
dei in tenebris ambulant et ociantes

ducunt et pitter ad fornicam dila
buntur de quibus apostolus ait ad Corinthios
ubi sapiens ubi scriba ubi conquestor
huius seculi etc. Item potest predictum
per illud quod idem apostolus ad Romanos
2° ca° ait dicentes se esse sapientes
stulti facti sunt scilicet prelati huius seculi
temporis qui quasi postpositis ewan
gelijs et propheticis ceterisque diuinae
scripture libris student comessationibus
et ebrietatibus sequentes animo repre
hensibiles libros gentilium et etiam
doctas poetarum fallacias teste beato
Ieronimo ad damasum papam de filio pro
digo ut habetur in canone 3° distinctione
ubi sic sacerdotes dei omissis ewange
lijs et prophetis videntur comedias
legere amatoria bucolicorum ... ...
... cantare tenere virgilium et illud
quod ... est causa ... ...
in se facere voluntatis Fuit ... ...
et oppositorum vituperatio in quarto mul
tiplicationis modo / Sed non sic reuerendi
diuinum et preuenit beatus reprehendendus Augustinus
qui ymo testatur de beatus qui in lege
domini meditabatur die ac nocte scribi
per primo / quem sequi et imitari deinde
si ab ipso cupimus esse beati / Unde ...
... ... campanie in epistola
ad Augustinum sic dicebat Beatus qui te au
diunt pater augustissime sancte et qui a
tua amicitia decorantur / beatus qui
te audit et intelligit in lege cuius vo
catus in doctrina tua meditatur die
ac nocte / O luculentissime sancte
fidei edificator et omnis sapientum ma
gnificus in omni lingua omnes ser
mones fidei in omnibus ... ...
sapientia quam sponte sapere sine sudore
impleuit ille ... omni artifex qui
est splendor lucis eterne et speculum
sine macula dei maiestatis ymago
ipse est enim qui pensa frangere sum
ditatem tuam / Et causa per eum datus est
tibi sensus sponte sapiere et doctrina
disciplinae hec ille / Ex omnibus reue
rendi patres et domini que in prima diuisionis
particula dicta sunt manifeste colli
gitur quod presul beatissimus Augustinus
legem rite declarauit sacra promulgando
luce clarius ... ... palando
ouiente gratis ... mare respondentes
ndes

Fidem mire roboravit errores confutando
Hec mirum cum sit doctor sublimis Augustinus
ut eius gesta testantur sunt

Expugnator vigorosus turbe garulorum
Disputator gloriosus pellens umbras dubiorum
Defensator valorosus veritatis secta malignorum
Manicheos destruit et sabellianos
Arrianos comprimit et pelagianos
Donatistas arguit et iovinianos
Canonistas instruit atque christianos

Ecce rumore in proposito ut dicebatur in capitulo multiplicationis autem. Sed nunc patres et domini mei reverendi magistri religiosi doctores et scolares de reverentia vestra quo studio quodammodo abiecto desiderabilium librorum tam desides facti estis annullatem considerantes illa que ex frequenti laborioso studio sequuntur fama divitie. Salustio ad [illegible] in suo catelinario omnes homines qui student sese prestare ceteris animalibus summa ope niti decet ne vitam silentio transeant veluti pecora que natura prona et ventri obedientia finxit. Expergiscimini ergo domini mei et patres reverendi et imitamini etiam auctoritatem virorum. Ecce redargutio auditorum ut dicebatur in septimo multiplicationis modo. Hec [illegible] pro oculis portulis antiquorum philosophorum circa studium litterarum laborem qui per totum orbem terrarum sub tempore peragraverunt ut virtutes acquirerent et scientiam de quibus beatus Augustinus Ieronimus in epistola ad paulinum sic ait legimus in veteribus hystoriis quosdam lustrasse provincias novos adisse populos maria transisse ut eos quos ex libris noverant coram quoque viderent et quibusdam cum propositis subdidit ad titum livium lacteo eloquentie fonte demanantem de ultimis yspanie gallorumque finibus quosdam venisse nobiles legimus et quos ad sui contemplationem roma non traxerat unius hominis fama perduxit. Sic ergo domini desideranter velitis imitari doctorem excellentissimum Augustinum qui in prima parte thematis nobis videntur suadere ampliori [illegible] scilicet demonstratur insipientes [illegible] hic patet in decima huius membri particula

qualiter multiplicatio fit per exemplorum applicationem quod fuit scilicet [illegible] in hoc capitulo

Sequitur quinta pars huius tractatus que versatur circa sermonis ordinationem secta

Sequitur quinta particula que versatur circa ordinationem sermonis. Pro qua diligenter est advertendum quod alia ordinatio collationis et alia sermonis. Circa ordinationem ad primum notare debes quod sermo bene et ordinate dispositus octo debet habere partes. Prima est thematis propositio. Secunda est virginis salutatio. Tertia thematis introductio. Quarta thematis resumptio et eius divisio. Quinta divisionis vel subdivisionum subdivisio. Sexta divisionum et subdivisionum probatio. Septima rumorum ordinatio. Octava et ultima sermonis conclusio. Prima pars quam nota quod omnibus patet quod in sermonibus ante omnia thema debet poni.

Secunda pars est omnibus similiter manifesta scilicet quod salutatio virginis statim proposito themate debet subiungi. [illegible] de resumpto thema. Et si queratur sub quibus verbis debet fieri salutatio? Dicendum quod hec est forma in principio in sermonibus pro speciali gratia impetranda matre domini verbis angelicis salutemus dicentes Ave maria et dominus tecum totum ave maria sub silentio etc.

De tertia parte scilicet de thematis introductione tractabitur diffuse in sexto capitulo huius operis.

De quarta parte scilicet de thematis divisione tractabitur per ordinem in primo capitulo presentis tractatus pro toto.

De quinta parte scilicet de divisione subdivisionum tractabitur diffuse in capitulo secundo per totum ut apparet per determinationem.

De sexta parte scilicet de divisionum et subdivisionum probatione tractatum est supra in tertio capitulo huius tractatus

De septima scilicet de ultima ordinatione
in ultimo capitulo huius libri domino
concedente notitia nobis dabitur

De octava et ultima parte de sermonis
conclusione est dicendum Et ideo notandum
quod sermonizator debet proposse conari ut in
fine sermonis aliud tangeret vel aliquid
conclude induceret ut auditores pro gloria deo
dicere valeat quam dominum auditores nobis
concedat unigenitus dei filius qui cum
patre et spiritu sancto vivit etc. Vel in
de mea que sunt debita ad regnum exemplo de ipso
sint primo subpremisso themate scilicet hic
magnus vocabitur in regno celorum. Item
in fine sic concludendum erit. Veniat ergo
omnes fideles ad laudandum Regnum
splendorem sancte matris ecclesie
ipse est enim angelus pacis michael
princeps ● Seraphim ardens columpna
et virga moysi' virtutis / David
perfectio / Iohannis prima / petri obedientia /
Cuius obedientia fideles imitatores nos
faciat dei filius ihesus christus in secula
seculorum Amen

Ecce proposui sermocinator pro etiam
in sermonibus fine tangere aliqua verba
pertinentia ad vitam eternam quibus
tutus pluries modum concludat quam
vitam nobis concedat qui sine fine vi-
vit et regnat Amen

Circa partem secundam qualiter ordinatur collatio
est attendendum quod aliquando proponatur thema
deinde quoddam preambulum verborum
permittere vel per modum excusationis vel
per modum ingressus adeo que per thema
proponenda sunt manifestari oportet
ut in multis exemplis patet et ut videri
potest primo in collatione facta per me domino
Iohannes marchionis ubi aliquando pro-
nunciatum thema sit dixi. Primum sunt plu-
rima ingratitudo reverendi patres
et domini enim mihi frequenter quam ingra-
titudo ad reprehenditur multum ita verba
Senece de beneficiis libro primo hic
est quod enim cuncti docendi sunt qui
libenter accipiunt libenter reddant
Et eos quibus obligati sunt reddere
animosque non solum equaliter sed vincere

Hec quidem Reverendi patres et domini
singularis ingratitudo nos tam excellenti
domino beneficiatos invadat pro gratia
actionibus omnes ad primum recedenti verba
in ewangelio domine precedentis de
scriptura sumatur sic procedendum meum
parum Math. xxv° et in ewangelio
pallegato circa propositum

Secundo patet quod dicebat ~~ in colla-
cione per me facta in morte domini
Mathie de omelia / ubi aliquando propo-
nendum thema sit dixi Preveniam temporis
brevitatem Reverendi domini illud quod
finem expediens ordinare non potui
condecenter cum videbatur ad tam
iuvenis laudem extollendam aliquando
per ordinem facere collationem sed quia
nemo cogetur ultra posse assumpsi
in themata ad propositum aliqualiter mihi
posse videtur Regit homo sine fine
etc. 2° ca° Item nota quod proposito themate
in collatione non debet aliqualiter intro-
duci sed immediate debet dividi et probari
absque subdivisionibus et dictionibus
et in dictionibus et probationibus et ce-
teris aliis procedendum et sicut in ser-
monibus / Et hec dicta sufficiat de
quinto capitulo

Sequitur sexta pars huius tractatus
que versatur circa thematis intro-
ductionem

Quia hec particula est multiplex
et varia / pro tanto sciendum debetis
quod thematis introductio in sermonibus
sex modis fieri convenientissime que
per ante vidi et plures intraquam
vel quas et thema aliqua confor-
mitas querenda et reperienda est ut
in hoc exemplo Regit homo sine
fine ubi supra Istud sit thema pro
omnis introductione sic dicendum Secundum
scripture declaratorem lux doctorum
beatissimus augustinus in sermone xxi°
de verbis domini scilicet ad verum propositum
sit autem Primus necessit quia pena est
necesse esse ut moriamur et quod quando in
qua nescimus pena certa est / hora incerta
est et de ista pena sola solum certi
sumus in rebus humanis Cetera
bona vero et mala incerta sunt sola

miser cita est quod est scilicet quod dum
Conceptus est puer: forte nascetur,
forte in abortivum cadet et ita mortuus
est; forte crescet, forte non crescet; forte
dives erit; forte pauper; forte hono-
ratus; forte humiliatus; forte habebit
filios; forte non habebit; forte ducet
uxorem; forte non ducet. Et cetera que
nominabilis aliud in homine ita dici-
mus. Respiciatis etiam mala; forte
egrotabit; forte non egrotabit; forte
a serpente percucietur; forte non percucietur;
forte a bestia devorabitur; forte non. Respi-
cite omnia mala ubique est forte erit
forte non erit, nisi quia non potest neces-
sario dici: forte morietur, forte neces-
sario morietur. Unde medici cum inspexerint
valitudinem et mortem sibi esse
cognoverint hoc pronunciantes moritur
ille non evadet. Ex quo nascitur ho-
mo idem est non evadit cum natus est
homo egrotare cepit cum finit mor-
tuus finit quidem egritudine. Restat
utrum purgat in peyora hec Augustinus.
Requirunt verborum sua si diligenter
thema propositum respicitur evidenter
concluditur. Restit homo fuit sine quo
finit via in principio huius sermonis verba
venerabilis proposita in quibus quidem ubi
est. Restat primus modus dividendi thema

Secundo oportet intendendum thema predictum
partem ita principaliter primam thematis
ad principalem partem eius qua dictione
ad probationibus primis finita thema
resumitur et dividitur ut inquit glosa
Obyt in domum suam dicat vero
istud erit thema primum intendendum
cone sic dicta divinare scripture
volumina revolventi triplex post
hanc vitam in sacro canone habita-
cione domus occurrit scilicet

Domus dampnatorum dire tribulationis
Domus purgandorum plene satisfactionis
Domus salvandorum vere quietationis

Occurrit igitur primo dicam speculanti
scripturam habitacio seu domus dampnatorum
dire tribulationis ad qua inhabitandum
quidam post hanc vitam mittuntur. Unde
Job 17 plum capitulo scribitur: Infernus domus
mea est et in tenebris stravi lectu-
lum meum. Et Bernardus Dudum in
sermone de spirituali negotiacione de
hui[us] modi domus seu habitacione sic inquit:
O gehennalis regio fugienda et
horrenda terra miserie et tenebrarum
domus letiferi, mortis oblivionis
terre ubi est ignis ardens frigus
frigens et vermis immortalis fetor
intollerabilis, mallei percucientes
tenebre palpabiles, confusio peccatorum
inde immediate vinculorum, horri-
biles facies demonum, contristat
totus admiracio regionis huius.

Sed occurrit secundo dicam speculanti
scripturam habitacio seu domus
purgandorum plene satisfactionis
ad qua inhabitandum ad tempus quidam
post hanc vitam mittuntur. De qua
scriptura proprio non scribitur. Ideo est domus
protegens turpitudine illorum purgan-
darum de peccatis nondum ad plenum
in hac vita purgatis. Unde Beda
in sermone predicto de huiusmodi pur-
gatoria domo sic dicebat: Est re-
gio quedam expurgationis ubi
si anime corporibus excedentes tenentur
ad tempus vel calore ignis vel
rigore frigoris vel aliud huius gra-
vitatis doloris. Ibi per primus fi-
lios glorificandos in eternam tem-
perantis reliquid non ad tempta-
cionem sed ad purgandum.

Tercio dicamus domum mei venerandi
quod dicam speculanti scripturam occurrit
habitacio seu domus salvandorum
vere quietationis de qua affectus in-
habitandum quidam post hanc vitam vo-
lant de qua propheta psalmo precipuo dic-
it: Una peciit a domino hanc requiram
ut inhabitem in domo domini omnibus
diebus vite mee. Et psalmo lxxxiii
idem propheta clamat dicens: Beati qui habitant
in domo tua domine in secula seculorum
laudabunt te etc.

Si ergo Reverendi patres et domini mei talis
sequitur quo abijt dilectus vester au
gustinus pronto videri posse quod abijt
in domum eternitatis sue. Ideo enim dilectus
ab peccatoribus eius tempore abijt
in domum dampnatorum calamitatis
et inustis vero in domum purgandorum
penalitatis et angustie. Sed in domum
beatorum felicitatis et letitie. Et ideo
in prima mei sermonis dicebam quod ipse
abijt in domum suam que sunt verba etc.
Hec sexdecimus modus introducendi

Tercio potest introduci thema per concor
dantes congruitatem et convenientiam
cum themate vel cum materia de qua
sermocinator tractare intendit sic quod ex
probatione cuiuslibet conclusionis sermonis inferat
una pars thematis. Exemplum probatur
illatis inferatur vel resumatur pro in
thema in fine conclusionis totaliter ut in hoc
exemplo. Verbum caro factum est Iohannis
Reverendi patres et domini mei de ad
mirabili corpore et sanguinis domini
sacramento cupiens dicere tres questi
unculas sub brevi forma investigare
disposui

Cur viatoribus datur cibus angelicus
Cur peccatoribus datur potus dominicus
Cur successoribus datur actus divinus
deificus

Prime questiuncule Reverendi patres et domini
mei que querit: Cur viatoribus datur
cibus angelicus. Illa modo solvitur questio.
Nam previdens dominus vester pya miseratione
disposuit primus cibus angelum
in hac vita mortalibus elargiri. quia
per accessum ad premium de proximo regulis
erat corporalis refectione teste Eusebio
Emiseno ut inducit magister sententiarum
in quarto distinctione viii capitulo 2o quoniam sic ait.
Quia corpus assumptum dominus vester ablatu
rus erat ab oculis et illaturus
sideribus necesse erat ut die cene sa
cramentum nobis corporis et sanguinis
consecraret ut colleretur iugiter per misterium
quod semel offerebatur in precium. Ex quibus
hec ille. Ex quibus quidem verbis patet
quod dominus vester Ihesus Christus ut eius re

memorationem iugiter faceremus nobis
viatoribus sui corporis cibum dereliquit
sacramentum

Quoniam est directivus hominum ad veritatem
Quoniam est purgativus plebium ad claritatem
Quoniam est assertivus fidelium ad sanctitatem
Quoniam est reductivus cordium ad equitatem

Nam est unus qui ergo dominus meus nec
tendimus ad veritatem vitalem
cum prima particula mei thematis
concordat dicens Verbum caro etc.

Secundo domini mei Reverendi querebatur
Cur peccatoribus datur deificus potus dominicus.
Quoniam satis facit beatus Ambrosius
super epistolam ad Ephesios ubi sic ait:
Videte admirationem corporis et anime
quod proprimus quia caro Christi pro
salute corporis sanguis vero pro
nostra salute anime offertur. Rursum re
stat largissime fluentes velud tor
rens aquarum uberrime de salute
domini egressus de quo non Romanorum 1o
totius legis israhelitici populus usque
ad guttur sanctitatis et sanctitate
attrapit biberunt quod cuncta dei eorum
munenta et cruciatuum tam penitus
est inextinguibilis sicut omnibus videbatur.
Sic namque domini mei Reverendi cuncta
fidelium congregatio satiatur illa ut istorum victorum
peccatorum fluvium undique egressa san
guinis divini extinguat et deleat.
Quare propter particulariter vivendo propositum
conclusionis non immerito dicere possumus
quod sanguis Christi sub specie vini inesta
bilis consecratur a sacerdote

Spandendum iannas superiore
Datur ad firmandum animas peccatorum
Tergendum maculas peccatorum

Post 2o conclusionis conclusionem et mei the
matis secunde partis illatio cum sub
ditum dedi

Sed tertio et ultimo querebatur cur actus
deificus datur sacerdotibus et cur
virtutibus transmutandi fratribus verum datur
successoribus id est sacerdotibus qui
Christi successores et vicarii sunt asser
laudi ut sancta tradit ecclesia ad sanctum

mentalem prolacionem verborum perfecte
ut requiritur facta verba panis in corpore
christi verba benedictionis vertatur / Cum
ergo queritur Cur consecrandi virtus que
videtur esse actus quidam deificans
soli deo videlicet communicatur sacerdotibus
ut possint tanquam ministri panis
et vini substancias in corpus et sanguinem
domini substanciali transmutacione ineffabiliter
transmutare. Talis danda est responsio
Tamen congruum videbatur quod sacerdotes virtutem
consecrandi acciperent ex quo deus sacrificat
suos et tam ordinaverat esse vicarios
ut multiplicarent ab eo dicti consequenter honorem
de quo loquitur hic doctor Augustinus
libro de dignitate sacerdotali sic in-
quiens Reuera magna est dignitas
vestra o sacerdotes qui sunt in celo et in
terra comparari potest Vos enim potestis consecrare
vestra potestate dominicum corpus christi quod fuit san-
guine christi. Hinc est quod super tam insigni
privilegio vestro stupet celum miratur
terra multitudo veneratur angelica celsi-
tudo ac tota contremiscit omnis terrena
plasmata hec ille / Ex quibus omnibus
manifeste concluditur accepisse sacerdo-
tes a domino nostro ihesu christo ~
Statum dignissimum / et gradum administra-
cionis locum altissimum / et ritum guber-
nacionis Item verissimum / et modum
confectionis / Quia ipse dicebat dominus
omnibus vobis Item eum dedi vobis
que sunt verba duplicata in sermone ~

Quarto pro introductione thema per
figuram que si non inveniuntur ad propositum
in veteri testamento littere sumitur de novo
qua assumpta dividenda est in par-
tes primo conformes ad partem the-
matis / Et adeo que sunt de quibus sermo-
cinator tractare intendit et illa pro-
bande sunt partes figure / Sed in fine
probacionis cuiuslibet partis inferatur una
pars thematis / finito themate supra
quibus particulariter illatis inferatur
thema in fine communi post figuram
totaliter ut in hoc exemplo / Cepit lavare

pedes discipulorum et extergere linteo
quo erat precinctus Iohannis xiii° / Do-
ctor egregius presbyter beatissimus Augustinus
in sermone hodierno sic ad populum lo-
quebatur Audivimus hodie quod ille qui
omnia habet in manu vestimenta deposuit
qui etiam carnem pro nobis assumpsit
Et quid mirum si more famuli pre-
cinxit se linteo / qui formam servi
accipiens habitu inventus ut homo / Et quid
mirum si fundit aquam in pelvim qui
dignus est fundere sanguinem pro nostra
salute / De qua salubri effusione et
etiam lavacione Iohannes apostolus et evan-
gelista de christo loquens Apocalypsis primo
ait Lavit nos a peccatis nostris in sanguine
suo In quibus verbis pro thematis nostri
introductione assumptis tria consequenter
explicantur et ad thematis continentur.

Sancta expiacio sordidatis continua
Feda inquinacio puritatis expulsiva
Grata miseracio pietatis ostensiva
Lavit nos a peccatis nostris in sanguine suo
In sacra lotione fulget victor allectivus
In feda temptatione patet liquor infectivus
In dira passione viget amor excessivus

Primo ergo in figura notatur venustatis
pulchritudo vane sordis expiatrix
cum premittitur Lavit nos / Et in prima
parte thematis dicitur cepit lavare ~

Secundo in figura notatur feditatis tur-
pitudo sacramentis inquinatrix cum
subiungitur a peccatis nostris Que quidem
peccata significantur per pedes scilicet
quedam anime affectiones / Et in secunda
particula thematis dicitur notanter cum dicitur
pedes discipulorum ~

Tercio in figura notatur pietatis gra-
titudo tarde pacis condonatrix cum dicitur
in sanguine suo / qui sanguis per
linteum quo erat christus precinctus
in tercia thematis particula figuratur ~

Primo ergo in figura notatur sacra expia-
cio sanctitatis continua cum premittitur

lavit vos / sed hic mitt. ffons gen. hu̅ano
per pctm̅ fedato dixerat d̅ns per pph̅a
Ezech. xvi° ca° / lavit te aqua et mundat.
hic idem defectus per pph̅am aliud nobis
postea d̅ns repromisit d̅ns / effundam
super vos aquam mundam et mundabimini
ab omnibus inquinamentis v̅ris quod ad
litteram implet cum alia hanc aquam ad
instantiam in persona cuius postulabat
d̅ns donum dari in hanc aquam Johannis
iiij° ca° / Et pph̅a predixit in persona
in prima cum alia xpo dixisse dicebat
lavabis me et super nivem dealbabor
Omnibus peccatoribus ecclesiae peccan-
tibus aquam dare disposuit et in
plenitudine temporis maculas omnes animarum
lavare cepit prima enim thematis
parte dicente
Cepit lavare et hic de primo
Scdo est signum notatur feda iniquitatis
feditatis expulsiva cum subiungitur pedes
discipulorum / Erat namque genus humanum
ex primorum parentum transgressionibus
gratuitis spoliatum et miserabiliter originali
culpa fedatum / psalmographo attestante
qui ait / Ecce enim in iniquitatibus conceptus
sum et in peccatis concepit me mater mea / que
verba exponens lux doctorum Augustinus sic ait
Nemo de viro et muliere natus sine macula
peccati originalis nascitur et moritur / Et
ideo in iniquitatibus conceptus sic dicit David
quia in omnibus trahunt iniquitatis maculam
ex adam et vinculum mortis / Nemo enim na-
scitur nisi trahens penam et meritum pene
Meritum autem pene peccatum est / Omnis ergo
qui nascitur peccatis conspersam peccatum
attrahit hec ille / Cui pulcherrime alludit
venerabilis doctor beatus Ambrosius in de vocatione
apostolorum ita dicens / Prius per peccatum hominis corpus
corruptum est per peccatum ipsius namque
corruptio per cognitionem offensionis
manet in terre rubore tenens divine
sue date in adam ingratus persona anime
maculabatur peccato / Quod etiam Augustinus
confirmat in de verbis apostoli libro primo
sic dicens / Natura quippe humana non opere

humano dei cui vitio primitus est insti-
tuta / Sed cuius voluntate arbitror primo
homini vehementi vitio est sauciata / unde
non sic in carne opus vivum in quo insidet
anima / sed in quibusdam anime affectionibus velut
pedes a xpo lavantur dicente secunda
particula thematis / pedes discipulorum
Tertio et ultimo quo ad hoc dum tenendi
in figura notatur gratia inflammata pietatis
ostensiva cum subiungitur in sanguine suo
Si enim sanguis hircorum aut vitulorum
inquinatos sanctificat ad emundationem carnis /
quanto magis sanguis xpi qui per spiritum
sanctum semetipsum immaculatum obtulit
deo emundabit conscientiam nostram ab operibus
mortuorum ad serviendum deo viventi ad hebre-
os / Nam sine sanguinis effusione
non est remissio peccatorum scribitur ibidem
Iustitia enim dei est propter eum ihesum xpm
quem posuit deus propiciatorem peccatis nostris
ad Romanos iij° ca° / Ut enim testatur lux
doctorum Augustinus in ipso vivunt immundi
vel peccatores / vel vivunt invisibiles cupi-
ditates / fuso enim sanguine sine omni
peccato culparum cyrographa sunt deleta
Nam sanguis xpi fuit lavacrum et ex-
tersorium quo vitiorum sordes lavantur
et humane nature peccata terguntur / Tertia parti-
cula thematis asserente et extergere linteo
quo erat precinctus que fuit via 2ª principalis
mei sermonis vel curam sponsa
Restat modo ut introducatur thema per quam
et tunc notande sunt quatuor regule / prima
est quod aliquis clausula que cum thema introdu-
catur / debet componi ex aliquibus terminis
thematis / quarum propositionum numerus non debet esse
minor binario quia aliter non esset unus
nec maior quaternario propter vitandam
tandam prolixitatem
Secunda regula est quod aliqua clausula thema que
debet esse thema introducendum in propria forma
vel equivalenti equaliter
Tertia regula est / quod propositio autem seu propositiones
termini dicunt terminari per eandem silabam
per quam terminatur thema si fieri potest vel
ad minus tales terminentur propositiones aut quod ex
eis thema conferatur equaliter
Quarta regula quod clausula que autem non possit
esse una sine gratia
Quinta regula quod propositiones autem debent probari

vel simul vel divisim. Exemplum sub themate
assumpto ad commendationem beati Augustini
videlicet hic magnus vocabitur in regno celorum
Mathei v° capitulo. Reverendi patres et domini mei
pro dicta divina manifestat voluminum
eorumque auctores lux doctorum eximius pater
beatus Augustinus sanctitate predotatus

Sanctitate predotatus sordes spernit mundia-
lem pellens lucernis [?] viciorum
Veritate radiatus lucem vidit divinalem
scribens vitium [?] divinorum
Dignitate sublimatus sede scandit triumpha-
lem tenens statum perfectorum
Igitur ut thema meum pollicetur de ipso hic
magnus vocabitur in regno celorum

Patet in hoc quod quod propones exemplum constat
autem sunt tres / et sic secundum primam regulam
que non dicunt esse pauciores duobus
nec plures quattuor
Item patet quod quartum membrum quod est thema
introducendum in propria forma et hoc [illegible]
[illegible] regulam
Item partes thematis que non possunt esse vere
sine qua / quia exemplum est quod aliquis teneat
ea que in ante ponuntur / quod vocabitur magnus
in regno celorum / et sic secundum quartam regulam
Et notandum etiam quod quando partes antis talis formatur
quod thema infertur exemplum non formaliter
sed equivalenter dictam sicut dicitur hic Reverendi
patres et domini mei

Sanctitate predotatus sordes spernit mundiales
Veritate radiatus lucem vidit divinalem
Dignitate sublimatus sede scandit triumphalem
Igitur hic in regno celorum sede sit nobilem regalem
Ecce thema equipollenter / Item patet quod ante
thema que non potest esse verum sine [illegible] quia
exemplum est quod aliquis teneat ea que in ante
ponuntur / quod magnus vocabitur in regno celorum
et sic secundum quartam regulam

Restat nunc probare partes antis [illegible]
vel divisim et sic secundum quintam regulam
Dicebam primo / quod pro dicta divina manifestant
voluminum eorumque auctores doctorum egregius Au-
gustinus sanctitate predotatus etc. hic est vir
qui non abiit in consilio impiorum et in via peccatorum
non stetit et in kathedra pestilencie non sedit
sed in lege domini fuit voluntas eius die ac
nocte scribendo [illegible] primo [illegible]

in quodam sermone de eo / Celebratur
fratres hodie festum natale sanctissimi Augu-
stini apud quem fuit fons vite et cuius
lumine et splendore tota ecclesia hodie
radiatur / Ecce magnum spectaculum hodie pro-
positum est oculis nostre mentis illius
magni aurelij Augustini qui vere norma
stetit et spectaculum in natura / Ecce pater orpha-
norum / et iudex viduarum / qui peccatores con-
vertit et conversos ad vitam eternam perducit
Ecce magnificus Augustinus amantissimus doctor
qui pigros hortatur / afflictos consolatur
hic est Augustinus margarita celestis / cithara
nove / et antique legis sanctitatis exemplum
Ecce fornax caritatis quod [illegible] sepedicti
caritate [illegible] hoc ille / [illegible] al-
ludit venerabilis Anastasius ad rectorem
in epistola ubi de Augustini sanctitate sermone
faciens sic dicit Tanta erat excellencia
et sublimitas sanctitatis viri Augustini ut omni-
bus [illegible] dei vita sue sanctitatis comparatione
culpabilis appareret / studeamus igitur
amice carissime omnibus virtutibus pre-
pollere ut ipsum imitari valeamus / hic
beatus Ciprianus et venerabilis ipsius sancti-
tatem commendans in epistola ad beatum Da-
masum sic dicebat Augustinus doctor mitis
et humilis doctorum vidimus honestus
et mansuetus paupertatis amator / et
norma bonitatis / Augustinus presul sanctissimus
et a cunctis desideratus / Augustinus plena gratia
videntibus et audientibus affabilis
et amenus / Augustinus nomine sui fama
gloriosus / Augustinus omnium virtutum imitator
[illegible] / odor balsami et honestatis gratia
urbanitate et [illegible] caritatis gemma
margarita / lapis eminens / ortus ir-
riguus / flos redolens / doctor [illegible]
Augustinus [illegible] formositas / fiolare ame-
nitatis / aurum [illegible] / nullius partem defi-
ciens est enim vas auri solidum ornatum
omni lapide precioso etc. Ex quibus
omnibus videtur fieri carissimi hunc bea-
tissimum presulem Augustinum

Virtuose renitente fructuosis operibus
Graciose redolente preciosis odoribus
Copiose affluente gloriosis muneribus etc.
de primo
Dicebam 2o / quod pro dicta divina etc. quod doctor
eximius beatus Augustinus veritate radiatus etc.

Lin mito dicam ag[ri] sanc[tus] qua verax
est et viam dei in veritate docet ait xpus
Ut enim testa[tur] venabilis prosper in de lau
dibus augustini sanctissimus augustinus dns
est et caput om[n]i[um] Nam sed hoc nec toc[i]a
ecclesia hic locum sic nec om[n]es doctores
augustinus obtinet principatum hic est sanctissimus
augustinus qui se tanq[uam] sapiens architector
ecclesie fundamentum per sanctissimos apostolos
conservavit et reparavit et sequitur infra
O magne et admirabilis pr augustine
effons profundissime sapie qui quotidie
ac nocte legendo ac disputando scribendo
et predicando animam conservas omni ecclesiarum
Nota hic velud archa noe archam fabricando sed
libros componendo in medio vinisio pericitantes
absconditos liberavit ex alle Cui bene concordat
sanctus Jeronimus in libro de duodecim lectori
bus ita scribens Augustinus excelsus per montium
cacumina volans quasi aquila et ea
que sunt de montibus radiabus non considerans
multa celorum spacia eciam eq[ue] situs
et aquarum ambitum claro sermone permeat
decimo confessione irrigat Ecclesiastici xv[o]
Et ne igitur p[er] sapiente dicat In me[di]o
ecclesie aperuit os suum et implevit eum
dns spiritu sapie et intellectus Ex quibus
omnibus Reverendi patres et domini mei vi
detis q[uo]m[odo] doctore eximium

Ingenio perspicuum scientia restantem
Eloquio veridicum diuina eructantem
Sententiis mirificum superna meditantem

Ut inito de ipso dicatur illud sapie vii
Optavi et datus est michi sensus invocavi
et venit in me spiritus sapie et intellectus
et preposui illam regnis et sedibus dimi
ciens nil esse divicias in comparatione illius quia
omne aurum in comparatione illius sicut salu
tem et speciem dilexi illam et proposui pro
luce habere illam quoniam inextinguibile est
lumen eius Et infra quecumque sunt
abscondita et improvisa didici omnium enim ar
tifex docuit me sapientiam Et hoc de secundo

Dicebam tercio et ultimo quod ad hoc pert
Quia manifestat volumen corruptibile
auctoritas doctoris eximii beatissimi viri
pr augustini dignitate sublimatus erat quia
non solum sapie claritate prefulgidus
verum et dignitatis honore excelsus publi

matus de quo in epistola testatur sanctus
Rodiernia Eccli l[?] Ecce sacerdos magnus
qui in vita sua suffulsit domum et in
diebus suis corroboravit templum
Decimi dignitate admirabilis per mundum
scribens Anastasius in epistola ad ma
cedonium ita inquit Si diligenter con
deres magnifice domine omnes ecclesie
sancti augustini est per omnes fideles dicitur
pt quod ipse est alter moyses qui dns
glorificavit in conspectu regum et excelsum
fecit illum Ipse est alter aaron quem
coronavit corona iusticie cum excelso
signo sanctitatis glorie honoris et operis
fortitudinis Ipse est alter samuel qui re
novavit imperium et in lege dni am
pliavit favore dei congregacionem Ipse alter
ioseph firmamentum gentis rector populi
princeps fratrum suorum Ex quibus omnibus
clare patet quod hic doctor eximius fuit
beatus Augustinus

Cura laude sanctitatis illustrat amore
Clara luce vitalis restaurator (reformator) archanorum
Celsa sede dignitatis sublimata preditur
Agitur hic magnus vocabulo virgo colorum

Que sunt tria puncta nostri caritati pro
posita in principio nostri sermonis

Sexto et ultimo modo pro introducione the
matis per sylo[gismu]m et tunc notande sunt
alique regule

Prima regula est quod talis sylogismus debet esse
in prima figura et in modis directe
concludentibus et hoc racione pulcritudinis
formalitatis

Secunda regula quod maior propositio sillogismi pro
thematis introductione sit thematis composi
cione et propositio sit quod prima composita excla
quibusdam propositionibus et postea sit thema in
propria forma si fieri potest Si vero non potest the
ma propositio predicatum maioris assumi
assumatur equipollenter vel finaliter

Tercia regula requiritur quod propositiones
ex quibus componitur sillogismi maioris propositionis
non debent esse panabiles duabus vel plu
ribus quatuor sint dum sint de ante et ante

Quarta regula quod propositiones ex quibus
componitur maior propositionalis sunt thematice

et dicitur firmari et rithmari et copulari
per eandem sillabam per quam terminatur thema
sicut est supra dictum de qua.

Quinta regula quod minor propositio debet esse compo
sita ex verbo et predicato ita quod verbum sit nomen
illius scilicet ad quod commendatur sit sermo et
predicatum sit subiectum maioris propositionis in
predicta forma

Sexta regula quod pars maioris propositionis
debet breviter probari vel improbari et hoc
ratione prolixitatis evitande. Nam si probaretur
pars utriusque propositionis scilicet maioris et minoris
sermo esset prolixus nimis. Hoc tamen relinquitur
quoddam est respectu sermocinatoris
volentis. Deinde exemplum in sillogismate ad comme
dationem beati augustini assumpto videlicet hic
magnus vocabitur in regno celorum matthei
5° capitulo et in ewangelio etc. ubi supra Re
verendi patres et domini mei si placet
tunc volumus presentari divine scripture
volumina nobis procul dubio notum erit
quod continetur

Sanctitate predotatus legem implet preceptorum
Veritate radiatus ceteros docet proximorum
Dignitate sublimatus labem delet errorum

Hic magnus vocabitur in regno celorum
Ergo beatissimus augustinus magnus vocabitur
in regno celorum. Forma arguendi ut vi
detur est bona quia est in tertio modo
prime figure videlicet in darii. Regule
huius partis sunt evidentes satis si quis
formam hic positam diligenter aspiciat.
Restat modo probare maiorem cuius prima
pars probatur per illud quod scribitur da
nielis 12° capitulo Qui docti fuerint
fulgebunt sicut splendor firmamenti
et qui ad iustitiam erudiunt multos quasi
stellas in perpetuas eternitates. Secunda pars
necessario probatur per illud quod habetur matthei
19° Si vis perfectus esse vade et ven
de omnia que habes et da pauperibus et
habebis thesaurum in celo veni et sequere
me. Ad minorem propositionem rationabiliter quo ad
singulas partes potest probari sicut probatum
est ante quam supra posita probatur
ambabus premissis illo modo quo dictum
est. Resumenda est tota forma qua

resumpta concludat sermocinator que sunt
verba in principio eius sermonis vel cantica
proposita supra. Igitur quid de toto capitulo
sit tenendum. Sequitur septima
pars huius tractatus que continet
circa rithmorum formationem

Quamvis practicale ista sit prima regula
rithmus sit debet esse formatus quod quadam
sua simulitudine et delectatione auditorum
alliciat aures. Secunda regula est quod
omnis rithmus alicuius cuiuslibet debet esse
equalium dictionum et quo ad numerum et quo
ad mensuram. Ita quod si primus rithmus est
trium dictionum eodem debet esse secundus et si
militer et etiam quartus si tot essent.
Et si prima dictio primi rithmi est bissillaba
prima dictio secundi rithmi debet esse bissillaba
et similiter prima dictio tertii rithmi et sic
de singulis si plures in una statione
essent. Item si secunda dictio primi rithmi
est trissillaba secunda dictio secundi rithmi debet
esse trissillaba et de tertio et quarto
si tot essent. Item si tertia dictio primi
rithmi est quadrisillaba tertia dictio secundi
rithmi debet esse quadrisillaba et de
ceteris ut clare patet in hoc exemplo

Salus hominis promittitur
Sensus demonis confunditur
Cursus sideris dirigitur

Tertia regula quod sillaba est aliquando unius
littere aliquando duarum aliquando trium
quandoque vero constat ex quatuor. Exemplum primi
et secundi in hac dictione amo que est
bissillaba. Et prima est una littera scilicet a
et secunda sillaba constat ex duabus litteris
scilicet mo. Exemplum tertii in hac dictione
sensus que est duarum sillabarum quarum
quelibet constat ex tribus litteris ut apparet.
Exemplum quarti in hac dictione scruta
bor que constat ex tribus sillabis quarum
prima est quatuor litterarum secunda duarum
tertia vero trium ut expresse videtur.
Et tamen patet quod quandoque una sillaba plu
res contineat litteras quam alia tamen non
variat mensuram dictionis ut patet
in istis duabus dictionibus amabor
et scrutabor quarum quelibet est trissillaba
tamen prima scilicet huius dictionis amabor

est constat ex vna littera et prima sillaba
huius dictionis scrutabor constat ex quatuor
litteris

Quarta regula est quod simonoaturum
conari pro posse quod in dictionibus ex quibus
ritmi componuntur vocales sint similes
que regula debet intelligi maxime
de penultimis et ultimis vocalibus
Et si regula non potest servari de penultimis
servetur sine falle de ultimis / unde non
bene consonarentur ut sonaret iste due
dictiones desiccans et clamans / nec
in principio aliquorum ritmorum nec in
medio nec in fine / quia ultima vocalis
prime dictionis est e et ultima secunde
dictionis est a / Sed iste dictiones desi-
cens et desinens subvenies bene so-
narentur in principio ritmorum et medio
et in fine quia penultime et ultime
vocales utriusque dictionis sunt similes
ut notum est

Quinta regula est quod in ritmis licet
ponere duas dictiones loco unius / ita
quod quia in ritmo ponitur una dictio
trissillaba in alio possunt poni due
quarum una sit monosillaba et alia bissillaba
ut in hoc exemplo / Iustus quilibet suo
opere coronari tenetur

Animum dirige ita hoc est utilitatis
Ad deum recte non hoc est necessitatis
Mundum despice ita hoc est salubritatis

Vbi apparet quod in principio primi ritmi ponitur
ista dictio animum que est trissillaba et
in principio secundi ritmi ponuntur due dictiones
loco unius videlicet iste ad et deum
quarum prima est monosillaba et secunda dissillaba
ut apparet / In principio vero tertii ritmi po-
nuntur eadem due dictiones / sed ista dictio
mundum / ista dictio similiter potest fieri quod
in uno ritmo ponitur dictio quadrissillaba
quod in alio ritmo possunt poni due
quarum quelibet sit bissillaba vel quarum una
sit monosillaba et alia trissillaba ut in istis
exemplis / Ut plures in hoc mundo vide-
runt Verbum prius humanitate revelatum
Vbi prius humanitate revelata deitate
Signum legis mundo datum vitate

Vbi apparet quod ista dictio revelatum
ponitur in primo ritmo quod est qua-
drissillaba / et alie due in secundo ritmo
sibi correspondent / videlicet iste mundo et da-
tum que sunt sic scilicet / quod quelibet est bissillaba
ut in hoc exemplo Ut plures in hoc mundo
viderunt
Vbi prius revelatur deitate humanata
Signum legis iam firmatur vitate prophetata
Vbi apparet quod ista dictio revelatur in
primo ritmo ponitur et est quadrissillaba
et alie due in secundo ritmo sibi corre-
spondent / videlicet ista dictio iam et ista
dictio firmatur que sunt sic scilicet quod prima
est monosillaba et secunda trissillaba / Deinde
notandum est quod de ritmis seu de for-
matione ritmorum non potest tradi totalis
notitia eo quia ritmi modis diversis in-
numerabilibus possunt sine dubio variari / pro-
nam tamen duodecim genera ritmorum
ex quibus studiosus simonoaturus
poterit formare seu facilius ad sint
expedientes de aliis diligenter inducere
formare / Primum genus ritmorum est
quando ritmus constat ex duabus dictionibus
tantum ut in hoc exemplo / Iustus quilibet
suo opere coronari debet

Deum diligere
Mundum spernere
Celum appetere

Secundum genus ritmorum constat ex
tribus dictionibus ut in hoc exemplo

Sensus demonis confunditur
Salus hominis proponitur
Cursus sideris dirigitur

Et tunc notandum est quod dictio ultima istorum
ritmorum secundum genus in penultima sua
sillaba est brevis / Si tamen in fine ritmi
poneretur dictio que in sua penultima
esset longa ritmus esset pulchrior ut hic

Salus hominis predicatur
Sensus demonis depravatur
Cursus sideris demonstratur

Tertium vero genus ritmorum est quando

ritmus constat ex quatuor dictionibus
ut in hoc exemplo Tempore quo
Christus fuit in hoc temporali mundo apparuit
Orata dei mater peccato regie deitatis
Sancta predicatio intime iocunditatis
Ubi videtur quod quilibet istorum ritmorum
ex quatuor componitur dictionibus quarum
prima est duarum sillabarum et est longa
et alia est quinque et est brevis in sua
penultima sillaba / tercia est trium sillabarum
et est in sua penultima brevis
quarta et ultima dictio est quinque
sillabarum et est in sua penultima sillaba
longa / et istud genus ritmorum est
multum apparens ut patet intuenti
Quartum genus ritmorum est quando ritmus
componitur ex quinque dictionibus ut in hoc
exemplo Apostoli sancti viderunt in facie
ultime cene convivio
Vini panis almiflua sancti collativa
Puri fontis dulciflua predicti purgativa
Omni tempore angustia [illegible] repulsiva
Similiter patet quod quilibet istorum ritmorum
componitur ex quinque dictionibus quarum
prima est longa et similiter 2a 2a 3a
et quinta et hoc genus ritmorum poetis
hactenus multum usitatum ex eo quod est magis
que verum stat
Nota quod hoc genus ritmorum potest
multipliciter variari secundum multiplicem
mensuram dictionum ad invicem ex quibus
ritmi componuntur Nam ex quo propter proportione
divine de ratione beatus Augustinus habuerunt
colloquium ad invicem Similiter de tali ratione
potuissent tales ritmi formari /
videlicet
Quali forma fabricamus luminum impletorem
Qualis norma consiguus // orbium exornatorem
hostium debellatorem
Quali mitra coronamus orbium
exornatorem
Quilibet enim horum ritmorum constat
ex quinque dictionibus quarum ultima in
sua penultima sillaba est brevis alie

vero omnes in suis penultimis pro
longantur / Item prima dictio est duarum
sillabarum / et secunda similiter / tercia dictio
est quadrisillaba / quarta trisillaba / quinta
vero ex quinque sillabis componitur / Nota
sit autem de ritmis superioribus quinque
ex quinque dictionibus similiter componantur
Quintum genus ritmorum est quando componitur
ex sex dictionibus ut in hoc exemplo
Clama ne cesses quasi tuba exalta
vocem tuam / ex quibus verbis de Christi
incarnatione sic dicam
Clamat celi electorum vim celsi clarari
Clamat terra tributorum vinum dei vendere
Clamat tempus pristinum vim [illegible] destrarum
Constat enim quilibet istorum ritmorum
ex sex dictionibus / quarum prima est bissillaba /
secunda similiter / tercia trisillaba / quarta bissillaba /
et quinta etiam / sexta quadrisillaba / prima
est longa 2a 2a. quarta et quinta est
brevis et sexta est longa / Hoc genus
ritmorum est valde amenum Et potest
multipliciter variari ut in ista
ista va Venite comedite panem
et bibite vinum potest sic dici
Celis actus qualis clamor qualis provocatio
Celis abus qualis sapor qualis epulatio
Qualis potus qualis dulcor qualis delectatio
Primum ibi venite
Secundum ibi comedite panem
Tercium ibi et bibite vinum
Ex predictis ritmis evidenter apparet
quod unusquisque componitur ex sex dictionibus
quarum quelibet est longa ut docet ex
periencia: et quarum prima est bissillaba
similiter 2a 2a. et quinta et sexta
ex quinque sillabis constare videtur
Hoc ritmorum genus multum est al
liciens ut apparet
Sextum genus ritmorum est quando
ritmus constat ex septem dictionibus
ut in hoc exemplo Venerandi presbyter

et dum mei frequenter conversatur cum conscia
vicia sine omnibus mostrea

Est arguata honore servitute passionis
per insipientiam

Est maculata scelere fede actionis per
concupiscentiam

Est mensurata pondere prave ulcionis
per malivolentiam

Quarum dictionum prima est monosillaba
2a est quadrisillaba, tercia trisillaba, quarta
bisillaba, quinta quadrisillaba, sexta monosillaba
quod et ultra ut videtur longitudine et brevitate
xx componit dictionum et unum carminum potest studiose
dictionibus ut vi[detur] sermocinator decenter sociare. Nota
tamen exemplum aliud de rithmis ex septem
dictionibus constantibus. Nam virginis festo
deo dicere devote tenetur

Tolle cremen dona lege cum afflictum vi
ciorum

Probe lumen auge sedes cum perfectum
meritorum

Septimum genus ritmorum est quando rithmus
componitur ex octo dictionibus ut in hoc
exemplo Doctor eximius beatissimus
pater noster Augustinus

Celsitate predotatus sedes sponsi celestis
pollens lux mundi viciorum

Puritate radiatus lucem videt divi
nalem scribens ritum dominorem

Dignitate sublimatus sede scandit tri
umphalem tenens statum perfectorum

Nota aliud exemplum

Niveda ubere carmine pollent
ut sunt scripta prophetare

Niveda errore semine squalent
ut sunt scripta zophistare

Niveda doctore dogmate florent
ut sunt scripta legistarum

Niveda colore lumine fulgent ut
sunt scripta prophetarum

Et tamen non est numerus dictionum longitudi
nem brevitate et mensuram

Octavum genus ritmorum est quando
rithmus componitur ex novem dictionibus

ut in hoc exemplo In die nativitatis
domini nostri que tria ista sunt nobis collata
videlicet

Optima iocunditas amore erectiva
sponsus regis conna videte leticiam

Proxima nativitas destructore generativa
deus instans demonstravit videte notitiam

Maxima benignitas electorum reductiva
probus salvans destinavit videte clemenciam

Nonum genus ritmorum est quando rithmus
componitur ex decem dictionibus ut in hoc
exemplo In die nativitatis domini nostri que tria
ista sunt nobis collata videlicet

Optima iocunditas amore erectiva
sponsus regis conna plena est leticia

Proxima nativitas destructore generativa
deus instans demonstravit nulla est notitia

Maxima benignitas electorum reductiva
probus salvans destinavit summa est clementia

Pluralitas autem dictionum non est pro
cedendum in rithmis propter prolixitatem
tamen quia sunt in usu tales rithmi
ut apparet in sermonibus qui alterius fiunt

Decimum genus ritmorum est quando sermocina
tor in 2a parte rithmi conatur erigere animos
auditorum ad considerationem eorum que ex parte
parte continentur ut patet in hoc exemplo videlicet

Colens aliqui singularis gignunt libationem
obscenis respirante

Vates ubi dialis premunt consolationem
obsceno adiutorie

~~Undecimum genus~~ Vires claustri ex
ymalibus sermunt beationem obs
cenis sui capite

Undecimum genus ritmorum est quando
in secunda parte rithmi reddit causam prime
partis eiusdem rithmi ut in hoc exemplo
Iustus quibus sermo ope ut supra etc.

Animum dirigens | Subtilitatis
debet ad deum revertere | Validitatis
Cunctaque despicere | Est salubritatis

Duodecimum et ultimum genus ritmorum
quando pertinet ad hoc operis quod est prima

pte ritimi ad inserviendum in secunda parte
per modum gnē ut in hoc capitulo Qui michi
ministrat me sequatur et ubi sum
ibi sit et minister meus Johannis 20

In quibus verbis

Aliquid promittitur quod est amoris — principians
Aliquid stringitur quod est honoris — necessitans
Aliquid promittitur quod est valoris — preciacius

Primum ibi qui michi ministrat

Secundum ibi me sequatur

Tercium ibi et ubi ego sum illic et minister meus

In principio huius tractatus assumpsi et
incipit predicandi graciam ad finem usque perducere
de quo bono et superno et perfecto deo
refero gracias innumerabiles a quo sine
quo nulla natura subsistit, nulla
doctrina consentit, nullus usus expedit
Uno hic habitum integraliter de bono
in vita per felicitatem eterne commodi nobis
concedat qui sine fine vivit et regnat
deus in secula seculorum amen Deo gracias

Incipit ars predicandi per fratrem edita a Reverendo magistro Ffrancisco Eximinenis ordinis minorum qui vetus fuit inde postmodum Barchinone etc.

Sequitur prologus

Jhesus christus totius nature pastor
et pater ac frater dulcissimus ad hoc
inter alia dignatus est ad mundum de
superabilem descendisse ut eterne pre
destinationis [margin: filios virgo et sui efficacissimi meriti et predicacionis professione] tuo suppremo ac doctissime
sanctitatis altissime ad unitatem illam
celestium civium duceret dignissime unita
qui potes perclarissime ineffabiles
sunt precones // Trinitas et licet tamen
eius venerandissima unita qui potes
perclarissime ineffabiles sunt precones
et virtutis eius in predicta doctrina
altissima que toti mundo lumen
veri extitit et lucerna est in hoc opusculo
simpliciter pertractandi ad gloriam et clari
ficationem sue adorande maiestatis et
ad utilitatem animarum per quarum salute
idem fons sapiencie ipsam velud phison

in terra nostre perfunctionis effudit la
tissime ad luculentum aliud sabiti ferrum
mei rudis et pauperculi scriptoris Innuo
tato igitur primitus et principaliter eius sacro
auxilio in processu huius opusculi in
dividendis sit procedam Et primo in hoc car
pessimum agetur de fine christi doctrine
et predicationis communi Secundo de causa
efficiente scilicet de christo predicante qualis debet
esse in se Tercio de forma et modo
quam servare debet Quarto de materia predi
cande que est christi doctrina egregia
superatacta etc.

Prohemium
Incipit tractatus huius artis
Capitulum primum de causa finali predicationis recta

Circa finem predicationis quod est
primum describendum breviter advertendum
quod principalis finis omnium est gloria
dei laus et honor iuxta illud primi Corinthiorum
omnia propter semetipsum fecit deus Unde
est quod predicator verbi dei in sua predicatione
summe debet attendere ad hoc quod gentes
instruantur prudenter et non multum
alte loquendo ad dei excellenciam eius
explicando quoniam deus est omnibus sapiens
dulcis benignus pius clemens verax
patiens omnia videns omnia clare
sciens et de aliis perfectionibus divinis
ut ex hoc moveantur plus populus ad deum
plus honorandum timendum laudandum
et amandum Hoc enim primum debet esse
semper intentum a predicante ut populus qui
predicat populus emendatur et informetur
ad predicta Et predicanti promittit deus
premium eternum ipso dicente Ecclesiastici 24
Qui me elucidant vitam eternam
habebunt Secundo finis predicatoris
est salus populi propter quam de celo descen
dit dei filius humana mortalitate
vestitus et propter quam a principio misit
sanctos suos primo patriarchas secundo
prophetas post ea apostolos et discipulos
eius et post martires et doctores
ut tangit Gregorius in prologo moralium
Et ultimus ordinis maxime omnium
dignitatem qui ad hoc specialiter fuerunt

adeo missi et ab ecclia Romana app
bati et suscepti et errore aliqui con
firmati et magnis privilegiis et gra
ciis dotati quibus omnibus in simul
derivis per dnm nrm qd xpus dixit di
scipulis Cencubus ad hic sacerum
opus elegi vos nequit ut catt et
fructu affectus et fructus vi ma
neat Cum ergo hic sacrum opus sit ex
cunctis excellen quod ut dicunt ill evan
gelic ysa Nisi deus reliquisset nobis
semen sodoma fuissemus et quasi go
morra essemus similes Dignatus est
vos nobis hic sacrum semen relinquere
sue glorie conservare ut vivant inde pa
scantur anime ille quas etualiter
eximia sua caritate disposuit sal
vare Ideo hic servare officium e ita sibi
gratum qd dicit Gregorius in pastorali
nullum vero sacrificium dei omnipotentis mag
satisfacit quam zelus animarum quoniam
zelus multos fervens ostenditur in
predicacione fervida doctrine xpi Hoc
enim sacrum opus consummatur e plene
caritatis qua xpus deum pro omnibus eripi
de servicius mortis et reducere ad sta
bilem salutem xpi hic dicit beatus pe
tri franciscus qd saluti animarum
nihil est preferendum eo quod pro illis
unigenitus dei filius se ipsum exposuit
morti crucis

Ecce fratres huius sacri officii est
sabius et fructus omnis predicantis
que fructus eximie redemptor dominus
quinto Math vo Qui fecerit et docuerit
magnus vocabitur in regno celorum
Et bn magnus est magnus apud
angelos et magnus apud homines
et magnus apud deum Et merito
hic in terris sed maxime premio supra
et in celis Et merito quia quilibet talis
est lux mundi sal terre tuba celestis
preco nuncius angelus tr ostris et tho
celestis qui pro zelo ultimo ingeniose
se offerre offert bonis et malis

intrepide portans contra omne vicium
gladium verbi dei nullius deferens timore
nisi amore xpi quod multo tutius spe
ctare per ancilla xpi cenacale pro inimico
in patria eo qd pro incommutabili in
sancta constantius bellavit hic in via Sed
sunt quomodo multi multo superbie et vane
glorie inflati inutiles verbi dei qui
in suis ventosis predicacionibus ullum
fructu depredicius intendunt Sed potius
repugnanter sui gloriam famam graciam
et honore Et obliti conceptus verbi
dei et miserabilium audiencium qui vult
se ad vana picta rimata et rethorice
ornata quibus quingentos pro sui maiori
ostentacione dicta quadrivii et arisme
trice geometrie astrologie et musice
licet sepius illa ignorent que dicunt
Aliqui dubia et vanae pluries vanis
sine penetrent ymo sepe usque ad celu
caput inveniunt extollentes loyicali
populo proponunt et adducunt theologia ab
sis contingibilia penitus statim Et quia
isti quasi dracones attrahentes conspa
tiabilem ocium ventus abstractos angelico
officio predicantes noluerunt in aliquo fine
predicatorum deum habere devocionem et timore
eius curam se Ideo tradidit illos deus
sepius ut dicit apostolus ad Ro. j.o
in reprobum sensum ut faciant que non
conveniunt repletos omni iniquitate malicia
fornicacione avaricia nequicia plenos
nequicia invidia dolo malignitate
ut sunt susurrones detractores deo odi
biles contumeliosos superbos elatos
inspiciendos et incompositos sine fide et
sine federe et sine misericordia Dicentes
et credentes se esse aliis sapienciores
stulti facti sunt et aliis contemptibiles
Et merito quia mutaverunt gloriam dei in
gloriam propriam et utilitatem verbi et permanentem
mentem sui et proximi in gloriam caducam
dominis agitatam et fracte a vento glorie
secularis Tales enim sic predicando
peccant mortaliter contra quos doctrina xpi
clamat ad suum fontem universalem xpm

semper dominus / Deus meus pone illos
ut rotam et sicut stipulam ante faciem
venti qui sic de vento delectantur ut de sua
predicatione nullam volunt extra retribu
tionem sed hic affectant aura populi mercedem
suam Sepe videmus in talibus predicatoribus
ventosis quod moriuntur ante tempus suum
et tunc vel perdunt usum lingue vel
alterius organi necessarii ad loquendum
sic quod ut consueti sunt se recordare addunt
ut consuetum est possunt Et de causa
finali hec sufficiant **Capitulum 2m**

**quo tractatur de causa efficiente
predicationis**

Efficiens predicationis sive eregnus
dicitur ipse predicator Qualem et
qualis debet esse ostendit nobis dominus
ysaie 40 ubi sic inquit Super
montem excelsum ascende tu qui
evangelizas syon exalta in fortitudine
vocem tuam qui evangelizas ierusalem
exalta noli timere dic civitatibus iuda
Ecce deus noster Ubi propheta intendit loqui
in formatione predicatori qui evange
lizat et predicat gentibus syon que
interpretatur speculacio et est xpi doctrina
que secundum Gregorium nobis proponitur ut
speculum In qua nostra facta nobis
pulcre conspicimus Et ei adhuc sic loquitur tanquam
illi qui predicat de illa celesti ierusalem id est de
illa celesti civitate que est mater omnium
fidelium nostra Dicit igitur illi sic evangelizanti
credatur requiritur quod sit sciens ad discer
nendum vocare / ad pronunciandum contra vicia / ad
ad operandum / benivolus / ad tradendum sermonem
predicandum / Expedit primo eciam quod ascen
dat super montem excelsum scilicet perfectionis
vite Et notanter dicit excelsum quia necdum
sufficit predicatori doctrine xpi quod sit in
monte perfectionis cuiuscumque / sed requiritur quod
sit in monte perfectionis excelse ut quod sit
pre aliis veracior in sermone / et in sanctitate vite
et quod sit pre aliis humilior / paciencior tracta
bilior et benignior / super omnia amans pau
pertatem / non sit acquisitor rerum secularium ut pro
positus in ventosis / ut non credatur ab au
ditoribus quod predicat propter lucrum sed propter salutem

predicatio Et sicut requiritur quod sit castus
quia ad hanc virtutem et maxime sacerdos
attendere et sine qua est totaliter contempti
bilis omnis sermo ac nocivus dicitur Requiritur
eciam precipue quod talis sit caritativus et affectus
in dei amore / et timore plenus ac pure
et austeritate innixus exemplaris gestibus
vestibus verbis et operibus / sciencijs et
consiliis sanus Et propter hoc expedit quod
talis nulli sit multum familiaris Quia
nimia familiaritas parit contemptum secundum
quod experiencia docet eciam inter seculares
sic est quantumcumque dissimile ad tempus
et causa assignatur / quia nimia fami
liaritate percipiuntur defectus illius quibus
redditur contemptibilis quibus ad videtur Talis
igitur in monte excelso ascendit potest (qui tulit)
secure evangelizare de xpi doctrina al
tissima et de civitate superna invitando
quia dabitur sibi fides ab auditoribus
ymo secure talis per civitatibus villis
et castris et vicis poterit dicere Ecce deus
noster id est dico vobis ista ex parte dei mei
qui misit me ad vos Et ecce tunc omnes
credent illi et facient illi reverenciam quantum
possunt / hec enim est virtus quam predica
tores verbi xpi efficit viri perfecti sicut
tenentur esse / qui eciam hodie reciperent
eos cum equali vel maiori reverencia
quam fecerunt antiquitus

Videntur tamen seculares multos predica
tores sic scandalosos / sic male gestos edifica
tos eos verbis et factis quod mirum est et
specialiter quia dei Et hec inaudibiliter operatur
quia seculares non lapidant eos tanquam
capitales persecutores Isti sunt adeo ma
ledicti et hys specialiter maledictionem eciam
competentem est sancti perhuiusmodi
sunt de suo statu tanquam illis qui predicant
xpi doctrine quantum in se est reddunt contem
ptibile toti mundo Quia sicut dicit
Gregorius Cuius vita despicitur restat ut
eius sermo vel predicatio contempnatur
hys dicit apostolus corde tunc te ipsum
verbum dei de istis est sicut margarite
ante porcos et sicut mittere canes quibus
comminatur deus psalmo 49 peccatori autem
dixit deus quare tu enarras iusticias
meas et assumis testamentum meum
per os tuum / tu vero odisti disciplinam
proiecisti eos retrorsum / postmodum quod dicit
arguam te et statuam contra faciem tuam
id est te arguendo sic hoc firmabo istud

spaliter contra fratrem confitetur tunc adducendo
iudicium dampnationis tibi te. Nam tu
sic vivendo iudicas temetipsum ad eternam
mortem. Ad Romanos 2° capitulo scribitur qui ergo
alium doces teipsum non doces qui predicas
non furandum furaris. Qui predicas non mechandum
mecharis. In quo enim alium iudicas teipsum
condempnas et in eo condempnandus es. Et quo
tu mala vita infirmas illa licet sint plus
celestis que Christi doctrina sacratissima que sancti
data est morte et sanguine eius ac sanctorum
martirum qui ipsius et tanta veritate
se libentissime morti dederunt. Unde Gregorius
multis magis doctrina quam confirmat illi
sic quod confirmat nullius maiore honore
dei tollerat quod ipsum qui alte predicat
et male vivit. Talis enim male credit
se non credere quod docet. Ideo predicator
ubi dicit magister Augustinus consulit sic vitam
suam et famam custodiat specialiter propter
doctrine Christi reverentiam ut ipsa in cordibus
audiencium fructificet et non erubescat
detractoribus laudatoribus. Et nota quod maior
est gradus in fide quam virtus. Ideo apostoli
et capitula sunt maiores quam Christus ideo dicit
apostolus 1 Corinthiis pedagogi inter nos magis
contemptapater etc. Sequitur tertium capitulum
in quo tractatur de forma predicationis
et dividitur in septem capitula de predi
catione quam debet servare predicator
in sermone. Primum capitulum de bre
vitate sermonis etc.

Forma autem ordinate predicationis
quod est principale tamen hic distincte
dum hic exigit scriptura videlicet ut
predicatio sibi omnium fiat

Brevissime	moraliter
ferventissime	prudenter
speciose	ordinate
devote	

Primo non predicatio dicitur sit brevissime
admonitionem summi capitis nostri domini
Ihesu Christi qui dans nobis formam
predicandi verbum fecit abbreviatum predi
cando super terram. Et ad hoc specialiter instruit
beatus Franciscus fratres suos in regula
ut predicent cum brevitate sermonis. Ideo
sit minor viciosus in prolixitate sermonis
et aliis predicatoribus debet dicitur et utilius
patet.

Secundo ratio quia quanto sermo est brevior
tanto plus fructificat audientibus
et plus possunt portare secum. Ideo dicit Christus
apostolis: multa alia habeo vobis dicere sed non
potestis portare modo.

Tertio quia predicans potest ferventius et re
tentius et frequentius predicare etiam si
expediat eadem die si breviter loquatur
et minus lassabitur in persona.

Quarto si predicator pauca dicat in pre
dicando tanto prosperior erit ad sepius pre
dicandum quia quanto minora dicuntur
tanto restat plura ad dicendum.

Quinto et reciprocatur ad primum quia propter
brevitatem auditores redduntur benivoli
et attenti et libentius alia vice re
veniunt ad predicationem audiendam et avi
dius audiunt que eis dicuntur quemadmodum
[illegible] cibaria que minus sufficiunt
avidius sumuntur.

Sexto quia prolixitas confundit intellectum
auditorum audiencium et loquentis et red
dit indispositum ad omnia supradicta
et per consequens sequitur minor fructus.

Septimo quia brevitas subsistit omnibus
aliis conditionibus predictis quia
brevius predicans potest predicare ferventius
speciosius devocius et de moralitate
potest loqui amplius et dicta potest exami
nare diligentius ex brevitate prudentius
potest quod opus quod predicator breviter amore
ponet verba sua in aliquo certo ordine
ne predictorum ordinis liceat distrahendo
sine ordine sepe eadem repetere vel
propter oblivionem plurima enarrari gau
dent omnia brevitate modum et ponit
plenum scilicet de tribus capitulis. Sequitur
de secunda conditione quam predicator
debet servare in predicando scilicet quod
loquatur ferventissime

Secundo dixi quod debet predicator loqui
ferventissime et hoc ut magis im
primat quod dicat. Unde loquentes tepide
et remisse quantumcumque bona dicant
tamen non movent corda audiencium. Omnis
enim dei cultus debet procedere ex animo
toto et per consequens debet esse totus igniteus
et fervens. Unde ignea figura iubet lex levitici
6°. Ignis semper sit in altari. Idest
fervor in corde fervientis domino. Ad Romanos

xxiio. Sapientes ferventes dum sentientes quod
maxime conveniat illi qui a deo legatus
est populis qui tam preciosa dei munera
eius pro honore veritatis quam denunciat et pro
utilitate sua et aliorum quibus loquitur
debet se ostendere fervidum et ignitum. De
Appollo scribitur Actuum xviiio quod fervens spiritu
loquebatur ea que erant ihesu. Et de Helia
quod videbatur verbum illius quasi facula
ardens. Et de Johanne baptista quod venit in
spiritu et virtute helye parare deo plebem
perfectam. Talis enim fervens tanto est ma-
ior quanto in corde eius plus caritatis dei
ebullit. Paulus etiam legitur fuisse fer-
ventissimus in predicatione sua et omnes
martires et doctores in predicationibus
suis sancti qui fuerunt predicatores verbi
dei. Sunt tamen aliqui valde remissi et te-
pidi in predicationibus suis et ex multis
causis. Nam aliqui sunt remissi natura-
liter flegmatici qui tamen hoc non obstante
debent fervide loqui. Ex quo verba ignea spiritus
sancti evangelii et a spiritu sancto inspirata
habent proferre et ut testimonium eorum sit effica-
cius et a deo acceptius et populo ac sibi utilius.
Aliis enim remissio in dei opere contingit de
istis ex quadam negligencia vel ymo po-
tius voluntaria. Ideo debent sibi timere
ad minus maledictionem que datur eis Jere-
mie xlviiio ubi dicitur Maledictus qui facit opus
dei negligenter. Hoc enim sciat pro certo quod deus
dat copiosa verba et alta predicantibus fer-
vide et in virtute iuxta illud psalmi Dominus
dabit verbum evangelizantibus virtute multa.
Alii sunt remissi ex timore vel amore alicuius
rei temporalis quam formidat perdere si loquantur
acute. Et isti sunt illi canes muti non
audentes latrare qui non habent sanctitatem de
quibus ysaias lvio. Ideo multo requiret deus
animas perditas ab eis iuxta illud Ezech-
iiio ubi dicitur Fili hominis speculato-
rem dedi te domui israel. Et sequitur si illi
annunciaveris verba mea et non converterentur tu
animam tuam liberasti. Si non annunciaveris san-
guinem eius de manu tua requiram. Hec igitur a deo
requiruntur a viro homine predicti intrepide et
ferventer loquente et annunciante verbum.

Sic tamen nota quod iste fervor debet esse prudens
et multa maturitate munitus ut videlicet
illa que habet loqui non excedat limites rationis.

Sed attendat predicator illa que fervide
loquitur ut nullus de populo possit publice lede-
re vel infirmare. Unde sepe ex indiscreto
zelo trahitur ad contumeliam et impugnandum ad
peccata multa. Ideo dicit Petri iiiio Nolite
peregrinari in fervore qui ad temptationem
nobis fit. Sunt temptationem et caritatem in
nobis ipsis videre quante sunt prudencie vel
caritatis. Ideo Bernhardus super cantica Zelus
discretionis absque caritate fervore latet
et fervor vehemens absque discretionis
temperamento precipitat. Ideo fervor discretionem
erigat et discretio fervorem regat. Unde
idem Bernhardus Non habet inimicus callidus hostis
efficacius machinamentum ad tollendam
de corde dilectionem quam si efficere possit
ut in ea incaute et non rationabiliter ambulet.
Ideo dat ipso eius [illegible] optimum consilium
et est istud bone voluntati non semper
credendum est si discretionem eius sunt frenanda
est et regenda vel eius sicut belzebub
in actibus sathana per sathanam
expelli.

Ex quo patet quod fervor in predicatione
necessarius et commendabilis est tamen cum pru-
dentia coniungitur omnino. Nam remissio
autem in predicatore verbi dei et fervor
indiscretus sunt due rote ipsum trahen-
tes ad eternam mortem iuxta illud [illegible]
[illegible] ignem et suffocata a facie vultus
tui peribunt et infra. Quia tales communiter
ex male predicantes perficiuntur magni
peccatores iuxta illud [illegible]. Ideo
ignis habundat in peccatis et mancipantur
[illegible] et sic [illegible] calida quam ignis
ardens per que dicit quod ardentes pre-
dentes regantur prudentia sunt
magni peccatores. Sit igitur predicator
verbi dei prudenter fervens et ferventer
prudens et bene procedet. Sequitur de
tercia conditione qua debet predica-
tor servare in predicando scilicet ut
loquatur spaciose.

Tercio debet loqui spaciose et hoc
ut melius intelligatur. Quod
maxime debent observare illi qui
precipites sunt in verbo et nimis
currentes [illegible]. Cum festinus est pe-
dibus offendit quod sicut ambulans

festinant offendit sepe pedem suum
sic qui festinanter loquitur sepe linguam
suam sibi turbat et verba turbat et non
proferuntur clare. Tales enim temporis predicacionis
computat dicendum quia seipsum loquendo
lassat. Et nullus omni verbo suo proficit
ideo esset sibi melius tacere. Aliqui tamen sic
festinant ut multa dicant et ut magis
videantur scientes. Et dicunt quod in sermonibus
est effundenda sciencia et quod ibi non sunt con-
dere quod portat sacculus scaparelli. Porro hoc
est quia vanitas quia sciencia quia contra dei gratiam
ope. Quia macula doctrina christi. Quod
vinus fluus trufator adoudeus (?) se sapientes
simulet et moveat dispicere divinas scripturas
et confundat verborum utilitatis promissa divina
reverencia et utilitate populorum et in toto personali.
O infelix bestia que sic aspirabas ad tuam
laudem et ventum instabilem et subito desi-
stibilem huius seculi ut de patria christi docta
in rei prostituta et fedata. Quid de te
esto faciat tibi scalam et instrumentum
ad ascendendum usque ad pinnaculum al-
titudinis dyabolus usque ad tui summam confusio-
nem et detestabilem horam tibi ignota.
Talis enim miser vere christi semper laus
ultra hic quod peccat mortaliter talis sine
predicando ad ingerit tamen sibi ultra sen-
tenciam dampnacionis, tamen eo quod sic deo aufert
gloriam et proximo fructum et sibi propter
ventum mundanum. Pauca igitur dicat
et illa spaciosius et intelligibilius
quia pauci populo apte scribendum quod medi-
cum dicit et bonum sumere nichil non est bo-
num sed ad sufficienciam. Sed et ut dominus eloquium
sunt simul predicanda multa. Sed
pauca et illa bene examinata diserte
ut predicatori proficiat et eciam auditori.

Sequitur de quarta condicione qua debet
predicator firmare in predicando
scilicet quod predicet devote recta.

Oporteat debet predicator christi loqui
devote ut videatur homo spiritualis
in gestibus et in verbis et non
secularis et proferre verba non
inania ut res digna. Sed gracia spiritus
sancti plena medullas cordium pe-
netrancia audiencium corda convertat
in admiracionem et stuporem. Predicator
enim divinus debet apparere quasi homo
alterius seculi qui tam facto quam verbo
omnes intendit trahere ad salutem. Propter quod
expedit ne predicator dicat ante sermonem
vel post sermonem loquatur cum aliquibus qui
audituri sunt sermonem sed moram interpo-
nat magnam et notabilem ut verba sua
non audiantur propter nisi de predicatorum. Fo-
ret enim verba sacri eloquii prolata
per os multorum familiaritate propter tanstes (?)
sine predictas. Et necnon hoc docet nos de
sermone verbi dei ymmo eciam de missa et
generali de omni tempore divino et alto contem-
platione. Cum infelices et infeliciter predicantes
sunt verbis et gestibus ostendunt se esse
penitus seculares et homines nullius
religionis. Extendunt enim brachia et
ostendunt illa bene ornata et non multum
paupertati annexa ad scandalum videncium
ea. Clamant enim subridendo vel aliter
fingendo sic affectus eorum dicunt et non
sunt tanquam iussimi et magis filatores
cute et bithizoqueri (?) magni et laute
comedentes et bibentes et splendide
induti. Quod tamen sine omni verecundia semper
predicant contra luxuriam et gulam et divi-
cias ad magnam commendam vultus sui
et grandem contemptum predicacionis sue. Quia
populus videns contraria vite illorum negligunt
committentes verba dei que omnibus sufficit
eciam per quamque ardua omni tempore indiget
verba mediatoris sicut fabulas et truffas
confictas ab ipsis vel ad meditaciones
propter quam predicacionem mirabilem verba
dei fedantes venit plaga dei obcecans
oculos mentales eorum et perducens
eos ad mortem. Et multa quam necnon
dicunt sic offendunt ymmo et populum ad
mediatorem sunt audienda sic inclinant
quod plus placent tamen de talibus truffis
quam de divinis eloquiis. Propter quod predicatores
et audientes simul involuntarie involvit
divina sentencia ut patet Jeremie v°. 2. et ergo dicit
prophetis predicatoribus mendacium et de populo
verbo libenter audiente. Consequitur enim
populus sic attractus ad verbum sequitur ad mala
peniora clamat illud ysaie xxx°. Loquimini
nobis placencia dicite nobis errores
cum verba que in verbo predicacionis christi

sunt erronea et non perfinamus sed potius
in hiis quasi in verbis lascivie delectamur
Non igitur sic sed devota et sancta devote et
ad devotionem predicemus ne ministerium tam
misterii nobis commissi prophanemus. Sequitur
de quinta conditione quid debet predicator
servare in predicando scilicet quod predicet

Quinto est predicandum moraliter
moraliter vero quia predicatio specialiter
tendit ad corrigendos homines a peccatis
et instruendum eos ad bene agendum. Ideo tota
predicatio principaliori sui parte debet ad mores
ordinari. Ideo posuit beatus Franciscus in
regula sua quod fratres in sua predicatione
annuncient vitia et virtutes penam et gloriam
cum brevitate sermonis. Et designavit
vitia in primo loco quia primo est intendendum
ad hoc quod homines deponant vitia quia vitia
sunt deponenda et vitia sunt predicanda
et vitiosi non sunt signandi propter scandalum
eorum predicantibus et infamiam vitiosi. Et hoc
est expresse preceptum domino Ysaie lviii ubi
precipitur predicatori ubi dicit sic Clama
ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam
et annuncia populo meo scelera eorum et domui
Iacob peccata eorum. Predicator enim evangelicus
est ut medicus. Constat enim quod medicus
in vulnere primo aufert putridum antequam po-
nat unguentum ne morbus fiat deterior.
Sic in proposito evangelicus predicator debet primo
peccata tergere per correctionem sue malitie
et [illegible] penam antequam loquatur de sta-
tu virtuali ut de premio regni. Et propter
hoc dictum est a domino Ieremie misso ad pre-
dicandum ut patet Ieremie primo Constitui te
ut evellas et destruas edifices et plantes
Ecce quod hic destructionem et plantationem
virtutum debet precedere evulsionem peccatorum. Vitiis
autem impugnatis potest suaderi plantatio
contraria virtutum sicut consuevit in [illegible]
in sermonibus latius continetur. Sic patet igitur
documentum predicatori evangelico quod principaliter
intendere ad moralia et postea ad penam et
gloriam. Alias credas michi quod semper erit sermo
insipidus populo quantumcumque dictis et verbis
aliis sit adornatus. Addite hic quod licet
predicatori morali sit necessarium ad bene
et utiliter predicandum et ad finem vere predicationis
tamen non semper moralitas est bona ubicumque
nec a quocumque. Nam predicare moraliter
contra prelatos et prepositos et regentes
mundum et vitiatos eorum non est bonum
coram populo quia est periculum commovendi
et suscitandi populum contra eos. Sed vitia
eorum dum dicantur ad partem familiariter vel
saltem quando eis licet ea quecumque
vitia debent dici a quocumque. Nam predicator
invenit non debet consuetudo loqui de peccatis
occultis in publico quantumcumque sit nudius
eo quod minus crederetur ei propter [illegible]
nec etiam peccata occulta sive in profunde
malitie vel nimium execrabilia omnino non debent
publice predicari ne addiscantur potius ab
illis qui tam horrenda ignorant. Sed
tamen necesse est illa dicere sufficit per
generalia ex proximo et superficialiter vel
magis extendendo sermonem ad penam
illius peccati quam ad eorum circumstantias vel
modos peccandi. Predicator ergo evangelicus
talis studeat quod nunquam predicet
quin populus aliquid ab eo utile et nobile
reportet pro directione vite sue. De hac
materia dicuntur aliqua in capitulo de [illegible]
[illegible] etc. Sequitur de sexta conditione
quam debet servare predicator in
predicando scilicet quod predicet prudenter

Sexto evangelicus predicator predicet
prudenter ut dicit Gregorius
in suo pastorali distribuat eorum
auditoribus pro eorum captu secundum
eorum conditionem et statum. Unde aliter
est predicandum nobilibus aliter mercato-
ribus aliter rusticis aliter civibus aliter
marinis et aliter militibus aliter ho-
minibus aliter mulieribus aliter
fidelibus aliter infidelibus aliter pueris
aliter senibus aliter simplicibus aliter
dissolutis et talibus in statu suo.
Sed aliter est predicandum cum predicatur de
dominica aliter cum predicatur de festo. Cum
enim de dominica agitur recitanda est hy-
storia evangelii et aliquid supra
addendum modis superius designatis.
Si autem de festo aliqua predicentur
tunc vita sancti est dicenda saltem principaliter
eius vel aliquo [illegible] modis consuetis
in sermonibus annotatis et ut plus
moveantur corda audientium et maior
fructus in omni sermone fiat tam vite
sanctorum quam evangeliorum hystorie que-
cumque allegantur sive sancto allegata

Circa finem quodcumque tractetur finaliter trahatur ad mores. Habet enim doctrina eorum precedentibus, scilicet quod de omni quod tractatur habeatur aliqua utilitas spiritualis, ymmo dicit magnus philosophus Socrates quod est circa totam philosophiam theorice et inflectere ad mores.

Interrogatus semel quidam peritus theologus quid agere debeat sermocinans prudens predicator ut predicet preciosus utiliter et sit domino gratus et populo. Respondit sermocinare [?] ... italia.

Nunquam suspecta aut aliquas novas predictas ne habeas illa renovare quam sensibiliter aut in predicatione deficere.

Cum gravitate semper loquaris ut dei verbum honoretur et ponderetur et ipse qui te misit deus in tuis verbis etiam amplius timeatur.

Non predices si sis indispositus naturaliter sicut sunt elingues vel impediti morbo ne derisionem reddas eis sermone et ne ostendas tentum et ambicionem.

Nullo tamen modo predices crapulatus seu honustus ne te confundas et verbum dei exponatur ludibrio.

Cum dispositus fueris sermocinari fac quod maxime si videris te facere fructum quia tibi preceptum est: Clama ne cesses. Tamen quia preciosum renovatis de quo ad te queret deus specialiter in morte, dicto stilo te supponas. Sed si que deus separabit vel scandala inveneris et multa pericula timentes ut sermo dei sit preciosus dure censura et negocia secularium fuge ut mortem.

Cum generaliter incipies moralia doctrine statim ad spiritualia ascende secundum status et personas. Nichil enim prodest loqui contra avariciam, nisi statim descendas ad fructum vel simoniam ludorum vel aliquam speciem vel casum tangentes aliquos qui sunt ibi.

Verba que habes predicare sint casta et utilia, vera, non ficta, non vana, non tenue varia, nec personam in singulari vocantia, nec simulata vel duplicia, nec proposito mundo adulatoria, vel ad desperationem inducentia, nec etiam ad spem malam agere. Dicit sanctus beatus Franciscus precipit fratribus suis ut in predicatione quam faciunt sint casta et examinata eorum eloquia.

Antequam predices ora humiliter ad patrem ut per verbum incarnati dignetur tuum preservare ab omni errore et ad faciat ad suam gloriam tradere in terram bonam ut det sibi fructum gratum. Petas etiam ad beatam virginem confidenter recurre et ad sanctum angelum custodem et ad aliquem sanctum vel sanctam tibi specialem.

Antequam predices humiliter petas benedictionem a sacerdote.

Postea in predicatorio signa tibi frontem, os, pectus signum crucis dando et Verbum caro factum est et habitabit in nobis dic. Adiutorium nostrum in nomine domini qui fecit celum et terram, et dices pro populo: Sancte deus det nobis suam pacem.

Caput semper predicando discoopertum habeas propter reverenciam verbi dei.

Manus tuas manicis populo nudas ostendas.

Nunquam oculum in aliquem figas.

Equaliter ad omnem partem te gires.

Verba gestibus correspondeant ut leta dicantur letanter et tristia tristi vultu et terribilia facie terribili et gaudia celestia gestibus plenis exultationibus promantur et cum efficacia et dulci vocis voce semper.

Post sermonem non te misceas aliis sed ad adorandum vadas gracias agendo deo qui fecit tibi graciam exequendi opus tante excellencie.

Roges ut ad sui honorem transeat et fructificet auditoribus et omnis vana gloria abscedat, ne regnum eternum meritum perdas propter vanam mundi auram.

Si te de tuo sermone perceperis laudari ab aliquo subito mente viciam vel ab eo recede. Vana enim gloria serpens est callidissimus qui subito et dulciter intrat et nisi cito cruciatur non recedet nisi cum illis ~~recordeat~~ mordeat et aufferat quod interius aggregasti etc.

Corpus sermonis semper teneas concatenatum familiare et dulcem ut sis prom-
ptior omni tempore ad praedicandum. Ubi habe-
re possis specialem amicum cum quo de tuo ser-
mone conferre possis, seorsum quaere ab
illo corrigi et informari in quibus
defectus praedicando.

Non pudeat tono praedicantis loquaris
vel nimis alte vel submisse, licet ea
quae sunt maioris ponderis vel maioris
periculi possunt cum maiori clamore
dici, ut vox etiam tua errore faciat ma-
teriam magis credibilem de qua tunc lo-
queris praedicando, ut dignior et altior
sit minister verbi dei per linguam patuit
nobis expressus sicut per Christum.

Semper caveas ab omni vitio linguae
et plenam extra praedicationem diligas
sicut propriam vitam.

Numquam stabilem etiam teneas nec aliquid
teneas dicere sicut silva vel diminuta.
Sed illud sequaris quod spiritus sanctus mi-
nistravit vel quod prius ars te docuit.

Nichilominus alia sana doctrina semper me-
liora praedices in principio et in fine. Sed non
sufficit providere hic et ibi, saltem meliora
per finem sermonis meliora reserva.

Numquam incipiendo loqui in sermone lau-
des auditores sicut multi dicunt dilectis-
simi et dulces, populus dei vel bona gens
vel domini boni. Sed quasi hic omnia suffi-
cienter per illud quod tenuisti statim inci-
pias omnino praemissa nomine gentium (?)
te erumpas in verbum aliud vel quodcumque
aliud quod deus tibi ministrabit.

Numquam competentiam materiae proponere dicas
vel figuram vel aliam figuram probes.

Numquam aliquem praedicantem fugias nec
contempnas propter ipsum a quo missus est;
deus dabit tibi gratiam ampliorem.

Ubi ante sermone aliquo habeas recede-
re, numquam in medio recedas ut alios non
provoces ad contemptum, sed in principio vel ante
sermonem capta ydonea simulatione rece-
das. Etiam quos audire non placet libenter
audias propter reverentiam verbi dei.

Sunt contempti coram eo qui corpus [illegible]
pedibus calcat, sicut in decretis. Perfecti etiam
indevotos verbis ad audiendum inducas.

Si donum praedicandi suscepisti, noli esse
sine metu qualiter coram districto iudice
irreprehensibilis in hac vita. Queret
enim deus abs te de hoc tamquam de dono
magno sicut tibi ad magna concesso.

Numquam praedicatori evangelico detrahas
nec eius libenter audias detractores,
et maiorem gratiam apud deum acquires.

Si quis praedicando defecerit verbis aut
gestu, seorsum illum caritative corri-
gas quasi fratrem.

Si haeresim ignorans praedicet statim re-
vocet, numquam sit publice reprehensus.

Nullum fidelem sermonem contempnas propter
ignorantiam praedicantis. Nam et deus non
arguit Balaam prophetam et in volatilibus
avis est vilissima quia tamen ceteris vola-
tilibus dat dulciora.

Omni tempore tarde simplicia et humili at-
tentione te ingeras ad audiendum verbum
dei sermonem. Hoc enim facere libenter
coniectura est hominis praedestinati. Iohannis VIII
legimus: Qui ex deo est verba dei audit.
Propterea vos non auditis quia ex deo non
estis.

Semper praedicare dubia [illegible] deo
[illegible] meliorem quia si vis tibi fieri
hoc non intendo.

Non praedices pro temporali mercede quia non
est praedicandum ut habeamus victum secundum
apostolum sed potius e contrario. Non enim propter
quamcumque mercedem temporalem est praedicandum
sed propter fines praemissos. Et tunc
deus de altario vivere debet vel aliunde
victum et vestitum praedicanti quia ipse
dixit quod non est alligandum os bovi
triturantis praedicator praedicanti. Sed qui enim propter
mercedem cuiuscumque temporalis quaestus prae-
dicat principaliter non est dignus mercede
aeterna quia est tantae pravitatis quod fruitur
utendis et utitur fruendis. Tale enim
lucrum turpissimum est et contra finem
evangelicae praedicationis de directo di-
centis domino: quod gratis accepistis gratis date. Et

Dettor enim quidam nostri temporis
dans formam predicandi evangelii
predicatoribus sic incipit in quodam
suo tractatu de ista materia
Audite tu predicator verbi dei ad verba ce
demptoris nostri clamat xxiiij° ubi ondit
qualis esse non debeas et qualis esse te
neris dicit enim Super kathedram
moysi sederunt scribe et pharisei omnia
ergo quecumque dixerint vobis servate et
facite secundum opera eorum nolite facere Alligant
enim onera gravia et importabilia
et imponunt in humeros hominum digito
autem suo nolunt ea movere omnia enim
opera sua faciunt ut videantur ab homini
bus dilatant enim philateria sua et
magnificant fimbrias amant autem primos
recubitus in cenis et primas cathe
dras in synagogis et salutationes
in foro et vocari ab omnibus rabi
vos autem nolite vocari rabi unus enim
est magister vester
Attende inquit iste doctor frater
qui predicas verba dei ad hanc sa
lutiferam doctrinam verbi patris et vide
quibus confunde tibi subiciat auditores
non permittit spiritualiter per eos super cathe
dram idest dignitatem predicationis que
magnitudine est in celesti sedes statim
prolocutus dei et tenetur facere et servare
ea de sacra catedra idest de christi doctrina
que predicas illius lege tuere imperiali
statutum est ut qui sacr dei verbum predicati
onem populo consultam pena capitali
puniatur
Ecce audisti tuam dignitatem audi
igitur tuam ignominiam/ iubet enim ea
que dicunt populo suo tum verbis humilia
et subditis ut si qualiter sunt de vita
eorum opera tua non faciat
O quam turpis dissonancia ut
lingua predicatoris sit consimilis
maior quam enim omnis/ immo ma
ius enim. sic recte operationes non
apparent in multis quorum lingua
et fama verbi se extenditur usque ad
fines orbis/ Recte tales non vocatur
homo in die iudicii dei sed potius
chimera et merito quia non portat faciem
hominis sed bestie unquam in se
Et si vis audire mala tua que nunquam
venies et alter predicatus attende quam
proponit vitam angelicam qui tua opera
nominat et tibi similia/ Alligant enim
onera gravia et importabilia et im
ponunt humeris hominum digito autem
suo nolunt movere ea
Videns et quis cogitare sufficiat
operationes onera terrenda et horri
bilia que predicator vel bonus allegat
super peccata hominum qui predicat verbum dei et quas
volebit inclinare se ad primas forte
per criminacionem fortes et dictiones quas inpo
nunt confessionibus dant confitentibus
sibi tamquam crudeles et indiscreti indu
centes animas hominum ad bolem desperatio
Sed audi quam sit ypocritali veneno in
fecta quia talia onera volunt imponere
suis pro peccatis suis clamantibus usque
ad celum interdum qui forte nunquam pro
peccatis suis in crimine fleverunt semel nec
fecerunt unquam aliquod ieiunium notabile nec
afflictionem ut aliquam penitentiam totaliter
nec mirum quia sunt desperati de regno
ea que faciunt et dicunt totum operantur
ut videantur ab hominibus
Infelices qui penitentiam querere tantum
predicant lucrum et gaudium
Inquit doctor vanitas vanitatum et
omnia sunt vanitates quia homines
sunt parati perdere gloriam huius presentis
vanam et receptivam ab hominibus quam
adeo pro celum
Cave igitur frater ne scis demum istorum infe
licium qui incedens eterna non querunt
sed fugacem putem
Vide deus et quanta arte et studio perquirit
predicti isti homines admirationem nam sequitur
dilatant philateria sua et magnificant
fimbrias quia predicates magis et
pomposi homines seculi tempus ad apparendum

amplioris gratiam laude et favore
hominum sine omni verecundia coram hominibus
se iactant de scientia de lingua de consiliis
de favore populi ymmo aliqui de amicitia
magnatum coram quibus libentius
et sine fructu predicant quam coram populo
ymmo aliqui si sint de remotis se iactabunt
de genere et expandunt alas suas
usque ad celum dicentes se posse omnia
faciunt magnificant et fimbriant idest suos
status regulantes et suas religiones
et statuta et suas cerimonias quibus
quibus pro sunt ut plurimum ignorantes
et inexperti et totaliter contrarii obscurare
illorum volunt tamen ut obstinatoribus veri
et sancti habere gloriam nominis et famam
elationes pessime quia solo usurpant
honores et deo gloriam et sibi eternam
vitam et tamquam homicide sibi necant
istis modis mortem eternam et quod totum
hoc faciant ad ostentationem et ad gloriam
mundi ostendit primus redemptor pacta
sequentes

Primus est quia predicatores dilatatores
et magnificatores volunt bene vestiri et
honorabiliter et pompose incedunt primos
accubitus in cenis non curant contenti
de inferioribus aut de mediis accubitis
sed volunt primos quia ibi excellentius in
sedetur et honorabilius

Alvarus enim in summa sua tangens
istam materiam sic ait

Audeo dicere coram deo et hominibus
quod numquam vidi doctorem aliquem magnum
et famosum et verbosum predicatorem
ubi deum esse amatorem paupertatis nec
austeritatis nec paupertatis nec caritatis
aut pietatis sed potius superbie divitie
gule malicie et [illegible] [illegible] hoc
ille [illegible] [illegible] palmatoribus
[illegible] ad [illegible] amant primas kathedras
in sinagogis ubi auditur superbia
cardinalis explicata faciunt scilicet quod
coram eum etiam ubi est domus dei velut
quod appareat superbia sua volunt preferri
aliis quibuscumque sequitur expresse amor
vanitatis quia volunt salutationes in foro

Primum tamen predicator ubi numquam pro sua
tussire debet vicos et plateas et thea-
tra publica debet omnino vitare et spe-
ctacula sicut ecclesia precipit nisi sibi
foret necesse predicare. Ubi igitur gloriam
salutationis et reverentie requirere
signum est profunde vanitatis contra illa
et vide quod tanta est hec vanitas in
istis ut necdum volunt quod eis reverentia
exhibeatur gestu et visu ymmo etiam audicione
volunt ibi vocari rabi cum appetitu
inordinatus tanti nominis reddit eos
vanissimos apud deum. Isti credunt
non exprimunt consequentur quod talem con-
cupiscentiam non habeant. Dicit vobis autem
nolite vocari rabi idest nolite habere
ad tale nomen concupiscentiam nimis in
ferventem et ardentem ne cadatis in
confusionem eternam sicut isti quibus di-
cetur Ite maledicti in ignem eternum nec
valebit coram iustitia hec contrudentes
[illegible] ne in nomine tuo predicavimus et co-
rum tamen tot ad te contra dicet dominus
Amen dico vobis nescio vos et hec
[illegible] legi [illegible] consequenter ymmo nolui

**Sequitur de septima condicione qua
debet finare predicator in predicando
scilicet quod predicet ordinate**

Septimo omnibus optionibus sine
stulta [illegible] et predicator [illegible]
debet ordinare loqui non confuse
et involute ne confundat se
et suos impediat auditores. Or-
do autem continet summarie tres partes

Prima — intelligentiam
Secunda — innuit — memoriam
Tertia — studium et linguam

Nam si ordinate vis procedere ad
indagandum circa quam materiam predicandam
debet uti sequentibus regulis

Prima est hec Si queras quid pre-
dicabile vertere ad causas. Cause
autem generaliter secundum philosophum et philosophos
assignantur quatuor scilicet finalis effi-
ciens formalis et materialis

Si ergo vis predicare de caritate vide
quid sit finis eius et videbis quod dili
gere deum et proximum. Si queris quid sit
causa efficiens eius et videbis quod deus
active et alia vita bona est tamquam agen
tibus. Tercio si queritur quid sit formalis
causa seu modus eius videbis quod di
ligere. Quarto si queris que sit materia
eius sive entitas eius videbis quod una
qualitas summa prestancior ceteris in sancta
anima. Ex hiis quatuor si dilatare
volueris quodlibet istorum quatuor isto ordine
dato poteris procedere diffuse et copiose.
Secunda regula est ista. Ad copiosiorem
materiam habendam ad predicandum considera
positum ordine prophetas vises. Verbi gratia
locus sanctum tempus numerus nomen. Hiis in
sacra scriptura figura continentur. Primo
si materiam vis trahere et invenire considera
illam per aliquam similitudinem rei
corporalis ad spiritualem. Ut si vis de tem
plo trahere secundum aliquam ad propositum
videbis quod templum materiale significat
spiritualem scilicet animam bene ornatam. Secundum
est primo ut david sicut homicida inscius
sicut patet in sua nominis interpretatione
Rutpita cum pulcer facie et fortis
manibus. Locus est eciam ad idem
nam mons significat perfectionem iusticie
vite effectum ut ymolacio abrahe
de ysaac filio suo significat quod quilibet
debet deo ymolare quod carius habet.
Numerus eciam est significativus ut binarius
caritatem quaternarius firmitatem
et septenarius universitatem. Nomen eciam
tunc significativum patet hec per se in diffinicione
vel nominis interpretacionem. Tempus eciam
significat ut dicit gratiam nox penam.
Tercia regula est quod si ordinate vis
procedere in predicando ut ait hec apud
materie reducere ad dilatacionem que fit
per quinque puncta sequencia. Si vis con
probare aliquid ut quod parentes sunt
honorandi statim prompte adduc
tres probaciones et ordine eas ordine

sequente adduc ergo ad propositum pro auctoritate
biblie unam vel plures vocales ultra
leges vincibus est vel reales. Et magis auro
rum et utilius auditoribus sibi pro
adduci figure sacre scripture et exposi
ad propositum. Tercio originalia sanctorum. Tercio
rerum naturalem sive experiencias communiter
dissitatas. Quarto similia rerum apparencium
naturalium sive aliarum approbata. Quinto
hystorias certas et sanctorum approbata predicatorum
de quibus dicit Gregorius quod plus movent
exempla quam verba et dilataciones sufficiant
pro omnium theologie predicatoribus sunt
multi huius temporis intendentes peritis
doctrinis et semper addiscentes et
numquam ad veritatem provenientes vel doctrine
ad invenire dilataciones ad curiositates
tres ultra premissas. Nam aliqui se
dilatant per canones et per leges que
omnia sunt impertinencia predicationi evan
gelico et multum vana ad alligandum.
Alii se dilatant per dicta philosophorum et ubi
proferantur eorum moralia et non doctrina
approbans. Alii per poetica vel ficta et
tales fabulas detestantur hec audito
res non fiant de illis cum quos aptius
dicit ad fablas autem convertuntur. Alii per
novitates novas et hoc est temerarium
nam dubitatur et ideo non debent proponi
publice propter reverenciam divini verbi. Et plus
Alii per per consuetudines et per modos
approbatos communem et hoc non est malum
nisi alia premissa meliora superius
non suffragentur.
Quarta regula continet in omni proposito
si vis ordinate invenire materiam cogita
illi ad quod non sequatur et concomitancia qui
bus queritur et quomodo tamen que inde sequuntur.
Verbi gracia. Si vis disputare de viro beato
beatus vir qui non abiit in consilio impiorum
cogita primo quod sequatur tibi quod sit beatus
et videbis quod ex omnibus istis amicabis
primo quod nullus tibi qui non abiit de con
silio impiorum est peccator et per hunc beatus
secundo quia nullus tibi oditur adeo et per
hunc beatitudine ista que est in via. Tercio quia
omnis tibi est in caritate et per quam

est beatus. Quarto quia in omni tali est promissa beatitudo eterna et per consequens est beatus et de multis aliis auctoritatibus. Omnibus dimissis vide continuantiam. Nunc enim commendatur istum virum tripliciter. Primo talis odit malos. Secundo talis curat de anima sua. Tertio talis placet deo. Quarto talis implet mandata. Tertio per eadem que sequuntur recurre. Primo quia si talis perseverat salvabitur. Secundo quia talis erit maximus apud deum respectu aliorum. Tertio quia talis placet angelis dei. Quarto quia talis est prudens et iustus. Quinto primus quia non abiit in consilio impiorum.

Quinta regula quod si vis invenire prompte materiam ad predicandum sive dilatare ipsam recurre ad opposita. Verbi gratia volo dilatare materiam castitatis videndo quod hec virtus est maxima dignitas. Tunc debes recurrere ad eius oppositum et ad gloriam eius et malitiam oppositi commendare propositum ut dicendo hec castitas est maxima virtus. Secundo probatur attendendo ad carnales qui sunt vilissimi et horribiles. Sunt fetentes in nomine et hec odorifera et dans famam magnam. Sunt gulosi et hec est filia [illegible]. Sunt vecordes et hec etiam similes facit audaces. Verbi gratia secundum [illegible] virtus est castitas. Si vis etiam recurre ad esse repugnans castitati per tale repugnans potes commendare propositum ut predicto.

Sexta regula est hec. Si vis ordinate invenire materiam predicandam recurre ad ordines sibi [illegible] quia volens [illegible] stigare predicabilem dic quasi de centro circuli pone thema vel illam materiam de qua vis predicare et per girum circuli ordinate per ordinem decem precepta, articulos fidei, dona spiritus sancti, septem beatitudines, quinque sensus corporales, septem opera misericordie, septem virtutes, septem vitia sigillatim. Comparabis materiam dictam de qua vis predicare alicui dictorum de predictis per ordinem secundum concordantiam et repugnantiam vel secundum aliquam similitudinem que tibi occurrerit donec habeas satis ad predicandum. Sub hac regula etiam comprehenditur totus ordo predicamentalis. Nam si super propositam materiam vel thematis queras sub ordine predicabilium de tuo proposito quid est, quale est, quantum, ubi, quando etc. multa materia tibi occurrit. Sub hac regula cadit totus ordo locorum logicalium quorum ordine si procedas ad inveniendum de proposito tuo statim tibi occurret materia infinita et ultra omnis ordo disponendi congruus utilis ad inveniendum materiam circa propositum tuum cadit sub ista regula.

Septima regula que magis est auctoritatis consilium est ista quod volens habere materiam prompte in omni facultate debet recurrere. Primo ad orationem. Unde Augustinus revelat dubia melius quam studium. Secundo ad similes interrogare ut interroget peritum quia humilitatis merito sibi dabitur quod petit. Tertio ad disputationem que disputatio facit ardescere [illegible] que dubitat et aperit intellectum ad alium videndum. Quarto quia alius aperit esse multa respondendo vel arguendo que nescivit quod volebas. Quinto ad vexationem quia vexatio [illegible] dat intellectum studendo frequenter et fervent vel exequendo actum quem exercere habet intellectum et vires omnes hominis totius. Sexto ad liberalem communicationem. Unde quanto liberius aliquis magister [illegible] sermones suos et minus sibi retinet circa ipsum zelum caritatis tanto deus magis committit quod tempore oportuno habeat habundanter materiam ad loquendum. Dicente domino: Date et dabitur vobis.

Secunda species ordinis in qua tractatur de materia que iuvat in memoriam recta

Consequenter dicendum est de secunda specie ordinis scilicet de illa que iuvat memoriam. Ubi nota quod memoria

vero aut hec sit super nomina sive vo
cabula aut super res significatas. Si
sit nomina tunc est difficile recordari
eo quod tunc ista quibus vocabula habet ymagi
nari similitudo aliqua vel figura.
Cum autem debemus recordari rerum tunc
una sola similitudo vel figura suffi
ciabit nobis unam magnam hystoriam
sicut crux Christi significat nobis totam
seriem passionis Christi. Et ymago regis
cum lancea significat triumphum. Item
belli et de aliis. De utraque autem spe
memorandi posuit in simul Aristote
les documentum tale in libro de me
moria et reminiscencia videlicet quod omnis res
memoranda frequenter tenetur eo quod sepe
veniat ante sensus vel coram oculis sive
ad auditum sive ad tactum vel etiam quod sen
ciunda ab uno sensu vel diversis. Nota ta
men quod licet hoc valeat ad memorandum
tamen nisi de tali sensacione propria in re
sensanda ab ordo ubi tamen est multitudo
memorabilium difficile est retinere. Ideo
Ciceronius datur hec talis regula in
speciali pro memoria nominum. Si similiter
nomina debes recordari ordinarie illos
in aliquam viam longam tibi notam
in cuius principio est unus lapis magnus
qui lapis reputabit tibi petrum
qui dicitur apostolus. Secundo cogitabis
in aliqua villa quam tu scis habens
ad dictum lapidem duos se osculantes
qui simul reputabunt tibi paulum
qui significatur per pacem quod tibi
reputant illi duo se osculantes.
Tercio quando ad competentem distanciam
pones arborem magnum qui significat
tibi andream. Quia ista duo voca
bula incipiunt ab eadem sillaba vel si tibi
aliud occurrat magis ydoneum et quod
magis tibi occurrat memorandum an
dream illud pone in tercio loco ut
bartholomeum et cetera quia fuit piscator
vel crucem quia fuit suspensus in cruce

et procedas de aliis apostolis et de qui
buscumque volueris de complexis nominibus
recordari. Secundo nota quod sub isto modo
nominum inplexorum potes comprehendere nomina
innumerabilia. Ut si tibi proferatur magna multi
tudo nominum et queratur a te sub quo
numero fuit prolatum tale nomen. Si de duo
loco loco aliquo vel tercio. Ad hoc ut pro
prompta ad videndum utaris hac arte
sit tibi unum ordinem locorum tibi no
tissimum sicut domus et ecclesia et ordinate
colloca per ymaginacionem in illa serie
numeros incipiendo ab uno usque ad quem
terminum numerum volueris. Ita quod sive illa
loca proferantur ordine retrogrado sive
interrupto sive ordine, scias statim
ad prolacionem nominis cuiuslibet illorum locorum
meditare numerum pro quo stat et recordaberis
de eo. Et tunc si queratur a te in quo loco
positum est tale nomen quod dixi recor
dando de loca ubi collocasti illud
nomen recordaberis de numero quem ibi
ille locus reputat. Hec autem difficile
est aliqualiter. Tamen practica hec magnum
fructum et sine labore potest homo prompte
multa nomina et numeros recordare. Ideo dicit
Tullius in sua arte memorandi quod oportet
bene artificialem memoratum esse ingeniosum
et hoc maxime ut locorum copiam in
venire sciat et bene ordinate et similiter res
prompte invenire inter locum et rem quam
memorandam proponit. Vidi quod unus qui
volebat numeros sine rebus numeratis recor
dari sub proprio nomine hac utebatur
arte. Faciebat enim unam ordinatam
seriem rerum quarum quelibet ex suo nomine
indicabat certum numerum et tunc advertendo
ad rem illam statim habebat numerum in
mente. Ubi gratia per ymaginacionem
lineam rectam a firmamento ad terram. Et in
prima parte huius linee ponebat fir
mamentum quod stabat pro uno quia est
solum unum. In secunda parte huius linee po
nebat luminaria solem et lunam pro
numero dualitatis. Ideo ista duo predicta
luminaria reputant sibi duo et cetera

In tertia parte ponebat quatuor elementa
scilicet ignem aerem et aquam primo terram
In quarta parte ponebat partes quatuor
orbis scilicet occidens oriens austrum
et septentrionem In quinta parte ponebat
unam manum reputante sibi quinquaginta
unum et quintus ex quibus docemus que
in puncto proposito dirigam

Memorare autem res significatas per
nomina per que faciliter accipiendo
sunt pro fundamento ut semper ordinem
memoranda in aliquo ordine recordentur
tandem cum rebus memorandis Sed
cum quod tales ordines possimus faciliter
accipere in civitates

Primo de magnis viis et itineribus notis
Secundo de rebus notis et ordinate situatis
Tertio de domibus magis ornatis et latis
Quarto de corpore humano et membris ordinatis
Quinto de libro proprio in quo studet diversis divisis
Sexto de comparatione expectabili et ibi bene ligatis signatis
Septimo de syllabis quinque vocalibus et vocabulis formatis
Ultimo quando fuerat dictio dat punctum post
et consequenter notatis

Ubi gratia de viis et itineribus Et primo
cogitabo de tuo itinere a Roma usque ad
Sanctum Iacobum et cogitabo 20 civitates
civitates notabiles communiter et magis
famosas quia res quanto est magis sensibilis
bilis et sensibilis et nobilius tanto magis
et fortius imprimitur memorie Et cogitabo
bo tertio eas dissimiles in suis proprietatibus
tatibus quia similitudo et concordantia
proprietatibus in eis tradet multam memoriam
sicut patet ad repetitionem versus quem in concordantia
cordant in eisdem vocabulis Et cogitabo
quarto equedistantes Et cogitabo
quinto ordine dare civitatibus in suis
sitibus ut sunt iste scilicet Roma florentia
Avinio barchinona tarraguista
toletum pisinus et remensis Et cumque
iacobus sint sub una linea recta
ponatur quarto quod sciam mediare octo
mansiones scilicet loquor de clericis de pecunia
de mercatoribus de ponte magno
de burgensibus de oleo de militibus
de apostolis Primo quod ponam rome mansionem
clericorum quia roma est civitas clericorum caput
spirituale eorum et generale totius mundi
Secundo in florentia ponam pecuniam illam per
magnam mansionem de qua debes loqui quia florentia
tia est locus famosus pecunialis Tertio
ponam ianue mansionem mercatorum quia ibi habitant
tant multi mercatores Quarto ponam
avinione mansionem magni pontis quia sicut
ibi est pons famosior quam sit in civitate
Quinto ponam barchinone burgenses quia
ibi sunt burgenses magna hospitia
et magna mansio ut res videantur
magne Sexto ponam terraguiste
oleum quia ibi fit multum Septimo
ponam toleti mansionem militum quia ibi habitant
tant multi milites Ultimo ponam
in sancto Iacobo mansionem apostolorum quia eadem
locus exteriore et nomine sancti Iacobi apostoli
ducunt nos in memoriam apostolorum Et intellectum
lectum orientem res per istam lineam primam
mansionem recordabis de materiis ubi positas
sitas recordando eas res magis
eundo a roma primo ergo incipiendo a sancto
Iacobo et prosequendo usque Roma ordine
retrogrado sicut dictum est de via et itinere
sic eadem potest fieri in rebus notis ordinatis
etiam quando vias sicut 20 dicitur Verbi gratia
Incipias cogitare in celo empireo et descendas
scendas ordinate per omnes speras medias
dias usque ad centrum terre In quolibet celo
intermedio potes collocare aliquid memorabile
rabile sicut primus dictum est de civitatibus
illis Tertio patet de civitatibus domibus
et villis Unde si vis pulcra memorare
cogita diversas partes civitatis vel ville
tibi notas et per vicos et communes vicos
procedas ponendo memorabilia in locis
nobilibus Sicut potest fieri de una magna
ecclesia ut consideres loca eius notabilia et
capellas eius sitas et picturas et distantias
stantias et duas intentiones earum et cum

applicare unum memorabile secundum aliquam
similitudinem et sic discurrendo per praedicta
loca poteris optime recordari de tibi collo-
catis ut si debeas loqui de ista civitate vel
loca istam materiam in altari maiori sed
civitas est maior quam omnes simul. Si
de paupertate ponas hanc per ymaginacionem
in altari beate virginis. Si de contemplacione
in altari sancti Johannis sic de aliis
memorabilibus in suis certis locis et concor-
dantibus cum eis in aliqua similitudine
sicut modo sunt expressum et potes me-
morare. Quarto patet de de corpore humano
incipiendo a pedibus usque ad caput vel
econtra. pedes enim possunt significare tibi rusticos
vel fundamenta domus sicut ipsi pedes
sustinent totum hominem et rustici rem
publicam in labore suo sicut pedes et
plus laborant in corpore humano et
tibie et crura burgenses qui sunt im-
mediate super rusticos. Venter sapientes
peritos rei publice sicut venter nutrit
omnia membra et recipit. brachia milites
quia milites laborant brachiis bellando.
lingua inspectores cum datur loqui. oculi
sapientes quia intendunt et vident
rei publice. aures procuratores quia au-
diunt audire. Caput regens qui est
caput principale in re publica sicut caput
in corpore humano et de aliis. Quinto potes
idem ordinare in libro proprio ubi studes
cogitando quod talis sententia est in tali parte
libri vel in tali et talis adextra pagina
sibi alia a sinistris. talis sententia habet
paragraphum in principio et talis habet litteram
litteram rubeam vel ceruleam in principio seu vel signum
tale vel tale. Sexto quando subito rebus
memorandis non occurrat alius ordo quam
per rectum ordinem reducat ad memoriam
composita unde tunc sunt ordines compo-
nendi quia accipiat ad memorandum partem de cor-
dine prius dicto et partem destruendo
et procedendo de aliis et ubi habet habeas
pro regula quod ubicumque intellectus tuus
potest invenire ordinem ubi habes fundatum
memorandi. quia ordo rerum notus tibi
est et est tibi magister tue memorie.
Et quia infinitis modis intellectus
potest sibi fingere ordines. ideo infinitis
modis potest tibi occurrere materia memorandi
quia etiam supra praedicti capitulo dictum
de ordinamentum potest multum iuvare
memoriam rerum ordinis annexi. sicut
est ordo causare principalium. et ordo
priorum et de aliis ordinibus supradictis.
Secundum quod illud quod dictum est de verbis potest
etiam iuvare ad recordandum materias ver-
bales. ut si vis recordari de titulis
decretalium vel iuris vel quarumcumque ma-
teriarum ibi contentarum facias modo dicto pro-
cedendo per titulis ordinate applicatis
ad loca aliqua determinata.
Nota quod tullius tulius et multi alii
volentes iuvare artificialem memoriam
docuerunt super locis praedictis debere fingi
ymagines memorabilium et commendare
eas locis. Tamen quia hoc habet longum
tractatum de difficultate et quae magis
in recordatione quam magnum sit rerum
collocatarum in eis. ideo modum istum
non applicant moderni huius temporis sed magis
expeditum et facile estimantes illum
qui stat dictum cum proximum dictum
istum sic quidem antiquo per praemisso. Ideo
de isto praemisso nono modo solum curavi
hic loqui.

Septimo quando ex sillabis formatur una dictio
vel unum vocabulum quaelibet sillaba quaelibet est
memorabile alicuius memorandi in sillaba
collocati. Si tibi quia volo recordari de quodam
vocato aurelius et de alio vocato ximus
et de tertio nominato linus et de alio dicto
arnaldus et de alio dicto torquatus. ex
primis sillabis dictorum nominum efficiam istam
dictionem auxiliator. Sic quod prima sillaba
que est au reputabit michi aurelium
et secunda que est xi. ximum. et tertia que
est li. linum. et quarta que est a arnal-
dum. et quinta que est tor. torquatum.
Consimili potest haec regula applicari ad quae-
cumque negocia volumus quia per sillabam
potes recordari de nomine negocii unius
et maxime cum hoc vinimus aliquibus
verbis certis

Practice memoratur aliqua per quatuor
dictorum ut si aliqua negocia habeant
referri faciat quod sermo precedens verbi
sit primum sequentis et unum precedens
introducat te ad secunda verbi gratia
ponatur quod habeas referre quatuor materias scilicet de
celo de aere de igne de terra de aqua et
dicas sic primo loquendum est de celo et
respondendum est quod est nature ignee

Ignis secundo est distinctus qui situatur
iuxta aerem

Aer est vaporosus et habens aliquas con
diciones aque

Aqua est frigida in se et tamen ignis
que sibi coniungit terre

Terra est solida in medio distans [illegible]
[illegible]

Tunc quod sermo precedentis dicti introdu
cit ad secundum et docet sic memorare illud
de quo statim est loquendum

Secundo formatur memoria per recordacionem
situs dicendorum secundum ordinacionem visam
in libro seu exemplari ubi studuerit
rem recordabilem Ideo antiqui formabant
talem modum sicut et hodie multi
formant quia semper in libro ubi stude
bant sermonem suum sive aliam rem re
cordabilem ordinabant dicto ordine
primum lineam rectam ubi [illegible]
notabilis sive capiebat faciebat aliquod
notabile paragraphum vel ad notabile signum
de in transito in margine et illa signa
et signata fortis [illegible]
illa referebat predicando quasi legentes
in libro referebant attendentes ad notabilia
signa que in libris impresserant per que
deducebantur ad memorandum similiter ibi repo
sita Exemplum est quod in ordine sermonum predi
core habet [illegible] hoc modo observare quod
in [illegible] est quod [illegible] et [illegible]
[illegible] observari videlicet quod lineas
quas fecit ad melius memorandum ordine
[illegible] ibi [illegible] facit et [illegible]
in suis [illegible] ad [illegible] labilitati
memorie corde [illegible] populo predicare

Hec species docet componere sermonem
et verba predicanda in aliquo certo
ordine ad quem intellectus [illegible]
seriose quasi legentis in libro donec
predicat memoret et memorando proferat
distincte et distincte quod hic dicit et ex
cludatur apparentie omnis involucio
verbalis et turbatio mentis Habet autem
species ordinis subdividitur per tot mo
dos quos predicatores invenerunt in or
dinando sermones

Aliqui enim ordinant sermones per
modum alicuius contemplacionis portare
in aliquo ordine de [illegible] sic quod totus
sermo istorum stat distinctus aliquam
materiam sub certis punctis

Alii secundo per modum questionis procedentes
primo proponendo [illegible] materiam theo
matis aliquam [illegible] sub aliquo titulo
posito questionem et per contra arguunt ad
partes et [illegible] ponunt [illegible] suas et
correlaria et ultimo respondent ad
raciones factas contrarium

Alii et sunt hii exponunt precise
evangelium [illegible] dixerunt hi
storiam et ipsum dividunt per aliqua
certa puncta

Nunc quidem dimisso eo quod stat subiecto
[illegible] imitat memoriam multum
Et ideo [illegible] utitur
que bone sunt ex quo non sunt
[illegible] et moralia predicantur ad me
morandum Antiqui enim doctores in
suis predicacionibus non utebantur talibus
divisionibus eo quod tanquam imbuti spiritu
sancto totaliter se convertebant ad verba
spiritualia sine aliquo ordine nobis
noto plura [illegible] evangelium
vel aliquis textus biblie que expo
nebant sicut in corde [illegible]
[illegible] Et modus hic predicandi [illegible]
evangelium vel notando ibi aliqua
puncta seriose et per ordinem est modus
valde expeditus ad predicandum [illegible]
[illegible] Raro enim est aliquis qui
[illegible] aliquid addiscendum

sub uno puncto solo et quando sibi occurrat aliud predicabile. Ideo si multa predicta sit dividendo tangit predicator quodcumque moditu dicat semper quodlibet in fine satis dixit.

Alii et sunt quarti exponunt epistolam vel unam figuram statim in principio sine omni alio apparatu introductionis vel divisionis et istud modum videbatur tenuisse Christus quantum possumus in evangeliis videre. Ubi enim videmus quod proponebat parabolam et post breviter eam exponebat sicut patet liquet ipsius in parabola de semine et in quibusdam aliis. Contra quos potest idem consideratus et credo quod eius apostolis discipulis ipsorum aspicientes quantum deterius erat imitari sic predicabant. Et ut tanta virtus dei esset in modis predicationibus quod missa omissa predicandi et omni curiositate rescetata exemplo Christi et patrum apostolorum solum simpliciter textum scripture ad salutem proponent in vigore spiritus plus attendentes ad salutem populi quantum ad sapientiam et curiositatem verbi. Concludendum curiositatibus Christi predicator tamen debet sollicite vitare contempnendo et onere propter amorem spiritualis virtutis clausum contra septitudinem sapientiam quod destituit ut dicit apostolus prima ad Cor. II sequenti processu suo ibidem.

Modum autem curiosius procedunt sunt quando aliqui predicatores proprium suas predicationes quantum dividunt in tres partes. Prima vocatur introductio. 2a dicitur thematis divisio. Tertia appellatur distinctio et prosequucio. Iste autem modus inventus est ad thema ad inveniendum copiam materie ad predicandum. Unde quando predicator pluribus modis se diffundit semper suo themate tanto occurrunt sibi plures materie ad predicandum. Secundo valet iste modus ad firmandum materiam memoriam predicantis semper ordine valde gratum quando si sit usitatus valde confert ad memoriam alicuius in omni sermone. Tertio valet ad hoc quia modus iste facit hominem distinctum quia sic predicans semper potest videre per considerationem dictaret tamen potius quid dixit et quid habet dicere et ideo hic potest videre si sit festinandum aut si sit spaciosius loquendum et hic attendendo ad illa que sunt ad hanc data vel ad ea que sunt dicenda.

Circa igitur primam partem que dicitur introductio nota sequentia puncta. Primum est quod semper in omni predicatione debet accipi thema de sacro canone biblie ut de evangelio vel de epistola illius diei si predicetur de dominica. Si de sancto aliquo vel de sancta predicetur potest thema accipi de quacumque parte biblie volueris. Et tamen modum ex curiositate gratia et ex quadam convenientia cum predicando de sancto vel de sancta accipimus thema de evangelio vel epistola propria si dicta sanctus vel sancta habet. Si autem non habet accipiatur thema de evangelio vel de epistola dominice currentis similiter si ille festum celebrabitur sive infra octo dies immediate sequentes dominicam. Et multi in collationibus mortuorum quia de omni actu requirente predicationem conveniat hic nostro tempore quasi accipe thema de dominica currente. In collationibus autem scolasticis semper accipitur thema de dominica in qua predicatur ut de evangelio vel epistola. Ista tamen magis sunt curiosa quam necessaria tamen modus scolasticus debet scolasticis servari propter reverenciam predecessorum qui sic statuerunt et nec quamvis quilibet possit in suo sensu habundare et discretius cum multa via persua ubi forma est iam certa sibi data sicut data est omnibus scolasticis per quem usum faciendi collationes in studiis theologie. Ideo nota quod in inchoato themate debet totari et totato statim brevissime introducendum est. Unde consuetum quod eius introductio non sit plurior ad minimus quam unius partis. Sed sufficiat sit vel equivalenter dicere ut ad gloriam dei et ad utilitatem animarum vestrarum possim vobis aliqua proponere supplicetis virginem ut dignetur pro nobis

et p(ri)me ant(e)q(uam) ad summi filium dil(ec)tum
ideo in p(ri)ncipio n(ost)ri s(er)monis p(re)mittemus
sibi Ave maria ~~quemadmodum patres~~
Et secundo est ante q(uod) Ave maria
semp(er) dicitur in omni s(er)mone et colla-
tione facta in ecclesia non t(ame)n in collatio-
nibus scolasticis Est t(ame)n advertendum q(uod) ly
Ave maria in quibusdam patriis dicitur
submisse et in quibusdam alte Ideo
semp(er) teneat(ur) modus patrie in qua p(re)-
dicatur

Intrat(ur) aut(em) ad thema sine themate
sive adducit(ur) ad p(ro)positum multis modis
Primus modus est per q(uesti)onem ut cum p(ro)ponit(ur)
aliqua questio p(ro)ptum salutatione
ponit(ur) aliqua p(ro) diu(er)sa ad q(ue)m
verbi gratia sit thema istud Primum que-
rite regnum dei etc. q(uod) virtus sit ad
q(uo)d p(ri)mo homines debeant quere(re) in hac
vita / Et arguo ad p(ar)tes ponendo p(ro) p(ri)ma
p(ar)te hec p(ro)p(ositi)o q(uod) que meliora sunt p(er) se
et nobis inq(ui)renda sunt p(ri)mo Contra
h(ec) p(ro)p(ositi)o infert et (con)cludit thema s(cilicet) quod
in p(ri)ncipio querendum est regnum dei Et h(oc)
patet quia regnum est optimum in se et nobis
Si aut(em) p(ost)q(uam) p(ri)ma p(ro)po(siti)o posita p(ro)p(ter) [illegible]
finiss(et) illatum thema ex dictis duabus
p(ro)positionibus q(uod) (con)cordia cum p(ro)p(ositi)one sit infi-
nita p(ro)pter diversitate(m) et clare

Secundus modus est per distinctionem in
qua semp(er) pars ultima (con)cludit the-
ma v(er)bi gratia sit illud thema Regnum
dei intra vos est Et fiat talis distinctio
trimembris // Deus sua bonitate posuit
intra nos tria nobilia s(cilicet)
Animam cum suis potentiis
Virtutes et gra(tia)m cum ~~[illegible]~~
Sui(s) bonis meritis
Regnum et gloriam cum suis [illegible]
Et hoc t(er)tium tangit thema Et ante
distinctio p(otes)t s(cilicet) bimembris vel quadri-
membris sicut placeat predicanti t(ame)n
q(uan)to est brevior tanto est melior

Tertius modus est per auctoritatem [illegible]
sicut tangit materiam thematis v(er)bi gr(ati)a
sit hoc thema gratia exempli Ipse est
Dominus omnibus timentibus eum Ad
inducendum hoc thema p(otes)t accipi illud
Dom(ini) ysa(ie) Ex mane domini dixi
[illegible] innotate eum [illegible] ut si adaptaret(ur)
dicta auctoritas ad p(ro)positum video q(uod) thema
inductum p(ro)ponit q(uod) d(omi)nus est ipse Ideo
ysaias dicit qualis sentit(ur) cuius p(ro)prie-
tas docens q(uod) si vis eum invenire
opo(rte)t q(uod) p(ri)mo quera(tur) s(ecun)do q(uod) [illegible]
quera(tur) corde devoto et (con)trito et timo-
roso et invoca(tur) omni effectu quod
exp(er)itur sit d(omi)nus ipse timentibus se ut
dicat thema

Quartus modus est p(er) originale
ut si accipias thema de aliqua materia
debes tu de eadem materia accipe(re) ori-
ginale ex quo concludat(ur) thema v(er)bi
gr(ati)a Hora est iam nos de sompno
surgere Et accipias hoc p(er) originale
ut si dicat Aug(ustinus) om(n)i tempore timendum
est d(omi)n(u)m audiam ne taceatis nos in-
veniat ipse qui semp(er) ad surgendum
et ad laborandum nos vocat hec ille
Ex isto originali manifeste seq(ui)t(ur)
q(uod) hora est iam nos de sompno
surgere

Quintus modus e(st) per rationes naturales
concludentes et inferentes thema v(er)bi grat(ia)
sit illud thema gr(ati)a exempli
Expurgate vetus fermentum dicit
sit thema p(otes)t suadet nobis [illegible]
refugere peccatum et multa q(uia) peccatum
est deo odiosum et mundo [illegible] inimicus
[illegible] et scriptura sacra p(ro)p(ter)ea quia est
contra mandata et pervertit leges Et
peccatum est sibi ignominiosum eo q(uod) sit
contra rectum [illegible] et p(er)fectionem vite
Peccatum est nobis odiosum quia omnia
que patim(ur) pro peccatis patim(ur) semper
peccatum est diabolo acceptum quia
illius placet quicq(ui)d est malum

Ex quibus verbis concluditur thema sua-
dente et proponente nobis vitae puritatem
quae expurgate vetus fermentum.

Sextus modus est per historiam quae adducitur in se thema ut si praedicarem de isto themate Vade retro Sathana, dicta quando Petrus suadebat Christo ne moreretur et Christus dixit verbum thematis. Similiter de isto Filia fides tua te salvam fecit. Dicam quod quaedam mulier patiebatur fluxum sanguinis confidens de Christi bonitate et virtute accessit ad eum tangendo retro illum et curata est. Cui Christus Filia fides tua etc.

Septimus modus est per enthymema seu per argumentum(?) ut si concluderem hoc thema Verbum caro factum est dicam: Sic Deus promisit, praedixit, revelavit et statuit verbum suum illo tempore praefixo incarnandum, igitur Verbum caro factum est. In huius processu requiritur quod quaelibet pars antecedentis probetur quia probare non oportet quod est evidens nec probatum recipit quod est concessa(?).

Octavus modus est per fictum seu per fictum syllogismum et est quando ad concludendum thema accipiuntur propter abundantiam materiae tres propositiones inferentes thema. Et dicitur fictus syllogismus quia talis processus assimilatur syllogismo inferenti conclusionem expressam. Tamen de rei veritate non est syllogismus quia ad syllogismum sufficiunt duae propositiones tantum et requiruntur quare una vel ambae sint affirmativae vel altera negativa vel in certa figura et modo quorum illorum nullum reperitur in tali serie propositionum pro introductione adducta(?). Verbi gratia ponatur quod velim introducere illud thema Estote misericordes. Dicam primo quod misericordia(?) est virtus nobis necessaria ad salvandum. Et dicam quod crudelitas destruxit(?) multos et mittit ad infernum. Tertio dicam quod Christus et sancti induxerunt nos semper ad misericordiam sicut dicit thema. Videtis hic quod in ista serie propositionum nulla figura syllogistica licet modus concludendi assimiletur in aliquo syllogismo eo quod hic praemissas aliquas concurrentes vel apparentes ad concludendum thema sicut syllogismus ad concludendum conclusionem suam.

Nonus modus est per thematis solutionem, ubi(?) ad thema adductum tamquam solvens plura dubia proposita. Verbi gratia ponatur quod habeas praedicare de sancto Michaele et ponas hoc pro themate Michael et angeli eius et proponas tibi plura dubia sicut est dubium valde grande:

Quis vicit Luciferum et eius sanctitatem(?)
Quis devicit synagogam et eius paganitatem(?)
Quis Christum consolatus est in passione pro grandi pietate
Quis animarum susceptor et reputatus dei maiestate

Ad istas omnes quaestiones et dubia solvit thema et dicit Michael et angeli eius. Et concludes declarando quod Michael et angeli eius fecerunt illa quattuor. Et in fine dicendo(?) concludes sic Michael et angeli eius.

Decimus modus est per syllogismum et iste modus modernis temporibus est factus nimis curiosus. Nam aliqui consueverunt si themate concludendo accipi unam maiorem et aliam minorem et concludebatur thema. Modo autem aliqui modernorum faciunt maiorem compositam ex pluribus partibus et minorem similiter ex totidem partibus et concludunt conclusionem ex plurima pluralitate. Ideo advertere quod sufficit quod maior sit composita ex tribus membris et minor ex totidem. Verbi gratia si concludatur hoc thema Ascende superius et erit tibi gloria sufficit adducere talem syllogismum:

Generosa in stirpe naturali
Persona vigorosa in gradu(?) virtuali
Gratiosa in (?) totali
Debet ut pretiosa poni in principali
Sed iste sanctus fuit
Generosus
Vigorosus
Gratiosus
Ergo debet assumi in sede superiali(?) et hoc dicit thema.

Multi alii modi possunt fieri introductorii(?) ad thema quae tamen causa(?) brevitatis dimittuntur.

tales introitus continentes se ad materias
profunde distinctiendas quamvis utiles
et morales et breves sermo protendit
Ideo transeamus ad secundum scilicet ad divisiones
thematum

Divisio ante thematis inventa
sunt ad clarius predicari materiae
copiam ad predicandum // Nam quelibet
pars thematis est materia predicandi sed tamen
multi non habentes sufficienciam materie ad
predicandum non dividunt thema sed ewan-
gelium vel epistolam totam aqua sumitur
thema et tunc habet ewangelium totum vel
epistolam totam pro materia ad predicandum
et tunc quodlibet totum est magis sua parte et
quodlibet tale totum scilicet ewangelium vel epistola continet
multa bona et moralizanda // Sed tamen
est quod tunc predicator habet sibi faciendo
copiosam materiam ad predicandum ex quo
potest se diffundere per illud totum et si illud
non sufficiat potest ad maiorem unum aliud scilicet
epistolam ewangelio vel concordancias aliunde ubi
in quo concordabuntur mutuo vel saltem
per concordia materie reat ponit quod multa
bone concordent ut dicit predicator verbi dei
sic mirari unum capud tunc sit predi-
cator scripture // Sed semper adiutat ad
concordantiam vocum et ad regulas antiquas
et vane et curiose artis predicandi quia
in hoc tacet primo predicator etiam
offendit deum unde gloriam principalem non
querit sed suam et male edificat intel-
ligentes sine proprietate eum sicut in
concordancia vocum vanitare et curiose
intendere Secundo enim est predicator quando
devota et pia intencione conductor peccatorum
ad viam regni dei Constat enim quod
via regni dei non est vanitas vel curio-
sitas sed potius veritas et humilitas
caritas et virtus dei que omnem vanitatem
et suffocat amicitie et aliis vere predicantis
et aplicatur dei procedat Igitur predicator
cum materiam sibi adeo monstratam
in ewangelio et in epistola omni curiositate
reiecta et tunc glorificabit deum

et animam suam exornabit multis et pro-
ficiet audientibus eius Et deus dabit
verbum sic ewangelizantibus virtute multa
saltem tamen quantitas virtutis sufficiente
Reges et si non aliud debet monere
predicatorem ad vitandum omnem curiositatem
et vanitatem a verbo dei hoc debet sufficere
quia verum virtuose prelatum habet nobilem
effectum in auditoribus et vanum
et curiosum perdit istum sacrum fructum
et per consequens de tantis profectibus carere
rea curiosus predicator apud deum
quod abstulit auditoribus domino
sue stulte et turpissime vanitatis
Aliqui enim sic sunt curiosi in divisionibus
thematum replicationes et magis prolongationes
turtatis variatis quod magis videntur
truffatores et hystriones et verbosi
burlatores quam celestis oraculi et di-
vini verbi predicatores quos sine du-
bio puniet deus acrime in medias
dei Certe isti sunt ipse qui ponunt
et mittunt margaritas cum luto quia
lingua est verbum dei / sic stet in ore eorum
et portorum quasi prophanat sancta quibus
mito dicit deus illud david Quare tu
enarras iusticias meas et assumis
testamentum meum per os tuum Nonne
tu es qui odisti disciplinam artem
et modum humilem verbi predicatoris
capud et apostolorum et abutendo procaciter
sermones sacros retrorsum Aliqui
proponendo eis dicta philosophorum et poetarum
et commutando illos mutando sensus
et exponendo tua voluntate proposita
veritati Sed quam indignationem dei et per eam
erit in morte ymo et in vita ista
contra istos qui tantum fructum perdiderunt
sibi et aliis quibus sua vanitate
non utiles sunt sed inutiles verum multi
propter huiusmodi curiositates aufert a verbo
dei quod non auditur libenter quia circulo
sunt plures et ideo displicent quia
auditores contempnunt audire illa que
isti dicunt eis omissa omni devotione
et honestate proponendo se eis tamen
cum vitalis ex colo et edificare possunt
de sua vana curiositate etc

volens aut utiliter et bene uti divisione
thematis non est necessarium intendere
circumstantiis nisi quia hic inicium in mecorica
sicut cum thema est bene divisum sine
circumstantiis misericordia super turbam vide
hic tria scilicet

Primum quomodo Christus sit nobilis quia misericors
quoniam alter deus vel potens unde quia super
omnia constitutus

Et mundus fallax quia contra turba atthadi
ubi autem quis vellet eam ad circumstantias
adducere propria antecedenter ut si circumlocutio
nunctus memorie vel aliorum propositio mo
tivo bene potest Et nota quod talis divisio
dat materiam predicandi ut dictum est
ut sit copiosus in sermone quia potest
sub qualibet parte thematis sic divisi
tractare unam materiam remotam ab
alia discussam sub alia parte Quamvis
aut divisores ponunt hic principaliter
dividenda cogent propositio similiter super
quam cadit divisio verbi gratia de themate
praedicta sic dividendo misericors super
turbam non debeo dicere

vide hic: [Ancillam divinam / superioritatem supernam / consultum turbe infirmam]

quia cum hiis verbis terminis in sermone
est concordantia vocalis et supra
quam cadit divisio cum eo dividendo
ideo debeo dicere aliter

vide hic: [largitatem copiosam / maiestatem gloriosam / dignitatem preciosam] [misericors / quia super / turbam]

Secundo in processu de quo licet istorum
apponunt statim auctoritatem realem ut
puta si misericors adducere gratia exemplum
illud apostoli ad Romanos Cui misereor
cui misericordiam ut aliam similem
auctoritatem Devotus autem predicator
non curet de vocalitate ubi auctoritas
sibi occurrerit realis congrua ex
quo adducuntur aliqua in quibus sit
iste terminus pietatis circa operatio satis
bene traditum Et predicare ad propositum

de dicto termino adducto scilicet misericors
Quod autem volens predicare quod deus humi
libus revelat secreta sua satis ad propositum
est adducere illud potentie declaratio
sermonum tuorum illuminat et intelligen
tiam dat parvulis licet ibi non contineatur iste
terminus humilitas vel humiles proprie
propria voce et dicitur hic concordantia realis
et non vocalis Tertio si copia ma
terie non adsit contenti sub alio membro
divisionis adducere aliam di
stinctionem de qua probandi Sicut cum
dicit deus ista ut si sub primo membro
dicte divisionis adducere quod deus multi
pliciter misericors quia aliquis dando naturalia
aliquis spiritualia aliquis celestia et
procedere de istis tribus membris adducit
Quarto plures sub aliis istorum mem
brorum adducunt figuram vel auctoritatem
quam dividunt et de qua divisa pro
cedunt licet hic idem passim sit accipie
ndo dictam figuram sub aliquo membro
divisionis quia in istis circa cultum
placet enim non est consultum utile ideo
dicta sufficiant ad tractatum communem
attendamus istis contemptus promittit
deus benedictus Amen Explicit etc.

2 Nicolai cuivarkan de

3

Pro informacione et declara-
cione superdictorum scilicet memo-
randorum seu supradicte me-
morandorum meditacionis
tali ordine procedemus. Primo
quia de causa coordinata sit talis
meditacio et que eius prohemium.
Secundo dominum quia sadm scilicet ce-
dulas hic duodecim collatas secundum
figuram superscriptam describe. Tertio
ipsas scilicet res ut finem recordemur
in ipsis scilicet cellis collocando figu-
rabimus. Quarto vero quamque illarum
scilicet cum sibi annexis in speciali declara-
bimus.

Prologus

Quo ad primum nota quod circa has
scilicet res generaliter oportet tota
sacra scriptura et ipsam com-
prehendere. Cum itaque eius est a quo est
deus aut creata, et preter ipsa
nihil est, et peccatum ex nichilo nati.
Ergo omnis cogitacio fratrum de-
et cuiuslibet christiani mente est quod circa
aliquid istarum scilicet oportet sic quod cogi-
temus aut de deo et suis beneficiis
que prius sunt tria scilicet creacio, redempcio
et renovacio. Aut de nobis ex op-
posito maleficiis et viciis. Aut
de angelo cum suis virtutibus. Aut
de tempore quo ipsum racionem omnium custo-
diam expendere debeamus. Aut exilio
in quod cecidimus per peccatum. Aut de
morte. Aut de iudicio. Post quod aut
cogitemus de paradiso a iudice dando
bonis et electis. Aut inferno deputa-
to malis et insuper de beneficiis
superdictis. Secundum si parte medita-
cionem in mente tua tempus ita quod de
nocte gustum amore et timore
in ipsa te quottidie exercitanter
et continuanter magnam

de tempore

scientiam veritatis sacre scripture mente
lucraberis. Et quamvis in principio ali-
qualis sit difficultas primum do-
mum illarum scilicet cellarum te intra-
re et in mente tua habituare et ipsam
in te figere et firmare, deprehenso tamen
a te sollicitudinibus mundi et con-
cupiscenciis carnis. Si in ibi in illa-
rum scilicet te constituam gradacione
superstiter et assiduam ab omni
parte et cuiuslibet cellule bonarum cogi-
tacionum tanta in spiritu ...
delectacio et consolacio quod tempus tibi pa-
rum meditacionem devotam demorando
in pluribus horis plus tedium habe-
bis ab inde ... in centuplo
quam antea habebas ad mundum.

Anima enim hec est scitore auctas
et probata vitas quod sit in temptacione.

cogitacio mala

Cogitacio mala est origo mali
quia si non recedit post malam cogita-
cionem surrexit mala delectacio; post
malam delectacionem si ei non resisti-
tur sequitur in malum consensus et post con-
sensum mali operacio et peccatum consu-
matur. Sic per contrarium in bona in-

cogitacio bona

spiracione cogitacio bona est prin-
cipium boni et post cogitacionem bonam
sequitur in bono delectacio. Post bo-
nam delectacionem amplius accenditur
desiderium in bono ex quo consequen-
ter procedit bona operacio. Ergo
qui hunc modum dirigendi et forma-
ndi firmandi cogitaciones suas in
bonum. Hic inter fratres dei habet
magnam partem victorie contra omnes
temptaciones. Hic modum extendi in vir-
tutibus et ad habendum senti-
menta devocionis amoris de deo
et plenam in experienciam medulla-
rem

et prima totius sacre scripture et per
mundiciam cordis et hoc sit mente
hic supra et infra posito
Vides ergo in te quam ipsa memo
ria est labilis et instabilis et co
ruptionis carnis et sollicitudi
nibus mundi dispersibilis ut in
habeas efficaciorem modum ipsam
stabiliendi dispersam in exterio
ribus et te in te recolligendi Igitur
ipsa 12 memoranda de quibus omnes
alii sancti doctores in suis libris
tractant et omnes predicatores tibi
per totum annum predicant et tu post
ea obliviscere Ut ea ergo coram
oculis mentis tue punctata semper
videas Talis hic descripta artifi
cio in una domo sub 12 cellis et
in ipsa sancti collocantur
Et sicut quasi quilibet istorum predictorum
et ceteri inter sanctos dei habet
suos modos speciales in meditando ten
dentia ad recognoscendum dei benefi
cia et propria malefacta sicut et mente
est quod et tu aliqualiter modum habeas
et ... ad perfectionem
... Et si non habes aliquem vel
certe si habes alium si potes carpe
istum et tuum quia sicut corpus sic
et anima delectatur in variatione quot
tidiane refectionis tibi in materia
et forma
Nec spernas aut vilipendas artifi
cium quia quamvis mente ... dei artifi
cium ... in exercitiis spiritualibus mul
tiplicatur ... admirabilem
... omne artificium
est inane ~~artificium~~ fictitium ...
aut artificium te adiuvet videas
... libri materiales

sunt res artificiate ex cartis et figu
ris literarum Et tamen cum in eis legeris
intellecta per te veritate sub ipsis
literis latente et inde affectus inflamma
tur vel ad bonum vel tamen malum ...
tibi putatur utilitas Sic est et ...
... artificio quod est tamquam liber
mentalis in quo et multiplicatur ...
dine apprehendi in tua meditatione
admiraris Et ergo sicut res tanto
clarius et realius maior et viva
cior in mente relucet quanto imago
est similior ipsi rei et veritati quam non
sit litere
Sancti se meruerunt ymaginatione
gnatione i meditationibus quam po
tuerunt quia imaginatio est media
inter sensum et intellectum et ergo
ipsa est alienativa a sensu ma
teriali et introductiva ad intellectum
spirituale teste beato Bonaventura
qui et ipse ea usus est ut patet — De arbore crucifixi
quia ita arborem crucifixi ex uno
latere cum ... et ex alio cum quin
busdam arboribus vite ihesu christi depro
... depinxit et super libel
lum eius expositum edidit qui
fasciculus mirre intitulatur — fasciculus mirre
Nota ergo quod dupliciter possumus
de deo imaginari seu meditari — Duo possumus de deo ymaginari
uno modo simpliciter sine omni artificio
solum secundum fidem considerando nos
presentissimum sua essentia et puram
et certe cordis nostri intimum puta
tem secundum quod apprehenditur si necesse
se firmavit sentimento devotionis — devotionis
non est sibi necessarium aliud medium ...
... nec aliquod artificium Et hic est modus
duobus expeditissimus et perfectissimus
et adhuc modo tantum ad finem
perfectionis conatur omne artificium ...

inducere etc.
Aliquando meditant(e) de deo et virtutibus
mediante artificio et per indisposi
tionem mentis nostre scilicet interpretatione me
ditationis habencius tot nimis insta
bile ut per tale artificium disponatur
et firmetur quo firmato amplius
non habet opus adiutorio artifi
cij. Cum scilicet duratur motu purus amore
et devocionis quia tunc sola intentum
spiritualis delectationis agilitas me
ditatem conservat in opere. Tunc quia
mens dilatata caritate non restri
ngitur cellulis sed ubique deus reperi
tur in se et in omnibus suis creaturis
tam infernalibus quam terrestribus et
celestibus. Et toto universo suo amore
occurrit et munditia cordis medi
tantis deum videre. Modus ergo
huius est iste prout primum premitur intendo
Capitulum secundo de disposicione domus per cellas

Huius itaque quam proposuimus pre
missis accedam ad secundum scilicet
ad dispositionem domus ad 12
cellas in quibus 12 quottidie me
moranda collocantur etc. Secundum figu
ram supra pictam / ymaginare
ante te domum / habentem tria la
tera seu tres parietes quorum unum
tibi sit ad sinistram secundum ad ~~[illegible]~~
faciem tercium ad dextram / Hec do
mus in mensura sit profunditate / 8
cubitorum et latitudinis scilicet a sinistra
versus dextram sit cubitorum 2 et et
altitudinis 12 ubi sit pro tecto so
larium planum sicut est infra pavime
ntum. Deinde imaginare quemlibet
istorum parietum divisum esse in fenestram
per modum crucis quoddam unicello
sic 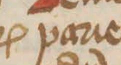 protendente se ex omni

latere ad medium versus pavimentum tam per
sex cubitos et ita de toto pavimento
remanebit domus 12 cubitorum profun
ditatis / 12 latitudinis / et 12 altitu
dinis quia ab altitudine incipit dimi
tur. Inter talia igitur intersticia
cruciformia in tribus parietibus cap
ientur item quatuor .i. 12 celle quelibet
profunditate .6. cubitorum et lati
tudinis .6. que est quantitas sufficiens
la hominis tam in latitudine scilicet ex
tensis brachiis quam in altitudine
Et imponendo res supradictas in
cellas incipimus procedendi secundum
morem scribendi de sinistra per medium
parietis seu lateris ante faciem ad
dextram ita enim quod prima cella sit
ad sinistram inter pavimentum Secunda
super primam / tercia collateralis secunde /
et quarta prime. Et sic per progreditur
consequenter in latere quod est ad faciem
et quantum in latere ad dextram. Hec
autem domus non solum deservit nobis
ad supradicta 12 memoranda sed ad
quelibet alia puta virtus sectorum causam
explas post virtutum effectus et vinorum
et componatum per cellas condivisa
Unde si sunt tota materia non potest
commodiose comprehendi in iam dictum
duodenario cellarum imaginare
alias 12 in sursum lineatas statutas
super primas tamquam in alia domo
iam dicte contigua / Et sic per nonne
est per complenda materia / imaginare
item tercium duodenarium cellarum etc.
quot tibi placet / Quod enim domus ta
lium duodenariorum cellarum sit itaque
ordinata sine solariis interse to
distincta ut esse in pavimento stante

intuentibus valeat omnia corpora in
celis supra sine obstaculo contemplari

De tercio scilicet de figuratione
unius cuiusque ex illis 12

Celum quia in se et ex se est
purus et simplex spiritus fi-
guratori corporali non subiacet
nec potest figurari / et sicut est omnipotens
loco materiali non potest comprehendi nec
circumscribi salva tamen virtute sancte fidei
ut nostram impotentiam ignoranciam
compleret quam de spiritualibus intelligere
non possumus nisi per imaginationem
materialem / et per visibilia ad invisi-
bilia mentem nostram sublevare et per
transceptibilia ad inconceptibilitatem
Ideo primam celum ipsi deo attribuimus
qui continet ubique nature est quem in capite
et in omnibus aliis celis / et in-
ibi nobis sub figura solis qui stat
in medio celi tamquam inter solis
intuitu de memoria representetur
per tres proprietates solis divine
trinitatis similitudinem nobis significatas
Verum sicut in sole est vigor splendendi
a quo generatur splendor lucidi et
ab utroque procedit calor calefaciendi
Sic in divinitate patri attribuitur vigor
potentie a quo generatur filius splendor
sapientie et ab utroque procedit spiritus sanctus
calor clemencie / Deus itaque con-
siderat in medio sue celle prime et
sue dignitatis quatuor ipsum circumstant
suum quatuor angelos eiusdem celle
scilicet potencia sapiencia bonitas et per-
fectio / et sic unum quemque reum illa-
rum / 12 . circumstat . 3 . sedium quatuor
angelos virginitatis celle et ipsam
3 circumstancia non circus figurare

Sed sunt tamen 12 res principales ad
quas ipse angulares sunt respective
quia figurata re principali in una
cella reliquis dependentium facilius
recordeteris

Creatio figuratur circulo lucido · Creatio
quem deus habebat in manu primo
compressum et quem paulatim dextram
gyrando manum usque in principi-
um incepit ipsum complectit qui nobis
figurat creatorem celi et terre rotundo
illius celle sit plena stellis au-
reis et in campo lazurino sicut
sic imaginatur quod deus habe-
at massam luti coram se ex qua
format corpus ade / et de costa
ade corpus eve et omnibus creaturis
primitus malum arboris etc

Redemptio satis nobis ipse significatur · Redemptio
et demonstratur in cruce in qua
mente videas distensum ihesum xpm
et ex sinibus quinque vulneribus ma-
nuum et pedum lateris emanan-
tem sanguinem quem nos et in spiritali-
ter redemit quo te redemit a
peccato et servitute dyaboli et a
dampnatione eterna

Renovatio scilicet a statu culpe ad gratiam · Renovatio
figuratur patre qui filium suum sibi
vertentem dorsum et ipsum despicientem
revocat manu dextra et in sini-
stra habet pomum pulcrum quod por-
rigat filio ad sibi dandum si ad
ipsum redierit / filius vero plus tra-
ctus amore domini scilicet pomi quam pa-
tris convertit faciem ad patrem et in-
cipit redire hic pomum significat
gratiam dulcedinis et devotionis quod
pater noster deus intendentes peccatores &
maxime ad se revocare in flamma

amoris in cor eius peccat et ita
confusus ut puerulus amore proprio
adhuc caritas in deo fruitio in prin
cipio pueris amat deum propter dona
mundi sicut quam suam gratiam et infi
nitam amabilem bonitatem et
perfectionem etc.
Maleficia vero opposita dei virtuti
bus supradictis figurantur homine ma
le induto et plagato et ita debes
ponere te coram te et quottidie vi
dere te indutum veste nigra
tali decerpata et dilacerata
et per successivas hinc inde appa
rente immundo vide te totaliter
leprosum et plenum vulneribus e
quibus sanies sanguinolenta gratia
tua vermium ebulit undiquaque
Item tibi representari larva diabo
li in facie totaliter decerpata ita quod
potius videatur tibi representari
larva diaboli quam faciem hominis
rationalis seu ymaginis dei ibi
te circumstant tua peccata primo super
bia tumidus veste preciosa in se
cundo angulo avaricia spinosa et ter
cio te spinosa avaricia invidia fri
gore tremore constringens in quarto
luxuria fetore continuo febrili in
quinto angulo stat diabolus angelus
malus qui tibi posuit tot cathenas
iam ad collum iam ad manus iam
contaminavit pedibus et sic de aliis
membris per quot modos peccando
voluntate sua tua eius voluntati
te subiecisti et fruituri eius te ob
ligasti temptationibus consentiendo ad
quantum ergo miserearis per peccatum
per devolutum te quottidie sic te
videndo deplora. Angelus figuratur

virtus

sanctum quod quantus ipsum videtis ad ornatum
cum veste candida alis aureis tota
virtutibus et lotam et in quarto eius
stant virtutes sibi suppositae in quinto quinto
cella vitia contrarietates quas sanctus an
gelus tibi inspirat quod facias bonum
sic per contrarium malus angelus te
temptando infra tibi suggerit ut
facias malum virtutes igitur iste de
coris figurantur virginibus. Et primo
humilitas induta veste honesta in
secunda caritas purpurea qui tota
flammea, castitas candida angelis
comparata virtutes cetere in una virgine
vestitam decoratam circumdata varietate
florum pulchrorum et fructuum quos
sibi subministrando in quinto cella dia
bolum celat. Hec omnes virtutes
sunt pro redemptore et creatoris
cordis oculis contra faciem hylaritate
te sic respiciunt et in ipsum fontem
vite et solare lumen agno eterno
aspirat et renititur.

Tempus gratie figuratur nubila
torida se movente hinc inde super
te in ibi stante quia motus est
figura temporis et per motum comprehen
dimus tempus et mensuramus unum pas
sum motum solis ab oriente usque ad
meridiem comprehendimus transisse tot
vel tot horas quibus et sic de aliis
motibus. Item tempus figuratur horo
logio ad quod ventilabro hinc illuc
se movente et tempus mensurante
hic tempus inter ipsa 12 memoranda
hic ponitur ut sciamus quo ipsum
te vivimus constantem 12 bonum uti
liter et fructuose expendere debeamus

stragnti precij est tot tanti quod qui
vna hora possunt lucrari regnum
vite eterne

¶ Exilium signatur iardino seu ortulo
pulcro pleno aromatibus et fructi
bus odoriferis sed semper clauso
et hostio nobis vel tibi clauso et
cunate et ingredi aditus adhuc
negatur veruntamen per diligentiam
tamen consideracionem intrandi et intra
qui per has vias meditacionis videri
di et devotis suspirijs et lacrimis
pulsandi ut tibi aperiatur quamquam
hec qui aromatum odore suavitate re
fragrans et totus dulcifluus gra
consolacionis infunderetur et reficeretur ita
eveniunt veris fidelibus dei qui amo
rem suum a carne et mundo le
vaverunt ad suum sponsum vnicum
ihesum orto paradisi et eterne vite
conclusum et in hoc mundo tamquam
in exilio et exiliati a patria sua
celesti scilicet a deo et sanctorum desiderabili
bili consorcio hic conclamantur hic
Nole igitur ex hac valle lacrima
rum ut tenebris tristia post igitur
amissum socium vocis plorem gemi
tum committitur quottidie et cum lacrimis
suam patriam beatitudinis celestem pa
trem quam et matrem et fratres scilicet omnes
cordialiter alonge salutat et se
eis recommendat quottidie quousque
corporis exilium terminetur et ad eorum
consorcium beatitudinis in patriam assuma
tur etc.

¶ Mors vero media que bonis est por
ta ad exitum ad patriam ab exilio si
gnificatur ut sepius videbis eorum aut
cum arca omnibus ferientibus
corpore ferientes totis suo corpore

et vmbribus et iam qui sitim cum
sulce aut cum arca omnibus ferien
febrili peste vel corpore caduco
vacanti quod vicesimo die sit
exhummatum et aliquibus diebus quos
vermibus eo ipso generatis ab eis cor
roderetur ymmo quod totum in facie in
pectore in ventre coxis in manibus
et pedibus totum eis plenum Hic
ergo nota quod si per consideracionem superbia
ira et alie ire et tue spem aiage
carnales delectatores quod cum corpus
vincis vides quod et sacius servorum
et cibus commixtum sed tales erunt
quoniam ipsum iacet in sepulcro mor
tuum considerare itaque nominis ad
cia secundum consilium sapientis et in
eternum non peccabis Exiat autem ab
ipso corpore quod tam tenaciter
dilexit et culpa sequitur ad iudicium

¶ Iudicium figuratur realiter iudice — Iudicium
ihesum secundum Iohannem in apocalipsi sedente
super arcum iridis tamquam trono
regio et habente in manum suam
de celo virgam iudicialem potestate
sede scilicet crucis per quam ipso teste
data est sibi omnis potestas in celo
et in terra et inpresso ordine ut
qui supra ex opposito in tercia cella
pro omnibus redimendis ad mortem
crucis iudicatam venerat et volu
erat Nunc etiam sibi opposita de
cima cella omnibus in bursa ... redemptos
redemptos et ceteris sibi ingratos
sibi iudicet Et ex ore eius le
duo gladij flamei duplicem ad
significantes sententiam vna bonis bo
norum sub figura agnorum candido
rum stancium ad eius dextram

vos ad gloriam dicens eis venite
benedicti etc. Alia maledictionis malo
rum sub forma deformi demonum
et ferocitate horrenda ad quos sunt
statim vos dampnando ad penam
eternam et a se cum indignatione
repellendo dicens eis Ite male
dicti in ignem eternum etc. Post
igitur iudicium iudicantis duplex
locus deputatur scilicet bonis paradisus
et malis infernus

Paradisus

Paradisus figuratur loco deliciosissimo
quem plantavit dominus a prin
cipio scilicet orator verum punt describi
in proprio ante impetuo intore flo
rum et fructuum ibi semper est aeris
serena tranquillitas non plu
vias nec fulgura neque tonitrua
nec illas tempestates ubi angeli voce
canora dulciter modulantur ac celi
dulcissima melodia et motu celere
ad invicem concipiendo concrepita quasi
psallunt anutetans sub plectro voce
suspirii mire suavitatis ab aure
bus rapiuntur odoratus suavita
te omni odore aromatum refrigeratur
Gustus absque omni fastidio omnis
saporis delectatione sapit melliflua
saporatur oculus omni genus pul
chritudine colorum spiritualium venustum
visu iocundatur ubi videt candida li
lia, stellarum vigiliam, rosas rube
tes maturum, violas purpureas
considerare absque hiis que inmiseris
sunt vanis hec nec oculus carnalis vi
dit, nec auris audivit nec in cor ho
minis ascendit ineffabilis dulce
dinis que deus in se preparavit dili
gentibus se Et inter hec omnia

participat et fructus eternum ipsius para
disi sunt Ecce ibi est cibus bonus vita
vita sine morte lux sine tenebris
sanitas sine infirmitate saturitas
sine fastigio quies sine fatiga pax
sine gravamine delectatio sine pena
amenitas sine amaritudine le
ticia sine tristicia in voluntate scien
tia sine ignorantia in intellectu et
firmitas sine mutabilitate et in
memoria scilicet tenendi et videndi
et audiendi deum et mariam et
omnes sanctos et sic bonum concludendo
do ibi est omne bonum sine omni malo

Infernus autem per contrarium omnibus
supradictis Est locus ubi est omne
malum sine omni loco bono locus
omnium cum turbinibus et tempesta
tibus frigoribus stridentibus et ardoribus
flammis ubi vocibus sunt demonum
sunt terribiliores quam tonitrua
dampnatis aspectus corporum penaliores
basiliscis et draconibus ipsos cor
rodentibus dentibus venenatis et
unguibus et ungulis discerp
tentibus ibi est pene specialis genus
unicuique peccato mortali et cunctis
aliis similis Ibi itaque est mors
sine morte et absque vita tenebre
sine luce omnibus morbus sine pre
paratione fames ad continuo bru
tatum fatigatio continua sine quiete
gravamina semper sine spe pacis ama
ritudo vendorum continue sine
consolatione dulcedine tristicia sine
leticia in voluntate ignorantia
sine scientia in intellectu labilis
mutabilitas sine firmitate in
memoria tenendi amandi et vide
ndi deum et omnes sanctos sed semper
tenere infinitum et videre diabolos

cum filiis odio et omnes sibi conpli-
ces secum damnatos. Et sic per hec
inexpressabilis blasphemie fulguri
et eque et omni in infernio in
perpetue incessare lugentium dum unquam
finit occasio sine eterne dampnacionis
sine fine.

Sexto consequitur unum quodque illorum
secundum verum memorandarum cum sibi
quatuor anexis declaratur. Et primo
Deus etc.

Post signatam breviter illarum
supradictarum secundum verum me-
morandarum consequitur nunc ut
quelibet earum cum sibi quatuor
anexis in speciali declaretur, de via
quaque illarum secundum unum sermonem
faciendo, unum recitando ad primam
cellam scilicet ad deum unum cum suis
quatuor dignitatibus excellentibus. Et
ex opposito cum nostris indignitatibus quas
semper confitendo, per modum soli-
loquii cordialiter, convertens la-
crimas ad deum amoris et ad nos
ipsos doloris congeminantes, ut da-
do tibi formam vel aliter prout tu
scis et vis meditando. Et primo
de summa potentia. O deus pater tu
es fons et sol eterne et infinite
potentie, quod ab initio demonstrasti
generando a te ~~genitum~~ equalem filium
equalis potentie, et ab utroque [...]
et procedit spiritus sanctus similis potentie
pariformis, ita quod virtute fidei
nostre devote confitemur quod tu deus
omnipotens pater, omnipotens filius, omnipotens spiritus sanctus.
Tuam quam vero tuam omnipotentiam demon-
strabis pro me et pro mei amore
creando ex nichilo machinam
mundi, tam speciosam tamque preciosam

et fructiferam quam quod ultra celum celi-
cet omnia que in eis sunt, et continentur
solaque pugno concludis, et manu
fortitudinis sine omni fatiga, immo com-
paratione magis quam ego unum levis-
simam pennam.

Ex opposito vero et quilibet dicat de
se ipso: sed de me conqueror tante impo-
tentie, quod cum me possideam a te, pro te
et tantum sed debilis quod penitus non
habeo potentiam regendi et subiuga-
di hoc meum miserabile corpusculum,
qui multiplicibus suis concupiscentiis ac
me rebellat, et mortalibus
gravat et infirmat, ita quod merito
cum Iob lamentando, factus sum mihi-
metipsi gravis, et cum sancto Paulo
ad te clamem: Quis me libera-
bit a corpore mortis huius? Sed tamen domine
quia tu es fons potentie et virtutis,
Bene video quod si ego volueris pote-
ro potens super te me, scilicet anima
super corpus. Et omne creatum quod
ego ad te deum meum amore
accedam, et ex te fonte omnis
potentie bibam potentiam, et ipsa
per te in me infundatur. Tibi ego
inhereram a quo est omnis potentia
et sine quo est nulla nisi et peccatum.

Hec ergo video, quod quicumque vo-
luerit esse potens sine te, frustra
et stulto labore se consumunt in
suis viribus presumptionibus, et redi-
gitur in nichilum per superbiam
et peccatum, et taliter peccavit in
primis parens Adam, sed magis
eius temptator Lucifer, et omnes
sui sequaces, tiranni et amari
conformes suos per vim vel [illegible]
deo opprimentes, cum quanto conatu

possessores effici corpore seu in potestate terrena | tanto sunt dediti ho les ad subiugandum corpus suum pro rie | ad eius passiones vincendum | et peccatis suis et alios vincendum

Ex tua igitur deus prima dignitate scilicet quod tu es eterne | et aliter infinite potencie | et procedendo veritatem confessio mee fidei | qua te coram tuo toto universo | publica voce confiteor | dicens | Credo in deum patrem omnipotentem | Et vice versa tua prima dignitas scilicet tua omnipotencia per fidem corroborata approbatur corroboratur |

Unde deus meus quia tu es omnipotens | video notato quod tu es ubique | et in omni loco per tuam presenciam presens | et potenciam | quia si esset aliquis locus ubi tu non esses | iam tu non esses omnipotens | quia usque ad illum locum | ubi tu non es tua omnipotencia non pertingeret | nec ibi esset | ergo ibi esset creata | et quod non esses omnipotens | Unde considerando | video quod notato es ubique presens

Video ergo mi deus omnipotens | quod ubique es presens | quod sive sim solus sive cum aliis | sive in ecclesia sive in domo | sive in campo | sive in solitudine | sive in die | sive in nocte | et qualibet hora presens tuam presenciam timorosam | et amorosam | cum timore et amore debito | et teneor revereri | propter quod te quia presens es ubique me et opera mea vides | me ex universitatibus passibus | et in esse conservas | timore me caveo a malo | cum propter malum quod faciam | in momento posses me profundare in infimum gehennam inimicus | Et amore facio bonum | propter quod omnibus bonis | et in potes duce paradisi que promittis | Exinde sicut te deum omnipotentem in orationibus cordialibus letifica | Licet quamvis sepe non habeam possibilitatem | et in quibus quam pro mea utilitate denegetur colloquium | cum domino terreno etsi vel tibi parvulo | et michi computer quod tu habeas possibilitatem | et ad hoc per te confortor mediante oratione humili et devota | semper et ubique tecum habere et tenere familiare colloquium | et tibi exponere meos defectus | et indigencias que solum per te possunt suppleri et perfici | Quia tamen gratum tecum colloquendi amorosa oratione | ego multitudine plenam instabilitate et negligencia boni | et concupia mali | propria heu non considerans nimis curo | Ad te vero amorosum orationis tecum deo colloquium

Dum sperando quod michi mea tua proposita etiam spiritu tuo sancto inspirata | et gubernata | et sapiencia tua illuminata | et amore tuo | quod tamen per ea inflammata | vos omnes cives | et tuos filios sancte me invitat | et sollicitat sum ego | me tecum semper | et ubique in presenciam conforam | et me ad te tanquam in presenciam | et videte. me | et audientes loqui | ad in peribus ad te clamantem | et dicentem | Deus in adiutorium meum intende | Item Domine exaudi orationem meam | et clamor meus ad te veniat | Item miserere mei deus | et sic de pluribus orationes | et aliis tamquam ad te deum ubique presentem dirigunt |

Deum itaque sit deus ad te deum
meum loquor numquid aerem spiri
tum pr[a]esentem inuocabo aut frustra ver
berans loquens ad spiritum qui nec
vivit nec me videt nec audit
et sic labore inutili vires et
tempus expendam vane et consumam
nequaquam. Absit deus meus omnipotens
a me fidelium hec insipiencia insipien
tibus que in corde suo dicit te deum
non esse. Verum minus malum esset omnia
alia bona non esse aut non posse
esse et te semper et ubique esse a quo
omnia bona processerunt creata sunt
et mecum conservantur nec sine te
esse possunt et ergo comprehendo quicquid
in te non est non est nec habet esse
nec potest esse nec sine te posset esse
Nec enim prima quo nec primus leo
et sic de aliis creaturis universis
scriptum cepit esse nec semper fecit
eius nodum esse esset aut quem esset
nunc esse. Sed per te esse incepit
homo et ceterae creaturae per te
esse. Ergo tu omni vero primi
primus principalissime es et omni
bus creaturis propinquior potentissime
semper et ubique presens es.

Hec igitur gaudium meum memoria a
me tollet nec diaboli temptaciones nec
mundi sollicitudines nec caro blan
diens hereticum mihi et cum me contu
piscentia et concupiscentia mea me ...
meus qui semper et ubique me tene
nemit et recolligat me in me
et pro me in te puto nunc.
Sic et ego tibi deo bono dulcissime
oracionibus colloquium misterium ad hoc me

salutaris experientia probatur et
inflammet. Etiam in ipsa devota
meditatione et mentali oratione ut
et beatus Augustinus doctor in suis me
ditationibus de se procul dubio exper
tus nobis dixit. Certe domine cum
de te in memoria mea anima mea su
spirat et tuam ineffabilem medi
tatur pietatem ipsa carnis sar
cina minus aggravat cogitacio
num tumultus cessat pondus mor
talitatis et miserie more soli
to non obtundit. Silent cuncta
tranquilla sunt omnia cor ardet
animus gaudet memoria viget
intellectus lucet et totus spiritus
desiderio visionis tue accensus
inuisibilium rapi amore.

Denique ex parte vitarum clara sunt
testimonia opera sanctorum multorum scilicet
beate Marie magdalene sancti fran
cisci sancti dominici sancti thome de
aquino et aliorum qui medita
tione dei pro tanto amorose tanto
inflammabantur amore et deo vin
ciebantur quod vi amoris spiritus in
deum sibi presentem raptus eorum cor
pus post se traxit a terra et su
spensum retinuit in aere et pro plu
ribus horis. Et quidam sic vi
amoris in deum transformati et
rapti spiritu remanent corpora immo
biles et quasi insensibiles ita
quod si pungerent eos aut cultel
lo inciderent aut membra aliquid
obliquaret aut eos si portarent
de loco in locum licet pigra ter
pore non se resentirent.

Sentit ergo gustat tales sanc
ti hic manna absconditum sicut deus
et tanto sunt clarum experienciam

voluntatis fidei scilicet quod deus est et quod
ubique presens est / et quod si toto mundo
hoc negaret unus solus et illos se
toti mundo opponeret et hanc fidem
defenderet / et pro fide etiam si mille
vitas haberet omnes morti se expo-
nere gauderet / Cibus itaque spiritualis
suavissimus pastus saciatis / et dulce
assiduum notat etiam inclamans in
prosperis et vivaciter refulgens sicut e contra
plenis / et stomie scare faciens / in
adversis est deus presens contra scitu
Johannes Climacus dicit / Sicut panis
materialis est quottidie necessarius ad
nutrimentum corpori ut vivat / sic
memoria dei ~~corpori ut vivat~~ per-
severare est necessaria ad vitam anime
Et sicut corpus pane sic anima divino
amore pascitur / Magnus etiam
ille sanctus ~~eugenius~~ Anthonius
in spiritu et proficuus est / quod per memoriam
dei presentie omne vicium omnibus diaboli
temptationem vincere / et omnibus virtutum
perfectionem acquirere / Dicit enim unum
et singularis ratio vincendi inimi-
cum est leticia spiritualis / que acqui-
ritur continua memoria de deo / Hic
credas indubie / quod omnes doctores
hic opere practicaverunt / et hoc fundamentum
studium in plenitudine et aliorum
sanctorum fuit principale
Aarum enim dico te et tui deus non
recordatur / fonte leticie quia eciam quomodo
possibile est / quod de te leticie numquam
nec ullo modo / Idem et propheta affir-
mat dicens / providebam dominum in
conspectu meo semper / quoniam a dextris est
mihi ne commovear / propter hoc letatum
est cor meum / Idem ideo si ambu-
lavero in medio umbre mortis

non timebo mala quoniam tu mecum
es / Idem / Si ascendero in celum tu
illic es / si descendero ad infernum
ades / Si sumpsero pennas meas
diluculo / et habitavero in extremis
maris / Et enim illuc manus tua de-
ducet me / et tenebit me dextera
tua etc / Ad idem beatus Gregorius
super Ezechielem homelia 12 dicit
deus ubique est / et ubique totus
est / superior omnia regendo / inferior
omnia portando / interior omnia imple-
do / exterior omnia circumdando / sic
superior ut omnia portet / sic inferior
ut omnia regat / sic intus ut omnia
circumdet / sic extra ut omnia penetret
extra omnia non clausus / intra omnia
non inclusus
Augustinus / Deus meus tu ubique presens es
et numquam recedis / et tu tecum differ-
aliter ad te redimus / Ambrosius
Deus ubique presens est / sed bonis et
diligentibus adest / malis et negli-
gentibus abest / Versus / Ergo sem-
per tue cogitationi presentia dei occurrat
Tribus denique ex his delectat me
videre / ut curiosa mea ratio am-
plius quiescat / quod tu deus meus
ubique semper presens es / Primo cum plus
quam est corpus parvum sicut sol in toto
celo / Et tu enim deus tanto eius infi-
niti potentiorem et virtute / quia appa-
rens in oriente / in uno momento
effundit lumen usque in occidente
et suo lumine implet / et perlustrat
totum universum ita quod si sol viveret
et intelligeret dicere posset / Ergo
video omnia que sunt / et que fiunt
in mundo / Secundo ergo magis vi-
deo omnia quod omnia tu videas pre-
sens / et omnium creator / Et non solum

ut sol exterius / sed etiam intima cordis nostri / teste propheta scrutans corda et renes deus / Et sapiens dicit Omnia nuda et aperta sunt oculis eius / et in omni loco contemplantur bonos et malos

/ Secundum exemplum est de anima rationali secundum declarationem omnium philosophorum / et theologorum / cum sit indivisibilis est tota in toto corpore / et tota in qualibet eius parte / Et ita unica in corpore / licet quodcumque membrum vegetat / et quod sentit et movet totum corpus / et qualibet eius partem / Ergo quid miror si tu deus anime creator ita et multo perfectius / sis prius totus in toto universo / et in qualibet eius parte / movens disponens et ordinans omnia / secundum tuam potentiam / sapientiam / et bonitatem perfectissime perfecte /

Ex hiis itaque deus meus video / quod nihil est tecum / nihil propinquius / nihil intimius nihil notabilius / nihil delectabilius / nihil utilius / nihil sufficientius in ad omnia bona quibus indigeo et que desidero

Tu enim deus es anima mundi / Et vere anima anime mee / sapientia intelligencie voluntatis mee / bonitas bonitatis mee / que omnia bona mea / et omnis creature deprecor te

Tercium exemplum est de sanctis qui vixerunt in diversis mundi climatum partibus / ut sanctus petrus in Roma / sanctus dominicus in Bononia / sanctus Jacobus in Galicia / Reges de quibus legitur / quod diversa fecerunt miracula que omnia in tam diversis partibus locis / et quibus per deum peticia / et precibus potenter etiam facta sunt / Nullus enim sanctus gra- virtute sua fecit miracula / nisi solus deus / quem exigebant quique pro sanitate infirmorum et fidelibus ubi oblatorum / et rogati compassione moti / in ipso loco in quo eodem ubi prenenti erat / et cuique obtulerat / et non alibi auctoritas aut deum quereretis / sed ibidem et eciam temporibus ad orationem / se dederunt / et te deum ibi eis presentem oraverunt / ut ad ostensionem veritatis sancte sue fidei per te invisibilem talia vel talia inpossibilia sanarentur / non meritis / de certa forma aut coporacione verborum in sua oracione / sed secundum quod movebantur affectu pio / confugerunt in talibus necessitatibus ad te deum

Habeo itaque mi deus similiter de te fideliter intelligere / me esse in te sicut piscatum in mari magno / qui in ipso vivit et movetur / et mare in pisce est / cum quantum eius capax est / et includitur mare est extra piscem in supra et infra / ante / et retro / et ex omni latere per modum infinitatis / et non commensurabilis ipsi pisci / Et licet ipse piscis diffusio maris vivat / et in mari vivat / non tamen ab eo cognoscit / sicut ego te tibi / et mihi anime laboriose / credit / que quamvis in te et per te deus meus vivat / tamen tibi non vivas / eo quod sensibus carnis et pluralitatibus bus mundi a me ipsa et per que a te alienata non sentit / et vix credit te tibi esse presentem / et si credit fide non adheret amore / Et ita credibilis non est credulitas in te deo meo sicut ut / sicut quod de te delectatur non invenit / reputat quia per oraciones suis de te deo cogitatur / Consequitur quod quia anima mea per amorem creata / nunc delectatione amoris facit et vivere non potest in quiete / de deo cogitacionibus sua delectationem querit quasi a creaturis / sed a te deo quaerit

se ad creaturam Infelix ad inschcio
rem quia omnis delectatio in creatura
in infinitum plenius et perfectius habe
tur in creatore et felicius unde ita

vti quia potius per contrarium hec est inne
gabilis ut patet ex superdictis ve
ritas quia tunc ego et omnes tempus
perdimus cum de te deo nobis inti
me presentissimo non cogitamus Vnde
nobis affirmante beato Bernardo melli
fluo omnium doctore dicente sicut nullum
momentum est quo deus non utimur
bonis tuis et media misericordie sicut
gratitudinis debitum repensandum
sic amoris nullum momentum debet
esse quo te nobis presentem non habea
mus in memoria Itaque patet quod
primam dignitatem dei memoria mea
quasi ad deum conformet a deo patre
potentia

Sapiencia

Sapiencia

Et conuertendo ad sanctum augustinum
tue celle deus in oratione et puto
tua sapiencia Et video quod tu es sol
et fons eterne sapientie quam ab
demonstras in tua ceterna produ
cendo coequalem filium equalem tibi
in infinitate sapientie lumen de lu
mine deum verum de deo vero et
ab utroque procedere spiritum sanctum per omnia
coequalem patri et filio in sapiencia sic in
potencia et similiter in bonitate et per
fectione et ceteris dignitatibus ita
ut dicam quia unaqueque est tota
et unus et summus deus Ab extra
vero infinitam demonstras in opere
creatorum tuam sapienciam et bonitatem
super omnes creaturas tuas effundendo
in eo quia eas tam mirifice per species
in innumeras per speciales pulcritudi
nes per pulcherrimas virtutes
earum innumeras in vniuerso singulas dis
tinxisti per me ita quod non est tam
exilis herbula que habeat centum

virtutes perfecte vel in eorum proprietate
te in hiis omnibus mirabiliter admi
raremur et tuam sapienciam laudarem
Sed ego heu ex ratione tanta sum cecita
tis ignorantia defecida quia ex ea
rum virtutibus vix cognoscam unam
vel nullam vere quia earum creaturarum vir
tutes non scivi super hac ignorancia
aliquotiens nec possum consolari quia

sy si earum scientiam valeo saluari nec quia
tas scivi est de necessitate mee salutis
sed de bonis et debitum michi
esset via et medium per earum virtutes
mirandas attendendi in te et vero
cognoscere in infinitum mirabilem vir
tuosum creatorem eas sicut sunt
iam multe descripte sunt in libris
philosophorum et theologorum per studium
admirando et te in eis devote
venerer
Sed quia incipimus sim ignarus et
quia mei ignorantiam habeam et tamen sic
unde veni et ubi sim et quo ten
dere debeam et quod te deum sapientiam
in puritissima et intima per munditi
am cordis intelligerem te bonita
tem per amorem dulcissimam ego in
sensibilis ut ydolum non ceustam
voluntate te omnipotentem potentiam
non recolam et quod iterato te non pos
sim subsistere stabilita memoria De
hac iniquitatis maledictione mea et
iniquitatis et heu maledicta epulatione
usque quaque non valeo contentari ut
patiam in hac Recurro igitur ad te per
sentissime in fontem sapientie orationis
studio tibi adherendo ut tenebras
ignorancie mentis mee illumines
et obtitudinem dissipes tuam
sapienciam infundas et tecum vere fiam
et sim sapiens Et ut exis animas
quorundam deficientes in tua sapiencia

sensibilis veneranda vetusto
memoriam per talem enim studium
mentale sed de te sapientia divina me
ditando secto vado in intelligentiam
biblie et concordantie scripture tuc
infudisti cur(?) ut quantos et fa
gos per tale exercitium plus quam in li
bris materialibus et mortuis studen
do in te libro sapientie vite et amo
ris et omnium virtutum beatus augustinus sanctus
thomas de aquino et ceteri sancte
ecclesie doctores ut ex scriptis eorum testa
tur acceperunt infusam divinam et ve
ram sapientiam et hic rationabiliter
nobis persuadet beatus paulus dicens
Item adhere deo unus spiritus est cum eo
Ergo si te deus sicut est totus sapientia
bonus et perfectus sic etiam sibi ad
herentem suo modulo facit pote
tem sapientem et perfectum

Unde enim et teste sapientie omnis a
domino deo est requirere ex omnibus supra
dictis vere video quod omnes qui vo
lunt esse sapientes absque te fonte sapientie
certe quamvis multiplici conatu studio
at eam adeptus fuit omnem scientiam
philosophie theologie legum et canonum
peritus est et ignorantes sancte pre
sumptionis inutiliter se fatigant prin
lose cosplebo vite sue et aliis vi
deat ergo magistri aliorum inchoa
ret nec sunt magistri nec in tenebris
quod amant sibi quam aliis predicent
quod verbo predicent aliis per seipsos
facto compleant veritate doctrine
sanctitas vite non repperit nec ab hone
state sed plus maxime quam longinqua
doctrine ne sint sermones aliis se con
summat et virtute predicando deum do
ceant quomodo eos contrarium facientes
vita depravata scelerata et condepnat

Ita quod per secundam dignitatem dei intel
ligentia mea concupita ad deum illu
minatur et perficitur a dei filio sapientia

Bonitas

Et revertendo oculos meos ad tertium
angelum celle tue deus meus michi
putatur bonitas tua et video
quod tu es sol et fons totius bonitatis
que tante infinitatis est quod in
tua potentia equalem tibi filium in bo
nitate et quod abutitur procedat amore
par prius secus qui triplex bonitas
tas una est creans creato et
creatore propter quam et bonitatem
temporalem eternam magis es certe
ab qua bonitatem a te inditam
omnibus creaturis teste biblia
Vidit deus cuncta que fecerat
et erant valde bona in sua na
que enim bonitas relucet in carne
multiplici virtute que omnia bona
creasti propter me et me propter te bo
num ut te in omnibus et tua boni
tate mirifica laudarem et ama
rem Sed heu sic tu es abyssus
infinite bonitatis sic ex opposito
tibi mea indignitate peccato depravata
sum abyssus malitie in mea vo
luntate Non solum quidem quod te bonum
aut bona tua propter me posita con
dita non amem debite sed et tanta
inmanis quod proprie non amo bonum et ad bo
num metipsum continuo effectualiter me
odio et nolo bonum mihi amando ma
lum teste psalmista eternum diligit iniqui
tatem odit animam suam faciendo
scilicet peccata que ad odium eternum et ad
eternum malum pene infernalis deducunt
Unde video deus meus quod tu es fons
eterne bonitatis a quo omnis bonitas
emanat quod sine te bonus esse non pos
sum nec scio nec volo Tibi igitur

dulcissime bonitati sume / et intime
michi putissime credendo adhuc etiam
/ ut in bonitatem infundas / Bonus per te
fiam / bonitatem infinitam non propter
aliud / quam propter te amabilem et amem
/ per te / et propter te bonum diligam / et oda
bona creata / per te diligam / volu
tate / et bonum peccati per se odibile
odiam / et hec est bonum tuum magnum
Quoniam ergo se fatigat qui sine
te fonte bonitatis bonus fieri vel
esse laborat / et qui sine te fonte v
irtutis se virtuosum effici presumat / quo
immo eo ipso iam malicia superbie in
ficitur gravatur / ergo bonus es tu
et in bonitate tua doce me iusti
ficaciones tuas / Itaque per tertiam dignitatem
dei voluntas mea gaudio ad deum
inflammatur et perficitur a deo scilicet sua
bonitate

Perfectio

Et vertendo me ad quartum angulum
trianguli tui / deus meus michi pro
ponitur tua perfectio / et video quod tu
es sol et fons eterne perfectionis a te
in tua essentia ab intra procedit perfecti
ssime producere perfectum filium productum
ab utroque procedit perfectus spiritus perfectum
producens / et hec eterna perfectio una
et trina / et est in omnibus dignitatibus
superdictis tuis / scilicet potentia / sapientia /
bonitate et aliis / ita quod sicut es eterna
et perfecta potentia / eterna et perfecta
sapientia eterna / et perfecta bonitas eterna
et perfecta virtus / virtus gloria / et perfecta
eternitas / que ab extra tuam perfectionem
demonstras / equaliter creasti omnes crea
turas / perfectione preficta sufficientes
ita quod arbor est perfecta in sua specie
leo in sua / homo in sua / et spiritus bene

in sua / quolibet arbor et herba in sua
et sic de ceteris ad maxima ascendendo
/ omnes magis et magis per gradus et or
dinem / sua similitudinem / in potentia
sapientia / et bonitate / imitantes et
exprimentes in sua natura / et tanto sunt perfe
ctiores / quanto imitatione tibi similiores
Ego vero ex opposito viciis deprivatus
et omnibus virtutibus privatus totus
tibi dissimilis / Sic tu es abyssus per
fectionis / sic ego sum abyssus omnis
defectionis / intantum quod non possum nec
scio facere purum actum unius cogitationis
de deo / aut virtutibus / nec locucionis
nec operationis virtuose / quin sit commixta
et associata multis defectibus / iam
quo ad modum / iam quo ad quid / iam
quo ad discretionem / iam quoad similitudinem
/ iam quoad caritatem / ita scilicet quod ipsa non
fiunt cum tanta discretione / similitudine
et caritate / ut debent / quia qui
spiritus vanitatis sunt uno iuncta / ac
etiam ipsa bona mea / cum deo dividat
partem deputatam / in eis sibi vendicans
/ et hec contingit tanto amplius / quanto plus
magis de te vacuus / et tanto magis
quanto sum de te magis plenus / Et
quia experientia verus proprio / quod si de
ceteris enarrari omnibus meis defecti
bus / quod non habeo me quare ad te
perfectorum perfectissimam / preter meam memo
riam / intellectum / et voluntate / et tibi ad
herere / et qui se elongat a te fonte
perfectionis quoniam tu es perfectorum sine te / in
sua presumptione / omnibus defectibus plenus
vanitate peribit /
Sed prima cella / scilicet dei inter omnes
principalis est / et principium ad alias
et ad ipsam ceterae habent respectum
principium creatorum nunc meditationis
debet esse deo / et per ipsum descendere

et amandum / omnes alie sequentes celle
sunt commemorande / et ad ipsum reducun-
tur / Et licet principaliter deo prima
attribuatur / quia deus omnipotens est / et ubique
est ut supra dictum est / tamen et in omnibus
reliquis cellis est presens et nobis
debet occurrere / et in illis ipsum debemus
videre. Continuat prima cella de con-
siderando est / in suis dignitatibus secundum
eius operationem intrinsecam / scilicet quomodo deus
potentia producit potentiam / sapientia
sapientiam / bonitas bonitatem / perfectio
perfectionem / ac etiam quomodo potentia a se
producat sapientiam / et ambe bonitatem
tandem eterne perfectionis producant ut supra
dictum est / Et huic prime celle corre-
spondet primus liber scripture

Sed licet super hec omnia operatione mini-
sterium / infinitate et eterne perfectionis
prime celle amanda sit a nobis / tamen
a nobis quia corporalibus ipsa prima
cella minus efficatur sed solum figu-
raliter cognosci potest / Igitur deus
in suis dignitatibus per opera eius
cognoscitur / scilicet creaturarum mundi uni-
versi visibilis / scilicet quomodo in ea sue dignis-
simitatis potentiam sapientiam bonitatem et
perfectionem demonstravit / Consequenter secun-
de a prima ad secundam cellam transe-
undo placet contemplari

Creationis / Creatio

Creatio igitur operis quod primum
nobis a deo donatum extitit
Consequenter in secunda cella restat conside-
rare scilicet quod nos / et propter nos / et nostri
amore tu deus totum universum creasti /
Et nos ad ymaginem tuam propter te tan-
quam propter finem sue perfectionis et beati-
tudinis / Omnia enim corpora / celestia

et elementaria creasti / propter corpus humanum
ut serviret sibi / corpus vero nostrum propter
animam / ut ipsa ubi soli serviret et obe-
diret / sed quod te cognosceret et ama-
ret / et amando te beata esset / vide
clare possum percipere quod tu es causa
finalis scilicet glorie utriusque scilicet corporis et anime
Et quia corpus humanum
solum est capax anime tam nobilis quod
sit ad ymaginem dei / et que representat
signum vel sigillum et similitudinem divine
trinitatis / omne non est capax aliquid nec
sol nec luna nec aliqua stellarum / nec
elementorum / nec etiam aliquid elementorum
quod propter ea corpus humanum sit nobilius
omni corpore et dignius quam celum
sol stelle quam elementa quam aurum
quam gemme quam balsamum / et quod omne
quantitatis corpus preciosum ad ipsum igitur
... creature quo tanta et tam
magnalia tu deus pro me homine
creaveris / et in ipso intelligo tuam
potentiam sapientiam et bonitatem con-
templando incipiens quod ab infimo
ad summum gradatim ascendendo scilicet ab
elementis per celos ad angelos Secunda

Elementorum

Elementorum

Elementum terre inter / omnia infi-
mum et minimum / tu deus pro
me creasti / Et quod est tante quantita-
tis quod per lineam rectam in giro / et
suo ambitu continet / viginti tria mi-
lia / septem centum / sexaginta miliaria /
ut clare demonstratur / quia unum gra-
dum in celo correspondet / 66 milia-
ria / ~~quod clare~~ / in terra que 66 si
multiplicentur per omnes gradus celi
qui sunt / 360 perveniunt / 23760
miliaria / Omnia autem elementa sunt
et spherica orbicularia et rotunda sunt / et

vnum includit aliud et tollat et est
supra aliud sicut in ovo albugine
vitellum et testa albuginem. Et si ob
iicitur de terra quod non sit rotunda propter
montes et valles que in ea sunt
respondetur quod sunt tamquam parue ta
mile et bulle in vno magno globo
que respectu magni globi terre nichil apparent
nec eius rotunditatem impediunt

Aqua

Aqua

Consequenter vero video super terram spe
ram aque que est decies maior terra
et in suo giro continet decies 23160
miliaria que sunt 231600 mi
liaria in qua aqua natat ipsa terra
vt piscis in dolio. Ideo propheta ad
mirans dicit te laudando. Qui fun
dasti terram super aquas quod in nichi
lo est et sapiens salomon stupens
proclamauit. Et terra vero quia preterea
ab aqua cooperiretur tenes pones
mari terminum suum ne fines preteriret trans
grediatur propter vitam animalium et mandatum te
neidam etc.

Aer

Aer

Deinde consequenter ascendendo speram aeris
locatam super aquam et eam totaliter
vndiquaque circumdat ita inferius sicut
superius. Et ex omni latere aque sper
sim aer in sua exteriori superficie
per girum continet decies tantum quantum
aqua que est 231600 super
quo aere mollissimo et subtilissimo
grossiorem aquam mirabiliter tua po
tentia fundasti sicut terram super aquas

Ignis

Ignis

Deinceps ascendendo conspicitur inter
elementa supremum locum continet ignis
sua spera vndiquaque circumdans aerem
et per girum continet decies tantum quantum
spera aeris in exteriori superficie

que est 2316000 miliaria quod
quoties totiens multiplicatum decies vix
intellectus valet capere in quantitate et
ab ista mundo sensibilis. Et tamen quantum
adhuc superest in ascensu dei potentiam
tam admirari. Sicut cum inferius
celum et primum corpus decem sunt
in specie attingere et mirare

Celum lune

Lune igitur celum consequenter videamus quod
locatum super speram quod per magis grossior
continet decies tantum quantum spera ignis
et quantum celum mercurii per girum
continet decies tantum quantum celum lu
ne. Et ita ascendendo celum veneris
decies maius celo mercurii. Et sic
celo veneris est decies maius ce
lum solis. Et sic celo solis celum
martis. Et sic celo martis celum io
uis. Et sic celo iouis celum
saturni. Celo saturni est decies ma
ius celum stellatum. Et celo stel
lato celum cristallinum. Et tandem
celo cristallino est decies maius
et spaciosius celum empireum vbi
est beata habitacio tota angelorum et
sanctorum omnium
Admirare ergo nunc et stupe. O
formida homo dei potenciam incom
prehensibilem et infinitam cum
incomprehensione eius quantitate corporum
superiorum tam excessive vel ta
lem excessum quod si suppositus intellectum
et calculo cogaris deficere. Ex
tanta tandem excellencia facta
comparacione celi stellati ad terram sen
tenciam philosophorum vanam valebis compren
dere. Dicunt quod quelibet stella est ma
ior tota terra. Sed propter longin
quitatem tam maximam quam distancia
apparent ita parue. Immo si tota terra
in ipso celo stellato poneretur et luceret

minor stella, et que videtur apparere.
Sol vero est octies maior terra et luna
minor. Celum lune 23 ʌ 600000
Mercurii 23 ʌ 600 0000 Vene-
ris 23 ʌ 0000000 Solis
23 ʌ 600000000 Martis
23 ʌ 6000000000 Iovis
23 ʌ 60000000000 Saturni
23 ʌ 600000000000 Stellarum
23 ʌ 6000000000000 Cristallini
23 ʌ 60000000000000 Empirei
22 ʌ 600000000000000 [illegible]

De multitudine elementorum per clementiam

Hec igitur de quantitate se magnitu-
dine elementorum et celorum tuorum domine
que tua potentia admirabili operatus
es propter me. Videmus ascendendo non
descendendo secundum quantitatem certe et quod
varietate elementorum et elementata
varietate pulchritudinis et virtutum multa
distinxeris per tuam sapientiam et boni-
tatem et potentiam in totum implem-
stique extibus meis ut redires ad te-
ram video cum letitia drus meus propter
tuam sapientiam et bonitatem super nos
effudisti. Terram enim ipsam terram in
se quidem aspectu vilissimam propter me
varietate florum adornasti, et fru-
ctuum herbarum et arborum tanta va-
rietate et multiplicitate colorum sa-
porum et odorum constituisti. Ex
terra enim ipsa nigra et desperata te-
rosa rubens lilium candens et vi-
ola tel... Unde prodeunt aro-
matibus piper zinziber poma ficus
dactilus mala granata amigdala
etc. balsamum oleum zucarum vinum
et frumentum ex terra educuntur et na-
scuntur aurum et argentum et omnes lapides
preciosi etc.

Item propter nos eam decorasti ani-

malibus tam variarum specierum que in ea et
ex ea vitam trahunt. Quorum quedam
sunt domestica ut omnes boves equi etc.
quedam silvestria ut cervus lupus etc.
Et hic vide in speciali quomodo unaquaque
creatura in suis virtutibus naturalibus immi-
tare nos respicit et predicat virtu-
tes christi domini ihesu christi, ut omnes in-
notens ducti ad ... non appare-
ant. Sicut leo catulos suos mortuos suo
rugitu resuscitat, et similibus virtutibus
naturalibus creaturarum ad sensum moralem
reductis, et quibus virtutibus redu...
pleni sunt libri physicorum et medicorum
ut sanctus ambrosius applicat in exame-
ron. Quomodo autem omnes creature deco-
ratissimo aspectu videntur stare in or-
dinibus suis per suas species tamquam
in paradiso spirituali in arbore crucis
... et crucis misteria in suis na-
turis figurare et predicare ad sen-
sum moralem reductis late decla-
ratur in quodam libro intitulato
paradisus spiritualis et ibi vide. Aqua

Aqua

Aquam quam natura subtiliori deco-
rasti varietate piscium. Quorum quidam
soli vivunt in fluminibus, quidam tantum
in mari ut delfini et cete gladia etc.
quidam cum squamis, quidam sine
squamis et quidam testitudinati ut
cancer et conchilia. Ipsa etiam aqua
in se multiplici utilitate nobis servit
scilicet ad pluendum, rigandum, molandum, na-
vigandum, bibendum, refrigerandum, quo-
quendum et lavandum.

Aerem

Aerem natura subtiliorem aqua deco-
rasti varietate avium que per ipsum hic
inde volant. Quarum quedam sunt domesti-
ce ut galline anseres etc. Quedam silve-
stres ut pellicanus struccio etc. Quedam
dum armonicant ut philomena alau-
da turdus. Quedam rapaces ut
falco aquila. Quedam nocturne ut ulu-
le nocture vespertiliones. Existunt hic
quo galina et pellicanus mirabiliter

passionem xpm in cruce ipm etc
actum factis summe pure vite in ad
representandum videndum audiendum
et adorandum
Ignem vero unum superius nature
et active creasti quia ad aliquid in eo
vivere non potest preter salamandram propter
suam activitatem sollicitudine tue
infinite potentie valde nobis insinu-
ans et representans tante igitur
activitatis est quod si sibi materia igni-
norum subministraret propter ardendo
ageret ut etiam sic tantum auget
quod etiam una scintilla habet aptitu-
dinem comburere totum mundum
multiplicat nobis utilis est ad
mollificandum indurandum illuminan-
dum obumbrandum victualia de-
coquendum etc

Consequenter nobis ascendentibus
habemus obvium primum celum et
infimum scilicet lune que quante vir-
tutis sit in suis influentiis ita
quod per ipsam causatur accessus
et recessus maris cum omnibus talibus
et planete quante virtutis sint
Sol vero et ceteri astrologo-
rum libri pleni sunt singu-
lariter tamen habet corpora ineffa-
bilibus dulcedinis armonia et mo-
dulatione concentum quam ex corporum mo-
tu admirationem causatur ex motu quod
motu solis causatur dies nox
menses anni etates tempora et
similiter procreatio et generatio in terra
etc.

Ex hiis omnibus supradictis mi deus
mirabilis factura est factura tua quod
me licet confortata est et non
potero ad eam non tamen cessabo
considerare omnia que michi amore
dignitatis tue creare

Angelorum

In omnibus itaque hiis creaturis cor-
poralibus quas pro meo corpore
confovendo et sustentando ut michi
serviret creasti licet tamen dignitates
tue scilicet tua potentia sapientia bo-
nitas reluceant et ipsarum tamen
admirando excessu etc quod mens mea
impotens sit ad investigandum ea et
attingere quanto tamen dignitates in
creaturis spiritualibus scilicet in beatis
spiritibus refulgeant etc in mea spe-
cialiter anima facienda creatione per amorem
stupens [illegible] Cum corpora sint
secundum dyonisium in de angelica ie-
rarchia omnes ipsos beatos spiritus
per tres ierarchias distinxisti
quamlibet illarum per tres choros
seu ordines iterum divisisti qui
omnes sunt differentes multitu-
dine nobilitate et pulcritudine

Nobilitate sicut dico et admiror
divina potentia quod solum primi et in-
fimi chori scilicet angelorum tanta est
multitudo a deo creata quod omnibus
hominibus a principio mundi non exclusis
iudeis sarracenis nec paganis sed
omnibus qui sunt fuerunt et erunt usque
ad finem mundi quilibet habuit habet
et habebit suum proprium angelum unum
bonum ad eius custodiam a deo de-
putatum et unum malum ad eius
exercitium Item quelibet species ele-
mentorum habet proprium angelum in cu-
stodia ne deperdat ab universo
Et nichilominus decies tot sunt de se-
cundo ordine scilicet de archangelis Et de-
cies plures sunt de tercio ordine
scilicet de virtutibus quam de archangelis
Et sic ascendendo videas in quarto
ordine decies plures de principa-
tibus quam de virtutibus In quinto

Angelorum

sunt decies plures de prioribus
In sexto sunt decies plures de potestatibus / Dominationibus / In septimo
sunt decies plures de tronis / In
octavo decies plures sunt de cherubim seraphin / In nono de cherubin etc.

De multitudine gloriae primo noto
quod etiam de infimo ordine scilicet angelorum
minimus est maior in perfectione pre omnibus
quam maior anima humana / excepta
anima domine nostre / et domini nostri ihesu christi
quas super omnes debemus nobiliores
sine gratiae veneraciones / Secundum autem testimonium ihesu christi veritatis matrnate / maior anima fuit sancti Johannis
baptiste dicentis / Inter natos mulierum non surrexit maior Johanne
baptista / Sed utique manifestum est
verum esse non de tempore eius / Sed
anima vero postquam tantum Johannes
magnificavit christus immediate adiunxit
/ Qui vero minor est in regno celorum
maior est in illo / quod intelligitur de angelis / tunc quando christus hoc
dixit / nondum sua passione humanum
genus redimerat / nec in celum eos
introduxerat / quia hoc fecit in sua ascensione / ipse primus inter parvulos angelos / igitur super dicta auctoritas vera
est / de angelis qui tunc fuerunt et
nunc sunt in celo / et non de aliqua alia
anima humana / verum ex christi gratia et
merito multe anime sanctorum effecte sunt
~~Johannes Baptista sanctum doctores~~ in celo
/ maiores angelis et in gloria sicut sanctus
Johannes baptista sancti sanctos doctores
/ nunc tenet locum summi seraphim
/ quo fuit lucifer propter merita tamen virginitatis / tum martirii / tum propter
merita sue profundissime humilitatis
/ Qui cum esset tante sanctitatis vite quod
reputaretur christus / Confessus est se non esse

christum / sed christi vocem et nuntium / nec se
esse dignum corrigiam calciamenti eius
solvere / Et sic alii sancti secundum carorum differentia merita / alius et altius collocantur in gloria / quidam inter archangelos
quidam inter virtutes quidam inter potestates
et sic de aliis

In pulchritudine noto quod omnes spiritus beati
sunt differentes specifice inter se quibus
a quolibet / sicut homo et equus vel sicut equus
et asinus / immo quilibet spiritus est sibi ipsi
propria species / Item attendo quod minimus
spiritus beatus vel angelus est tante pulchritudinis / quod si homo videret ipsum in propria
forma / pre admiratione eius gloriae / vix
posset continere quin ipsum adoraret propter deum / Exemplum tibi est illa ymago apocalipsis scilicet sancti Johannis evangeliste / qui videns
angelum qui venerat ad sibi revelandum
misteria / que vidit in apocalipsi cecidit / ad pedes eius / ut ipsum adoraret
/ Sed angelus prohibuit dicens sibi / vide
ne feceris conservus tuus ego sum / et
fratrum tuorum / et tamen erat sibi apparens in specie velata / Quanto magis
fuisset amore raptus in ipsum adorandum si apparuisset in propria specie
Sit igitur consideratio / primus angelus ut
principium considerandi habeamus / septies sole pulchrior speciosior et relucentior / Secundus angelus est decies
pulchrior primo / et secundo est speciosior
tertius / et tertio quartus / et quarto quintus et
ita gradatim per decem / de uno ad
alium ascendendo / per totum superdicta
multitudinem primi troni / usque ad ultimum angelum Considera iam quanta immensa speciositas debet esse ultimi
et maioris angeli in celo primo ordine
At tu intrando secundum ordinem scilicet ad
archangelorum / ibi minimus in pulchritudine
est maior decies maximo angelorum super

dictorum et sedibus archangelorum est de-
cies pulcrior primo / et ita per decies
in speciositate / cuius excedit sedem
tamquam quinta quartam quarta primam / ascen-
dendo per decies usque ad ultimam
Ordinem tamen archangelorum sunt decies
plus in multitudine quam angelorum
ut supra dictum est / Porro quanta
sit pulcritudinis et glorie maxima
archangelorum / et ita in multitudine
decuplata et pulcritudine ascende
per unumquemque supradictorum novem
ordinum / et in uno quoque ordine asce-
de in pulcritudine / de uno quoque spiritu beato
ad alium usque ad maiorem, et supremum
Seraphin qui erat quando erat lucifer
et in eius statu glorie immense / sedet
Johannes Baptista ibi mira claritate
quante lucidus decoris et glorie sunt lucifer
et nunc sunt sancti / Ex omnibus itaque
supradictorum tam multiplicata continua-
tur decuplatim / que infinita per-
fectione / potes admirando comprehendere
quante speciositatis pulcritudinis / et per-
fectionis in potencia / sapiencia / et bonitate
gloria sit / que incomprehensibilis / anima virginis
marie matris dei / super omnes creaturas
puras dignitatibus dei plus sublimata
Et super mariam anima ihesu christi / cum
qua sola est unita divinitas ubi si-
cut deitas personaliter / et super omnes crea-
turas quante infinite pulcritudinis / et
perfectionis infinite / in potencia / sapiencia
et bonitate / et amore / sis tu deus
meus creator sponsus / a quo omnis pul-
critudo et perfectio creature ema-
naverunt dignitates / omnes divicie
et delicie / et dulcedines naturales / que
omnia sunt figura et vestigia no-
bis indicancia eterne tue / et infinite

glorie / dignitatis diviciarum / deliciarum
dulcedinis / et pulcritudinis perfectionis potencie
sapiencie bonitatis et virtutis
Hic demora hic quiesce o anima in tuo
summe perfectionis beatitudinis in deo tuo spon-
se. in ipsum omnibus cum viribus tuis
adherendo tota tua memoria intellec-
tu et voluntate ipsum tuum infinitum
bonum scilicet deum ut sibi precepit te dili-
gendo tota mente toto corde et tota
anima quia hic et nichil est summus perfec-
tionis omnis precepti et tocius legis no-
vi et veteris testamenti hic supplen-
do defectus tuos sic exponens et te
humilians et cognoscens ipsum super omnes
celsitudines dignitates et perfectiones ter-
minando cum laudibus in te exaltans
in te ipsum magnificans secundum totum
supradictum beneficium creationis ac cete-
rum infra creaturam scripta beneficia
scilicet redempcionis ac vocationis ac cete-
rorum secundum omnia 12 te circumstancia memo-
randa
Ex predictis itaque considerare potes
comprehendere pulcritudinem paradisi per in-
tellectum habere tam ex directo compa-
racionem et infinitatem glorie beatorum
in perfectione et pulcritudine / Et
per contrarium tuam vilitatem et turpitu-
dinem quam per peccata tua ab [illegible]
supradictorum tantum pulcritudinibus
es privata quam in mortem propria-
si et [illegible] tuam et tocius generis
humani [illegible] spirituali tam [illegible]
bilem ignoranciam quam vix ipsa glorio-
sa supradicta de civitate dei ce-
lesti credere possis / et tantam mise-
riam tantam quam insensibilitatem de
altissimis perfectionibus et gaudiis sic
predictis ymmo quam vilis animali bruto
sis quod in suo stabulo et in fimo
quieta iacet nec curas de te lavare

desiderio cendi in tam glorioso consor-
cio beatorum
Ex supradictis et spiritualibus beatis-
simi quid veraciter possis compre-
hendere quam horribilis periculosus sit
infernus. Quamvis enim spiritus post
casum sit effectus dyabolus tanto tur-
pior et orribilior et malicio-
sior quanto ante ante casum erat
pulcrior amenior et preciosior quan-
te quia horribilitas et deformitas
perdita luce modo sicut ipse lucifer
et ita graduatim omnes sui seque-
ces unde vir proprio quod dicitur
sancti Anselmi si homo videret unum dyabolum
cum summe turpitudinis in ipsa sua
forma quod non posset subsistere quin
moreretur et unum quod dicitur sancti quod
sicut summa delectacio in gloria est vi-
dere deum sic summa pena in infer-
no est dampnatis videre dyabolum et fi-
naliter quid ex hiis supradictis ama-
re vel timere debeas vides. Crea-
tor itaque meus epilogando ut fide
confitemur dominus celi et terre id est ce-
lestium et terrestrium hic est visibilium
et invisibilium omnium creaturarum Eo-
tius hominis me circumstantem fi-
naliter et ultimo tamquam tam finalem
hominum per quod cetera creasti me
elementa hominem solum et me ultra
omnes creaturas corporeas tante di-
gnitatis privilegio creatura eterna
corpore et anima celestis ut utriusque
proprietates etiam in mole et celum
possidere possem pre universis forma-
sti me in anima ad ymaginem et si-
militudinem tuam ad ymaginem quidem
in potenciis meis naturalibus scilicet me-
moria intellectu et voluntate
ad similitudinem in virtute scilicet virtuti-
bus theologicis ad ymaginem quidem

tua dominice Trinitatis quia sicut tu
deus meus es unus in essencia
et trinus in personis scilicet pater et filius
et spiritus sanctus sic deus iste in anima
est una in essencia et trina in poten-
ciis scilicet memoria intellectu et vo-
luntate Et sicut attribuitur tibi deo
patri potencia filio sapiencia spiritui sancto
caritas sic sibi contribuisti ut
meo modulo per memoriam possem
recordari te et accepta caritate in-
tellectu sapienter scire voluntate ve-
lim amare te et creaturas corpo-
reas huius mundi in mei obsequium
Et posuisti me dominum super omnes
ut eis uterer iuste ad vitam et
gubernacionem et ut ipsis in obedienciis
servirem me obediente [illegible] tibi deo
meo In paradiso primum hominem me-
um patrem adam posuisti ut tu-
eretur et ipse illud custodiret ita
quod dedisti eius anime corpus simpli-
citer condicionatum scilicet quod esset anime
obediens sine rebellione propaga-
bile sine libidine et vegetabi-
le sine morte vescendo fructibus
ligni vite paradisi ut de hac vi-
ta sine morte transferretur in cele-
stem voluisti et tu ab homine obe-
diri ut ipse te dominum suum reco-
gnosceret. Unum precepisti ei ut de li-
gno sciencie boni et mali ne co-
mederet. dyabolus autem hominem statim
tam beatissimo invidens et quod lo-
cum unde ipse ceciderat possidere
deberet varias temptaciones sibi
tetendit in militare machina [illegible]
Evam ut tunc propter [illegible]
sunt de te murmuret que per secundo
auditum male cogitatum per
delectacionem in consensum cadit in morte

et per ipsum Adam pater omnium et
meus. Et ego in ipso per naturam corrup-
tam quam inde genuit et inde gra-
vamen ab ipso traxi et habeo. Inde
sicut ipse post peccatum, sic ego sentio in
me, inter animam et corporis contrarietatem
famem et mortalitatem, et anima
mea et mea voluntas in stabilita-
te, caritate et sapiencia deficiunt. Per
peccata usque ad infernum, et paradyso
eum eiecisti in exilium huius mundi,
ubi ipse ~~degerit~~ degit, et nos
ipsum degemus. Et sicut re colle
correspondet secundum liber sine re

Redempcio

Redempcio

Redempcionis Christiane singu-
lariter in eadem cella recitat
conclavia nostra, scilicet quod perfectio amoris
Dei eiusque bonitatis sapiencie et po-
tencie infinite non sufficit. Cuius
dignitas ostendit nobis pro nobis et in
amore mundum creando, et nos
ad ymaginem eius vitam et inde
secundum Christianum superaddit nos in-
gratos, scilicet ut nos in omnia ingrata
peccatis multis nimis exigentibus,
non gravem sed penam sine extima-
bili tue pie pietatis amore tra-
ctus et victus nos a potestate inimi-
ci, scilicet dyaboli redimeret sua
morte, nos ad vitam, et sua pena
nos reparavit ad gloriam. Itaque inde
se caritati sue non sufficit quod
Deus tibi mundum ab ipso creatum
nostrum et daret nobis, et pro nobis semet
ipsum repetendo, et similitudine nostra
scilicet in sua natura humana, et in sua
sanctissima incarnacione et dulcissime
nobiscum conversando, in sua sapientis-
sima preceptorum Dei et consiliorum pre-
dicacione animas nostras convertendo, et cor-
pora nostra ab omni genere infirmi-
tatum sanando, in sua potentissima

miraculorum operacione, a nobis obli-
vione deperiret, et sic tante bo-
nitatis et dilectionis iugis qui re-
centis nobis memoria in nobis re-
maneret, et ipse se nobiscum esset in
eukaristie consecracione quotidiana
sacramentum sumendum et sine veneran-
dum, sub specie preciosissimi corporis et
sanguinis instituit a presbiteris
suis consecrandum, deo patri offerendum
et populo ministrandum et commu-
nicandum etc.

Redemptor itaque meus Deus sic
ut cum Christianum a capite superius
recitaverim, consideravissem mea et in
amorem tuum vehementer attra-
ctum, irato corde pro admiracione
repletus, scilicet quod tu videns meas mi-
serias, multipliciter condoles, et te me-
am perdidisse, descendisti secundum
complementum altissime civitatis celestis ce-
lum mundi amore tuo, ut me
ad patriam celestem perduceres, dominum
redemptoris, tu Dei filius et in aula
virginis te formam mee humanitatis
induisti, ut pro meo peccato innocens
tu penam portares, et iusticie pa-
tris satisfaceres, que decreverat super
peccatorem et sibi inobedientem mori.
Et ita te pro nobis moriente
tua morte innocenti a potestate dia-
boli nos liberares. In tuis ergo
conspectus nos iam qui fide spe et
caritate illuminasti, mortuos de ali-
a vita vivificasti, confortasti et il-
luminasti miraculis doctrinis et exem-
plis, ut sic tu nos perfecisti nos te ma-
gistrum veritatis et sapienciam incar-
natam sciamus sequi veram, et que ti-
bi elegisti hec nos bona teneamus, fu-
gisti honores et iuisti per viam
contemptus que tibi exhibita sunt

ditibus et opibus tibi ipsi a propria / et
discipulis tuis / ut nos honores fu-
gere docere demonstrares / et docens
tamquam impedimenta mundi itineri ad
patriam fugisti divicias / et paupertatem
tem diligendo / nobis esse bonam
tu ostendisti in te / pauper in nativitate
vita et in morte / Non quidem peregrinus
tu sicut hic mundum nunquam posses-
sionem habuisti / nec aliquid stabile pos-
sidere voluisti / ut divicias mundi
contemptibiles demonstrares / mendicus
fuisti fugisti delicias / castitatem
tenens et iocunditates carnis tue / licet
sanctissimam et ieiuniis et vigiliis af-
flixisti / et lassitudinibus viarum
fatigasti / hinc inde ambulans quandoque
hic quandoque alibi predicasti / iam in templo
iam in consilio / et iam turbis / iam discipu-
lis / et iam solitarius orasti / et sic com-
plevisti cursum vite tue / triginta tribus
annis / finaliter ne moreremur in eternum
morti obnoxii tu innocens / tantum
nos seu me amasti ut pro nobis et
me / te morti traderes / et deo patri
satisfaceres / et a potestate dyaboli cui
peccando nos vel me subdi tradidi / et
delectatione illicita vendidi / tu turpissima
amarissima morte emeres / nos me re-
demisti / et ita cum cor meum meum
durum et insensibile in tui amoris
dulcedine attemptas / mollificare
non malum pro malo reddens / sed in bo-
nitate tua maliciam meam vincere
beneficio priori / sed creator non magis
quod est creatorem abmovisti / ut suffi-
ceret amori tuo mundum totum creatum
pro nobis / nobis dare primo beneficio
ut re pastor / sed in memoriale hu-
ius beneficii sacri / et corpus tuum corpore
in abiecto et sanguine in potum

nobis tradere voluisti / ut tu totaliter in nobis
et nos in te maneremus per amo-
rem / insuper dedisti te tua pro
nobis in precium / ut te dares nobis
deitate in premium

Prima itaque vita ihesu christi est pris-
tinum et efficacissimum medium sple-
nado / et dedicandi animam per quantitatem
et divinitatem / ut sic anima per fami-
liaritatem humanitatis christi / intret in co-
gnicionem divine caritatis et omnium vir-
tutum / ergo notandum est / ut qui desiderat
efficacem meditationem et vivax in spiritu
et ut acquirat vivacem intelligentiam sacre
scripture / et virtutum quod fructus est famil-
iaritatem suam ~~meditacionem~~ meditacionem
quottidianam / humanitati et vite ihesu
christi / per actus principales distinctam
valeat sine confusione intellectus pene-
trari / ad devocionem et distincte medi-
tari / et quinque secundum quinque actus
principales in tota cella et iam de ipsa
ihesu christi vita supra dictum est / ut autem
liceat plures aut pauciores actus
ihesu christi distinguere / secundum supra
dictum artificium . i . collacionum quatuor
replicatum supra positarum / hic ipsa
magis in speciali et distinctius ex-
plicata est in quatuor . i . seu . l . 8 .
actibus tamquam punctis principalior-
ibus nigro descriptis / et super quelibet
horum . l . 8 actuum pro predicatione re-
ducitur / et hic respectu ad . 2 .
dignitates dei prescriptas rubeo / ut
pro eas in uno quoque actu anima se ele-
vet intellectu / ut habeat altam
intelligentiam / et exinde gustat
in suis meditacionibus vere ihesu
christo per similitudinem humanitatis / et devo-
cionem ad reverentiam et habere aliud
amorem

Sequitur expositio tabule sequentis

Omnes dignitates de quibus hic rubrica de
septem ... sibi opposite debet restare
ad vindictam actiue vite ihesu christi est
aut habet contemplacio dei quo ad suas
dignitates que sunt duplices
scilicet appropriate et proprie proprie sunt bonitas
potencia etc. appropriate sibi post
mundi creatorem sunt creator redemptor
etc. Ratio ad appropriata sit Tu deus
es vir vel meus creator nos ergo vel
creatura etc. Ratio ad propria sit
Tu deus es nostra bonitas in nos mea
est malicia etc. et de aliis adiectiuis
sit Tu deus es summa bonitas
nos malorum hominum etc. de aliis
Contemplacio maior fuit et est O
deus meus tuus es filius meus
Tu redemptor sapientissime et ipsa
sapiencia redemptor meus es filius
et sic de aliis Contemplacio maior
et peccatorum sit Tu deus bonitas a
mirabilis aduenisti in nostris vel
crucifigeris et sic de aliis actibus
pro nobis hominibus malis et consi
stentibus tibi mali scilicet quo ad penam
vt nos homines malos non de me ma
licia tua bonitate deficeris et ho
mines deficeris etc. Vnde aduenisti
vel amicabilis deus ad homines et
bonitas ad nos malos vt nos homines
mali ad te domine bonitatem redeamus
et nos mali te bonitatem sequamur et
sic de aliis Sequatur ergo homo de
inimicis creatura creatorem et contemptum
malus bonitatem impotens poten
tem ignarus sapientem creatura cre
atorem et sic de aliis

Dignitates	De
homo Deus	
Creatura	malicia
Creator	Bonitas
Captiuus	Ignorancia
Redemptor	Sapiencia
Emoriens	fragilitas
Remunerator	Potencia
Filius	crudelitas
Pater	Clemencia
Infirmus	vicium
Medicus	virtus
Discipulus	error
Magister	vita
Adulter	falsitas
Sponsus	Veritas
Seruus	odium
Dominus	Caritas
Subordinatus	Caducus
Rex	eternitas
~~membrum~~	~~defectus~~
Capitaneus	Perfectio
~~[illegible]~~	~~[illegible]~~
Indigens	Ingratitudo
Dispensator	Gratia
Dampnabilis	ad penam
Saluator	gloria

Contemplatio in vita christi comprehensa			
sub quatuor duodenis actibus			
Bonitas sapientia potestas clementia	a Johanne in Jordane	pedes discipulorum	dicens septem verba
Venit	Baptizatus	Lavat	Crucifigitur
Spiritus celestia decincta iit	Ieiunando et orando	Sacramento sui corporis et sanguinis	vivificat spiritum
Citatus	Temptatur	[illegible]	Tumulatur
Christus victus sub angelica anima	a dyabolo ter vincitur	pretium sanguinis me mandans	de cruce a Joseph et Nicodemo
Pietas addat	Captatus	Orat	Deponitur
per prophetas et in figuris	12 apostolos et 72 discipulos	a Juda Judeis	per tuos devotos
Prophetatus	Eligit	Traditur	Sepelitur
per angelum marie	a 12 discipulis informatus	ducitur ad alapam tempore	a tuis obsequiis
Annuntiatur	Alias sanat	ad Annam	Resurgit
Angeli cantant pastores annuntiant	a 12 infirmitatibus	ducitur et ibi illuditur et percutitur	marie in sabbato
Nascitur	Comparatur	ad Caypham	Colloquitur
a Joseph et maria	7000 milia hominum	ducitur et ibi accusatur per Judeos	ad limbum patrum et inferos
Circumciditur	Pascit	ad Pilatum	Descendit
a magis honorando regibus donis	a mari et ventis	deducitur illuditur veste alba	de morte et viciis
Adoratur	Obedivit	ad Herodem	Resurgit
In templo domini a maria	lucet facies et sol vestitus ut nix	reductus ad Pilatum et	quadraginta diebus
Offertur	Transfiguratur	Flagellatur	Apparet
ab Herode de Judea in egyptum	cum palmis et vestibus intrat Jerusalem	spinis usque ad cerebrum	ad dexteram patris
Fugit	Honoratur	Coronatur	Ascendit
de egypto in Judeam post septem annos	vendentes de templo	mori in cruce inter duos latrones	spiritum sanctum in linguis igneis
Redit	Flevit	Deterioratur	Mittit
In templo in medio doctorum	a magdalena	portans crucem	mecum in celum
Invenitur	Ungitur	Educitur	Assumit

Et ut pianis meditationibus magis familiariter tibi appropriamus et te inducamus ad devotionem / capiamus girum christi tribus actibus describitis de 8. Et sit primus / annunciationis scilicet ab angelo marie / ubi meditando secundum evangelium / ingressus est quod de maria annunciationis tractat / debes realiter coram te mente statue et vide mariam virginem sapientissimam / et ipsam legentem in libro Ysaie prophete. Pro illo testante prophetia Ecce virgo concipiet / Ex quo per meditatione ipsa desiderio vigoris beati illius temporis / scilicet incarnationis filii dei / tota ignita flammea in ipsa tamquam in toto erat vincta omnia ignita desiderata scilicet patriarcharum et prophetarum / ipsa cum lacrimis devotionis revolvebat et intra se loquebatur / O mi deus dedit nunc mihi tantam gratiam / ut talem virginem videam cum esset ut digna fierem vestigia pedum eius osculari / libentissime me omnibus corporis meis manibus et pedibus / et omnibus membris ad ei obsequendum me totam mancipare / Et ipsa cum corde meditando affectuosissime operante / et ecce coram ea stantem videt scilicet angelum in specie humana totum rutilum / qui flexis genibus cum summa devenerantia sibi fecit ambasatam / quod ipsa et illa virgo sit de qua Ysayas prophetat ipsam salutando dicens / Ave gratia plena dominus tecum / Ipsa vero tali alloquio gratia indignissimam se reputans quod sapientissime

tractat et revolvat in mente coge-
tando que et qualis sit ista saluta-
tio / Et postea quam mature respon-
derat / inquirendo possibilitatem. Quod
archani misterii cum in seipsa iam
deliberaverit / quod talem et tantum
filium scilicet dei non habere / et potius
aciem quam virginitatem deo votam
amittere / Sic considerat attente cum
reverencia / corde alternatim divinitus
sapientissimo et familiaria scilicet angeli
et marie colloquia / et tandem quod
ipso considerando secundum dignitates divi-
nas / quis qualis et quantus sit iste re-
cipiendus / scilicet dei filius / et ex alia
parte que et qualis sit ipsa in se
dignum exaltando / et seipsam deiciendo
quanta inhabilitate se profundavit in
abyssali profunditate humilitatis / tota
liquescens in amore et quod cum se
ad tanto filio suscipiendum obsequium
obligaverit et respondebat / Ecce ancilla
domini fiat mihi secundum verbum tuum / Non enim
corpore aliqua pura humana natura con-
cepta creata / sed ipsam solam quod
sola humana altissimi patientis / scilicet
incarnationis filii dei per obumbra-
cionem spiritus sancti suscepit / et suscepit
experienciam suam ipsum unitum et sola
ipsa concepit

Secundus actus cognitus sit adora-
cionis scilicet a magis / quando ascendentes
fuisse quod illi tam sublimes mundi prin-
cipes et reges / ad intrare stabulum
et viderunt puerum Ihesum / tam profun-
da se humilitate deiecerunt / et intra
se tractatum eum in presentes quasi
desiderassent in terra / ipsum adorarent / ac
quod quidem eos tam alta caritate
in ipsum levaret intimum / quod aperte
large thesauris suis eum munere ditissimo

devocione sibi illa munera offerebant
/ insuper quod gratia Ihesu Christi sepe internavit
te illuminati / ille dignitates divine a
puero radiantes in cordibus eorum re-
lucebant / et eas dignitates in Ihesu
Christo resplendere inde videbant / et
quod quo adverso respectu se videbant
suas divinis dignitatibus oppositas
dignitates / ex quo creato affectu
cum in uno momento / in domino Ihesu
Christum respiciebant / et liquefiebat vehe-
mentissimo amore / et toti se atten-
debant / sanctissimo zelo et in eo ipso
in abysso humiliabant / et inde
omnes passionate et inordinate af-
fectiones intimo fugabant ab eis
/ et toti spiritu sancto reunificabantur
et renovabantur / et ita Christo Ihesu gratias
pervenientes donante eius dona
magnum / scilicet amorem suum dulcissi-
mum / corda eorum ut balsamo lique-
faciente ipsi ut [illegible] liberrime
obtulerunt munera sua / ac eo ipso
ipsum recognoverunt / et tanto regi
/ scilicet dei filio divine bonitati tota
toti / omnipotenti / minus pura et
cum nulla quamvis non sibi aliena tum
sunt omnia / sed offerendo sua corde
recogitaverunt / Sic et faciant quilibet
qui amore eius secundum suum consilium
/ reliquit mundum / et que habuit in
mundo / se submittens voluntarie pau-
pertati ut ipsum Christum summum thesau-
rum / et unitum liberius possideat

Tercius actus sit / offerre scilicet
in templo a parentibus / pro qua quanto
tunc amore altissimo in Ihesum rapie-
batur / ille sanctus Symeon / considerando
quis ipse esset / secundum suas dignitates
/ quem ipsum in ulnas suas suscepit
intimum / quod spiritu sancto sufficiente irradia-
tus liquescens amore dixit / Nunc

diruptis sensuum tuum etc. / Et qui pro
funda humilitate se cordialiter repu
tare sui deceret / considerando quam tam
pluribus indignitatibus in se ipso dicitur / Et
tu ihesu quem adoro et diuina boni
tas / ego vero uel nos homines ma
lefactori / tua bonitate tanta tam
indigni / Tu creator omnipotens nos be
neficiis singulis etc. / Et sic de aliis
Et sic in quolibet actu qui predictis
actibus moueberis uerius etc. / Tu ce
lica per spiritualem meditationem / debes
accedere medullam humilitatis et amo
ris / quem illi habere potuit qui
ipsum christum dominum tam familiari
ter contemplauerunt contractauerunt /
et sibi adheserunt / Et sic in quolibet
actu debes te constituere / tamquam
presentem ipsum tibi inesse videas / Et
ita consideratur ipsum alloqui super
tuis necessitatibus / scilicet vt te liberet
a tuis peccatis et confusionibus et
passionibus / amoribus prauis quibus
detineris / uel iam ut tibi gratiam distri
buat uel / iam humilitatis / iam pati
entie iam castitatis etc. infundat
sic illi et talem modum meditandi
mentalem / scias cum acceptum esse
deo quantum si ipsum corporaliter videres
et alloquereris / sic fecerunt illi servi
Et virgines veritatis / pro quorum tibi effi
caciter / quod infusionis virtutum
humilitatis / pacis / caritatis / luminis
mentalis pacis et spiritualis consolationis
experimentaliter cum sentimento a christo
quas illi petebant perceperunt / Nunc quantum
de vnoquoque ... actum christi sed aliquid
dicendum in speciali / Sed quia videt vtique
nobis quod solum vnum signo fiat de
vnaquaque illarum .12. [illegible] / ...
memorandum / ne materia nimis longu
tractaretur et minus diligerent / Ideo

de hac christi vita fiat libellus de per se
infra. Et sic hic est cella conspicienda
attentius liber sequitur

[Renouatio] / [Redemptor]

Renouationis beneficium etiam
in quarta cella pariter respicit
diligenter aspice quod deus nobis gratiose
impendit cum nos reuocat ad se /
de statu culpe et dampnationis / ad statum
gratie et saluationis / et hic etiam be
neficium non est minus duobus prioribus
Verum etiam mihi profuisset quod tu deus me
creasses / ad ymaginem tuam / et pro me
totum mundum / insuper quod me sua morte
redemisses / nisi etiam me reduxisses
primo ista beneficia in multiplicationem
impietatis / culpam et dampnationem meam
ex agregassent / de beneficiis superi
oribus tibi communis / te amando ex tempore
qui me amasti etc. Et clarius tuis
in tua caritate / et hic ipse pater in
duxisti / quando me aufugientem a te con
uertendo tuo amore inflammasti
hic est ipsum primum amicum inspira
tionis dulcissimi amoris tui / quod
meis non exigentibus meritis / in
cor meum gratiose misisti / quo ipsum
induratum mollificares / excecatum
illuminares / congelatum inflammares / et
infectum purificares

In hoc autem beneficio patet sicut dictum
est / in duobus signatis premisse est / vt
deus nobis non expectat / qui laudendo patet
sit per premium cum pluribus / qui sic
illi necessario amare premium / nisi re
cognoscant beneficium seu donum ab ipso nobis
datum / in quo amor eius nec delectationis
ac vtilitatis / et conseruationis latet velatus /
Et nec deum nominus amare deum propter
premium / plus propter se / et propter bonitatem
suam / et perfectam infinitam quam propter sua
bona / et amor impurus et perfectus immo
adhuc amato quodammodo iniuriosus /
amando amato scilicet donum super donatorem /

dium/ excitatur ad super dictum caritatem
Amore vero puro et perfecto est amore
quo principaliter aliquis propter se/ et bo
nitatem virtutis et perfectionis sue/ et non
propter dona sua/ aut quia est minus prin
cipaliter propter ea/ et tali amore perfecti
amant deum propter se/ non vero et minus uti
litate/ non propter ea quod eis det paradisum
aut delectationes spirituales/ Et talibus
omnibus parati sunt/ propter amorem purum
dei se pro nomine et conformare/ ac etiam ipsis
ad patiendam amaram mortem/ et ad per
dendam vitam dulcem se exponere
sicut fecerunt omnes sancti martires/ Ad ta
lem amorem purum et perfectum de lege
communi et gratia/ in speciali non subito pervenitur
Sed secundum regulas sacre theologie
sed gradatim ascenditur/ scilicet per amorem
initialem/ collatorum beneficiorum/ cordia
li recordatione/ per plures annos
perfecte agere de puro in adolescentes et
gracio se excitando/ tamen que sunt similia
scilicet amorem impurum efficit per amorem
perfectum purum et perfectum/ Et quanto quis
efficacius ponit animum conatum ad
excitandum ex se odio secundo/ sicut amo
rem … impurum et imperfectum
tanto citius assequitur dominium puri
et perfecti
In nobis enim non est/ quod tamen requiritur
et obstat divine gratie/ et omnibus large
infusionem/ quantum facit amor/ sicut
infectus/ quo in meritis lacrimis et plan
ctu purgato/ interno et expulso/ initiat
et se infundit amor purus/ tamquam
ex plenitudine/ si nos aperiamus fene
stram clausam/ ad quam stat sol cum
radiis foris/ ipse intro subintrat
Et hec est via regia per quam omnes
sancti ac viri virtutum/ ad perfectionem ascen
derunt
Indicat tamen ascensione multi initiatos/

per amorem purum/ temptationes multas
et fortes patiuntur/ et impediuntur et multe
persecutiones/ et retrocedunt aut retardantur
a perfectione sub specie boni/ propter ab consola
tiones/ etc spirituales inordinate quo
ad se ad eum scandalo fuerunt vel
proximi inquietes/ Ergo cum habes
temptationes per proximum spiritualem in via
dei quem proximum sub obedientia … est pro
cui voluntatem in qua latet passio
nes vive/ et viciose infirmitates/
eradicare a corde tuo/ et plan
tare divinam voluntatem desiderando in eo
plantare/ sicut quia per obedientiam ex …
remonentur obstaculo … et purgari
ut perfectam obedientiam … valeas
deo exhibere/ que est deo puro amore
placent actu aut habitu … Et
ergo perfectio legis/ a beato paulo testa
est dilectio/ et in dilectione dei et
proximi/ christo teste pendet universa
lex et prophete
Revocat ergo nos deus ad se de statu
culpe/ ad statum gratie/ quatuor modis
Primo et principaliter inspirationes bona
rum cogitationum in cor nostrum/ quas
si suscepimus in eis subsequitur bona
delectatio/ et delectationes bonus amor
qui est cum sentimento spiritualis gustus
ad complacentiam adiuvantes/ aut displi
centiam eorum vitia/ verum licet displi
centia viciorum/ et complacentia virtutum
sit generale signum bone inspirationis
et multa multa particularia mihi signa
ponit/ hec tamen ea signa sunt
efficacissima et verissima/ scilicet quod inspi
ratio dei sit/ et non suggestio dyaboli
Primo si inducat cogitationem et inclinat
voluntatem ad contemptum exteriorum honorum
divitiarum et deliciarum/ que sub specie mali
sunt inductiva in appetitum malum/ sicut sunt
hic avaritie et luxurie/ que mala tamquam

capitia omnium vitiorum / inspiratio dei per-
ceptionem / et bonorum apparatum incipit
allicere et calare / quia per oppositum
venit temptatio dyaboli / Ideo inspira-
tio inducit ad humilitatem / sicut in eo
temptatio et deiectorum fuit ipsius / et ex-
altatorum dei / et omnium suorum creaturarum
subiecte / propter quod allidit requitur ipsa
superbia / quia quis existimat quod aliis melioris
sapientiorem et superiorem / Econtrario humi-
litas indicat se quod aliis peioribus
peiorem / insipientiorem / et infimio-
rem / Ideo si inspiratio inducit ad
amorem dei et proximi alterius / et
calet in odium solum sui conferatur / quia
oppositum facit suggestio dyaboli / que in-
ducit amorem proprium sui / qui extendit
usque ad odium dei et proximi / humili-
tatem ergo se profundante / et amore
in eum elevante / Docet magister
veritatis suos discipulos / ut ab eo dis-
cant quod signa certissima dicens / dis-
cite a me quia mitis sum et humilis
corde / Item de signo amoris veri
certissimo dicit / In hoc cognoscent homines
quod mei estis discipuli / si dilexeritis
invicem / sicut dilexi vos / sed sicut ego
pro vobis posui animam meam / sic et
vos pro salute proximi ponite vitam
Sic quod inspiratio a deo est / et bona
fide inducit ad cellam virtutum / humi-
litatem / caritatem / castitatem / et pa-
cientiam / hoc est et ab angelis / per
oppositum te inducit suggestio dy-
aboli in cellam vitiorum / sed superbie
avaritie et luxurie / Doctrina

Doctrina / Octavo dominus secundo revocat homi-
nes peccatorum / et hoc dupliciter scilicet per se
legendo / et ita in contra sensum veritate
lectam et intellectam se retrahendo /
et emendando / et talimodo revocantur
multi intelligentes scripturas sicut sanctus
Augustinus / Aut audiendo ab aliis / verbum
dei in predicatione publica in generali / aut
in colloquiis cum fratribus et in speciali
et ita sepius dominus revocat simpli-
ces et ydeotas / ut sanctum Antonium
Paulum simplicem / etc. / Et iste modus
scilicet doctrine melior est utilibus / ut homo
cognoscat quid agere debeat / aut tunc
et sepius plus adiuvat / movet et
incitat / cor hominis / familiariter imme-
diate de deo conferre / quam actus predicationis /
Nam predicatio et admonitio generalis
et in multis adhuc relinquunt perple-
xam conscientiam / que per confessiones et
religiosorum potest declarari in collo-
quio potius / Omnis autem hec doctrina
sive predicationis / sive collocutionis / sive
lectionis versatur circa ista .3. scilicet ut
eas potest hic de una quaque declarare
discere per tempus pro omnis Prosperitate

Prosperitate / Nono dominus revocat
aliquos / qui habentes cor mobile tenera-
tudine recogitantes / omnia dei bene-
ficia / tam corporalia / et spiritualia / et
tales sunt divites / qui dei et se
solum esse curas dispensatores paupe-
ribus / amore dei / et ita se et suos pau-
perum / et pauperes suos esse dominos
recognoscunt / De quibus dicit David
dicens / divitie si affluant nolite
cor apponere / non ipsas possidet tamquam
oneratus ipsorum / ab amore dei et de-
sideriis spiritualium diversorum quo
creaturorum suis sollicitudinibus et occu-
pationibus penosis retardantia / ad
et distracta et sepius impedita
non tamen potentes divitias relinquere
et omnino ipsis deo serventes sunt in
statum salutis / et placet deo qui ita
ordinavit suum universum / ut non
sint omnes pauperes / sed aliqui sunt
inter eos divites / qui pauperibus
subveniant / ut divitibus ~~vegimus~~ ~~teloxt~~

sunt omnes divites / sed aliqui sunt inter eos pauperes / qui divitibus regnum celorum pro elemosinis datis impetrant / et inter eos sic mutuo valeant operibus mediante et caritate exercent ut omnes merentur / pauperes petendo amore dei / et divites largiendo / et tales divites boni et pii fuerunt olim patriarche / scilicet Abraham / Jacob / Job etc. / Et adhuc sunt aliqui boni principes et prelati licet pauci.

Adversitate

Adversitate

Ultimo deus revocat eos qui nec inspirationibus nec doctrina nec in prosperitate voluerunt deum cognoscere / nec ad deum redire / illis dicitur secundum evangelium / Compelle eos intrare / et hoc dupliciter / scilicet quia aut compelluntur adversitate temporali / verum quia quasi tempestates [illegible] et [illegible] contrarias permittit eos aut affligi / vel desperare in mari / vel in terra / et quasi deplumando eos pennis / quibus deo non curando volabant / per status mundanos / elevati in officia varia / iam prelature / iam episcopatus / iam dominii temporalis / iam mercature / et sic de aliis. Aut compelluntur intrare adversitate corporali / scilicet infirmitatibus variis / ubi aut ut penas deus alleviet / aut demum videntes mortem esse in porta propinquam / quia antea noluerunt amore / saltem nunc timore ne moriantur in peccatis suis / revertuntur ad deum confitendo / et sic convertendo corde de omni ingratitudine contra se sibi factam / cum lacrimis veniam petentes / Et de talibus aliqui licet rari reperiuntur sicut latro etc. / Et communiter talis est mors / qualis vita iam habituata precessit / et qualia practicaverunt

in vita talia mere voluerunt / et offendunt tempore mortis / Hic igitur recognosce et deplora / quotiens gratiam spiritus sancti / scilicet bonas inspirationes bonas reiecisti / et quotiens potius suggestiones tui inimici ad tuam dampnationem suscepisti / Ita contraria supradicta itaque dei beneficia / scilicet creationis / recreationis / seu redemptionis / et renovationis / sunt generalia / sub quibus omnia particularia continentur / et ad ipsa sunt que generalia quibus in se tibi a deo exhibitis particularibus / ut sic gratias debeas recognoscere cotidie / et per ea crescere in cognitione et amore dei.

Ex his tribus beneficiis primum attribuitur patri / et potentie / unde omnia creavit de nichilo / quo ad maiorem memoriam ad alta elevat / Secundum attribuitur filio / et sapientie / qui nos morte sua redimendo in cruce nostrum intellectum / ad sapientie misteria contemplanda illuminat / Tertium vero attribuitur spiritui sancto / et bonitati / qui ad amorem dei inspirando nostram voluntatem inflammat ad bonum et odio sancto contra malum / unde [illegible] in quantum talia ponitur.

Malefacientia

Malefacientia nostra / et peccata opposita beneficiis dei / tam benefacienti nos contra malefaciendo / quo sumus ingrati ~~et cetera~~

Consequenter inducendo contra te talia respice / vide et cum amaritudine flere / scilicet quotiens peccatis malefactoris nos omnes nostrum in generali / et tu tamen in speciali benefactorem offendisti / et sibi displicuisti / dyabolo tuo malefactori placuisti / et multiplicavit tibi et proximo nocuisti / quia enim peccando propter dei tuos offensos

in iniuriam creatoris super ipsam cre
aturam amasti / ad creaturam fatere
et ad deum dorsum convertendo plus
amando bona sua quam dominum ipsum
ymo contra eum / Ideo iusticia dei di
ctante / hec multiplicata bona perdi
disti et multiplicata mala incidisti /
Perdidisti enim familiaritatem dei so
cietatem angelorum sanctorum / perdidisti
dominium sive paradisum sive terminum in
tibi prius reddebam carnem spiritui et sensus
omnes corporales creaturas suas / an
tea ad nutum servientes et obedientes creaturas
nunc tibi facte rebelles / quia inobedi
ens creatorem / et paradisum commutasti
in hunc mundi exilium / ibi coactus
diaboli adulteriis ubi potestas pe
riculum damnationis anime et paradisi glo
riam immortalitatem corpore / ibi
plagatus es est autem per peccatum tripli
ci infirmitate et pena / scilicet memo
ria velocitate et instabilitate / intel
lectus cecitate et ignorantie / et volun
tas cupiditate carnis et exteriorum
honorum / divitiarum / et deliciarum / per
pardiderit illorum bonorum meliorum / Et
sic postquam deo inobediens fuit anima
in suo superiori / in penam iusto dei
iudicio / anima sentivit sibi inferiorem in
obedientem et rebellem / scilicet propter eam suam
carnem / Verum homo est corpore in
cidit / Per peccatum in triplicem maledic
tionis penam / scilicet in generationem famem
et mortalitatem / Ex quo animam deus
sua patria et societate et vita offen
dit / peccato et demonio / Inde est quod corpus
tam variis passionibus / iam febribus
iam lepra / iam gutta / iam dolore ca
pitis / iam stomachi / iam dentium et
dolorum / iam apostematibus et ceteris
quibus infinitis quibus infirmitatibus af
fligitur / et usque ad mortem conteritur

in pulverem / Sicut omnia mala pe
ne non fuissent in corpore quando si
malum culpe non precessisset / Sic est
si adam non peccasset / nec fuisset in
adam nec in posteris omnibus / Per ergo
malum culpe cum subiecta est malo
pene / et tandem morti / Itaque elongati
a deo / privati adiutorio et societate
multiplicati corporis et anime periculo /
miseri nos in statu tante miserie
an nec habeamus sufficientes causas
per peccata nostra plangere cordialiter
recogitamus / Ubi diabolus te et tua
peccata tamquam in libro mortis scripsit
quam scripturam velut in adamante
sculptam cancellare non vales / nec
ymaginem dei in te obfuscatam
facie lavata / diabolice turpi
tudinis velamine a te et delere / la
queos peccatorum quibus te tenet liga
tum / quociens tua voluntate te ei
subiecisti / disrumpere / nisi hic unico
remedio / scilicet validis lacrimis cordi
alibus doloris / scilicet ad deum totis viri
bus cordis rugiendo veniam im
plorare / ut in te habeat cirographum
mortis cancellet ymaginem refor
met / et vincula disrumpat / per talem
enim planctum fletum cotidie anima
maiori odio contra peccatum / et maiori
amore et desiderio ad virtutes et in
deum accenditur / renovatur / illuminatur
et confortatur

Omnia enim vicia sunt contra naturam
et eius infectiva et destructiva
tam corporis quam anime / non sunt creata
sed ordinatos infirmitates / et
mortis et mortis inductiva / sed
omnes virtutes econtrario sunt nobis naturales
et nature sanativa / et conservativa
ordinatos vite / et consolationis spiritua
lis / et corporalis inductive / cum na

corrupta a suis passionibus sunt
reformata et sanata et ergo que
opposita sentiunt in te anima mea que
multiplicantur et tanto magis Cor meum
meum et tanto magis exultavit in
deum vivum singulariter sicut illud
quod bonum et summum gaudium
quod non deficit sed de tali gaudio gaudet
anima quapropter omnis alia iocunditas
meror et suavitas dolor omne
dulce amarum omne decorum fedum
omne illud aliud quantumcumque de-
lectabile molestum

Peccatum omne deo displicet dy-
abolo placet hominem peccati nos
dehonorat ymaginem depravat
virtutibus affligit corpus et
animam in gehenna ponit deo a-
micos aufert sanctos contri-
stat mortem dat paradysum privat
inferno imprimit vel inmaculat

Virtus enim non est aliud quam
ordinata voluntas in vita sua
regulata racionibus in diligendis
agendis aut omittendis

Sic autem deus et boni angeli
inspirant nobis virtutes primo bo-
nam cogitationem quam si suscipimus
consequitur delectatio in bono quam
si meditando fovemus accenditur
desiderium et amor ad virtutes
Sic econtrario dyabolus angeli mali
suggerunt nobis fugere virtutem primo
cogitationem malam quam si non repellimus
subito surrepit delectatio mala
quam si fovemus labimur in consensum
in peccatum quo consensu anima a dyabolo
est illaqueata captiuata et peccato mor-
tali mortua a statu gratie dei
[illegible] operibus [illegible] non subsequitur
Nunc ergo habes o anima vel o homo
cognoscere quod tres habemus precipuos

amicos scilicet deum proximum similiter et
nos ipsos in anima cum quibus principaliter
tribus virtutibus placemus scilicet deo hu-
militate proximo largitate et anime
castitate Econtrario tres habemus fal-
sos inimicos scilicet dyabolum decipi-
entem mundum deficientem et carnem
inficientem quibus inimicos offen-
dendo et displicendo placemus prin-
cipaliter tribus viciis suppositis tribus
virtutibus contrariis scilicet deum placen-
do dyabolo superbia proximum pla-
cendo mundo avaricia et animam
placendo carni luxuria Unde vi-
des quod licet omni peccato displiceamus deo
et licet superbia sit initium omnis peccati
[illegible] que non ordina-
tur ut oportet contra aliud quam contra di-
lectionem dei et proximi et principiis
in anima tamen peccatum superbie magis di-
rectum est contra deum avaricia contra proximum
et luxuria contra carnem in anima

In hiis tribus viciis tamquam capi-
talibus omnia alia includuntur quia
teste sancto Johanne ewangelista omne
quod in mundo aut est sub superbia vi-
te aut concupiscentia oculorum id est avaricia
aut concupiscentia carnis id est luxuria

Ira enim est ancilla superbie quia omnis
superbus de facili irascitur si quis
ei faciat iniuriam si quis faciat contra
suis voluntatem Omnis autem ava-
rus est invidus invidus proximo
de bono quod ipse proximus habet aut
quod ipse avarus habere non potest luxu-
riam vero fovet gula et ambas
ymo omnia assequitur accidia id est
pigricia ad bonum et iam tedio pa-
tienti cum non possit assequi quod
affectat vitiorum et cum postquam fe-
cerit adeptum quod desiderat cum dolore
animam non faciet sed semper manentem
remittet

De omnibus tribus viciis ponitur

quatuor scilicet ymago diffinitio effectus
singulariter et remedium speciale et de virtuti
bus contrariis quarto modo

Superbia ymagine tumida
et decorata se ostentat quia omnibus
invidet superioribus scilicet quia illis non
equatur inferioribus ne ei equentur
et paribus quia ei equantur sub
et opposita humilitati Diffinitio
vicium est animam a deo dividens
et animam reddentem ad deum velut
relinquens principium omnia vitia et amor
proprie excellencie et est passibus celsi
tudinis appetitus et est velle apparere
omnibus superior sapientior et melior
et est non velle obedire preceptis
dei Effective est dei negatio de
monum inventio hominum destructio
condempnator et iudicii mater lau
dum plebs sterilitatis fructificator
argumentum gravis obex divini adiu
torii effugatio extasis pauperum et
amenitatis lapsum et ruinarum consi
liator destructor orationis furoris
fons ypocrisis porta demonum
firmamentum virtutum destructrix peccato
rum causa iniquitatis adductor
compassionis ignorantia irationis ama
ritudinis expositor et exquisitor exactor
crudelis et iniquus deo contrarius
luctator blasphemie radix Item
signa superbie sunt collum extensum
oculi levati nasus instabilis respon
dere aspere cum amaritudine
cupere primum locum in conviviis loqui
primum in capitulis velle preesse et obe
dire nolle preesse non obedire facta
aliena blasphemat sua propria laudat
principissimum est facienda aliis iniu
riam sed debilissimus ad paciendam
Remedium singulare contra superbiam et

omnes suas filias et ad acquirendum humili
tatem est utriusque illorum scilicet princi
palium devote memoratio scilicet dei
tibi prius creatus redemptus et remu
nerator in hiis beneficia et similia scilicet circum
stantia Efficacissimum vero remedium
est attenta consideratio loci tui infimi
sub omni creatura in die vindicte

Avaricia

Avaricia ymagine ydropica figurata
qui quanto plus bibit et tanto plus
~~bibit~~ sitit quanto plus habet tanto plus
desiderat veste simplici sub et opposita
karitati Diffinitio Avaricia est
cum suis filiabus inmoderatus amor
habendi seu quarumlibet rerum mutabi
lium et inhonesta cupido Effective
est ydolorum adoratio infidelitatis
mater infirmitatis expectatrix se
nectutis diminatrix satietatis commu
tatrix famis per expectatrix sine
ratione plurima persequens et
evangeliorum Christi per sub pravitate prin
cipaliter effectat duo mala
quod dimittit creatorem deum qui
summum bonum amare et adherere
creature inordinato modo Remedia
contra avariciam sunt omnia superdicta
scilicet fideliter considerata scilicet deum cum
sua omnibus providencia et in ipsum ponere
spem suam qui omnia previdet tamen
Item pensare paupertatem redemptoris
Christi ihesu pensare miseriam et angu
stiam divitiarum scilicet quomodo cum
labore acquiruntur cum timore possidentur
et cum dolore perduntur Item considerare
illas magnas divitias regni
vite eterne et amore illarum despicere
istas transitorias Item dare elemo
sinas etc.

Luxuria ymagine scrofa lutulenta
figurata in sterco se volutatis et
fetentis habitu sub et opposita casti
tati et ab ipsa calcata Luxuria

Avaricia

Luxuria

enim sunt si habes est ex immundis
desideriis procedens lubrica carnis
et mentis prostitucio consensu racionis
est carnalis corrupcio libido co
sensu racionis illecebra. Effectiue
fomes amoris proprij qui est radix
omnium passionum anime et peccatorum inducit
tibi in odium dei / et spem de prosperitate
in gaudium / et timorem de aduersitate
in dolorem / in affectum presentis seculi
et in diffidenciam futuri. Remedia
luxurie sunt omnia que quottidie
memoranda cordialiter tibi commu
nicasti scilicet dominum semper tibi presentem / pas
sionem christi / mortem / iudicium / deli
cias paradisi / quibus luxuria te
priuat / et penas inferni / ad quas
eternaliter te dampnat. Item in
speciali fuge societatem lasciuorum / et
colloquia mulierum / noli velle eas vi
dere / et si videris eas ab eis procul
duc / ne decipiaris / vide te et illas
eas / ne decipiaris / vide te et illas
ab intra esse saccum stercorum / et a
bonum vermium mox futurum / non
velis te videre / nec tangere nudum
nisi dormias nudus / sed vestitus. Item
temptatus vellas tibi pilos barbe
vel capitis / vel stringe tibi brachium
ut tali dolore fugere possis dele
ctacionem. Item per disciplinam. Item
ieiunare. Item frequenter esse in
oracione cum lacrimis. Et ne ora si non
adiuuent / fuge esse solus in camera
et potius velis cum aliis honeste con
uersari. Item frequenter confitearis
si sepius recidiuaueris / et deus dabit
graciam salutem. Costa itaque purga
ta et lota a peccatis cum lacrimis et quieta
cella. Consequitur in sexta volat an
gelo tuo bono. Primo vide quomodo ani
mam debeat virtutibus illuminare et perfici

Angelus

Angelos duos deus cuilibet homini et
tibi dedit / scilicet malum ad exercicium / et bo
num ad custodiam / qui sunt tibi semper
presentes ut deus inuitatos ne a malo
puniare et dampneris / ex utroque
ne a baptismate impediatur / adiu
to ne in peccata prolabaris / anima cum
angelorum scilicet diabolus te temptando ra
cionem seducit a studiis voluntatem
allicit blandiciis / et virtutes opp
rimit violenciis. Econtrario bonus angelus
adiuuat te / ne in pugna vincaris
et hoc quatuor. Primo potencias anime
vnificat / te confortat quas ipse demon
debilitat / memoria vite et passionis
ihesu christi domini nostri imprimendo intellectum
illuminat cognicione / affectum inflammat a
more. Secundo adiuuat ut perseueres in
bonum gracie / et hoc triplicat. Primo im
pedimentum ad bonum remouet. Secundo
pigriciam excitat. Tercio in via penitencie
te deducit. Tercio efficit ut non ca
das in malum culpe / et hoc triplicat.
Primo impedit potenciam futuri ne fiat
Secundo mitigat prosperitatem ut ab eo recedas
Tercio violenciam quam infert ut a peccato
eripiat. Quarto principaliter si cadas
efficit ut resurgas / et hoc triplicater
scilicet monendo te ad contricionem / confessionem et
satisfactionem / et iste sunt tres partes peni
tencie
Unde ut eum clarius intelligas
nota. Et 4 cum post communem temptacionem
scilicet cogitacionem delectacionem / et consensum
in malum triplicat labitur peccatum
scilicet primo corde cogitacione / ore lo
quucione aut tercio opere. Ergo impi
lati ab angelo tuo bono / bona co
gitacione / delectacione et consensu / et
complexo sancto / ista nostri [illegible]
sapiencie medicine / spiritu sancto [illegible]
debete / et recte [illegible] docti / ut sa
nemur et resurgamus ad statum
gracie. Econtrario maxime triplicater

penitencie / scilicet primo contritione cordis do
lore de peccato / secundo eius ore confessione
et tercio satisfactionis opere / Et quia ut
supra dictum est tres tres amicos
scilicet deum proximum et animam nostram offen
dimus tribus peccatis scilicet superbia avaricia
luxuria / Ergo ut eis reconcilientur
contritio ex hiis satisfaciamus scilicet deo
oracione nos humiliando / proximo ele
mosinas dando / et nobis ipsis ie
iuniis carnem spiritui subiugando / sive
ex hiis bonis scilicet anime corporis / et extrin
secum / Tercio scilicet supplicando / puniendo
redimendo / pro aliqua pena graui et
habet una prima que uocatur / cuius xpiana
nostra que statim in nocte post baptis
mum per peccatum amisit ut ipsam recuper
recuperaret

Sed alia est supereminens prima pectora
perfectorum / seu illorum qui tendunt ad per
fectionem que est gloria ihesu xpi / per ie
iunium scilicet obedientia paupertas / et castitas
fundata tamen super supradictis tribus par
tibus prime / sed per supereminenciam quod
vero tali modo videtur / Aliter cum bene
oracione deo se humiliat / nollet tamen eius
amore se subicere / obedire alterius hominis
voluntati / Similiter multi bene dant elemo
sinas de bonis suis / nollent tamen omnia
pia dare / propter deum proximo et paupe
ribus / et se astringere voluntarie paupertati
Sic et multi bene ieiunant sunt virtutibus in
matrimonio / nollent tamen se vouere / et ob
ligare deo perpetua castitate / Et tamen
est quod multi ad illa accessoria gloria quibus
tenentur / nisi qui voto se astringerent
sicut maxime fit in religione / quamuis
certe ex religiosorum ad gloria ihesu xpi
se ligare licitum sit / et bonum autem
et quanto perfectius tanto melius /
Unde consequenter videtur quod ista tria
gloria ihesu xpi / sunt fundamentum super
quod omnes religiones / quamvis sint va
rie exterioribus habitibus et habituum
coloribus / pariter sunt fundate / et
omnis perfectio vite humane / et per ipsa
sola restituitur vera prima / et perfecta
dilectio supradictorum amicorum / scilicet dei
proximi et sui animi ipsius / ac et per
fecta victoria inimicorum / scilicet dya
boli / mundi / et carnis / cum omni sua
superbia / avaricia / et luxuria / et om
nium viciorum turba / Et tunc anima per
ipsa scilicet ista gloria aliquantum diu fidelis
fuerit / et preceperit ambulanter ex
ipsis recte amorem spiritu / et inordina
tum honorum / diviciarum / et deliciarum
exteriorum evacuerit / tunc quasi palato
mentis purgato / incipit experimentaliter
probare / gustum saporemque / perfecte / et
sentire virtutum scilicet earum dulcedinem quibus
amor inordinatus in nobis corrupta
qui febricitate anima intus amaricata
negat / et incipit videre quod vicia
sunt / et sunt contra naturam et nature
consentanea / et destructiva / et quod virtutes
vero sunt nobis naturales / et nature infor
matiue et restauratiue et conservatiue nature
Virtus omnis deo placet / dyabolo
displicet / hominem viciosum post bono
rum ymaginem depauperat vicius
fortificat corpus et animam / in pace ponit
se cum deo / amicos cumulat / scilicet sanctos
animam illuminat / vitam donat / paradyso
collocat / inferno privat

Humilitas igitur virtus de qua loquamur / **Humilitas**
deo oculos / ad sanctas virtutes / videamus
quod inter eas ordinat / et prima cum hu
militas / ymagine blanda demissa
seu inclinata / et respectu superiore
et recto paribus / et recto minoribus habitu
plena voce dulcedinis amoris / ad ob
ab quo est veste nigra ab intra can
dida decentissime adornata / sup

opposita superbie / que nos primum incipit a
deo recedere / talis est ratio in quantum
propriam superbiam / que ut supra dictum est
primum nos a deo dividit et separat
a deo humilitas per contrarium superbie coniungit
et diffinitur sic / Quam et contemptus proprie
et proprie excellentie / est appetitus ordi-
nati descensus / est proximus odio sui
dilectio / est se reputare omnibus inferio-
rem / insipientiorem et peiorem / est
effectiue est obedientia preceptorum dei / et vo-
luntatis diuine perfectio / unde et a
beato Augustino predictis concorditer diffinitur
sic / Humilitas est ex intuitu proprie condi-
tionis et sui conditoris voluntaria men-
tis inclinatio / Effectiue autem in nobis
tantarum gratiarum contrariarum effectibus su-
perbie supradicte / humilitas est dei con-
ceptio / spiritus sancti cognitio / proximi contemptus
apparatio veritatis / pulchritudinis fructificatio
augmentatio / diffidentia de seipso propo-
sita plus credere alieno / aut medita pa-
rentum peccatorum / efficacissima gratie
dei receptaculum / adiutorium dei attractio /
extasis seu proximorum sedatio fidei / et
obedientie mater / et filia / firma fir-
mitas omnium virtutum / prestator oratio-
nis / mansuetudinis fons / simplicitatis porta
demonum expulsio et fugatio / pec-
catorum dispersio / et virtutum custos /
compassionis ingenerativa rationis primus pr-
iorum et inquisitor / cum aliis sibi simi-
libus operator / obedientie dei acceptor pa-
cis / possessor securitatis / pacis / benedictio
radix / Et ita potes discurrere per omnes
virtutes alias quas ipsa humilitas ef-
ficit / Et sunt omnes utilitates fru-
ctus et effectus / Nam ipsa efficit ho-
minem amorosum / agentem / animosum
et fugat a corde omnem ignorantiam pu-
sillanimitatem / et sic de aliis per

contrarium / Signa vero humilitatis sunt capitis
inclinatio / oculi demissio / aspectus le-
nis et gratiosus / responsio mitis / place-
bilis in dulcedine / corpore ultimum locum
in conuiuiis et congregationibus / velle subici aliis
et obedire / nolle dominari / facta aliena
laudare et propria defectuosa reputare /
promptissimus ad sustinendum iniurias
sed cautissimus ad nemini iniuriam
faciendam / humilitas acquiritur / et super-
bia attenuatur per vim quamque illorum ut
principaliter / attente memorando
scilicet deum potentem / et eius dignitatem
et per oppositum tuas proprias indigna-
tiones conscendo / eius tui omnipotentia tuam
fragilitatem / tui eius infinita sapien-
tiam ignorantiam / contra eius bonitatem
tuam malitiam / contra eius omnimodam perfec-
tionem / tuos defectus et miserias / vide
quod es inclinis / Item secundo quod deus qui
est tam nobilis / et sublimis prout
potes comprehendere in spiritibus beatis / sic
etiam deditus in tam infinitis contrariis
creaturis / non dedignatur esse per suam
essentiam / et potentiam / etiam in infimis
aliis vilissimis creaturis / Tertio quod
idem deus tam magnam humiliationem sibi
usque ad susceptorem vilis nostre carnis
et in ipsa usque ad mortem obediens
et quod abiectissime tunc erat et est
ad despectissimam mortem scilicet patibuli
crucis / Quarto humiliare te super ingra-
titudinem tuam / de gratia qua deus
totiens te inspirando ad bonum
et malo tuo revocauit / Quinto con-
siderando peccata tot et tanta / quibus
totiens ad nichilum redactus es / non
semper uni / sed pene / et non solum
pene unius hore dierum mensium aut
anni sed etiam / Sexto considerando
virtutes quibus priuasti te / plus pro-
fectus similitudinem diaboli petens / quam
dei virtutibus a quibus alias meruisti

tuus pecus carorum inimicis exultari. Se-
ptimo considerando tempus perditum
et omnium bonorum priorum corporis et anime
et exteriorum et interiorum tu tempore. Octa-
vo exilium tue miserie quo tu miser
et vilis factus in vilibus te commiscens
et iumentis de stabulo de filio
patrum fecisti. Nono considerando
mortem quia corpus tuum de preti-
osa statura redigetur in cibum ver-
mium in ix futurum. Decimo iudicium
ubi reddes rationem de omnibus malis su-
pradictis. Undecimo considerando para-
disum quo te privasti amore peccatorum.
Et duodecimo infernum quo te de
generos pecus dignum indices fecisti.

Caritas

Ad caritatem conspicientes oculos intentos
videamus ipsam ymaginem totam igneam
flammeam veste rubea circumamictam
et ut solem in medio stellarum seu
planetarum celi sic ipsam inter cete-
ras virtutes fulgore radiante to-
tam preciosa et omnibus benigna. Ex
qua eius ymagine ab eius descripcione
sumitur diffinitio qualis ipsa sit
ab initio et effectu ipsius. Sed quia recta
mentis affectio ordinata voluntas
addenda ad se et ad proximum. Unde videtur quod
karitas ipsa est virtus qua diligitur
deus propter se et proximus in deum et propter
deum. Et effective est finis preceptorum
preceptorum de corde puro absque ma-
licia de conscientia bona absque igno-
rancia et fide non ficta. Sed operans
ne cum impotenciam. Hec prima pec-
cata est prima non committere penitenda
et plere commissa quia talis propter
peccata est et gemitus orationes peccato-
rum vitamina dotes opera misericordie no-
bis et proximo debite exhibere. Et ob
virtutes unde in arbore virtutum humilitas
est radix ceterorum. Caritas vero sum-
ma est.
Caritas excedit omnes alias virtutes
in multis. Primo in dei conformitate.
Iohannis: Diligamus deum quia ipse prior
dilexit nos. Secundo in speciali digni-
tate. Nam ipsa est regina virtutum. Tercio
prioritate quia ipsa est aurum de
operibus. Quarto decore et speciositate quia
veneri et soli comparatur. Unde pulchritudo
anime est sicut pulchritudo exterioris hominis
est de decenti membrorum ordinatione
et venustate coloris. Et ita pul-
chritudo anime de decenti ordinatione
actuum et habitu venusto. Hec autem
facit venustas et habitus caritas
in anima cuius actio est ordinata et
cuius venustas est habitus. Quinto
in supportatione laboris. Quia
omnia gravia et immania levia
facit in vigorositate. Nam for-
tis est ut mors dilectio. Sexto
amor sustinet laborem. Septimo
in dulcedine quia statim in actu
suo facit delectari nos in deo non
solum in patria sed in via. Octa-
vo in utilitate. Augustinus: habe cari-
tatem et fac quicquid vis. Nono
in fructuositate. Unde apostolus enumerat
16 eius virtutes dicens: Caritas
paciens est in adversis, benigna et dul-
cis in ...; non emulatur invidia; non
agit perperam; non inflatur superbia; non
est ambiciosa de prelatura; non querit
que sua sunt avaricia; non irrita-
tur; non cogitat malum preiudicio;
non gaudet super iniquitate immo
congaudet veritati boni proximi;
omnia sperat expectando et omnia
sustinet perseverando. Caritas nunquam
excidit quia ipsa est pars optima
Marie que non auferetur ab ea;
que licet incepta sit hic perfi-
citur in gloria deficientibus ibi
et evacuatis fide et spe, prophetiis.

sacrorum linguis Caritas est el-
sentiis et utilitatibus sunt omnibus vir-
tutibus alphabeti Nam ipsa amore
augustino amplificat / bonitate bella
beatificat / devotione despecta decorat
parva prudenti pontificat carone
contemplativa castificat / et sic de aliis
virtutibus / Et per contrarium fugit odium ig-
norantiam pusillanimitatis / et ceteras
omnia alia vitia Signa
dilectoris sic corporalis sic spiritualis sic ista

Ad amicus de amico suo
Gaudet presentia devotione / do-
let absentia insensibilitate / Cogi-
tat sepe de eo meditatione / loquitur
libenter cum eo oratione / audit libenter
de eo collatione / audit libenter
ipsum predicatione / obsequitur ei sine
tedio obediencia corporis et tempor[is]
pro eo liberalitate virium / offende-
re timet / offensum placat per se et per
alios reconciliatione / conatur placere
placere / virtutibus timet displicere
peccatis / diligit quod ipse bonum
odit quod ipse malum Congaudet pro-
speritati cum laudatur Condolet adver-
sitati cum blasphematur / trahit
alios ad eius amicitiam concitando
Munera ab eo data conservat gratus de
[illegible] ab eo receptis / data con-
servis eius acquirit / castitatis obe-
diencie paupertatis / petit ab eo fi-
ducialiter oratione
Caritas ipsa acquiritur cum illo [illegible]
attenta et humili consideratione Nam
primo videndo deum in se quod sit tante
potencie tante sapiencie et tante bo-
nitatis seu caritatis perfecte seu perfec-
tionis infinite Nec quid [illegible]
provocaris ad ipsum amandum et amplexandum
ut et ipse habeas suas divicias et deli-

cias tibi committet commet Secundo videndo
oculis ad eius tam pretiosa beneficia pro-
ab beneficiis creatoris quo te creavit ad
ymaginem suam et similitudinem et tu
amore ad tui sermonem omnibus universi-
tatis a summo celo usque deorsum
ut amore serviant corpori tocius
que et anima Tercio videndo secun-
dum beneficium scilicet redemptoris quo tui
amore ipsum in carne tua vestivit
et se in mortem dedit amarissimam
vilissimam crucis ut te a morte
eterna redimeret et vitam eternam tibi
daret et ipsum in gratia petitis perdidisti
Quarto intuendo tertium beneficium scilicet
renovationis convertendo te a statu vi-
ciorum ad statum gratie / a dampnatione tua
ad salvationem a maledictione ad be-
nedictionem / et sic de aliis Quinto co-
gitando tua maleficia seu peccata
quibus cum gratie amare debebas /
offendisti Sexto de tua immo-
ra vita dolendo et peccata fugiendo
Septimo adherere virtutibus et hiis
sibi placent que sunt tam bonum
sanitas et vita divicie delicie
et honores Septimo de ipsius gratitu-
dine consolando sibi in eo amore
vivens per que ipse et vitam habes
habeas Octavo consilium tam peri-
culosum te inducat in amare ut
[illegible] ad patriam reducat Nono
mortis hinc vite te amare stimu-
lat ut vitam eternam tibi donet
Decimo considerando meritum per ipsum
super te fundendo ut ipsum tibi inde-
rem habet amando cum tu habeas
et inimicum / Undecimo ut
paradisum tibi sicut consimiliter vincendo
condonet / Duodecimo diu amando
tiore ne te in infernum ignis eterni
puniendo puniat consimiliter tibi
creaturis et inimicis omnia cum
amore contempsisti / dilectio vero

dei et proximi lex inad qua meis
natalis et me dulcius habeam per z
beatius possidere coram te corpus pura
per omnis sum. Et inquit aut hec gra
ciosissima virgo castitas a nobis nunquam
ad plenum possit recommendari etiam si
a mane usque ad vesperum sermones
protenderemus cum omnes libri mundi
diversitatis sermonum laudibus eius sunt in
sufficientes et qui sunt amatores ipsam
propterea me laudat cum plus factis
quam verbis gaudeat nobis devote sibi
recommendantes ut et per omnes virtutes
assistat nos ipsa comitante ad casti
tatem eius sororem et amicam contag
Castitatem igitur venerabiles vir
gines intuentes videmus veste can
dida renitentem et carnali mundis
lavare per venustatem per qualem eius
ymaginem componimus et nobis ostendit
diffinitione. Est castitas est virtus corri
2 ciam ab amore corruptibili carnali
assuetas. Ex qua diffinitione eius liquet
quomodo videbis quod ipsa est amoris dei
et proximi in eius assuetudine nec cor
rumpatur et corporis mundicias re
inquirit. De hac testatur beatus apostolus
Thomas dicens Castitas est omnium
regina virtutum et fructus salutis
perpetue est soror angelorum possessio
omnium bonorum victoria libidinum libe
dinis fidei trophetum expugnatio de
monum et errorum securitas gaudio
rum. Utilitates vero seu fructus et
effectus huius gloriose virtutis castitatis
sunt quod primo facit te liberiorem
ad deum serviendum teste paulo apostolo
i Cor viii° Qui sine uxore est
sollicitus est que dei sunt quomodo pla
ceat deo Qui vero cum uxore est
sollicitus est que sunt mundi quomodo
placeat uxori et divisus est Et tri
bulacionem carnis tamen habebunt
similiter virgo … cogitat que
domini sunt ut sit sancta corpore et spiri
tu. Et secundum Senecam hic solum bonum suf
ficit ut nihil aliud primum sequitur
Unde psalmista michi adherere deo bonum
est scilicet cogitatione et amore. Secundo
casti merito incipiunt delectationes
in deo quia cum amore se privat
delectatione carnis et deo Aug dicit
sicut ignis et aqua simul non possunt stare pa
riter nec se simul compatiuntur delicie spiritua
les et carnales Tercio castitas
facit animam dei sponsam amicam et
sororem Canticum v° dicit ei christus
aperi michi soror mea amica
mea columba et sponsa mea Quarto
facit animam deo familiarem et secre
tariam Et ob id sanctus Johannes evan
gelista singulariter dicit vocatus sit
discipulus ille quem diligebat Ihesus
Et ob id super pectus domini in cena re
cubuit et alciora supra ceteros sibi re
velavit unde dicit Beda sicut christus
nasci tempore summe pacis ut se demo
straret amatorem pacem Sic voluit
nasci de virgine ut ostenderet se ama
re pulcritudinem virginalem habuit
precursorem virginem nuncium et baptistam
virginem et ipse fuit virgo et omnes su
os apostolos virginales omnes voluit
eos quos elegit Quinto castitas
est hortus conclusus veri salomo
nis et campus adornatus floribus
omnium maneriarum delicatissimarum
et suavissimarum virtutum spiritus sancti
Sexto castitas facit homines pares
angelis et sic corpus suum ab eis
adamatur unde angelus noluit quod
sanctus Johannes evangelista eum adoraret
cum esset tanquam familiarem multa
secreta supra dei et apocalipsim
scribere revelavit Septimo casti
et virgines sunt pares in regno celorum
in quo deus habitat Ideoque corpus

vita est regia tanquam reginarum
et sponsarum regis celestis Octavo
castitas est flos super quem requiescit
spiritus sanctus cum omnibus suis donis scilicet
timor suo casto timore cum pietate
fortitudine scientia consilio intellectu et
maiore sapientia que est plus conformis
castitati et magis contraria delectationi
carnali Nono castitas est magis
liberata sapientie et mentem magis spi
rituali est est [illegible] consolari
confortare. Et ergo dominus Ihesus no
luit quod sanctus petrus dimitteret uxorem
suam legitimam et aliorum apostolorum
nemo uxorem caperet sed omnes
viverent in castitate ut essent ma
gis liberi ab omni cura familiari
et magis expediti ad discurrendum
per mundum universum evangelium
predicare
Decima supradictas igitur utilitates
et fructus vides quod anima casta non
est sterilis sed multiplicat fructi
ficans in virginibus ad fructum centu
plum sicut vidimus ad fructum sexa
gesimum in bonis coniugatis
ad tricesimum qui est gradus minus
plus bassus tanquam plus sterilis
in cella dei [illegible] teste Iacobo
Matrimonium implet terram cum suis
fructibus sed castitas celum Illud
flos est spinis de quo oritur ista
ut rosa et fructus odoriferus
dei principaliter et finaliter intentus
Ad castitatem amplectendam et
luxuriam fugiendam nos indu
cit omnia scilicet memoranda primo
deus carnalium generatorum non ha
bens sed spiritualem filiis sapientie et
in filiis videlicet creator finis quod
in homine est ut cognoscat et amet
deum ad que magis perfecte homo
conducitur castitate primo luxuria
impeditur Secundo videndo redemptorem

torem nostrum in cruce et passionibus pro
nobis exponere capitaneum caput nostrum
pudeat membrum sub delicato sunt de
liciis vacare quinimo amor respectivus
dictat nos sibi debere conformari
Quinto cum per gratiam suam deus a te peccato
re te ad se tanquam proprius pater filium
prodigum ad se revocavit Quinto tale
peccatum quo magis tamen quam amaz
quinimo etiam plus quam deum amare co
minatus tenere amare deplangere
Sexto quod in carnibus tali proprio amore
castitatem et omnibus virtutibus archangelum
tuum contristasti deum et omnes sanctos et
demonibus placuisti et tibi tam multi
pliciter nocuisti Septimo eo ipso
tempus perdidisti et male quod te et deum
et sanctos offendisti Octavo proprium
tuum non recognovisti quod te decet thu
ut tenerem castam et solitariam gemere
quisque tuum sponsum pro peccatis pa
tientem virtutibus venientes et ad pa
tiam qui perfectius venturus Nono co
siderando mortem qua caro tua lu
bricitatibus fruens dando mutuum frangi
spirantes eius repleatur in cibum
vermium Et quarto decimo tenere
ad iudicium eius quod pro te iudica
tus ihesu christi et sibi de omnibus que
gessisti in corpore redditurus rationem
Undecimo tene humilibus caritate
et castis largiendo paradisum cum
angelis Duodecimo superbis ava
ris et luxuriosis et ceteris vicio
sis dando infernum cum diabolis
Angelo igitur tuo sancto frequenter prima semper
de te recordanti semper te a maligno
angelo defendenti et semper orationes et
vota tua deo offerenti consuetudinis
officium quotidie debes debitis in
pendere ut solum aliquotiens in die eius
et tui dei qui semper recordatur de te
recorderis regratiando te sibi commende
cum aliqua oratione aut pater noster Dei
itaque et angeli tui [illegible] semper venerare

ut nō faciās in corꝑ pn̄cia q̄d in
mēa aut cugīus aīo vilissimi
hoīb pn̄cia facere nō audeas
Dominus

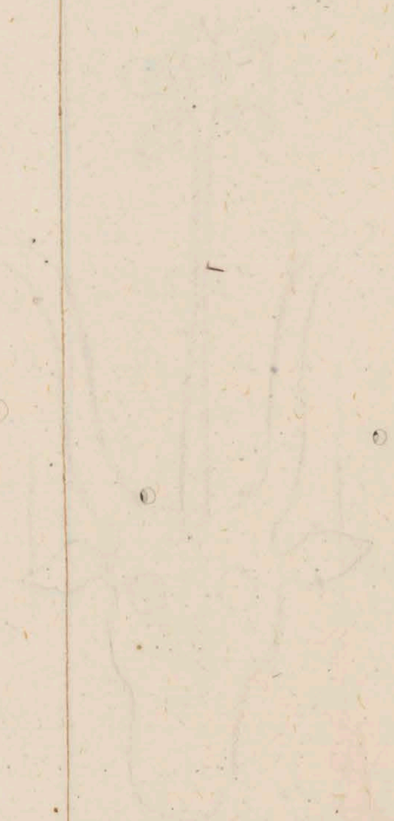

cialis / Aut si hodie pro alio uel aliis super equali uel equalibus gratia seu gratiis de simili beneficio ad collationem pro
Custodis Cantoris Capituli Canonicorum et personarum predictorum communiter uel diuisim pertinente litteras ni
Constitutione apostolica contraria non obstante. Et insuper si dictus Stephanus ad hoc repertus fuerit ydoneus ut
auctoritate scienter uel ignoranter contigerit attemptari, ac si die dat. presentium huiusmodi beneficium si quod tunc
Stephano post acceptationem predictam donationi apostolice cum interpositione decreti duxissemus specialiter reseru

XXIII

IV

V